100 DEMOKRASİ YÜZYILI

İSTANBUL Başardı

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

İSTA
Baş

NBUL
sardı

FAALİYET RAPORU 2023

İSTANBUL Başardı

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

“Millete efendilik yoktur; **hizmet vardır.**

Bu millete hizmet eden onun efendisi olur.”

M. Atatürk

Değerli İstanbullular,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, bağlı kurum ve iştiraklerimizle adil, yeşil ve yaratıcı bir İstanbul hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kısa ve uzun vadeli planlarla hemşehrilerimizin geleceğine yatırım yapıyoruz. Bir yandan güncel sorunları çözüme kavuşturuyor, diğer yandan şehrimizi daha mutlu, huzurlu, güzel yarınlara hazırlıyoruz.

Göreve başladığımız günden bugüne kimsenin ayrıcalıklı ve imtiyazlı olmadığı, herkesin hizmetlerimize eşit şekilde erişebildiği, liyakate dayalı bir belediyecilik anlayışıyla İstanbul'a hizmet ediyoruz. Projelerimizin tüm süreçlerinde hemşehrilerimizi bilgilendiriyor, bu şehrin asıl ve nihai sahibi İstanbulluların fikirlerini önemsiyoruz.

İstanbul'un yönetimine geldiğimizde Türkiye'nin en kapsamlı katılımcı bütçesini hazırladık. Hemşehrilerimiz geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da İstanbul'da hayata geçecek yatırımlara proje, fikir ve oylarıyla katkıda bulundular. Dünyada ekonomik krizlerin, savaşların, iklim değişikliğinin egemen olduğu zorlu bir dönemin içerisindeyiz. Bu da, 16 milyon nüfusa sahip kentimizde sistemli bir yönetişim anlayışıyla hareket etmemizi her zamankinden daha da önemli hâle getiriyor.

Şehrimizin gelecek strateji ve planlarını içeren İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi'ni hazırladık. İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi, geçtiğimiz iki yıl boyunca binlerce insanın fikri, emeği ve katkısı ile veriye dayalı analizler doğrultusunda oluştu. Süreç boyunca kendi birimlerimize ek olarak toplamda 2.000'e yakın akademi, kamu, sivil toplum ve özel sektör kurum temsilcisi ile 25 bine yakın yurttaşımızın katkıları alındı.

Yanlış ekonomi politikalarının sebep olduğu darboğaz nedeniyle hemşehrilerimizi mağdur etmemek için toplu taşımayı sübvanse etmeye devam ediyoruz. Kentsel erişilebilirlik, İstanbulluların istediği yere konforlu şekilde ulaşabilmesi İstanbul'un temel öncelikleri arasında. Devraldığımızda kimisi yarım bırakılmış kimisi henüz yapım sürecinin başlangıcında olan metro çalışmalarını yeniden harekete geçirdik. 2019'dan beri İstanbul'a 47,3 km uzunluğa sahip 5 metro hattı kazandırdık. Denizlerle çevrili İstanbul'da deniz ulaşımından yeteri kadar faydalanılmıyordu. İstanbul'da deniz ulaşımını yeni hatlarla canlandırdık. Kendi öz kaynaklarımızla 252 metrobüs satın aldık.

MUTLUYUM ÇÜNKÜ BİRLİKTE BAŞARDIK

İstanbul'a hizmette **"tam yol ileri"** diyerek İstanbul'un değerine değer katacak, kentimizi çok daha güzel bir geleceğe birlikte taşıyacağız.

İklim krizi, bizi bekleyen küresel tehditlerden biri. Bu sorunla başa çıkabilmek için uluslararası düzeyde girişimlere ihtiyaç olduğu muhakkak. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak bu alandaki yatırımlarımıza devam ediyoruz. 2050 Karbon Nötr şehir hedefiyle dönüşüm ve atık bertaraf tesisleri kurduk. Dere yataklarını koruyup rehabilite ettik, İstanbul'a yaklaşık 8 milyon metrekare yeşil alan kazandırdık. Şehrimizin kronik altyapı sorunlarını çözüme kavuşturduk.

Şehrimizin kadim tarihinden parıltılı sayfalara gözümüz gibi bakıyor, hemşehrilerimiz için İstanbul'u geleceğe hazırlıyoruz. Yerebatan Sarnıcı, Müze Gazhane, Bulgur Palas, ArtİstanbulFeshane, Yedikule Gazhanesi, Kara Surları dâhil 653 kültür varlığını restore ettik. 14 öğrenci yurdu, 75 Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi, 41 kütüphane ve yaşam merkezleri açtık. Kültürel etkinlikleri şehrin her noktasına ulaştırdık.

Ekonomik açıdan zorlu günler yaşadığımız bu dönemde İstanbul Büyükşehir Belediyesi ihtiyaç sahiplerinin yanında. İBB tarihinde ilk defa üniversite öğrencilerimiz karşılıksız, geri ödemesiz burs alıyor; 0-4 yaş arası çocuğu olan anneler toplu taşımadan ücretsiz yararlanıyor. İhtiyaç sahibi ailelerin çocukları ücretsiz sütle buluşuyor. İstanbul'un tüm dünyaya örnek olan Askıda Fatura projesini hayata geçirdik. İhtiyaç sahibi yurttaşlarımızla hayırseverleri bir araya getirerek müthiş bir dayanışma örneği ortaya koyduk. Çiftçiler, besiciler ve balıkçılar aldıkları desteklerle maliyetlerin arttığı bu günlerde daha güçlü bir şekilde üretim yapmaya devam ediyorlar.

İstanbul'daki yatırımlarımıza hız vermek için başladığımız hizmet maratonları ile şehrimize yüzlerce eser kazandırdık. Hemşehrilerimizin yaşamaktan mutluluk duyduğu bir İstanbul hedefiyle birbirinden değerli projeleri hayata geçirdik.

Yeni görev dönemimizde de İstanbulluların teveccühüne layık olmak için çok çalışmaya devam edeceğiz. İstanbul'a hizmette "tam yol ileri" diyerek İstanbul'un değerine değer katacak, kentimizi çok daha güzel bir geleceğe birlikte taşıyacağız.

Saygılarımla,

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

İSTANBUL Başardı

İÇİNDEKİLER

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

I	**GENEL BİLGİLER**	**8**
	A. MİSYON VE VİZYON	8
	B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	9
	C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	10
II	**AMAÇ VE HEDEFLER**	**21**
	A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	21
	B. TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	23
III	**FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER**	**25**
	A. MALİ BİLGİLER	25
	B. PERFORMANS BİLGİLERİ	35
	1 - Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim	**37**
	2 - Dayanıklı İstanbul	**71**
	3 - Ulaşılabilir İstanbul	**119**
	4 - Çevreye Duyarlı İstanbul	**207**
	5 - Üreten İstanbul	**247**
	6 - Paylaşan İstanbul	**263**
	7 - Yaşayan İstanbul	**301**
	8 - Eşsiz Miras İstanbul	**339**
	9 - Finansal Sürdürülebilirlik	**357**
	10 - Performans Bilgileri	**367**
IV	KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	**393**
V	ÖNERİ VE TEDBİRLER	**396**

I. GENEL BİLGİLER

A. MİSYON, VİZYON VE TEMEL DEĞERLER

İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2020—2024 Stratejik Planı Misyon, Vizyon ve Temel Değerleri aşağıda yer almaktadır:

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Belediyemiz tarafından görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen başta 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu olmak üzere ilgili hukuki mevzuat doğrultusunda tematik alanlarda yer alan faaliyet ve hizmetler yürütülmektedir.
5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7 inci Maddesine göre Büyükşehir Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları:

a) İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.

b) Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak.

c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak.

d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.

e) Belediye Kanununun 69 ve 73 üncü maddelerindeki yetkileri kullanmak.

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

g) (Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yereri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.

h) Coğrafî ve kent bilgi sistemlerini kurmak.

i) Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisıhhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak. Katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak.

j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.

k) Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.

m) Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek; gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara, teknik yönetici, antrenör ve öğrencilere belediye meclis kararıyla ödül vermek.

n) Gerektiğinde mabetler ile sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak.

o) Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek.

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dâhil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. (Ek cümle: 16/5/2018-7144/14 md.) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettirilmesine karar vermek.

r) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

s) Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

t) Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek.

u) İl düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; gerektiğinde diğer afet bölgelerine araç, gereç ve malzeme desteği vermek; itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.

v) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksekokullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.

y) Merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek.

z) (Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkım konusunda ilçe belediyelerinin talepleri hâlinde her türlü desteği sağlamak.

aa) (Ek:24/12/2020-7261/29 md.) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek.

bb) (Ek: 16/11/2022-7421/14 md.) Gerektiğinde cemevleri için bina ve tesisler yapmak, bu bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak. Büyükşehir belediyeleri birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen yetkilerini, imar plânlarına uygun olarak kullanmak ve ilgili belediyeye bildirmek zorundadır. (Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/7 md.) Büyükşehir belediyeleri birinci fıkranın (l), (s), (t) bentlerindeki görevleri ile temizlik hizmetleri ve adres ve numaralandırmaya ilişkin görevlerini belediye meclisi kararı ile ilçe belediyelerine devredebilir, birlikte yapabilirler. (Ek üç cümle: 16/5/2018-7144/14 md.)
Büyükşehir belediyeleri, birinci fıkranın (p) bendinin ikinci cümlesinde yer alan kriterler esas alınarak büyükşehir belediye meclisi kararıyla belirlenen yerlerdeki toplu taşıma hatlarının işletmesinin o bölgede kurulu taşıma birlik veya kooperatiflerinden temin edilmesine karar verebilir. Bu durumda ihaleye katılacaklarda ve kullanılacak taşıma araçlarında aranacak şartlar belediyelerce belirlenir. (Değişik cümle: 22/12/2021-7349/9 md.) Büyükşehir belediyeleri, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan ve toplu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; nüfus, hattın uzunluğu ve hattı kullanan sayısı kriterlerini esas alarak tespit edeceği hatlardaki toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlananlara ilişkin gelir desteği ödemesi yapabilir.
Ayrıca, Belediyemizin faaliyet ve hizmetlerini etkileyen mevzuat listesi Ek-1 ve Ek-2' de yer almaktadır.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

■ FİZİKSEL YAPI

Binalar

Belediyemiz tarafından faaliyet ve hizmetlerin yürütülmesi amacıyla kullanılan yapılar, hizmet ve idari binalar olarak iki ayrı kategoride değerlendirilmektedir.
Fatih ilçesi Saraçhane merkez binamız başta olmak üzere Bakırköy, Kartal ve Beyoğlu - Kasımpaşa ek hizmet binalarımızda yoğunlukla idari yapılanma mevcut olup, kentin geneline yayılmış, hızlı sevk ve idaremizi sağlayan toplam 430.262 m² alana sahip yapılarda idari faaliyetlerimiz yürütülmektedir.
Belediyemizce yürütülen; itfaiye, zabıta, park bahçe, sağlık, sosyal destek hizmetleri, kütüphane ve tiyatro vb. faaliyet ve hizmetlerin yaygın, etkin, hızlı ve verimli bir şekilde sunulabilmesi için merkezi nitelikli idari binalarımız dışında hizmet binaları da mevcuttur.
Faaliyetlerin gerektirdiği bina ihtiyacı karşılanırken; satın alma, kiralama veya inşa etme yöntemlerinden uygun olanı tercih edilmektedir. İmar izni veya yapılaşma imkânı bulunmayan noktalarda, geçici olarak prefabrik yapılardan da yararlanılmaktadır.

İBB Bakırköy Ek Hizmet Binası

Tablo 1. Hizmet Niteliğine Göre Binalar

	Sayı (Adet)	Alan (m²)
BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi)	11	745
Bölgesel İstihdam Ofisi	29	4.887
Çamlıca Sinyalizasyon Anadolu Şefliği	2	710
Çevre Laboratuvarı	2	439
Darülaceze	1	138.904
Döngüsel İşler Atölyesi	1	250
Düşey İşaretleme Birimi	2	4.090
EDS Kontrol Merkezi	1	1.000
Eğitim Merkezi	25	32.909
Eğitim Salonu	11	1.203
Engelliler Kampı	2	142.000
Enstitü İstanbul İSMEK	148	102.676
Evde Sağlık Ünitesi	7	3.425
Gasilhane	16	3.900
Geçici Barınma Birimi	1	1.500
Girişimcilik ve Teknoloji Merkezi	4	3.650
Gönüllü İtfaiye İstasyonu	30	2.937
Halkla İlişkiler (Çözüm Noktaları)	36	1.171
Halkla İlişkiler (Çözüm Şubeleri)	11	425
Halkla İlişkiler (AVM Çözüm Noktaları)	2	24
Halk Süt Noktası	22	368
Hava Kalitesi İzleme Merkezi	1	225
Hayvan Hastanesi ve Bakımevi	1	4.000
Hayvan Rehabilitasyon Birimi	7	933.500
Huzurevi / Sanatçı Evi	1	7.000
İBB Ders Atölyesi	12	2.788
İBB Gençlik Ofisi	7	3.975
İBB Kadın	5	2.747
İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi	1	3.681
İBB Ulaşım Akademi	1	1.100
İBB Teknoloji Atölyesi	9	2.072
İBB Yükseköğrenim Öğrenci Yurdu	14	95.103
İkmal ve Tasfiye Ambarı	2	32.000
İlaçlama Şantiyesi	7	3.051
İSADEM	21	14.937
İstanbul Bisiklet Evi	1	517
İş Sağlığı Güvenliği ve Meslek Hastalıkları Araştırma Merkezi	2	1.725
İtfaiye İstasyonu (Profesyonel)	99	331.695
Kadın Danışma Birimi	2	55
Kadın Dayanışma Evi	1	2.262
K9 Köpekli Arama Eğitim Merkezi	1	1.600
Kent Konseyi	1	1.100
Kent Lokantası	9	1.845
Kentsel Dönüşüm Ofisleri	7	1.238
Kurban Satış ve Kesim Yeri	5	216.200
Kurumsal Atık Geçici Depolama Merkezi	1	750
Kültür Merkezi	15	112.301
Kütüphane	59	37.272
Lojistik Destek Merkezi	1	20.000
Lojman	776	78.386
Madde Bağımlığı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	1	24.350
Mahalle Evi	8	5.840
Malzeme Deposu	22	30.215
Misafirhane	2	8.550
Muhtarlar Evi	1	1.189
Muhtarlıklar İletişim Merkezi	1	200

Tablo 1. Hizmet Niteliğine Göre Binalar (Devamı)

	Sayı (Adet)	Alan (m²)
Müze	18	12.318
Okul Spor Salonu	220	157.339
Psikolojik Danışmanlık Merkezi	28	7.916
Sebze Meyve Hali	2	451.000
Sosyal Hizmet Noktası	14	410
Sosyal Tesis	23	222.288
Sosyal Uyum ve Destek Merkezi (SUDEM)	5	2.198
Spor Tesisi ve Merkezleri	69	1.142.659
Şile Arıcılık Merkezi	1	320
Telsiz Kademe	1	84
Tıp Merkezi	4	4.745
Tiyatro Atölyesi	10	1.783
Tiyatro Deposu	2	19.200
Tiyatro Sahnesi	15	39.686
Trafik Eğitim Parkı	3	40.833
Turizm Danışma Ofisi	2	877
Tünel İşletim Merkezi	1	180
Tünel Lokal Merkezi	10	405
Yaşam Evi	32	2.857
Yatay İşaretleme Birimi	1	3.040
Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi	66	51.210

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 2. İdari Binalar

Birim Adı	Alan (m²)
Boğaziçi İmar Şube Müdürlüğü	4.195
1. Hukuk Müşavirliği	1.356
İç Denetim Birimi Başkanlığı	696
İştirakler Koordinasyon Şube Müdürlüğü	1.176
Teftiş Kurulu Başkanlığı	1.140
Afet İşleri DB	4.000
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler DB	16.512
Bilgi İşlem DB	8.300
Çevre Koruma ve Kontrol DB	20.789
Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme DB	1.465
Destek Hizmetleri DB	87.900
Dış İlişkiler DB	623
Emlak Yönetimi DB	2.506
Etüd ve Projeler DB	3.120
Fen İşleri DB	3.052
İmar ve Şehircilik DB	5.095
İnsan Kaynakları ve Eğitim DB	2.865
İtfaiye DB	35.019
Kültür DB	6.678
Kültür Varlıkları DB	5.514
Mali Hizmetler DB	3.057
Mezarlıklar DB	16.176
Muhtarlık İşleri DB	5.281
Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB	62.087
Raylı Sistemler DB	9.947
Sağlık DB	10.609
Satınalma DB	1.581
Sosyal Hizmetler DB	4.710
Strateji Geliştirme DB	1.110
Tarımsal Hizmetler DB	6.918
Ulaşım DB	7.878
Yazı İşleri ve Kararlar DB	27.137
Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon DB	35.879
Zabıta DB	25.891

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Araçlar

Belediyemiz, hizmet alımı ihalesi yoluyla kiralama ve doğrudan satın alma şeklinde araç tedarikini karşılamaktadır. Mevcut durumda kullanılan araçların % 52'si resmi araç statüsündedir. Resmi araç sayılarının Araç Yönetim Sistemine (AYS) girişleri ilgili birimler tarafından yapılmaktadır. Belediyemiz genelinde hizmet ihaleleri ile yürütülen projeler kapsamında da; projenin gerektirdiği nitelik ve sayıda araçlar temin edilmekte olup, bu araçlar proje bitiminde iade edilmektedir. Tablo 3'te belirtilen araçların yanı sıra ayrıca 959 adet araç ekipmanı bulunmaktadır.

Tablo 3. Araç Çeşidi ve Mülkiyet Durumu

Araç Türü	Resmi	Kiralık	Toplam
Ambulans	73	-	73
Ağaç Sökme Dikme Aracı	10	-	10
Binek Araç	16	1058	1074
Cenaze Araçları-Mobil Morg-Seyyar Gasilhane	19	45	64
Çevre Temizlik Araçları	32	-	32
Çok Maksatlı Afet Müdahale Aracı	61	-	61
İlaçlama Aracı	-	182	182
İş Makineleri	217	-	217
İtfaiye Aracı ve İtfaiye Özellikli Araçlar	575	-	575
Kamyon ve Kamyonetler	382	153	535
Kombine	2	-	2
Mobil Büfe Aracı,Seyyar Büfe,Mobil Mutfak, Fotoğraf Baskı Aracı, Mobil BELNET, Ses Sistem Aracı	16	-	16
Mobil İletişim Aracı,Haberleşme Aracı,Mobil Ofis, Mobil EDS, Komuta Kontrol Aracı	22	10	32
Motorsiklet ve ATV/UTV Araçlar	22	-	22
Otobüs - Minibüs	120	288	408
Panelvan	17	110	127
Pikap	32	90	122
Sepetli Araçlar	16	-	16
Tanker	51	-	51
Tır Çekici- Romörk-Dorse	74	-	74
Traktör	2	-	2
Unimog ve Kışla Mücadele Aracı	233	-	233
Vinç, Çekiciler ve Kurtarıcı	58	-	58
Vidanjör	2	-	2
Yol Yapım ve Bakım Araçları	13	-	13

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

TEŞKİLAT YAPISI

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na göre Büyükşehir Belediye İdaresi; Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Encümeni ve Büyükşehir Belediye Başkanından oluşmaktadır.

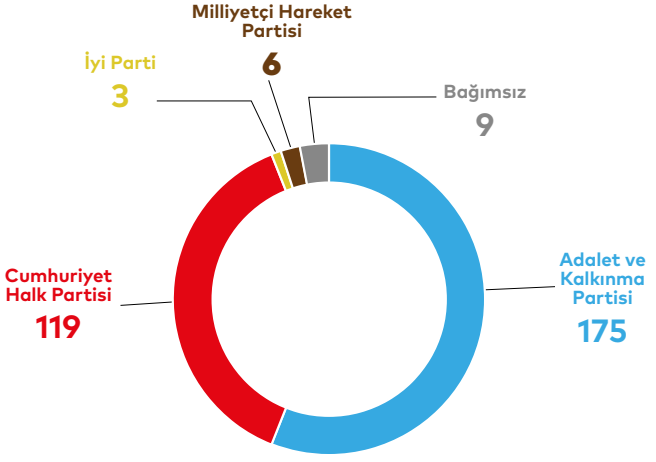
Büyükşehir Belediye Başkanı

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki seçmenler tarafından doğrudan seçilir. Büyükşehir Belediye Başkanı; belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmekten, belediye kaynaklarını ve teşkilatını sevk ve idare etmekten sorumludur. Belediye Meclisi ve Belediye Encümenine Başkanlık eder.

Büyükşehir Belediye Meclisi

Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Başkanı ve 311 üyeden oluşmaktadır. (Ek 3-Büyükşehir Belediye Meclis Üyeleri Listesi) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, aynı zamanda Büyükşehir Belediye Meclisinin de Başkanıdır. 39 İlçe Belediye Başkanı Büyükşehir Belediye Meclisinin doğal üyesidir. Büyükşehir Belediye Meclisindeki diğer üyeler, İlçe Belediye Meclislerine halk tarafından doğrudan seçilen Meclis üyelerinin seçiliş sırasına göre beşte bir oranındaki kısmından oluşmaktadır. Meclis; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 13 üncü Maddesi gereğince her ayın ikinci haftası toplanmaktadır.

Şekil 1. Meclis Üyelerinin Partilere Göre Dağılımı (Kişi)

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

İBB Meclisi, Saraçhane

Şekil 2. İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Stratejik planı, faaliyet raporlarını, imar planlarını onaylamak, borçlanmaya karar vermek, bütçe ve performans ölçütlerini, genel hizmet politikalarını ve stratejileri belirlemek, cadde, sokak, meydan, park ve tesislere isim verme, belediye kadro ihdası ve değiştirilmesi gibi iç örgütlenmeye dönük kararlar almak, belediye adına imtiyaz vermek, protokol yapma yetkisi vermek, belediye iştiraklerinin özelleştirilmesine veya sermaye artışına karar vermek Belediye Meclisinin görevleri arasındadır.

2023 yılında bir yıl süre ile görev yapmak üzere kurulan 26 ihtisas komisyonu bulunmaktadır. Bunlar; İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Sağlık ve Salgın Hastalıklar Komisyonu, Ulaşım ve Trafik Komisyonu, Eğitim Komisyonu, Hukuk Komisyonu, Tarife Komisyonu, Harita Komisyonu, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Komisyonu, Turizm Komisyonu, Deprem ve Doğal Afet Komisyonu, Engelsiz Hayat Komisyonu, Kadın Aile ve Çocuk Komisyonu, Kent Ekonomisi, Meslek Odaları ve Sendikalar Komisyonu, Halkla İlişkiler Komisyonu, Altyapı, Mesken ve Emlak Komisyonu, Temel Haklar Komisyonu, Tarım, Orman, Hayvancılık ve Su Ürünleri Komisyonu, Çevre, Yenilenebilir Enerji ve İklim Değişikliği Komisyonu, Gençlik ve Spor Komisyonu, Kültür ve Sanat Komisyonu, Sosyal Hizmetler Bağımlılıkla Mücadele ve Rehabilitasyon Komisyonu, Kentsel Yenileme Komisyonu, İştirakler ve Bağlı Kuruluşlar Komisyonu, Akıllı Kent ve Bilgi Teknolojileri Komisyonu, Göç, Göçmen ve Mülteciler Komisyonları'dır. (Ek 4-İhtisas Komisyonu Üyeleri Listesi)

Büyükşehir Belediye Encümeni

Büyükşehir Belediye Encümeni, Belediye Başkanının Başkanlığında, Belediye Meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçilen beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere Belediye Başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.
Belediye Encümeni; stratejik plan ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip Belediye Meclisine görüş bildirir, kamulaştırma ve ihale kararlarını alır, denetimler sonucundaki cezaları ve Boğaziçi imar uygulamalarını karara bağlar, taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin Meclis kararlarını uygular. (Ek5- Belediye Encümen Üyeleri Listesi)

Şekil 3. Belediye Encümeni Şeması

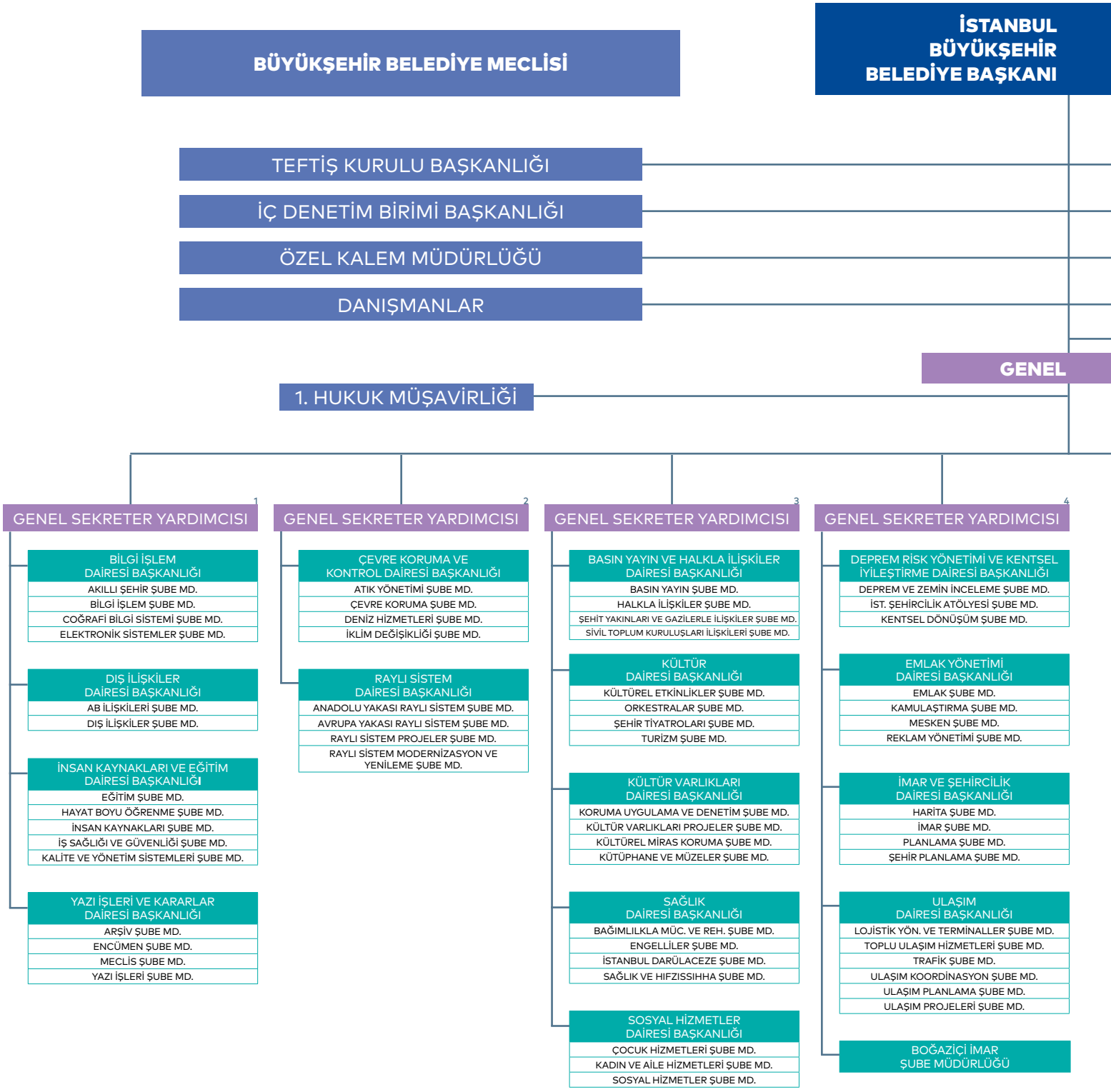

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Kurumsal Yapı

Kurumumuzda; Büyükşehir Belediye Başkanı, genel sekreter, genel sekreter yardımcıları, daire başkanları, şube müdürleri, müdür yardımcıları, şefler ve memur/işçi/sözleşmelilerden oluşan sekiz kademeli hiyerarşik bir yapı bulunmaktadır.
Genel Sekreterlik ve Genel Sekreter Yardımcılıkları tepe yönetimi, diğer bir ifade ile stratejik düzeyde kararların alındığı ve uygulama talimatının verildiği üst kademeyi oluşturmaktadır. Daire başkanlıkları taktik, şube müdürlükleri ise operasyonel düzeydeki işlemlerin yürütülmesi ile yükümlüdür.
Kurumda; Genel Sekreter, 7 Genel Sekreter Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, İç Denetim Birimi Başkanı, 1. Hukuk Müşaviri, 29 Daire Başkanı, Özel Kalem Müdürü ve 112 Şube Müdürü bulunmaktadır.
Genel Sekreterlik, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Özel Kalem Müdürlüğü ve Afet İşleri Dairesi Başkanlığı doğrudan Büyükşehir Belediye Başkanına, 1. Hukuk Müşavirliği ise Genel Sekretere bağlı olup Boğaziçi İmar Şube Müdürlüğü ve İştirakler Koordinasyon Şube Müdürlüğü doğrudan ilgili oldukları Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır.
Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME): Büyükşehir Belediye Başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında toplanan, yönetmelikle belirlenen kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katıldığı, alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlayan bir Koordinasyon kuruludur.
İlçe Belediye Başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezine üye olarak katılmaktadırlar. Altyapı Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınmaktadır.
Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME): 5216 sayılı Kanunda Belediyemizin görev yetki ve sorumluluk alanında kalan yerlerde ulaşım ve trafik ile ilgili kararları alarak planlama ve koordinasyonu sağlar.
Teftiş Kurulu Başkanlığı: Büyükşehir Belediye Başkanı adına, İç Denetçilerin görev alanına giren işler hariç, Belediye birimleri ve bağlı kuruluşları ile personelinin her türlü iş, eylem ve faaliyetini kapsayacak şekilde inceleme, araştırma, teftiş ve soruşturma yapmakla görevli ve sorumlu birimdir.
İç Denetim Birim Başkanlığı: Belediyemizin birimleri tarafından yürütülen işlem, faaliyet ve projelerle ilgili olarak, kamu ve uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu, risk odaklı ve süreç bazlı, bağımsız ve tarafsız olarak denetleme, değerlendirme ve danışmanlık çalışmalarını yürüten birimdir.
1. Hukuk Müşavirliği: Belediye adına yargı mercilerinde dava açarak veya açılmış olan davalar ile icra mercilerinde takipte bulunarak, Belediyemizin menfaatlerini koruyan, ayrıca kurum içine yönelik hukuki görüşler veren birimdir.

Şekil 4. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Teşkilat Şeması

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023

Ekrem İMAMOĞLU

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ENCÜMENİ

- İETT İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- İSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ALTYAPI KOORDİNASYON MERKEZİ (AYKOME)
- ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ (UKOME)

SEKRETER

5 GENEL SEKRETER YARDIMCISI

MALİ HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- BÜTÇE VE DENETİM ŞUBE MD.
- FİNANSMAN ŞUBE MD.
- GELİRLER ŞUBE MD.
- GİDERLER ŞUBE MD.
- MALİ KONTROL ŞUBE MD.

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- HİZMET İYİLEŞTİRME ŞUBE MD.
- STRATEJİ GELİŞTİRME ŞUBE MD.

İŞTİRAKLER KOORDİNASYON ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
- BELBİM AŞ
- BELTUR AŞ
- BİMTAŞ
- BOĞAZİÇİ YÖNETİM AŞ
- GÜVEN SU AŞ
- HAMİDİYE SU AŞ
- İGDAŞ
- İSBAK AŞ
- İSETAŞ
- İSFALT AŞ
- İSPARK AŞ
- İSPER AŞ
- İSTAÇ AŞ
- İSTANBUL AĞAÇ VE PEYZAJ AŞ
- İSTANBUL ENERJİ AŞ
- İSTANBUL HALK EKMEK AŞ
- İSTANBUL İMAR AŞ
- İSTANBUL ŞEHİR HATLARI AŞ
- İSTANBUL ULAŞIM AŞ
- İSTGÜVEN AŞ
- İSTON AŞ
- İSTTELKOM AŞ
- İSYÖN AŞ
- İYA AŞ
- KİPTAŞ
- KÜLTÜR AŞ
- MEDYA AŞ
- METRO İSTANBUL AŞ
- SPOR İSTANBUL AŞ
- UGETAM AŞ

6 GENEL SEKRETER YARDIMCISI

DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- DESTEK HİZMETLERİ ŞUBE MD.
- GENÇLİK VE SPOR ŞUBE MD.
- GÜVENLİK ŞUBE MD.
- İŞLETMELER ŞUBE MD.
- TESİSLER BAKIM VE ONARIM ŞUBE MD.

İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ACİL YARDIM VE CANKURTARMA ŞUBE MD.
- ANADOLU YAKASI İTFAİYE ŞUBE MD.
- AVRUPA YAKASI İTFAİYE ŞUBE MD.
- MERKEZ İTFAİYE ŞUBE MD.

MEZARLIKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ANADOLU YAKASI MEZARLIKLAR ŞUBE MD.
- AVRUPA YAKASI MEZARLIKLAR ŞUBE MD.
- MEZARLIKLAR DESTEK HİZMETLERİ ŞUBE MD.

MUHTARLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ANADOLU YAKASI MUHTARLIKLAR ŞUBE MD.
- AVRUPA YAKASI MUHTARLIKLAR ŞUBE MD.
- MUHTARLIKLAR DESTEK HİZ. ŞUBE MD.

TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- AVRUPA YAKASI HAL ŞUBE MD.
- TARIM VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MD.
- VETERİNER HİZMETLERİ ŞUBE MD.

ZABITA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ANADOLU YAKASI ZABITA ŞUBE MD.
- AVRUPA YAKASI ZABITA ŞUBE MD.
- RUHSAT VE DENETİM ŞUBE MD.
- ZABITA DESTEK HİZMETLERİ ŞUBE MD.
- ZABITA TEDBİR ŞUBE MD.

7 GENEL SEKRETER YARDIMCISI

ETÜD VE PROJELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ALTYAPI PROJELER ŞUBE MD.
- KENTSEL TASARIM ŞUBE MD.
- ÜSTYAPI PROJELER ŞUBE MD.

FEN İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ALTYAPI HİZMETLERİ ŞUBE MD.
- BİRİM FİYAT VE STANDARTLAR ŞUBE MD.
- KESİN HESAP ŞUBE MD.
- KURUMSAL PROJE YÖNETİM ŞUBE MD.
- YAPI İŞLERİ ŞUBE MD.

PARK BAHÇE VE YEŞİL ALANLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ANADOLU YAKASI PARK VE BAHÇELER Ş. MD.
- AVRUPA YAKASI PARK VE BAHÇELER Ş. MD.
- ENERJİ YÖNETİMİ VE AYDINLATMA Ş. MD.
- KENTSEL EKOLOJİK SİSTEMLER ŞUBE MD.
- YEŞİL ALAN VE TESİSLER YAPIM ŞUBE MD.

SATINALMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- İHALE İŞLERİ ŞUBE MD.
- LEVAZIM VE AYNİYAT ŞUBE MD.
- SATINALMA ŞUBE MD.

YOL BAKIM VE ALTYAPI KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ALTYAPI KOORDİNASYON ŞUBE MD.
- AND. YAKASI YOL BAKIM VE ONARIM Ş.MD.
- AVR. YAKASI YOL BAKIM VE ONARIM Ş.MD.
- MAKİNE İKMAL ŞUBE MD.

AFET İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- AFET KOORDİNASYON MERKEZİ ŞUBE MD.

■ BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Teknolojinin hızlı ilerlemesi ve günlük hayatta kullanımının yaygınlaşması hiç şüphesiz kamusal alanda da değişimi ve yeniliği zorunlu kılmaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde benimsenen hizmet sunma anlayışında da iletişime ve teknoloji kullanımına büyük önem verilmektedir. Bu bağlamda, idari binalar ve hizmet binalarında üst düzey bilgi teknolojileri, araç ve gereçleri kullanılmaktadır.
Kurumun bilgi ve teknolojik altyapısını oluşturan tüm donanım ekipmanları; kamera, video, fotoğraf makinesi ve ekipmanları, bilgisayar donanım ve ekipmanları, iletişim araçları ve elektronik ofis malzemeleri olmak üzere 4 ana başlık altında incelenmiştir.

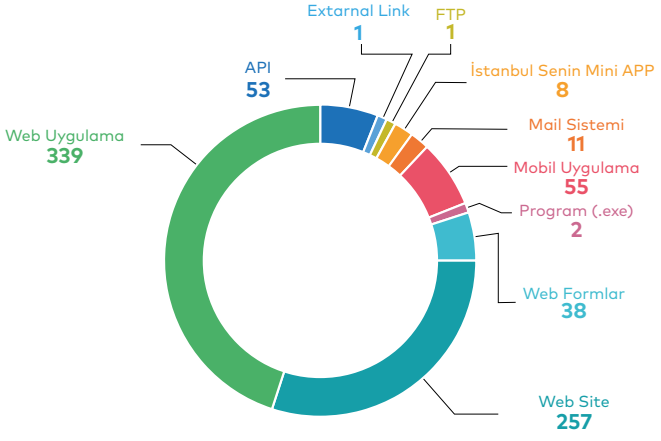
Tablo 4. Teknolojik Kaynaklar

Donanım Türü	Toplam (Adet)
Kamera, Video, Fotoğraf Makinesi ve Ekipmanları	37.846
Bilgisayar Donanım ve Ekipmanları	26.888
İletişim Araçları	18.014
Elektronik Ofis Malzemeleri	4.604

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Belediye birimlerimiz; faaliyetlerini daha etkin, daha hızlı ve daha ekonomik bir şekilde gerçekleştirebilmek için ihtiyaç duydukları bilgisayar programlarını kullanmaktadırlar. Belediyemizin bilgi işlem altyapısında 53 API, 1 External Link, 1 FTP Dosyası, 8 İstanbul Senin MiniAPP, 11 Mail Sistemi, 55 Mobil Uygulama, 2 Program, 339 Web Uygulama, 38 Web Form ve 257 Web Sistesi bulunmaktadır.
Bu programların bir kısmı tüm Belediyemiz birimleri tarafından kullanılan ve yönetim bilgi sistemini doğrudan destekleyen programlardır. Bir kısım program ise sadece ilgili birim/birimler tarafından kullanılan programlardan oluşmaktadır. (Ek 6-İBB Kullanılan Programlar)

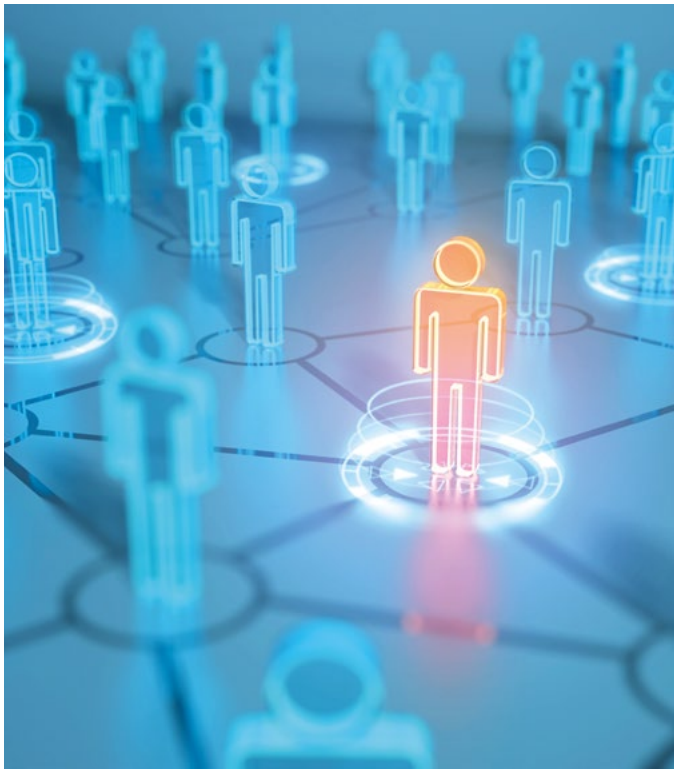
Şekil 5. Kullanılan Programlar (Adet)

■ İNSAN KAYNAKLARI

Kadro Durumu

Değişim ve dönüşümün hızla yaşandığı dünyamızda; bu değişimi algılayabilecek, kentler arası yarışta İstanbul'un hak ettiği konuma hızla erişmesine azami ölçüde katkı sağlayabilecek insan kaynağının temin edilebilmesi için, kurumumuzca çok yıllı ve ayrıntılı olarak insan kaynağı planlaması yapılmakta ve uygulamaya konulmaktadır.
Kurumumuz personeli; memur, sözleşmeli personel ve işçi statüsündeki çalışanlardan oluşmaktadır. Yıl sonu itibariyla kurumumuzda; 10.876 memur, 1.573 işçi ve 262'si sanatçı olan 285 sözleşmeli personel olmak üzere toplam 12.734 personel görev yapmaktadır. Tüm personelin %20'sini kadınlar oluşturmaktadır. Cinsiyete göre yöneticilerin %71,9'u erkek yönetici, %28,1'i kadın yöneticiden oluşmaktadır.
Hizmet sınıflarına göre memur ve sözleşmeli personel (sanatçı hariç) toplamının; %45,24'üne karşılık gelen 4.931 kişi teknik hizmetler, %50,95'ine karşılık gelen 5.553 kişi genel idari hizmetler, %3,81'e karşılık gelen 415 kişi ise sağlık, avukatlık, din ve yardımcı hizmetler sınıfındadır.
Yıl içerisinde 2.171 memur, 17 sözleşmeli personel, 9 işçi olmak üzere toplamda 2.197 kişinin işe başlama işlemleri; 326 memur, 1.895 sözleşmeli personel, 15 sözleşmeli (sanatçı) personel, 945 işçi ve 7 geçici işçi olmak üzere toplamda 3.188 kişinin işten ayrılma işlemleri yapılmıştır. Bu ayrılış/başlayış işlemlerinden 1.875'i, 657 sayılı DMK'nın geçici 48'inci maddesi hükmü uyarınca Sözleşmeli Personel statüsündeki personelin Memur statüsüne geçiş işlemi; 7'si, 5620 sayılı Kanun'un 2'inci maddesi hükmü uyarınca Geçici İşçi statüsündeki personelin İşçi statüsüne geçiş işlemidir.

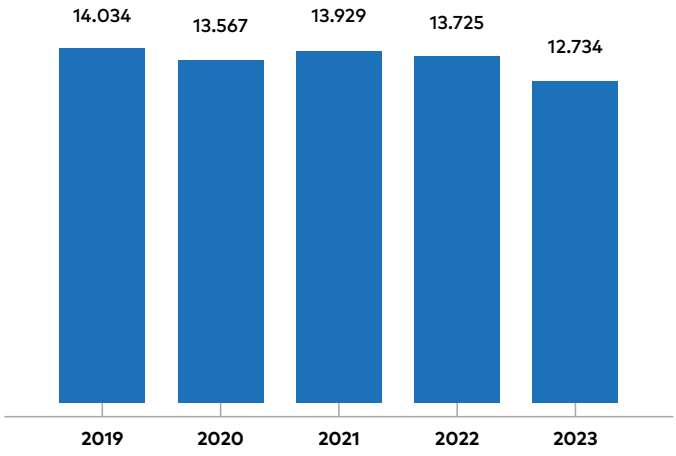

Tablo 5. Personel Genelinin Statülerine Göre Cinsiyet Dağılımı (Kişi)

Statü	Cinsiyet	2019	2020	2021	2022	2023	
						Sayı (Kişi)	Oran (%)
Memur	Kadın	1.770	1.756	1.891	1.878	2.207	17,33
	Erkek	6.724	6.596	7.220	7.153	8.669	68,08
	Toplam	8.494	8.352	9.111	9.031	10.876	85,41
Sözleşmeli Personel	Kadın	344	341	332	330	5	0,04
	Erkek	1.590	1.587	1.576	1.571	18	0,14
	Toplam	1.934	1.928	1.908	1.901	23	0,18
Sözleşmeli Sanatçı Personel	Kadın	118	116	116	112	108	0,85
	Erkek	174	173	168	165	154	1,21
	Toplam	292	289	284	277	262	2,06
İşçi	Kadın	273	254	228	223	177	1,39
	Erkek	3.033	2.736	2.391	2.286	1.396	10,96
	Toplam	3.306	2.990	2.619	2.509	1.573	12,35
Geçici İşçi	Kadın	1	1	0	0	0	0,00
	Erkek	7	7	7	7	0	0,00
	Toplam	8	8	7	7	0	0,00
Toplam	Kadın	2.506	2.468	2.567	2.543	2.497	19,61
	Erkek	11.528	11.099	11.362	11.182	10.237	80,39
Genel Toplam		14.034	13.567	13.929	13.725	12.734	100

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023
*İBB'de Doğrudan Hizmet Alımı Kapsamında 9.756 kadın, 23.021 erkek toplam 32.777 personel;
Hizmet Alımı Kapsamında 926 kadın, 2.661 erkek toplam 3.587 personel görev yapmaktadır.
İBB'de yukarıdaki verilere göre genel toplamda 13.179 kadın, 35.919 erkek toplam 49.098 personel görev yapmaktadır.

Şekil 6. Personel Sayısı (Kişi)

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023

Öğrenim ve Yaş Durumu

Kurumumuz personel istihdamını, kurumsal politika ve önceliklerine uygun biçimde, öğrenim seviyesi yüksek elemanlarla gerçekleştirmektedir. Kurumun performansına olumlu katkı sağlaması amacıyla tecrübeli personelle birlikte genç, dinamik ve öğrenim seviyesi yüksek personel aynı çatı altında toplanarak, aynı amaçlar doğrultusunda çalıştırılması hedeflenmektedir.
Bu kapsamda, yeni işe başlayacak personelin öğrenim durumlarının en az ön lisans ve lisans mezunu olması tercih edilmektedir. 2023 yılı itibariyla ön lisans, lisans ve lisansüstü personelimizin oranı %71,7 seviyesindedir. Kurumumuz personelinin %85,4'ünü oluşturan memurların ise %79,9'u ön lisans, lisans ve lisansüstü, %19,7'si orta öğretim, %0,4'ü ilköğretim mezunudur.

Tablo 7. Personel Genelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı (Kişi)

Yaş Durumu	2019	2020	2021	2022	2023
18-25	549	380	802	573	458
26-35	2.747	2.442	2.512	2.508	2.532
36-45	5.538	5.518	5.479	5.288	5.033
46-55	4.214	4.167	4.036	4.137	3.459
56 ve üstü	986	1.060	1.100	1.219	1.252

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 6. Personel Genelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı (Kişi)

Öğrenim Durumu	2019	2020	2021	2022	2023	
					Sayı (Kişi)	Oran (%)
Okuryazar	13	12	14	15	13	0,10
İlkokul	1.226	1.081	858	802	470	3,69
Ortaokul	741	632	535	481	272	2,14
Lise	1.455	1.283	1.296	1.208	966	7,59
Meslek Lisesi	2.857	2.596	2.371	2.256	1.888	14,83
Ön Lisans	1.666	1.754	2.336	2.407	2.433	19,11
Lisans	4.734	4.734	4.974	4.926	4.980	39,11
Yüksek Lisans	1.296	1.423	1.486	1.559	1.630	12,80
Doktora	46	52	59	71	82	0,64
Toplam	14.034	13.567	13.929	13.725	12.734	100

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023

SUNULAN HİZMETLER

Belediyemizin hizmet sunumu olarak ortaya koyduğu faaliyetler aşağıda belirtilen başlıklarda ele alınmış olup, takip eden sayfalarda detaylı olarak anlatılmıştır.

Tablo 8. İBB Sunulan Hizmetler

Tema	Faaliyet Alanı
Dayanıklı İstanbul	Kentsel Risklerin Analizi
	Kentsel Tasarım
	Kentsel Dönüşüm
	Şehir Planlama
	Afet ve Acil Durumlara Müdahale Yönetimi
	İmar Uygulama, İzin ve Denetimler
	Kent Bilgi Sistemi
Ulaşılabilir İstanbul	Raylı Sistemler
	Toplu Ulaşım Hizmetleri
	Denizyolu Sistemleri
	Trafik Yönetimi
	Altyapı Koordinasyonu
	Karayolu Sistemleri
Çevreye Duyarlı İstanbul	Atık Yönetimi
	Enerji Yönetimi
	Yeşil Alan Yönetimi
	Çevre Koruma
Üreten İstanbul	Turizm Hizmetleri
	Girişimcilik Teşvikleri
	Meslek Edindirme ve İstihdama Katkı
	Tarıma Teşvik
Paylaşan İstanbul	Sosyal Destek Hizmetleri
	Eşit Haklara Ulaşamayan Gruplara Yönelik Sosyal Destek
	Cenaze Hizmetleri
Yaşayan İstanbul	Spor Hizmetleri
	Koruyucu ve Önleyici Sağlık Hizmetleri
	Kütüphanecilik Hizmetleri
	Hayvan Hakları ve Yaşamına Yönelik Hizmetler
	Kültürel ve Sanatsal Etkinlikler
	Ruhsatlandırma ve Denetim Hizmetleri
	Hal Yönetimi
	Sosyal Tesis Hizmetleri
Eşsiz Miras İstanbul	Kültürel Mirasa Yönelik Katılımcı Yönetim Modeli
	Müzecilik Hizmetleri
	Kültürel Miras Envanteri
	Kültürel Mirasın Korunması ve Fonksiyonlandırılması
Finansal Sürdürülebilirlik	Gayrimenkullerin Yönetimi
	Tedarik Yönetimi
	Bütçe Yönetimi
	Finansman Yönetimi
Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim	İştirak ve Bağlı Kuruluş Koordinasyonu
	Kurum içi Destek Hizmetleri
	İnsan Kaynakları Yönetimi
	Süreç ve Proje Yönetimi
	Hedeflerle Yönetim ve Stratejik Geliştirme Faaiyetleri
	Vatandaş ve Paydaş İlişkileri Yönetimi
	Kurumsal Yönetim
	Bilgi Sistemleri Yönetimi
	İç Denetim

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

■ YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

İç Kontrol Eylem Planı

Belediyemiz bünyesindeki kamu iç kontrol standartlarıyla uyumlu iç kontrol sistemi çalışmaları kapsamında, 2022 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün hazırladığını Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda 2023- 2024 yıllarını kapsayan 7'nci İç Kontrol Eylem Planı hazırlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir. İKEP 07 Eylem Planı; 18 standart ve 79 genel şarttan oluşmuş olup, 44 genel şarta makul güvence verilmiş, 35 genel şarta 3'ü mükerrer olmak üzere 36 eylem atanmıştır. İKEP eylemlerinden sorumlu 11 birim bulunmaktadır.

Belediyemize ait İç Kontrol Eylem Planı'nda (İKEP07) iki yıllık eylem planı itibariyle öngörülen 36 eylem yer almaktadır. İKEP 07 eylem planında takip ettiğimiz 28 eylemde, Kontrol Ortamı standartları için toplam 12 eylemden 8'i (%67) , Kontrol Faaliyetleri standartları için 7 eylemden 7'si (%100) , Bilgi ve İletişim standartları için 6 eylemden 6'sı (%100) gerçekleştirilmiştir. İzleme 2 Eylem standartları ve Risk Değerlendirme 1 Eylem standartları da tamamlanmıştır. Eylem planı bütününde 24 eylem tamamlanarak % 86 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

Ayrıca; İKEP 07 çerçevesinde iç kontrol sisteminde yer alan eylemlerin takip işlemleri üçer aylık ve yıllık olarak yürütülmekte olup, Hazine ve Maliye Bakanlığına 6 ayda bir gerçekleşme raporu ve yılda 1 kez değerlendirme raporu hazırlanarak gönderilmektedir.

Aynı zamanda İKEP06 dönemine ait İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu çalışmaları kapsamında; İç Kontrol Sistemi'ne ait soru formları hazırlanarak, Belediyemizin anket sistemi üzerinden yöneticilerimizden cevaplar alınmıştır. Doldurulan anketlerden elde edilen istatistiki sonuçlar başta olmak üzere ön mali kontrole ilişkin veriler, yönetici görüşleri, kişi ve/veya birimlerin talep ve şikâyetleri dikkate alınarak hazırlanan Değerlendirme Raporu Haziran ayı içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir. Ayrıca iyileştirilmesi gereken alanlara aksiyonlar tanımlanmıştır.

Tablo 9. İKEP 07 Eylemleri

	Eylem Sayısı (Adet)	Tamamlanan Eylem Sayısı (Adet)	Tamamlanma Oranı (%)
Kontrol Ortamı	12	8	67
Kontrol Faaliyetleri	7	7	100
Bilgi ve İletişim	6	6	100
Risk Değerlendirme	1	1	100
İzleme	2	2	100

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

Ön Mali Kontrol

İdarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde Mali Hizmetler ve Harcama Birimlerince yapılacak işlemleri kapsayan Ön Mali Kontrol çalışmaları kapsamında, yıl içerisinde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği'nin 17 inci maddesinde belirtilen limitler dâhilinde bulunan 412 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı dosyası incelenmiştir.

İhale dosyalarının tetkiki neticesinde 129 adet mal alım, 176 adet hizmet alımı, 99 adet yapım işi ve 8 adet danışmanlık hizmeti alımı ihale dosyası ile ilgili ön mali kontrol görüşü tanzim edilmiştir.

2014/432 ve 2017/145 sayılı Başkanlık Tebliğleri kapsamında gerçek/ tüzel kişiler veya kamu kurum kuruluşları ile yapılması düşünülen protokol veya sözleşme taslaklarına ilişkin 56 adet protokol taslağı ile ilgili ön mali kontrol görüş yazısı düzenlenmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesi çerçevesinde yıl içerisinde Belediye Meclisi, Encümeni ve Başkanlık Makamının onayına sunulmadan önce 32 adet ödenek aktarma işlemi ön mali kontrole tabi tutulmuş olup, işlemlerin tamamına yönelik görüşler oluşturulmuştur.

Kadro dağılım cetvelleri ve bunlarda yapılan değişiklikler, personel seyahat kartı listesi, geçici işçi pozisyonu cetvelleri, personel yan ödeme cetvelleri ve sözleşmeli personelin sayı ve sözleşmeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenerek değerlendirilmiştir.

Tablo 10. Ön Mali Kontrole Tabi Tutulan İhaleler (Adet)

	Mal Alım	Hizmet Alımı	Yapım	Danışmanlık Hizmeti Alımı	Toplam
Açık İhale Usulü	123	84	76	0	283
Belli İstekliler Arasında İhale Usulü	1	4	21	8	34
Pazarlık Usulü	3	10	2	0	15
Doğrudan Temin	2	5	0	0	7
Doğrudan Temin (KHK)	0	73	0	0	73
Toplam	129	176	99	8	412

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

İdaremizin amaç ve hedefleri, Belediye Meclisimizce onaylanan, 2020-2024 yıllarını kapsayan 5 yıllık Stratejik Planda belirtilmiştir.

Tablo 11. Amaç ve Hedefler

Tema	Amaç Kodu	Amaç	Hedef Kodu	Hedef
Dayanıklı İstanbul	A1	Nitelikli ve Fonksiyonel Yaşam Alanları Geliştirerek Dayanıklı Bir Şehir Oluşturmak	H1	İstanbul'un Afete Dayanıklılığını Artırmak
			H2	İstanbul'un Kültür ve Tarihini Yansıtan, Sürdürülebilir Kent Estetiğini Sağlamak
			H3	Kentsel Dönüşüm Hizmetlerini Afet Önceliği ile Şeffaf ve Katılımcı Yöntemlerle Gerçekleştirmek
			H4	Kentsel Planlama Sürecini Hazırlanmakta Olan 2050 Vizyon Belgesi Çerçevesinde Kentsel Bilişimden Yararlanarak Şeffaf ve Katılımcı Biçimde Yönetmek
			H5	Afet ve Acil Durumlara Müdahale Kapasitesini ve Toplumsal Farkındalığı, Akıllı Sistemler ve Teknolojiden Faydalanarak Geliştirmek
			H6	İmar Uygulama ve Denetim Süreçlerini Etkin Yönetmek
			H7	Bütünleşik Kent Bilgi Sistemini Geliştirerek Akıllı Şehir Uygulamaları ile Sistemin Etkin Kullanımını Sağlamak
Ulaşılabilir İstanbul	A2	Sürdürülebilir Hareketlilik Kapsamında Kentsel Ulaşımı Geliştirmek	H1	Raylı Sistemin Ağını ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak
			H2	Toplu Taşımada Entegrasyonu, Erişilebilirliği ve Kaliteyi Artırmak
			H3	Deniz Yolu Taşımacılığının Kapasitesini ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak
			H4	Akıllı Ulaşım Sistemlerini ve Ulaşım Altyapı Uygulamalarını Artırarak Trafiği Etkin Yönetmek
			H5	Altyapı Kazı İşlerini En Aza İndirgemek İçin Yeni Yöntem - Teknoloji Uygulamalarını ve Altyapı Yönetiminde Entegrasyonu Geliştirmek
			H6	Karayolu Sistemleri Altyapısını Güçlendirmek ve Sürdürülebilir Kılmak
Çevreye Duyarlı İstanbul	A3	Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Yönetimini Güçlendirmek	H1	Atık Yönetim Uygulamalarını Geliştirerek Geri Dönüşüm Oranını Artırmak
			H2	Yenilenebilir Enerji, Enerji Verimliliği ve Aydınlatma Tesislerine Yönelik Faaliyetleri Etkinleştirmek, Yaygınlaştırmak
			H3	Sürdürülebilir Yeşil Alanlar Oluşturmak ve Kişi Başına Düşen Aktif Yeşil Alan Miktarını Artırmak
			H4	İklim Değişikliği ile Mücadeleyi Yaygınlaştırarak Çevreyi Korumak

Tema	Amaç Kodu	Amaç	Hedef Kodu	Hedef
Üreten İstanbul	A4	Kentin Ekonomik Değerinin Yükselmesine Katkı Sağlamak	H1	İstanbul'un Turizm Potansiyelini Geliştirmek
			H2	Kentin Yaratıcı ve İnovatif Potansiyelini Açığa Çıkaracak Bilim Teknoloji, İnovasyon Merkezlerini Planlanmak ve Girişimciliği Teşvik Etmek
			H3	İstanbul Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlamak
			H4	Kentsel Tarımı Teşvik Etmek
Paylaşan İstanbul	A5	Sosyal İhtiyaçları Eşit ve Kapsayıcı Bir Şekilde Karşılayarak Paylaşan Bir Şehir Oluşturmak	H1	Sosyal Destek Hizmetinin Çeşitliliğini, Etkinliğini, Verimliliğini Geliştirmek ve Kapsayıcılığını Artırmak
			H2	Eşit Haklara Ulaşamayan Toplumsal Gruplara Yönelik Hizmetleri Geliştirmek
			H3	Cenaze Hizmetlerini Kapsayıcı ve Etkin Şekilde Yürütmek
Yaşayan İstanbul	A6	Sosyal Yaşam Olanaklarını Geliştirerek Yaşayan Bir Şehir Oluşturmak	H1	Spor Hizmetlerinin Çeşitliliğini ve Erişilebilirliğini Artırarak Kentin Spor İmkânlarını Genişletmek
			H2	Koruyucu, Önleyici ve Tedavi Edici Sağlık Hizmetlerini Geliştirerek, Erişilebilir, Kapsayıcı ve Etkin Hale Getirmek
			H3	Kentin Kütüphanelerini Nicelik ve Nitelik Olarak Artırarak Kütüphanecilik Faaliyetlerini Geliştirmek
			H4	Sahipsiz Tüm Hayvanların Rehabilitasyon ve Poliklinik Hizmetlerini İlgili Paydaşlar ile Birlikte İyileştirmek ve Sahiplendirilmelerini Teşvik Etmek
			H5	Erişilebilir ve Kapsayıcı Stratejiler ile Dinamik Bir Kültür Sanat Alanı Yaratmak
			H6	Toplum Düzenine Yönelik Ruhsatlandırma ve Denetim Faaliyetlerini Eşit, Adil, Tarafsız Bir Şekilde Yönetmek
			H7	İstanbul'un Sağlıklı ve Ekonomik Gıdaya Ulaşmasına Katkı Sağlamak ve Hal Kapasitesini Artırmak
Eşsiz Miras İstanbul	A7	Kültürel, Mimari ve Doğal Şehir Mirasını Korumak ve Geliştirmek	H1	Katılımcı Süreçlerle Bağımsız Modeller Oluşturarak Kültürel Mirası Korumak, Önleyici Koruma Süreçlerini Katılımcılık ile Kalıcı ve Etkin Kılmak
			H2	İstanbul'un Kültürel ve Tarihsel Kimliğini Yansıtacak Çağdaş Müzeleri Turizm ve Kültür İhtiyaçları Açısından Planlayarak Oluşturmak
			H3	İstanbul'un Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras Envanterini ve Koleksiyonlarını Oluşturmak ve Geliştirmek, Eğitici, Bilgilendirici Araştırma Faaliyetleri ile Kamuoyuna Sunmak
			H4	Kentin Kültürel Miras Yapılarını Projelendirmek, Belgelemek, Korumak, Restore Etmek
Finansal Sürdürülebilirlik	A8	Finansal Sürdürülebilirliği Sağlamak	H1	Gayrimenkulleri Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek
			H2	Kurumsal Kaynak Planlaması ile Tedarik Süreçlerini Tasarrufu Sağlayarak Şeffaf ve Hesap Verilebilir Bir Şekilde Yönetmek
			H3	Yeni Gelir Kaynakları Oluşturmak, Mevcut Kaynakları Tasarruf ve Bütçe Disiplini ile Eşitlik ve Şeffaflık Çerçevesinde Yönetmek
			H4	Alternatif Finansman Kaynakları Geliştirmek
Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim	A9	Kurumsal Yapımızı ve İş Modelimizi Adil, Katılımcı ve Yenilikçi Yöntemlerle Geliştirmek	H1	İBB, Bağlı Kuruluş ve İştirak Şirketlerinin İletişim, Koordinasyon ve İşbirliğini Güçlendirmek
			H2	Fiziksel Kaynakları Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek
			H3	Kurumsal ve Yönetsel Yetkinlikler Doğrultusunda İnsan Kaynağı Yapısı ve Kapasitesini Güçlendirmek
			H4	Kritik İş Süreçlerini Mükemmelleştirmek ve Proje Yönetimi Sistematiğini Güçlendirmek
			H5	Ölçülebilir, Ulaşılabilir ve Akılcı Hedeflerle Yönetim Sistematiğini Güçlendirmek
			H6	Vatandaş Deneyimini Dikkate Alarak Tüm Paydaşların Karar Alma Süreçlerine Eşit ve Etkin Katılımını Sağlamak
			H7	Kurumsal Yapımızı ve İtibarımızı Güçlendirerek Kurumu Yarının Dünyasına Hazır Hale Getirmek
			H8	Kurumsal Bilgi Teknoloji Altyapısını Geliştirmek
			H9	İç Denetimin Etkinliğini ve Farkındalığını Artırmak

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Dayanıklı İstanbul

Kent planlarının; gelecek nesillere yaşanabilir, kültürel dokusu korunmuş, doğal ve kültürel mirasa saygılı, çevreyle uyumlu ve altyapısı tamamlanmış şehirler bırakacak şekilde yapılması esas olacaktır. Bu nedenle mutlak katılımcı, sürdürülebilir ve bütüncül bir planlama sistemi hayata geçirilmektedir.

İmar yönetiminde; bir yandan şehrin planlı ve düzenli gelişmesi sağlanırken, bir yandan da kentin tarihi, doğal ve kültürel değerleri korunarak, çarpık büyüme eğilimleri engellenecektir. Bu alanda haritacılık, üst ve alt ölçekli planlama faaliyetleri, imar uygulamaları ve denetimleri, kentsel dönüşüm ve tasarım çalışmaları gelişen yönetim sistemleri ile yürütülecektir.

Halkın planlamaya ve yaşam çevresinin düzenlenmesine katılımından gerçek, anlamlı ve verimli sonuçlar almak için, bireylerin, projeler ve dokümanlar kullanılarak her türlü iletişim olanakları ve teknikleri ile bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Mobil uygulamalarla bilgilendirme ve katılım mekanizmaları desteklenecektir.

Kentin yıpranmış, yanlış yapılaşmış bölgeleri ve yeni oluşmakta olan konut ihtiyacı da kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında değerlendirilecektir.

Kentsel dönüşüm ile oluşturulan çözüm yolu, orada bulunan kentlilerin ekonomik, sosyal ve mekânsal tüm problemlerine eğilmeli, hatta tüm kentlilerin hayatını kolaylaştıran çözümler üretmelidir. İstanbul gibi afetler karşısında kırılgan olan bir kentte artık kaçınılmaz hale gelen kentsel dönüşümün bir fırsat olarak değerlendirilmesi ve diğer kentsel sorunların da bu başlıkta ele alınması gerekmektedir. Bu amaçla gerçekleştireceğimiz kentsel dönüşüm projelerinde ilk amacımız ekonomik, sosyal ve mekansal tüm problemleri çözecek, hayatı kolaylaştıracak ve kentin yararını gözetecek kentsel dönüşüm projeleri üretmek olacaktır.

Ulaşılabilir İstanbul

Erişilebilir, hızlı, güvenli, konforlu ve ekonomik ulaşımın sağlanması amacıyla sunulan ulaşım hizmetleri çalışmalarında İstanbul'un mevcut ve gelecekteki ulaşım özellikleri tespit edilerek bu özelliklerin geliştirilmesi için, önlem ve projelere yön verecek bütünleşmiş bir ulaşım sistemini gerçekleştirmek üzere; kentsel ulaşıma ilişkin temel ulaşım planlama ilkeleri saptanacak ve bu ilkeler doğrultusunda ulaşım türlerine ilişkin hedef ve politikalar belirlenecektir. Ulaşım sistemlerinde, çevre, enerji, sürdürülebilirlik, sosyal denge gibi konular dikkate alınarak, çevre dostu ulaşım biçimlerine öncelik verilmesi, ulaşım ve trafik sorunlarına çözümler getirilmesi sağlanacaktır.

Raylı sistemlerin, İstanbul genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam ettirilecektir.

Ulaşım taleplerinin gerektirdiği önlem ve yatırımlara yön verecek etüt, plan ve projeler gerçekleştirilecektir. Ulaşım hizmetleri çerçevesinde, sistemlerin birbiri ile ilişkili ve entegre hale getirilmesi, şehrin ihmal edilmiş bölgelerinin ulaşım sistemine erişiminin sağlanması yani 'kentin herkes için ulaşılabilir' kılınması, ulaşım sistemlerinin kentin planlı gelişmesini destekleyecek şekilde planlanması ve geliştirilmesi, toplu taşıma hizmetlerinin geliştirilerek özel araç kullanıcılarının toplu ulaşım araçlarına yönlendirilmesi ve kentsel hizmetlere erişilebilirliğin artırılması sağlanacaktır.

Çevreye Duyarlı İstanbul

İstanbul tarih boyunca eşsiz coğrafyası, doğal güzellikleri ve ekolojik zenginlikleri ile kutsal bir kent olarak tanınmıştır. Dünyaya mal olmuş bu eşsiz güzelliklerin korunması ve geliştirilmesi gelecek nesillere bırakılacak en önemli mirastır. Temiz enerji kullanımı, ısı yalıtımı, iklim koşullarına uygun kent peyzajı, katı atıkların ayrıştırılması ve depolanması, atık suyun ileri düzey biyolojik arıtma tesisleriyle desarjı ile karbon salınımının minumuma indirilmesi önceliğimiz olacaktır.

Kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının artırılması ve mevcut yeşil alanların korunması, ana arterlerin ve meydanlardaki kirliliğin önlenmesi, hava kalitesinin daha fazla artırılması, iklim dostu kent kültürünün sağlanması, çevresel gürültünün azaltılması ve deniz kirliliğinin önlenmesi, evsel atık, tıbbi atık, bitkisel atık yağ, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atığı, gemi atığı gibi kirlilik oluşturabilecek tüm atık türlerinin sürdürülebilirlik esasları çerçevesinde yönetiminin sağlanması, içme suyu temini ve dağıtımı, atık su arıtımı ve havza koruma ile dere ıslahının yapılması, yaşam standartlarının yükseltilmesi ve hava kalitesinin artırılması için doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Paylaşan İstanbul

Paylaşan İstanbul; genç, çocuk, yaşlı, engelli, kadın, erkek ayırmadan toplumun tüm kesimini kapsayan politikalar ile ortaya koyulan bir yaklaşımdır.

Kadınlara yönelik koruma politikaları geliştirilerek sığınma merkezleri tesis edilecektir. Bu şehrin kadınlarını eşit birer yurttaş olarak gören, sözünü, sesini, ihtiyaçlarını dinleyen, kadınlara yer veren, değer veren, kadın politikaları hayata geçirilecektir. Kadınların yönetimde, hizmette, bütçede var olmaları için projeler üretilecektir.

Dezavantajlı kent sakinlerinin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacak hizmetleri etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak adına; engelli vatandaşlarımıza destek hizmetleri, ihtiyaç sahibi ailelere ayni ve nakdi yardım, öğrencilere eğitim yardımları yapılacak, kadın ve aileye yönelik olarak da sosyal destek hizmetleri sunulacaktır. Kentin merkezinden çeperine, engelliler için kent kullanılabilir kılınacaktır.

Mülteci konusunda ulusal politikalar oluşturulması için öncülük yapılacaktır. Sosyal belediyecilik anlamında yeni projelere, faaliyet ve yatırımlara devam edilecektir. Bundan sonra, İstanbul'da insanca yaşam için gerekli mal ve hizmetlere erişemeyen hiç kimse kalmayacak, İstanbul'un imkanlarını tüm İstanbulluların hakça ve adil bir şekilde paylaşması sağlanacaktır. İnsanca yaşam için gerekli temel ihtiyaçlarını karşılayamayan hemşerilerimizi belirlemek amacıyla uzmanların yardımı ile çalışarak bütüncül çalışmalar üretilecektir.

Yaşlılara sunulan hizmetlerde etkinlik artırılarak, bakım ve hizmet standartları geliştirilecektir. Yaşlılığın yarattığı dezavantajlılık durumuna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi, kaliteli, uzun dönemli sağlık ve bakım hizmetlerine kentte yaşayan tüm yaşlıların kolay erişiminin sağlanması temel öncelikler arasında yer almaktadır.

Daha iyi bir gelecek adına bugünden yapılacak kreşler, çocuk oyun merkezleri, parklar, sağlıklı bir çevre ve gıda, eğitim desteği yatırımlarına önem verilecektir. Kreşten başlayarak üniversiteye kadar çocuklarımızın eğitim hayatına her zaman destek olunacaktır. Yetişkinlere, gençlere ve çocuklara yönelik kültürel, eğitsel ve sosyal destek hizmetleri kapsamında; izcilik faaliyetleri, BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi), kariyer eğitimleri, öğrencilere tercih danışmanlığı gibi faaliyetler yürütülecektir.

Dar gelirlilerin nitelikli ucuz konut ihtiyaçlarına yönelik, sosyal konutlar üretilecek, farklı gelir gruplarını kapsayıcı yaklaşımla sosyal konut inşaa edilecektir. Tek tip üretimden ziyade farklı konut tipi ihtiyaçlarını dikkate alarak farklı tiplerde üretim çalışmaları yapılacaktır.

Yaşayan İstanbul
Şehir hepimiz için yaşanılabilir kılınacak, insanlarımızın sağlığı korunacak; sonrasında ise herkesin sağlık hizmetlerine erişimi mümkün kılınacaktır. Bireylerin sosyal koşullarının düzeltilmesi ve böylece toplumun bedensel, zihinsel ve sosyal sağlığının korunması, çevreye, insana ve topluma duyarlı olan sosyal, özgüvenli, başarılı, ilgili, saygılı ve sağlıklı nesillerin gelişmesine destek olunması, toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla, koruyucu, önleyici, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetleri ile danışmanlık ve eğitim hizmetleri verilecektir. İstanbul halkının sağlıklı bir şekilde hayatını sürdürebilmesi amacıyla spor faaliyetleri toplumun her yaşına ve her alanına yayılacaktır. Kent sakinlerine pek çok branşta spor yapma imkânı sunulacaktır. Spor faaliyetlerine erişilebilirlik artırılacaktır.
Nitelikli kültür-sanat etkinliklerine katılmak pahalı bir uğraş olmaktan çıkacak; kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, sanat düzeyi ve bilincinin yükseltilmesi, milli kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla kültürel ve sanatsal hizmetler etkin şekilde sunulacak, gerekli destek sağlanacak, kültürel değerlerin korunmasına yönelik proje çalışmaları yürütülecektir.
Sahipsiz hayvanlara yönelik; muayene, tedavi, müşahede, kısırlaştırma, aşılama ve sahiplendirme şeklinde rehabilitasyon hizmetleri ile hijyenik bir ortamda kontrollü kurban satışı ve kesiminin yapılması sağlanacak, hayvan sevgisi, bakımı, beslenmesi, korunması ve zoonoz hastalıkları ile ilgili eğitimler verilecektir.
Hayvan popülasyonunu belirlemek üzere sahipli hayvanlarla, sahipsiz hayvanların sayısının, coğrafi lokasyonunun ve tüm cinsiyet sağlık yaş bilgilerinin takip edilmesini sağlayacak alt yapının hızla kurulması ve bu sistemin hayvanseverlere de belli kullanım koşullarında açık olması sağlanacaktır.

Eşsiz Miras İstanbul
Şehrin binlerce yıllık geçmişi; önceleğimiz, koruduğumuz Eşsiz Miras başlığı altında değerlendirilecektir. Kültür varlıklarını koruma amaçlı rölöve, restitüsyon, rekreasyon, restorasyon projeleri ve uygulamaları, tarihi mekânların bakım ve onarımına yönelik görüş, izin ve denetim işlemleri ile birlikte kültürel mirasın aslını bozmadan onarılmasını mümkün kılacak atölye oluşturma, kalifiye eleman yetiştirme, laboratuvar ve teknik destek hizmetleri gerçekleştirilecektir. Koruma bilincini arttırıcı çalışmalar yürütülecektir. Topluluk, grup veya bireyler tarafından, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımlanan ve kuşaktan kuşağa aktarılan somut olmayan kültürel miras öğelerine yönelik belgeleme, tespit, yayın ve koruma çalışmalarına da devam edilecektir.

Üreten İstanbul
Üreten İstanbul; her alanda üretkenliği ön plana çıkararak üretimi, girişimciliği, istihdamın teşvik edileceği, kentin turizm potansiyelinin güçlendirileceği bir planlamayı içerecektir. İstanbul, Türkiye ekonomisinin can damarıdır. Üretim kapasitesinden beşeri sermayesine kadar büyük bir zenginliği barındırmaktadır. Aynı zamanda İstanbul eşsiz doğal yapısı, bin yıllara dayanan tarihi ve kültürel birikimi, çeşitliliği ile turizm alanında küresel bir markadır. Bu kadim şehrin dünyanın kültürel başkentleri arasında hak ettiği yeri alacağı, İstanbul ekonomisinin, turizm ile yeniden canlanacağı ve küresel kent olma özelliğini ortaya çıkaracak kriz koşullarında israfı azaltacak projeler hayata geçirilecektir. İstanbulluların, genel eğitim ihtiyacına cevap verebilmek, mesleki ve sanatsal bilgilerini geliştirmek, onları pasif tüketici olmaktan çıkarıp aktif üretici kılmak, kültürel, kentsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak, kent kültürü ve metropolde yaşama konusunda donanımlı hale gelmelerine katkı sağlamak amacıyla yaygın ve yetişkin eğitimleri verilecektir. Kreşlerden, yaz okullarına, orta düzeyden akademiye kadar, bir insanın bütün yaşam kesitine etki edecek kamusal ve nitelikli bir eğitim politikası İstanbul'un tümünde yaygınlaştırılacaktır. Sağlıklı beslenme konusu, İstanbul'da bugünün ve geleceğin belki de en önemli sorunudur. Sağlıklı ve organik ürünlere ulaşmak orta ve dar gelirliler için neredeyse imkansızdır. Özellikle temel besinlerden başlayarak yurttaşlarımız sağlıklı ve güvenli gıda ile buluşturulacaktır. İstanbul'un yakın çevresi olan Trakya ve Marmara Bölgesi için bölgesel ölçekte Tarımsal Koruma ve Üretim Planı hazırlanacak, İstanbul'un doğu ve batı yakasında başarılı bir hayvancılık için Organize Hayvancılık Bölgeleri kurulacaktır.

Finansal Sürdürülebilirlik
5018 sayılı Kanunu'nun öngördüğü ilke ve esasları dikkate alarak mali saydamlığa, hesap verilebilirliğe katkı sağlayacak ve somut hizmet öncelikleri ve hedeflerini ortaya koyacak şekilde bütçenin hazırlanması, ekonomik sınıflandırmaya göre personel ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödemeleri, mal ve hizmet alımı giderleri, sermaye giderleri, faiz ödemeleri, cari transfer, sermaye transferi ve borç vermeden oluşan gider bütçesinin hazırlanması, mali kaynakların etkin ve verimli kullanımı ile tasarruf tedbirlerinin uygulanması, alternatif finansman kaynaklarının ve yeni iş modellerinin finansal sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi çalışmaları yürütülecektir.

Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim
Türkiye'nin en büyük şehrinin daha "sürdürülebilir" ve "yaşanabilir" olması ortak hedefiyle hareket ediyoruz. Vatandaşların gelecekleri, yaşam ortamları ve deneyimlerini belirleyen şehir yönetiminde söz ve etki sahibi olması, katılımcı demokrasinin bir parçasıdır. Mahalleler söz konusu yönetim anlayışı ve liderlik inisiyatifinin başlangıç yerleridir. İstanbul'un iyi yönetilmesi ilk önce mahallelerin iyi yönetilmesinden geçer. Muhtarlar, ilçe belediyeleri ve diğer kamu kuruluşları ile beraber sivil toplum, özel sektör ve üniversitelerin işbirliği ve koordinasyonuna dayalı ortak çabalar İstanbul'un daha sürdürülebilir ve yaşanabilir olmasına hizmet edecektir.
Kurumsal yetkinliğimizin geliştirileceği, bizim yönetim ilkelerimizin, kenti birlikte yönetme politikamızın kurumsallaşacağı bir alan olacaktır. Şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışı Büyükşehir Belediyesi kararlarının daha yerinde, kapsayıcı, insana dokunan ve uygulanabilir olmasına hizmet edecektir.

Öte yandan farklı sektörde faaliyet yürüten kuruluşların kendilerine ait bilgi, deneyim, ilişki ve kaynakları ile İstanbul'un yönetim ve gelişimine yapabileceği çok çeşitli katkı potansiyeli mevcuttur. Bu kuruluşların kendi görüş ve kaynaklarını müşterek değer olan İstanbul için faydaya çevirmelerinde büyükşehir ve ilçe belediyelerin öncü, güven veren ve etkili bir yaklaşım göstermesi ön koşul olarak durmaktadır. Şehir paydaşları ile yapılacak işbirlikliği için kaynak ayırmak, beraber faaliyetler yürütmek ve bunların etkisini ölçerek vatandaşlarla paylaşmak atıl olan büyük bir enerjiyi İstanbul için ortaya çıkaracaktır. Merkezi ve yerel kamu yatırım ve faaliyetlerinin İstanbul için azami düzeyde değer yaratması için konunun ilgili tarafları ile bir araya gelerek yapılan planlar ve alınan kararların koordinasyon ve uyumu sağlanacaktır.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

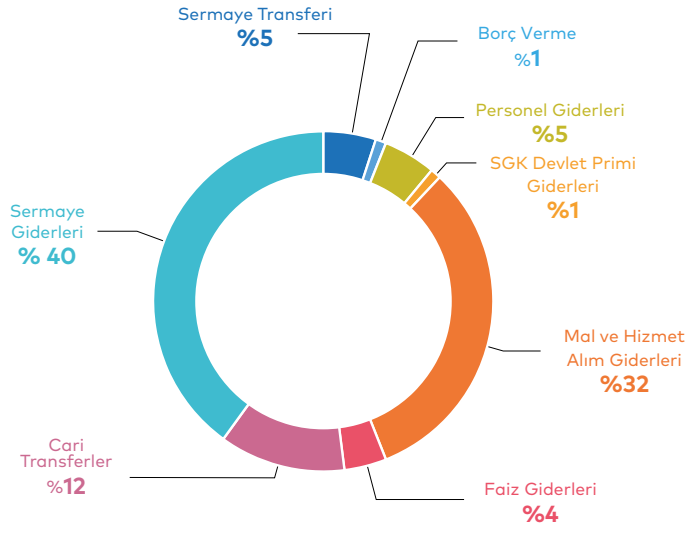
Bütçe Uygulama Sonuçları

Belediyemizce, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun öngördüğü ilke ve esasları dikkate alarak mali saydamlığa, hesap verilebilirliğe katkı sağlayacak ve somut hizmet öncelikleri ve hedeflerini ortaya koyacak şekilde 2023 yılı bütçesi hazırlanmış olup, gider bütçesi 115.250.000.000,00 TL gelir bütçesi ise 95.250.000.000,00 TL olarak öngörülmüştür. Gelir ve Gider Bütçesi arasındaki 20.000.000.000,00 TL'lik fark, Finansman Tablosu ile denkleştirilmiştir. 2023 mali yılı içerisinde yüksek enflasyon baskısı ve oluşan yeni ihtiyaçlar nedeniyle 9.750.000.000,00 TL ek bütçe yapılmasına karar verilmiştir. 2023 Yılı Mali Yılı Gider Bütçesi 125.000.000.000,00 TL seviyesine, Gelir Bütçesi ise 105.000.000.000,00 TL seviyesine çıkarılmıştır. Gelir ve Gider Bütçesi arasındaki 20.000.000.000,00 TL'lik fark, Finansman Tablosu ile denkleştirilmiştir.

2023 yılı gider bütçesi 125.000.000.000,00 TL olup; %97,95'lik bir oran ile bu bütçede 122.441.749.573,34 TL gerçekleşme sağlanmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre gider bütçemiz; personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödemeleri, mal ve hizmet alımı giderleri, sermaye giderleri, faiz ödemeleri, cari transfer, sermaye transferi, borç verme ve yedek ödenek olmak üzere 9 ana kalemden oluşmaktadır.

Şekil 7. Gider Türleri Gerçekleşme Tutarlarının Toplam Gerçekleşme Tutarı İçerisindeki Oransal Dağılımı

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Gider Bütçesi

Tablo 12. 2023 Yılı Gider Bütçesi ve Gerçekleşmesi (TL)

Ekonomik Kod	Giderin Türü	İlk Bütçe	Son Bütçe	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gerçekleşme İçindeki Payı (%)
01	Personel Giderleri	4.458.000.000,00	5.843.702.818,11	5.800.116.185,28	99	4,74
02	SGK Devlet Primi Giderleri	633.315.000,00	679.635.958,86	671.545.006,47	99	0,55
03	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	24.838.685.000,00	39.965.235.115,11	39.330.959.405,57	98	32,12
04	Faiz Giderleri	3.644.000.000,00	4.712.890.816,91	4.712.087.505,43	100	3,85
05	Cari Transferler	13.477.000.000,00	15.225.765.256,20	15.161.348.918,79	100	12,38
06	Sermaye Giderleri	57.134.000.000,00	50.727.846.968,20	48.971.504.080,12	97	40,00
07	Sermaye Transferleri	4.765.000.000,00	6.279.904.065,32	6.273.627.286,68	100	5,12
08	Borç Verme	1.500.000.000,00	1.565.019.001,29	1.520.561.185,00	97	1,24
09	Yedek Ödenek	4.800.000.000,00	0,00	0,00	0	0
	Toplam	115.250.000.000,00	125.000.000.000,00	122.441.749.573,34	98	100

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Personel Giderleri ile Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri; Belediyemiz bünyesinde görev yapmakta olan memur, işçi ve sözleşmeli personele ait maaş, SGK vb. ödemeleri kapsayan bu kalem için toplam 6.523.338.776,97 TL'lik bütçe ayrılmış olup, bu iki kalemin bütçesi yıl sonunda 6.471.661.191,75 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu gider kalemlerinin toplam bütçe gerçekleşmesi içindeki payı ise %5,29'dur.

Mal ve Hizmet Alımları Giderleri; sağlık, sosyal destek, imar ve şehircilik, çevre koruma, atık, park, bahçe ve yeşil alan, itfaiye, mezarlık, tiyatro, kültürel etkinlik, mesleki beceri ve eğitim vb. alanlarda gerçekleştirilen faaliyetler, bina bakım-onarımı, kentsel dönüşüm proje çalışmaları ve temizlik çalışmaları için yapılan harcamaları ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında çalıştırılan personel harcamalarını kapsamaktadır.
Önemli bir kısmı yatırım nitelikli harcamalardan oluşan mal ve hizmet alımları için 2023 yılında 39.965.235.115,11 TL bütçe ayrılmış olup, 39.330.959.405,57 TL'lik bir gerçekleşme sağlanmıştır. Mal ve hizmet alım giderlerinin toplam bütçe gerçekleşmesi içerisindeki payı ise %32,12'dir.

Faiz Giderleri; Belediyemizin yıl içerisinde borçlandığı iç ve dış kredi faiz ödeneklerinin takip edildiği bu gider kalemi için 4.712.890.816,91 TL bütçe ayrılmış olup, 4.712.087.505,43 TL'lik bir gerçekleşme sağlanmıştır. Faiz giderlerinin toplam bütçe gider gerçekleşmesi içerisindeki payı ise %3,85 düzeyindedir.

Cari Transferler; dar gelirli vatandaşlara yapılan ayni ve nakdi yardımlar, çeşitli doğal afetlerden etkilenenlere yönelik yapılan yardımlar, Verem Savaş Derneği, Darülaceze gibi dernek ve kurumlara yapılan yardımlar ile gerek yurt içi gerekse uluslararası birliklere üyelik aidatları, Olimpiyat payı, İller Bankası ortaklık payı gibi giderlerden oluşmaktadır.
Cari transfer gider kalemi için 2023 yılında 15.225.765.256,20 TL bütçe ayrılmış olup, 15.161.348.918,79 TL'lik bir gerçekleşme sağlanmıştır. Bu gider kaleminin toplam bütçe gerçekleşmesi içindeki payı %12,38'tir.

Sermaye Giderleri; Raylı sistem, yol, alt ve üst geçit, köprülü kavşak, viyadük, otopark, tünel, asfaltlama, dere ıslahı, meydan ve sahil düzenleme, trafik ve aydınlatma sistemleri, çevre düzenleme, okullara kapalı spor salonu, spor kompleksi, kültür ve kongre merkezi, deniz ulaşım yapıları, mezarlık, park, bahçe ve yeşil alan yapım ve bakım-onarım çalışmaları gibi yatırımların yer aldığı sermaye giderleri için 2023 yılı içerisinde 50.727.846.968,20 TL'lik bütçe öngörülmüş olup, 48.971.504.080,12 TL olarak gerçekleşmiştir. Tamamı yatırım niteliğinde olan sermaye giderlerimizin toplam bütçe gerçekleşmesi içindeki payı %40 olmuştur.

Sermaye Transferleri; Kalkınma Ajansı Payı ile bağlı kuruluşumuz İETT ve ilçe belediyelerimizin yatırım niteliğinde olan sermaye giderlerinin finansmanı amacıyla yapılan transferlerden oluşmaktadır. Sermaye transferleri için 2023 yılında 6.279.904.065,32 TL'lik gider bütçesi ayrılmış olup, 6.273.627.286,68 TL'lik bir gerçekleşme sağlanmıştır. Bu gider kaleminin toplam bütçe gerçekleşmesi içindeki payı %5,12 düzeyindedir.

Borç Verme; Belediyemize ait şirketlerin sermaye artışlarını ve bağlı kuruluşlara verilen borçları kapsamakta olup, 2023 yılında bu gider kalemi için 1.565.019.001,29 TL bütçe ayrılmış olup ayrılan bu bütçeden bağlı kuruluşumuz İETT'ye 1.520.561.185,00 TL borç verilmiştir. Bu gider kaleminin toplam bütçe gerçekleşmesi içindeki payı ise %1,24 düzeyindedir.

Tablo 13. Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri (TL)

Fonksiyonel Kod	Giderin Türü	İlk Bütçe	Son Bütçe	Gerçekleşme
01	Genel Kamu Hizmetleri	25.781.397.000,00	28.129.746.217,83	27.761.961.614,79
03	Kamu Düzeni ve Güvnlik Hizmetleri	8.097.646.000,00	7.764.493.970,78	7.230.085.086,91
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	44.471.557.000,00	42.354.469.916,00	41.626.857.729,35
05	Çevre Koruma Hizmetleri	8.328.588.000,00	11.101.267.149,58	10.955.855.483,24
06	İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	19.240.410.000,00	24.072.622.511,64	23.427.325.028,53
07	Sağlık Hizmetleri	1.163.438.000,00	1.338.196.331,69	1.328.615.487,45
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	3.699.251.000,00	5.023.726.876,98	4.911.167.073,90
09	Eğitim Hizmetleri	651.746.000,00	917.373.855,05	910.769.848,67
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	3.815.967.000,00	4.298.103.170,45	4.289.112.220,50
	Toplam	115.250.000.000,00	125.000.000.000,00	122.441.749.573,34

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Gelir Bütçesi

2023 yılı başında 95.250.000.000 TL olarak öngörülen, yıl içerisinde yapılan ek bütçe çalışması sonucunda 105.000.000.000 TL seviyesine çıkarılan gelir bütçesi, 105.633.153.981 TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonu itibariyla gelir bütçesi gerçekleşme oranımız % 100,60 olmuştur.

Ekonomik sınıflandırmaya göre gelir bütçemiz; Vergi Gelirleri, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar ve Diğer Gelirler, Sermaye Gelirleri ve Alacaklardan Tahsilatlar olmak üzere 6 ana gelir kaleminden oluşmaktadır.

Vergi Gelirleri; ilan reklam, eğlence, elektrik havagazı ve yangın sigorta vergisi ile harçlardan oluşmaktadır. 2023 yılı gelir bütçesinde 375.000.000 TL olarak tahmin edilen vergi gelirleri, yıl sonu itibariyla %111,15 oranında gerçekleşerek 416.822.316 TL olmuştur.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri; mal ve hizmet satış gelirleri, kurum karları ve kira gelirlerinden oluşmaktadır. 2023 yılı gelir bütçesinde 8.639.328.000 TL tahmin edilen Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 8.251.775.933 TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonu itibariyla gerçekleşme oranı da %95,51 olmuştur.

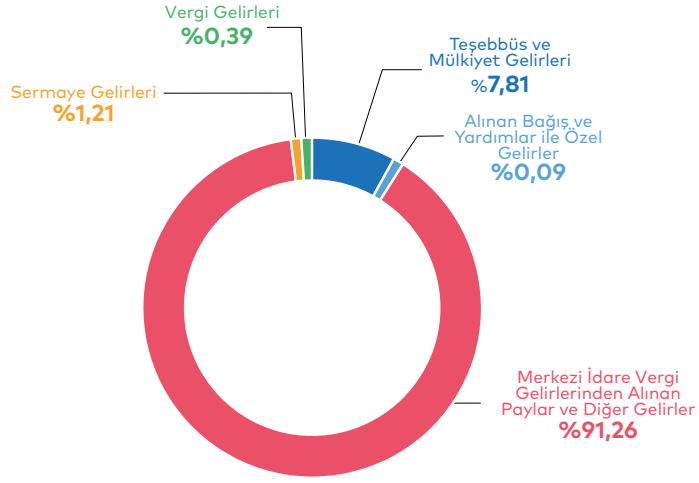
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler; hazine yardımları, muhtelif kurum ve kişilerden alınan bağış ve yardımlardan oluşmakta olup bu gelir kalemi için 103.650.000 TL bütçe öngörülmüş, yıl sonu itibariyla 95.334.230 TL gelir elde edilerek, %91,98'lik gerçekleşme oranı sağlanmıştır.

Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar ve Diğer Gelirler; toplam gelirler içindeki en önemli payı merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar oluşturmaktadır. Bu kalem içinde ayrıca kurumlardan alınan paylar, faizler ve ceza gelirleri de bulunmaktadır. 2023 yılı bütçesinde 85.700.000.000 TL olarak tahmin edilen Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar yıl sonu itibariyla %109,08 gerçekleşme oranıyla 93.477.541.033 TL olmuştur. 2023 yılı bütçesinde 2.446.564.000 TL olarak öngörülen Diğer Gelirler ise yıl sonu itibariyle %119,54 gerçekleşme oranıyla 2.924.594.394 TL olmuştur.

Sermaye Gelirleri; taşınır ve taşınmaz mal satış gelirlerinden oluşmaktadır. 2023 yılı bütçesi 7.710.458.000 TL olarak öngörülmüş olup yıl sonunda %16,52 oranında gerçekleşerek 1.273.689.992 TL'lik gelir rakamına ulaşılmıştır.

Alacaklardan Tahsilatlar; bağlı kurumların borçlarından yapılan tahsilatlardan oluşmaktadır. 2023 yılı bütçesinde 50.000.000 TL olarak öngörülen alacaklardan tahsilatlarımız %5,25 oranında gerçekleşerek 2.623.392 TL olmuştur.

Şekil 8. Gelir Türleri Gerçekleşme Tutarlarının Toplam Gerçekleşme Tutarı İçerisindeki Oransal Dağılımı (%)

Kaynak. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 14. 2023 Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmesi (TL)

Ekonomik Kod	Gelirin Türü	Bütçe	Gerçekleşme	Gerçekleşme (%)	Toplam Gerç. İçindeki Payı (%)
01	Vergi Gelirleri	375.000.000	416.822.316	111,15	0,39
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.639.328.000	8.251.775.933	95,51	7,81
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	103.650.000	95.334.230	91,98	0,09
05	Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar ve Diğer Gelirler	88.146.564.000	96.402.135.427	109,37	91,26
06	Sermaye Gelirleri	7.710.458.000	1.273.689.992	16,52	1,21
08	Alacaklardan Tahsilat	50.000.000	2.623.392	5,25	0
09	Ret ve İadeler (-)	-25.000.000	-809.227.307	3236,91	-0,77
	Toplam	105.000.000.000	105.633.153.981	100,60	100,00

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Belirlenen bütçe hedefleri doğrultusunda, 2023 yılında yurtiçi bankalardan 5.449.000.000 TL iç borç kullanımı, uluslararası finans kuruluşlarından 6.572.500.000 TL dış borç kullanımı, 11.496.000.000 TL green bond ihracı olmak üzere toplamda 23.517.500.000 TL tutarında borç kullanılması planlanmıştı.

2023 yılı içerisinde yurtiçi bankalara, İller Bankası'na ve iştirak edilen şirketlere toplam 2.809.500.000 TL iç borç anapara geri ödemesi, uluslararası finans kuruluşlarına 7.804.000.000 TL dış borç anapara geri ödemesi olmak üzere toplam 10.613.500.000 TL anapara borç geri ödemesi yapılacağı planlanmıştı.

Ayrıca banka hesaplarında tutulan nakit 996.000.000 TL ile menkul kıymet olarak değerlendirilen 6.100.000.000 TL likidite amaçlı tutulan nakit, mevduat ve menkul kıymetler olarak planlanmıştı.

Neticesinde 2023 yılı finansman bütçesi için 12.904.000.000 TL net borçlanma, 20.000.000.000 TL net finansman olarak planlanmıştır.

2023 yılı sonu itibariyle yurtiçi bankalardan 2.869.000.000 TL iç borç kullanımı, uluslararası finans kuruluşlarından 8.055.463.123 TL dış borç kullanımı ve 20.685.879.500 TL green bond ihracı olmak üzere, toplamda 31.610.342.623 TL borç kullanımı yapılmıştır.

Ödemeler kapsamında yurtiçi bankalara, İller Bankası'na ve iştirak edilen şirketlere toplam 2.697.063.490 TL iç borç anapara geri ödemesi, uluslararası finans kuruluşlarına 8.113.395.061 TL dış borç anapara geri ödemesi olmak üzere toplam 10.810.458.551 TL anapara geri ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca banka hesaplarında tutulan nakit 1.221.099.318 TL ile menkul kıymet olarak değerlendirilen 1.032.195.500 TL likidite amaçlı tutulan nakit, mevduat ve menkul kıymetler olarak gerçekleşmiştir.

Neticesinde 2023 yılı finansman bütçesi 20.799.884.072 TL net borçlanma, 23.053.178.890 TL net finansman olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15. 2023 Yılı Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması

AÇIKLAMA	BÜTÇE	GERÇEKLEŞME
İÇ BORÇLANMA	2.639.500.000	171.936.510
MALİ KURULUŞLARDAN SAĞLANAN FİNANSMAN	2.639.500.000	171.936.510
BANKALAR	2.686.000.000	725.497.466
Kullanım (İhraç)	4.949.000.000	2.869.000.000
Ödeme (-)	-2.263.000.000	-2.143.502.534
İLLER BANKASI	253.500.000	-138.750.105
Kullanım (İhraç)	500.000.000	0
Ödeme (-)	-246.500.000	-138.750.105
DİĞER MALİ KURULUŞLAR	-300.000.000	-414.810.851
Kullanım (İhraç)	0	0
Ödeme (-)	-300.000.000	-414.810.851
DIŞ BORÇLANMA	10.264.500.000	20.627.947.562
UZUN VADELİ TAHVİLLER	11.496.000.000	20.685.879.500
ABD DOLARI CİNSİNDEN TAHVİLLER	11.496.000.000	20.685.879.500
Kullanım (İhraç)	11.496.000.000	20.685.879.500
Ödeme (-)	0	0
MALİ KURULUŞLARDAN SAĞLANAN FİNANSMAN	-1.231.500.000	-57.931.938
BANKALAR	-1.231.500.000	-57.931.938
Kullanım (İhraç)	6.572.500.000	8.055.463.123
Ödeme (-)	-7.804.000.000	-8.113.395.061
LİKİDİTE AMAÇLI TUTULAN NAKİT, MEVDUAT VE MENKUL KIYMETLERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER	7.096.000.000	2.253.294.818
BANKALAR	996.000.000	1.221.099.318
BANKALAR	996.000.000	1.221.099.318
MENKUL KIYMETLER	6.100.000.000	1.032.195.500
TAHVİL	6.100.000.000	1.032.195.500
NET BORÇLANMA	12.904.000.000	20.799.884.072
NET FİNANSMAN	20.000.000.000	23.053.178.890

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 16. 2023 Yılı Gider Kesin Hesap Cetveli (TL)

Eko	AÇIKLAMA	Geçen Yıldan Devreden Ödenek	Bütçe İle Verilen Ödenek	Ek Ödenek	Aktarmayla Eklenen (+)	Aktarmayla Eksilen (-)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Ödenen Bütçe Gideri	Ödenek Üstü Harcama	İptal Edilen Ödenek	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
01	PERSONEL GİDERLERİ	0	4.458.000.000,00	839.130.000,00	1.364.760.234,21	818.187.416,10	5.843.702.818,11	5.800.116.185,28	5.800.116.185,28	0	43.586.632,83	0
02	SGK DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	0	633.315.000,00	0	133.834.925,43	87.513.966,57	679.635.958,86	671.545.006,47	671.545.006,47	0	8.090.952,39	0
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	0	24.838.685.000,00	3.760.000.000,00	17.886.063.272,52	6.519.513.157,41	39.965.235.115,11	39.330.959.405,57	39.330.959.405,57	0	634.275.709,54	0
04	FAİZ GİDERLERİ	0	3.644.000.000,00	0	2.203.479.801,28	1.134.588.984,37	4.712.890.816,91	4.712.087.505,43	4.712.087.505,43	0	803.311,48	0
05	CARİ TRANSFER-LER	0	13.477.000.000,00	0	2.260.482.940,90	511.717.684,70	15.225.765.256,20	15.161.348.918,79	15.161.348.918,79	0	64.416.337,41	0
06	SERMAYE GİDERLERİ	0	57.134.000.000,00	2.610.875.000,00	22.005.248.389,46	31.022.276.421,26	50.727.846.968,20	48.971.504.080,12	48.971.504.080,12	0	1.756.342.888,08	0
07	SERMAYE TRANSFER-LERİ	0	4.765.000.000,00	0	1.577.404.065,32	62.500.000,00	6.279.904.065,32	6.273.627.286,68	6.273.627.286,68	0	6.276.778,64	0
08	BORÇ VERME	0	1.500.000.000,00	0	186.595.484,16	121.576.482,87	1.565.019.001,29	1.520.561.185,00	1.520.561.185,00	0	44.457.816,29	0
09	YEDEK ÖDENEK	0	4.800.000.000,00	2.539.995.000,00	0	7.339.995.000,00	0	0	0	0	0,00	0
Genel Toplam		0	115.250.000.000,00	9.750.000.000,00	47.617.869.113,28	47.617.869.113,28	125.000.000.000,00	122.441.749.573,34	122.441.749.573,34	0	2.558.250.426,66	0

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 17. 2023 Yılı Gelir Kesin Hesap Cetveli (TL)

Eko	Açıklama	Bütçe İle Tahmin Edilen	Devr. Gelir Tahakkuku	Devirden Düzeltme	Net Devreden	Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Yılı Tahsilatı	Tahsilattan Red ve İadeler	Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Gerç. Oranı* (%)
01	VERGİ GELİRLERİ	375.000.000	78.748.370	-2.865.210	75.883.160	447.041.387	522.924.547	416.822.316	-888.534	415.933.781	106.102.231	110,92
03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	8.639.328.000	1.365.043.833	-51.043.270	1.314.000.563	9.396.439.717	10.710.440.280	8.251.775.933	-15.997.319	8.235.778.614	2.458.664.347	95,33
04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	103.650.000	0	0	0	95.334.230	95.334.230	95.334.230	-6.083	95.328.147	0	91,97
05	DİĞER GELİRLER	88.146.564.000	2.167.487.596	-40.095.499	2.127.392.097	97.255.779.360	99.383.171.457	96.402.135.427	-90.234.062	96.311.901.364	2.981.036.030	109,26
06	SERMAYE GELİRLERİ	7.710.458.000	636.432.510	-20.436.248	615.996.262	2.635.465.480	3.251.461.742	1.273.689.992	-702.101.308	571.588.684	1.977.771.751	7,41
08	ALACAKLARDAN TAHSİLAT	50.000.000	0	0	0	2.623.392	2.623.392	2.623.392	0	2.623.392	0	5,25
09	RED VE IADELER (-)	-25.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Genel Toplam		105.000.000.000	4.247.712.309	-114.440.227	4.133.272.082	109.832.683.566	113.965.955.647	106.442.381.288	-809.227.307	105.633.153.981	7.523.574.359	100,60

Kaynak. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

* Tahsilattan red ve iadeler düşülerek hesaplanmış tutarlar üzerinden oranlanmıştır.

Tablo 18. 2023 Yılı Kesin Mizanı (TL)

HESAP	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
100	KASA HESABI	9.322.337,74	9.278.923,74	43.414,00	0,00
102	BANKA HESABI	784.671.113.826,48	771.746.596.611,17	12.924.517.215,31	0,00
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	482.583.806.740,91	485.768.289.076,61	0,00	3.184.482.335,70
104	PROJE ÖZEL HESABI	839.656.857.464,60	822.274.184.971,57	17.382.672.493,03	0,00
105	DÖVİZ HESABI	260.906.250.338,18	260.807.798.107,74	98.452.230,44	0,00
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	144.040.549.240,34	144.040.549.240,34	0,00	0,00
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	1.751.815.978.822,29	1.751.810.391.422,29	5.587.400,00	0,00
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	611.584.225,17	568.599.558,33	42.984.666,84	0,00
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	6.814.453.680,00	5.782.258.180,00	1.032.195.500,00	0,00
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	105.476.579.667,63	102.538.682.058,78	2.937.897.608,85	0,00
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	2.629.799.029,59	229.756.167,71	2.400.042.861,88	0,00
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	200.015.484,22	155.721.380,51	44.294.103,71	0,00
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	1.834.624.455,86	1.270.138.353,78	564.486.102,08	0,00
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	7.940.924.792,20	5.572.455.062,93	2.368.469.729,27	0,00
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	13.189.790.933,02	10.932.631.444,77	2.257.159.488,25	0,00
157	DİĞER STOKLAR HESABI	12.733,80	0,00	12.733,80	0,00
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	1.091.937.614,82	1.091.937.614,82	0,00	0,00
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	286.000,00	286.000,00	0,00	0,00
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.060.764.463,49	776.723.754,90	284.040.708,59	0,00
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	134.848.256,80	73.284.292,68	61.563.964,12	0,00
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	193.414.032,67	174.877.677,45	18.536.355,22	0,00
181	GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	16.148.687,39	995.073,92	15.153.613,47	0,00
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	11.348.251.790,24	5.070,52	11.348.246.719,72	0,00
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	4.309.714.414,05	4.309.714.414,05	0,00	0,00
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	423.336.971,99	333.944.984,71	89.391.987,28	0,00
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	118.391.367,88	43.757.728,72	74.633.639,16	0,00
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	63.302.734,07	3.077.358,62	60.225.375,45	0,00
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	1.457.502.398,10	44.674.341,74	1.412.828.056,36	0,00
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	3.310.847.461,90	2.623.389,68	3.308.224.072,22	0,00
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	6.272.725.146,52	42.202,00	6.272.682.944,52	0,00
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.091.946.406,65	0,00	7.091.946.406,65	0,00
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	320.561.185,00	492.972.865,00	0,00	172.411.680,00
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	275.134.528.140,82	2.691.726.241,96	272.442.801.898,86	0,00
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	127.656.197.314,35	6.771.795.289,73	120.884.402.024,62	0,00
252	BİNALAR HESABI	11.891.160.083,83	51.934.750,17	11.839.225.333,66	0,00
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2.759.921.504,13	805.734.634,71	1.954.186.869,42	0,00
254	TAŞITLAR HESABI	8.184.415.348,06	1.349.723.806,95	6.834.691.541,11	0,00
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	3.740.268.926,97	1.315.528.204,91	2.424.740.722,06	0,00
256	HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI HESABI	1.129.535.400,30	0,00	1.129.535.400,30	0,00
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	839.568.200,03	15.186.679.727,88	0,00	14.347.111.527,85
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	121.406.240.708,41	3.180.214.041,90	118.226.026.666,51	0,00
259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	411.901.308,99	107.300.641,31	304.600.667,68	0,00
260	HAKLAR HESABI	394.535.579,22	66.263.947,61	328.271.631,61	0,00
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	1.983.816,06	330.255.447,67	0,00	328.271.631,61
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	18.536.355,22	18.536.355,22	0,00	0,00
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	23.126.344,03	14.495.073,12	8.631.270,91	0,00
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	14.433.713,12	23.062.299,53	0,00	8.628.586,41
300	BANKA KREDİLERİ HESABI	2.312.120.946,12	5.113.745.428,75	0,00	2.801.624.482,63
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	1.189.826.874,90	1.189.826.874,90	0,00	0,00
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	8.443.736.038,81	19.544.489.223,72	0,00	11.100.753.184,91
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	119.658.892.898,56	138.853.128.153,59	0,00	19.194.235.255,03
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.935.519.970,72	4.219.050.892,57	0,00	2.283.530.921,85
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	772.253.926,31	1.982.201.071,99	0,00	1.209.947.145,68
333	EMANETLER HESABI	10.695.404.533,52	15.822.027.348,29	0,00	5.126.622.814,77
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	301.383.032,83	327.405.224,73	0,00	26.022.191,90
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.700.345.699,83	3.147.233.469,15	0,00	446.887.769,32
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	1.197.096.098,45	1.225.766.680,88	0,00	28.670.582,43
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	108.359.675,32	190.243.686,65	0,00	81.884.011,33
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	2.086.665.246,63	3.410.434.588,03	0,00	1.323.769.341,40
368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER	55.896.940,50	55.896.940,50	0,00	0,00
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	349.000.522,54	611.853.366,37	0,00	262.852.843,83
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	50.000,00	0,00	50.000,00
381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	473.830.834,32	2.127.298.754,08	0,00	1.653.467.919,76
391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	1.414.119.244,83	1.414.119.244,83	0,00	0,00
400	BANKA KREDİLERİ HESABI	3.645.456.109,00	4.489.287.735,37	0,00	843.831.626,37
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	494.810.851,20	798.119.661,11	0,00	303.308.809,91
404	TAHVİLLER HESABI	236.295.000,00	47.422.375.000,00	0,00	47.186.080.000,00
410	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	13.153.595.219,12	67.034.250.445,27	0,00	53.880.655.226,15
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	644.565.300,96	2.299.498.018,11	0,00	1.654.932.717,15
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	228.235.329,20	798.812.978,36	0,00	570.577.649,16
481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	857.475.898,12	0,00	857.475.898,12

Tablo 18. 2023 Yılı Kesin Mizanı (TL)* (Devamı)

HESAP	AÇIKLAMA	BORÇ	ALACAK	BORÇ BAKİYE	ALACAK BAKİYE
500	NET DEĞER HESABI	6.744.468.480,74	87.025.546.695,17	0,00	80.281.078.214,43
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	13.656.227.516,89	388.832.741.283,19	0,00	375.176.513.766,30
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	15.836.906.472,77	4.466.651.375,31	11.370.255.097,46	0,00
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	9.862.242.071,96	9.862.242.071,96	0,00	0,00
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	4.492.019.619,58	0,00	4.492.019.619,58	0,00
600	GELİRLER HESABI	109.838.701.146,12	109.838.701.146,12	0,00	0,00
630	GİDERLER HESABI	114.184.568.681,71	114.184.568.681,71	0,00	0,00
690	FAALİYET SONUÇLARI HESABI	114.162.377.821,69	114.162.377.821,69	0,00	0,00
698	ENFLASYON DÜZELTMESİ HESABI	370.494.603.997,00	370.494.603.997,00	0,00	0,00
800	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	106.578.795.349,82	106.578.795.349,82	0,00	0,00
805	GELİR YANSITMA HESABI	106.835.448.036,38	106.835.448.036,38	0,00	0,00
810	BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER HESABI	809.480.982,84	809.480.982,84	0,00	0,00
830	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	122.470.699.237,56	122.470.699.237,56	0,00	0,00
835	GİDER YANSITMA HESAPLARI	122.470.699.237,56	122.470.699.237,56	0,00	0,00
895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	228.884.955.964,09	228.884.955.964,09	0,00	0,00
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	172.654.792.101,67	172.654.792.101,67	0,00	0,00
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	222.802.280.961,39	222.802.280.961,39	0,00	0,00
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	122.470.699.237,56	122.470.699.237,56	0,00	0,00
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	15.863.560.301,04	2.463.490.403,27	13.400.069.897,77	0,00
911	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	2.463.490.403,27	15.863.560.301,04	0,00	13.400.069.897,77
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	145.765.575.002,34	85.009.404.487,48	60.756.170.514,86	0,00
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	85.009.404.487,48	145.765.575.002,34	0,00	60.756.170.514,86
990	KİRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN	5.469.537.780,95	0,00	5.469.537.780,95	0,00
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	0,00	5.469.537.780,95	0,00	5.469.537.780,95
	GENEL TOPLAM	**7.385.120.940.633,22**	**7.385.120.940.633,22**	**703.961.456.327,58**	**703.961.456.327,58**

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 19. İBB 2023 Yılı Bilançosu (TL)

AKTİF		
1 DÖNEN VARLIKLAR		**50.601.874.572,88**
10	HAZIR DEĞERLER	27.269.775.083,92
11	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	1.032.195.500,00
12	FAALİYET ALACAKLARI	5.946.720.676,52
14	DİĞER ALACAKLAR	2.368.469.729,27
15	STOKLAR	2.257.172.222,05
16	ÖN ÖDEMELER	345.604.672,71
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	33.689.968,69
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	11.348.246.719,72
2 DURAN VARLIKLAR		**539.830.623.082,81**
22	FAALİYET ALACAKLARI	1.637.079.058,25
23	KURUM ALACAKLARI	3.308.224.072,22
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	13.192.217.671,17
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	521.693.099.596,37
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00
28	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,00
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	2.684,50
AKTİFLER TOPLAMI		**590.432.497.655,39**

910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	13.400.069.897,77
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	60.756.170.514,86
990	KİRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERİ	5.469.537.780,95
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	5.469.537.780,95

PASİF		
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		**45.540.318.464,84**
30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2.801.624.482,63
31	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	11.100.753.184,91
32	FAALİYET BORÇLARI	21.477.766.176,88
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	6.336.569.960,45
34	ALINAN AVANSLAR	26.022.191,90
35	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.881.211.704,48
37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	262.852.843,83
38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.653.517.919,76
39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		**105.296.861.926,86**
40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	48.333.220.436,28
41	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	53.880.655.226,15
42	FAALİYET BORÇLARI	0,00
43	DİĞER BORÇLAR	1.654.932.717,15
47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	570.577.649,16
48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	857.475.898,12
	300-400 GRUBU TOPLAMI	**150.837.180.391,70**
5 ÖZ KAYNAKLAR		**439.595.317.263,69**
50	NET DEĞER	80.281.078.214,43
57	GEÇMŞİ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	375.176.513.766,30
58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-11.370.255.097,46
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-4.492.019.619,58
	500 GRUBU TOPLAMI	**439.595.317.263,69**
PASİFLER TOPLAMI		**590.432.497.655.39**

Kaynak. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Mali Denetim Sonuçları

Büyükşehir belediyelerinde mali faaliyet, karar ve işlemlerin dış denetimi, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ve Sayıştay Denetim Yönetmeliği doğrultusunda Sayıştay tarafından, düzenlilik ve performans konularına göre yapılmaktadır.

Düzenlilik Denetimi; kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin "Mali Denetim", kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti amacıyla "Uygunluk Denetimi"nden oluşmaktadır. Ayrıca, mali yönetim ile iç kontrol sistemleri değerlendirilmektedir.

Mali Denetim; kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali faaliyet, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin değerlendirme sonuçları esas alınarak, mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin denetimi,

Uygunluk Denetimi; kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına yönelik hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunun incelenmesine ilişkin denetimi,

Performans denetimi; hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergeler ile ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesini ifade etmektedir.
Denetim ve incelemeler sonucunda denetim grup başkanlıkları veya denetçiler tarafından taslak denetim raporu hazırlanarak, cevaplanmak üzere, denetlenen kurumun başkanlığına sunulmaktadır. Bir ay içerisinde cevaplanan taslak rapor, verilen cevaplar ile beraber değerlendirilerek denetim görüşünü de içeren denetim raporuna dönüştürülmektedir.

2022 mali yılı mali denetim (düzenlilik) kapsamında tanzim edilen 2022 yılı Sayıştay denetim raporu Sayıştay Başkanlığının 18.12.2023 tarihinde E-73573766-130.01.04-23047826 sayılı yazısı ile Belediyemize ulaşmıştır.

Denetim görüşünün dayanakları bölümünde 18 adet bulgu, denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler bölümünde 107 adet bulgu olmak üzere toplam 125 bulgu tespit edilmiştir.

2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunda Denetim Görüşü;
İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2022 yılına ilişkin geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

Rapor, mevzuatta yer alan Sayıştay raporlarının kamuoyuna duyurulması maddesine istinaden Sayıştayın internet sitesinde yayınlanmıştır.

Diğer Hususlar

Borç Stoku ve Borç Ödemeleri

2023 yılı sonu itibariyle yatırım ve hizmetler için kullanılan kredilerden kalan borç toplamı 116.116.253.330 TL'dir. Bu tutarın 3.948.764.919 TL'lik kısmını İller Bankası, yurtiçi bankalar ile belediye iştiraki İGDAŞ'a olan 2027 yılı vadeli iç borçlar, 64.981.408.411 TL'lik kısmını uluslararası finans kuruluşlarına olan 2036 vadeli dış borçlar ve 47.186.080.000 TL'lik kısmını 2025 ve 2027 vadeli eurobond ve 2028 vadeli green bond ihraçları oluşturmaktadır.
2023 yılında anapara ve faiz olmak üzere toplam 15.522.546.057 TL borç ödemesi yapılmıştır. Bu tutarın 2.697.063.490 TL'si anapara ve 685.812.369 TL'si faiz olmak üzere toplam 3.382.875.859 TL'sini iç borç ödemeleri oluşturmakta; 8.113.395.061 TL'si anapara ve 4.026.275.137 TL'si faiz olmak üzere toplam 12.139.670.198 TL'sini dış borç ödemeleri oluşturmaktadır.

Tablo 20. 2023 Yılı İç ve Dış Borç Geri Ödemeleri (TL)

	Anapara	Faiz	Toplam
İç Borç	2.697.063.490	685.812.369	3.382.875.859
Dış Borç	8.113.395.061	4.026.275.137	12.139.670.198
Toplam	10.810.458.551	4.712.087.506	15.522.546.057

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Green bond İhracı ile ihtiyaç duyulan finansal kaynaklara, alternatif finansal kaynakları dâhil ederek ulaşmaya ve finansal riski dağıtmaya çalışılmaktadır. Bu amaçla Türkiye'nin ilk yerel yönetim green bondu (yeşil tahvil) ihraç edildi. Bu kapsamda Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı, Mahmutbey-Bahçeşehir Metro Hattı ve Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı projesinin alt aktivitesi olan 300 Adet Araç Alımı Projelerinde kullanmak için 715.000.000 USD tutarında green bond ihraç edilmiştir. 2020 ve 2022 yıllarında ihraç edilen eurobondların akabinde 2023 yılında ihraç edilen green bond ile birlikte alternatif finansal kaynaklarla desteklenen proje sayısı 9 adet olarak gerçekleşmiştir.

Kredi Temin Çalışmaları

2023 yılında Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı Projesi için JP Morgan ile 150.000.000 EURO kredi sözleşmesi imzalanmıştır.
11 adet metro ve tramvay hattı inşaatı, 5 farklı hatta kullanılmak üzere metro araçları alımı ve 2 adet çevre ve atık tesisi yapımı olmak üzere 2023 yılı içinde devam etmekte olan projelerden finansmanı sağlanarak desteklenen proje sayısı 18 adet olarak gerçekleşmiştir.
3 adet metro hattında kullanılmak üzere 236 adet metro aracı alımı, 1 adet tramvay hattında kullanılmak üzere 34 adet 5. nesil yerli tramvay aracı alımı, yapımı devam eden Kirazlı-Halkalı Üniversite Raylı Sistem Hattı ile Ümraniye-Ataşehir-Göztepe, Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli, Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı projelerinin tamamlanması için finans kuruluşları ile görüşmeler devam etmektedir.

Tablo 21. Finansmanı Sağlanan Projeler

Proje Alanı	Proje Adı
Metro Aracı Alım Projeleri	120 Adet Metro Aracı Alımı
	126 Adet Metro Aracı Alımı
	24 Adet Vagon Aracı Alımı
	70 Adet Vagon Alımı
	300 Adet Metro Aracı Alımı
Çevre ve Atık Tesisi Yapım Projeleri	Katı Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi
	Silivri Seymen Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi
Metro ve Tramvay Hattı İnşaat Projeleri	Ataköy İkitelli Metro Hattı
	Kaynarca Pendik Tuzla Metro Hattı
	Dudullu Bostancı Metro Hattı
	Çekmeköy Sancaktepe Sultanbeyli Metro Hattı
	Ümraniye Ataşehir Göztepe Metro Hattı
	Üsküdar Ümraniye Çekmeköy Metro Hattı
	4 Levent Ayazağa Metro Hattı
	Kabataş Mecidiyeköy Mahmutbey Metro Hattı
	Mahmutbey Bahçeşehir Metro Hattı
	Kirazlı Halkalı Metro Hattı
	Eminönü Alibeyköy Tramvay Hattı

Kaynak. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Yardım Yapılan Kuruluşlar

5216 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Büyükşehir Belediyeleri'nin "İlçe, belediyeleri ile bağlı kuruluşlara yapacakları yardımlar ve ortak proje giderleri kapsamında yardım yapabileceği" düzenlenmiştir. Bu kapsamda kurumumuz tarafından, İETT İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne 5.885.000.000,00 TL yardım yapılmıştır.

Kredi Derecelendirme (Rating) Çalışmaları

Kredi derecelendirme kuruluşları finansal piyasalar içinde yatırım faaliyetlerinin gerçekleşmesi konusunda önemli bir yere sahiptir. Kurum ve kuruluşların kredibilitesi özellikle uluslararası finansal piyasalarda derecelendirme kuruluşlarının verdiği notlar üzerinden sağlanmaktadır. Klasik finansman yöntemlerinin yanında alternatif finansman kaynaklarını değerlendirmek ve bu imkânlardan faydalanmak için belediyemiz dünyada tanınmış kredi derecelendirme kuruluşları olan Moody's Investors Service, Fitch Ratings ve JCR Eurasia Rating ile çalışmalar yürütmektedir. Risk profili, gelir ve gider yönetimi, harcama ve borç sürdürülebilirliği, likidite sağlamlığı, ESG vb. başlık altında kredi derecelendirme kuruluşlarının belediyemizdeki inceleme ve değerlendirmeleri sonucunda yayınladıkları kredi notları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.
Bir ülkedeki en güçlü kurumun devlet olduğu varsayımından yola çıkarak devlet kurum ve kuruluşlarının derecelendirme notu ülke notundan daha yüksek olamaz. Bu bağlamda belediyemiz kredi notu ülke kredi notu ile aynıdır.
Yurt içi yükümlülüklerini yerine getirme kabiliyetini gösteren ulusal uzun vadeli kredi notu Fitch Ratings ve JCR Eurasia Rating tarafından AAA olarak onaylanmıştır. Belediyemiz AAA kredi notu ile finansal yükümlülüklerini yerine getirmede en yüksek kabiliyete sahiptir.

Tablo 22. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Uluslararası Uzun Vadeli Kredi Notu

Yıl	FITCH RATINGS	MOODY'S	JCR-ER
2019	BB / Durağan	B1 / Negatif	BBB / Negatif
2020	BB / Negatif	B2 / Negatif	BB / Negatif
2021	BB / Negatif	B2 / Negatif	BB+ / Negatif
2022	B / Negatif	B3 / Durağan	BB / Negatif
2023	B / Durağan	B3 / Durağan	BB / Negatif

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 23. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 2023 Yılı Ulusal Uzun Vadeli Kredi Notu

Kuruluş	Kredi Notu	Görünüm
FITCH RATINGS	AAA	Durağan
JCR-ER	AAA	Durağan

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

"Sürdürülebilir Finans Çerçevesi" Çalışması

2023 yılında belediyemiz, uluslararası sermaye piyasalarındaki çevreci finansal enstrümanların kullanımına yönelik olarak "Sürdürülebilir Finans Çerçevesi"ni hazırlayan ilk yerel yönetim olmuştur. Hazırlanan belgenin güvenilir, etkili ve Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği kriterlerine uyumlu olduğunu teyit eden "İkinci Taraf Görüşü" (Second-Party Opinion) belgesi de edinilmiştir. Çevreye duyarlılık ve toplumsal faydayı ön plana çıkartan Çerçeve; yeşil, sosyal veya sürdürülebilir tahvil ve sukuk (kira sertifikası) işlemlerinde kullanabilmektedir. Bu sayede Belediyemiz piyasa koşullarının altında kalan maliyetlerle finansman kaynaklarına ulaşabilmektedir.

Mali Bilgi ve Raporların Paylaşımı

Mali mevzuatımızın öngördüğü hesap verebilirlik ilkesi gereği Büyükşehir Belediyemiz, çeşitli kurum ve kuruluşlarca talep edilen mali bilgi ve belgeleri düzenli şekilde hazırlayarak kamunun istifadesine sunmaktadır.
Bu kapsamda Sayıştay Başkanlığı'na aylık olarak gönderilen mizan ve birleştirilmiş veriler defterinin yanı sıra kesin hesap, harcama birimlerinin taşınır kayıt kontrol yetkilileri ve muhasebe yetkilileri bilgileri ile denetime konu olarak talep edilen diğer bilgi ve belgeler düzenli şekilde hazırlanarak sunulmaktadır.

Kurumumuz bütçe bilgileri ile aylık hesap kontrolleri ve ödenek aktarmalarını takiben oluşturulan detaylı mizan bilgileri, Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemine (KBS) yapılan girişler vasıtası ile Hazine ve Maliye Bakanlığına ulaştırılmaktadır. Yine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına da Bütçe Tasarısı ile cari yılın bütçe gerçekleşme bilgileri ve bir önceki yıla ait bütçe gerçekleşme bilgileri gönderilmektedir.

Ayrıca Kurumumuz her altı ayda bir Hazine ve Maliye Bakanlığına borç rasyoları için konsolide borç stok cetvellerini hazırlayarak göndermektedir. Dış kredilerden de geri ödemesi yapılan kredilerin ödemeler cetveli on gün içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında her üç ayda bir döviz pozisyonları ile ilgili bilgiler Sistemik Risk Veri Takip Sistemi'ne girilmektedir.

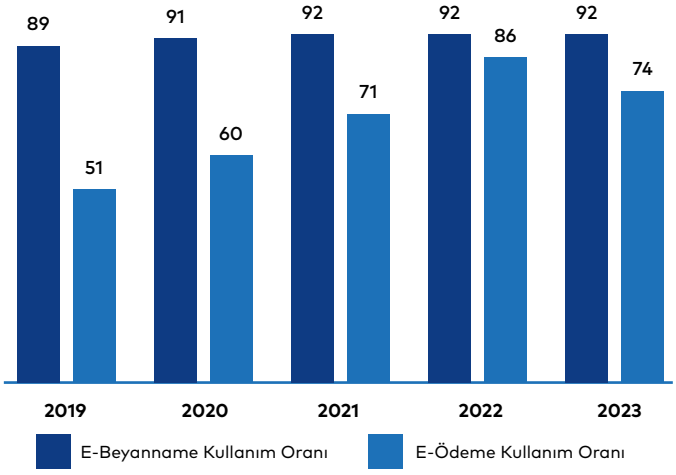
Bunlara ek olarak Gelir, Gider ve Finansman Bütçesi raporları, özet kesin hesap raporları, ilk altı ay sonunda hazırlanan mali durum ve beklentiler raporu ile diğer üçer aylık dönemlerde hazırlanan mali durum raporları saydamlık ve güvenilirlik gereği kurumsal web sayfamız aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Belediye Gelirlerinin Tahsilatını Artırmaya Yönelik Faaliyetler

Belediyemizce mali kaynakların uluslararası standartlarda, insana değer veren proaktif bir yönetim yaklaşımıyla yerine getirilmesi görevi kapsamında; belediye hizmetlerinin mükemmelleştirilmesine katkı sağlama misyonu ile yıl içerisinde gelirlerin tahsilatına ve artırılmasına yönelik faaliyetlere devam edilmiştir.

Hizmetlerin internet üzerinden verilmesini sağlayan e-beyanname ve e-ödeme sistemlerimizden 2023 yılında 38.414 adet işlem gerçekleştirilmiştir. Kullanım oranları 2023 yılında e-beyanname için % 91,68 olurken e-ödeme için % 73,80 olmuştur. 2023 yılı içinde toplam 23.214 adet beyanname alınmış olup, bu beyanların 21.283 adedi e-beyan olarak verilmiştir. Aynı dönemde e-ödeme sisteminden 17.131 adet işlem yapılmıştır.

Şekil 9. E-Beyanname ve E-Ödeme Kullanım Oranları (%)

Kaynak: Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Mali Yönetim Uygulamaları Kontrol İşlemleri

Mali yönetim uygulamaları kontrol işlemleri kapsamında Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre uygulanan taşınır mal işlemlerinin kurum bazında etkili bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak; İBB Taşınır Mal Programı hesap yönetimi ve yetkilendirme çalışmaları, Taşınırlara ait muhasebe kayıt, kontrol, sayım ve onay işlemleri, ödenek aktarma cetvellerinin ön mali kontrol çalışmaları yürütülmüştür.

B.PERFORMANS BİLGİLERİ

Faaliyet ve Proje Bilgileri

2023 yılı Performans Programında yer alan faaliyetler gruplarına ait bilgilere aşağıdaki tema başlıkları altında detaylı olarak yer verilmiştir.

1. Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim
2. Dayanıklı İstanbul
3. Ulaşılabilir İstanbul
4. Çevreye Duyarlı İstanbul
5. Üreten İstanbul
6. Paylaşan İstanbul
7. Yaşayan İstanbul
8. Eşsiz Miras İstanbul
9. Finansal Sürdürülebilirlik
10. Performans Bilgileri

İSTANBUL'UN KURTULUŞUNUN
100.YILI
Kutlu Olsun
Ekrem
İMAMOĞLU
İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İSTANBUL Başardı

1 KATILIMCI VE YENİLİKÇİ YÖNETİM

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

KATILIMCI VE YENİLİKÇİ YÖNETİM

Amaç

A9. Kurumsal Yapımızı ve İş Modelimizi Adil, Katılımcı ve Yenilikçi Yöntemlerle Geliştirmek

A9H1. İBB, Bağlı Kuruluş ve İştirak Şirketlerinin İletişim, Koordinasyon ve İş birliğini Güçlendirmek

A9H2. Fiziksel Kaynakları Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek

A9H3. Kurumsal ve Yönetsel Yetkinlikler Doğrultusunda İnsan Kaynağı Yapısı ve Kapasitesini Güçlendirmek

A9H4. Kritik İş Süreçlerini Mükemmelleştirmek ve Proje Yönetimi Sistematiğini Güçlendirmek

A9H5. Ölçülebilir, Ulaşılabilir ve Akılcı Hedeflerle Yönetim Sistematiğini Güçlendirmek

A9H6. Vatandaş Deneyimini Dikkate Alarak Tüm Paydaşların Karar Alma Süreçlerine Eşit ve Etkin Katılımını Sağlamak

A9H7. Kurumsal Yapımızı ve İtibarımızı Güçlendirerek Kurumu Yarının Dünyasına Hazır Hale Getirmek

A9H8. Kurumsal Bilgi Teknoloji Altyapısını Geliştirmek

A9H9. İç Denetimin Etkinliğini ve Farkındalığını Artırmak

Dünyanın gözbebeği kadim şehrimizin daha "sürdürülebilir" ve "yaşanabilir" olması ortak hedefiyle hareket ediyoruz. Vatandaşların şehir yönetiminde söz ve etki sahibi olması, katılımcı demokrasinin bir parçasıdır. Mahalleler, söz konusu yönetim anlayışı ve liderlik inisiyatifinin başlangıç yerleridir. Kentin iyi yönetilmesi ilk önce mahallelerin iyi yönetilmesinden geçer. Muhtarlar, ilçe belediyeleri ve diğer kamu kuruluşları ile beraber sivil toplum, özel sektör ve üniversitelerin iş birliği ve koordinasyonuna dayalı ortak çabalar İstanbul'un daha sürdürülebilir ve yaşanabilir olmasına hizmet edecektir.

Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim; kurumsal yetkinliğimizin geliştirileceği, bizim yönetim ilkelerimizin, kenti birlikte yönetme politikamızın kurumsallaşacağı bir alan olacaktır. Şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışı Büyükşehir Belediyesi kararlarının daha yerinde, kapsayıcı, insana dokunan ve uygulanabilir olmasına hizmet vermektedir. Öte yandan farklı sektörde faaliyet yürüten kuruluşların kendilerine ait bilgi, deneyim, ilişki ve kaynakları ile İstanbul'un yönetim ve gelişimine yapabileceği çok çeşitli katkı potansiyeli mevcut. Bu kuruluşların kendi görüş ve kaynaklarını müşterek değer olan İstanbul için faydaya çevirmelerinde Büyükşehir ve İlçe Belediyelerin öncü, güven veren ve etkili bir yaklaşım göstermesi ön koşul olarak durmaktadır. Şehir paydaşları ile yapılacak iş birlikleri için kaynak ayırmak, beraber faaliyetler yürütmek ve bunların etkisini ölçerek vatandaşlarla paylaşmak atıl olan büyük bir enerjiyi İstanbul için ortaya çıkarmaktadır. Merkezi ve yerel kamu yatırım ve faaliyetlerinin İstanbul için azami düzeyde değer yaratması için konunun ilgili tarafları ile bir araya gelecek yapılan planlar ve alınan kararların koordinasyon ve uyumu sağlanmaktadır. Bu amaç altında 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
İBB, Bağlı Kuruluş ve İştirak Şirketlerinin İletişim, Koordinasyon ve İş birliğini Güçlendirmek	58.386.782
Fiziksel Kaynakları Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek	8.781.008.303
Kurumsal ve Yönetsel Yetkinlikler Doğrultusunda İnsan Kaynağı Yapısı ve Kapasitesini Güçlendirmek	684.821.130
Kritik İş Süreçlerini Mükemmelleştirmek ve Proje Yönetimi Sistematiğini Güçlendirmek	136.545.053
Ölçülebilir, Ulaşılabilir ve Akılcı Hedeflerle Yönetim Sistematiğini Güçlendirmek	24.012.177
Vatandaş Deneyimini Dikkate Alarak Tüm Paydaşların Karar Alma Süreçlerine Eşit ve Etkin Katılımını Sağlamak	2.232.895.120
Kurumsal Yapımızı ve İtibarımızı Güçlendirerek Kurumu Yarının Dünyasına Hazır Hale Getirmek	597.080.073
Kurumsal Bilgi Teknoloji Altyapısını Geliştirmek	799.220.196
İç Denetimin Etkinliğini ve Farkındalığını Artırmak	12.830.812

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Hedef

A9H1 - İBB, Bağlı Kuruluş ve İştirak Şirketlerinin İletişim, Koordinasyon ve İş Birliğini Güçlendirmek

■ İŞTİRAKLER VE BAĞLI KURULUŞ KOORDİNASYONU

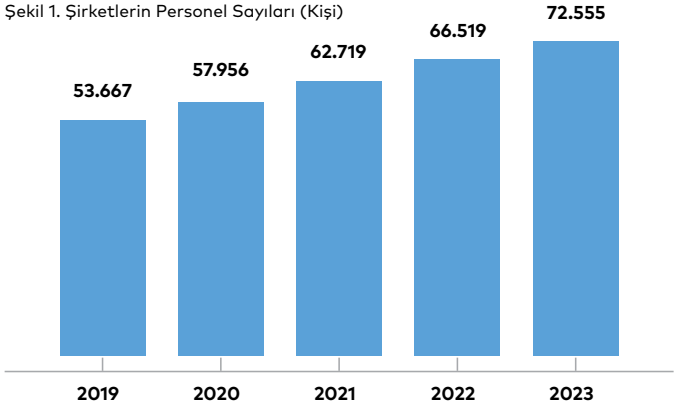
İştiraklere Yönelik Yapısal İyileştirme Faaliyetleri

İştiraklerin Yönetimi

5393 sayılı Belediye Kanunu ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olarak kurulan; Şehircilik, Hizmet, Teknoloji, Enerji, Perakende, Ticari ve Ulaşım gibi farklı kategorilerde faaliyetlerini sürdürmekte olan şirketlerimizin ekonomik ve verimli olarak idare edilmeleri noktasında koordinasyon faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, şirketler arasında bilgi alışverişi ve haberleşme işlemleri de tarafımızdan takip edilmekte olup kamu yararı önceliği ile gerekli faaliyetler yürütülmektedir.

30 şirketimizde toplam 72.555 kişi istihdam edilmektedir.

Şekil 1. Şirketlerin Personel Sayıları (Kişi)

Kaynak: İştirakler Koordinasyon Şube Müdürlüğü, 2023

Tablo 2. Şirketlerin 2023 Yılı Gelir-Gider Tablosu*

ŞİRKET	Gelirler (TL)		Giderler (TL)	
	Bütçelenen	Gerçekleşen	Bütçelenen	Gerçekleşen
BELBİM AŞ	1.273.537.120	1.409.690.075	1.060.898.495	1.037.874.890
BELTUR AŞ	756.976.771	733.889.793	943.194.586	878.601.210
BİMTAŞ	726.784.310	665.575.540	711.295.350	656.699.255
BOĞAZİÇİ YÖNETİM AŞ	2.584.284.178	3.307.141.979	2.487.968.953	3.228.782.954
GÜVEN SU AŞ	73.737.364	76.053.934	67.408.729	63.450.907
HAMİDİYE SU AŞ	1.147.024.471	1.081.686.942	1.065.592.178	989.901.468
İGDAŞ	80.768.587.388	38.439.021.568	77.117.332.350	38.096.913.007
İSBAK AŞ	1.541.836.882	1.202.038.802	1.467.615.135	1.196.071.239
İSETAŞ	254.550.756	247.926.916	250.884.762	241.694.334
İSFALT AŞ	7.637.471.201	7.572.609.798	7.606.788.069	7.509.418.108
İSPARK AŞ	1.382.385.361	1.693.665.589	1.367.512.165	1.649.443.521
İSPER AŞ	7.518.933.415	9.436.951.872	7.250.414.866	9.247.120.525
İSTAÇ AŞ	10.061.589.516	7.929.027.687	6.598.535.597	7.044.363.222
İSTANBUL AĞAÇ VE PEYZAJ AŞ	4.857.775.363	4.229.632.232	4.768.162.814	3.967.809.875
İSTANBUL ENERJİ AŞ	7.205.801.915	6.061.120.177	6.829.486.315	5.746.738.342
İSTANBUL HALK EKMEK AŞ	2.967.138.155	2.022.781.793	2.562.840.252	1.981.514.066
İSTANBUL İMAR AŞ	292.506.775	328.204.370	174.919.275	229.670.929
İSTANBUL ŞEHİR HATLARI AŞ	2.774.564.451	2.673.435.585	2.553.577.457	2.385.354.185
İSTANBUL ULAŞIM AŞ	448.947.909	448.952.383	428.472.201	426.999.094
İSTGÜVEN AŞ	4.114.001.610	3.988.033.007	4.093.120.899	3.643.049.990
İSTON AŞ	2.405.800.000	2.633.454.802	2.194.977.422	2.354.690.792
İSTTELKOM AŞ	542.744.391	756.292.498	510.944.964	729.129.991
İSYÖN AŞ	340.192.730	296.916.791	334.932.370	295.044.476
İYA AŞ	124.149.053	81.607.219	106.553.863	77.580.994
KİPTAŞ	1.982.550.358	2.007.810.082	1.470.756.726	1.551.607.079
KÜLTÜR AŞ	2.236.481.040	3.132.397.716	2.119.315.505	2.785.493.375
MEDYA AŞ	546.228.284	560.376.414	525.945.194	531.674.991
METRO İSTANBUL AŞ	10.236.201.243	5.986.842.655	10.236.201.243	6.422.518.407
SPOR İSTANBUL AŞ	2.380.894.370	2.246.163.418	2.214.907.317	1.996.036.289
UGETAM AŞ	388.791.886	301.974.286	388.574.304	299.620.689

Kaynak: İştirakler Koordinasyon Şube Müdürlüğü, 2023
*Gerçekleşen veriler, henüz kesinleşmemiş verilerdir. 2023 kurumlar beyannamesinde net veriler oluşacaktır.

Tablo 3. Şirketlerin Faaliyet Konuları

Şirket	Faaliyet Konusu
BELBİM AŞ	6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Şirket'e Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından verilen faaliyet izni çerçevesinde ödeme hizmetlerini sunmak, elektronik para ihraç etmek ve mevzuat ile izin verilen diğer hizmetleri sunmak.
BELTUR AŞ	Her türlü, otel motel, hotel, her sınıf restaurant, kamping, tatil köyü ve benzeri turizm tesislerini işletmek.
BİMTAŞ	Planlı kentleşmenin gerçekleştirilmesi amacı ile her ölçekte planlama, projelendirme, etüt, müşavirlik, kontrol hizmetlerini vermek ve taahhüt işleri yapmak.
BOĞAZİÇİ YÖNETİM AŞ	Başta toplu konut alanları olmak üzere, toplu yapı yönetimlerinde, toplu yapı alanları ile müstakil ve kompleks iş yerlerinde profesyonel işletmecilik, yöneticilik hizmetleri yapmak.
GÜVEN SU AŞ	Jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ile jeotermal kökenli gazların aranması, işletilmesi; su, meşrubat, maden suyu ve gazlı içeceklerin imalatı ve toptan-perakende ticaretini yapmak.
HAMİDİYE SU AŞ	Her türlü kaynak, akarsu ve kuyu suları ile artezyenler, maden suyu ve sodalarının üretimi, aranması, bu amaçla tesisler kurulması, bu tesislerde üretilen suların arıtılması, ambalajlanması suretiyle tüketime hazır hale getirilmesi.
İGDAŞ	4646 Sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde, doğal gaz dağıtım faaliyetlerini gerçekleştirmek.
İSBAK AŞ	Akıllı ulaşım sistemleri kapsamında, şehirler için etkin bir trafik yönetimi sağlayarak ulaşım ile ilgili her türlü teknolojik altyapıyı kurmak, akıllı şehircilik vizyonu doğrultusunda da kentlere teknolojik ürün ve çözümler kazandırmak.
İSETAŞ	Herhangi bir bölge sınırı olmaksızın ve elektrik piyasasına ilişkin ilgili mevzuata uygun olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin ticaretini, perakende satış, toptan satış, ithalat veya ihracat ile doğrudan serbest tüketicilere satış faaliyetlerini yürütmek, elektrik maliyetlerini düşürecek tedarik çözümleri sunmak.
İSFALT AŞ	Her türlü asfalt üretimini ve serimini yapmak ve üretimle ilgili her türlü tesisi kurmak.
İSPARK AŞ	Yurt içi ve yurt dışında gerek ticari gerek kamu yararı maksadı ile tasarrufu altındaki veya tahsis edilen gayrimenkuller üzerinde her türlü açık, kapalı, yer altı ve yer üstü otopark, katlı otopark inşaatı yapabilir, yaptırabilir, taahhüdünde bulunabilir, işletebilir, işlettirebilir, kiralayabilir, kiraya verebilir veya satın alabilir.
İSPER AŞ	Personel yönetimi, insan kaynakları, özel sektör istihdamı (Bölgesel İstihdam Ofisi), eğitim gelişim, organizasyonel gelişim ve ik danışmanlığı alanlarında yönetsel ve operasyonel fonksiyonlar icra etmek.
İSTAÇ AŞ	Evsel, tıbbi, gemi/deniz yüzeyi, endüstriyel atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, aktarılması, değerlendirilmesi, bertarafı, çöp sızıntı suyunun arıtılması, atıktan enerji üretimi, nihai dolgu alanlarının işletilmesi, kent temizlik, atıkların bertarafı ile ilgili tesislerin kurulması ve işletilmesi, yurt içi ve yurt dışı projelerin yönetimi ve müşavirlik hizmeti verilmesi.
İSTANBUL AĞAÇ VE PEYZAJ AŞ	Park, bahçe, koru, rekreasyon alanı, sosyal tesisler, yol, kaldırım, gezinti alanlarının altyapı ve üstyapı işleri, bahçe düzenlemesi ve peyzaj, mimari projeler yapımı, her türlü çiçek, yapay çiçek, çim, tohum, ağaç, süs bitkisi ve her türlü peyzaj aksesuarlarının da temini, üretimi, ithalatı, ihracatı, alım satımı ile iştigal eder.
İSTANBUL ENERJİ AŞ	Akaryakıt/LPG satış ve servis istasyonları ile bunlara müteferri tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek; petrol veya diğer organik/inorganik maddelerin atık ve artıklarının geri kazanımı veya bertarafı ile ilgili faaliyetlerde bulunmak; elektrik enerjisi üretmek amacıyla her türlü üretim tesisi kurmak; aydınlatma alanında bakım onarım faaliyetleri ve yeni proje uygulamaları gerçekleştirmek.
İSTANBUL HALK EKMEK AŞ	Düzenli, ucuz, sağlıklı ve kaliteli ekmek ile un ve undan mamul her türlü yiyecek maddeleri ihtiyacını karşılamak üzere üretim yapmak, yaptırmak, dağıtmak, dağıttırmak, satışını yapmak için gerekli üniteleri kurmak ve işletmektir.
İSTANBUL İMAR AŞ	Gayrimenkullere yatırım yapmak, projeler hayata geçirmek, gayrimenkul yatırım ortaklığı kurmak, kentsel dönüşüm ve şehir planlama, deprem ve depremden korunma çalışmaları yapmak, proje geliştirmek, kat karşılığı ve hasılat paylaşımı yoluyla inşaatlar yapmak, yaptırmak.
İSTANBUL ŞEHİR HATLARI AŞ	Yerel/ulusal düzeyde, deniz üzerinde her türlü toplu taşıma araçları ile toplu ulaşım ve taşımacılık hizmetlerini yürütmek.
İSTANBUL ULAŞIM AŞ	Yerel/ulusal düzeyde, toplu ulaşım ve taşımacılık ihtiyacını karşılamak üzere; hava yolu ve kara üzerinde, her türlü toplu taşıma araçları ile yürütülen toplu ulaşım ve taşımacılık hizmetlerini yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek; her türlü araç kiralama ve özel amaçlı ulaşım faaliyetleri ile ilgili tüm hizmetleri yerine getirmek; seyahat acentesi faaliyetleri kapsamında tüm ulaşım araçları için bilet rezervasyon ve satış işlemleri, seyahat, tur, ulaşım ve konaklama faaliyetlerini yürütmek.
İSTGÜVEN AŞ	5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında münhasıran koruma ve güvenlik hizmetlerinde faaliyet göstermek.
İSTON AŞ	Hazır Beton ve Beton Elemanları, Prefabrik Yapı elemanları, her türlü şehir mobilyaları üretiminin yanı sıra mimari tasarım, kentsel proje uygulama, müteahhitlik, mühendislik, ticari hizmetler ve yapı denetim hizmetleri yapmak.
İSTTELKOM AŞ	Her türlü elektronik haberleşme hizmeti verilmesi ve/veya altyapısı kurulması ve işletilmesi ve bununla birlikte yetkilendirme konusu hizmeti yerine getirirken gerekli ve/veya ilgili olan cihaz satış, kurulum, bakım-onarım ve danışmanlığa yönelik faaliyetleri yürütür.
İSYÖN AŞ	Su ürünleri hali ile su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisi işletmeciliği, su ürünleri iç ve dış ticareti, sebze fidesi üretim ve tedariği, cankurtaran hizmetleri, kurban satış ve kesim yeri işletmeciliği, tarımsal üretim kooperatifleri ürünlerinin e-ticareti alanlarında faaliyet göstermektedir.
İYA AŞ	İBB İştiraklerine yönetim, iletişim, eğitim ve gelişim gibi birçok alanda danışmanlık hizmeti vermek, şirketlerin sektörlerinde daha anlaşılır ve bilinir olmalarına katkı sağlamak.
KİPTAŞ	Planlı ve sağlıklı kentleşmenin gerçekleştirilmesi amacı ile toplu konut yapmak, toplu konut konusunda projelendirme ve taahhütte bulunmak, şehir plancılığı ve kentleşmenin getirdiği her türlü konuda etüt projelendirme, müşavirlik taahhüt hizmetlerini doğrudan veya bilvasıta verme, sağlıklı kentleşme ile ülkenin sosyo-ekonomik inkişafına yararlı olacak yatırımları gerçekleştirmektir.
KÜLTÜR AŞ	İstanbul'un kültürel, coğrafi ve sanatsal güzelliklerini tanıtmak için kültürel organizasyonlardan yayımcılık faaliyetlerine, müze işletmeciliğinden açık alan reklamcılığına, kültürel mekân işletmeciliğinden ulusal ve uluslararası panel, sempozyum ve festivallere uzanan geniş bir yelpazede organizasyonlar gerçekleştirmek.
MEDYA AŞ	Bilişim, iletişim, basım, yayın, web yayın ve haberleşme hizmetleri ile reklam, tanıtım, pazarlama ve organizasyon hizmetleri yapmak.
METRO İSTANBUL AŞ	Kent içi raylı ve halatlı sistemlerin işletmeciliğini yapmak, yönetiminde bulunan raylı sistem araçları, istasyonlar, sabit tesisler ve hat altyapıları ile elektrik ve elektronik sistemlerin bakım ve onarımlarını yapmak, hem İstanbul'un gelecek metro projeleri hem de yurt içi ve yurt dışındaki toplu taşıma projeleri için mühendislik ve müşavirlik hizmetleri vermek, Metro Akademi ile sektöre nitelikli teknik personel yetiştirmek.
SPOR İSTANBUL AŞ	Sporu yaşam biçimi olarak benimsemiş, aktif bir İstanbul yaratmak amacıyla her türlü spor tesisi kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek ve her türlü spor etkinliği düzenlemek.
UGETAM AŞ	Kamu kurum ve kuruluşları başta olmak üzere yerel yönetimler ve iştiraklerine ulusal ve uluslararası normlara uygun mesleki ve teknik eğitim, personel belgelendirme, test, denetim, muayene hizmetleri vermek.

Kaynak: İştirakler Koordinasyon Şube Müdürlüğü, 2023

İBB Şirketleri'nin 2023 yılında gerçekleştirdiği bazı çalışmalara, rapor içerisinde ilgili tema başlıkları altında yer verilmiştir.

Hedef
A9H2 - Fiziksel Kaynakları Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek

■ KURUM İÇİ DESTEK HİZMETLERİ

Kurumumuzun yemekhane, personel taşıma servisi, çağrı merkezi, santral, lojman, araç ve akaryakıt temini, temizlik gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yürütülen hizmetlerdir.

Kurum İçi Temizlik Hizmetleri

Belediyemize bağlı hizmet binaları, kültürel mekânlar, kütüphane ve müzeler gibi tüm birimlerin temizlik hizmetleri karşılanmaktadır. Temizlik çalışmaları; temizlik ihtiyacının duyulduğu her noktayı kapsamaktadır. Günlük yapılan temizlik hizmeti ile tüm personelimize ve ziyaretçilerimize daha sıhhi ve sağlıklı bir ortam sağlanmaktadır.

Temizlik Hizmetleri, Bakırköy

Yemekhane Hizmetleri

Belediyemiz personelinin yemek ihtiyacının karşılanması amacıyla Belediyemize bağlı birimlere hizmet veren 8 adet hizmet binası yemekhanesi ve 122 adet dış müdürlük, 8 adet İtfaiye üretim ve dağıtım birimi olmak üzere yıl içerisinde 8.742.084 kişiye yemek hizmeti verilmiştir.

Lojistik Destek Merkezi

Lojistik Destek Merkezi, başta İBB Sosyal Tesisleri olmak üzere İBB'ye bağlı pek çok birimin en güçlü ve en büyük destekçisi olup doğal afet ve benzeri durumlarda yürütülecek çalışmaların tek noktadan koordine edilmesi amacıyla kurulmuştur.
20.000 m² alan üzerine kurulan İBB Lojistik Destek Merkezi; olağanüstü durumlarda İstanbul halkının temel ihtiyaçlarını gidermekte, sosyal tesislerimizin tüm taleplerini tedarik etmekte ve Belediyemizin tüm birimlerinde çalışan personelin öğle yemeği ihtiyacını ve 24 saat esasıyla çalışan itfaiye personelinin üç öğün yemek ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ayrıca, İBB Kent Lokantalarının yemekleri de Lojistik Destek Merkezinde hazırlanmaktadır. Lojistik Destek Merkezinde; Gıda depoları, Yemek üretim departmanı, Et işleme ünitesi, Çamaşırhane, Marangozhane ve Terzihane gibi birimler bulunmaktadır.
Lojistik Destek Merkezi; Mobil Büfe, Yemek Dağıtım Araçları, Seyyar Mutfaklar, Seyyar Fırın, Mobil Yaşam Ünitesi ile de merkez dışında faaliyetlerde bulunmaktadır.
Ayrıca, acil durumlarda daha hızlı müdahale etmek amacıyla Lojistik Destek Merkezinde helikopter pisti mevcuttur.

Personelin Ulaşım ve Servis Hizmetleri

Kurumumuzda çalışan personelin hizmet binalarına erişimi için 398 güzergâhta 841 araç ile servis hizmeti verilmektedir.

Belediye Hizmet Araçları İhtiyaçlarının Karşılanması

Akaryakıt Temin ve Dağıtım Hizmetleri

Kurumumuza bağlı tüm birimlerde kullanılmakta olan hizmet araçlarının (Resmi, Kiralık ve İhale) akaryakıt ihtiyaçları karşılanmaktadır. Akaryakıt tasarrufunda bulunmak üzere hazırlanan programla 106 akaryakıt istasyonunun ve 10 adet akaryakıt tankerinin dolum ve satışları bir otomasyon sistemine dâhil edilip takibi başlatılmıştır. Mevcut akaryakıt istasyonlarımızdan ve akaryakıt tankerlerimizden yapılan satışları görebilmek için Belediyemiz bünyesinde bulunan resmi, kiralık ve ihale olmak üzere 5.340 adet araç üzerine TTS cihazları tanımlama ve montaj işlemleri yapılmıştır. Yine resmi ve kiralık tüm araçlarımızın köprü ve otoban geçiş ihtiyaçlarının sorunsuz sağlanabilmesi için 4.388 adet HGS cihazlarının alım ve dolum işlemleri yapılmaktadır. Belediyemiz bünyesindeki Sosyal Tesisler, Spor Salonları ve diğer binalarımızda bulunmakta olan jeneratörlerin akaryakıt ihtiyaçlarının karşılanması yıl içinde tüketilen akaryakıt hizmetleri dâhilindedir. 106 adet akaryakıt istasyonu ve 10 adet akaryakıt tankerinin bakım ve onarımları da akaryakıt hizmetleri kapsamında yapılmaktadır. Belediyemize bağlı tüm akaryakıt istasyonların Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlık Hizmetlerinin sağlanması yine akaryakıt hizmetlerimiz arasında bulunmaktadır.

Lojistik Destek Merkezi, Eyüpsultan

Kurum İçi Güvenlik Hizmeti

Belediyemizde güvenliğin sağlanması amacıyla yıl içerisinde 618 lokasyonda 4.906 personelle güvenlik hizmeti yürütülmüştür. Ayrıca, yıl içerisinde muhtelif etkinlikler kapsamında 169 organizasyonda güvenlik hizmeti sunulmuştur. Kamera Kontrol ve Kayıt Sistemi, Kartlı Geçiş Kontrol Sistemi, Yangın Algılama Sistemi, Kimlik Tarama Destek Sistemi ile Güvenlik Kontrol Merkezinden tüm güvenlik hizmetleri kontrol edilmektedir.
Güvenlik personelimize Oryantasyon ve Hizmet İçi Eğitimlerle birlikte Silah Bilgisi, Atış, X-Ray, Yangın ve Sabotaj, İlk Yardım, İş Sağlığı ve İşçi Güvenliği Eğitimi, Yakın Savunma Teknikleri ve Antiterör olmak üzere 9 farklı alanda eğitim verilerek hizmet standardının yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Santral Hizmetleri

Kurumumuzda tüm hizmet binalarımızın kurum içi ve kurum dışı telefon, telsiz haberleşme ve teknik hizmetleri sağlanmaktadır. Yıl içerisinde 28.313'ü Sosyal Tesisler Çağrı Merkezi olmak üzere toplam 495.015 çağrıya destek sağlanmıştır.

SMS Hizmetleri; Belediyemiz bünyesinde yapılan açılış, cenaze, toplantı bilgileri hakkında tüm Belediyemiz yöneticilerine ve personeline bilgilendirme yapılmaktadır. Yıl içerisinde toplam 524.121 adet SMS gönderilmiştir.

1234 Çağrı Merkezi; Çağrı merkezimize gelen bakım, onarım arıza vb. talepler birim yetkililerine aktarıldıktan sonra gelen talepler yerinde incelenerek en kısa zamanda çözüme kavuşturulmaktadır. Yıl içerisinde gelen 11.500 talebin 11.377'si çözülmüş olup 123'ü değerlendirme aşamasındadır.

Güvenlik Hizmetleri, Saraçhane

Hizmet Binaları Yapımı ve Bakım - Onarımı

Şehrimizde bulunan belediye hizmet binaları, tarihi yapılar, spor salonları, itfaiye binaları, sosyal tesisler, kültürel mekânlar, şehir hatları iskele binaları ve kamu eğitim binalarının elektrik-elektronik, mekanik ve inşai alanlarda bakım, onarım ve yenileme çalışmaları rutin olarak gerçekleştirilmektedir. Binalarımızın hizmete hazır halde tutulabilmesi için gerekli olan tüm çalışmalar hızlı bir şekilde yürütülerek yıl içerisinde 978 adet belediye hizmet binasında çalışma gerçekleştirilmiştir

Tablo 4. Bakım ve Onarım Yapılan Yapı Sayıları (Adet)

Yapı Türü	Yapı Sayısı
Belediye Hizmet Binaları	978
Tarihi Yapılar	6
Spor Tesisleri	45
Okul Spor Salonları	209
İtfaiye Binaları	129
Sosyal Tesisler	27
Kültürel Mekânlar	121
Şehir Hatları İskele Binaları	42
Kamu Eğitim Binaları	158
Lojmanlar	104
Muhtelif Kamu Binaları	25
Toplam	1.844

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 5. Tamamlanan Hizmet Binaları Yapım ve Bakım - Onarım Çalışmaları

İlçe	Proje
Eyüpsultan	Alibeyköy Lojistik Merkezi
Sultangazi	Habipler Mahallesi Ambarı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 6. Devam Eden Hizmet Binaları Yapım ve Bakım - Onarım Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Tarihi
Arnavutköy	Hadımköy Ahmet İsvan Halk Ekmek Üretim Tesisi	98	2024
Arnavutköy	Karaburun Jandarma Binası Altyapı ve Çevre Düzenlemesi Yapılması	7	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Personel Lojman Hizmetleri

Kamu Konutları Yönetmeliği ile Lojman Yönetmeliği ve ilgili meri mevzuat kapsamında Belediyemize ait lojman ve kat karşılığı konutların memur personele tahsisi ve işletme hizmetleri yapılıp bina bakım-onarımları karşılanmaktadır. İstanbul genelinde toplam 776 adet lojman bulunmaktadır.

Hedef

A9H3 - Kurumsal ve Yönetsel Yetkinlikler Doğrultusunda İnsan Kaynağı Yapısı ve Kapasitesini Güçlendirmek

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

Teşkilatlanma Çalışmaları

Örgüt Analizi ve Örgüt Kültürü

Belediyemiz bünyesinde kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde ortak yapı ve yaklaşımın yaygınlaşması ve kaynak kullanımında verimlilik artışını sağlamak amacıyla; insan kaynağının iş gücü planının yapılması, Kurumun her seviyedeki teşkilat şemasının ve görev tanımlarının oluşturulması, güncellenmesi ve geliştirilmesi, birim görev ve yetki alanlarının belirlenmesi, bu alanları ve teşkilat yapısını etkileyen her türlü yönetmelik işlemlerinin yürütülmesi, hizmet alım dosyalarının planlanması ve bu dosyalarda koordinasyonun sağlanması, kurum içi iletişimin yürütülmesi ile çalışan deneyiminin geliştirilmesi hususlarında çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

İletişim stratejilerini güçlendirmeye yönelik iş birliği ve koordinasyonu yürütme, çalışanlar arasındaki etkileşimi artırmaya yönelik özel etkinlikler düzenleme, iç iletişim stratejilerinin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi, geri bildirim mekanizmalarının geliştirilmesi gibi alanlarda çalışmalar yapılmaktadır. Aynı zamanda, kurum içindeki departmanlar arasında daha etkili iletişimi sağlamak ve çalışanların motivasyonunu artırmaya yönelik çeşitli projeler yürütülmektedir.

2023 yılı itibarıyla, Kurum bünyesinde 112 Şube Müdürlüğü bulunmakta olup 57 birimin teşkilatlanma çalışmaları ve güncelleme ihtiyacı hâsıl olan 23 birimin görev ve çalışma yönetmeliği güncelleme işlemleri tamamlanmıştır. Her seviyedeki pozisyon için görev tanımı hazırlanması ve güncellenmesi çalışmaları devam etmektedir.

İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Özlük, Sicil ve Ücret Yönetimi

Yetkinlik Bazlı Performans Değerlendirme Yönergesi kapsamında yılda iki kez memur ve sözleşmeli personelin performans değerlendirmesi yapılmaktadır. İlgili yıla ait memur performans değerlendirmeleri sonucunda ilk altı aylık dönemde 1.622 personele, yılın ikinci yarısı için de 1.605 personele performans ödemesi uygun görülmüştür.

Yıl içerisinde 1.265'i üniversite öğrencisi, 656'sı lise öğrencisi ve 172'si çırak öğrenci olmak üzere toplam 2.093 öğrenciye staj imkânı sunulmuştur.

Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Hizmet İçi Eğitim

Belediyemiz birimleri ve bağlı kuruluşlarda Mesleki ve Kişisel Gelişim ile Özel Konulu İş Sağlığı ve Güvenliği konularında hizmet içi eğitim faaliyetleri yürütülmekte olup değişik kademelerde görev yapan personelin; verimliliğinin artırılması, aidiyet duygusunun yükseltilmesi, üst kadrolara hazırlanmasının sağlanması, yeni teknoloji ve gelişmelere adaptasyon kabiliyetlerinin yükseltilmesi, kurumsal ve kişisel kapasitelerini geliştirmelerine ve vatandaşlarımıza sunulan kamusal hizmetlerin kalitesinin artırılmasına personel eğitimleriyle katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Belediyemizin vizyonu, stratejik amaçları, riskleri, iç kontrol eylem planında yer alan taahhütleri birimlerimizin yönetmelikleri, dünyadaki yerel yönetimler ile ilgili yeni uygulamaları da içerisine alan hizmet içi eğitimlerin; hedef kitlesi, saati ve künye bilgileri ile teorik ve pratik uygulamalarında bulunduğu "Hizmet İçi Eğitim Kataloğu" hazırlanarak eğitimler verilmektedir.

2023 yılında, 76 farklı konuda 230 grupta 38.405 personele teorik ve pratik uygulamaları da içeren 136.928 saatlik hizmet içi eğitim verilmiştir. Ortalama olarak bir personelimiz yıl boyunca 12'14" dakikalık eğitim almıştır. 25 İç Eğitmen 18 farklı konuda eğitim vermiş olup toplam E-eğitim sayısı 37 adettir. Düzenlenen eğitimlere katılım oranı %68, eğitimlerden memnuniyet oranı ise %88 olarak gerçekleşmiştir. 17 online eğitim gerçekleştirilmiş ve eğitimlere 32.653 personel katılım sağlamıştır.

Tablo 7. 2023 Yılı Hizmet İçi Eğitim Tür ve Bilgileri

Eğitimin Adı/Konusu	Eğitim Verilen Konu Sayısı (Adet)	Grup Bazlı Toplam Eğitim Süresi (Saat)	Kişi Bazlı Toplam Eğitim Süresi (Saat)	Toplam Grup Sayısı (Adet)	Toplam Katılımcı Sayısı (Kişi)
Kişisel Gelişim Eğitimleri	15	166	17.738	26	13.120
Mesleki Gelişim Eğitimleri	60	2.653	112.102	168	24.842
Özel Konulu İSG Eğitimleri	1	576	7.088	36	443
Toplam	76	3.395	136.928	230	38.405

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 8. 2023 Yılı Hizmet İçi Eğitim Detay Bilgileri*

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Toplam Eğitim Sayısı	Adet	57	26	54	48	76
Kişisel Gelişim Eğitimleri	Adet	7	14	30	18	15
Mesleki Gelişim Eğitimleri	Adet	48	11	22	27	60
Özel Konulu İSG Eğitimi	Adet	2	1	2	3	1
Eğitime Katılan Personel Sayısı	Kişi	12.065	43.691	89.843	9.068	38.405
Eğitime Katılım Oranı	%	88	78	76	59	68
İç Eğitmen Sayısı	Kişi	19	8	31	46	25
Eğitim Memnuniyet Oranı	%	84	85	85	85	88
Toplam Eğitim Saati (Kişi Bazlı)	Saat	223.902	272.682	321.720	82.146	136.928
Toplam Eğitim Saati (Grup Bazlı)	Saat	4.609	815	2.208	1.752	3.395
Ortalama Eğitim Saati	Dk	21'19"	22'20"	31'34"	7'40"	12'14"
Eğitim Verilen Grup Sayısı	Adet	289	88	773	191	230
E-Eğitim Sayısı	Adet	9	12	24	29	37

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023
*2021-2022-2023 yıllarında verilen online eğitimlere İBB bağlı kurum ve iştirak personeli katılmış olup sayısal verileri tabloda yer almamaktadır.

İBB Akademi

İSPER koordinasyonunda yeni nesil belediyecilik anlayışının bir parçası olarak hayata geçirilen İBB Akademi ile 2023 yılında da hem genç hem de yönetici kadrolarının gelişimlerine katkıda bulunacak eğitim ve organizasyonlar düzenlenmiştir. 3 Mayıs 2023 tarihinde üçüncü kez genç İBB çalışanları için hayata geçen "Genç Yetenek Gelişim Programı" kapsamında; 1.500 genç çalışana vaka çalışmaları, e-eğitimler ve saha çalışmaları gerçekleştirilerek iş hayatı yetkinlikleri kazandırılmıştır.
"Değişimin Cesur Liderleri" programı ile yöneticilere iş hayatında gelişim imkânı sunulmuştur. Bu kapsamda; 1.000'e yakın yöneticimize program içerisinde gelişim merkezi uygulaması, eğitimler, webinarlar, envanterler, mini öğrenme içerikleri, iş simülasyonları gibi en güncel eğitim-gelişim faaliyetlerini deneyimleme fırsatı verilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Faaliyetleri

Kurumumuzda iş sağlığı ve güvenliği alanında rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmek üzere iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirmesi yapılarak; iş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek, çalışma alanlarımızdaki mevcut ve muhtemel tehlike ve riskleri önceden tespit ederek ortadan kaldırmak amacıyla, İş Sağlığı ve Güvenliği Politikamız doğrultusunda ve "İş Kazasız İstanbul" anlayışıyla hizmetlerimiz sürdürülmektedir.
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği'nde belirtilen tehlike sınıfları da dikkate alındığında, Belediyemizde az tehlikeli, tehlikeli, çok tehlikeli birimler bulunmaktadır.
Çalışanlarımıza 6331 sayılı Kanun kapsamında verilmesi gereken periyodik temel İSG eğitimleri, iş yeri tehlike sınıflarına uygun olarak uzaktan eğitim sistemi ile gerçekleştirilmekte olup birimlerin taleplerine göre yüz yüze İSG eğitimleri de düzenlenmektedir. Yıl içerisinde personelimize yönelik toplam 141.285 saat Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi verilmiştir.
İş sağlığı ve güvenliği alanında şehir içi ve şehir dışı teknik geziler düzenlenerek İSG Profesyonellerimizin mevcut bilgi ve birikimlerinin artırılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda; İstanbul'da İSG ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim veren üniversitelerin akademisyenleri ile iş sağlığı ve güvenliği, iş hijyeni ölçümleri konulu iş birliği çalıştayı, Boğaziçi Üniversitesi Ergonomi Laboratuvarlarına teknik ziyaret ve çeşitli yerlerde iş güvenliği ile ilgili sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Ortam Gözetimi, Zeytinburnu

Çalışan Bağlılığını Artırmaya Yönelik Faaliyetler

Belediyemizde çalışan bağlılığını artırmak ve personelimizin kuruma aidiyet duygusunu güçlendirmek amacıyla çeşitli etkinlikler ve iş birlikleri gerçekleştirilmekte olup bu faaliyetlerle, kurum kültürümüzü güçlendirmek ve çalışanlarımızın memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak amaçlanmıştır.

İç İletişim Faaliyetleri

Yıl içerisinde çalışanlarımıza, kurumumuza ait haberler ile düzenli olarak bilgilendirmek ve bağlılık hissini kuvvetlendirmek amacıyla 307 duyuru gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler, sürdürülebilir bir çalışma ortamı oluşturmak, çalışanlarımızın motivasyonunu yükseltmek ve kurumsal başarıyı artırmak amacıyla titizlikle planlanmış ve uygulanmakta olup şeffaf iletişim ve bilgi paylaşımı ile çalışan memnuniyet ve bağlılığı artırmak hedeflenmektedir.

Çalışan Bağlılığı Çalışmaları

Kurumumuzda çalışanlar ve yakınlarının refahını artırmak amacıyla yıl içerisinde 35 firma ile kurumsal iş birlikleri yapılmıştır. Bu iş birlikleri, çalışanlarımıza daha fazla fayda sunarak onların yaşam kalitesini artırmayı hedeflemekle birlikte sağlık, eğitim ve perakende sektörlerinde yapılan bu çalışmalar sayesinde personelimiz, indirimli olarak çeşitli hizmetlerden faydalanma imkânına sahip olmuştur.

2023 yılında toplam 40 atölye ve etkinlik düzenlenmiş, bu etkinliklerde 13.292 personelimize ulaşılmıştır. Kurum içi iş birliğini güçlendirmek ve takım ruhunu desteklemek amacıyla tasarlanan atölye ve etkinliklerde, çalışanlarımızın bir araya gelmesi ve kurum genelinde kurumsal bir iletişim ağı oluşturulması hedeflenmiştir.

Çini Yapım Atölye Etkinliği, Beylikdüzü

Hedef
A9H4 - Kritik İş Süreçlerini Mükemmelleştirmek ve Proje Yönetimi Sistematiğini Güçlendirmek

■ SÜREÇ VE PROJE YÖNETİMİ

Sürekli İyileştirme Faaliyetleri

Yerel yönetim hizmetlerinden yararlananların; mevcut ve açığa çıkmamış ihtiyaçlarını karşılayacak yeni yönetim modelleri, sistem, araç ve teknikleri yönünden çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda; Kurumsal Süreç Yönetimi, Doküman Yönetim Sistemi, Hizmet Kalitesi Yönetimi, Empati Uygulaması, Kamu Hizmet Envanteri ve Kamu Hizmet Standartları konu başlıklarında proje çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Kurumsal Süreç Yönetimi

Belediyemizin değer zinciri haritası, kurumuzun stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda iş yapış şekline ait Kurumsal Süreç Yönetimi çalışmaları doğrultusunda hazırlanmıştır.
2021-2022 yılları arasında projelendirilen Kurumsal Süreç Yönetimi çalışmasının Operasyonel Risk Yönetimi, Süreç Performans Göstergeleri, Doküman Yönetim Sistemi, Hassas Görevlere Ait Sistem Entegrasyonu ve Dijital Altyapı Çalışmaları yerine getirilmiştir. Bu kapsamda yıl içerisinde 28 Daire Başkanlığı, 106 Müdürlük ile süreç yönetimi çalışmaları tamamlanmış olup 575 adet süreç Ensemble yazılımına entegre edilmiştir.

Doküman Yönetim Sistemi

Sistemleri kişilerden bağımsız hale getirmek ve sistematik doküman yapısına ulaşmak amacıyla Doküman Yönetim Sistemi faaliyetleri yerine getirilmektedir. Bu kapsamda; Doküman Yönetimi Sistemi Eğitimi verilerek İBB çalışanlarına yetkinlik kazandırılmıştır. Doküman Yönetim Sistemi kapsamında; kurumumuza ait tüm Daire Başkanlığı ve bağlı müdürlüklerinde (Prosedür, Talimat, Form, Plan) doküman oluşturulması çalışmaları yapılmaktadır. Oluşturulan dokümanların kontrollü bir şekilde onaylanması ve dağıtılması amacıyla Kurumsal Entegre Yönetim Sistemi (KEYS) yazılımına entegrasyonu gerçekleştirilmektedir. Tüm işlemler herhangi bir çıktı alınmadan dijital olarak yerine getirilmekte, zaman ve kaynak tasarrufu sağlanmaktadır. Yıl içerisinde yapılan doküman güncelleme çalışmasıyla birlikte KEYS yazılımında 2.680 adet doküman sisteme entegre edilmiştir.

Kamu Hizmet Envanteri ve Kamu Hizmet Standartları

İdareler tarafından vatandaşlara, özel sektöre, sivil toplum kuruluşlarına ya da diğer kamu kurumlarına sunulan Kamu Hizmet Envanteri, hizmetlerin tespit edilerek tanımlandığı dinamik bir sistemdir.
Kamu hizmet envanteri ve hizmet standartları çalışması ile İBB bünyesinde hizmet sağlanan alanlarda, hizmetlerin sunumunu ve erişilebilirliğini kolaylaştırmak amacıyla 79 Müdürlükte, 517 adet vatandaşa doğrudan sunulan hizmet standartlarımız oluşturulmuş olup İBB İnternet Sayfasında yayımlanmıştır.
Kamu Hizmet Envanteri Linki:
https://www.ibb.istanbul/icerik/kamu-hizmet-envanteri
Kamu Hizmet Standartları Linki:
https://www.ibb.istanbul/icerik/kamu-hizmet-standartlari
şeklindedir.

Hedef
A9H5 - Ölçülebilir, Ulaşılabilir ve Akılcı Hedeflerle Yönetim Sistematiğini Güçlendirmek

■ HEDEFLERLE YÖNETİM VE STRATEJİ GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

Stratejik Yönetim Faaliyetleri

Belediyemizce, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu çerçevesinde:

- Politika ve strateji geliştirme kabiliyetinin güçlendirilmesi,
- Amaç ve hedeflere dayalı stratejik yönetim anlayışı ile performans esaslı bütçeleme uygulamalarının geliştirilmesi,
- Kamu hizmetlerinin sunumunda hizmet alan kesimlerin taleplerine duyarlılığın artırılması,
- Hesap verme anlayışı çerçevesindeki uygulamaların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması,
- Dünyadaki yerel yönetim alanında iyi uygulama örneklerinin takip edilmesi

hususlarını vurgulayan yeni kamu yönetimi anlayışının gereği; Stratejik Plan, Performans Programı, Performans Esaslı Yatırım ve Hizmet Programı, Stratejik Risk Yönetimi, İç Kontrol Eylem Planı ile İdari Faaliyet Raporu, Kıyaslama Raporu, Katılımcı Bütçe Projesi ve Yerel Eşitlik Eylem Planı (YEEP) çalışmaları yürütülmektedir.
Kurum genelinde stratejik yönetim araçlarımız toplam 231 Kurumsal Gelişim Sorumluları (KGS) ve 65 Daire Başkanlığı Sorumluları (DBS) ile yürütülmektedir. Ayrıca, Kıyaslama Yönetimi, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini Yerelleştirilmesi, Performans Programı, Katılımcı Bütçe, İç Kontrol Sistemi, Risk ve Aksiyon çalışması ile 2023 Yılı Faaliyet Raporu çalışmalarına yönelik de birimlere bilgilendirme yapılmıştır. Yıl içerisinde toplam 882 adam/saat eğitim verilmiştir.

Planlama Çalışmaları

Performans Programı

Stratejik Plan'da yer alan hedeflere ne derece ulaşıldığının tespiti için performans göstergeleri belirlenmekte, hedeflere ulaşmak amacıyla yıl içerisinde yürütülecek faaliyetler ve kaynak ihtiyaçları planlanmaktadır.
2024 Performans Programı, İBB Kasım Meclisi tarafından görüşülerek oy çokluğu ile kabul edilmiş olup web sitemiz üzerinden kamuoyu ile paylaşılmıştır. 2024 yılı için 9 amaç, 48 hedef altında 221 gösterge ve 157 faaliyet grubu belirlenmiştir.

Planlanan faaliyet ve performans göstergeleri üçer aylık ve yıllık olarak değerlendirilmekte ve karar alma süreçlerine altlık teşkil edecek performans raporlaması elektronik ortamda yapılmaktadır. 2023 yılında 231 idari gösterge takip edilmiş olup, hedeflere ulaşma konusunda %96 oranında başarı gösterilmiştir.

Performans Esaslı Yatırım ve Hizmet Programı

Yıl içerisinde yapılması planlanan yatırım ve hizmetler; Kalkınma Planları, Orta Vadeli Plan ve Bölgesel Planlar göz önünde bulundurularak, ihtiyaçlar doğrultusunda, kaynakların etkin ve verimli kullanılması sağlanarak, bütçe ile uyumlu olacak şekilde değerlendirilmektedir. Hazırlanan programların aylık ve üçer aylık dönemlerle takibi yapılmaktadır. 2023 yılında 371'i hizmet ağırlıklı, 220'si yatırım ağırlıklı olmak üzere toplamda 591 proje/faaliyet yatırım programında yer almış olup, yıl içerisinde üçer aylık dönemlerle gerçekleşme durumları takip edilmiştir. Ayrıca; yıl içerisinde 2024 yılı Performans Esaslı Yatırım ve Hizmet Programı hazırlanmıştır.

2024 Performans Programı ve Performans Esaslı Yatırım ve Hizmet Programı Kitapları

Kurumsal Risk Yönetimi Çalışmaları

İBB Risk Yönetim Modeli doğrultusunda, İBB Risk Envanteri yıl içerisinde birimlerin katılımı ile amaç ve hedeflerle ilişkilendirilerek güncellenmiş ve 2023 İBB Risk Envanteri oluşturulmuştur. Bu güncelleme çalışması sonucunda 220 risk ortaya konmuş olup risk iştahı üzerinde yer alan çok yüksek, yüksek ve orta seviyeli 166 riske, bunları indirgemek amacıyla 243 adet aksiyon atanmıştır. İBB Kurumsal İzleme Modeli kapsamında üçer aylık periyotlarla takibi yapılmaktadır.

Yıl içerisinde İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilerin "Kurumsal Risk Yönetimi Sürecinin Denetimi" kapsamında genel olarak sistemin iyileştirilmesi faaliyetlerine gidilmiştir. Bu kapsamda; yıl içerisinde risk yönetiminin koordinasyonu ile ilgili birimlerle toplantılar gerçekleştirilerek süreçte yer alan paydaşların çalışmaları analiz edilmiştir. Risk Yönetimi Faaliyetleri Stratejik, Operasyonel, İş Sağlığı ve Güvenliği ve Bilgi Güvenliği riskleri olarak gruplandırılmıştır. Ayrıca, İştiraklerimize ait risklerin koordinasyonu ve raporlaması ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır. Risk Yönetimi çalışmaları ile ilgili farkındalık çalışmaları ile ilgili tüm birimlerimizde ilgili personelin katılımı ile Stratejik ve Operasyonel Risklerin yönetilmesine dair bir bilgilendirme toplantısı yapılmış ve video kaydı portal.ibb.gov.tr/ sgm/planlar adresimiz üzerinden kurumumuzun erişimine sunulmuştur.

İlçe Teklifleri Sisteminin Yenilenmesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Performans Programı ve Bütçe Programı çerçevesinde değerlendirilmek üzere, her yıl ilgili mevzuat doğrultusunda ilçe belediyelerinin yatırım teklifleri https://application2.ibb.gov.tr/yatirim/ adresindeki uygulamamız üzerinden alınmaktaydı. Yıl içerisinde uygulamanın geliştirilmesi ile İlçe Teklifleri Sistemi **https://yatirimteklif.ibb.gov.tr/** adresi üzerinden tasarlanmıştır. Tasarımda daha önce edinilen tecrübeler doğrultusunda gerekli görülen yeni özellikler de sisteme eklenmiştir. Kurum içi takip sistemi açısından girişlerin takibi ve tekliflerin sorumluları tarafından değerlendirilebilmesi amacıyla yeni bir sistem oluşturularak kullanıma sunulmuştur. Bu sistem içerisinde teklif edilen yatırım ve faaliyetlere ilişkin uygulama bilgileri ve faaliyetlerin gerçekleşme durumlarına ilişkin açıklamalar ilgilileri tarafından girilerek yönetime sunulabilmektedir.

Analiz ve Araştırma Çalışmaları

Analiz Çalışmaları

Kurumsal stratejik yönetim çalışmalarına altlık teşkil etmesi amacıyla yıl boyunca 25 araştırma/endeks incelenmiş olup, sonuçları hizmet alanlarımız ve birim bazında 2 kez raporlanmıştır. Bu çalışmalara ek olarak; 9 adet üst politika ve strateji belgesi ile 8 adet Uluslararası Strateji Belgesi analiz edilmiştir. Uluslararası Strateji Belgeleri küresel şehirlerin tematik hizmet alanlarına ilişkin gelecek vizyon ve hedeflerini yansıtmaktadır. İBB haber bültenleri ve Başkanın sosyal medya hesabı düzenli olarak takip edilerek Başkanın vaat niteliğindeki kamuoyu açıklamaları dosyalanmakta ve çeyreklik olarak birimlerden vaatlerin gerçekleşmeleri alınmaktadır.

İBB Kıyaslama Modeli

Şehircilik alanında ortaya çıkan yenilikçi uygulamaları takip etmek değişimi yakalamayı mümkün kılmaktadır. Uluslararası alanda benchmark olarak bilinen, iş süreçlerinin farklı kurum ve kuruluşların süreçleri ile kıyaslandığı İBB Kıyaslama Modeli ile sürdürülebilir ve proaktif hizmet anlayışının benimsenmesi, etkin ve rasyonel çalışma tekniklerinin geliştirilmesi ve ulusal/uluslararası iyi uygulama örnekleri incelenerek benzer iş süreçlerinde hayata geçirilmesi, çalışma alanlarına ait küresel analiz ve trendler konusunda farkındalığın artırılması hedeflenmektedir. Yıl içerisinde "7 Adımda Kıyaslama Rehberi" doğrultusunda kurum genelinde toplam 29 adet kıyaslama çalışması yapılmış ve kurumun "Kıyaslama Yönetimi Yazılımı" na aktarılmıştır. Söz konusu raporlar İdari Kıyaslama Raporu ile birleştirilerek ilgili istatistiklerle üst yönetime raporlanmaktadır.

İstanbul Veri Bülteni ve İstanbul Gündemi Araştırması

İstanbul Veri Bülteni Araştırması ile Belediyemiz tarafından tutulan istatistikler ve diğer ikincil veri kaynakları kullanılarak; veri setinin yayımlanma periyotlarına göre il ve ilçe düzeyinde, İBB'nin vizyon ve stratejilerine uygun veri / göstergelerin raporlanarak veri tabanı inşa edilmesi amaçlanmıştır.

İstanbul Gündemi Araştırması ile hemşehrilerimizin gündeminde olan konuların, eğilimlerin ve tercihlerin araştırılarak İstanbul'un gündemine ilişkin ekonomik, sosyal yaşam, ulaşım ve çevre gibi konularda 2023 yılını kapsayacak görüş ve düşüncelerini ölçme imkânı ile idarenin karar alma süreçlerine destek sağlanması amaçlanmıştır.

İstanbul Mahalleleri Sosyo Ekonomik Statüsünün Belirlenmesi ile Veri Tabanı Güncellemesi

Yerindelik ilkesi gereği farklı sosyal ve ekonomik özelliklere sahip tüm mahallelerdeki analizlerle, mekânsal yatırım ihtiyacının belirlenmesi ve karar alma süreçlerine destek olması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, İstanbul mahallelerinin sosyo-ekonomik düzeylerini ortaya koyan Sosyo Ekonomik Statü (SES) çalışması yapılmış, Belediyemizdeki mevcut mahalle veri tabanına yansıtılmıştır.

Ayrıca İstanbul'da mahalle ölçeğinde birincil ve ikincil verilere dayanan bütünlüklü göstergeleri kapsayan veri tabanında ihtiyaç duyulması halinde güncelleme yapılmıştır.

Hizmet Alanı Araştırmaları

Kentin güncel konularına ilişkin araştırmaları içeren hizmet alanı araştırmaları kapsamında, 4 konu üzerinde araştırma yapılmıştır. Belirlenen 4 adet hizmet alanı; İstanbul'da Kentsel Aidiyet, İstanbul'da Kentsel Dönüşüm, İstanbul'da Kentsel Katılım ve İstanbul'da Okuyan Üniversite Öğrencileri araştırma konuları için soru formları oluşturulmuştur. Bu çalışma ile araştırma yapılan hizmet alanlarında toplumun eğilimleri ve tercihleri detaylı olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evreni, İstanbul'da ikamet eden 18 yaş ve üstü nüfus olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada; cinsiyet, yaş, medeni durum ve eğitim düzeyi dağılımları dikkate alınarak örneklem oluşturulmuştur.

Raporlama Çalışmaları

Stratejik Plan 2020-2024 İzleme ve Değerlendirme Sonuçları

2019 Aralık İBB Meclisi oturumunda onaylanarak yürürlüğe alınan İBB 2020-2024 Stratejik Plan kapsamında mevzuata uygun olarak yıl içerisinde 6 aylık İzleme ve Yıllık Değerlendirme Raporları hazırlanmıştır. Planda yer alan 9 amaca bağlı 48 hedef kartında 2023 yılı hedefi olan 224 gösterge hedefe etki oranı üzerinden değerlendirilerek hedef performansları hesaplanmıştır. Bu hesaplamalar Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nda belirtilen formüller kullanılarak yapılmıştır. Hedef gerçekleşme puanları bağlı olduğu amaç altında aritmetik ortalamaları alınarak hesaplanmıştır. Her hedef ise bağlı olduğu amaç kapsamında değerlendirilerek ortalama performans gerçekleşmesi hesaplanmıştır. Stratejik Plan değerlendirme dönemi performansı %83 olarak ölçülmüştür. Amaç/Tema bazında sonuçlar aşağıda sunulmuştur:

Değerlendirme dönemi gerçekleşmelerine göre,
Amaç 1. Dayanıklı İstanbul teması %81,7,
Amaç 2. Ulaşılabilir İstanbul teması %71,
Amaç 3. Çevreye Duyarlı İstanbul teması %75,4,
Amaç 4. Üreten İstanbul teması %81,6,
Amaç 5. Paylaşan İstanbul teması %79,6,
Amaç 6. Yaşayan İstanbul teması %85,7,
Amaç 7. Eşsiz Miras teması %95,3,
Amaç 8. Finansal Sürdürülebilirlik teması %90,3,
Amaç 9. Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim teması %87,6

olarak hesaplanmıştır.

İdari Faaliyet Raporu

5393 Sayılı Belediye Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca idare hakkındaki genel ve mali bilgileri, stratejik plan ve performans programları uyarınca yürüttüğü faaliyetleri, performans hedefleri ile bütçe gerçekleşme durumunu ve sapmaların nedenlerini içerecek şekilde birim ve idare faaliyet raporları hazırlanmaktadır. Bu kapsamda Belediyemiz harcama yetkililerinin hazırlamış oldukları birim faaliyet raporları esas alınarak, 2022 yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış ve Büyükşehir Belediye Meclisine sunulmuştur. 2023 yılı Nisan Ayı Meclis Toplantısı'nda görüşülen 2022 Yılı İdare Faaliyet Raporu meclis üyeleri tarafından onaylanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır. Bunun yanı sıra 2022 yılı İdare Faaliyet Raporu baskısı büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri ve üniversitelere, kent konseyleri, kütüphaneler ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarına da gönderilmiştir.

İBB Gönüllü Yerel Değerlendirme Raporu

2015-2030 yıllarını kapsayan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gündeme alındığından itibaren 193 ülkenin taraf olduğu SKA küresel düzlemde yaşanabilir bir dünyanın korunması ve sürdürülebilir kılınması hedeflemektedir.

17 ana amaca bağlı 169 alt hedef bulunmaktadır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için ülkeler çeşitli aksiyonlar alarak belirlenmiş göstergeler üzerinden ilerlemelerini ölçmektedir. Birleşmiş Milletlerin belirlediği 231 tekil gösterge bulunmaktadır. Ancak küresel düzlemde her ülke kendine has niteliklerine göre bu göstergeleri kullanmakta ve ilerlemelerini ölçmektedir. Türkiye'de ulusal düzeyde 90 gösterge bulunmaktadır. Ülkeler ilerlemelerini Ulusal Gönüllülük Raporları yayınlayarak deklare etmektedir.
2018 yılında New York ile başlayan bir etki ile şehirler sürdürülebilir kalkınma amaçlarını yerelleştiren, yerelden küresele bir modeli benimseyerek küresel refaha katkı sunan çalışmalarını Yerel Değerlendirme Raporları ile BM'e sunmaya başlamıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak ilk Kurumsal Gönüllü Yerel Değerlendirme Raporumuz yıl içerisinde yayınlanmıştır. Rapor kapsamında; ürün ve hizmetlerimiz Küresel Kalkınma hedefleri ile ilişkilendirilmiş, geleceğe yönelik iyileştirmeleri izlemek üzere 416 tekil gösterge ve 506 eşleşmeden oluşan gösterge paketi hazırlanmıştır. İBB Gönüllü Yerel Değerlendirme Raporu 2 yıllık periyotlarda yenilenecektir.

Kentsel Dönüşüm Çalıştayı, İPA

Hedef

A9H6 - Vatandaş Deneyimini Dikkate Alarak Tüm Paydaşların Karar Alma Süreçlerine Eşit ve Etkin Katılımını Sağlamak

VATANDAŞ VE PAYDAŞ İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ

Hizmet Kalitesi Ölçümü ve Kamuoyu Araştırmaları

Hizmet Kalitesi Yönetimi

Hizmet Kalitesi Yönetimi çalışmalarında, ihtiyaçlar ortaya çıkmadan beklentiye uygun hizmetlerin sunulması, hizmete erişimin kolaylığı, hizmetten en makul sürede faydalanabilme, hizmet binalarının fiziki durumları ve ulaşılabilirliği, dezavantajlı grupların erişilebilirliği, iş sağlığı ve güvenliği, bilgilendirme unsurlarının yeterliliği, hizmet sunumunda faydalanılan araç ve malzemenin işlerlik durumu ve hizmet sunan personelin iletişim becerisi gibi konularda incelemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda denetim formu, anket çalışması, kullanıcı röportajları ve kıyaslama uygulamalarından da faydalanılmaktadır. Yapılan incelemeler sonrasında hizmetin sunumuna yönelik tespitlerde bulunularak ilgili birimlere ve üst yönetime iyileştirme önerileri sunulmaktadır.

Çalışmalarımız kapsamında yıl içerisinde, Sağlık ve Hıfzıssıhha Şube Müdürlüğü hizmetlerine yönelik denetimler 12 personel ile 143 kriter belirlenerek 62 denetim gerçekleştirilmiş olup, 67 tespit ve iyileştirme önerisi sunulmuştur.

Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürlüğü faaliyetleri kapsamında (Taksi/Taksi Dolmuş, Minibüs, Deniz Taksi, İskele, Hizmet Birimleri) 35 lokasyon da 12 personel ile 111 kriter belirlenerek 47 denetim gerçekleştirilmiş olup 67 tespit ve iyileştirme önerisi sunulmuştur.

Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi Denetimi

Empati Uygulaması

Belediyemiz bünyesinde yer alan müdür ve üstü yöneticilerin katılımıyla vatandaşlara yönelik sunulan hizmetlerin yerinde deneyimlenerek, yöneticilerimizin verilen hizmetlerde vatandaş odaklı çözümler üretmesi ve sunulan hizmetlerde farkındalığın artması amaçlanmaktadır.

yıl içerisinda Empati Uygulaması 21 Eylül 2023 tarihinde yöneticilerin bisikletli sorunlarına dair farkındalıklarını artırma amacıyla "Bisikletle Ulaşım Empati Etkinliği" Caddebostan Sahilinde gerçekleştirilmiştir.

Bisikletle Ulaşım Empati Etkinliği, Caddebostan

Kamuoyu Araştırmaları

Kamuoyu araştırmaları, Belediyemiz bünyesinde yapılan çalışmaların ve sunulan hizmetlerin memnuniyet, bilinirlik ve beklentilerinin objektif olarak kaydedilmesini ve ölçümlenmesini sağlamaktadır. Yürütülen çalışmalarla; toplumun sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik ve günlük faaliyetleri çerçevesindeki toplumsal davranış, tutum, eğilim, beklenti ve düşüncelerinin sistemli bir şekilde toplanması, sınıflandırılması, analiz edilmesi ve gözlemlenmesi söz konusudur.

- Yıl içerisinde gerçekleştirilen anket çalışmaları:
- İBB Memnuniyet ve Beklenti Anketi
- Kampüste Çözüm Birimi Memnuniyet ve Beklenti Anketi
- Mahalle Tarama Anketi
- Hizmet Tanıtımı Memnuniyet ve Beklenti Anketi
- Yoksullukla Mücadele Anketi
- Esenyurt Haramidere Memnuniyet Anketi
- İspark Misafir Memnuniyet Anketi
- Zekeriyaköy Caddesi Düzenleme Memnuniyet ve Beklenti Anketi
- TÜYAP Memnuniyet ve Beklenti Anketi

Tablo 9. Kamuoyu Araştırmaları Verileri

Yıl	Ulaşılan Kişi Sayısı
2019	154.033
2020	77.454
2021	65.665
2022	69.891
2023	94.762

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Kamuoyu Araştırma Çalışmaları, Büyükçekmece

Kurumsal Tanıtım Faaliyetleri

İstanbul, ERTICO'nun Duyurduğu 2026 ITS Avrupa Kongresi'ne Ev Sahipliği Yapacak 'Tercih Edilen Şehirler' Arasında

Avrupa, Orta Doğu ve Afrika (EMEA) bölgesindeki ITS Kongrelerinin 2026 ve 2027 edisyonlarına ev sahipliği yapmak için yapılan ilgi beyanı ve son başvuruların ardından, ERTICO Denetleme Kurulu, tüm başvuruları kriterlere göre değerlendiren İnceleme Komitesinin tavsiyesi ile İstanbul 'Tercih Edilen Aday' olarak seçmiştir. Anlaşmaların imzalanması için en kısa sürede görüşmelere başlanacaktır.
ERTICO; Avrupa ve ötesinden 50 ülkeyi temsil eden, 3.000'den fazla katılımcıyla iki yıl üst üste Avrupa Kongreleri ile dünya çapında 100'den fazla ülkeden 12.000'den fazla katılımcıyı ağırlayan her üç yılda bir Dünya Kongresi düzenlenen.
ITS Kongresi; politika yapıcılar, uzmanlar, düşünce liderleri ve tüm paydaşlar arasında mobilite çözümleri ve hizmetlerine ilişkin farkındalık yaratmanın önemini vurgulayarak, akıllı mobiliteyi gösteren yıllık bir etkinliktir.

Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) Üyeliği

UITP (Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği) 1885 yılında kurulmuş olup toplu taşımacılık işletmecileri, yerel ve ulusal düzenleyici idareciler, endüstri kuruluşları, araştırma merkezleri, akademisyenler ve danışmanlardan oluşan 1.900'den fazla üye, 100'den fazla şehir ve dünya çapında 15 ofisi ile toplu taşımacılık sektöründeki en büyük uluslararası sivil toplum kuruluşlarından biridir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2022 yılı içerisinde UITP ağına üye olmuştur. Yıl içerisinde UITP kapsamında yapılan uluslararası çalışmalara katılım sağlanmıştır.

Alibeyköy Çok Modlu Transfer Merkezi

Alibeyköy Çok Modlu Transfer Merkezi Projesi

Toplu taşıma kullanımının artırılmasına ve transfer merkezlerinin güçlendirilmesine yönelik olarak Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) iş birliği ve hibe desteği ile "Alibeyköy Çok-Modlu Transfer Merkezi Projesi"ne Mart 2022'de başlanmış olup Eylül 2023'te tamamlanmıştır.
Söz konusu proje; transfer merkezleri özelinde, kentsel ulaşımın iyileştirilmesi ve İstanbul metro ağı genelinde ulaşım çeşitliliğinin artırılmasının hedeflendiği Toplu Taşıma Odaklı Gelişme (TOD)'yi destekleyici, Alibeyköy Transfer Merkezi'ne yönelik olmakla birlikte kentteki diğer mevcut/planlanan transfer merkezleri için de teknik kılavuzluk sağlayacaktır.
Transfer merkezlerinin kentsel entegrasyonunu desteklemek ve yolculuk koşullarını iyileştirmek amacıyla yapılan bu proje kapsamında; "Pilot Alibeyköy Çok Modlu Transfer Merkezi Projesi" ve "Çok Modlu Transfer Merkezleri Tasarım Kılavuzu" hayata geçirilmiştir.

Kent Konseyine Destek Çalışmaları

İstanbul Kent Konseyi Çalışmaları

Kent Konseyi çalışma modeli doğrultusunda, Konsey'in spesifik ihtiyaç ve talepleri ve üretmiş olduğu her türlü bilgi, belge ve raporlar Belediyemizin ilgili birimleri ile paylaşılmakta ve takibi yapılmaktadır. Yıl içerisinde;

- **Bütçem İstanbul uygulaması;** İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Planlama Ajansı ve İstanbul Kent Konseyi iş birliğiyle yürütülmüştür. Uygulama, "Afet ve Risk Yönetimi" temasında gerçekleştirilmiştir. Bütçem İstanbul uygulaması kapsamında İstanbul Kent Konseyi tarafından, kadınlar ve gençlere yönelik odak grup fikir maratonları ile Anadolu yakası ve Avrupa Yakası'nda bölgesel fikir maratonları düzenlenmiştir. Proje oylaması sonucunda seçilen 20 proje, Belediyesimizin 2024 yılı yatırım bütçesinin planlamasına dâhil edilmiştir.
- **Kadın Meclisi;** Yürütme Kurulu Üyeleri; akademisyen ve sivil alandan paydaşların iş birliği ile çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmiştir. "Dünü, Bugünü Ve Yarınıyla 6284" Paneli, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği'ne Yönelik Kapatma Davası Takibi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Semineri, Kadın İşçiler Mor Kürsüde Paneli, Beylikdüzü ve Esenyurt İlçeleri Bilgilendirme Ve Farkındalık Saha Çalışması, İstanbul Kent Konseyi Kadın Meclisi 3. Yıl Kutlaması, Kihep Eğitim Programı, Atölye G, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne yönelik çok dilli farkındalık çalışmaları, Feminist Dava Simülasyonu ve Enstitü İstanbul İSMEK iş birliği ile düzenlenen "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Yasal Haklar Nedir" Söyleşisi öne çıkan faaliyetler arasında yer almıştır.
- **Gençlik Meclisi;** İstanbul'da gençlerin yerel yönetimlere süreçlerine katılımını artıracak çeşitli araçları geliştirmek üzere proje ve etkinlikler gerçekleştirmiştir. Gençlerin yerel yönetimlere dair teorik ve pratik ka-

pasitelerini güçlendirmek amacıyla düzenlenen Yerel Katılım Atölyeleri, gençlerin belediyenin faaliyet alanına yönelik hazırladıkları tavsiye kararlarının geliştirilmesi ve yöneticiler ile buluşturulması amacıyla gerçekleştirilen "İstanbul'da Gençliğin Strateji Çalıştayı" ve belediye meclislerinin işleyişleri odağında tecrübe kazanmasını sağlamak amacıyla düzenlenen "İstanbul Belediye Meclis Simülasyonu" öne çıkan faaliyetler arasında yer almıştır.

- **Çocuk Meclisi**, 6 Şubat depremleri sonrasında, İstanbul'daki yaşıtlarının deprem gündemine yönelik algılarını, isteklerini ve önerilerini ortaya koymak üzere "Çocuk Liderliğinde Araştırma" modeliyle bir saha çalışması gerçekleştirmiştir. Çocuk Danışma Kurulu üyeleri, oluşturdukları anket ile araştırma çalışmalarını okullarında, mahallelerinde ve bulundukları diğer sosyal ortamlarda yaygınlaştırmıştır.
- **Çocuk Danışma Kurulu üyeleri,** İstanbul Kent Konseyi ile Bahçeşehir Üniversitesi TOSAM Araştırma Merkezi ve Sosyoloji Bölümü iş birliğinde düzenlenen 20 Kasım Çocuk Hakları Çalıştayı'nda, yerel yönetimlerde çocuk katılımı odağındaki tecrübelerini aktarmıştır.
- **Katılım Kafe Eylem Planı,** Katılım Kafe Projesi kapsamında farklı ilçelerden elde edilen öneriler, Vizyon 2050 Belgesi'nin uygulama aracı olarak üretilen Vizyon Eylem Planı (VEP) ile ilişkilendirilip bir politika belgesinin parçası haline getirilerek hazırlanmış ve İstanbul Planlama Ajansı ev sahipliğinde gerçekleştirilen lansmanda Belediyemizin yetkililerine aktarıldmıştır.
- **Katılım Okulu uygulamaları kapsamında** akademi ve sivil toplum ile iş birlikleri oluşturularak yerel demokrasi ve katılım odağında birçok çalışma yürütülmüştür. Bu doğrultuda; Kadir Has Üniversitesi ile Toplumsal Sorumluluk Projesi Dersi'ne yönelik iş birliği oluşturulmuş olup öğrencilerin 'Afet ve Risk Yönetimi' temasında proje önerileri geliştirerek "Bütçem İstanbul" uygulama sürecine dâhil etmeleri sağlanmıştır. Avrupa Konseyi Katılımcı Demokrasi Okulu, Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilmiştir.

Yerel Eşitlik Eylem Planı (YEEP)

Yerel Eşitlik Eylem Planına İlişkin Çalışma Usul ve Esasları kapsamında oluşturulan Yerel Eşitlik Komisyonu yıl içerisinde 4 kere, Yerel Eşitlik Kurulu ise 1 kere toplantı gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda, Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın 'Çeyrek Dönem Gerçekleşme Raporları' değerlendirilmiş, toplumsal eşitlik kültürünün oluşturulmasına yönelik faaliyetlerin planlanması yapılmış ve yerel eşitlik politika ve stratejilerinin hazırlanmasına yönelik çalışmaların değerlendirmeleri gerçekleştirilmiştir.
Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın bir yıllık çıktıları ve eylemlerin gerçekleşmesine yönelik yapılan faaliyetler, hazırlanan '2022 YEEP Değerlendirme Raporu' ile sivil toplum örgütleri, eşitlik birimleri, kadın örgütleri vb. dış paydaşlar ile paylaşılmıştır.
Yerel Eşitlik Eylem Planı, Mor Atölyeler ve Mor Zirve programlarında iletilen görüş ve öneriler, kurum içinde düzenlenen eğitimler ve atölye çalışmaları, birim görüşmeleri ve Yerel Eşitlik Komisyonu ve Yerel Eşitlik Kurulu'nun yıllık çalışmaları doğrultusunda güncellenmiştir.

Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Saraçhane

Kent Konseyi Katılımcı Demokrasi Okulu

Katılımcı Bütçe Modeli

2024 yılı Katılımcı Bütçeleme Uygulaması, Türkiye'deki tüm vatandaşlarımız tarafından teklif edilen İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin görev ve sorumluluk alanlarında bütçelenecek olan yatırım veya hizmetlere dair proje fikirlerini kapsamaktadır. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen Bütçe Senin uygulaması İstanbul'un afetlere karşı dirençli hale getirilmesi ve toplumsal farkındalığın oluşturulması amacıyla "Afet ve Risk Yönetimi" temasıyla gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Senin / Bütçe Senin Uygulaması ve butcesenin.istanbul web sitesi üzerinden sunulan 283 proje önerisi gelmiş, ön ve teknik değerlendirmeden geçen 28 proje butcesenin.istanbul web sitesi ve İstanbul Senin / Bütçe Senin Uygulaması üzerinden Türkiye'deki tüm vatandaşlarımızın oylamasına sunulmuştur. 4.108 oy kullanılarak, oylama sonucunda 20 proje İBB bütçesine girmeye hak kazanmıştır. Katılımcı Bütçe Projeleri 2024 yılı Meclisi Bütçe Görüşmeleri sonrasında 2024 yılı Yatırım ve Hizmet Programında yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır. Katılımcı Bütçe Uygulaması kapsamında toplam 466.900.000 TL bütçe ayrılmıştır. 2024 yılı Katılımcı Bütçe Uygulamasında seçilen projelerin uygulama yetkisi İBB'deki ilgili Daire Başkanlıklarına atanmış olup, projeler 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren hayata geçirilecektir.

Katılımcı Bütçe Toplantısı

Halkla İlişkilere Yönelik Faaliyetler

Halkla İlişkiler Faaliyetleri

Halkla İlişkiler faaliyetlerini; "sahada her noktaya temas ederek İBB hizmetlerini vatandaşa etkin bir şekilde anlatmak" , "vatandaş başvurularının karşılandığı ve yönetildiği tek bir merkez oluşturmak" şeklinde iki ana temel üzerinde yürütmektedir.

Halkla İlişkiler Faaliyetleri

Alo 153 Çözüm Merkezi

Alo 153 Çözüm Merkezi; çözüm odaklı bir biçimde modern kamu hizmeti anlayışını benimseyerek toplumun tüm kesimlerinden gelen başvuruların hızlı, etkin ve doğru bir şekilde çözümlenmesini sağlayıp halka etkin geri bildirim vermektedir.
Bütünleşik Alo 153 Çözüm Merkezi projesi kapsamında hayata geçirilen İlçe Belediyeleri entegrasyonlarında yıl sonu itibariyla Arnavutköy, Ataşehir, Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beylikdüzü, Beyoğlu, Beykoz, Büyükçekmece, Esenler, Esenyurt, Eyüpsultan, Fatih, Gaziosmanpaşa, Güngören, Kadıköy, Kartal, Küçükçekmece, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sarıyer, Silivri, Sultangazi, Tuzla, Ümraniye, Üsküdar ve Şile ilçeleriyle toplam 29 ilçe belediyesi ile tam entegrasyon sağlanmıştır.

Tablo 10. Alo 153 Çözüm Merkezi Verileri (Adet)

Yıl	Gelen Çağrı	Karşılanan Çağrı	Çözülen Başvuru Sayısı
2019	13.417.127	12.921.429	10.634.560
2020	18.263.616	16.000.436	10.800.700
2021	20.838.612	18.565.361	14.219.348
2022	19.262.855	17.882.004	13.334.408
2023	18.580.871	18.016.156	14.276.307

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Alo 153 Çözüm Merkezi

Çözüm Noktaları ve Şubeleri

Çözüm Noktalarında yerli ve yabancı vatandaşlara bilgilendirme hizmeti verilmektedir. Özel gün ve haftalar takvimine göre tematik etkinlikler düzenlenmekte ve haftanın 7 günü vatandaşa hizmet sunulmaktadır.
Yıl sonu itibarıyla; 10 Çözüm Şubesi, 36 Çözüm Noktası, 2 AVM Çözüm Noktası, 1 Tanıtım Ofisi ile farklı lokasyonlarda hizmet verilmeye devam edilmiştir. Çözüm Noktaları ve Şubelerinde vatandaşa ücretsiz Wi-Fi hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca İstanbul'u tanıtan materyaller, hizmet-proje broşürleri, bilgilendirme ve tanıtım ekranları ile de ziyaretçilere hizmet verilmektedir. Yıl içerisinde 35 olan Çözüm Noktası sayısı Galataport Fındıklı noktalarının eklenmesi ile 36 olmuştur. Bölgesel İstihdam Ofisi başvuruları kapsamında iş arayan İstanbullulara destek olmak adına tüm Çözüm Noktaları ve Şubeleri hizmet vermektedir. 25 Çözüm Noktası ve 1 Çözüm Şubesinde 55 cihaz ile İstanbulkart basımı yapılmaktadır.

Tablo 11. Çözüm Noktaları Verileri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Yerli Ziyaretçi Sayısı	Kişi	3.168.974	1.107.539	2.576.040	2.425.676	1.872.729
Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Kişi	1.328.728	205.664	312.756	251.159	196.426
Toplam Ziyaretçi Sayısı	Kişi	4.497.702	1.313.203	2.888.796	2.676.835	2.069.155
Kayıt Altına Alınan Başvuru Sayısı	Adet	32.066	102.231	831.201	401.210	327.107
Dağıtılan Materyal Sayısı	Adet	3.572.681	820.315	622.184	588.389	303.444

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Çözüm Noktası, Beykoz

Mobil Çözüm Noktası

İstanbul'un en işlek meydanlarında ve yaya trafiğinin yoğun olduğu lokasyonlarda, 1 lojistik destek aracı ve 36 mobil çözüm aracı ile hizmet verilmektedir. Bu noktalarda Belediyemizin tüm hizmet, proje, yatırım ve faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmakta, bunların yanı sıra büyük açılışlar, fuarlar, özel gün ve haftalarda da tanıtım etkinliklerinde görev alınmaktadır.

Mobil Çözüm Noktaları ile yıl içerisinde gerçekleştirilen etkinlikler kapsamında 940.109 kişi ile etkileşim sağlanmıştır Ayrıca, 11 Mobil Çözüm Noktası ve 113 personelle teknolojik altyapı ile donanımlı araçlar deprem bölgesinde uydu bağlantısı ile wi-fi hizmeti vermiştir. Teknolojik imkanlara ek olarak araç donanımları sayesinde depremzede vatandaşlara sosyal destek verilmiştir.(Sağlık noktası hizmeti, aydınlatma olmayan bölgelerde projektör ile aydınlatma desteği, şarj istasyonu, çocuklar için çizgi film günleri, oyun saatleri, gıda kolisi-battaniye vb. Yardım malzemesi dağıtımı, yolda kalan vatandaşlara akü desteği, klima ve ısıtıcı desteği, anons desteği, çay iktamları gibi)

Mobil Çözüm Noktası, Üsküdar

Mahallede Çözüm, Silivri

Tanıtım Faaliyetleri

Mahallede Çözüm Birimi

Merkeze uzak konumda, yerel yönetimlerin sunmuş olduğu hizmetlerden tam anlamıyla yararlanamayan 182 mahalleye yönelik çalışmalar Mahallede Çözüm Birimlerince yürütülmekte ve düzenli olarak ziyaretler gerçekleştirilmektedir. Vatandaşların hizmetlere eşit şekilde ulaşılabilmesi için çalışmalar yürütülmekte ve çeşitli organizasyonlar ile vatandaşların Belediyemizin sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerinden faydalanmaları amaçlanmaktadır. Yıl içerisinde 17.699 esnaf-hane ziyaret edilerek toplamda 120.025 kişiye ulaşılmıştır.

Hizmet Tanıtım Birimi

Hizmet Tanıtımı Birimi, uzman rehberler eşliğinde İstanbul'un tarihi ve kültürel dokusunu İstanbullular ile buluşturmak ve İBB'nin yatırım, hizmet, faaliyetlerini yerinde tanıtmak maksadıyla çeşitli gezi programları organize etmektedir. Gezi programlarına katılımda dezavantajlı grup ve bireylere öncelik tanınmaktadır. Bu bağlamda programlar; muhtarlar aracılığıyla ya da bireysel başvuru ile mahalle sakinleri, sivil toplum örgütleri, şehit ve gazi yakınları, üniversite, lise, ilk ve ortaokul öğrencileri, çocuklar, meslek grupları ve engelli vatandaşlara yönelik düzenlenmektedir. Yıl içerisinde düzenlenen geziler kapsamında 71.764 kişi hizmet tanıtımı faaliyetlerine katılmıştır.

Hizmet Tanıtım Gezisi, Fatih

Kampüste Çözüm

Üniversite kampüslerinde mobil araç veya stantlar kurularak İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet ve projelerinin tanıtımı gerçekleştirilirken aynı zamanda; üniversite yönetimi ve öğrencilerden gelen talep, şikâyet, öneri ve projelerin kayıt altına alınması sağlanmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 298 üniversite/yurt ziyaret edilmiş 95.872 kişiye ulaşılmıştır.

Kampüste Çözüm Hizmeti, Avcılar Yerleşkesi

Yerinde Bilgilendirme Birimi

Yerinde Bilgilendirme birimi ile il sınırları içerisinde bulunan hane halkı ve esnaflar ile entegre iletişim çalışması sürdürülmektedir. Her yıl binlerce hane halkı, esnaf ve işyeri ile görüşmeler gerçekleştirerek vatandaş ile direkt temas sağlanmaktadır. Görüşmelerde iletilen talep, istek ve şikâyetler kayıt altına alınarak, Belediyemizin hizmet ve yatırımları tanıtılmaktadır. Yıl içerisinde esnaf ve iş yeri ziyareti kapsamında 218.199 kişiye ulaşılmıştır.

Altgeçit Yayalaştırma Projesi Bilgilendirme Çalışması, Maltepe

Sosyal Medya

Sosyal Medya, çözüm odaklı bir biçimde modern kamu hizmeti anlayışını benimseyerek toplumun tüm kesimlerinden gelen başvuruların hızlı, etkin ve doğru bir şekilde çözümlenmesini sağlayıp halka etkin geri bildirim vermektedir. Anlık çözülen talepler ile vatandaş memnuniyetini arttırılmakta ve 24 saat yaşayan İstanbul için hizmet verilmektedir. Bu kapsamda @IBBcozummerkezi, (twitter, facebook, instagram), Whatsapp (0552 153 00 34), İstanbul Senin Sohbet Kanalı sosyal medya hesapları aracılığı ile 7 gün 24 saat İstanbullular her türlü bilgi istemi, öneri, şikâyet ve taleplerini ileterek çözüm sürecini takip edebilmektedir. Yıl içerisinde sosyal medya hesapları üzerinden toplamda 570.626 başvuru kayda alınmıştır.

Yerinde Çözüm

Yerinde Çözüm hizmeti ile Belediyemizin hizmet ve faaliyet alanlarında meydana gelen sorunların vatandaşlardan önce fark edilerek çözüme kavuşturulması devriye halinde gezen ekipler tarafından yapılmaktadır. Yıl içerisinde yerinde çözüm araçları ile 3.996 tespit yapılmış olup, 3.860 sorun çözüme kavuşturulmuştur.

Aynı zamanda yıl içerisinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremde 31 yerinde çözüm aracı 77 kez görevlendirilerek 90 bin adet malzeme AKOM ekipleriyle bölgeye iletilmiştir. Devam eden süreçte Yenikapı ve Kartal ilçelerinde kurulan yardım toplama merkezine Koordinatör, Bilgilendirme Merkezi, Yerinde Çözüm Ekipleri, Çağrı Karşılama ekiplerinden oluşan 200 personel ile destek sağlanmıştır.

Yerinde Çözüm

Kurumsal İlişkiler

Kurumsal İlişkiler ekipleri ile ilçe belediyeleri ve kamu kurumları arasındaki iş birliğini kuvvetlendirmek ve ortak aklı geliştirmek amacıyla faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet veren personellerin özel gün ve haftalarında yanlarında olmaktadırlar. Yıl içerisinde 413 kurum ziyareti yapılarak yapılan ziyaretlerle 2.484 kişiye ulaşılmıştır.

Kurumsal İlişkiler Ziyaretleri, Göktürk Tıp Merkezi, Acıbadem

Taziye & İtfaiye Aramaları

Çözüm Merkezi Alo 153 aracılığı ile İstanbul'da vefat eden vatandaşların yakınları aranarak Başkanımızın başsağlığı dilekleri iletilmektedir. Bu kapsamda yıl içerisinde 41.087 kişiye ulaşılmıştır. İtfaiye aramaları kapsamında ise İstanbul'da yangın felaketi yaşamış vatandaşlarımız aranarak Başkanımızın geçmiş olsun dilekleri paylaşılmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 5.194 kişiye ulaşılmıştır.

Sivil Toplum Kuruluşlarına Yönelik Faaliyetler

Sivil Toplum Kuruluşlarına Yönelik Faaliyetler kapsamında İstanbul'da bulunan 30.537 sivil toplum kuruluşu, esnaf odası ve vakıf ile iletişim kurularak yurttaşın sesi ve demokrasinin temel bir aktörü olan sivil toplum örgütlerinin güçlenip daha etkin çalışmalar yapmalarına destek olmak, güçlü iletişim kurmak, STK'ların katılımcı demokrasiye katkılarını ve desteklerini sağlamak, yaşanabilir bir İstanbul'u hep birlikte inşa etmek amaçlanmaktadır. Yıl içerisinde 3.361 STK ile görüşülmüş olup bu kapsamda 40.128 kişiye ulaşılmıştır.

Yapılan ziyaretlerde STK'ların iletmek istedikleri talep ve şikâyetler kayıt altına alınarak ilgili birimlere iletilmektedir. Önemli gün ve haftalarda konusuna uygun olarak ilgili STK'ların ziyaretlerine ağırlık verilmektedir. Çeşitli ziyaretler, toplantılar, piknik organizasyonları, hizmet tanıtım gezileri, ilçe bazlı toplantılar, iftar programları, Ramazan Dayanışma Pazarı, Afet Dayanışma Toplantısı, Kültür Buluşmaları vb. etkinlikler organize edilmiş ve farklı yapıdaki sivil toplum kuruluşları ile bir araya gelinmiştir.

Yenikapı Kültür Buluşmaları, Yenikapı

Yenikapı Kültür Buluşmaları

Memleket buluşması etkinliği talebinde bulunan STK'lar ile toplantılar gerçekleştirilerek, etkinlik takvimi belirlendikten sonra her hafta perşembeden pazara 4 gün boyunca etkinlikler yapılmaktadır. Yıl içerisinde 50.868 standa gelen ziyaretçi sayısı ile birlikte toplamda etkinlik alanını ziyarete gelen kişi sayısı 574.244 olarak belirlenmiştir.

Tablo 12. Yenikapı Kültür Buluşmaları Verileri

Yenikapı Kültür Buluşmaları*	2019	2020	2021	2022	2023
Standa Gelen Ziyaretçi Sayısı	-	-	5.436	71.977	50.868
Etkinlik Alanını Ziyarette Bulunan Kişi Sayısı	-	-	392.000	60.000	574.244

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023
*Geçtiğimiz yıllarda illerin kültürel tanıtımının yapıldığı etkinlik Memleket Günleri, Memleket Buluşmaları vb. farklı isimler altında gerçekleştirilmiştir.

Yenikapı Kültür Buluşmaları, Yenikapı

Yıl İçinde Yapılan Diğer Etkinlikler

Deprem İlleri Stk'ları İle Kahvaltı Programı, Deprem Seferberlik Çalıştayı, Çocuk İstismarı Ve İhmali Yaklaşımına Multidisipliner Ekibin Güçlendirilmesi Sempozyumu, Üç Bin Yılda İnsani Ve Sosyal Değişim Söyleşisi, Ramazan Dayanışma Pazarı, Birlik Sofrası İftar Yemeği, İpek Yolu Festivali Organizasyonu, Stk'lara Piknik Alanı Tahsisi Çalışması, Afet Dayanışma Toplantısı, Bölgesel Stk'lara Nezaket Ziyareti, Göçmen Ve Mülteci Alanında Faaliyet Yürüten Stk'larla İletişim, İl Dışı Otobüs Talepleri, İstanbul Esnaf Ve Sanatkârlar Odaları Ziyaretleri, Adil, Yeşil, Yaratıcı İstanbul İçin Çözüm Dolu Dört Yıl Toplantısı, Serçeşme Festivali düzenlenmiştir.

Bilgilendirme Faaliyetleri

Bilgi Edinme

Başvuru sahipleri "www.ibb.istanbul" sayfasında bulunan bilgi edinme başvuru formunu doldurarak bilgi taleplerini Bilgi Edinme Birimimize iletebildiği gibi, faks, posta yolu ve şahsen de müracaatta bulunabilmekte, Belediyemizin yapmış olduğu çalışmalar hakkında çeşitli sorular yönelterek bilgi edinme hakkını kullanabilmektedir. İstenen bilgi ilgili kişiye isteğe göre e-posta, faks, posta ve yerinde inceleme şeklinde iletilmektedir. Yıl içerisinde bilgi edinme kapsamında 4.047 adet başvuru alınarak değerlendirilmiştir.

CİMER

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden vatandaşların doğrudan Cumhurbaşkanlığına ve Valiliklere yaptığı başvurular takip edilmektedir. CİMER üzerinden gelen başvuruların ilgili birimlere sevki, yasal süre takipleri ve koordinasyon işlemleri yürütülmektedir. Ayrıca, 2018 yılı itibariyle faaliyete başlayan "Açık Kapı" hizmeti kapsamında vatandaşla en üst düzeyde iletişim kurularak, talepler hızlı bir şekilde alınıp takip edilmektedir. Yıl içerisinde 64.682 başvuru sonuçlandırılmıştır.

Muhtarlara ve Mahallelere Yönelik Faaliyetler

Muhtarlara Yönelik Faaliyetler

Muhtarlık Bilgi Yönetim Sistemi (İBBMuhtar)

İstanbul genelinde görev yapan muhtarların; mahalleleri ile ilgili taleplerini, isteklerini ve sorunlarını hızlı bir şekilde iletmelerini sağlamak ve muhtarların başvuru son durumlarını takip edebilmelerini kolaylaştırmak amacıyla "Muhtarlık Bilgi Yönetim Sistemi" (İBBMuhtar) muhtarların hizmetine sunulmuştur.

Başvuru Yönetimi

Belediyemize, yıl içerisinde muhtarlardan çeşitli kanallar yoluyla gelen toplam 23.692 adet başvurunun 23.344 adedi cevaplandırılmış, kalan 348 adet başvurunun takibi ise kurumumuz tarafından sürdürülmektedir.

Tablo 13. Başvuru Tipine Göre Muhtar Başvuruları

Başvuru Tipi	2019	2020	2021	2022	2023
Bilgi İstemi	3.134	4.312	4.816	3.770	978
Şikayet	3.030	2.538	1.548	2.748	4.899
Talep	13.407	19.149	12.608	13.919	14.166
Anlık Bilgi	-	-	-	1.048	3.058
Teşekkür	342	1.202	199	219	591
Toplam	19.913	27.201	19.171	21.704	23.692

Kaynak: Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Muhtar Ziyaretleri, Beykoz

Yerel Yönetişimi Güçlendirmeye Yönelik Faaliyetler

İlçe Bazlı Muhtar Yönetişim ve Koordinasyon Toplantıları

Muhtarlarımızı ve muhtarlarımızın talepleriyle muhatap yetkilileri aynı ortamda buluşturmak üzere her ilçede Muhtar Yönetişim ve Koordinasyon Toplantıları yapılmaktadır. Yıl içerisinde toplam 39 toplantı gerçekleştirilmiş olup, 700 muhtarımız toplantılara katılım sağlamıştır.

İlçe Muhtarları Yönetişim Toplantısı, Beyoğlu

Tema Bazlı İlçe Toplantıları

İlçe özelinde, muhtarların mahalleleri ile ilgili en çok sorun yaşadıkları kronikleşen taleplerine ilişkin çözüm bulunması amacıyla, muhtarlar ve ilgili birim temsilcileriyle; Sarıyer, Ümraniye, Maltepe, Kartal, Gaziosmanpaşa, Beykoz, Sultangazi, Eyüpsultan, Ataşehir ve Pendik'te Tema Bazlı İlçe Toplantıları gerçekleştirilmiştir.

İBB Yönetimi Sahada Muhtarlarıyla Buluşuyor Projesi

Yıl içerisinde ikincisi hayata geçirilen proje ile muhtarlarla ilişkilerin ve iş birliğinin güçlendirilmesi, muhtarlardan mahalleleri ile ilgili taleplerinin dinlenmesi ve hizmetlerin direkt yetkili ağızlardan muhtarlara aktarılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda İBB, İSKİ ve İETT'de görev yapan 260 yönetici, 39 ilçede görev yapan 611 muhtarı ziyaret edip 1.561 başvuru almıştır.

İBB Muhtar Saha Ziyaretleri, Şile

Muhtarlarla İş Birliğini Güçlendirmeye Yönelik Çalışmalar

1 İlmekten 81 İl'e Projesi

Proje kapsamında kadın muhtarlara çağrı yapılarak, Muhtarlar Evi'nde bir araya gelinmiştir. İhtiyaç sahibi vatandaşlarla dayanışma amacıyla yürütülen proje kapsamında kadın muhtarlar bilgilendirilmiş, muhtarlar aracılığıyla projenin mahallelere yaygınlaştırılmasına yönelik toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya 28 kadın muhtar katılmıştır. Proje kapsamında üretilen el emeği ürünler 6 Şubat depreminden etkilenen vatandaşlara gönderilmiştir.

1 İlmekten 81 İl'e Projesi, Fatih

Kitap Saati Etkinlikleri

Superpool iş birliği, muhtarların ve gönüllülerin desteğiyle yurttaşların hak temelli kamu hizmetlerine ve kaynaklarına doğrudan ve kolay erişimini sağlamak, çocukların dil, bilişsel, davranışsal ve sosyal iletişim gelişimlerine katkı sunmak amaçlarıyla 13 ilçe, 14 mahallede düzenlenen Kitap Saati Etkinlikleri ile 0-5 yaş arası 1.226 çocuğa ulaşılmıştır.

Eğitim Kartlarının Muhtarlar Üzerinden Dağıtılması

Üniversite ve lise sınavlarına hazırlanan 1.148 öğrenciye muhtarların iş birliği ile Ders Atölyesi Eğitim Kartı ulaştırılmıştır.

Deprem Yaralarını Muhtarlarımızla Sarıyoruz Kampanyası

6 Şubat tarihinde meydana gelen ve 11 ili etkileyen büyük deprem felaketi sonrasında, afet bölgesinde ihtiyaç duyulan malzemelerin temini konusunda Muhtarlarla iş birliği halinde çalışılmıştır. Muhtarlar, mahallelerinde toplamış oldukları yardım malzemelerini Yenikapı ve Kartal Lojistik Merkezlerine getirmiş ve Hatay'daki depremzede vatandaşlara ulaştırılması amacıyla yardım kolilerinin hazırlanıp tırlara yüklenmesine destek olmuşlardır. Kampanyaya 391 muhtar katılım sağlamıştır.

Deprem Seferberliği, Fatih

Özel Gün Etkinlikleri ve Organizasyonlar

Muhtarlar Günü

19 Ekim Muhtarlar Günü kapsamında; Dr. Mimar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezi'ndeki organizasyonda Başkanımızın da katılımıyla, Muhtarlar Günü kutlanmıştır. Programa 656 muhtarımız katılım sağlamıştır. Muhtarlarımıza günün hatırası olarak ajanda hediye edilmiştir.

19 Ekim Muhtarlar Günü, Fatih

8 Mart Dünya Kadınlar Günü

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında, İstanbul genelinde bulunan kadın muhtarlar, ilçe sorumluları tarafından ziyaret edilerek, günün anlam ve önemine istinaden "İlham Veren Adımlar" kitabı kendilerine takdim edilmiştir.

Muhtarlar Futbol Turnuvası

Kurumumuz ve muhtarlar arasındaki iletişimi güçlendirmek, aynı zamanda muhtarların kendi aralarındaki sosyal ilişkilerini artırmak adına 2-17 Ekim tarihleri arasında Muhtarlar Futbol Turnuvası düzenlenmiştir.
Turnuva; eleme usulü ile Anadolu Yakası Maltepe Spor Tesisleri ve Avrupa Yakası Çırpıcı Spor Tesisi'nde 24 takımın karşılaştığı müsabakalar şeklinde gerçekleşmiştir. 17 Ekim tarihinde Çırpıcı Spor Tesisi'nde, Şişli ve Beykoz ilçe muhtarları arasında oynanan final maçında Beykoz ilçesi muhtarlar takımı kupayı kazanmıştır. Derece alan takım muhtarlarına madalya ve hediyeleri takdim edilmiştir.

Muhtarlara Yönelik Eğitim Faaliyetleri

İstanbul Muhtarlar Akademisi

Muhtarların mahalle yönetimindeki etkinliklerinin artırılması ve yerel sorunlara etkin çözümler üretmeleri için güçlendirilmeleri amacıyla İstanbul Muhtarlar Akademisi, Fenerbahçe Üniversitesi iş birliği ile 6-28 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Muhtarlar 2 gün süren akademi programında; Kamu- Vatandaş İlişkilerinin Değişimi ve Katılımcı Demokrasi, Dönüşen Mahalle Yapısı ve Kapsayıcılık, Kent Kültürü - Kentsel Dönüşüm ve Medya Yönetimi ve İletişim konularını kapsayan 8 saatlik bir eğitime tabii tutulmuştur. Akademiyi başarıyla tamamlayan 242'si erkek 62'si kadın olmak üzere toplam 304 muhtar sertifika almaya hak kazanmıştır. Muhtarlara sertifikaları Muhtarlar Gününde takdim edilmiştir.

Muhtarlara Yönelik Destekler

Muhtarlara Yönelik Ayni Yardımlar

Muhtarlara sunulacak ayni yardımlar kapsamında, muhtarlardan en çok ihtiyaç duydukları malzemelere ilişkin talepleri alınmıştır. Yapılan değerlendirmeler ve ihtiyaç analizi sonucunda toplamda 926 muhtarımıza; talep ettikleri bilgisayar, renkli yazıcı, televizyon, klima ve mini buzdolabı, ofis mobilyaları vb. gibi ayni destek malzemeleri bütçesi kurumumuzdan karşılanmak üzere temin edilerek muhtarlarımıza teslim edilmiştir.

Muhtarlara Yönelik Fatura Desteği

Başkanımızın talimatıyla, fatura desteği talebinde bulunan muhtarların; muhtarlık binalarının elektrik, su, doğalgaz, internet ve telefon faturaları, muhtarların fatura ibrazlarına istinaden kurumumuz tarafından aylık olarak ödenmeye başlanmıştır. İstanbul geneli 10 ilçe ve 231 mahallede verilmeye başlanan fatura desteği, 2024 yılı itibari ile fatura destek talebinde bulunan ve şartları sağlayan diğer ilçe ve mahalle muhtarlıklarında da uygulanmaya başlanacaktır.

Muhtarlık Hizmet Binası Yapımı ve Bakım Onarım Çalışmaları

Muhtarlık binası olmayan Güngören'de A. Nafiz Gürman, Beyoğlu'nda Hüseyinağa ve Çukur, Kadıköy'de Osmanağa ve Bakırköy'de ise Yenimahalle olmak üzere 5 mahalleye muhtarlık binası yapılmış ve teslim edilmiştir. Bununla birlikte bakım ve onarım ihtiyacı belirlenen 80 muhtarlık binasının bakım ve onarım işlemleri tamamlanmıştır.

Muhtarlık Hizmet Binası, Beyoğlu

Muhtarlar Akademisi, Bakırköy

Hedef
A9H7 - Kurumsal Yapımızı ve İtibarımızı Güçlendirerek Kurumu Yarının Dünyasına Hazır Hale Getirmek

HUKUKİ VE İDARİ İŞLER

Karar, Onay, Arşiv ve Yazı İşleri Yönetimi

Meclis Karar Süreçleri

Belediyemizde meclis görüşmelerinin zabıt hâline getirilmesi, dağıtılması, meclis kararlarının düzenlenmesi, son kontrollerinin yapılması ve dijital arşive aktarılması, ilgili birimlere ve halka duyurulması çalışmaları yapılmaktadır. 2023 yılında 1.523 adet İBB ve 27 adet İSKİ Genel Kurulu olmak üzere toplamda 1.550 adet karar çıkmıştır. 41 adet İBB ve 5 adet İSKİ Genel Kurul meclis oturumu yapılmış, meclis görüşmelerinde ifade edilen konular ve müzakereler neticesinde 1.376 sayfa doküman zabıt hâline getirilmiş olup, 1.523 adet meclis kararı eş zamanlı olarak İstanbul Valiliği İdare ve Denetim Müdürlüğüne tesliminden sonra ilgili birimlere gönderilmiş ve ortalama 5 gün içerisinde dijital ortama aktarılmıştır.
Meclis kararı, komisyon raporları ve birimlerden gelen teklifler ile birlikte toplam 221.545 sayfa taranarak Arşiv Programına veri girişleri sağlanmıştır. Yıl içerisinde gerçekleştirilen 46 birleşime ilişkin meclis gündemi ve komisyon raporları eş zamanlı olarak web sayfamızda ve sosyal medya hesabımızda yayınlanmıştır.

Encümen Karar Süreçleri

Kurumumuzda 2023 yılında gerçekleştirilen 51 toplantı sonunda; kamulaştırma, ihaleye çıkma (ilan, davet vb.), Boğaziçi bölgesindeki para ve yıkım cezaları, altyapı, zabıta ve hal denetimleri, 18'inci maddeye ilişkin imar uygulamaları ve diğer (tahsis, erteleme, ödenek aktarma vb.) kararları olmak üzere toplam 7.921 adet karar alınmıştır.
Alınan bu kararlardan 6.551 adedi denetim kararı olup Encümen kararlarının yaklaşık % 82,7'sini oluşturmaktadır.

Tablo 14. Encümen Kararlarının Konularına Göre Dağılımı (Adet)

Konu	2019	2020	2021	2022	2023
Kamulaştırma Kararı	143	31	110	43	201
İhaleye Çıkma	98	208	183	228	203
Boğaziçi Para Cezası	63	29	108	161	167
Boğaziçi Yıkım Cezası	101	20	99	165	168
Boğaziçi Diğer Uygulamalar	27	39	13	17	18
Altyapı Denetim	323	243	301	313	363
Zabıta Denetim	1.589	3.346	3.003	5.065	5.481
Hal Denetim	851	1.342	2.042	1.256	707
18. Madde Uygulamaları	106	99	113	113	104
Diğer Kararlar	197	157	126	558	509
Toplam	3.498	5.514	6.098	7.919	7.921

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Yazışma Yönetimi

Yıl içerisinde kurumumuza bağlı tüm birimlere 307.155 adet evrak gelmiştir. Belediyemizden 421.923 adet evrak gönderilmiştir. 761 adet Başkanlık Tebliğinin dağıtımı yapılmış olup 18 adet meclis soru önergesi cevaplandırılmıştır. Bununla birlikte tüm birimlere ait 118.198 adet evrak posta yoluyla ilgililere gönderilmiştir.
2.0 EYP paketine uyum sağlanması sonrası kurumlara elektronik ortamda (KEP) evrak gönderimine başlanmış ve kullanım oranı %81'den 84'e çıkarılmıştır. 2023 yılında bütün birimler tarafından hazırlanan 743.921 evrakın %83'ü (617.454) elektronik imzalı olarak oluşturulmuş ve dış kurumlara giden evrakların %84'ü (296.410) KEP ile gönderilmiştir. Elektronik imzada mekâna bağlılığın ortadan kalkması için yenilenen mobil imza uygulaması ile toplamda 15.620 evrak mobil imza ile imzalanmıştır.
Yıl içerisinde E-Tebligat Projesi tamamlanmış ve kullanıma başlanmıştır. 2023 yılında 5.584 E-Tebligat gönderilmiştir. Bu sistemde; tebligatın ne zaman yapıldığı, gönderen kurumun ve alıcının kim olduğu, gönderilen tebligatın ve eklerinin ne olduğu görüntülenebilmektedir. Aynı zamanda E-Dilekçe Projesi de tamamlanmış olup Belediyemize dilekçe göndermek isteyen avukat, şahıs, şirket, dernek ve sivil toplum kuruluşları kurumumuza kadar gelmeden elektronik imza aracılığıyla bulunduğu yerden dilekçelerini iletebilmektedirler.

Kurum Arşiv Yönetimi

Belediyemizde saklama süresi kadar saklanan belgeler; tasnifi, ayıklanması, nitelenmesi, etiketlenmesi, kutulanması ve nitelik bilgilerinin bilgisayar ortamına aktarılmasına müteakiben kurum arşivine devralınmaktadır. Ayrıca, ilgili mevzuat hükümlerine göre kurum arşivinde saklama süresi dolan belgeler, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nın uygun görüşü alınmak suretiyle imha edilmektedir.
Yıl içerisinde çeşitli birimlere ait toplam 93.019 adet dosya birim arşivinden saklanmak üzere kurum arşivine devralınmıştır.
Bütünleşik modern bir "Arşiv Yönetim Sistemi Programı" geliştirilerek, kullanımı yaygın hale getirilmiştir. Bu kap-

Meclis Toplantıları, Saraçhane

samda; emanete verilen dosyaların takibi, öngörülen süre içinde kurum arşivine iadesinin yapılması, gerekli formların hazırlanması ile program üzerinden karşılıklı mail gönderilmesi, dosyanın emanet süresinin dolacağı tarih uyarısı vermesi ile verimliliğin artışı sağlanmıştır. Ayrıca, program üzerinde yapılan yazılım güncellemesi ile bazı istatistiksel raporların ayrıntılı bir şekilde alınması sağlanmış olup program üzerindeki çalışmalar tamamlanmıştır.

Kurumun Hukuki İşlemlerinin Yürütülmesi

Belediyemizce 1.519 adedi yargı mercilerinde açılan dava olmak üzere toplam 7.135 adli ve idari dava ile 1.775 icra dosyası takibi yapılmıştır.
Yıl içerisinde sonuçlanan 7.950 adet davadan; 5.606 adedi (%70,5) kurum lehine, 2.344 adedi (%29,5) kurum aleyhinedir. Ayrıca, Belediyemizin idari birimlerinden gelen 154 adet dosyada hukuki görüş verilmiş olup hukuki görüş taleplerinin karşılanma oranı %91 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15. Yürütülen Hukuki İşlem Dosya Sayıları (Adet)

Dava Bilgileri		2019	2020	2021	2022	2023
Açılan Davalar Sayısı	Kurum Tarafından	387	527	1.001	1.070	1.519
	Kurum Aleyhine	3.024	3.266	3.664	4.826	5.616
Başlatılan İcra Dosyaları Sayısı	Kurum Tarafından	173	347	439	553	937
	Kurum Aleyhine	642	512	1.007	1.171	838
İlgili Birimlere Verilen Yazılı Hukuki Görüş Sayısı		100	138	142	158	154

Kaynak: 1. Hukuk Müşavirliği, 2023

Teftiş Faaliyetleri

İnceleme/Araştırma/Soruşturma Faaliyetleri

Teftiş Kurulu Başkanlığımız, Başkanlık Makamı Onayı ile Belediyemiz birimleri ve bağlı kuruluşlarının faaliyetleri ve personeline yönelik ihbar, şikâyet ve müracaatlara ilişkin her türlü inceleme, araştırma, teftiş ve soruşturmayı Belediye Başkanı adına yürütmektedir.
Yapılan denetim faaliyetleri ve işlemleri sonucunda hazırlanan inceleme, araştırma ve soruşturma raporları yetkili mercilerine gönderilmektedir.
Ayrıca, kurul üyesi müfettişlerce savcılık taleplerinin yanı sıra Vali adına; Büyükşehir Belediyemiz, İlçe Belediyeleri ve görevlileri ile ilgili araştırma ve ön inceleme şeklinde denetim faaliyetleri de yürütülmektedir.
Yıl içerisinde toplam 57 dosya ile ilgili araştırma, inceleme ve soruşturma işlemi yapılmış olup, yaklaşık %88'lik kısmını oluşturan 50 rapor tanzim edilmiştir. 7 adet dosyanın işlemleri halen devam etmekte olup 2022'nin son çeyreğinde Başkanlığımıza intikal eden 3 dosya da bu yıl içinde tamamlanmıştır.
Bu dosyalar ortalama 58 günde tamamlanmıştır.

Basın Yayın Faaliyetleri

Basımevi

Basımevi biriminde; Başkanlığımız birimlerinden gelen her çeşit afiş, broşür, kitap ve kitapçık, muhtelif matbu evrak ve matbaa işlemleri (evrak defteri, harita, sertifika, makbuz, tevzi defteri, imza defteri, etiket, form, dilekçe vs) gibi tasarım, dizgi, ofset baskı gibi talepler karşılanmaktadır.

Tablo 16. Basımevi Faaliyetleri (Adet)

İşin Nevi	2019	2020	2021	2022	2023
Kitap ve Kitapçık	32.327	294.603	89.538	163.484	287.233
Broşür	805.925	679.150	1.369.310	1.524.712	2.134.470
Afiş	7250	5.015	10.445	652.423	453.625
Matbu Evrak (Muhtelif)	1.345.701	2.705.524	3.152.891	3.094.074	19.374.982

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Maşalı Baskı Makinesi

Fotoğrafhane

Fotoğrafhane faaliyeti kapsamında; Belediye Başkanı ile üst düzey yöneticilerinin diplomatik temasları çerçevesinde yapılan görüşmeler, protokoller, yerli ve yabancı konuk kişi ve heyetlerin ziyaretleri, yıl içinde belirli günlerde düzenlenen törenler ve il dışında Belediyemizce tertip edilen sosyal ve kültürel faaliyetler fotoğrafla kaydedilmektedir. Ayrıca tüm fotoğraf çekimleri tasnif edilerek kurum görüntü arşivine eklenmektedir. Yıl içerisinde 69.934 adet dijital çekim yapılmıştır.

Gazete ve Dergi Dağıtımı

Başkanlığımız birimlerinden gelen taleplere dayanarak ulusal ve yerel gazete, çeşitli alanlarda muhtelif haftalık ve aylık dergilerin dağıtımı yapılmaktadır. Yıl içerisinde 18.200 adet gazete, 48 adet aylık dergi dağıtımı yapılmıştır.

Film Çekim İzinleri

Film çekim izinleri faaliyeti çerçevesinde; Belediye Başkanlığımızın yetki ve sorumluluk alanında bulunan; meydan, bulvar, cadde ve sokaklar, yeşil alan ve mezarlıklar, sahil ve sahil parkları, tarihî sur ve zindanlar, köprü, tünel ve altgeçitler, haller vd. mekânlarda yapımcı kişi ve kurumlara ait vergiye tâbi sinema, televizyon, video, dizi ve reklâm çekimleri ile fotoğraf çekimlerine ait izin müracaatlarıyla ilgili işlemler yürütülmektedir.
2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre, Belediye Meclisince belirlenen ücret tarifesine istinaden, yapılan film çekimleri gündüz veya gece tarifesi üzerinden ücretlendirilmekte olup yıl içerisinde onaylanmış 947 adet çekim izninden Belediyemiz aracılığıyla 5.600.000,00 TL gelir elde edilmiştir.

Film Çekim İzinleri

Medya Takibi

Ulusal ve yerel ölçekte yayın yapan gazete, dergi, televizyon, radyo ve internet gibi farklı mecrâlarda yayımlanan, Başkanlığımızı ve Belediyemiz iştirakleri ile şirketlerini, ilçe belediye başkanlıklarını ilgilendiren haber ve yayınlar kaydedilerek belirli bir tasnif sistemiyle derlenmekte ve arşivlenmektedir.
Öte yandan, arşivlenen haberler, kontrolden geçirildikten sonra günlük olarak, elektronik posta yoluyla Basın Bülteni adıyla birim yöneticilerinin erişimine sunulmaktadır.

Tablo 17. Paylaşılan Haber ve Basın Bülteni Sayısı (Adet)

Haber Türü	2019	2020	2021	2022	2023
Arşivlenen Gazete Haberi	73.868	30.270	39.852	28.870	36.450
Arşivlenen TV Haberi	23.730	7.501	19.474	31.410	26.820
Arşivlenen İnternet Haberi	36.133	20.811	33.642	39.720	36.730
Gönderilen Medya Yansımaları Raporu	200.690	173.822	189.592	262.800	285.250

Kaynak: Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Dış İlişkiler

Uluslararası Temaslar

Belediyemiz, düzenlediği destek verdiği veya iştirak ettiği uluslararası etkinlik ve organizasyonlar yoluyla, başta İstanbul'da mukim diplomatik ve konsüler misyon temsilcileri olmak üzere Türkiye'de yerleşik diplomatik temsilciliklerle ikili ilişkileri geliştirerek ve iş birliklerini arttırarak, protokol imzalanan şehirler başta olmak üzere dünya şehirleri ile temasları sürdürmek, arttırmak ve ortak projeler geliştirmek hedefleriyle; İstanbul'un tanınırlığını ve saygınlığını artırmakta, bir dünya şehri olarak önemini ve lider rolünü vurgulamakta ve İstanbul'un eşsiz tarihî ve doğal güzelliklerinin tanıtımını etkili bir şekilde üstlenmektedir.
Bu doğrultuda yıl içerisinde İBB Başkanlığı düzeyinde;

- 44 Yabancı Belediye Başkanı ve Yerel Yönetim Temsilcisi,
- 30 Uluslararası Kuruluş Başkanı ve Temsilcisi;
- 9 Yabancı Devlet Yetkilisi,
- 160 Diplomatik ve Konsüler Misyon Temsilcisi
- 21 Yabancı İş İnsanı ve Özel Sektör Temsilcisiyle ile görüşülmüş,
- 4 Yabancı Medya Organına mülakat verilmiş
- 4 Uluslararası Etkinliğe katılım sağlanmıştır.

Megaşehirler Zirvesi

Megaşehirlerin benzer sorunlarının belirlendiği ve iyi uygulamalarını paylaştığı bir platform oluşturmak amacıyla dünyada ilk kez gerçekleştirilen "Megaşehirler Zirvesi", 8 Ekim 2023 tarihinde Belediyemizin ev sahipliğinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

Bogota, Buenos Aires, Lahor, Sao Paulo, Guangzhou, Ho Chi Min City, Dakka, Bağdat, Barselona, Floransa ve Ramallah kentlerinden belediye başkanları ve yerel yönetim temsilcilerin yanı sıra METROPOLIS, UCLG, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) yetkilileri ile farklı ülkelerden akademisyenlerin de iştirak ettiği zirve, ArtIstanbul Feshane'de "Makul Fiyatlardaki Mega Şehir Hizmetleri için Sürdürülebilir Finans - Sustainable Finance for Affordable Megacity Services" ana teması altında gerçekleştirilmiştir.

COP28 - Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Zirvesi

Başkanımız ve beraberindeki heyet, 30 Kasım 2023 - 12 Aralık 2023 tarihleri arasında Dubai'de Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28'inci Taraflar Konferansı (COP28) kapsamında düzenlenen Dünya İklim Eylemi Zirvesi'ne katılmıştır. Zirve kapsamında; Yerel İdarelerin Perspektifinden Zorluklar ve Başarı Faktörleri Paneli, Yeşil Şehirler: Sürdürülebilir Kentleşme için Finansman İçeriklendirme Paneli ile Doğa - Pozitif Şehirler için Yerel Ekosistem Restorasyonu Panellerinde birer konuşma gerçekleştirmiştir. Etkinlik kapsamında Rotterdam Belediye Başkanı ile görüşmüş, "Esmiyor" başlıklı podcast yayınına katılmış ve İklim Raporu internet televizyonuna mülakat vermiştir.

Savaş Mağduru Ukraynalı Çocukların İstanbul Ziyareti

2022 yılında gerçekleştirildiği gibi bu yıl da; İstanbul'un kardeş şehri Odessa'dan gelen, savaş mağduru 6 - 16 yaş arasındaki 44 çocuk ile 5 refakatçi, 19 - 23 Ağustos 2023 tarihleri arasında, Belediyemizin ev sahipliğinde İstanbul'da misafir edilmiştir. Savaşın getirdiği psikolojik zorlukları hafifletmeyi, moral ve motivasyon sağlamayı amaçlayan söz konusu ziyaret programı kapsamında Odessa'dan gelen çocuklar için; İBB Doğa Kampı ve teraryum etkinlikleri, Miniatürk Müzesi gezisi ve BusForus İstanbul Panoramik Turu düzenlenmiş, İstanbul'un kültürel ve tarihi diğer mekanların ziyaret edilmesi sağlanmıştır.

B40 Balkan Şehirleri Ağı Atina Zirvesi

Belediye Başkanımız liderliğinde, "Better Cooperation, Better Future - Daha İyi İş Birliği, Daha İyi Gelecek" mottosuyla İstanbul dâhil 23 Balkan Şehrinin bir araya gelmesiyle Kasım 2021'de İstanbul'da kurulan ve Balkan şehirleri arasında iş birliğini geliştirmeyi amaçlayan B40 Balkan Şehirleri Ağı üyesi kentler, 22-24 Ocak 2023 tarihlerinde Atina'da düzenlenen B40 Balkan Şehirleri Ağı Zirvesi'nde buluşmuştur. İstanbul'un başkanlığı döneminde (Kasım 2021 - Ocak 2023) üye sayısını 48'e çıkan B40 Ağının Atina'da gerçekleştirilen ikinci zirvesine, 35'i üye şehir olmak üzere toplam 64 şehir katılım sağlamıştır. Zirve sonunda kurucu başkan Sn. İmamoğlu, B40 Ağı Başkanlığını Atina Belediye Başkanı Kostas Bakoyannis'e devretmiştir.

Ukraynalı Çocukların İstanbul Ziyareti

Megaşehirler Zirvesi, ArtIstanbul Feshane

Avrupa Kentleri ve Küresel Zorlukları Zirvesi

Avrupa Kentleri ve Küresel Zorluklar Zirvesi, 28-30 Eylül tarihleri arasında Floransa şehrinde düzenlenmiştir. Bu etkinlik, Avrupa'daki önemli şehir liderlerini bir araya getirerek küresel sorunları tartışma fırsatı sunmuş, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve Paris Belediye Başkanı Anne Hidalgo, etkinliğin açılış konuşmasını gerçekleştirmiştir. Zirve süresince, Amsterdam, Budapeşte, Bolonya, Paris ve Leipzig belediye başkanlarıyla ikili görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Zirvenin sonunda, şehirlerin doğrudan faydalanması için AB fonlarından talepte bulunulması da dâhil olmak üzere görüş ve düşüncelerin bir manifesto haline getirilerek Avrupa Komisyonu'na sunulması kararlaştırılmıştır.

Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlara Üyelik ve Etkinliklerine Katılım

Kardeş Şehirler ve Uluslararası Kuruluşlara Üyelik

Belediyemizin halihazırda kardeş şehir ilişkisi kurmuş olduğu yabancı kent sayısı 40 olup, iş birliği protokolü imzalanan kent sayısı 21 ve mutabakat zaptı imzalanan kent sayısı 31'dir. Yine uluslararası birçok kuruluşa üyeliğimiz devam olup yıl içerisinde Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyine (GSTC) üyeliğimiz gerçekleştirilmiştir. Belediyemizin üyesi olduğu METROPOLIS'in Brüksel Kent Forumunda gerçekleştirilen Genel Kurulunda, Belediyemiz 2024 - 2026 dönemi için tekrar Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiştir. Yine üyesi olduğumuz Milano Kentsel Gıda Politikası Paktı (MUFPP) Yönetim Kuruluna, Belediyemiz seçilmiştir.

Tablo 18. İBB'nin Üye Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

Kısaltma	Kuruluşun Adı	Üyelik Tarihi	Üyelik Durumu
OICC	İslam Başkentleri ve Kentleri Teşkilatı	25 Haziran 1984	Yönetim Kurulu Üyesi
UCLG	Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Dünya Teşkilatı	11 Eylül 1987	Üye
METROPOLIS	Dünya Büyük Metropoller Birliği	18 Nisan 1995	Yönetim Kurulu Üyesi
ECAD	Uyuşturucuya Karşı Mücadele Veren Avrupa Kentleri Teşkilatı	11 Eylül 1997	Üye
LHC	Tarihi Şehirler Birliği	24 Mayıs 2002	Üye
EUROCITIES	Avrupa Kentleri Teşkilatı	8 Eylül 2004	Ortak Üye
OWHC	Dünya Mirası Şehirleri Teşkilatı	8 Kasım 2005	Üye
EMI	Depremler ve Megakentler İnisiyatifi	18 Ocak 2006	Proje Partneri
WUWM	Dünya Haller Birliği	2 Eylül 2007	Üye
WHO Healthy Cities Network	Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Kentler Ağı	15 Haziran 2009	Üye
TDBB	Türk Dünyası Belediyeler Birliği	15 Ocak 2010	Üye
AMF	Asya Belediye Başkanları Forumu	2 Nisan 2011	Üye
ESN	Avrupa Sosyal Hizmet Ağı	24 Haziran 2011	Üye
DEMHIST	Uluslararası Tarihi Ev Müzeleri Komitesi	21 Eylül 2017	Üye
EIT Urban Mobility	Avrupa İnovasyon ve Teknoloji Enstitüsü	01 Ocak 2021	Üye
CIVITAS	CIVITAS Forum Ağı	09 Ağustos 2021	Üye
C40	Büyük Kentler İklim Liderlik Grubu	30 Eylül 2021	Üye
B40	Balkan Şehirleri Ağı	30 Kasım 2021	Kurucu Üye
LUCI	Uluslararası Aydınlatma Derneği	11 Nisan 2022	Üye
MILANO PACT	Milano Kentsel Gıda Politikası Paktı	12 Nisan 2022	Yönetim Kurulu Üyesi
GSTC	Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi	16 Haziran 2023	Üye

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Hedef
A9H8 - Kurumsal Bilgi Teknoloji Altyapısını Geliştirmek

BİLGİ SİSTEMLERİ YÖNETİMİ

Bilgi Güvenliği

Bilgi Sistemleri Güvenliği

Kullanılan güvenlik sistemleri; güvenlik duvarları (firewall), atak önleme sistemleri (IDS), virüs koruma programları (masaüstü, ağ geçidinde, vb.), casus yazılım koruma programları (anti spyware), çöp mail (anti spam) uygulamalarını içermektedir.

KVKK İle İlgili Çalışmalar

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu sağlamak için yürütülen proje; kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevcut yasal süreci, prosedürlerin gözden geçirilmesini ve kanunun gerekliliklerine uyum sağlamak için gerekli değişikliklerin uygulanmasını içermektedir.

Yıl içerisinde; Web İzolasyon Çözümü, E-posta Kapısı Güvenliği, Ağ Erişim Kontrolü, Web Kapısı Güvenliği, SOC Orkestrasyon, Fortinet Loglama, Analiz ve Raporlama Aracı testleri yapılmıştır.

Merkezi Yedekleme Sistemi

Ana sistemlerin yedeğinin otomatik olarak alınmasını düzenleyen Merkezi Yedekleme Sistemi kesintisiz olarak çalışmakta olup kullanılan yedekleme programı ile çeşitli zamanlarda geçmişe ait veriler tekrar sisteme aktarılabilmektedir. Kurumun kritik süreçlerini destekleyen verilerin, işletim sistemlerinin, veri tabanlarının ve uygulamalarının düzenli olarak yedeği alınmakta ve takibi yapılmaktadır. Yıl içerisinde güncellenen teknolojik donanımlar ile sistemin güncel tutulması sağlanmaktadır.

Siber Saldırılarla İlgili Çalışmalar

Belediyemiz siber saldırılara karşı gerek kendi internet çıkışlarında kullandığı UTM cihazlarıyla gerekse internet hizmetini aldığı internet servis sağlayıcıların sunmuş oldukları DDOS ataklarını önleme hizmeti yoluyla korunmaktadır. Ayrıca, kurum bünyesinde düzenli olarak zafiyet testleri yapılmakla birlikte yılda bir kez de bağımsız bir kurumdan zafiyet testi hizmeti alınmaktadır. Aynı zamanda Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi'nin (USOM, TR-CERT) çalışmalarından yararlanılmaktadır. 2023 yılında USOM tarafından bildirilen 181.072 adet tehdit içerikli site, fortinet tehdit istihbaratından gelen 2.321 adet botnet IP adresi ve 80.000 adet botnet domain adresine erişim engellenmiştir.

Genişbant Haberleşme Altyapı Çalışmaları

Fiber Optik Haberleşme Sistem ve Altyapı İşlemleri

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan altyapı işletmeciliği hizmeti vermek amacıyla, lisans almış işletmecilerin İBB görev ve sorumluluk alanlarında haberleşme altyapıları tesisi ve mevcut altyapıları kullanma talepleri incelenmektedir. Bu taleplerin incelenmesinde gereksiz ve mükerrer kazıların önlenmesi, şehrin altyapısının etkin ve verimli kullanılması, emek, zaman ve mali kaynak israfına neden olmamak kriterleri göz önünde bulundurulmakta ve İBB Elektronik Haberleşme Geçiş Hakkı Tarifesinde belirtilen geçiş hakkı bedellerinin işletmeciler tarafından ödenerek ortak telekomünikasyon altyapılarının tesis edilmesi sağlanmaktadır. Tesis edilen ortak telekomünikasyon altyapılarının işletmecilerce kullanımı için altyapı kullanım modeli geliştirilmiştir. 2023 yılında 606 geçiş hakkı izni sağlanmıştır. Tüm İBB binalarında IT teknolojisi; park bahçe ve meydanlarda wifi, kamera, ekran hizmetlerinin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan fiber optik kablo altyapı hizmeti sağlanmaktadır.

Tablo 19. Fiber Optik Haberleşme Sistem ve Altyapı

	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Fiber Optik Kablo Uzunluğu (km)	1.100	1.160	1.367	1.421	1.465
Fiber Ağında Bulunan Lokasyon Sayısı - Mevcut (Adet)	100	104	113	124	131
Fiber Ağında Bulunan Nokta Sayısı - Mevcut (Adet)	769	770	813	904	1.002
İBB Kontrolündeki Haberleşme Altyapısı Uzunluğu - Mevcut (km)	2.959	3.590	3.713	3.816	3.966
Yeni Çekilen Toplam Fiber Optik Kablo Uzunluğu (km)	100	60	127	54	44
Fiber Optik Ağına Yeni Dâhil Edilen Lokasyon Sayısı (Adet)	10	1	12	11	7
Fiber Optik Ağına Yeni Dâhil Edilen Nokta Sayısı (Adet)	111	21	87	91	98
İBB Kontrolündeki Haberleşme Altyapısı Uzunluğu - Yeni (km)	28	4	123	103	150

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Haberleşme Hizmetlerine Yönelik Altyapı Çalışmaları

GSM Baz İstasyonu Kiralama ve Yer Seçim Belgesi Faaliyetleri: GSM baz istasyonu kiralama faaliyetleri 2007 yılından beri yürütülmekte, yer seçim belgesi işlemleri ise 2018 yılından beri yürütülmektedir. Belediyemiz mülkiyeti ve tasarrufundaki alanlarda baz istasyonu taleplerinin değerlendirilmesi, ücret hesabının yapılması ve mevcut istasyonların takibi faaliyetleri yürütülmektedir. 2019-2023 yılları arasında GSM operatörlerine toplam 8.674 adet Yer Seçim Belgesi verilmiştir.

Telsiz Sistemleri: Belediyemizde 2008 yılında kurulan Geniş Alan Kaplama Telsiz Sistemi (GAKTS), Bayrampaşa merkez istasyon olmak üzere 18 istasyonda hizmet vermektedir. Telsiz kuleleri depreme dayanıklı olarak inşa edilmiş olup güvenlik kameraları ile telsiz sisteminin güvenliği sağlanmıştır. SCADA sistemleri ile sitelerdeki her türlü alarm takip edilmekte, UPS ve jeneratör sistemleri ile kesintisiz güç sağlanmaktadır. Yıl içerisinde 3.672 telsiz ile aktif olarak hizmet verilmiştir.

İBB Geniş Alan Kaplama Telsiz Sistemi Genişletme ve Revize Edilmesi: Belediyemiz birimlerinin faaliyetler ile acil ve afet durumlarında ihtiyaç duydukları haberleşmenin kesintisiz sağlanması ve verilen hizmetlerde aksama yaşanmaması amacıyla, mevcutta kullanılan analog telsiz sisteminin sayısal telsiz sistemine dönüştürülmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Belediyemiz bağlı kuruluşları (İETT, İSKİ) ile İGDAŞ'ın kullanacağı telsiz sistemi kurulumları bu proje kapsamında yapılmaktadır.

Proje kapsamında; 8 noktada belediyemize ait telsiz kule imalatı yapılmış, 5 noktada İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma ile protokol gerçekleştirilerek bu kurumlara ait telsiz kulelerine Belediyemize ait telsiz sistemlerinin kurulumu gerçekleştirilmiş, 4 noktada bina üzerine telsiz sistemi kurulmuş olup telsiz sistemlerinin aktif olma oranı % 99'dur. 35 istasyonda 490 adet yeni telsiz röle (Baz İstasyonu) kurulumu yapılmıştır. Telsiz istasyonlarından ücretsiz faydalanan kamu kurumu sayısı ise 28 adettir.

Görüntüleme ve Güç Sistemleri Yönetimi

UPS/Kesintisiz Güç Kaynakları: Belediyemiz birimlerinde elektrik enerjisi ile beslenen, hayati önem taşıyan, sürekli çalışması gereken cihaz ve sistemlerin korunmasını sağlanmak amacıyla son teknolojiyle donatılmış güç kaynaklarının ihtiyaç dâhilinde karşılanması, bakım/kontrol, onarım ve kurulumları yapılarak işler halde tutulması sağlanmaktadır.

Tablo 20. Güç Kaynak Sayıları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Mevcut Güç Kaynağı Sayısı	471	716	756	704	752
Kurulumu Yapılan Güç Kaynağı Sayısı	10	185	20	15	29
Bakımı Yapılan Toplam Güç Kaynağı Sayısı	942	1.100	600	800	720

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Kameralar: Tarihi ve turistik mekânlar, meydanlar ve belediyenin hizmet sunduğu noktalarda online olarak izlenebilen kamera sistemleri bulunmaktadır. Ayrıca, Belediyemiz birimlerinde yer alan güvenlik kameraları ve olası afet durumunda kritik noktaların izlenebilmesi için kurumumuz tarafından kameralar kurulmakta olup periyodik bakım ve arıza giderme, temizlik gibi işlemlerin de yürütülmesi sağlanmaktadır. Yıl içerisinde; 4 adet yurtta (261 Adet), 13 adet kütüphanede (159 Adet), 7 adet kent lokantasında (33 Adet), 10 adet parkta (320 Adet) gibi birçok sosyal alanlarda ve birimlerimizde kamera kurulum, devreye alım çalışmaları yapılmıştır.

Tablo 21. Kamera Sistemleri Dağılımı (Adet)

	Nokta Sayısı	Kamera Sayısı
Turistik Kameralar	25	27
İtfaiye Güvenlik Kameraları	98	870
Acil Durum Kameraları	19	23
Hayvan Bakımevleri Kameraları	7	315
CCTV	1.350	20.918
Park ve Bahçe Kameraları	1.450	1.450

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Telekomünikasyon Sistemleri

Santral Sistemi: Belediyemiz birimlerinde kullanılan sayısal ve IP telefon santrallerinin yönetim, bakım ve işletilmesi yapılmaktadır. 3.670 sayısal, 1.175 analog ve 8.775 IP olmak üzere toplam 13.620 telefonla hizmet verilmektedir.

Telekomünikasyon Hizmetleri: Belediyemizin tüm birimlerinde haberleşme ağı için gerekli sabit ve mobil devrelerin operatörlerden temini, tesisi ile bakım onarımı ve arıza takibi yapılmaktadır. 886 analog, 6 sayısal, 88 ADSL İnternet hizmeti verilmiştir.

SMS Hizmetleri: İstanbul'da yaşayan vatandaşlarımıza bayram tebrikleri ve kutlama mesajları gönderilmekte, ayrıca belediyemizin sunduğu hizmetler hakkında bilgilendirme SMS'leri iletilmektedir. 2023 yılı boyunca toplam 680.095.186 adet SMS gönderilmiştir.

Nokta İstanbul: 1.930 başvurunun yapıldığı New Generic Top Level Domain Programına, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ".ist" ve ".istanbul" ile 2 alan adına başvuran birkaç şehirden biridir. İstanbul'un marka değeri ve bilinirliğinin artırılması ve yeni gelir kaynağı kazandırılması amacıyla yıl içerisinde ".istanbul" ve ".ist" alan adlarının satış işlemlerine devam edilmiş olup, toplam kayıtlı alan adı sayısı 13.823'dür.

Network

Yerel Alan (LAN) ve Genel Alan (WAN) Ağı: İBB network altyapısı kendi fiber bağlantıları ile oluşturulmuş bir ağdır. Bu ağda; İBB datası, şehir kameraları (trafik, EDS, zabıta, turizm vb.), scada sistemleri ve wifi şebekesi bulunmaktadır. İBB'nin omurga network şebekesi, yeni nesil cihazlar temin edilerek internet servis sağlayıcılarında olduğu gibi gelişmiş bir MPLS teknolojisine geçirilmiştir. Ayrıca, network şebekesinin hızı 160 Gbps'e kadar çıkarılmıştır. İBB birimleri için gerekli cihazlar tedarik edilip yeni birimlere kurulumlar yapılmış, arızalı ve eski cihazlar değiştirilmiştir. Yeni kurulan MPLS teknolojisi sayesinde, İBB datası, şehir kameraları, wifi, İştirakler ve diğer kamu hizmetleri birbirlerinden izole edilerek güvenli hale getirilmiştir. İBB network şebekesi 7x24 izlenmekte ve bakımı yapılmakta olup sürekli olarak geliştirilmektedir.

Kurumsal NOC Sistemi Projesi: Bütünleşik haberleşme altyapılarının kullanımının artması ve sanallaştırma teknolojisinin yoğun kullanımı ile sunucu sayısının artması sonucu kapsamlı altyapı izleme sistemlerine ihtiyaç duyulmuştur. Kurumumuz 1.000 adetten fazla sunucu altyapısı ile bu ihtiyacı gidermiş olmaktadır (Network Sistemleri, Storage, Uygulamalar, Veri Tabanları, Kablosuz Sistemlerin izlenmesi, alarm mekanizmalar kurulması, BYSM CMDB, olay bildirimi entegrasyonları). 2023 yılında BİM Database grubu ile detaylı çalışma yapılarak MSSQL veritabanları ayrıntılı şekilde çok sayıda metrikle izlenmeye başlanmış olup alarm çeşitliliği artırılmıştır.

Kurum İçi Bilişim Teknolojilerine Yönelik Destek Hizmetleri

İntranet ve Kurum İçi Portal

Kurumumuz birimlerine yönelik çevrim içi uygulamalar kurum içi portal niteliği taşımaktadır. Bu uygulama içerisinde; belediye ile ilgili günlük gazete kupürleri, kurum içi program indirme sitesi, personel bilgi sistemi (maaş, bordro, özlük, izin, terfiler, sicil notları, hizmet belgesi, mal beyanı, işe giriş-çıkış saatleri, yemek kesintileri, tedavi ödemeleri vb.), kurum içi telefon rehberi, malzeme talep ve temin hareketleri, PC-Printer, genel sistem arıza talep ve takipleri ve benzeri uygulamalar yer almaktadır.

Veri Yönetim Çalışmaları

CBS Mekânsal Veri Tabanının Yönetilmesi ile İlgili Çalışmalar: Merkezi coğrafi veri tabanlarının operasyonel süreçte işletilmesine, yönetilmesine devam edilmekte olup günlük log izleme ve temizliği gibi performans iyileştirme çalışmaları yürütülmüştür. Açık kaynak kodlu PostgreSQL veri tabanı ortamının işletilmesi çalışmaları kapsamında; connections monitoring, log file monitoring ve vacuum işlemleri gerçekleştirilerek sistemin kararlı ve performans isteklerine cevap verecek düzeyde çalışması sağlanmıştır.
Büyük Veri Yönetimi Çalışması: Yapılan teknolojik araştırmalar doğrultusunda Open source olarak kullanılabilecek Big data çözümleri analiz edilmiştir. Big data altyapı değişikliği çalışmaları kapsamında; İstanbul senin önemli kaynağı segment büyük veri ortamına eklenmiştir. Büyük veri havuzumuzun hacmi ise 307.93 TB'dir.
Kafka Logger Uygulaması: İBB Kafka uygulamasında tanımlanmış olan topiclerden gelen belli formattaki veri akışlarını veri tabanına anlık olarak aktaran bir kurum içi yazılımdır.
Veri Ambarı Uygulaması: Kurumumuzun tüm operasyonel sistemlerinde ve dış kaynaklarında oluşan verilerin tek bir yapıda toplandığı, yetkili olan tüm kişilerin hızlı ve rahat bir biçimde bilgiye ulaşabildiği veri ambarı sistemleri oluşturulmuş olup, verilerin ortak bir veri havuzuna aktarılması, kullanılabilir bilgiye dönüştürülmesi ve karar destek raporlarının üretilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Veri ambarı 1.510 aktif kullanıcı tarafından kullanılmakta olup yıl içerisinde 6 proje dâhil edilmiş, 510 rapor oluşturulmuştur.

Bilgi Teknolojileri Hizmetleri

Kurumumuzda BT Talep Portalı 2020 Şubat ayında canlıya alınmıştır. Kurumun ihtiyaçları ile uyumlu hale getirilmesi kapsamında; son kullanıcı ekranlarını tasarlamak, sunmak, yönetmek, sürekli iyileştirmek ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. BT servislerinin dijitalleşmesi sağlanmış olup bu sayede yönetici, son kullanıcı ve iş birimi olarak kişilerden bağımsız, şeffaf, verimli ve uçtan uca dijital bir süreç yönetimi sunulmaktadır. Bu kapsamda; Belediyemizde portal üzerinden gelen talepler ilgili gruplara (Teknik Destek, Network, Sistem, CAD-GIS lisans destek vb.) yönlendirilerek 8 dakika içinde müdahale edilmektedir.

Emlak Bilgi Sistemi (EBİS)

Belediyemizde kamu taşınmazlarının yönetimi konusunda; lokasyon bazlı taşınmaz, arşiv, gelir-gider, süreç, iş zekası çözümlerini tek bir platformda birleştiren EBİS kullanımı devam etmektedir. Bu sistemde; Envanter, Değerleme, Ecrimisil vb. modüllerin güncellemeleri de takip edilmektedir.

Reklam Yönetim Sistemi (REYİS)

Kurumumuzun çalışmalarını yenilikçi çözümlerle halka sunarak pozitif imaj oluşturmak, teknolojik çözümlerle dünyadaki gelişmelere ayak uydurmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda; İstanbul Reklam Değer Haritası, Reklam Yönetimi Stratejileri Kılavuzu, Denetim Sistemi Modeli çalışmaları devam etmektedir.

Bilgi Teknolojileri Altyapı Çalışmaları

İBB Veri Merkezi

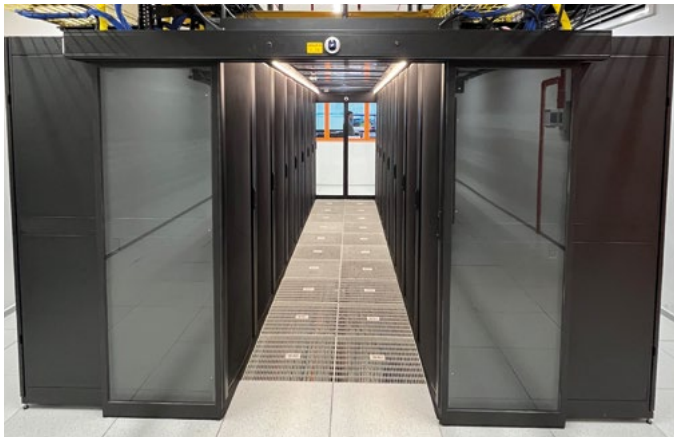
İBB Veri Merkezi, 1.000 m²si beyaz alandan oluşan 3.500 m² kapalı alan üzerine kurulu uluslararası veri merkezi derecelendirme kuruluşu Uptim, e İnstitute tarafından verilen Tier III Certification of Constructed Facility ve Tier III Certification of Design Documents sertifikalarına sahip ilk ve tek kamu kurumu olan merkezdir. Bu merkezde; sunucu barındırma, kiralama, bulut hizmetleri, veri depolama, yedekleme ve arşivleme hizmetleri, felaket kurtarma, IT operasyon destek vb. hizmetler sunulmaktadır. Kurumun güvenlik operasyonlarını izleme, analiz etme, problemler tespit etme ve yönetme faaliyetlerinin gerçekleştirildiği merkez olan Security Operation Center (SOC) 2023 yılında hizmete alınmıştır.

İşletim ve İletişim Faaliyetleri

Sistem altyapısında kullanılmakta olan donanım (sunucular, veri depolama sistemleri, yedekleme sistemleri vb.) ve yazılımların (işletim sistemleri vb.) yönetilmesi ve bakımı, garanti süreleri biten sistemler için bakım anlaşmaları, yeni ihtiyaçlardan dolayı yetersiz kalan sistemler için ise yeni yatırımlar yapılmaktadır. Mevcut sunucu sayımız 166 adet, depolama ünitesi kullanım oranı %69 ve sunucuların sanallaşma oranı ise %98.03'tür.

Proje Yönetim Çalışmaları

Belediyemiz 2023 yılında Proje Yönetim Ofisi (PYO) aracılığıyla uluslararası standartları kullanarak gerçekleştirdiği projelerle, belediye hizmet kalitesini en üst düzeyde tutmayı hedeflemiştir. Bu kapsamda; PYO tarafından 32 proje yönetilmiş ve 10 projenin kapanışı gerçekleştirilmiştir.

İBB Veri Merkezi, Başakşehir

Yazılım Çalışmaları

Vatandaşa Yönelik Geliştirilen Web/Mobil Projeler

Tablo 22. Vatandaşa Yönelik Geliştirilen Web/Mobil Projeler

Program/ Uygulama Adı	Program/ Uygulama Adı
Ambulans Nakil Uygulaması	İçerik Yönetim Sistemi (Göç Yönetimi)
Anıt Ağaçlar Projesi	istanbulgucleniyor.ibb.istanbul
Bina Tespiti Projesi	İstihdam Zirvesi
Bölgesel İstihdam Ofisleri Portalı BİO	KariyerİBB Portalı
Bütçe Senin	Kurban Takip
Cumhuriyetingencyazilimciyuzu.istanbul	Lojistik Güzergâh İzin Sistemi
Deprem-Lojistik Dağıtım Sistemi	Robotik Süreç Otomasyonu
E-Dilekçe Projesi	SEDEP
Genç Üniversiteli	Sen Oku Diye
Halk Market	Tech Istanbul Web Sitesi
İbb İstanbul	Wordle İstanbul
İBB Öğrenci Yurt Otomasyonu	Yuvamız İstanbul Uygulaması
İBB Teknoloji Atölyeleri	Yürü Be İstanbul Mobil Uygulaması
ibbWiFi Mobil APP Projesi	

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Kurum İçine Yönelik Geliştirilen Web/Mobil Projeler

Tablo 23. Kurum İçine Yönelik Geliştirilen Web/Mobil Projeler

Program/ Uygulama Adı	Program/ Uygulama Adı
Audience Loader (İstanbul Senin Bildirim Gönderme Uygulaması)	İPA Etkinlik Rezervasyon Sistemi
DARKOS	Kişisel Verileri Koruma Kanunu Uyum
Darülaceze Kurumsal Otomasyon Sistemi	Malzeme Takip Programı
DAYSİS (Doküman Arşivleme ve Kurumsal Yazışma Sistemi) Uygulaması	Megacitiessummit.ofg
ESM Video Analiz	Meta Data Katalog
Finans Yönetim Sistemi FYS	sahaprojeleri.ibb.gov.tr
GLASS	Stok-Talep-Satınalma (STS)
GSM Başvuru Yönetim Platformu	Taşınır Mal Programı (TMP)
Haberleşme Giderleri	Trafik Ceza Uygulaması
İbb Kurumsal	Zabıta Denetleme Sistemi (ZDS)

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

IoT Platform Çalışmaları

Belediyemizde IoT platformu sunucuya kurularak proje temeli oluşturulmuş ve proje kapsamında PoC gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Kurulan platform üzerinde çeşitli PoC'ler gerçekleştirilerek özellikle Hava Kalitesi, Akıllı Sulama ve Atık Yönetimi konuları üzerinde yoğunlaşılmıştır. Platforma eklenen simülatör cihazlar sayesinde, sensörlerden elde edilen anlık verilerin etkili bir şekilde takip edilebildiği dashboardlar oluşturulmuştur. Gerçekleştirilen PoC'ler, platformun başarılı bir şekilde işlediğini ve farklı uygulama senaryolarında etkili sonuçlar verdiğini göstermiştir. Veri gelmemesi ya da verilerde yaşanan anormallikler gibi insan müdahalesi gerektirebilecek durumlarda ilgili kişilere mail veya SMS yolu ile bilgilendirilebileceği gözlemlenmiştir.

Hedef
A9H9 - İç Denetimin Etkinliğini ve Farkındalığını Artırmak

İÇ DENETİM

İç Denetim

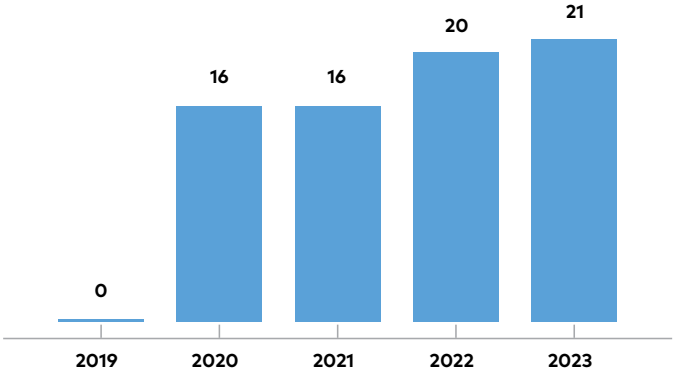
Belediyemizde, etkin bir denetim ortamı oluşturmak, iç denetim uygulamalarını geliştirmek, farkındalığını artırmak, kurumun risk yönetimi, kontrol ortamı ve yönetişim süreçlerine katkı sağlamak amacıyla, denetim planı hazırlanmakta ve hazırlanan plan doğrultusunda; mali, uygunluk, performans, sistem ve bilgi teknolojileri (BT) denetimleri gerçekleştirilmektedir. Doğrudan Belediye Başkanına bağlı olan İç Denetim Birimi Başkanlığında yapılan iç denetimler, sertifikalı 18 iç denetçi tarafından yerine getirilmektedir.

2023 yılında Belediyemiz iç denetim faaliyetinin etkinliğini artırmak üzere, öncelikle riskli alanlara yönelerek iç denetim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması çalışmaları yürütülmüştür. Bu doğrultuda; İç Denetim Programında yer alan 21 adet denetim ile faaliyetlerin ilgili mevzuata, stratejik plan, program ve hedeflere uygun olarak etkili bir şekilde yürütülmesine katkı sunmak amaçlanmıştır.

2023 yılı İç Denetim Programı çerçevesinde;

- 2023 yılı İç Denetim Programı uyarınca 21 adet denetimin tamamına başlanılmış olup, bu denetimlerden 12 adedi yıl içinde tamamlanmıştır. Kalan 9 adet denetimin son aşamasına gelinmiştir.
- 2022 yılından 2023 yılına devreden 7 adet denetim bu dönemde tamamlanmıştır. Ayrıca, 2022 yılı Dönemsel Gözden Geçirme faaliyeti kapsamında da İç değerlendirme yapılarak, 2023 yılı içerisinde, 2022 yılından 7 adet ve 2023 yılından 12 adet olmak üzere 19 adet İç Denetim ve 1 adet İç Değerlendirme Raporu olmak üzere toplam 20 adet rapor hazırlanmış ve gereği için denetlenen birimlere iletilmiştir. Söz konusu raporlardan; 15 tanesi Sistem ve Uygunluk Denetimi, 2 tanesi Sistem Denetimi, 1 tanesi Uygunluk Denetimi, 1 tanesi BT ve Sistem Denetimi ve 1 tanesi de İç Değerlendirme Raporudur.

Şekil 2. Programlanan Denetim Sayıları (Adet)

Kaynak: İç Denetim Birimi Başkanlığı, 2023

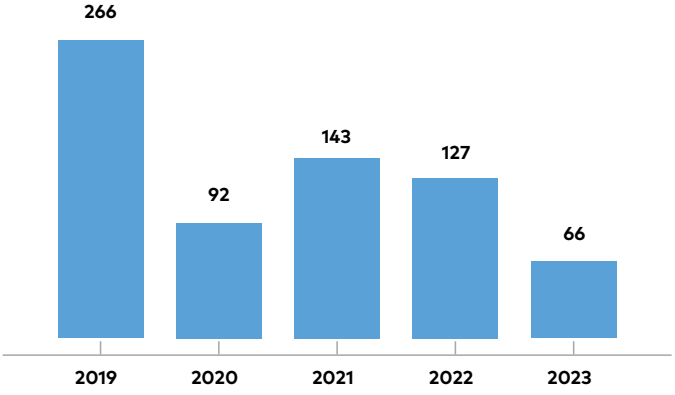
Meclis Denetimi

Belediyelerde meclis denetimi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25'inci maddesinde belirtildiği üzere Faaliyet Raporunu değerlendirme, Denetim Komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru şeklinde yapılmaktadır.

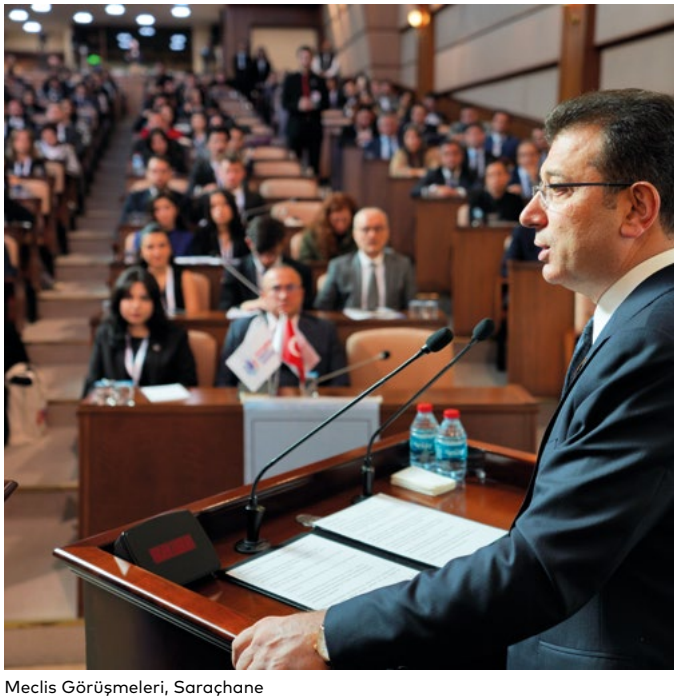
Her yıl Ocak ayında üç ay süre ile meclis tarafından seçilmekte olan Denetim Komisyonu; belediye ve bağlı kuruluşlarının bir önceki yıl gelir-giderleri ve bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemleri ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen ihalelerin denetimini yapmaktadır.
Meclis Üyeleri, Meclis Başkanlığına soru önergesi vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, belediye başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

Ayrıca, her yıl Nisan ayında Faaliyet Raporu Mecliste görüşülmektedir.

Şekil 3. Yıllara Göre Meclis Soru Önerge Sayıları (Adet)

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Meclis Görüşmeleri, Saraçhane

İSTANBUL Başardı

2 DAYANIKLI İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

DAYANIKLI İSTANBUL

Amaç

A1. Nitelikli ve Fonksiyonel Yaşam Alanları Geliştirerek Dayanıklı Bir Şehir Oluşturmak

A1H1. İstanbul'un Afete Dayanıklılığını Artırmak

A1H2. İstanbul'un Kültür ve Tarihini Yansıtan, Sürdürülebilir Kent Estetiğini Sağlamak

A1H3. Kentsel Dönüşüm Hizmetlerini Afet Önceliği ile Şeffaf ve Katılımcı Yöntemlerle Gerçekleştirmek

A1H4. Kentsel Planlama Sürecini Hazırlanmakta Olan 2050 Vizyon Belgesi Çerçevesinde Kentsel Bilişimden Yararlanarak Şeffaf ve Katılımcı Biçimde Yönetmek

A1H5. Afet ve Acil Durumlara Müdahale Kapasitesini ve Toplumsal Farkındalığı, Akıllı Sistemler ve Teknolojiden Faydalanarak Geliştirmek

A1H6. İmar Uygulama ve Denetim Süreçlerini Etkin Yönetmek

A1H7. Bütünleşik Kent Bilgi Sistemini Geliştirerek Akıllı Şehir Uygulamaları ile Sistemin Etkin Kullanımını Sağlamak

Kent planlarının; gelecek nesillere yaşanabilir, kültürel dokusu korunmuş, doğal ve kültürel mirasa saygılı, çevreyle uyumlu ve altyapısı tamamlanmış şehirler bırakacak şekilde yapılması esas olandır. Bu nedenle mutlaka katılımcı, sürdürülebilir ve bütüncül bir planlama sistemini hayata geçiriyoruz.

İmar yönetimi ile; bir yandan şehrin planlı ve düzenli gelişmesi sağlanırken, bir yandan da kentin tarihi, doğal ve kültürel değerleri korunarak, çarpık büyüme eğilimleri engellenmektedir. Bu alanda haritacılık, üst ve alt ölçekli planlama faaliyetleri, imar uygulamaları ve denetimleri, kentsel dönüşüm ve tasarım çalışmaları gelişen yönetim sistemleri ile yürütülmektedir.

Halkın planlamaya ve yaşam çevresinin düzenlenmesine katılımından gerçek, anlamlı ve verimli sonuçlar almak için, bireylerin, projeler ve dokümanlar kullanılarak her türlü iletişim olanakları ve teknikleri ile bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Mobil uygulamalarla bilgilendirme ve katılım mekanizmaları desteklenmektedir.

İstanbul'un deprem ve diğer doğal afetler nedeni ile maruz kalabileceği kayıpların analiz edilmesi, risk azaltma stratejilerinin geliştirilmesi, afetler üzerine farkındalığın artırılması ve sürdürülebilir kentsel dayanıklılığın oluşturulabilmesi için gerekli çalışma ve uygulama projeler yürütülerek daha güvenli bir gelecek inşa edilmesine katkı sağlanmaktadır.

Kentin yıpranmış, yanlış yapılaşmış bölgeleri ve yeni oluşmakta olan konut ihtiyacı da kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir.

Kentsel dönüşüm ile oluşturulan çözüm yolu, kentlilerin ekonomik, sosyal ve mekânsal tüm problemlerine eğilmeli, kentlilerin hayatını kolaylaştıran çözümler üretmelidir. İstanbul gibi afetler karşısında kırılgan olan bir kentte kaçınılmaz hâle gelen kentsel dönüşümün bir fırsat olarak değerlendirilmesi ve diğer kentsel sorunların da bu başlıkta ele alınması gerekmektedir.

Bu amaçla gerçekleştireceğimiz kentsel dönüşüm projelerinde ilk amacımız ekonomik, sosyal ve mekânsal tüm problemleri çözecek, hayatı kolaylaştıracak ve kentin yararını gözetecek kentsel dönüşüm projeleri üretmek olacaktır.

2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
İstanbul'un Afete Dayanıklılığını Artırmak	101.825.708
İstanbul'un Kültür ve Tarihini Yansıtan, Sürdürülebilir Kent Estetiğini Sağlamak	834.308.494
Kentsel Dönüşüm Hizmetlerini Afet Önceliği ile Şeffaf ve Katılımcı Yöntemlerle Gerçekleştirmek	378.365.504
Kentsel Planlama Sürecini Hazırlanmakta Olan 2050 Vizyon Belgesi Çerçevesinde Kentsel Bilişimden Yararlanarak Şeffaf ve Katılımcı Biçimde Yönetmek	219.082.063
Afet ve Acil Durumlara Müdahale Kapasitesini ve Toplumsal Farkındalığı, Akıllı Sistemler ve Teknolojiden Faydalanarak Geliştirmek	4.456.815.805
İmar Uygulama ve Denetim Süreçlerini Etkin Yönetmek	167.522.970
Bütünleşik Kent Bilgi Sistemini Geliştirerek Akıllı Şehir Uygulamaları ile Sistemin Etkin Kullanımını Sağlamak	166.807.243

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Hedef
A1H1 - İstanbul'un Afete Dayanıklılığını Artırmak

KENTSEL RİSKLERİN ANALİZİ

Afet ve Acil Durum Odaklı Risk Analiz Çalışmaları

Afet Risk Analizi Çalışmaları

Tuzla İlçesi Jeomedikal (Radyoaktivite) Tehlike Haritalarının Oluşturulması

Sendai afet risk azaltma çerçevesine göre jeomedikal tehlike bir afet türü olup doğal radyoaktivite de jeomedikal tehlike türü içerisinde değerlendirilmektedir. Birçok uluslararası kuruluş tarafından radyoaktif elementlerin, dünya ortalama değerleri ve radyolojik risk açısından insan sağlığına zararlı olabilecek sınır değerler verilmiştir. Doğal radyoaktivite ölçümü, yerleşime uygunluk ve jeomedikal tehlikelerin belirlenebilmesi için İstanbul'da Sancaktepe Granit'lerinin büyük bir bölümünün yer aldığı Tuzla ilçesinde pilot proje gerçekleştirilmiştir. Yıl içerisinde Tuzla ilçesinde 1.000 adet noktada jeofizik (gamma-spektrometre) ölçümler ile uranyum, toryum, potasyum miktarı belirlenerek "Radyolojik Risk Hesabı" ve "Tehlike Haritaları" oluşturulmuştur. Ölçülen değerlerin Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK,2010) Türkiye ortalama değerleri ve UNSCEAR (United Nations Scientific Commitee on the Effects of Atomic Radiation,2000) dünya ortalama değerleri üzerinde değerler olduğu görülmüş olup mevcut olan doğal radyoaktif elementlerden kaynaklı "Kanser Etki Haritası" oluşturulmuştur. Elde edilen tüm radyoaktif haritalar ile mevcut jeoloji ve hidrojeoloji haritaları karşılaştırılarak hem tarım arazisine hem de yer altı suyuna etkisi belirlenmiş aynı zamanda da yeni yerleşim alanlarının önceliklendirilmesi için öneride bulunulmuştur. Ayrıca uranyum aktivite konsantrasyon değerlerinin hem Türkiye hem de dünya ortalama değerinden yüksek çıktığı alanlarda radon gaz çıkışı olabileceği için bu alanlarda radon gaz ölçümlerinin yapılması aynı zamanda da yeni yapılacak yapıların temeline radon membranları kullanılarak gerekli önlemlerin alınmasının önemi ve ülkemizde mevzuatsal olarak gerekli düzenlemelerin yapılması gerekliliği vurgulanmıştır. Çalışma ülkemizde ilçe bazında, jeolojik ortamların jeomedikal (radyoaktivite) açıdan değerlendirilmesi ve yerleşime yön vermesi açısından yapılan ilk çalışma olmuştur.

Yer Mühendislik Faaliyetleri

Esenyurt İlçesi Taşkın Modelleme ve Risk Azaltmada Doğa Tabanlı Çözümlerin Uygulanabilirliğinin Araştırılması

Sel, taşkın afetine dayanıklı kentsel planlama ve gelişme sağlanması, afetlerin önceden tahmin edilebilmesi ve doğa tabanlı çözümlerin modellenerek; risk, maruziyet ve kırılganlığın önlenmesi/ azaltılması sayesinde İstanbulluların afetlere karşı güvenli ve sağlıklı yaşaması amaçlanmıştır. Pilot bölge olarak seçilen, son yıllarda can kaybına yol açan ve birden çok taşkının gerçekleştiği Esenyurt ilçesinde taşkınlar için klasik çözümlerin ötesinde, dünya genelinde yaygınlaşan doğa tabanlı çözümler irdelenmiştir.

Yıl içerisinde Esenyurt ilçesini de içine alan "Haramidere Havzası"nda klasik yöntemler ve hidrolojik, hidrodinamik (1 ve 2 boyutlu) modeller kullanılarak farklı tekerrür debileri için "Taşkın Tehlike Haritaları" ve "Taşkın Risk Haritaları" oluşturulmuştur. Risk azaltma ve iyileştirme süreçlerine yönelik doğa tabanlı çözüm önerileri geliştirmek için küresel ve ulusal örneklerin incelendiği literatür araştırması yapılmıştır. İlçeye ve havzaya uygun olabilecek üç adet doğa tabanlı çözüm senaryosu üzerinden değerlendirme yapılmış; etkinlik, uygulanabilirlik ve sürdürülebilirlik yönleri bir arada düşünüldüğünde en olası senaryo yöntem olarak seçilmiştir. Seçilen senaryonun; yayılımda ve derinlikte 25, 50 ve 100 yıllık tekrar debilerinde ne kadarlık bir etki yaptığı 2 boyutta sayısal ve görsel olarak ortaya konulmuş ve sonuçları incelenmiştir. İnceleme sonucunda 2, 5, 10 yıllık tekrar debilerinde taşkın riskinin neredeyse ortadan kaybolduğu; 25, 50 ve 100 yıllık tekrarda ise derinlikte yaklaşık %10, alanda da ortalama %8 bir azalmayla birlikte etkilenen nüfus ve yapılarda meydana gelen zararda azalma olduğu görülmüştür.

Afet Riski Altındaki Alanların Belirlenmesine Yönelik Altlık Veri Üretmek Amacıyla Yer Bilimsel Araştırmaların Gerçekleştirilmesi

İlgili mevzuat ve yasalar gereği il genelini kapsayacak şekilde yersel risklerin araştırılması, analiz edilmesi, ihtiyaç analizlerinin geleceği planlayabilecek nitelikte raporlanması ve haritalanması gerekmektedir. Risklerin en aza indirildiği, sağlıklı, güvenli, nitelikli yaşam çevrelerinin oluşturulabilmesi için; doğal yapı analizlerini dikkate alan, afet odaklı kentsel dönüşüm ve gelişim alanları oluşturmaya katkı sağlayacak çalışmada yıl içerisinde;

Heyelan Çalışmaları, belli bir eğime sahip yamaçların kaymaya karşı hassasiyetini belirlemeye yönelik; hareket etmiş ya da hareket etme olasılığının ortaya çıkarılması için "Heyelan Duyarlılık Haritaları" üretilmeye başlanmış olup elde edilen tüm haritalar, web tabanlı olarak geliştirilen ara yüze eklenmektedir.

Hidrojeoloji Çalışmaları, seçilen iki pilot bölgede (Ataşehir Kayışdağı Kuvarsit Sutaşırı ve Beylikdüzü Neojen Sutaşırı) yapılan çalışmalar sonucunda yıl içerisinde ilimiz "Hidrojeoloji Haritaları" üretilmiş, küçük – büyük tüm yeraltı suyu ortamlarının ayrı ayrı tanımlandığı ayrıntılı hidrojeolojik rapor yazımında ise son aşamaya gelinmiştir. Ayrıca tüm hidrojeoloji haritası paftalarının gelecek çalışmalarda kullanıcılar tarafından kolaylıkla kullanılabilmesi için "Teknik Kullanım Kılavuzları" da hazırlanmıştır.

Jeoloji Çalışmaları, eksik/hatalı veriler ile detay verisi olmayan lokasyonlarda arazi çalışmaları yapılarak sahadan örnekler alınmış olup örneklere yönelik laboratuvar çalışmalarında son aşamaya gelinmiştir.

Doğal Kaynaklar Çalışmaları, saha çalışmaları ve sahadan elde edilen örneklerin deney aşamaları tamamlanmıştır. İlimiz geneli kısa-orta-uzun vade doğal kaynak ihtiyacı irdelenmiş ve geleceğe dair tüm öngörülere bağlı alternatif çözüm planları üretilmiştir.

Ayrıca **Jeofizik ve Uzaktan Algılama Çalışmaları** da devam etmiştir. İstanbul il alanının tamamının Jeofizik Harita (frekans, periyot, spektral genlik oranı-zemin büyütmesi ve Vs30) ve raporları tamamlanmıştır. Ayrıca il alanının karasal deformasyonlarının uzaydan takip edilmesi (Phinsar) çalışmaları da 2020 yılından bu yana devam etmektedir.

Yarının Şehirleri Projesi

Edinburgh Üniversitesi tarafından koordine edilen proje ile afet riskinin azaltılması sürecindeki tüm paydaşların

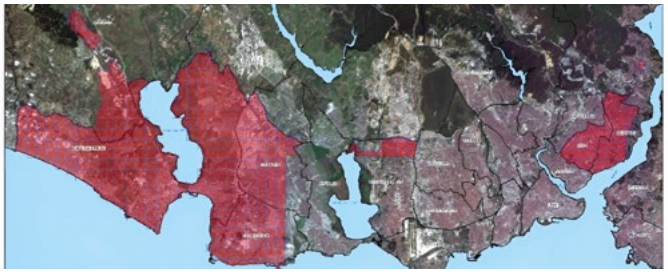
(kamu sektörü, özel sektör, akademi, sivil toplum) ortak bir risk anlayışına kavuşması, ilimizde meydana gelebilecek tehlikelere bağlı gelecekteki kentleşme ve mekânsal gelişme sürecinin ne tip riskler altında olduğunu anlayabilme ve çoklu-tehlike, risk odaklı senaryo sonuçlarına dayalı çözüm geliştirmeleri hedeflenmiştir. Bu kapsamda mart ayında İstanbul Planlama Ajansı, Florya Kampüsü'nde düzenlenen "Vizyon Senaryoları Değerlendirme Toplantısı" doğrultusunda revizyon önerileri dikkate alınarak yeni senaryolar oluşturulmuş ve etki analizlerinde kullanılmak üzere gerçekleştirilen tehlike analizleri de tamamlanmıştır. Ekim ayında Büyükçekmece Belediyesi'nde düzenlenen "Risk Uzlaşısı Çalıştayı"nda; maruziyet, fiziksel hasar görebilirlik ve sosyal kırılganlık değerlendirmeleri yapılmış, belirlenen politikaların etkileri incelenmiş aynı zamanda politikaların uygulanma yöntemleri ve uygulanmasının önündeki engeller ile bu engellerin nasıl ve kim (kurum/kişi) tarafından kaldırılacağı belirlenmiştir. Ayrıca deprem bilimine ilişkin temel bilgilerin renkli, somutlaştırılmış temsilleriyle ziyaretçilere sunulduğu ve uzmanların röportaj videolarına yer verildiği "Yarının Depreme Dayanıklı Şehirleri Sergisi" 21 Haziran-27 Ağustos tarihleri arasında Salt Beyoğlu'nda İstanbullulara açılmıştır.

Mikrobölgeleme Çalışmaları

Belediyemiz sorumluluğunda bulunan alanların; afet risklerinin tespit edilmesi, afete duyarlı planlama ve her türden zarar azaltma çalışmalarına altlık veri oluşturmak üzere, ilgili genelgeler doğrultusunda belirlenen yasal, teknik ve ekonomik önceliklendirmeler çercevesinde ilçe belediyeleri ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen alanlarda mikrobölgeleme çalışmaları yapılmaktadır.
Beşiktaş, Beylikdüzü, Çatalca, Esenyurt, Küçükçekmece, Sarıyer ve Şişli ilçelerinde yaklaşık 117 km²lik alanda yapılan çalışmalar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın denetim ve onayı doğrultusunda tamamlanmıştır. Büyükçekmece ilçesinde ise yaklaşık 139 km²lik alanda yapılan çalışmaların saha uygulama ve raporlama kısmı tamamlanmış onay süreci devam etmektedir.
Ayrıca toplamda 8 ilçeyi kapsayan 127 km² lik alan için mikrobölgeleme çalışmaları başlatılmış olup ihale süreci 2023 yılı içerisinde başlatılmıştır.

Plan ve Kurum Görüşleri Çalışmaları

Belediyemiz birimleri ile diğer kişi, kurum veya kuruluşlardan gelen her türlü imar planları ve imar planı tadili çalışmaları, zemin etütleri, ÇED vb. raporlara yönelik mikrobölgeleme projesi veri ve sonuçları ile onaylı jeolojik-jeoteknik etütler kullanılarak mevzuat doğrultusunda gerekli inceleme ve değerlendirmeler yapılmakta ve yer mühendisliğine yönelik görüşler verilmektedir. Yıl içerisinde verilen toplam görüş sayısı 1.305 adettir.

Mikrobölgeleme Proje Alanı

Riskli Yapı, Altyapı Yenileme Çalışmaları

Hızlı Tarama Yöntemleriyle Bina İncelemesi

23 Temmuz 2020 tarihinde yapılan lansman toplantısı ile Avcılar ilçesi Denizköşkler Mahallesi ve Silivri ilçesi Piri Mehmet Paşa Mahalle'sinde yapılan genişletilmiş pilot çalışmanın ardından proje İstanbul geneline yayılmış ve vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda incelemeler yapılmıştır. Proje başından itibaren ise toplam 113 bin 450 bina ziyaret edilmiş ve 35 bin 27 binada inceleme yapılmıştır. Vatandaşlarımız binatespiti.ibb.istanbul web sitesi üzerinden bina inceleme talebinde bulunabilmekte aynı zamanda binalarında yapılan inceleme sonuçlarına da ulaşabilmektedir. Bu kapsamda web sitesi üzerinden 157.570 adet inceleme başvurusu Belediyemize ulaşmıştır. Aynı zamanda dilekçe aracılığıyla da talepler alınmaya devam etmiş olup bu kapsamda 1.753 adet dilekçe cevaplanmıştır. Ayrıca yaşanan deprem felaketinden sonra Belediyemiz teknik ekipleri tarafından Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman ve Hatay'da hasar tespit çalışmaları yapılmıştır.

Hızlı Tarama Yöntemleriyle Bina İnceleme Çalışması, İstanbul Geneli

Riskli Binalara İlişkin Çalışmalar

"Hızlı Tarama" çalışmaları sonucunda İstanbul genelinde %0 deprem güvenliği oranına sahip 1.556 adet yapı tespit edilmiştir. Bu yapılar arasından 318 adedinin kendi kendine çökebilecek nitelikte olması sebebiyle birinci öncelikli grup olarak çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda 318 riskli binanın 140 adedi (1.542 bağımsız birim) 6306 sayılı yasa kapsamında riskli bina ilan edilmiş, bu binalardan 48 adedinin yıkımı ilçe belediyeleri ile koordineli bir şekilde gerçekleştirilerek 465 bağımsız birimde risk bertaraf edilmiştir. Riskli yapı tespit işlemlerini yürütmeyeceğini bildiren ilçelerde yer alan 97 adet binadaki hak sahiplerine tebligatlar çekilerek riskli yapı tespit işlemleri Belediyemizce başlatılmıştır. Birinci öncelikli grup 318 riskli binayı takiben ikinci öncelikli grupta yer alan 1.238 binanın tapu, mülkiyet, plan durumu analizleri yapılmış, söz konusu binalarda yaşayan vatandaşlara binalarının risk durumunu bildirmek ve tahliyenin gerekliliğini anlatmak üzere saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. 1.556 binada toplam 121 bina (1.232 bağımsız birim) yıkılmış, 208 binada (1.970 bağımsız birim) ise resmi işlemler başlatılmış veya tahliye edilmiştir.

Ambarlı Mahallesi Riskli Bina Yıkımı, Avcılar

Belediyemiz Mülkiyetinde/Kullanımındaki Hizmet Binalarının Deprem Performansının Belirlenmesi

Belediyemiz mülkiyetinde ve kullanımındaki hizmet binalarının; vatandaşların ihtiyaçları doğrultusunda kullanımlarına yeni bir nitelik (müze, öğrenci yurdu vb.) kazandırılabilmesi ve kullanımına devam edilebilmesi için bu binaların mevcut deprem performanslarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yıl içerisinde Belediyemiz mülkiyeti/kullanımında olan 28 adet bina Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne (2018) göre incelenmiş ve 80 adet binanın raporlama çalışmaları tamamlanmıştır. Ayrıca hızlı tarama yöntemi ile de 74 adet bina incelemesi yapılmıştır.

İstanbul Yenileniyor Platformu

Sürdürülebilir bir kentsel dönüşüm sisteminin ilk kez hayata geçirildiği, Belediyemiz paydaşlarından KİPTAŞ, İSTANBUL İMAR AŞ ve BİMTAŞ ortaklığındaki platform üzerinden toplam; 456.069 bağımsız birimde (416.225 konut, 39.844 ticari birim) yaklaşık 1.664.900 kişiyi kapsayan 30.674 adet başvuru gelmiştir. Bu başvuruların 20.858 tanesi (%68) 310.127 bağımsız birimde (283.033 konut, 27.094 ticari birim) yaklaşık 1.132.132 kişiyi kapsayan tek yapılardan gelmiş olup riskli tek yapılar dönüştürülmeye devam etmektedir.

İstanbul Yenileniyor Mobil Araç

Güçlendirme, Heyelan Önleme ve İstinat-Duvar Projeleri

Tablo 2. Tamamlanan Güçlendirme Projeleri

İlçe	Proje
Başakşehir	Ali Soylu Caddesi Sular Vadisi Araç Üst Geçidi
Bayrampaşa	Muhittin Üstündağ Kavşağı Köprüsü
Bayrampaşa	Otogar Yerleşkesi Güney Doğu Kısım Katlar Arası Geçiş Köprüsü
Beşiktaş	Ortaköy Açık Otopark Rıhtım
Beykoz	Poyrazköy Mahallesi, Akgül Sokak Poyrazköy Köprüsü
Esenler	Dumlupınar Caddesi Ayvalıdere Araç Üst Geçidi
Güngören	Tozkoparan Mahallesi Metro Sokak Yaya Üst Geçidi
Kadıköy	D100 Göztepe Kavşağı Şair Arsi Caddesi Araç Üst Geçidi
Kadıköy	Marmara Yelken Kulübü Önü Bakım, Onarım ve Güçlendirme
Kağıthane	28 Nisan Caddesi Araç Alt Geçidi
Kağıthane	Yarınca Sokak Araç Alt Geçidi
Kartal	Ege Sanayi Okulu Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hale Getirilmesi
Kartal	D100 Adnan Kahveci Araç Üst Geçidi
Kartal	D100 Karayolu Kartal Köprülü Kavşağı
Maltepe	D100 Maltepe Köprülü Kavşağı
Pendik	D100 Pendik Kavşağı Araç Üst Geçidi
Üsküdar	Salacak Sahil Rıhtım Güçlendirme Projesi Durum Tespiti

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 3. Devam Eden Güçlendirme Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Adalar	Heybeliada Mahallesi Yük İskelesi Onarım ve Güçlendirme	2024
Bağcılar	42 Evler Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hale Getirilmesi	2024
Bakırköy	D100 İncirli Kavşağı Köprüsü	2024
Bakırköy	Yeşilyurt Marmaray Önü Yaya Üst Geçit	2024
Bayrampaşa	Otogar Yerleşkesi Güney Kısım Peronlar Arası Geçiş Köprüsü	2024
Beşiktaş	Arnavutköy Akıntıburnu Rıhtım Güçlendirme	2024
Beşiktaş	Deniz Müzesi Arkası Rıhtım	2024
Beşiktaş	Nispetiye Caddesi Koç Köprüsü	2024
Beyoğlu	Halıcıoğlu Metrobüs Yaya Üst Geçidi	2024
Beyoğlu	İstiklal Mahallesi Muhtarlığı Önü Yaya Üst Geçidi	2024
Kadıköy	Göztepe Köprüsü Güçlendirme	2024
Kartal	D100 Cevizli Kavşağı Araç Üst Geçidi	2024
Küçükçekmece	Halkalı-Güneşli Kavşağı, Basın Ekspres Caddesi Altgeçidi	2024
Pendik	Ankara Caddesi Değirmendere Deresi Köprü	2024
Pendik	İlhami Soysal Bulvarı ile Raylı Sistem Hattı Kesişimi Mostar Köprüsü	2024
Tuzla	D100 İçmeler Köprüsü	2024
Ümraniye	Çakmak Köprüsü	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 4. Heyelan Önleme Projeleri

İlçe	Proje	Durum
Beşiktaş	Kuruçeşme 1709 Ada 130 Parsel ve Yakın Çevresi Kaya Düşmesinin Araştırılması ve Sayısal Analizler Oluşturularak Önlem Projelerinin Hazırlanması	Devam Eden
Esenyurt	Kıraç Mahallesi, 298 Parsel İstiklal Mezarlığı Heyelan Önleme	Tamamlanan

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 5. Tamamlanan İstinat-Duvar Projeleri

İlçe	Proje
Arnavutköy	Karaburun Mahallesi, Terkos-Karaburun Caddesi, İstinat Duvarı
Başakşehir	Masko İkitelli Organize Sanayi Sitesi Duvarı
Beykoz	Elmalı Mahallesi, Keser Caddesi İstinat Perdesi İyileştirmesi
Beyoğlu	Sütlüce Mahallesi, Halıcıoğlu Okmeydanı Caddesi ile Mahmut Dayı Sokak Arası İstinat Duvarı
Fatih	Süleymaniye Mahallesi Sınırında Bulunan Darülfünun Caddesi Vezneciler Alt Geçidi Duvar
Güngören	Mehmet Nesih Özmen Mahallesi, Poyrazlı Sokak 1230 Ada 3 Parsel İstinat Duvarı
Kâğıthane	Seyrantepe İtfaiye İstasyonu Hizmet Binası Yanı İstinat Duvarı
Kartal	Uğur Mumcu Mahallesi, Şehit Aydın Çelik Caddesi, E80 Bağlantı Yolu İstinat Duvarı
Küçükçekmece	Atatürk Mahallesi, Marmara Sanayi Sitesi Yan Yol Caddesine Cephe İstinat Duvarı
Sarıyer	Tarabya Mahallesi, Tarabya Bayırı Caddesi Tenis Eskrim Dağcılık Spor Kulübü İstinat Duvarı
Şile	Üsküdar Caddesi Üzeri Şile Kaymakamlığı Binası Yanı Çocuk Parkı Duvarı
Tuzla	Aydıntepe İtfaiye İstasyonu İstinat Duvarı

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 6. Tamamlanan Duvar, Alt Geçit, Köprü Güçlendirme ve Heyelan İnşaatları

İlçe	Proje
Avcılar	Gümüşpala Mah. İstinat Duvarı
Bayrampaşa	15 Temmuz Demokrasi Otogarı (Büyük İstanbul Otogarı)
Beşiktaş	Akaygen Sok. 1364 Ada 19 Parsel İstinat Duvarı
Beykoz	Poyrazköy Araç Üst Geçidinin Kaldırılması
Beykoz	Beykoz Korusu Önü Sahil Yolu YÜG Kaldırılması ve Çevre Düzenlemesi
Beylikdüzü	Haramidere U Dönüş Köprüsü Yaklaşım Duvarı Yeniden Yapımı
Beyoğlu	Sururi Mah. Keramet Sokak
Esenyurt	İstiklal Mezarlığı Heyelan Önleme
Fatih	Yeni Galata Köprüsü Bakım Onarım ve Derz Değişimi
Fatih	Unkapanı Kavşağı Köprüsü ve Tramvay Alt Geçit
Sarıyer	Katar Cad. ile Poligon Cad. Kesişimi İstinat Duvarı
Sarıyer	Darüşşafaka Caddesi İstinat Duvarı
Silivri	İBB İtfaiye İstasyonu Yanı İstinat Duvarı Yeniden Yapım
Ümraniye	Ihlamurkuyu Mahallesi, Alemdağ-Petrolyolu Caddesi İstinat Duvarı
Sancaktepe	Safa Tepesi Sosyal Tesisleri Heyelan Önleme

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 7. Devam Eden Duvar, Alt Geçit, Köprü, Kıyı Yapıları Güçlendirme ve Heyelan İnşaatları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Arnavutköy	Arnavutköy Sosyal Tesisi Kıyı Yapıları Onarım ve Güçlendirme	5	2024
Adıyaman	Yaylakonak Köprü Yapımı	3	2024
Başakşehir	Masko Sitesi Önü İstinat Duvarı Yeniden Yapımı	90	2024
Beykoz	Aşık Veysel Caddesi İstinat Duvarı İnşaatı	10	2024
Beykoz	Dereseki İstinat Duvarı Yapımı	55	2024
Esenyurt	İstiklal Mah. Çakmak Deresi Yanı 1108 ada 1-2-3-4 Nolu Parseller Toprak Kayması Önleme	20	2024
Eyüpsultan	Yol Bakım Edirnekapı Hizmet Binası Güçlendirme	49	2024
Tuzla	D100 Karayolu İçmeler Köprüsü Yeniden Yapımı	5	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Yeni Galata Köprüsü Bakım Onarım ve Derz Değişimi, Fatih

Katar Cad. ile Poligon Cad. Kesişimi İstinat Duvarı, Sarıyer

Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi

PARATUS Projesi

12 farklı ülkeden 20 ortağı bir araya getiren; sistemik güvenlik açıkları ve belirsizlikler ışığında çoklu tehlike etki zincirlerini, risk azaltma önlemlerini ve afet müdahale senaryolarını analiz etmeye ve değerlendirmeye olanak tanıyan dinamik risk değerlendirme için açık kaynaklı bir platform geliştirmenin amaçlandığı "PARATUS Projesi" çalışmaları devam etmektedir.

Yıl içerisinde Alpler, Bükreş, İstanbul, Karayipler olmak üzere her bir kentin proje kapsamında karşılaştığı zorlukları paylaştığı ve süreci kolaylaştırmak için beyin fırtınasının gerçekleştirildiği genel kurul toplantısı 5-7 Kasım tarihleri arasında Antalya'da düzenlenmiştir. Aynı zamanda vaka analizi (case study) için alan çalışması yapılacak odak bölge seçimi devam etmiştir.

İstanbul İli Genelinde Deprem Erken Uyarı ve Acil Müdahale Sisteminin Entegrasyonu ve Hasar Tahmin Çalışmalarının Güncellenmesi

İstanbul'da gerçekleşebilecek olası bir depreme dair; deprem öncesi, deprem anı ve deprem sonrası (yakın gerçek zamanlı) PGA (en büyük yer ivmesi) ve Deprem Hasar Tahmini analizlerinin tek elden tüm paydaşlarla eşgüdüm içinde yürütülmesi ile bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi planlanmıştır. Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Ensitüsü iş birliği kapsamında başlatılan proje (2020 yılı) ile yıl içerisinde "Deprem Acil Müdahale ve Erken Uyarı Sistemi"nin genel niteliklerinin ve sistemin Türkiye ve başka ülkelerdeki kentsel deprem izleme sistemleriyle kıyaslaması yapılarak sistem algoritmasının tariflendiği dokümantasyon oluşturulmuştur. Pilot bölge Avcılar ilçesinde yüksek çözünürlüklü (250*250 hücre ölçekli) hasar tahmin analizi çalışmaları ve güncel veri envanterine dayalı olarak sanayi tesisleri, tarihi ve kültürel varlıkların deprem risk analizi çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca deprem erken uyarı sistem entegrasyonunun sağlanması amacıyla İGDAŞ ivmeölçer istasyonlarının kullanılabilirliğinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanmıştır. Yeni dönemde, İstanbul için deprem erken uyarı ve hızlı müdahale sistemlerine yatırım yapılmaya devam edilecektir.

Fiber Optik Kablolar İle Depremlerin İzlenmesi (DAS)

Dağıtılmış Akustik Algılama (Distributed Acoustic Sensing-DAS) adı verilen sistemler, deprem erken uyarı sistemleri ve bölgesel zemin/kabuk yapısı modellemeleri üzerinde son zamanlarda teknolojik olarak gelişmiş dünya ülkeleri tarafından test edilmekte ve uygulanmaktadır. Sistem, 2 Şubat – 13 Mart tarihleri arasında "Göztepe Parkı – Pendik Marina" hattı üzerinde test edilmiştir. Cihazın montaj ve işletme süreci, İsviçre ETH Zurich, ABD Colorado School of Mines, Boğaziçi Üni. Kandilli Rast. DAE ve Belediyemiz tarafından yürütülmektedir.

Deprem Seferberlik Planına İlişkin Çalışmalar

Deprem Bilim Kurulu'nun yaptığı toplantılar özet rapor haline getirilmiş, Belediyemizin depreme karşı bugüne kadar gerçekleştirdiği proje ve uygulanacak yol haritasına ilişkin "10 Adımda İstanbul Depreme Karşı Güçleniyor" raporu hazırlanmış, "Deprem Özel Konuşmaları" başlığı ile 6 bölümden ("İstanbul Depreme Hazır mı? Deprem Sonrası İstanbul'u ne bekliyor?" ve "Kahramanmaraş Merkezli Depremin Ardından Kentler") oluşan podcast serisi yayınlanmış ve "Depreme Dirençli İstanbul için Seferberlik Manifestosu" hazırlanmıştır. Kentsel dönüşüm yasasındaki yeni değişikliklerin konunun uzmanlarıyla irdelendiği, son 11 yıldaki kentsel dönüşüm uygulamaların değerlendirildiği ve yeni yasanın eksik ve risklerine yer verildiği "Kentsel Dönüşüm Yasa Değişikliği: Dönüşüm Kimin İçin?" raporu hazırlanmıştır. Ayrıca konut erişiminin küresel, ulusal ve İstanbul ölçeğinde mevcut durumunun değerlendirildiği ve kentsel dönüşüm bağlamında herkes için barınma hakkının nasıl mümkün olabileceğinin tartışıldığı "Bir Hak Olarak Barınma: Sağlıklı, Dayanıklı ve Güvenli Konuta Erişim Herkes için Mümkün mü?" raporu oluşturulmuştur.

Belediyemizin Deprem Seferberlik Eylem Planı çerçevesinde yaptığı ve yapacağı tüm çalışmaları özetleyen ve belirli bir sistematik içinde sunan "İstanbul Güçleniyor" https://istanbulgucleniyor.ibb.istanbul/ web sitesi yayına alınmıştır. Tüm çalışma ve projeler, afet yönetimi aşamaları olan "Önleme ve Risk Azaltım", "Hazırlıklı Olma", "Müdahale" ve "Toparlanma" kapsamında; lojistik boyut, mühendislik boyutu, şehircilik ve mimari boyut, toplumsal boyut, sağlık boyutu, ekonomik boyut, yönetsel ve hukuki boyut çerçevesinde sınıflandırılmıştır.

Belediyemizde "Üstyapı", "Altyapı", "Ulaşım ve Lojistik", "Afet Anı ve Sonrası" olmak üzere toplam 4 başlıkta 14 eylem adımlı ("Afet Odaklı Planlama & Yönetmelik Çalışmaları", "Kentsel Dönüşüm ve Yeni Konut Üretimi", "Sıfır Faiz Desteği ve Kira Yardımı", "İstanbul Yenileniyor/Güçleniyor Projesi", "Kültürel Mirasın Korunması", "İBB Hizmet Binalarının Depreme Dayanıklı Hale Getirilmesi", "Altyapı Güçlendirme Çalışmaları", "Enerji, Bilişim ve İletişim Sürekliliğinin Sağlanması", "Lojistik Eylem Planı", "Acil Ulaşım Yollarının Afetlere Dayanıklı Hale Getirilmesi", "Yeni Raylı Sistem Hatlarının Tamamlanması Mevcut Hatların Güçlendirilmesi", "Acil Toplanma Alanları ve Geçici Barınma Alanları Hizmet ve Kapasite Geliştirme Çalışması", "Afete Müdahale Hazırlık Çalışmaları", "Toplumsal ve Sağlık Boyutuna İlişkin Konular") takip sistemi oluşturulmuştur.

İstanbul Güçleniyor Web Sitesi

İstanbul Deprem Seferberlik Planı Toplantısı, İstanbul Kongre Merkezi, Harbiye

Afet Haberleşme Röle Sistemi

Telsiz altyapısına uygun el, araç, sabit telsizleri alınmıştır. Belediyemiz seyyar-portatif röle sayesinde her türlü şartta haberleşmeyi garanti altına almayı ve ön saflarda mücadele eden ekiplerin ve hizmet sunduğu vatandaşların can ve mal güvenliği riskini düşürmeyi hedeflemektedir.

Boru İçi Denetleme Robotu

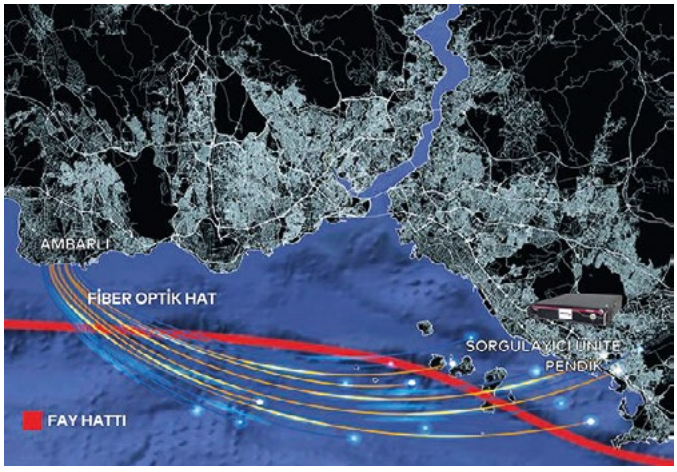
İGDAŞ ve TÜBİTAK RUTE (Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü) iş birliğiyle geliştirilmeye başlanan proje ile muhtemel İstanbul depremi öncesinde ve sonrasında oluşabilecek riskleri analiz edebilmek için; çelik dağıtım hatlarında kesintisiz olarak yürütülecek robotik izleme sonucunda, doğal gaz hatlarının çok hızlı bir şekilde taranarak hasarlı hatların tespiti ve erken müdahale amaçlanmıştır. 5 fazdan oluşan projede 3 faz tamamlanmış olup 2024 yıl sonunda projenin tamamlanması öngörülmektedir.

Robot Göz

Fiber Optik Tabanlı Deprem Erken Uyarı ve İzleme Sistemi

İGDAŞ, İstanbul'da deprem risklerinin minimize edilmesine yönelik çalışmalara büyük önem vermektedir. Proje ile Marmara Bölgesi'nde deniz tabanında yer alan fiber optik kablolar sayesinde, sismik dalgaların karaya ulaşmadan 3-30 saniye öncesinde tespit edilerek, deprem verilerinin karadaki standart ivmeölçerlerden daha erken karaya ulaşması sağlanması hedeflenmektedir. Bu sayede kritik ulaşım ve enerji sistemlerinin daha erken kapatılabilmesi mümkün olacaktır. Bu sistem ile İstanbul'da oluşabilecek hasarları engellemeye yönelik merkeze geri bildirimde bulunarak yer altı ve yer üstü kaynaklı oluşabilecek ikincil felaketlerin önüne geçilmiş olacaktır. Aynı zamanda izleme sisteminden gelecek olan veriler AFAD ve Kandilli Rasathanesine aktarılarak gerekli destekler sağlanacaktır. Proje EPDK(Enerji Piyasası Denetleme Kurulu) destekli olarak yürütülmekte olup ilgili çalışmalar, üniversite- sanayi işbirliği doğrultusunda yürütülmeye devam etmektedir. Fiber optik kablolar tarafından farklı uzaklıklarda, büyüklükleri 1,4-7,6 arasında değişen 150'nin üzerinde deprem kaydı yapılmış ve hem veri hem de sayısal olarak veri toplanmaktadır. İşlenmiş veri bankasında toplanan veriler araştırmacılar için önemli bir veri setine dönüşmüştür.

Fiber Optik Tabanlı Deprem Erken Uyarı ve İzleme Sistemi

İSKİ Deprem Çalışmaları

İstanbul'un entegre su sisteminin bir parçası olarak şehrin iki yakası arasındaki su transferinin sağlanmasında önemli yeri olan deniz altı boğaz geçiş hatlarının bakımı ve depreme karşı güçlendirilmesi çalışmaları yıl içerisinde tamamlanmıştır. Ayrıca deprem anında su iletiminin kesintisiz olarak devam edebilmesi için kullanılması gereken esnek (flexible) boru parçaları için çalışmalar başlamış, 2024 yılı içerisinde tedarik ve montaj süreçlerinin tamamlanması planlanmaktadır.

Toplantı, Çalıştay ve Eğitimler

İlk defa Avrupa Kıtası'nda düzenlenen ve dünya çapında "Deprem Erken Uyarı Sistemleri" konusunda çalışan üst düzey bilim insanlarını bir araya getiren; deprem anında binlerce hayatı kurtarabilecek en yeni gelişmeler ve pratik

uygulama alanlarının katılımcılarla paylaşıldığı "5. Uluslararası Deprem Erken Uyarı Konferansı (International Conference on Earthquake Early Warning - ICEEW)" 16-17 Ekim tarihlerinde İstanbul Planlama Ajansı Florya Kampüsü'nde gerçekleştirilmiştir. Konferansta Belediyemiz tarafından "İstanbul Deprem Erken Uyarı ve Hızlı Müdahale Sistemleri" sunumu gerçekleştirilmiştir.

14-15 Aralık 2023 tarihleri arasında TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "6. İstanbul'un Jeolojisi Sempozyumu"na katılım sağlanmış Belediyemiz çalışmaları kapsamında sunum yapılmıştır.

Kentsel Dayanıklılık Eğitimleri kapsamında yıl içerisinde, 39 ilçe Belediyesi, STK'lar ve Odalar'a da duyurusu yapılarak; periyodik olarak, haftada bir gün, alanında uzman akademisyenler tarafından 41 adet çevrim içi eğitim programı düzenlenmiştir.

Kentsel Dönüşüm İstişare Toplantısı kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı daveti ile yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda 24 Temmuz 2023 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nda gerçekleştirilen görüşme sonrası, 27 Temmuz – 24 Ağustos tarihleri arasında ilgili bakanlık koordinasyonunda Belediyemiz ve 39 ilçe temsilcileriyle "İstanbul ve İlçeleri Kentsel Dönüşüm İstişare Toplantıları" gerçekleştirilmiştir. Belediyemiz tarafından hazırlanan "barınma odaklı konut politikası geliştirilmesi", "imar mevzuatı ve diğer mevzuatlarla beraber bütüncül olarak değerlendirilmesi", "6306 sayılı kanunda süreci kolaylaştıracak düzenlemelerin yapılması" ve "İstanbul özelinde kapsamlı bir kanunun yapılması" gerekliliklerinin yer aldığı çözüm önerileri, Bakanlık tarafından değerlendirilerek 17 ana başlıkta toplanmış ve tekrar istişare edilmiştir (Bakanlık, Belediyemiz ve ilçe belediyeleri). Ayrıca 15-16-17 Eylül 2023 tarihlerinde ilgili Bakanlık tarafından düzenlenen "Deprem Gerçeği ve Kentsel Dönüşüm Şurası"na katılım sağlanmış olup "yönetimsel-stratejik", "yetki", "yeni mevzuat önerileri", "mevcut mevzuatta düzenleme", "finansman" başlıkları altında genel çözüm önerileri sunulmuştur.

Toplanma Alanları ve Deprem Parkı Uygulamaları

Toplanma ve Geçici Barınma Alanlarına Ait Veri Güncellenme Çalışması

Acil Toplanma Alanları; AFAD ve İl Jandarma sorumluluğunda yürütülmekte ve bu alanlar AYDES sistemi ve e-devlet üzerinden vatandaşların erişimine açık olarak sunulmaktadır. Deprem sonrası barınma ihtiyacının karşılanmasında yönelik "Kapalı Geçici Barınma Alanları" çalışmaları kapsamında; depreme karşı güçlendirilen (İstanbul Valiliği, İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (IPKB) tarafından), yıkılıp yeniden yapılan okullar ve kent bütününde 2000 yılı sonrası inşa edilen okullar tespit edilerek veri sistemine aktarılmıştır. Tüm okullar değerlendirildiğinde 3.272 adet eğitim yapısında 2,37 milyon kişilik depreme karşı dayanıklı kapalı geçici barınma alanı kapasitesi hesaplanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Hedef
A1H2 - İstanbul'un Kültür ve Tarihini Yansıtan, Sürdürülebilir Kent Estetiğini Sağlamak

KENTSEL TASARIM

Kentsel Tasarım Çalışmaları

Yaşanabilir ve işlevsel mekânların oluşturulması, kent estetiğinin sağlanması ve ana arterlerin model bir görünümle dizayn edilmesi amacıyla kentsel tasarım çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda kentsel tasarım projeleri hazırlanmakta, reklam ve tanıtım uygulamalarına yönelik değerlendirmelerde bulunulmaktadır.

Tablo 8. Tamamlanan Kentsel Tasarım Projeleri

İlçe	Proje
Bahçelievler	Şirinevler Meydanı Cephe Rehabilitasyonu Kentsel Tasarım
Bakırköy	İPA Kampüs Peyzaj ve Görsel Kimlik
Beşiktaş	Barbaros Bulvarı Cephe Rehabilitasyonu Kentsel Tasarım
Beşiktaş	Beşiktaş Müftülüğü Önü Kentsel Tasarım
Beşiktaş	Çarşı Bölgesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Fizibilite Raporları
Beşiktaş	Görüntü Verisi Toplama ve Mesh Model Hazırlanması
Beşiktaş	Şairler Sofası Kentsel Tasarım
Beykoz	Göksu Deresi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Fizibilite Raporu
Beyoğlu	Karaköy Meydanı, Galata Kulesi ve Yakın Çevresi Master Plan
Beyoğlu	Dolapdere Artline Kentsel Tasarım
Büyükçekmece	Dizdariye Mah. Kervansaray Sokak - Kemal Atatürk Caddesi Güzergâhı Kentsel Tasarım
Eyüpsultan	Alibeyköy Kurumsal Kimlik Çalışması
Fatih	Eminönü Tramvay Durağı ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım
İstanbul Geneli	Meydan ve Kamusal Alanlarda Şehir Şezlongları, Şehir Salıncakları, Şehir Durakları Tasarımı
İstanbul Geneli	Seyyar Satış Üniteleri Uygulama
İstanbul Geneli	Sınır Elemanları Tasarım
Kadıköy	Geleneksel Çarşı Kentsel Tasarım
Kadıköy	Kadıköy Meydanı Kentsel Tasarım Yarışması
Kadıköy	Rıhtım Caddesi Cephe Rehabilitasyonu Kentsel Tasarım
Maltepe	Bağdat Caddesi Bağlarbaşı Mahallesi Cephe Rehabilitasyonu
Sarıyer- Şile	Sarıyer Kısırkaya ve Şile Alacalı Plajlarında Kentsel Tasarım
Üsküdar	Salacak Kentsel Tasarım Yarışması

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Göksu Deresi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Fizibilite Çalışması (Render) ,Beykoz

Rıhtım Caddesi Cephe Rehabilitasyonu (Render), Kadıköy

Karaköy Meydanı ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarımı (Render), Beyoğlu

Tablo 9. Devam Eden Kentsel Tasarım Projeleri

İlçe	Proje
Adalar	Adalar Kentsel Tasarım Rehberi
Adalar	Büyükada Fayton Meydanı Yakın Çevresi Kentsel Tasarımı
Adalar	Heybeliada, Burgazada ve Kınalıadada Cephe, Zemin ve Meydan Rehabilitasyonu Kentsel Tasarımı
Beyoğlu	Karaköy Meydanı ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım
Beyoğlu	Şişhane Turabi Baba Caddesi Kentsel Tasarım
Büyükçekmece	Cengiz Topel Caddesi Kentsel Tasarım
Büyükçekmece	Gazi Mustafa Kemal Atatürk Caddesi Kentsel Tasarım
Büyükçekmece	Mustafa Kemal Bulvarı Kentsel Tasarım
Fatih	Aksaray Yer Altı Çarşısı Renovasyon ve Meydan Tasarımı
Fatih	Gazi Mustafa Kemal Caddesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarımı
Fatih	Vatan Caddesi Kentsel Tasarımı
Fatih	Tarihi Yarımada Projelerinin Mesh Modeli
Sarıyer	Sarıyer Meydanı ve Kıyı Kenar Düzenleme

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Vatan Caddesi Kentsel Tasarımı (Render), Fatih

Kentsel Donatı Alanlarının Düzenlemesi

Tablo 10. İnşaatı Tamamlanan Meydan ve Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje
Beyoğlu	Piyalepaşa Meydanı
Maltepe	Bakireler Anıtı Meydanı
Üsküdar	Mimar Sinan Anma Meydanı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 11. İnşaatı Devam Eden Meydan ve Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Bayrampaşa	Kartaltepe Meydanı	70	2024
Bahçelievler	Şirinevler Meydan Düzenleme	35	2024
Beylikdüzü	E-5/Metrobüs Yolu Üzeri Meydan Düzenleme	70	2024
Beyoğlu	Karaköy Meydanı	7	2025
Fatih	Aksaray Sanat Meydanı ve Zemin Altı Otopark İnşaatı	1	2025
Gaziosmanpaşa	Merkez Mahallesi Meydan, Spor Alanları ve Zemin Altı Otoparkı	90	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Piyalepaşa Meydan Düzenleme, Beyoğlu

Mimar Sinan Anma Meydanı Düzenleme, Üsküdar

E-5 Metrobüs Yolu Üzeri Meydan Düzenleme, Beylikdüzü

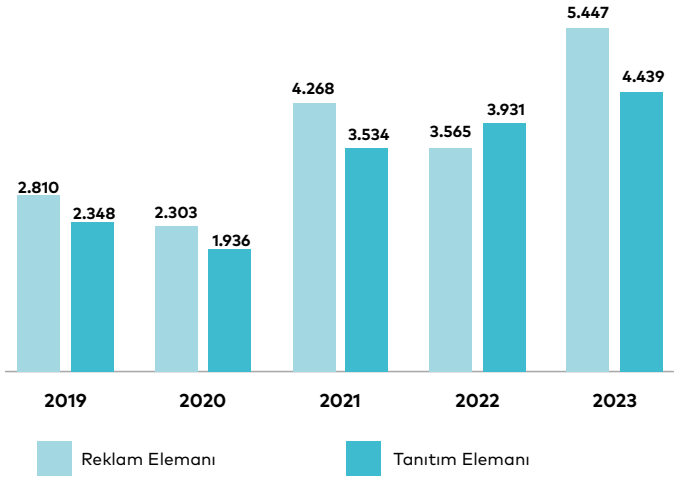

Bakireler Anıtı Meydan Düzenleme, Maltepe

İlan ve Reklam Elemanlarının Değerlendirilmesi

Kentsel tasarım uygulamaları çerçevesinde, reklam ve tanıtım faaliyetlerine "Reklam, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği" doğrultusunda değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu süreçte kentsel ölçekte reklam ve tanıtım panolarının oluşturduğu uygunsuz görüntülerin ortadan kaldırılmasına ve uygulamalara standartlar getirilmesine devam edilmektedir Belediyemiz bünyesinde kurulan "Kentsel Tasarım Koordine ve Değerlendirme Komisyonu" tarafından İstanbul genelindeki kent mobilyaları; bina cepheleri(sağır yüzey, sağır duvar, cam giydirme cepheler), inşaat paravanları, inşaat iskelelerine reklam uygulaması konulması talepleri, kent estetiğini bozan metruk bina, özel veya kamu mülkiyetine haiz parseller, otobüs durakları ve bünyesindeki reklam uygulamaları, ATM cihazları, büfeler (çiçek satış, halk ekmek satış, bilet satış, gazete satış), led ekran, Megalight, billboard, raket tipi reklam uygulamaları ve baz istasyonları değerlendirilmektedir. İş yerleri, ticari adının bulunduğu kendisine ait bina çevresinde ve araçlarında kullandığı tanıtım uygulamalarına ilişkin, belediyemize müracaat etmekte olup müracaatlar "Reklam, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği" kapsamında değerlendirilmektedir. Yıl içerisinde Reklam, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği gereği 5.447 adet reklam elemanı ve 4.439 adet tanıtım elemanı başvurusu değerlendirilmiştir.

Şekil 1. Yıl içerisinde Başvurusu Değerlendirilen Reklam ve Tanıtım Elemanı Sayısı (Adet)

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Ayrıca; Belediyemizin sorumlu olduğu alanlarda görüntü kirliliği oluşturan ve kent estetiğini olumsuz etkileyen izni veya uygunluk görüşü bulunmayan 59.664 adet reklam, ilan ve tanıtım elemanı zabıta ekiplerimizce kaldırılarak toplam 3.254.791 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

Kaldırılan İlan ve Reklam Unsuru, Fatih

Hedef
A1H3 - Kentsel Dönüşüm Hizmetlerini Afet Önceliği ile Şeffaf ve Katılımcı Yöntemlerle Gerçekleştirmek

KENTSEL DÖNÜŞÜM

Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri

Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları

6306 Sayılı Yasa Kapsamında İlan Edilen Alan ve Yapılara Yönelik Veri Toplama, Etki Analizi, Değerlendirme Çalışmaları

Doğru veri toplama, toplanan verileri analiz ederek etkileşimli bilgi ağı oluşturma ve afet farkındalığını artırmanın hedeflendiği çalışmada, deprem riski altındaki alanların dönüştürülmesiyle ilgili kapsamlı bir etki analizi ve değerlendirme süreci yürütülmüştür.

Yıl içerisinde kentsel dönüşüm süreçlerinde yerel halkın görüş ve ihtiyaçlarını doğrudan yansıtan böylece daha etkili ve sürdürülebilir stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunan yüz yüze anket çalışması tamamlanmıştır. Öncelikli müdahale alanlarının belirlenmesi ve güncellenmesi çalışmaları doğrultusunda akademik destek ve görüş alımı önemli bir rol oynamış olup 6306 sayılı Yasa kapsamında ilan edilen alan ve yapılara yönelik çalışmalar İstanbul Teknik Üniversitesi işbirliğinde yapılmıştır. Belediyemiz, ilgili bakanlık ve ilçe belediyeleri iş birliğiyle oluşturulan rapor; İstanbul'un deprem riski altındaki alanlarını dönüştürme ve kentsel dönüşüm stratejilerinin geliştirilmesine yönelik önemli bilgiler sağlamış, il genelindeki afet risklerini ve kentsel dönüşüm gereklilikleri ayrıntılı bir şekilde ele almıştır. İlimizde 2007 sonrası ruhsatlı yapı verisi dâhil edilerek "Deprem Sonrası Bina Hasar Analizi" gerçekleştirilmiş ve hasar görmesi beklenen yapı sayısı 182.161 olarak belirlenmiştir. İlimiz "Bütünleşik Deprem Riski Haritası"nı elde edebilmek amacıyla; "Bina Hasarı", "Deprem Sonrası; Yangın, Doğalgaz Hattı Hasarı, İshale Hattı Hasarı, Yol Kapanması" ve "Sanat Yapıları Hasarı" analizleri gerçekleştirilmiştir. İl geneli "Risk ve Maruziyetler Haritası"nın elde edilmesi için; "Deprem Riski", "Sel/Taşkın Maruziyeti", "Heyelan Maruziyeti" ve "Tsunami Maruziyeti" kriter haritaları elde edilerek "Toplam Risk ve Maruziyet Haritası" sağlanmıştır. Yapılan tüm çalışmalar "İstanbul İl Strateji Belgesi"nin güncellenmesi ve öncelikli kentsel dönüşüm alanlarının belirlenmesinde altlık olarak kullanılmıştır. Yapılan önceliklendirme sonrasında Belediyemiz iç paydaş toplantıları yapılarak 10 adet "Afet Odaklı Öncelikli Müdahale Alanı" belirlenmiştir. Bununla beraber alan bazında fizibilite hesaplamaları yapılmış, kentsel tasarım girdileri ve fizibilite hesaplamaları sonucunda afet odaklı kentsel tasarım projeleri üretilmiştir. Belediyemizin mobil uygulaması olan "Depreme Yenilme" yıl içerisinde 124.920 kişi tarafından indirilmiştir. Uygulama üzerinden; yaşadığı binanın depremsellik açısından risk durumunu görmek için bilgilerini paylaşan ve beyanı uyarınca binasının durumunu sorgulayan kişi sayısı 91.111 olmuştur.

Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi Çalışmaları

Yıl içerisinde tüm alanlara özgü tespitler yapılmış, tehlikeler değerlendirilip bütünleştirilerek 10 adet "Afet Odaklı Öncelikli Müdahale Alanı"nın risk odaklı seçimi gerçekleştirilmiştir.

Seçilen afet öncelikli dönüşüm alanlarında; gerçekleştirilen fizibilite ve üretilen kentsel tasarım projelerinin kapsamlı incelemesi ve alınan bilimsel görüşler çerçevesinde "İl Geneli Strateji Belgesi" güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır. 10 adet "Afet Odaklı Öncelikli Müdahale Alanı"nda imar planı çalışmaları başlamıştır.

Kentsel Dönüşüme Yönelik İmar Planı Çalışmaları

Kentsel dönüşüm proje alanına ait 1/5000 ölçekli nazım imar ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planları yapılmaktadır. Yıl içerisinde Avcılar Yeşilkent Mahallesi'ne yönelik imar planı çalışması tamamlanarak onaylanmak üzere Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilmiştir. Ayrıca Eyüpsultan Karadolap Mahallesi uygulama imar planı değişiklik teklifi Büyükşehir Belediye Meclisine iletilmiş olup Bayrampaşa İsmetpaşa Mahallesi ve Kartal Karlıktepe Mahallesi'nde kentsel dönüşüme yönelik imar planı çalışmaları ise devam etmektedir.

Tablo 12. Kentsel Dönüşüme Yönelik Hazırlanan İmar Planları

İlçe	Açıklama
Avcılar	Yeşilkent Mahallesi 7,68 parseller ve çevresi 1/1000-1/5000 imar planları hazırlanarak 31.03.2022 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilmiş, Bakanlık tarafından teklif planlar revizyon yapılmak üzere iade edilmiştir. Söz konusu planlar revize edilerek 13.02.2023 tarihinde onanmak üzere bir kez daha Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilmiştir.
Bayrampaşa	İsmetpaşa Mahallesi Rezerv Yapı Alanına ilişkin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planı çalışmaları başlamıştır.
Eyüpsultan	Karadolap Mahallesi 38 Ada 43, 44 ve 45 parselleri kapsayan Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanına ilişkin hazırlanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişiklik teklifi revize edilerek 07.04.2023 tarihinde Büyükşehir Belediye Meclisine iletilmiştir.
Kartal	Karlıktepe Mahallesi, 10047 Ada 1 Parsel (Rezerv Alanda) 1/5000 ile 1/1000 ölçekli Nazım ve Uygulama İmar Planları hazırlanıp Meclise iletilmiş, 07.07.2022 tarih 877 sayılı Büyükşehir Belediye Meclis Kararıyla iade edilmiştir. Yeniden başlanan 1/5000 ile 1/1000 ölçekli Nazım ve Uygulama İmar Plan çalışmaları devam etmektedir.

Kaynak: Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

Kentsel Dönüşüme Yönelik Projelendirme Çalışmaları

Bayrampaşa İlçesi Kentsel Dönüşüm Projeleri

Eski Cezaevi Alanı, Kentsel Dönüşüm Projesi

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 10.07.2013 tarih ve 3962 sayılı oluru

ile "Rezerv Yapı Alanı" ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 73. maddesine göre İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.02.2016 tarih 295 sayılı Kararı ile "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı" olarak belirlenen alanlarda yapılan uzlaşma çalışmaları kapsamında; tüm hak sahipleri ile icmal listesinde yer alan kıymet takdir bedelleri, proje değerlemeleri ve dağıtım değer listeleri dikkate alınarak görüşmeler devam etmiştir. Yıl içerisinde 135 adet bağımsız birime anahtar teslimi yapılmış, 386 hak sahibi ile kesin sözleşme imzalanmış ve 59 adet bağımsız birim için tapu verilmiştir.

İsmetpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi,Bayrampaşa

İsmetpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

11.02.2016 tarihinde "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı" ilan edilen İsmetpaşa Mahallesi'nde Eski Cezaevi Alanı'na taşınmalar tamamlandıktan sonra binaların yıkımı ile boşalacak olan 7,67 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; ön proje ve öneri raporları çalışmaları tamamlanmıştır.

Beykoz İlçesi Kentsel Dönüşüm Projeleri

Çubuklu Merkez Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

04.06.2018 tarihinde riskli alan ilan edilen Beykoz İlçesi Çubuklu Merkez Mahallesi (A Bölgesi)'nde sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesi yüksek bir kentsel dokunun elde edilmesi, yerleşim alanlarının sağlıklı, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi amacıyla 823, 833, 834 ve 835 adaların tamamı ile bir kısım kadastral boşluğa ilişkin yaklaşık 5,6 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; kentsel dönüşüm ofisinde vatandaş görüşmeleri koordine edilmiş, mülkiyetimizdeki imarlı alanda üretmeyi planladığımız konutlara taşımayı öngördüğümüz (konut, park, yol, ticaret alanındaki) hak sahipleri ile toplantılar düzenlenerek projeye katılımları sağlanmış, proje ve imar hakkı paylaşım çalışmaları şeffaf bir şekilde yürütülmüştür. 112 bağımsız birimin tamamı ile görüşülmüş ve 96 bağımsız birim hak sahibi tarafından ön sözleşmeler imzalanmıştır. Gerekli revizyonlar yapılarak; 27.11.2023 tarih, 1341 sayılı Büyükşehir Belediye Meclis Kararı ile alana ilişkin hazırlanan matematiksel ve finansal model onaylanmıştır.

Çiğdem Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

Afet ve risklere karşı hasar görebilirliği azaltmak, sağlıklı bir kentleşme ve yaşam kalitesinin arttırılmasını sağlamak amacıyla 6,12 hektar büyüklüğündeki alanı içeren bölgede; kentsel dönüşüm stratejilerinin belirlenmesi, kentsel dönüşüm amaçlı tasarım projesi ve hak sahipliği tespit çalışmaları tamamlanmıştır.

Büyükçekmece İlçesi Mimarsinan Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

30.04.2018 tarihinde riskli alan ilan edilen Mimarsinan Mahallesi'nde yapı ve yerleşme düzenlerinin bir an evvel sağlıklı hale dönüştürülmesi, bir afet anında ve sonrasında hasar görebilirliğinin en alt seviyeye indirilmesi amacıyla 4,82 hektar büyüklüğündeki alanı içeren bölgede; mülkiyet ve çözüm ofisimizde hak sahiplerine proje ve imar hakkı paylaşım çalışmaları şeffaf bir şekilde aktarılmıştır. Ayrıca ruhsata esas kesin proje çalışmaları tamamlanmış olup ilçe belediyesi talepleri doğrultusunda revize çalışmaları başlatılmıştır.

Mimar Sinan Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi, Büyükçekmece

Eyüpsultan İlçesi Kentsel Dönüşüm Projeleri

Çırçır Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

09.04.2018 tarihinde riskli alan ilan edilen Çırçır Mahallesi, 33 ada ve yakın çevresinde sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesi yüksek bir kentsel dokunun elde edilmesi, yerleşim alanlarının sağlıklı, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi amacıyla 1,52 hektar büyüklüğündeki 33 ada 92-93-94-107 parseller, 829 ada 1-5-8 parseller, 830 ada 1 parsel ve 831 ada 1-2-3 parselleri içeren alanda; elde edilen veriler, üretilen projeler doğrultusunda ve son dönemde yaşanılan deprem felaketi sonrası vatandaşların kentsel dönüşüme yönelik beklenti ve talepleri kentsel dönüşüm ofisi aracılığıyla güncellenmiş, hazırlanan projelerin tanıtımı ve iletişime yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Karadolap Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

Sağlıksız yerleşme düzeni ve mülkiyet sorunları yaşayan Karadolap Mahallesi'nde sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesi yüksek bir kentsel dokunun elde edilmesi, yerleşim alanlarının sağlıklı, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi amacıyla 18,61 ha büyüklüğündeki alanı içeren bölgede; ön proje, öneri raporları, proje değerleme ve matematiksel finansal dönüşüm modeli çalışmaları tamamlanmıştır.

Akşemsettin Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

Akşemsettin Mahallesi, 113 ada 162 ve 163 parsellerde sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesi yüksek bir kentsel dokunun elde edilmesi, yerleşim alanlarının sağlıklı, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi amacıyla 2,44 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; imar planları doğrultusunda hazırlanan mimari ön proje ve öneri raporlarına uygun olarak matematiksel model ve değerleme çalışmaları tamamlanmıştır. 122 ada ve çevresi riskli alanı genelinde; hak sahipleri ile toplantılar düzenlenerek projeye katılımları sağlanmış, proje ve imar hakkı paylaşım çalışmaları şeffaf bir şekilde yürütülmüştür. Ayrıca 122 ada 416 ve 421 parselleri (K1-K2) kapsayan 2,1 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede ruhsata esas mimari proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Kâğıthane İlçesi Gürsel Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

Bakanlar Kurulunun 06.02.2017 tarih ve 2017/9871 sayılı kararı ile "Riskli Alan" olarak ilan edilen, Gürsel Mahallesi içerisinde bulunan 2,36 hektar yüz ölçümüne sahip 8483 ve 8486 adalar ile bazı tescil dışı alanlarda; güvensiz ve niteliksiz yapı stokunun, yerinde dönüşümünün sağlanması, deprem ve kentsel risklere karşı güvenli, sürdürülebilir ve planlama ilkeleri ile uyumlu kentsel alanlar oluşturulması amacıyla hazırlanan kentsel dönüşüm projesinin, aidiyet duygusunun göz ardı edilmediği, şeffaf ve katılımcı yaklaşımlarla sürdürülebilmesi için alanda çalışma yapılmıştır. Bu kapsamda yıl içerisinde ruhsata esas nihai proje çalışmaları tamamlanmış olup bölgede yapılan ulaşım etüdü sonrasında revize çalışmaları (dağıtım modeli, matematiksel model ve ruhsata esas nihai proje) başlamıştır.

Gürsel Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi, Kağıthane

Sultangazi İlçesi, Uğur Mumcu Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 73. maddesine göre İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 17.02.2022 tarih 312 sayılı Kararı ile "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı" olarak belirlenen alanda yapılan uzlaşma çalışmaları kapsamında hak sahipleri ile 16.06.2022 tarih 815 sayılı Meclis Kararı ile uygun görülen kıymet takdir bedelleri, proje değerlemeleri ve dağıtım modeli dikkate alınarak görüşmeler devam etmiştir. Bu kapsamda 42 hak sahibine 76 adet dairenin anahtarı teslim edilmiş ve 57 daire için taşınma işlemleri tamamlanmıştır. Ayrıca 34 hak sahibine tapu devri gerçekleştirilmiş olup tapu devri işlemleri devam etmektedir.

Şişli İlçesi Paşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

Paşa Mahallesi'nde yapı ve yerleşme düzenlerinin bir an evvel sağlıklı hale dönüştürülmesi, bir afet anında ve sonrasında hasar görebilirliğinin en alt seviyeye indirilmesi amacıyla 6,72 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; proje değerleme ve matematiksel finansal dönüşüm modeli çalışmaları tamamlanmıştır.

Üsküdar İlçesi Kuzguncuk Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

13.07.2018 tarihinde "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı" ilan edilen Kuzguncuk Mahallesi'nde sürdürülebilir, güvenli ve yaşam kalitesi yüksek bir kentsel dokunun elde edilmesi, yerleşim alanlarının sağlıklı, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi amacıyla, 547 ada 77 ve 79 parsel, 593 ada 1 parsel ile 619 ada 12 parseli kapsayan 3,32 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; proje değerleme ve matematiksel finansal dönüşüm modeli çalışmaları tamamlanmıştır.

Zeytinburnu İlçesi Sümer Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi

10.11.2021 tarihinde "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı" ilan edilen Sümer Mahallesi'nde yapı ve yerleşme düzenlerinin bir an evvel sağlıklı hale dönüştürülmesi, bir afet anında ve sonrasında hasar görebilirliğinin en alt seviyeye indirilmesi amacıyla 5,12 hektar büyüklüğünde alanı içeren bölgede; proje değerleme ve matematiksel finansal dönüşüm modeli çalışmaları tamamlanmıştır.

Sümer Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi,Zeytinburnu

Kentsel Dönüşüm Amaçlı Uygulama Çalışmaları

Kentsel dönüşüm amaçlı proje ve uygulama çalışmaları kapsamında konut, ticari birimler, sosyal donatı alanları, imar yolları, açık ve kapalı otoparklar ile her türlü teknik alt yapı ve çevre düzenlemesine yönelik tamamlanan uygulama projeleri doğrultusunda, yaşam kalitesini yükselten, güvenli, nüfus yoğunluğunu arttırmadan yerinde dönüştürmeye yönelik bir yerleşim alanı oluşturmak hedeflenmektedir.

Bu çerçevede çağdaş şehircilik ilkeleri ve İstanbul için hazırlanan Deprem Master Planı göz önünde bulundurularak yaya öncelikli, yaşanılabilir, güvenli ve sürdürülebilir bir kent dokusu oluşturmak, altyapı ve ulaşımı geliştirmek, sosyal refah ve kent içi yaşam kalitesini arttırmaya yönelik uygulanabilir projeler hazırlanmaktadır.

Hazırlanan projelerde mekânsal dönüşümün yanı sıra sosyal dönüşümün de destekleneceği donatı alanlarının kurgulanması, başta erişim kısıtı olanlar olmak üzere herkes için erişilebilirlik ölçütlerinin sağlanacağı çözüm önerilerinin getirilmesi, bina çatılarının ağırlıklı olarak yeşil çatı sistemi ile çözümlenmesi amacıyla sürdürülebilir ve bölgesel bazlı kentsel dönüşüme yönelik çözümler üretilmesi yolunda uygulama projeleri hazırlanmaktadır.

Eyüpsultan İlçesi Kentsel Dönüşüm Uygulamaları

445 adet konut, 12 adet ticari alan, 1 adet kreşten oluşan Akşemsettin Mahallesi 122 ada 494 parsel sayılı (K3) riskli alan ve 258 adet konut,1 adet ticari alanı içeren 854 ada 8 parsel sayılı (K4) riskli alana ilişin 29.12.2023 tarihinde KİPTAŞ ile "Kentsel Dönüşüm Uygulama Protokolü" imzalanmıştır.

Sultangazi İlçesi Kentsel Dönüşüm Uygulamaları

Yunus Emre Mahallesi 1187 ada 19 parsel sayılı rezerv yapı alanına ilişkin (488 adet konut, 21 adet ticari alan) "Kentsel Dönüşüm Uygulama 1.Etap Protokolü" KİPTAŞ ile 29.12.2023 tarihinde imzalanmıştır.
Ayrıca 50. Yıl Mahallesi 2409 ada, 4 parselde yer alan 5 blok 198(+3) adet konutta bakım ve onarım çalışmaları tamamlanmıştır.

Bayrampaşa İlçesi İsmetpaşa Mahallesi Rezerv Alan İlan Edilen Alanda Yer Alan Binaların Yıkımı Öncesinde Tehlikeli Atık Raporu Oluşturulması

Yaptığı tüm işlerde çevre sağlığını önemseyen Belediyemiz, İstanbul genelinde riskli yapıların yıkımı öncesinde yönetmelik gereği tehlikeli atık raporu oluşturulması kapsamında 334 adet binada numune alınmış; 78 adet binada asbestli malzeme tespit edilmiştir. Asbest ve diğer tehlikeli maddeleri içerdiği tespit edilen imalatlar, yıkım faaliyetinden önce sökülecek ve bertaraf edilecektir.

Kentsel Dönüşüm Uygulama Alanları Yıkım Faaliyetleri

18.12.2023 tarihinde Bakanlık Oluru ile rezerv yapı alan ilan edilen alanda hak sahipleri ile anlaşma sağlanarak "İsmetpaşa Mahallesi Rezerv Alanı"nda yer alan metruk binaların yıkım çalışmaları yürütülmüştür. Yıl içerisinde kesin sözleşme imzalanan ve yıkıma ilişkin muvafakatname veren hak sahiplerine ait 8 adet binada (2.170 m² alan) yıkım gerçekleştirilmiştir.

Kentsel Dönüşüm Amaçlı Üretilen Konutlar

Belediyemizce İstanbulluların erişilebilir, güvenli, yaşam kalitesi yüksek bir şehir ortamında yaşaması için konutlar ve sosyal tesisler ile ada içi; altyapı, yollar, çevre düzenleme, peyzaj, park ve rekreasyonlarının yapımına yönelik üretim faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda 423 konut tamamlanmış, 3.972 konut inşaatı devam etmektedir.

Tablo 13. Tamamlanan Kentsel Dönüşüm ve Yenileme Alanı Konut İnşaatları

İlçe	Proje	Konut Sayısı (Adet)
Bağcılar	Kiraz Evler	253
Beşiktaş	Erenler Apartmanı	13
Eyüpsultan	Yeşilpınar Evleri (1.Etap)	143
Kadıköy	Özden Apartmanı	14

Kaynak: KİPTAŞ,2023

Özden Apartmanı, Kadıköy

Kiraz Evler, Bağcılar

Yeşilpınar Evleri 1. Etap Teslim Töreni,Eyüpsultan

Tablo 14. Devam Eden Kentsel Dönüşüm ve Yenileme Alanı Konut İnşaatları

İlçe	Proje	Konut Sayısı (Adet)
Bakırköy	İş Bankası Mensupları Sitesi (888 Ada 1 Parsel)	96
Beşiktaş	Kent Etiler/ Karanfilköy	1.361
Beylikdüzü	Kırlangıç Evler	523
Eyüpsultan	Yeşilpınar Evleri (2,3 ve 4. Etap)	518
Fatih	Süleymaniye Yenileme Alanı*	943
Gaziosmanpaşa	Sarıgöl Merkez Mahallesi 2. Bölge (We Haliç)	687
Güngören	Doğakent Evleri	150
Kadıköy	Nurcan Apartmanı	13
Kadıköy	Ferah Apartmanı	18
Kartal	Kaper Sitesi	590
Şişli	Susam Sokak Tek Yapı	16

Kaynak: KİPTAŞ, 2023
*943 konuttan oluşan Süleymaniye Yenileme Projesi mülkiyet edinim süreçleri ve proje süreçleri devam etmektedir.

Mali Yardımlar

"16.03.2023 tarih ve 211 sayılı Belediyemiz Meclis Kararı" doğrultusunda 6306 sayılı yasa kapsamında riskli bina ilan edilerek yıkımı gerçekleştirilen binalarda yer alan 60 bağımsız birime kira yardımı başlatılmıştır. Bu kapsamda nisan-aralık ayları boyunca 62 hak sahibine toplam 864.000 TL kira yardımı yapılmıştır. Güngören ilçesi Gençosman Mahallesi 11695 parsel rezerv yapı alanında bulunan 154 hak sahibine yine Belediyemiz 211 sayılı Meclis Kararı doğrultusunda nisan-aralık ayları boyunca 5.143.500 TL kira yardımı yapılmıştır. Ayrıca Belediyemiz, Gaziosmanpaşa Belediyesi ve KİPTAŞ ile yapılan kentsel dönüşüm amaçlı mali yardım ve uygulamalara ilişkin protokol kapsamında yıl içerisinde 228.094.197,53 TL mali yardım ödemesi yapılmıştır.

Kentsel Dönüşüm Kapsamında Yürütülen Halkla İlişkiler Çalışmaları

Kentsel dönüşüm süreçlerine ilişkin halkla ilişkiler çalışmaları Kentsel Dönüşüm Masası tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda; gelen vatandaş taleplerinin incelenmesi ve cevaplanması, uzlaşma süreçlerinin yönetilmesi ve süreçlere ilişkin bilgilendirme çalışmalarının yürütülmesi, yapılan saha çalışmaları ile kentsel dönüşüm alanlarına ait fiziksel, ekonomik, sosyal durum tespitlerine yönelik verilerin toplanması ve analiz edilmesi, kentsel dönüşüm ve imar uygulamalarına ilişkin hukuki destek verilmesi çalışmaları yapılmaktadır. Yıl içerisinde Kentsel Dönüşüm Mobil İletişim Ofisi, Kentsel Dönüşüm Ofisleri, Sosyal Dayanıklılık Planı, Katılım Etkinlikleri kapsamında yapılan; bilgilendirme toplantıları, telefon, mail, yüz yüze yapılan görüşmeler ile toplamda 11.394 kişiyle etkileşim sağlanmıştır.

Karanfilköy Kentsel Dönüşüm Projesi Temel Atma Töreni, Beşiktaş

Kaper Sitesi Kentsel Dönüşüm Projesi İnşaatı, Kartal

Ferah Apartmanı Kentsel Dönüşüm Projesi İnşaatı, Kadıköy

Kırlangıç Evler Kentsel Dönüşüm Projesi İnşaatı, Beylikdüzü

Kentsel Dönüşüm Mobil İletişim Ofisi, Büyükçekmece

Afetlere Karşı Bilinçlendirme ve Farkındalık Eğitimi, İstanbul Geneli

Kentsel Dönüşüm Mobil İletişim Ofisi

Kentsel dönüşüme ilişkin talepleri yerinde cevaplamak, gelen talepler doğrultusunda çözümler üretmek, imar haklarına ilişkin teknik bilgi vermek, vatandaşları; mevzuat, kentsel dönüşüm süreçleri ve bu süreçteki hakları konusunda bilgilendirmek ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda vatandaşların kentsel dönüşüm hakkında görüş ve önerilerini toplamak amacıyla 7 Mart 2022 tarihinde "Kentsel Dönüşüm Mobil İletişim Ofisi" faaliyete başlamıştır. Yıl içerisinde 39 farklı noktada hizmet veren ve 1.467 kişi ile görüşmenin sağlandığı ofis, gelen talepler doğrultusunda mahallelerde faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir.

Kentsel Dönüşüm Ofisleri

Vatandaşların kentsel dönüşüm konusunda farkındalıklarının arttırılarak, beklentilerinin tespit edilmesi yoluyla sürece katılımlarının sağlanması; sonrasında yapılacak planlama çalışmalarında sosyal bütünleşmeyi destekleyici kararların alınmasına destek olacak verilerin elde edilmesi hedeflenmiştir. Vatandaşların bölgeye ilişkin beklenti analizlerini yapma, üretilecek plan ve projelerde katılımı sağlama, hak sahipliği tespiti, kentsel dönüşüm konusunda bilgilendirme yapma ve uzlaşma görüşmeleri hizmetlerini, şeffaf ve güvenilir şekilde sunmanın amaçlandığı Kentsel Dönüşüm Ofislerinde yıl içerisinde 6 ilçede (Bayrampaşa, Beykoz, Büyükçekmece, Eyüpsultan, Kağıthane ve Sultangazi) 6.437 kişi ile görüşme sağlanmıştır.

Katılım Etkinlikleri

Katılımcılık ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda, çalışma alanlarındaki süreçlere ilişkin bilgilendirme yapmak üzere 4 ilçede (Beykoz, Eyüpsultan, Kağıthane, Üsküdar) 192 kişinin katıldığı vatandaş görüşmeleri ve mahalle toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Sosyal Dayanıklılık Projesi

Kentsel dönüşüm proje alanlarında yaşayan kişilerden mimari projede yer alması gereken fonksiyonlara yönelik fikir almak, kurum ile proje alanında yaşayan kişiler arasındaki iletişimi güçlendirmek ve bu alanlara sosyal hizmet götürmek hedefiyle geliştirilen "Sosyal Dayanıklılık Projesi" kapsamında; pilot bölge seçilen Büyükçekmece Mimar Sinan Mahallesi, Eyüpsultan Karadolap Mahallesi ve Zeytinburnu Sümer Mahallesi'nde yıl içerisinde 50 kişinin katılımıyla etkinlikler yapılmıştır.

Tanıtım Çalışmaları

Kentsel Dönüşüm Mobil İletişim Ofisleri'nin haftalık programın duyurusunu yapmak ve Modyo Tv'lerde yayınlanmak üzere videolar hazırlanmış, 39 farklı noktada faaliyet gösteren mobil ofisler için afiş tasarımı yapılarak muhtarlıklara dağıtılmış ve sosyal medyada yayınlanmıştır. Yapılan faaliyetlere ilişkin bilgiler (https://kentseldonusum.ibb.istanbul) web sitesinde de paylaşılmıştır.

Afetlere Karşı Bilinçlendirme ve Farkındalık Eğitimi

İstanbul'un hemen her ilçesinde her yaş grubuna yönelik "Afet Farkındalık ve Güç Birliği Eğitimleri" ile "Çocuklara Yönelik Afet Farkındalık Etkinlikleri" gerçekleştirmiştir. Yıl içerisinde afetlere hazırlık kapsamında; Sosyal Dayanıklılık Projeleri, çocuk etkinlikleri, ilkokul, ortaokul ve liseler olmak üzere 140.548 yurttaşımızla iletişim kurulmuştur. Ayrıca 17-18 Ağustos tarihlerinde "Afete Dayanıklı Şehir 17 Ağustos Anma Programı" gerçekleştirilmiştir.

Hedef

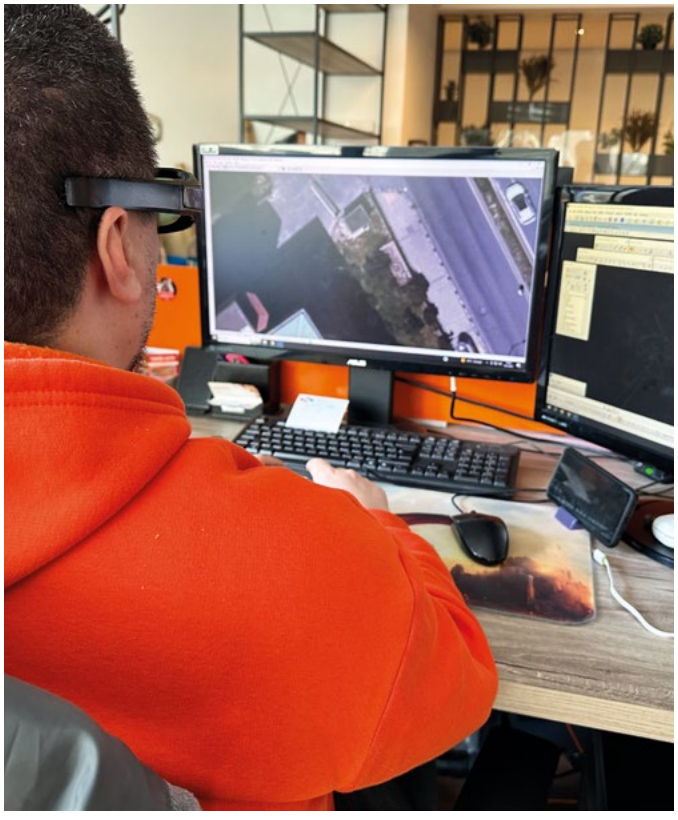
A1H4 - Kentsel Planlama Sürecini Hazırlanmakta Olan 2050 Vizyon Belgesi Çerçevesinde Kentsel Bilişimden Yararlanarak Şeffaf ve Katılımcı Biçimde Yönetmek

ŞEHİR PLANLAMA

Harita Çalışmaları

Hâlihazır Harita Çalışmaları

"İstanbul İl Sınırları İçerisinde, Fotogrametrik Yöntemle 1/1000 ve 1/5000 Ölçekli Revizyon Hâlihazır Harita, Gerçek (True) Ortofoto Harita ve 3 Boyutlu Kent Modeli Üretimi Projesi" kapsamında 1/1000 ve 1/5000 ölçekli; Hâlihazır Harita üretim çalışmaları kapsamında yaklaşık 13.000 pafta ve Ortofoto Harita üretimi kapsamında 15.000 pafta üretilmiştir. "Nokta Bulutu", "Sayısal Arazi Modeli" ve "Sayısal Yüzey Modeli" kapsamında yaklaşık 4.500 km² alanda üretim yapılmıştır. Ayrıca "3 Boyutlu Kent Modeli" üretimi kapsamında meskûn alanlarda yaklaşık 4.000 pafta üretilmiştir.

Halihazır Harita Çalışmaları

Jeodezik Ağ Çalışmaları

2005-2008 yılları arasında oluşturulan "İstanbul GPS Nirengi Ağı" nın zaman içinde homojenliğini kaybetmesi ve mevcut ağın ihtiyaçlara cevap verememesi nedeniyle revize çalışmaları başlamıştır. Bu kapsamda istikşaf (mevcut nirengi noktalarının durum tespiti) çalışmaları tamamlanmış, C1 ve C3 derece nirengi noktaları (ülke koordinat sisteminde koordinatları ve yüksekliği bilinen referans noktaları) ve nivelman noktalarının (yüksekliği bilinen referans noktaları) tesisine başlanmıştır.

Jeodezik Ağ Çalışması, Avrupa Yakası

Üretilen Haritaların Arşivlenmesi Hizmeti Kapsamında, ilgili kanun hükmüne istinaden kamu kurum ve kuruluşları, 3. şahıslar ve Belediyemiz birimleri ile; 1/1000- 1/5000 gibi büyük ölçekli harita, ortofoto harita, proje ve imar plan kopyalama taleplerine yönelik veri paylaşımı yapılmaktadır. Yıl içerisinde 9 adet kamu kurumu, 200 özel şirket ve 829 vatandaş olmak üzere toplam 1.038 adet talep çözümlenmiş aynı zamanda kopyalama hizmetleri kapsamında ise toplam 21.030 adet çekim ve 13.864 adet tarama işlemi gerçekleşmiştir. Ayrıca; Belediye Meclisinin vermiş olduğu yetki kapsamında 1/1000 ve 1/5000 ölçekli harita ve harita ürünlerinin satışında öğrencilere %50 indirim uygulanmıştır. Ayrıca 2019 yılına ait ilçe haritalarımız 39 ilçemizde güncellenerek 2023 yılına uygun hale getirilmiş etiket ve format ayarları da düzenlenmiştir. Aynı zamanda 2019 yılı tarihli "İstanbul İli İdari Sınır Haritası"; değişen "Mahalle Sınırları" ve yeni eklenen "Ulaşım Ağı" verileri aktarımı yapılarak güncellenmiştir.

Şehir Planlama Çalışmaları

Üst Ölçekli İmar Planları

Katılımcı planlama yaklaşımıyla, İstanbulluların talep ve ihtiyaçlarına cevap vermek, sosyal, ekonomik, çevresel sürdürülebilirlik ve kentsel dayanıklılık ilkeleriyle İstanbul'un adil, yaratıcı, üreten, yeşil, erişilebilir, güvenli, yaşam kalitesi yüksek bir kent olmasını sağlamak amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

İstanbul Vizyon Çalışması ve Bütünleşik Mekânsal Gelişim Strateji Belgesi

Lansmanı yapılarak kamuoyuna tanıtımı yapılan "İstanbul Vizyon 2050 Strateji Belgesi"nin yıl içerisinde "Eylem Planı Raporu", "İzleme ve Geri Bildirim Sistemi Raporu" çalışmaları ile uygulama ve izleme sistematiği kurulum çalışmaları yapılmıştır.

KORU İstanbul Strateji Belgesi

İstanbul'un özellikle kuzeyinde yer alan doğal alanlar ile etkileşimindeki kentsel ve kırsal alanların mevcut durumuna yönelik analizler yapılarak; geçmişten günümüze meydana gelen değişim ve tahribatın ortaya çıkarılması, tahribat nedenlerinin araştırılması, sorun ve risklerin tespit edilmesi ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Yıl içerisinde 44 adet katılım etkinliği, yaklaşık 600 kişi ile görüşme, 35 koordinasyon toplantısı, 27 kırsal yerleşim alanı ziyareti, 8 odak grup çalışması, 4 adet kırsal yerleşim muhtar toplantısı, 3 adet tematik çalışma toplantısı, 1 adet geniş katılımlı çalıştay, 2 adet sergi ve 1 adet geniş katılımlı lansman etkinliği ve panel gerçekleştirilerek "KORU İstanbul Strateji Belgesi"hazırlanmıştır. "Doğal alanlarda sahip olunan kaynakları ve biyoçeşitliliği korumak ve yaşatmak", "İstanbul'un doğal ve kırsal alanlarını iyileştirmek, tahrip olmuş alanları rehabilite ederek orman ve kırsal alan bütünlüğüne kazandırmak", "İstanbul'da kırsal kalkınmayı gerçekleştirmek", "İyi ve demokratik yönetişim prensiplerine dayalı sürdürülebilir doğal ve kırsal alan yönetim modeli oluşturmak" stratejik hedefleri ve "Koruyan, Geliştiren, İyileştiren İstanbul" vizyonlu KORU İstanbul Strateji Belgesi İstanbul'un doğal ve kırsal alanlarında tahribatın durdurulabilmesi, rehabilitasyon ve korumanın sağlanması için hem yerel ve merkezi yönetimlere hem de kentin tüm sakinlerine bir yol haritası sunmaktadır. Yol haritası hazırlama sürecinde öncelikle İstanbul'un kırsal alanları tüm tehdit, tahrip unsurları ve potansiyeliyle detaylıca analiz edilmiştir. Ekolojik yapı ve doğayı korumak başta olmak üzere İstanbul'un kırsalının kalkındırılması, ihtiyaçların tespit edilerek altyapı ve hizmet eksikliklerinin giderilmesi, kırsal alanların yönetiminin "birlikte yönetim" odağında yeniden yapılandırılması konularında stratejiler oluşturulmuştur. Tehdit ve tahrip unsurlarının önüne geçmek üzere kırsalın ekolojik, toplumsal, mekânsal ve idari yapısını bir bütün olarak ele alan, kırsalı her boyutuyla güçlü kılacak 12 hedef 66 eylem ve 50 proje geliştirilmiştir. Çalışmanın her bir aşaması kapsayıcı, katılımcı bir yaklaşım doğrultusunda ilgili paydaşların görüşlerine başvurularak ve elde edilen geri bildirim ile şekillendirilmiştir. Eylem planı ilgili kurumlara iletilmiş, geri bildirimlere göre planı kesinleştirmek üzere revize çalışmaları devam etmektedir.

"KORU İstanbul Strateji Belgesi" 9 Kasım 2023'te İPA Kampüs Florya'da 300 kişinin katılım sağladığı tanıtım etkinliği düzenlenerek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Ekrem İmamoğlu tarafından 16 milyon İstanbullu ile paylaşılmıştır. Etkinlikte uzmanların görüş ve değerlendirmelerini paylaştıkları "İstanbul'un Geleceğini Kurtarmak" paneli ile "Tehdit ve Tahrip Altındaki İstanbul" ve "İyileştirilen, Korunan ve Gelişen İstanbul" senaryoları sergide ziyaretçilere sunulmuştur.

KORU İstanbul Strateji Belgesi Lansman, İPA, Bakırköy

İstanbul'da Kentsel Yaşam Kalitesinin Tespiti

Kentsel yaşam kalitesinin ölçümü; plan ve politika oluşturma süreçlerini yönlendirmesi, bununla ilişkili olarak da verilen hizmetin niteliğinin iyileştirilmesi, hizmet ihtiyaçlarının tespiti açısından kritik önemdedir. İstanbul'da yaşam kalitesini il/ilçe düzeyinde değerlendirmek ve beklentiyi, ihtiyaç ve sorun alanlarını tespit etmek amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışma Belediyemiz politikaları ve çalışmalarına yön verecek olmasının yanında, farklı kurumlar ve araştırmacılar için de faydalı olacağı öngörülmektedir.

Yıl içerisinde kent genelinde 39 ilçede belirlenen örneklem doğrultusunda 16.000 hane ile yüz yüze anketler tamamlanarak 15 kategoride (afete karşı dayanıklılık, altyapı, demografik yapı, eğitim altyapısı, ekonomik yapı, erişilebilirlik, güvenlik, kentsel memnuniyet, kişisel hayat memnuniyeti, konut memnuniyeti, sağlık, sosyal yaşam, toplumsal cinsiyet eşitliği, ulaşım altyapısı, yeşil alan) endeksler üretilmiş ve bu endekslere bağlı toplam 204 gösterge değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmalar 1 Şubat 2023'te İPA Kampüs Florya'da 80 kişinin katılımıyla tanıtım etkinliği düzenlenerek kamuoyu ile paylaşılmıştır.

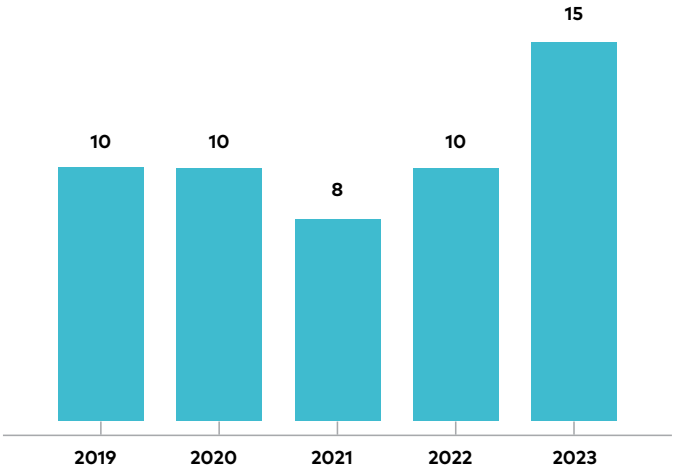

Kentsel Yaşam Kalitesi Tanıtım Etkinliği, İPA, Bakırköy

Alt Ölçekli İmar Planları

Alt ölçekli imar planları çalışmaları kapsamında; 1/5000 ölçekli nazım imar planları ve bu planların uygulanmasına yönelik uygulama imar plan çalışmaları yapılmakta, yaptırılmakta ve onaylanarak uygulanmaktadır.
Bu planlar çerçevesinde ilçe belediyeleri tarafından hazırlanan 1/1000 ölçekli uygulama imar ve parselasyon planlarının nazım planlara uygunluğu kontrol edilmekte, ilçe belediyelerinin plan çalışmalarına destek sağlanmaktadır.
Kurumumuz tarafından 30 adet 1/5000 ölçekli nazım imar planı, ilçe belediyelerince hazırlanan 22 adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı (dört tanesi Belediyemiz tarafından yapılan) Belediyemiz Meclisine iletilmiştir. Bunlardan 7.427 hektarlık alanı kapsayan 15 adet 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 2.842,38 hektarlık alanı kapsayan 18 adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı Belediye Meclisimizce onaylanmıştır.

Şekil 2. Meclis Kararı Alınarak Onaylanan 1/5000 Ölçekli İmar Planı Sayısı (Adet)

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 15. Alt Ölçekli İmar Planı Çalışmaları

	1/5000 Ölçekli NİP		1/1000 Ölçekli UİP*	
	Sayısı (Adet)	Alanı (Hektar)	Sayısı (Adet)	Alanı (Hektar)
Meclis Kararı Alınarak Onaylanan Planlar	15	7.427	18	2.842,38
Meclis Kararı Alınarak Onaylanmış Bakanlık ve Kurul Onay Süreci Devam Eden Planlar (Kültür Varlıkları Kurulları, Tabiat Varlıkları Kurulları, Bakanlıklar)**	3	24,75	1	8,8
Çalışması Devam Eden (Hazırlık Aşamasındaki) Planlar	102	152.095,50	10	249,60

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı,2023
*İlçe Belediyelerinden gelmektedir.
**1 adet planın geçmiş yıllardan, 2 adet planın 2023 yılından Kurul ve Bakanlık onay işlemleri devam etmektedir.

Tablo 16. Meclis Kararı Alınarak Onaylanan 1/5000 Ölçekli İmar Planları

İlçe	Plan Adı
Avcılar	Dr. Sadık Ahmet Caddesi Güneyine ilişkin 1/5000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı
Başakşehir	Başak Mahallesi Deprem ve Göçmen Konutları Bölgesi ve Çevresine ilişkin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı
Beyoğlu	Halıcıoğlu Mahallesi, Çıksalın Mevkii Nazım İmar Planı
Çekmeköy	Çatalmeşe Nazım İmar Planı
Esenyurt	TEM Güneyi 1. Etap 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı
Eyüpsultan	Ağaçlı Mahallesi 1/5000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı
Maltepe	1/5000 ölçekli Zümrütevler Mahallesi bir kısmına ait Nazım İmar Planı
Maltepe	Kentsel Sit Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı
Silivri	Selimpaşa Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Revizyon Nazım İmar Planı
Silivri	Selimpaşa Ortaköy Kavaklı 1/5000 Revizyon Nazım İmar Planı
Şile	Ahmetli, Meşrutiyet, Ova Bölgeleri Nazım İmar Planı
Şişli	1/5000 Ölçekli Merkez 2. Etap Revizyon Nazım İmar Planı
Tuzla	Aydınlı Mahallesi Çamlıbelde Yolu Caddesi Çevresi Nazım İmar Planı
Tuzla	Konaşlı Mevkii 1/ 5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı
Ümraniye	Tepeüstü Mahallesine ilişkin 1/5000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Süleymaniye Yenileme Alanına ilişkin Koruma Amaçlı Revizyon İmar Planı Çalışmaları

Bakanlar Kurulu Kararı (24.05.2006 tarihli) ile Kalenderhane, Mollahüsrev, Hacıkadın, Demirtaş, Hoca Gıyaseddin, Sarıdemir, Yavuzsinan ve Süleymaniye mahallelerinden oluşan yaklaşık 94 hektar büyüklüğündeki alan "Süleymaniye Yenileme Alanı" olarak ilan edilmiştir.

Süleymaniye'nin tarihi ve kültürel mirasını koruyarak gelecek nesillere aktarılmasını, geçmişini yaşatırken aynı zamanda geleceği de göz önünde bulundurarak sürdürülebilir ve dayanıklı olması hedefiyle Süleymaniye'nin üstün evrensel değerinin korunması ve sürdürülmesi için Süleymaniye 2050 vizyonu çerçevesinde alana dair çalışmalar yapılmıştır. Yıl içerisinde çalışmanın ana yaklaşımının tanımlandığı, plan uygulama adımlarının belirlendiği "Süleymaniye 2050 Mekânsal Stratejik Planı", Süleymaniye'nin Dünya Mirası niteliğinin korunması ve yaşatılması amacıyla planlama çalışmalarına yön verecek koruma esaslı yaklaşım ve önerilerin tariflendiği "Süleymaniye Kültür Varlığı Stratejileri", ölçekler arası stratejik kararların tutarlılığını sağlayan ve plan uygulama hükümlerine yön verecek ilke ve kuralların geliştirildiği yaşam rehberi niteliğinde bir belge olan "Süleymaniye Kentsel Tasarım Rehberi" ve Süleymaniye'nin üstün evrensel değerinin korunması ve sürdürülmesi temel hedefiyle kültürel mirası oluşturan yapılı çevrenin ve bu mirası oluşturan mekân üretim kültürünün devamlılığının sağlanması amacıyla alanın tüm ihtiyaçlarına yönelik arazi kullanım kararlarını içeren "Süleymaniye Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" çalışmaları tamamlanmış olup Meclise iletilme aşamasındadır.

Süleymaniye 2050 Değerlendirme Toplantısı, Fatih

Katılımcı Plan Çalışmaları

Belediyemiz bünyesinde çalışması devam eden "Nazım İmar Planı" ve "Mekânsal Stratejik Plan" çalışmaları yapım süreçlerinde; kamu yararını gözeten, yenilikçi, adil, kapsayıcı ve şeffaf bir yaklaşımla yurttaşların kent yaşamına ilişkin sorunlarını ya da taleplerini bilinçli bir şekilde teşhis etmesine önem verilmektedir. Mevcut sorunları çözmek için bir yol haritası oluşturulmasına yönelik yaklaşım ve süreçler geliştirilmesinde katılımı sağlamak ve kurumlar arası koordinasyonu geliştirmek amacıyla; katılımcı faaliyetler ve etkinlikler tasarlanıp uygulanmaktadır.

Beyoğlu ilçesinde 2022 yılı içerisinde Lansmanı yapılarak kamuoyuna tanıtılan "Beyoğlu Mekânsal Stratejik Planı"-na yönelik geri bildirim ve izleme çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda mekânsal strateji planında belirlenen temalara ilişkin vatandaşları bilgilendirme ve geri bildirim almak amacıyla yönetmen İmre Azem tarafından hazırlanan 6 adet kısa film gösterimi 22.01.2023 tarihinde kamuoyuna açık olarak 80 kişinin katılımıyla Metrohan'da gerçekleştirilmiştir. Film gösteriminden sonra Beyoğlu Mekânsal Strateji Planı'nın sürecini değerlendirmek üzere bir forum gerçekleştirilmiş ve raporu https://sehirplanlama.ibb.istanbul/beyoglu-senin/ adresinde yayınlamıştır.

Şişli ilçesi bütününde "Şişli Dolapdere Piyalepaşa Bulvarı ve Çevreleri 1/5000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı (Merkez 2.Etap)" Belediyemiz Meclis 14.12.2023 tarih ve kararıyla onaylanmıştır. Bununla birlikte "Şişli İlçesi 3. Etap 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı" çalışmaları devam etmektedir.

Maltepe ilçesi "Yalı Mahallesi Balıkçıköy Bölgesine İlişkin Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı" çalışmaları kapsamında toplanan kurum görüşleri, saha ve katılım çalışmaları doğrultusunda; analiz, sentez çalışmaları, "1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı", "1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı" ile "Kentsel Tasarım Rehberi" tamamlanarak 14.12.2023 tarihinde Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır.

Kadıköy ilçesi "Osmanağa", "Caferağa" mahallelerinin tamamında ve "Rasimpaşa Mahallesi" nin bir kısmını kapsayan alanda katılımcı bir süreç yürütmek üzere başlamış olan "1/5000 ölçekli Kadıköy Merkez Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Strateji Belgesi" çalışmaları kapsamında yıl içerisinde "Kadıköy Merkez İletişim Ofisi" çalışmalarına devam etmiş, tüm paydaşların dâhil edildiği 89 etkinlik gerçekleştirilmiş ve 1.500 kişiyle etkileşime geçilmiştir. "1/5000 ölçekli Kadıköy Merkez Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" 09.10.2023 tarihinde tamamlanarak Meclise iletilmiştir.

Kadıköy Merkez İletişim Ofisi Çalıştay

Adalar İlçesi bütününde, Belediyemizce hazırlanan 12.05.2023 tarihinde Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanan "Adalar ilçesi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" ve bu plana uygun olarak hazırlanan "Ko-

ruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"na ilişkin yaklaşık 100 kişinin katılımıyla 07.08.2023 tarihinde Büyükada Anadolu Kulübü'nde bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.
Ayrıca yıl içerisinde Beykoz ilçesi "1/25000 Ölçekli Beykoz Nazım İmar Planı" ocak ayında Meclise iletilmiş ve Ümraniye ilçesi "Tepeüstü Mahallesine ilişkin 1/5000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı" 12.01.2023 tarihinde meclis kararı alınarak onaylanmıştır.

Planlama süreçlerimizde kent sakinleriyle etkileşim kurmak, süreçler hakkında bilgilendirme ile şeffaflığı artırmaya yönelik çalışmalar internet sitemiz (www.sehirplanlama.ibb.istanbul) üzerinden devam etmiştir. Yıl içerisinde web sitemiz üzerinden 171 fikir önerisinde bulunulmuş ve 120 vatandaşımız çalışmalarda gönüllü olmak istemiştir. Ayrıca internet sitemizde yer alan "Dâhil Ol" sekmesi üzerinden vatandaşlarımızın yaşadıkları bölgelerdeki planlama çalışmaları ile ilgili tarafımıza ilettikleri 162 adet soru cevaplanmıştır.

Alt Ölçekli İmar Planı Değişiklikleri

Alt Ölçekli İmar Planı Değişiklik Talepleri

Kurumumuza diğer kamu kurumlarından ve vatandaşlardan gelen uygulama ve nazım imar planı değişiklik taleplerinin, inceleme ve değerlendirme çalışmaları sonucunda Belediye Meclisine sunulması sağlanmaktadır.

Yıl içerisinde 198 adet 1/5000 ölçekli ve 547 adet 1/1000 ölçekli plan itiraz ve plan değişikliği taleplerinin incelenme ve değerlendirme işlemleri gerçekleştirilerek Belediye Meclisine sunulmuştur. 114 adet 1/5000 ölçekli ve 443 adet 1/1000 ölçekli imar planı değişiklikleri Belediye Meclisince uygun görülüp, Belediye Başkanınca onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, ilçe belediyeleri tarafından meclis kararı alınarak Belediyemize iletilen 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişiklik teklifleri de kurumumuzca incelenip değerlendirilerek Belediyemiz Meclisine iletilmiştir. İlgili web sayfası üzerinden yayınlanarak askıya çıkan plan ve plan değişikliklerine ilişkin bilgiler; katılımcı, şeffaf ve toplumcu planlama anlayışın gereğince vatandaşlarımızı bilgilendirmek amacıyla yıl içerisinde plan/ plan değişikliği için 1.486.602 kişiye smsle gönderilmiştir. Söz konusu smsler plan/plan değişikliğinin olduğu bölgede ikamet eden vatandaşlarımıza gönderilmekte olup vatandaşlarımızın istekleri doğrultusunda; şehrimizin tüm bölgesi ya da belirli bölgesine ait askı plan bilgilerine de erişimi mümkündür.

E-Plan ve E-Plan Satış Uygulamaları

Şeffaf ve katılımcı planlama anlayışı doğrultusunda, Belediyemiz bünyesinde yapılan tüm çalışmaların vatandaşlarımızla paylaşılması ve ihtiyaç duyulan plan verilerine hızlı ve kolay ulaşılmasını sağlamak amacıyla çalışma başlatılmış; www.planlama.ibb.istanbul adı altında masaüstü ve mobil web uygulamalarının test aşaması devam etmekte olup 2024 yılında kullanıma açılması planlanmaktadır.

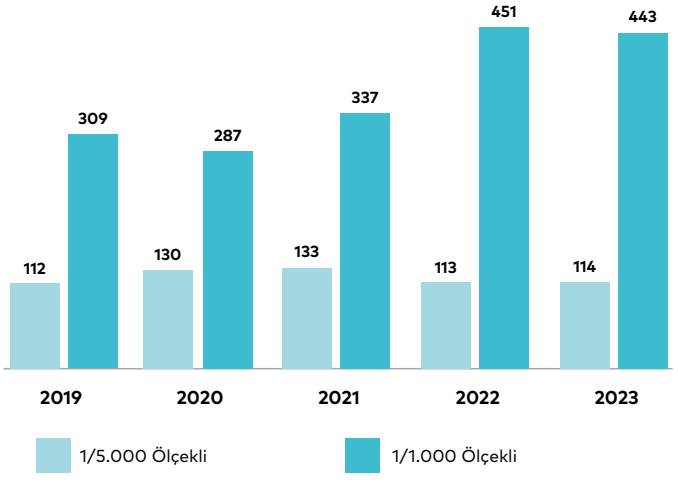
Uygulamada; Belediyemiz Meclisi ve diğer kamu kurum/kuruluşlar tarafından onaylanmış her tür ölçekteki imar planlarının (arşivde veya yürürlükte) parsel bazında sorgulanmasını sağlayacak 1/5000 ölçekli "E-Plan Uygulaması" ve Belediyemiz plan arşivinde bulunan tüm plan ve plan tadilatlarının satış işlemlerinin yapılabildiği "E-Plan - Satış Uygulaması" yer alacaktır. Ayrıca Meclis tarafından onaylanmış askı sürecinde olan planların duyurusu ve çalışılmakta olan plan bölgeleri ve plan aşamalarının gösterimi de mümkün olacaktır.

Dere Koruma Kuşakları ve Kamusal Projelere İlişkin İmar Planı Değişiklik Çalışmaları

İçme suyu ve atık su havza derelerine ilişkin 1/5000-1/1000 ölçekli imar planı çalışmaları kapsamında "Çamaşırcı Deresine İlişkin NİP-UİP Değişiklikleri İtirazları" plan çalışması tamamlanmış, 7 adet plan çalışması ise devam etmektedir.

Ayrıca dere plan çalışmalarının yanı sıra ilimiz genelinde kamusal kullanıma yönelik proje alanlarına ait plan çalışmaları da yapılmaktadır.

Şekil 3. Uygun Bulunan 1/5000 ve 1/1000 Ölçekli Plan Değişiklik Talep Sayısı (Adet)

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 17. Kamusal Kullanıma Yönelik Proje Alanlarına Ait Tamamlanan İmar Planı Çalışmaları

İlçe	Plan Adı
Kartal-Üsküdar-Ümraniye	İstanbul Geneli Muhtelif İlçelerdeki Trafo Alanlarına İlişkin UİP Teklifleri
Tuzla	Tepeören Mah. 8886-8887-8888 Adalar, muhtelif parseller (Hayvan Bakımevi) Hk.

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 18. İçme Suyu ve Atık Su Havza Derelerine İlişkin Devam Eden İmar Planı Çalışmaları

İlçe	Dere Adı
Arnavutköy	Beylikçayırı Deresi NİP-UİP Değişikliği
Büyükçekmece	Tepecik Mevki, Tepecik Alt Havzasına ilişkin Revizyon Nazım İmar Planı İtirazları
Çekmeköy	Taşdelen Mevkii Palamutdere Güzergâhı Plan Değişikliklerine İlişkin İtirazlar
Maltepe	Büyükyalı Deresi ve Çevresi Plan Değişiklikleri İtirazlar
Maltepe	Küçükyalı Deresi ve Çevresi Plan Değişikliklerine İlişkin İtirazlar
Ümraniye	Çırçır Deresi ve Çevresi Plan Değişiklikleri
Üsküdar	İSKİ Kaptaj Alanları ve Çevresine ait NİP Değişikliği İtirazları

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Karayolu ve Raylı Sistem Projeleri Plan/Plan Değişiklik Çalışmaları

İstanbul kent genelinde mevcut karayolu ve raylı sistem ulaşımının geliştirilmesine yönelik Belediyemiz ilgili birimlerinde hazırlanan karayolu ve raylı sistem projelerinin; uygulama öncesi gerekli görülen imar planı ve imar plan değişikliklerinin hazırlanması ve onama süreci iş ve işlemleri yapılmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 55 adet karayolu, bisiklet yolu ve raylı sistem projeleri plan /plan değişikliklerinden; 10 adet plan/plan değişikliği Belediye Meclisi tarafından onaylanmış, 31 adet plan/plan değişikliği işlemleri devam etmektedir.

Boğaziçi İmar Alanı Planlama Çalışmaları

Bu kapsamda teklif edilen plan değişiklikleri değerlendirilmekte ve Boğaziçi Kanunu'na uygunluk kontrolü sağlanmakta, plan değişikliği için gerekli kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınmakta, hazırlanan plan tadilatları Belediye Meclisine sunulmakta, meclis kararı alınan plan tadilatları Yüksek Koordinasyon Kurul Kararı alınmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne iletilmekte ve Boğaziçi İmar Yüksek Koordinasyon Kurul Kararı ile onaylanan plan değişikliklerinin dağıtım ve ilan işleri yapılmaktadır.Yıl içerisinde Beşiktaş ilçesinde 1 adet plan tadilatı Boğaziçi İmar Yüksek Koordinasyon Kurulu (BİYKK) onayı alınarak yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, kesinleşen plan tadilatlarının tasnif ve arşiv çalışmaları, plan itirazlarının incelenerek değerlendirilmesi, uygulama imar planları ile ilgili tereddütte düşülen konularda görüş oluşturulması ve ilgili mercilerden görüş alınması işlemleri yapılmaktadır.

İmar Planlarının Sayısallaştırma Çalışmaları

Plan Mozaiği Çalışması

Çalışma kapsamında; meriyetten düşen planlar, sınırları, plan adı, tasdik tarihi, meclis karar tarihi, meclis karar numarası, plan işlem numarası girilip sayısallaştırılarak güncel olarak bilgi sistemimizde tutulmaktadır.

Meri 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Raster Plan güncel verileri Belediyemiz https://ibbkbs.ibb. gov.tr adresinde yayınlanmaktadır.

Tablo 19. 1/5000-1/1000 Plan Mozaiği Çalışmaları (Adet)

	1/5000 Ölçekli	1/1000 Ölçekli
Meri Bölge Planı	990	1.257
İptal Edilen Plan	529	478
Meriyetten Düşen Plan	1.437	3.772
Yürütmesi Durdurulan Plan	67	46

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Ayrıca, 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarına gelen tadilatlar, bağlı olduğu plan adı, tadilat onama sınırı, tadilat tasdik tarihi, meclis onay tarihi, meclis karar numarası, tadilattan önceki fonksiyon ve tadilatla gelen fonksiyon gibi plan değişikliğine ilişkin öznitelik bilgilerinin de tutulduğu mozaik çalışmaları yürütülmektedir.

İmar Planı Değişiklikleri Nitelendirme ve Akıllandırma Çalışmaları

Yıl içerisinde; İmar Otomasyon Sistemi'ne (İMOS) 35.462 adet pafta aktarılmıştır. Ayrıca, 89 adet 1/5000 ölçekli ve 86 adet 1/1000 ölçekli meri imar planı, 196 adet 1/5000 ölçekli ve 448 adet 1/1000 ölçekli meri imar planı tadilatının akıllandırma çalışmaları tamamlamıştır. Toplam 977 adet 1/5000 ölçekli ve 1.238 adet 1/1000 ölçekli meri planı ile 4.031 adet 1/5000 ölçekli ve 7.232 adet 1/1000 ölçekli meri plan tadilatı akıllandırılmış olarak arşivimizde yer almaktadır.

Hedef
A1H5 - Afet ve Acil Durumlara Müdahale Kapasitesini ve Toplumsal Farkındalığı, Akıllı Sistemler ve Teknolojiden Faydalanarak Geliştirmek

AFET VE ACİL DURUMA MÜDAHALE

Acil Sağlık ve Hasta Nakil Hizmetleri

Afet, kaza ve tıbbi nedenlerle oluşan acil sağlık sorunlarında, acil ambulans ekibi olay yerinde gerekli acil tıbbi müdahâleleri yapıp hastaneye nakil gerektiren durumlarda da müdahâleyi sürdürerek hasta ya da yaralıların hızlı, güvenli bir şekilde sağlık kuruluşlarına naklini sağlamak amacıyla hizmet sunulmaktadır. Yıl içerisinde 45. İstanbul Maratonu'nda 247 hasta (47 ambulans,198 personel, 2 sağlık çadırı) ve N Kolay 18. İstanbul Yarı Maratonu'nda 99 hastaya (30 ambulans,137 personel, 2 sağlık çadırı) müdahale edilmiştir. Ayrıca doğal gaz çalışmaları, eğitim çalışmaları, eforlu mülakatlar, eski ve yıpranmış bina yıkımları, plajlar ile kongre, açılış töreni, çeşitli sportif, kültürel organizasyon gibi toplu etkinliklerde oluşabilecek acil sağlık sorunlarına müdahâle için tedbir amaçlı görevlendirme yapılmıştır. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü arasındaki protokol çerçevesinde "112" numarası altında yıl içerisinde Belediyemizce, 37 adet Hızır Acil İstasyonu, 71 adet ambulans ve 561 personel ile 24/72 vardiya sistemine göre verilen hizmet kapsamında 59.039 vakaya müdahâle edilmiştir. Ayrıca Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri koordinasyonunda Covid-19 tanılı/şüpheli/temaslı 229 vatandaşımızın tıbbi tetkik ve tedavi için uygun sağlık kuruluşlarına nakli sağlanmıştır.

Tablo 20. Acil Sağlık ve Hasta Nakil Hizmetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Acil Sağlık ve Hasta Nakil Yardımı Yapılan Vaka Sayısı	Adet	62.665	64.606	62.654	62.007	59.039
Vakaya Ortalama Ulaşma Süresi	Dk:Sn	6'12"	05'47"	06'08"	05'52"	05'28"

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Acil Müdahale, Zeytinburnu

Afet ve Acil Durum Koordinasyonu Faaliyetleri

İstanbul İl Afet Müdahale Planı (TAMP İstanbul)

Belediyemiz, İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından hazırlanan "İl Afet Müdahâle Planı'nda (TAMP İstanbul)" 2 adet afet grubunda ana çözüm ortağı, 19 adet afet grubunda ise destek çözüm ortağı olarak Belediyemiz 29 birimi ile görev almaktadır. Yıl içerisinde tüm afet gruplarının katıldığı 17 adet TAMP İstanbul değerlendirme toplantısı yapılmıştır.

İBB Acil Durum ve Afet Müdahale Planı

Afet ve acil durumlarda uygulamaya konulmak üzere; "İBB Acil Durum ve Afet Müdahâle Planı" (İBB-ADAMP) ve tüm plan ekleri (personel, araç, cihaz, gereç, teçhizat, malzeme vb.) her yıl güncellenmektedir. Belediyemiz birimleri ve ilgili kurumlar arasında işbirliği ile koordinasyonu sağlamak aynı zamanda planda yer alan acil durum servis organizasyonu, görev ve çalışma esasını düzenlemek amacıyla "İl Afet Müdahâle Planı" (TAMP İstanbul) ile entegre olacak şekilde beş yönetim (komuta, operasyon, bilgi ve planlama, lojistik ve bakım, finansal ve idari işler) fonksiyonuna sahip "Olay Komuta Sistemi" oluşturulmuştur. Plan bünyesinde operasyon, lojistik-bakım, bilgi-planlama ve finans-idari işler olmak üzere dört temel servis ve servislere bağlı afet grupları görev almaktadır.

Yıl içerisinde "İl Afet Müdahâle Planı (TAMP İstanbul)" plan düzenlemesi kapsamında görevleri çakışan afet grupları birleştirilerek 25 olan grup sayısı 22 olarak güncellenmiştir. Bu kapsamda "İBB-ADAMP Organizasyon Şeması" güncellenmiş olup Belediyemiz 103 birimi görev almıştır. İstanbul'u etkilemesi muhtemel tehlikelerin belirlendiği 12 adet "Tehlike Bazlı Operasyon Planı" periyodik güncelleme çalışmaları yapılmıştır. Müdahale Planı kapsamında yıl içerisinde 11 adet toplantıya katılım sağlanmıştır.

Defin Kimliklendirme Toplantısı, Eyüpsultan

İl Risk Azaltma Planı (İRAP) Çalışmaları

İlin afetselliğini, afetlerin olası etkilerini ortaya koyan ve bu etkileri en aza indirebilmek için afet meydana gelmeden yapılacak çalışmaları eylemler biçiminde gösteren ve sorumluları tanımlayan İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP), İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 29.12.2020 tarihli ve 2020/2 sayılı genelgesi ile 81 ilde hazırlanmaktadır. İstanbul ili için yapılan İRAP çalışmaları, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Toplantı, çalıştay, anket, bilgi ve belge paylaşımı, görüş, öneri ve katkı aktarımı koordinasyonu Afet İşleri Başkanlığı tarafından yapılmakta olup ilimizdeki İRAP çalışmalarına Belediyemiz 14 birimi ile katılmaktadır. Valilik ve AFAD Başkanlığı tarafından İRAP eylemlerin somutlaştırılması, eylemlerin çoklu kurumdan tekli kuruma verilmesi ve yeni eylem önerilerine yönelik ilgili kurum görüşleri alınarak değişiklik çalışmaları yapılmış ve İRAP İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'na (İDK) sunulmuştur. Bu kapsamda eylem sayısı 1.305 olarak revize edilmiş ve İstanbul Valiliği'nin 22.11.2023 tarihli oluru ile yürürlüğe girmiştir. Yapılan revizeler sonucunda Belediyemiz sorumluluğundaki eylem sayısı 69 (İSKİ, İGDAŞ da olmak üzere) olmuştur. Ayrıca İRAP çalışmaları kapsamında 16 adet toplantıya katılım sağlanmıştır.

İRAP Toplantısı, AKOM, Eyüpsultan

AKOM'un Yeniden Yapılandırılması

Etkin bir afet yönetimi döngüsü için risklerin azaltılması, kentsel dayanıklılığın sağlanması, afetlere hazırlık için toplumsal bilincin geliştirilmesi gibi afet öncesini, afet sırasında ihtiyaç duyulan işler ile müdahale, iyileştirme, yeniden yapılanma gibi afet anını ve sonrasını yönetmeyi içeren süreçleri bütüncül bir yaklaşımla koordine edebilmek için İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 15.06.2023 tarihli ve 528 sayılı meclis kararı ile Afet İşleri Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. AKOM'un yeniden yapılandırılmasıyla evrensel ölçekte geçerli bütünleşik afet yönetim sistemi yaklaşımıyla, afetle mücadele yönetimi ve koordinasyonunda çok daha etkili bir dönüşüm ve iyileştirme hedeflenmiştir. Görev tanımları, süreçler, prosedürler, iş talimatları ve organizasyon detaylarını hem yeni modelin işleyişine hem de çağın ihtiyaçlarına uygun bir şekilde güncelleyebilmek için 90'dan fazla dokümanın incelendiği "Mevcut Durum Analizi", dünyadaki iyi uygulama örneklerini tanımak amacıyla 15'den fazla ülke/şehir incelendiği "Kıyaslama Analizi" ve Belediyemiz ilgili birimleriyle çalıştay, toplantı ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Dayanıklı şehirler yaratmada referans olarak kabul edilen "Dayanıklı Şehirler Yaratmak için 10 Prensip" gereğince Belediyemiz sorumluluk alanı dâhilinde olan konular için mevcut durum analizi tamamlanmış; afet öncesi hazırlıkların güçlendirilmesi, erken uyarı sistemlerinin etkinliği, afet farkındalığının yaygınlaştırılması, yürütülen eğitim faaliyetlerinin etkin mekanizmalar ile genişletilmesi konuları başta olmak üzere detaylı bir yol haritası oluşturulmuştur. Böylelikle İstanbul'un afet ile mücadele yönetimine ve koordinasyonuna çok daha etkili şekilde katkı verecek bir dönüşüm ve iyileştirme planı oluşturulmuştur.

Afet ve Acil Durum Komuta ve Koordinasyonu

İstanbul'da meydana gelebilecek afet ve acil durumlar öncesinde, anında ve sonrasında yapılacak çalışmaların görüşüldüğü Belediyemiz ve ilgili kurumların da katıldığı koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmektedir. Afet ve acil durumlarda (deprem, sel ve su baskını, yoğun kar yağışı, fırtına, dolu, göçük, patlama, büyük yangın vb.) ise olayın büyüklüğüne bağlı olarak teyakkuza geçilmekte, Belediyemiz ilgili birimleri ve kurum yetkilileriyle AKOM'dan müdahale çalışmaları yürütülmektedir. Büyükşehir Belediyemizi ilgilendiren afet ve acil durumlarda, kent yaşamının en kısa süre içerisinde normal seyrine dönmesi için çalışmalar "İBB Acil Durum ve Afet Müdahâle Planı" (İBB-ADAMP) göre koordine edilmektedir.

Afet ve acil durumlarda kent yaşamının bir an önce normal seyrine dönmesi için olayın başlangıcından bitimine kadar geçen sürede ilgililerin bilgilendirilmesi, ekiplerin yönlendirilmesi, koordine edilmesi ve çalışmaların raporlanması süreci Belediyemiz 7/24 görev yapan AKOM Komuta Merkezi tarafından yürütülmektedir. Afet ve acil durumlarda kesintisiz haberleşme için alternatifli haberleşme araçları ile donatılan Komuta Merkezi ile Belediyemiz birimleri telsizlerin yanı sıra AFAD, Orman Bölge Müdürlüğü telsizleri ile de ilgili kurumların komutalarıyla muhabere sağlanmaktadır. Merkezde sürekli iletişim araçları (medya, yayın

Deprem Koordinasyon Toplantısı, AKOM, Eyüpsultan

organları, internet) ve İstanbul genelindeki kamera görüntüleri takip edilmekte aynı zamanda erken uyarı sistemlerinden, ölçüm istasyonu verilerinden, Belediyemiz ve ilgili kurumların komutalarından, 153 Çözüm Merkezi'ne gelen ihbarlardan veya sahada çalışan ekiplerden gelen önemli bir olay bilgisi sonrasında, ilgili kurumlar ya da birimler uyarılmakta, olay yerine yönlendirilmekte ve Belediyemiz ve diğer kurumlar arası koordinasyon sağlanmaktadır.
Yıl içerisinde olumsuz hava koşulları, İstanbul Maratonu ve İstanbul Yarı Maratonu kriz yönetimi, 2023-2024 yılı eğitim öğretim yılı açılışı kriz yönetimi, Kahramanmaraş Depremleri ve Zonguldak Karadeniz Ereğli sel felaketi yardım çalışmaları nedeniyle 18 kez teyakkuz durumuna geçilmiş ve ilgili kurum ve kuruluş yetkilileri ile AKOM'da bir araya gelerek koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür. AKOM Komuta Merkezi tarafından 1.058 olay takip edilmiştir. Deprem, sel, taşkın, süreç analizi, dijital ikiz, iletişim, Afet Gönüllüleri gibi konularda çeşitli toplantılar düzenlemiş, çalıştay, seminer ve toplantılara katılım sağlanmış, yurt içi ve yurt dışından gelen toplam 36 adet heyet ağırlanmış ve yapılacak tatbikatlar öncesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantı gerçekleştirilmiştir.
Ayrıca İstanbul'un yanı sıra Türkiye'de ve dünyada meydana gelen olaylar da takip edilmekte olup olayların türü, yeri ve büyüklüğüne göre en kısa sürede veriler derlenerek yetkili makamlar ile paylaşılmaktadır.

Afet Bölgelerine Yardım Faaliyetleri ve Koordinasyon Çalışmaları

Belediyemiz yurt içi ve yurt dışında afete maruz kalan bölgelere ayni ve nakdi yardımlarda bulunmakta, gerekli hallerde arama kurtarma, yangın söndürme, su tahliyesi, kanal açma, yol düzenleme, temizlik, destek hizmetleri ve iyileştirme çalışmalarına "İBB Afet ve Acil Durum Müdahale Planı"nda görevli birimlerden kurulan ekipler ile destek vermektedir.
Yıl içerisinde deprem, sel ve heyelan, yangın, nehirde kaybolma olmak üzere toplamda 10 olay sonrası destek ve yardım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
Sel ve heyelan çalışmaları kapsamında; Karadeniz Bölgesi genelinde etkili olan aşırı yağışlar sonucunda sel ve su baskınları meydana geldiği Ordu, Zonguldak, Bartın ve Giresun (30 personel, 18 araç ve iş makinesi),Kastamonu (1 tır Hamidiye su), Kırklareli (5 personel, 3 araç ve iş makinesi, 1 arama kurtarma köpeği), Zonguldak Gümeli Beldesi'nde etkili olan fırtına-kuvvetli yağış sonrası sel ve heyelan olaylarında (kanal açma, moloz kaldırma, temizlik ve iyileştirme çalışmalarına destek olmak amacıyla 53 personel, 31 araç ve iş makinesi desteği) destek verilmiştir.
Yangın kapsamında; Tekirdağ yangın sonrası söndürme çalışmaları (84 itfaiye personel, 27 İtfaiye aracı) ve ormanlık alanda çıkan yangına müdahale çalışmalarına (7 personel, 2 araçtan oluşan itfaiye ekibi), Kocaeli 6 adet yangına (57 personel,24 araç), Bursa fabrika yangını (11 araç, 29 itfaiye personel) ve Çanakkale ormanlık alanda çıkan yangın sonrası söndürme çalışmalarına (19 personel, 17 araç ve iş makinesi) destek verilmiştir.
Nehirde kaybolma çalışmaları kapsamında; Tunceli Munzur Çayı'nda kaybolan 3 kişiyi aramak için 7 personel, 2 araçtan oluşan "İtfaiye Su Altı Arama Kurtarma " ekibi bölgede çalışma yapmıştır.

Meteorolojik İzleme ve Bilgilendirme Çalışmaları

Meteoroloji istasyonları ve ana arterlerde bulunan Buzlanma Erken Uyarı Sistemi (BEUS) sensörleri ile uydu ve radarlardan alınan anlık hava ve yol durumu bilgilerinden hareketle hava tahmin raporları ve meteorolojik uyarı raporları hazırlanmaktadır. İlgili birimlere gönderilen hava tahmin raporları ile olumsuz hava koşulları (kuvvetli yağış, kar, fırtına vb.) öncesinde tedbirler alınmaktadır. Yıl içerisinde her gün haftalık hava tahmin raporu ile her ay 6 aylık hava tahmin raporu yayınlanmıştır. Yaşanacak meteorolojik afetler öncesinde toplam 9 adet meteorolojik uyarı raporu hazırlanarak ilgili birimler uyarılmıştır. Yıl içerisinde derelerde meydana gelmesi muhtemel taşkınları erken tespit etmek amacıyla 5 dere üzerinde 10 istasyondan oluşan "Taşkın Erken Uyarı Sistemi'nin (TEUS)" donanım ve haberleşme altyapı bakım çalışmaları yapılmıştır. Hava tahmin çalışmalarına destek olması amacıyla kullanılan 10 adet otomatik hava gözlem istasyonu bakım ve onarım çalışmaları yapılmıştır. Metrobüs güzergâhında yapılan beyaz yol uygulaması kapsamında beton ile asfalt yol arasındaki meteorolojik farklılıkların tespiti için "Merter Metrobüs İstasyonuna" bir adet BEUS istasyonu kurulmuştur. Ayrıca kış çalışmalarında kritik öneme sahip "Buzlanma

Sel Yardım Faaliyetleri, Zonguldak

Orman Yangını,Tekirdağ

Erken Uyarı Sistemi"(BEUS) istasyonlarında bulunan sensörler yeni tip sensörlerle değiştirilmiş olup sensör yazılımları da modernize edilmiştir. AKOM Afet Yönetim Bilgi Sistemi (AKOMAYS) sayesinde Belediyemizin meteorolojik kaynaklı afetlerle olan mücadele kapasitesi ve yeteneği daha etkin ve verimli yönetilmektedir.

İtfaiye Müdahale Planları

Yangın riskinin yüksek olabileceği değerlendirilen yapı, bina, tesis ve işletmelerde karşılaşılması muhtemel acil durumlara odaklı olmak üzere, yangın senaryolarının hazırlanmasını sağlamak ve olası yangın durumlarındaki müdahale operasyonlarını kolaylaştırmak amacıyla, yapı, bina, tesis ve işletmelere ilişkin bilgiler, müdahale ekipleri tarafından kullanılabilecek kaynaklar ve operasyonlar bağlamında yapılması gereken muhtemel aksiyonları içerecek şekilde müdahale planları oluşturulmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 248 yeni hazırlanan 155 güncellenen olmak üzere toplam 403 adet müdahale plan hazırlama ve güncelleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmaları kapsamında hizmet binalarımız için Acil Müdahale Planları güncellenmiş/hazırlanmıştır.

Afet ve Acil Duruma Yerinde Müdahale Çalışmaları

İtfai Olaylar

İstanbul İtfaiyesi tarafından ilimizde yıl içerisinde toplam 85.671 adet itfai olaya müdahale edilmiştir. Bu olayların yaklaşık %28,35' i yangınlardan, yaklaşık %45,78' i yangın olmayan diğer acil olaylardan oluşmaktadır. Yıl içerisinde yangın olmayan diğer acil olaylardan can kurtarmada; 6.789'si arama kurtarma, 17.785'i hayvan kurtarma olmak üzere toplam 24.574 olaya müdahale edilmiştir.

Dentaş Tersanesi Gemi Yangını ,Tuzla

Tablo 21. Müdahale Edilen İtfai Olay Sayısı (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
YANGINLAR	22.546	20.584	20.760	22.554	24.285
Yapısal Yangınlar	13.670	13.080	11.463	11.893	11.877
Konut Yangını	4.966	4.440	6.340	6.572	6.456
Fabrika/İşyeri Yangını	185	182	286	281	290
Diğer Bina Yangını	6.889	6.874	3.467	3.219	3.176
Araç Yangını	1.630	1.584	1.370	1.821	1.955
Yapısal Olmayan Yangınlar	8.876	7.504	9.297	10.661	12.408
YANGIN OLMAYAN DİĞER ACİL OLAYLAR	33.036	35.887	40.043	38.406	39.220
Sel / Su Baskını	633	870	775	1.128	1.082
*Güvenlik Tedbirleri**	6.046	6.080	8.351	11.301	13.564
Can Kurtarma	26.357	28.937	30.917	25.977	24.574
DİĞER İTFAİYE ÇIKIŞLARI	7.702	6.616	13.053	20.808	22.166
Toplam	63.284	63.087	73.856	81.768	85.671

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023
* "Sıkışmalı Trafik Kazaları" verileri "Güvenlik Tedbirleri" kısmında yer almaktadır.

Tablo 22. İtfai Olaylara ve Yangınlara Ortalama Varış Süresi (Dakika:Saniye)

	2019	2020	2021	2022	2023
Yangınlara Ortalama Varış Süresi	5'38"	5'41"	6'10"	6'30"	6'40"
İtfai Olaylara Ortalama Varış Süresi	5'33"	5'34"	6'06"	6'19"	6'36"

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Mimar Hayrettin Mahallesi Metruk Bina Yangını, Fatih

Afet ve Acil Duruma Müdahale Personel Bilgisi

İstanbul İtfaiyesinin, 273'ü (%5,88) kadın personel olmak üzere toplam 4.642 çalışanı bulunmaktadır. Anadolu Yakası'nda 14 adet ve Avrupa Yakası'nda 16 adet olmak üzere toplam 30 adet Gönüllü İtfaiye İstasyonu' nda 378 gönüllü itfaiyeci ile hizmet verilmektedir.

Tablo 23. İtfaiye Müdahale Personel Sayısı (Kişi)

Müdahale Personeli	2019	2020	2021	2022	2023
Profesyonel İtfaiyeci	3.800	3.788	4.337	4.302	4.081
Gönüllü İtfaiyeci	348	361	344	347	378
Hızır Acil Personeli	463	482	505	575	561

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Ağır Arama Kurtarma Ekibi
18.12.2021 tarihinde yapılan değişiklikle Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 5.maddesi 3. Fıkrasının ç bendine" Nüfusu 3.000.000'u aşan yerleşim yerlerinde her 3.000.000 için bir ağır arama kurtarma ekibi oluşturulur." hükmü eklenmiş olup ilimizde 5 adet ağır arama kurtarma ekibi oluşturulması için çalışmalar 2022 yılında başlatılmıştır.
Yıl İçerisinde uluslararası bir standart olan "İNSARAC" ve "AFAD" ın koymuş olduğu metodoloji ve standartlar incelenmiş Anadolu Yakası'nda 2 adet, Avrupa Yakası'nda 3 adet olmak üzere toplamda 5 adet "Ağır Arama ve Kurtarma Ekibi" oluşturulmuştur. Ayrıca her bir ekip için malzeme deposu oluşturma çalışmaları ile eğitim ve akreditasyon (İNSARAC ve AFAD metodolojisi çerçevesinde) süreçleri planlama çalışmaları yapılmıştır. Tüm çalışmalar sırasında AFAD' ın görüş ve önerileri alınmıştır.

Ağır Arama ve Kurtarma Ekibi Oluşturulması

K-9 Köpekli Arama Kurtarma
Kurulumu tamamlanan (2022 yılı) "K-9 Köpekli Arama Kurtarma Ekibi" kent ve doğada arama kurtarma çalışmalarında görev alma, enkaz altında kalan veya doğada kaybolan canlıların yerini tespit etme, afetlerde ve itfai olaylarda arama kurtarma görevlerinde yer almaktadır.10 eğitmen ve 5'i enkazda tam çalışabilir sertifikasına sahip 10 köpekten oluşan ekip, AFAD bünyesinde verilen eğitimlere ve ortak çalışmalara katılmaktadır. Yıl içerisinde ekip Hatay, Kırklareli, İstanbul içi olmak üzere toplam 8 olayda arama faaliyetinde bulunmuştur.

K-9 Köpekli Arama Ekibi Çalışmaları, Hatay

İtfaiye Sualtı Arama Kurtarma (SAK)
Yenikapı Şehit Taner Çebi Sualtı ve Suüstü Arama Kurtarma Grup Amirliği olarak faaliyetlerine devam eden ekip zorlu koşullarda 42 metreye derinliğe kadar her türlü su ortamında (akarsu, göl, deniz vb.) arama kurtarma faaliyetini yapabilecek kapasiteye sahip toplam 21 personelden oluşmaktadır. "Askeri Kurbağa Adam Belgesi", "Scuba Diver Belgesi", "Profesyonel Balık Adam Belgesi" ve "3 Yıldız Dalıcı Belgesi" olan Sualtı Arama Kurtarma (SAK) ekibi her gün dalış ve fiziksel dayanıklılık eğitimleri yaparak 24 saat göreve hazır bir şekilde İstanbul halkına hizmet etmektedir. Ekip, bölgesindeki yangın ve trafik kazalarına da müdahale etmekte aynı zamanda ülkemiz ve dünyada da her türlü arama kurtarma faaliyetine de katılmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 29'u yangın olmak üzere toplam 134 adet itfai olaya müdahale edilmiştir.

SAK Sel Baskınına Müdahale, Arnavutköy

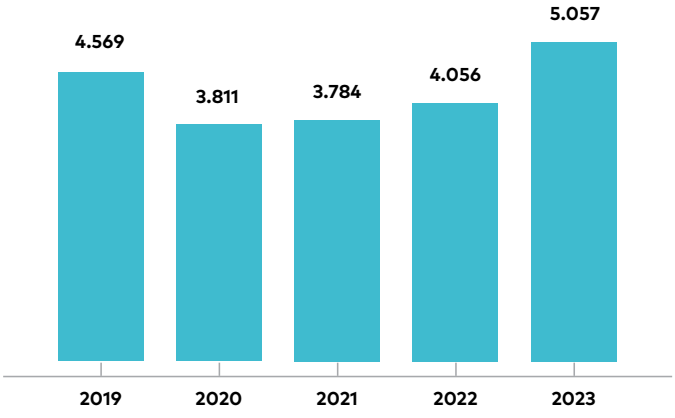
Plajlarda Can Kurtarma

Belediyemiz tarafından hizmet verilen plajlarda, vatandaşların güvenli bir şekilde denize girmeleri, muhtemel boğulma vakalarının önlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır. 15 Mayıs - 17 Eylül tarihleri arasında 670 personel ile (19'u kadın) verilen can kurtarma hizmeti ile 13 ilçe, 59.120 metre uzunluğunda 52 adet plajda boğulma tehlikesi geçiren 5.057 vatandaşımıza müdahale edilmiştir.

Plajlarda Can Kurtarma Hizmeti

Şekil 4. Plajlarda Can Kurtarma Hizmeti Kapsamında Kurtarılan Kişi Sayısı

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Kış Şartlarıyla Mücadele Çalışmaları

Kış döneminde, Belediyemizin ilgili birimleri ve iştirakleri ile birlikte ilçe belediyeleri, AFAD, Karayolları Bölge Müdürlüğü, İstanbul Emniyet Müdürlüğü, elektrik dağıtım şirketleri ve özel ulaşım şirketlerinin de katılımıyla kışa hazırlık koordinasyon ve değerlendirme toplantıları ve Belediyemizin ilgili birimlerinin katılımıyla "Kış Şartları ile Mücadele Tatbikatı" gerçekleştirilmiştir. Belediyemiz sorumluğundaki şehir içi yollar, köy içi ve köy ulaşım yolları ve meydanlarda kış şartlarının oluşturduğu olumsuzlukları gidererek vatandaşın rahat ulaşımını sağlamak amacıyla 3.062 adet kışla mücadele aracı ve 11.812 personel ile 95.384 ton tuz kullanılarak 4.023 kmlik ana arter yolun tamamının ulaşıma açık tutulması sağlanmıştır.

Tablo 24. Kış Çalışmaları

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Kış Mücadele Araçları*	Adet	1.016	1.351	1.582	2.275	3.062
Personel	Kişi	6.882	6.813	7.421	9.649	11.812
Toplam Kullanılan Tuz **	Ton	94.112	35.948	166.591	299.876	95.384
İlçe Belediyeleri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Verilen Tuz	Ton	22.071	25.294	49.953	100.110	34.425
Kar ve Buz Çözücü Sıvı	Ton	58	29	596	2.925	742

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023
* Kış şartları (kar, buzlanma ve göllenme) ile mücadele çalışmaları 4 aylık dönem için hizmet alımı yolu ile temin edilen araç ve iş makinesi, kış mücadele araçları miktarına dahildir.
** İlçe belediyeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilen tuz miktarı toplam kullanılan tuz miktarına dahildir.

Karla Mücadele Aracı

Gazi Tuz Deposu, Sultangazi

Baca Temizliği Yetkilendirme ve Denetim Faaliyetleri

Belediyemizce yetkilendirilen firmalar aracılığıyla, ısıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan bacaların periyodik temizlikleri yaptırılmakta, temizlenen bacaların denetimi ve kontrolü yerinde yapılarak, değerlendirilmektedir. Denetimde uygun bulunmayan yerler ilçe belediyelerine ve Belediyemizin ilgili birimlerine bildirilerek gerekli işlemlerin yaptırılması sağlanmaktadır. Yıl içerisinde 53 adet firma yetkilendirilmiş olup, ısıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan toplam 28.045 adet baca ve yağlı kanal temizlenmiş, 10.699 adet baca ve yağlı kanal ise yerinde denetlenmiştir.

Tablo 25. Baca Denetim Faaliyetleri (Adet)

		2019	2020	2021	2022	2023
Temizlenen Baca Sayısı	Konut	2.315	2.507	3.375	3.257	1.513
	İşyeri	21.927	16.692	18.263	23.576	26.532
	Toplam	24.242	19.199	21.638	26.833	28.045
Temizleme Sonrası Denetlenen Baca Sayısı	Konut	592	36	221	266	186
	İşyeri	7.874	2.537	5.407	9.438	10.513
	Toplam	8.466	2.573	5.628	9.704	10.699

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Afet ve Acil Duruma Yönelik Bina / İstasyon Yapım ve Bakım - Onarımı

İtfaiye İstasyonları ve Hizmet Binaları

Yıl içerisinde afet ve acil durumlara zamanında müdahale edebilmek ve zararları önlemek için, 30'u gönüllü itfaiye istasyonu olan toplamda 129 itfaiye istasyonunda hizmet verilmiştir. İtfaiye istasyonlarının her an hizmete hazır hâlde tutulmasını sağlamak amacıyla 129 adet itfaiye istasyonunda bakım ve onarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Tablo 26. Hizmete Alınan Gönüllü İtfaiye İstasyonları

İlçe	İstasyon Adı
Çatalca	İhsaniye Mahallesi Gönüllü İtfaiye İstasyonu
Şile	Kızılca Mahallesi Gönüllü İtfaiye İstasyonu
Şile	Ovacık Gönüllü İtfaiye İstasyonu

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

İhsaniye Gönüllü İtfaiye İstasyonu, Çatalca

İhsaniye Gönüllü İtfaiye İstasyonu, Çatalca

Tablo 27. İnşaatı Devam Eden İtfaiye Yapıları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Çekmeköy	Mehmet Akif Mahallesi İtfaiye Binası	83	2024
Sultanbeyli	Battalgazi Mahallesi İtfaiye Binası	75	2024
Şile	Şile (Balibey Mahallesi) İtfaiye İstasyonu	75	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 28. Devam Eden Bina/İstasyon Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Beyoğlu	Hasköy İtfaiye Hizmet Binası	2024
Zeytinburnu	Beştelsiz Mahallesi İtfaiye İstasyonu	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Hasköy İtfaiye Hizmet Binası Projesi (Render), Beyoğlu

Tablo 29. Tamamlanan Bina/İstasyon Güçlendirme Projeleri

İlçe	İstasyon Adı
Sancaktepe	Yenidoğan İtfaiye İstasyonu Güçlendirme
Tuzla	Sahil İtfaiye İstasyonu Güçlendirme
Üsküdar	Çengelköy İtfaiye Binası Güçlendirme

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 30. Devam Eden Bina/İstasyon Güçlendirme Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Adalar	Burgazada İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Adalar	Büyükada İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Adalar	Heybeliada İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Adalar	Kınalıada İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Avcılar	Avcılar İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Bağcılar	Bağcılar İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Bakırköy	Florya İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Büyükçekmece	Beykent İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Kadıköy	Erenköy İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Sarıyer	İstinye İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Sarıyer	Sarıyer İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Şile	Ağva İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Tuzla	Orhanlı İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024
Ümraniye	Dudullu OSB İtfaiye İstasyonu Güçlendirme	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Afet ve Deprem Üssü, Mobil Deprem İletişim Merkezleri

Halkımıza depremle alakalı danışmanlık hizmeti verebilmek, daha kısa sürede daha çok vatandaşımıza ulaşabilme ve iletişime geçebilmesi amacıyla Mobil Deprem İletişim Merkezi mart ayından itibaren 27 ilçede faaliyetini sürdürmüştür. Faaliyetler kapsamında 772 adet vatandaşımıza bilgilendirme yapılmış, 715 vatandaşımız VR gözlük ile deprem anı simülasyonunu deneyimlemiştir. İstanbul'un her iki yakasında birer adet olmak üzere "Afet ve Deprem Üssü" kurulması kapsamında Avcılar ilçesinde belirlenen alan için plan notu değişikliği çalışması devam etmektedir.

İstanbul İçin Tsunami Risk Analizleri ve Eylem Planı Uygulama Projeleri

Belediyemiz ve ODTÜ iş birliğinde gerçekleştirilen "Tsunami Eylem Planı" çalışmasında, tsunami kayıplarını minimuma indirmek için alınması gereken yapısal ve yapısal olmayan önlemlerin tasarımları ilçe bazında tanımlanmıştır. Tüm süreç boyunca edinilen tecrübelere göre, risk azaltmaya yönelik belirlenen eylemlerden dikkate alınması gereken en temel ve öncelikli konunun baskın alanlarında yaşayan bölge halkının farkındalık düzeyini ve bu bölgelerin tahliye kapasitesini arttırmak olduğu görülmüştür. Bu sebeple tsunami tehlikesi altında bulunan ve Marmara Denizi' ne kıyısı olan 17 ilçe (Adalar, Avcılar, Bakırköy, Beşiktaş, Beylikdüzü, Beyoğlu, Büyükçekmece, Fatih, Kadıköy Kartal, Küçükçekmece, Maltepe, Pendik, Silivri, Tuzla, Üsküdar ve Zeytinburnu) için; uygun tahliye rotaları belirlenerek haritalanmış, tahliye yolları üzerine ve çevresine konumlandırılması gereken uyarıcı, yönlendirici ve bilgilendirici levhaların bulunması gereken konumlar da tespit edilmiştir. Yıl içerisinde belirlenen tahliye yollarına tüm ilçelerde; 398 adet "Yönlendirme Tabelası" ve 206 adet "Güvenli Bölge Tabelası" montaj işlemi tamamlanmıştır. Ayrıca 17 ilçemizin sahil kenarlarında vatandaşlarımızın tsunami tehlikesine dair farkındalığını arttırmak ve tahliye işlemini hızlandırmak amacıyla 131 adet "Bilgi Panosu" yer almaktadır.

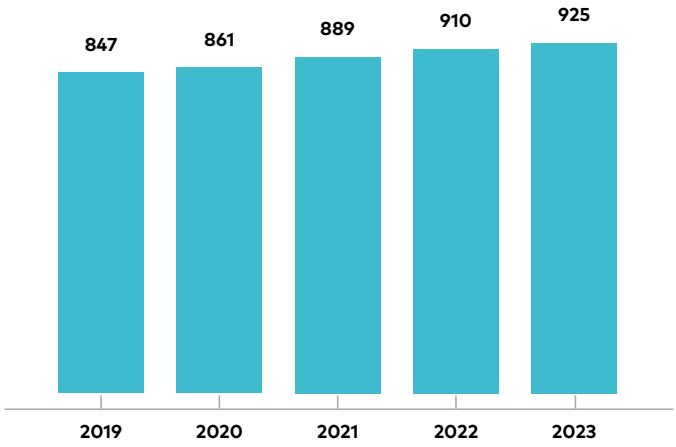
Mobil Deprem İletişim Merkezi VR Deneyimi, Bağcılar

Afet ve Acil Duruma Yönelik Araç ve Ekipman Temini

İtfaiye Araçları

Acil durumlara ve itfai olaylara anında müdahale edebilmek, can ve mal kaybını en aza indirmek amacıyla; tasarımı şehrimizin ihtiyaçlarına göre belirlenen, bazı teknik özellikleri bakımından da dünyada örnek alınan, hareket kabiliyeti yüksek toplam 925 adet modern araçla hizmet verilmektedir.

Şekil 5. Yıllara Göre İtfaiye Araç Sayıları (Adet)

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Afet ve Acil Duruma Yönelik İnsansız Hava Aracı (İHA) Alımı

Kritik acil durum ve afetlerde; insansız hava aracı müdahale kabiliyetinin kazanılması, görüntü aktarımı, durumsal farkındalık, süreç ve süreç kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla insansız hava aracı alımı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 5 personele; 96 saat "Teorik Eğitim", 36 saat "Uçuş Eğitimi", 3 saat "Bakım Onarım Eğitimi" ve 2 saat "PPL Hususi Pilot Teorik Eğitimi" verilmiş olup eğitimini tamamlayan personel 3 saat "Hususi Pilot Uçuşu" gerçekleştirmiştir.

İnsansız Hava Aracı (İHA), AKOM Binası, Eyüpsultan

Afet ve Acil Durum Eğitim ve Farkındalık Artırma Çalışmaları

Eğitim Çalışmaları

İtfaiye Eğitim Merkezlerimizde ve talep edilen yerlerde; itfaiyecilere, itfaiyeci adaylarına, kamu ve özel işletme çalışanlarına, öğrencilere ve vatandaşlara yönelik çeşitli eğitimler verilmektedir.

Tablo 31. Eğitim Türleri ve Katılımcı Sayıları (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Hizmet İçi Eğitimler	40.322	5.418	1.919	2.636	2.726
Kamu ve Özel Sektöre Yönelik Eğitimler	15.570	3.513	9.572	18.050	20.922
İlk Yardım Eğitimi	4.608	761	1.523	1.690	3.052
Gönüllü İtfaiyecilik Eğitimi	22	-	-	-	136
Toplam	60.522	9.692	13.014	22.376	26.836

Kaynak: Afet İşleri Dairesi Başkanlığı, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Yangın Söndürme Eğitimi,Resneli Eğitim Merkezi,Başakşehir

Trafik Kazalarına Müdahale Eğitimi Resneli Yerleşkesi, Başakşehir

Herkes İçin İlk Yardım

Şehrimizde yaşayan vatandaşlarımıza afet ve acil durumlarda yaşam riski olan insanlara yapılacak ilk yardım desteği konusunda toplumsal bilgi ve bilinç oluşturmak amacıyla "Katılımcı Bütçe Uygulaması" kapsamında, hemşehrilerimizin oylarıyla seçilen "Herkes için İlk Yardım Projesi" hayata geçirilmiştir.

İlk yardım uygulamaları; deprem gibi afetlerde, trafik kazaları, suda boğulma, kalp krizi, solunum sorunları gibi acil durumlarda yaşamı tehlikede olan insanlara profesyonel sağlık ekipleri gelinceye kadar yapılan yaşamı kurtarmaya ve ek sağlık sorunları oluşmasını önlemeye yönelik önemli girişimlerdir. Proje ile şehrimizdeki tüm mahalle muhtarları işbirliğiyle, biri muhtarlık görevlisi, dört tanesi de mahalle sakini olmak üzere her mahalleden toplam beş kişiye temel ilk yardım bilgisi ve uygulama becerisi kazandırmak hedeflenmiştir. Zamanının çoğunu mahallede geçiren, ilk yardım uygulama yeterliliğiyle ilgili herhangi bir sorunu (fiziksel, ruhsal sosyal ve sağlık) bulunmayan en az ilkokul mezunu kişilerden seçilen katılımcılara toplamda 16 saat eğitim verilmekte olup eğitimi başarı ile tamamlayan katılımcılara ise "Katılım Belgesi" düzenlenmektedir. Bu kapsamda yıl içerisinde; Ataşehir, Bağcılar, Bahçelievler, Bakırköy, Bayrampaşa, Çekmeköy, Esenler, Esenyurt, Küçükçekmece, Eyüpsultan, Fatih, Güngören, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Sancaktepe, Şişli, Tuzla, Ümraniye, Üsküdar, Zeytinburnu ilçelerinde olmak üzere toplam 1.409 vatandaşımıza "İlk Yardım Eğitimi" verilmiş olup proje kapsamında eğitim çalışmaları devam etmektedir.

Herkes İçin İlk Yardım Eğitimi Projesi, Feshane, Eyüpsultan

Tatbikatlar

Afet farkındalığı ve afetlere dirençli bir belediye oluşturulması hedefi ,"6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" kapsamında çalışanlarımızın acil durumlarda ivedilikle hareket edebilmesi, planlı ve doğru hareket kabiliyeti geliştirebilmesi, can ve mal kayıplarının en aza indirilebilmesi için her yıl Belediyemiz ana binaları ve bağlı yerleşkelerinde tatbikatlar düzenlenmektedir. Yıl içerisinde "Acil Durum Tatbikatı" 07.12.2023 tarihinde planlı olarak çalışanların katılımıyla tüm hizmet binaları ve bağlı yerleşkelerinde aynı anda uygulamalı olarak gerçekleştirilmiştir.

Farkındalık Artırma ve Bilgilendirme Çalışmaları

Yangın ve Afetlerden Korunma Eğitimleri

Afetler ve yangınlar hakkında bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları kapsamında;

- İlkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine ve "Minik Adımlarla Güvenli Yaşam Projesi" kapsamında okul öncesi 5-6 yaş grubu çocuklara yönelik "Afetlerden Korunma ve Güvenli Yaşam Eğitimi",
- Yuvamız İstanbul kreş öğretmenleri için ''Deprem Bilincini Artırma Eğitimleri'',
- Kurumun bütün olarak afete dirençli hale gelmesi için personele "Deprem Bilincini Artırma Eğitimleri" ve verilen afete hazırlık eğitimlerinin yanı sıra afet eğitim seferberliğinde görev alabilecek donanımlı eğitmen kadrosunu oluşturabilmek adına "Afet Eğitmen Eğitimleri",
- Vatandaşlara yönelik mobil eğitim araçlarıyla ''Farkındalık Arttırma Eğitimi'' ve ''Deprem Farkındalık Eğitimleri'',
- Anaokulu, İlköğretim, Orta Okul ve Liselere Yönelik ''Yangına Karşı Bilinçlendirme Eğitimi'',
- Engelli vatandaşlarımıza yönelik "Yangına Karşı Bilinçlendirme Eğitimi",
- Afet durumlarında gönüllü olarak hizmet vermek için kurulan STK'lara, Derneklere ''Yangına Karşı Bilinçlendirme Eğitimi'', "Yangın Güvenlik ve Hafif Arma Kurtarma Eğitimi",
- Yurt/Kurslara yönelik "Yangına Karşı Bilinçlendirme Eğitimi" ve ''Farkındalık Arttırma Eğitimi",
- Sosyal medya ve web sitesi üzerinden yapılan bilgilendirmeler,

Yazılı ve görsel medya üzerinden ve bilboardlar, raket afişler, led ekranlar, köprü üstü afişler vb. şehrin farklı noktalarında yapılan görsel bilgilendirmeler gibi çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Yangın senaryolarını duman, ısı ve ışık etkisi ile birleştiren 5,8 ve 12 metre uzunluğunda gerçek ev ve iş ortamını aratmayacak şekilde tasarlanan üç tip mobil eğitim aracı ile ikametgâhlarda ve sanayi tesislerinde muhtemel bir yangında, doğru hareket ve müdahale yöntemleri hususunda 16.022 kişiye eğitim verilmiştir.

Acil Durum Tatbikatı, Saraçhane Hizmet Binası,Fatih

Tablo 32. Farkındalık Eğitimleri (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Güvenli Yaşam Eğitimleri*	11.140	3.763	3.191	9.111	10.330
Anaokulu ve İlköğretim Okullarına Yönelik Eğitimler	42.104	8.814	15.302	41.230	57.558
Engellilere Yönelik Eğitimler	826	224	500	26	-
Halka Yönelik Farkındalık Eğitimleri (Mobil Eğitim Aracı)	2.648	9.646	16.875	25.079	16.022
STK (Sivil Toplum Kuruluşları) Eğitimleri	8	-	140	139	196
Yurt/Kurslara Verilen Eğitimler	1.496	-	-	463	647
Toplam	58.222	22.447	36.008	76.048	84.753

Kaynak: Afet İşleri Dairesi Başkanlığı, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023
* "Afetlerden Korunma Eğitimleri" ve "Minik Adımlarla Güvenli Yaşam Eğitimi" "Güvenli Yaşam Eğitimleri" içerisinde yer almaktadır.

Afet Eğitim Aracı

Afet farkındalığı, afetlere dirençli bir şehir oluşturulması hedefi ve afet ve acil durumlarda çocuk ve gençlerin farkındalık ve bilgilerini artırmak amacıyla "Afet Eğitim Aracı Projesi" yıl içerisinde tamamlanmıştır. Çocuk ve gençlere olası afet ve acil durum anında ne yapacaklarını çizgi film karakterinden oluşan afet simülatörleriyle deneyimleme fırsatı sunan mobil "Afet Eğitim Aracı"nda aynı zamanda afet farkındalığını artıracak eğitim faaliyetleri de yer almaktadır. 2024 yılında eğitim çalışmalarının başlaması planlanmaktadır.

İlk Yardım Semineri

Her türlü afete hazırlık ve ilkyardım bilincini geliştirmek amacıyla, acil hastalık ve yaralanma durumlarında profesyonel sağlık ekipleri olay yerine ulaşıncaya kadar hayat kurtarıcı ilkyardımı uygulayabilsinler diye sivil toplum kuruluşlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına, okullara ve gönüllü vatandaşlara ilk yardım seminerleri verilmektedir.

Tablo 33. İlk Yardım Semineri Verilen Kişi Sayısı (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
İlk Yardım Seminerleri	2.855	1.542	2.292	5.916	8.775

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

Güvenli Yaşam Eğitimi,AKOM Binası, Eyüpsultan

Güvenli Yaşam Eğitimi, AKOM Binası, Eyüpsultan

İngiltere Konsolosluğu Bilinçlendirme Eğitimi, Tarabya Yerleşkesi

Mobil Eğitim Aracı, 23 Nisan Maltepe Karnavalı

Bilinçlendirme Tatbikatları

Öğrencilerle, çeşitli kurum ve kuruluş çalışanlarıyla ve planlanan alanlarda vatandaşlarla tatbikatlar yapılmakta, yangınlar ve afetler hakkında bilgilendirme ve farkındalık artırma çalışmaları yürütülmektedir. Yıl içerisinde okullarda ve kurumlarda 624 tatbikat gerçekleştirilmiş olup, tatbikatlara toplam 265.323 kişi katılmıştır.

Tablo 34. Okullarda ve Kurumlarda Yapılan Tatbikatlar

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Tatbikat	Adet	1.611	440	392	855	624
Katılan Kişi Sayısı	Kişi	584.525	197.299	130.632	276.164	265.323

Kaynak: İtfaiye Dairesi Başkanlığı, 2023

01.08.2023 tarihinde "TAMP İstanbul Afet Yangın Grubu Operasyon Planı" ve "İl Risk Azaltma Planı (İRAP)" çalışmaları kapsamında "Adalar Yangın Tatbikatı" gerçekleştirilmiştir.

Adalar Yangın Tatbikatı, Büyükada

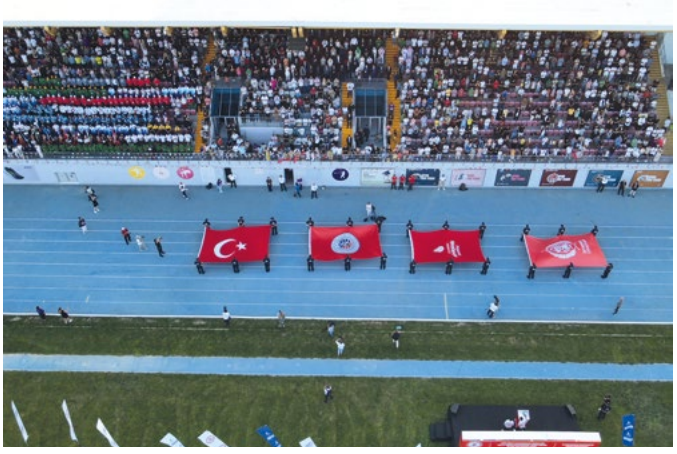
İtfaiye Etkinlikleri

Yıl içerisinde geleneksel olarak itfaiye haftası ve itfaiye sporları etkinlikleri düzenleyerek ve yurt içi ve yurt dışında düzenlenen etkinliklere katılarak teşkilatımızın görünürlük ve bilinirliğine, çalışanların moral ve motivasyon artışına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Yıl içerisinde 16.287 kişinin katıldığı "309. İtfaiye Haftası" etkinlikleri kapsamında; "Taksim Cumhuriyet Anıtı Programı", Sultanahmet Meydanı'nda "Tulumbacılar", "Modern İtfaiye" ve "Mehteran Takımı" gösterileri yapılmış, mobil araçlarla eğitim verilmiş, şehrin çeşitli meydan ve tarihi mekânlarında "Tulumbacı Yürüyüş Seremonisi" düzenlenmiş, "İSAF Fuarı"na katılım sağlanmış ve itfaiye şehit aileleri ile "İtfaiye Şehitliği" ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 31 Ağustos - 06 Eylül tarihleri arasında "Uluslararası İtfaiyeciler ve Kurtarıcılar Spor Federasyonu", "Uluslararası Sivil Savunma Örgütü (ICDO)" ve 17 ülkeden 470 sporcu, yönetici ve hakemin katıldığı "18. Erkekler ve 9. Kadınlar Dünya Şampiyonası" 2 Eylül 2023 tarihinde Belediye Başkanımız Sn. Ekrem İMAMOĞLU'nun açılışıyla şehrimizde yapılmıştır.

Afet Gönüllüleri Faaliyetleri

Vatandaşlarımızın başta deprem olmak üzere tahliye gerektiren doğa-insan kaynaklı afet ve acil durumlarda; toplumsal farkındalığını, bilgi, bilinç ve ilk müdahale kapasitesini artırarak afetlere hazır hale gelmelerini sağlamak amacıyla gönüllük faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Olası depreme karşı ilimizin dirençli hale getirilmesi amacıyla alanında uzman isimlerin katılımıyla oluşturulan İstanbul Deprem Bilim Kurulu'nun değerlendirme ve önerileri kapsamında 25 Şubat'ta İstanbul Planlama Ajansı'nda "İstanbul Deprem Çalışma Grubu" toplantısı gerçekleştirilmiştir. Uzman, akademisyen, özel sektör, sivil toplum ve Belediyemiz temsilcilerinin katıldığı toplantıda 7 tema altında somut öneriler hazırlanmıştır. Olası afet ve acil durum esnasında, yetkilendirilmiş kuruluşlar gelinceye kadar gönüllü arama kurtarma ekiplerince ilk müdahalenin başlayabilmesi için ilk etapta en az 500 kişiye hafif-orta seviye arama-kurtarma eğitimleri verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda yıl içerisinde 225 gönüllüye 3 günlük program dâhilinde "Hafif Arama Kurtarma ve Yangın Güvenlik" eğitimleri verilmiştir.

Uluslararası İtfaiyeciler Dünya Şampiyonası, Burhan Felek Atletizm Stadı, Üsküdar

Hafif Arama Kurtarma Eğitimi, Başakşehir

Hedef
A1H6 - İmar Uygulama ve Denetim Süreçlerini Etkin Yönetmek

İMAR UYGULAMA VE DENETİMLER

İmar Uygulamaları

İmar Uygulama Çalışmaları

Sorumluluk alanlarımızda; imar uygulamaları, parselasyon işlemleri, inşaat istikamet ve kot kesit belgesi düzenlenmesi, ifraz tevhid, arsa ve arazi düzenleme, ihdas çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca ilçe belediyelerinin imar dosyalarına yönelik onay işlemleri sağlanmaktadır. Yıl içerisinde; imar planları çerçevesinde arazi ve arsa düzenleme çalışmaları ile İstanbul genelinde toplamda 47 adet proje bölgesi, imar uygulaması açısından değerlendirilmiş olup, 22 projenin ise çalışmaları devam etmektedir. İmar Kanunu'nun 18. Maddesi kapsamında 5 adet uygulama tescil edilmiştir. Sorumluluk alanlarımızda 538 adet inşaat istikamet rölövesi ve 498 yol kotu tutanağı belgesi düzenlenmiş, 50 adet ifraz, tevhid, ihdas işlemleri yapılmış ve Encümen kararı alınarak tapu tescili yapılmıştır. İlave olarak Yuvamız İstanbul Projesi kapsamında; 15 adet kreş proje alanında tapu tescil işlemleri tamamlanmış, 116 adet kreş proje alanında inşaat istikamet – yol kotu tutanağı belgesi hazırlanmış, 12 adet kreş proje alanında ise çalışmalar devam etmektedir. İlçe belediyelerinin yapmış olduğu 86 adet 1.652,21 hektar imar uygulama dosyasının kontrol ve onay işlemleri yürütülmüş, 64 adet 1.121,29 hektar imar uygulaması onaylanmış, 3 adet 11,9 hektar imar uygulamasında teknik ve usul açısından hatalar tespit edilerek ilçe belediyesine iade edilmiştir. 19 adet 519,02 hektar imar uygulama dosyasının kontrolleri devam etmektedir.

Boğaziçi İmar Harita ve İmar Durumu Faaliyetleri

Boğaziçi sorumluluk alanında ruhsat verilebilecek yapılara plankote onayının verilmesi, kot- kesit ve inşaat-istikamet rölövesi belgelerinin düzenlenmesi, yapı parsellerinin kadastral revizyonları ile topoğrafik durumlarının saptanması çalışmaları yürütülmektedir. Ruhsat alınarak inşaatına başlanan yapıların temel üstü aşamalarında konumlarını ve subasman kotlarını gösteren kot kesit belgesinin düzenlenmesi, inşaat bitiminde gerektiği takdirde gabari kontrolünün yapılması sağlanmaktadır. Yine ihtiyaç hâlinde harita hizmetlerinde yardımcı olunması (kadastral adresi bulunamayan kaçak yapıların belirlenmesi, belediyemize bildirilen göçük, duvar yıkılması, mail-i inhidam durumlarındaki yerlerin ada, parsel, tespitlerinin yapılması vb.) sağlanmakta, mevzuata uygun yola terk, yoldan ihdas, tevhit ve ifraz işlemlerinin plana uygunluklarını kontrol edip, bunlara ait dosyaları tamamlama ve karar alınmak üzere Belediye Encümenine takdim edilmesi işlemleri yapılmakta ve yol istikametleriyle ilgili hesabat haritası düzenleme işlemleri yürütülmektedir. İmar durumu faaliyetleri kapsamında da; yazılı ve çizimli imar durumunun düzenlenmesi, kısıtlılık belgesi vermek, hâlihazır harita, kadastral ve imar planı örneklerinin çıkarılması, uygulama imar planı ile ilgili tereddüte düşülen konularda görüş oluşturulması veya görüş alınması, gerekli durumlarda plan revizyon işlemleri yapılmaktadır.

Tablo 35. Boğaziçi İmar Bölgesi Harita ve İmar Durum Faaliyetleri (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Kot-Kesit Belgesi Düzenlenmesi	127	191	121	112	119
İnşaat-İstikamet Rölövesinin Düzenlenmesi	91	110	64	72	80
Plankote Onayı	16	21	11	15	12
Encümen Kararları (yola terk, yoldan ihdas, tevhit ve ifraz)	30	17	79	22	17
Verilen İmar Durumu Belgesi Sayısı	1.162	833	1.111	912	1.126
Vaziyet Planı Onayı	-	-	17	52	32
Bilgi Belge Talebi	-	-	74	116	117

Kaynak: Boğaziçi İmar Şube Müdürlüğü, 2023

Proje, Ruhsat, İzin, İskân Faaliyetleri

Boğaziçi imar bölgesinde yer alan tescilli yapılara yönelik yapı yıkma belgesi verilmesi, mimari, statik ve tesisat (elektrik ve mekanik projeleri) projelerinin yürürlükteki mevzuata göre tetkik edilerek onaylanması, yapı ruhsatlarının (yeni yapı, tadilat, güçlendirme, restorasyon, istinat duvarı ruhsatları) verilmesi, ısı yalıtım kontrol belgesinin ve asansör işletme ruhsatının verilmesi, yapıyı tesisat yönünden yerinde inceleyerek yapı muayene raporunun düzenlenmesi ve yapı kullanma izin belgesi (iskan belgesi) verilmesine ilişkin işlemler yapılmaktadır. Ayrıca, çatı ve bahçe duvarı yapım izni ile basit tamir izni düzenlenmesi, statik rapor tutulması, kat irtifakı ve kat mülkiyeti alınabilmesi amacıyla bağımsız bölüm listelerinin onaylanması, suret ve fotoğraf tasdik işlemleri de yapılmaktadır.

Tablo 36. Boğaziçi İmar Alanı Ruhsat ve Yapı Tesisatları Faaliyetleri (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Yapı Yıkım Belgesi	11	7	12	15	8
Onaylanan Uygulama Projeleri	81	118	65	63	112
Isı Yalıtım Raporu	-	23	-	27	26
Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân Belgesi)	37	21	18	16	19
Tamir İzin Belgesi	321	213	231	146	162
Duvar İzin Belgesi	-	1	-	-	-
Temel Üstü Vizesi	5	15	2	-	-

Kaynak: Boğaziçi İmar Şube Müdürlüğü, 2023

Yine, İstanbul genelinde Alışveriş Merkezleri (AVM) Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesi'ndeki nitelikleri taşıyan alışveriş merkezlerine yönelik; mimari, statik, elektrik ve mekanik proje onaylama, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi düzenleme işlemleri yürütülmektedir. Bununla birlikte kamu kurumları ile Belediyemize ait hizmet binalarının avan projeleri onaylanmakta ve Belediyemiz hizmet binalarına yapı ruhsatı belgeleri tanzim edilmektedir.

Tablo 37. Alışveriş Merkezleri (AVM)'ne Yönelik Proje Onayı/Yapı Ruhsatı/Yapı Kullanma İzin Belgesi İşlemleri

	Miktar (Adet)	Yapı İnşaat Alanı(m²)
Uygulama Projeleri Onaylanan (Mimari, Statik, Elektrik, Mekanik) Yapı Sayısı	18	606.473,13
Düzenlenen Yapı Ruhsatı Sayısı	26	1.120.906,96
Yeni Yapı Ruhsatı Sayısı	8	161.289,80
Tadilat Yapı Ruhsatı Sayısı	9	434.604,33
Diğer Yapı Ruhsatları Sayısı	9	525.012,83
Düzenlenen Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân) Sayısı*	1	70,39

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023
*Verilen Toplam Yeni ve Tadilat Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân) Sayısını ifade etmektedir.

Tablo 38. Yapılan Avan Proje Onayları ve Ruhsat İşlemleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Verilen İmar Durumu	Adet	152	150	165	188	161
Onaylanan Avan Proje	Adet	64	43	97	74	80
Ortalama Avan Proje Onay Süresi	Gün	10	10	10	10	10
İBB Mülkiyetindeki Kamu Binaları Yapı Ruhsatı	Adet	98	11	38	66	66
İBB Mülkiyetindeki Kamu Binaları Yapı Kullanma İzin (İskân) Belgesi	Adet	21	3	-	5	1

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Mevzuat Güncelleme ve Geliştirme / Mevzuata Yönelik Görüş Bildirme

Kurumlara, kanun, yönetmelik, imar planı taslakları ile ilgili, ilçe belediyeleri ve vatandaşların talepleri doğrultusunda, talep edilen konu ile ilgili imar mevzuatı uygulamalarına yönelik görüş verilmektedir. Yıl içerisinde imar mevzuatı kapsamında verilen görüş sayısı 432'dir.

İstanbul İmar Yönetmeliği Revizyon Çalışmaları

Katılımcı bir anlayışla sürece dâhil tüm paydaşların görüşleri dikkate alınarak oluşturulan "İstanbul İmar Yönetmeliği"nin 16 Ocak'ta Lansmanı yapılmış ve "İstanbul İmar Yönetmeliği Değişiklik Taslağı" 13.03.2023 tarihinde Büyükşehir Belediye Meclisine iletilmiştir.

İstanbul Yapı Güçlendirme Yönetmeliği Taslağı ve Eki İstanbul Bina Muayene ve Kontrol Esaslarına İlişkin Çalışmalar

31.12.2017 tarihinden önce yapılmış olmak kaydıyla mevzuata aykırılık içeren yapılardan imar barışından faydalanarak yapı kayıt belgesi alanlara, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca yayımlanan 24.09.2020 tarihli ve 2020/24 sayılı genelgeye istinaden güçlendirme izni verilmektedir. Ancak yapı kayıt belgesine başvuruda bulunamamış, yapıda aykırılığı olmasa bile mer'i plana uymayan ya da farklı sebeplerle mevzuatın gereklerini sağlayamayan pek çok yapının da güçlendirilmesi gerektiği göz ardı edilmiştir. Bu soruna çözüm üretebilmek amacıyla yıkılıp yapılması şimdiye kadar gerçekleşemeyen ve mevzuat gereği güçlendirme izni alabilmesi mümkün olmayan binaların; yıkılmasını önlemek, can ve mal güvenliğini sağlamak için bu binalara da güçlendirme izni verilebilmesi amacı ile "İstanbul Yapı Güçlendirme Yönetmeliği Taslağı" hazırlanmıştır. Bu kapsamda ilimizde riskli ancak güçlendirme yapılması mümkün olan mevcut tüm binalarda, talep edilmesi halinde bina güçlendirme izni verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir. "İstanbul Yapı Güçlendirme Yönetmeliği" ve eki "İstanbul Bina Muayene ve Kontrol Esasları" 13.03.2023 tarihinde Meclise iletilmiştir.

İmar Denetimleri ve Yaptırımlarının Uygulanması

İmar Denetimleri ve Yaptırımlar

Boğaziçi imar bölgesinde yapıların denetlenmesi ile ilgili olarak;

- 2960 sayılı yasa gereği sorumluluk alanında kaçak yapılaşmayı önlemek amacıyla düzenli kontrollerin yapılması,
- Ruhsatlı inşaatların projelerine uygunluğunu denetleme ve projesine uygun olarak devamının sağlanması,
- Ruhsatlı inşaatların temel üstü vizelerinin verilmesi,
- Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılarla ilgili yasal işlemlerin yapılması,
- Belediye Encümenince verilecek yıkım kararları ile ilgili işlemlerin yerine getirilmesi,
- Mevzuata aykırı yapılarla ilgili yıkım kararlarının uygulanmasının organize edilmesi,

- Doğal zemine yapılabilecek tahribatların önlenmesi ve planda yeşil alan statüsündeki yerlerin korunmasının sağlanması,

işlemleri yapılmaktadır.

Aynı zamanda, Boğaziçi İmar Zabıta Amirliği tarafından;

- 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 18 ve 37. maddelerine göre işlemler,
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36, 38, 40 ve 41. maddeleri gereği cezai işlemler,
- 2960 sayılı Boğaziçi İmar Kanunu'nun 11 ve 12. maddeleri gereği teknik elemanlar nezaretinde bölge imar hareketlerine yönelik denetimler,
- Durdurulan kaçak inşaatlara yönelik mühürleme işlemleri yürütülmektedir.

Belediye Encümenimizin ruhsatsız ve ruhsata aykırı yapı ve binalar hakkında almış olduğu kararlar, ıslah ve tasfiye edilecek gecekondulara yönelik alınan kararlar doğrultusunda yıkım işlemleri ile kamulaştırılan taşınmaz mallar üzerindeki yapı ve binaların tahliye ve yıkım işlemleri yapılmaktadır.

Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkma konusunda ise ilçe belediyelerinin talepleri doğrultusunda iş makinası, araç gereç ve personel desteği sağlanmaktadır.

Tablo 39. Yıkılan Bina Sayısı (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
775 Sayılı Gecekondu Kanununa göre	253	44	42	108	38
2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununa göre	52	19	19	3	10
3194 Sayılı İmar Kanununa göre	3	5	15	12	32
Diğer	490	542	41	134	37

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 40. Boğaziçi Sit Alanında (Ön Görünüm Bölgesi) Kaçak Bina Yıkımları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
775 Sayılı Gecekondu Kanununa göre	43	24	38	15	9
2960 Sayılı Boğaziçi Kanununa göre	65	29	75	13	4

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Yıkım Kararlarının Uygulanması, Üsküdar

Kurumumuz tarafından mevcut inşai faaliyetlere yönelik yapılan günlük rutin denetimlerin dışında, ilçe belediyelerinin imar uygulamaları da denetlenmektedir. Vatandaşlar tarafından e-posta, Çözüm Merkezi ve dilekçe yoluyla yapılan şikâyet başvuruları incelenerek başvuru sahiplerine bilgi verilmektedir.

Tablo 41. Yapı Denetim Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Rutin Yapılan Denetim Sayısı	Adet	709	501	1.887	2.613	1.235
Şikâyetlerin Ortalama Cevaplanma Süresi	Gün	10	10	10	9	9

Kaynak: İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, 2023

Kent Siluetini Etkileyen Yapılara Yönelik Denetimler

Yıl içerisinde tarihi yarımada öncelikli olmak üzere, kentin sahip olduğu özgün silüetin korunması ve gelecek kuşaklara bozulmadan aktarılması için İstanbul İmar Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri, ilçe belediyeleri ve vatandaşlarımızın proje onay talepleri ile saha ekiplerimizin denetimleri neticesinde tespit edilen projelere ilişkin Belediyemiz Mimari Estetik Komisyonu'nca; Arnavutköy'de 2, Avcılar'da 4, Başakşehir'de 15, Eyüpsultan'da 3, Pendik'te 2, Zeytinburnu'nda 2 ve Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beylikdüzü, Kartal, Maltepe, Sarıyer, Tuzla, Ümraniye, Üsküdar ilçelerinde birer adet olmak üzere toplam 38 adet silüet onayı işlemi gerçekleştirilmiştir.

Hedef

A1H7 - Bütünleşik Kent Bilgi Sistemini Geliştirerek Akıllı Şehir Uygulamaları ile Sistemin Etkin Kullanımını Sağlamak

■ KENT BİLGİ SİSTEMİ

Kent Bilgi Sistemi Altyapı Çalışmaları

Kurumlarca toplanan, saklanan, paylaşılan ve gerektiğinde kamuya sunulan hizmetlerdeki her bir fonksiyon kent bilgisiyle doğrudan ilişkilidir. Bu sebeple; Belediyemiz öncülüğünde ve yöneticiliğinde İstanbul'a hizmet veren enerjiden sağlığa, altyapıdan kamusal hizmete, turizmden eğitime, çevreden sosyal kültüre ve ulaşıma; kısaca kent hayatındaki tüm olguların yer aldığı, veri üretici kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörü de kapsayan entegre, sürdürülebilir ve yaşayan bir kent bilgi sistemi kurulması amaçlanmaktadır. Kent Bilgi Sistemi çalışmaları kapsamında yıl içerisinde paydaş yönetimi faaliyetlerine devam edilmiştir. Belediyemizin mekânsal veri ile çalışan tüm birimlerinin, iştiraklerinin kendi verilerini ortak bir platformda paylaşabildikleri, yetkilendirme ile çeşitli sorgular yapabildikleri mobil uyumlu bir web uygulaması olan "Kurumsal Kent Bilgi Sistemi Uygulaması" ile kurum içi (cbs.ibb.gov.tr) ve kurum dışı (ibbkbs.ibb.gov.tr) hizmet sağlamaktadır. Yeni katmanlar, sorgu özellikleri eklenmesi ve kullanıcı yetkilendirme işlemleri yapılmaktadır. Uygulama; vatandaş, ilçe belediyeleri, kamu kurumları, Belediyemiz, Belediyemiz iştirakleri ve bağlı kuruluşlarından yıl sonu itibarıyla 12.062 kişi tarafından kullanılmaktadır.

Mekânsal Veri Analizi Çalışmaları

Yıl içerisinde 8 ana kategoride (ulaşım, sağlık, eğitim, kültürel aktivite, günlük ihtiyaç gıda, günlük ihtiyaç diğer, vakit geçirme, güvenlik) 15 dakikada erişilebilirlik analizi ve hikâye haritaları (story map) oluşturulmuş, bina ve yol ağı coğrafi verileri kullanılarak şekil analizleri yapılarak kent morfoloji analizi gerçekleştirilmiş ve analiz hikâye haritaları (story map) oluşturulmuştur. "Türkiye Ulusal Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Teknik Sempozyumu"na katılım sağlanmıştır. Ayrıca şehir değişim analizi, TÜİK'ten elde edilen demografik verileri görselleştirmek amacıyla çeşitli gösterge panelleri (dashboardlar)/hikâye haritaları (story map) oluşturulmuş ve canlı trafik/cep trafik kullanıcılarını görselleştiren, anlık ve geçmiş verilere ait izlerin takibini gösteren gösterge (dashboard) paneli hazırlanmıştır.

Üç Boyutlu (3B) Kent Modeli Çalışmaları:

Kent Modeli Yayın Platformu Geliştirme Çalışmaları

3B Kent Modeli verilerinin CityGML formatından SLPK formatına dönüştürülerek ESRİ Portal'da yayını sağlanmıştır. 3B bina modelleri dışında önemli binaların 3B detaylı modelleri ile elektrik direkleri, otobüs durakları, park alanları, ağaçlar, rögar kapakları gibi kent mobilyası verileri (2017 yılı hâlihazır verisinden elde edilmiş) ve sokak panoraması verilerinden (2018 yılı) yapay zekâ destekli olarak elde edilen trafik ışıkları verisi 3B sembolojiler kullanılarak oluşturulan Dijital İkiz Kent Modeli sahnelerine eklenmiştir.

Ortofoto Görüntüleri Üzerinde Derin Öğrenme Destekli Analizlerin Yapılması

1982, 1987 ve 1993 yıllarına ait siyah beyaz Ortofoto arşiv görüntülerinin, aynı alanlardaki yüksek çözünürlüklü verilerle eğitilen yapay zekâ ve derin öğrenme modeli kullanılarak renklendirilmesi sağlanmış ve renklendirilen Ortofoto görüntüleri Kurumsal CBS Uygulamasında (cbs.ibb.gov.tr) yayına alınmıştır.
2021 yılı 10 cm çözünürlüklü Ortofoto görüntüsü verileri kullanılarak daha düşük çözünürlüklü uydu ve Ortofoto görüntülerinin çözünürlük iyileştirme çalışmaları için süper çözünürlük derin öğrenme modelleri üretilmektedir.

İHA ve Stereo Hava Fotoğrafları İle 3B Harita ve Modeli Üretimi

2021 yılına ait stereo oblik (eğik açılı) hava fotoğraflarından mesh model oluşturulma çalışmaları başlamış, Tarihi Yarımada ve çevresindeki alanları kapsayan sınırda "3B Mesh Model" iki ayrı formatta (Cesium ve Esri platformlarında yayınlanmak üzere) üretilmiştir. 3B Mesh Model yayını için "3B İstanbul Uygulaması" geliştirilmiş ve yayına alınmıştır. (3bistanbul.ibb.gov.tr). Geliştirilen uygulamada Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS) verilerinden yararlanılarak mesh model üzerindeki bina ve yol görüntüleri tıklanarak öznitelik bilgisi edinilmesi sağlanmış, kullanıcıların İstanbul'u 3B sahnede keşfetme ve bilgi edinme deneyimini iyileştirmek için kente dair tarihi ve kültürel noktalar uygulamaya eklenmiştir.
Ayrıca, stereo hava fotoğraflarından (2017 yılı) mesh model oluşturulma çalışmaları tamamlanarak Sanal Şehir Platformunda yayına alınmıştır.

İstanbul Geneli 360 Derece Panorama Görüntü Çalışmaları

2023 yılı İstanbul İli Sokak Panoraması kapsamında görüntü çekimleri tamamlanmakta olup verilerin Belediyemiz ilgili birimlerine API ile paylaşımı gerçekleştirilmektedir.

Mekânsal Veri Yönetim Çalışmaları

Tüm kurumsal uygulamalarımızda kullanılan harita altlıklarının, haftalık periyotlarda güncellenmesine devam edilmiştir. 650 binden fazla ilgi çekici/önemli noktayı içeren güncel konum verileri ile altlık haritalarımızın içeri zenginleştirilmiş, niteliği artırılmıştır.

Bütünleşik Mekânsal Adres Çalışmaları (MAKS Projesi)

MAKS Projesi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce (NVİGM) yürütülen ulusal bir projedir. 81 ilde saha, ofis ve entegrasyon çalışmaları sonucunda adres bileşenlerinin "MAKS Veri Modeli"ne uygun, güncel coğrafi adres verisinin üretilmesi ve bu verilerin MAKS'a dâhil edilmesi amaçlanmıştır; Ağustos-Eylül 2019 tarihi itibarıyla NVİGM tarafından İstanbul İli MAKS'a entegre edilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin adres verilerinin MAKS veri modeline uygun, hibrit veri modelinde (MAKS tabloları-kolon-kayıtları hariç kurum içi öncelikli diğer tablo-kolon-kayıtlarında yer aldığı model), NVİGM sözel tablolarıyla konuşacak şekilde tutulup, verinin güncellenmesi ve güncelliğin sürdürülmesi sağlanmaktadır. Yıl içerisinde 158.457 adet kapı, 51.980 adet yapı ve 15.233 km yol ağı öz nitelik ve geometrik olarak güncellenmiştir. Ayrıca; önemli nokta verisi (POI) zenginleştirme çalışması kapsamında 78.513 adet veri elde edilerek veri tabanına entegre edil-

miş, tüm adres bileşenleri için vektörel veride topolojik hataların tespiti ve düzeltilmesi çalışması, yapı belgelerinin (iskân, ruhsat, yanan-yıkılan belgeleri) mekânsal veriyle ilişkilendirilmesi, konumsallaştırılması, kurum içi birimlerin analiz taleplerinin karşılanması/teknik destek verilmesi, vatandaşlardan gelen adres güncelleme talepleri karşılaştırılmış, kent lokantaları ihtiyaç analizi kapsamında; mevcut kent lokantalarına erişen/erişemeyen genç nüfus belirlenerek, yoğun olan bölgeler ve kent lokantası ihtiyacı olan konumlar raporlanmış ve TÜİK'ten elde edilen verilerle demografik (ilçe/mahalle bazlı; medeni durum, eğitim düzeyi, doğum yeri ve ikamet durumu, doğum ve vefat eden) verileri görselleştirmek amacıyla çeşitli gösterge panelleri (dashboardlar) ve bu gösterge panellerinden de hikâye haritaları (story map) oluşturulmuştur. Kurumsal harita uygulamalarımızdaki hafriyat taşıma, ağır tonaj, özel yük taşıma projeleri kapsamında; en kısa yolun analiz edilmesi, konumlara erişebilirlik analizleri, vatandaşlara ulaştırılacak yardımlar için rota optimizasyonu çalışmaları, Belediyemiz ilgili biriminden elde edilen canlı trafiğe ait hız bilgisi segmentler bazında network verisi ile eşleştirilerek, network verisinde canlı trafik ve tarihsel hız bilgileri ile yönlendirme çalışmaları en hızlı yol, en kısa yol, bisiklet ve yaya modları ile devam etmekte, güzergah analizi motoruna Belediyemiz hibrit yol ağı verisi entegre çalışmaları ve verilerin güncelliğinin korunması amacıyla değişen verilerin sisteme entegre çalışması devam etmektedir.

Harita Servisleri ve Harita Servislerinin Yönetilmesi ile İlgili Çalışmalar

Kurum içi ve kurum dışı kullanıcıların mekânsal verilere çeşitli araçlar ya da uygulamalarla erişim sağlayarak; veri düzenleme (editleme), sorgulama, raporlama gibi işlemlerinde kullanılmak üzere harita web servislerinin üretilerek yayınlamasına, servislerin ve mekânsal portalların yönetilmesine devam edilmiştir. Monitor for ArcGIS uygulaması ile Esri platformunda yayınlanan harita servisleri, harita sunucuları ve portal uygulamaları eş zamanlı izlenmiştir. Belediyemiz mekânsal veri çalışmalarını yürüttüğü yeni uygulama portalları yayına alınmış aynı zamanda mevcut portalların yönetimine devam edilmiştir. 15.10.2020 tarih ve 1083 sayılı İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile harita web servisleri talep eden 30 ilçe belediyesiyle paylaşılmaktadır.

Vatandaşa Yönelik Uygulamalar

3B İstanbul Uygulaması

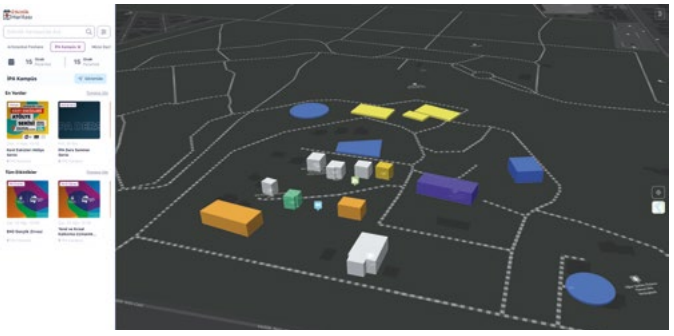
Uygulama ile kullanıcılara; İstanbul'un 3 boyutlu modeli içerisinde diledikleri gibi gezinebilme, değişen güneşin konumu ile gölge detaylarının 3 boyutlu modeller üzerindeki etkileşimini takip edebilme, hava olaylarını (güneşli, bulutlu, karlı, sisli ve yağmurlu gibi) simüle edebilme, 3 boyutlu modeller üzerinden uzunluk ve alan ölçümü yapabilme ve uygulama üzerinden ekran görüntüsü alıp kaydedebilme gibi eşsiz bir deneyim yelpazesi sunulmaktadır. Kentin dijital keşfinin herkes için erişilebilir olması hedeflenen uygulama https://3bistanbul.ibb.gov.tr/ adresinden ziyaretçilerin ve İstanbul meraklılarının erişimine sunulmuştur.

3B İstanbul Uygulaması

CBS Tabanlı Etkinlik Uygulaması

Yıl içerisinde https://etkinlikharitasi.ibb.gov.tr/ adresinden kullanıma sunulan cbs tabanlı uygulamayla; sergi, workshop, tiyatro gibi etkinlikler listelenmekte ve etkinlik alanlarına rotalama yapılabilmektedir. Aynı zamanda büyük etkinlik alanlarında (İPA Kampüs, Müze Gazhane ve Feshane kampüsleri gibi) bina, atölye ve salon bilgisine göre de rotalama yapılabilmektedir.

CBS Tabanlı Etkinlik Uygulaması

Afet Bilgi Uygulaması

Ülkemizde gerçekleşen depremler sonrası müdahale ekiplerince karar destek sistemi ve depremzedeler tarafından bilgi edinme amaçlı kullanılmak üzere harita tabanlı "İBB Afet Bilgi Uygulaması" hazırlanmıştır. Kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü kişilerin çevrim içi platformlarda paylaştıkları konuma dayalı veriler derlenerek, tek bir platform üzerinden sunularak bilgiye kolay erişim sağlanması amaçlanmıştır. afetbilgi.ibb.istanbul ve afetbilgi.ibb.gov.tr adreslerinden vatandaşın kullanımına sunulan uygulamada; Hatay'da verilen hizmetlerin konum ve bilgileri (çadır kent, wifi noktaları, aşevi, lojistik merkezi, tıbbi yardım çadırı, mobil şarj istasyonu), deprem bölgesindeki Belediyemiz yardım tırları, gerçekleşen deprem konumları ve büyüklükleri, Afet ve Acil Durum Toplanma Alanları, afet sonrası çekilen uydu görüntüleri, İstanbul yardım toplama noktaları, afet eczaneleri, Kızılay Yardım Noktaları, kan bağışı noktaları, afet bölgesi il nüfusu ve depremzedelere ücretsiz konaklama hizmeti sağlayan oteller yer almaktadır.

CBS Panorama

Yıl içerisinde uygulama, yeni geliştirilen uygulamalara entegre edilmiş, kullanıcıların daha hızlı panoramik fotoğraflara erişimleri sağlanmış ve yeni çekimi yapılan panoramik fotoğraflar, eski tarihli çekimi yapılmış olan panoramik fotoğraflarla aynı platformda birleştirilmiş (2013-2014, 2016, 2018, 2019, 2021, 2023 yıllarına ait çekimi yapılmış) olup kullanıcılara toplam dokuz milyon panoramik görüntü sunulmuştur.

Zaman Makinesi

Yıl içerisinde 27 bin görüntüleme sayısına ulaşan uygulamayla ilimizdeki tarihi noktalara ait 3.209 adet fotoğraf harita üzerinden sunulmaktadır. Yıl içerisinde uygulamanın performans ve kolay kullanım özellikleri arttırılmış, tasarım ve yazılım olarak da geliştirilmiştir.

Zaman Makinesi Uygulaması

Açık Kaynak Kodlu Rotalama Motoru

Bir adresten diğer bir adrese nasıl gidilebileceğini; canlı trafik bilgisi ve en güncel yol bilgisini kullanarak hesaplayan "Rotalama Motoru" geliştirilmiştir. Açık kaynak kodlu geliştirilen motor ile hem iki nokta arası çözümler, hem de birden fazla adres arasında en kısa /hızlı gidilebilecek rota güzergâh bilgileri de sunulmaktadır. Belediyemizin birden fazla adrese hizmet götürdüğü çalışmalarda (Sosyal Hizmet, Evde Sağlık Hizmeti, Yol Bakım Çalışmaları gibi) arama motoru kullanılarak rota optimizasyonu sağlanacak böylelikle de zaman, yakıt ve personel giderleri minimize edilebilecektir. Uygulamanın 2024 yılında kullanıma sunulması planlanmaktadır.

Şehir Haritası Uygulaması

Şehrimiz ile ilgili detaylı sokak bilgileri, önemli noktalar, çeşitli tematik haritalar, panoramik görüntüler, rotalama teknolojileri, yapay zekâ destekli arama motoru gibi tüm bilgilere harita üzerinden ulaşılabilen "Şehir Haritası Uygulaması"nın; açık kaynak kod, iç kaynak, yeni teknoloji ve hem mobil hem de web ara yüzü ile kullanıcı dostu olacak şekilde yeni uygulaması geliştirilmekte olup uygulama test yayınındadır.

Kurum İçi Uygulamalar

"Encümen Uygulaması"," İŞAT Portal", "Platform İstanbul", "Yıkım Takip Uygulaması" ve "Kamulaştırma Bilirkişi" uygulamaları tamamlanarak Belediyemiz ilgili birimlerinin kullanımına sunulmuştur. "Yeşil Alan Yonetim Sistemi (YAYSİS)" uygulamasına revizyon yapılmış, "GSM Başvuru ve Geciş Hakkı Uygulaması"na ise eklemeler yapılmıştır.

Tablo 42. Revizyon /Güncelleme, Bakım ve Teknik Destek Verilen Uygulamalar

Uygulama Adı
Ağır Tonaj ve Özel Yük Uygulaması
Altyapı Kazı Bilgi Sistemi AYBİS
CBS Collector Uygulaması
CBS Tabanlı Zabıta Envanter Web Uygulaması
Çalışılan Planlar Uygulaması
Çözüm Merkezi 153 Monitör
Engelliler Müdürlüğünün CBS Tabanlı İş Süreçleri Optimizasyonu Web Uygulaması
ESM Telsiz Kule Uygulaması
Hafriyat Güzergâh Uygulaması
Harita MAKS Add-in Uygulaması
İBB KBS Web Uygulaması
İBB Eczane Uygulaması
İBB Tesisler Uygulaması
İmar Otomasyon Bilgi Sistemi İMOS
Kıyı Envanteri Uygulaması
Mekânsal Veri Portalı
Metruk Yapılar Uygulaması
Numarataj Tabela Otomasyon Sistemi (NTOS)
Otopark Veri Paylaşım Platformu
Panorama İstanbul
POI Güncelleme
Şehir Haritası
Toplu Ulaşım Bilgi Sistemi (TUBS)
Yol Kimlik Bilgi Sistemi

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

Tanıtım-Tasarım Faaliyetleri

Coğrafi bilgi sistemi çalışmaları kapsamında ihtiyaç duyulan; proje ara yüz, logo, ikon, infografik ve gerekli tasarımlar ile cbs tabanlı uygulamalarının tanıtıldığı video/animasyonlar hazırlanmıştır. CBS farkındalığını arttırmak amacıyla üniversite öğrencileri Belediyemizde misafir edilmiş ve cbs alanında bilgi, tecrübe paylaşımı gerçekleştirilmiştir.

CBS Hackathonu Etkinliği (GIS Hackathonu 2023)

Üniversite mezunu ve üniversite son sınıf öğrencilerine yönelik Belediyemiz mentörlüğünde Tech İstanbul Başakşehir'de "CBS" ve "İstanbul" temalı etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte 3-4 kişiden oluşan 20 tane takım başvurusu olmuştur. Başvurular içerisinden sınavla seçilen 9 takım, 32 saat cbs tabanlı yazılım geliştirmiş; geliştirilen yazılımlar Belediyemiz yöneticilerinden oluşan jüri tarafından değerlendirilmiş ve dereceye giren takımlara ödülleri takdim edilmiştir.

CBS Akademi

Belediyemiz uzman, akademisyen, öğrenci ve mekânsal veri meraklılarını buluşturan uygulama ile İnsan odaklı şehir yönetiminde önemi giderek artan cbs bilincinin yerleşmesinde yerel yönetimlere de öncülük ederek, cbs ekosisteminin gelişmesine katkı sağlayarak farkındalık kazandırma hedeflenmiştir. Uygulama mart ayından itibaren sürekli güncellenen içerikler ile https://cbsakademi.ibb.istanbul/ adresinden hizmete sunulmuştur.

Adres Bilgi Sistemi Çalışmaları

İlçeler bazında yapılan Adres Bilgi Sistemi'ne yönelik çalışmalar kapsamında, İstanbul ili sınırları dâhilinde kapı, duvar, direk ve direkli tip tabelaların yerlerine monte edilmesi çalışması başlamıştır. Çalışma ile; arazide tespit edilen eksik cadde, sokak, yol, meydan, bulvarların isimlerine ait duvar veya direk tipi tabelaları, kapı numarası tabelaları, ayrıca gerçek kişiler ve kurumlardan gelen taleplerin "Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik" esaslarına göre kontrolü, bilgisayar ortamına aktarılması ve yerinde montajı, yeniden oluşturulan adreslerin Ulusal Adres Veri Tabanı'na işlenmesi ile Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemi'ne altlık oluşturacak Adres Bilgi Sisteminin güncelliğinin korunması sağlanmaktadır.

Belediyemiz Bahçelievler ilçesinde yer alan Numarataj Atölyesi'nde yıl içerisinde 10.712 adet levha için montaj ve demontaj işlemi yapılmıştır. Ayrıca kullanılan mobil uygulama sayesinde Çözüm Merkezi, ilçe belediyeleri ve diğer kaynaklardan gelen; cadde, sokak, bulvar isimleri ve kapı numaralarını gösterir levha talepleri ve levha üretimi, montaj ve demontaj süreçleri de anlık takip edilebilmektedir.

Adres Bilgi Sisteminin bileşenlerinden olan yollara ilişkin aks değişikliği, aks düzenlemesi, iptal ve yeni isimlendirme olmak üzere 411 adet yol için 76 adet meclis kararı alınmış, 7 adet park/tesis/üstgeçit/yurt/stat için 6 adet meclis kararı, 4 ilçe kırsal yerleşik alan sınırının belirlenmesi için 5 adet meclis kararı alınmıştır. Tüm yollar için mekânsal adres veri tabanı güncellemesi, iç ve dış kurumların yazılı olarak bilgilendirmesiyle ilgili işlemler yapılmıştır.

CBS Hackathonu Etkinliği, Başakşehir

Adres Bilgi Sistemi Çalışmaları, Sarıyer

Akıllı Şehir Uygulamaları

Master plan yaklaşımı çerçevesinde İstanbul'un akıllı şehir çalışmalarına yönelik olarak teorik altyapının ortaya konması, İstanbul'a uygun akıllı şehir uygulamalarının tasarlanması ve uygulamaların hayata geçmesini sağlayacak olan yol haritasının belirlenmesi ile bu doğrultuda İstanbul'un kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla İstanbul Akıllı Şehir Projeleri gerçekleştirilmektedir.

Açık Veri Portalı

Şehre ait tüm veriler, katılımcılık ve şeffaflık ilkesince, açık formatta, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) hükümlerine ve hukuka uygun şekilde ücretsiz olarak vatandaşlarla paylaşılmaktadır. Portal https://data.ibb.gov.tr internet adresinden 9 kategoride (mobilite, çevre, yaşam, insan, enerji, yönetişim, güvenlik (afet yönetimi), ekonomi, bilgi ve iletişim teknolojileri) 42 tanesi çevrim içi olan, 380 veri kümesi ile hizmet vermektedir. Portal aracılığıyla vatandaşlarımız 465 adet veri talebinde bulunmuştur. Ayrıca; portalda yer alan veri kümelerinin kullanımını teşvik etmek amacıyla eğitim/ hackhathonlar düzenlenmiş ve Dünya Açık Veri Portalları'nda yer alan veri kümeleri incelenerek portalda yer alan veri kümeleri zenginleştirilmiştir. Vatandaşların herhangi bir araca ihtiyaç duymadan veri görselleştirme ve kod geliştirme yapabilmesi için "Analitik Araç" ve vatandaşlar tarafından geliştirilen projelerin sergilenebilmesi için "Proje Galerisi" tamamlanarak sunulmuştur.

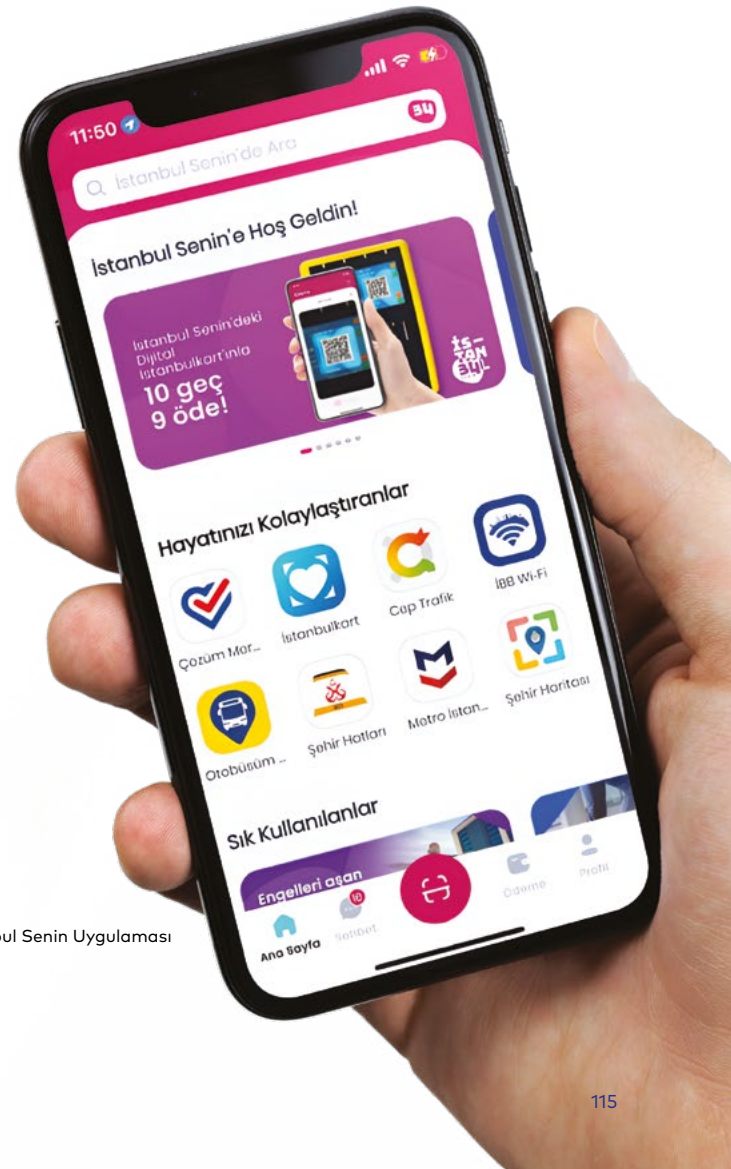
B40 Açık Veri Portalı

B40 Balkan Şehirleri Ağı'na dâhil olan şehirlere ait verilerin katılımcılık ve şeffaflık ilkesince, açık formatta Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) hükümlerine ve Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'ne (GDPR) uygun şekilde ücretsiz olarak vatandaşlarla paylaşılmaktadır. 23.01.2023 tarihinde https://opendata.b40cities.org adresinde yayına alınan portal; 9 kategoride (mobilite, çevre, yaşam, insan, enerji, yönetişim, güvenlik, ekonomi, bilgi ve iletişim teknolojileri) 598 veri kümesi ile hizmet vermektedir. Yıl içerisinde B40 Açık Veri Portalı'na 11 şehir (İstanbul, İzmir, Atina, Tekirdağ, Zenika, Pula, Podgorica, Saraybosna, Kırklareli, Çanakkale, Kotor) dâhil edilmiş ve mevcutta Açık Veri Portalı olan şehirler ile B40 Açık Veri Portalı entegrasyon süreçleri tamamlanmıştır.

B40 Balkan Cities Network

İstanbul Senin Uygulaması

İstanbulluların ücretsiz, güvenli ve kolay bir şekilde ihtiyaç duyacağı tüm belediye uygulamalarına tek bir yerden erişebileceği dijital, güvenlikli ortak ödeme altyapısına sahip yeni nesil akıllı şehir uygulamasıdır. İnsana özeni ve kente hizmeti esas alan büyük bir hayalin ilk adımı olarak; İstanbullular şehirdeki gelişmeler hakkında doğru bilgilere ulaşacak, düşünce ve görüşlerini iletebilecek, şehrin yönetiminde söz sahibi olabilecektir. Şeffaflığı ve katılımcılığı sağlamak için tasarlanan uygulama ile ulaşımdan fatura ödemelerine, alışverişten finansal hizmetlere kadar birçok alanda hizmet sağlanacak; ürün ve hizmetlerini sunacak kurum ve şirketler İstanbullulara tek yerden ulaşıp bu güvenli pazar yerinin sağlayacağı fırsatlardan yararlanacaktır. Uygulama içerisinde 79 adet (Çözüm Merkezi, Canlı Destek, Söz Senin, Askıda Fatura, Yuvamız İstanbul, Genç Üniversiteli, Afet Bilgi Sistemi, Halk Bakkal, Sen Oku Diye, Bütçe Senin, Anne Kart, Tech İstanbul gibi) mini app yer almaktadır. Mobil uygulama yıl sonu itibarıyla 2 milyon 220 bin kayıtlı kullanıcı ve 3 milyon 510 bin indirme sayısına ulaşmıştır.

İstanbul Senin Uygulaması

Veri Analitiği Çalışmaları

Yıl içerisinde "Genç Üniversiteli Başvuru Raporu Ekranı" (başvuru yapan bursiyer adaylarının, hangi kanaldan başvuru yaptıkları ve geçmiş yıllardaki başvuru dönemlerinin aynı zaman dilimlerine göre başvuru sayısı kıyaslamaları bulunmaktadır), "Açık Veri Platformu Dijital Kayıt Rapor Ekranı" (Açık Veri Platformu Proje'sinin ilgili iş birimleri aksiyon ve planlamaları, rapor ekranında bulunan veri seti sayısı, toplam erişim, günlük erişilen kişi sayısı, toplam veri transfer, açık veri üzerinde bulunan veri setlerinin kategori bazında sayıları takip edebilmektedir), "Bölgesel İstihdam Ofisi Raporu" (Bölgesel İstihdam Ofisi veri tabanlarında bulunan veriler ile big data havuzunda bulunan demografik datalar ile oluşturulan rapordur), "İstanbul Senin Uygulaması Raporu" (İstanbul Senin uygulamasının her bir mini app için bilgi içeren detaylı bir rapordur), "Baraj Doluluk Oranı Tahminlemesi" (aylık olarak İSKİ'den alınan günlük baraj doluluk oranları, baraj hacimleri, günlük Anadolu ve Avrupa Yakası'ndaki toplam su tüketimi, günlük barajlara düşen yağış miktarı verileri ile tahminleme algoritmaları oluşturulmaktadır), "İBB Kültür Etkinlikleri ve Etkinlik Katılımcı Raporu" (İstanbul Senin uygulaması içerinde yer alan Belediyemiz kültür ve etkinlik mini app'lerinin kullanım raporu olup raporda etkinlik detayı, katılımcı demografik bilgileri yer almaktadır.), "İBB WIFI Raporu" (İBB WIFI bağlantı sayıları, hata alan log ve cihaz detayları gibi kapsamlı bilgileri içeren bir rapordur), "İstanbul Senin Hakkında Gelen Çağrıların Metin Analitiği" (ALO153 beyaz masa çağrıları konularından İstanbul Senin hakkında gelen çağrılar metin analizinde genç üniversiteli, sen oku diye, eğitim desteği gibi alt konularında modele işlenmiştir.) çalışmaları yürütülmüştür.

34 Dakika İstanbul Uygulaması

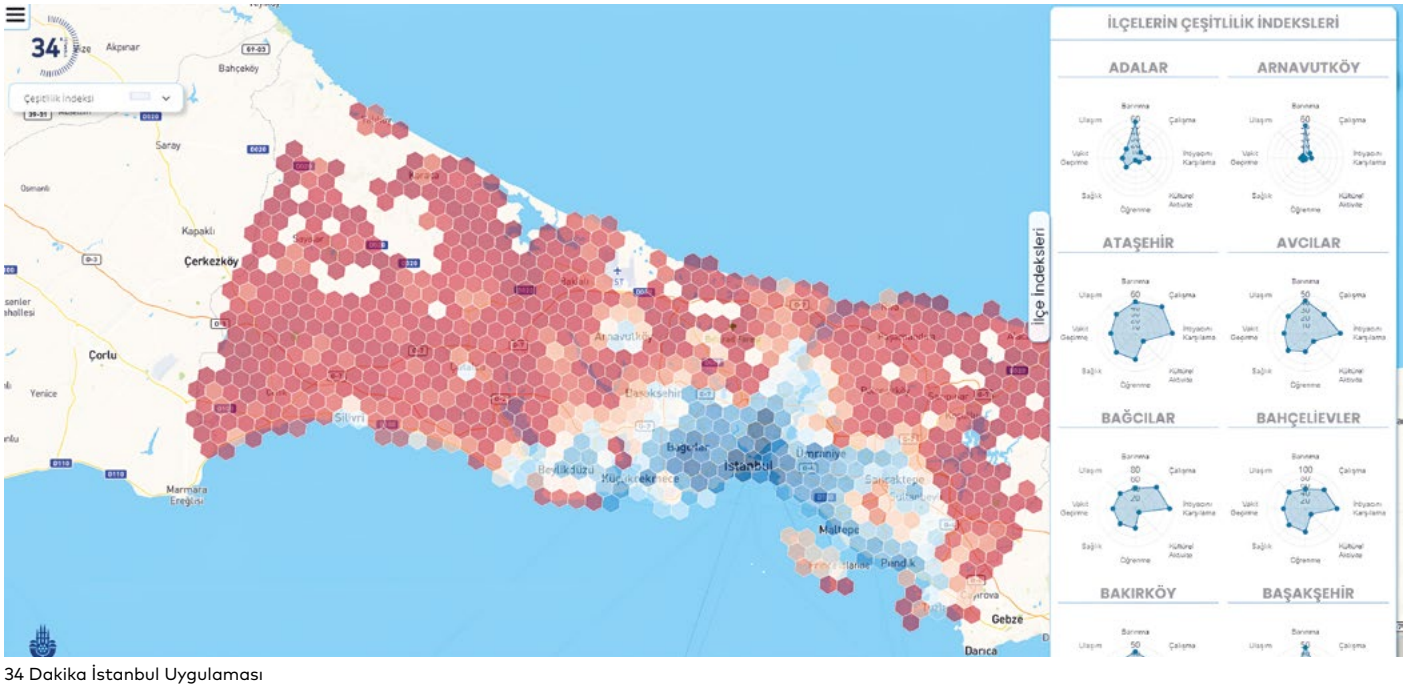
Erişilebilirlik planlaması için etkileşimli, dinamik ve veri odaklı bir planlama aracı olarak geliştirilmiş harita tabanlı web uygulamasıdır. İstanbul'un sürdürülebilir bir şekilde İstanbullulara imkânlar sunduğu, günün hemen hemen her saati canlı ve yaşayan, içinde barındırdığı ölçütlerle yaşanabilir, keyif alınabilen, eşit ve refah bir yaşam sunduğunu gösteren uygulamada "Barınma, Çalışma, İhtiyacını Karşılama, Kültürel Aktivite, Öğrenme, Sağlık, Ulaşım ve Vakit Geçirme" olmak üzere günlü ihtiyaçlar tanımlanmıştır. Uygulama ile vatandaşlarımız bulundukları lokasyondan 17 dakikalık yürüme mesafesinde erişebilecekleri fırın, market, eczane, okul, park gibi alanları göstermektedir. Temmuz ayında sunulan uygulamayı yaklaşık 4 bin kişi ziyaret etmiştir.

Dijital İkiz Projesi

İstanbul'un deprem öncesi, deprem anı ve deprem sonrasında, veriye dayalı tahmin, planlama ve yönetimi için "Afet Yönetimi Odaklı İstanbul Geneli Dijital İkizi"nin oluşturulmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Proje ile afet öncesi, afet anı ve sonrası için her türlü kamu kaynağı bilgisinin tek bir platformda entegre edilmesi, yönetimin tek merkezden yapılması böylelikle kaynakların doğru ve etkin kullanımının sağlanması, afet öncesi simülasyon ve tahminler ile afet anındaki kaos durumunun yarattığı her türlü bilgi akışı eksikliği ve beden olduğu problemlerin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda literatür tarama, mevcut projeleri araştırma, dijital ikiz bileşenlerini belirlenme, kapsam-içerik oluşturma ve veri temini için ön hazırlık çalışmaları yapılmıştır.

Dijital İkiz – PoC Projesi (Bayrampaşa-İsmetpaşa Mahallesi)

Şehirdeki sistemlerin sensör ve veri kaynakları aracılığıyla sürekli olarak güncelliğini koruması ve gerçek dünyadaki durumu yansıtarak analiz edilmesini sağlayacak olan proje Bayrampaşa Kiptaş Konutları ve çevresini kapsayacak şekilde PoC çalışmasıyla başlatılmıştır. Proje alanı içerisindeki donatı, yapı, demografik özellikler, altyapı şebeke verileri, hava kalitesi sensör verileri, anlık kamera görüntüleri, doğalgaz ve su tüketimi, toplu ulaşım ve raylı sistem verileri kullanılarak 3B kent modeli üzerinde analiz (mahallelerin sosyo-ekonomik segment dağılımı, binaların yapım yıllarına göre dağılımı, müşteri tipine göre doğalgaz ve su tüketimi, gibi) çalışmaları yapılmıştır.

34 Dakika İstanbul Uygulaması

Vatandaşlara Ücretsiz İnternet Hizmeti (İBB Wi-Fi)

Vatandaşın en yoğun bulunduğu alanlarda internet erişim noktaları oluşturmak ve şehir sınırları içerisinde kablosuz haberleşme ağını genişletmek amacıyla hizmet verilmektedir. Aynı zamanda kapsama alanları içinde otobüs ve metrobüs gibi toplu ulaşım araçları yer almaktadır.

Yıl içerisinde; Metro, Şehir Hatları Vapurları, kırsal mahalleler, nostaljik tramvaylar, BUSFORUS otobüsler, kütüphaneler, yurtlar, Beltur kafeleri, Müze Gazhane Kültür ve Sanat Mekezi gibi birçok sosyal alanlarda yeni erişim noktaları oluşturmakla birlikte, Avcılar Sahil, Beyazıt Meydan, Art Fesahne gibi yerli ve yabancı turistleri ağırlayan birçok gözde merkezlere Wi-Fi6 teknolojisi ile aylık 30 GB kota ve 5 Mbps hız standart İBB Wi-Fi hizmeti sağlanmıştır.

Aynı zamanda Belediyemiz kütüphane ve yurtlarında sınırsız kota-10 Mbit hız ve bayramlarda sınırsız kota, standart hız olmak üzere ücretsiz İBB Wİ-Fİ hizmeti verilmektedir. İstanbul Senin, mobil hizmetleri tek platformda İstanbullularla buluşturarak hızlı ve güvenli internetin de adresi olmuş; kullanıcılara "İstanbul Senin Mobil Uygulaması" ile ilk 3 ay 60 GB ücretsiz İBB Wİ-Fİ hizmeti sunulmaktadır.

Tablo 43. İBB Wi-Fi Erişim Noktaları (Adet)

Birim	Mekân Sayısı	Erişim Noktası
Hizmet Binaları	703	3.012
Öğrenci Yurdu	13	527
Enstitü İstanbul İSMEK	23	92
Köyler	91	91
Kütüphaneler	52	135
Otobüs Durakları	23	24
Metrobüs Durakları	41	43
Şehir Hatları İskeleleri	10	16
Meydanlar	101	473
Kültür Merkezleri, Sosyal ve Spor Tesisler	127	1.048
Tramvay İstasyonları	53	67
Yeşil Alanlar	103	816
Metrobüs	724	724
Metro (M2)	48	96
Metro (M8)	11	60
Şehir Hatları Vapurları	57	57
Mobil (Otobüs 3G, Otobüs 4G, Ulaşım A.Ş. Belnet ve Nostaljik Tramvay)	2.886	2.901
Diğer *	157	1.018
Toplam	5.223	11.200

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023
* Turistik mekân, hastane, cadde, garaj, kamp, kongre merkezi, otel, belediyemiz teknoloji ve ders atölyeleri, şehirlerarası otogar terminalleri, üniversite bölümlerini kapsamaktadır.

YENİ OTOBÜSLERİMİZ
İSTANBUL'UN
HİZMETİNDE
HAYIRLI OLSUN
3015
3016
3017
3018
34 HZA 852
34 HZA 799
34 HZA 770

İSTANBUL Başardı

3 ULAŞILABİLİR İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

ULAŞILABİLİR İSTANBUL

Amaç

A2. Sürdürülebilir Hareketlilik Kapsamında Kentsel Ulaşımı Geliştirmek

A2H1. Raylı Sistemin Ağını ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak

A2H2. Karayolu Sistemleri Altyapısını Güçlendirmek ve Sürdürülebilir Kılmak

A2H3. Denizyolu Taşımacılığının Kapasitesini ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak

A2H4. Akıllı Ulaşım Sistemlerini ve Ulaşım Altyapı Uygulamalarını Artırarak Trafiği Etkin Yönetmek

A2H5. Toplu Taşımada Entegrasyonu, Erişilebilirliği ve Kaliteyi Artırmak

A2H6. Altyapı Kazı İşlerini En Aza İndirgemek İçin Yeni Yöntem - Teknoloji Uygulamalarını ve Altyapı Yönetiminde Entegrasyonu Geliştirmek

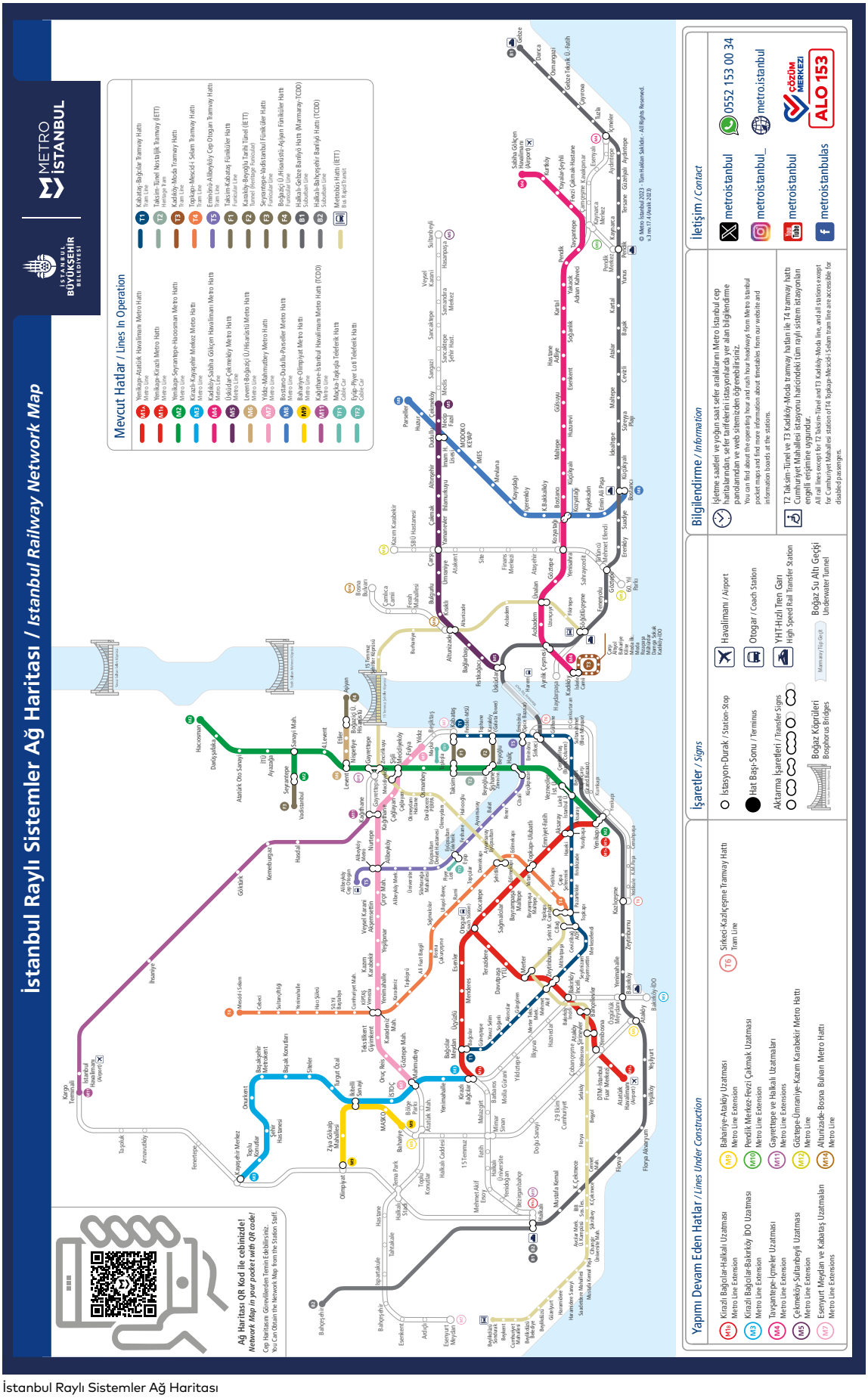
Ulaşım hizmetleri kapsamında İstanbul'un mevcut ve gelecekteki ulaşım özellikleri tespit edilerek; erişilebilir, hızlı, güvenli, konforlu ve ekonomik ulaşımın sağlanması amaçlanmaktadır. Söz konusu özelliklerin geliştirilmesi için gereken önlem ve projelere yön verecek bütünleşmiş bir ulaşım sistemini gerçekleştirmek üzere; kentsel ulaşıma ilişkin temel ulaşım planlama ilkeleri saptanarak bu ilkeler doğrultusunda ulaşım türlerine ilişkin hedef ve politikalar belirlenmektedir. Ulaşım sistemleri iyileştirilirken; çevre, enerji, sürdürülebilirlik, sosyal denge gibi konular göz önünde bulundurularak çevre dostu ulaşım biçimlerine öncelik verilmekte, ulaşım ve trafik sorunlarına çözümler getirilmektedir.

Bu kapsamda; raylı sistemlerin, İstanbul genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmekte, ulaşım taleplerinin gerektirdiği önlem ve yatırımlara yön verecek etüt, plan ve projeler gerçekleştirilmektedir. Ulaşım hizmetleri çerçevesinde, sistemlerin birbiri ile ilişkili ve entegre hâle getirilmesine önem verilmektedir. Şehrin tüm bölgelerinin ulaşım sistemlerine erişiminin sağlanması yani, ''kentin herkes için ulaşılabilir'' kılınması, ulaşım sistemlerinin kentin planlı gelişmesini destekleyecek şekilde planlanması ve geliştirilmesi, toplu taşıma hizmetlerinin geliştirilerek özel araç kullanıcılarının toplu ulaşım araçlarına yönlendirilmesi ve kentsel hizmetlere erişilebilirliğin artırılması sağlanmaktadır. 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyet harcamalarının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere ''Hedef Bazlı Harcama Tutarları'' tablosunda yer verilmiştir

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Raylı Sistemin Ağını ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak	19.833.659.945
Toplu Taşımada Entegrasyonu, Erişilebilirliği ve Kaliteyi Artırmak	308.791.483
Denizyolu Taşımacılığının Kapasitesini ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak	3.264.916.406
Akıllı Ulaşım Sistemlerini ve Ulaşım Altyapı Uygulamalarını Artırarak Trafiği Etkin Yönetmek	1.219.596.292
Altyapı Kazı İşlerini En Aza İndirgemek İçin Yeni Yöntem-Teknoloji Uygulamalarını ve Altyapı Yönetiminde Entegrasyonu Geliştirmek	27.214.053
Karayolu Sistemleri Altyapısını Güçlendirmek ve Sürdürülebilir Kılmak	12.746.916.221

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

İstanbul Raylı Sistemler Ağ Haritası

Hedef

A2H1 - Raylı Sistemin Ağını ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak

RAYLI SİSTEMLER

Kentin artan nüfus ve gelişimi dikkate alındığında ulaşım önemli sorunların başında gelmektedir. Bu sorunun çözümünde raylı sistem ağının yaygınlaştırılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Belediyemizce, ulaşım probleminin çözümü için raylı sistemlerin, İstanbul genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar tüm hızıyla sürmektedir. Mevcut ve inşaatı devam eden raylı sistem hatları ile birlikte, sistemi daha etkin hâle getirmek üzere diğer planlama çalışmaları da bu kapsamda yürütülmektedir.

Tablo 2. İstanbul Geneli Raylı Sistem Çalışmaları (km)

	İBB	UAB*	TOPLAM
Mevcut Raylı Sistemler	**218,1**	**110,6**	**328,7**
Metro	138,89	110,6	249,49
Hafif Metro	26,8	-	26,8
Tramvay	44,7	-	44,7
Nostaljik Tramvay	4,2	-	4,2
Füniküler	2,79	-	2,79
Teleferik	0,72	-	0,72
İnşaat Aşamasındaki Raylı Sistemler	**80,50**	**55,70**	**136,20**
Metro	80,50	55,70	136,20
Fizibilite ve Projelendirme Çalışmaları	**195,86**	**20**	**215,86**
Tamamlanan	137,06	20,0	157,06
Devam Eden	58,8	-	58,8
Ön Fizibilite ve Güzergâh Etüt Çalışmaları	**63,00**	**-**	**63,00**
Tamamlanan	13,01	-	13,01
Devam Eden	49,90	-	49,90
TOPLAM	**557,46**	**186,30**	**743,76**

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023
*Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Tablo 3. Mevcut Raylı Sistemler

Raylı Sistem Türü	Güzergâh	Raylı Sistem Uzunluğu (km)	Taşınan Maksimum Yolcu sayısı (kişi/gün)
Metro	Kirazlı-Kayaşehir Merkez Metro Hattı	22,10	96.192
	Kadıköy-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı	33,60	387.372
	Levent-Boğaziçi Üniversitesi-Hisarüstü Metro Hattı	3,30	25.175
	Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattı	20,00	345.194
	Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı	23,49	651.257
	Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı (Mecidiyeköy-Yıldız arası)	20,00	282.173
	İkitelli-Ataköy Metro Hattı (Bahariye ve Masko İstasyonları Arası)	2,10	24.004
	Dudullu-Bostancı Metro Hattı	14,30	68.766
	Gayrettepe-İstanbul Yeni Havalimanı	34,00	18.314
Hafif Metro	Yenikapı-Bağcılar (Kirazlı)-Atatürk Havalimanı Metro Hattı*	26,80	499.939
Tramvay	Bağcılar-Kabataş Tramvay Hattı	19,30	483.762
	Kadıköy-Moda Nostaljik Tramvay Hattı	2,60	4.343
	Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hattı	15,30	229.038
	Tünel-Taksim Nostaljik Tramvay Hattı	1,60	2.174
	Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı	10,10	85.657
Füniküler	Taksim-Kabataş Füniküler Hattı	0,64	32.707
	Tünel-Karaköy Füniküler Hattı	0,60	18.735
	Seyrantepe-Vadistanbul Füniküler Hattı*	0,75	-
	Hisarüstü-Aşiyan Füniküler Hattı	0,80	9.710
Teleferik	Eyüp-Piyer Loti Teleferik Hattı	0,42	6.483
	Taksim-Maçka Teleferik Hattı	0,30	2.308
Banliyö	MARMARAY	76,60	843.211

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023
* Hatlar arasında aktarmalı yolculuk mevcuttur.

Tablo 4 . 2019-2024 Yılları Arasında Tamamlanan Raylı Sistem Hatları

Hat	Etap	Tarih	İstasyon Sayısı (Adet)	Uzunluk (km)
Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metrosu Hattı	Mecidiyeköy-Mahmutbey Arası	28.10.2020	15	18
Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hattı	Alibeyköy Cep Otogarı - Cibali Arası	1.01.2021	12	9
Ataköy-İkitelli Metro Hattı	İkitelli-Bahariye Arası	29.05.2021	2	2,1
Rumeli Hisarüstü-Aşiyan Füniküler Hattı	Hattın Tamamı	28.10.2022	2	0,8
Kabataş-Mecidiyeköy Metro Hattı	Fulya - Yıldız Arası	02.01.2023	2	2
Dudullu-Bostancı Metro Hattı	Hattın Tamamı	6.01.2023	13	14,3
Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hattı	Cibali-Eminönü Arası	30.08.2023	2	1,1
Çekmeköy-Sancaktepe Metro Hattı	Çekmeköy-Samandıra Merkez Arası	16.03.2024	5	6,5
Ataköy İkitelli Metro Hattı	Bahariye-Ataköy Arası	18.03.2024	9	11,3
Toplam			62	65,1

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

Raylı Sistem Yapım ve Araç Temini

Raylı Sistem Yapımı

İnşaatı Tamamlanan Raylı Sistem Yapım Çalışmaları

30 Ağustos 2023 tarihinde, 10,10 km uzunluğundaki Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı'nın 1,10 km'lik Cibali-Eminönü kesimi tamamlanarak hattın tamamı işletmeye alınmıştır.

Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı (Cibali- Eminönü Arası)

Hat; 10,10 km uzunluğunda olup üzerinde 14 adet istasyon mevcuttur. Tek yönde saatte 25.000 yolcu taşıma kapasiteli raylı sistem hattı olarak planlanan Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı 35 dakika yolculuk süresi ile hizmet vermektedir.

Tramvay Hattı; Eminönü, Küçükpazar, Cibali, Fener, Balat, Ayvansaray, Feshane, Eyüpsultan-Teleferik, Eyüpsultan Devlet Hastanesi, Silahtarağa, Üniversite, Alibeyköy Merkez, Alibeyköy Metro, Alibeyköy Cep Otogarı istasyonlarından oluşmaktadır.

Tramvay Hattı, Eyüpsultan ve Fatih ilçelerinden geçmektedir.
Hat entegrasyon noktaları;

- T1 Kabataş-Bağcılar Tramvay Hattı ve Şehir Hatları ile Eminönü İstasyonu'nda,
- M2 Hacıosman-Yenikapı Metro Hattı ile Küçükpazar İstasyonu'nda,
- TF1 Eyüpsultan-Piyer Loti Teleferik Hattı ile Eyüpsultan-Teleferik İstasyonu'nda,
- M7 Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı ile Alibeyköy Metro İstasyonu'nda,
- Seyrantepe-Alibeyköy Metro Hattı ile Alibeyköy Cep Otogarı İstasyonu'nda,
- Metrobüs ile Ayvansaray İstasyonu'nda,
- Eyüpsultan-Bayrampaşa Tramvay hattı ile Feshane İstasyonu'nda

olacak şekilde planlanmıştır.

Cibali-Alibeyköy Cep Otogarı İstasyonları arasındaki 9 km uzunluğunda hat bölümü, 4 Ocak 2021 tarihinde 10 adet tramvay aracı ile hizmete açılmıştır. Hattın, 1,10 km uzunluğunda olan Eminönü-Cibali İstasyonları arasındaki bölümünün 2023 yılı içerisinde tüm inşai ve elektromekanik sistemleri ile test ve devreye alma süreçleri tamamlanmış olup Unkapanı kavşağı geçişi için imal edilen tünel ve 30 adet tramvay aracı ile 30 Ağustos 2023 tarihinde işletmeye açılmıştır.
2023 yılı içerisinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapımı tamamlanıp, geri ödemesi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan yapılan ve İBB tarafından işletilen raylı sistem hat uzunluğu 13,6 km'dir. (Kadıköy-Kartal Metro Hattı Sabiha Gökçen Uzatması & Başakşehir-Kayaşehir Metro Hattı Uzatması)

Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı (Cibali-Eminönü Arası), Açılış Töreni

Eminönü-Alibeyköy Cep Otogarı Tramvay Hattı (Cibali-Eminönü Arası)

İnşaatı Devam Eden Raylı Sistem Yapım Çalışmaları

İnşaatı yürütülen toplam raylı sistem uzunluğu 2023 yıl sonu itibarıyla 136,2 km olup 80,50 km'si Belediyemiz, 55,70 km'si ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından sürdürülmektedir.

Tablo 5. İnşaatı Devam Eden Raylı Sistem Hatları (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)

Güzergâh	Uzunluk (km)
Bakırköy (İDO)-Bağcılar (Kirazlı) Metro Hattı	8,40
Gayrettepe-İstanbul Havalimanı Metro Hattı	3,50
Halkalı-İstanbul Havalimanı Metro Hattı	31,50
Altunizade-Çamlıca Metro Hattı	4,00
Sirkeci-Kazlıçeşme Raylı Sistem Hattı	8,30
Toplam	55,70

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

Metro Hattı Ray Kaynağı Yapımı

Tablo 6. İnşaatı Devam Eden Raylı Sistem Hatları (İBB)

Güzergâh	Kısım	Tahmini Bitiş Yılı	Uzunluk (km)	Kapasite (Yolcu / Saat / Yön)	Fiziki Gerçekleşme (%)
İkitelli-Ataköy Metro Hattı	2. Kısım: Bahariye-Ataköy Arası	2024	11,30	35.000	93,00
Kirazlı-Halkalı Metro Hattı	1. Kısım: Kirazlı-Halkalı Üniversite Arası	2027	6,20	50.000	18,50
	2. Kısım: Halkalı Üniversite-Halkalı Arası	2027 sonrası	3,50		
Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı	1. Kısım: Çekmeköy - Samandıra Merkez Arası	2024	6,50	64.800	83,00
	2. Kısım: Samandıra Merkez - Sultanbeyli Arası	2025	4,40		
Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı	3. Kısım: Yıldız-Kabataş Arası	2025	4,50	70.000	98,70
Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı	1. Kısım: Pendik Merkez - Kaynarca Merkez-Fevzi Çakmak Arası	2025	6,00	70.000	60,00
	2.Kısım: Kaynarca Merkez-İçmeler Arası	2027 sonrası	7,00		
Mahmutbey-Bahçeşehir-Esenyurt Metro Hattı	1. Kısım: Mahmutbey-Kanuni Sultan Süleyman Arası	2026	6,80	70.000	33,00
	2. Kısım: Kanuni Sultan Süleyman-Esenyurt Arası	2027 sonrası	11,30		
Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı	Hattın Tamamı	2025	13,00	45.000	72,00
Toplam		-	80,50	404.800	-

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

İkitelli-Ataköy Metro Hattı (Bahariye-Ataköy Arası)
Hat; 13,4 km uzunluğunda olup üzerinde 12 adet istasyon mevcuttur. Avrupa Yakası'nda Bakırköy, Bahçelievler, Bağcılar, Küçükçekmece ve Başakşehir ilçelerini birbirine bağlayacak olan metro hattı tek yönde saatte 35.000 yolcu taşıma kapasiteli olup 4'lü dizili tren setleriyle 21,5 dakika yolculuk süresi ile hizmet verecektir.

Hat entegrasyon noktaları;
- M1 Yenikapı-Havalimanı Hafif Metro Hattı ve Metrobüs ile Yenibosna İstasyonu'nda,
- M3 Kirazlı-Halkalı Metro Hattı ile Mimar Sinan İstasyonu'nda,
- M7 Mahmutbey-Bahçeşehir-Esenyurt Metro Hattı ile Atatürk Mahallesi İstasyonu'nda,
- M3 Bağcılar (Kirazlı)-Başakşehir Metro Hattı ile İkitelli Sanayi İstasyonu'nda,
- MARMARAY ile Ataköy İstasyonu'nda,
- Yapımı planlanan İncirli-Sefaköy-Beylikdüzü (TÜYAP) Metro Hattı ile Çobançeşme İstasyonu'nda,

olacak şekilde planlanmıştır.

Ataköy-İkitelli Metro Hattı; İstanbul'da Basın Ekspres bağlantı aksı çevresinde olup bu bölgedeki trafik yoğunluğunun azaltılmasına da katkı sağlayacaktır.

29 Mayıs 2021 tarihinde hattın İkitelli Sanayi-Bahariye arası (2,1 km ve 2 istasyon) yolculu işletmeye alınmıştır. Yenibosna Kuzey-M1A Yenikapı-Atatürk Havalimanı Metro Hattı entegrasyonu tamamlanarak 15 Aralık 2022 tarihinde Yenibosna-M1A Yenikapı-Atatürk Havalimanı Metro Hattı işletmeye yeniden açılmıştır. Hattın kalan kesimi olan Bahariye-Ataköy arasında sinyalizasyon testleri ve istasyon üstü peyzaj düzenlemeleri devam etmektedir. Bahariye-Ataköy arasının (11,3 km ve 9 istasyon) 2024 yılında yolculu işletmeye alınması planlanmaktadır.

İkitelli-Ataköy Metro Hattı, 15 Temmuz istasyonu-Makas Bölgesi

Kirazlı-Halkalı Metro Hattı
Hat; 9,7 km uzunluğunda olup üzerinde 10 adet istasyon mevcuttur. Tek yönde saatte 43.200 yolcu taşıma kapasiteli raylı sistem hattı olarak planlanan, Kirazlı-Halkalı Metro Hattı 4'lü dizili tren setleriyle 14 dakika yolculuk süresi ile hizmet verecektir.

Metro hattı; Küçükçekmece, Bahçelievler ve Bağcılar ilçelerinden geçmektedir.

Hat entegrasyon noktaları;

- M3 Kirazlı - Başakşehir – Olimpiyatköy, Bakırköy - Kirazlı Metroları ve proje çalışmaları tamamlanan Hızray ile Kirazlı İstasyonu'nda,
- M9 İkitelli-Ataköy Metro Hattı ve Metrobüs ile Mimar Sinan İstasyonu'nda,
- M11 Halkalı-İstanbul Havalimanı Metro Hattı ve MARMARAY ile Halkalı İstasyonu'nda,

olacak şekilde planlanmıştır.

15 Nisan 2022 tarihi itibarıyla hattın genelinde yaklaşık %8 (1. Etabında %18,5) ilerleme sağlanmış iken, Cumhurbaşkanı Kararı ile verilen tasfiye hakkından faydalanılarak Yüklenici tarafından, 10 Haziran 2022 tarihinde tasfiye talebinde bulunulmuştur.

Tasarım çalışmaları mevcut duruma göre yeniden değerlendirilen 1. Etap Kirazlı-Halkalı Üniversite arası için Bakanlık onayı alınmış olup 2024'ün ilk çeyreğinde yeniden ihalesine çıkılması planlanmaktadır.

İkitelli - Ataköy Metro Hattı Test Sürüşü

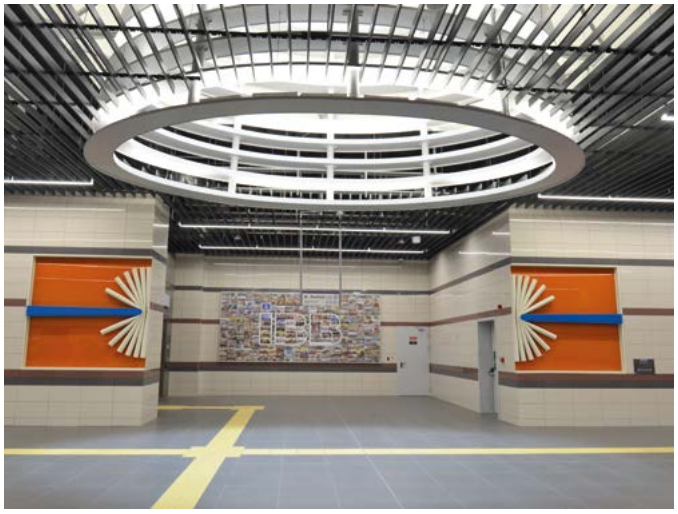
Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı
Hat; 10,9 km uzunluğunda olup üzerinde 9 istasyon mevcuttur. Yapım çalışmaları tamamlanan Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattı kuyruk tüneli sonundan başlayarak, sırası ile Meclis, Sarıgazi, Sancaktepe Şehir Hastanesi, Sancaktepe, Samandıra Merkez, Veysel Karani, Hasanpaşa ve Sultanbeyli istasyonlarından oluşmaktadır. Hat; Çekmeköy, Sancaktepe ve Sultanbeyli ilçelerini birbirine bağlamaktadır.

Hat entegrasyon noktaları;

- M5 Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattı ile Çekmeköy İstasyonu'nda,
- Yapımı planlanan Sultanbeyli-Kurtköy (Viaport) Metro Hattı ile Sultanbeyli İstasyonu'nda,
- Yapımı planlanan Söğütlüçeşme-Yenidoğan Metro Hattı ile Sarıgazi İstasyonu'nda,
- Proje çalışmaları tamamlanan Hızray ile Sancaktepe İstasyonu'nda,

olacak şekilde planlanmıştır.

Hattın 1. Etabında TBM (Tünel Sondaj Makinesi) işlerinin tamamlamasının ardından demiryolu ve hat boyu elektromekanik imalatlara başlanmış olup 15 Aralık 2023 tarihinde demiryolu imalatları tamamlanmıştır. 1. Etapta yer alan Meclis Mahallesi-Sarıgazi-Sancaktepe-Samandıra Merkez İstasyonlarında ise bütün kazı ve betonarme işleri tamamlanmıştır. Çekmeköy-Samandıra Merkez istasyonları arasında sinyalizasyon testleri ve istasyon üstü peyzaj düzenlemeleri devam etmektedir.
Hattın 2. Etabında TBM (Tünel Sondaj Makinesi) ve NATM (Yeni Tünel Açma Sistemi) imalatları tamamlamış olup İstasyon betonarme işleri ve hat üst yapısı imalatları devam etmektedir.
Hattın işletmesinde kullanılacak ilave 24 aracın (4 adet 6'lı dizi) test ve devreye alma işlemleri tamamlanarak işletmeye hazır hâle getirilmiştir.
Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı için 2023 yıl sonu itibarıyla fiziki gerçekleşme yaklaşık %83 mertebesindedir. Hattın 1. Etabı olan Çekmeköy-Samandıra Merkez arasının Mart 2024'te, 2. Etabı olan Samandıra Merkez-Sultanbeyli arasının ise 2025 yılı ilk çeyreğinde hizmete alınması planlanmaktadır.

Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı, Meclis İstasyonu

Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı (Yıldız-Kabataş Arası)

Hat; 24,5 km uzunluğunda olup üzerinde 19 adet istasyon mevcuttur. Tek yönde saatte 70.000 yolcu taşıma kapasiteli olarak planlanmış olup 4'lü dizili tren setleri ve 37 dakika yolculuk süresi ile hizmet sağlanacaktır. Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı "GoA4" otomasyon seviyesinde UTO tipi (Refakatsiz) tren işletim sistemine sahiptir. Avrupa Yakası'nın ilk tam otomatik sürücüsüz metro hattıdır. Tüm işletim sistemi bir sürücü olmadan otomatik olarak gerçekleştirilecektir. İlk defa "Tam Boy Peron Ayırıcı Kapı Sistemi" bu hatta kullanılmıştır.
Metro hattı; Beyoğlu, Beşiktaş, Şişli, Kâğıthane, Eyüpsultan, Gaziosmanpaşa, Esenler, Bağcılar ilçelerini birbirine bağlayarak yaklaşık 3,5 milyon nüfusa erişmektedir.

Hat entegrasyon noktaları;

- F1 Kabataş-Taksim Füniküler Hattı ve T1 Kabataş-Bağcılar Tramvayı Hattı ile Kabataş İstasyonu'nda,
- M2 Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı ile Mecidiyeköy İstasyonu'nda,
- M3 Kirazlı-Olimpiyat-Başakşehir Metro Hattı ile Mahmutbey İstasyonu'nda
- M11 Gayrettepe – İstanbul Havalimanı Metrosu ve proje çalışmaları tamamlanan Hızray ile Kâğıthane İstasyonu'nda,
- T1 Kabataş-Bağcılar Tramvay Hattı ile Kabataş İstasyonu'nda,
- T4 Topkapı-Mescid-i Selam Metrosu ile Karadeniz Mahallesi İstasyonu'nda,
- T5 Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hattı ile Alibeyköy İstasyonu'nda,
- Şehir Hatları ile Kabataş ve Beşiktaş İstasyonlarında,

olacak şekilde planlanmıştır.

Hattın 1. Etabı olan Mecidiyeköy-Mahmutbey arası (18 km ve 15 istasyon) 28 Ekim 2020 tarihinde yolculu işletmeye açılmıştır.
2020'de Kabataş ve Beşiktaş İstasyonlarında arkeolojik

Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı (Yıldız-Kabataş Arası), Kabataş İstasyonu

kazı çalışmalarına başlanılmış olup çalışmalar devam etmektedir. Beşiktaş İstasyonu ana konkors yapısı kazılarında Erken Tunç Dönemine ait mezar buluntularına rastlanılmıştır. Bu mezarlar kurgan ve kremasyon olmak üzere 2 farklı gömü tipini içermektedir. Bu mezar buluntuları ile Beşiktaş ilçesinin M.Ö. 2000-3000 olarak bilinen tarihi M.Ö. 6000-7000 yıllarına kadar uzanmaktadır.
İstasyon alanlarında arkeolojik kazılar devam ederken ana hat tünellerinde demiryolu imalatları ile istasyon bölgelerindeki arakat tünel imalatları hızla devam etmektedir.
Hattın Mecidiyeköy kesiminde; Nisan 2021'de iyileştirme çalışmalarına başlanmış ve Mecidiyeköy İstasyonu 20 Aralık 2021 tarihinde tekrar işletmeye alınmıştır. Mahmutbey-Mecidiyeköy Metro Hattı'nın devamı olan Mecidiyeköy-Yıldız arası kesim (2 km ve 2 istasyon) için 28 Aralık 2022 tarihinde yolculu işletme sertifikası alınmış olup 02 Ocak 2023 tarihinde hizmete açılmıştır.
Beşiktaş ve Kabataş'taki arkeolojik kazı çalışmalarında Cumhuriyet döneminden Prehistorik Döneme kadar çeşitli buluntular ile karşılaşılmıştır. Tunç Çağından Osmanlı Dönemine kadar çeşitli dönemlere ait kalıntılara rastlanmıştır. Bulunan kalıntılar sebebi ile Beşiktaş ve Kabataş istasyonlarında bilet holü katında inşai çalışmalara başlanamamıştır. Bununla birlikte Yıldız-Kabataş istasyonları arasında ana hat tünelleri ve peron tünellerinde inşaat, hat işleri ve elektromekanik imalatlar devam etmektedir. Beşiktaş ve Kabataş istasyonlarında arkeoloji kazılarının uzamasından dolayı Kabataş İstasyonu'nun 2025 yılında işletmeye dâhil edilebilmesi için "Beşiktaş İstasyonu Pas Geçme" planlaması ve Kabataş İstasyonu'nda da tasarım revizyonları yapılmıştır. Beşiktaş'taki arkeolojik kazılar ve istasyon yapısı tamamlanana kadar Beşiktaş'ı pas geçerek Mahmutbey'den Kabataş'a işletme yapılabilecektir. Böylelikle Mahmutbey'den metro hattına binen bir yolcu, Kabataş'a 37 dakikada varmış olacaktır. Bu kapsamda çalışmalar yoğun olarak devam etmektedir. 2025 yılında hattın 3. Etabı olan Yıldız-Kabataş istasyonları arasının yolculu işletmeye alınması hedeflenmektedir.
Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı'nda çalışacak metro araçları "Dudullu-Bostancı Metro Hattı ile Mahmutbey-Esenyurt Metro Hatları Raylı Ulaşım Toplu Taşıma Sistemi 120 Adet Metro Aracı Temini ve İşletmeye Alma İşi" kapsamında tedarik edilmiştir. 120 adet aracın 80 adedi Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı'nda, 40 adedi Dudullu-Bostancı Metro Hattı'nda kullanılmaktadır.

Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı

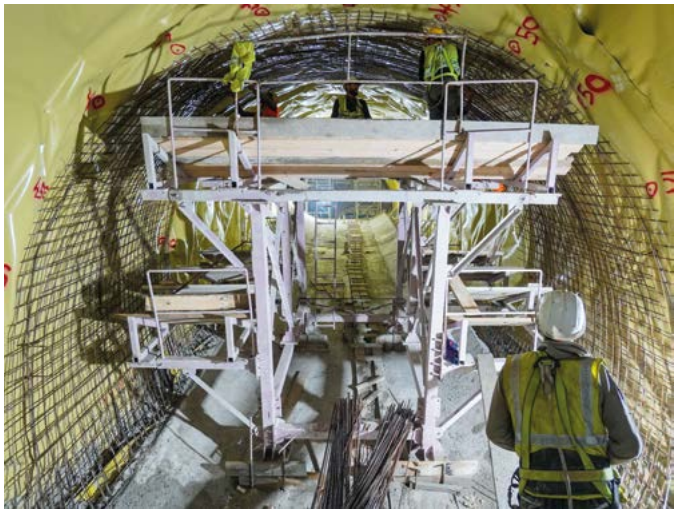
Hat; 13 km uzunluğunda ve 8 istasyondan oluşacaktır. Tek yönde saatte 61.800 yolcu taşıma kapasiteli raylı sistem hattı olarak planlanan, Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı 14 dakika yolculuk süresi ile hizmet verecektir.
Hattın yapılması ile Pendik Merkez İstasyonu'nda MARMARAY işletmesine, Kaynarca Merkez İstasyonu'nda, M4 Kadıköy-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı'na entegrasyon sağlanacaktır. Hattın 1. Etabı olan Pendik Merkez-Kaynarca Merkez-Fevzi Çakmak Metro Hattı'nın Mayıs 2025'te yolculu işletmeye alınması planlanmaktadır. 2. Etap olarak adlandırılan Kaynarca Merkez-İçmeler kısmının tasarım ve ihale çalışmaları devam etmektedir.
Metro Hattının 1.Etabında % 33 seviyesinde fiziksel ilerleme gerçekleştirilmişken Yüklenici, Cumhurbaşkanı Kararnamesi doğrultusunda işi Temmuz 2022 tarihinde tek taraflı feshetmiştir.
Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan gerekli izinler alınarak Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı'nın 1. Etabı olan Pendik Merkez-Kaynarca Merkez-Fevzi Çakmak Metro Hattı ihalesi 14 Eylül 2022 tarihinde yapılmış ve 14 Ekim 2022 tarihinde yer teslimi yapılarak hatta yeniden çalışmalara başlanmıştır.
1. Etap kapsamında, 21 Ağustos 2023'de TBM tünel imalatları tamamlanmış olup NATM tünel kazılarının ilerlemesi % 77, tünel iç kaplamalarının ilerlemesi % 57 seviyesindedir. Kaynarca Merkez İstasyonu kazısı tamamlanarak betonarme imalatlara başlanmış ve bu imalatın fiziki gerçekleşmesi % 51 seviyesine erişmiştir. Pendik Merkez İstasyonunda ise kazı imalatları % 85 seviyesindedir.
Hatta elektromekanik işler başlamış olup Pendik Merkez-Kaynarca Merkez-Fevzi Çakmak Hattı Metrosu projesinde güncel fiziksel ilerleme 2023 yılı sonu itibarıyla % 60 seviyesine ulaşmıştır. Hattın Mayıs 2025 tarihinde hizmete açılması planlanmaktadır.

Mahmutbey-Bahçeşehir-Esenyurt Metro Hattı

Hat; 18,1 km uzunluğunda olup üzerinde 11 adet istasyon mevcuttur. Tek yönde saatte 70.000 yolcu taşıma kapasiteli raylı sistem hattı olarak planlanan, Mahmutbey-Bahçeşehir-Esenyurt Metro Hattı 4'lü ve 8'li dizili tren setleriyle 28 dakika yolculuk süresi ile hizmet verecektir.
Metro Hattı; Esenyurt, Avcılar, Başakşehir, Küçükçekmece, Bağcılar ilçelerinden geçmektedir.

Hat entegrasyon noktaları;

- M3 Kirazlı-Başakşehir-Olimpiyatköy Metrosu ile Mahmutbey İstasyonu'nda,
- M7 Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metrosu ile Mahmutbey İstasyonu'nda,
- M9 İkitelli-Ataköy Metrosu ile Atatürk Mahallesi İstasyonu'nda,
- M11 Halkalı-İstanbul Havalimanı Metrosu ile Tema Park İstasyonu'nda,
- Yapımı planlanan Esenyurt-Saadetdere Metro Hattı ile Esenyurt Meydan İstasyonu'nda,

Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı, Kaynarca Merkez İstasyonu-Tünel İmalatı

olacak şekilde planlanmıştır.
17 Kasım 2022 tarihinde Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun katılımıyla Tema Park İstasyonu 1. Etap TBM (Tünel Açma Makinesi) Kazıları Başlama Töreni yapılmıştır.
Hattın 1. Etabı olan Mahmutbey-Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi arası kesiminin 2026 yılında hizmete açılması planlanmaktadır. Hattın 2. Etabı olan Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi-Esenyurt Meydan arasında tasarım çalışmaları devam etmekte olup planlama doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.
Tema Park İstasyonu'ndan giriş yapan 2 adet TBM kazılarının %50,6'sı, NATM kazılarının ise %45'i tamamlanmıştır. TBM tünellerinde kullanılan segment üretimi ise 1. Etap için bitirilmiştir.

Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı

Hat; 13 km uzunluğunda olup üzerinde 11 adet istasyon mevcuttur. Tek yönde saatte 45.000 yolcu taşıma kapasiteli olarak planlanan Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı 19,5 dakika yolculuk süresi ile hizmet verecektir. Hatta tam otomatik sürücüsüz metro hizmeti verilecektir.
Metro hattı; Anadolu Yakası'nda Ümraniye, Ataşehir ve Kadıköy ilçelerinden geçmektedir.
Hat entegrasyon noktaları;

- M4 Kadıköy-Kaynarca (Tavşantepe)-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı ile Yenisahra İstasyonu'nda,
- M5 Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattı ile Çarşı İstasyonu'nda,
- MARMARAY ile Tütüncü Mehmet Efendi İstasyonu'nda,
- Yenidoğan – Söğütlüçeşme Metro Hattı ve Hızray ile Finans Merkezi İstasyonu'nda

olacak şekilde planlanmıştır.

2023 yılı içerisinde tüm istasyonlarda betonarme imalatları ilerlemesi %70 seviyesine ulaşmıştır. TBM kazıları 2022 yılı sonunda tamamlanmış olup demontaj işleri 2023 yılında bitmiştir.
Hat işleri imalatları ve elektromekanik imalatlar devam etmektedir. Metro hattının fiziksel ilerlemesi, 2023 yıl sonu itibarıyla yaklaşık %72 seviyesine ulaşmış olup hattın 2025 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı

Raylı Sistem Araç Temini

M7 Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Raylı Ulaşım Toplu Taşıma Sistemi 300 Adet Metro Aracı Temini ve İşletmeye Alınma

"M7 Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı'nda kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan 300 adet Metro Vagonu (4'lü dizi olarak 75 adet) Alımı"na ait fiziksel ilerleme %5,95 seviyesinde olup araç tasarım çalışmaları devam etmektedir. Araçlarda kullanılacak ekipman ve malzemelerin onay ve kabul testleri devam etmektedir.

5. Nesil Yerli Tramvay Aracı Üretimi

Bu proje; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesindeki Sanayi İş Birliği Programı çerçevesinde Kamu İhale Kanunu'nun 3 (u) maddesince; yenilik, yerlileşme ve teknoloji transferini sağlamaya yönelik sanayi katılımı uygulamalarını desteklemek için yapılmıştır. Bu proje kapsamındaki 34 Tramvay aracı, T4 Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hattı'nın araç ihtiyacını karşılamak üzere %61 yerlilik oranı ile üretilecektir. 10 Mayıs 2023 tarihinde projeye başlanmış olup projenin tamamlanma süresi 36 ay olarak belirlenmiştir. Tramvay aracını üretimi için gerekli tasarım çalışmaları ile üretim için gerekli tedarik ve malzeme kabul testleri devam etmekte ve ilk aracın hatta indirilmesi 18. ayda (01.11.2024) planlanmıştır. 22. aydan (05.03.2025) itibaren her ay 2 veya 3 vagonun üretimi sağlanacaktır.

T4 Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hattı'nda işletilmesi amacıyla üretilecek 34 aracın; tedarik, lojistik, analiz çalışmaları, montaj metotlarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi tamamlanmıştır.

Kadıköy-Kaynarca-Sabiha Gökçen ve Pendik-Sabiha Gökçen Raylı Ulaşım Toplu Taşıma Sistemi 100 Adet Metro Aracı Temini ve İşletmeye Alınması

Metro aracının tasarım çalışmaları kapsamında malzeme kabul ve tedarik çalışmaları devam etmektedir.

TRAM34 Lansmanı

Raylı Sistem Modernizasyon ve Yenileme Çalışmaları

Yenikapı-Atatürk Havalimanı Hafif Metro Hattı ve Esenler Yerleşkesi Kapasite Artırımı, İnşaat ve Elektro-Mekanik Sistemleri Temini, Montajı ve İşletmeye Alınması

Çalışmalar kapsamında; 21 km uzunluğu olan, çift hatlı ve hat üzerinde toplam 18 istasyonu bulunan, metro işletmesi devam eden M1A Yenikapı-Otogar-Atatürk Havalimanı Metro Hattı bünyesindeki istasyonlar ile Esenler yerleşkesi içerisindeki depo ve bakım atölyesi ve idari bina alanlarının tadilat ve yenileme işlerinde; kaba ve ince inşaat işleri, elektrik işleri, elektronik sistemler, çevresel kontrol sistemleri, yardımcı tesisler, yürüyen merdiven ve asansörler ile ilgili tasarım hizmetleri, yapım, temin, montaj, demontaj, test ve işletmeye alma işleri yapılması planlanmaktadır.
7 istasyonda çalışmalar yapım ve elektronik işler devam etmekte olup işletmeyi aksatmayacak şekilde diğer istasyon ve hatların çalışması planlanmaktadır. Bu iş kapsamında %28,33 fiziksel ilerleme sağlanmıştır.

Topkapı-Habibler Tramvay Hattı İnşaat, Hat, Elektromekanik İşleri ile Kabataş-Bağcılar Tramvay Hattı-Zeytinburnu Yerleşkesi Yeni Atölye ve Depo Binası, Hat ve Elektromekanik Sistemlerin Revizyonları İşlerinin Yapımı, Montajı ve İşletmeye Alınması

Çalışmalar kapsamında; 15,3 km uzunluğunda, çift hatlı ve hat üzerinde toplam 22 istasyonlu (7 tünel, 15 hemzemin istasyon), tramvay işletmesi devam eden T4 Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hattı bünyesindeki tünel ve istasyonlar ile Kabataş-Bağcılar Tramvay Hattı Zeytinburnu Yerleşkesi içerisinde yeni yapılacak atölye binası, depo yolları, mevcut yapıların tadilat ve yenileme işlerinde inşaat işleri, demiryolu işleri, elektrik işleri, elektronik sistemler, çevresel kontrol sistemleri, yardımcı tesisler, sinyalizasyon sistemler ile ilgili tasarım hizmetleri, yapım, temin, montaj, demontaj, test ve işletmeye alma işleri yapımına devam edilmekte olup % 41,69 fiziksel ilerleme sağlanmıştır.

Metro ve Tramvay Hatları Elektromekanik Sistemler ile Demiryolu ve İnşaat İşleri Revizyonu ve Yenilenmesi

Bu çalışma kapsamında; M4 Kadıköy-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı'nda İdarenin belirlediği istasyonlarda cadde seviyesine çıkış merdiven üzerlerine üst örtü (kanopi), Maltepe Bakım Atölyesi'nde İSG çizgilerinin çizilme işi, T3 Kadıköy-Moda Tramvay Hattı Atölyesi'nde yangın algılama ve ihbar sistemi tasarımı ve imalatı, T1 Bağcılar-Kabataş Tramvay Hattı'nda İdarenin belirlediği istasyonlarda eski üst örtülerek sökülüp 13 adet giriş turnike üst örtü, 29 adet kenar peron yolcu bekleme üst örtü, 7 adet orta peron yolcu bekleme üst örtü olmak üzere toplamda 49 adet imalat çalışması, T1 Bağcılar-Kabataş Tramvay Hattı, T4 Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hattı, M1A/M1B Yenikapı-Havalimanı-Yenikapı-Kirazlı Metro Hattı ve M2 Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı demiryolu hatlarında yenileme çalışmaları yapılmakta olup % 36,86 fiziksel ilerleme sağlanmıştır.

İstanbul Geneli Metro Hatlarında Yürüyen Merdiven Pano Revizyonu ve Yenilenmesi

Bu çalışma kapsamında; iş atışı kararı verilerek, revize edilecek olan yürüyen merdiven pano sayısı 75 adetten 90 adede çıkarılmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla toplam 76 adet yürüyen merdivenin panosu revize edilmiştir.

M2 Yenikapı-Seyrantepe-Hacıosman Metro Hattı Şişli-Mecidiyeköy İstasyonu Asansör Şaftı Yapımı ve Asansör Temini

Bu çalışma kapsamında; M2 Yenikapı-Seyrantepe-Hacıosman Metro Hattı'nda ilave asansör yapımı planlanmıştır. Alandaki asansör şaft yapına başlanmış olup gerekli ölçümler yapımına mütakip malzeme tedariği yapılacaktır. Bu iş kapsamında % 4,27 fiziksel ilerleme sağlanmıştır.

M1A Yenikapı-Atatürk Havalimanı Hafif Metro Hattı Davutpaşa-Merter-Dünya Ticaret Merkezi (DTM) Viyadükleri Güçlendirme Yapım

Bu kapsamında; M1A Yenikapı-Atatürk Havalimanı Hafif Metro Hattı'nın Davutpaşa, Merter ve Dünya Ticaret Merkezi Viyadüklerinin depreme karşı güçlendirilmesi ve yeni deprem yönetmeliğine göre inşaat çalışmaları yapılmaktadır. Viyadük akslarında ek kazıklı temeller çakılarak dolgu yapısı, viyadük ayaklarında ise kesit genişletilme çalışması devam etmektedir. Viyadük yapılarındaki deplase çalışmaları devam etmekte olup akslarda kolon ve temel güçlendirme çalışmaları devam etmektedir. Bu iş kapsamında % 11 fiziksel ilerleme sağlanmıştır.

Metro Aracı Sözleşme İmza Töreni

Yenikapı-Atatürk Havalimanı Hafif Metro Hattı Davutpaşa-Merter-Dünya Ticaret Merkezi (DTM) Viyadükleri Güçlendirme Temel Atma Töreni

Raylı Sistem Etüt, Projelendirme ve Proje Revizyon Çalışmaları

Raylı Sistem Uygulama Projeleri

Uygulama Projesi Tamamlanan Raylı Sistem Projeleri

Raylı sistem uygulama projelerine yönelik yapılan çalışmalar kapsamında, 2023 yılında Belediyemiz tarafından 79,9 km uzunluğunda 2 adet raylı sistem hattı ve 1 adet depo sahasının uygulama projesi tamamlanmış olup toplam 58,80 km uzunluğunda raylı sistem hattının uygulama projesi devam etmektedir.

Tablo 7. Uygulama Projesi Tamamlanan Raylı Sistem Hatları (İBB)

Güzergâh	Uzunluk (km)
Yeni Nesil Ekpres Metro HIZRAY	74,50
Esenyurt-Saadetdere Metro Hattı	5,40
Kurtköy Depo Sahası ve Triyaj Alanı*	-
Toplam	79,90

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023
*Depo alanı olduğu için uzunluk ve kapasite bilgisi yoktur.

HIZRAY Projesi

Dünyanın önemli metropollerinden biri olan İstanbul'un ulaşım sorunlarının çözümüne büyük katkı sağlayacak olan ve özellikleri bakımından dünyadaki sayılı örnekleriyle yarışacak yepyeni bir metro hattının proje çalışmaları tamamlanmıştır. HIZRAY Metro Hattı, Avrupa Yakası'nda Beylikdüzü İstasyonu'ndan başlayarak Anadolu Yakası'nda Sabiha Gökçen Havalimanı İstasyonu'nda biten bir aks üzerinde İstanbul Boğazı'nın altından geçerek Avrupa ve Asya Kıtalarını birleştiren, toplam 13 adet istasyonu bulunan, yaklaşık 74,5 km uzunluğunda ve işletme hızı 140 km/saat değere ulaşan ekspres bir metro hattı olarak tasarlanmıştır.

HIZRAY Hattı'nın Avrupa Yakası'nda Beylikdüzü, Nazım Hikmet, Esenyurt, Halkalı, Kirazlı, Otogar, Kâğıthane İstasyonları olmak üzere 7 adet, Anadolu Yakası'nda ise Ümraniye, Finans Merkezi, Mevlana, Sancaktepe, Kurtköy, Sabiha Gökçen istasyonları olmak üzere 6 adet toplam 13 istasyonu bulunmaktadır.

HIZRAY Metro Hattı Güzergah Haritası

Hat Entegrasyon Noktaları;

- Sefaköy - Beylikdüzü (TÜYAP) Metro Hattı ile Beylikdüzü İstasyonu'nda;
- Mahmutbey-Esenyurt-Saadetdere Metro Hattı ile Nazım Hikmet İstasyonu'nda;
- Yenikapı - Kirazlı - Halkalı Metro Hattı, İstanbul Havalimanı Metro Hattı ve MARMARAY ile Halkalı İstasyonu'nda,
- Yenikapı - Kirazlı - Halkalı Metro Hattı ve Kirazlı - Olimpiyatköy - Başakşehir Metro Hattı ile Kirazlı İstasyonu'nda,
- Yenikapı - Kirazlı - Halkalı Metro Hattı ve Yenikapı - Atatürk Havalimanı Metro Hattı ile Otogar İstasyonu'nda,
- Çekmeköy - Sultanbeyli - Kurtköy Metro Hattı, Sabiha Gökçen Havalimanı - Kurtköy Metro Hattı ve Yüksek Hızlı Tren Hattı ile Kurtköy İstasyonu'nda,
- İstanbul Havalimanı Metro Hattı, Mahmutbey - Mecidiyeköy - Yıldız Metro Hattı ve İTÜ Maslak - Kağıthane Metro Hattı ile Kağıthane İstasyonu'nda,
- Yenikapı - Seyrantepe - Hacıosman Metro Hattı ile 4. Levent İstasyonu'nda,
- Üsküdar - Ümraniye - Çekmeköy Metro Hattı ile Ümraniye İstasyonu'nda,
- Ümraniye - Ataşehir - Göztepe Metro Hattı ve Yenidoğan - Söğütlüçeşme Metro Hattı ile Finans Merkezi İstasyonu'nda,
- Dudullu - Bostancı Metro Hattı ile Mevlana İstasyonu'nda,
- Çekmeköy - Sultanbeyli - Sancaktepe Metro Hattı ile Sancaktepe İstasyonu'nda,
- Tavşantepe (Kaynarca Merkez) - Sabiha Gökçen Havalimanı Hattı ile Sabiha Gökçen Havalimanı İstasyonu'nda,

olacak şekilde planlanmıştır.

Hat üzerinde bulunan tüm istasyonların diğer hatlarla entegre olmasına ve böylece tüm İstanbul'a hızlı bir ulaşım hizmeti sağlanmasına özellikle çalışılmıştır. Hattın başından sonuna yolculuk süresi yaklaşık 53,4 dk olarak gerçekleşecektir. Çevreyle dost, güvenli, hızlı ve konforlu bir kent içi ulaşım aracı olan HIZRAY devreye alındığında, günlük yolcu sayısının 1,5 milyon, yıllık yolcu sayısının ise yaklaşık 550 milyon olması hedeflenmektedir.

Esenyurt-Saadetdere Metro Hattı

Esenyurt-Saadetdere Metro Hattı, Kabataş'tan başlayıp Mecidiyeköy ve Mahmutbey güzergâhından Esenyurt'a ulaşan Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey-Esenyurt Metro Hattı'nın devamı niteliğinde olup 5,40 km uzunluğundadır.

Metro Hattı; Nazım Hikmet, Esenyurt Belediye, Firüzköy ve Saadetdere İstasyonları olmak üzere toplam 4 istasyondan oluşmaktadır.

Hat entegrasyon noktaları;

- HIZRAY Metro Hattı ile Nazım Hikmet İstasyonu'nda,
- Sefaköy-TÜYAP (Beylikdüzü) Metro Hattı ile Saadetdere İstasyonu'nda

olacak şekilde planlanmıştır.

Avcılar ve Esenyurt ilçelerindeki yoğun nüfusa hizmet vermesi amaçlanarak, hattın tamamı açıldığında Kabataş'tan Saadetdere'ye kesintisiz ulaşım mümkün olacaktır.

Uygulama Projesi Devam Eden Raylı Sistem Projeleri

Tablo 8. Uygulama Projesi Devam Eden Raylı Sistem Hatları (İBB)

Güzergâh	Uzunluk (km)
Üsküdar-Kadıköy-Maltepe Tramvay Hattı	21,30
Yenidoğan-Söğütlüçeşme Metro Hattı	24,90
Yıldız-Ortaköy Füniküler Hattı	1,50
Altunizade-Çengelköy-Kavacık Raylı Sistem Hattı	11,10
Toplam	58,80

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

Üsküdar-Kadıköy-Maltepe Tramvay Hattı
Hat; Üsküdar Meydanı'ndan başlayarak, Tıbbiye Caddesi üzerinden Kadıköy Rıhtım'a ulaşan ve oradan Maltepe Meydanı'nı geçerek Cevizli Tugay Yolu Caddesi'nde son bulan yaklaşık 21,3 km uzunluğunda ve 33 duraktan oluşan bir cadde tramvay hattıdır. Hattın tasarımı, Dünya'nın tüm modern şehirlerinde benzer uygulamalarda da olduğu gibi Bütüncül Cadde Tasarımı Yaklaşımı (Complete Streets Design) ile caddeyi kullanan ve etki alanındaki tüm unsurlar birlikte ele alınarak yapılmaktadır. Bu tasarım caddeden sadece bir raylı sistem hattını geçirmekten ibaret olmayıp demiryolu, durakları, karayolları, kaldırımları ve sosyal, spor ve yeşil donatı alanlarıyla birlikte engelsiz ve yaya öncelikli, çevreyle dost, gürültü ve görüntü kirliliğinden arındırılmış huzurlu ve prestijli caddeler oluşturmayı da hedeflemektedir.

Bu hedef doğrultusunda tüm dünyada karbon nötr hedeflerine ulaşmak amacıyla gelişmiş ülkelerin rehber edindiği Avrupa Birliği bünyesinde kurulmuş CIVITAS ve Kuzey Amerika şehirlerinin oluşturduğu NACTO gibi uluslararası kuruluşların yayınlamış olduğu tasarım kitapları referans alınmaktadır. Nitekim İstanbul Büyükşehir Belediyemiz NACTO'nun bir programı olan GDCI'ın Küresel Sokak Tasarım Rehberini 2020 yılında onaylayarak kullanmaya başlamıştır.

Bu doğrultuda düşük kapasiteli toplu ulaşım araçları yerine yüksek kapasiteli ve sinyallerle önceliklendirilmiş tramvay araçlarıyla taşıma kapasitesi artırılıp trafikten lastik tekerlekli araçların da çekilmesi sağlanarak trafik yoğunluğunun azaltılması sağlanacaktır. Bunun yanı sıra kaldırım alanları artırılarak yayalar ve yolcular için de engelsiz ve güvenli akslar oluşturulmaktadır.

Hat entegrasyon noktaları;
- MARMARAY, Üsküdar - Çekmeköy Metro Hattı ve Deniz Hatları ile Üsküdar Meydan Durağı'nda,
- Kadıköy-Sabiha Gökçen Metro Hattı ve Deniz Hatları ile Rıhtım Durağı'nda
- Yüksek Hızlı Tren, Marmaray ve Yenidoğan - Söğütlüçeşme Metro Hattı ile Söğütlüçeşme Durağı'nda
- Ümraniye - Ataşehir - Göztepe Metro Hattı ile Sahrayıcedit Durağı'nda
- Dudullu-Bostancı Metro Hattı ile Ayşekadın-Şenesenevler Durakları'nda;
- MARMARAY, Küçükyalı - Maltepe Durakları'nda;

olacak şekilde planlanmıştır.

Yenidoğan-Söğütlüçeşme Metro Hattı
Hat; Anadolu Yakası'nda Sancaktepe, Çekmeköy, Ümraniye, Ataşehir, Üsküdar ve Kadıköy ilçelerini konforlu, çevreci ve sürdürülebilir şekilde birbirine bağlamaktadır.
Anadolu Yakası'nı kuzeydoğu güneybatı yönünde konut, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve iş yerleri bakımından gün içi yolculuk hareketlerinin yoğun olduğu bölgelerden geçen, yaklaşık 24,90 km'lik bu hat;

- Yapım aşamasındaki M5 Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı ile Sarıgazi İstasyonu'nda,
- M8 Dudullu-Bostancı Metro Hattı ile İMES İstasyonu'nda
- Yapım aşamasındaki M12 Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı ve kesin proje aşamasındaki M34 HIZRAY Metro Hattı ile Finans Merkezi İstasyonu'nda,
- M4 Kadıköy-Tavşantepe-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı ile Göztepe İstasyonu'nda
- Kesin proje aşamasındaki Üsküdar-Kadıköy-Maltepe Tramvay Hattı ile Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi İstasyonu'nda,
- Halkalı-Gebze (MARMARAY) Hattı, kesin proje aşamasındaki Üsküdar-Kadıköy-Maltepe Tramvay Hattı ve Metrobüs ile Söğütlüçeşme İstasyonu'nda

entegre olmasıyla birlikte önemli bir yolculuk ağı tamamlanmış olacaktır.
Ayrıca, yapım aşamasında olan Sancaktepe Şehir Hastanesi ile faaliyette olan Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi'ni de birbirine bağlamaktadır. Hat ile cazip hâle gelecek olan toplu ulaşım sayesinde önemli lokasyonlarda hem trafik problemi ciddi anlamda azalacak hem de vatandaşlarımızın yolculuk süreleri de kısalmış olacaktır.

Yenidoğan-Söğütlüçeşme Metro Hattı Protokol İmza Töreni

Yıldız-Ortaköy Füniküler Hattı
Hat; 1,5 km uzunluğunda olup raylı sistem ile sahile erişim imkânı sağlanmış olacaktır.
Hat entegrasyon noktaları;

- Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı ile Yıldız İstasyonu'nda,
- Şehir Hatları ile Ortaköy İstasyonu'nda

olacak şekilde planlanmıştır.

Füniküler hattı ile raylı sistem deniz ulaşımı entegrasyonunun artırılması hedeflenmektedir. Ortaköy İstasyonu'nda inen bir yolcu Ortaköy-Üsküdar-Kadıköy Şehir Hattı ile Anadolu Yakası'na, Ortaköy-Beşiktaş-Eminönü Şehir Hattı ile tarihi yarımada, kapalı çarşı vb. bölgelere erişim imkânı bulabilecektir.

Altunizade-Çengelköy-Kavacık Raylı Sistem Hattı
Beykoz ve Üsküdar ilçelerini birbirine bağlayan ve Beykoz ilçesine hizmet edecek tek raylı sistem olma özelliğini taşımaktadır. Üsküdar İlçesi'nde Altunizade istasyonu ile başlayan hat sırası ile Burhaniye, Çengelköy, Güzeltepe, Bahçelievler, Yenimahalle, Küçüksu, Göztepe Mahalleleri ve Kavacık Köprüsü'nden geçerek Kavacık İstasyonu'nda sonlanmaktadır. 11,10 km uzunluğunda 10 istasyondan oluşan hat, Üsküdar-Çekmeköy Metro Hattı ve yapımı devam eden Altunizade-Çamlıca-Ferah Mahallesi-Bosna Bulvarı Metro Hattı ile Altunizade İstasyonu'nda entegre olmaktadır.

Altunizade-Çengelköy-Kavacık Raylı Sistem Hattı Güzergâh Haritası

Raylı Sistem Etüt Projeleri

Raylı Sistem projelendirme çalışmaları kapsamında; 13,10 km uzunluğunda 2 adet raylı sistem hattının da ön fizibilite ve güzergâh etütleri tamamlanmıştır. 49,90 km'lik raylı sistem hattının ise ön fizibilite ve güzergâh etütleri devam etmektedir.

Tablo 9. Ön Fizibilite ve Güzergâh Etütleri Tamamlanan Hatlar

Güzergâh	Uzunluk (km)
Hacıosman-Çayırbaşı-Sarıyer Metro Hattı	5,70
İTÜ Maslak-Kâğıthane Metro Hattı	7,40
Toplam	13,10

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

İTÜ Maslak-Kâğıthane Metro Hattı Güzergâh Haritası

Tablo 10. Ön Fizibilite ve Güzergâh Etütleri Devam Eden Raylı Sistem Hatları

Güzergâh	Uzunluk (km)
Taksim-Okmeydanı Raylı Sistem Hattı	3,60
Ambarlı-Hadımköy Metro Hattı	26,70
Kartal Sahil-Uğur Mumcu Mahallesi Raylı Sistem Hattı	4,80
Maltepe Sahil-Samandıra Raylı Sistem hattı	9,30
Metrokent-Habipler Raylı Sistem Hattı	5,50
Toplam	49,90

Kaynak: Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, 2023

Hacıosman-Çayırbaşı-Sarıyer Metro Hattı Güzergâh Haritası

Raylı Sistem İşletmeciliği

Yorgunluk Algılama Sistemi

''Yorgunluk Algılama Sistemi'' sayesinde T1 Kabataş-Bağcılar ve T4 Topkapı-Mescid-i Selam Tramvay Hatlarında tren sürücülerinin yüz analizi yapılarak ve sürüşe uygun olmayan davranışları kayıt altına alınarak hattın yönetildiği kumanda merkezi bilgilendirilecektir. Sistem ayrıca uygunsuz davranışta bulunan tren sürücüsünü sesli olarak uyaracak, böylelikle kaza ve olayların sayısı ve bakım maliyetleri azaltılacaktır.

Metro ile Yolculuk Kurallarının Yenilenmesi

Metro İstanbul AŞ, yolculuk kurallarını güncelleme kararı almıştır. Buna göre; İstanbullular, katlanabilir tek kişilik bisikletler ile işletme saatleri içerisinde her gün, standart katlanmayan tek kişilik bisikletler ile hafta içi 07.00-09.00 ve 17.00-20.00 saatleri dışında yolculuk edebilecektir. Hafta sonları ise zaman sınırı olmaksızın işletme saatleri içerisinde ekstra ücret ödemeden yolculuk yapabilecekleri kararlaştırılmıştır.

Evcil hayvanların metro ve tramvaylarda seyahatlerine de esneklik getirilmiştir. Buna göre; evcil hayvan sahipleri orta ve iri boy olarak tanımlanan köpekleri ile 50 cm uzunluğundaki tasması ve ağızlığı takılı olacak şekilde 07.00-10.00 ve 16.00-20.00 saatleri dışındaki saatlerde seyahat edebilmektedir.

112 İstasyonda Engelli Aracı Şarj İstasyonu Oluşturulması

Katılımcılık ve kapsayıcılık stratejik hedeflerimiz doğrultusunda tüm yolcularımıza konforlu ve güvenli yolculuk deneyimi sunmak amacıyla 112 istasyonumuzda engelli yolcularımız için engelli aracı şarj istasyonları oluşturulmuştur.

Tramvay Kazalarının Azaltılması İçin Kaza Risk Haritaları Oluşturulması

Tramvay hatları, karayolu ve yaya ulaşımı bağlantıları olan raylı sistem hatlarıdır. Ray hatlarının tamamen izole olmamasından dolayı kaza riskleri yüksektir. Kazalar, seferlerin iptaline ve tehirlere neden olmaktadır. Kazaların minimum seviyeye indirilmesi amacıyla T1 Kabataş-Bağcılar, T4 Topkapı-Mescid-i Selam ve T5 Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hatlarında riskli bölgelerin kaza risk haritaları çıkarılmıştır. Tramvay hatları üzerinde saha tespit çalışmaları yapılarak 6 Sigma projesi kapsamında yapılacak iyileştirme çalışmaları belirlenmiş olup çalışmalar devam etmektedir.

Hedef
A2H2 - Toplu Taşımada Entegrasyonu, Erişilebilirliği ve Kaliteyi Artırmak

KARAYOLU TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ

Stratejik Planımız doğrultusunda; İstanbul halkının yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı veren, insan odaklı, sistematik, bütüncül, çevreci uygulamalarla şehrin yaşam kalitesini artıran ve şehre değer katan, güvenli, erişilebilir, ekonomik, konforlu, hızlı, kesintisiz, dengeli ve sürdürülebilir bir anlayışla toplu ulaşım hizmetlerinin yönetilmesi amaçlanmakta ve faaliyetlerimiz bu doğrultuda yürütülmektedir.

Toplu Ulaşım Hizmetlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetlenmesi

Belediyemiz trafik zabıta ekipleri, servis araçları, minibüs, ticari taksi, taksi dolmuş ve özel halk otobüslerine yönelik denetimler yapmaktadır. UKOME Kararları, Servis Araçları Yönergesi, Ticari Taksi Yönergesi, Minibüs Yönergesi ve Belediye Kuralları Yönetmeliği ile belirlenen kuralları ihlal eden toplu taşıma araç ilgililerine, 1608 ve 5326 sayılı Kanunlar doğrultusunda idari yaptırımlar uygulanmaktadır.
Yıl içerisinde toplu taşıma araçlarına yönelik 123.313 denetim gerçekleştirilmiştir.

Tablo 11. Toplu Taşıma Araç Denetim Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Denetlenen Araç	Adet	49.504	138.662	129.681	131.047	123.313
İdari Yaptırım Tutanağı*	Adet	3.935	5.808	8.024	14.564	14.385
İdari Para Cezası*	TL	783.421	897.871	1.695.639	8.355.353	18.563.684

Kaynak. Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023
* 5326 ve 1608 sayılı Kanunlara istinaden tutulan tutanak sayısını ve verilen idari para cezasını ifade eder.

Toplu Ulaşım Hizmetlerinin Denetlenmesi

Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi

İstanbul genelindeki tüm minibüs, taksi, taksi dolmuş ve servisler (servisler hariç araç içi kamera bulunmaktadır.) anlık olarak 7/24 Büyük İstanbul Otogarı'nda bulunan Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi tarafından denetlenmektedir. Merkeze bağlı 50.000'den fazla kamera bulunmakta olup 22.00'den fazla toplu ulaşım aracı canlı olarak izlenmekte ve takip edilmektedir.
Minibüs, taksi ve taksi dolmuş araçlarında yıl içinde yaşanan yaklaşık 6.107 adet adli olaya, ilgili birimlerden gelen görüntü talebi cevaplandırılmıştır. Ayrıca İstanbul'un önemli turistik noktaları, aktarma merkezleri ve kavşaklarda toplamda 100 lokasyonda olmak üzere 130 adet sabit kamera yerleştirilmiş olup denetimler 7/24 gerçekleştirilmektedir.
Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi kapsamında İstanbul'un tarihi ve turistik çekim merkezleri ile aktarma alanlarında mobil ekipler dönüşümlü olarak görev yapmakta olup yapılan saha çalışmaları ve merkez odaklı kamera incelemeleri neticesinde 2023 yılı içerisinde Denetim ve Yönetim Merkezi'ne 10.000'den fazla vatandaşımız müraacatta bulunmuştur.

Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi (TUDES)

2018 yılında toplu ulaşım taşımacı ve şoförlerinin hizmet kalitesini değerlendirmek amacıyla Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi hayata geçirilmiştir. Hizmet kalitesinin artırılması amacı ile 2023 yılında 120.254 taşımacı ve 253.742 toplu ulaşım şoförü TUDES kapsamında değerlendirilmiş ve TUDES kapsamında 92.980 adet uygulama yapılmıştır.
İstanbul İli Şehir İçi Ulaşımında Ticari Taşıt ve Toplu Taşıma Aracı Şoförlerinin Sağlık Şartları ve Bunların Tarama ve Muayenelerine Dair Yönerge kapsamında, şoför olarak görev yapanların taşıması gereken sağlık şartları ile muayenelerine dair usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu kapsamda; Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesine ilk kez başvuran veya mevcut şoförler içerisindeki rutin/rastgele tarama yapılan 263.653 kişiye alkol ve psikotrop madde kullanımına yönelik test uygulanmıştır. Yapılan testlerden 11.102'si olumsuz neticelenmiş olup taramaları olumsuz neticelenen kişilerin Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi alması engellenmiş veya mevcut belgesi iptal edilmiştir.
23.02.2022 tarih ve 2022/2-8 sayılı UKOME Kararıyla Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi revize edilmiştir.

Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi

Toplu Taşıma Aracı (Ticari Taşıt) Kullanım Belgesi

Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi İstanbul genelinde toplu ulaşım şoförü olmak isteyen şoförlerin gerekli yeterlilikleri sağlaması koşuluyla aldıkları belge olup kişiselleştirilmiş İstanbulkart olarak da kullanılabilmektedir. Kart için gerekli yeterlilikler arasında araç türüne göre uygun Ehliyet Belgesi, Genel Bilgi Taraması, Adli Sicil Raporu, Psikoteknik Rapor, Alkol ve Psikotrop Madde Kullanımına Yönelik Muayene ve Taramalar, Şoför Sağlık Raporunun yanı sıra şoförlere yönelik verilecek eğitimlere katılmak ve eğitimi başarıyla tamamlamak yer almaktadır.

Geçerli belgeli şoför sayısı 215.630 olup 2023 yılı içerisinde toplam 28.540 adet Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi verilmiştir.

Toplu Taşıma Araçlarının Ruhsatlandırılması ve İzin Belgelerinin Verilmesi

Belediyemiz tarafından;

- Minibüs, Taksi-Dolmuş, Taksi ve Deniz Toplu Ulaşım Araçlarına "Çalışma Ruhsatı",
- Personel, okul, turizm, kamu personeli, yüksek öğretim, sosyal etkinlik grupları ve ücretsiz yolcu servisleri için "Güzergâh Kullanım İzin Belgesi",
- Servis araçları için üzerinde yetki belgesi süresi ve taşımacılık iznini gösteren, her bir taşımacılık izni için ayrı ve süresiz olan "Tahditli Servis Plaka Belgesi",
- Taksi, taksi dolmuş, minibüs, otobüs ve servis şoförlerine yönelik "Toplu Taşıma Aracı (Ticari Taşıt) Kullanım Belgesi",
- Öğrenci veya personel servis taşımacılığı için "Servis Taşımacılığı Yetki Belgesi" düzenlenmektedir.

Bu kapsamda; taksi, taksi dolmuş, minibüs ve deniz araçlarına yıl içerisinde toplam 23.019 adet Çalışma Ruhsatı düzenlenmiştir.

Servis, taksi, taksi dolmuş, minibüsler için düzenlenen Çalışma Ruhsatı ve Güzergâh Kullanım İzin Belgesi başvuruları Belediyemiz kurumsal internet sitesi üzerinden çevrim içi alınabilmektedir. Deniz Taşımacılığı ve Tahsis Belgesi kapsamında yer alan işlemlerin çevrim içi olarak yapılabilmeleriyle ilgili altyapı çalışmaları tamamlanmış olup belgelendirme işlemleri büyük ölçüde "e-tuhim.ibb.gov.tr" sistemi üzerinden yapılmaktadır. Ticari araçların alım/satım/devir işlemleri ile ilgili Tahsis Belgesi verilmesi işlemleri kapsamında; yıl içerisinde minibüs, taksi ve taksi dolmuşlara yönelik 1.770 adet, otobüslere yönelik 272 adet Tahsis Belgesi düzenlenmiştir. Yıl içerisinde minibüs, taksi ve taksi dolmuşlara yönelik toplamda 3.295 Araç Değişim Belgesi düzenlenirken, otobüsler için 91 Araç Değişim Belgesi düzenlenmiştir.

Tablo 12. Toplu Taşıma Araçlarına Verilen Belge Türü ve Sayıları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Çalışma Ruhsatı	**23.699**	**24.520**	**23.430**	**23.495**	**23.019**
Minibüs	6.031	6.350	5.451	5.129	3.818
Taksi	16.742	17.373	17.503	17.902	18.884
Taksi Dolmuş	556	572	305	292	153
C ve M Seri Plakalı Taksiler	205	25	-	-	-
Deniz Araçları	165	200	171	172	164
Güzergâh Kullanım İzin Belgesi	**103.546**	**98.834**	**87.029**	**99.402**	**102.783**
Personel Servisi	66.403	79.718	50.916	52.396	54.324
Okul Servisi	28.496	10.066	18.350	20.863	20.825
Turizm Servisi	1.853	2.067	12.375	18.403	19.827
Ücretsiz Yolcu Servisi	1.253	1.606	1.762	1.903	1.905
Kamu Personel Servisi	-	2.067	-	-	-
Yüksek Öğretim Servisi	623	240	309	447	418
Sosyal Etkinlik Grup Servisi	4.918	3.070	3.317	5.390	5.484
Taşımacılık Belgeleri	**102.768**	**45.249**	**45.977**	**85.305**	**47.432**
Servis Taşımacılığı Yetki Belgesi	4.494	4.124	3.649	3.063	3.715
Tahditli Servis Plaka Belgesi	53.347	5.821	15.208	14.125	15.177
Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi	44.927	35.304	27.120	68.117	28.540

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Taşıt Uygunluk Kurulu (TAHKUK)

TAHKUK Sistemi (Taşıt Hizmet Kalitesi Sistemi) kapsamında Taşıt Hizmet Kalitesi Uygunluk Kontrol Listesi oluşturularak uygunluk denetimi ile ilgili kriterler ve kriterlere göre uygunsuzluk tespit edilen taşıtlar için aksiyonlar belirlenmiştir. TAHKUK sistemi rutin ve şikâyet bazlı olarak iki şekilde uygulanmaktadır. Rutin kontroller söz konusu sistemde her bir toplu taşıma aracı (taksi, taksi dolmuş, minibüs, servis) için TAHKUK uygunluk kontrolü başlangıç yaşı belirlenmiştir. Taşımacılar TAHKUK sistemine e-tuhim üzerinden entegre edilmektedir. TAHKUK kontrollerinin ardından uygunsuzluk tespit edilen araçların uygunsuzlukları giderilene kadar ilgili izin belgeleri askıya alınmakta olup yeni bir çalışma ruhsatı düzenlenmemektedir. Şikâyet bazlı TAHKUK incelemesi ise Belediyemiz denetim ekipleri tarafından yapılan denetimler sonucunda veya CİMER, İBB Çözüm Merkezi sistemi üzerinden gelen şikâyetler üzerine yapılacaktır. Yapılan TAHKUK değerlendirmesi sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda ilgili aracın izin belgeleri askıya alınacaktır.

Alibeyköy ve Kartal lokasyonlarında imalatı tamamlanan TAHKUK İstasyonlarının lansmanı Alibeyköy TAHKUK İstasyonunda 14.11.2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

TAHKUK Alibeyköy ve Kartal İstasyonlarında faaliyetlerine başlamıştır. Toplu ulaşım yönergelerinde belirtilen kullanım süresi dolan 5.321 aracın TAHKUK kontrolü gerçekleştirilmiş olup bu araçlardan 5.161 adedi TAHKUK uygunluk onayı almıştır. 28.09.2023 tarih ve 2023/7-16 sayılı UKOME Kararıyla mevcut yaş sınırını doldurmuş taşıtlar için TAHKUK uygunluk onayı uygulaması 31.12.2024 tarihine kadar uzatılmıştır. Ayrıca yine aynı kararla TAHKUK kapsamında yapılan kontroller sonrasında ilgili Bakanlık tarafından ÖTV indirimi uygulaması yapılana kadar olması şartıyla araç yaş sınırlarına ilave 1 yıl eklenmesi sağlanmıştır.

İstanbul genelinde faaliyet gösteren toplu ulaşım araçları (taksi, taksi dolmuş, minibüs, servis) UKOME Kararlarıyla belirlenen süreyle taşımacılık faaliyetlerinde kullanılabilmektedir. 18.05.2022 tarih ve 2022/6-18 sayılı UKOME Kararıyla Taşıt Hizmet Kalitesi Çalışma, Usul ve Esasları belirlenmiş olup araç sahiplerin talep etmesi ve söz konusu karar kapsamında yapılacak araç kontrolleri sonrasında mevcut araç kullanım yaşlarının uzatılması sağlanmıştır. Böylelikle ilgili kararda belirtilen kontroller sonrasında minibüs 14, taksi dolmuş 12, sarı taksi 8, turkuaz ve lüks taksi ise 11 yaş sonuna kadar kullanılabilecektir.

Taşıt Uygunluk Kurulu (TAHKUK)

İBB Ulaşım Akademi

Belediyemiz tarafından nitelikli toplu ulaşım şoförü sistemini oluşturmak amacıyla tüm taşımacı ve şoförlerin hizmet kalitesi verilerinin toplandığı, analiz edildiği ve diğer paydaşlar ile paylaşıldığı ortak veri tabanı olan TUDES yani Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi kapsamında; Minibüs, Taksi, Otobüs, Taksi Dolmuş ve Servis alanında faaliyet gösteren tüm taşımacı ve şoförlerimiz, kendilerine mesleki bir kimlik kazandıracak olan mesleki eğitimlerle desteklenmektedir. Bu kapsamda toplu ulaşım şoförü olmak için sahibi olmaları gereken Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi'ne ilk başvurduklarında, Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi vizeleme dönemlerinde, mesleki gelişimlerini sağlamak ve yaşadıkları mesleki sorunları asgari seviyeye indirmek adına; Kişisel Gelişim Seminerleri, Oryantasyon Seminerleri, Mesleki Seminerler ve İngilizce dersler verilmiştir.

İBB Ulaşım Akademi, Anadolu Yakasında M4 Kadıköy-Sabiha Gökçen Metro Hattı Yenisahra İstasyonunda yer alan özel alanda faaliyetlerine başlamıştır. Avrupa yakasında ise Beylikdüzü Belediyesine ait Atatürk Kültür Merkezi, Şişli Belediyesine ait Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Evi, İBB'ye ait Dr. Enver Ören ve Erdem Bayazıt Kültür Merkezlerinde eğitim faaliyetleri devam etmektedir. İBB Ulaşım Akademi kapsamında 1 ve 10 günlük eğitimler verilmektedir. Hâlihazırda toplu taşımacılık yapan Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi sahibi şoförlere günlük eğitim verilmekte olup 8+1 yeni taksi şoförleri ile Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi için ilk başvurularda şoförlere 10 günlük eğitim verilmektedir. Şoförlere yönelik gerçekleştirilen eğitimler kapsamında 2023 yılında düzenlenen 167 eğitim programına 544 Lojistik şoförü, 3.870 Minibüs şoförü, 9.738 Servis şoförü, 28.190 Taksi şoförü ve 1.553 8+1 Taksi şoförü olmak üzere toplam 44.000 şoföre eğitim verilmiştir. Minibüs eğitimlerine katılım oranı 83,23, servis eğitimlerine katılım oranı %76,98 ve taksi eğitimlerine katılım oranı ise %72,86 olarak ölçülmüştür.

İBB Ulaşım Akademi kapsamında verilen eğitimlerde katılımcıların memnuniyet oranlarının ölçülmesi ve taleplerinin alınması adına anket gerçekleştirilmektedir. Minibüs eğitimi katılımcılarının %95,7'si,s ervis eğitimi katılımcılarının %90'ı eğitim salonu hizmetlerinden memnun kalırken bu oran taksi eğitimi katılımcıları için %83,4'tür. Servis eğitimi katılımcılarının %73,6'sı, minibüs eğitimi katılımcılarının %71,8'i eğitimlerin devam etmesi talep ederken taksi eğitimi katılımcılarının ise %62,5'i eğitimlerin devam etmesini istemektedir.

İBB Ulaşım Akademi

Toplu Ulaşım Hizmetlerinin Planlanması ve Düzenlenmesi

İstanbul'da elektronik bilet ücret entegrasyonuna (İstanbulkart) dâhil olan toplu ulaşım araçlarında maksimum günlük yolculuk sayıları Tablo 13'de gösterilmekte olup söz konusu araçlarda yıl içinde günlük maksimum 9.759.574 adet yolculuk gerçekleşmiştir.
İstanbul genelinde elektronik bilet entegrasyonuna dâhil olmayan minibüs, taksi, taksi dolmuş ve servis taşıtlarında günlük maksimum yolculuk sayıları Tablo 14'te yer almakta olup söz konusu araçlarda yıl içinde günlük maksimum 7.506.664 adet yolculuk gerçekleşmiştir.

Tablo 13. Elektronik Bilet Entegrasyonuna Dâhil Toplu Ulaşım Araçlarında Günlük Maksimum Toplu Ulaşım Yolculuk Sayıları

Toplu Taşıma	2023 (Max.*Kişi/Gün)
RAYLI - BANLİYÖ	**4.116.514**
Metro/LRT/ Tramvay	*3.254.989*
TCDD(MARMARAY)	*861.525*
KARAYOLU	**5.102.691**
Metrobüs	*1.014.748*
Otobüs	*1.475.115*
*ÖTİS** Kapsamında Çalışan Otobüsler*	*2.612.828*
DENİZYOLU	**540.369**
İDO	*15.971*
Şehir Hatları	*297.533*
Özel Tekne / Motor	*226.865*
Toplam	**9.759.574**

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023
*Elektronik bilet entegrasyonuna dâhil olan toplu ulaşım araçları için 2022 yılı günlük maksimum yolculuk sayılarını ifade etmektedir.
**ÖTİS: Özel Taşımacı İşletme ve Hak Ediş Sistemi

Tablo 14. Elektronik Bilet Entegrasyonuna Dâhil Olmayan Toplu Ulaşım Araçlarında Günlük Maksimum Toplu Ulaşım Yolculuk Sayıları

Toplu Taşıma	2023 (Max.*. Kişi/Gün)
Minibüs	2.911.163
Taksi/Taksi Dolmuş	1.727.999
Servis	2.867.502
Toplam	7.506.664

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023
*Elektronik bilet entegrasyonuna dâhil olmayan toplu ulaşım araçları için 2023 yılı günlük maksimum yolculuk sayılarını ifade etmektedir.

Otobüs Taşımacılığı

İstanbul genelinde yıl içerisinde toplam 850 hatta 15.494 durak kullanılarak, 6.592 adet otobüs ile günlük maksimum 4.882.654 kişinin ulaşımı sağlanmıştır. Kentin muhtelif 17 noktasında, toplam 639.158 m²'lik alana sahip otobüs garajımız mevcuttur.

Yeni Hizmete Alınan Metrobüsler

Tablo 15. Otobüs Taşımacılığı

		Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Hat Sayısı		Adet	822	826	851	853	850
Durak Sayısı		Adet	13.708	14.422	15.129	15.394	15.494
İETT Araç Sayısı		Adet	3.065	3.288	3.332	3.429	3.576
	Otobüs	*Adet*	*2.462*	*2.685*	*2.540*	*2.613*	*2.694*
	Metrobüs	*Adet*	*603*	*603*	*672*	*696*	*712*
	Elektrikli Araçlar	*Adet*	-	-	*120*	*120*	*170*
Özel Halk Otobüsü Araç Sayısı		Adet	3.233	3.101	3.084	3.084	3.016
Yolcu Sayısı (milyon)		yolcu / yıl	1.364	801	904	1.314	1.230
Katedilen Yol (milyon)		km	220	224	228	239	229
Sarf Edilen Yakıt Miktarı	Mazot	lt	117.295.310	108.951.822	108.504.053	122.398.613	122.895.493
	CNG	m³	6.483.964	5.920.399	10.449.329	14.790.380	14.523.695

Kaynak: İETT Genel Müdürlüğü, 2023
*İETT, Özel Halk Otobüsleri tarafından taşınan yolcu sayısı toplamıdır.

Tablo 16. Tamamlanan İETT Garaj Projeleri

Garaj Adı	Hizmete Açılış Tarihi	Temel İşlevi (Normal-Park)	Garajın Bulunduğu İlçe	Garajlardaki Mevcut Araç Adetleri		Toplam Alanı (m²)
				Solo Araç Tipi	Körüklü Araç Tipi	
Adalar Garajı	2020	Normal	Adalar-Büyükada	170	-	840
Anadolu Garajı	1986	Normal	Ataşehir-Kayışdağı	263	90	60.000
Avcılar Park Garajı	2009	Park	Avcılar	-	-	16.000
Beylikdüzü Garajı	2014	Park	Beylikdüzü	-	-	10.000
Edirnekapı Garajı	1999	Normal	Fatih-Edirnekapı	-	381	60.000
Gürpınar Park Garajı	2020	Park	Beylikdüzü	50	-	8.250
Hasanpaşa Garajı	1984	Normal	Kadıköy	-	328	33.862
İkitelli Garajı	1986	Normal	Küçükçekmece-İkitelli	499	340	192.000
Kâğıthane Garajı	1995	Normal	Kâğıthane	245	-	60.004
Kartal Peron Alanı	2017	Park	Kartal	206	-	25.622
Kurtköy Garajı	2018	Normal	Pendik	178	120	46.679
Sancaktepe Park Garajı	2014	Park	Sultanbeyli	50	-	8.328
Sarıgazi Garajı	1999	Normal	Sancaktepe-Sarıgazi	138	-	15.376
Sultangazi Garajı	2023	Normal	Sultangazi-Cebeci	245	-	63.780
Şahinkaya Garajı	1997	Normal	Beykoz	109	38	15.000
Topkapı Garajı	1955	Normal	Fatih-Topkapı	101	-	17.588
Yunus Garajı	1999	Normal	Kartal	25	-	5.829
Toplam				2.279	1.297	639.158

Kaynak: İETT Genel Müdürlüğü, 2023

Dizelden Elektrikliye Dönüştürülen Otobüsler

İETT, İstanbul'da bir ilki gerçekleştirerek dizelden elektrikliye otobüs dönüşümünü hayata geçirmiştir. Elektrikli Otobüs Dönüşümü ile İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ömrünü tamamlamış otobüsleri Elektrikli Tahrik Sistemi ile donatılmaktadır. Ömrünü tamamlayan İETT otobüsleri, elektrikli motor dönüşümü ile daha çevreci ve ekonomik hâle getirilmektedir. Böylelikle İstanbul'un; ulaşım kaynaklı karbon salımını azaltarak daha sürdürülebilir bir şehir olmasına katkı sağlarken, ömrünü tamamlayan otobüsler ekonomiye ve şehre tekrar kazandırılmaktadır.

Hayata geçirilen proje ile daha önce 100 km'de ortalama 45 litre mazot tüketen bir otobüsün, hiç mazota ihtiyacı olmadan sadece 100 kWH elektrik gücü ile tamamen sessiz, çevreci ve konforlu olarak yolculuk yapabilmesi sağlanmıştır.

Dönüşümü sağlanan Elektrikli Araç; 250 km menzile sahip, 70 km hızla seyahat edebilen, sadece 1 saat 45 dk'lık şarj ile %100 batarya doluluğuna ulaşan, TİP onayları ilgili kurumlardan alınmış ve tescilli bir araç olma özelliğine sahip olan, bataryası 5 yıl garantili, afet ve acil durumlarında da kullanıma uygun bir araç olma özelliklerine sahiptir.

100 bin km yolculukta yaklaşık 31.500 litre yakıt tasarrufu sağlayabilecek olan yeni elektrikli araç sayısının 2024 yılı Şubat ayına kadar 10 adet daha filoya kazandırılması hedeflenmektedir.

Dizelden Elektrikliye Dönüştürülen Otobüsler

Özel Ulaşım Araçlarında Dijital Dönüşüm

İSTKA Destekli, İstanbul Ticaret Üniversitesi ortaklığı ile İETT Bilgi İşlem Dairesi Esenler Yerleşkesi içerisinde İETT Dijital Dönüşüm Ofisi kurulmuştur.

Bu kapsamda, İETT'nin mevcut verilerinin ve paydaşlardan alınacak verilerin analiz edilmesi, bu verileri kullanacak büyük veri platformunun kurulması, sürüş ve yolculuk güvenliğinin sağlanması, ulaşım planlama ve yolcu bilgilendirme sistemlerine destek verilmesi amacıyla çalışmalar tamamlanmıştır.

Özel Halk Otobüslerinin dijital dönüşümü kapsamında, Yolcu Sayma Sistemi, Telemetri Sistemi ve Şoför Hareket Analiz Sisteminin 50 adet araç için montajı başarıyla tamamlanmıştır. Bu kapsamda, İnteraktif Şoför Uyarı ve Denetim Sistemi Yazılımı, Veri Analizi Yazılımı, Cihaz Yönetim Yazılımı, Yazılım Geliştirme Platformu ve API Yönetim Platformu yazılımları alınmıştır.

Ayrıca, 2024 yılında İETT Dijital Dönüşüm Merkezi'nin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için plan çalışmaları yapılmıştır.

Özel Ulaşım Araçlarında Dijital Dönüşüm

Otobüsüm Nerede? Uygulaması

2013 yılında hizmete sunulan dinamik yolcu bilgilendirme uygulaması MOBİETT'in geçmişte yaşadığı sorunlar ve kullanıcı deneyimindeki zorluklar, İETT Genel Müdürlüğü'nün öncelikli dikkat alanlarından biri olmuştur.

MOBİETT'in üzerinden geçen zaman ile birlikte özellikle teknolojik altyapısının eskimesi, uygulama kodlarının olmaması nedeniyle güncellenememesi, artan kullanıcı sayısın karşılayamadığı için yoğun saatlerde kullanıcıların beklentilerini karşılayamaması yolculuk deneyiminde olumsuzluklara neden olmuştur. Bu sebeple, kullanıcıların ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilmek amacıyla Otobüsüm Nerede? adıyla yeni bir yolcu bilgilendirme uygulaması geliştirilmiştir. Böylece, yepyeni bir yolculuk deneyimi başlamıştır.

Yenilenen altyapısı, kullanıcı dostu bir arayüz ve güncel teknolojiye uyumlu "Otobüsüm Nerede?" Uygulaması; seyahat deneyimini geliştirmek amacıyla tasarlanmış ve 26 Ocak 2023'te test amaçlı olarak uygulama marketlerinde yayınlanmıştır.

Uygulama, en doğru verilerin anında sunulabilmesi için gerekli düzenlemelerle güçlendirilmiştir. Otobüslerin duraklara varış zamanlarını tahmin eden algoritma da bu güncelleme kapsamında yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, "Nasıl Giderim?" Uygulamasının gösterimi ve sonuçları da iyileştirilmiştir. Artık daha önce gösterilmeyen depar hatlarının güzergâhları ve sefer saatleri de uygulama üzerinde anlaşılır ve sade bir şekilde görüntülenmektedir.

Otobüsüm Nerede Uygulaması

Uygulamanın dikkat çeken yeni özellikleri şu şekildedir:

- Özellikle dezavantajlı yolcuların, araç içerisindeki anons sistemi ve ekranların çalışmaması durumunda araçlar içerisinde yapıştırılan QR kodlu etiketleri okutulması yöntemiyle telefonları üzerinden bu bilgileri görüntüleyebilmesine ve aracı canlı olarak takip edebilmesine imkân sağlamıştır. Ayrıca QR etiketleri okutarak aracın temizlik durumu, şoförün sürüş performansı gibi durumları anlık olarak değerlendirebilmektedirler.
- Kişiselleştirme özelliği ile favori hatlar, duraklar ve konumlar eklenmiştir.
- Kişiye özel bildirim gönderimi yapılabilmektedir. Ayrıca uygulamada tüm kullanıcılara genel duyurular da yapılabilmektedir.
- "Durakta Bekliyorum" özelliği ile dezavantajlı yolcularımız, kişiselleştirme kısmından girdikleri engelli İstanbulkart numaraları ile bekledikleri durumu uygulama üzerinden ilgili hattın şoförüne bildirebilmektedirler. Bu özellik, araca binerken şoförün gerekli yardımı yapabilmesini sağlar (örneğin, engelli rampasını açma, durağa daha yakın durma vb.).
- Veri tabanı güncellemesi ve tüm web servislerin yenilenip entegre edilmesi ile donma ve yavaşlık problemleri giderilmiştir.

İETT, kullanıcı memnuniyetini ön planda tutarak, sürekli olarak uygulamanın güncellenmesi ve geliştirilmesi çalışmalarını devam ettirmektedir. Kullanıcı geri bildirimleri dikkate alınarak, Otobüsüm Nerede? uygulamasının daha da iyileştirilmesi ve kullanıcıların seyahat deneyiminin en üst düzeye çıkarılması hedeflenmektedir.

Akıllı Durak Yönetim Sistemi

Yolculara daha iyi bir hizmet sunabilmek amacıyla durağa gelecek olan araçların hat ve varış zamanı bilgileri ile ilgili duyuruların gösterildiği akıllı durakların arayüzleri yenilenmektedir.

Yeni akıllı durak ekran tasarımıyla birlikte, yolcular gelecek olan aracın hattını, kapı numarasını ve varış süresini görmenin yanı sıra aktarma noktalarını da kolaylıkla görebileceklerdir. Ayrıca, erişilebilirlik çalışmaları kapsamında, duraktan geçecek ilk 3 otobüs için hat kodu, hat adı ve varış süresi text-to-speech teknolojisiyle seslendirilerek dezavantajlı vatandaşlar için erişilebilir hale getirilecektir. Akıllı duraklar üzerinde kamera, USB şarj aleti, engelli şarj aleti ve dokunmatik ekran gibi özellikler de bulunacaktır.

İstanbul'da bulunan akıllı durakların sayısını artırmak amacıyla, 2023 yılında 500 akıllı durak montaj çalışmaları

Akıllı Durak Yönetim Sistemi

yürütülmüş olup 2024-2029 yılları arasında mevcut akıllı durak oranını 3 katına çıkarılması planlanmaktadır.
Bu yeniliklerle birlikte, yolculara daha modern ve kullanışlı bir bekleme deneyimi sunulması hedeflenmektedir.

Yeni Alınan Metrobüs/Otobüs

Günlük yaklaşık 1 milyon yolcuya hizmet veren İETT Genel Müdürlüğü tarafından, metrobüs filosuna toplam 252 adet yeni, güçlü, yüksek yolcu kapasiteli ve konforlu araç kazandırılarak hizmete sunulmuştur. Ayrıca 2023 yılında gerçekleştirilen 50 adet 4 kişilik elektrikli araç alımı ile Adalarda hizmet veren elektrikli araç sayısı 170'e çıkarılmıştır.
Yerli üretim olan araçlarla milli sanayiye destek sağlanmış, 8,5 olan metrobüs filo yaşı 8,13'e indirilmiştir. Dışa açılır; metro tipi kayar kapılar sayesinde, yolcu sirkülasyon kolaylığı sağlanmıştır. Yüksek yolcu kapasitesi sayesinde toplam kapasite %2,62 artırılmış olup tek seferde taşınan yolcu sayısında artış yaşanmıştır. Yüksek klima gücü kapasitesi sayesinde konforlu yolculuk yapılmasına katkı sağlanmıştır.
Araç filosunu yenilemek, filo yaşını gençleştirmek ve yeni ulaşım teknolojilerini araçlarına entegre etmek için çalışmalarını yürüten İETT Genel Müdürlüğü, 2023 yılında akıllı ulaşım sistemlerine sahip, güçlü ve konforlu 150 adet yeni otobüsün alımını gerçekleştirmiştir. Otobüslerin ilk 29 adedinin 2024 yılı Şubat ayında filoya katılması planlanmış olup kalan 121 adedinin ise kısımlar halinde filoya katılımına devam edilecektir.

Yeni Hizmete Giren Metrobüs / Otobüs Lansmanı

Sultangazi İETT Garajı'nın Hizmete Alınması

İETT Genel Müdürlüğü tarafından; İstanbul halkına, uluslararası standartlarda, insan merkezli, sürdürülebilir kaliteli bir ulaşım hizmeti verebilmek için İstanbul'un muhtelif semtlerinde yerleşik birimler oluşturulmuştur.
1. Etabı tamamlanarak hizmete sunulan Sultangazi Garajı'nda çalışmalar devam etmekte olup tesis tamamlandığında 345 solo+45 körüklü araca hizmet verecektir.

Sultangazi İETT Garajı

Acil Durum Ekipleri

İstanbul'da toplu taşımanın %60'ı İETT Genel Müdürlüğü işletmesinde yer alan otobüs ve metrobüslerde gerçekleşmektedir. İETT Genel Müdürlüğü, 1 günde 850 farklı hatta 55 bin sefer yapılmakta ve 1 yılda yaklaşık 1 milyar 250 milyon yolculuk gerçekleştirmektedir.
İstanbul toplu ulaşımının lider kurumu İETT Genel Müdürlüğü tarafından bir ilke daha imza atılarak motorlu acil müdahale ekibi kurulmuştur. İstanbul'un her noktasında verilen toplu ulaşım hizmetinin daha kaliteli olması için yeni ve farklı projeleri hayata geçirilmektedir.
Bu kapsamda; İETT Genel Müdürlüğü tarihinde ilk kez motorlu acil müdahale ekibi kurulmuştur. Avrupa Yakası'nda 2, Anadolu Yakası'nda ise 1 ekip olmak üzere toplamda 3 ekip, çift vardiya olarak 7/24 göreve hazır bulunacaklardır. Olası her türlü acil durum noktasına motorları ile hızlıca ulaşarak müdahale edebileceklerdir.

Acil Durum Ekipleri

Bu sayede; İETT şoförlerinin talep edebileceği acil ihtiyaçlara, güzergâhları olumsuz etkileyebilecek olası yol kapanmalarına, otobüs tahsisi yapılan büyük etkinliklerde ihtiyaç duyulabilecek anlık koordineye ve şehir içindeki trafik kazaları gibi olaylara çok hızlı ve etkili müdahale edilmesi planlanmaktadır.
Motorlu acil müdahale ekibinde görev alacak kişiler ise daha önce kurumda otobüs kaptanlığı yapmış ve şehrin toplu ulaşım hatlarına hâkim olan, motosiklet ehliyeti sahibi, özel yaşantısında da motosiklet kullanan, "temel motosiklet sürüşü" ve "vaka analiz" sınavlarını başarıyla geçmiş 19 kişiden oluşturulmuştur.

Teknolojik Eğitim Otobüsü

İstanbul toplu ulaşımının lider kurumu İETT Genel Müdürlüğü bünyesinde, öğrenciler için yeni nesil ulaşım sistemlerinin de bulunduğu bir eğitim otobüsü hazırlanmıştır.
İstanbul Kalkınma Ajansı ile birlikte Sürdürülebilir Hareketlilik Eğitim Merkezi Projesi hayata geçirilmiş olup proje ile simülasyonlar ve animasyonlarla desteklenen bir eğitim otobüsü hazırlanmıştır.
Toplu ulaşım ve yaya ulaşım kurallarının yanı sıra yeni nesil ulaşım sistemleri, çevreci yakıtlar, enerji tasarrufu, sürdürülebilir ulaşım ve kentsel mobilite gibi konularda deney setleri ve görsel öğeler ile zenginleştiren eğitim otobüsü ile 2023-2024 eğitim ve öğretim döneminde okullarda eğitim çalışmalarına başlanmıştır.1 milyon öğrencinin toplu ulaşım eğitimi alması hedeflenmektedir.

Teknolojik Eğitim Otobüsü

Minibüs Taşımacılığı

İstanbul Ulaşım Ana Planı'nda ara toplu taşıma türü olarak tanımlanan minibüsler, sürücü hariç azami 16 kişilik oturma yeri olan, ticari amaçla yolcu taşıyan motorlu taşıt türüdür.

1986 tarih ve 1986/3-EK/1 Sayılı UKOME ve 1986/204 sayılı İTK Kararı ile İstanbul il sınırları içinde hizmet veren minibüs hatları, 2022 yılı itibarıyla İstanbul genelindeki toplam tahditli minibüs sayısı 5.710 iken, 30.11.2022 tarihli ve 2022/12-19 sayılı UKOME kararlarıyla ihtiyaç fazlası durumuna düşen 1.803 minibüs 8+1 kapasiteli engelli erişimli taksiye dönüşüm kararı alınmıştır. Bunun sonucunda ise İstanbul genelindeki toplam minibüs sayısı 4.378 olarak güncellenmiştir. Bunların 4.268 adedi tahditli plaka olup geriye kalan 110 adedi ise ihaleli plakadır. İhaleli araçların 51'i Şile Bölgesinde, 59'u da Çatalca Bölgesinde hizmet vermektedir. İl genelinde 165 hatta ve 344 güzergâhta hizmet verilmektedir.

Toplu ulaşım taleplerinin karşılanması amacıyla, mevcut, imalatı devam eden ve planlanan toplu ulaşım sistemleri (özellikle Raylı Sistemler) ile yol ağı ve trafik sirkülasyonu göz önünde bulundurularak, yapılan arazi ve büro çalışmaları neticesinde, minibüs hatlarıyla ilgili olarak; yeni minibüs hatları kurulması, mevcut minibüs hatlarına yeni güzergâhların eklenmesi, güzergâh uzatma, zorunlu sirkülasyon, ilk ve son durak yeri değişikliği, araç sayısı vb. düzenlemeleri içeren konularda UKOME nezdinde değerlendirmeler yapılmaktadır.

"Sürdürülebilir ve dayanıklı bir gelecek için İstanbul'un eşsiz coğrafyası ve tarihi değerleriyle uyumlu, güvenli, bütünleşmiş, erişilebilir ve ödenebilir hareketlilik seçeneklerinden oluşan karma bir yapı sunan, insan ve çevre odaklı, yenilikçi ve kapsayıcı bir ulaşım sistemi" vizyonu ile hazırlanan "İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı, 2022" kapsamında minibüs taşımacılığına yönelik çalışmalar "Kesintisiz Aktarma ve Entegrasyon" teması içinde yer almış "İstanbulkart'ın minibüsleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi" ve "Minibüslerin Besleyici Güzergâha Dönüştürülmesi" önerileri getirilmiştir.
Toplu ulaşım planlama çalışmaları, tüm toplu ulaşım modlarının birbirleri ile hat, aktarma noktaları ve bilet entegrasyonu ile entegre edilmesini içermektedir. Bu kapsamda; hatlarda planlama kriterlerince dönüşüm ve optimizasyon çalışmaları yapılmıştır.

Minibüs Taşımacılığı

Minibüslerin Taksiye Dönüşüm Çalışmaları

30.11.2022 tarihli 2022/12 sayılı UKOME Kararına göre; 321 adedi doğrudan olmak üzere 1.803 adet minibüsün taksiye dönüştürülmesi kararı alınmıştır. 48 araç dönüşüm için başvuru yapmamıştır. Başvuruların ardından Noter çekilişi ile 1.755 adet (321 doğrudan) minibüs 8+1 taksiye dönüşüm hakkı kazanmıştır. 03.11.2023 tarihi itibarıyla hak kazanan plakalardan 1.283 adedi ruhsat tescili ve başvurusunu yapmış bulunmaktadır. 472 aracın 8+1 kapasiteli taksiye dönüşüm süreci devam etmektedir.

Minibüslerin Optimizasyon Çalışmaları

Minibüs optimizasyon çalışmaları kapsamında minibüs hatlarının raylı sistemler ile etkileşimi incelenerek etkileşim alanında kalan hat ve güzergâhlar tespit edilmiştir. Kurum görüşleri, sayım verileri, vatandaş talepleri gibi farklı parametreler de göz önünde tutularak optimizasyon çalışmaları yürütülmüştür.

İhdas Edilen Minibüs Hatları

İstanbul genelinde yapılan planlama çalışmaları kapsamında; bölgesel ulaşım sistemi, trafik sirkülasyonu, İBB Çözüm Merkezi, vatandaş ve muhtarlık talepleri neticesinde yapılan arazi ve büro çalışmaları sonucu yolculuk potansiyelleri tespit edilerek 2 minibüs hattı ihdas edilmiştir.

Düzenleme Yapılan Minibüs Hatları

Minibüs güzergâhlarında önerilen iyileştirmeler güzergâh kısaltması, güzergâh düzenlemesi ve güzergâh ihdası şeklinde olmaktadır. Çalışma kapsamında;

- 32 Minibüs hattının 69 güzergâhında güzergâh düzenlemesi (güzergâh revizyonu),
- 13 Minibüs hattında hizmet veren 13 güzergâhın ihdası gerçekleştirilmiştir.

2023 yılında minibüs hatları ile ilgili alınan 44 adet UKOME kararıyla 90 güzergâhta çalışma yapılmış olup bunların 69'ü güzergâh düzenlemesi (hat uzatılması, kısaltılması, birleştirmesi) ve 2'si yeni hat ihdası olacak şekilde 15 yeni minibüs güzergâhı ihdası olarak düzenlenmiştir.

Tablo 17. 2023 Yılında Düzenleme Yapılan Minibüs Güzergâh Sayısı

Çalışmanın Türü	Adet
Düzenleme Yapılan Güzergâh Sayısı	69
İptal Edilen Güzergâh Sayısı	0
İhdas Edilen Hat Sayısı	2
İhdas Edilen Güzergâh Sayısı	13
Araç Sayısı Düzenleme	6
Toplam	90

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

2023 yılı yapılan tüm düzenlemelerle birlikte yaklaşık 3.737 km'si Avrupa Yakası, 2.044 km'si ise Anadolu Yakası'nda olmak üzere toplam uzunluğu yaklaşık 5.781 km'ye ulaşan minibüs hatları, 165 hatta ve 344 güzergâhta faaliyette bulunmaktır.

Minibüslerin Elektronik Ücret Toplama Sistemine (İstanbulkart) Entegrasyonu-Arnavutköy Pilot Projesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı kapsamında karayolları taşımacılığı olan minibüs hatlarının Elektronik Ücret Toplama Sistemine (İstanbulkart Entegrasyonuna) dâhil edilmesi amaçlanmıştır. Bu hedefe ulaşmak için pilot proje alanları belirlenmiştir. İlk pilot proje alanı olarak Arnavutköy ilçesi seçilmiştir.

Pilot proje olarak Arnavutköy ilçesinde hizmet vermeye devam edecek minibüslerin ücret entegrasyonunun sağlanması amacı ile validatör takılması planlanmıştır. İlçede ücret ve hat entegrasyon çalışmaları 30.11.2022 tarihli 2022/12-19 sayılı UKOME kararı ile karar altına alınmıştır. 2023 yılı Mart ayı itibarıyla kurumsallaşmanın sağlanması adına "S.S. (Sınırlı Sorumlu) Avrupa Yakası Karayolu İle Yolcu Taşıma Kooperatif" tüzel kişiliği oluşturulmuştur. 31.08.2023 tarihli 2023/6-15 sayılı UKOME kararı ile A15 ve A74 hatları yeniden ayrılarak A15 hattında 6 güzergâh, 66 araç; A74 hattında 2 güzergâh, 45 araç olacak şekilde revize edilmiştir.

11.10.2023 tarihli ve 992 sayılı Meclis Kararında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi S.S. Avrupa Yakası Karayolu İle Yolcu Taşıma Kooperatifi'nden 30.11.2022 Tarih ve 2022/12-19.A.5 sayılı UKOME Kararı kapsamında, "Belediyemizin uygun göreceği süre ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Gelecek Yıllara Yaygın Hizmet Yüklenmeleri başlıklı 67. Maddesi hükümleri doğrultusunda süresi ilk mahalli idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere yıllara sari olarak sözleşme imzalanması, sözleşme yapılacak Kooperatife İETT Genel Müdürlüğü'nün hakediş esas düzenlediği ve onayladığı belgeler doğrultusunda Belediyemiz bütçesinden ödeme yapılması, hizmet alımı, sözleşme ve ödeme esaslarında ilgili yasal düzenlemelerdeki usul ve esaslara uyulması, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. Maddesi, 5393 sayılı Kanunu'nun 67 ve 75. Maddeleri uyarınca Komisyonlarımızca uygun görülmüştür." Maddesi yer almaktadır.
30.11.2023 tarihli 2023/9-5.A sayılı UKOME karar ile minibüsten 17+1'den fazla kapasiteli araçlara dönen araçların çalışacağı güzergâhlar, bilet tipleri, aktarma türleri, ödeme ve araç rengi gibi detaylar belirlenmiştir.

Araçların kapasitesi 17+1'den büyük (17+14 /18+14, 24+37+1 vb.) olup ''Ayakta Yolcu Taşıyabilecektir.'' ibaresi eklenerek otobüs statüsüne geçme şartı vurgulanmıştır. Hareket Çizelgesi (ORER)'ne uygun olarak çalışacak maddesi eklenmiştir. Böylelikle araçlar arasında yaşanan rekabet giderilerek kamusal fayda sağlanmış olacaktır.

Arnavutköy Pilot Projesi kapsamında, merkez hatlar; ARN1, ARN2, ARN3, ARN4, ARN5, ARN6, ARN7, ARN8, ARN9, ARN10, ARN11 olup bölgesel hatlar 336, 336A, 336YS, 336H ve 48M'dir.

Taksi Taşımacılığı

İstanbul il sınırları dâhilinde taksi duraklarının yapılması, açılması, tadil edilmesi, indirme bindirme ve bekleme yerlerinin düzenlenerek kayıt altına alınması ve standardizasyonun sağlanması Belediyemiz uhdesindedir. Bu kapsamda kamunun mülkiyeti veya tasarrufu altında olan alanlar ile özel mülkiyet üzerindeki Taksi Yönetim Merkezine bağlı işletilen ve İBB tarafından ruhsatlandırılmış 603 adet taksi durağı bulunmaktadır.

27.07.2023 tarih ve 2023/4-27.B sayılı UKOME Kararıyla lüks taksilerin 8+1 taksilerde yer alan şoför ve yolcu bölümünü ayıran koruyucu bölme, iletişimi sağlayan bas-konuş (intelkom) ve farklı ödeme seçenekleri sunma gibi bazı özelliklere sahip olması karar altına alınmıştır. Ayrıca sarı, turkuaz ve lüks taksilerinde 8+1 yeni taksilere dönüşebilmesine olanak sağlanmıştır.

27.07.2023 tarih ve 2023/4-27.C sayılı UKOME Kararıyla minibüsten 8+1 koltuk kapasiteli yeni taksiye dönüşüm şartları güncellenmiştir. Buna göre; 8+1 koltuk kapasiteli yeni taksilerde yer alan engelli erişimi şartının ve şoförlerin 10 günlük zorunlu eğitimi tamamlaması şartının 31.12.2023 tarihine kadar aranmaması ile mevcutta ilk alım şartı tramer kaydı olmayan 0-2 yaş olan 8+1 taksilerin 0-4 yaş ve ağır hasar kaydı olmayan araçların seçilebilmesi sağlanmıştır.

31.08.2023 tarih ve 2023/6-EK.1 sayılı UKOME Kararıyla taksi taşımacılığında akıllı tepe lambalarının temin edilmesi için son tarihin yıl sonuna kadar uzatılması ve cihaz çeşitliliğini artırmak için kabul edilen boyut sınırları revize edilmiştir.

28.09.2023 tarih ve 2023/7-13.A ve 2023/7-13.B sayılı UKOME Kararlarıyla minibüsten 8+1 taksiye dönüşümünü tamamlayamamış araçlar için son tarihin 30.11.2023'e kadar uzatılması, 8+1 koltuk kapasiteli yeni taksilerin sağ ve sol dış yan taraflarında yer alan siyah bölümlerine reklam alabilmesi konularında karar alınmıştır.

26.10.2023 tarih ve 2023/8-13.B sayılı UKOME Kararıyla 8+1 koltuk kapasiteli yeni taksilerin 3 yıl satılamaz şartının iptal edilmesi ve dönüşümünü tamamlayamayanlar için 31.12.2023 tarihine kadar süre verilmesi sağlanmıştır.

Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı

İstanbul'da taksi hizmetine erişim ve yönetim için çevrim içi uygulamalar ile hizmet vermek isteyen tüzel kişilerin, toplu ve kamusal ulaşım hizmetlerinin planlanması, koordinasyonu ve denetiminin sağlanması amacıyla İBB'den "Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı" almaları gerekmektedir. 2023 yılı itibarıyla Bitaksi, Uber ve Taksim mobil uygulamaları Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı alarak faaliyet göstermektedir.

Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı gereklilikleri arasında yolculuk bigilerinin paylaşılması ve kimliği doğrulanmamış taksilerin, taşımacı ve şoförlerin çalıştırılmaması yer almakta ve taksi hizmet kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Taksi Taşımacılığı

Yeni Taksi Sistemi

27.08.2019 tarih ve 2019/7-10 sayılı UKOME Kararıyla hem yolculuk potansiyelinin düştüğü minibüs ve taksi dolmuş hatlarındaki araçların taksiye dönüşümü hem de İstanbul taksi sistemine yeni araçların dâhil edilmesi konusunun UKOME alt komisyonlarında görüşülmesi kararı alınarak İstanbul Taksi Sistemi'nde yeni taksi ihtiyacı ortaya konmuştur.

Tüm sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Lastik Tekerlekli Ulaşım Çalıştayı ve İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma ve Ulaşım Araçları Uygulama-Araştırma Merkezi'nin "İstanbul Taksi Sisteminin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkındaki Teknik Raporu" doğrultusunda İstanbul Taksi Sistemi'ne ilk etapta 6.000 adet tamamı geniş araçlardan meydana gelen, şoförlerin sabit maaş+performansa göre ücretli ve sigortalı olarak özlük haklarına sahip bir şekilde çalıştığı, AB tarafından belirlenmiş standartlara sahip işletmeciler tarafından işletilecek taksilerin ihdas edilmesi için konu UKOME'ye taşınmış olup 29.07.2021 tarih ve 2021/6-11 sayılı UKOME Kararıyla 750 adet minibüs ve 250 adet taksi dolmuşun taksiye dönüştürülmesi kararı alınmış ancak dönüşüm dışındaki yeni taksi arzı ile ilgili teklifler İBB temsilcilerinin dışında kalan temsilcilerin oyları ile oy çokluğuyla reddedilmiştir.

Gerek hâlihazırda yetersiz olan taksi sayısını ve kalitesinin artırılması gerekse Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı-Strateji Geliştirme Başkanlığı-Erişilebilir Ulaşım Stratejisi ve Eylem Planı 2021-2025, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 11.Kalkınma Planı 2019-2023 ve Engelliler Hakkındaki Kanun uyarınca taksi taşımacılığında erişilebilirliğin artırılması amacıyla 500 adedi engelli erişimine uygun olmak üzere 5.000 adet taksi arzı teklifleri UKOME gündemine sunulmuş ancak İBB temsilcilerinin dışında kalan temsilcilerin oyları ile oy çokluğuyla reddedilmiştir.

2019 yılından itibaren taksi taşımacılığının geliştirilmesi ve taksi sayısının artırılması çalışmaları kapsamında 17.395 olan taksi sayısının İstanbul Teknik Üniversitesi'nin ''İstanbul Taksi Sistemi'nin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkındaki Teknik Raporu'' doğrultusunda minibüsler ve taksi dolmuşların taksiye dönüştürülmesi kapsamında İstanbul Taksi Sistemi'ne 2.151 taksi ilave edilmiştir.

Engelsiz Taksi Taşımacılığı

30.11.2022 tarih ve 2022/12-19 sayılı UKOME Kararlarıyla 1.803 adet minibüsün 8+1 koltuk kapasiteli engelli erişimine uygun taksilere dönüştürülmesi karar verilmiştir. 2023 yılında noter huzurunda yapılan çekiliş sonrasında yapılan dönüşüm çalışmaları sonucunda 990 adet araç İBB'den çalışma ruhsatı almıştır. Yıl içerisinde 27.07.2023 tarih ve 2023/4-27.A sayılı UKOME Kararıyla ilk etapta 1.500 adet 8+1 koltuklu engelsiz taksinin ihdas edilerek gerçek kişilere süresiz ihale edilmesi teklifi reddedilmiştir.

UKOME'ye ve İBB Meclisine sunulan tekliflerde söz konusu

engelli erişimine uygun taksilerin İBB/İBB İştirak şirketi tarafından işletilmesi veya engelli erişimli taksi taşımacılığı hizmeti yapmayı isteyen gerçek veya tüzel kişilere süreli olarak ihale edilmesi şeklinde sunularak tamamı geniş hacimli, teknolojik donanımlı ve engelli erişimli olan araçların devlet kontrolünde veya kurumsal tüzel kişilerce işletilmesini içermektedir.

Engelsiz Taksi Taşımacılığı

Taksi Dolmuş Taşımacılığı

Taksi dolmuşlar İstanbul genelinde Beşiktaş, Suriçi, Üsküdar ve Kadıköy olmak üzere dört çalışma bölgesinde hizmet vermektedir. İstanbul'daki toplu ulaşım yolcularının yaklaşık %1'i taksi dolmuşlar tarafından taşınmaktadır.
2021-2022 yılları arasında 2022 yılındaki taksi dönüşüm öncesine kadar İstanbul genelinde dört çalışma bölgesinde 45 hat/güzergâhta toplam 322 araçla hizmet vermiştir. İstanbul'da hizmet vermekte olan 322 taksi dolmuş aracının tamamını kapsayan sayım çalışması yapılmış çalışmada ortalama sefer süreleri, araç başı sefer sayıları, araç başı günlük yolcu sayıları elde edilmiştir. Mevcut 45 adet kararlı hattın 20'si (tüm hatların %44'ü) aktif olarak kullanılmaktadır. Geri kalan 25 hat (tüm hatların %56'sı) ise hiç kullanılmamakta veya günde 1-2 sefer yapılmaktadır. Taksi dolmuşların hâlihazırda sadece ticari taksilere verilen T plakalı araçlar olması ve İstanbul'daki taksi ihtiyacı göz önünde bulundurulduğu zaman mevcut durumda taksi dolmuş olarak hizmet veren 322 aracın, araç sahiplerince talep edilmesi halinde tamamının taksiye dönüşmesi önerilmiş ve 30.11.2022 tarih ve 2022/12-19.C sayılı UKOME Kararıyla taksi dolmuşların taksiye dönüşümü kararı alınmıştır.
Taksi dolmuş taşımacılığında taksiye dönüşüm sonrası 162 taksi dolmuş aracı kalmıştır. Suriçi grubunda 54 araç, Kadıköy grubunda 49 araç, Üsküdar grubunda 45 araç ve Beşiktaş grubunda 14 araç çalışmaktadır.

Taksi Dolmuş Taşımacılığı

Servis Taşımacılığı

27.07.2023 tarih ve 2023/4-22.B sayılı UKOME Kararıyla okul servis araçlarının kullanım yaşı 01.07.2025 tarihine kadar 12 yaşından 15 yaşa çıkarılmıştır.
31.08.2023 tarih ve 2023/6-12.B sayılı UKOME Kararıyla Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesine "Taşımacılar, UKOME standart ve tarifeleri ile taşımacılık talep eden öğrenci velilerinden gelen taşımacılık talebini karşılamak zorundadır" ibaresinin eklenmesi ve söz konusu maddeye ilişkin TUDES Hizmet Kalitesi Cetveli revize edilmiştir.
30.11.2023 tarihli 2023/9-14.A ve 2023/4-14.B sayılı UKOME Kararlarıyla Taşımacı İle Sözleşmeli Taşımacı Arasında Yapılan Servis Taşımacılığı Tip Sözleşmesi revize edilmiştir. Buna göre; tarafların birbirlerine resmi tebligat yöntemlerinden birisiyle haber vermesi durumunda iş sonlandırabilmeleri ve sözleşmeli taşımacının yasal süre içinde ücreti ödenmediği takdirde resmi tebligat yöntemi ile yapılan 7 günlük ihtar bildirimi sonrası sözleşmeli taşımacı ilgili sözleşmeyi feshedebilmesine dair düzenleme gerçekleştirilmiştir.
30.11.2023 tarih ve 2023/9-14.D sayılı UKOME Kararıyla Yüksek Öğrenim Kurumları Öğrenci Servis Taşımacılığı hususları revize edilmiştir. Bu kapsamda; söz konusu servis araçlarında araç içerisinde ve dışında nakit, kredi kartı, elektronik ödeme sistemleri ve mobil uygulamalar ile yolcudan para toplanması yasaklanmış olup bu fiillerin işlenmesi durumunda amaç dışı taşımacılık kapsamında işlem yapılması kararlaştırılmıştır.

Servis Taşımacılığı

Okulların Açılması Eylem Planı

2023-2024 Eğitim-Öğretim yılı başlangıcında rutin olarak gerçekleştirilen "Okulların Açılması Eylem Planı" 2023-2024 eğitim öğretim yılı başlangıcında da gerçekleştirilmiştir. Bu eylem planında okulların açılacağı ilk günde öğrencilerin ve İstanbul halkının sorun yaşamaması adına İstanbul Valiliği, Sivil Toplum Kuruluşları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile müşterek eylem planı oluşturulmuş ve UKOME'ye sunulmuştur. Bu kapsamda; Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi saha birimleri ile İBB Zabıta birimleri koordineli çalışmaları ile okul servis araçlarının denetimi yapılarak okullara yapılan ziyaretlerle okul servis ücretleri hakkındaki bilgi broşürleri; okul idarecileri, öğrenci ve velilere dağıtılmıştır. Aynı zamanda TUDES kapsamında zorunlu olan alkol ve uyarıcı madde tarama testlerinde okul servis araç şoförlerinin öncelikli tutulması sağlanmıştır.

Toplu Ulaşım Talep Yönetimi Sistemi ve Veri Ambarı

Toplu ulaşım güzergâhları ile ilgili taleplerin interaktif olarak alınması için kullanıma sunulan Güzergâh Talep Formu çalışmaları kapsamında "tuhim. ibb.gov.tr" internet sitemizde bulunan Servis Taşımacılığında; Okul Servis Ücret Hesaplama Modülü üzerinden sorgulama yapılabilmektedir.

Özel Taşımacılık İşletim Sistemi

Özel Halk Otobüsleri AŞ ve İstanbul Ulaşım AŞ'ye bağlı otobüslerin çalışmış oldukları güzergâhlarda optimum faydanın sağlanması amacıyla yeniden planlanması, taşımacının yolculuk kaybı endişesi yaşamaması ve optimum gelir sağlanabilmesi için sunmuş oldukları hizmet karşılığında gelirlerini destekleme modelleri ile güncellenerek ve "sabit maliyet + değişken maliyet + kâr esaslı", kilometre bazlı sisteme geçilmiş olup bu kapsamda 3.016 otobüs hizmet vermektedir.

27.07.2023 tarih ve 2023/4-24 sayılı UKOME Kararıyla Özel Taşımacılık İşletim Sistemi Yönergesi (ÖTİS) revize edilmiştir. Bu kapsamda hâlihazırda otobüs şoförlerinde aranan deneyim şartının İETT Genel Müdürlüğü tarafından verilen eğitimin alınması durumunda bu karar alınmıştır.

Özel Taşımacılık İşletim Sistemi

Filo ve Lüks Otomobil İle Yolcu Taşımacılığı

Filo otomobil ile yolcu taşımacılığında standardizasyonun oluşturulması ve söz konusu taşımacılık için usul ve kaidelerin belirlenmesi çalışmaları doğrultusunda; UKOME tarafından başlatılan Filo Otomobillerinin İşletilmesi ve Taşımacılığı kapsamında yıl içerisinde İstanbul'da toplam 7 şirket için 1.349 araç adına Filo Otomobil ile Yolcu Taşımacılığı Geçici Araç İzin Belgesi düzenlenmiştir.
31.08.2023 tarih ve 2023/6-13 sayılı UKOME Kararıyla İBB'den temin edilecek çevrim içi mobil uygulama ile çalışılması zorunluğu kaldırılmış olup mobil veya web uygulamasından elde edilen verilerin İBB ile paylaşılması kararı alınmıştır.
30.11.2023 tarih ve 2023/9-18 sayılı UKOME Kararıyla lüks otomobil ile yolcu taşımacılığı hususları revize edilmiştir. Lüks otomobil yolcu taşımacılığında faaliyet gösteren şoförlere yönelik Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi düzenlenmesi ve en az 25 adet e-segment araç yerine 20 adet araç e-segment araç ile taşımacılık yapılabilmesi kararı alınmıştır.

İstanbulkart

İstanbulkart, İstanbul'un tüm deniz taşımacılığı, otobüs, metro, metrobüs, teleferik, tramvay, metro, MARMARAY olmak üzere tüm ulaşım ağında ve ulaşım dışı olan zincir marketler, kafeler, restoranlar, müzeler, online alışveriş, perakende mağazacılık ağlarında ön ödemeli elektronik para kartı olarak kullanılmaktadır. İstanbulkart'ta günde ortalama 9,6 milyon ödeme işlemi gerçekleştirilmektedir.
BELBİM AŞ, Akıllı şehir vizyonu ve finansal teknolojisi İstanbulkart'ı geleceğe taşımaktadır. İstanbulkart Mobil ve dijital dönüşüm projeleri ile örnek bir şehir kartı olarak varlığını sürdürmektedir. Bu doğrultuda yaptığı iş birlikleriyle geçerli olduğu alanları artırarak hızlı, konforlu ve pratik ödeme alternatifleri sunmaktadır.
BELBİM AŞ, İstanbulkart'ın dijital altyapı çözümünü 23 milyon İstanbullunun kullanımına sunmuştur. İstanbulkart Mobil, dijital kart üzerinden QR kod ile ödeme özelliğini geliştirilmiş ve İstanbul içi toplu ulaşımı uçtan uca dijital bir hâle getirmiştir. İstanbulkart Mobil'in sunduğu QR kodla ödeme özelliği, İstanbul'un çok seçenekli ulaşım ödemesi ağını kendi sisteminde barındırmaktadır. Bu sayede tüm indirim haklarını saklı tutarak aktarma ve mesafe bazlı ödemelerin gerçekleşmesini sağlayarak dünyada bir ilke imza atmıştır.
İstanbulkart Mobil, teknolojinin getirdiği avantajları kullanarak fiziksel karta ve fiziksel yükleme noktasına olan bağlılığı ortadan kaldırmıştır.
Ödeme sistemlerinde dijitalleşme trendlerinin sunduğu hizmetleri buluşturan İstanbulkart Mobil, getirdiği tüm dijital yeniliklerle beraber sağladığı enerji tasarrufuyla sürdürülebilir bir geleceğin inşasına katkıda bulunmuştur.
2022 yılından itibaren İstanbulkart usulsüz kullanımının önlenmesi adına kampanya başlatılmıştır. Kampanya kapsamında İstanbulkartlarının usülsüz kullanımına yönelik farkındalığı artırmak amacıyla toplu ulaşım araçları, durak, istasyon ve iskelelere görseller yerleştirilmiştir. Ulaşımda İstanbulkart Yönetmeliği kapsamında denetim yetkisine sahip personel (Belediye Zabıtası, turnike sistemlerinde görevli güvenlik görevlileri, BELBİM AŞ personeli, İBB Denetçileri, lastik tekerlekli toplu taşıma araçlarına münhasıran bu araçların sürücüleri) İstanbulkart'ın usulsüz kullanımına yönelik denetimleri gerçekleştirmişlerdir. Denetimler sonucunda usulsüz olarak kullanıldığı belirtilen 71.443 adet İstanbulkart kapatılmıştır.

Tablo 18. Toplu Taşımada Kullanılan Elektronik Kart Geçiş Verileri (Adet)

Türü	2019	2020	2021	2022	2023
Sınırlı Kullanımlı Kart	6.035.921	1.856.986	8.593.198	8.631.381	5.147.475
Jeton	1.511	-	-	-	-
QR	-	94.584	3.202.377	40.117.922	102.970.613
İstanbulkart	2.269.616.427	1.292.509.950	1.524.346.671	2.283.433.295	2.351.766.669
Toplam	2.275.653.859	1.294.461.520	1.536.142.246	2.332.182.598	2.459.884.757

Kaynak: BELBİM AŞ, 2023

Cumhuriyet'in 100. Yılına Özel Yeni Tasarım İstanbulkart

Yalnızca bir ulaşım kartı değil İstanbulluların hayatının bir parçası olan İstanbulkart, Cumhuriyetin 100. yılına özel tasarlanarak İstanbullular ile buluşturulmuştur.
2023 yılında sınırlı sayıda sunulan İstanbulkartlar, bayrak rengiyle değiştirilmiş ve "kalp" içine Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün fotoğrafı yerleştirilmiştir. Kartın ön yüzü 100. yılı kutlayan bir metin ve Cumhuriyetin sonsuza kadar yaşayacağını gösteren sonsuzluk logosuyla tasarımı yapılmıştır.

Cumhuriyet'in 100. Yılına Özel Yeni Tasarım İstanbulkart

Turistlere Özel İstanbul City Card'a Müze ve Boğaz Turu Eklenmesi

İstanbul City Card, 1, 3, 5, 7, 15 günlük sınırsız ulaşım hakkıyla, İstanbul'un çok kıymetli yapılarını ve ünlü değerlerin kazandırdığı eserleri gezmek isteyen turistler için rehber kitiyle ve İstanbul'u temsil eden ikonik tasarımlarıyla turistlerin kullanıma sunulmuştur.
İstanbul City Card'a şimdi de İstanbul Şehir Hatları AŞ ile Boğaz Turu ve Kültür AŞ'ye bağlı müzelere giriş hizmeti eklenmiştir.

Turistlere Özel İstanbul City Card

İstanbul Ulaşımında Kart Kabulü

Genişleyen coğrafyası ve artan nüfusu ile dünyanın sayılı mega kentleri arasında yer alan İstanbul'da yenilikçi kentsel mobilite çözümleri alanında büyük bir adım atılmıştır.
Mastercard iş birliği ile İstanbul toplu ulaşımında İstanbulkart'ın yanı sıra yurt içi ve yurt dışı temassız kredi kartları, banka kartları ve ön ödemeli kartlar ile de ödeme yapmak mümkün hale gelmiştir.

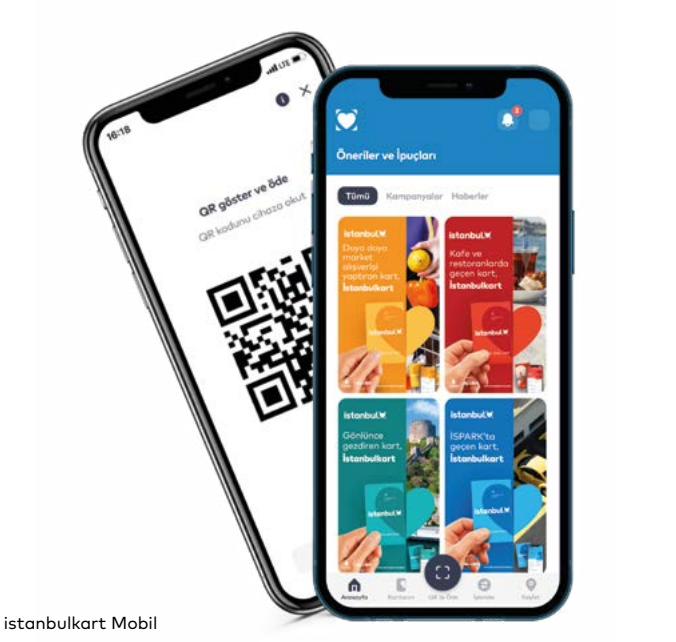
İstanbul Ulaşımında Kart Kabulü

SMS QR

İstanbullulara ve şehrin ziyaretçilerine İstanbulkart'ın yanında çeşitli ödeme alternatifleri üretilmiştir. Başlangıcı İstanbulkart Mobil ile yapılan alternatif ödeme yöntemleri çeşitlendirilerek İstanbulluların ve İstanbul'u ziyaret eden yerli turistlerin hayatı kolaylaştırılmıştır.
BELBİM AŞ, fiziksel İstanbulkart'ın ve akıllı cihazın olmadığı durumlarda da İstanbulluların veya İstanbul ziyaretçilerinin QR kodla geçiş yapabilmesi için SMS yöntemiyle tek kullanımlık QR kodlar sunmuştur.
Artık yalnızca BİRGEÇ yazarak 1213'e mesaj gönderen ve gelen mesajı 'Evet' diyerek cevaplayan tüm yolcular geçiş ücretini faturasına yansıtarak telefonuna gelen QR kodu okutarak geçiş yapabilmektedir.

İstanbulkart Mobil

İstanbulkart Mobil, fintek vizyonu ve dijital ulaşım ödemelerindeki öncülüğü ile İstanbullulara ve İstanbul'u ziyaret eden yurttaşlara fiziksel karta ihtiyaç duymadan otobüs, metro, metrobüs, tramvay, deniz ulaşımı ve MARMARAY vb. tüm İstanbul toplu ulaşım ödemelerinin QR kod ile ödenebilmesini sağlamaktadır.
İstanbulkart Mobil ile nakit paraya ve fiziksel İstanbulkart'a olan ihtiyaç ortadan kalkmıştır. Bu sayede İstanbulluların zamandan tasarruf etmesi sağlanırken dijitalleşen, çağdaş ve sürdürülebilir toplu ulaşım ödeme altyapısı ile örnek teşkil edilmektedir.

istanbulkart Mobil

Yetersiz Bakiye Devrine Son

İstanbulkart'ın alışverişlerde de kullanılmaya başlamasıyla içine yüklenen bakiye miktarı artmış ve yükleme işlemlerinde de dijitalleşme ihtiyacı doğmuştur.

"2022 yılı için katılımcı bütçe kapsamında başvuru yapılan "Yetersiz Bakiye Projesi" dereceye girerek hayata geçirilmeye hak kazanmıştır. BELBİM AŞ, hayata geçirdiği İstanbulkart Mobil ile ulaşım ödemelerini dijitalleştirirken yükleme işlemlerini de dijitalleştirmiştir. Yükleme işlemleri için nakit para ya da fiziksel yükleme noktasına olan ihtiyaç ortadan kalkmıştır.

QR ile ödeme ve yükleme işlemlerinin İstanbulkart Mobil üzerinden gerçekleştirilmesi alışkanlığını kullanıcılara kazandırmak ve İstanbulluların ulaşım rutinlerinin bakiye kaynaklı olarak aksamasının önüne geçmek ve yetersiz bakiye devrine son vermek için AR-GE çalışmaları ile iki özellik hayata geçirilmiştir.

Otomatik Yükleme Talimatı: İster fiziksel ister dijital İstanbulkart bakiyesi kullanıcının belirlediği alt limite düştüğünde yine kullanıcı tarafından belirlenen yükleme tutarı otomatik olarak İstanbulkart'a yüklenmektedir.

Acil Limit: Geçiş esnasında dijital İstanbulkart'ta yetersiz bakiye olması durumunda tek seferde 15 TL'ye kadar geçiş ücretinin eksik kalan kısmını tamamlanarak ulaşım rutininin devam etmesi sağlanmaktadır. Dijital İstanbulkart'a para yüklendiğinde ise borç otomatik olarak tahsis edilmektedir.

Yeni Nesil Biletmatiklerin Sahaya Çıkması

Biletmatikler, İstanbulkart'ın verilerinin okunduğu, yükleme, vizeleme ve yeni kart satışının yapıldığı elektronik cihazlardır.

- Yeni nesil biletmatiklerde iki kilitli sisteme geçerek nakit paranın bulunduğu alan ile teknik bölümün olduğu alan ayrılmıştır. Böylece para lojistiği servis ücretinden tasarruf sağlanmıştır.
- Kredi kartı ile ödeme aktifleştirilmiştir.
- Ekran geliştirmelerinde dijital reklam alanları açılmıştır.
- Biletmatik üzerinden abonman yükleme özelliği geliştirilmiştir.
- İstanbulkart kişiselleştirme özelliği eklenmiştir.
- Yeni nesil biletmatiklerde işlem sonrası alınmayan fişler depolanarak geri dönüşüme gönderilmektedir. Böylece kâğıt israfının önüne geçilmektedir.

Enerji tasarrufu da sağlayan yeni nesil biletmatikler 200 adet sahaya inecek şekilde planlanmıştır.
2023 yılında üretimi bitmiş olan 100 adet yeni nesil biletmatiğin 50 adedinin saha kurulumu gerçekleşmiştir. 2024 yılının Ocak ayında diğer 50 yeni nesil biletmatiğin saha kurulumu yapılacaktır.
Planlanan diğer 100 adedin ise üretimi ve saha kurulumu 2024 yılının ilk çeyreğinde İstanbulluların hizmetine sunulacaktır.

Yetersiz Bakiye Uygulaması

Yeni Nesil Biletmatikler

Kampüs Yaşam Kartı İstanbulkart

BELBİM AŞ, bir fintek kuruluşu olarak, hızla dijitalleşen dünyada kullanıcılarımıza gelişmiş teknolojiler sunmaktadır.

Ödeme ağı her geçen gün artırılan İstanbulkart bu kez de akademiyle buluşturulmuş ve Türk Alman Üniversitesi ile bir ilke imza atılmıştır.

Türk Alman Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler, akademik ve idari personel İstanbulkartları ile toplu ulaşım ödemelerini, kampüs girişlerini sağlarken kampüs içerisindeki yemekhane, kütüphane, yurt, lojman, spor salonu, kantin gibi noktalarda İstanbulkartları ile ödeme yapabilmektedir.

Türk Alman Üniversitesi ile başlayan bu iş birliği ilerleyen günlerde birçok üniversite ile devam etmesi planlanmaktadır.

Kampüs Yaşam Kartı İstanbulkart

Şehirlere Yaşam Kartı Çözümleri

BELBİM AŞ, elektronik ücret toplama sistemindeki deneyimini ve İstanbulkart'ın yeteneklerini diğer şehir belediyeleriyle paylaşarak kendi şehir kartlarını yaratmalarına olanak sağlamaktadır.

Çınarkart: İstanbulkart altyapısıyla hazırlanan, İstanbul içi toplu ulaşımda ve İstanbulkart'ın geçtiği ulaşım dışı ödeme noktalarında ön ödemeli bir kart olarak kullanılabilen Çınarkart, Kasım ayında İzmit Belediyesi sınırlarında yaşayan vatandaşların kullanımına sunulmuştur.

Şehirlere Yaşam Kartı Çözümleri

Bikart: Bilecik Belediyesi "Halkın Esnafı" projesi kapsamında gerçekleşen iş birliği ile 20 adet esnafa İstanbulPOS Pax cihazları temin edilerek Bilecik Belediyesinin ekonomik açıdan dezavantajlı ailelere sunduğu Sosyal Destek Kartları Bikart ile temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesinin altyapısını sağlamıştır.

Mecikart: İstanbulkart altyapısı Rize ilinin Fındıklı ilçesi ile paylaşılarak Mecikart hayata geçirilmiştir. Mecikart ile İstanbul'da ulaşım ve yaşam alışverişleri ödenebilirken, Fındıklı Belediyesinin belirlediği esnaflarda da kullanılması planlanmaktadır.

İstanbulkart Web Sitesinin Yenilenmesi

İstanbulkart ile sunulan fintek hizmetler, sosyal faydalar, dijital çözümler hem İstanbulkart'ın hem de çatı markası olan BELBİM AŞ'nin marka bilinirliğini artırmıştır.

Marka ve ürünlerin vitrini olan web siteleri yeni marka kimliğine uygun bir tasarımla yenilerken kullanıcı dostu bir yazılım süreciyle yenilenmeye başlanmıştır. Her iki web sitesi için de içerik akışı bir hikâye olarak ele alınarak İstanbullulların en doğru bilgiye en kısa yoldan ulaşılabilmesi hedeflenmiştir.

Web siteleri tasarımsal ve içeriksel olarak sadeleştirilmiş, SEO uyumu ve CMS altyapısı sağlanmıştır. www.istanbulkart.istanbul web sitesi yeni tasarımı ve kullanıcı dostu arayüzü ile 6 Ağustos 2023 tarihinde İstanbullular ile buluşmuştur.

Mobil Araçlar için Wi-Fi Sisteminin Kurulumu (Otobüs, Metrobüs, Metro vb.)

İstanbul genelinde ücretsiz internet hizmetinin (ibbWiFi) vatandaşlarımıza ulaştırılması amacıyla otobüs, metrobüs, şehir hatları vapurları, T2 Taksim-Tünel Füniküler Hattı ve T3 Kadıköy-Moda Nostaljik Tramvay Hattı, F4 Boğaziçi Üniversitesi/Hisarüstü-Aşiyan Füniküler Hattı ve M8 Dudullu-Bostancı Metro Hattı'nda çalışmalar tamamlanmıştır.

M2 Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı'nda mevcut altyapı ile devam edilmektedir. Vatandaşlarımızın ücretsiz internet hizmetinden en iyi şekilde faydalanması amacıyla mevcuttaki eski sistemler son teknoloji sistemlerin kurulumu ile revize edilecektir. Ayrıca M2 Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı'ndaki tünellerde Wi-Fi hizmeti sadece Belediyemiz tarafından verilmektedir.

M4 Kadıköy-Sabiha Gökçen Metro Hattı için çalışmalar devam etmektedir. M7 Yıldız-Mahmutbey Metro Hattı ibbWiFi çalışmasında ise ihale süreci devam etmektedir.

İstanbul genelinde uygulanan aylık 30 GB kota ve 5 Mbps hız standart olarak mobil araçlarımızda da verilmektedir.

Transfer Merkezi (Aktarma Alanı) Çalışmaları

Aktarma Alanları; Raylı Sistem (metro, hafif metro, tramvay, füniküler), Karayolu Sistemi (lastikli toplu taşım, özel araç vb.) ve Denizyolu Sistemi (Şehir Hatları, İDO, TDİ vb.) gibi farklı ulaşım modları arasında entegrasyon ve organizasyon sağlayan noktalardır.

Yolcuların gideceği yerlere daha hızlı ve kolay ulaşmaları ile yolcuların bir sistemden diğerine geçişini sağlayacak Transfer Merkezi Alanları; mevcut ulaşım olanakları, arazi kullanım kararları, çekim merkezleri, makro-mikro ölçekte ulaşım yatırımları, ulaşım sistemleri entegrasyonu ölçüt alınarak planlanmaktadır.

24 Kasım 2021'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) arasında imzalanan hibe anlaşması kapsamında, Transfer Merkezi alanlarında sürdürülebilir bir model ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır.

Toplu taşıma kullanımının artırılmasına, kent içi trafik yoğunluğunun azaltılmasına ve transfer merkezlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımız kapsamında Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) iş birliği ve 4 danışmanlık firmasının (Suez, Tümaş, Bruno Remove+Associat, Transamo) ortaklığında Mart 2022 yılında "Alibeyköy Çok Modlu Transfer Merkezi" projesi çalışmaları başlamış olup Eylül 2023 yılında tamamlanmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin faydalanıcı olarak yer aldığı çalışma kapsamında, "Pilot Alibeyköy Çok Modlu Transfer Merkezi Projesi" ve "Çok Modlu Transfer Merkezleri Tasarım Kılavuzu" hayata geçirilmiştir.

Proje başlangıç tarihinden bugüne kadar, ulusal ve uluslararası dokümanlar incelenmiş, arazi çalışmaları gerçekleştirilmiş, toplu taşıma anketleri (M7 Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı, T5 Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hattı, İETT ve Minibüs), konut ve iş yeri anketleri, otopark kullanıcı anketleri, 8 kavşakta trafik sayımı ve mevcut otoparklara ilişkin sayımlar ve mülkiyete yönelik araştırmalar yapılmıştır. Mevcut ve planlanan ulaşım modlarına ilişkin tespitlerin yanı sıra Ulaşım Ana Planı ve elde edilen veriler ışığında kentsel hareketlilik analizleri yapılmıştır.

Bölge halkına yönelik yapılan anketlerden ve analizlerden çıkan sonuçlar doğrultusunda ve yapılan toplantılar sonucunda; Alibeyköy Transfer Merkezi'nin güçlü ve zayıf yönleri ortaya konarak, zayıf yönlerini güçlendirmek amacıyla ulaşım modları arasında entegrasyon, mikro-mobilitenin erişim kolaylığı, sosyo-ekonomik kalkınma, güvenlik, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilirlik konuları göz önünde bulundurularak üretilen 4 senaryodan yapılan analizler ve değerlendirmeler sonucunda; ulaşım modlarının entegre olduğu park et, devam et alanı ile toplu taşıma kullanımının artırılmasının hedeflendiği, Alibeyköy Deresi üzerinde planlanan yaya köprüsü ile yaya erişimini kolaylaştıran, bisiklet ve mikromobilite kullanımına yönelik tasarımlara ve kamusal alanlara yer veren senaryo (4) seçilmiştir.

Projenin son kısmında, 25 Nisan 2023 tarihinde 80 paydaşın ve 15 Büyükşehir Belediyesinden yetkililerin, uzmanların ve akademisyenlerin katılımıyla çevrim içi konferans düzenlenmiştir. 26-27 Nisan 2023 tarihinde ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin farklı birimlerinden teknik personelin katıldığı eğitimler gerçekleşmiştir.

Tablo 19. Tamamlanan Transfer Merkezi Projeleri

İlçe	Proje
Beşiktaş	Kabataş Meydanı Hizmet Yapıları ve Transfer Merkezi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Kabataş Meydanı Hizmet Yapıları ve Transfer Merkezi (Render), Beşiktaş

Hedef

A2H3 - Denizyolu Taşımacılığının Kapasitesini ve Toplu Ulaşım İçindeki Payını Artırmak

■ DENİZYOLU HİZMETLERİ

Denizyolu Toplu Taşıma

İstanbul Şehir Hatları AŞ, İstanbul'da, ulaşımda alternatif oluşturan toplu deniz taşımacılığı hizmeti sunarak kültürel mirasımızın simgelerinden vapur, tersane ve iskelelere sahip çıkan, modern, marka değeri güçlü, kent içi deniz ulaşımında tercih edilen lider bir kuruluş olarak İstanbul Boğazı, Adalar ve Haliç'te deniz toplu taşıma hizmeti vermektedir. Bunun yanı sıra taşımacılık ile ilgili kültür turları ile de yerli ve yabancı turistlere hizmet vermekte olan İstanbul Şehir Hatları AŞ, 7 gün 24 saat sunduğu İBB Deniz Taksi ile deniz ulaşımına alternatif bir yol oluşturmaktadır.

İstanbul'da, toplu deniz taşımacılığı hizmeti sunarak ulaşımda güvenli, konforlu ve keyifli bir alternatif oluşturan İstanbul Şehir Hatları AŞ, toplamda aktif 53 iskele (toplu ulaşımda kullanılan), 34 hat, 30 gemilik Şehir Hatları filosu, 2 kiralık arabalı feribot, 49 kiralık motor ve 4 kiralık deniz otobüsüyle toplam 85 gemiyle İstanbullulara hizmet vermektedir. Deniz ulaşımını canlandırmak ve toplu ulaşımda deniz ulaşımı payını artırmak için yeni açılan hatlar, başlatılan ekspres seferler ve yapılan ek seferlerle birlikte Şehir Hatları AŞ, 2023 yılında 332.116 sefer yaparak toplamda 40.077.316 yolcu/yıl taşınmasını sağlamıştır. 2022 yılına göre sefer sayılarında % 25,51, yolcu sayılarında ise % 5,15 oranında artış yaşanmıştır.

Deniz ulaşımına alternatif olarak, sürdürülebilir ve çevreci bir ulaşım vizyonuyla, Haliç Tersanesi'nde inşa edilen, 5 adedi Elektrik-Hibrit olan toplam 50 Deniz Taksi'nin daha geniş kitlelerce kullanılmasını sağlamak amacıyla paylaşımlı yolculuk uygulaması geliştirilmiştir. Deniz Taksilerinin; İstanbul trafiğini rahatlatan, çevreci, hızlı ve konforlu bir alternatif olarak yoğun bir şekilde kullanılması sağlanmıştır.

İskelelerin toplu ulaşım dışında kamusal alan olarak da kullanılabilmesi için vapurlarda hizmet vermeye başlayan İstanbul Şehir Hatları AŞ'nin yeni markası Vapur Kafeler; 2022 yılı itibarıyla Moda İskelesi, Çubuklu Arabalı Vapur İskelesi ve Kuzguncuk İskelesi'nde de hizmet vermeye başlamış olup 2023 yılında Tarihi Kadıköy ve Tarihi Beşiktaş İskelelerinde açılmıştır. Bu alanların İstanbulluların kaliteli vakit geçireceği birer yaşam merkezi haline getirilmesi sağlanmıştır.

2023 yılında 568. yılı kutlanan "Dünyanın Yaşayan ve Üreten En Eski Tersanesi" konumundaki Haliç Tersanesi'nde de katma değer yaratılmaya devam edilmiştir. Seri üretim, yeni inşa, restorasyon faaliyetlerinin kesintisiz olarak sürdürüldüğü Haliç Tersanesi'nde, 2023 yılında toplam 99 gemiye bakım-tutum çalışması yapılmıştır. Filodaki gemilerin özel tersane yerine kendi tersanemizde bakım görmesi sayesinde 2023 yılında kar sağlanmıştır. Mega yatlara ev sahipliği yapan tersanemizin tarihi kuru havuzlarındaysa % 86 oranında doluluk yakalanmıştır. Üretim kapasitesi sıfırken, 56 yeni geminin inşası yapılmıştır.

Tablo 20. Denizyolu Taşımacılığı

Türü	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
İskele	Adet	109	110	108	108	110
Hat	Adet	22	21	23	33	34
Sefer (x1.000)	Adet	224	180	214	264	332
Gemi/Motor*	Adet	28	28	28	29	30
Kiralık Motor/ Deniz Otobüsü	Adet	29	28	31	51	53
Kiralık Arabalı	Adet	2	2	2	2	2
Yıllık Taşınan Yolcu (x1.000)	Kişi	42.355	20.088	24.486	38.113	40.077
Yıllık Taşınan Araç Sayısı	Adet	649.064	453.158	516.924	495.564	519.694

Kaynak: İstanbul Şehir Hatları AŞ, 2023
*Yalnızca Şehir Hatları Filosu

Yeni hizmetlerin yanı sıra denizcilik kültürü ve tarihine de sahip çıkmayı sürdüren İstanbul Şehir Hatları AŞ tarafından, İstanbul'un simgesi olan Kızıltoprak Vapuru, Haliç Tersanesi'nde restore edilerek yeniden İstanbul halkıyla buluşturulmuştur.

Sürdürülebilir bir deniz ulaşımı için elektrik dönüşümünün sağlanması öngörüsü ve Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun imzaladığı C40 kapsamındaki "sıfır karbon" hedefine ulaşmak için 2022 yılında "İstanbul Denizinde Dekarbonizasyon" projesi başlatılmıştır. Dünya Bankası desteğiyle çalışmalarına başlanan fizibilite raporu 2023 yılında tamamlanmıştır. Projenin fonlanması kapsamında Avrupa Birliği'nin hibe ve kredi desteği vermesi ve proje garantörlüğü görevini üstlenmesi söz konusudur. 2024 yılında projenin hayata geçirilmesi için gerekli olan diğer adımların atılması planlanmaktadır.

Tüm bu faaliyetlerin yanı sıra 2023 yılında Şehir Hatları AŞ olarak; iş sağlığı güvenliği ve refah yönetimi konularında dünyanın önde gelen kuruluşları arasında yer alan British Safety Council (BSC) tarafından düzenlenen Uluslararası İş Güvenliği Ödülleri'nde (International Safety Award) en üst kategori olan "Distinction" ödülüne layık görülmüştür. Kızıltoprak Vapuru'nun yok olmaktan kurtarılıp restore edilerek seferlere çıkarılması projesi MediaCat'in PR Felis 'Kamu İlişkileri Yönetimi' kategorisinde ödüllendirilmiştir.

Yeni Hatlar ve Seferler

Sürdürülebilir deniz ulaşımı hizmeti sağlamak ve İstanbul'da deniz ulaşımının toplu ulaşımdaki payını artırmak hedefiyle yeni hat çalışmalarımız 2023 yılında da devam etmiştir. Hizmete alınan yeni hatların fizibilite çalışmaları, hizmet odaklı anlayış çerçevesinde sefer yoğunluk analizleri, maliyet çalışmaları ve sürekli olarak iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. Yeni hat talepleri tarafımızca analiz edilerek değerlendirilmekte, gelecekte açılması talep edilen hatlarda fizibilite çalışmaları yapılmaktadır.
2023 yılında da İstanbulluların taleplerini göz önüne alarak yeni hat çalışmalarını sürdüren İstanbul Şehir Hatları AŞ, 1 Ocak 2023 tarihinde Ortaköy-Beşiktaş-Eminönü Hattı'nı faaliyete geçirmiştir. 9 Ocak 2023 tarihi itibarıyla Kadıköy-Kasımpaşa-Fener-Sütlüce-Eyüp Hattı'na "Hasköy İskelesi" eklemesi yapılmıştır. Ayrıca 16 Ocak 2023 tarihinde Avcılar-Bakırköy-Kadıköy Hattı'na "Yenikapı İskelesi" eklemesi yapılmıştır.
09 Ekim 2023 tarihi itibarıyla Avcılar-Bostancı Hattı ile Avcılar-Bakırköy-Yenikapı-Kadıköy Hattı kapatılmıştır. 2019 yılından 2023 yılına kadar toplam 12 hat açılmıştır.

İstanbul'da, toplu deniz taşımacılığı hizmeti sunarak ulaşımda güvenli, konforlu ve keyifli bir alternatif oluşturan İstanbul Şehir Hatları AŞ, 2023 yılında 332.116 sefer yaparak toplam 40.077.316 yolcu/yıl taşımıştır. 2022 yılına göre sefer sayılarında % 25,51, yolcu sayılarında ise % 5,15 oranında artış yaşanmıştır.

Tablo 21. 2019-2023 Yılları Arasında Yeni Açılan Deniz Hatları

Deniz Hatları	Başlama Tarihi	Açıklama
Bostancı-Adalar Ring Hattı	16.09.2019	Yeni Hat
Sarıyer-Beykoz Hattı	04.01.2021	Yeni Hat
Kadıköy-Kabataş Hattı	01.01.2022	Yeniden hizmet vermeye başlamıştır.
Aşiyan-Küçüksu-Anadoluhisarı Hattı	28.10.2022	Yeni Hat
Aşiyan-Üsküdar Hattı	28.10.2022	Yeni Hat
Beşiktaş-Kabataş-Karaköy-Kasımpaşa-Hasköy-Sütlüce-Eyüp Hattı (Beşiktaş-Haliç)	01.11.2022	Yeni Hat
Kadıköy-Kasımpaşa-Fener-Sütlüce-Eyüp Hattı (Kadıköy-Haliç)	01.11.2022	Yeni Hat
Bostancı-Caddebostan-Moda-Kadıköy-Kabataş Hattı	01.11.2022	Yeni Hat
Çengelköy-Kabataş Hattı	01.11.2022	Yeni Hat
Maltepe-Büyükada-Heybeliada-Burgazada-Kınalıada Hattı (Maltepe-Adalar)	01.11.2022	Yeni Hat
Avcılar-Bostancı Hattı	01.11.2022	09 Ekim 2023 tarihinde hat kaldırılmıştır.
Avcılar-Bakırköy-Yenikapı-Kadıköy Hattı	01.11.2022	09 Ekim 2023 tarihinde hat kaldırılmıştır.
Ortaköy-Beşiktaş-Eminönü Hattı	01.01.2023	Yeni Hat

Kaynak: İstanbul Şehir Hatları AŞ, 2023

Deniz Taksi

Deniz taksi hizmeti; İstanbul il sınırları dâhilindeki sefer bölgelerinde özel/tüzel kişi ya da kişiler tarafından yapılan, Deniz Taksi Taşımacılığı Yönergesi'nde belirtilen belgelere ve evsafa sahip deniz araçlarıyla Belediyemiz tarafından belirlenen ve müsaade edilen iskeleler arasında belirli bir sefer/zaman tarifesine bağlı olmadan yapılan denizyolu toplu taşımacılığıdır.

27.07.2023 tarih ve 2023/4-30 sayılı UKOME Kararı ile Deniz Taksi Taşımacılığı Yönergesi'nde "Paylaşımlı Yolculuk" tanımlaması yapılarak, rezervasyonlu operasyon yönetimi içerisinde yeni bir hizmet modeli geliştirilmiştir. Buna göre deniz taksilerde aynı güzergâh ve saatte farklı kişiler tarafından rezervasyon yapılmasına imkân sağlanarak ortak kullanım alternatifi üretilmiş ve böylece hem ücret hem de kapasite optimizasyonu hedeflenmiştir.

Ayrıca sahada yapılan denetimlerde sadece Yetki Belgesine sahip deniz taksilerin gayri yasal taşımacılık yaptıkları defaatle tespit edilmiş, bu bağlamda 30.11.2023 tarih ve 2023/9-17.A sayılı UKOME Kararı ile Deniz Taksi Taşımacılığı Yönergesi'nde yer alan Yetki Belgesi edinme kriterleri yeniden düzenlenmiştir. Buna göre Deniz Taksi Taşımacılığı Yetki Belgesi almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler için en az bir adet Deniz Taksi Taşımacılığı Araç Kartı sahibi olması zorunluluğu getirilmiştir.

İstanbul Şehir Hatları AŞ'nin vizyon projesi olan "İstanbul Denizi'nin Karbonsuzlaştırılması" çalışmaları kapsamında vapur silüetinde ama mevcut vapurlardan daha küçük elektrikli gemilerle bir filo kurma hedefinin öncü adımı olan Hibrit Deniz Taksiler, aynı zamanda Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun imzaladığı C40 kapsamındaki 'Karbonsuz İstanbul' hedefinde de atılmış ilk adımdır.

Kullanıcı deneyimini iyileştirmek için uygulama ara yüzünde geliştirmeler yapılmış, harita uygulaması gibi kullanıcıya kullanım kolaylığı sağlayacak yenilikler adapte edilmiştir. Operasyonel verimliliği ve memnuniyet seviyesini yüksek tutmak için en önemli araçlardan biri olan yazılım desteği için sahada ve sanal ortamda test ve analizler düzenli olarak yapılmaktadır.

Deniz Taksi İşletmesi kapsamında;

- Deniz Taksi hizmete başladığı tarihten itibaren, toplam kalite yönetimi felsefesiyle Deniz Taksi hizmetinin ve alt bileşenlerinin gelişim süreçleri devam etmektedir.
- Deniz Taksi hizmetinin ve bileşenlerinin; sefer analizleri, sefer optimizasyonları, konuşlanacak iskelelerin gerçek hayat problemleri ile değerlendirilmesi ve en uygun iskeleye, en uygun Deniz Taksi'nin atanması, vardiya planlarının analizi ve iyileştirilmesi çalışmaları yapılmaktadır.
- Deniz Taksi filosuna eklenen taksiler ile değişen maliyet analizlerinin sürekliliği, koordinasyonu ve yürütümü sağlanan fizibilitenin güncelliği ve maliyet odaklı geliştirmeler yapılmaktadır.
- Deniz Taksi hizmetinin daha çok kişi tarafından kullanılabilmesi için yazılımda paylaşımlı model geliştirilmiş ve testleri yapılarak devreye alınmıştır. Bu modelin adı ''İBB Deniz Taksi Uygulaması''dır. Paylaşımlı model ile aynı güzergâhı kullanacak yolcuların uygulama üzerinden bir araya gelmesi sağlanarak yolculuk ücretini sistem güvencesinde paylaşmaları ile daha kolay ulaşılabilir bir hizmet verilmektedir.

Hizmete girdiği Aralık 2021 yılından 2023 yılı sonuna kadar Deniz Taksilerle toplam 65.426 yolculuk yapılmıştır. Deniz Taksilerle taşınan yolcu sayısı ise 2023 yılı sonu itibarıyla 234.677 olmuştur.

Deniz Taksilere Paylaşımlı Yolculuk Seçeneği

Deniz Taksi hizmetinin daha çok kişi tarafından kullanılabilmesi için 2023 yılında yazılımda ''paylaşımlı'' model geliştirilmiş ve testleri yapılarak uygulamaya alınmıştır. Paylaşımlı modelle, aynı güzergâhı kullanacak yolcuların, dünyada bir ilk olan ''İBB Deniz Taksi Uygulaması'' üzerinden bir araya gelmesi sağlanarak yolculuk ücretini sistem güvencesinde paylaşmalarıyla daha kolay ulaşılabilir bir hizmet verilmektedir. Kullanıcılar İBB Deniz Taksi Uygulaması üzerinden güzergâh, tarih ve saat seçimi yaptıktan sonra "Tekli" ve "Paylaşımlı" seçeneklerinden "Paylaşımlı'' yolculuğu seçerek daha önce paylaşıma açılan yolculuk-

Deniz Taksi

ları görebilmekte ve yolculuğa dâhil olabilmektedir. Aynı şekilde kendi yolculuğunu da başkalarının paylaşımına açabilmektedir. Tüm bu özellikleriyle kısa zamanda İstanbulluların tercih ettiği bir ulaşım alternatifi haline gelen Deniz Taksilerle, 2023 yılında 835 kişi paylaşımlı yolculuk yapmıştır. Modelin uygulamaya geçtiği Temmuz ayından, 2023 Aralık ayı sonuna kadar yapılan yolculukların % 6,5'i paylaşımlı olarak gerçekleşmiştir.
Deniz Taksilerle yolcularımızın en çok tercih ettiği rotalar ise aşağıda sırasıyla yer almaktadır:

- Bostancı-Büyükada
- Bostancı-Kınalıada
- Bostancı-Burgazada
- Kandilli-Bebek
- Bostancı-Heybeliada
- Maltepe-Büyükada
- Kabataş-Büyükada

İstanbul'da sürdürülebilir deniz ulaşımına bir alternatif olarak hayata geçirilen 45'i dizel sevk sistemli, 5'i elektrik-hibrit olan toplam 50 Deniz Taksi, Haliç Tersanesi'nde üretilip hizmete geçtiği günden bu yana 7/24 ulaşımda tercih edilen hızlı, konforlu ve çevreci ulaşım araçlarından biri olmuştur.

Deniz Dolmuş

Belediyemiz; İstanbul'da sürdürülebilir kentsel hareketlilik kapsamında ulaşımı geliştirmeyi, denizyolu taşımacılığının kapasitesini ve toplu ulaşım içindeki payını artırmayı 2020-2024 Stratejik Planı'nda da temel hedef olarak benimsemiştir.
Denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi amacıyla bir yandan altyapı yatırımlarının (iskeleler, limanlar, rıhtımlar, kıyı yapıları vb.) planlanması, kara ve demiryolu ile araç, zaman, süre, bilet ve bilgilendirme entegrasyonun sağlanması üzerinde çalışılırken, diğer yandan çevre dostu, düşük emisyonlu teknolojiye sahip, yolcu yoğunluğuna uygun kapasitede hızlı gemilerin deniz ulaşımında yer alması kamu yararı açısından elzem bir konu haline gelmiştir.
Denizyolu toplu ulaşımında kullanılan yüksek kapasiteli gemiler yüksek maliyetlerle işletilmekte iken, buna mukabil doluluk oranlarının düşük seviyelerde kalmakta ve böylece genel bir filo optimizasyonu sorunu yaşanmaktadır. Bu kapsamda mevcut filonun yolcu yoğunluğu ile orantılı daha düşük kapasiteli (25-50 kişilik), mobilizasyon kabiliyeti ve seyir hızı yüksek yeni araçlarla desteklenerek "Deniz Dolmuşu" modeline geçilmesi planlanmış ve ilk etapta 7 adet Deniz Dolmuşu alınması ve bunların 3 farklı hatta kullanılması için (Beykoz-Sarıyer, Küçüksu-İstinye, Aşiyan-Üsküdar) çalışmalara başlanmıştır.

Deniz Dolmuş

Çok Amaçlı Yüzer Platform

İstanbul'da günlük yaklaşık 9 milyon yolculuk toplu taşıma ile yapılıyor olup bu yolculuklardan günlük 210.000 adedi ise deniz ulaşımı ile yapılmaktadır. Denizyolu ulaştırması, sürdürülebilir ve aynı anda çok büyük ölçekte taşımalar yapılabilmesi açısından stratejik bir ulaşım modudur.
İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı'nda belirlenen hedefler arasında; İstanbul'un afete dayanıklılığını ve ulaşım altyapısının afetlere karşı dirençliliğini artırmak, afet ve acil durumlara müdahale kapasitesini ve toplumsal farkındalığı, akıllı sistemler ve teknolojiden faydalanarak geliştirmek gibi hususlar yer almaktadır.
Bu kapsamda; olası bir afet durumunda karayolu ve demiryolu ulaştırmasının süreli olarak durdurulması ya da farklı nedenlerden dolayı kapanması halinde yolcu ve lojistik faaliyetlerin afetten etkilenen iskeleler dışında yüzer platformlar ile sağlanabilmesi amacıyla çok amaçlı yüzer platform alınması planlanmış ve ilk etapta 8 adet modülün temini için fizibilite çalışmalarına başlanmıştır.

Barınma-Bağlanma Alanları

İstanbul'da toplu ulaşım faaliyetinde bulunan gemi, arabalı vapur, deniz taksi, özel deniz motoru, nostaljik tekne ile turizm gemisi olmak üzere toplamda 800 adetten fazla taşımacılık faaliyeti yürüten gemi bulunmakta; ayrıca il sınırları içerisinde yer alan balıkçı teknesi, yat, sandal vb. diğer gemilerle birlikte 14.000'e yakın irili ufaklı teknelerin düzensiz olarak barınma ve bağlanma yaptığı muhtelif çalışmalarda tespit edilmiştir.
İstanbul genelindeki tekneler; marinalar, balıkçı barınakları, iskele liman ve tersaneler ile kontrolsüz bağlanma alanlarında (kıyılar) bağlanma yapmaktadır. İl genelinde barınma-bağlanma alanlarının yetersiz olması ve imar planlarında yer alıp uygulamaya geçilmemesi, yeni barınma-bağlanma alanlarının planlanması ihtiyacını doğurmuştur.
İstanbul genelinde deniz araçlarının barınma-bağlanma sorununa ait durum tespiti ve çözümüne yönelik projelerin geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda yeni iskele alanlarının oluşturulması ve buna paralel olarak yeni barınma-bağlanma alanlarının oluşturulması, mevcutların ise kapasitelerinin artırılması için gerekli kurumlardan görüş ve değerlendirme talepleri yapılarak aşağıdaki iskele ve barınma-bağlanma alanları için yapılan planlama çalışmaları devam etmektedir:

- Çayırbaşı Barınma-Bağlanma Alanı
- Kireçburnu Barınma-Bağlanma Alanı
- Bebek Barınma-Bağlanma Alanı
- Kuruçeşme Barınma-Bağlanma Alanı
- Haliç (Tekke Parkı) Barınma-Bağlanma Alanı
- Selimpaşa Barınma-Bağlanma Alanı
- Paşabahçe Barınma-Bağlanma Alanı
- Kanlıca Barınma-Bağlanma Alanı
- Körfez Barınma-Bağlanma Alanı
- Küçükyalı Barınma-Bağlanma Alanı
- Maltepe Barınma-Bağlanma Alanı
- Kartal Barınma-Bağlanma Alanı
- Baltalimanı İskele ve Barınma-Bağlanma Alanı
- Aşiyan İskelesi
- Yenikapı Barınma-Bağlanma Alanı
- Avcılar Denizköşkler İskelesi
- Harem İskele ve Barınma-Bağlanma Alanı
- Kadıköy Barınma-Bağlanma Alanı 1
- Kadıköy İskelesi
- Barınma-Bağlanma Alanı 2
- Caddebostan İskelesi
- Bostancı Barınma-Bağlanma Alanı

Elektrikli Yolcu Gemisi Projesi

Daha yaşanılabilir bir dünya için iklimle mücadele konusu, tüm dünya ülkelerinin olduğu gibi İstanbul Şehir Hatları AŞ'nin de gündemindedir. Doğayı korumak ve gelecek nesillere taşımak için yenilenebilir enerji kaynakları kullanarak karbon ayak izini azaltacak deniz ulaşım araçları üretmek öncelikli hedefler arasındadır. İstanbul Şehir Hatları AŞ bu konuda çalışmalar yapmaya, projeler üretmeye devam etmekte olup Haliç Tersanesi'nde üretilen Elektrik-Hibrit Deniz Taksi projesiyle bu konuda ilk adımı atmıştır. İlgili proje, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun imzaladığı C40 kapsamındaki "sıfır karbon" hedefinde de atılmış ilk adımdır.

İstanbul Denizinin Karbonsuzlaştırılması (Dekarbonizasyon) Vizyon Projesi

Çevreci ve sürdürülebilir bir deniz ulaşımı için tüm dünyanın da gündeminde olan yeşil enerji, İstanbul Şehir Hatları AŞ'nin de öncelikleri arasındadır. Avrupa'daki en büyük toplu deniz ulaşım sağlayıcısı olan İstanbul Şehir Hatları AŞ, "İstanbul Denizinin Karbonsuzlaştırılması (Maritime Decarbonisation) Vizyon Projesi" kapsamında yenilenebilir enerji ile sevk edilen gemiler inşa etmek ve tüm filonun dönüştürülmesi için çalışmalarına başlamıştır.
Projenin hayata geçirilebilmesi için yeni elektrikli gemilerin inşa edilmesi ve/veya mevcut filonun dönüşümünün yapılması gerekmektedir. Bu hedef kapsamında yapılan görüşmeler sonucunda; Dünya Bankası, İBB İstanbul Şehir Hatları AŞ ile iş birliği yaparak projenin fizibilite raporunu ücretsiz olarak hazırlamayı üstlenmiştir. Bu doğrultuda Dünya Bankası yetkilileriyle teknik ekip toplantısı yapılmış, Haliç Tersanesi'nin de dâhil olduğu bir alan keşif gezisi düzenlenmiştir. 2023 yılı içerisinde hem saha ziyaretleri hem de çevrim içi gerçekleştirilen toplantılarla karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuş ve gerekli veri setleri hazırlanarak çalışmaya altlık oluşturması için paylaşılmıştır. Bu çalışma sırasında sadece elektrikli çözüme odaklanmaktan ziyade operasyonel olarak daha etkin olabilecek seçenekler de değerlendirilmiştir. Çalışmalar neticesinde yeşil enerji alternatiflerinden Metanol ile çalışan gemi sevk sistemleri de önerilmiş ve fizibilite çalışması içerisine dâhil edilmiştir. Yeşil Metanol tedariği için araştırmalar yapılmasına destek olunmuş, maliyet kalemleri ve yatırımın geri dönüş süresi hesaplanmasında Dünya Bankası ile iş birliği içinde rapora katkı sağlanmıştır.
Yapılan araştırmalar ve çalışmalar sonucunda hatların rehabilitasyonu, gemilerin sevk sistemleri, batarya kapasiteleri, iskele altyapıları ve şarj istasyonu ihtiyaçları, gemi tipleri ve kapasiteleri ile kaç gemiye daha ihtiyaç olacağı gibi konular belirlenecektir. Sürdürülebilir, çevre dostu bir deniz ulaşımı hedefiyle yola çıkılan "İstanbul Denizinin Karbonsuzlaştırılması (Dekarbonizasyon) Vizyon Projesi" ile ilgili çalışmalara 2024 yılında da devam edilecektir.

Vapur Kafe

İstanbul Şehir Hatları AŞ sefer ve yolcu sayılarını artırdığı, Vapur Kafe hizmetini genişlettiği ve % 84,7 oranında müşteri memnuniyetini sağladığı bir yılı daha geride bırakmıştır. İskelelerin sefer saatleri dışında da kamusal alan olarak kullanılabilmesi ve kamu eliyle verilen kaliteli hizmetin, denizyolu ile ulaşım sağlamayan tüm vatandaşlara hitap edilmesi için 2021 yılında Vapur Kafeleri İstanbullularla tanıştırmıştır. "En ucuz ve en güzel çay vapurda içilir" mottosu ile Çubuklu Arabalı Vapur İskelesi, Moda İskelesi ve Kuzguncuk İskelesi'nde ve vapurlardaki büfe alanlarında toplam 27 noktada hizmet veren Vapur Kafelerin sayısı 2023 yılında da artmaya devam etmiştir. 2023 yılının Nisan ayında Beşiktaş İskelesi ve Kadıköy İskelesi'nde de Vapur Kafelerin açılmasıyla birlikte iskele noktalarındaki kafelerin sayısı 5'e yükselmiştir. Sütlüce, Hasköy ve Kızıltoprak gemilerindeki büfe alanlarında açılan Vapur Kafelerle birlikte toplam Vapur Kafe sayısı 2023 yılı sonu itibarıyla 32'ye ulaşmıştır. Ayrıca festival, tanıtım günleri vb. faaliyetlerde kullanılmak üzere Mobil Vapur Kafe yapılmıştır.

Vapur Kafe

Haliç Tersanesi

Dünyanın yaşayan ve üreten en eski tersanesi olan Haliç Tersanesi, 2023 yılında 568. kuruluş yıl dönümünü kutlamıştır. İstanbul Şehir Hatları AŞ ve Haliç Tersanesi, tarihinden aldığı bu güç ve birikimle hizmetlerini hep daha ileriye taşıyarak 2023 yılında da büyümeye devam etmiştir.
Yeni inşa, bakım-tutum ve restorasyon çalışmalarının 2023 yılında da kesintisiz devam ettiği Haliç Tersanesi'nde toplam 99 gemiye bakım-tutum çalışması yapılmıştır. 45 deniz aracı karada, 43 gemi aracı havuzlarda (birden çok kez havuza alınan 6 gemi hariç), 11 deniz aracı ise rıhtımda bakım görmüştür. Ayrıca, kamuya ait 4 adet yeni inşa ile İBB'ye ait bir adet 50 metre uzunluğunda araç taşıma gemisi inşası ihaleleri alınmıştır. 4,5 yılda toplam 56 yeni inşanın yapıldığı tersanemizde, 5 gemi inşası da gerçekleştirilecektir. 2023 yılında mega yatlara ev sahipliği yapan Haliç Tersanesi'nin tarihi kuru havuzlarında %86 oranında doluluk sağlanmıştır.

Daha önce tarihi Paşabahçe vapurunu restore ederek İstanbullulara kazandıran İstanbul Şehir Hatları AŞ, 2023 yılında da İstanbul'un sembol vapurlarından Kızıltoprak'ı restore ederek seferlere çıkarmıştır. İsmail Hakkı Durusu ve Turan Emeksiz vapurlarının restorasyon çalışmaları devam etmektedir.
İstanbul Şehir Hatları AŞ Filoları'ndaki tüm deniz araçlarının bakım ve onarım çalışmaları Haliç Tersanesi tarafından yapılmıştır. Filodaki gemilerin özel tersane yerine kendi tersanemizde bakım görmesi sayesinde 2023 yılında mali açıdan fayda sağlanmıştır.

Havuz doluluk oranları
Tersanemizin tarihi kuru havuzları 2023 yılında ortalama %86 doluluk oranı ile bakım-onarım hizmeti vermiş, kalan günlerinde ise havuz temizlikleri ve kapak bakımları yapılmıştır.

No 1	Havuz Doluluk Oranı	88%	319 Gün
No 2	Havuz Doluluk Oranı	87%	316 Gün
No 3	Havuz Doluluk Oranı	83%	304 Gün

Haliç Tersanesi 568. Yılı Kutlaması

Denizyolu Toplu Taşıma Denetimleri

Deniz denetim zabıta ekipleri, İstanbul Büyükşehir Belediyesi deniz denetim sahasında; İBB Denetiminde Çalıştırılacak Küçük Deniz Yolcu Motorları İle (Tenezzüh) Dolmuş Motorlarına Uygulanacak Yönerge ve Deniz Taksi Taşımacılığı Yönergesi ile belirlenen kurallara yönelik denetimler yapılmaktadır. Kuralları ihlâl eden deniz toplu taşıma aracı ilgililerine, 1608 ve 5326 sayılı Kanunlar doğrultusunda idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tablo 22. Denizyolu Toplu Taşıma Denetim Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Denetim Adedi	Adet	167	624	380	1.294	1.982
İdari Yaptırım Tutanağı	Adet	16	4	27	40	399
İdari Para Cezası	TL	5.120	11.568	44.675	23.340	511.959

Kaynak. Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Deniz Ulaşımına Yönelik Planlama ve Projelendirme Çalışmaları

Denizyolu Planlama Çalışmaları

İstanbul, doğudan batıya uzanan lineer yapısı, iki kıtayı birleştiren ve ayıran doğal, mekânsal ve ekonomik çeşitliliği ile birlikte, raylı sistemlerin ve karayolu ulaşımının olduğu kadar deniz ulaşımının da en yaygın kullanıldığı kentlerin başında gelmektedir. Bu durum şehrin kentsel canlılığı, kültürel zenginlikleri, sosyo-ekonomik çeşitliliği, tarihi, turistik-rekreatif alanları ve nihayetinde 7/24 yaşayan karakteri ile birlikte ele alındığında deniz taşımacılığını diğer modlar arasında şahsına münhasır bir konuma taşımaktadır. Bu nedenle ulaşımda deniz payının artırılması ve deniz ulaşımının yaygınlaştırılması ana hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Bu kapsamda;

- Deniz ve kara entegrasyonun sağlanarak erişilebilirliğin artırılması,
- Deniz ulaşımının yalnızca merkezi alanlarda değil kent geneline yayılması,
- Yakalar arası ve kıyıya paralel yeni hatların kurulması,
- Yenilikçi, çevreci, sürdürülebilir ve modern teknolojiye sahip yeni gemilerden oluşan bir filo ile ulaşım hizmetinin temini,
- Hız ve konfor faktörleri ile ulaşım kalitesinin artırılması,
- Deniz ulaşımının geliştirilmesine yönelik stratejilerin ve öneri planların oluşturulması,
- Tüm deniz ulaşımı sistemine ilişkin analizlerin yapılması,
- Hat ve güzergâh optimizasyonu ve planlaması,
- İskele ve barınma-bağlanma tipolojisi, yönetim stratejisi ve planlaması,
- Kurumsallaşma stratejileri ve planlarının oluşturulması,
- Sistem verimliliği, entegrasyon, sürdürebilirlik, erişilebilirlik vb. planlama ve uygulama stratejileri,
- Toplu ulaşım haricindeki deniz ulaşımına yönelik stratejik kararların belirlenmesi,
- İnovasyon ve AR-GE yatırım stratejileri

hususlarına yönelik çalışmalarımız rutin olarak devam etmektedir.

Denizde Toplu Taşıma Çalışması kapsamında; 2022 yılında planlanan 227.269 tarifeli sefer sayısı, 2023 yılında 305.637 adete çıkartılarak planlı sefer sayısında yaklaşık %35'lik bir artış sağlanmıştır. Söz konusu çalışmada; kamu kurumlarının talebi, etkinlikler, olumsuz hava koşulları vb. nedenlerle bazı seferlerin iptal edilmesine rağmen, yoğun yolculuğa bağlı gelişen ek seferlerle birlikte yıl sonuna kadar yaklaşık 300.000 adet sefer gerçekleştirilerek %98'lik bir gerçekleşme oranı elde edilmiştir.
2019'dan itibaren faaliyete geçen;

- Ortaköy-Üsküdar-Kadıköy,
- Sarıyer-Beykoz,
- Kadıköy-Kabataş,
- Aşiyan-Anadoluhisarı-Küçüksu,
- Aşiyan-Üsküdar,
- Kadıköy-Kasımpaşa-Fener-Sütlüce-Eyüp,
- Beşiktaş-Kabataş-Karaköy-Kasımpaşa-Sütlüce-Eyüp,
- Avcılar-Bakırköy-Kadıköy,
- Avcılar-Bostancı,
- Çengelköy-Kabataş,
- Bostancı-Moda-Kadıköy-Kabataş,
- Maltepe-Adalar,
- Ortaköy-Beşiktaş-Eminönü

hatlarına ait performans izlemesi düzenli olarak devam etmiş ve verimsiz hatlara yönelik muhtelif çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda; Kadıköy-Haliç hattında Hasköy, Avcılar-Kadıköy hattında ise Yenikapı ara istasyonları eklenerek ulaşım entegrasyonu geliştirilmiştir. Yine Haliç bölgesine çalışan hatlarda kullanılmak üzere; Tersane İstanbul (Haliçport) iskelesinin yasal statü kazanması ve Kıyı Tesis İşletme İzin Belgesi alınması hususlarında gerekli yazışma ve yönlendirmeler yapılarak koordinasyon sağlanmıştır. Ayrıca sezonluk etkileşime yönelik fizibilite çalışmaları neticesinde, Avcılar merkezli hatlarda talebin azaldığı tespit edilerek kış tarifesinin geçerli olduğu sezon boyunca hizmetin durdurulması kararlaştırılmıştır.
Toplu ulaşımda iç hatlardan aktarma alan hatlarda karadan denize, denizden karaya ve denizden denize, Ada hatlarından ise denizden karaya aktarma alan hatlara yapılan aktarma ve abonman geçişlerinde güncel aktarma ve abonman ücretleri üzerinden %50 indirim uygulamasına geçilerek denizyolu ulaşımındaki mobilizasyonun artırılması sağlanmıştır.
"İskelelerin Ulaşım Analizleri, Mevcut Durum Tespitleri ve Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar" kapsamında ortaya çıkan statik sonuç raporları dikkate alınarak onarım ve güçlendirme ihtiyacı olan iskele, tersane vb. deniz yapılarına yönelik gerekli etütlerin başlatılması hususunda ilgili

yazışma ve yönlendirmeler yapılmış, böylece afet sonrası zarar görme riski olan deniz yapılarında güçlendirme çalışmaları yapılması için koordinasyon sağlanmıştır.
"İstanbul Büyükşehir Belediyesi Deniz Taşımacılığı Yönergesi"ne yönelik mevzuat hazırlıkları ve taslak çalışmaları devam etmektedir.
"Denizde Dekarbonizasyon Projesi" kapsamında İstanbul Şehir Hatları AŞ ile koordineli toplantı ve çalıştaylar gerçekleştirilerek mevcut filonun yenilenebilir enerji sistemlerine dönüştürülmesi için fizibilite çalışmaları yapılmakta, böylece karbon emisyonunda %40'lara varan azalış sağlanması hedeflenmektedir. Söz konusu çalışmaların 2024 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Şehirhatları Paşabahçe Vapuru

Denizyolu Projelendirme ve Yapım Çalışmaları

Tablo 23. İnşaatı Tamamlanan Deniz Yapıları

İlçe	Proje
Beşiktaş	Dentur İskelesi
Beşiktaş	Kuruçeşme İskelesi
Beyoğlu	Haliç Su Sporları Merkezi
Üsküdar	Salacak Sahili İskelesi
Üsküdar	Paşalimanı Parkı Sahili Kıyı Yapısı
Üsküdar	Kuzguncuk Parkı Sahili Kıyı Yapısı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Haliç Su Sporları Merkezi, Beyoğlu

Tablo 24. İnşaatı Devam Eden Deniz Yapıları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Beşiktaş	Kabataş İskeleleri ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi	45	2024
Eyüpsultan	Tekkepark Sahili İskelesi	3	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Kabataş İskeleleri ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi, Beşiktaş

Tablo 25. Tamamlanan Deniz Yapıları Projeleri

İlçe	Proje
Kadıköy	Bostancı İskelesi
Sarıyer	Tarabya Rıhtımı
Sarıyer	Merkez Rıhtım Onarımı
Üsküdar	Harem Sahil Yolu Deniz Yapıları

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 26. Devam Eden Deniz Yapıları Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Beykoz	Çubuklu Arabalı Feribot İskelesi Rıhtım Onarımı	2024
Beyoğlu	Sütlüce Parkı Rıhtım ve Sahil Yaya Yolu Onarımı	2024
Beyoğlu, Eyüpsultan, Fatih	Haliç Kıyılarının Mevcut Durum Raporları	2024
Sarıyer	İstinye Rıhtım Onarımı	2024
Sarıyer	Aşiyan Mezarlığı Önü Deniz Yapısı	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Deniz Yapıları Yapım ve Bakım-Onarım

Her gün milyonlarca İstanbullunun temas ettiği İstanbul Şehir Hatları AŞ iskeleleri ve gemilerinde; güvenlik ve konforu artıracak, estetik açıdan ise yolculara hitap edecek iyileştirme çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda İstanbul Şehir Hatları AŞ tarafından yıl içerisinde aşağıdaki çalışmalar tamamlanmıştır.

Yapım ve Restorasyon Çalışmaları

Yeni İnşa Çalışmaları

Haliç Tersanesi'nde 50 Deniz Taksi, 2 deniz dolmuşu, 1 çevre kontrol teknesi ve 3 deniz yüzeyi temizlik teknesi ile başlayan yeni inşa çalışmaları 2023 yılında başlanan 2 palamar bot, 1 pilot bot ve 1 atık toplama gemisi projeleri ile devam etmiştir.

Restorasyon Çalışmaları

Kızıltoprak (Mavi Karadeniz) Vapuru Restorasyon Projesi

1988 yılında İstinye Tersanesi'nde inşa edilen 750 kişilik yolcu kapasiteli Kızıltoprak Vapuru, 1988-2010 yılları arasında İstanbul Şehir Hatları AŞ filosunda hizmet vermiştir. 2010 yılında Trabzon Büyükşehir Belediyesine hibe edilen vapur, Mavi Karadeniz ismini alarak çeşitli amaçlar için değerlendirilmiştir. 2022 yılında restore edilerek filoya kazandırılmak üzere İstanbul Şehir Hatları AŞ tarafından alınmıştır. Makinelerin tüm parçaları yenilenerek bakımları yapılan Kızıltoprak Vapuru'nun makine gücünün D tipi gemilere göre daha küçük ve yolcu kapasitesinin az olması nedeniyle yakıt tüketimi ve karbon salımının daha düşük olacağı öngörülmüştür.

Tüm bu işlemlerin ardından vapur, İstanbul Şehir Hatları

Kızıltoprak Vapuru

AŞ gemi ve tamir personeli ile 58 saat süren seferin ardından Ağustos 2022'de İstanbul'a getirilmiştir. Haliç Tersanesi'nde restorasyon çalışmaları tamamlandıktan sonra ise Nisan 2023'te seferlerine yeniden başlamıştır. Kızıltoprak Vapuru; Beşiktaş-Kadıköy, Bostancı-Adalar Ring Hattı, Boğaz Gidiş-Geliş, Kabataş-Adalar, Eminönü-Kadıköy, Karaköy-Kadıköy, Uzun Boğaz Turu, Kısa Boğaz Turu, Mehtap Turu, Eminönü-Üsküdar hatlarında hizmet vermektedir.

İsmail Hakkı Durusu Vapuru Restorasyon Projesi

1985 yılında Haliç Tersanesi'nde, Karşıyaka ismiyle inşa edilen vapur ilk olarak İzmir'de çalışmıştır. 1.500 kişilik kapasiteye sahip olan vapurun ismi, 19 Mayıs 1999'da Türkiye Denizcilik İşletmeleri tarafından İsmail Hakkı Durusu olarak değiştirilmiş ve bu tarih itibarıyla İstanbul'da Eminönü-Kadıköy, Eminönü-Üsküdar, Karaköy-Kadıköy, Kabataş-Adalar, Beşiktaş-Adalar Hatları ile Uzun Boğaz Turunda hizmet vermiştir. 2016 yılına kadar hizmet veren vapurun Zonguldak İl Özel İdaresi'ne devri söz konusu olmuş ancak uygulama sonuçlanmadığı için İsmail Hakkı Durusu bu tarihten itibaren Haliç Tersanesi'nde bekletilmiştir. Ardından Haliç Tersanesi'nde restorasyon çalışmalarına başlanan geminin söküm işleri ve su üstü sac yenileme işleri tamamlanmıştır. Havuzlanması ve su üstü donatım çalışmaları devam eden geminin 2024'ün ilk çeyreğinde sefere hazır hâle getirilmesi planlanmaktadır.

İsmail Hakkı Durusu Vapuru

Turan Emeksiz Vapuru Restorasyon Projesi

1961 yılında İşkoçya-Glasgow'da inşa edilen, 2008 yılında Bursa-Mudanya Belediyesine devredilen ve 46 yılı aşkın süredir İstanbul Şehir Hatları AŞ filosunda hizmet veren vapur, 2010 yılında Mudanya Belediyesine hibe edilmiş ve ilçe belediyesi tarafından gemi otel olarak kullanılmıştır. 2022 yılında ise kültürel mirası korumak ve yeniden İstanbullularla buluşturmak amacıyla ilçe belediyesinden alınarak Haliç Tersanesi'ne getirilmiş ve restorasyon çalışmalarına başlanmıştır. 2023 yılında da restorasyon çalışmalarına devam edilen vapurun, kamu faydası yaratacak projelerde yer alması için projelendirme aşaması tüm hızıyla devam etmektedir.

Turan Emeksiz Vapuru

Bakım-Onarım Çalışmaları

Gemilerde Yapılan Bakım-Onarım Çalışmaları

Sene boyunca yolcuların güvenliği ve konforu için gemilerde yapılan bakım-onarım çalışmaları kapsamında;

- Filomuzda bulunan 23 geminin class sörveyi, 6 geminin special (yenileme) sörveyi, 44 Deniz Taksi'nin liman sörveyi tamamlanmış olup uygunsuzluk tespit edilmemiştir.
- 20 gemide ISM/SMC kapsamında dış denetim, 12 gemide iç denetim gerçekleştirilmiş olup majör uygunsuzluk bulunmamıştır.
- Tüm filonun gürültü emisyon ölçümleri yapılmıştır.
- Serviste olan 26 geminin bakanlık hat izin işlemleri ve "İBB Güzergâh Kullanım Belgeleri" ile ŞH Aşiyan ve ŞH Erguvan feribotları için "Yük Taşıma Belgeleri" alınmıştır.
- ISM / DOC şirket dış denetimi yapılmıştır.
- Gemilerin tüm elektrik bağlantılarının, kabloların ve pano içi donanımının kontrolü yapılmıştır. Termal ölçümleri ile gemilerin köprü üstünden, yeke dairelerine kadar her alanı kontrol edilmiş ve ölçümler sonucu anlık müdahaleler yapılmıştır. Böylece elektrik yangını riskini azaltmak amaçlanmıştır.
- Tüm gemilerin yangın algılama sistemlerinin periyodik bakımları yapılmıştır. Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca gemisinin bütün yangın algılama sistemi ile ŞH-Beyoğlu ve ŞH-Fatih gemilerinin yangın algılama kontrol panelleri yenilenmiştir.
- ŞH-Sarıyer ve ŞH-Fatih gemilerinin yolcu rampaları ile ŞH-Sarıyer gemisinin yolcu salonları yer kaplaması komple yenilenmiştir.
- ŞH-Sarıyer ve ŞH-Fatih gemilerinin alternatör, sevk sistemi ana elektrik motorları ve motor sürücülerinin bakım/onarımları yapılmıştır.
- ŞH-Sarıyer, ŞH-Fatih, ŞH-Kadıköy, ŞH-Hasköy, ŞH-Göksu, ŞH-Durusu ve ŞH-Küçüksu gemilerinin jeneratör overhaulleri yapılmıştır.
- 296 adet elektrik/elektronik arızasına müdahale edilmiştir.

İskelelerdeki Bakım-Onarım ve İyileştirme Çalışmaları

Bu kapsamda; iskelelerde genel düzenleme ve iyileştirme, restorasyon, çevre ve deniz temizliği, aydınlatma çalışmaları yapılmıştır.

Gemilerin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi

2023 yılında engelli yolcular için iskelelerin yanı sıra gemilerde de iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.

- Mevcut rampalar yenilenmeye başlayarak tüm iskelelerde ve hava şartlarında daha elverişli engelli yolcu tahliyesi yapılacak hâle getirilmiştir.
- Mevcut anonslar güncellenmiştir. Yanaşılan iskelelerin isimleri GPS (uydu) bağlantısı ile otomatik olarak anons edilir hâle getirilmiştir.
- Kalkış ve varış anonsları, iskele alanları sisteme girilerek aynı şekilde GPS (uydu) bağlantısı ile otomatik olarak yapılmaya başlanmıştır.
- Engelli tuvaleti bulunmayan gemilere Haliç Tersanesi'nde engelli tuvaleti yapılmıştır. (İsmail Hakkı Durusu, Mustafa Aydoğdu)
- Eski şehit tipi gemilerde ana güverteden yolcu salonlarına geçiş rampaları alçaltılıp engellilerin geçişi için daha kullanışlı hâle getirilmiştir.

Haliç Tersanesi Bakım-Onarım Çalışmaları

Haliç Tersanesi Bakım-Onarım Çalışmaları

Hedef

A2H4 - Akıllı Ulaşım Sistemlerini ve Ulaşım Altyapı Uygulamalarını Artırarak Trafiği Etkin Yönetmek

■ TRAFİK YÖNETİMİ

Akıllı Ulaşım Çalışmaları

Akıllı Ulaşım Sistemleri çalışmaları; Akıllı Ulaşım Sistemleri ve Tünel Elektromekanik Sistemlerinin Bakım-Onarımı ile Ulaşım Yönetim Merkezi, Tünel İşletim Merkezi ve Elektronik Denetleme Sistemleri (EDS) Kontrol Merkezi'nin işletilmesini kapsamaktadır. 2023 yılı sonu itibarıyla 276 adet aktif Akıllı Ulaşım Sistemi hizmet vermektedir.

Tablo 27. Akıllı Ulaşım Sistemleri Çalışmaları (Adet)

Sistem Türü	İmalat Sayısı					Toplam Aktif Sistem Sayısı	Toplam Aktif Sistem Sayısı (Adet)
	2019	2020	2021	2023	2023	2023	
Trafik Gözlem Kameraları	176	21	50	28	31	206	1.555
Sinyalizasyon Sistemleri	54	72	72	92	62	62	2.542
Trafik Ölçüm Sistemi	47	-	7	-	-	6	871
EDS (Sabit+ Mobil EDS)	55	17	6	-	-	-	533
Değişken Trafik İşaretleri (DTİ)	-	-	4	-	-	-	184
Değişken Mesaj Panoları (DMP)	1	-	6	3	2	2	183
Toplam						276	5.868

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2022

Ulaşım Yönetim Merkezi (UYM)

Ulaşım Yönetim Merkezi, kentin farklı bölgelerine konumlandırılmış trafik ölçüm ve gözlem sistemleri aracılığıyla toplanan verileri titizlikle analiz ederek kent içi ulaşımın etkin bir şekilde yönetilmesini sağlamaktadır. Tünel İşletim Merkezi'nden alınan görsel ve sayısal bilgilerle entegre bir çalışma yürüten merkez, 24 saat boyunca gerçek zamanlı gözlem yaparak trafik yönetimini etkin bir şekilde sürdürür. Acil durum müdahaleleri için hızlı ve koordineli çözümler sunar. Ulaşım Yönetim Merkezi, şehir içi ulaşımın karmaşıklığını yönetmek ve optimize etmek için geliştirilmiş bir sistem olup güvenli, düzenli ve verimli bir ulaşım ağı sağlamaya odaklanmaktadır.

Elektronik Denetleme Sistemleri (EDS) Kontrol Merkezi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü arasında yapılan EDS protokolüne istinaden, Belediyemiz personeli ve Emniyet Müdürlüğü personeli Küçükçekmece ilçesinde yer alan EDS Kontrol Merkezi Hizmet Binası'nda birlikte hizmet vermektedir.
Belediyemiz personeli sahada kurulu bulunan EDS Sistemlerinin ile EDS Kontrol Merkezi'nde yer alan server, sunucu ve diğer teknik cihazların 7/24 saat çalışır vaziyette bulunmaları için görev yapmaktadır.
Elektronik Denetleme Sistemleri, kent trafiğinin daha düzenli akışı, kent sakinlerinin can ve mal güvenliğinin sağlanması ve trafikte fazladan kaybedilen zamanın en az indirgenmesi amacıyla kurulmuş sistemlerdir. Ortalama Hız İhlal Tespit Sistemi, Emniyet Şeridi İhlal Tespit Sistemi, Park İhlal Tespit sistemi gibi 11 farklı ihlal tespit sistemi yer almaktadır. 2023 yılı itibarıyla toplam 423 adet sistemden trafik kural ihlalleri tespit edilmektedir. Tespit edilen bu ihlaller İstanbul Emniyet Müdürlüğü personeli tarafından cezai işlemlere dönüştürülmektedir.

Ulaşım Yönetim Merkezi (UYM)

Elektronik Denetleme Sistemleri (EDS), Bakırköy

2023 yılında yapılan protokole konu 425 adet Elektronik Denetleme Sistemi ile trafik kural ihlalleri tespit edilmiştir. Yıl sonu itibarıyla İstanbul genelinde toplam 533 adet EDS bulunmaktadır.

Tünel İşletim Merkezi (TİM)

Belediyemizin sorumluluğundaki tüneller ve alt geçitler, kesintisiz bir şekilde hizmet vermek ve yol güvenliğini sağlamak amacıyla 7/24 olarak Tünel İşletim Merkezi tarafından izlenmektedir. Bu merkez, sadece trafik akışını değil, aynı zamanda kaza, yangın gibi acil durum senaryolarına hızlı ve etkili bir şekilde müdahale ederek trafiği normal akışına döndürme sorumluluğunu üstlenmektedir.
Tünel ve alt geçitlerde gerçekleştirilen düzenli kontroller ve bakım çalışmaları; günlük, haftalık, aylık, altı aylık ve yıllık periyotlarda gerçekleştirilir. Bu kontroller kapsamında, elektrik, elektronik ve elektromekanik sistemler detaylı bir şekilde incelenir ve gerekli bakım işlemleri uygulanır. Bu sayede, tünel içerisindeki dış etkenlerden kaynaklanan sorunlar, özellikle egzoz, partikül madde ve toz gibi unsurlar, en aza indirilir ve tüm sistemlerin sürekli olarak çalışır durumda olması sağlanır. Tünel İşletim Merkezi, tünel ve alt geçitlerde ortaya çıkan yapısal problemlerin çözümü konusunda etkin bir şekilde faaliyet göstermektedir. Bu kapsamda, taşıt yolları, drenaj sistemleri ve benzeri altyapı elemanlarında meydana gelen problemlerin tespiti ve çözümü için ilgili birimlerle koordinasyon sağlanmaktadır. Ayrıca, tünellerin temizlik, buzlanma ve karla mücadele gibi konularda da koordinasyon sağlanarak gerekli önlemler alınmaktadır.
Tünel İşletim Merkezi rutin bakım onarım faaliyetlerinin yanında, tünel elektromekanik sistemlerinden teknik ömrünü tamamlamış veya arızalı halde bulunan donanım veya yazılımlara ilişkin ihtiyaçların belirlenmesi, keşif metrajlarının çıkarılması ve bahse konu eksikliklerin giderilmesi için yürütülmesi gereken ihale süreçlerini yönetmekle sorumludur.
2023 yılı içerisinde toplam 3.054 adet rutin bakım yapılmış, toplam 936 adet arıza giderilmiş ve toplam 422 adet kaza ve benzeri duruma ekiplerimizce müdahale edilmiştir.

Tünel İşletim Merkezi (TİM)

Tablo 28. Tünel İşletim Merkezi Sorumluluğundaki Tünel ve Alt Geçitler

Tünel ve Alt Geçitler	İstikamet	Uzunluk (m)	Toplam Uzunluk (m)
Kâğıthane-Piyalepaşa Tüneli	K-P	1.625	3.250
	P-K	1.625	
Bomonti-Dolmabahçe Tüneli	B-D	2.390	4.750
	D-B	2.360	
Sarıyer-Çayırbaşı Tüneli	S-Ç	2.012	4.024
	Ç-S	2.012	
Harbiye Alt Geçidi		2 x 350	700
Çağlayan Alt Geçidi			1.400
Zorlu (Levazım) Alt Geçidi			500
Cumhuriyet Caddesi (Taksim) Alt Geçidi		2 x 450	900
Halit ULUKURT Tüneli		2 x 680	1.360
Vecdi DİKER Tüneli		2 x 720	1.440
Tantavi Tüneli		2 x 280	560
Ayazağa Alt Geçidi		2 x 250	500
Hasköy-Kasımpaşa Tüneli		2 x 1300	2.600
Emaar Alt Geçidi			350
Şehir Vefa KARAKURDU (Yenikapı) Alt Geçidi		2 x 180	360
Çamlıca Tüneli	Libadiye-Çamlıca Camii T1	1.394	3.667
	Çamlıca Camii-Libadiye T2	1.660	
	Çamlıca Camii-Ring Tüneli T3	613	
Toplam			26.361

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Trafik Ölçüm ve Gözlem Sistemleri

Trafik Ölçüm Sistemleri

Trafik akışına ait trafik ölçüm değerlerinin anlık olarak elde edilmesi amacı ile kurulan smart sensörlerle; şerit bazında araç hızları, araç sayıları, uzunluğuna göre araç sınıflandırmaları, işgaliye verileri ile noktadan noktaya seyahat süreleri ve ortalama hız hesaplanmasında kullanılan 441 adet bluetooth sensör bulunmakta, bu sensörlerin kurulu olduğu noktaya asgari 100 metre uzaklıktan geçen taşıtlarda bulunan cep telefonu, kulaklık, navigasyon cihazı, araç kiti gibi aygıtlardan yayılan Bluetooth ve Wi-Fi sinyallerin algılanmasıyla elde edilen trafik verileri analiz edilerek, Trafik Yoğunluk Haritası ve İBB Cep Trafik mobil uygulaması üzerinden; sürücü, yolcu ve yayalar trafik yoğunluğu ve tahmini seyahat süreleri hakkında bilgilendirilmektedir.
Karla mücadele çalışmalarının yürütülmesi ve asfalt sıcaklıklarının ölçülerek sürücülere önceden bilgi verilmek suretiyle olası kazaların önlenmesi amacıyla kent genelinde 117 adet Otomatik Yol ve Meteoroloji Gözlem Sistemi İstasyonu tesis edilmiş olup bu sistemden elde edilen veriler trafik bilgilendirme sistemleri ile sürücü yolcu ve yayalara iletilmektedir. 2023 yılı içerisinde 6 adet yeni Trafik Ölçüm Sistemi hizmete alınmış olup yıl sonu itibarıyla ile İstanbul genelinde toplam 871 adet trafik ölçüm sistemi bulunmaktadır.

Trafik Gözlem Kameraları

İl geneli ulaşım ağı üzerinde trafik akışını olumsuz yönde etkileyebilecek veya etkileyen olayların en kısa zamanda tespit edilmesi ve mümkün olan en kısa sürede olaylara müdahale edilmesi Trafik Gözlem Kameralarıyla sağlanmaktadır. Trafik Gözlem Kameraları ile kent trafiğinin anlık durumu takip edilmekte, İBB CepTrafik uygulaması, Trafik Yoğunluk Haritası ve paylaşılan kamera görüntüleri ile vatandaşlar, ilgili kamu kurum ve birimleri bilgilendirilmekte, sürücü, yolcu ve yayaların mevcut ulaşım ağını en verimli şekilde kullanmaları sağlanmaktadır. 2023 yılı içerisinde 31 adet yeni imalat, 175 adet revizyon yapılmak üzere toplam 206 adet Trafik Gözlem Kamerası hizmete alınmış olup yıl sonu itibarıyla İstanbul genelinde toplam 1.555 adet aktif Trafik Gözlem Kamerası bulunmaktadır.
Trafik Gözlem Kameralarından elde edilen görüntü ve veriler aşağıdaki kanallardan vatandaşlara sunulmaktadır:

- UYM İnternet Sitesi (http://uym.ibb.gov.tr)
- İBB CepTrafik uygulaması
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Televizyonu (http:// www.ibb.tv)
- Havalimanlarında, AVM'lerde, benzin istasyonlarında vb. halka açık alanlarda

Trafik Bilgilendirme Sistemleri

Değişken Trafik İşaretleri (DTİ)

Değişken Trafik İşaretleri aracılığıyla trafik akışını olumsuz etkileyen; sis, kar, yağmur, buzlanma gibi doğa olaylarını veya hız limiti uygulamalarını, elektronik denetleme uyarılarını, şerit bazlı yönlendirme bilgilerini, taşıt sınırlamalarını ve benzeri durumlarda sürücüleri bilgilendirme ve yönlendirme şeklinde hizmet vermektedir. Yıl sonu itibarıyla İstanbul genelinde 184 noktada toplam 761 adet değişken trafik işareti bulunmaktadır.

Ulaşım Yönetim Merkezi (UYM) Çağrı Merkezi

UYM Çağrı Merkezi'nin temel amacı, sürücü ve yolculara günün her saati anlık yol durumu hakkında bilgi sağlamaktır. Bu merkez, sürücülerin ve yolcuların şehir içindeki seyahatleri sırasında veya seyahat öncesi alacakları bilgiler aracılığıyla yol durumu, yoğunluk ve kaza gibi önemli bilgileri kullanarak seyahatlerini daha etkili bir şekilde planlamalarına olanak tanır.
Sürücüler ve yolcular, UYM Çağrı Merkezi'nden elde ettikleri güncel bilgiler sayesinde şehir içindeki trafik durumunu değerlendirir ve kendilerine sunulan alternatif güzergâhları kullanarak daha akıllıca seyahat edebilirler. Çağrı Merkezi, bu hizmeti sunarken İstanbul genelinde bulunan 1.555 trafik kamerasını kullanarak sadece trafik durumunu değil, aynı zamanda İstanbul'a ilişkin tüm gelişmeleri de takip eder.

Trafik Gözlem Kameraları, Beyoğlu

Değişken Trafik İşaretleri (DTİ), Beşiktaş

Bu sayede, UYM Çağrı Merkezi, şehirdeki trafik akışını izleyerek anlık olarak güncel bilgiler sağlar ve bu bilgileri ilgili birimlerle iletişim kurarak sürücü ve yolculara ulaştırır. Bu entegre yaklaşım, şehir içi ulaşımın daha verimli ve güvenli bir şekilde yönetilmesine katkıda bulunur.

Değişken Mesaj Panoları (DMP)

Değişken Mesaj Panoları ile sürücülerin trafik kazaları, trafik yoğunluğu, hava ve yol durumundaki değişimlerden haberdar edilmesi suretiyle, alternatif güzergâhlara yönlenebilmesi ve yol ağı kapasitesinin etkin olarak kullanılması sağlanmaktadır. Ayrıca Yarı Dinamik Sistemlerde (YDS) olduğu gibi ilgili güzergâhların ortalama seyahat süreleri, Değişken Mesaj Panoları aracılığıyla da paylaşılmaktadır.
Tünel girişlerinde bulunan Değişken Mesaj Panolarıyla ise tünel trafiğine olumsuz etki edebilecek (yüksek araçlar, tehlikeli madde taşıyan araçlar, kamyonlar vb.) taşıtlar için uyarı mesajları ile tünel içinde araç farlarının çalıştırılması bilgileri yayınlanmaktadır. Yıl sonu itibarıyla İstanbul genelinde toplam 183 adet değişken mesaj panosu bulunmaktadır.

Ortalama Seyahat Süreleri ve Trafik Durumu Bilgilendirme Panoları

Yarı Dinamik Sistem (YDS) ve Değişken Mesaj Panoları (DMP) olarak adlandırılan bu sistemler, mevcut trafik bilgilendirme ve yönlendirme levhaları veya TAG'lar üzerine monte edilen LED ekranlarla, sürücülere güzergâhları üzerinde yer alan lokasyonların anlık trafik durumunu ve bu lokasyonlara olan ortalama seyahat sürelerinin bildirilmesi sağlanmaktadır. Bu bilgilendirme; İstanbul genelinde, trafikte seyreden araç hareketlilik verilerinin işlenmesiyle oluşturularak, 24 noktada yer alan Yarı Dinamik Mesaj Sistemi (YDS) ve 79 noktada yer alan Değişken Mesaj Panoları (DMP) ekranlarıyla 103 noktada sunulmaktadır.

İBB CepTrafik

Seyahat öncesinde yol ve trafik durumu öğrenme imkânı tanıyan İBB CepTrafik mobil uygulaması ile sürücü ve yolcular, cep telefonlarını kullanarak, günün her saatinde anlık trafik durum bilgisine ulaşabilmektedir. Trafik yoğunluğuna göre alternatif güzergâh sunulan uygulamada, kullanıcılar cep telefonları ile trafik kameralarına canlı olarak erişebilmekte, Trafik Yoğunluk Haritası'ndan yoğunluk bilgilerini alabilmekte ve yolculuklarını planlayabilmektedirler.
Yıl içerisinde, İBB CepTrafik uygulaması 580.000 kullanıcı tarafından indirilmiş olup İBB CepTrafik uygulamasının güncel aktif kullanıcı sayısı, iOS ve Android versiyonunda toplam 546.000'dir.

İnternet Uygulaması-Trafik Yoğunluk Haritası (uym.ibb.gov.tr)

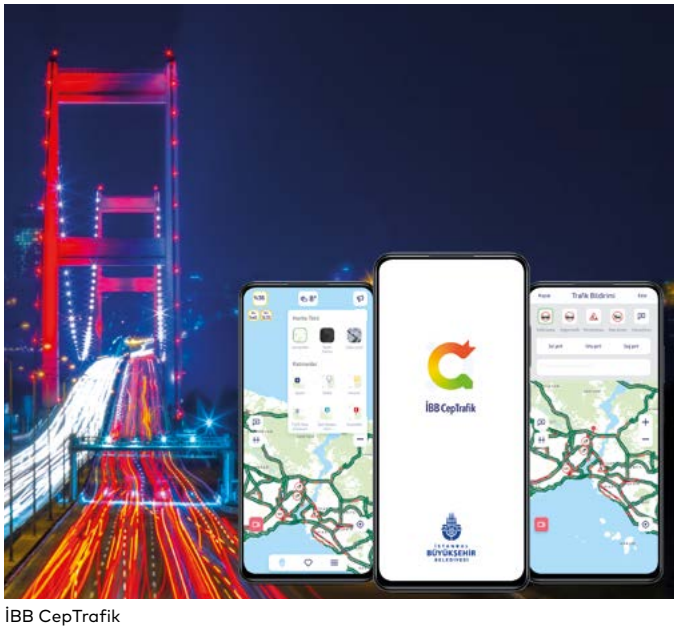
İnternet üzerinden sürücü, yolcu ve yayaları bilgilendirmek ve yönlendirmek, kent genelinde güncel trafik bilgilerine her an ulaşılabilmelerini sağlamak amacıyla Ulaşım Yönetim Merkezi'mizin yayınladığı, canlı trafik kamera görüntüleri, ortalama seyahat süreleri, trafik yoğunluk mesajları gibi kent trafiğine ilişkin bilgilerin yer aldığı interaktif internet sitemiz 2023 yılında günde ortalama 4.400 vatandaş tarafından ziyaret edilmiştir.
Trafik ölçüm sistemleri tarafından Ulaşım Yönetim Merkezi'ne iletilen anlık trafik yoğunluk verileri, Buzlanma Erken Uyarı Sistemi'nden alınan meteorolojik veriler ve diğer birimlerden alınan yol ağları üzerinde bulunan altyapı çalışmalarına ait bilgiler, Trafik Yoğunluk Haritası oluşturulmak suretiyle UYM internet sitesi (http://uym.ibb.gov.tr) altında yayınlanmakta, sürücülerin ve yolcuların ekonomik ve konforlu bir seyahat için alternatif güzergâhlara yönlendirilmeleri ve seyahatlerini planlamaları sağlanmaktadır. Yıl içerisinde UYM web sitesini günlük ortalama 5.100 vatandaş ziyaret etmiştir.

Akıllı Park Sistemleri

Sürücülere güzergâhları üzerindeki en yakın otoparkların anlık doluluk bilgilerini LED ekranlarda gösteren "Akıllı Park Sistemleri", İBB'nin Akıllı Ulaşım Sistemleri alanındaki yenilikçi uygulamalarından biridir. Kent genelinde yaygınlaştırılan Akıllı Park Sistemleri ile sürücülerin en yakın otopark noktalarını kolayca bulabilmeleri ve trafikte oto-

Değişken Mesaj Panoları (DMP), Zeytinburnu

İBB CepTrafik

park bulmak için zaman kaybetmemeleri sağlanmaktadır. İBB tarafından geliştirilen Akıllı Park Sistemleri'nde, İBB Ulaşım Yönetim Merkezi'ne, kent genelindeki otoparkların anlık doluluk bilgileri canlı olarak aktarılmakta ve 7/24 güncellenen bu bilgiler, Ulaşım Yönetim Merkezi'nden ana yollar üzerine yerleştirilmiş 14 adet Akıllı Park Sistemleri aracılığıyla yönlendirme panolarına dinamik olarak iletilmektedir. Böylece, sürücüler güzergâhları üzerinde yer alan en yakın otoparkların güncel doluluk bilgilerine, trafik tabelalarına yerleştirilen LED ekranlar sayesinde ulaşabilmektedir.

Ulaşım Bilgi Sistemi (UBS)

Ulaşım Bilgi Sistemi Portalı ulaşımla ilgili verileri barındıran bir web portalıdır. Harici bir coğrafi bilgi sistemi yazılımı kullanmadan coğrafi sorgulamalar yapmaya olanak sağlayan, içerisindeki altlık haritalar sayesinde sadece arşiv amaçlı değil yeni projelere altlık oluşturacak formatta ve bölgede yapılan tüm çalışmaların değerlendirilebildiği bir yazılımdır. Belediyemiz tarafından alınan UTK ve UKOME Kararlarının sorgulanabilir bir yapıda harita üzerinde gösterilmesi, analiz edilmesi, karar aşamasında mevcut verilerin altlık olarak kullanılması UBS Portal ile sağlanmaktadır.
Ulaşım Bilgi Sistemi Portalı'nın yeni arayüz çalışmasına başlanmış olup kullanıcısına kullanım kolaylığı, daha kolay yöntemlerle veriye erişim ve yeni eklemeleri ile birçok alternatif sağlayacaktır.
Bu kapsamda hâlihazırda kullanımına devam edilen UBS portalının ek geliştirmeleri ile yeni arayüz formatında kullanıcısına sunacağı veri bilgisi kapsamında;

- Güncel olarak UTK ile UKOME karar noktaları, vektörel verileri ve Çözüm Merkezi Başvuruları mekânsal öznitelikleri baz alınarak sisteme işlenmekte,
- Ana arter, Acil Ulaşım Yolları, Protokoller, Karayolları Projeleri ve UBS Arşiv aktif olarak sisteme işlenmekte,
- Eklenilen uygulamalar kapsamında, yakınımda bul, sokak 360, grafik çizimleri, uzaklık ölçüsü, alan ölçüsü ve çizim menüsü de kullanıcısına sunulmuştur.
- Altlık harita listesi içeriğinde birçok görüntü çeşitliliği sağlayarak, güncel Uydu görüntüleri ve şehir haritası ile birlikte sisteme işlenmiştir.

Sinyalizasyon Sistemi Çalışmaları

Ana arterler üzerinde yer alan kavşaklarda, yaya ve taşıt hareketlerini düzenlemek, yaya ve sürüş güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan sinyalize kavşak çalışmalarında, sabit zamanlı sinyal yönetimi, tam trafik uyarlamalı sinyal yönetimi, adaptif sinyal yönetimi, yeşil dalga koordinasyonu, tramvay önceliği gibi çok çeşitli sinyal kontrol teknikleri ile sinyal optimizasyonu çalışmaları alanındaki en ileri teknikler uygulanmaktadır. Taşıtların sinyalize kavşaklarda bekleme sürelerini düşürmek, akıcılığı artırmak, yol akışının gereksiz kesintisini ve zaman kaybını önlemek için sinyalize kavşak bağlantı yollarına "Loop Dedektör" veya "Wireless (Kablosuz) Dedektör" adı verilen algılayıcılar yerleştirilmektedir. Bu sensörler ile bağlantı yolunda araç olup olmaması durumuna göre sinyal süreleri otomatik olarak ayarlanmaktadır. Ayrıca, işitilebilir ses, sözlü mesajlar ve titreşimli yüzeyler vasıtasıyla engellilerin geçişlerine rehberlik eden yaya butonu sinyalizasyon sistemi uygulanmaktadır.
Yıl içerisinde 62 adet Sinyalize Kavşak İmalatı ve 19 adet Sinyalize Kavşak revize çalışması yapılmış olup yapılan yeni imalatlar ve kavşak düzenlemeleri ile İstanbul içinde toplam 2.542 adet sinyalize kavşak hizmet vermektedir.

Tablo 29. Sinyalizasyon Sistem Çalışmaları (Adet)

Sistem Türü	2019	2020	2021	2022	2023	Aktif Sistem Sayısı
Sinyalize Kavşak (İmalat)	54	72	72	73	62	2.542
EYS (Erişilebilir Yaya Sinyali) Kavşak	138	372	494	73	191	981

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Engellilere Yönelik Erişilebilir Yaya Sinyalleri (EYS)

Sinyalize edilmiş olan kavşak ve yaya geçitlerinde, engelli yayalar için maksimum yaya erişebilirliliğinin sağlanması amacıyla gerekli geometrik düzenleme ve yatay düşey trafik işaretlemeleri uygulanmakta, sinyalizasyon sistemine entegre edilen fonksiyonel sesli uyarımlı yaya butonu konulmaktadır. Ülkemizde COVID-19 hastalığının görülmesiyle insanımızın temastan kaçınması amacıyla temassız erişilebilir yaya butonu uygulamasına başlanmıştır. Bu kapsamda kent genelinde 44 adet temassız erişilebilir yaya butonu değişimi yapılmıştır. Ayrıca 147 adet yaya butonunun erişilebilir yaya butonu olarak değişimi sağlanmıştır. Yıl içerisinde temassız ve temaslı olmak üzere toplam 191 adet erişilebilir yaya butonu kavşaklarımıza takılmıştır.

Engellilere Yönelik Erişilebilir Yaya Sinyalleri (EYS)

Adaptif Trafik Yönetim Sistemi (ATAK)

Belediyemiz tarafından geliştirilen ATAK, trafik yoğunluğunu anında değerlendirme, trafik modeli oluşturma ve gerçek zamanlı sinyal optimizasyonu oluşturma özellikleri ile dinamik (gerçek zamanlı) sistemlerin en ileri aşamasında yer almaktadır. Gerçek zamanlı optimizasyon modülü; gecikme ve ortalama durma sayılarını, tüm yaklaşım kolları veya tüm arter için minimize edecek şekilde ideal sinyal sürelerini oluşturmaktadır.
Kentimizde bulunan 2.542 adet sinyalize kavşağın, Yarı Trafik Uyarmalı (yarı dinamik) 1.623 adet, Tam Trafik Uyarmalı (Tam Dinamik) 788 adet ve ATAK Sistemi 72 adet olmak üzere toplam 2.483 adedinde talepli trafik yönetimi uygulanmaktadır.

İstanbul Geneli Ana Arter Yol Kriterlerinin Belirlenmesi

İstanbul için mevcut karayolu ağı üzerinden gelişen dinamikler çerçevesinde ana arter envanterinin gözden geçirilmesi, ana arter sistemine yönelik puanlamanın oluşturulması, ana arterleri ilgilendiren olası akut şok ve kronik streslerin belirlenmesini içeren CBS tabanlı bir model oluşturulmuş ve ilçe belediye temsilcileri ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan görüşmeler ile ana arter yollarının güncelleme çalışmasına devam edilmiştir.

Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları

Engellilere Yönelik Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları

Yaya yürüme alanlarında maksimum güvenliğin sağlanması, engellilerin sosyal hayata katılımında önlerindeki engellerin kaldırılması amacıyla kent genelinde gerçekleştirilen yatay ve düşey trafik işaretlemelerinde; engelli park levhası, kenarı kıvrılmış standart levha, esnek refüjbaşı levhası, T ve S konsol aparatı ve engellilere yönelik yaya geçidi çizgisi çalışmaları yürütülmüştür.

Tablo 30. Engellilere Yönelik Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları (Adet)

Yatay İşaretleme Çalışmaları	2019	2020	2021	2022	2023
Kenarı Kıvrılmış Standart Levha	19.685	16.918	20.786	28.454	24.545
Esnek Refüjbaşı Levhası	67	580	559	52	337
T Konsol Aparatı	854	301	1.662	2.807	1.702
Toplam	20.653	17.854	23.025	31.349	26.584

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Yatay Trafik İşaretleme Çalışmaları (Çizgi)

Sürücü ve yayaların hareketlerini düzenleyerek, trafik ve yol güvenliğini sağlamaya yönelik yatay işaretlemeler; çift kompenantlı, termoplastik ve akrilik boya ile yapılan şerit ve banket çizgileri, pelikan yaya geçidi çizgileri, oklar, yazılı mesajlar, ofset, hız kesici, yol butonları gibi trafik işaretlemelerinden oluşmaktadır.
Çift kompenantlı, akrilik yol boyaları ve termoplastik boya ile yapılan yatay işaretlemeler; uygulama standartları gereği, mevsim şartları göz önüne alınarak gerçekleştirilmektedir. Sürücü, yolcu ve yayaların can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla yıl içerisinde İstanbul genelinde 1.101.818 m² yatay trafik işaretlemesi yapılmıştır.

Tablo 31. Yatay Trafik İşaretleme Çalışmaları

Yatay İşaretleme Çalışmaları	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Termoplastik Çizgi çalışması	m²	773.113	1.039.227	573.404	1.359.833	836.709
Çift Kompenantlı Çizgi Çalışması	m²	68.017	111.030	76.433	125.948	115.059
Klorkauçuk Çizgi Çalışması	m²	89.342	191.668	100.385	109.859	150.050

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Yatay Trafik İşaretleme Çalışmaları, Fatih

Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları

Yol kaplaması dışına dikilen direk ve benzeri elemanlara monte edilen trafik işaret levhaları ile diğer trafik kontrol elemanlarını kapsayan düşey trafik işaret levhaları, sürücü yolcu ve yayaların kullanmakta oldukları yol ağı üzerinde uymak zorunda oldukları kuralların belirtilmesi ve ayrıca yönlendirme, bilgilendirme amacı ile uygulanan işaretlerdir. Düşey trafik işaretlemeleri; trafik uyarı işaretleri, trafik tanzim işaretleri ve trafik bilgi işaretlerinden oluşmaktadır.
Yıl içerisinde yürütülen çalışmalar kapsamında; 54.652 adet düşey trafik işaret ve yön bilgi levhası ile 8.509 adet yol güvenlik elemanı uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Tablo 32. Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları (Adet)

Türü	2019	2020	2021	2022	2023
Kaplama Üstü Trafik Levhası	54	72	412	323	155
Kavşak İçi Yön Bilgi Levhası	3.893	3.044	3.256	2.552	1.867
Standart Trafik Levhası	71.417	57.951	53.347	47.288	43.641
Şerit Ayırıcı Yol Butonu	-	-	709	596	480
CTP (Cam Elyaf Katkılı Polyester)	4.868	12.341	20.036	17.497	4.915
Poliüretan Esnek Dikme	2.579	5.974	6.775	7.075	3.185
Poliüretan Esnek Refüjbaşı	22	704	708	520	337
Çarpışma Güvenlik Bariyeri (Su Dolu)	111	45	12	66	72

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları, Bayrampaşa

Mobil Araçlara Yönelik İletişim Hizmetleri

Trafik Yoğunluğu Öngörü Çalışması

İstanbul geneli D-100, TEM, KMO (Kuzey Marmara Otoyolu), sahil ve şehir içi yollar özelinde veri analitiği ve yapay zekâ teknolojilerinin yardımıyla haftalık ve günlük olarak saatlik yön ve yol detayında trafik yoğunluğu öngörüsüne yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma sonucunda günlük rapor üretilmekte ve yöneticilerle paylaşılmaktadır. Günlük raporda o güne dair tahmin edilen hız ve indeks bilgisi, sonraki 5 günün tahmin edilen indeks bilgisi, en yoğun olması beklenen 15 güzergâh ve yol kesimi, ilçelerin trafik yoğunluk dağılımı ve geçtiğimiz haftaya göre hız değişimi en fazla olan 15 güzergâh bilgileri yer almaktadır.

Trafik Yoğunluğu Anomali Tespit Çalışması

İstanbul geneli D-100, TEM, KMO (Kuzey Marmara Otoyolu), sahil ve şehir içi yollar özelinde trafikteki anomalileri belirlemek ve en granüler detayda (yol ve yön) yaşanan olağan dışı hız düşüşlerini tespit edebilmek amacıyla gerçek zamanlı olarak yol üzerindeki hız sensörlerinden elde edilen verileri değerlendirerek, 5'er dakikalık periyotlarda olağan dışı hız yavaşlamaları tespit edilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
Her 5 dakikada bir çalışan model sonucunda ilgili zaman diliminde tespit edilen anomaliler karakterlerine göre anlık anomali, devam eden anomali ve tıkanıklık olarak ayrılmaktadır.

İstanbul Ulaşım ve Trafik Mükemmeliyeti Projesi (SAS)

Amerika Birleşik Devletleri Ticaret ve Kalkınma Ajansı USTDA ve yazılım şirketi SAS iş birliği ile mevcut trafik koşullarını analiz edilmesi, trafik akışının ve toplu taşıma güzergâhlarını optimize edilmesini, trafik sıkışıklığının öngörülmesi, yönetimi ve geleceğe yönelik uygulamaları hayata geçirmesini sağlayacak ileri düzeyde yapay zekâ ve veri analitiği teknolojisine dayalı gelişmiş yazılım sistemi Belediyemiz bünyesinde kurulmuş olup 2023 yılında kullanılmaya devam etmektedir.
Proje kazanımları:

- İstanbul Trafiğinin %2,8 oranında sapma ile günlük olarak tahmin edilebilmesi,
- Cep Trafik uygulaması üzerinden hedefli bildirimler ile yalnızca bir ayda yaklaşık 5 bin aracın park ederek trafikten çekilmesi, vatandaşın toplu ulaşıma sevk edilmesi,
- İETT Anadolu Garajı'nda otobüs atama optimizasyonu ile %1,7 oranında otobüs kazanımı, %1,5 şoför kazanımı,
- Otobüs bekleme sürelerinin %7 oranında düşürülmesi ile yılda 1,8 milyon TL tasarruf sağlanması, 2023 yılında tamamlanmıştır.

Trafik Eğitim ve Bilinçlendirme Çalışmaları

Belediyemiz tarafından İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğinde okullarda verilen trafik eğitimine destek olmak maksadıyla teorik ve uygulamalı olarak Topkapı, Bağcılar ve Sancaktepe Çocuk Trafik Eğitim Parklarında öğretim programı ile ilişkilendirilmiş olarak öğrencilerimizin trafik bilgi ve becerilerinin artırılmasına ve trafik kurallarına uymanın davranış haline getirilmesine yönelik 4-12 yaş grubu öğrenciler ve tüm özel gereksinimli gruplara trafik eğitimi verilmektedir.
Söz konusu eğitimlere listelerimizde yer alan okullarımız-

Bağcılar Çocuk Trafik Eğitim Parkı

dan öğrencilerin, gönüllülük esasları çerçevesinde yönetmelik hükümleri kapsamında gerekli izin ve onay işlemlerinin İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerince, veli izin belgelerinin okul müdürlüklerince alınarak Çocuk Trafik Eğitimi Destek Çalışmasına katılan öğrenciler ile sorumlu idareci ve öğretmenlerin ulaşımlarının Belediyemizce ücretsiz sağlanması şartıyla ilçe milli eğitim müdürlükleri ile okul müdürlüklerinin denetim ve gözetiminde katılımlar sağlanmaktadır.
Çocuk trafik eğitim parklarımızda, trafik eğitimi ile ilgili olarak okul ortamında öğrenilen bilgilerin gerçek trafik unsurlarının içerisinde barındırıldığı yapay öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Bu ortam gerçek trafik ortamında pekiştirilmesi zor ve tehlikeli olan bilgileri kolayca uygulama fırsatı sunmaktadır. Trafiği oluşturan yol, levha, geçit, ışıklı cihaz, araç ve yaya gibi birçok trafik unsuru Çocuk Trafik Eğitim Parkı'nda öğrencinin okul çağına göre minimize edilerek öğrencinin öğrenme ortamına dâhil edilmektedir. Trafik eğitiminin okullardaki örgün eğitim sistemi ile birlikte yaşam boyu eğitim anlayışı çerçevesinde okul dışı informal eğitimlerle bir bütün oluşturacak şekilde verilmektedir.
Çocuk Trafik Eğitim Parklarımızda yapay bir trafik ortamı oluşturularak çocukların yaşlarına ve olgunluk düzeylerine uygun uygulamalı eğitimler esnasında yaya ya da sürücü olarak kendilerine uygun kararları verebilmeleri sağlanmakta ve olumlu davranışlar geliştirilmektedir.
Yürütülen eğitim çalışmalarının görsel ve yazılı olarak desteklenmesi amacı ile trafik eğitim kitabı, trafik boyama kitabı, trafik levhalı eğitim seti, trafik işaretleri panosu, trafik eğitim ve tanıtım broşürleri, şapka, t-shirt, kalem, trafik temalı defter vb. eğitim dokümanları her yıl güncellenerek hazırlanıp, eğitim verilen öğrenci grupları ve okullarına verilmektedir.
Topkapı, Bağcılar, Sancaktepe Trafik Eğitim Parklarına mesafeleri gözetilerek eğitim yılı öncesi yaz döneminde İstanbul'daki tüm ilçelerden ziyaretleri planlanan okullarımız randevulu gün ve saatlerinde İETT Genel Müdürlüğü araçları ile okullarından alınarak eğitim parklarımıza getirilmektedir.
Planlı eğitim programının dışında kalan tüm okullar (özel okullar, rehabilitasyon merkezleri, bilgi evleri, kolej okulları vb.) http://trafikcocuk.ibb.gov.tr internet sitesinden online randevu oluşturarak kendi ulaşım imkânları ile trafik eğitiminden yıl içinde eğitimi planlanmış diğer okullarımız gibi aynı şartlarda yararlanabilmektedir.
2023 itibarıyla Bağcılar Çocuk Trafik Eğitim Parkı'nda trafik eğitimlerine ek olarak oluşturulan deprem simülasyonu ve sunumlar eşliğinde "Deprem Farkındalık Eğitimleri"de verilmeye başlanmıştır.

Ulaşım Ana Planı Çalışmaları

Ulaşım Talep Tahmin Modeli Çalışmaları

Stratejik düzeyde bir karar destek aracı olan İstanbul Ulaşım Modeli, 4 aşamadan (alt modelden) oluşmaktadır:

- Yolculuk Üretim/Çekim Modeli
- Yolculuk Dağıtım Modeli
- Türel Dağılım Modeli
- Yolculuk Atama Modeli

Dört aşamalı model sonucunda, farklı ulaştırma türleri ile yapılan saatlik ve/veya günlük yolculuklar elde edilmektedir. Ayrıca, test edilen ulaşım sistemi için değerlendirmeye esas alınacak çeşitli performans göstergeleri (yolcu-km, yolcu-saat, araç-km, araç-saat, ortalama hızlar, sera gazı salımları vb.) hesaplanmaktadır.
2023 yılı içerisinde yürütülen modelleme çalışmaları kapsamında, 1.307 trafik analiz bölgesini içeren İstanbul Ulaşım Modeli kullanılarak Aralık 2022 tarihli toplu taşıma yolculuk verileri ile geçerlilik sınaması yapılmış olup planlanan toplu taşıma projelerine ait 2040 yılı hedef yolculuk projeksiyonlarına göre yapılan yolculuk ataması sonucunda fizibilite raporları için girdiler oluşturulmuştur.
Talep Tahmin Modeli'nin esnek yapısı sayesinde üst ölçek plan kararlarından gelen senaryolar modele işlenerek güncellemeler gerçekleştirilmiştir. Planlanan talep yönetimi stratejileri de Ulaşım Ana Planı kapsamında değerlendirilmiştir.

İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı (SKUP): Aşama II-Uygulama Planı Projesi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından AB Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) kapsamında yürütülmekte olan Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı'na tarafımızca sunulan "İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Ulaşım Planı (SKUP) Aşama II. Uygulama Planı" projesinin ihale süreci tamamlanmış olup yüklenici firmalar (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GIZ GmbH (DE), Rupprecht Consult Forschung & Beratung GmbH (DE) ve Yüksel Proje AŞ (TR) den oluşan bir konsorsiyum ile sözleşme yapılarak 23 Haziran 2023 tarihi itibarıyla 30 ay sürecek olan çalışmalara başlanmıştır.
Projenin genel hedefi; İstanbul'da daha güvenli, daha temiz, erişilebilir ve ödenebilir kentsel hareketliliği sağlayarak yaşam kalitesini artırmaktır. Söz konusu proje, ülkemizde ilk kez kentimizde hazırlanan İstanbul SKUP çalışmasını destekleyici nitelikte olup kentsel ulaşım için belirlenen yeşil, adil ve kapsayıcı dönüşüm stratejisinin hayata geçirilmesine yönelik adımları tüm detaylarıyla katılımcılık prensipleri doğrultusunda tarif edecektir.

Ulaşım Ana Planı Çalışmaları (SKUP İstanbul Aşama 2, Lansman)

Proje faaliyetleri aşağıda özetlenmektedir.

- Paydaş analizi
- Vatandaş ve paydaş katılım metodolojisinin belirlenmesi
- Mevcut durum analizi (Hanehalkı ulaşım anketleri, dijital veri analizi vb.)
- İstanbul SKUP için detaylı uygulama planının hazırlanması
- Ulaşım Talep Tahmin Modeli çalışması
- Pilot proje hazırlıkları

1- Otomobil kullanımını azaltmak amacıyla altyapıya ve talep yönetimine ilişkin uygulamalar

a- Kent içi ulaşımda enerji verimliğini artırmak, ulaşımdan kaynaklı sera gazı emisyonlarını azaltmak ve kentsel hava kalitesini artırmak üzere merkezi alanlarda otomobil kullanımını caydırıcı önlemlerin geliştirilmesi (Düşük Emisyon Alanı)
b- Yaya trafiğinin yoğun olduğu alanlarda otomobil kullanımını ve trafik hızını azaltıcı uygulamaların geliştirilmesi

2- Toplu taşımada deniz ulaşımının payını artırmaya yönelik uygulamalar

a- Kıyı ilçelerde iskelelere erişime yönelik pilot çalışmalar
b- Deniz ulaşım ağını genişletmek üzere pilot çalışmalar

3- Yürüme ve bisiklet gibi aktif ulaşım türlerini teşvik etmek üzere yolların yeniden düzenlenmesi için küçük ölçekli uygulamalar

a- Merkezi alanlardaki yayalaşmış alanlara yönelik politika önerilerinin detaylandırılması ve projelendirilmesi
b- Yaya akslarının birbirine bağlanabileceği koridorların oluşturulması ve projelendirilmesi, İstanbul Bisiklet Planı'na ilişkin önerilerin detaylandırılması
c- İstanbul'da çevreye duyarlı aktif ulaşım türlerinin desteklenebileceği fırsat alanlarının araştırılması ve proje önerilerinin geliştirilmesi
d- Mikro-hareketlilik önerileri ile toplu taşımaya erişimin geliştirilmesi

4- Toplu taşımayı teşvik etmek üzere dünyada yaygın olarak uygulanan "Otobüs Öncelikli Şeritler" ve sürdürülebilir ulaşım ve insan odaklı bir yaklaşım olan "Sağlıklı Sokaklar" oluşturmaya yönelik araştırmalar yürütülmesi, fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi, ayrıntılı tasarım ve uygulama dosyalarının hazırlanması

- Beklenen İstanbul depremi ve iklim değişikliği kaynaklı seller öncelikli olmak üzere afetlere ve gelecekteki olası pandemilere dirençli kentsel ulaşımın tesisi için yol haritaları oluşturulması
- SKUP konusunda kapasite artırma çalışmaları (Eğitim ve seminerler, iyi uygulama örneklerinin incelenmesi)
- İletişim kampanyaları

İstanbul SKUP Aşama II. Uygulama Planı Projesi, 12 Aralık 2023 tarihinde İBB Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinlik ile kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Hanehalkı Ulaşım Anket Çalışması

İstanbul SKUP: Aşama II-Uygulama Planı Projesi kapsamında planlanan faaliyetler arasında kent içi hareketlilik ve ulaşımın mevcut durumunun derinlemesine analiz edilmesi ve yeni bir ulaşım modelinin oluşturulması yer almaktadır. Bu kapsamda, İstanbul Ulaşım Modelinin güncel, sürdürülebilir ve aktif olarak kullanılan bir araç haline gelmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi, kentlilerin ulaşım alışkanlıklarının belirlenmesi ve yolculuk verilerinin toplanması amacıyla, fonksiyonel kentsel alan sınırları içerisinde Aralık 2023-Nisan 2024 tarihleri arasında hanelerde yüz yüze görüşme yöntemi ile yaklaşık 75.000 ulaşım anketi ile yol kenarı anketleri yapılacaktır.
Başta yolculuk (hareketlilik) bilgileri olmak üzere sosyo-demografik ve sosyo-ekonomik bilgilerin belirlenmesi ile Aktivite Tabanlı Ulaşım Modelinin (ABM) oluşturulması ve kentteki hareketliliğin analiz edilmesine altlık sağlayacak verilerin temin edilmesi çalışmanın temelini oluşturmaktadır.

Yaya Ulaşımı Ana Planı

Sürdürülebilir ve yaşanabilir planlama ilkelerinden uzak plan kararları ve uygulamalar, günümüzde özel araç odaklı ulaşım sistemlerine bağımlı bir şehir yaşamını beslemektedir. Şehir yaşamının otomobil odaklı bir yaşamı zorunlu kılması öncelikle kısa mesafeli yürüyüşleri azaltarak yürümeyi etkin bir ulaşım modu olmaktan çıkarıp rekreaktif ve spor amaçlı bir faaliyete indirgemiştir.
İstanbul'da kentsel çevre ve yaşam kalitesini artırmak, yaşanabilir, sürdürülebilir, erişilebilir ve dirençli bir şehri desteklemek amacıyla yaya ulaşımını ve erişilebilirliğini artırmak için yürünebilir bir İstanbul vizyonu oluşturmaya, amaç, hedef ve stratejileri belirlemeye, planlama ve uygulama, teşvik, izleme ve değerlendirme çalışmaları yapmaya yönelik Yaya Ulaşımı Ana Planı 2022 yılında tamamlanmıştır.
Yaya Ulaşımı Ana Planı kapsamında "sokağı birlikte kullanmak, yürümeyi bir ulaşım türü olarak tanımlamak, yürümeyi teşvik etmek ve yürümeyi yönetmek" olarak belirlenen 4 temel amaç doğrultusunda; planlama çalışmaları yürütülmekte, İBB'nin diğer birimleri ile etkileşimli proje çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Otopark Ana Planı

İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Ulaşım Planı ve Birleşmiş Milletler "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları" ile uyumlu, otopark sorununun çözümüne yönelik bir yol haritasının oluşturulduğu, bilimsel teknikler ve veriye dayalı, güncel tutulabilen, aynı zamanda otopark talep sorgusu yapabilecek bir "Analitik Model"in de geliştirildiği "İstanbul Otopark Ana Planı" 2022 yılında tamamlanmıştır.
İstanbul'un otopark sorununun çözümüne yönelik bir yol haritası oluşturularak, belirlenen vizyon, amaç, hedefler ve stratejiler doğrultusunda İstanbul'un otopark sorununa yenilikçi yaklaşımlar ile çözümler geliştirilen, kamu kaynaklarının verimli kullanılmasının hedeflendiği İstanbul Otopark Ana Planı kapsamında Park Et, Devam Et sisteminin yaygınlaştırılmasına ve mekanik/tam otomatik otoparkların oluşturulması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır.

Toplu Ulaşım Odaklı Geliştirme

İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Ulaşım Planı vizyonu doğrultusunda; arazi kullanım dokusu ile ulaşım planlama stratejilerinin birlikte değerlendirilip kararlar alınması ve kentsel ulaşım sistemlerinin kapasitelerine uygun kullanılması gibi kriterleri temel alan, bir toplu taşıma istasyonu/durağı çevresinde, kompakt ve karma kullanımlı gelişim yaratarak farklı hizmet alanlarına araçsız erişilebilen yürünebilir çevreler tasarlamayı amaçlamaktadır.
Bu çalışma; oluşturulacak olan "Toplu Ulaşım Odaklı Geliştirme Modeli"nin uygulanabilirliğini, uygulamaya yönelik stratejilerin belirlenmesini, literatür ve mevzuat araştırmalarının yapılmasını, belirlenecek olan alanların söz konusu model bağlamında incelenmesini, en verimli ve en iyi kullanım analizlerinin yapılmasını ve tasarıma yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

Ulaşım Karar Sistemleri

Ulaşım Çalışmaları Kapsamında Alınan Kararlar

Ulaşım çalışmaları kapsamında;

- 1/100.000, 1/25.000, 1/5.000, 1/1.000 ölçekli planlar ve plan tadilat teklifleri, plan kriterleri doğrultusunda değerlendirilerek, ulaşım görüşlerine yönelik Plan Değişikliği Komisyonu (PDK) Kararları,
- 5216 sayılı Kanunu'nda Büyükşehir Belediyesinin görev yetki ve sorumluluk alanında kalan yerlerde ulaşım ve trafik ile ilgili Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) Kararları
- İstanbul genelinde gerçekleştirilmesi planlanan ulaşım projeleri ve diğer yatırım projeleri için Ulaşım ve Trafik Düzenleme Komisyonu (UTK) Kararları,

alınmaktadır.

Tablo 33. Ulaşıma Yönelik Alınan Karar Türü ve Sayıları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Plan Değişikliği Komisyonu (PDK) Kararları	1.089	291	306	258	258
Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) Kararları	135	172	432	754	228
Ulaşım ve Trafik Düzenleme Komisyonu (UTK) Kararları	2.931	1.982	2.773	3.309	3.671
Toplam	4.181	2.465	3.511	4.321	4.157

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

UKOME Toplantısı

Hedef

A2H5 - Altyapı Kazı İşlerini En Aza İndirgemek İçin Yeni Yöntem-Teknoloji Uygulamalarını ve Altyapı Yönetiminde Entegrasyonu Geliştirmek

ALTYAPI KOORDİNASYON

Altyapıya Yönelik Koordinasyon Faaliyetleri

Kazı Ruhsatı

Vatandaşlarımızın kendilerinin ya da AYEDAŞ, BEDAŞ, İSKİ, İGDAŞ, TEİAŞ, TELEKOM ve İSTELKOM gibi kurumların yapmış oldukları kazılara verilen ruhsat talepleri kayda alındıktan sonra ortalama 5 gün içinde değerlendirilmektedir.

Altyapı Koordinasyon Çalışmaları, Zeytinburnu

Altyapı Koordinasyon Çalışmaları, Zeytinburnu

Tablo 34. Kazı Ruhsatı Verilen Kurumlar ve Ruhsat-Metraj Miktarı

Kazı Ruhsatı Verilen Kurum/ Şahıs	2019		2020		2021		2022		2023	
	Ruhsat (Adet)	Metraj (m)	Ruhsat (Adet)	Metraj (m)	Ruhsat (Adet)	Metraj (m)	Ruhsat (Adet)	Metraj (m)	Ruhsat (Adet)	Metraj (m)
AYEDAŞ	7.098	189.707	6.312	258.637	4.031	70.634	1.692	31.283	1.576	485.92
BEDAŞ	10.408	350.542	6.753	417.718	4.953	289.319	4.228	103.387	3.682	113.985
İGDAŞ	5.205	296.308	6.650	248.453	2.543	61.256	959	35.218	839	32.726
İSKİ	15.320	865.170	16.424	729.762	33.902	601.350	49.692	575.692	46.876	504.646
TELEKOM ANADOLU	4.605	77.989	7.085	120.517	2.241	33.004	438	8.673	430	9.456
TELEKOM AVRUPA	4.865	90.107	5.794	131.948	2.460	45.644	700	15.896	604	13.980
Diğer Altyapı Kurumları*	2.699	301.299	6.053	449.584	4.109	336.298	2.187	553.365	2.016	251.504
Toplam	55.029	2.337.322	55.071	2.356.619	54.239	1.437.505	59.896	1.323.514	56.023	974.889

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023
*Diğer Altyapı Kurumları; İBB Birimleri, İlçe Belediyeler, İl Emniyet, Fiber Kurumları, Gerçek ve Tüzel Kişiler

Hedef

A2H6 - Karayolu Sistemleri Altyapısını Güçlendirmek ve Sürdürülebilir Kılmak

■ KARAYOLU SİSTEMLERİ

Araç sayısındaki artış doğrultusunda kent içi ulaşımda yaşanan trafik problemlerinin çözümüne yönelik ulaşım altyapısının geliştirilerek mevcut yol ağı kapasitesinin artırılmasına gereksinim duyulmaktadır.

Belediyemizce İstanbul'un karayolu ulaşım sisteminin mevcut özellikleri göz önünde bulundurularak talep tahmin modeli ile gelecek projeksiyonu tespit edilmekte ve ulaşım taleplerinin gerektirdiği önlem ve yatırımlara yön verecek etüt, plan ve proje çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

İstanbul'da trafik sorunu yaşanan yol ağı kesimlerinde ve kavşak noktalarında yolculuk süresi ve trafik yoğunluğunun azaltılması, trafik güvenliğinin sağlanarak kazaların önlenmesi amacıyla yol ağı altyapısının geliştirilerek kapasitesinin artırılması çalışmaları kapsamında, hizmetlerin geliştirilebilmesi için yeterli donanıma ve bu konuda uzman elemanlara sahip kuruluşlardan da ihale yoluyla hizmet alımı sağlanmaktadır.

Ayrıca uzun vadeli, büyük yatırım gerektiren projelere kısa vadeli ve az yatırımla gerçekleştirilebilecek düzenlemelerin birlikteliği sağlanmakta, bu amaçla ulaşım sistem bütünlüğünü gözeten projeler hazırlanmaktadır.

Yol, Kavşak, Üst Geçit, Alt Geçit, Köprü Çalışmaları

Yol ve Kavşak Çalışmaları

Kent içi ulaşımda yaşanan trafik problemlerinin çözümüne yönelik ulaşım altyapısının geliştirilerek mevcut yol ağı kapasitesinin artırılması gereksinimi, şehir içindeki araç sayısında yaşanan artış ile daha da önem kazanmıştır.

Bu doğrultuda Belediyemizce İstanbul'un karayolu ulaşım sisteminin mevcut özellikleri göz önünde bulundurularak Talep Tahmin Modeli ile gelecek projeksiyonu tespit edilmekte ve ulaşım taleplerinin gerektirdiği önlem ve yatırımlara yön verecek etüt, plan ve proje çalışmaları ivedilikle gerçekleştirilmektedir.

İstanbul'da trafik sorunu yaşanan yol ağı kesimlerinde ve kavşak noktalarında yolculuk süresi ve trafik yoğunluğunun azaltılması, trafik güvenliğinin sağlanarak kazaların önlenmesi amacıyla yol ağı altyapısının geliştirilmesi ve kapasitesinin artırılması çalışmaları kapsamında, hizmetlerin iyileştirilmesi için yeterli donanıma ve bu konuda uzman elemanlara sahip kuruluşlardan hizmet alımı sağlanmaktadır.

Ayrıca kısa vadeli ve az yatırımla gerçekleştirilebilecek düzenlemelerin uzun vadeli, büyük yatırım gerektiren projeler ile birlikteliği sağlanmakta, bu amaçla ulaşım sistem bütünlüğünü gözeten projeler hazırlanmaktadır.

Tablo 35. İnşaatı Tamamlanan Yol ve Kavşaklar

İlçe	Proje
İstanbul Geneli	Beykent-İBB Sosyal Tesisleri Durakları Arası Metrobüs Yolu İnşaatı
İstanbul Geneli	Cevizlibağ-Mecidiyeköy Durakları Arası Metrobüs Yolu İnşaatı
Arnavutköy	Yassıören-Hadımköy Yolu İnşaatı
Arnavutköy	Boyalık Mahallesi, Boyalık Mezarlığı Yolu İnşaatı
Ataşehir	Atatürk Caddesi Kızılbegonya Sokak Kesişimi Kavşak Düzenleme Çalışması
Çatalca	Hallaçlı-Aydınlar Yolu İnşaatı (Beton Yol)
Çatalca	Çayırdere-Hallaçlı Yolu İnşaatı (Beton Yol)
Esenyurt	Alkop Caddesi-Erzurum Kongre Caddesi Arası 1587 Sokak ile 1592 Sokak Yol ve Ortak Altyapı İnşaatı
Fatih	Unkapanı Kavşağı Köprüsü İnşaatı
Kadıköy	D-100 Karayolu Bostancı Alt Geçiti ve Bağlantı Yolları İnşaatı
Küçükçekmece - Avcılar	Gümüşpala Mevki D-100, Kuzey Yan Yolu D-100 Katılımı Düzenleme İnşaatı

Tablo 35. İnşaatı Tamamlanan Yol ve Kavşaklar (Devamı)

İlçe	Proje
Maltepe	Maltepe Bağdat Caddesi Alt Geçit İnşaatı
Maltepe	Fındıklı Mah. Vatan Sokağı ile Candostum Sokağı Yol Genişletilmesi, Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Maltepe	Esenkent Mahallesi Atlas Sokak ve Özmen Sokak arası Yeni İmar Yolu Açılması
Maltepe	Başıbüyük Yolu Caddesi, Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi Kampüsü Araç Giriş Çıkışı ve Can Dostum Sokağı ve Bağlantı Kolları Genişletilmesi
Silivri	KİPTAŞ Konutları 3. - 4.Etap Yol Düzenleme İnşaatı
Silivri	Selimpaşa Kavşak ve Alt Geçit İnşaatı
Sultangazi	Yayla Mahallesi, Yayla Mezarlığı Yolu İnşaatı
Sultangazi	Habipler Mahallesi (Cebeci) Ambar Binası Çevre Düzenleme İnşaatı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

KİPTAŞ Konutları 3.-4.Etap Yol Düzenleme İnşaatı, Silivri

Beykent-İBB Sosyal Tesisleri Durakları Arası Metrobüs Yolu İnşaatı, İstanbul Geneli

D-100 Karayolu Bostancı Alt Geçiti ve Bağlantı Yolları İnşaatı, Kadıköy

Tablo 36. İnşaatı Devam Eden Yol ve Kavşaklar

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Avcılar	Petrol Ofisi Caddesi Yol ve Altyapı İnşaatı	80	2024
Bakırköy	Ayamama Üzeri Köprü İnşaatı	35	2024
Beşiktaş - Şişli	Dolmabahçe-Levazım Arası Tüneli ve Levazım Tünel Bağlantı Kavşağı	31	2027
Çekmeköy	Taşdelen Mahallesi Şile Yolu Yenidoğan Kavşağı İnşaatı	19	2024
Esenler	İpekyolu Caddesi Tekstilkent Caddesi Kesişimi Yol ve Kavşak İnşaatı	50	2024
Kadıköy	Kadıköy Fikirtepe İmar ve Ulaşım Yolu Ortak Altyapı İnşaatı (2. Etap)	90	2024
Kadıköy	D-100 Karayolu Uzunçayır Kavşağı Eksik Kalan Köprü ve Yol İnşaatı	73	2024
Sancaktepe	Sancaktepe Yol İnşaatı (Resim İstanbul Önü)	70	2024
Silivri	Selimpaşa Yanyol İnşaatı	45	2024
Silivri	Danamandıra-Sinekli Yol İnşaatı (Beton Yol)	25	2024
Tuzla	D-100 Karayolu Tuzla İçmeler Kavşağı-Hünkâr Çayırı Yol Ayrımı arasında Eksik Kalan Yan Yolları Altyapı ve Üstyapı İnşaatı	65	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Danamandıra-Sinekli Yol İnşaatı, Silivri

İpekyolu Caddesi Tekstilkent Caddesi Kesişimi Yol ve Kavşak İnşaatı

Selimpaşa Yanyol İnşaatı, Silivri

Tablo 37. Tamamlanan Yol ve Kavşak Projeleri

İlçe	Proje
Arnavutköy	Ömerli Mahallesi, Porsuk Sokak Bağlantı Yol Projesi
Ataşehir	Baraj Yolu Caddesi-Dudullu Caddesi ve Çevresi Yol, Kavşak Projesi
Ataşehir	Cemalpaşa Sokak Yol, Kavşak Projesi (Fetih Mahallesi, Ünaydın Sokak ve Yağmur Sokak Geometrik Düzenlemesi)
Ataşehir	Sarı Harman Sokak Yol, Kavşak Projesi
Başakşehir	Şamlar Mevkii, İstiklal Caddesi (19 Mayıs Caddesi - Kınalıada Caddesi Arası) Yol Rehabilitasyon Revize Projesi
Bayrampaşa	Yenidoğan Mahallesi, Sağmalcılar Kavşağı (Abdi İpekçi Caddesi Bağlantısı) Geometrik Düzenleme Projesi
Bayrampaşa	Yahya Kemal Caddesi-Akpınar Caddesi Kesişimi Yol, Kavşak Projesi
Beykoz	Çavuşbaşı Cumhuriyet Caddesi Geometrik Düzenleme Projesi
Beylikdüzü	Ali Çebi Caddesi Bağlantısı D-100 Karayolu Üzeri U Dönüşü Köprüsü Projesi
Beylikdüzü	Liman Caddesi Yol, Kavşak Projesi
Beylikdüzü	Kavaklı Mahallesi, Batı Trakya Bulvarı-Bağlar Caddesi Kesişimi Geometrik Düzenleme ve Sinyalizasyon Projesi
Beylikdüzü	Yakuplu Mahallesi, Hürriyet Bulvarı Ön Projesi
Beylikdüzü	Hürriyet Bulvarı-Liman Caddesi Bağlantı Yol Projesi
Büyükçekmece	D-100 Karayolu Mimaroba Kavşağı, Muratçeşme Yönü Kavşak Kolu Projesi
Büyükçekmece	Eski Silivri Caddesi-Çatalca Yolu Caddesi Kesişimi ve İsmetpaşa Cadddesi-Çatalca Yolu Caddesi Kesişimi (KGM Uhdesinde) Geometrik Düzenleme Projesi
Büyükçekmece	Yiğittürk Caddesi-Aksaray Caddesi Arası İmar Yolu Projesi
Büyükçekmece	TEM Hadımköy Kavşağı-D-100 TÜYAP Kavşağı Arası Hadımköy Yolu Caddesi (Alkent Kavşağı) Revize Yol, Kavşak Uygulama Projesi
Çekmeköy	Taşdelen Mahallesi, Şile Yolu, Yenidoğan Kavşağı Yol, Kavşak Revize Uygulama Projesi
Esenyurt	TEM Otoyolu Hadımköy Kavşağı, Hadımköy-İstanbul Caddesi Bağlantı Kolu Projesi
Esenyurt	Doğan Araslı Bulvarı-Atatürk Bulvarı-Cemalpaşa Caddesi-Süleyman Demirel Caddesi Kesişimleri Kavşak Projesi
Esenyurt	Selahaddin Eyyubi Mahallesi, 1618. Sokak Yol Ön Projesi
Esenyurt	Örnek Mahallesi, 1617. Sokak Yol Ön Projesi
Eyüpsultan	Kemerburgaz Yolu ile Cendere Yolu Arası Bağlantı Yolu Yol, Kavşak Projesi
Eyüpsultan	İhsaniye Mahallesi İstanbul Caddesi Genişletme Projesi
Eyüpsultan	Ağaçlı Köy Yolu Ön Projesi
Eyüpsultan	Alibeyköy Mahallesi, Atatürk Caddesi-Fatih Sultan Mehmet Bulvarı Arası Dere Köprüsü ve Bağlantı Yolu Projesi
Fatih	Aksaray Meydanı ve Çevresi Trafik ve Geometik Düzenleme Revize-2 Projesi
Kadıköy	Emin Ali Paşa Caddesi Geometrik Düzenleme ve Trafik Sirkülasyon Projesi
Kadıköy	Göztepe Kavşağı-Bostancı Kavşağı arası D-100 Güney Yanyol Projesi
Kadıköy	Rıhtım Caddesi ile Albay Faik Sözdener Caddesi Atıksu, Yağmursuyu, İçmesuyu Projesi
Küçükçekmece	Halkalı Mahallesi, 219 Sokak-220 Sokak Bağlantısı İmar Yolu Projesi
Küçükçekmece	Atakent Mahallesi, TEM Güney Yan Yol- 1.Cadde Bağlantısı İmar Yolu Projesi
Maltepe	Başıbüyük Mahallesi, Başıbüyük Yolu Caddesi Düzenleme Projesi
Pendik	Teknokent Bulvarı-Teknopark İstanbul Giriş-Çıkış Kavşak Düzenleme Projesi
Sancaktepe / Sultanbeyli	Mimar Sinan-Paşaköy Mahalleleri Baraj Yolu Caddesi Düzenleme Projesi
Sarıyer	Maslak Ayazağa Caddesi-Hadım Koruyolu Caddesi Kesişimi Kavşak Revize Projesi
Sarıyer	Ferahevler Mahallesi Güngör Sokak-Darüşşafaka Caddesi Arası İmar Yolu Projesi
Sarıyer	Maslak Ayazağa Caddesi Yol, Kavşak Projesi
Sarıyer	Huzur Mahallesi, Barbaros Caddesi - Fatih Caddesi Geometrik Düzenleme Projesi
Silivri	Otogar Yol, Kavşak Projesi
Sultangazi	Cumhuriyet Mahallesi T4 Habipler Tramvay Hattı Cumhuriyet Mahallesi Durağı Çevresi Geometrik Düzenleme Projesi
Tuzla	Aydınlı Mahallesi Meyve Sebze Hali Bağlantı Yolu Projesi
Tuzla	Tuzla Kavşağı-Şifa Mahallesi Arası D-100 Karayolu, Kuzey-Güney Yan Yol Üzeri Muhtelif Yerlerde Revize Geometrik Düzenleme Projesi
Ümraniye	Küçüksu-Tantavi Tüneli Arası TEM Bağlantı Yolu Yan Yolları (Suiş Caddesi-Estergon Caddesi Arası) Revize Kavşak Projesi
Ümraniye	Fatih Sultan Mehmet Caddesi ile Küçüksu Caddesi Bağlantı Yol, Kavşak Projesi
Üsküdar	Süvari Sokak Köprü Ön Projesi
Üsküdar	Libadiye Caddesi-Bulgurlu Caddesi Kesişimi Yol, Kavşak Projesi
Zeytinburnu	Topkapı Mevki İBB Ek Hizmet Binası Bağlantıları Yol, Kavşak Projesi
Zeytinburnu	Davutpaşa Çifte Havuzlar Caddesi Yol, Kavşak Projesi

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

TEM Hadımköy Kavşağı-D-100 TÜYAP Kavşağı Arası Hadımköy Yolu Caddesi (Alkent Kavşağı) Revize Yol, Kavşak Uygulama Projesi (Render), Büyükçekmece

Tablo 38. Devam Eden Yol ve Kavşak Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Tarihi
Ataşehir	Şehit Cahar Dudayev Caddesi ve Çevresi Yol, Kavşak Projesi	2024
Ataşehir	Baraj Yolu Caddesi ve Çevresi Yol, Kavşak Projesi	2024
Ataşehir, Sancaktepe, Ümraniye	İMES Kavşağı ile Samandıra Köprülü Kavşağı Arası TEM Kuzey-Güney Yanyolları Düzenleme Projesi	2024
Bahçelievler	Yalçın Koreş Caddesi-Halkalı Güneşli Kavşağı Bağlantısı Yol, Kavşak Düzenleme Projesi	2024
Bahçelievler	Kocasinan Mahallesi, Kemal Sunal Caddesi-20 Temmuz Sokak Kesişimi Üst Geçit Projesi	2024
Bağcılar	Mahmutbey Köprü Caddesi-Taşocağı Yol Kesişim ve Bölge İdare Mahkemesi Köprü Caddesi-O3 Güney Yan Yol Kesişim Yol, Kavşak Projesi	2024
Bağcılar	Batışehir Caddesi, Hüseyin Karaaslan Caddesi, Matbaacılar Caddesi, Yan Yol, Veysel Karani Caddesi Kesişimi Yol, Kavşak Revize Düzenleme Projesi	2024
Başakşehir	Altınşehir Mevkii, Yanyol Caddesi-Eski İstanbul Caddesi-2201 Sokak Kesişimi Kavşak ve TEM Yan Yol Düzenleme Projesi	2024
Beykoz	Riva Caddesi-Hekimoğlu İsmail Caddesi Kesişimi Kavşak Düzenleme Projesi	2024
Beylikdüzü	Adnan Kahveci Mahallesi, Anadolu Caddesi-Osmanlı Caddesi Kesişimi ve Osmanlı Caddesi-Kuşdili Caddesi Kesişimi Geometrik Düzenleme ve Sinyalizasyon Projesi	2024
Büyükçekmece	Yiğittürk Caddesi-Aksaray Caddesi Arası İmar Yolu Projesi	2024
Çatalca	Şair Necmettin Halil Onan Bulvarı İle O6 Çatalca Subaşı Yolu Kavşağı Arası Bağlantı Yolu Projesi	2024
Esenler	Kışla Atışalanı Caddesi ile Eski Edirne Asfaltı Caddesi Geometrik Düzenleme Projesi	2024
Kadıköy	Eğitim Mahallesi, Hasanpaşa İETT Garajı Metrobüs Giriş-Çıkış Projesi	2024
Kadıköy	Göztepe Kavşağı ile Tuzla İlçesi, Çayırova Kavşağı Arası D-100 Karayolu Kuzey-Güney Yanyollar Revize Projesi	2024
Kâğıthane	Yeşilce Mahallesi, Yunus Emre Caddesi ve Hümeyra Sokak Çevresi Sirkülasyon Çalışması	2024
Kâğıthane	Halil Rahman Caddesi ve Yunus Emre Caddesi Kesişimi Halil Rahman Kavşağı ve Geometrik Düzenleme Projesi	2024
Kâğıthane	Gürsel Mahallesi Trafik Sirkülasyon Projesi	2024
Kâğıthane	Çeliktepe Mahallesi Trafik Sirkülasyon Projesi	2024
Maltepe	Başıbüyük Yolu Caddesi Düzenleme Projesi	2024
Sancaktepe	Osmangazi Caddesi-Yakacık Caddesi Arası İmar Yolun TEM Otoyolu Geçişi Yol, Kavşak Düzenleme Projesi	2024
Sancaktepe	Şehit Hasan Çelik Caddesi-Sultanbeyli İlçesi Kuran Kursu Caddesi Arası Yol, Kavşak Projesi	2024
Silivri	Balaban Mahallesi, Kalekapı Sokak (Böğürtlen Sokak İle Gümüşkumsal Caddesi Arası) Yol Ön Projesi	2024
Silivri	Selimpaşa Kavşağı Revize Uygulama Projesi	2024
Şile	Göksu-Denizli Mahalle Girişi Köprü Projesi	2024
Tuzla	15 Temmuz Kavşağı ve Tersaneler Bölgesi Düzenleme Revize Projesi	2024
Ümraniye	Turgut Özal Caddesi Bağlantısı İMES Kavşağı ve Çevresi Yol, Kavşak Projesi	2024
Ümraniye	Turgut Özal Bulvarı-Sütçü İmam Caddesi Arası (Hatboyu Caddesi) İmar Yolu Projesi	2024
Ümraniye	Akdeniz Caddesi Yol, Kavşak Projesi	2024
Ümraniye	Kemerdere Deresi, Şile Otoyolu Menfez Geciş Projesi	2024
Üsküdar	Derem Sokak ile Sarnıç Sokak Arası İmar Yolu Projesi	2024
Üsküdar	Ünalan Mahallesi, Ayazma Caddesi Geometrik Düzenleme ve Trafik Sirkülasyon Projesi	2024
Zeytinburnu	Merkezefendi Mahallesi, 3284 Ada, 58 Parsel Numaralı Taşınmaz Çevresindeki Yol Projesi	2024

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Yaya Üst Geçit Çalışmaları

Tablo 39. İnşaatı Tamamlanan Yaya Üst Geçitlerinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi

İlçe	Proje
İstanbul Geneli	Metrobüs Güzergâhında Asansör-Yürüyen Merdiven Yapılması ve Yaya Güvenliğinin Sağlanması
Avcılar	Şükrübey Metrobüs Durağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Olarak Yeniden Yapılması
Bakırköy	Yeşilyurt Eski Hava Alanı Caddesi, Havuzlu Kavşak İle MSB Hava Lojmanları Yanındaki Mevcut Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi
Beylikdüzü	Haramidere Sanayi Peron Metrobüs (Güney) Asansör Yenileme
Beylikdüzü	Beykent Metrobüs (Kuzey) Asansör Yenileme
Çekmeköy	Sultançifliği Mahallesi Nar Sokağı Asansör Yapımı
Çekmeköy	Şile Otobanı Plazalar Sokağı Asansör Yapımı
Kadıköy	D-100 Göztepe Medical Park Hastanesi Önü Yaya Üst Geçidi Asansör Yapımı
Küçükçekmece	Metrobüs Durağı Üst Geçidine 3 Adet Asansör Yapımı
Maltepe	Türkan Saylan Kültür Merkezi E-5 Kuzey Yolu Mahallesi Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi
Şişli	Mecidiyeköy Metrobüs İstasyonu Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 40. İnşaatı Devam Eden Yaya Üst Geçitlerinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Avcılar	Merkez Mahallesi Murat Kölük Hastanesi Durağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	30	2024
Gazios-manpaşa	Hekimsuyu Caddesi-İbrahim Hayırlıoğlu Caddesi Kesişimi Mevcut Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	95	2024
Kadıköy	D-100 Göztepe Kavşağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	90	2024
Kadıköy	D-100 Göztepe Kavşağı Şair Arşi Caddesi (Merdivenköy) Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	20	2024
Kadıköy	Bostancı Mahallesi D-100 Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	15	2024
Kartal	Kartal Köprüsü Durağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	95	2024
Kartal	D-100 Mehmet Akif İmam Hatip Durağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	20	2024
Maltepe	D-100 Altıntepe Durağı Yaya Üst Geçidi Yapımı ve Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	40	2024
Üsküdar	D-100 Göztepe Kavşağı Örnek Mahallesi Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Hâle Getirilmesi	90	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Şükrübey Metrobüs Durağı Yaya Üst Geçidinin Engelli Erişimine Uygun Olarak Yeniden Yapılması, Avcılar

Piyalepaşa Bulvarı Halit Rıfat Paşa Durağı Odesa Bulvarı ile Arel Sokak Arası Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı, Şişli

Tablo 41. İnşaatı Tamamlanan Yayalaştırma ve Yaya Üst Geçitleri

İlçe	Proje
Bakırköy	Yeni Havaalanı Caddesi, Türk Sivil Havacılık Akademisi Önü Yaya Üst Geçidinin Uzatılması İnşaatı
Beşiktaş	Yıldız Teknik Üniversitesi Önü Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı
Beylikdüzü	Güzelyurt Metrobüs (Güney) Asansör Yenileme
Büyükçekmece	D-100 Karayolu Üzeri Celaliye İETT Durağı Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı
Büyükçekmece	D-100 Karayolu Kordon Boyu Caddesi (Atirus AVM Önü) Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı
Büyükçekmece	D-100 Karayolu Üzeri Kamiloba İETT Durağı Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı
Esenyurt	Avcılar-Haramidere Bağlantı Yolu Regnum-Solarkent Önü Yaya Üst Geçidinin Yapımı
Eyüpsultan	Alibeyköy Tramvay Hattı, Alibeyköy Merkez İstasyonu-Emniyettepe Arası Yaya Köprüsü İnşaatı
Küçükçekmece	Mustafa Kemal Paşa Metrobüs (Kuzey) Asansör Yenileme
Sultangazi	50.Yıl Baştabya Tramvay Durağı Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı
Tuzla	İçmeler Mahallesi D-100 Karayolu Üzeri Yaya Üst Geçidinin Sökülerek Yeniden Yapımı
Tuzla	Yayla Mahallesi D-100 Karayolu Üzeri Yaya Üst Geçidinin Sökülerek Yeniden Yapımı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 42. İnşaatı Devam Eden Yayalaştırma ve Yaya Üst Geçitleri

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Kartal	Esentepe Java Sanayi Yaya Üst Geçidi Yapımı	25	2024
Küçükçek-mece	Beşyol Metrobüs Durağı Yaya Üst Geçiti ve Yol Yapımı	30	2024
Şişli	Piyalepaşa Bulvarı Halit Rıfat Paşa Durağı Odesa Bulvarı ile Arel Sokak Arası Yaya Üst Geçidinin Yeniden Yapımı	85	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 43. Tamamlanan Yaya Üst Geçit Projeleri

İlçe	Proje
Ataşehir	D-100 (Kadıköy) Ataşehir Yenisahra Optimum AVM Yaya Üst Geçidi
Avcılar	Tahtakale Mahallesi TEM Yaya Üst Geçidi
Bahçelievler	Yenibosna Metrobüs Durağı Yaya Üst Geçidi
Başakşehir	Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Yaya Üst Geçidi
Beykoz	Kavacık Mahallesi O-2 Kavacık Kavşağı Ankara Bağlantısı Yaya Üst Geçidi
Beylikdüzü	Devlet Hastanesi Önü Yaya Üst Geçidi
Büyükçekmece	TÜYAP Metrobüs Üst Geçidine Merdiven Ekleme
Çekmeköy	Şile Otoyolu Plazalar Durağı Yaya Üst Geçidi
Esenler	Oruçreis Mahallesi Yaya Üst Geçidi
Esenyurt	Gökevler Mahallesi Hadımköy Yolu Üzeri Yaya Üst Geçidi
Eyüpsultan	Edirnekapı Şehitliği Yaya Üst Geçidi
Eyüpsultan	Güzeltepe Mahallesi Nurtepe Viyadüğü Üzerinde Yaya Üst Geçidi
Kadıköy	Bostancı ve Altıntepe Mahallesi Çamaşırcı Deresi Üzeri Yaya Üst Geçidi
Kâğıthane	Talatpaşa Mahallesi, Okmeydanı Üst Geçit Düzenleme
Küçükçekmece	Beşyol Yaya Üst Geçidi
Küçükçekmece	Halkalı Atakent Mahallesi, Halkalı İkitelli Caddesi Yaya Üst Geçidi
Küçükçekmece	Kartaltepe Mahallesi, D-100 Yan Yol, Küçükçekmece Adalet Sarayı Yaya Üst Geçidi
Sancaktepe	Fatih Mahallesi Samandıra 2 Köprülü Kavşağı Yaya Üst Geçidi
Sultangazi	Mahmutbey Yaya Üst Geçidi
Sultangazi	Cebeci Mahallesi, Selçuklu Bulvarı Yaya Üst Geçidi
Sultangazi	50. Yıl Baştabya Üst Geçidi
Tuzla	Esenyalı Yaya Üst Geçidi
Zeytinburnu	Zeytinburnu Buz Pisti ile Çırpıcı Şehir Parkı Arası Yaya Geçit Köprüsü

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Beşyol Yaya Üst Geçidi, Küçükçekmece

Tablo 44. Devam Eden Yaya Üst Geçit Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Arnavutköy	Boğazköy İstiklal Mahallesi, Eski Edirne Asfaltı Caddesi Geometrik Düzenleme ve Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Başakşehir	Dolapdere Sanayi Sitesi Önü Üst Geçit Projesi	2024
Bayrampaşa	Maltepe Metrobüs İstasyonu Yaya Üst Geçidi Kesit Değişikliği Projesi	2024
Beşiktaş, Şişli	Zincirlikuyu Yaya Sirkülasyonu Avan Projesi	2024
Beykoz	Yeni Riva Yolu Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Çekmeköy	Alemdağ Ekşioğlu Mah (Ulusal Caddesi ile 31 Sokak Kesişimi) Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Çekmeköy	Taşdelen Sultançiftliği Mahallesi (Şile Otoyolu Sultançiftliği Caddesi İle Sultan Murat Caddesi Kesişimi) Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Çoklu ilçe	Büyükdere Caddesi Düzenleme Avan Projesi	2024
Esenler	15 Temmuz Mahallesi, İpekyolu Caddesi Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Esenler	Hal Önü Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Eyüpsultan	Ayvansaray Metrobüs Durağı Yaya Üst Geçidi Kesit Değişikliği Projesi	2024
Güngören	Merter Metrobüs İstasyonu Yaya Üst Geçidi Kesit Değişikliği Projesi	2024
Kadıköy	Uzunçayır Kavşağı Yaya Sirkülasyon Düzenleme Projesi	2024
Pendik	Mostar Bulvarı 2 Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Silivri	Gümüşyaka Merkez Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Sultanbeyli	Atatürk Caddesi Makber Sokak Kesişimi ve Sultanbeyli Yanyol 24y Yaya Üst Geçit Projesi	2024
Sultanbeyli	Akşemsettin Mahallesi Nida Sokağı ile Cengiz Topel Parkı Arası Köprü Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Yaya Alt Geçit ve Karayolu Tünel Çalışmaları

Tablo 45. Tamamlanan Yaya Alt Geçit Projeleri

İlçe	Proje
Fatih	Fatih Caddesi-Habibler Yolu Devlet Caddesi Kesişimi Yaya Alt Geçidi Güçlendirme Projesi
Maltepe	Bağdat Caddesi Camii Sokak Kesişimi Yaya Alt Geçidi Güçlendirme Projesi
Maltepe	Bağdat Caddesi-Atatürk Caddesi Kesişimi Alt Geçit Projesi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 46. Devam Eden Alt Geçit Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Bahçelievler	Adnan Kahveci Bulvarı, Haznedar Alt Geçidi Güçlendirme Projesi	2024
Kadıköy	Hızırbey Caddesi Araç ve Yaya Alt Geçit Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Köprü Çalışmaları

Tablo 47. Tamamlanan Köprü Projeleri

İlçe	Proje
Adıyaman	Yaylakonak Belediyesi Köprü Projesi
Ataşehir	Çamaşır Deresi Köprü Projesi
Şile	Alacalı Mahallesi Çıkışı-Çeliktaş Kum Ocağı Önü Köprü Projesi
Şile	Bozgoca Mahallesi Çıkışı Köprü Projesi
Şile	Esenceli Mahallesi Girişi Köprü Projesi
Şile	Geredeli - Hacı Girişi- 2 Köprü Projesi
Şile	İmrendere-Karamandere Sapağı Köprü Projesi
Şile	Kalealtı Mahallesi Girişi Köprü Projesi
Şile	Karamandere-İmrendere Arası Köprü Projesi
Şile	Korucuköy Girişi Köprü Projesi
Şile	Sofular Mahallesi Girişi Köprü Projesi
Şile	Yeniköy-M.Yeniköy Deresi Köprü Projesi
Şile	Yeniköy-M.Yeniköy Deresi Köprü Projesi-2
Şile	Yeşilvadi-Kalealtı Köprü Projesi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 48. Devam Eden Köprü Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Bakırköy	Adnan Kahveci Bulvarı Kurp Düzeltme ve Köprü Revize Projesi	2024
Bayrampaşa	TEM Bağlantı Yolu Üzeri Yol, Kavşak Revize Projesi	2024
Beykoz	Anadolu Hisarı Köprü Projesi	2024
Eyüpsultan	Sakarya Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi Dere Köprü Projesi	2024
Kadıköy	D-100 Bostancı Kavşağı Köprü Projesi	2024
Şile	Çataklı Mahallesi Girişi Köprü Projesi	2024
Şile	Ubeyli Mahallesi Göksu Sapağı Köprü Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışmaları

Trafik sirkülasyonu ve geometrik düzenleme uygulama proje çalışmaları kapsamında; yol rehabilitasyonları, kavşak düzenlemeleri, yatay ve düşey trafik işaretlemelerinin projelendirilmesi yapılmakta, araç trafiği ile yaya akışının düzenli ve güvenli hâle getirilmesi amaçlanarak bölgesel bazda trafik düzenlemeleri için projeler hazırlanmaktadır. Yıl içerisinde, İstanbul genelinde; trafik sirkülasyonu ve geometrik düzenlemeler ile ilgili olarak Ulaşım Dairesi Başkanlığı toplam 1.099 proje çalışması tamamlamış, Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı ise 37 adet çalışmanın yapımını tamamlamış olup 9 adet projenin yapım çalışmalarını devam ettirmektedir.

Tablo 49. Tamamlanan Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje
Arnavutköy	Çilingir Sazlıbosna Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Arnavutköy	Balaban Köyü, Boyalık Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Arnavutköy	Tayakadın-Yassıören Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Ataşehir	Barajyolu Prestij Cadde, Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Avcılar	Dr. Sadık Ahmet Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Avcılar	İstanbul Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Bakırköy	Yeşilyurt İstasyon Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Bakırköy	İncirli Caddesi 2. Etap Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Başakşehir	Eski İstanbul Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beşiktaş	Tepecik Yolu Sokak Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beyoğlu	Kurtuluş Deresi Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beylikdüzü	Hürriyet Bulvarı Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beylikdüzü	Harbiye Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beylikdüzü	Hasan Tahsin-Serin Pınar-Karacaoğlan-Gaziler-Yunus Emre Caddeleri Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Beylikdüzü	Gürpınar Kent Ormanı Etrafı Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması

Tablo 49. Tamamlanan Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışmaları (Devamı)

İlçe	Proje
Büyükçekmece	Özlem Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Büyükçekmece	Taşocağı Sokak Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Büyükçekmece	Selanik 1 Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Büyükçekmece	Dostluk Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Çatalca	Stad Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Çatalca	Düğün Salonu Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Esenyurt	Halide Edip Adıvar Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Eyüpsultan	Saya Yolu Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Eyüpsultan	Güzeltepe Mahallesi İSKİ Tesis Yolu Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Eyüpsultan	Alibeyköy Metro İstasyonu Yanı İETT Peron Alanı İçi ve Giriş-Çıkışı Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Fatih	Tur Yolları Güzergâhı Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Kadıköy	Fener Kalamış Caddesi, Ahmet Mithat Efendi Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Kadıköy	Operatör Cemil Topuzlu Caddesi, Prof Dr. Hulusi Behçet Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Kâğıthane	Talatpaşa Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Kartal	Adnan Kahveci Caddesi Yaya Alanları Genişletme, Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Küçükçekmece	Huzur Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Maltepe	Fındıklı Mah. Vatan Sok. ile Candostum Sokağı Yol Genişletilmesi, Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Sarıyer	Azerbaycan Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Silivri	Kiptaş 4. Etap Yolu ve Fatih Sultan Mehmet Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Silivri	Milli Şair Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması
Sultangazi	Hoca Ahmet Yesevi Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Operatör Cemil Topuzlu Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması, Kadıköy Çalışması, Kadıköy

Prof Dr. Hulusi Behçet Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması, Kadıköy

Tablo 50. Devam Eden Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Arnavutköy	Atatürk Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	85	2024
Beylikdüzü	Fatih Sultan Mehmet Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	20	2024
Beylikdüzü	İhlas Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	20	2024
Beylikdüzü	Kocatepe Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	40	2024
Büyükçekmece	Yoğurthane, Fevzi Çakmak, Piri Reis Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	95	2024
Büyükçekmece	Bağdatlı Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	40	2024
Büyükçekmece	Atatürk 2 Beton Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	90	2024
Fatih	Abdülezelpaşa Caddesi ve Ayvansaray Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	12	2024
Sultangazi	Arnavutköy-Habipler Yolu ile Mahmutbey Caddesi Kesişimi Revize Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması	50	2024

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Arnavutköy-Habipler Yolu ile Mahmutbey Caddesi Kesişimi Revize Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması, Sultangazi

Yoğurthane, Fevzi Çakmak, Piri Reis Caddesi Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışması,Büyükçekmece

Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenlemeleri

Yayalaştırma Projeleri

Yaya dolaşım alanlarının rahatlatılması, trafik yükünün azaltılması, yayaların alışveriş-gezi ihtiyaçlarının daha iyi sağlanması, taşıtların yarattığı gürültü ve hava kirliliğinin ortadan kaldırılması amaçlarıyla Yaya Ulaşımı Ana Planı kapsamında, İstanbul genelinde yayalaştırma projeleri çalışmalarına devam edilmektedir. Yayalaştırma Projeleri ile ilgili 2023 yılı içerisinde toplam 18 adet UKOME kararı alınmıştır.

Tablo 51. 2023 Yılında UKOME Kararı Alınan Yayalaştırma Projeleri

İlçe	Karar Türü	Proje
Bakırköy	UKOME	Yeşilköy Mahallesi, Kulüp Sokak Yayalaştırma Projesi Teklifi (2023/9-EK.1)
Bakırköy	UKOME	Yeşilköy Mahallesi, Liman Sokak Yayalaştırma Projesi Teklifi (2023/9-EK.2)
Beyoğlu	UKOME	Sütlüce Mahallesi, Zor Bayır Sokağın Kısmen Yayalaştırılması Projesi Teklifi (2023/8-4)
Beyoğlu	UKOME	Arap Camii Mahallesi, Banka Sokağın Kısmen Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-5)
Beyoğlu	UKOME	Keçecipiri Mahallesi, Okmeydanı Caddesinin Kısmen Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-4)
Beyoğlu	UKOME	Kaptanpaşa Mahallesi, Fen İşleri Çıkmazı Sokağın Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-3)
Beyoğlu	UKOME	Hacıahmet Mahallesi, Dalfes Sokak Yayalaştırma Projesi Teklifi (2023/7-6)
Beyoğlu	UKOME	Bereketzade Mahallesi, Büyük Hendek Caddesi ve Şişhane Sokağın Kısmen Yayalaştırılması Teklifi (2023/3-2)
Beyoğlu	UKOME	Boğaziçi Elektrik Dağıtım AŞ'nin hizmet araçlarının (17 Araç) Kocatepe Mahallesi, Şehit Muhtar Mahallesi, Hüseyinağa Mahallesi, Asmalı Mescit Mahallesi, Şahkulu Mahallesi, Taksim Meydan, İstiklal Caddesine 7/24 Giriş-Çıkış İzni Verilmesi Teklifi (2023/7-1)
Fatih	UKOME	İstanbul Tarihi Kara Surları Topkapı Kaleiçi Meydanı Yayalaştırma, Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Projesi Teklifi (2023/6-4)
Fatih	UKOME	Mevlanakapı Mahallesi, Kaledibi Sokak, Simkeş Camii Sokak, Hatip Sokak, Kâtip Murat Camii Sokak, Tekke Maslağı Sokak, Tekke Maslağı Çıkmazı, İbrahim Paşa Türbesi Sokak ve Kemikli Burun Sokaklarının Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-8)
Fatih	UKOME	Molla Gürani Mahallesi, Sarı Musa Sokağın Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-7)
Fatih	UKOME	Sultan Ahmet Mahallesi, Tavukhane Sokağın Yayalaştırılması Teklifi (2023/4-6)
Pendik	UKOME	Yeni Mahallesi, Yenipazar Caddesinin Yayalaştırma Projesi Teklifi (2023/8-3)
Şişli	UKOME	Halaskargazi Mahallesi, Süleyman Nazif Sokak, Şafak Sokak, Bahtiyar Sokak, Kuyumcu İrfan Sokak, Matbaacı Osmanbey Sokak ve Itır Sokak Yayalaştırma Projesi (2023/3-4)
Tuzla	UKOME	Akfırat Mahallesi, Süleymaniye Bulvarı, 140. Sokağın Yayalaştırılması Teklifi (2023/3-3)
Ümraniye	UKOME	Atatürk Mahallesi, Alemdağ Caddesi Yayalaştırma Projesi kapsamında yayalaştırılan Esen Sokak ve Nefis Sokağın tekrar trafiğe açılması teklifi (25.11.2015 tarih ve UKOME2015/8-3 sayılı karar revizesi) (2023/7-3)
Üsküdar	UKOME	Mimar Sinan Mahallesi, Rumi Mehmet Sokak, Külhan Sokak ve Darende Sokak Yayalaştırma Projesi (2023/4-9)

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 52. İnşaatı Tamamlanan Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje
Avcılar	Marmara Caddesi Bağlantı Yolları ve Çevre Düzenleme İnşaatı
Bartın	Amasra Anı Mekânı ve Cumhuriyet Meydanı İnşaatı
Beşiktaş	Levent Kanyon AVM Karşısı Barbaros Hayrettin Paşa Camii Etrafı Geometrik Düzenleme İnşaatı
Edirne	İpsala Cumhuriyet Meydanı İnşaatı
Güngören	Kasım Sokak Meydan Düzenleme İnşaatı
Sarıyer	Rumeli Hisarüstü Meydan Düzenleme İnşaatı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Dudullu Meydanı Düzenleme İnşaatı, Ümraniye

Tablo 53. İnşaatı Devam Eden Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Avcılar	E-5 Meydanı Zeminaltı Otoparkı, Yaya Alt Geçidi ve Meydan Düzenleme İnşaatı	14	2024
Beşiktaş	Kabataş İskeleleri ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi	45	2024
Beykoz	Onçeşmeler Parkı ve Yol Düzenleme İnşaatı	2	2024
Fatih	Ordu Caddesi Düzenleme İnşaatı	80	2024
Fatih	Eminönü Meydanı Unkapanı Arası Düzenleme İnşaatı	70	2024
Güngören	Güngören Meydanı ve Çevre Düzenleme İnşaatı	99	2024
Maltepe	Bağdat Caddesi ile Atatürk Caddesi Arası Meydan Düzenleme İnşaatı	70	2024
Mecidiyeköy	Mecidiyeköy Meydanı Yakın Çevresi II. Etap Düzenleme İnşaatı	3	2024
Ümraniye	Atatürk Mahallesi, Alemdağ Caddesi Düzenleme İnşaatı	65	2024
Ümraniye	Dudullu Meydanı Düzenleme İnşaatı	27	2024
Üsküdar	Hâkimiyeti Milliye ve Selmanı Pak Caddeleri Düzenleme İnşaatı	32	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 54. Tamamlanan Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenleme Projeleri

İlçe	Proje
Bahçelievler	Ataköy Metro İstasyonu Çevre Düzenlenme Projesi
Bartın	Amasra İlçesi, Cumhuriyet Meydanı Anma Mekânı ve Meydanı Projesi
Beylikdüzü	Yavuz Sultan Selim Bulvarı Yol ve Cadde Düzenleme Projesi
Beylikdüzü	Marmara ve Yakuplu Mahalleleri Hürriyet Bulvarı Düzenleme Projesi
Edirne	İpsala İlçesi, Cumhuriyet Meydanı Kentsel Tasarım Projesi
Esenyurt	Hacı Bektaş Veli Kavşağı Düzenleme Projesi
Esenyurt	Metrobüs Meydanı Düzenleme Projesi
Kadıköy	Bağdat Caddesi Düzenleme Projesi
Küçükçekmece	Metrobüs Durağı ile MARMARAY İstasyonu Arası Yaya Erişimi ve Meydan Düzenleme Projesi
Maltepe	Küçükyalı-Aydınevler Marmara Üniversitesi Arası Cadde Düzenleme Projesi
Maltepe	Feyzullah Caddesi Düzenleme Projesi
Maltepe	Orhan Gazi Caddesi Düzenleme Projesi
Üsküdar	Hâkimiyeti Milliye ve Selmanı Pak Caddeleri Düzenleme Projesi
Zeytinburnu	Mevlana Caddesi Düzenleme Projesi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 55. Devam Eden Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenleme Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Beyoğlu	Şişhane Meydan Düzenleme Projesi	2024
Esenyurt	Esenyurt Köprüsü ve Doğan Araslı Bulvarı Düzenleme Projesi	2024
Sarıyer	Rumeli Hisarı Mah. , Hisarüstü Nispetiye Cad. ile 6 Sokak Kesişimi, 976 Ada 6 Parsel Üzeri Düzenleme Projesi	2024
Şişli	Âbide-i Hürriyet Caddesi Düzenleme Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

İstanbul Geneli Yaya Sayımı ve Alan Durum Tespiti, Analizi ve Raporlanması

İstanbul genelinde Yaya Sayımı ve Alan Durum Tespiti, Analizi çalışması kapsamında; yaya hareketinin kentsel ulaşımdaki payının tespitine yönelik yaya sayımları ile analizleri yapılmakta, elde edilen veriler ışığında yaya kaldırımlarının hizmet düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.
Çalışma kapsamında; yaya sayımı için öncelikli dokuz bölge tespit edilmiştir:

- Bahçelievler ilçesi, Mahmutbey Caddesi,
- Beşiktaş ilçesi, Barbaros Bulvarı,
- Fatih ilçesi, Atatürk Bulvarı-Gazi Mustafa Paşa Caddesi,
- Fatih ilçesi, Fevzipaşa Caddesi,
- Kadıköy ilçesi, Ali Nihat Tarlan Caddesi,
- Kadıköy ilçesi, Söğütlüçeşme Caddesi,
- Üsküdar ilçesi, Hâkimiyeti Milliye Caddesi,
- Esenyurt ilçesi, Bağlarçeşme Caddesi,
- Avcılar ilçesi, Cumhuriyet Caddesi

Yalı Mahallesi 2. Etap Taktiksel Kentleşme Projesi

Yalı Mahallesi Taktiksel Kentleşme Projesinin 2. Etabının TÜBİTAK'ın fonlayıcı kuruluş olarak yer aldığı Ufuk 2020 Programı ERA-NET projesi EN-UAC (Urban Accessibility and Connectivity) kapsamında; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Maltepe Belediyesi, Vienna University of Technology (TU Wien) (ana koordinatör), Netwiss (Avusturya), Klagenfurt Belediyesi (Avusturya), Özyeğin Üniversitesi (yerel koordinatör) ve İTÜ (araştırmacı katılımı) ortaklığında gerçekleştirilecektir. Bölgede yer alan Maltepe MARMARAY İstasyonu ile sahil yolu arasındaki bağlantının, geometrik düzenlemeler ile raylı sistem besleme modlarını (e-skuter, bisiklet ve yaya) teşvik ederek iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

Çocuk Dostu Sokaklar Projesi

İstanbul'un hızla artmakta olan nüfusu ile birlikte artan trafik yoğunluğu, beraberinde karayollarına yönelik yatırımların gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Ancak nüfus yoğunluğu karşısında sosyal donatı alanları aynı ivmede artış gösterememektedir. Bu durumda özellikle çocuk nüfusu yoğun bölgelerde çocukların sosyal zaman geçirebileceği yeşil alan ve çocuk oyun parkları yetersiz kalmaktadır.

Fotoğraf Çocuk Dostu Sokaklar

Çocuk Oyun Sokakları Projesi kapsamında, İstanbul genelinde Yaya Erişimi Şefliği tarafından belirlenecek bölgelerde cadde ve/veya sokakların sürekli ya da sürekli olarak çocuk oyun alanı içerecek şekilde oyun sokağı olarak belirlenmesi ve bu doğrultuda ön projelerin hazırlanması amaçlanmaktadır. Ön projelere ilişkin UTK kararlarının alınmasının ardından taktiksel şehircilik kapsamında gerçekleştirilecek yerinde uygulamalar ile yol alanlarının kısmen çocuklar için oyun alanlarına dönüşümü sağlanmış olacaktır.

2023 yılı içerisinde; Büyükçekmece ilçesi - Hürriyet Mahallesi Aksungur Sokak, Gaziosmanpaşa İlçesi - Barbaros Hayrettin Paşa Mahallesi 1072/2 Sokak, Kadıköy İlçesi - Hasanpaşa Mahallesi Fulya Sokak, Maltepe İlçesi - Yalı Mahallesi İstasyon Caddesinin bir kısmı ve Onur Sokak Maltepe İlçesi - Yalı Mahallesi Şehit Nedim Özpolat Sokak, Maltepe İlçesi - Cevizli Mahallesi Kıbrıs Sokak ile Böğürtlen Sokak'ta Çocuk Dostu Sokak uygulamaları hayata geçirilmiştir.

Okul Bölgeleri Yayalaştırma Çalışmaları

PHC-Güvenli Okul Bölgeleri Politika Hızlandırma Programı
İstanbul Büyükşehir Belediyesi, yol güvenliğini artırmak ve yürünebilir bir İstanbul için 2019'dan beri Partnership for Healthy Cities (PHC) ile iş birliği yapmaktadır. Bu projenin odak noktası, ''İstanbul'da politika değişikliği yoluyla mevcut girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak'' şeklinde belirlenmiştir. Proje kapsamında önerilen politikanın, şehir genelindeki uygulamaları etkilemesi beklenmektedir. Bu fon kapsamında, 'İstanbul'da öğrencilerin ev-okul güzergâhlarında erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik politikalar' ortaya koyulması amaçlanmaktadır.
PHC-Politika Hızlandırıcı Program Sürecinde;

- Öğrencilerin ev-okul yolculuklarında karşılaştıkları yürünebilirlik sorunları ve trafik güvenliğine yönelik envanterin oluşturulması,
- Sorunun tanımlanması ve çözümüne yönelik fikirlerin tasarlanması,
- Fikirlerin ve önerilerin sentezlenmesi süreci,
- İyileştirme, geliştirme sürecinin yönetilmesi

hedeflenmektedir.

Bu proje kapsamında okul sokaklarında; hız düşürme, ağır vasıta araçlarının girişinin engellenmesi, yaya geçitlerinin görünürlüğünün artırılması, yaya alanlarının güvenli ve konforlu hâle getirilmesi için gerekli geometrik düzenlemeleri içeren bir 'Güvenli Okullar Politika Belgesi' oluşturulması hedeflenmektedir. Söz konusu politika belgesinin UKOME kararı ile İstanbul'da yer alan bütün ilkokul ve çevresindeki 500 m yarıçapındaki bölgelerde bağlayıcı olması amaçlanmaktadır.

Binbaşı Necatibey İlkokulu Taktiksel Oyun Stratejisi Projesi
Global Designing Cities Initiative tarafından çağrısı yapılan "Sokak Dönüştürme Prova Uygulama Destek Programı" kapsamında, Maltepe ilçesi, Cevizli Mahallesi, Kıbrıs Sokak'ta yer alan Binbaşı Necatibey İlkokulu yakın çevresinde "Taktiksel Oyun Sokağı" dönüştürme projesi teklifi kabul edilmiştir. Proje, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Planlama Ajansı, Maltepe Belediyesi, Global Designing Cities Initiative, Street for kids ve Superpool or-

taklığında gerçekleştirilecektir. Projenin prova uygulaması Nisan 2023'te gerçekleştirilmiş olup kalıcı uygulama için proje çalışmaları devam etmektedir.

Akçansa Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu Güvenli Okul Projesi

Marmara Belediyeler Birliği'nin çağrısı, Global Designing Cities Initiative (GDCI) ve Superpool iş birliği ile sokak dönüştürme projesi hazırlanmıştır. Proje alanı, Büyükçekmece ilçesi Eğitim Sokak üzerinde yer alan Akçansa Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu ve çevresidir. Bölgenin ana caddelerle bağlantısı düşünülerek öncelikli olarak yaya güvenliği sorununu çözmek ve dezavantajlı grup olarak tanımlanan ilköğretim öğrencilerinin okula yürüyerek ulaşması için yol güvenliğini sağlamak hedeflenmiştir. Hazırlanan projenin 31.08.2023 tarih ve UTK2023/34-6 sayı ile UTK kararı alınmış, Eylül 2023 tarihinde Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında prova uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında; ağır vasıtaların okul bölgesine girişinin engellenmesi ve gerekli uyarı panolarının konulması, kaldırımların ve dönüş kurplarının yaya güvenliği doğrultusunda genişletilmesi, okul bölgesinde farkındalığın artırılması ile bu bölgede araçların kontrollü olarak sokaklara giriş yapılması, yaya alanlarının artırılması ve güvenli yaya ve okul bölgesinin oluşturulması sağlanmıştır.

Meydan ve Prestij Cadde Düzenleme Çalışmaları

Tablo 56. İnşaatı Tamamlanan Meydan ve Prestij Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje
Adalar	Büyükada Balıkçı Barınağı ve Çevresi Peyzaj Düzenleme
Avcılar	Yıldırım Beyazıt Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Bakırköy	Halkalı Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Başakşehir	İstiklal Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması (2. Etap)
Beşiktaş	Barbaros Bulvarı Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Beylikdüzü	Enver Adakan Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Büyükçekmece	Parmaksız Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Çatalca	Vezir Ferhatpaşa Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Fatih	Prof. Dr. Necmettin Erbakan Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Kadıköy	Prof.Dr. Hulusi Behçet Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Kâğıthane	Galata Deresi Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Kâğıthane	Cendere Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Kartal	Mustafa Kemal Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması (2.Etap)
Sancaktepe	Bahçelievler Caddesi- Atatürk Caddesi-Keleşoğlu Caddesi Kesişimi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Sarıyer	Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Sultangazi	Cebeci Köy Meydanı ve Köy Yolları Düzenleme Çalışması
Şişli	Kurtuluş Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması
Zeytinburnu	Zübeyde Hanım Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Barbaros Bulvarı Prestij Cadde Çalışması Saha Ziyareti, Beşiktaş

Tablo 57. İnşaatı Devam Eden Meydan ve Prestij Cadde Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Bayrampaşa	Şehit Kamil Balkan ve Şehir Parkı Caddeleri Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	10	2024
Beşiktaş	Ihlamur Yıldız Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	90	2024
Beylikdüzü	Yavuz Sultan Selim Bulvarı Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	75	2024
Beylikdüzü	Atatürk 2 Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	40	2024
Beyoğlu	Piyalepaşa Bulvarı Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	85	2024
Kadıköy-Üsküdar	Acıbadem Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	37	2024
Küçükçekmece	Halkalı Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	55	2024
Şişli	Ergenekon Caddesi Prestij Cadde Düzenleme Çalışması	70	2024

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023

Piyalepaşa Bulvarı Prestij Cadde Düzenleme Çalışması, Beyoğlu

Yaya Durakları

"Yaya Durağı-Parklet" projesi, Sağlıklı Şehirler Ortaklığı'nın desteği ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve WRI Türkiye Sürdürülebilir Şehirler'in iş birliği ile kent içi ulaşımda yol güvenliğini sağlamak, motorlu taşıtlar yerine aktif ulaşımı teşvik etmek üzere geliştirilmiş olup İstanbul'un ilk yaya durağı 2022 yılında hizmete sunulmuştur. Bu proje ile trafiği sakinleştirerek yol güvenliğini sağlamak, seçilen taşıt park yerlerini halka açık alanlara dönüştürerek kısa mesafeli yolculuklarda yürümeyi teşvik etmek, yayalara etkin ve verimli kullanabilecekleri kamusal alanlar sağlamak ve topluluk duygusunu güçlendirmek amaçlanmaktadır. İstanbul'un ikinci Yaya Durağı, Mayıs 2023'de İstanbul Büyükşehir Belediyesinin öz kaynağı ile gerçekleştirilmiş olup Şişli ilçesi, Yıldız Posta Caddesi üzerinde hizmete açılmıştır. 12 m uzunluğa, 2,4 m genişliğe ve 3 m yüksekliğe sahip olan Yaya Durağı Ünitesi 3 araçlık paralel yol üstü parklanma alanında uygulanmıştır.
Yürünebilir bir İstanbul için yaya duraklarının İstanbul genelinde yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda www.yayaduragi.ibb.istanbul adresi üzerinden vatandaş talepleri toplanmaktadır. Toplanan talepler; yol üstü parklanma, yaya yoğunluğu, trafik güvenliği, ulaşım entegrasyonu ve arazi kullanımı türü göstegeleri doğrultusunda değerlendirilerek yeni yaya durağı konumları belirlenmektedir. Aralık 2023 itibarıyla güncel talep sayısı 45 adettir. Talepler doğrultusunda, İstanbul genelinde muhtelif alanlarda 20 adet yaya durağı yapılması planlanmaktadır.

Yaya Durağı, Şişli

Enerji Durağı

Elektrikli araç ve mobil cihazlar için şarj ünitelerinin yanı sıra Wi-Fi hizmeti sunan, solar panel ile donatılmış, sürdürülebilir dinlenme mekânları için oluşturulmuş akıllı kent mobilyalarından biri olan Enerji Durağı'nın ilki Kemerburgaz Kent Ormanı'nda konumlandırılmıştır.
Enerji Durakları; birçok şehircilik hizmetine tek noktadan erişim sağlar, dinlenme vakitlerini konforlu hale getirerek yaşam kalitesini artırır, yenilenebilir enerji kullanarak enerji verimliliğine katkı sağlar ve estetik tasarıma sahiptir.
Enerji Duraklarında; elektrikli fişler, Wi-Fi kablosuz internet bağlantısı, etkileşimli ekranlar, elektrikli otomobil istasyoları, elektrikli bisiklet yuvaları vb. müşteri taleplerine göre eklenecek ekipmanlar ile donatılmıştır.

Enerji Durağı, Kemerburgaz Kent Ormanı, Sarıyer

Akıllı Banklar

Mikromobilite şarj ve destek üniteleri, mobil cihaz şarjı, Wi-Fi, reklam, bilgilendirme panosu ve güneş enerjisi paneli ile donatılmış sürdürülebilir Akıllı Bankları, Büyükçekmece sahilde vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.
Akıllı Banklar; birçok şehircilik hizmetine tek noktadan erişim sağlar, dinlenme vakitlerini konforlu hale getirerek yaşam kalitesini artırır, yenilenebilir enerji kullanarak enerji verimliliğine katkı sağlar ve estetik tasarıma sahiptir.
Akıllı Banklarda; Mobil Cihaz Şarj Portları, Wi-Fi Kablosuz İnternet Bağlantısı, Reklam ve Bilgilendirme Panosu, Elektrikli scooter Şarj Ünitesi, Bisiklet Park Etme Kilitleme Sistemi, Güneş Enerjisi Paneli, Engelli Aracı Şarj İstasyonu vb. ekipmanlar ile donatılmıştır.

Akıllı Banklar, Büyükçekmece

Karayolu Sistemleri Bakım - Onarım Çalışmaları

Belediyemiz, bağlantı yollarıyla birlikte sorumluluk alanımızdaki ana arter yol ağında, araç sürüş konforunun artırılması amacıyla çalışmalarına aralıksız devam etmektedir. Bu kapsamda, kullanılan 1.590.989 ton asfaltın 177.114 ton'u ilçe belediyelerine hibe olarak verilmiştir. Yıl içinde kullanılan 1.413.875 ton asfalt ile 4.023 km'lik ana arter yol ağının 405 km'sinde kaplama, yama ve onarım, İstanbul genelindeki altyapı kuruluşlarının çalışmaları sebebiyle gerektiğinde tranşe onarımları, robot ve el işçiliği vasıtasıyla genel yama çalışmaları yapılmıştır. İstanbul genelinde hem tasarruflu hem de çevreci olması açısından yıl içinde beton yol yapımına başlanılmıştır. Yıl içerisinde toplam 57 km uzunluğunda beton yol yapım, beyaz yol (beton yol), yol genişletme, otoyol-kavşak-bağlantı yolu projesi, ulaşım ve trafik komisyonu uygulama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. İstanbul geneli ana ulaşım yollarındaki yağmur suyu hattı güzergâhlarının her yıl periyodik bakım ve onarımları yapılarak göllenmelerin önüne geçilmek suretiyle, sürüş güvenliğinin ve konforunun artırılması sağlanmakta, olası kazalar önlenmektedir. Yıl içerisinde, toplam 2.162 noktada yağmursuyu kanal, açık kanal yapımı ve baca-ızgara yapımı, 2.306 farklı noktada baca-ızgara yükseltme bakım ve onarım çalışmaları ile 1.536 noktada yağmursuyu kanalı ve açık kanal temizliği baca-ızgara temizliği çalışmaları yapılmıştır.

İstanbul geneli ana ulaşım yollarındaki yağmur suyu hattı güzergâhlarının her yıl periyodik bakım ve onarımları yapılarak göllenmelerin önüne geçilmek suretiyle, sürüş güvenliğinin ve konforunun artırılması sağlanmakta, olası kazalar önlenmektedir. Yıl içerisinde, toplam 551 noktada yağmursuyu kanal ve açık kanal yapımı, 601 noktada baca-ızgara yapımı, 1.010 noktada baca-ızgara yükseltme bakım ve onarım çalışmaları, 2.306 farklı noktada yağmursuyu kanalı ve açık kanal temizliği ile 1.536 noktada baca-ızgara temizliği çalışmaları yapılmıştır.

Ana ulaşım yolu ve meydanlarda vatandaşların güvenliği için gerekli bir diğer yol üstyapı çalışmaları oto korkuluklar olup karayolu tipi ve çelik halatlı oto korkuluk olmak üzere inşa edilmektedir. Yıl içerisinde, İstanbul genelinde toplam 685 noktada oto korkuluk yapım ve onarımı ile 131 noktada yaya korkuluk yapım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.
Yıl içerisinde, İstanbul genelinde kaza riski yüksek yerlerde 23 adet hava yastıklı darbe emici bariyer sisteminin, bakım ve onarımı yapılmıştır. Belediyemiz sorumluluğunda bulunan ana ulaşım yollarındaki alt-üst geçit ve köprülerde bakım ve onarım çalışmaları da yapılmaktadır. Bu kapsamda, yıl içerisinde toplam 66 noktada köprü, tünel, alt-üst geçit ve duvar onarım-boyama çalışmaları yapılmıştır.

İstanbul genelinde 3.482 noktada yürütülen (Asfalt Kaplama, Yama, Onarım ve Soğuk Asfalt) rutin faaliyetlerimiz ile birlikte Tablo 58'de belirtilen türlerde projeler de yürütülmüştür.

Tablo 58. Yol, Bakım ve Onarım Çalışmaları

		Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Asfalt Çalışması	Kaplama	Ton	392.893	785.608	652.242	828.026	983.318
	Yama	Ton	372.356	154.030	382.822	372.494	374.172
	Onarım	Ton	102.883	73.643	143.520	31.808	55.906
	Soğuk Asfalt (Kova Asfalt)	Ton	1.163	6.567	1.416	200	479
	İlçeye Verilen Asfalt*	Ton	-	279.256	178.553	204.820	177.114
	Sathi Kaplama	m²	5.700	-	-	-	-
	Asfalt Kırığı Serimi	m³	-	-	56.930	34.781	120.406
	Plentmiks Serimi	Ton	194.022	114.430	72.923	130.693	55.152
	Malzemeli Serme (Grovak)	m³	-	-	-	257.971	129.973
Yaya Alanı Düzenleme	Bordür Yapımı ve Onarımı	m	72.500	112.978	178.758	167.126	201.027
	Yaya Alanı (Tretuar-Kaldırım) Yapımı ve Onarımı	m²	422.760	427.000	526.000	554.986	524.017
Yağmursuyu	Kanal Yapımı	m	81.859	63.000	61.000	100.886	48.069
	Kanal Menfez Temizliği	m	1.398.000	1.450.000	1.450.000	1.053.260	1.275.066
	Baca Izgara Yapımı	Adet	2.554	8.797	3.370	9.033	4.658
	Baca Izgara Temizliği	Adet	88.760	96.613	130.668	149.794	190.793
	Baca Izgara Yükseltme	Adet	28.815	19.419	35.031	46.144	48.056
	Açık Kanal Yapımı	m	28.935	23.000	9.100	47.980	4.021
	Açık Kanal Temizliği	m	149.000	177.547	338.077	552.216	767.295
	Kanal Görüntüleme	m	129.252	74.637	115.000	195.000	46.468
Korkuluk	Çelik Halatlı Otokorkuluk Yapım ve Onarımı	m	30.000	16.228	23.700	21.800	40.050
	Karayolu Tipi Otokorkuluk Yapım ve Onarımı	m	388.000	400.000	400.000	753.345	360.810
	Yaya Korkuluğu Yapım ve Onarımı	m	18.000	36.679	11.500	990	14.696
	Korkuluk Boyama	m²	11.227	42.067	167.000	395.074	10.663
	Hava Yastıklı Darbe Emici Bariyer Yapım ve Onarımı	Adet	47	219	31	44	90
Diğer Çalışmalar	Köprü, Tünel, Alt-Üst Geçit ve Duvar Boyama	m²	11.335	314.642	795.000	781.852	51.708
	Beton Yol, Beyaz Yol (Beton Kaplama)	km	-	-	4,9	22	57
	Duvar Yapımı	m²	4.601	6.924	3.348	11.591	1.208

Kaynak: Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, 2023
* İlçe Belediyelerine hibe olarak verilen 177.114 ton asfalt miktarı 1.413.348 ton toplam asfalt miktarına dâhildir.

Belediyemiz tarafından, 4.023 km'lik ana ulaşım yol ve meydanların yol altyapı ve üstyapısının yapım, bakım ve onarımından sorumlu olarak mevsim şartlarına uygun olarak aşağıda belirtilen çalışmalar yürütülmektedir.

- Asfalt yapım ve onarım çalışmaları
- Yaya alanı düzenleme ve bakım-onarım çalışmaları (meydan ve prestij cadde düzenleme çalışmaları)
- Yağmur suyu hattı (kısa metraj) yapım, onarımı ile kanal baca-ızgara temizlik çalışmaları
- Korkuluk yapım, bakım-onarım ve boyama çalışmaları
- Beton yol yapım, yeni yol yapımı (ham yol), yol genişletme, otoyol-kavşak-bağlantı yolu projesi, ulaşım ve trafik komisyonu (UTK) uygulamaları
- Kış şartları ve olumsuz hava koşulları ile mücadele (kar-buzlanma ve göllenme) çalışmaları

Asfalt Kaplama ve Onarım Çalışmaları
Asfalt çalışmaları, 5216 sayılı yasa gereği Büyükşehir Belediyemiz sorumluluğunda bulunan ana ulaşım yolu ve meydanlarda gerçekleştirilmektedir. Çalışmalar genelde yaz mevsimi içerisinde (15 Mayıs-15 Ekim) yapılmakta olup tranşe ve çukur onarımları trafiğin olumsuz etkilenmesini önlemek amacıyla her mevsim yapılabilmektedir.

- Asfalt kaplama
- Asfalt yama
- Renkli asfalt
- Asfalt geri dönüşümü AR-GE çalışmaları belediyemiz tarafından yürütülmektedir.

Yağmur Suyu Hattı Yapım, Onarımı İle Kanal Baca-Izgara Temizlik Çalışmaları
Ana ulaşım yollarında vatandaşın rahat ulaşımını sağlamak amacıyla yapılan diğer bir önemli çalışma yollardaki yüzeysel suların drene edilerek ulaşıma olan olumsuz etkilerini azaltmak olup bu kapsamda öncelikle mevcut yağmur suyu hatlarında gerektiğinde kısa metrajlı yapım ile mevcut sistemlerin bakım, onarım ve temizlik çalışmaları yürütülmektedir. Genelde mevsimsel yağışlar öncesi aşağıda yer alan çalışmalara periyodik olarak (her mevsimde) devam edilmektedir.

- Yağmur suyu hattı yapımı
- Açık kanal yapımı
- Baca ızgara yapımı
- Yağmur suyu hat yemizliği
- Yağmur suyu hat görüntüleme

Korkuluk Yapım, Bakım-Onarım ve Boyama Çalışmaları
Ana ulaşım yolu ve meydanlarda araç ve yayaların sürüş ve kullanım konforunu artırmak amacıyla korkuluk çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalardaki amaç, yaya ve araçların güvenli ulaşımı ve kazalara karşı önlem alınmasıdır.
Yol ayrım noktalarında sıkça oluşan trafik kazalarında araç hasarı, yaralanma ve ölüm oranını en aza indirmek amacıyla dünyada kullanılan teknolojik ürünlerden biri olan Hava Yastıklı Darbe Emici Bariyer Sistemi bakım onarımı ve uygulama çalışmasına devam edilmektedir. Bu sistem, TS EN 1317 normuna uygun olarak tasarlanmış ve 100 km/saat hızındaki otomobille yapılan çarpışma testlerinde başarılı olmuş, CE belgeli çarpışma bariyer sistemidir. Korkuluk bakım ve onarım çalışmaları trafik kazalarına bağlı olarak yılın her mevsiminde yapılmaktadır.

- Yaya korkuluğu
- Karayolu tipi oto korkuluk
- Çelik halatlı oto korkuluk
- Alt-üst geçit boyama
- Hava yastıklı darbe emici bariyerler

Beton Yol Uygulamaları
Beton yollar, dayanıklılığı ve beklenmedik çevresel etkilere ve yüklere karşı koyabilmesi ile şehir içi yollarda çok uzun süreli bir hizmet sunmaktadır. Bu yolların hizmet ömrü en az 20-30 yıldan başlayıp 40-50 yıla kadar uzanabilmektedir. Ayrıca, neredeyse hiç olmayan tamir bakım ihtiyacı ile trafiği daha az engellemektedir.
Beton yolların ilk yapım maliyetleri asfalt yollarla aynı olduğu düşünülse bile yolun hizmet ömrü boyunca tüm maliyetleri düşünüldüğünde beton yollar, asfalt yollara göre %30'dan %60'a varan daha az maliyetlere sahiptir. Asfalt yolların yapım veya onarım şartları ve mevsimleri kısıtlıdır. Beton yollarda ise neredeyse yılın her vakti yol yapımı gerçekleştirilmektedir. Beton yolların açık rengi ve gece görünürlüğüyle ışıklandırma için daha az enerji sarfiyatına ihtiyaç duyulmasından dolayı daha az enerji sarfiyatı yapılmaktadır. Sürüş güvenliği konforu sağlanması açısından ise tekerlek izi oluşmuş veya deforme olmuş yerlere su birikmesi nedeniyle su kızağına maruz kalma gibi tehlikelere sahip olmaması ve açık rengi dolayısıyla sürüş güvenliği sağlamaktadır. Beton yollar içerisindeki karışım malzemeleri dolayısı ile asfalt yollara oranla daha çevrecidir. Özellikle kavşaklar, otobüs şeritleri gibi yerlerde beton yol uygulamaları büyük başarı getirmektedir. Hem yazın sıcakta erime gibi bir tehlikeye sahip olmaması hem de kışın buz çözücü tuzlardan dolayı yıpranmasının daha az olması nedeniyle mevsimsel şartlara uygun tepki göstermektedir.

Yaya Alanı Çalışmaları
Yayalar ve araç sürücülerinin yolları sorunsuz kullanımının sağlanması amacıyla kaldırımların yapım ve onarımı (bordür+kaldırım) ile UTK'da (Ulaşım ve Trafik Düzenleme Komisyonu) alınan kararlar doğrultusunda yol genişletme ve kavşak düzenleme çalışmaları yapılması yanında, engellilere (görme ve fiziksel engellilere) yönelik gerekli düzenleme çalışmaları uygun hava koşullarına bağlı olarak yılın her mevsiminde yapılmaktadır.
Engelli vatandaşların günlük yaşamlarını kolaylaştırmak, topluma kazandırmak, şehrimizi engelliler için ulaşılabilir hâle getirmek amacı ile İstanbul'un coğrafi ve topografik yapısı dikkate alınarak İstanbul geneli ana ulaşım yollarındaki kaldırımlar ve meydanlarda;

- Yaya alanı olmayan ya da mevcut yaya alanı standart dışı olan kaldırımların genişletilmesi,
- Yaya alanlarının başlama ve bitiminde, sokak başları ile kontrollü-kontrolsüz yaya geçitlerinde ve kavşaklarda rampa yapılması,
- Araçların yaya alanlarına girmesini önlemek amacı ile fiziki engel (sınır elemanı) yerleştirilmesi,
- Izgara ve menhol kapaklarının engelli arabası tekerleklerini girmeyecek şekilde düzenlenmesi,
- Kaldırımlarda bulunması kaçınılmaz cisim ya da kütlelerin etrafı uygun bir malzemeyle çember içine alınarak olası çarpmalara karşı önlem alınması,

- Dış kenarı uçurum veya diğer etkenlerle tehlike oluşturan kaldırımlara yaya korkuluğu yapılarak tehlikeye karşı önlem alınması,
- Üst geçitlerin engellilerin kullanımına uygun hâle getirilmesi ve kaymayı engelleyen malzeme ile kaplanması,
- Engelli yayaların yaya kaldırımlarını ve meydanları kolay ve güvenli kullanabilmeleri için sokak başları ile kontrollü-kontrolsüz yaya geçitlerinde ve kavşaklarda engelli rampaları veya görme engelliler için hissedilebilir plak taşı döşenmesi yapılması,
- İstanbul genelinde, mevcut yaya alanlarının, yaya kaldırımlarının, meydanların bakım ve onarımlarının yapılması, UTK proje uygulamaları ile prestij cadde düzenlemeleri, yeni yaya alanı ve yürüyüş yollarının yapılması, yayalaştırma, yaya kaldırımı ve meydan düzenleme çalışmaları yapılmaktadır.

Abdullahağa Caddesi Asfalt Çalışmaları, Üsküdar

Yenikapı Sahil Asfalt Çalışmaları, Fatih

Köprülerin Bakım-Onarımı

24.08.2016 tarih ve 2016/6-2 sayılı UKOME Kararı gereği; Yeni Galata ve Atatürk (Unkapanı) Köprüleri'nin kış aylarında (Eylül-Mayıs) haftada 2 kere (Pazartesi'yi Salı'ya bağlayan gece 02.30-03.30 arası, Çarşamba'yı Perşembe'ye bağlayan gece 02.30-03.30 arası), yaz aylarında (Haziran-Ağustos) haftada 1 kere (Pazartesi'yi Salı'ya bağlayan gece 02.30-03.30 arası) olmak üzere deniz trafiğine açılması sağlanmıştır. Köprüler kapalı durumdayken de orta geçiş gözlerinden 6 metre yüksekliğe kadar deniz araçlarının geçişine izin verilmektedir.

Yeni Galata Köprüsünün Bakım-Onarımı

Yeni Galata Köprüsü'nün hidrolik sistemlerinin (aylık, 3 aylık, 6 aylık, yıllık) ve elektrik-elektronik sistemlerinin (haftalık, 2 haftalık, aylık, 4 aylık, 6 aylık, yıllık) bakım ve onarımları yıl içerisinde periyodik olarak gerçekleştirilmiştir.

Atatürk (Unkapanı) Köprüsünün Bakım ve Kontrolleri

Atatürk (Unkapanı) Köprüsü' ne ait 24 adet taşıyıcı dubanın, çelik konstrüksiyonlarının, birleşme derzlerinin, dilatasyonların, yatay eksende köprünün sabit durumda bulunmasını sağlayan tonozların, Unkapanı-Azapkapı taraflarındaki köprü zincir gergi mekanizmaların, mekanik kilitleme sisteminin ve elektrik tesisatının periyodik kontrolleri, bakım ve onarımları yıl içerisinde yapılmıştır.

Atatürk (Unkapanı) Köprüsünün Bakım-Onarımı, Fatih

Otopark Çalışmaları

Belediyemizce otopark, park et devam et, tekne park, heliport, bisiklet park gibi ulaşım park sistemlerine yönelik, yeni parklanma alanları planlama, projelendirme, inşaat, denetim, işletme, yönetim ve koordinasyon çalışmaları yürütülmektedir.

Otopark Yapım Çalışmaları

İstanbul genelinde kentsel yaşam ve çevre kalitesini artırmak, ulaşımda hizmet düzeyini yükseltmek amacıyla her yıl trafiğe katılan motorlu araç sayısındaki artışa paralel olarak otopark arzının planlanması önem taşımaktadır. Otopark talebi, araç sahipliliğine bağlı olarak ortaya çıkan bina otoparkı talebi ve araç kullanımı ile ortaya çıkan yol üstü ve yol dışı genel otopark talebi olarak ortaya çıkmaktadır.

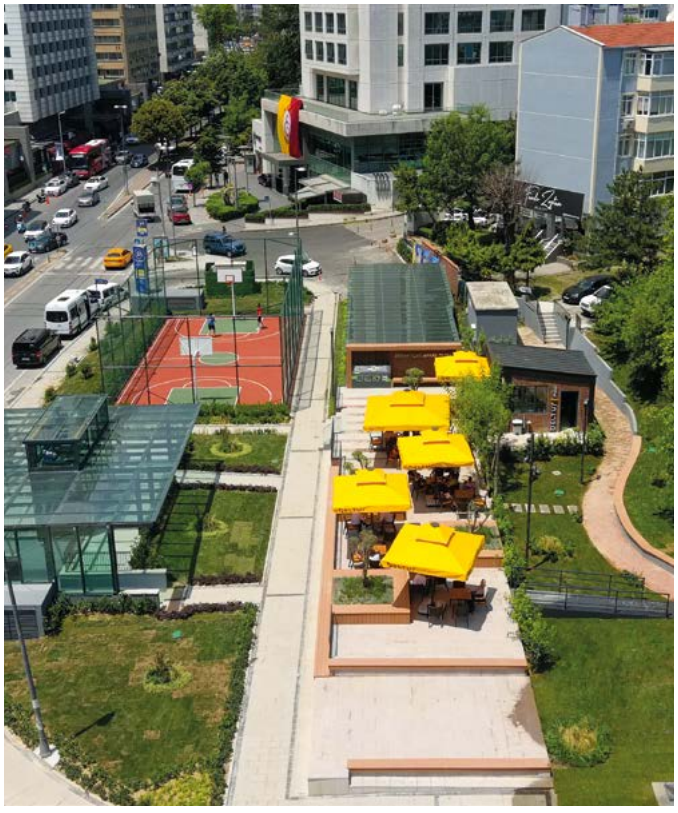
Mevzuat açısından, öncelikli olarak binaların otopark ihtiyaçlarını parsellerinde gidermesi, çeşitli sebeplerle parselinde giderilememesi halinde ise ödenecek otopark bedeli karşılığı İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından yapılacak bölge otoparklarında karşılanması gerekmektedir. Mevcut durum incelendiğinde ise bina otoparklarının genel olarak yapılmadığı tespit edilmiş bunun sonucu olarak da sokaklar araçlar için öncelikli park yerleri olmuş ve çok kısa zaman içinde araç işgaline maruz kalmıştır. Yol üstü parklanmalarda yaşanan kuralsızlık ve denetim eksikliği sonucunda trafik sıkışıklığı ortaya çıkmakta veya itfaiye ve ambulans gibi hayati öneme sahip araçların hareketi kısıtlanabilmektedir.

İstanbul'da otopark alanları incelendiğinde kapalı otoparkların açık otoparklara göre daha az sayıda olduğu ve açık otoparkların ise büyük bir kısmının geçici alanlardan oluştuğu belirlenmektedir. İmar durumunun belirleyici rol oynadığı bu alanlarda otopark arzı kırılgan bir yapıya sahiptir.

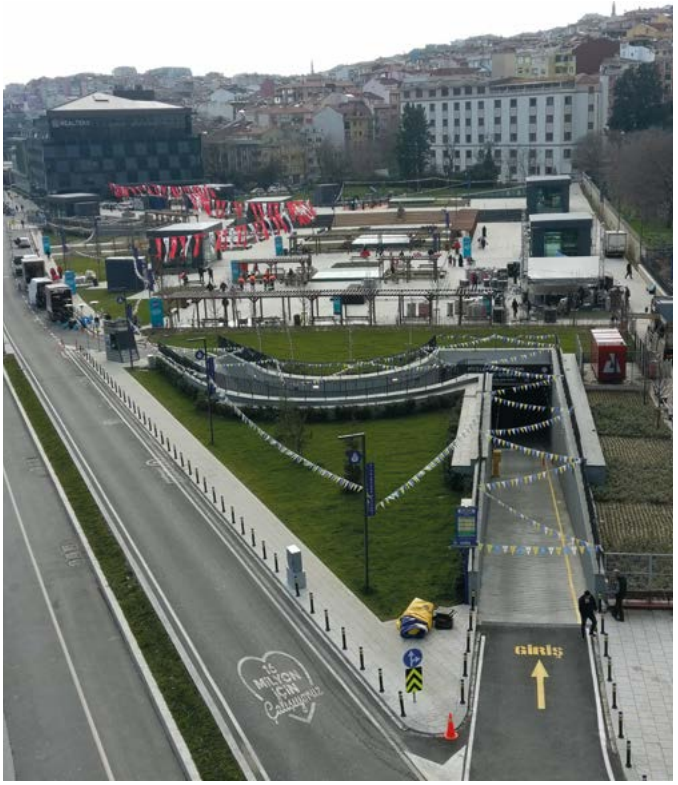
2022 yılında tamamlanan İstanbul Otopark Ana Planı ile şehrin dinamik yapısı dikkate alınarak bütüncül, sürdürülebilir, nitelikli, toplu taşıma sistemlerini destekleyici otopark politikaları ortaya konmuş ve bölgesel otopark arzı stratejileri belirlenmiştir. Otoparkların talep yönetimi kapsamında bölgesel ölçekte otopark ücretlendirmelerine ve yol üstünde park süre kısıtlarına dair uygulamalar yapılmaktadır.

Kent merkezindeki araç yoğunluğunu azaltmak, otopark talebini yönetebilmek ve özel araç kullanıcılarının toplu ulaşım sistemini kullanmasını teşvik etmeye yönelik park et, devam et sisteminin geliştirilmesi yönünde çalışmalar devam etmektedir.

İstanbul genelinde 2023 yılı Aralık ayı itibarıyla konutlara ait bina otoparkları hariç olmak üzere 7.197 adet ve toplamda 1.143.834 araç kapasiteli mevcut otopark bulunmakta olup Tablo 59'da detayları sunulmuştur. Buna göre İSPARK AŞ bünyesinde 20.272 araçlık yol üstünde, 62.088 araçlık açık otopark, 41.046 araçlık kapalı olmak üzere 123.406 araçlık bir kapasite işletilmektedir.

Balmumcu Katlı Otopark Güçlendirme İnşaatı, Beşiktaş

Piyalepaşa Camii Önü Zeminaltı Otopark ve Çevre Düzenleme Tamamlama İnşaatı, Beyoğlu

Tablo 59. Otopark Faaliyetleri

		Otopark Sayısı (Adet)	Kapasite (Araç)
Mevcut Otopark Bilgileri	İBB/İSPARK AŞ	755	123.406
	Diğer Kamu ve Özel Otoparklar	6.442	1.020.428
	Mevcut Toplam	7.197	1.143.834
Devam Eden Otopark Çalışmaları	İnşaatı Devam Eden	33	10.464
	İnşaat İhale Süreci	1	352
	Uygulama Proje Çalışmaları	13	3.233
	Etüt Çalışmaları	1.173	316.832

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 60. İnşaatı Tamamlanan Otoparklar

İlçe	Proje	Otopark Kapasitesi (Araç)
Bağcılar	Yenimahalle Gençlik Merkezi ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	504
Bakırköy	Florya Engelliler Yaz Kampı Otopark İnşaatı	60
Beşiktaş	Balmumcu Katlı Otopark Güçlendirme İnşaatı	350
Beylikdüzü	Yakuplu Kültür Merkezi İnşaatı (otopark)	100
Beyoğlu	Piyalepaşa Camii Önü Zeminaltı Otopark ve Çevre Düzenleme Tamamlama İnşaatı	620
Eyüpsultan	Alibeyköy Lojistik Merkezi İnşaatı (otopark)	77
Gaziosmanpaşa	Küçükköy Mahallesi Stadyum ve Zeminaltı Otoparkı	796
Kartal	Kartal Yakacık Spor Tesisi İnşaatı	40
Küçükçekmece	Atakent Mahallesi Gençlik Merkezi ve Yurt İnşaatı (otopark)	179
Maltepe	Bakireler Anıtı Meydanı Otopark İnşaatı	208

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Karaköy Çok Katlı Otoparkının Zeminaltı Otoparka Dönüştürülmesi, Beyoğlu

Tablo 61. İnşaatı Devam Eden Otoparklar

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı	Otopark Kapasitesi (Araç)
Arnavutköy	Hadımköy Halk Ekmek Üretim Tesisi (otopark)	98	2024	165
Ataşehir	İçerenköy Mahallesi Spor Tesisi ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	10	2024	178
Avcılar	E-5 Meydanı Zeminaltı Otoparkı, Yaya Alt Geçidi ve Meydan Düzenleme İnşaatı	14	2024	458
Bağcılar	Ebubekir Parkı Kapalı Yüzme Havuzu ve Engelli Rehabilitasyon Merkezi 2.Tamamlama İnşaatı	58	2024	137
Bağcılar	Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı Mahmutbey İstasyonu Otopark Tamamlama İnşaatı	90	2024	355
Bahçelievler	Kocasinan Spor Tesisi ve Zeminaltı Otopark Tamamlama İnşaatı	52	2024	732
Bayrampaşa	Pazar Caddesi 26. Sokak Zeminaltı Otopark İnşaatı	90	2024	241
Bayrampaşa	Kartaltepe Mahallesi Camii, Meydan ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	70	2024	267
Beşiktaş	Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey-Metro Hattı Fulya İstasyonu Otopark İnşaatı	90	2024	158
Beyoğlu	Karaköy Çok Katlı Otoparkının Zeminaltı Otoparka Dönüştürülmesi	7	2025	580
Çekmeköy	Nişantepe Mahallesi Mahalle Evi İnşaatı	48	2024	19
Esenler	Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı Giyimkent İstasyonu Otopark Tamamlama İnşaatı	90	2024	203
Esenler	Atışalanı Sosyal Merkez İnşaatı	20	2024	19
Esenyurt	Adile Naşit Bulvarı Katlı Otopark Tamamlama İnşaatı	85	2024	387
Eyüpsultan	Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı Akşemsettin İstasyonu Otopark Tamamlama İnşaatı	90	2024	269
Eyüpsultan	Gavuzoğlu Sosyal Yaşam Merkezi İnşaatı	40	2024	22
Fatih	Gedikpaşa Katlı Otoparkı	50	2024	233
Fatih	Ali Paşa Sarayı ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	1	2024	158
Fatih	Aksaray Sanat Meydanı ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	1	2025	108
Gaziosmanpaşa	Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı Yeni Mahalle İstasyonu Otopark Tamamlama İnşaatı	90	2024	114
Gaziosmanpaşa	Merkez Mahallesi Meydan, Spor Alanları ve Zeminaltı Otoparkı Tamamlama İnşaatı	85	2024	211
Kadıköy	Dudullu-Bostancı Metro Hattı Bostancı İstasyonu Otopark İnşaatı (Kadıköy, Bostancı Transfer Merkezi Otoparkı)	92	2024	869
Kadıköy	Dudullu-Bostancı Metro Hattı Kozyatağı İstasyonu Otopark İnşaatı (Kozyatağı Transfer Merkezi)	55	2024	1.962
Kartal	Orhantepe Mahallesi Engelli Rehabilitasyon Merkezi Tamamlama İnşaatı	15	2025	74
Maltepe	Maltepe Fındıklı Sosyal Merkezi (otopark)	67	2024	41
Maltepe	Karavan Parkı Düzenleme İnşaatı	15	2024	202
Pendik	Kurtköy Sosyal Merkez İnşaatı	1	2024	43
Sancaktepe	Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı Sancaktepe Şehir Hastanesi İstasyonu	40	2024	392
Sancaktepe	Safa Tepesi Spor Tesisi İnşaatı	80	2024	20
Sultangazi	Esentepe Mahallesi Kat Otoparkı ve Belediye Hizmet Tesisleri İnşaatı	98	2024	148
Şişli	Kuştepe Zeminaltı Otopark İnşaatı	7	2024	429
Tuzla	Tuzla Hal Binası İnşaatı (otopark)	70	2024	1.153
Üsküdar	Küçüksu Mahallesi Kapalı Spor Salonu İnşaatı	38	2024	117

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı, Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 62. Tamamlanan Otopark Projeleri

İlçe	Proje
Fatih	Aksaray Sanat Meydanı ve Zeminaltı Otopark Uygulama Projesi
Çekmeköy	Ömerli Mevki Yol ve Araç Ana Bakım Merkezi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 63. Devam Eden Otopark Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Avcılar	Reşitpaşa Caddesi Zeminaltı Otopark Revize Projesi	2024
Bahçelievler	Dizer Sokak Zeminaltı Otopark Revize Projesi	2024
Bayrampaşa	Fatih Parkı Zeminaltı Otopark Projesi	2024
Beyoğlu	Karaköy Kemankeş Karamustafa Mahallesi Meydan ve Zeminaltı Otoparkı Projesi	2024
Esenler	Güney Yanyol Güzergâhı Zeminaltı Otopark Revize Projesi	2024
Fatih	Mercan Zeminaltı Otopark Projesi	2024
Güngören	Merter Tekstil Sitesi Zeminaltı Otopark Revize Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

İstanbul Geneli Park Et, Devam Et Sisteminin Geliştirilmesi

İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Ulaşım Planı ile uyumlu hazırlanan İstanbul Otopark Ana Planı'nın amaç, hedef ve stratejileri doğrultusunda "İstanbul Geneli Park Et, Devam Et Sisteminin Geliştirilmesi"ne yönelik çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmalarda, proje ile kentlilerin ihtiyaçlarını dikkate alan hizmetlerin geliştirilmesi, kamusal alanlarda oluşan trafik ve işgallerin azaltılarak sürdürülebilir ulaşım modlarına alan tanınması, trafikte kaybedilen zamanın ve çevreye verilen zararın minimuma indirilmesi, toplu taşıma sistemlerinin kullanımının teşvik edilmesi hedeflenmektedir.

Tarihi Yarımada bölgesinde özel araç kullanımını azaltma ve bölgeye toplu ulaşım sistemi ile erişimi artırmak amacıyla İSPARK AŞ tarafından işletilen Yenikapı otoparkında pilot proje uygulaması yapılmıştır. Bu pilot uygulama kapsamında; söz konusu otopark alanından başlayarak Tarihi Yarımada'nın merkezine kadar ulaşımı sağlayacak bir ring otobüs hattı (PD1) hizmet vermektedir. Söz konusu hat üzerinde Yenikapı, Laleli, Nişanca, Beyazıt-Kapalıçarşı durakları bulunmakta olup bölgeye ulaşmak isteyen bölge esnafı ve ticari işletmelerin müşterileri başta olmak üzere Beyazıt-Kapalıçarşı bölgesine araçla gitmek isteyenler için alternatif bir ulaşım imkânı sağlanmıştır. Bu kapsamda otopark ücretini İstanbulkart ile ödeyen araç sahipleri PD1 ring hattından ücretsiz yararlanmaktadır. Uygulamanın İstanbul geneline yaygınlaştırılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

Çalışma kapsamında, 5 bölgede kullanıcı deneyimi araştırması gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara şehir içi yolculuk deneyimlerindeki ihtiyaçlarına, karşılaştıkları sorunlara ve beklentilerine yönelik sorular sorulmuştur. Katılımcılardan alınan cevaplar gruplandırılarak lokasyon bazlı farklılıklar ortaya çıkarılarak tipolojiler belirlenmiştir.

Park Et&Devam Et Ring Hattı

Mekanik/Tam Otomatik Otopark Çalışmaları

İstanbul Otopark Ana Planı hedef ve stratejileri ile uyumlu olarak bölgenin koşullarına uygun küçük alanlarda, daha yüksek kapasite ve verimlilikle hizmet verecek zeminaltı veya katlı "Mekanik/Tam Otomatik Otoparklar" planlanması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen açık otoparkların daha verimli kullanılmasına yönelik düzenlemeler kapsamında mevcut kapasitesinin yarı mekanik sistemler ile artırılması hedeflenmektedir.

Özellikle gündüz saatlerinde yol üstlerindeki parklanmadan kaynaklı trafik sıkışıklığının önlenmesi ve yaya hareketleri için daha konforlu alanlar yaratılması amacıyla mekanik sistemlerle kapasite artışı yapılarak araç parklanmasının yol altına alınması, kısıtlı alanlarda yüksek miktarda talebi karşılamaya yönelik katlı/zeminaltı mekanik otoparkların yapılmasına yönelik çalışmalarda İstanbul genelinde 36 adet otopark planlanmıştır. Bu otoparklardan; 21 adedi katlı ve zemin altı mekanik,15 adedi yol altı mekanik otoparkıdır.

Kredi Kartı ile Ödeme

Ulaşım Park Sistemleri İşletmeciliği

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26. Maddesi uyarınca Belediye Meclisinin 11.10.2023 tarih, 990 sayılı kararı ile İstanbul genelindeki Belediyemizin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardaki otoparkların işletilmesi İSPARK AŞ tarafından yürütülmektedir. İSPARK AŞ, 2023 yılı sonu itibarıyla 37 ilçe, 755 noktada toplam 123.406 araç kapasiteli park alanını işletmektedir.

Otopark işletmeciliğinde otomasyonu sağlayan 1.103 adet ÖKC (Ödeme Kaydedici Cihaz) ile 475 otoparkımızda işlem yapılmaktadır. 175 kapalı/açık otoparkta 233 insanlı gişe ödeme noktasında işlem yapılmaktadır. 2023 yılında el terminalleri ile 13.216.155 işlem sayısı, gişe ödeme noktalarından 34.321.291 işlem sayısı ile toplamda 47.537.446 işlem yapılmıştır.

Tablo 64. İSPARK AŞ'nin İşlettiği Otoparkların Yıllara Göre Kapasiteleri (Araç)

Türü	2019	2020	2021	2022	2023
Yol Kenarı Otopark	15.397	17.559	18.601	20.073	20.272
Katlı Otopark	27.543	30.221	37.726	40.764	41.046
Açık Otopark	51.392	53.462	60.113	62.642	62.088
Toplam	94.332	101.242	116.440	123.479	123.406

Kaynak: İSPARK AŞ, 2023

Tablo 65. İSPARK AŞ'nin işlettiği Otoparkların Yeri ve Türüne Göre Durumu

Türü	Asya Yakası		Avrupa Yakası		Toplam	
	Sayı (Adet)	Kapasite (Araç)	Sayı (Adet)	Kapasite (Araç)	Sayı (Adet)	Kapasite (Araç)
Yol Kenarı Otopark	100	7.424	229	12.848	329	20.272
Katlı Otopark	20	10.444	65	30.602	85	41.046
Açık Otopark	138	21.665	203	40.423	341	62.088
Toplam	258	39.533	497	83.873	755	123.406

Kaynak: İSPARK AŞ, 2023

Park Et , Devam Et Otopark Projesi

"Park Et & Devam Et" noktaları; toplu taşımayı teşvik etmek, zararlı egzoz emisyonu ve küresel ısınma etkisini, yol işgalini önlemek, daha az yakıt tüketimi sağlamak, trafik odaklı stresi azaltmak, zaman kazanmak ve yol kenarı otoparklarda daha fazla sirkülasyon sağlamak amacıyla kurulmuştur. Bu proje ile Metro, Metrobüs, İDO, Şehir Hatları ve Tramvay kullanımı teşvik edilmektedir. 2023 yılı sonu itibarıyla 38 lokasyonda 12.964 araç kapasitesi ile hizmet verilmektedir.

Park Et, Devam Et Otoparklar

Marina İşletmeciliği (Tekne Park)

Tekne Park uygulaması, ilk olarak İstinye (180 tekne kapasiteli) ve Tarabya (265 tekne kapasiteli) koylarında toplam 445 tekne kapasitesi ile 2012 yılında faaliyete geçirilmiş olup yoğun talebi karşılamak ve kapasiteyi artırmak amacıyla İstanbul kıyılarının uygun görülen mevkilerinde denizde ve karada yeni Tekne Park yapılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.
İşletmesi İSPARK tarafından yapılan toplam 445 tekne kapasiteli İstinye ve Tarabya Tekne Parkları, kıyıya izinsiz bağlayan tekneler kaldırılıp çevre dostu, portatif, istenildiğinde taşınabilen ve kıyıdan açıkta, yüzer iskeleler şeklinde tasarlanmıştır.
2023 yılı içerisinde atık kabul tesisine toplam olarak 963,13 m³ atık su, 1,60 m³ sintine ve 1,80 m³ atık yağ alınmıştır. İstinye Marina'da 243 tekne ve Tarabya Marina'da 321 tekne olmak üzere toplamda 564 tekneye hizmet verilmiştir.

Tekne Park, Sarıyer

Taksi Durak Hizmetleri

İSPARK AŞ, umuma açık taksi duraklarıyla Anadolu ve Avrupa Yakası'nda 2023 yılı sonu itibarıyla 16 noktada 22 personel ile hizmet vermiştir. Taksi duraklarımızda 690.181 işlem yapılmıştır. Ayrıca 27 adet telefonlu taksi durağımız bulunmaktadır.

İSPARK Taksi Durakları

Minibüs Durak Hizmetleri

İSPARK AŞ, 2023 yılı sonu itibarıyla 11 yol üstü minibüs durağı ve 14 depolama alanında 19 personel ile İstanbul halkına hizmet verilmektedir. Abone sayısı 1.981, yıllık işlem sayısı ise 181.865'dir.

İSPARK Minibüs Durakları

İSKOM Kontrol Merkezi

Merkez; Haziran 2021'de kurulmuştur. Kontrol Merkezi çalışmaları kapsamında otoparklar ve diğer faaliyet gösterdiğimiz tesislerimiz konusunda yetkin 20 Personel ve 7.366 kamera ile 7/24 izlenmekte, alanın fiziksel koşulları, hizmet kalitesi ve diğer hususlar KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) kapsamında kayıt altına alınarak ilgili birimlere anlık olarak iletilmektedir. Merkezde 2023 yılı içerindeki kamera izlemelerinde 2.005 adet tespit yapılmış ve ilgili birimlere aktarım sağlanmıştır. Toplamda 222 açık, katlı ve yol üstü otoparkta kamera sistemi kurulu olup bunlardan 184 otoparkın 5.336 kamera ile merkezden izlemesi yapılabilmekte, 37 otoparkta ise yerinde kayıt sistemi kurulu olan 2.030 kamera ile izleme mevcuttur.

Elektrikli Araç Şarj İstasyonları

AR-GE çalışmaları kapsamında kurulan elektrikli araç şarj istasyonları ile sistem ve müşteri alışkanlıklarını değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. AR-GE çalışmalarının tamamlanmasının ardından 2024 yılında 90 adet istasyon kurulması hedeflenmektedir.

Alternatif Ödeme Yöntemleri

Alternatif ödeme yöntemleri geliştirmeleri çalışması kapsamında başlatılan Kredi Kartı, Mobil Uygulama ve İstanbul Kartla ödemelerin toplam tahsilat içindeki payı 2019 yılında %1 iken 2023 yılında %65'e ulaşmıştır.

Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi

2023 Şubat ayında; vatandaş memnuniyetini artırmak, ihtiyaçlara daha iyi hizmet vermek, parklanma deneyimini iyileştirmek, vatandaşların şikâyetlerini daha etkili şekilde ele alma ve çözmek amacıyla kalite standartlarına uygun olarak ilgili süreçler iyileştirilmiş ve ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgesi alınmıştır.

Gizli Müşteri Denetimi

2023 Haziran ayı itibarıyla otoparklarımızdaki hizmet standartlarının uygunluğunun denetlenmesi amacıyla standart denetim faaliyetlerinin yanı sıra gizli müşteri denetim faaliyetlerine başlanmıştır. 2023 Haziran-Aralık ayları arasında ilgili faaliyetler dâhilinde 1.326 gizli müşteri denetimi icra edilmiştir.

Enerji İzleme Sistemi

2023 yılı itibarıyla katlı otoparklarda aktif enerji takibi yapılmaya başlanmıştır. Otoparklarda bulunan elektriksel parametreler ölçülerek izlenmektedir. Ölçülen elektriksel parametrelerin enerji izleme yazılımı ile tek bir merkezden izlenmesi sağlanmaktadır. Bu sistem ile kompanzasyon takibi yapılabilmekte, enerji tüketimleri karşılaştırılabilmekte ve enerji maliyetlerinde iyileştirme sağlanabilmektedir. 2024 yılında katlı otoparklarda hâlihazırda bulunan enerji izleme yazılımı ile mekanik sistemlerin (asansör, drenaj pompası vb.) sisteme entegre edilerek ayrı ayrı takip edilmesi planlanmaktadır.

İSKOM Kontrol Merkezi

Otopark ve Vale Görevlisi Mesleki Yeterlilik Belgesi

Otoparkçılığın bir meslek haline gelmesi adına 2018 yılında çalışma başlatılmıştır. Meslek standardının yayınlanmasının ardından, mesleki yeterliliğin kazandırılması konusunda 2 ayrı meslek grubu olarak 'Otopark ve Vale Görevlisi' yeterlilik çalışmaları da 2019 yılında tamamlanmıştır. Otopark ve vale görevlilerini kapsayan meslek standartlarının resmî gazetede yayınlanması ile 2020 Haziran ayında Otopark İşletmecileri Derneği (OİD), mesleki belge ile iki meslek grubunun nitelikli olarak sektöre kazandırılması amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi kuruluşları İSPARK ve UGETAM ile "İş Birliği ve Münhasırlık Protokolü" imzalanmıştır. 2021 Aralık ayında başlatılan sınav sürecinde; 2023 yılı sonuna kadar 1.098 Vale Görevlisi ve 386 Otopark Görevlisi belgelendirilmiştir.

Otopark ve Vale Görevlisi Mesleki Yeterlilik Eğitimleri

İSBİKE Akıllı Bisiklet Kiralama Sistemi

İSBIKE Akıllı Bisiklet Paylaşım Sistemi, İstanbul'da bireysel araç sahipliğine ya da toplu ulaşım araçlarına alternatif olarak vatandaşların kullanabileceği akıllı bisiklet paylaşım sistemidir. Paylaşım ekonomisinin her geçen gün çok çeşitli alanlarda daha da kitle bulduğu dünyamızda; bisiklet paylaşım sistemi de her kesimden vatandaşın bisiklet erişimine olanak sağlaması açısından önemlidir.
Hedef kitlesi tüm İstanbul halkı olan İSBIKE, kentteki ulaşım ağına entegre olabilen sürdürülebilir bisiklet paylaşım sistemi olarak hizmet vermesi amaçlanmıştır.
Mevcutta Anadolu Yakası'nda 125, Avrupa Yakası'nda 114 olmak üzere toplam 239 istasyon ve 1.193 bisiklet ile işletme yapılmaktadır. Aktif abone sayısı 91.266 olarak kayıt altına alınmıştır. 2023 yılı içinde 224.405 kiralama işlemi yapılmış olup 673.215 km bisiklet sürüşü gerçekleştirilmiştir. İSBIKE Mobil uygulaması ise 2023 yılında toplamda 322.207 defa indirilerek (Android 163.982, iOS 154.403, Huawei 3.822) İstanbullulara bisikletli ulaşım konusunda destek sağlamıştır.

Deniz Operasyonları ve Yediemin Alanı Faaliyetleri

Sahil Güvenlik Bölge Komutanlığı ve İl Emniyet Müdürlüğü Deniz Limanı Şube Müdürlüğü ekiplerince haklarında akaryakıt kaçakçılığı, kaçak avlanma vb. nedenlerle yasal işlem yapılan ve 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler gereği mülkiyeti kamuya geçen deniz araçlarının kontrolleri yapılarak Yediemin alanına alınmakta, yasa gereği imha edilecek deniz araçlarıyla ilgili işlemler takip edilmekte, imha edilmeyip Yediemin alanında alıkonulan teknelerle ilgili yediemin ücreti tahsil edilerek mahkemece iadesine karar verilen deniz araçları ilgililerine teslim edilmektedir.
Yıl içerisinde Yediemin alanında bulunan 1 adet deniz aracı ilgilisine teslim edilmiş olup herhangi bir deniz aracı teslim alınmamıştır.

Teslim edilen deniz aracı ilgilisinden 26.361 TL, yapılan duba kiralama ve römorkör çeki hizmeti kapsamında 72.656 TL olmak üzere 2023 yılı içerisinde toplam 99.017 TL ücret tahsil edilmiştir.

İSBİKE Akıllı Bisiklet Kiralama Sistemi

Karayolu ve Denizyolu Yük Taşımacılığı

Yıl içerisinde 3.101 adedi Ağır Tonajlı Araç Belgesi, 1.975 adet Özel Yük Belgesi, 71.101 adedi Hafriyat Taşıma İzin Belgesi, 3.936 adedi Yük Taşımacılığında Kullanılan Kamyonetlere Verilen İzin Belgesi, 66 adet Denizyolu Geçici Yük Taşıma Ruhsatname Belgesi ve 1.393 adet 24 Saat İzin Verilen Ağır Tonajlı Araç belgesi olmak üzere toplamda 81.572 adet belge düzenlenmiştir.

Tablo 66. Lojistik Faaliyetlerine Yönelik Düzenlenen Belge Türü ve Sayıları (Adet)

Türü	2019	2020	2021	2022	2023
Ağır Tonaj Taşıma Güzergâh Kullanım İzin Belgesi	2.000	7.524	3.182	6.613	3.101
Hafriyat Taşıma Güzergâh Kullanım İzin Belgesi	4.510	21.004	57.309	65.371	71.101
Özel Yük Taşıma Güzergâh Kullanım İzin Belgesi	1.990	2.214	1.694	1.856	1.975
Yük Taşımacılığında Kullanılan Kamyonetlere Verilen İzin Belgesi	-	-	1.228	5.500	3.936
Denizyolu Geçici Yük Taşıma Ruhsatnamesi	-	-	89	67	66
24 Saat İzin Verilen Araç	-	-	-	1.548	1.393
Toplam	8.500	30.742	63.502	80.955	81.572

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Karayolu Yük Taşımacılığı

İstanbul genelinde yürütülen lojistik faaliyetler, hafriyat çalışmaları ve özel yük taşımacılığı işlerinin güvenli, sağlıklı ve bir düzen içerisinde yürütülmesi amacıyla saat ve güzergâh kısıtlamalarının yer aldığı Hafriyat Taşıma Güzergâh İzin Belgesi, Ağır Tonaj Güzergâh İzin Belgesi, Ticari (N1 Sınıfı) Kamyonet İzin Belgesi, Özel Yük Taşıma Güzergâh İzin Belgesi ve 24 Saat İzin Verilen Ağır Tonajlı Araç belgesi düzenlenmektedir.

Hafriyat Taşıma Güzergâh İzin Belgesi

İstanbul'da kentsel dönüşümle beraber büyüyen, inşaat sektörü ile birlikte artan hafriyat atıklarının kontrolsüz dökümü ve bunun sonucunda yaşanacak çevre ve görüntü kirliliğini önlemek amacıyla, kanun ve yönetmelikler çerçevesinde gerekli projelendirme ve izin süreçleri yürütülerek, vasfını yitirmiş ve kullanılmayan maden sahaları dolgu yapılıp rehabilite edilmektedir. Bu kapsamda İstanbul geneli inşaat lojistiğinde kullanılan hafriyat araçlarıyla alakalı İlçe Belediyeleri, Belediyemiz üzerinden Taşıma Kabul Belgesi başvurusunda bulunmaktadır. Başvuru esnasında araçlara ait Taşıma İzin Belgesi ve ATS (Araç Takip Sistemi) olması gerekmektedir. Vatandaş tarafından başvuru yapıldıktan sonra süreç tamamen çevrim içi olarak işlemektedir. Taşıma Kabul Belgesi onayı sonrasında, hafriyatın çıktığı noktadan başlanarak döküm yapılacak alana kadar araçların izleyeceği yol belirlenip Güzergâh Kullanım İzin Belgesi oluşturulmaktadır. Ayrıca araçlarda takılı olan ATS üzerinden İstanbul geneli 10.558 hafriyat aracının takibi sağlanarak denetimler gerçekleştirikmekte olup güzergâh dışı kullanımlar ve kaçak dökümlerle alakalı cezai işlemler uygulanmaktadır.

Ağır Tonaj Güzergâh İzin Belgesi

Ağır tonajlı yük araçları için düzenlenmekte olan Güzergâh Kullanım İzin Belgesi, İstanbul Büyükşehir Belediye sınırları içinde taşımacılık yapan 3.5 ton ve üzeri yük taşıtlarının alması gerekli olan belgedir. Yasaklı/izin verilen saat ve güzergâh bilgilerini de içermektedir. Belge başvuru üzerine 7 gün, 1 ay, 3 ay, 6 ay veya 1 yıllık süre ile verilmektedir. Ağır Tonaj Güzergâh Kullanım İzin Belgesi 17.10.2022 tarihi itibarıyla LOGIS (Lojistik Güzergâh İzin Sistemi) üzerinden çevrim içi olarak alınabilmektedir.

Fotoğraf Hafriyat Kamyonları Denetimi

Özel Yük Taşıma Güzergâh İzin Belgesi

Özel Yük Taşıma İzin Belgesi; bölünemez nitelikteki yasal ağırlık ve gabari dışı yüklerin karayolunda taşınması için verilmektedir. Belge için; yük, ağırlık ve boyutları yasal sınırların üzerinde olmayan taşıma kapasitesi uygun bir araca yüklendiğinde meydana gelen toplam ağırlık, ölçü ve boyutların yasal sınırların üzerinde olması ve karayolundan başka bir ulaşım imkânının bulunmaması gerekmektedir. İstanbul geneli belirlenen lojistik odak noktalarından (Liman-Organize Sanayi Bölgesi-Gümrük-Serbest Bölge-Özel bölgeler) vatandaş beyanına dayalı Özel Yük Taşıma Güzergâh İzin Belgesi düzenlenmektedir. 2024 yılı içerisinde evrağın LOGİS uygulamasına benzer bir uygulamayla online düzenlenmesi planlanmaktadır.

Ticari (N1 Sınıfı) Kamyonet İzin Belgesi

İstanbul Büyükşehir Belediye sınırları içinde faaliyette olan 3.5 tonu aşmayan N1 sınıfı (Kamyonet) yük araçları için düzenlenen belgedir. Süresi 1 yıldır. Belgenin LOGİS (Lojistik Güzergâh İzin Sistemi) uygulaması ile çevrim içi alınabilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Lojistik Güzergâh İzin Sistemi (LOGİS)

Lojistik Güzergâh İzin Sistemi, yük taşımacılığı yapan firma ve şahısların Güzergâh Kullanım İzin Belgelerini çevrim içi olarak alabileceği sistemdir. Mevcut durumda, sistemden ağır tonajlı araçlara belge verilmektedir. Kamyonet Yük Taşımacılığı, Deniz Yük Taşımacılığı, YTK (Yük Taşıma Komisyonu), Özel Yük Taşımacılığı belgeleri için çalışmalar devam etmektedir.

Denizyolu Yük Taşımacılığı

Denizyolu Geçici Yük Taşıma Ruhsatnamesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde açık denizler, limanlar arası ve Anakara-Adalar arasında yük taşımacılığı yapan gemilere " Geçici Yük Taşıma Ruhsatnamesi ve 1 Yıllık Denizyoluyla Yük Taşıma Ruhsatı" verilmektedir. Bu kapsamda; 20 adet hatta RO-RO taşımacılığı izni düzenlenmiştir. Ayrıca İstanbul deniz sahasını kullanan ve uluslararası gemilere hizmet veren deniz yük araçlarına toplamda 66 adet belge düzenlenmiştir.

Lojistik Faaliyet Çalışmaları

İstanbul şehir içi trafiğinin rahatlaması, lojistik faaliyetlerin düzenlenmesi, şehirlerarası ve uluslararası taşımacılığın ayrıştırılması, yaka geçişlerinde köprü kullanımı izinlerinin düzenlenmesi amacıyla 2023 yılında UKOME' ye 23 adet teklif sunulmuş olup bunlarla alakalı UKOME Kararı alınmıştır.

Yük Taşıma Komisyonu

İstanbul genelinde kamu kurumları ve kamu yararına olan acil iş ve projeler kapsamında çalışan araçlara YTK (Yük Taşıma Komisyonu) tarafından 24 saat izin verilir. 24 saat çalışma izni talep edilen güzergâhlar için belirli dönemlerde yük taşıma komisyonu toplanmaktadır. 2023 yılında 10 defa düzenlenen Yük Taşıma Komisyonu'nda, 81 adet projede çalışan 1.393 yük aracına trafikte 24 saat seyir izni verilmiştir.

İstanbul Geneli Lojistik Faaliyetlere Yönelik Ana (Birincil) Aktarma Merkezleri İçin Fizibilitelerin Gerçekleştirilerek Yer Seçiminin Yapılması

İstanbul Kent İçi Lojistik Faaliyetleri İhtiyaç Analizi İşi kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda öncelikli ihtiyaç olarak İstanbul'un her iki yakasında ana yük aktarma merkezlerinin kurulması ihtiyacı belirlenmiş olup 2022 yılında "İstanbul Geneli Lojistik Faaliyetlere Yönelik Ana (Birincil) Aktarma Merkezleri İçin Fizibilitelerin Gerçekleştirilerek Yer Seçiminin Yapılması İşi" projesi kapsamında; ana yük aktarma merkezinin alansal kullanım ve büyüklükleri ile birlikte yer seçimi için çalışmalar yürütülmekte olup iş kapsamında 05.10.2022 tarihinde lojistik sektör temsilcilerinin katılımlarıyla ana aktarma merkezlerinin yer seçimi, alan büyüklükleri ve kullanımlarına dair talep ve görüşlerin belirtildiği "Lojistik Aktarma Merkezi Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Yürütülen çalışmalar sonucunda Anadolu ve Avrupa Yakası'nda birer adet olmak üzere ana aktarma merkezlerinin yer seçimi için alternatif alanlar belirlenmiştir.

İstanbul genelinde lojistik faaliyetlerin dağınık ve düzensiz biçimde kümelenmesi sebebiyle üretimden son kullanıcıya teslimata kadar tedarik zinciri içinde oluşturduğu ekonomik kayıpların giderilmesi ve yük hareketliliğinin düzenlenmesi amaçlanmaktadır. İstanbul'da kentsel yük aktarma merkezleri sisteminin birincil yük aktarma merkezlerine ait yer seçimleri tamamlanmış olup ikincil yük aktarma merkezleri aşamasına geçilmiştir. İkincil yük aktarma merkezi; bir veya birden fazla birincil yük aktarma merkezlerinden hafif ticari araçlar ile gelen yüklerin, kısa süreli depolandığı, ayrıştırıldığı ve mikro dağıtım merkezinlerine gönderildiği alanlardır. Bu çalışmanın kapsamı, ikincil yük aktarma merkezlerine ilişkin literatürden içerik analizi üretilmesi, ihtiyaç için bölgeleme çalışmasının yapılması, her ilçede en az 1 adet olacak şekilde niceliksel ihtiyacın belirlenmesi, mevcut durum, kümelenme ve yer seçim analizlerinin yapılması, 3 adet mimari tipoloji ve ihtiyaç programının düzenlenmesi süreçlerini içermektedir. Çalışma kapsamında sektör temsilcileri ile bir yandan anket çalışması yürütülürken öte yandan 29.09.2023 tarihinde odak grup toplantısı yapılmıştır. İş planına göre 15.01.2024 tarihinde işin tamamlanması hedeflenmektedir.

Evden Eve Nakliye Araçların İstanbul Geneli Park Alanları Analizi ve Pilot Bölge Yer Seçimi

İstanbul'un yol ağı üzerinde, düzensiz ve uzun süreli bekleme yapan evden eve nakliyat araçlarının park yeri sorunu ile ilgili hem sektör temsilcilerinden gelen talepler hem de çözüm merkezinden gelen şikâyetler doğrultusunda çalışmalar başlatılmıştır. Yapılan çalışmalarda evden eve nakliyat işinde kullanılan kamyon ve kamyonet sınıfı araçların park, manevra, dinlenme ve diğer temel ihtiyaçlarının karşılandığı taslak tip projeler geliştirilmiş olup uygulama projelerinin hazırlanması planlanmaktadır.

İstanbul Geneli Motosikletli Kurye Faaliyetlerinin Analizi ve Durak Yeri Projelendirilmesi

Türkiye'de motosikletli kurye sektörü, son yıllarda hızla büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Büyük şehirlerde motosikletli kurye faaliyetleri (artan e-ticaret alışverişleri, gıda teslimatları, kurye hizmetleri ve diğer acil teslimatlar vb.) son kilometre lojistiğinin en hızlı büyüyen iş modeli olarak yaygınlaşmıştır. Bu kapsamda, kent içi lojistiğinde öne çıkan Motosikletli Kurye teslimat sektörüne ilişkin çalışmalar yapma gerekliliği doğmuştur. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda, Daire Başkanlığımız bünyesinde "İstanbul Geneli Motosikletli Kurye Faaliyetlerinin Analizi ve Durak Yeri Projelendirilmesi İşi" çalışmaları Lojistik Yönetimi ve Terminaller Şube Müdürlüğü tarafından başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında sektör temsilcileri ile 01.11.2023 Çarşamba günü, 09.00-12.00 saatleri arasında İPA Hangar'da bir Çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Sektör anketleri ve çalıştay sonuçları doğrultusunda İstanbul'un her iki yakasında, biri Şişli ilçesi Zincirlikuyu, diğeri Ataşehir ilçesi Kozyatağı mevkiinde iki adet motosikletli kurye durak yeri projesi hazırlanmıştır.

Motokurye Yönerge Çalışmaları

Pandemi sürecinde son kullanıcıya yapılacak motosikletli kurye teslimatları hız ve etki açısından önem kazanmıştır. Bu süreç motosikletli kurye alanında araç, çalışan ve işletmeci sayısını artırmıştır. İstanbul trafiğinde görünürlüğü artan motosikletler ile gerçekleştirilen motosikletli teslimat sektörü ulusal mevzuatta bir boşluk oluşturmuştur.

Bu nedenle motosikletli kurye sektörü paydaşlarının ihtiyaçlarını ve çalışma esaslarını, kamu yararı açısından dengeli bir çözüme kavuşturmak amacıyla bir yönerge taslağı oluşturulmuş, ilgili kurumlarla yapılan görüşmeler ve toplantılar kapsamında çalışmalar başlatılmıştır.

Otogar Çalışmaları

Türkiye'de karayolu yolcu taşımacılığı sektörünün merkezi konumunda bulunan İstanbul'da Silivri ilçesi sınırları içerisinde Silivri Otogarı, Bayrampaşa ilçesi sınırları içerisinde Büyük İstanbul Otogarı, Eyüpsultan ilçesi sınırları içerisinde Alibeyköy Cep Otogarı, Fatih ilçesi sınırları içerisinde Emniyet Otogarı ve Üsküdar ilçesi sınırları içerisinde Harem Otogarı bulunmaktadır. Ayrıca, Ümraniye ilçesi sınırları içerisinde Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin ilgili maddesine istinaden UKOME kararı alınan 4 adet indirme-bindirme alanı yer almaktadır. Büyük İstanbul Otogarı, Belediyemiz tarafından; Alibeyköy Cep Otogarı ise İSPARK AŞ tarafından işletilmektedir.

İstanbul'un otogar planlaması kapsamında görüş ve önerileri alınmak üzere sektör temsilcileri ve diğer paydaşlar ile toplantılar yapılmıştır. Paydaş toplantılarının sonucunda kent içi toplu taşıma sistemleriyle entegreli, yerleşmelerin yakınında, kent merkezleriyle bağlantılı, kent içi trafiğinden bağımsız alanların seçimine dikkat edilmesi, Anadolu ve Avrupa Yakası'nda iki ana otogarın ihtiyacı karşılayacağı kararları öne çıkmıştır. Bu yönde otogar planlama ve yer seçimi çalışmaları devam etmektedir.

Tablo 67. Devam Eden Otogar Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Başakşehir	İkitelli-1 Mahallesi Otogar Projesi	2024
Pendik	Kurtköy Mahallesi 3965 Ada 3 Parsel Otogar-Projesi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

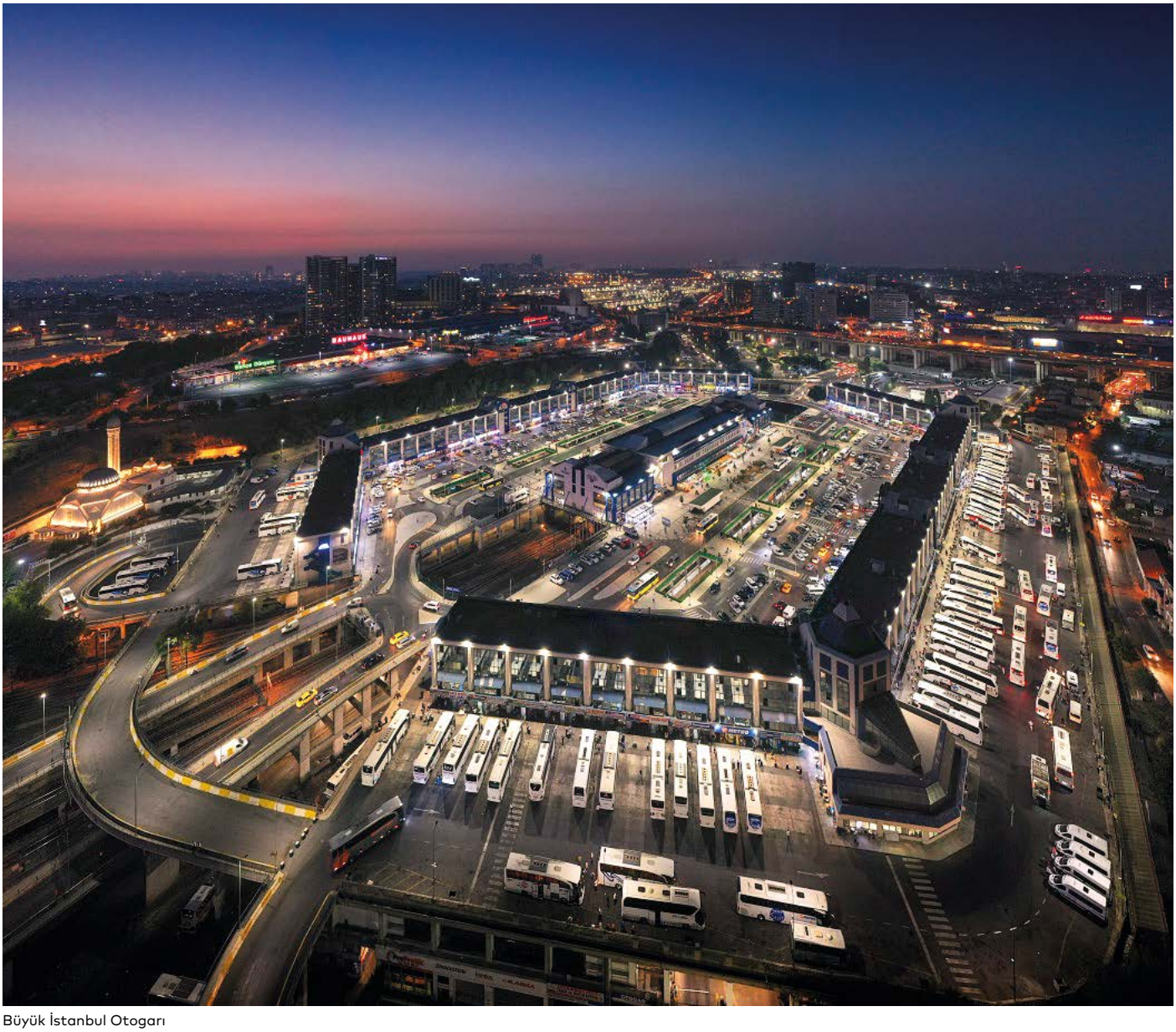
Büyük İstanbul Otogarı

Büyük İstanbul Otogarı'nda yıl içerisinde toplamda 448.689 sefer gerçekleştirilmiş olup aylık bazda sefer sayıları Tablo 68'de yer verilmiştir.

Tablo 68. Büyük İstanbul Otogarı Aylık Sefer Sayıları

Ay	Sefer Sayısı (Adet)
Ocak	35.220
Şubat	31.056
Mart	30.860
Nisan	34.708
Mayıs	36.989
Haziran	42.947
Temmuz	46.396
Ağustos	45.247
Eylül	39.445
Ekim	36.041
Kasım	34.990
Aralık	33.711

Kaynak. Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Büyük İstanbul Otogarı

Büyük İstanbul Otogarı Peron İzleme Merkezi Kurulumu

Belediyemiz sorumluluğunda bulunan Büyük İstanbul Otogarı'nın otobüs peron bölgesinin takibinin yapılıp denetlenebilmesi için Peron İzleme Merkezi inşaatı tamamlanarak mal alımları gerçekleştirilmiş olup faaliyete geçirilmektedir.

Aksaray Yük ve Yolcu Terminallerinin Kaldırılması

İstanbul'un en önemli turizm ve ticari bölgelerinden biri olan Tarihi Yarımada içerisindeki Laleli; yoğun yaya ve araç trafiği, toptan ve perakende ticaret, turizm, kargo ve lojistik hizmetleri ile ilgili sorunlar yaşamaktadır. Bu kapsamda; ''Ordu Caddesi ve Çevresi Yayalaştırma Projesi'' ile çeşitli trafik çözümleri geliştirilmiştir. Bütünlüklü olarak geliştirilen bu ulaşım ve trafik çözümlerinin bir ayağı da Yenikapı bölgesinde yer alan uluslararası otobüs ve tırların uğrak yeri olan yük ve eşya terminallerinin Tarihi Yarımada dışına çıkarılmasıdır. Bu amaçla tır ve kamyon trafiği ile depolama hizmetlerinin yer seçim çalışmaları sonucunda Alibeyköy Lojistik Merkezi'nde, otobüs taşımacılığının Alibeyköy Cep Otogarı'nda aynı bölge içinde gerçekleştiği bir planlama yapılmıştır. Alibeyköy Lojistik Merkezi'nin proje ve inşaat aşaması hızla tamamlanmıştır. 2023 yılı itibarıyla Alibeyköy Lojistik Merkezi'nde bulunan ticari alanların kiralanmasına yönelik ihale gerçekleştirilmiş olup merkez içerisinde 51 adet depo ve yazıhane, 29 araç kapasiteli yük indirme alanı, 17 araç kapasiteli yük bindirme alanı, 1 adet tamirhane, 1 adet idari bina, 1 adet sosyal tesis, 38 araçlık TIR parkı, 65 araç kapasiteli küçük araç parkı bulunmaktadır.

Alibey Lojistik Merkezi

Alibeyköy Cep Otogarı

Terminal işletme (T1) yetki belgesine sahip otogarımız, 99 otobüs ve 126 araç park kapasitesi ile 2014 yılından itibaren hizmet vermektedir. Cep otogarında çocuk oyun parkı, sosyal donatı alanları, otopark, alternatif ulaşım imkânları ve büfe alanları bulunmaktadır. Alibeyköy Cep Otogarı, 2023 yılında 1.312.072 araca ve 3 milyon 500 bin aşkın yolcuya hizmet vermiştir.

Bisiklet Yolu Çalışmaları

Bisiklet, sürdürülebilir ve aktif bir ulaşım modu olarak kent içi ulaşımda önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, İstanbul genelinde bisikletin taşıt olarak kullanım payını artırmak ve kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla çeşitli planlama ve projelendirme çalışmaları yürütülmektedir. 2023 yılı itibarıyla mevcut bisiklet yolu uzunluğu 501,15 km olup bisikletli ulaşım ağını geliştirmeye yönelik belirlenen 33,21 km'lik güzergâhta proje çalışmaları devam etmektedir.

Tablo 69. Mevcut ve Proje Aşamasındaki Bisiklet Yolu Uzunlukları (km)

Bisiklet Yolu Çalışmaları	Uzunluk (km)
Mevcut Bisiklet Yolu Uzunluğu	501,15
Projesi Devam Eden Bisiklet Yolu Uzunluğu	33,21
Toplam	534,36

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Bisiklet Yolu Yapım Çalışmaları

Tablo 70. Yapımı Tamamlanan Bisiklet Yolları

İlçe	Proje	Uzunluk (km)
Avcılar	Avcılar Ambarlı ve Denizköşkler Arası Sahil Düzenleme Revizyon İnşaatı	0,35
Bakırköy	Florya Caddesi Bisiklet Yolu Revize İnşaatı	0,96
Beylikdüzü	Büyükşehir Mahallesi, Enver Adakan Caddesi Çevresi Bisiklet Yolu ve Geometrik Düzenleme Revize İnşaatı	0,94
Büyükçekmece	Yenimahalle Mahallesi, Recep Yazıcıoğlu Caddesi, Geometrik Düzenleme ve Bisiklet Yolu İnşaatı	1,59
Sarıyer	Baltalimanı Mahallesi, Baltalimanı Yaşam Vadisi ve Çevresi Düzenleme İnşaatı	1,43
Sarıyer	Ertuğrul Gazi Caddesi İmar Yollarının Açılması ve Bisiklet Yolu İnşaatı	0.08
Tuzla	Tuzla Aydınlı Eski Çöp Döküm Sahası Rehabilitasyonu ve Bölge Parkı Düzenleme İnşaatı	1,65

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Bisiklet Yol Çalışmaları, Bakırköy

Bisiklet Yolu Ön Projelerinin Hazırlanması

Tablo 71. Tamamlanan Bisiklet Yolu Projeleri

İlçe	Proje	Uzunluk (km)
Avcılar	Tahtakale Mahallesi, Ziya Gökalp Caddesi ve Ertuğrul Gazi Caddesi İmar Yollarının Açılması ve Bisiklet Yolu Projesi	2
Bakırköy	Florya Caddesi Bisiklet Yolu Revize Projesi	1
Bakırköy	Florya Caddesi-Atatürk Köşkü Caddesi-Yeşilköy Halkalı Caddesi Kavşağı Bisiklet Yolu Projesi	0,21
Başakşehir	Kayabaşı Mahallesi, Kayaşehir Bulvarı, Metro Çıkışı Geometrik Düzenleme Projesi	1
Başakşehir	Güvercintepe Mahallesi, Gökdemir Caddesi-Çimen Sokak ile Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Bulvarı Bağlantısı Yol Düzenleme Projesi	0,9
Beylikdüzü	Büyükşehir Mahallesi, Enver Adakan Caddesi Çevresi Bisiklet Yolu ve Geometrik Düzenleme Revize Projesi	1,5
Beyoğlu	Dolapdere Artline Kentsel Tasarım Uygulama Projesi Öneri Ulaşım Projesi	3,6
Büyükçekmece	Celaliye Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi Geometrik Düzenleme ve Bisiklet Yolu Projesi	2
Büyükçekmece	Kamiloba Mahallesi, Ayazma Caddesi Samyeli Caddesi Sınır Caddesi Çamlı Caddesi Aydınlar 1 Caddesi ve Selanik Caddesi İmar Yolu, Geometrik Düzenleme ve Bisiklet Yolları Projesi	10,5
Fatih	İstanbul Üniversitesi Beyazıt Merkez Kampüsü İçi ve Bozdoğan Kemeri Caddesi Bisiklet Yolu Projesi	0,4
Gaziosmanpaşa	İstanbul Caddesi ve Gaziosmanpaşa Caddesi Bisiklet Yolu Projesi	3
Kadıköy	Bostancı Mahallesi, Bağdat caddesi Geometrik Düzenleme ve Bisiklet Yolu Projesi	4,2
Küçükçekmece	İnönü Mahallesi, Halkalı Caddesi Geometrik Düzenleme ve Bisiklet Yolu Revize Projesi	3,7
Pendik	Manolya Sokak Bisiklet Yolu Projesi	1,9
Sarıyer	Baltalimanı Mahallesi, Baltalimanı Yaşam Vadisi ve Çevresi Düzenleme Projesi (1. Etap Revize ve 2. Etap)	2,2
Sarıyer	Büyükdere-Bahçeköy Yolu, Valide Sultan Caddesi Bisiklet Yolu Projesi	12,2
Sarıyer	Sarıyer Caddesi ve Darüşşafaka Caddesi Bisiklet Yolu Projesi	2,46
Tuzla	Sahil Ömer Öner Parkı Öneri Bisiklet Ulaşım Projesi	0,9
Tuzla	Tuzla Yaşam Vadisi Çevre Düzenleme Projesi	1,1
Toplam		54,77

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 72. Devam Eden Bisiklet Yolu Projeleri

İlçe	Proje	Uzunluk (km)
Ataşehir	Kurbağalıdere Vadisi 2. Etap Peyzaj Projesi	0,6
Ataşehir	Kurbağalıdere Vadisi 3. Etap Peyzaj Projesi	6,5
Bahçelievler	İstanbul Geneli Sit Alanlarında Çevre Düzenlemesi Projelerinin Hazırlanması İşi Ayamama Vadisi 2. Etap Peyzaj Projesi	4,8
Kadıköy	Kurbağalıdere Vadisi 1. Etap Peyzaj Projesi	2,2
Sarıyer	Sarıyer İlçesi Baltalimanı-Sarıyer İDO Arası Yol Düzenleme Projesi	9,4
Üsküdar	Harem Meydanı ve Salacak Sahili Yarışma Projesi	2,4
Sarıyer	Sarıyer Büyükdere Caddesi-Bahçeköy Yolu Valide Sultan Caddesi Bisiklet Yolu Projesi	7,3

Kaynak: Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Mikromobilite Park Alanı

İstanbul genelinde mikromobiliteyi (bisiklet, e-skuter) geliştirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla yeşil alanlar, eğitim alanları, spor alanları, kamusal hizmet alanları, toplu taşıma alanları gibi kullanıcı potansiyelinin yoğun olduğu bölgelerde mikromobilite park alanı planlaması ve uygulaması yapılmıştır.

2023 yılında 32 farklı alana bisiklet park alanı yapılmış olup toplamda 242 adet park demiri montajı gerçekleştirilmiştir.

- Açık/Yeşil Alanlar: 7 park alanı ve 45 park demiri,
- Altyapı: 6 park alanı ve 63 park demiri,
- Eğitim: 9 park alanı ve 59 park demiri,
- Kamusal: 3 park alanı ve 25 park demiri,
- Spor Alanları: 1 park alanı ve 20 park demiri,
- Toplu Taşıma Durakları: 6 park alanı ve 30 park demiri

montajı yapılmıştır.

İstanbul'da son yıllarda artan elektrikli skuter kullanımının kent yaşamına yarattığı olumsuz etkilere yönelik olarak E-skuter Eylem Planı hazırlanmıştır. Eylem Planı; park alanları, hız sınırı, veri paylaşımı, hassas bölge, eğitim, İstanbulkart entegrasyonu, iletişim kampanyaları ve e-skuter komisyonu hakkındaki kararları kapsamaktadır.

E-skuterlerin gelişigüzel parklanmasını önlemek, yaya ve trafik güvenliğini olumsuz etkilemenin önüne geçmek için hem bisikletin hem de e-skuterin park edebileceği mikromobilite park alanları yapılmaktadır. Toplu taşıma sistemlerine, bisiklet yollarına ve kamusal alanlara yakınlık ve erişilebilirlik gibi kriterler dikkate alındığında, e-skuter operatörleri, ilçe belediyeleri ve Bisiklet Şefliği temsilcilerinin ortak çalışmasıyla 78 farklı noktada mikromobilite park alanı planlanmış olup montajı tamamlanmıştır. Park alanları, Kadıköy ilçesinde 34 adet, Şişli ilçesinde 15 adet, Beşiktaş ilçesinde 13 adet, Beyoğlu ilçesinde 7 adet, Fatih ilçesinde 5 adet, Başakşehir ilçesinde 4 adet olmak üzere dağılım göstermiştir. Talepler ve şikâyetler doğrultusunda, mikromobilite park alanı planlama ve uygulama çalışmaları devam etmekte olup kent bütününde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

İstanbul Mahalle Odaklı Aktif Ulaşım Planlama Çalışması, Kadıköy Caferağa Mahallesi

WRI Ross Center for Sustainable Cities, "Derinlemesine Çalışma Programı"nı ülke ofislerinin aktif olarak çalıştığı şehirlerde başlatmıştır. Program, 2026'ya kadar stratejik ve uzun vadeli iş birlikleriyle 20'den fazla şehri desteklemeyi, bu şehirlerde bütünleşik bir planlama yaklaşımını, temel hizmetlere erişimi, araştırma ve bilgi, kapasite geliştirme ve kent verileri gibi temel stratejileri dâhil ederek iş birliğini güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda "Derinlemesine Çalışma Programı"nın 1. Etabı olan "İstanbul Derinlemesine Bisiklet Programı"nın İstanbul'da 2021-2023 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. İkinci etabın çalışma konusu "Mahalle Odaklı Aktif Ulaşım Planlaması" olarak belirlenmiş, bu doğrultuda Kadıköy İlçesinde yer alan Caferağa Mahallesi pilot mahalle olarak seçilmiştir. Mahalle seçimi, toplu taşıma verileri, yaya hareketlilik verileri ve bir önceki etapta uygulanan anket çalışmasından elde edilen bisikletli verilerinin sentezlenmesi sonucunda gerçekleştirilmiştir. Projenin Ekim 2024'te tamamlanması planlanmıştır.

İstanbul Mahalle Odaklı Aktif Ulaşım Planlama Çalışması, Kadıköy Caferağa Mahallesi çalışmasının ilk etabında kapasite geliştirme amaçlanmış ve aşağıdaki çalışmalar

yürütülmüştür:
- Mahalle odaklı planlama yaklaşımı (15 Dakikalık Şehir, Toplu Taşıma Odaklı Gelişim, Yaşanabilir Mahalle Konsepti)
- Veri toplama ve değerlendirme yöntemleri,
- İklim değişikliği ve hava kalitesi,
- Sürdürülebilir ulaşım projelerinde iletişim alanlarında çevrim içi teknik eğitimler.

Programın 2. Etabını ise yaşanabilir mahalle yaklaşımı ile ilişkili konsept plan ve sokak bazlı tipoloji tasarımları oluşturacaktır.

ITDP Cycling Cities Kampanyası

2025 hedef yılına kadar 25 milyonun üzerinde insanın güvenli bisiklet yollarından faydalanabilmesini sağlamak üzere bisikleti herkes için erişilebilir ve güvenli hâle getirerek sokakları dönüştürmek hedeflenmektedir.
Ekim 2021'de yapılan tanışma toplantısında, İstanbul kenti ile ilgili nüfus, yolculuk sayısı, hareketlilik oranı gibi bilgiler paylaşılarak bisiklet ulaşımı konusunda mevcut durumumuz, faaliyetlerimiz, hedeflerimiz ve kentte karşılaştığımız zorluklar hakkında bilgi verilmiştir.
ITDP tarafından kampanya kapsamında üyeler arasında bilgi alışverişinde bulunarak, farklı deneyimler paylaşılmakta, bisiklet ulaşımında karşılaşılan ortak sorunlar belirlenerek ortak çözümler üretilmektedir.

Elektrik Destekli Bisiklet Paylaşım Sistemi (E-BIKE)

Bugün gelinen noktada dünyamızın geleceğini tehdit eden en önemli unsur iklim değişikliğidir. İklim değişiminin de en önemli sebeplerden biri ulaşımdan kaynaklı emisyondur. Bu soruna çözüm getirmek için toplu ulaşımın yaygınlaştırılmasının yanında kısa mesafe ulaşım ihtiyacını karşılamak için dünyanın birçok kentinde elektrik destekli akıllı bisiklet paylaşım sistemleri de hayata geçirilmektedir. İstanbul'un coğrafi yapısı düşünüldüğünde, vatandaşlara kısa mesafe ulaşım çözümü sunan elektrik destekli akıllı bisikletlerin de İstanbul'da hizmet vermesi gerekliliği kaçınılmaz olmuştur.

İstanbul Bisiklet Evi, Fatih

Bisiklet paylaşım sistemi ve bu sistemin bileşenleri, İBB'nin ulaşım hedeflerine erişmesi ve günlük yolculuklar içinde bisikletin payının artırılmasına katkı sağlaması açısından önemlidir.

Yukarıda açıklanan bilgiler ışığında belirtilen ulaşım hedeflerine ulaşabilmek için elektrik destekli bisiklet paylaşım sistemi ile ilgili 2023 yılında sistemin ve sürdürülebilir bir işletmenin nasıl olması gerektiğine ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların sonunda teknik şartname içeriği oluşturulmuş ve sistemin 2024 yılında işletmeye alınabilmesi için tüm hazırlıklar tamamlanmıştır. 2024 yılı içinde bisikletli ulaşım ağına elektrik destekli bisikletlerin de dâhil olmasıyla beraber ulaşım türleri çeşitlenerek toplu ulaşım içindeki bisikletli ulaşım payının artırılması yönünde önemli bir adım atılmış olacaktır.

EuroVelo Yerel Rota Çalışmaları

"Ulaşılabilir İstanbul" politikası kapsamında, İstanbul'un EuroVelo bisiklet rota ağına dâhil olması için Temmuz 2020 itibarıyla rota çalışmalarına başlanmıştır. 30 Aralık 2022'de EuroVelo 11 rotasına başvuru yapılmıştır. 17 Şubat 2023 tarihinde EuroVelo yönetimi tarafından başvuru olumlu bulunmuş ve değerlendirebilmek üzere Nisan ayına kadar rotanın detaylandırılması talep edilmiştir. Bu amaçla Mart ayında EuroVelo için planlanan ve yaklaşık 650 km uzunluğundaki Ayvalık (Balıkesir)-Çanakkale-Tekirdağ-Kırklareli-İstanbul bisiklet rotasının saha çalışması ve Çanakkale Büyükşehir Belediyesinde bir koordinasyon toplantısı yapılmıştır.

2 Haziran 2023 tarihinde ECF (European Cyclists' Federation), İstanbul'un EuroVelo 11 rotasına bağlanmasıyla ilgili nihai kararını bildirmiştir. Kararda, söz konusu rotanın EuroVelo 11 rotasının uzatılması için uygun olduğu ve 6 yıllık üyelik sürecinin başlatılabileceği belirtilmiştir. 2025 yılında 3 yıllık üyelik süreci için tekrar başvuru yapılmasına ve bu süre zarfında rota geliştirme ve altyapı çalışmalarına devam edilmesine yönelik karar alınmıştır. Nisan 2023'te EMITT 2023 Fuarı'nda ve Ekim 2023'te İzmir'de düzenlenen EuroVelo Konferansı'nda İstanbul'un bisiklet rotası planlama çalışmaları sunulmuştur.

EuroVelo Yerel Rota Çalışmaları

İSBİKE Bisiklet Okulu

İSBIKE'ın "bisiklet kültürünün gelişmesine yönelik eğitim-aktivitelerde bulunmak" misyonundan yola çıkarak, İSPARK tarihinde ilk defa yaz boyunca süren bir bisiklet sürüş eğitimi yapılmıştır. 1 Haziran 2023 tarihinde faaliyetlerine başlayan İSBIKE Bisiklet Okulu 22 Eylül 2023 tarihine kadar toplamda 3.098 kişiye 78 gün 624 saat eğitim verilmiştir. Bisiklet Okulu eğitimine katılan katılımcıların %80'i kadın, %20'si erkek olarak kayıt altına alınmıştır. Eğitime katılan toplam katılımcıların %20'si 40 yaş, %16'sı 50 yaş ve %4,5 ise 60 yaş üstü olmuştur.

Organizasyonlar ve Özel Gün Etkinlikleri

15 Nisan 2023 Deprem Dayanışma ve Çocuk Bisiklet Sürüşü

15 Nisan 2023 Cumartesi günü, 6 Şubat Depremlerinden etkilenen çocuklarla dayanışma ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlamak için çocuk bisiklet sürüşü gerçekleştirilmiştir. Yenikapı Etkinlik Alanı'nda yapılan bisiklet sürüşünde çocuklar tarafından yanlarında getirilen oyuncaklar deprem bölgesindeki akranlarıyla paylaşılmıştır.

21 Eylül 2023 Otomobilsiz Kent Günü Empati Sürüşü

İstanbul'da bisikletli ulaşımı yaygınlaştırmak ve hizmet kalitesini artırmak amacıyla Avrupa Hareketlilik Haftası'nda "Empati Sürüşü Etkinliği" gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte yaşadığımız dünyayı korumak ve sürdürülebilir ulaşımda en önemli ulaşım araçlarından biri olan bisiklet kullanımına dikkat çekilmiştir.

22 Eylül 2023 Otomobilsiz Kent Günü Sürüşü

22 Eylül 2023 dünyada "Otomobilsiz Kent Günü" olarak kutlanmaktadır. Bu özel gün, şehirlerimizin trafiğini azaltarak çevreye ve insan sağlığına olan olumlu etkilerini vurgulamaktadır. Otomobilsiz Kent Günü ve Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında 22 Eylül 2023 tarihinde bisiklet sürüşü gerçekleştirilmiştir.

EuroVelo Yerel Rota Çalışmaları

15 Nisan 2023 Deprem Dayanışma ve Çocuk Bisiklet Sürüşü

Bisiklet Çalıştayları

14 Haziran 2023 tarihinde İstanbul Yenikapı Bisiklet Evi'nde düzenlenen çalıştayda İstanbul'daki bisiklet kullanıcıları, sivil toplum kuruluşları, ilgili yöneticiler ve sektör temsilcileri bir araya gelmiştir.
Bu çalıştay kapsamında;

- İstanbul'da ilçeler genelinde yayılacak bir sürdürülebilir hareketlilik vizyonu oluşturarak paydaşlarla anlaşmalar yapılması,
- Yerel alan uygulamaları için programların oluşturulması ve ilçelerde yer belirlenmesi,
- İstanbul'un kentsel alanları ve hareketlilik planlarına yönelik stratejilere ve projelere veri sağlanması,
- Yaşam Dolu Sokaklar oluşturulması
- konuları ele alınmıştır.

"Çocuklar için Sokak Tasarlamak" Konulu Atölye

3 Ekim 2023 tarihinde İstanbul Bisiklet Evinde Global Designing Cities Initiative (GDCI) ve Superpool ortaklığıyla hazırlanan güvenli ve konforlu sokaklar tasarlamaya odaklanan "Çocuklar için Sokak Tasarlamak" konulu atölye düzenlenmiştir.

Global Designing Cities Initiative (GDCI) tarafından verilen eğitime, taktiksel şehircilik projelerinde paydaş olan birim temsilcileri katılmıştır.

Sunum ve atölye çalışması olarak iki bölümde gerçekleşen eğitimde;

- İnsan öncelikli sokaklar tasarlamaya yönelik İstanbul neler yapıyor?
- Çocukların ve bakıcıların ihtiyaçlarına odaklanarak tüm kullanıcılar için daha güvenli, daha konforlu ve daha keyifli sokaklar nasıl tasarlarız?
- Küresel Sokak Tasarımı ilkelerini uygulamalı bir atölye çalışmasında nasıl deneyebiliriz?
- konuları ele alınmıştır.

Bisiklet Çalıştayı, Fatih

İSTANBUL Başardı

4 ÇEVREYE DUYARLI İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

ÇEVREYE DUYARLI İSTANBUL

Amaç

A3. Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Yönetimini Güçlendirmek

A3H1. Atık Yönetim Uygulamalarını Geliştirerek Geri Dönüşüm Oranını Artırmak

A3H2. Yenilenebilir Enerji, Enerji Verimliliği ve Aydınlatma Tesislerine Yönelik Faaliyetleri Etkinleştirmek, Yaygınlaştırmak

A3H3. Sürdürülebilir Yeşil Alanlar Oluşturmak ve Kişi Başına Düşen Aktif Yeşil Alan Miktarını Artırmak

A3H4. İklim Değişikliği ile Mücadeleyi Yaygınlaştırarak Çevreyi Korumak

İstanbul tarih boyunca eşsiz coğrafyası, doğal güzellikleri ve ekolojik zenginlikleri ile kutsal bir kent olarak tanınmıştır. Dünyaya mal olmuş bu eşsiz güzelliklerin korunması ve geliştirilmesi gelecek nesillere bırakılacak en önemli mirastır. Temiz enerji kullanımı, ısı yalıtımı, iklim koşullarına uygun kent peyzajı, katı atıkların ayrıştırılması ve depolanması, atık suyun ileri düzey biyolojik arıtma tesisleri ile deşarjı ile karbon salınımının minimuma indirilmesi önceliğimiz olacaktır.

Kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının artırılması ve mevcut yeşil alanların korunması, ana arterlerin ve meydanlardaki kirliliğin önlenmesi, hava kalitesinin daha fazla artırılması, iklim dostu kent kültürünün sağlanması, çevresel gürültünün azaltılması ve deniz kirliliğinin önlenmesi, Evsel atık, tıbbi atık, bitkisel atık yağ, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atığı, gemi atığı gibi kirlilik oluşturabilecek tüm atık türlerinin sürdürülebilirlik esasları çerçevesinde yönetiminin sağlanması,

İçme suyu temini ve dağıtımı, atık su arıtımı ve havza koruma ile dere ıslahının yapılması, yaşam standartlarını yükseltilmesi ve hava kalitesinin artırılması için doğal gaz kullanımının yaygınlaştırılması çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Atık Yönetim Uygulamalarını Geliştirerek Geri Dönüşüm Oranını Artırmak	3.401.252.743
Yenilenebilir Enerji, Enerji Verimliliği ve Aydınlatma Tesislerine Yönelik Faaliyetleri Etkinleştirmek, Yaygınlaştırmak	449.216.003
Sürdürülebilir Yeşil Alanlar Oluşturmak ve Kişi Başına Düşen Aktif Yeşil Alan Miktarını Artırmak	6.120.559.156
İklim Değişikliği ile Mücadeleyi Yaygınlaştırarak Çevreyi Korumak	3.149.640.908

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı,2023

* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup, genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Emirgan, Sarıyer

Hedef
A3H1 - Atık Yönetim Uygulamalarını Geliştirerek Geri Dönüşüm Oranını Artırmak

■ ATIK YÖNETİMİ

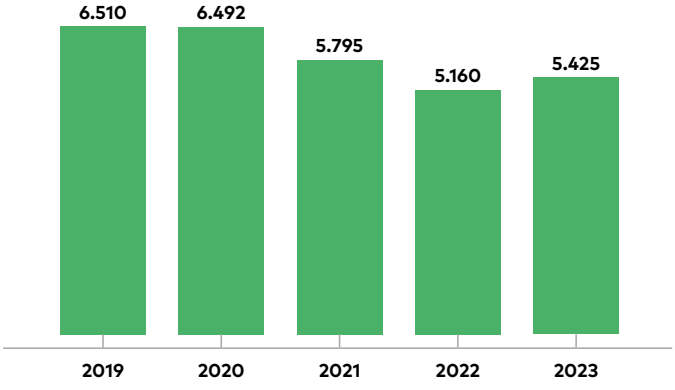
Atık Yönetim Çalışmaları

Atıkların Toplanması, Taşınması, Depolanması ve Bertarafı

Evsel Katı Atıkların Transferi ve Bertarafı

Yıl içinde günlük ortalama 17.571 ton atık katı atık tesislerimize getirilmiştir. İlçe belediyeleri tarafından toplanarak katı atık aktarma istasyonlarına getirilen evsel atıkların geri kazanım tesislerine ve düzenli depolama alanlarına taşınması çalışmaları kapsamında 2023 yılında Belediyemizce günlük ortalama 12.271 ton katı atığın, yaklaşık 8.216 tonunun düzenli depolama alanlarına, 1.012 tonunun geri kazanım tesislerine, 3.043 tonunun ise atık yakma ve enerji üretim tesisine taşınması gerçekleştirilmiştir.
Katı atık aktarma istasyonlarından, ilçe belediyelerinden, geri kazanım tesislerinden, kurum, kuruluş ve firmalardan Belediyemizin Şile-Kömürcüoda ve Silivri-Seymen düzenli depolama sahalarına gelen günlük ortalama 14.863 ton evsel atık depolanarak, bertaraf edilmiştir.

Şekil 1. Düzenli Depolama Alanlarında Depolanan Evsel Atık Miktarı (Bin ton)

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı,2023

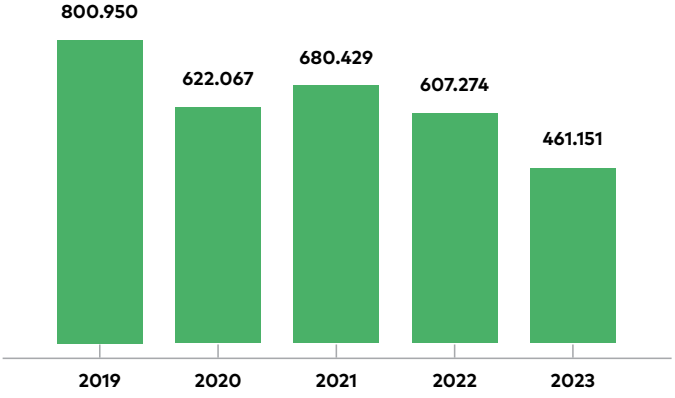

Hasdal Katı Atık Aktarma İstasyonu, Eyüpsultan

Çöp Sızıntı Suyu Arıtma

II. Sınıf Düzenli Depolama Sahalarında oluşan sızıntı sularının yüksek kirlilik yükü, İstanbul'un her iki yakasında birer adet bulunan Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesislerinde fiziksel, kimyasal, biyolojik ve Membran Bioreaktör (MBR) arıtma yöntemlerle giderilmekte, arıtılan sızıntı suları Kömürcüoda Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesisinde standartlar sağlanarak dereye, Odayeri Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesisinde ise standartlar sağlanarak İSKİ kanalına deşarj edilmektedir. Bu tesisler ile yıl içerisinde 461.151 m³ çöp sızıntı suyu arıtılmıştır.
Ayrıca Şile'de yıl içerisinde temel atma töreni gerçekleştirilen Kömürcüoda Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi Yapımına başlanmış olup, 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Şekil 2. Tesislerde Arıtılan Çöp Sızıntı Suyu Miktarı (m³/yıl)

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı,2023

Odayeri Çöp Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi, Eyüpsultan

Evsel Nitelikli Endüstriyel Atıklar

İstanbul il sınırları içerisinde oluşan evsel nitelikli endüstriyel atıklar, arıtma çamurları, inert atıklar ve son kullanma tarihi geçmiş, hasar görmüş veya kullanılamaz duruma gelmiş imha edilmesi gereken atıklar "Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik" ve "Atık Yönetimi Yönetmeliği" esasları doğrultusunda tesislerimize kabul edilerek bu atıkların geri kazanımı veya bertarafı gerçekleştirilmektedir. Atıkları tesislere kabul edilen firmalardan her yıl meclis kararı ile belirlenen ücret tarifesi üzerinden atığın türü ve yapılan işleme göre hizmet bedeli alınmaktadır. 2023 yılında toplam 1.425.603,41 ton atığın bertarafına onay verilerek 188.010.792,15 TL ödeme alınmıştır.

Tablo 2. Geri Kazanılan ve Bertaraf Edilen Endüstriyel Atık Miktarları (Ton/yıl)

Türü	Avrupa Yakası	Asya Yakası	Toplam
Evsel Nitelikli Atıklar	29.853,47	21.082,65	50.936,12
Arıtma Çamurları	104.637,34	118.853,05	223.490,39
Organik Atıklar	19.634,85	0,00	19.634,85
İmha Edilen Atıklar	102,74	63,70	166,44
İnert Atıklar	625.415,68	333.370,95	958.786,63

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Atık Geri Kazanım Tesisleri, Eyüpsultan

Tehlikeli Atıkların Toplanması ve Bertarafı

Tıbbi Atıklar

İstanbul genelindeki sağlık kuruluşlarından düzenli olarak toplanan tıbbi atıkların bir kısmı Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisinde sterilizasyon işlemine tabi tutularak hacimsel olarak % 70 oranında azaltılmakta ve evsel atık niteliğine dönüşmüş steril atıklar II. Sınıf Düzenli Depolama Sahasında depolanarak bertaraf edilmektedir. Günlük 144 ton kapasiteye çıkarılan Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi ile tıbbi atıklar sterilize edilip 2. Sınıf Düzenli Depolama Sahalarında bertaraf edilmektedir.

Patolojik atıkların tamamı ve tıbbi atıkların bir kısmı ise Eyüpsultan' daki 24 ton/gün kapasiteli Tıbbi Atık Yakma Tesisinde, 1000 °C ile 1200 °C arasında yakılarak hacimsel olarak % 95, kütlesel olarak % 75 oranında azaltılmakta ve külleri I. Sınıf Düzenli Depolama Sahalarında depolanarak bertaraf edilmektedir.

İstanbul genelinde tıbbi atık üreten kayıtlı 16.248 sağlık kuruluşu bulunmaktadır. Bunların 256 adeti hastane, diğerleri hastaneler dışındaki tıbbi hizmet veren sağlık kuruluşlarıdır. Yıl içerisinde 64 adet lisanslı araç ile 31.674 ton tıbbi atık toplanmıştır. Toplanan tıbbi atıkların 3.818 tonu yakılarak, 27.856 tonu ise sterilize edildikten sonra düzenli depolama ile bertaraf edilmiştir.

İstanbul geneli tüm sağlık kuruluşlarından toplanarak çevreye ve insan sağlığına zarar vermeden bertaraf edilen tıbbi atıkların yönetimini sağlamak üzere Tıbbi Atık Yönetim Planı [2023-2027] 5 yıllık olarak hazırlanmış ve 2023 yılı mart ayı içerisinde yayınlanmıştır. Yayınlanan plana https://cevre.ibb.istanbul/atik-yonetimi-mudurlugu-sube-mudurlugu/ linkinden ulaşılabilmektedir.

Tıbbi Atık Yönetim Planı

Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi, Eyüpsultan

Endüstriyel Tehlikeli Atıklar

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak sanayi kaynaklı endüstriyel tehlikeli atıkların evsel atıklar ile karışmasının önüne geçmek ve bu atıkların tekniğine uygun bir şekilde bertaraf edilmesine katkı sağlamak için endüstriyel tehlikeli atık yönetimi çalışmaları yürütülmektedir.
"Endüstriyel Tehlikeli Atıkların Yönetilmesine İlişkin Tesislerin Yapımı ve İşletilmesi" kapsamında 2017 yılından itibaren tehlikeli endüstriyel atıkların 1.Sınıf Düzenli Depolama, Ara Depolama, Elleçleme veya Solidikifasyon/Stabilizasyon işlemine tabi tutularak bertaraf edilmektedir. Yıl içinde Kömürcüoda 1.Sınıf Düzenli Depolama Tesisinde 260.442 ton atık bertaraf edilmiş, Ara Depolama Tesisinde 17.698 ton atığın ara depolanması yapılmış, Elleçleme Tesisinde 2.549 ton atık ve Solidifikasyon / Stabilizasyon (S/S) Tesisinde 33.598 ton atık işlenmiştir.

Endüstriyel Tehlikeli Atık Tesisi, Şile

Geri Dönüşüm/Kazanım

Birçok Avrupa ülkesinden daha fazla evsel atığa sahip İstanbul'da Belediyemiz Katı Atık Tesislerine gelen günlük yaklaşık 17.571 ton evsel atığın işlenmesi, geri dönüşümü ve geri kazanımı sayesinde çevreye ve ekonomiye katkı sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, yıl içerisinde; organik atıklardan 6.620 ton kompost gübre üretilmiş, 45.368 ton değerlendirilebilir atık (geri dönüştürülen atıklar, ATY, dal budak atıkları vb.) ekonomiye geri kazandırılmış, atıktan 1.316.731.220 kWh elektrik enerjisi üretilmiş ve 37.221 m³ susuzlaştırılmış petrol türevli atığın geri kazanımı sağlanmıştır.

Atık Yakma Ve Enerji Üretim Tesisi, Eyüpsultan

İstanbul Atık Yönetim Planı

2050 Karbon Nötr Kent vizyonuyla Ulusal ve Uluslararası hedefler çerçevesinde atıkların azaltılması, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafı konusunda İstanbul'un yol haritası olacak İstanbul Atık Yönetim Planı hazırlanmış ve 2023 yılı ekim ayı içerisinde yayınlanmıştır. Yayınlanan plana https://cevre.ibb.istanbul/atik-yonetimi-mudurlugu-sube-mudurlugu/ linkinden ulaşılabilmektedir.

İstanbul Atık Yöntim Planı

Döngüsel İşler Atölyesi

Avrupa Birliği Ufuk 2020 Araştırma ve İnovasyon Programı tarafından fonlanan, Pop-Machina projesi kapsamında, vatandaşların ve girişimcilerin kullanımına açık ortak üretim alanı olarak Edirnekapı Hizmet Birimimizde 2021 yılında faaliyete alınmış Döngüsel İşler Atölyesinde(DİA), farklı hedef kitlelerine yönelik plastik atıklardan mozaik atölyesi, plastik kapaklardan kedi evi ve plaka yapımı, sürdürülebilir bahçecilik, permakültür ve atık azaltım atölyesi gibi ileri dönüşüm etkinlikleri ile genç girişimcilere İleri Dönüşüm Ideathonu gerçekleştirilmiştir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı İBB Çocuk Karnavalı ile 5 Haziran Dünya Çevre Günü DİA Standı kurularak tüm ziyaretçilere sıfır atık ve ileri dönüşüm konusunda bilinçlendirme yapılmıştır. 2023 yılında Döngüsel İşler Atölyesi aracılığıyla gerçekleştirilen tüm eğitim ve etkinlikler ile 2.764 kişiye ulaşılmıştır.

Döngüsel İşler Atölyesi, Fatih

Değerlendirilebilir Atıkların Toplanması

Değerlendirilebilir atıklar için kent genelinde farkındalık oluşturacak noktalara, akıllı mobil aktarma istasyonlarının konması ve halkın pet şişe ve alüminyum atıklarını biriktirmesi amaçlanan ve atıkların ayrıştırılmasını teşvik etmek amacıyla her getirilen atık için İstanbulkarta belirli bir miktar para yüklenebilen akıllı mobil aktarma otomatı kapsamında Değerlendirilebilir Atıkların Toplanması katılımcı bütçe projesi tamamlanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak olan Depozito Yönetmeliği kapsamında piyasaya sürülen ambalajlı ürünler için olan iade tutarları belirlenecektir. Yönetmelik uygulamaya alındığında mevcut akıllı otomatların yeniden revizesi yapılarak faaliyete alınacaktır.

Doğaya Değer Projesi

Doğaya Değer Projesi kapsamında atıkların ayrıştırılmasını teşvik etmek amacıyla her getirilen alüminyum ve plastik içecek atıkları için İstanbulkarta belirli bir miktar para yatırılmasını ve bu paranın sokak hayvanları için mama bağışı olarak değerlendirilmesini hedefleyen akıllı mobil aktarma otomatlarının revizyonu katılımcı bütçe kapsamında tamamlanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak olan Depozito Yönetmeliği kapsamında piyasaya sürülen ambalajlı ürünler için iade tutarları belirlenecektir. Yönetmelik uygulamaya alındığında mevcut akıllı otomatların yeniden revizesi yapılarak faaliyete alınacaktır.

Organik Atıkların Kompostlaştırılması

Günlük 500 ton atık işleme kapasitesine sahip Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisinde hal ve pazar yeri atıkları, park bahçe ve benzeri organik atıklar, kompostlaştırılarak geri kazanılmaktadır. Üretilen kompost İstanbul'un park ve bahçelerinde ve çiçek üretiminde toprak iyileştirici olarak peyzaj amaçlı kullanılmaktadır. 2023 yılında 6.620 ton kompost üretimi gerçekleştirilmiştir.

Atık Geri Kazanım Tesisleri, Eyüpsultan

Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisi, Eyüpsultan

Atıktan Geri Kazanım Ürünü ve Biyogaz Üretimi

2023 yılında Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisine günlük 425 ton atık ve Şile-Kömürcüoda Biyometanizasyon Tesisine günlük 955 ton atık kabul edilmiştir. Kemerburgaz Geri Kazanım ve Kompost Tesisinde organik atıklardan 6.620 ton kompost üretilmiş, 3.073 ton geri dönüşebilir malzeme ve 12.424 ton dal budak atığı geri kazanılmış, Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisinde ise yemek ve gıda atıklarından 1.437 ton gübre üretilmiştir. Kemerburgaz Atıktan Türetilmiş Yakıt Tesisinde endüstriyel nitelikli geri dönüşümü mümkün olmayan tekstil, kağıt, poşet, naylon, elyaf vb. atıklardan yıllık 29.870 ton atık ATY üretilerek ek yakıta dönüştürülmüştür.

Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisi, Eyüpsultan

Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisi, Eyüpsultan

Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretimi

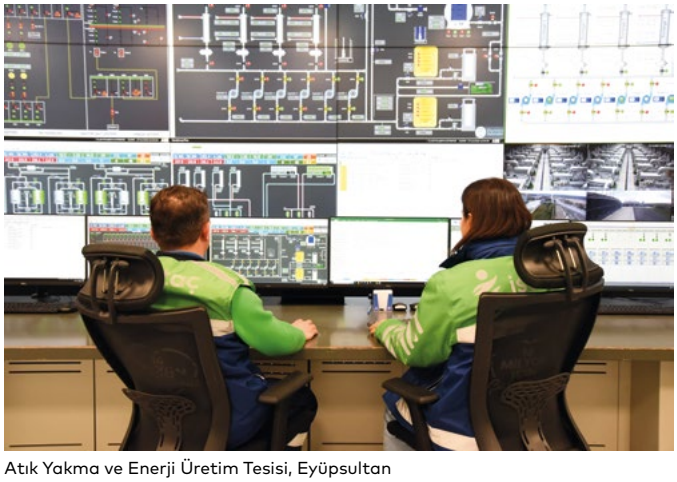
3.000 ton/gün atık yakma kapasiteli Kemerburgaz Evsel Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi ile İstanbul'da oluşan evsel atığın %15'i yakma yöntemi ile bertaraf edilmekte olup, 85 MW enerji üretim kapasitesi ile yaklaşık 1 milyon 400 bin kişinin enerji ihtiyacı giderilmektedir. Aynı zamanda fosil yakıt kullanımının azalması sayesinde, ortalama 700 bin aracın 1 yıllık emisyonuna denk gelen, 1 milyon 380 bin ton sera gazı emisyonunun da oluşumu engellenmektedir. 2023 yılında 1.182.039 ton evsel atık yakılarak 586.398.417 kWh elektrik enerjisi üretilmiştir.

Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi, Eyüpsultan

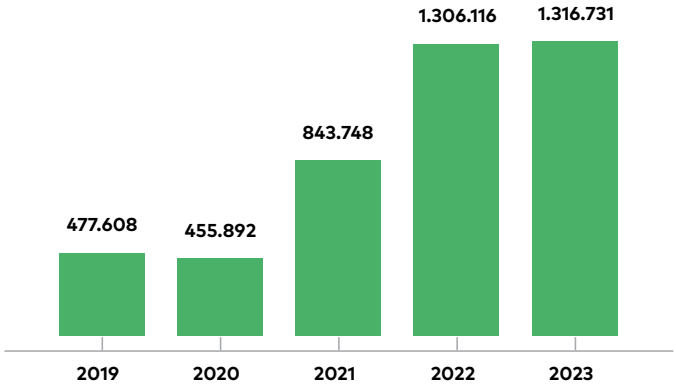
Atıktan Enerji Üretimi

Depolama sahalarında katı atıklardan oluşan gazlar aktif toplama sistemiyle, yerleştirilen özel borular yardımıyla toplanmaktadır. Kontrol dışı oluşan gazların çevreye zarar vermeden bertarafı sağlanmakta ve patlama riski azaltılmaktadır.
Odayeri Düzenli Depolama Sahasında 22,6 MW ve Kömürcüoda Düzenli Depolama Sahasında 49,5 MW ve Seymen Düzenli Depolama Sahasında 36,8 MW kurulu güce sahip 3 adet LFG tesisinden yıl içerisinde toplam 697.223.402 kWh elektrik enerjisi üretimi gerçekleşmiştir.
Ayrıca Kömürcüoda Biyometanizasyon Tesisinden 29.982.156 kWh, Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisinden 3.127.245 kWh, Kemerburgaz Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisinden ise 586.398.417 kWh elektrik enerjisi üretilmiş olup yıl içerisinde atıktan toplam 1.316.731.220 kWh elektrik enerjisi üretimi gerçekleşmiştir.

Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi, Eyüpsultan

Şekil 3. Atıktan Üretilen Elektrik Enerjisi Miktarları (MWh)

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi, Eyüpsultan

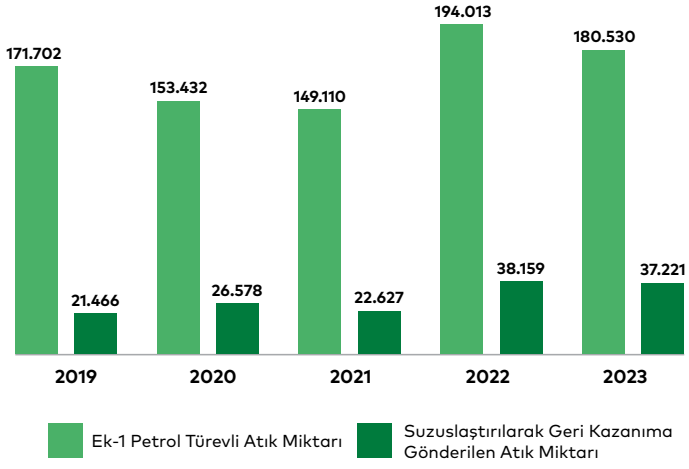
Petrol Türevli Atıkların Geri Kazanımı

Marpol Ek-I kapsamında toplanan petrol ve petrol türevli atıkların geri kazanımının sağlandığı Haydarpaşa Atık Kabul Tesisi' nde yıl içerisinde gemilerden alınan 180.530 m³ petrol türevli atık susuzlaştırma işlemine tabi tutulmuş ve 37.221 m³ susuzlaştırılmış petrol türevli atık geri kazanıma gönderilmiştir.

Gemi kaynaklı petrol türevli atıkların ekonomiye geri kazandırılması faaliyetleri sonucunda toplam 123.904.520 TL gelir elde edilmiştir.

Pis sular ile petrol ve petrol türevli atıklardan ayrıştırılarak kimyasal arıtmaya tabi tutulmak suretiyle deşarj kriterlerine uygun hâle getirilen sular ise; İSKİ kanalizasyon sistemine deşarj edilmektedir. Çöp atıkları da karadan aktarma istasyonlarına veya düzenli depolama sahalarına gönderilmektedir.

Şekil 4. Petrol Türevli Deniz Atıklarının Susuzlaştırılmasıyla Geri Kazandırılan Miktar(m³)

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Haydarpaşa Atık Kabul Tesisi, Kadıköy

Kurumsal Sıfır Atık Yönetimi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Sıfır Atık Projesi uygulamaları, ana hizmet binaları, (Bakırköy, Saraçhane, Kasımpaşa, Lojistik Destek Merkezi, Kartal) Zabıta Dairesi Başkanlığı ve Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Hizmet Binasında başlatılmış olup, oluşan atıkların Atık Kontrol Planına uygun olarak toplanması, geçici depolanması ve bertarafı sağlanmaktadır. AKOM, İBB Tıp Merkezleri, İBB Şehir Tiyatroları, Avrupa Yakası Yol Bakım ve Onarım Müdürlüğü 1. Bölge, 2. Bölge ve 3. Bölge Müdür Yardımcılığı Hizmet Binaları, Enver Ören Kültür Merkezi, Darülaceze Müdürlüğü Kayışdağı Yerleşkesi, Veteriner Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı Cebeci Hayvan Hastanesi ve Bakımevi, Kısırkaya, Gümüşdere ve Tepeören Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi ve Bahçeli Yaşam Alanı, Arnavutköy Yaşam Merkezi, atık geçici depolama alanı yapım çalışmaları devam etmektedir.

Yıl içinde İBB Avrupa Yakası Hal Şube Müdürlüğü Bayrampaşa Yerleşkesine sıfır atık belgesi alınmıştır.

5 Haziran Dünya Çevre gününde İBB' de çalışan tüm personele dijital olarak e-posta yoluyla sıfır atık ve israfın önlenmesi konusunda bilgilendirme kartı gönderilmiştir.

İBB müdürlüklerinden çıkan kurumsal tehlikeli/tehlikesiz atıkların koordinasyonu Kurumsal Atık Yönetim Sistemi programı üzerinden yapılmaktadır. Bu kapsamda kurumsal tehlikeli atıkların (kartuş/toner, akü, kontamine ambalaj, kontamine atık, piller, floresan-ampul vs.) bir bölümü atık oluşum noktasından doğrudan aldırılırken, bir bölümü de Yenibosna' da bulunan Kurumsal Atık Geçici Depolama Merkezinin tehlikeli atık bölümünde ayrı ayrı konteynerlerde geçici olarak depolanmakta ve belirli periyotlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Mobil Tehlikeli Atık Takip (MoTAT) uygulaması üzerinden lisanslı taşıma ve bertaraf firmalarına teslim edilmektedir. Toplam 122 ton tehlikeli kurumsal atık lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmiştir. Elektrikli ve elektronik atıkların tamamı Yenibosna Kurumsal Atık Geçici Depolama Merkezine kabul

edilmektedir. Teslim alınan elektrikli ve elektronik atıkların ön kontrolleri yapılarak tekrar kullanılabilir durumda olan bilgisayar ve bileşenleri (kasa, monitör, klavye, mouse, yazıcı, fotokopi makinesi vs.) bakım-onarım bölümüne alınmakta, kullanılamaz durumda olan diğer tüm hurda malzemeler ise geçici atık depolama bölümünde depolanmaktadır.
Elektrikli/elektronik atık malzemelerden tekrar kullanıma uygun hale getirilenler, sıfır atık yönetimi ve atık hiyerarşisi kapsamında sosyal sorumluluk projesi maksadıyla, talep eden ihtiyaç sahibi öğrencilere, eğitim kurumlarına ve diğer kurum/kuruluşlara tutanak ile verilerek değerlendirilmekte, hurdaya ayrılanlar ise Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna verilerek geri dönüşüme kazandırılmaktadır.
Kurumsal Atık Geçici Depolama Merkezine yıl içerisinde toplam 7.635 adet elektronik atık ünitesi getirilmiştir. Elektronik atıklardan; 179 adet ünite yeniden kullanılabilir hale getirilerek, İBB birimleri içerisinde değerlendirilmiş veya ihtiyaç sahibi okullara ve kurumlara verilmiştir. 9.408 adet ünite ise Makine Kimya Endüstrisi'ne (MKE) teslim edilmiştir.

Tablo 3. Elektronik Atık Geri Kazanım Çalışmaları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Toplanan Ünite Sayısı*	5.775	6.330	8.973	11.186	7.635
Yeniden Kullanılabilir Hâle Getirilen Ünite Sayısı**	642	460	1.344	1.589	179
Geri Kazanıma Gönderilen Ünite Sayısı***	5.088	5.875	9.368	8.771	9.408

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı,2023
* Monitör, kasa, mouse ve klavye birer ünite sayılmaktadır.
** Çalışır durumdaki verilmiş ünite sayısı.
*** Makine Kimya Endüstrisi'ne (MKE) teslim edilen ünite sayısı.

Kurumsal Atık Çalışmaları, Bahçelievler

Sıfır Atık Kutuları, Kasımpaşa

Atık Yönetim Tesisleri Yapım Bakım ve Onarımı

Atık Yönetim Tesisleri Yapım Bakım ve Onarımı

Sancaktepe Katı Atık Aktarma İstasyonu; kapasitesi 2000 m³/gün olan katı atık aktarma istasyonunun inşa çalışması devam etmektedir. Ayrıca proje kapsamında elektrik ve mekanik teknik hacim çöp kamyon avlusu, kontrol odası ve depoların yapılması planlanmaktadır.

Tablo 4. İnşaatı Devam Eden Katı Atık Tesisi

İlçe	Proje	Kapasite (Ton/Gün)	Fiziki Gerç. kleşme (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Sancaktepe	Katı Atık Aktarma İstasyonu	2.000	90	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı,2023

Hedef

A3H2 - Yenilenebilir Enerji, Enerji Verimliliği ve Aydınlatma Tesislerine Yönelik Faaliyetleri Etkinleştirmek, Yaygınlaştırmak

■ ENERJİ YÖNETİMİ

Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve bilinçlendirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla serbest piyasadan elektrik enerjisi temin etmeye, yenilenebilir enerji sistemleri geliştirmeye, mimari yapıların dış mekân ve dekoratif aydınlatmasına, aydınlatma sistemlerinin bakım-onarımına yönelik faaliyetler Belediyemizce yürütülmektedir.

Enerji Verimliliği Çalışmaları

Elektrik, Doğal Gaz ve Su Tüketimleri

Enerji alanında yapılan çalışmaların yönetildiği, tüm verilerin depolanarak ilişkilendirildiği, gerekli durumlarda ilgili sorgulamalar ve raporlandırmaların yapıldığı Enerji Yönetim Sistemiyle Belediyemizin tüm birimlerinin; enerji tüketimleri yıl boyunca takip edilmiş, elektrik, doğal gaz ve su faturalarının ödeme işlemleri, enerji sarfiyatının takibi ve analizi yapılmıştır.

Tablo 5. Yıllara Göre İBB Birimlerinin Elektrik, Doğal Gaz ve Su Tüketimleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Aktif Elektrik Tüketimi	kWh	167.798.339	158.788.378	142.170.552	166.094.285	166.297.217
Doğal Gaz Tüketimi	m³	9.026.544	11.032.851	11.530.163	14.159.426	14.232.968
Su Tüketimi	m³	18.828.847	19.190.079	16.943.958	22.495.576	22.736.489

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı,2023

Çift Terim Tarife Yönetimi

Belediyemiz enerji yönetimi konusunda aldığı farklı aksiyonlarla fatura takibi, kompanzasyon çalışmaları veya serbest piyasadan enerji alımı yaparak yeni uygulamalara imza atmıştır.
2023 yılı kapsamında enerji yönetiminde çift terim tarife yönetimini hayata geçirerek belediye bütçesinden 5.273.140,77 TL tasarruf sağlanmıştır.

SCADA İşletimi

Belediyemizin alansal ve mekânsal olarak birçok yerde sorumluluk mahalli bulunmaktadır. Bu mahallerin özellikleri, bulundukları nokta veya alanları, fiziki durumları, bağlı oldukları birim, sayıları, vb. bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Sorumluluğumuz altında olan çevre ve mimari aydınlatma mahalleri (park, bahçe, yeşil alan, mezarlık, metrobüs hatları, metro giriş ve çıkışları, cami, kule, çeşme, anıt vb.) ile bakım onarımını yaptığımız (jeneratör, kompanzasyon panoları, trafo, asansör, yürüyen merdiven ve engelli platformları, yenilenebilir enerji üretim sistemleri vb.) yerlerin tek bir merkezden uzaktan yönetilmesini Akıllı Otomasyon Sistemi SCADA işletim sistemi ile sağlamaktayız. SCADA sistemi ile uzaktan takibi yapılan aydınlatma mahallerinde hangi mahalde aydınlatma arızasının olduğu, hangi aydınlatmaların yanmadığı takip edilerek aydınlatma mahallerinin sürekli çalışır vaziyette tutulması sağlanmaktadır.
Ayrıca geliştirilen aydınlatma senaryoları ile belirli gün, saat ve mekânda uzaktan aydınlatma sistemi kapatılabilmekte veya aydınlatma düzeyi azaltılabilmekte, böylece enerjinin etkin ve verimli kullanılması ile enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

Enerji Verimliliği Farkındalık Eğitimleri ve Çalışmaları

Enerji ihtiyacımızın yeterli, güvenilir ve ekonomik olarak temin edilerek sürdürülmesi için üretimden tüketime yaşamın her alanında enerjinin verimli, akılcı, etkin kullanımı büyük önem taşımaktadır.
Günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olan fırın, ocak, buzdolabı, çamaşır-bulaşık makinası, ısıtma cihazları ve ulaşım araçlarını kullanırken alınacak küçük önlemlerle enerji verimliliğinin ve tasarrufunun sağlanması ve enerji tasarrufunun toplumsal kültüre ve iş yapış şekline dönüşmesi hedeflenmektedir.
Belediyemiz tarafından 800 kişiye verilen kurum içi eğitim ve seminer çalışmalarıyla; Enstitü İstanbul İSMEK personeline, Eyüp Silahtarağa Parkı ve Maltepe İdealtepe Korusu içerisinde Belediyemize ait mekânlarda 6-12 yaş grubu çocuklara enerji verimliliği farkındalık eğitimleri verilmiştir. Ayrıca enerji verimliliği hakkında farkındalık oluşturucu ve artırıcı çalışmalar yapılmakta olup enerji tasarrufunu hatırlatıcı stikerlar hazırlanıp belediyemizin hizmet binaları başta olmak üzere kamuya açık alanlara yapıştırılmaktadır.

Gümüşpala Enstitü İstanbul İSMEK Merkezi, Avcılar

ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Standardı

25 Ocak 2020 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan "Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliği" kapsamında kullanım alanı 10.000 m² veya yıllık enerji tüketimi 250 Ton Eşdeğer Petrol (TEP) tüketime sahip 24 adet İBB binası için başvuru işlemleri tamamlanmış olup yıl içerisinde ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemleri belgesi alınmıştır.

Yenilenebilir Enerji Faaliyetleri

Güneş Enerji Sistemi Kurulumları

Enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına yönelik Belediyemiz bünyesinde bulunan tesis ve işletmelerinin çatılarına yenilebilir enerji sistemlerinden güneş enerji sistemi kurulumu

çalışmaları yapılmaktadır.
2023 yılı öncesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan yenilenebilir enerji çalışmaları 24 adet olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında yenilenebilir enerji kurulumu tamamlanan yerler 11 adet olup 984,70 kWp gücündedir. İBB hizmet binalarında toplam kurulu gücü 4.577,50 kWp olan güneş enerjisi yapımı tesisi yapım çalışmaları tamamlanmıştır.

Tablo 6. 2023 Yılı Öncesi Güneş Enerji Sistemi Kurulumu Tamamlanan Yerler (Aktif)

İlçe	Mekân	Güç (kWp)
Ataşehir	Kayışdağı Darülaceze Müdürlüğü GES	50
Arnavutköy	Arnavutköy Mezarlığı Hizmet ve Gasilhane Binası GES	28
Bahçelievler	Bahçelievler Yüzme Havuzu GES	63
Bakırköy	İstanbul Planlama Ajansı (İPA - Florya Atatürk Kent Ormanı) GES	20
Bakırköy	İBB Ataköy Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü GES	106
Başakşehir	Hoşdere Park Alanı GES	120
Başakşehir	Engelliler Merkezi 1. ETAP GES	80
Başakşehir	Engelliler Merkezi 2. Etap GES	99
Bayrampaşa	Hidayet Türkoğlu Spor Kompleksi GES	169
Bayrampaşa	EYAM Müdürlük Garaj Çatısı GES	10
Bayrampaşa	EYAM Müdürlük İdari Bina ve Garaj Çatısı GES	95
Çatalca	Çatalca Kaleiçi İtfaiye İstasyonu GES	64
Esenler	Esenler Spor Kompleksi (Kemer Kamp Eğitim Merkezi) GES	105,60
Fatih	Fatih Spor Kompleksi	550
Fatih	Silivrikapı Buz Pisti	574,20
Kağıthane	Cemal Kamacı Spor Kompleksi 1. ETAP GES	25
Kağıthane	Cemal Kamacı Spor Kompleksi 2. Etap GES	387
Küçükçekmece	Sosyal Tesisler (Traker) GES	10
Kartal	Bülent Ecevit Kültür Merkezi Çatısı GES	57
Silivri	Silivri Mezarlığı Hizmet ve Gasilhane Binası GES	95
Sultangazi	Sultangazi 75. Yıl Spor Salonu GES	106
Şile	Şile Engelliler Yaz Kampı GES	215
Pendik	Tepeören Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi ve Bahçeli Yaşam Alanı	452
Ümraniye	Ümraniye Çakmak Yüzme Havuzu GES	112

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 7. 2023 Yılında Güneş Enerji Sistemi Kurulumu Tamamlanan Yerler (Aktif)

İlçe	Mekân	Güç (kWp)
Avcılar	Avcılar Sahil Tuvaleti Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	8,5
Bakırköy	Ataköy Kadın Koordinasyon Müdürlüğü Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES) - Etap 2	100
Başakşehir	Başakşehir İtfaiye Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	25
Başakşehir	Başakşehir Engelliler Merkezi (2) Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	80
Esenler	Turgut Reis İtfaiye Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	25
Güngören	Davet ve Toplantı Salonu Güneş Enerji Santrali (GES)	305
Silivri	Selimpaşa İtfaiye Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	25
Silivri	Kumburgaz İtfaiye Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	100
Sultangazi	Hoca Ahmet Yesevi Kültür Merkezi Güneş Enerji Santrali (GES)	303
Şişli	Maçka Deprem Parkı Tuvaleti Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	6,6
Zeytinburnu	Topkapı Deprem Parkı Tuvaleti Çatısı Güneş Enerji Santrali (GES)	6,6

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı,2023

Başakşehir İtfaiye Bina Çatısı Güneş Enerji Santrali

procuRE Projesi: Binalarda % 100 Yenilenebilir Enerji Kullanımında Yenilikçi Çözümlerin Tedariki

Avrupa Komisyonu'nun H2020 PCP çağrısı kapsamında desteklenen ve Türkiye ayağını İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Özyeğin Üniversitesi ortaklığıyla yürütülmekte olan "Binalarda % 100 Yenilenebilir Enerji Kullanımında Yenilikçi Çözümlerin Tedariki" projesi "Düşük Karbon Emisyonu, İklime Dirençli Gelecek" ana başlığı altında "Güvenli, Temiz ve Verimli Enerji" başlığında 7 ülkeden (Slovenya, İspanya, Almanya, Portekiz, İsrail, Türkiye, İtalya) 9 ortak ile devam etmekte olan projenin uygulanması için 6 farklı şehre 10.943.125,00 Euro hibe ayrılmış olup 31 Mayıs 2024 tarihinde proje bitecektir.

2023 yılında projede yüklenici konsorsiyum, Enstitü İstanbul İSMEK Fırıncılık ve Pastacılık Okuluna teknik gezi düzenlemiştir. Teknik gezi kapsamında; binanın mekanik, statik, elektrik sistemi ve güneş enerji sistemi (GES) kurulacak çatı alanı yerinde incelenmiş, binanın projesine ait elektrik, statik ve mekanik projeleri analiz edilmesi için yüklenici konsorsiyum ile paylaşılmıştır. Projenin uygulama aşamasında, kurulacak olan klima sistemi ve ekipmanları ile Enstitü İstanbul İSMEK Fırıncılık ve Pastacılık Okulu çatısına kurulacak GES sistemi ekipmanları saha kurulum için Eİİ bina yönetimine teslim edilmiş, Eİİ Fırıncılık ve Pastacılık Okulu bina çatısına kurulacak GES için gerekli izinlerin alınması için başvuru süreci devam etmektedir.

Circular PSP AB Projesi; Döngüsel, Yenilikçi ve Dayanıklı Belediyeler için Kamu Hizmeti Platformlarının Kurulumu

Avrupa Birliği'nin Ufuk Avrupa (Horizon Europe) Programı kapsamında fonlanan, 9 ülkeden 12 paydaşın katılımı ile 40 ay sürecek olan Circular PSP Projesi 01.01.2023 tarihinde başlamış olup İstanbul Büyükşehir Belediyesine düşen hibe miktarı 5.8 milyon Euro'dur.
Projede, Avrupa çapında yenilikçi döngüsel ekonomi çözümlerini daha hızlı ve geniş kapsamlı planlanması, tedarik etmesi ve uygulanması için iş süreç ve akışlarının desteklenmesi amaçlanıyor.
Proje kapsamında yenilikçi bir 'döngüsel ekonomi çözümü' (CE-çözümü) tasarlamak, geliştirmek ve test etmek üzere yapay zekâ temelli dil modelleri üzerine bir dijital platform geliştirilecektir.

Projeyle Avrupa genelinde 45 milyon vatandaşa ulaşılacak ve Avrupa Birliği'nin döngüsel ekonomi politikası yaygınlaşmış olacaktır.

Neutralpath AB Projesi; Pozitif ve Temiz Enerji Bölgesi

2023 yılı başında başlayan, 7 ülkeden 25 paydaşın katılımı ile 60 ay sürecek NEUTRALPATH projesinin toplam bütçesi 19.618.158,39 Euro olup İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin payına düşen bütçe 224.062,50 Euro'dur.

Kentsel dönüşüm projelerinde, güçlü deneyime sahip ve 2030 yılında iklim nötr olma hedefine büyük önem veren Dresden (Almanya) ve Zaragoza (İspanya) tasarım aşamasından uygulamaya ve değerlendirme aşamalarına kadar Deniz Feneri (Lighthouse) Şehirler olarak rol alacaklar. Her iki şehir de Avrupa Birliği düzeyinde daha hızlı ölçeklendirme ve tekrarlanabilirliği teşvik etmek amacıyla inovasyon merkezleri olarak tasarlanan iklim nötr laboratuvarları oluşturacaklar. Bu sürecin öncüleri olarak hareket eden Dresden ve Zaragoza şehirleri, üç şehir olan İstanbul, Ghent (Belçika) ve Vantaa (Finlandiya) sürece doğrudan katılım sağlaması ile proje sonrasında kendi Pozitif ve Temiz Enerji Bölgesi(PCED) tasarımını ve uygulamalarını yapabilmesi sağlanacak ve onların da ana aktörler haline gelmesi hedeflenecektir.

NEUTRALPATH bilgi ve deneyim paylaşımı odaklı "Cities Mission Platformuyla" ve H2020 SCC Lighthouse projeleri olarak asıl Avrupa Birliği girişimi ile kurduğu iş birliği anlaşmasıyla Avrupa Birliği iklim hedeflerine güçlü bir katkı sunacaktır.

Katılımcı şehirler, 2030 yılına kadar şehirlerini daha yaşanabilir, sağlıklı, kaynaklarını verimli kullanan ve iklim nötr hale getirmeyi hedefledikleri için, iklim-nötrlüğe geçiş süreçlerini destekleyerek yeni pilot projeler aracılığıyla kapasitelerini artırmayı amaçlamaktadır. Pozitif ve Temiz Enerji Bölgesi (PCED), şehirlerin dekarbonizasyon stratejisinin merkezinde olması gereken kentsel dönüşüm sürecinin çok önemli bir unsurudur ve iklim-nötr şehir olmak için hedeflenen süreyi kısaltması ön görülmektedir.

DOĞAL GAZ

Artan konut ve sanayi doğal gaz ihtiyacını karşılamak üzere 2023 yılında da doğal gaz hizmetlerine yönelik yatırımlara hız kesilmeden devam edilmiştir. Bu kapsamda, yıl içerisinde toplam 493 km'lik polietilen hat, çelik hat ve servis hattı döşenmiş; 15 binin üzerinde yeni servis kutusu ve 16 yeni bölge regülatörü yerleştirilmiştir.
Kamu hizmeti olarak görülen ve kâr amacı güdülmeden, insan odaklı yaklaşımlarla planlanan birçok altyapı yatırımı sayesinde, İstanbul sınırları içinde olduğu halde hala doğal gaz kullanamayan birçok mahalle ya da sokağa ilk kez doğal gaz götürülmesine 2023 yılında da devam edildi. Bunlar arasında karayolu, orman izin problemleri nedeniyle 18 yıldır doğal gaz bekleyen Yaylacık, Gümüşpınar ve Karamandere mahalleri ile 5 yıldır benzer şekilde sorunlarının çözümünü bekleyen Eyüpsultan ilçesinin Ağaçlı Mahallesi için yapılan yatırım projeleri öne çıktı. Gerekli izinlerin çözümüne önayak olan İGDAŞ, bu mahaller için kamu yararı gözetilen yeni projeleriyle toplam 55 cadde ve sokak üzerinde bulunan 1.627 haneyi daha, doğal gaz konforuna ulaştırdı.

Tablo 8. Doğal Gaz Yatırımları

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Çelik Hat Uzunluğu	Km	31	19	14	23	44
Polietilen Hat Uzunluğu	Km	287	208	164	291	316
Doğal Gaz Servis Kutusu Sayısı	Adet	15.820	12.299	12.241	15.669	15.134
Servis Hat Uzunluğu	Km	147	109	108	136	133

Kaynak: İGDAŞ, 2023

2023 yılı yıl sonu itibarıyla abone sayısı 7.120.893 bağımsız bölüm sayısına ulaşmış olup yıl içerisinde konut ve serbest kullanıcılar tarafından toplam 6.732 milyon m³ doğal gaz tüketimi gerçekleşmiştir.

Tablo 9. Doğal Gaz Abone ve Gaz Kullanıcı Sayıları

	2019	2020	2021	2022	2023
Abone Sayısı (BBS)	6.649.518	6.776.320	6.884.676	7.015.892	7.120.893
Gaz Kullanıcı Sayısı (BBS)	6.359.342	6.485.630	6.594.676	6.685.287	6.791.664

Kaynak: İGDAŞ, 2023 BBS: Bağımsız Bölüm Sayısı

Doğalgaz Hattı Çalışmaları, Karamandere Mahallesi, Çatalca

Doğalgaz Hattı Çalışmaları, Yaylacık Mahellesi, Çatalca

Tablo 10. Doğal Gaz Tüketim Miktarı (Milyon m³)

	2019	2020	2021	2022	2023
Konut Gaz Tüketim Miktarı	4.229	4.149	4.902	4.651	4.318
Serbest Kullanıcı Gaz Tüketim Miktarı	1.977	2.059	2.086	2.615	2.414
Toplam	6.206	6.208	6.988	7.266	6.732

Kaynak: İGDAŞ, 2023

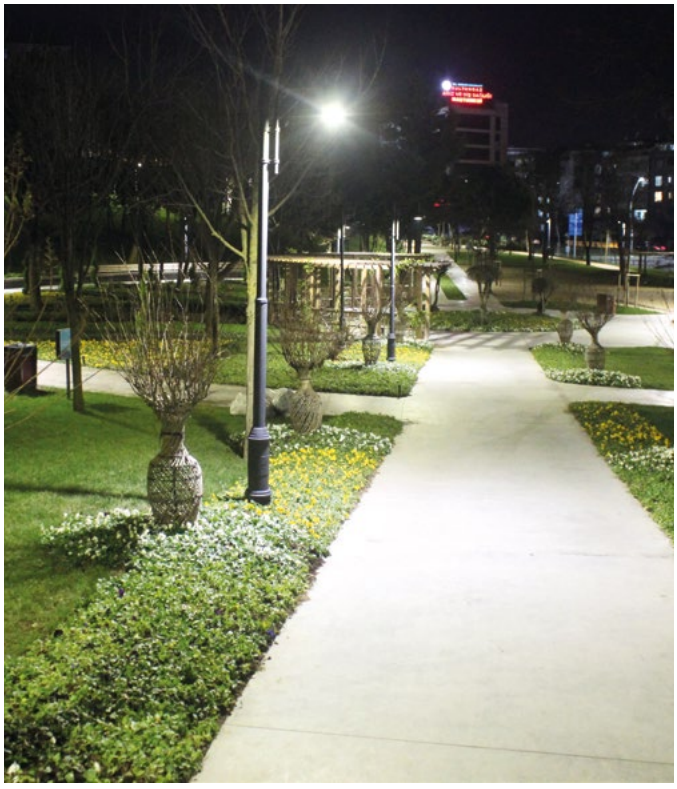
İstanbul halkının güvenliği dikkate alınarak, en son teknolojiyle doğal gaz dağıtım hizmeti verilmesi için, SCADA merkezi ile doğal gaz kontrolleri sağlanmaktadır. SCADA ile (Supervisory Control and Data Acquisition-Uzaktan Gözlem Kontrol ve Veri Toplama Sistemi) doğal gaz şebekesi güvenliği maksimum seviyeye ulaştırılmakta, aynı zamanda şebekenin uzaktan izlenilmesi ve kontrol edilmesiyle gerçek zamanlı işletme ortamı sağlanmaktadır. Bu sayede çıkabilecek sorunlar, zamanında fark edilmekte, istenmeyen bir durum ortaya çıktığında ilgili birimlere anında haber verilerek en kısa zamanda olay çözümlenebilmektedir. İGDAŞ ALO 153 Çağrı Merkezi ve 187 Acil Hattı ile 7/24 saat talep ve sorunların çözümüne yönelik hizmet sağlamaktadır.
Ayrıca abonelerimize yönelik kampanyalar, doğal gaz kullanımına yönelik bilgilendirici ve uyarıcı görünürlük faaliyetleri, yürütülen projeler; yıl boyunca birçok TV kanalında, yazılı, görsel dijital tüm platformlarda kamuoyuna aktarılmıştır. Yürütülen çalışmalar ile ilgili içerikler tüm kurumsal sosyal medya hesaplarımızdan paylaşılmış; kurum içi, kurum dışı tüm toplantı ve etkinliklerin koordinasyonu sağlanarak organizasyonları gerçekleştirilmiştir. Bunların dışında sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler ile iş birlikleri yapılarak sosyal sorumluluk projeleri geliştirilmiş ve yürütülmüştür. ("Altın Bilezik Eğitim ve İstihdam Programı", İŞ'TE EŞİTLİK", "Yalnız Değilsin", "Deprem Farkındalık Eğitimleri Projesi", "Zamana Meydan Okuyanlar" vb. "Can Dostlar" ve Yük Hayvanları Bakım Yardımları ve Ameliyathanesi.)

Aydınlatma Faaliyetleri

Aydınlatma faaliyetleri kapsamında; şehrimizin kent estetiğine uygun mimari ve çevre aydınlatma projeleri, mimari aydınlatma yenileme ve imalat uygulama çalışmaları, park, bahçe, yeşil alan, mezarlık ve tarihi mekânların aydınlatma sistemlerine yönelik bakım-onarım çalışmaları Belediyemizce yürütülmektedir.

Hoşdere Hayat Parkı Aydınlatması, Başakşehir

Şehit Engin Tilbaç Parkı (Plevne Parkı) Aydınlatması , Sultangazi

Bakım Onarım Çalışmaları

Aydınlatma Sistemleri Yenileme Bakım ve Onarımı

Aydınlatma sistemleri yenileme ve bakım-onarım çalışmaları kapsamında; park, bahçe, yeşil alan, mezarlık, tarihi mekân, metrobüs yolu ve üzerindeki üst geçitler vb. ile kamu kurum ve kuruşlarının talep ettiği alanlarda aydınlatma standartlarına uygun yenileme ve bakım-onarım uygulamaları ile enerji tasarrufuna yönelik merkezi sistem çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda; 135 noktada kamu, kurum ve kuruluşu ile park, bahçe, yeşil alan, alt geçit, üst geçit ve metrobüs hattı aydınlatmaları yeniden yapılmıştır.

Jeneratörlerin Bakım ve Onarımı

Belediye hizmet birimlerimizde kullanılmakta olan 494 adet jeneratörün yıl içerisinde bakım ve onarımı yapılmıştır.

Asansör, Merdiven ve Engelli Platformu Bakım ve Onarımı

Belediyemiz sorumluluğu kapsamında alt ve üst geçitlerde bulunan toplam 69 adet asansör 42 adet yürüyen merdiven ve 9 engelli platformunun bakım ve onarımları yıl içerisinde sağlanmıştır.

Trafo Bakım ve Onarımı

Belediyemiz sorumluluğu kapsamında 106 adet trafonun bakım ve onarımları yapılmıştır. SCADA işletim sistemi ile 42 adet trafonun uzaktan izlenmesi yapılmakta, diğer trafoların SCADA sistemine entegre edilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Hedef
A3H3-Sürdürülebilir Yeşil Alanlar Oluşturmak ve Kişi Başına Düşen Aktif Yeşil Alan Miktarını Artırmak

■ YEŞİL ALAN YÖNETİMİ

Yeşil Alan Üretimine Yönelik Yapım ve Bakım-Onarım Çalışmaları

Yeni Yapılan Açık ve Yeşil Alanlar

Yeşil alanlar oluşturmak ve kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarını artırmak hedefimiz kapsamında, çocuk oyun grubu, fitness spor aleti, koşu ve yürüyüş yolu, spor sahaları vb. yapıların yer aldığı park ve yeşil alan ile çevre ve sahil düzenlemelerine yönelik projelendirme ve yapım çalışmaları Belediyemizce yürütülmektedir. Ayrıca, mevcut yeşil alanların bakım - onarım ve revizyonu, anıt ağaçlar ve korunmaya değer ağaçların rehabilitasyonu, ağaçlandırma ve karayolu peyzaj dönüşüm uygulamaları ile ilgili çalışmalar da yapılmaktadır.
Belediyemizin sorumluluğunda 449 park (farklı fonksiyonlara sahip parklar), 22 mesire alanı, 15 koru ve 4 kent ormanı olmak üzere, toplamda 490 adet açık ve yeşil alan bulunmakla birlikte, yıl içerisinde çeşitli kullanım niteliğine sahip 9 adet park yapılmıştır. 2023 yılı içerisinde yeni yapılan 1.884.241 m²lik yeşil alan ile bakım ve onarımını yaptığımız toplam yeşil alan miktarı 59.926.196,75 m² olmaktadır.

Tablo 11. Üretilen ve Bakımı Yapılan Yeşil Alan Verileri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Yeni Yapılan Yeşil Alan Miktarı	m²	572.585	1.692.812	4.081.932	1.164.306	1.884.241
Yapılan Park Sayısı	Adet	7	10	11	11	9
Revize Edilen Yeşil Alan Miktarı	m²	310.679	708.398,13	298.959	510.994,18	510.216,00
Bakımı Yapılan Yeşil Alan Miktarı	m²	54.776.205	55.935.532	56.698.269	57.780.087	59.926.196,75
Dikilen Ağaç Sayısı	Adet	23.577	54.628	55.888	59.181	60.276
Dikilen Mevsimlik Çiçek ve Soğanlı Bitki Sayısı	Adet	61.634.999	60.301.700	45.441.048	44.951.506	47.797.874
Bakımı Yapılan Ağaç Sayısı	Adet	189.079	143.811	170.366	394.118	563.667
Onarılan Anıt Ağaç Sayısı	Adet	63	1.132	945	3.231	3.377
Dikilen Çalı Sayısı	Adet	1.695.824	2.031.220	2.876.023	2.708.053	2.636.739

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı, 2023

Yeşil Alanlarda Kentsel Donatı Çalışmaları

Yıl içerisinde il dışı çalışmalarımız kapsamında; Adıyaman, Giresun ve Zonguldak illerinin yanı sıra; Adalar, Avcılar, Bakırköy, Başakşehir, Beşiktaş, Beylikdüzü, Beyoğlu, Büyükçekmece, Esenyurt, Eyüpsultan, Kadıköy, Kağıthane, Kartal, Küçükçekmece, Maltepe, Sancaktepe, Sarıyer, Silivri, Sultangazi, Şile, Tuzla, Ümraniye ve Üsküdar ilçelerinde içerisinde; çocuk oyun grubu, fitness spor aleti, yürüyüş yolu, bank vb. yapı ve malzemelerin yer aldığı 2 adet yaşam vadisi (etap ve kısımları) olmak üzere toplam 9 adet park, 2 adet meydan, 6 adet kamu bahçesi, 22 adet cadde, kavşak, refüj ve diğer uygulama çalışmaları yapılmıştır.

Aydınlı Bölge Parkı, Tuzla

Tablo 12. Yeni Yapılan Açık ve Yeşil Alanlar

İl/İlçe	Adı
Adalar	Büyükada Balıkçı Barınağı Sahil Parkı
Adıyaman	Gölbaşı Parkı
Beşiktaş	Barbaros Meydanı 1.Etap
Beyoğlu	Tophane Plaza
Eyüpsultan	Haliç Kıyıları Yeşil Koridor ve Yaşam Vadisi 2.Etap (Haliç Spor Parkı)
Giresun	Piraziz Parkı
Maltepe	Küçükyalı Kavşağı Cep Parkı
Sarıyer	Baltalimanı Yaşam Vadisi 1.Etap
Sarıyer	Büyükdere Atatürk Fidanlığı
Üsküdar	Mimar Sinan Meydanı (Anıt Çevresi)
Zonguldak	Alaplı Peyzaj Projesi

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı,2023

Büyükdere Atatürk Fidanlığı

Sarıyer ilçesinde yer alan 250.000 m² alana sahip Büyükdere Fidanlığı Türkiye'nin ilk meyve bahçesi ve fidanlığı niteliğindeki alanda yıllar içinde büyük tahribatlara uğrayarak kullanılamaz bir hale gelmiştir. Büyükdere Atatürk Fidanlığı projesi bölgenin tarihi değerlerini koruyan, kentsel üretimin yanında farklı fonksiyonları da içinde barındıran, yeni ve aktif bir yeşil alan kazandırmak için geliştirilen tasarım doğrultusunda; eğitim, AR-GE, rekreasyon ve üretim alanlarında hizmet verebilecek yapıların oluşturulması hedeflenmiştir. Alanda yapılan uygulama projeleri kapsamında; 40 adet ağaç, 144 adet çalı, 250 adet yer örtücü dikimi ve 1.500 m² çim serimi yapılmıştır. Ayrıca alana 1 adet spor sahası ve 1 adet çocuk oyun grubu kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Büyükdere Atatürk Fidanlığı, Sarıyer

Barbaros Meydanı 1. Etap

Beşiktaş İlçesinde yer alan 14.250 m² alana sahip Barbaros Meydanı 1.Etap yıllar içerisinde ortaya çıkan kentsel donatı yoğunluğu, düzensizliği, yeşil alanların yok olması, kamusal alan işgalleri gibi nedenlerle işlevselliğini yitirmiştir. Projeyle birlikte tarihi, turistik, kültürel ve ticaret işlevleri bulunan Beşiktaş Barbaros Meydanı'nda, heykelden sahile kadar inen bir meydan ortaya çıkarılmıştır. Proje kapsamında yayalaştırılan alanla birlikte yalnızca Beşiktaşlılar için değil, tüm İstanbullular için de bir yaşam merkezi olan Beşiktaş artık bir "Kent Meydanı'na" sahip olmuştur. Alanda yapılan uygulama projeleri kapsamında; 32 adet ağaç ve 11.500 adet çalı dikimi yapılmıştır.

Barbaros Meydanı 1. Etap,Beşiktaş

Haliç Kıyıları Yeşil Koridor ve Yaşam Vadisi 2.Etap (Haliç Spor Parkı)

Eyüpsultan ilçesinde yer alan Haliç Yeşil Koridor ve Yaşam Vadisi 2.Etap kapsamında ele alınan 16.855 m² alana sahip Haliç Spor Parkı, içerisinde yer alan birçok fonksiyonlar ile birlikte İstanbulluların ve özellikle gençlerin keyifle vakit geçirebileceği canlı ve hareketli bir alana dönüştürülmüştür. Bu nedenle kıyı erişimini engelleyen işgaller alandan uzaklaştırılarak kıyı tamamen halka açılmıştır. Parkın uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 312 adet ağaç dikimi, 53.310 adet çalı dikimi ve 3.400 m² çim serimi yapılmıştır. Ayrıca alana 3 adet spor sahası yapılmıştır.

Haliç Kıyıları Yeşil Koridor ve Yaşam Vadisi 2.Etap (Haliç Spor Parkı), Eyüpsultan

Piraziz Parkı

Giresun İlinde yer alan 4.000 m² alana sahip Piraziz Parkı uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 37 adet ağaç, 4.595 adet çalı dikimi ve 750 m² çim serimi yapılmıştır. Ayrıca alana 2 adet çocuk oyun grubu, 1 adet fitness grubu kurulumu gerçekleştirilmiş olup 1 adet de spor sahası yapılmıştır.

Gölbaşı Parkı

Adıyaman İlinde yer alan 4.400 m² alana sahip Gölbaşı Parkı uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 109 adet ağaç, 5.200 adet çalı ve 1.200 adet yer örtücü dikimi yapılmıştır. Ayrıca alana 2 adet çocuk oyun grubu ve 1 adet fitness grubu kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Alaplı Peyzaj Projesi

Zonguldak İlinde yer alan 13.598 m² alana sahip Alaplı Peyzaj uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 272 adet ağaç, 30.060 adet çalı dikimi ve 3.000 m² çim serimi yapılmıştır. Ayrıca alana 2 adet çocuk oyun grubu ve 1 adet fitness grubu kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Mimar Sinan Meydanı

Üsküdar İlçesinde yer alan Mimar Sinan Meydanı'nda Belediyemiz birimleri tarafından yürütülen Mimar Sinan Anıtı çalışmaları kapsamında 200 m²lik yeşil alanda, toprak serimi, bitki dikimi ve damla sulama tesisatı çekilmiştir. Bitki dikim çalışmaları kapsamında; 32 adet ağaç, 2.300 adet çalı, 550 adet çalı papatyası dikimi yapılmıştır.

Baltalimanı Yaşam Vadisi 1.Etap

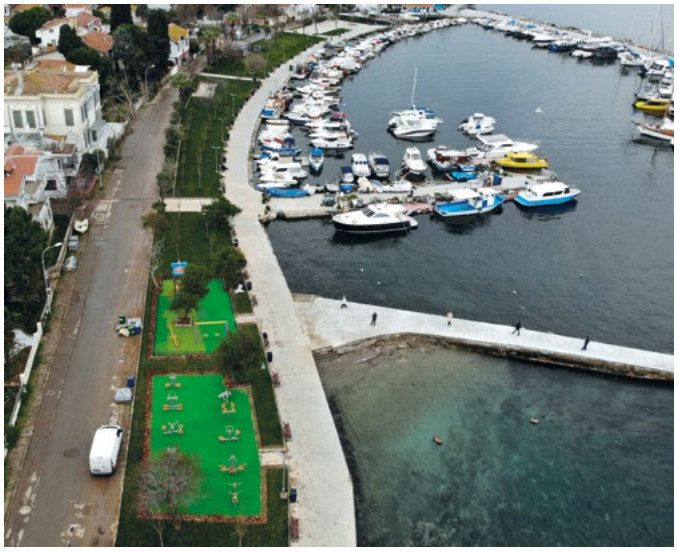
Sarıyer İlçesinde yer alan 43.397 m² alana sahip Baltalimanı Yaşam Vadisi 1. Etap uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 597 adet ağaç, 53.310 adet çalı, 300.200 adet yer örtücü dikimi ve 9.380 m² çim serimi yapılmıştır. Ayrıca alana 2 adet spor sahası, 3 adet çocuk oyun grubu ve 2 adet fitness grubu kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Baltalimanı Yaşam Vadisi 1.Etap, Sarıyer

Büyükada Balıkçı Barınağı Sahil Parkı

Adalar İlçesinde yer alan 6.706 m² alana sahip olan Büyükada Barınağı Sahil Parkı'nda uygulama projesi çalışmaları kapsamında; 52 adet ağaç dikilmiş ve çim serimi yapılmıştır. Ayrıca, 122 m² fitness alanı, 122 m² çocuk oyun alanı beton zemini yapılarak, alana 1 adet fitness grubu ve 1 adet çocuk oyun grubu kurulumu yapılmış ayrıca 30 adet aydınlatma direği, 30 adet bank ve 20 adet çöp kutusu montajı da gerçekleştirilmiştir.

Büyükada Balıkçı Barınağı Sahil Parkı, Adalar

Tablo 13. Uygulaması Devam Eden Yeni Açık ve Yeşil Alanlar

İlçe	Park Adı	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Avcılar	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Avcılar Kampüsü	80	2024
Bakırköy	Ayamama Yaşam Vadisi	55	2024
Büyükçekmece	Büyükçekmece Gölü Doğal Yaşam Parkı	68	2024
Esenyurt	Haramidere Yaşam Vadisi 1.Etap	34	2024
Fatih	Sarayburnu Parkı (Arkeopark)	74	2024
Kağıthane-Sarıyer	Cendere Yaşam Vadisi 1.Etap 1.Kısım	81	2024
Kağıthane-Sarıyer	Cendere Yaşam Vadisi 2.Etap	30	2024
Sarıyer	Baltalimanı Yaşam Vadisi 2. Etap	10	2024
Tuzla	Tuzla Yaşam Vadisi 1.Etap 2.Kısım	95	2024

Kaynak: Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Yeşil Alanların Bakım ve Revizyonu

Belediyemiz sorumluluğunda bulunan 59.926.196,75 m²lik açık ve yeşil alanın düzenli olarak; sulanması, temizlenmesi, çimlerin biçilmesi, kent donatıları bakımı, ağaçlarda budanma restorasyon ve ilaçlama gibi bakım ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra alanların korunması ve onarımı gibi faaliyetlerde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca; park, bahçe, koru, yol, kavşak, refüj, kent ormanı ve kamu bahçesi nitelikli toplam 106 adet yerde 508.616 m²lik yeşil alan revizyonu tamamlanmıştır. Devam eden 1 adet revizyon çalışmamızda tamamlanan 1.600 m² alan ile birlikte, yıl içerisinde toplam 510.216 m² lik yeşil alan revize edilmiştir.

Ayrıca yıl içerisinde revize edilen Atatürk Kent Ormanında yer alan binalar ve basketbol sahası, Emirgan Tarihi Çınaraltı Meydan Düzenleme, Tahsin Arcan Parkı, Heybeliada İnönü Parkı, Şehit Ömer Öner Parkı (Tuzla Sahil Parkı) ve Şehit Engin Tilbaç Parkı'nın (Plevne Parkı) "Yeni Yatırımlar Yeni Atılımlar" kapsamında açılışları yapılmıştır.

Pendik Kavşak-Şekerpınar Arası

Nilüfer Parkı, Eyüpsultan

Orhangazi Şehir Parkı, Maltepe

Ağaçlandırma Çalışmaları

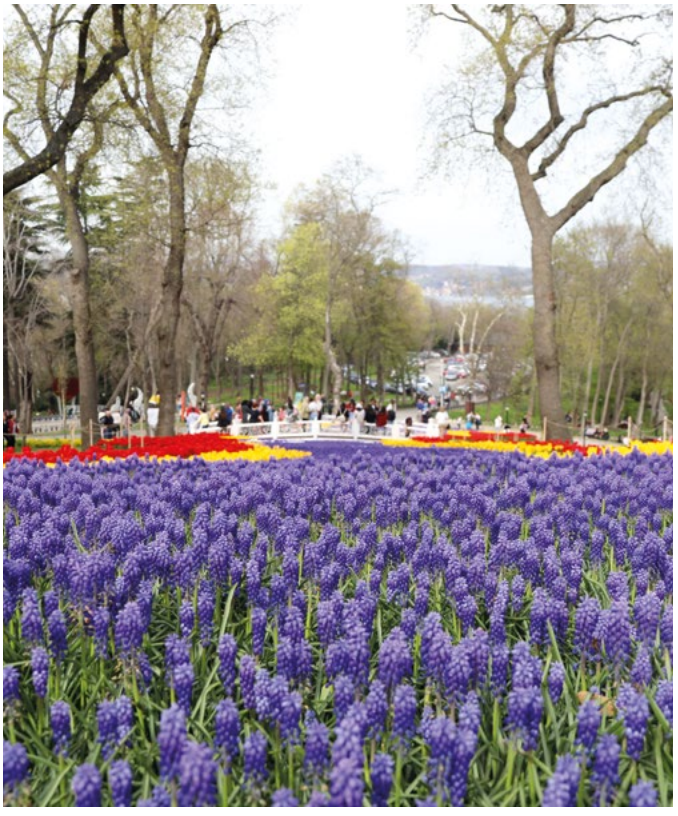
Daha yeşil ve daha güzel bir çevre ile daha yaşanabilir bir İstanbul oluşturmak maksadıyla yıl içerisinde şehrin muhtelif alanlarına ıhlamur, çınar, erguvan, selvi, çitlembik ve akasya gibi ağaç türlerinden oluşan 60.276 adet yetişkin ağaç dikilmiştir.

Ağaçlandırma Çalışmaları, İstanbul Geneli

Mevsimlik Çiçek ve Soğanlı Bitki Dikimi

İstanbul'da dikilen çiçekler, İstanbul'un köylerinin yanı sıra İzmit İlinde yer alan üreticilerden temin edilmektedir. İstanbul'da Şile, Beykoz, Çatalca ve Beykoz'da, İzmit'te ise merkez ilçesinde yer alan, 8 adet kooperatife bağlı 116 üreticiden alım garantili sözleşmeyle mevsimlik çiçek temin edilmektedir. Yıl içerisinde 47.797.874 adet mevsimlik çiçek ve soğanlı bitki dikimi yapılmıştır.

Mevsimlik Çiçek ve Soğanlı Bitki Dikimi ,Sarıyer

Sürdürülebilir Peyzaj Yaklaşımı

Dikey Bahçe ve Karayolu Peyzaj Dönüşüm Çalışmaları

Sürdürülebilir peyzaj yaklaşımı ile İstanbul'un yeşil alanlarında bakım maliyetlerini azaltmak, ekolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği sağlamak, su tasarrufuna katkıda bulunarak iklim değişikliğine uyum stratejileri kapsamında sağlanan faydayı artırmaya yönelik bitkilendirme çalışmaları yapılması amaçlanmaktadır.
Bu kapsamda; İstanbul genelinde bulunan dikey bahçelerden yıpranan, taşıyıcı sistemleri zarar gören ve oluşan yüklerden duvar mukavemetleri azalan alanların dönüşümleri yapılmaktadır.
Bununla birlikte yerinde durum tespiti yapılarak karayolu peyzaj kriterlerine göre yol kenarı şevlerinde uzun vadede sulama ve bakım gerektirmeyen, doğal ve yerli ağaç türlerine ağırlık verilen bitkilendirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda 793 m² alan revize edilmiş, 25.939 m² yeni alanda ise uygulamalar yapılmıştır.

Çevre ve Sahil Düzenleme Çalışmaları

Tablo 14. İnşaatı Tamamlanan Çevre ve Sahil Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje
Bakırköy	Ayamama Deresi Çevre Düzenleme
Beşiktaş	Kuruçeşme Parkı Onarım ve Güçlendirme
Beşiktaş	Dentur İskelesi Onarım ve Güçlendirme
Sultangazi	Habipler Mahallesi (Cebeci) Ambar Binası Çevre Düzenleme
Üsküdar	Salacak Sahili Onarım ve Güçlendirme
Üsküdar	Paşalimanı Sahil Yapısı Onarım ve Güçlendirme
Üsküdar	Kuzguncuk Parkı Sahili Onarım ve Güçlendirme

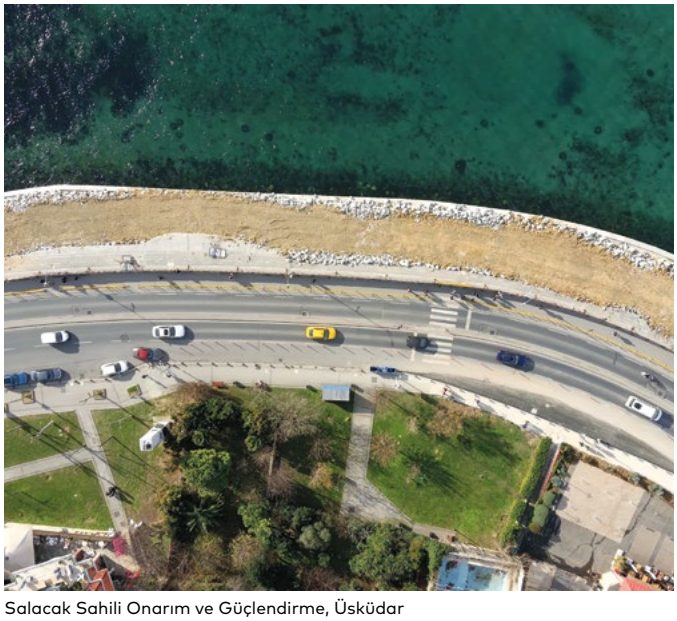
Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Sürdürülebilir Peyzaj Yaklaşım Çalışmaları, Ataşehir

Ayamama Deresi Çevre Düzenleme, Bakırköy

Salacak Sahili Onarım ve Güçlendirme, Üsküdar

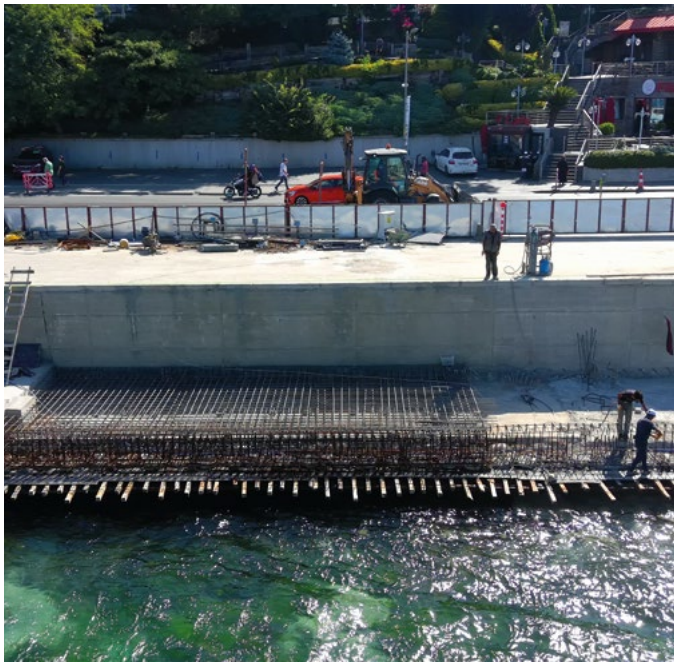
Tablo 15. İnşaatı Devam Eden Çevre ve Sahil Düzenleme Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Bakırköy	Özgürlük Meydanı ve Çevresi Düzenleme	85	2024
Eyüpsultan	Tekke Parkı Sahil Bandı Onarımı	80	2024
Güngören	Güngören Meydanı ve Çevre Düzenleme	99	2024
Üsküdar	Salacak Sahili Çevre Düzenleme	10	2024

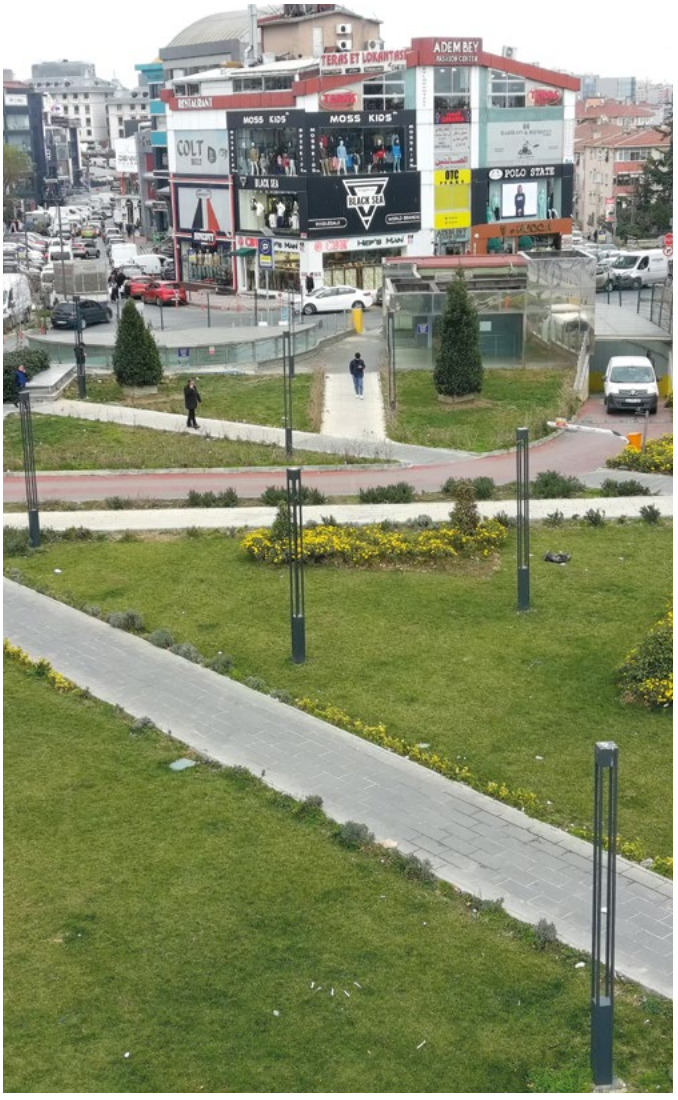
Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Özgürlük Meydanı ve Çevresi Düzenleme, Bakırköy

Salacak Sahili Çevre Düzenleme, Üsküdar

Güngören Meydanı ve Çevre Düzenleme

Yeşil Alan, Çevre ve Sahil Düzenlemeye Yönelik Proje Çalışmaları

Yeşil alan, çevre ve sahil düzenlemeye yönelik gerçekleştirilen proje çalışmaları kapsamında, 1 adet sahil düzenleme ve 1 adet spor alanları düzenleme uygulama projesi yıl içinde tamamlanmıştır.

Tablo 16. Tamamlanan Yeşil Alan, Çevre ve Sahil Düzenlemeye Yönelik Proje Çalışmaları

İlçe	Proje
Beylikdüzü	Gürpınar Su Ürünleri Hali ile Ambarlı Limanı Arası Sahil Düzenleme
Sancaktepe	Safa Tepesi Spor Alanları Düzenleme

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Safa Tepesi Spor Alanları Düzenleme (Render), Sancaktepe

Tablo 17. Devam Eden Yeşil Alan, Çevre ve Sahil Düzenlemeye Yönelik Proje Çalışmaları

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Bakırköy	Yeşilköy Sahili Düzenleme	2024
Beykoz	Onçeşmeler Meydan Tasarımı ve Sahil Düzenleme	2024
Üsküdar	Kandilli Mahallesi Kandilli İskelesi ve Rıhtımı Düzenleme	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Anıt ve Korumaya Değer Ağaçları Koruma Faaliyetleri

Tarihe tanıklık etmiş yaşı, türü ve tarihi konumu itibari ile fiziksel ve biyolojik olarak zarar gören ağaçların rehabilitasyon çalışmaları kapsamında ağaç yaralarını iyileştirme işlemleri, kovuk ve çürük kısımlarda temizlik ve özel bakım işlemleri, kök ve gövde kısımlarında iyileştirme çalışmaları yapılarak, ağaçların uzun ömürlü ve sağlıklı olarak gelecek kuşaklara da ulaştırılması amaçlanmaktadır.

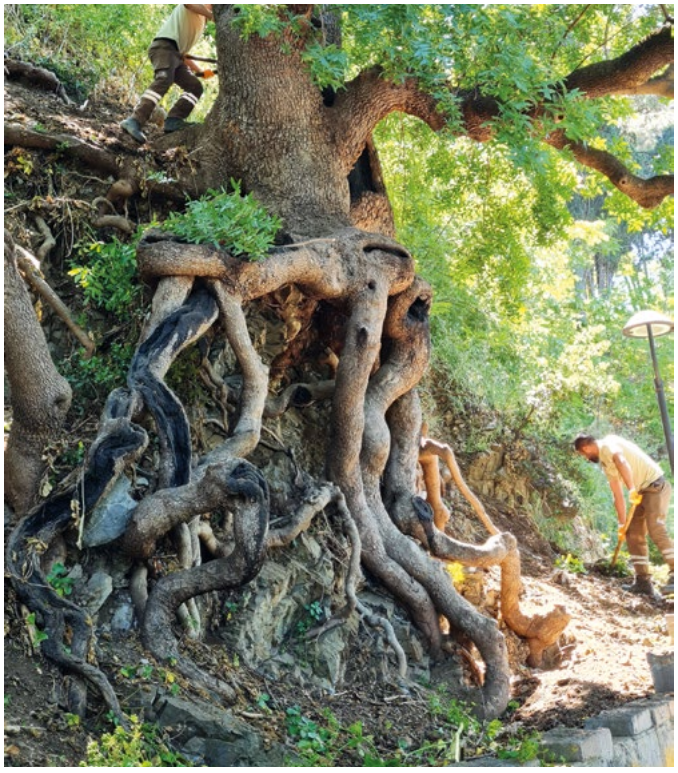
Doğal mirasımız olan anıt ve korumaya değer ağaçlarımızın korunması ve bakımı çalışmaları kapsamında; İstanbul İl sınırları içinde "Anıt ve Korunmaya Değer Ağaçların" envanterinin oluşturulması ve güncellenmesine yönelik araştırma, veri toplama, belgeleme, tespit ve analiz çalışmalarının yürütülmesi ve bu çalışmaların ortak kullanıma katkı sağlamak amacıyla basılı materyal ve/veya erişilebilir veri bankası haline getirilmesi, anıt ve korunmaya değer ağaçların gelecek kuşaklara erişebilmesi için gerekli olan koruma ve bakım önlemlerini saptayarak ağaç restorasyon ve rehabilitasyon işlemlerinin yürütülmesi "Tabiat Varlıklarını Koruma" ekiplerimizce yapılmaktadır.

Kamuoyunun farkındalığının artırılması amacıyla hazırlanan web sitemiz https://anitagac.istanbul yayın hayatına devam etmektedir. Anıt ağaçlar ziyaret edilirken künyeler üzerindeki QR kodları okutup anıt ağaçların birbirinden ilginç hikâyelerine ulaşabilmektedir.

Onçeşmeler Meydan Tasarımı ve Sahil Düzenleme (Render), Beykoz

"Anıt Ağaç Rotaları" Belediyemiz sorumluluk alanlarındaki koru, park, meydan, tarihi alanlar ve kent ormanı gibi alanlarda bulunan anıt ağaçların fiziksel özellikleri ve görsel ayrıcalıklarını tanıtmaya yönelik bir çalışma olup ağaçlar arasında oluşturulan rotalar ile bilgi edinmek isteyen ziyaretçiler kolayca erişim sağlamaktadır.
"Anıt Ağaç Hikâyeleri" geçmiş ile günümüz, günümüz ile gelecek arasında bağ kuran anıt ağaçlarımızın fiziksel özelliklerinin yanı sıra bulunduğu konum ve çevresi ile ilgili tarihsel hikâyeler de anlatan, arşiv niteliği taşımaktadır.
İstanbul'un, doğal varlıkları olan anıt ağaçlarımızın, tarihsel ve kültürel yolculuğunu koruyarak yaptığımız kimliklendirme çalışmalarımız ile sahiplenme bilincini artırarak dayanışma ortamı oluşturulmuştur.
İstanbul genelinde 517 adet anıt ağaç, 4.598 adet korunmaya değer ağaç bulunmaktadır. Yıl içinde 3.377 adet anıt ve korunmaya değer ağaç rehabilitasyonu yapılmış ayrıca 1.836 adet yeni anıt ve korunmaya değer ağacın tespiti ve raporlanması gerçekleştirilmiştir.

Anıt ve Korumaya Değer Ağaçları Koruma Faaliyetleri, Üsküdar

Biyoçeşitliliğe Yönelik Faaliyetler

Biyoçeşitliliğe yönelik faaliyetler kapsamında kentsel ekosistemlerin korunması, geliştirilmesi ve rehabilite edilmesi, kentteki ekosistem, habitat, flora ve fauna envanterinin çıkarılması ve biyolojik çeşitlilik haritalarının oluşturulması, anıt ve korumaya değer ağaçlarımızın tespiti, bakımı ve restorasyonu, bitki hastalık ve zararlıları için kullanılan organik olmayan ilaçlar ile gübrelerin kent ekosistemine etkileri hakkında değerlendirmelerin yapılması, ekolojik temelli stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması, biyoçeşitlilik alanında ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenmesi, plan, proje ve çevresel etki değerlendirmesi proje görüşleri yer almaktadır.

Bu kapsamda kent ekolojisi, biyolojik çeşitlilik ve yaban hayatı konusunda koruma bilincinin ve duyarlılığın oluşturulması, farkındalık yaratılması ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla eğitim, çalıştay, etkinlik, aktivite vb. faaliyetler düzenlenmektedir.
Tarihi koru, kent ormanları ve İSKİ içme suyu havzalarında flora-fauna envanteri için çalışmalar devam etmekte olup mevcut flora ve faunanın korunması için çalışmalar yapılmaktadır.
İklim değişikliğine dirençli, sürdürülebilir yeşil alanlar oluşturarak, biyolojik çeşitliliği korumak, geliştirmek, ekosistem hizmetlerinin verimini artırmak amacıyla "Tarihi Koruların Yönetimi ve Kullanım Esasları" hazırlanmış, bu esaslar doğrultusunda flora ve fauna üzerine baskısı olan ışık, toprak baskısı vb. tehditleri göz önünde tutularak flora-faunanın tomurcuklanma ve üreme döneminde, korularda yapılacak aktivitelere izin değerlendirmesinden oluşmaktadır.
Belediyemizce tarihi korular ve kent ormanlarına ait bilgileri içeren aylık faaliyet raporları ile ekosistem takibi süreci yönetilmektedir. Tarihi korular ve kent ormanları ekosistem hizmetleri belirlenmiş olup ulusal ve uluslararası iklim değişikliği eylemlerinin İstanbul'a ait takibi yapılmaktadır.
Kent biyoçeşitliliği için yapılan faaliyetlerden biri de İSKİ içme suyu havzaları, kent ormanları ve korularının flora, fauna, liken türlerinin tespiti, toprak analizleri ve ekolojik risk değerlendirilmesi çalışmasıdır. Bu çalışma, İstanbul Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundaki; 9 adet koru (Fethi Paşa Korusu, Hidiv İsmail Paşa Korusu, Büyük Çamlıca Korusu, Küçük Çamlıca Korusu, Emirgan Korusu, Beykoz Korusu, Yıldız Korusu, Harem Korusu ve Gülhane Korusu), 4 adet kent ormanı(Atatürk Kent Ormanı, Florya Atatürk Ormanı (İPA dahil), Rahmi Demir Kent Ormanı ve Yakuplu Kent Ormanı) ve 5 adet İSKİ içme suyu havzası(Büyükçekmece Havzası, Sazlıdere Havzası, Terkos Havzası, Elmalı Havzası ve Ömerli Havzası) için ekolojik gözlem, araştırma ve saha etütleri; flora, karasal fauna ve liken türlerinin belirlenmesi, toprak analizleri, her bir alanın ekolojik risk tespitleri, mevcut durumu kapsayan değerlendirme raporu hazırlanması, ekolojik dengenin sürdürülebilirliği için eylem senaryolarının hazırlanması konularını içermekte olup, yıl içerisinde belirtilen alanlarda flora, karasal fauna ve liken türlerinin belirlenmesi çalışmaları ile toprak analizleri tamamlanmıştır.

Flora Tespit Çalışmaları, Yıldız Korusu, Beşiktaş

Amenajman Planının Hazırlanması

Belediyemiz sorumluluğunda bulunan 11 adet tarihi koru ve kent ormanına ait amenajman silvikültür planlarının geçerlilik süresinin dolması ve ulusal bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda ormanlar ve yeşil alanların bütüncül ortak yaklaşımla kent ekosisteminin sürdürülebilirliği, ekosistem hizmetlerinin veriminin artması için, ekosistem tabanlı fonksiyonel amenajman planlarının yapılması çalışmalarına başlanmıştır. Florya Atatürk Ormanı, Gülhane Korusu, Yıldız Korusu, Emirgan Korusu, Hacıosman Korusu (Atatürk Kent Ormanı), Kocataş Korusu, Fethipaşa Korusu, Hıdiv Korusu, Küçük Çamlıca Korusu, Büyük Çamlıca Korusu, Harem Korusunun için "Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Orman Amenajman Planlarının Düzenlenmesine Ait Usul ve Esaslar" başlıklı Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yayınlanan 299 sayılı tebliğine uygun yeniden yapılacak olan Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Amenajman Planları çalışmalarının hazırlık süreci tamamlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

İçme Suyu Havzalarının Ağaçlandırılması ve Rekreasyon Alanlarının Oluşturulması

İstanbul'un su toplama depoları olan İSKİ içme suyu havzalarının korumu-kullanma politikası çerçevesinde ağaçlandırma yapılması ve rekreasyon alanlarının oluşturulmasına yönelik faaliyetler devam etmektedir. Bu kapsamda her havzanın kendi meşçeresine uygun doğal bitki türlerinin seçimi yapılarak biyoçeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi yönünde projeler oluşturulmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İSKİ Genel Müdürlüğü iş birliği içerisinde içme suyu havzalarının su kalitesini artırmak ve Büyükçekmece, Ömerli ve Terkos içme suyu havzalarında kontrollü kullanımda İstanbul halkına rekreasyon ihtiyacını karşılamak için çalışmaktadır.

Bu maksatla, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14.01.2021 tarih ve 86 Sayılı Meclis Kararında oy birliği ile kabul edilen "İçme Suyu Havzalarında Yeşil Kuşak Master Planları ile Uygulama Projelerinin Hazırlanması ve Ağaçlandırılmış Alanların Bakımlarına İlişkin Ortak Hizmet Protokolü" kapsamında "Büyükçekmece Gölü Doğal Yaşam Parkının" projelendirme çalışmaları tamamlanmış olup, projenin 1.ve 2. Etap çalışmaları kapsamında; 4.800 m yürüyüş yolu, 2.850 m bisiklet yolu, 1 adet kuş gözlem noktası, 6 seyir alanı, 1 fitness alanı, 3 otopark ile muhtelif dinlenme alanları yıl içerisinde tamamlanmıştır.

Kentsel Üretim Alanlarının Oluşturulması

İmar planında yeşil alan olarak ayrılan alanların korunması, geliştirilmesi, alanla ilgili proje üretilmesi ve üretilen projelerin desteklenmesi ile kentsel üretim alanları oluşturulmuş ve oluşturulmaya devam etmektedir.

Endemik, doğal yetişen ve nesli tükenmekte olan türlerin tohum ve çelikten üretilmesi sağlanarak, kent peyzajında kullanımının yaygınlaştırılması sağlanmaktadır. Florya Atatürk Ormanı'ndaki üretim alanları ve seralarda, Yıldız Korusu'ndaki Osmanlı Döneminde üretim amaçlı kullanılan parseller ve seralarda devam etmektedir.

Yıl içinde İstanbul'a özgü, doğal yetişen 9 adet türün tohumdan üretimi yapılmış, 31 farklı tıbbi ve aromatik bitki türü ile üretimine başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Kent Ekosistemi ve Yaban Hayatı Konularında Bilinçlendirme, Farkındalık Yaratma Eğitim ve Etkinlikleri

Belediyemizce ekosistemler hakkında toplumsal algıyı doğru bilgilerle geliştirmek, kapasite artışını sağlamak amacıyla ekosistem, biyoçeşitlik, yaban hayatını konu alan gözlem etkinlikleri, çalıştaylar, söyleşiler, eğitimler düzenlemektedir. Bu kapsamda; yıl içinde yaklaşık 5.129 kişinin katılım sağladığı panel, söyleşiler, gözlem etkinlikleri, eğitimler ve toplantılar yapılmıştır.

İstanbul Boğazı'nın yunusları ve deniz canlıları, İstanbul'un kelebekleri ve yırtıcı kuşlar rehberi kitapları yayımlanmıştır.

Belediyemizce yapılan önemli eğitimlerden biri de yıl içeresinde verilen bahçıvanlık eğitimidir. Bahçıvanlık eğitimi ile İstanbulluların mevcut kentsel yeşil alan algısını geliştirerek ekolojik tabanlı üretim ve bakım uygulamalarına dair bilgilendirme sağlanması ve mesleki eğitim verilmesi amaçlanmaktadır. Öncelikli olarak belediye personelimize yönelik başlatılan kurum içi eğitimlerimiz sonucunda, süreci başarı ile tamamlayan 287 saha çalışanımız 'Bahçıvanlık Eğitim Programı Katılım Belgesi' almaya hak kazanmış ayrıca İstanbullular ile ikişer dönem eğitimlerle 42 İstanbullu bahçe meraklısı 'Bahçıvanlık Eğitim Programı Katılım Belgesi' almaya hak kazanmıştır.

Büyükdere Atatürk Fidanlığı

Büyükdere Atatürk Fidanlığı, 1928 yılından Atatürk'ün emriyle 300 dönümlük alan üzerinde kurulmuş olup 80 dekarlık bölümünde 1936 yılında kurulan "Büyükdere Meyve Islah Enstitüsü" yer almıştır. Türkiye'nin ilk meyve bahçesi ve fidanlığı özelliğini taşıyan alan, aynı zamanda ülkemizin ilk Bahçıvanlık Kurs Merkezi de olmuştur. 2001 yılında İl Özel İdaresi tarafından kapatılmış, 2013 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi' ne devredilmiştir.

Proje alanının toplam yüz ölçümü 203.600 m² olup, korunacak yapılar 1.532,98 m², yıkılıp yeniden yapılacak yapılar 3.207,67 m² ve yeni yapılar 2.160,88 m² olmak üzere toplam 6.901,53 m² alanda uygulama yapılmıştır. Gerçekleştirilen projeyle Büyükdere Atatürk Fidanlığı ve Bahçıvanlık Okulu tarihi değerini ve doğal yapısını koruyarak kentsel üretim fonksiyonlarının da içinde bulunduğu yeni bir yeşil alan olarak hizmet vermektedir.

Proje kapsamında yıl içinde; Erhan Boysanoğlu İş, Sanat ve Çocuk Atölyeleri, Ahmet Bedevi Kütüphanesi, İstanbul Vakfı Binası, Toplumsal Dayanışma ve Destek Merkezi, Yerel Tohum Merkezi, Hayat Boyu Öğrenme Merkezi (Enstitü İstanbul İSMEK), Büyükdere Atatürk Fidanlığı Anma Mekânı, Bahçıvanlık Okulu, Yuvamız İstanbul Kreş Birimleri, Seyir Kulesi, Bahçe Market, BELTUR Restoran / Kafeterya, Çocuk Oyun Alanı, Etkinlik Alanı, Kaykay Pisti, Basketbol Sahası, Bisiklet-Yaya Yolları ve Otopark gibi kullanım alanları ve birimleri hizmete açılmıştır.

Büyükdere Atatürk Fidanlığı Açılışı, Sarıyer

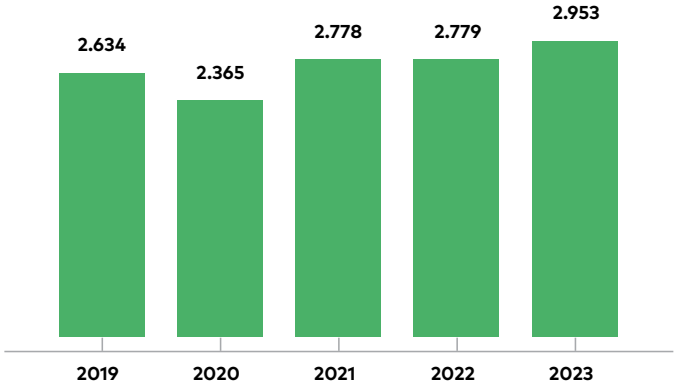
Hedef
A3H4-İklim Değişikliği ile Mücadeleyi Yaygınlaştırarak Çevreyi Korumak

ÇEVRE KORUMA

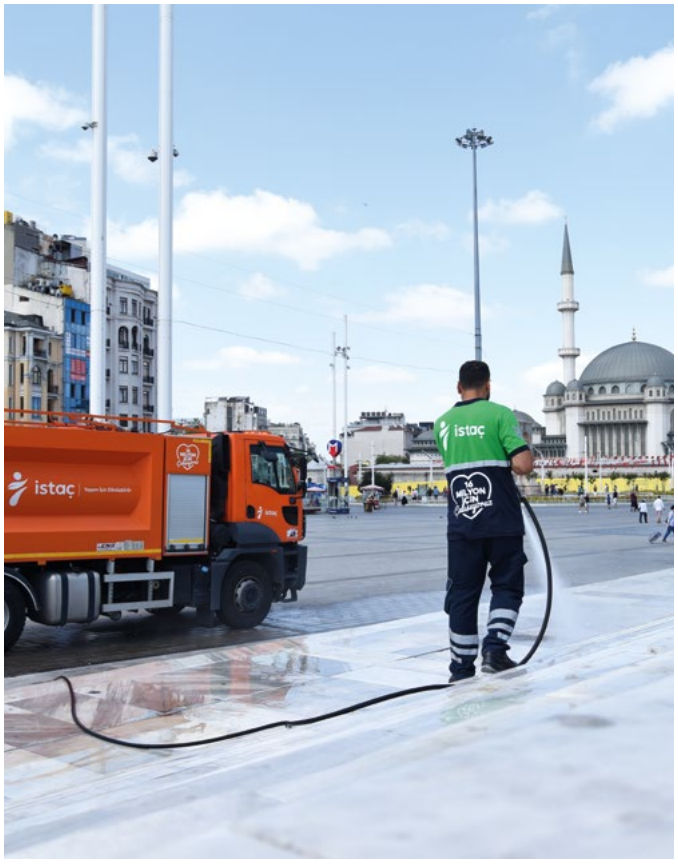
Ana Arter ve Meydan Temizliği

Sorumluluğumuz altında bulunan meydanlarda ve 1.669 adet ana arterde, günde ortalama 8 milyon m² lik alanda 171 süpürge aracı ve 2 adet çok maksatlı araç ile temizlik yapılmaktadır. Aynı zamanda 36 adet yıkama aracı ile yol, meydan ve tüneller yıkanmakta, 75 araç ve 1.252 personelle elle süpürme çalışması İstanbul genelinde yürütülmektedir. Yıl içerisinde 2.953 milyon m² lik alanda süpürme hizmeti verilmiştir.

Şekil 5. Süpürülen Alan Miktarı (Milyon m²)

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı,2023

Kentsel Temizlik Çalışmaları, Beyoğlu

Kıyıların, Denizlerin ve Dere Mansaplarının Temizlenmesi

Kıyıların ve Denizlerin Temizlenmesi

Deniz Kirliliğin Önlenmesi

Deniz kirliliğinin önlenmesi çalışmaları kapsamında; İstanbul genelinde halka açık tüm kıyı, ve plaj alanlarında karadan mobil ekiplerle aralıksız olarak temizlik çalışmaları yürütülürken, özel üretim deniz yüzeyi teknelerimiz ile deniz yüzeyi temizlik faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Haliç ve dere ağızlarında dip çamuru tarama faaliyetleri ve gemilerden atık alımı faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 18. Deniz Kirliliğini Önleme Çalışmaları Kapsamında Toplanan Atık Miktarı (m³)

		2019	2020	2021	2022	2023
Deniz Yüzeyinden Toplanan Atık		3.728	3.642	4.861	6.983	8.819
Kıyı ve Plajlardan Toplanan Atık		32.400	32.448	40.438	31.888	34.251
Gemilerden Alınan Atık		187.378	179.309	180.963	263.079	256.462
Dere Ağzı ve Koylardan Çıkarılan Teressubat	İBB	89.797	66.278	67.763	49.127	54.979
	İSKİ	495.267	531.439	1.046.964	944.160	848.968

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, İSKİ, 2023

Deniz Yüzeyi Temizliği

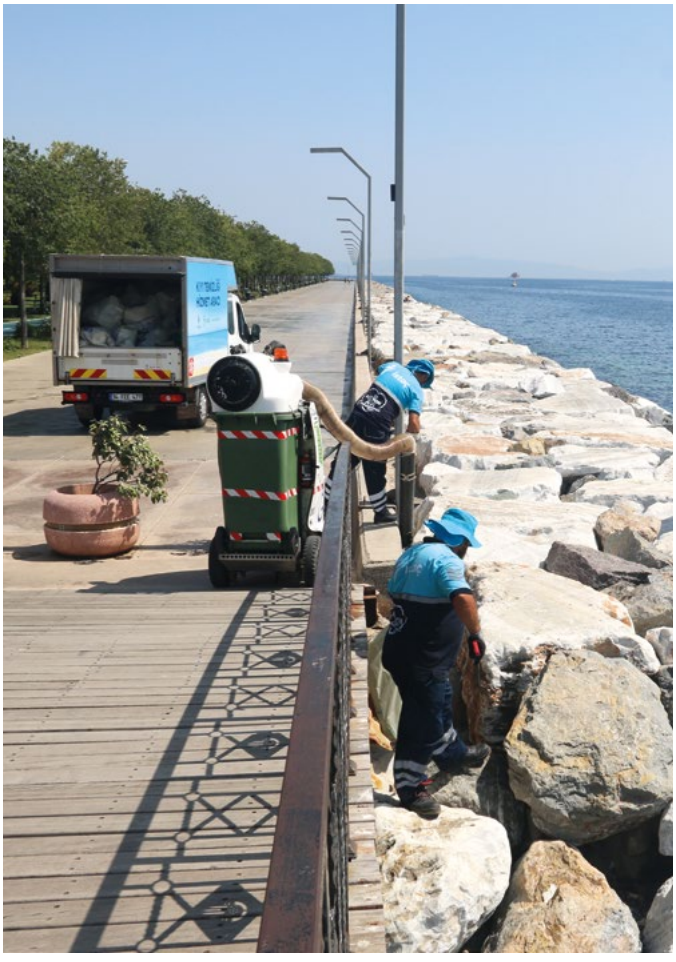
Marmara kıyıları, Haliç ve Boğaz bölgesinde, özel tasarım 14 adet deniz yüzeyi temizleme teknesi ile her gün deniz yüzeyinde ve dere ağızlarında bulunan yüzer atıklar (pet şişe, ekmek, ambalaj atığı, ahşap vb.) toplanarak, vinçli sıkıştırmalı atık toplama araçlarına, çöp dubalarına veya çöp teknelerine aktarılmakta ve çöp depolama alanlarına nakli sağlanmaktadır.
Ayrıca dere ağızlarında ihtiyaç durumuna göre yüzer bariyerler çekilerek, atıkların geniş bir alana yayılması engellenmektedir. Yıl içerisinde deniz yüzeyinden 8.819 m³ atık toplanmıştır.

Deniz Yüzeyi Temizlik Faaliyeti, İstanbul Boğazı

Kıyı ve Plajların Temizliği

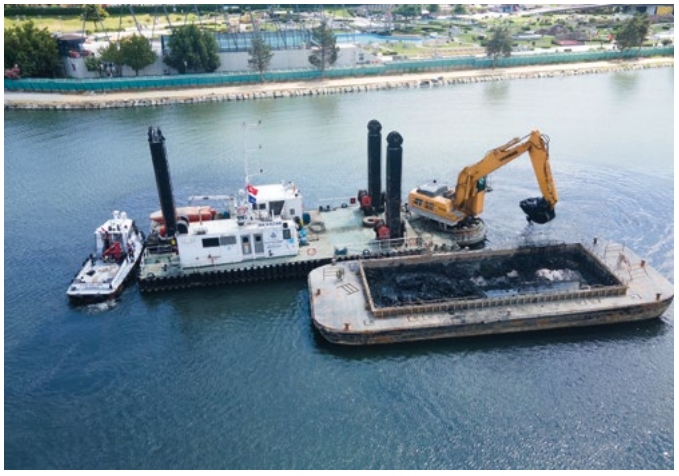
Kıyıya yakın, deniz yüzeyinde, yürüyüş alanlarında, iskelelerde, derelerin denizle birleştiği noktalarda ve plajlarda temizlik faaliyetleri özel donanım/ekip/araçlarla etkin şekilde yürütülmektedir. Yıl içerisinde deniz temizliği faaliyetleri kapsamında; kıyılardan 17.045 m³, plajlardan 13.983 m³, çöpkapar cihazlarıyla 30 m³ atık ve 3.193 m³ yosun toplanmış olup 34.251 m³ atık bertaraf tesislerine gönderilmiştir. İstanbul genelinde halka açık kıyı ve plajlarda 385 personelden oluşan 46 mobil ekip ile yıl boyunca temizlik hizmeti gerçekleştirilmektedir.
Plaj temizlik çalışmaları kapsamında; plajlarda bulunan çeşitli atıkların (cam kırıkları, sigara izmaritleri, ambalaj atıkları vb.) toplanması ve plaj kumunun elenmesi noktasında farklı özelliklere sahip 13 adet plaj temizleme makinesi kullanılmaktadır. Plajlarda yoğun olarak biriken yosunlar ise; amfibi temizlik aracı, lastik tekerlekli kazıyıcı yükleyici ve römorklu traktörler ile temizlenmektedir. Ayrıca, İstanbul Boğazı'nda çöplerin en fazla biriktiği ve insan sirkülasyonunun en yoğun olduğu bölgelere, deniz yüzeyindeki çöplerin toplanması ve deniz kirliliğine yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla 25 adet çöpkapar cihazı kurulmuştur. Proje kapsamında; Eminönü Galata Köprüsü'nün yanında 9 adet, Karaköy Şehir Hatları İskelesi'nin yanında 1 adet, Kadıköy Adalar İskelesi'nin yanında 10 adet, Aşiyan Kıyı Bölgesi'nde 3 adet, Ortaköy Şehir Hatları Vapur İskelesi'nin yanında ise 2 adet çöpkapar cihazı bulunmaktadır.

Kıyı Temizliği Faaliyeti, Maltepe

Haliç ve Dere Ağızlarının Taranarak/Temizlenerek Derinleştirilmesi

Yağmur suları, seller ve diğer etkenlerle oluşan teressubatın (dip çamuru) sebebiyet verdiği çevre ve görüntü kirliliği olumsuzluklarını önlemek amacıyla, Haliç'te ve Marmara Denizi ile İstanbul Boğazı'na mansaplı dere ağızlarında biriken teressubat tarama faaliyetleri ile temizlenmektedir. Yıl içerisinde Haliç ve dere ağızlarında yapılan temizlik çalışmaları kapsamında 54.979 m³ teressubat toplanmıştır.
Tarama çalışması yapılan/yapılacak alanlar periyodik olarak yapılan batimetri ölçümleri ile kontrol edilmektedir. Toplam 364 hektar alanda batimetri ölçümü yıl içinde yapılmıştır.
Tarama çalışmaları kapsamında 2 adet dökü gemisi, 1 adet kazar tarama gemisi, 1 adet amfibi tarama makinesi, 1 adet endüstriyel ekskavatör, 1 adet standart ekskavatör, 1 adet çamur tarama aracı (yengeç), 13 adet sızdırmaz bacalı damperli çamur taşıma kamyonu ve 3 adet açık kasa damperli kamyon kullanılmaktadır.
2023 yılında Haliç, Kemiklidere, Çubuklu Deresi, Riva Deresi ve Küçükçekmece (Beyaz Yalı Plajı ve Menekşe Plajı) kanallarında dip çamuru tarama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Beykoz İlçesi Göksu deresinde; mevcutta servis yollarının bulunmaması, denizden araç gereç girişinin olmaması, derede izinsiz bağlama yapan teknelerin bulunması, dere çevresindeki işletmeler tarafından dere yatağının işgal edilerek daraltılması gibi nedenlerden dolayı Geotüp uygulaması ile dip çamuru tarama çalışması yapılmaya başlanmıştır. Yıl içinde Beykoz İlçesi Göksu Deresinde Geotüp yöntemiyle yapılan dip çamuru tarama çalışmalarında 23.264 m³ dip çamuru çıkarılmıştır.

Haliç ve Dere Ağızlarının Taranarak/Temizlenerek Derinleştirilmesi , Eyüpsultan

Deniz Araçlarından Atık Alım Faaliyetleri

Gemilerden Atık Alımı

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği mevzuatı çerçevesinde 11 adet lisanslı atık alım gemisiyle petrol türevli (sintine suyu, slop, slaç, kirli balast, atık yağ vb.) atıklar, zehirli sıvı, pis su ve çöp atıkları toplanmaktadır. Yıl içerisinde 9.711 adet gemiye verilen atık alma hizmeti ile 256.462 m³ gemi atığı toplanmıştır.

Tablo 19. Gemilerden Atık Alımı Çalışmaları

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Atık Alınan Gemi Sayısı	Adet	5.928	5.446	8.056	10.497	9.711
Ek-I Petrol Türevli Atık Miktarı	m³	171.702	153.432	149.110	194.013	180.530
Ek-IV Pis Su	m³	9.973	20.379	24.512	53.130	54.047
Ek-V Çöp	m³	5.670	5.488	7.206	15.311	21.174
Ek-VI Egzoz Gazı Atık*	m³	33	10	135	625	711
Alınan Toplam Atık Miktarı	m³	187.378	179.309	180.963	263.079	256.462

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı,2023
*Ek-VI Egzoz Gazı Atık: Deniz araçlarının egzoz temizleme sistemlerinden alınan atık

Gemilerden Atık Alım Faaliyeti, İstanbul Geneli

İklim Değişikliğine Uyum ve Mücadele Faaliyetleri

İklim Değişikliğine Uyum ve Mücadele

Belediye Başkanlığımız bünyesinde yürütülen iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarının daha etkin ve verimli ilerlemesi, Belediyemizin ulusal/uluslararası arenada görünürlüğünün artırılması ve kurumsal temsiliyetin yapılandırılması amacıyla çalışmalar yapılmaktadır.

İklim İzleme Raporu

2021 yılında yayımlanmış olan İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı (İİDEP)'nda yer alan stratejik hedeflere yönelik kurumsal ilerlemeyi belirlemek amacıyla 2022 yılı sonuna kadar olan gerçekleşmelerin izlenmesini ve değerlendirilmesini içeren İBB İklim İzleme Raporu ilk kez yayınlanmıştır. İngilizce ve Türkçe olarak yayınlanan rapora, https://cevre.ibb.istanbul/iklim-degisikligi-sube-mudurlugu/linkinden ulaşılabilmektedir.

İklim İzleme Raporu

İstanbul İklim Değişikliğine Hazırlanıyor Eğitim Programı

Katılımcı bütçe uygulamasıyla, vatandaşlardan gelen projeler arasından seçilen "İstanbul İklim Değişikliğine Hazırlanıyor Eğitim Programı" projesi kapsamında, başvuru kriterlerini sağlayanlar arasından seçilen 17-29 yaş aralığındaki gençlere "Sürdürülebilir ve İklime Dirençli İstanbul Eğitimleri" yıl içerisinde düzenlenmiştir. Her biri iki saat süren birbirini takip eden toplam 7 adet online eğitim, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik alanında çalışan akademisyen/uzmanlar tarafından verilmiştir. Ayrıca, İPA Florya Kampüsünde "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için Dünyanın Geleceği Oyun Atölyesi" ve Belediyemiz yetkilileri ile "İstanbul'un Sürdürülebilir Yaşamı için Fırsatlar ve İBB" konulu etkinlikler düzenlenmiştir. Eğitime toplumun farklı kesimlerinden farklı eğitim düzeylerine sahip gençler katılmıştır.

İstanbul İklim Değişikliğine Hazırlanıyor Eğitim Programı İPA, Bakırköy

Kentsel Sera Gazı Emisyon Envanterinin Güncellenmesi

İl genelini kapsayan veri toplama çalışmaları sonrasında 2022 yılı İstanbul Sera Gazı Emisyon Envanteri GPC (Global Protocol for Community / Toplum Ölçekli Sera Gazı Envanteri Küresel Protokolü) standartlarında Basic düzeyde hesaplanmıştır. Toplam sera gazı emisyon miktarı 51.202.666 tCO_2e, kişi başı emisyon miktarı ise 3,2 tCO_2e olarak belirlenmiştir.
İstanbul'un sera gazı salımındaki en büyük payın %64'lük bir oran ile sabit enerji sektörü olduğu görülmektedir. Bu değeri %29 ile ulaşım, %7 ile de atık ve atık su sektörü takip etmektedir. Belediyemizin Küresel İklim ve Enerji Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM) ve C40 Kentleri İklim Liderleri Grubu üyeliği kapsamında 2022 yılı sera gazı emisyon envanteri ve Belediyemizin yıl boyu gerçekleştirdiği iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları, CDP (Carbon Disclosure Project / Karbon Saydamlık Projesi) Raporlama Platformuna ve bu platform aracılığıyla C40 Şehirler Ağına ve Dünya Doğayı Koruma Vakfının Tek Dünya Kentleri Platformuna (OPCC-WWF) raporlanmıştır. İstanbul, 2022 yılı CDP Raporlaması ile kasım ayında iklim eylemi alanında en yüksek puanı alan 119 şehirden biri olarak "CDP Şehirler A Listesi"ne girmiştir. A Listesi şehirleri, diğerlerine göre 4 kat daha fazla iklim azaltım ve uyum önlemi alarak iklim ivmesi oluşturmaktadır. Bir şehrin A skoruna ulaşabilmesi için; şehir geneli bir sera gazı emisyon envanterine sahip olması, bir iklim değişikliği eylem planı yayınlaması, iklim riski ve hassasiyet değerlendirmesini tamamlaması, iklim değişikliğine uyum hedeflerine sahip olması ve CDP Platformu aracılığıyla kamuoyuna duyurması gerekmektedir.

İstanbul tüm bu kriterleri sağlayarak CDP (Global Protocol for Community) tarafından iklim eylemleri puanlanan şehirlerin yalnızca %13'ünün yer aldığı A skoruna ulaşmayı başarmıştır.

Kurumsal Sera Gazı Emisyon Envanterinin Hesaplanması

Belediyemizin tüm birimleri, bağlı kuruluş ve iştiraklerine ait bina, tesis ve hizmet alanları ile çalışanların 2021 yılı aktivitelerini içeren veri toplama çalışmaları yürütülmüştür. Toplam kurumsal sera gazı emisyon miktarı 1.743.798 tCO_2e, personel başına düşen emisyon miktarı ise 20,5 tCO_2e olarak hesaplanmıştır.
Envanter hesaplamalarında Belediyemizin, 2 bağlı kuruluş ve 30 iştirak şirketine ait bina, tesis ve hizmet alanları ile toplam çalışan sayısı olan 84.952 kişinin, kurumsal sera gazı emisyon envanteri kapsamına giren tüm aktivitelerinden kaynaklanan ve GPC (Global Protocol for Community) Basic standardı uyarınca sera gazı salımlarının emisyon karşılıkları dikkate alınmıştır.

Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (SECAP)

Avrupa Birliği ve Almanya Federal Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Bakanlığı tarafından ortaklaşa finanse edilen "Enerji Dönüşümü için AB Batı Balkanlar ve Türkiye'deki Belediye Başkanları Sözleşmesi" projesi kapsamında İstanbul için "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (İstanbul SECAP)" hazırlanmış gözden geçirme ve değerlendirme toplantıları ile nihai hale getirilmiştir. Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı projesi, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 27 Kasım 2023 tarih ve 1362 Sayılı Karar ile onaylanmış olup Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun katılımıyla kasım ayında gerçekleştirilen lansman ile kamuoyuna duyurulmuştur. 2021 yılında çalışmalarına başlanılan proje kapsamında, yıl içinde azaltım çalışmaları altında kurumsal sera gazı emisyon envanterinde en büyük paya sahip 2 bağlı kuruluş ve 5 iştirak şirketimiz öncelikli olmak üzere diğer iştirak şirketlerimiz ve Belediyemiz tüm bina ve tesislerinin sera gazı emisyonu verileri dikkate alınarak senaryolar çalışılmış ve proje uzmanları ile birlikte azaltım eylemleri belirlenmiştir. Uyum çalışmaları altında ise uyum istişare toplantılarında elde edilen bilgiler ve oluşturulan şehir selleri, kıyı selleri, ısı adası etkisi ve biyoçeşitlilik kaybı haritaları dikkate alınarak Risk ve Hassasiyet Raporu (RVA) hazırlanmış ve ilçe bazlı uyum eylemleri belirlenmiştir. Proje, 2024-2025 yılları arasında izleme ve uygulama çalışmaları ile devam edecektir.

Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Plan Lansmanı, Beyoğlu

Yeşil Şehir Eylem Planı (GCAP)

Yıl içinde mayıs ayında gerçekleştirilen Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Belediyemiz temsilcilerinden oluşan açılış toplantısıyla, Yeşil Kentler Çerçeve Programı kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) teknik desteği ile İstanbul Yeşil Şehir Eylem Planı (YŞEP)'nın hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır. Haziran ayında EBRD tarafından oluşturulan veri tabanlarına ilişkin kilit sektörlere ait İBB temsilcileriyle "Veri ve Paydaş Haritalama Çalıştayı", ağustos ayında dış paydaşların katılımıyla sektörel zorlukların belirlenmesine yönelik "Keşfet ve Belirle Çalıştayı" düzenlenmiştir. Eylül ayında ise belirlenen sektörel zorlukların önceliklendirilmesine yönelik konuların tartışıldığı "Zorlukları Önceliklendirme Çevrimiçi Paydaş Katılım Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.
YŞEP lansmanı, Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun katılımıyla Haliç Kongre Merkezi' nde kasım ayında gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, kasım ayında düzenlenen EBRD Green City Officers kapasite geliştirme ve bilgi paylaşımı toplantısına katılım sağlanmıştır.
Eylem planı veri toplama çalışmaları, Akıllı Şehir Uygulamaları Raporu, stratejik dokümanlarının analizi ve iklim değişikliği risk ve kırılganlık analizleri tamamlanmış olup, gerçekleştirilen iç ve dış paydaş çalıştay sonuçları Yeşil Şehir Eylem Planı içerisinde yer alacak şekilde raporlanmıştır.

NetZeroCities Pilot Şehirler Çağrısı Yeşil ve Karbon Nötr Binaya Geçiş Rehberi-İstanbul Modeli (Build4GreenIST) Projesi

Avrupa Birliği Şehirler Misyonu "NetZeroCities Pilot Cities Çağrısı"na "Yeşil ve Karbon Nötr Binaya Geçiş Rehberi-İstanbul Modeli (Green and Carbon Neutral Building Transition Guide- İstanbul Model - Build4GreenIST)" projesi ile yapılan başvurumuz 2023 yılı mart ayında kabul edilerek 2 yıl boyunca teknik ve mali destek almaya hak kazanan 25 proje arasına girmiş ve İstanbul, Türkiye'den seçilen tek pilot şehir olmuştur.

Liderliğini yürüttüğümüz proje kapsamında, şehirde bina-enerji konusunda alınacak aksiyonları desteklemek amacıyla, kentsel dönüşüm ve deprem riski kapsamında yenilenen binaların yeşil ve karbon nötr olması için bir kılavuz rehber hazırlanacak ayrıca sensörler vasıtasıyla pilot bölgedeki konutlarda enerji tüketiminin izlenmesi, enerjinin verimli kullanılması adına davranış değişikliğine yönlendirme yapılması sağlanacaktır.

Yeşil Şehir Eylem Planı Lansmanı, Beyoğlu

Haziran ayında düzenlenen açılış toplantısı ile çalışmalara başlanan projenin tanıtım lansmanı ağustos ayında MetroHan' da gerçekleştirilmiş ve Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu video mesajı ile katılım sağlamıştır.
Proje partnerlerinden Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği (ÇEDBİK)'nin ev sahipliğinde düzenlenen Uluslararası Yeşil Binalar ve Şehirler Zirvesi'23'te etkinliğin network alanında bir stant açılarak projenin tanıtımı yapılmıştır.
Aralık ayında, projenin yaygınlaştırılması amacıyla proje ekibi ve proje partnerleri ile birlikte Saraybosna Belediyesine teknik ziyaret gerçekleştirilmiştir. Sürdürülebilirlik departmanı ve kanton yönetimi uzman ekibinden oluşan heyet ile birlikte şehirlerdeki iklim ve çevre konularındaki yaklaşımlar hakkında bilgi alışverişi yapılmış ve projemizin yaygınlaştırılması ve öğrenme süreçleri görüşülmüştür.
NetZeroCities'in Twinning Öğrenme Programı kapsamında; pilot şehir olan İstanbul, Yunanistan'dan Midilli şehri ile eşleşmiştir. Midilli şehri, proje kapsamında İstanbul'un rehberliğine başvuracak, Belediyemizin deneyim ve birikimlerinden yararlanacak ve uzman kadromuzdan destek alacaktır.

NetZeroCities Pilot Şehir Proje Lansmanı, Beyoğlu

Kentsel Planlama ve Tasarım 2030'a Hazır (UP2030) Projesi

2022 yılında HORIZON-MISS-2021-CIT-02 çağrısı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi (GÜNAM) ile birlikte yürütülen Kentsel Planlama ve Tasarım 2030'a Hazır (Urban Planning and design ready for 2030-UP2030) projesi ile binaların güneş enerjisi potansiyeli hesaplanarak üretilen temiz enerjinin bina, aydınlatma ve hafif elektrikli araçlara aktarılmasının dijital ikiz teknolojisi ile modellemesi yapılacaktır. Temmuz 2022'de kabul edilen ve 3 yıl sürecek olan proje kapsamında pilot bölge olarak seçilen Kadıköy İlçesinde modelleme için gerekli olan bina tipi, çatı özellikleri, kat sayısı, hane halkı sayısı, doğalgaz tüketim vb. verilerin toplama çalışmalarına devam edilmektedir.
2023 yılı şubat ayında Yunanistan'ın Selanik şehrinde düzenlenen proje açılış toplantısına ve kasım ayında Lizbon'da gerçekleştirilen 1. Genel Kurul Toplantısına katılım sağlanmış ve projenin tamamlanan ve planlanan kısımları değerlendirilmiştir.

Kentsel Planlama ve Tasarım 2030'a Hazır Proje Çalıştayı, Bakırköy

Türkiye-Litvanya Ortaklığının ve GEH Platformunun Geliştirilmesine Dayalı İklim Değişikliği, AB Yeşil Anlaşması, Enerji Dönüşümü Alanlarında Dijital Yenilikçi Çözümler (GEIH) Projesi

Türkiye-Litvanya Ortaklığının ve Green Energy Hub (GEH) Platformunun Geliştirilmesine Dayalı İklim Değişikliği, AB Yeşil Anlaşması, Enerji Dönüşümü Alanlarında Dijital Yenilikçi Çözümler (Digital Innovation solutions in the fields of Climate Change, EU Green Deal, Energy Transition, based on Türkiye and Lithuania Partnership Development and GEH Platform Development - GEIH) projesi ile Türk yerel düzeydeki yetkililerin kapasitelerini güçlendirmeyi ve Türkiye ve Litvanya'daki belediye düzeyindeki yetkililer arasında iş birliğini artırmayı amaçlayan Green Energy Hub (GEH) Platformunun geliştirilmesi sağlanmıştır.
2023 yılı haziran ayında başlayan ve 6 ay süren proje kapsamında Litvanya'nın Başkenti Vilnius'a yapılan teknik ziyarette Litvanya Meclisi'nde İstanbul'un sürdürülebilir enerji ve iklim eylem planına ve enerji dönüşümü çalışmalarına dair sunum gerçekleştirilmiş, Litvanya'dan birçok özel sektör ve kamu temsilcileri ile bir araya gelinerek GEH Platformuna dair çalışmaları anlatılmış ve iyi uygulama örnekleri paylaşılmıştır.
Kasım ayında ise Litvanya Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçisi ile Litvanya' dan proje uzmanları ve Belediyemizin ilgili birim yetkilileri ve proje ekibinin katılımıyla teknik değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje çıktıları ve GEH Platformu katılımcılara aktarılmıştır.

GEIH Projesi, Litvanya Meclisi'nde İstanbul SECAP'ın Tanıtımı, Litvanya

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP'28)

2023 yılı kasım ayında Dubai'de düzenlenen 28. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'na (COP28) Belediyemiz temsilen davetli konuşmacı olarak katılmış ve Uluslararası Katı Atık Birliği (ISWA)'nin organize ettiği "Waste&Resources" pavilyonunda "Küresel Envanterde Atık Yönetimi: Ulusal Stratejilerden Yerel Çözümlere Kadar Azaltım Potansiyelinin Kullanılması" başlıklı panelde İstanbul'un Karbon Nötr ve Dirençli Bir Şehir Olma Hedefi, Atık Yönetim Planı ve İBB' nin Entegre Atık Tesisleri hakkında sunum yapmıştır.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP'28 Dubai)

Avrupa Birliği Misyonları

İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu

İstanbul, 2022 yılında Avrupa Komisyonu "İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu" kapsamında 2030 yılına kadar iklim nötr ve akıllı şehir olmayı taahhüt eden öncü 100 şehirden biri olarak seçilmiş ve Belediye Başkanımız tarafından İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu Destek Mektubu imzalanmıştır.
Misyon hakkında kilit paydaşlarımızın bilgilendirilmesi ve sürece dahil olmaları amacıyla mayıs ayında NetZeroCities (NZC) AB İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu İstanbul Bilgilendirme Konferansı düzenlenmiştir. Haziran ayında Brüksel'de gerçekleştirilen uluslararası uzmanların ve NZC yetkililerinin de yer aldığı İklim Nötr ve Akıllı Şehir 2023 Konferansı'na katılım sağlanmıştır.
Avrupa Komisyonu tarafından şehrimize atanan danışmanlar ile değerlendirme toplantıları devam etmekte olup, İstanbul'un 2030 yılında iklim nötr hedefine ulaşabilmesi için 2030 taahhütler dokümanı, aksiyon ve yatırım planlarını içeren "İklim Şehir Sözleşmesi" hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. İklim Şehir Sözleşmesinin hazırlanmasındaki temel amaçlardan biri, daha güçlü ortak taahhüt, kapasite ve kaynak oluşturarak şehri 2030 yılında karbon nötr hale getirmektir.

NetZeroCities AB İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu İstanbul Bilgilendirme Konferansı, Beyoğlu

İklim Değişikliğine Uyum Misyonu

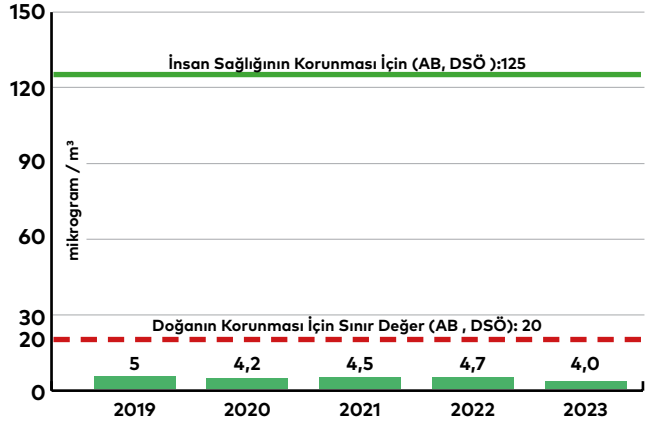
İstanbul, 2030 yılına kadar şehirlerin iklim değişikliğine dirençli olmasının desteklenmesi amacıyla kurulan Avrupa Birliği Uyum Misyonunun 301 imzacısı arasında yer almaktadır.
Uyum misyonu ile İstanbul'un iklim değişikliğinin hem mevcut etkilerine hem de gelecekte öngörülen etkilerine karşı hazırlayarak uyum kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Misyon kapsamında, ocak ayında Belçika'nın Brüksel şehrinde gerçekleştirilen misyon açılış toplantısına Belediyemizce katılım sağlanmıştır.

Hava Kalitesinin Korunması ve İzlenmesi

Hava Kalitesinin Ölçülmesi

Belediyemiz "adil, yeşil ve yaratıcı şehir, mutlu İstanbullu" vizyonuyla sürdürdüğü çalışmalarına, havası temiz bir İstanbul oluşturmak hedefiyle devam etmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hava kalitesi izleme çalışmaları, Avrupa Birliği normlarına uygun olarak, 28 adet hava kalitesi izleme istasyonu ve 190 adet cihaz ile sürekli ve anlık olarak Avrupa Birliği normlarında ölçülmektedir.
Hava kalitesi laboratuvarımız 2008 yılında Türk Akreditasyon Kurumu'ndan (TÜRKAK) akredite olmuştur. Akreditasyondan sonra Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 'ndan "Yeterlik Belgesini" almıştır. Halen hava kalitesi izleme merkezi olarak Türkiye'de tek akredite resmi laboratuvardır.
Avrupa Birliği "Hava Kalitesi Direktifleri" ve "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği" kapsamında, ölçülmesi gereken kükürtdioksit (SO_2), partikül maddeler (PM_{10}, $PM_{2.5}$), azotdioksit ve azot oksitler (NO_2,NOx), karbonmonoksit (CO), ozon (O_3), benzen ve ağır metaller gibi parametrelerin yanı sıra, hava kalitesi verilerinin daha sağlıklı bir şekilde değerlendirilebilmesi amacıyla rüzgar hızı, rüzgar yönü, nem, basınç, sıcaklık, yağış gibi meteorolojik parametrelerin de ölçümü yapılmaktadır.
İstanbul genelinde, hava kirliliği ile mücadelede çalışmaları kapsamında hava kalitesinde önemli bir gösterge olan SO_2 (Kükürt Dioksit) konsantrasyonu Dünya Sağlık Örgütü ve Avrupa Birliği (AB) direktiflerinde belirtilen yıllık 20 µg/m³ sınır değerin altında tutulmuş olup, yıl içinde İstanbul geneli SO_2 ortalaması 4,0 µg/m³ olarak ölçülmüştür.

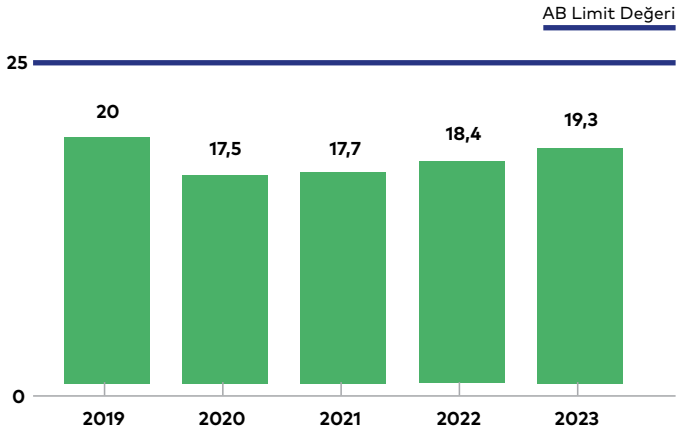
Şekil 6. Yıllara Göre Kükürt Dioksit (SO_2) Değerleri µg/m³

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Hava kalitesindeki diğer kritik parametre Partikül Madde (PM_{10}, $PM_{2.5}$) konsantrasyonlarıdır. PM_{10} konsantrasyonu, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve AB direktiflerinde belirtilen yıllık 40 µg/m³ sınır değere yakın olup, 2023 yılında İstanbul geneli PM_{10} ortalaması 38,6 µg/m³ olarak belirlenmiştir. AB direktifinde $PM_{2.5}$ yıllık sınır değer 25 µg/m³ olup, İstanbul geneli $PM_{2.5}$ ortalaması 19,3 µg/m³ olarak ölçülmüştür.

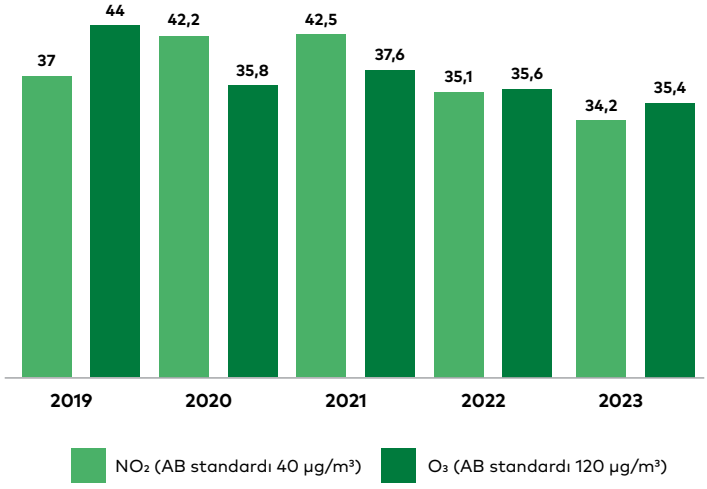
Şekil 7. Yıllara Göre Partikül Madde ($PM_{2.5}$) Değerleri µg/m³

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Azotdioksit (NO_2) konsantrasyonu, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen yıllık sınır değeri olan 40 µg/m³'ün altında olup, İstanbul geneli NO_2 ortalaması 34,2 µg/m³ olarak gerçekleşmiştir.
Ozon (O_3) için Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve AB direktiflerinde belirtilen sınır değer 120 µg/m³ olup, 2023 yılında İstanbul geneli ozon (O_3) ortalaması 35,4 µg/m³ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 8. Azot Dioksit (NO_2) ve Ozon(O_3) Değerleri µg/m³

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

Ayrıca, Belediyemiz İstanbulluların yaşadığı şehrin hava kalitesini bilmesinin en temel hakkı olduğu gerçeğinden yola çıkarak hava kalitesi ölçüm sonuçlarını her gün www.havakalitesi.istanbul web sitesinden yayımlamakta olup İstanbul Senin'e entegre edilen Hava Kalitesi Uygulaması, kişinin konumuna en yakın istasyonu otomatik olarak bularak hava kalitesinin durumu hakkında bilgi vermektedir. Bu sayede dış ortam faaliyetlerine karar verilmesini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca seçilen bölgeye veya tüm İstanbul'a ait PM_{10}, $PM_{2.5}$, SO_2, O_3, CO, NO_2 gibi kirletici parametre verilerine ulaşılmaktadır.

Hava Kalitesi İzleme İstasyonu,Üsküdar

Kömür Denetimleri

Belediyemiz; ilgili mevzuat ve her yıl alınan İl Mahalli Çevre Kurulu Kararları doğrultusunda; "Kömür Satış İzin Belgesi" alan üretici firmaların sattıkları kömürün kalite ve niteliğini İstanbul'daki satış noktalarında, bayilerde veya şikâyet halinde denetlemekte, numune almakta ve akredite laboratuvarımızda analize tabi tutmaktadır. 2022-2023 sezonunda 5 adet firma üretici belgesi almıştır. Ayrıca; her yıl alınan Cumhurbaşkanlığı Kararı gereği; ilçe kaymakamlıklarınca ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere ilimize gelen sosyal yardım kömürlerinden ihtiyaç sahiplerine dağıtılması öncesi uygun olup olmadığının tespiti amacıyla kömür numunesi alınarak Avrupa Yakası çevre laboratuvarımızda analizleri yapılmaktadır.

Çevre Bilincinin Geliştirilmesi

Belediyemizce çevre bilincinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında iklim değişikliği, hava kalitesi, deniz temizliği, atıkların kaynağında azaltılması, geri dönüşümü, geri kazanımı ve ileri dönüşümü gibi konularda çeşitli eğitim, çalıştay, etkinlikler ve sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen farkındalık çalışmalarında yaklaşık 200 bin kişiye ulaşılmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak "İstanbul'un yaşam kalitesi yüksek ve saygın bir dünya kenti olmasını sağlamak" vizyonuyla paralel çevreye duyarlı bir İstanbul oluşturmak adına çeşitli adımlar atıldığı ve bu kapsamda Belediyemizce yürütülen farkındalık çalışmaları bünyesinde, Enstitü İstanbul İSMEK (Eİİ) merkezlerinde yıl içinde katılımcılarımıza interaktif eğitimler gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Eİİ farkındalık eğitimlerinin 2023- 2024 eğitim dönemi boyunca devam etmesi planlanmıştır.
2023 yılı içerisinde çevre ve deniz temizliği konularında farkındalığın artırılması amacıyla STK'lar, okullar, üniversiteler ve şirketler ile birçok farklı lokasyonda kıyı temizlik etkinlikleri düzenlenmiştir. Ayrıca, deniz kirliliği ile ilgili eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları kapsamında, okullarda seminerler düzenlenmiş, sosyal medya aracılığıyla paylaşımlar yapılmış ve bilinçlendirme eğitimleri gerçekleştirilmiştir.
Deniz çöpleri ile ilgili kamuya açık etkinlikler kapsamında; 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde Florya, 8 Haziran Marmara Denizini Koruma Günü'nde Kadıköy ve Eminönü İlçelerinde denizden çıkarılan atıklar sergilenmiştir. Ayrıca, 1 Temmuz Kabotaj Bayramında Sarayburnu sahilinde, 19-25 Haziran tarihleri arasında ise Bayrampaşa, Florya ve Üsküdar lokasyonlarında biyoçeşitliliğin korunması ve sürdürülebilirlik çalışmalarının önemini vurgulamak amacıyla bir hafta süre ile atık sergisi düzenlenmiştir.

5 Haziran Çevre Günü Etkinliği, IPA,Bakırköy

16 Eylül Uluslararası Kıyı Temizliği Günü'nde ise dört farklı lokasyonda (Caddebostan Plajı, Küçükçekmece Menekşe Plajı, Sarıyer Kısırkaya Halk Plajı, Şile Merkez Halk Plajı) ödüllü kıyı temizliği etkinlikleri düzenlenmiştir. Eşzamanlı gerçekleştirilen etkinliklerde bisiklet, laptop çantası ve teknolojik ekipmanlar ödül olarak dağıtılmıştır.
Yıl içinde okul öncesi çocuklara çevre bilinci ve farkındalık kazandırmak amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Çocuk Etkinlik Merkezlerinde (ÇEM) başlatılan "Geleceğin Çevreci Cesur Çocukları" projesi kapsamında İstanbul genelinde toplamda 43 merkezde interaktif kukla gösterileri, boyama vb. etkinliklerle 3.547 çocuğa ulaşılmıştır.
Bu proje, daha kapsamlı ve zenginleştirilmiş atölye çalışmaları ile Antakya ve Samandağ' da bulunan oyun ve eğitim çadırlarında, konusunda uzman gönüllü sanatçılar ve görevli personelimiz aracılığıyla oyun, tiyatro, kukla vb. faaliyetlerle çocuklar ile iletişim kurulmuştur. Bu bağlamda afet bölgesinde açılmış olan "Yuvamız Samandağ, Yuvamız Samandağ Cumhuriyet, Yuvamız Samandağ Sutaşı ve Yuvamız Antakya" da yer alan, oyun ve eğitim çadırlarında konusunda uzman gönüllü sanatçılar ve görevli personelimiz aracılığıyla, oyun, tiyatro, kukla vb. faaliyetler ile çocuklarımızın yanında yer alınmıştır. 4-5 Haziran Dünya Çevre Günü' nde çevre bilincini geliştirmek, gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak, sorumluluklarının bilincinde gençler yetiştirmek ve örnek olmak amacıyla her sene olduğu gibi 2023 yılında da çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. İPA Florya Kampüsünde gerçekleştirilen etkinlik kap-

samında; sergi, seminer, atölye, trio dinletisi, pandomim performansları, kum sanatı gösterisi, TikTok konserleri ve çocuklara yönelik atölye çalışmaları ile SahneBüs gösterileri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca konusunda uzman kişiler ile geniş katılımlı bir panel düzenlenmiş olup bu etkinlikte iklim değişikliği, hava kirliliğinin etkileri, gürültü kirliliği, deniz kirliliği, atık yönetimi ve plastik kirliliği konularına dikkat çekmek suretiyle toplumsal farkındalığın geliştirilmesi amaçlanmıştır.

7 Eylül Dünya Temiz Hava Günü kapsamında hava kalitesinin iyileştirilmesi için yürütülen çalışmaların görünür kılınması ve her düzeyde kamuoyu farkındalığının artırılması amacıyla Florya Atatürk Ormanı' nda doğa ile iç içe etkinlikler düzenlenmiştir. Birbirinden farklı aktivitelerin yer aldığı etkinlik boyunca, katılımcıların temiz havada yaptığı çeşitli fiziksel aktivitelerle hem sağlıklı hem de eğlenceli vakit geçirmesini sağlayarak; çevre koruma ve hava kalitesi konularında hem eğitici ve hem de etkileşimli bir deneyim sunulmuştur.

İklim değişikliğinin etkileri giderek daha fazla fark edilir hale gelirken, iklim değişikliği ile mücadelede toplumsal farkındalık ve birlikteliği artırmak amacıyla bir dizi etkinlikler düzenlenmiştir.

Maltepe Etkinlik Alanında gerçekleştirilen 23 Nisan Çocuk Karnavalı' nda farklı yaş gruplarından yaklaşık 3.000 öğrenciye gün boyunca iklim değişikliği ile ilgili bilgilendirmeler yapılmış, "Sünger Şehir" deneyi ile farklı zemin türlerinin suyu geçirme kapasiteleri aktarılmıştır.

İklim değişikliği konusunda kurumsal kapasitenin artırılması ve birimler arası koordinasyonun sağlanması amacıyla Belediyemizin tüm birim, iştirak ve bağlı kuruluşlarından belirlenen iklim sorumlularımıza yönelik mayıs ayında "İklim Sorumluları Eğitimi" düzenlenmiş 2 gün süren programa yaklaşık 350 iklim sorumlusu katılmıştır.

4 Kasım Küresel İklim Eylem Günü'nde İstanbul Şehir Hatları İşletmesi, İstanbul Planlama Ajansı ve İklim İçin 350 Derneği ile birlikte "İklim için Güç Ver" mottosu ile İklim Seferi düzenlenmiştir. Tarihi Paşabahçe Vapurunda gerçekleştirilen ve gün boyu süren etkinliğe yaklaşık 500 İstanbullu katılmıştır. Etkinlikte İstanbul' un karbon nötr olma hedefi ve bu yolda atılan adımlara dikkat çekilmiş, sivil toplum ve yerel yönetimlerin iş birliği içinde hareket etmesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Yeşil ve Karbon Nötr Binaya Geçiş Rehberi-İstanbul Modeli (Build4GreenIST) projesi kapsamında, pilot bölge olan Bayrampaşa Kiptaş Konutlarında site sakinlerine broşürler ve posterler aracılığıyla proje tanıtımı yapılmış ve sakinlerin enerji tüketimlerini kontrol ederek enerjiyi verimli kullanmaları konusunda davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmiştir.

UP2030 projesi kapsamında ise kent konseyi aracılığı ile pilot bölge olan Kadıköy İlçesinde ikamet eden vatandaşın iklim değişikliği ve güneş enerjisi potansiyeli konusundaki profilini çıkarabilmek için 120 vatandaşa ulaşılmış ve online anket yapılmıştır.

Enerji Dönüşümü ve Batı Balkanlar Sözleşmesi projesi kapsamında sosyal medya aracılığı ile birbirini takip eden modüllerden oluşan bilgilendirme paylaşımları yapılmıştır. Ayrıca, ocak ayında lise öğrencileri ile Erasmus programı kapsamında yurtdışından gelen öğrencilere, mart ayında ise ortaokul öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen seminerlerle iklim değişikliği ve etkileri konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

7 Eylül Dünya Temiz Hava Günü Etkinliği, Florya Atatürk Ormanı, Bakırköy

Çevre Laboratuvar ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Çevre Laboratuvarı Çalışmaları

Çevre Laboratuvarımız Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiştir. Laboratuvarımız, Belediyemize ait Toprak Laboratuvarının Aralık 2015 sonrasında Başkanlığımıza bağlanmasıyla her iki yakada da hizmet vermeye başlamıştır.

Çevre Laboratuvarı çalışmaları kapsamında, kömür, atık su, toprak, torf, yaprak, kompost, kültür mantarı kompostu, mil, sulama suyu, kimyasal ve organik gübre analizleri ile birlikte hava kalitesi ve gürültü ölçümleri yapılmaktadır. Yıl içerisinde 10.459 adet analiz gerçekleştirilmiş, 1.322 adet rapor düzenlenmiştir.

Çevre Laboratuvarı Çalışmaları, Bahçelievler

Hafriyat ve İnşaat Yıkıntı Atığı Kirliliğinin Engellenmesi

Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atığı Denetimleri

İstanbul'da hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının denetim ve idari yaptırımı; 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 2872 Sayılı Çevre Kanunu, ilgili diğer kanunlar, yönetmelikler ve Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Yetki Devri Genelgesi hükümleri doğrultusunda Belediyemizce yürütülmektedir.

Yetki Devri Genelgesi sonrasında Çevre Kanunu'na göre 2023 yılında 1.035 adet idari yaptırım uygulanmış ve toplamda 694.623.463 TL idari yaptırım cezası uygulanmıştır.
Belediyemizce, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici olarak biriktirilmesi, taşınması ve bertaraf faaliyetleri denetlenmekte ve izinli depolama sahaları dışındaki yerlere dökülmesi önlenmektedir. Kaçak dökümleri önlemek için döküm yapılması muhtemel alanlarda yıl içerisinde 143.634 adet denetim yapılmış olup izinli depolama sahaları dışındaki yerlere dökümü önlenmektedir.

İstanbul plakalı ve İstanbul dahilinde çalışacak İstanbul plakalı olmayan, lift sistemine sahip hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları taşıyan kamyonlara Atık Yönetimi Otomasyon Projesi ile uyumlu Araç Takip Kiti taktırılmaktadır. 2023 yılında toplam 1.392 araca Araç Takip Kiti takılmış olup, yıl sonu itibarı ile 10.219 adet Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atığı Taşıyan Araç GPS cihazları ile otomasyon sisteminde izlenebilmekte, ayrıca hafriyat denetim çalışmalarının Çevre Kontrol Merkezi'nden de takibi yapılmaktadır.
Yıl sonunda; hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atığı ile ilgili taşıma hizmeti veren firma ve/veya şahıslara 3.783 adet Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atığı Taşıma İzin Belgesi verilmiştir.

Ayrıca; İstanbul sınırları içerisinde hafriyat taşımacılığı işi yapan araç şoförlerine sektörün daha nitelikli bir hale getirilebilmesi ve hafriyat şoförlerinin kayıt altında tutulabilmesi amacıyla sektör çalışanları belirli eğitimlerden geçirilerek Hafriyat Şoför Kartı (Yük Taşıma İzin Sistemi) uygulaması hayata geçirilmiştir.
Kaçak hafriyatı engellemek amacıyla İstanbul genelinde 2019 yılında 38 olan kamera sayısı 2023 yıl sonu itibari ile 100'e çıkarılmıştır.
İstanbul genelinde kullanılmakta olan yazılım sisteminin, uygulama ve denetim kategorileri birleştirilerek yeni oluşturulan Çevre Koruma Yönetimi Yazılım Sistemi çalışmaları 2023 yılında başlamış olup 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
İstanbul' da oluşabilecek bir afet sonrasında kısa, orta, uzun vadeli deprem sonrası atık yönetim planımız için 12 Temmuz 2023' de İBB iç paydaşlarımızla, 30 Ekim 2023 tarihinde de dış paydaşlarımızla bir araya gelinerek Afet Atıkları Yönetimi Çalıştayı düzenlenmiştir. Hazırlanmakta olan çalıştay raporunun Atık Yönetim Planı'na entegre çalışmalarının 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Afet Atıkları Yönetimi Çalıştayı, Fatih

Tablo 20. Hafriyat Toprağı ve İnşaat/Yıkıntı Atığı Denetim Faaliyetleri

		Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Kabahatler Kanunu	İdari Yaptırım Tutanağı	Adet	196	1.160	2.875	7.277	5.469
	İdari Para Cezası	TL	227.533	1.448.031	2.228.784	6.863.661	12.658.257
Çevre Kanunu	İdari Yaptırım Kararı Sayısı	Adet	183	544	671	1.628	1.035
	İdari Para Cezası	TL	43.291.241	177.295.706	157.557.989	502.025.971	694.623.463

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Hafriyat Denetimleri, Arnavutköy

Hafriyat Toprağı Bertarafı

Hafriyat toprağının tekrar kullanılması ve geri kazanılması amacı ile yıl içerisinde 5.357.912 m³ kapasiteli 237 adet özel şahıs/kuruma ait alana izin verilmiş ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesi işletmesinde olan İSTAÇ AŞ 'ye devredilen 7 adet alanda 23.497.965 m³ hafriyat toprağı bertaraf edilmiştir.
Faaliyeti devam eden alanlara ait bilgilere https://cevre.ibb.istanbul/cevre-koruma-mudurlugu/ adresinden ulaşılabilmektedir. Bununla birlikte şehrimizde inşaat kaynaklı hafriyat malzemelerinin geri dönüşüm faaliyetleri ve denetimlerimiz 24 saat esaslı olarak sürdürülmektedir.

Gürültü Kirliliğinin Engellenmesi

İstanbul Gürültü Eylem Planı (İSGEP)

Haziran 2013 – Aralık 2015 tarihleri arasında yürütülerek tamamlanan Avrupa Birliği IPA 2009 Programı kapsamında Çevresel Gürültü Direktifinin Uygulama Kapasitesi İçin Teknik Yardım Projesinde İstanbul için hazırlanan stratejik gürültü haritaları sonuçlarından yola çıkılarak çalışmalarına başlanan "İstanbul Gürültü Eylem Planı" içeriğinde; İstanbul'da karayolları kaynaklı 12, raylı sistem kaynaklı 2, endüstri tesis kaynaklı 1, Atatürk Havalimanı kaynaklı 2 ve Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı kaynaklı 4 sorunlu alan Gürültü Yönetim Alanı olarak, gürültü azaltım tedbirleri (GYA) için seçilmiştir.
İstanbul Gürültü Eylem Planı Aralık 2018 tarihi itibarı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.
2022 yılında Belediyemiz yatırım programına alınmış olan 'İstanbul İli Stratejik Gürültü Haritalarının Güncellenmesi ve Gürültü Azaltımı Senaryolarının Geliştirilmesi' projesi kapsamında İstanbul genelinde hazırlanan "Yeni İstanbul İli Stratejik Gürültü Haritaları" 2023 aralık ayında tamamlanmış olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın görüşlerine sunulacaktır. Ayrıca yeni gürültü haritalarının sonuçlarına göre İstanbul Gürültü Eylem Planı da revize edilerek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın onayına sunulacaktır.
Asya Yakasında; Kartal İlçesi Samandıra-Kartal Karayolu Uğur Mumcu Mevkiinde, D-100 Karayolu ile E-80 bağlantı yolu üzerinde 1.468 metre uzunluğunda 4 metre yüksekliğindeki 5.872 m² alana sahip Türkiye' nin en uzun gürültü bariyeri 2023 yılı ekim ayında tamamlanmıştır.
Kağıthane İlçesi Talatpaşa Mahallesi Acarsoy Sokak Mevkiinde D-100 Karayolu üzerinde (Darülaceze–Perpa Metrobüs Durağı ile Okmeydanı Metrobüs Durağı arasında kalan alan) yapılması planlanan gürültü bariyeri ile ilgili kurum ve kuruluşlardan geri dönüş alınamadığı için iptal olmuştur.
Ayrıca Maltepe Girne Mahallesi E-5 Yan Yolu ve Sultangazi İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi, Tem Otoyolu Gazi Kavşağı üzerinde bulunan Ertuğrul Gazi Parkı Önü Mevkiinde yapılması planlanan gürültü bariyerlerinin yapım projelerinin 2024 yılı ilk çeyrekte tamamlanması planlanmaktadır. Ayrıca Sarıyer İlçesi PTT Evleri Mahallesi, Sarıyer-Çayırbaşı Yolu Caddesi ve Hacıosman Bayırı Caddesi üzerinde bulunan viyadükler üzerine gürültü bariyeri yapılması planlanmaktadır.

Gürültü Bariyeri, Kartal

Gürültü Denetimleri

Yetki devirleri neticesinde oluşan sorumluluk alanımız itibari ile her türlü gürültü şikâyeti (endüstri, ulaşım, işyeri, eğlence vb.) Avrupa Birliği normları doğrultusunda, etkin cihazlar ve sertifikalı uzman personel ile denetlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yıl içerisinde 2.970 adet denetim gerçekleştirilmiş, 37 adet işletmeye 5.276.553 TL idari para cezası uygulanmıştır.
Gürültü denetimleri kapsamda gerçekleştirilen ölçümler; başkanlığımız bünyesinde kurulan ve Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş olan gürültü/akustik laboratuvarımızda yapılmaktadır.
Gürültü ile ilgili olarak "Ölçüm, Denetim, İzleme, İzin ve Yaptırım" konularında görev alacak personelimiz Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen sertifika programına katılmış ve Başkanlığımıza bağlı 71 personelimizin A tipi, 45 personelimizin B tipi ve 38 personelimizin C tipi sertifikası mevcuttur.

Tablo 21. Gürültü Denetim Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Denetim Sayıları	Adet	1.915	1.740	2.930	3.140	2.970
İdari Yaptırım Kararı Sayısı	Adet	39	11	18	32	37
İdari Para Cezası	TL	1.090.590	315.985	481.292	1.256.273	5.276.553

Kaynak: Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, 2023

İstanbul'da gürültü konusunda denetim yapılması ve idari yaptırım uygulanması yetkisi 2006/16 Sayılı Genelge ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Belediyemize devredilmiştir. 2009 yılında itibaren Boğaz bölgesindeki gürültü denetimleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmekte olup 2010 yılından itibaren ise deniz araçlarından kaynaklanan gürültü denetimleri Sahil Güvenlik Komutanlığı'na devredilmiştir.
Ayrıca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından İstanbul'da 24 adet ilçeye de yetki devri yapılmıştır. Yetki devri yapılmayan diğer Belediye Başkanlıkları ise kendilerine gelen şikâyet evraklarını belediyemize iletmektedir.

Gürültü Denetimi, Bahçelievler

Bitkisel Atık Yağ Denetimleri

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 2007 yılında Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan alınan "Denetim ve Cezai İşlem" yetki devri kapsamında 2023 yılında yapılan toplam denetim sayısı 463 olarak gerçekleşmiştir.

Yönetmelik hükümlerince gerçekleştirilen denetimlerimizde;

- Bitkisel atık yağların diğer atık madde ve çöplerden ayrı olarak ve tesis içinde mevzuata uygun (sızdırmaz iç ve dış yüzeyleri korozyona dayanıklı bidon, tank gibi) biriktirilmesi
- Çevre lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme yapılarak, atık yağların toplanması, taşınması ve geri kazanılmasının sağlanması,
- Atık yağ sevkiyatında ulusal atık taşıma formu kullanılmasından, her taşımadan sonra bunların bir kopyasını ilgili Valiliğe gönderilmesinden ve bu belgeleri beş yıl süreyle tesiste muhafaza etmeleri,
- Bakanlığın Atık Yönetimi Uygulaması (MoTAT) sistemine kayıt olmaları hususlarından sorumlu oldukları belirtilerek denetlenmektedir.

Yapılan denetimlerde; yetki alanımızda bulunan, bitkisel atık yağ üreten üreticiler belirlenerek bunların çevre lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme yapmaları sağlanmakta ve bu hususları yerine getirilmeyenlerle ilgili idari işlem uygulanmaktadır.

Bitkisel Atık Yağ Denetimleri, Beykoz

SU VE ATIK SU YÖNETİMİ

Belediyemizce, İstanbul'un su ihtiyacının yeterli miktarda ve kaliteli olarak karşılanması amacıyla yatırım ve hizmetlerimiz sürdürülmekte, atık su, yağmur suyu, dere ıslahı ve içme suyu temini ile ilgili çalışmalar; planlı, verimli ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirilerek, şehrin güncel ve geleceğe yönelik altyapı ihtiyaçları giderilmektedir.

Tablo 22. İçme Suyu ve Atık Su Yönetimi ile İlgili Veriler

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Toplam Abone Sayısı	Milyon Adet	6,5	6,6	6,7	6,8	6,9
Mevcut İçme Suyu Şebeke Uzunluğu	km	19.518	19.769	19.891	19.952	19.978
Mevcut İçme Suyu Deposu	m³	1.727.080	1.767.080	1.792.080	1.827.080	1.857.080
Mevcut İçme Suyu Terfi Merkezi	Adet	141	141	143	143	144
Mevcut İçme Suyu İsale Hattı (Ø400 mm ve Yukarısı)	km	2.847	3.052	3.130	3.130	3.111
Mevcut Kanal Şebeke Uzunluğu	km	16.461	16.482	16.892	16.990	17.046
Şehre Verilen Su Miktarı	Milyon m³/yıl	1.062	1.074	1.074	1.104	1.117
İçme Suyu Arıtma Tesis Sayısı	Adet	21	21	22	24	24
Atık Su Arıtma Tesis Sayısı	Adet	87	88	89	90	90
Arıtılan Atık Su Miktarı	Milyon m³/yıl	1.381	1.396	1.498	1.484	1.646

Kaynak: İSKİ, 2023

İçme Suyu

İçme suyu ihtiyacını karşılamak ve şehre kesintisiz su verebilmek için; baraj, regülatör, içme suyu isale hatları, arıtma tesisleri, içme suyu şebekesi, su depoları, terfi merkezleri inşa edilmektedir. Aynı zamanda, günlük kapasitesi 4.929.720 m³ olan 24 adet içme suyu arıtma tesisi üzerinden şehre günde ortalama 3.060.450 m³ içme suyu verilmiştir.

İnşasına 2018 yılında başlanan 120.000 m³/gün kapasiteli Terkos İçme Suyu Arıtma Tesisinin inşa çalışmalarına devam edilmektedir.

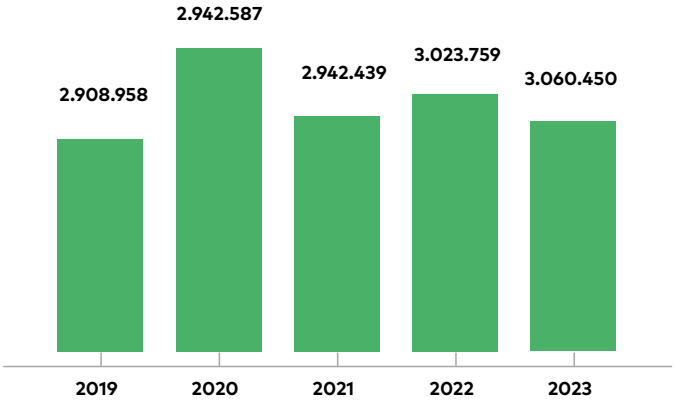
İçme Suyu Şebeke İnşa Çalışması, Beykoz

Terkos İçme Suyu Arıtma Tesisi İnşa Çalışmaları, Arnavutköy

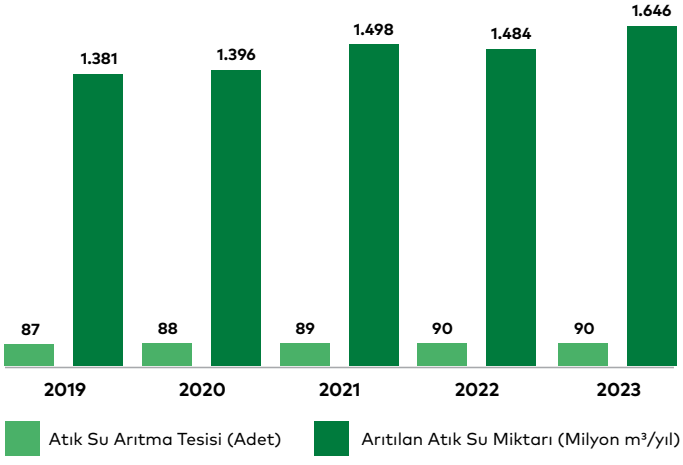
- 500 m³/gün kapasiteli Şile Kervansaray İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine 1.700 m³/gün kapasite ilavesi yapılarak toplam tesis kapasitesi 2.200 m³/gün'e çıkarılmıştır.
- 500 m³/gün kapasiteli Şile Satmazlı İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine 300 m³/gün kapasite ilavesi yapılarak toplam tesis kapasitesi 800 m³/gün'e çıkarılmıştır.
- 250 m³/gün kapasiteli Şile Geredeli Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine 550 m³/gün kapasite ilavesi yapılarak toplam tesis kapasitesi 800 m³/gün'e çıkarılmıştır.
- 250 m³/gün kapasiteli Şile Karakiraz Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine 200 m³/gün kapasite ilavesi yapılarak toplam tesis kapasitesi 450 m³/gün'e çıkarılmıştır.
- 500 m³/gün kapasiteli Şile Sahilköy İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine 800 m³/gün kapasite ilavesi yapılarak toplam tesis kapasitesi 1.300 m³/gün'e çıkarılmıştır.
- 625.000 m³/gün kapasiteli Baltalimanı Atık Su Ön Arıtma Tesisi 600.000 m³/gün kapasiteli biyolojik atık su arıtma tesisine dönüştürülerek hizmete alınmıştır.
- 864.000 m³/gün kapasiteli Yenikapı Ön Arıtma Tesisi 600.000 m³/gün kapasiteli Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisine dönüştürülüyor.
- Melen Havzasını atık su tehdidinden korumak için Düzce İlinde 9.000 m³/gün kapasiteli Cumayeri İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi inşa ediliyor.

Şekil 9. İstanbul'a Verilen Ortalama Günlük İçme Suyu Miktarı (m³/gün)

Kaynak: İSKİ, 2023

Şekil 10. Arıtılan Atık Su Miktarı ve Atık Su Arıtma Tesis Sayıları

Kaynak: İSKİ, 2023

Atık Su

Yıl içerisinde, günlük toplam 6.208.165 m³ lük kapasiteye sahip 90 adet ön, biyolojik ve ileri biyolojik atık su arıtma tesisinde toplam 4.509.787 m³/gün atık su arıtılmıştır.

Tablo 23. Atık Su Arıtma Tesisleri Türü ve Arıtılan Atık Su Miktarı (m³/gün)

	Kapasite*	2019	2020	2021	2022	2023
Ön Arıtma Tesisleri	3.389.760	2.346.512	2.289.639	2.437.305	1.655.914	1.961.196
Biyolojik / İleri Biyolojik Arıtma Tesisleri	2.818.405	1.437.846	1.535.514	1.667.562	2.411.160	2.548.591
Toplam	6.208.165	3.784.358	3.825.153	4.104.867	4.067.074	4.509.787

Kaynak: İSKİ, 2023

*2023 yılı kapasiteleridir

Baltalimanı Atık Su Ön Arıtma Tesisi, Sarıyer

Dere Islahları

Dere Islahı Çalışmaları

Muhtemel taşkınlarla mücadele etmek ve halkımızın daha sağlıklı bir çevrede yaşamasını sağlamak amacıyla dere ıslah çalışmalarına devam edilmektedir. Yıl içerisinde toplam 8.462 metre dere ıslah çalışması İSKİ tarafından tamamlanmıştır.

Alibeyköy Deresi, Eyüpsultan

Tablo 24. Tamamlanan ve Devam Eden Dere Islah Çalışmaları

İlçesi	Derenin Adı	Toplam Islah Edilecek Dere Uzunluğu (m)	2023'e Kadar Islah Edilen Toplam Uzunluk (m)	2023 Yılında Islah Edilen Dere Uzunluğu (m)	Toplam Islah Edilen Dere Uzunluğu (m)	Islah Edilecek Dere Uzunluğu	Fiziki Gerç. (%)	Bitiş Yılı	Durumu
Arnavutköy	Şirindere	180	90	0	90	90	50	2024	Devam Ediyor
Avcılar	Karanlıkdere Avcılar Kolu	1.000	0	125	125	875	13	2024	Devam Ediyor
Bakırköy	Ayamama	1.747	1.041	686	1.727	20	99	2024	Devam Ediyor
Bakırköy	Karabal	2.092	1.872	220	2.092	0	100	2023	Bitti
Bakırköy	Ayamama Fidanlık İçi Kolu	266	0	266	266	0	100	2023	Bitti
Başakşehir	Karanlık Deresi	1.052	954	0	954	98	91	2024	Devam Ediyor
Başakşehir	Menekşe Deresi	3.500	13	320	333	3.167	10	2024	Devam Ediyor
Beşiktaş	Dere Boyu Cad. Ortaköy Deresi	390	228	0	228	162	58	2024	Devam Ediyor
Beşiktaş	Ortaköy Deresi Yaşam Vadisi	750	0	246	246	504	33	2024	Devam Ediyor
Beykoz	Ali Bahadır Mahmut Şevket Paşa Deresi	7.500	2.230	0	2.230	5.270	30	2024	Devam Ediyor
Beykoz	Elmalı	954	810	2	812	142	85	2024	Devam Ediyor
Beylikdüzü	Gürpınar Atmaca Deresi	3.141	2.285	0	2.285	856	73	2024	Devam Ediyor
Büyükçekmece	Kemerdere Deresi Yankol (Cenap Sk.)	98	0	98	98	0	100	2023	Bitti
Büyükçekmece	Ekinoba-Mimarsinan-Muratçeşme Deresi	1.425	480	0	480	945	34	2024	Devam Ediyor
Büyükçekmece	Ahlat Deresi	1.160	480	280	760	400	66	2024	Devam Ediyor
Çekmeköy	Çoban	1.462	997	0	997	465	68	2024	Devam Ediyor
Çekmeköy	Serindere	693	637	0	637	56	92	2024	Devam Ediyor
Esenyurt	Haramidere	3.200	1.530	932	2.462	738	77	2024	Devam Ediyor
Eyüpsultan	Koru Deresi	1.459	792	0	792	667	54	2024	Devam Ediyor

Tablo 24. Tamamlanan ve Devam Eden Dere Islah Çalışmaları (Devam)

İlçesi	Derenin Adı	Toplam Islah Edilecek Dere Uzunluğu (m)	2023'e Kadar Islah Edilen Toplam Uzunluk (m)	2023 Yılında Islah Edilen Dere Uzunluğu (m)	Toplam Islah Edilen Dere Uzunluğu (m)	Islah Edilecek Dere Uzunluğu	Fiziki Gerç. (%)	Bitiş Yılı	Durumu
Eyüpsultan	Alibeyköy Deresi	80	0	80	80	0	100	2023	Bitti
Fatih	Unkapanı Mansabı	283	59	24	83	200	29	2024	Devam Ediyor
Fatih	Likos Deresi	243	0	43	43	200	18	2024	Devam Ediyor
Sarıyer	Baltalimanı Arıtma Tesisi	78	0	78	78	0	100	2023	Bitti
Sultangazi	Cebeci Deresi	675	0	675	675	0	100	2023	Bitti
Kadıköy	Kurbağalıdere ve Kolları	16.598	16.533	0	16.533	65	99,5	2024	Devam Ediyor
Kadıköy	Dinlenç Deresi	1.335	451	0	451	884	34	2024	Devam Ediyor
Kağıthane	Kağıthane Deresi	600	50	450	500	100	83	2024	Devam Ediyor
Kağıthane	Cendere	650	150	0	150	500	23	2024	Devam Ediyor
Pendik	Kemiklidere Anakol	26.779	22.400	0	22.400	4.379	84	2024	Devam Ediyor
Pendik	Kemiklidere 6.Yankol	655	0	256	256	399	39	2024	Devam Ediyor
Sancaktepe	Palamutdere	1.250	277	429	706	544	56	2024	Devam Ediyor
Sarıyer	Ayazağa Deresi	277	225	0	225	52	81	2024	Devam Ediyor
Silivri	Kavaklar Deresi	2.020	1.380	18	1.398	622	69	2024	Devam Ediyor
Sultanbeyli	Naldöken	4.954	3.152	0	3.152	1.802	64	2024	Devam Ediyor
Sultanbeyli	Suvat	1.160	1.030	0	1.030	130	89	2024	Devam Ediyor
Sultanbeyli	Karanlıkdere	692	0	400	400	292	58	2024	Devam Ediyor
Şile	Sahilköy Deresi	2.650	1.741	0	1.741	909	66	2024	Devam Ediyor
Şile	Pot Deresi	2.698	688	0	688	2.010	26	2024	Devam Ediyor
Şile	Yeniköy Deresi	5.200	0	2.642	2.642	2.558	51	2024	Devam Ediyor
Tuzla	Hacet Deresi	1.800	933	0	933	867	52	2024	Devam Ediyor
Tuzla	Topçayır Deresi	6.195	301	0	301	5.894	5	2024	Devam Ediyor
Zeytinburnu	Onuncu Yıl Deresi	2.221	1.645	192	1.837	384	83	2024	Devam Ediyor

Kaynak: İSKİ,2023

İSTANBUL Başardı

5 | ÜRETEN İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

ÜRETEN İSTANBUL

Amaç

A4. Kentin Ekonomik Değerinin Yükselmesine Katkı Sağlamak

A4H1. İstanbul'un Turizm Potansiyelini Geliştirmek

A4H2. Kentin Yaratıcı ve İnovatif Potansiyelini Açığa Çıkaracak Bilim Teknoloji, İnovasyon Merkezlerini Planlamak ve Girişimciliği Teşvik Etmek

A4H3. İstanbul Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlamak

A4H4. Kentsel Tarımı Teşvik Etmek

İstanbul, Türkiye ekonomisinin kalbinin attığı yerdir. Üretim kapasitesinden beşeri sermayesine kadar büyük bir zenginliği barındırmaktadır. Aynı zamanda İstanbul eşsiz doğal yapısı, bin yıllara dayanan tarihi ve kültürel birikimi, çeşitliliği ile turizm alanında küresel bir markadır. Bu kadim şehrin dünyanın kültürel başkentleri arasında hak ettiği yeri alacağı, İstanbul ekonomisinin, turizm ile yeniden canlanacağı ve küresel kent olma özelliğini ortaya çıkaracak kriz koşullarında israfı azaltacak projeler hayata geçirilecektir. Üreten İstanbul; her alanda üretkenliği ön plana çıkararak üretimi, girişimciliği, istihdamı teşvik edeceğimiz, kentin turizm potansiyelini güçlendireceğimiz bir planlamayı içerecektir. İstanbulluların, genel eğitim ihtiyacına cevap verebilmek, mesleki ve sanatsal bilgilerini geliştirmek, onları pasif tüketici olmaktan çıkarıp aktif üretici kılmak, kültürel, kentsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak, kent kültürü ve metropolde yaşama konusunda donanımlı hale gelmelerine katkı sağlamak amacıyla yaygın ve yetişkin eğitimleri verilecektir. Kreşlerden, yaz okullarına, orta düzeyden akademiye kadar, bir insanın bütün yaşam kesitine etki edecek kamusal ve nitelikli bir eğitim politikasını İstanbul'un tümünde yaygınlaştıracaktır. Sağlıklı beslenme konusu, İstanbul'da bugünün ve geleceğin belki de en önemli sorunudur. Sağlıklı ve organik ürünlere ulaşmak orta ve dar gelirliler için neredeyse imkânsız gibidir. Özellikle temel besinlerden başlanarak, yurttaşlarımız sağlıklı ve güvenli gıda ile buluşturulacaktır. İstanbul'un yakın çevresi olan Trakya ve Marmara Bölgesi için bölgesel ölçekte hayvancılık desteklenecektir.

2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
İstanbul'un Turizm Potansiyelini Geliştirmek	88.310.264
Kentin Yaratıcı ve İnovatif Potansiyelini Açığa Çıkaracak Bilim Teknoloji, İnovasyon Merkezlerini Planlamak ve Girişimciliği Teşvik Etmek	237.617.978
İstanbul Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlamak	977.852.610
Kentsel Tarımı Teşvik Etmek	160.572.707

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı,2023
* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup, genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Tohum Desteği, Çatalca

Hedef
A4H1 - İstanbul'un Turizm Potansiyelini Geliştirmek

■ TURİZM HİZMETLERİ

Turizme Yönelik Faaliyetler

Turizme Yönelik Etkinlik, Çalıştay ve Fuarlar

Turizm Haftası Etkinlikleri
Turizm Haftası'nda çeşitli etkinlikler ve söyleşiler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; "Sinema ve Televizyon Projelerinin Şehir Turizmine Etkisi", "Gastronominin Turizme Etkisi", "Turizmde Sürdürülebilirlik", "İsmail Güzelsoy Romanlarının Aynasında İstanbul Dokusu" söyleşileri, Turşucuzade Konağı önünde "Halk Oyunları ve Mehteran Gösterisi" ve "Influencerlar ile İstanbul'u Geziyoruz" programları yapılmıştır.

Sevgilim İstanbul Fotoğraf Yarışması
FOTON Fotoğraf Organizasyonları Derneği'nin iş birliğiyle düzenlenen 'Sevgilim İstanbul' adlı fotoğraf yarışması ile İBB'nin İstanbul'a dair görsel arşivine önemli bir katkı sağlanmıştır. Deprem felaketi nedeniyle ertelenen ödül töreni, 15-22 Nisan Turizm Haftası kapsamında 17 Nisan'da gerçekleştirilmiştir. Yarışmaya yaklaşık 7.000 kişi katılmıştır. Dereceye giren fotoğraflar Mecidiyeköy Sanat galerimizde sergilenmiştir.

İstanbul Turistik Haritası
İstanbul Turistik Haritaları hazırlanarak EMITT 2023 fuarıyla birlikte katılımcıların beğenisine sunulmuştur. Ölçekli turizm haritası ve illüstratif İstanbul haritasının tasarım ve basımı gerçekleştirilmiştir.

Köln - İstanbul Fotoğraf Sergisi
İstanbul'un kardeş şehirlerinden Almanya'nın Köln şehrinde faaliyet gösteren Köln – İstanbul Kardeş Şehir Derneği'nin iş birliğiyle Belediyemiz bünyesindeki Sultanahmet Sıbyan Mektebi'nde Alman ve Türk sanatçıların eserlerinden oluşan fotoğraf sergisi düzenlenmiştir.

Kahve Zirvesi
Kafe işletmeciliği ve baristalık gibi alanlarda sektöre sağlıklı bilgi akışını sağlamayı ve işletmelerin hedef kitleleri ile iletişim kurmalarını amaçlayan "Kahve Zirvesi", Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen zirveye Visit İstanbul tanıtım standımız ile katılım sağlanmıştır.

Sürdürülebilir Destinasyon Yönetimi Paneli
11 Ekim 2023 tarihinde, Belediyemiz ve Şişli Belediyesi – Destinasyon Yönetim Ofisi iş birliğiyle; Grand Cevahir Otel ve Kongre Merkezi'nde "Sürdürülebilir Destinasyon Yönetimi" başlıklı panel düzenlenmiştir. İstanbul'un kardeş şehri Berlin'den Panele katılmak üzere davet edilen konuklar için Anemas Zindanları, Feshane Art İstanbul ve Yerebatan Sarnıcı Müzesine gezi düzenlenmiştir.

Serçeşme Etkinlikleri
Serçeşme Hünkâr Hacı Bektaş Veli Festivali, Yenikapı Etkinlik Alanı'nda gerçekleştirilmiştir. İkincisi düzenlenen festivalde, söyleşi ve paneller yapılmış, film ve belgesel gösterimlerinin yanı sıra özel sergiler düzenlenmiştir. Etkinliğe Visit İstanbul standı ile katılım sağlanmıştır.

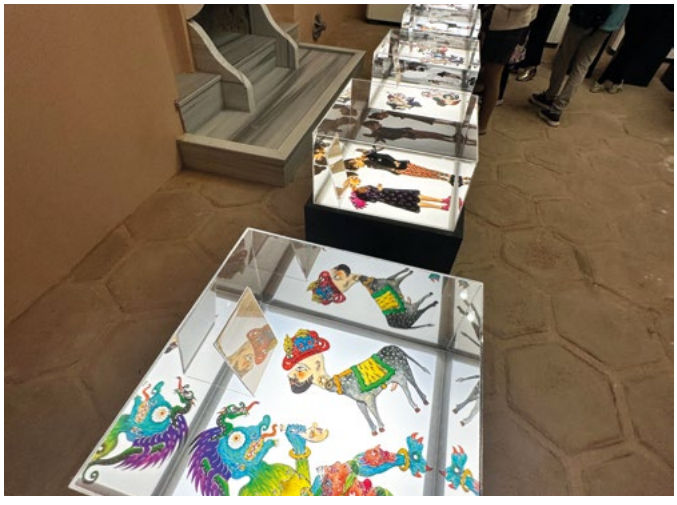
Routes World
Havacılık hizmetlerinin gelişimine katkı sunmak ve küresel ekonomik büyüme oluşturmak için dünyanın dört bir yanındaki havayolları, havalimanları ve havacılık paydaşlarını bir araya getiren Routes World 2023, bu yıl ilk kez İstanbul'un ev sahipliğinde İstanbul Fuar Merkezinde gerçekleştirilmiştir. 300 şehirden katılım sağlanan fuarda Belediyemiz Visit İstanbul standı ile yer almıştır.

25. Uluslararası İstanbul Kukla Festivali
25. Uluslararası İstanbul Kukla Festivali, Turşucuzade Konağı – Sıbyan Mektebinde 25 Ekim - 5 Kasım tarihleri arasında düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında sahne gösterilerine, atölyelere, film gösterimlere yer verilmiştir. Ayrıca geleneksel kukla sergisi açılmıştır. Gerçekleştirilen festivale yerli ve yabancı turistler katılım sağlamıştır.

İstanbul Travel Influencer Summit
Belediyemiz tarafından İstanbul'da ilk defa düzenlenen geniş katılımlı "İstanbul Seyahat Influencer Zirvesi" ile 30 uluslararası, 60 ulusal influencer bir araya getirilmiştir. Bu zirve sayesinde; İstanbul'un sosyal medya düzlemindeki

Turizm Haftası Etkinlikleri, Beyoğlu

Uluslararası Kukla Festivali, Fatih

küresel konumunun önemine bir kez daha dikkat çekilmiştir. Etkinlik çerçevesinde misafir edilen uluslararası katılımcılarla Art İstanbul Feshane'de buluşma gerçekleşmiştir. Ayrıca katılımcılara İBB tarafından İstanbul'a yeniden kazandırılan miras mekânlar gezdirilmiştir. Katılımcılar için özel bir Busforus gezisi düzenlenmiştir.

Tourism Investment Forum

Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği (TTYD) tarafından 2020 yılından bu yana düzenlenen ve bu yıl 3. kez gerçekleştirilen TIF 2023 – Turizm Yatırım Forumu (Tourism Investment Forum Destination Future Türkiye) İstanbul'da Raffles Otel'de yapılmıştır.

Visit İstanbul Lansmanı

Belediyemizin prestij projesi olan Visit İstanbul web portalının lansmanı, İsranbul Raffles Otel'de gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte web portalının yanı sıra Visit İstanbul'un sosyal medya mecralarının tanıtımı yapılmıştır.

Visit İstanbul Lansmanı, Beşiktaş

İBB Miras Gezileri

Şehrimizin alt yapısı incelendiğinde dış çeperlerde yaşayan birçok İstanbullunun ekonomik sebeplerle şehrimizi ve kültürel mirasımızı tanımadığı ya da ulaşamadığı tespit edilmiştir. Özellikle bu dezavantajlı bölgede yaşayan 20.000 İstanbullunun, 2023 yılı içinde İstanbul'u gezmeleri sağlanmıştır.

İBB Miras Gezileri, Fatih

Turizme Yönelik Diğer Proje ve Faaliyetler

Eğitim Turizmi

İstanbul'daki üniversitelerle iş birliği çalışmaları ile İstanbul'da okuyan uluslararası öğrencilere ulaşılmaktadır. İlgili çalışmalar kapsamında: 2023-2024 Güz Yarıyılında üniversite eğitimi için İstanbul'a gelen öğrencilere Belediyemiz tarafından hazırlanan Turistik İstanbul Haritaları dağıtılmış ve öğrencilere yönelik turistik İstanbul gezileri düzenlenmiştir. Bu kapsamda 15.000 uluslararası öğrenciye ulaşılmıştır.

İstanbul Genç Gönüllü Programı

İstanbul Planlama Ajansı (İPA) iş birliğinde, İBB Gençliğimiz Var - Genç Gönüllü Programı kapsamında 15-25 yaş arasındaki 35 gencimiz Ağustos ayı boyunca Belediyemiz çalışmalarına gönüllü olarak katılarak deneyim sahibi olma olanağı bulmuşlardır. Genç gönüllülerimiz, Belediyemize bağlı Turşucuzade Konağının bulunduğu Sultanahmet Meydanı ile Beyazıt Meydanı'nda turistlere danışmanlık hizmeti vermiştir.

İstanbul Genç Gönüllü Programı, Sultanahmet

Turşucuzade Konağı ve Sıbyan Mektebi

Turizm Danışma Ofisi olarak faaliyet göstermeye başlayan Turşucuzade Konağı ve Sıbyan Mektebi, Belediyemiz uhdesindeki çeşitli özel gün ve etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır.

Sıbyan Mektebi, Fatih

Turizm Elçileri

Belediyemizin girişimi ve katkılarıyla İstanbul'da ağırlanan uluslararası misafirlerimize turizm elçisi sertifikası verilmektedir. Bu kapsamda Alman Influencer Franziska Niehus ve 150 misafirimize "Turizm Elçisi" sertifikası verilmiştir.

İBB Turizm Eylem Planı

"Turizm Eylem Planının Oluşturulması İşi" kapsamında Aralık 2023'te iki çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştay ve toplantılar sonucunda Turizm Eylem Planı 2023 çalışmaları tamamlanmıştır.

Küçük Rehberler Projesi

Küçük Rehberler projesi kapsamındaki turlarımızda şu ana kadar dezavantajlı mahallelerden gelen 685 çocuğumuz misafir edilmiştir. Hedefimiz, İstanbul'daki tüm öğrencilere ulaşmaktır.
Ayrıca, Bosna-Hersek'in Mostar kentinden ve Karadağ'dan öğrenciler, Yerebatan Sarnıcı'nda ağırlanmıştır.

Küçük Rehberler, Fatih

İstanbul Tasarım Müzesi Visit İstanbul Ofisi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Süleymaniye sıra dükkanları "İstanbul Tasarım Müzesi"ne dönüştürülmüştür. İBB tarafından dönüştürülen bu alanda Visit İstanbul danışma bürosu hizmete açılmıştır. Açılan ofis, Turşucuzade Konağı'ndan sonra ikinci turizm danışma bürosu olarak hizmet vermektedir.

Turizme Yönelik İş Birlikleri

- Turşucuzade Konağı'nda ve Sultanahmet Meydanı'nda toplam 10 "Semtimde Orkestra" konseri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Turizm Haftası etkinlikleri kapsamında Turşucuzade Konağı önünde halk oyunları gösterisi düzenlenmiştir.
- Bulgaristan Sofya Belediyesinden ve Çin Halk Cumhuriyetinin Ankara Büyükelçiliğinden yetkililerle bir araya gelinerek olası işbirliklerine yönelik görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- İRO üyesi turist rehberlerine yönelik İBB Miras alanlarını içeren eğitim ve gezi programımız 2023 yılında başlatılmıştır. 600'e yakın rehberimiz eğitim ve saha gezilerimize katılmıştır. Toplamda 5000 rehbere ulaşılması hedeflenmektedir.
- 32 yılın ardından yeniden gerçekleşen, Ülkemiz dışında 8 farklı ülkeden şairlerin ağırlandığı Poesium Uluslararası Şiir forumu, Beyoğlu Metrohan'da düzenlenmiştir. Etkinliğe, Türkiye'nin dışında ABD, Hindistan, İran, İspanya, İtalya, Lübnan ve Yunanistan'dan şairler katılım göstermiştir.
- CRR Senfoni Orkestrası İtalya'nın Milano kentinde Preludi d'Autunno Senfonik Müzik Festivali kapsamında bir konser vermiştir.
- 4. Kıtalararası Turizm Yönetimi Kongresi kapsamında İstanbul'da bulunan 200 uluslararası akademisyen için Yerebatan Sarnıcı gezisi düzenlenmiş ve akademisyenler gezi sonrasında akşam yemeğinde ağırlanmıştır. Yine ABD/California eyaletinden 111 turizm akademisyenine Yerebatan Sarnıcı gezisi düzenlenmiş ve akabinde akşam yemeğinde İstanbul tanıtımı yapılmıştır. Ayrıca, ABD'nin önde gelen seyahat acentelerinin toplamda 80 temsilcisi Yerebatan Sarnıcı'nda konuk edilmiştir.

Bilgilendirme ve Yönlendirme Faaliyetleri

Başta Taksim Meydanı, Sultanahmet Meydanı, İstiklal Caddesi ve Bağdat Caddesi olmak üzere şehrin önemli noktalarında, yerli ve yabancı turistlerimize, konaklama, ulaşım ve diğer ihtiyaçları için danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir. Mağdur olan turistlerimize yardımcı olunarak şehrimizin turizm potansiyelini olumsuz etkileyebilecek olayların önlenmesine çalışılmaktadır.

Tablo 2. Bilgilendirme ve Yönlendirme Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Danışmanlık Hizmeti Verilen Yabancı Turist Sayısı	Kişi	24.371	15.661	35.621	43.367	44.513
Danışmanlık Hizmeti Verilen Yerli Turist Sayısı	Kişi	17.242	25.306	33.156	41.197	42.713

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Turist Bilgilendirme Faaliyetleri, Sultanahmet

Atlı Zabıta Faaliyetleri

Kadın ve erkek binicileriyle Atlı Zabıta Birimimiz, şehrin farklı noktalarında, özellikle turistik bölgeler ve sahillerde çalışmalarını sürdürmektedir.
Atlı Zabıta Birlikleri, başta adalar olmak üzere, vatandaşların doğayla buluştuğu yürüyüş ve mesire alanları ile kent ormanlarında danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmaktadır.

Atlı Zabıta, Sultanahmet

Bisikletli Zabıta Faaliyetleri

Şehrin tarihi ve turistik alanlarında, vatandaşlarımıza çevreci araçlarla hizmet verilmektedir. Motorlu araçlar vasıtasıyla sürdürülen zabıta hizmetlerinin bir kısmı, artık çok daha ekonomik, sağlıklı ve doğa dostu olan bisikletlerle yürütülmektedir. Bisikletli Zabıta Ekiplerimiz Taksim Meydanı, İstiklal Caddesi, Salacak Sahili, Adalar başta olmak üzere şehrin turistik, tarihi meydan ve caddelerinde rutin devriye faaliyetlerini yürütmekte, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri vermektedir.

Bisikletli Zabıta, Zeytinburnu

Elektrikli Skuterli Zabıta Faaliyetleri

Kent ve toplum düzenine yönelik daha hızlı, etkin ve çevreyi kirletmeden denetimler gerçekleştirmek için, teknolojinin imkânlarından da faydalanmak gerekmektedir. Bu amaçla kurulan çevre dostu, mobilize ve hızlı araçlardan olan Elektrikli Skuterli Zabıta Ekibimiz sahil bantları başta olmak üzere şehrimizin tarihi ve turistik yerlerinde rutin devriye faaliyetlerine devam etmektedir.

Hedef

A4H2 - Kentin Yaratıcı ve İnovatif Potansiyelini Açığa Çıkaracak Bilim Teknoloji, İnovasyon Merkezlerini Planlamak ve Girişimciliği Teşvik Etmek

■ GİRİŞİMCİLİK TEŞVİKLERİ

Girişimcilik Faaliyetleri

İnternet ve Bilgi Erişim Destek Hizmetleri

BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) Şubeleri

İstanbulluların bilişim, teknoloji ve internet imkânlarından ücretsiz, filtreli, güvenli ve konforlu şekilde faydalanması amacıyla BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezleri) Şubelerinde vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir. Yıl içerisinde 10 ilçede 11 adet şubede 29 personel ile haftanın 7 günü bilişim ve internet hizmeti veren BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) Şubelerinin 254.981 kayıtlı üyesi bulunmaktadır. BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) şubelerinde oyun üniteleri, okuma ve satranç salonları hizmetleri ile birlikte yıl içerisinde başlatılan temel bilgisayar eğitimleri de verilmektedir. BELNET'lerden her gün bir saat ücretsiz internet erişimi ve ücretsiz renkli ve siyah beyaz yazıcı çıktısı hizmeti de alınabilmektedir.
Bunların dışında, BELNET şubeleri Kariyer Eğitim Günleri gibi müracaat gerektiren hizmetler için de başvuru noktası olarak faaliyet göstermektedir. Bu hizmetlerimizden yararlanmak isteyen İstanbullular kendilerinden talep edilmesi durumunda bilgi ve belgelerini (muvaffakiyet, öğrenci belgesi vb.) BELNET şubelerimize teslim ederek ilgili faaliyetlere katılabilmektedirler.

Tablo 3. BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) Şubeleri

AVRUPA YAKASI
Avcılar - Gençlik Merkezi
Beyoğlu - Piyalepaşa Semt Konağı
Beyoğlu - Yenişehir Semt Konağı
Esenler - Oruç Reis
Silivri - New Center
Sultangazi - Habipler
ANADOLU YAKASI
Büyükada Belnet
Çekmeköy - Alemdağ
Pendik - Mesken Konutlar
Sultanbeyli - Hamidiye
Tuzla - Aydınlı

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 4. BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) Şube, Üye ve Bilgisayar Sayısı

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
BELNET Şube Sayısı	Adet	38	36	30	16	11
Bilgisayar Sayısı	Adet	626	610	513	273	190
Üye Sayısı	Kişi	242.256	245.542	247.703	252.312	254.981

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

BELNET, Sultangazi

BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) Dijital Akademi

Ücretsiz internet hizmetinin dışında BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) şubeleri pek çok alanda çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin farklı alanlarda bilgisayar eğitimi aldıkları merkezler haline gelmiştir.

Gençlerin kişisel gelişimlerine katkı sağlamayı, teknik becerilerini arttırmayı, okul sonrası iş hayatları için donanımlarını geliştirmeyi amaçlayan eğitimlerden tüm vatandaşların BELNET (İnternet ve Bilgi Erişim Merkezi) şubelerine şahsen giderek faydalanmaları mümkün olmaktadır. Şubelerin iletişim bilgilerine belnet.ibb.istanbul adresinden ulaşılabilmektedir.

İBB Teknoloji Atölyeleri

Gelişen ve değişen dünya ile birlikte ülkemizde ve İstanbul'da sağlıktan savunmaya, kültürden spora, sanattan sanayiye kadar hayatın her alanındaki teknolojik gelişmeler ve ortaya çıkan ani dijital dönüşüm süreçleri teknoloji okuryazarlığı, üretimi ve geliştirilmesi alanlarında yetenekli kişilere duyulan ihtiyacı arttırmıştır.

İBB Teknoloji Atölyeleri, ülkemizde ve İstanbul'da teknolojik atılım yapacak bireylerin yetişmesine katkı sağlamak amacıyla hayata geçirilmektedir. İlkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine hizmet verilen atölyelerde teknolojide dışa bağımlılığın azalmasını sağlayacak, bu alanda projeler üretebilecek öğrencilerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

İBB Teknoloji Atölyeleri çalışmalarına katılmak isteyen öğrenciler 14 Ağustos-8 Eylül 2023 tarihleri arasında başvuruda bulunmuşlar, 16-17 Eylül 2023 tarihlerinde düzenlenen öğrenci seçme sınavına katılmışlardır. İBB Teknoloji Atölyeleri Öğrenci seçme sınavına toplamda 5.112 öğrenci başvuru yapmış ve sınava 2.259 öğrenci katılmıştır. Sınavda öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen, Problem çözme becerileri ve Algoritmaya yönelik bilgileri ölçülmüştür. Sınav soruları Boğaziçi Üniversitesi tarafından hazırlanmıştır. Yapılan sınav sonucunda başarılı olan ilk 909 öğrenci atölye çalışmalarına katılmaya hak kazanmıştır.

Sınavın ardından, atölye çalışmalarına katılacak öğrenciler için eğitim takvimi ve çalışma grupları oluşturulmuş olup öğrenciler bir yıllık çalışma programına dâhil edilmiştir. Öğrenciler ilk aşamada Bakırköy Cem Karaca Kültür Merkezi, Esenyurt Belediyesi Kültür Merkezi, Fatih Ali Emiri Kültür Merkezi, Beyoğlu Tech Istanbul Şişhane, Ümraniye Haldun Alagaş Spor Kompleksi ve Tuzla İdris Güllüce Kültür Merkezinde, Pendik Dolayoba, Güngören Erdem Beyazıt Kültür Merkezi ve Cemal Kamacı Spor Kompleksi olmak üzere 9 atölyede eğitim almaktadır.
Atölye sayısının ilerleyen dönemde 10'a çıkarılması planlanmaktadır.

İBB Teknoloji Atölyeleri'nde Yapılan Çalışmalar

İBB Teknoloji Atölyeleri'nde yapılacak çalışmalara 4. ve 5. sınıf, 6. ve 7. sınıf, 9. ve 10. sınıf öğrencileri katılmaktadır. Teknoloji Atölyeleri çalışmaları kapsamındaki eğitimler üç başlık altında toplanmaktadır.

1. Mobil Uygulama Geliştirme ve Programlama (6. ve 7. - 9. ve 10. sınıf)
2. Yapay Zekâ ve Robotik (6. ve 7. - 9. ve 10. sınıf)
3. Bilgi İşlemsel / Bilgisayarca Düşünme (4. ve 5. sınıf)

Bu üç aşamada öğrencilere verilecek eğitimler ise şunlardır:

- Kodlama ve Programlama
- Yapay Zekâ
- Grafik Tasarım
- Mobil Uygulama Geliştirme
- Proje Geliştirme
- Grafik Tasarım ve Üretim
- Robotik Uygulamaları
- Bilgisayarsız Programlama Bilimi Etkinlikleri
- Bilgisayar Oyunu Tasarımı ve Geliştirme

İBB Teknoloji Atölyeleri çalışmaları sırasında, 2022-2023 eğitim dönemi sonunda Proje Sunumu ve Mezuniyeti etkinliği 10 Haziran tarihinde yapılmıştır. Bu etkinliklerde öğrencilere edindikleri bilgiler ışığında, ürettikleri projeleri sergilemeleri ve projelerini anlatmaları fırsatı sunulmuştur. Etkinliklerle öğrencilerin proje hazırlama, sunum yapma, temsil etme gibi becerilerini geliştirmeleri ve deneyim kazanmaları sağlanmıştır. 11 Haziran 2023 tarihinde ise yıl boyunca eğitim alan tüm öğrencilerimize İBB Halit Kıvanç Stadyumu'nda mezuniyet şöleni düzenlenmiştir.

2022-2023 Eğitim öğretim yılı sonunda eğitimlerini tamamlayan öğrenciler arasından başarılı olan 6.Sınıf, 7.Sınıf, 9.Sınıf ve 10.Sınıf öğrencilerinden 40 öğrenci belirlenmiştir.

2023 yılının Ocak ayında eğitimlere başlayan İBBTech lise

ve ortaokul takımı yıl içerisinde 2'si uluslararası 4'ü ulusal 6 yarışmaya katılmıştır. "2023 First Robotic Competition (FRC), İTÜRO, Robotex Antalya, Destination Imagination Bursa" ulusal yarışmalarının yanında, "Romanya Bükreş'te düzenlenen Robochallange, Estonya Tallin'de düzenlenen Robotex International uluslararası yarışmalarda toplamda 7 ödül kazanılmıştır.

Teknoloji Atölyeleri, Fatih

İBB Ders Atölyeleri

10 ilçede açılan 12 Ders Atölyesi ile İstanbul'da özellikle dezavantajlı bölgelerde yaşayan 8. Sınıf, 12. Sınıf ve yeni mezun öğrencilerin derslerine katkı sağlamak, onları LGS (Liselere Geçiş Sistemi) ve YKS (Yükseköğretim Kurumları Sınavı) sınavlarına hazırlamak, ders çalışabilecekleri, sosyalleşebilecekleri, kitap okuyabilecekleri ve internet araştırmalarını yapabilecekleri ortamlar sağlamak amaçlanmıştır. Atölyelerde toplam 1.970 kişinin kesin kaydı bulunmakta ve aktif olarak 1.550 öğrenci derslere katılım sağlamaktadır. Kesin kayıt olan tüm öğrencilere atölyelerimizde yüz yüze eğitimin yanında online eğitim desteği de verilmektedir. Kontenjan dışında kalan başarılı öğrencilerin de online eğitim sistemimizden faydalanması sağlanmaktadır. Öğrenciler kendilerine dağıtılan kazımalı kartlarda bulunan şifreler ile sisteme giriş yaparak konu anlatımı, online ders, tarama ve deneme testlerinden faydalanmakta olup, 2023 yılında 5.983 öğrenci online eğitim sisteminden hizmet almaktadır.

Tablo 5. İBB Ders Atölyeleri Şubeleri

AVRUPA YAKASI
Bağcılar İBB Ders Atölyesi
Bayrampaşa İBB Ders Atölyesi
Esenler İBB Ders Atölyesi
Eyüpsultan İBB Ders Atölyesi
Fatih / Çapa İBB Ders Atölyesi
Fatih / Silivrikapı İBB Ders Atölyesi
Sefaköy İBB Ders Atölyesi
Sultangazi İBB Ders Atölyesi
ANADOLU YAKASI
Kartal İBB Ders Atölyesi - 1 (Hasan Doğan Spor Kompleksi)
Kartal İBB Ders Atölyesi - 2 (Uğur Mumcu Kültür Merkezi)
Pendik İBB Ders Atölyesi
Şile İBB Ders Atölyesi

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tech Istanbul Girişimcilik ve Teknoloji Merkezleri

Girişimcilik ve Teknoloji Merkezlerimizde akıllı şehir uygulamaları kapsamında eğitim ve etkinlikler yapılmakta olup Teknoloji ve inovasyon alanındaki girişimleri desteklemek için (STK, üniversite, özel sektör, v.b) kurumlarla iş birliği yapılmakta ve girişimcilik desteği verilmektedir.
Tech Istanbul kapsamında; Tech Istanbul Şişli, Tech Istanbul | Şişhane, Tech Istanbul Başakşehir merkezleri, Ön Kuluçka ve Growth girişimcilik programları yürütülmektedir. Geliştirdiği girişimcilik programlarıyla, girişimlerin hızlı büyümesine ve ölçeklenebilir iş modelleri inşa etmesine yardımcı olan Tech Istanbul, fikir aşamasından globale açılmaya kadarki süreçte girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik destek mekanizmaları sunmanın yanında, teknoloji severleri teknoloji dünyası ile buluşturmaktadır.
Yıl içerisinde Tech Istanbul kapsamındaki girişimcilere sunulan imkânlardan yararlanmak için 525 başvuru alınmış olup, bu başvurulardan 100 girişim kabul edilmiştir.

Tech Istanbul Şişhane

Tech Istanbul Şişhane, başta şehrimiz olmak üzere ülkemizin ihtiyaç duyduğu yeni nesil ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi için girişimcileri ve girişim fikirlerini desteklemeye devam etmekte olup yeni değerler ve çözümler üretmek amacıyla eğitim, etkinlik ve hızlandırma merkezi gibi farklı faaliyetleri vatandaşın hizmetine sunan bir merkezdir.
İstanbul'un merkezi alanlarından biri olan Tech Istanbul Şişhane, girişimcilere, gençlere, çocuklara ve profesyonellere, 1.100 m²'lik tam donanımlı bir alan sunmaktadır.
Eğitim, etkinlik, atölye çalışmaları gibi faaliyetlerin gerçekleştirildiği alanların haricinde, girişimci firmaların birlikte çalışabileceği açık ofis ve kapalı ofis alanlarına da sahiptir.
İstanbul'un ihtiyaçlarına yönelik çözümleri olan, farklı sektörlerden girişimlere; eğitim, mentorluk, ofis alanı, müşteri tanıştırmaları, yatırımcı buluşmaları gibi destekler sunarak, onlara ürünlerini İstanbul'da test etme fırsatı vermektedir.
Yeniliğe ve teknolojiye meraklı nesiller yetiştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, çocuklara yönelik teknoloji temelli eğitimler de verilen merkezde, Çizgi Film Atölyeleri, Robotik Kodlama gibi faaliyetler gerçekleştirilerek, çocukların deneyimleyerek öğrenmesine katkı sağlanmaktadır.
Girişimciler, açık veri platformunun kurulmasıyla birlikte Tech Istanbul Şişhane'de, İBB'nin anonimleştirilmiş açık verilerini kullanarak, şehre değer katan ürünler ve uygulamalar geliştirmektedir.
Tech Istanbul Şişhane'de aşağıdaki ana alanlarda faaliyet gösterilmektedir:

- Girişimcilik Faaliyetleri
- Eğitim Faaliyetleri
- Etkinlik Faaliyetleri
- Animasyon Stüdyosu Faaliyetleri

Tech İstanbul | Şişhane

Teknoloji ekosisteminin buluşma noktalarından olan Tech Istanbul | Şişhane'de girişimciler, teknoloji severler için özel olarak tasarlanmış eğitim ve etkinliklerle bilgi birikimlerini artırırken, düzenlenen teknoloji buluşmalarında yazılımcılar, ürün yöneticileri ve veri bilimciler ile iş ağını genişletmektedirler.

Tech İstanbul Şişli

Girişimcilik ekosisteminin buluşma noktalarından olan Tech Istanbul Şişli'de girişimciler, girişim destek mekanizmalarından faydalanırken, girişimciliğe merak duyanlar ise girişimcilik odaklı etkinliklerde bir araya gelmektedir. Girişimciler açık ofis imkânından yararlanırken, eğitimlerini ve mentorluklarını bu alanlarda yürütmektedirler.

Tech Istanbul Başakşehir

Girişimciler, Tech Istanbul Başakşehir'de, yine özel olarak tasarlanmış eğitim ve etkinliklerle veri ve yapay zekâ alanlarında bilgi birikimlerini artırırken, düzenlenen teknoloji buluşmalarında veri bilimciler, veri analistleri ve yazılımcılar ile iş ağını genişletmektedirler.

Tech Istanbul Ön Kuluçka

Farklı sektörlerden teknoloji girişimini geliştirmek isteyen girişimcilerin yolculuğunu hızlandırmak için uçtan uca tasarlanmış ön kuluçka programıdır. Program boyunca girişimciler, girişimlerinin büyüme hızını artırmak ve ölçeklenebilir iş modelleri geliştirmek için deneyimli isimlerin rehberliğinde girişimcilik yolculuklarını şekillendirmektedirler.

Ön Kuluçka kapsamında girişimciler;

- İstanbul'un merkezindeki girişimciler için tasarlanmış ofis alanlarını ve tam donanımlı üretim atölyelerini kullanabilir,
- İş modeli, strateji ve finansman gibi konularda uçtan uca tasarlanmış girişimcilik eğitimlerine katılabilir,
- Rehberliğe ihtiyaç duyabileceği her alandan uzman ve deneyimli mentorlar ile görüşebilir,
- Yatırımcılar ile bir araya gelebilir,
- İstanbul'un "super app"i İstanbul Senin'de yer alma fırsatı yakalayabilir,
- Farklı alanlardaki birimleri, 30'un üzerinde iştiraki ile 16 milyon İstanbulluya hizmet eden İBB'nin iş ağı ile bir araya gelebilir,
- Program sonunda Demo Day'de sahne almak için seçilerek girişimini yatırımcılara ve kurumsal liderlere sunabilir.

Bu kapsamda 2023 yılında Ön Kuluçka'ya 291 girişim başvurusu alınmış olup, 66 tanesi desteklenmek için programa seçilmiştir.

Tech Istanbul Growth

İstanbul'un ihtiyaçlarına yönelik teknoloji tabanlı ürünü olan girişimleri, İBB, bağlı kuruluş ve iştirakleri ile bir araya getirerek PoC (Proof of Concept) fırsatı sunan girişimcilik programıdır. Programa, mobilite, çevre & enerji, mobil teknolojiler, wellness ve fintech alanlarında İstanbul'un kentsel sorunlarına çözüm geliştiren, bu alanlarda satışa hazır teknolojik ürünü bulunan tüm girişimler başvuru yapabilmektedir.

Programa kabul alan girişimciler;

- İstanbul'un merkezindeki girişimciler için tasarlanmış ofis alanlarını ve tam donanımlı üretim atölyelerini kullanabilir,
- Satış aşamasına gelmiş girişimciler için kamuya satış yapma odaklı eğitimlere katılabilir,
- PoC ve satış süreçlerinde deneyimli mentorların rehberliğinde süreçlerini yürütebilir,
- İstanbul'un "super app"i İstanbul Senin'de yer alma fırsatı yakalayabilir,
- Farklı alanlardaki birimleri, 30'un üzerinde iştiraki ile 16 milyon İstanbulluya hizmet eden İBB'nin iş ağı ile bir araya gelebilir,
- Program sonunda Demo Day'de girişimini yatırıcımcılara ve kurumsal liderlere sunabilir.
- Bu kapsamda 2023 yılında Growth'a 168 başvuru alınmıştır. PoC gerçekleştirilecek girişimler ise 2024 yılında seçilecektir.

Oyun Geliştirme Merkezi (OGEM)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Medya AŞ desteği ile oyun konusunda kariyer hedefleyen gençler; fikir sahibi geliştiriciler, oyun girişimcileri, mentorler, profesyoneller, tasarımcılar, akademisyenler, teknoloji şirketleri ve oyun yatırımcılarından oluşan bir ekosistemi OGEM'de oluşturuyoruz. 2023 yılında tamamlanan Şişli Habitat Yaşam Merkezi'ne taşıyarak daha erişilebilir hale getirdiğimiz OGEM'de her hafta düzenli olarak oyun geliştirici ekiplerimizle, eğitmenlerimizle ve İstanbullu gençlerle buluşuyoruz.

Kuluçka Programı

İş ortağımızla birlikte oyun geliştiren bağımsız ekiplere yılda 2 kez olmak üzere 6 aylık periyotlarda faydalanabilecekleri bir kuluçka programı sunuyor, katılmaya hak kazanan ekiplere mentorluk, bilgisayar, çalışma alanı, altyapı, pazarlama ve malzeme desteği veriyoruz.

Çocuk Kuluçka Programı

OGEM Çocuk Kuluçka Programı'yla birlikte her ay ilköğretim seviyesinde eğitim veren 2 okuldan 80 kadar dezavantajlı çocuğumuza girişimcilik ve oyun geliştirme konularında ücretsiz eğitim verip yerleşkemizde misafir ediyoruz.

Etkinlikler

OGEM'de her hafta düzenli olarak oyun severleri oyun sektörünün profesyonellerini bir araya getiriyor, ücretsiz düzenlediğimiz söyleşi ve eğitimlerle oyun tüketicisinden geliştiriciliğe adım atmaları için destekliyoruz.

Kamu - Özel Sektör İş Birlikleri

OGEM'de özel sektör, yerli ve global marka ve kurumlarla yaptığımız iş birlikleri ile oyun geliştirmek isteyen gençlere destek vererek onları sektörün önemli üreticilerinden biri haline getirmeyi, şehrimize değer katmayı hedefliyoruz.

Gaming İstanbul (GİST), Fatih

Hedef
A4H3 - İstanbul Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlamak

MESLEK EDİNDİRME VE İSTİHDAMA KATKI

Meslek Edindirme ve Hayat Boyu Öğrenme

Yaygın ve Yetişkin Eğitimleri

İBB Enstitü İstanbul İSMEK programları ile İstanbulluların eğitim ihtiyacına cevap verebilmek, mesleki ve teknik bilgilerini geliştirmek, sanat ve hobi alanlarını desteklemek, aktif üretici olarak istihdam olanaklarını artırmak, kültürel ve sosyal gelişimlerine, kent kültürü ve metropolde yaşama konusunda donanımlı hale gelmelerine katkı sağlamak amacıyla yaygın ve yetişkin eğitimleri verilmektedir.
2022-2023 eğitim-öğretim döneminde 38 ilçede, 163 Eğitim Merkezi (148 Eğitim merkezi + 15 İş Birliği Kurumunda) 933 programda toplam 158.831 kesin kayıtlı katılımcıya yüz yüze eğitim verilmiştir. Ayrıca 15 özel kurumla birlikte istihdam destekli kurumsal iş birliği yapılmaktadır.

Uzaktan Eğitim Merkezi (UZEM)

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Enstitü İstanbul İSMEK Uzaktan Eğitim Merkezi, 2019 yılında İstanbulluların mesleki ve kişisel gelişim sürecine katkı sağlamak, zamandan ve mekândan bağımsız olarak eşit eğitim imkânlarına ücretsiz ulaşmaları amacıyla kurulmuştur. Etkili bir öğretim tasarımı süreci ve kullanıcı deneyimi geri bildirimleri ile güncellenen sürdürülebilir eğitim anlayışıyla ve uzaktan eğitim yöntemiyle 7 gün 24 saat internete bağlanılabilen her yerde İstanbulluların bilgi, beceri ve yetkinlik sahibi olmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Enstitü İstanbul İSMEK Uzaktan Eğitim Merkezi, farklı öğretim modellerini ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak yaşam boyu öğrenmeye katkıyı günümüz eğitim ve altyapı teknolojileriyle sunmaktadır. 2023 yılında 273 programda 563.447 katılımcıya uzaktan eğitim verilmiştir.
2022-2023 eğitim-öğretim döneminde Enstitü İstanbul İSMEK bünyesinde toplamda 1.206 (Yüz Yüze + Uzaktan) programda 722.278 kişiye eğitim verilmiştir.

Tablo 6. İBB Enstitü İstanbul İSMEK İstatistikleri

	Ölçü	2018 2019	2019 2020	2020 2021	2021 2022	2022 2023*
Eğitim Merkezi Sayıları	Adet	264	187	159	165	163
Yüz Yüze Eğitim Programı Sayısı	Adet	726	512	-	841	933
Uzaktan Eğitim Programı Sayısı	Adet	-	189	384	204	273*
Yüz Yüze Eğitim Verilen Katılımcı Sayısı	Kişi	338.832	114.536	-	116.549	158.831
Uzaktan Eğitim Verilen Katılımcı Sayısı	Kişi	-	281.495	265.619	401.621	563.447*

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023
*Uzaktan Eğitim Program ve kişi sayısı yıl bazlı olup 2023 yılını kapsamaktadır. 2020-2021 Eğitim Öğretim döneminde pandemi nedeniyle yüz yüze eğitimler yapılamamıştır.

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Eğitimler

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından verilen Enstitü İstanbul İSMEK hizmeti kapsamında toplumun dezavantajlı grupları arasında yer alan ceza infaz kurumu, darülaceze, ruh ve sinir hastalıkları hastane sakinleri vb. kesimlerin rehabilite olmaları ve huzurlu bir yaşam sürmeleri amacıyla çeşitli alanlarda eğitimler verilmektedir.
2022-2023 eğitim-öğretim döneminde 4 hastane, 2 darülaceze, 2 ÖZGEM, 1 ceza infaz kurumu olmak üzere toplam 9 merkezde dezavantajlı gruplara yönelik eğitimler verilmiştir.

Enstitü İstanbul İsmek Sarıyer Eğitim Merkezi

Tablo 7. Dezavantajlı Gruplara Yönelik Eğitimler ve Katılımcı Sayısı (Kişi)

Tür / Eğitim Öğretim Yılı	2018 2019	2019 2020	2020 2021*	2021 2022	2022 2023
Mahkûmlara Yönelik Eğitimler	1.466	590	-	0	225
Psikiyatrik Sorunu Olanlara Yönelik Eğitimler	2.002	1614	-	1.185	1.398
Huzurevlerine Yönelik Eğitimler	127	54	-	112	43

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023
*2020-2021 Eğitim Öğretim döneminde pandemi nedeniyle yüz yüze eğitimler yapılamamıştır.

Uzmanlık Okulu Eğitimleri

Uzmanlık okullarında ücretsiz sanat ve meslek eğitimlerinin yanı sıra İstanbullulara ileri düzeyde eğitimler verilmekte ve bu eğitimlerle ilgili uygulama yapma fırsatı sunulmaktadır. Belediyemiz, sektörle iş birliği içinde verilen eğitimlerle ihtiyaç bulunan alanlarda istihdam edilebilirliği yüksek, nitelikli iş gücüne katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu kapsamda İstanbul'un çeşitli ilçelerinde faaliyete devam eden uzmanlık okullarına eylül ayında açılan Ataşehir Dil Okulunun da eklenmesiyle toplam sayı 16 olmuştur. Uzmanlık okullarımıza katılımcılar sınavla kabul edilmektedir.

Macaristan Kültür Elçileri Fırıncılık ve Pastacılık Okulu Ziyareti, Esenler

Seminerler/ Söyleşiler/Etkinlikler

Enstitü İstanbul İSMEK eğitim merkezlerinde/okullarında katılımcılara toplumsal sorunlar, çevre duyarlılığı ve sağlık alanlarında farkındalık kazandırmak, ayrıca katılımcıları eğitim aldıkları alanlarda uzmanlıklarını desteklemeye yönelik bilgilendirmek amacıyla konunun uzmanları tarafından verilen seminerler düzenlenmektedir. 2023 yılında eğitim merkezlerinde 43 konu başlığında yüz yüze düzenlenen seminerlere 5.245 kişi katılmıştır.
Katılımcılara verilen ücretsiz eğitimler ve seminerlerin yanı sıra İstanbul halkına yönelik seminer, sempozyum, çalıştay, sosyal medya üzerinden canlı söyleşiler ve etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Kurum olarak çeşitli konferanslara, sosyal ve kültürel etkinliklere, yurt içi ve yurt dışı fuarlara katılım sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2023 yılında düzenlenen seminer, söyleşi, konser ve tiyatro gibi toplam 30 etkinliğe 28.472 kişi katılmıştır.

Eğitmenler Zirvesi, Şişli

Tablo 8. Enstitü İstanbul İSMEK Uzmanlık Okulları

Enstitü İstanbul İSMEK Uzmanlık Okulları	2019-2020		2020-2021*		2021-2022		2022-2023	
Okul Adı	Program	Kişi	Program	Kişi	Program	Kişi	Program	Kişi
Bilişim Teknolojileri Okulu / Bahçelievler	41	11.301	-	-	35	614	40	1.404
Dil Okulu / Şişli-Ataşehir	41	15.511	-	-	67	3.329	66	4.442
Fırıncılık ve Pastacılık Okulu / Esenler	20	4.641	-	-	21	917	35	1.958
Mutfak Sanatları Okulu / Bahçelievler-Maltepe	-	-	-	-	35	2.663	28	3.882
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Okulu /Bakırköy	14	2.349	-	-	25	874	32	1.092
Çolpan İlhan Moda Okulu / Şişli	30	2.970	-	-	38	1.049	52	1.382
Muhasebe ve Finansman Okulu / Bahçelievler	8	1.245	-	-	25	498	27	1.194
Grafik ve Teknik Tasarım Okulu / Bahçelievler	9	2.443	-	-	34	590	35	1.014
Müzik ve Gösteri Sanatları Okulu / Fatih-Kadıköy	80	11.569	-	-	100	3.258	106	5.059
Çocuk Gelişimi Okulu / Şişli	6	525	-	-	22	663	25	1.212
İletişim ve Kişisel Gelişim Okulu / Şişli	13	4.646	-	-	36	2.537	35	2.933
Türk-İslam Sanatları İhtisas Okulu / Üsküdar	12	1.126	-	-	42	969	38	1.120
İklimlendirme Okulu / Güngören	1	28	-	-	1	23	1	33

Kaynak: İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, 2023
*2020-2021 Eğitim Öğretim döneminde pandemi nedeniyle yüz yüze eğitimler yapılamamıştır.

Erasmus Projeleri

Erasmus+ Programı Avrupa Birliği'nin eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki hibe programıdır. Yurt dışında eğitim, öğretim, staj, profesyonel gelişim, yaygın öğrenme temelli gençlik aktiviteleri ile kurumlar arasındaki iş birliklerini desteklemektedir. 2023 yılında "BLAST! Sürdürülebilir Kalkınma için Blockchain Aracılığıyla Gençlere Yönelik Sosyal İçermenin Teşvik Edilmesi" başlığında 1 adet Erasmus+ projesinin çalışmaları yürütülmüştür.

Ekonomi ve İstihdama Yönelik Ofis ve Enstitü Çalışmaları

Bölgesel İstihdam Ofisleri

Günümüzün en önemli iktisadi ve toplumsal sorunlarından biri olan işsizlikle mücadele için; iş arayan ile işveren arasında bağ kurarak iş gücünün azami verimle ekonomik faaliyetlere katılımını sağlamak ve iş gücü piyasasında sürdürülebilir değer üretmek hedefiyle İstanbul genelinde Bölgesel İstihdam Ofisleri kurulmuştur.
2023 yılında, Adalar, Eyüpsultan, Zeytinburnu, Şile, Çatalca, Üsküdar 2, Beykoz, Avcılar, Pendik, Beylikdüzü, Esenyurt ve Beyoğlu olmak üzere 12 adet Bölgesel İstihdam Ofisi açılmıştır. Toplamda ise 29 adede ulaşan Bölgesel İstihdam Ofislerine yıl içerisinde iş arayanlar tarafından 237.893 başvuru yapılmış olup iş başvurusu yapanlardan 85.190'ı istihdam edilmiştir.

Bölgesel İstihdam Ofisi, Beykoz

İstanbul İstihdam Fuarı ve Zirvesi

İstanbul İstihdam Fuarı ve Zirvesi 8-9 Aralık 2023 tarihlerinde Dr. Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezinde gerçekleştirilmiştir. İSPER AŞ iş birliğinde düzenlenen zirvede oturumlar, 165'i aşkın işveren ile sektörler bazında düzenlenen buluşmalar, kişisel gelişim seansları, eğlenceli aktiviteler ve konserler ile gençlerin bilgilendirilip, geleceğe ve iş dünyasına hazırlanmaları ve eğlenceli etkinliklerde bir araya gelme fırsatı verilmesi amaçlanmıştır. İstihdam Fuarı ve Zirvesi boyunca toplam 20.000 genç misafir edilmiştir.

İstanbul İstihdam Fuarı ve Zirvesi, Fatih

Bölgesel İstihdam Ofisi Ödül Töreni, Şişli

Hedef
A4H4 - Kentsel Tarımı Teşvik Etmek

■ TARIMI TEŞVİK

Bitkisel Üretimi ve Balıkçılığı Destekleme Faaliyetleri

Üretici / Kooperatiflere Destek Faaliyetleri

Çiftçilerimizin üretmiş oldukları ürünleri aracısız olarak doğrudan tüketici ile buluşturması için ilk olarak Tarihî Kadıköy Salı Pazarında Üretici ve Kooperatif Pazarı, daha sonra Avrupa Yakası Beşiktaş Ulus Pazarında da Üretici ve Kooperatif Pazarı kurulmuştur. 333 üretici ve 97 kooperatif bu pazarlara kayıt olmuş ve yıl içerisinde pazarlarda ürünleri satışa sunmaları sağlanmıştır.

Kooperatiflere Protokol Kapsamında Makine Desteği:

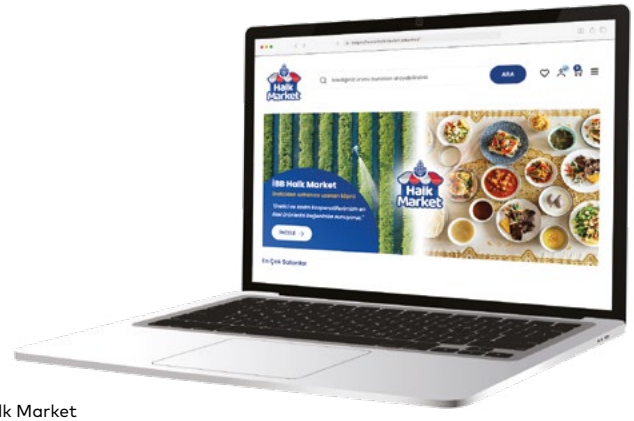
Yıl içinde Çatalca Ziraat Odasına 2 adet katı gübre atma römorku, 2 adet tohum temizleme ve ilaçlama makinesi, 1 adet çift kıyım ot ve silaj biçme makinesi, 2 adet sıkmalı çayır ve yonca biçme makinesi, 1 adet şaftlı helezon, 1 adet hektolitre ve nemölçer, Büyükçekmece Ziraat Odasına ise 2 adet pulluk, 1 adet rototil, 1 adet diskaro,1 adet pnömatik ekim mibzeri, 1 adet tohum temizleme ve ilaçlama makinesi, 2 adet katı gübre atma römorku, 1 adet tahıl aktarma helezonu, 1 adet pülverizatör teslim edilmiştir. Ayrıca yıl içinde Göçbeyli Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile iş birliği protokolü kapsamında demonstrasyon serası inşaatı bitmiş ve teslim edilmiştir.

Kooperatiflere Makine Desteği, Büyükçekmece

İBB Halk Market Gıda Ürünleri Satış Hizmetleri (E-Ticaret)

İBB Halk Market e-ticaret projesi, çiftçilerimize ortağı oldukları kooperatifler vasıtasıyla ürünlerinin pazarlanması konusunda destek olunması için başlatılmıştır. İBB Halk Market e-ticaret projesinin hedef kitlesi; kooperatif ortağı çiftçilerin ürettikleri ürünleri aracısız olarak almak, kooperatifleri desteklemek, aldıkları ürünleri güven duyarak tüketmek isteyen tüketicilerdir. İBB Halk Market'te, ülkemizin dört bir yanındaki üreticilerin ve kadın kooperatiflerinin ürettiği yöresel ürünleri satışa sunulmaktadır.
İBB Halk Market'te hali hazırda 57 kooperatifin 800'den fazla ürünü yer almaktadır. Temel gıda ürünlerinden kahvaltılık ürünlerine, atıştırmalıklardan içeceklere, kozmetik ürünlerinden zeytinyağa kadar farklı çeşitlerde ürünler mevcuttur. İBB Halk Market'ten yapılan alışverişlerin teslimatı, adrese teslim veya Gel-Al seçeneği ile yapılmaktadır. İBB Halk Market'te kooperatif sayısı ve ürün çeşidinin artırılması için çalışmalarımız devam etmektedir.

Halk Market

Yerli Tohum Çalışmaları

Yerli Tohum çalışmaları kapsamında 2021 yılında Silivri ve Çatalca ilçelerinde başlayan deneme ekimlerine yıl içinde Silivri, Çatalca, Arnavutköy ve Beykoz ilçelerinde devam edilerek, 488 dekar alanda ekim ve 428 dekar alanda hasat yapılmıştır.

Tablo 9. Deneme Ekimi Yapılan Alan (Dekar)

	2019	2020	2021	2022	2023
Ekim	137	25	242	471	488

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Fide Desteği

İstanbul'da bulunan tarım alanlarının tekrar üretime kazandırılması ve geçimini tarımdan kazanan çiftçilerin desteklenmesi amacı ile yıl içinde 4.000 çiftimize yaklaşık 15,2 milyon adet sebze fidesi, desteği verilmiştir.

Tablo 10. Fide Desteği (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Yazlık Sebze Fidesi	-	3.474.363	4.111.076	4.777.764	6.009.166
Kışlık Sebze Fidesi	-	-	4.428.600	7.830.600	9.197.700

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Fide Desteği, Çatalca

Tohum Desteği

İstanbul'da bulunan tarım alanlarının tekrar üretime kazandırılması ve geçimini tarımdan kazanan çiftçilerin desteklenmesi amacı ile yıl içinde 1.788 torba silajlık mısır tohumu, 1.197.830 kg. yem bitkisi (Arpa-Yulaf), 3.018 torba yağlık ayçiçeği tohumu desteği verilmiştir.

Tablo 11. Tohum Desteği

	2019	2020	2021	2022	2023
Ayçiçeği (Torba)	-	-	-	2.540	3.018
Silajlık Mısır (Torba)	-	-	1.175	1.042	1.788
Buğday (Kg)	-	-	-	1.548.375	-
Yem Bitkileri (Kg)	-	-	-	-	1.197.830

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tohum Desteği, Büyükçekmece

Gübre, Damla Sulama Hortumu ve Malç Naylonu Desteği

İstanbul'da bulunan tarım alanlarının tekrar üretime kazandırılması ve geçimini tarımdan kazanan çiftçilerin desteklenmesi amacı ile yıl içinde 1.495.000 metre malç naylonu ve toplam 222.650 kg gübre desteği verilmiştir.

Tablo 12. Gübre, Damla Sulama Hortumu ve Malç Naylonu Desteği

	2019	2020	2021	2022	2023
Granül Gübre(kg)	-	-	-	59.100	175.100
Damla Sulama Gübre(kg)	-	-	--	26.150	47.550
Malç Naylonu(Metre)	-	-	-	-	1.495.000
Damla Sulama Hortumu(Metre)	-	-	-	361.600	-

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Gübre Desteği, Pendik

Çiftçi Eğitimleri

Yıl içerisinde Gıda İzleme Sistemi Tanıtım Eğitimi, Uygulamalı Temel Bilgi Teknolojileri Eğitimi, Dijital Pazarlama Eğitimi, Gıda Güvenliği ve Gıda Kalitesinin Önemi Eğitimi, Sebze Yetiştirme Teknikleri ve Hastalıklarla Mücadele Eğitimleri kapsamında 550 çiftçimize eğitim verilmiştir.

Toprak ve Su Analizi Faaliyetleri

Çiftçilerimizin Gübre israfının önüne geçmek ve topraklarımızı korumak için yıl içinde 120 adet toprak analizi ve sağlıklı besin üretiminde sulama suyunun kalite kontrolü için yıl içinde 40 adet sulama suyu analizi yapılmıştır.

Zararlılarla Mücadele Faaliyetleri

Seralarda pestisit kullanımını azaltmak amacıyla pilot uygulama olarak başlatılan çalışma kapsamında, biyoteknik mücadele araçlarından yapışkan tuzak dağıtımı yapılmıştır. Çiftçilerimizin olumlu dönüşleri sonucunda, yıl içerisinde sarı yapışkan tuzak dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Çiftçilere Mazot Desteği

ÇKS belgesine sahip çiftçilerimizin üretim maliyetlerini düşürmek için yıl içinde 308.603 litre mazot dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Çiftçilere Mazot Desteği, Çatalca

Hayvancılığı Destekleme Faaliyetleri

Yetiştiricilere Yem Desteği

Hayvancılığı destekleme kapsamında İstanbul İli genelinde hayvan yetiştiriciliği yapan üreticilerimize yem desteği verilmektedir. Yıl içerisinde, İstanbul İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği üyelerinden 738 üreticiye 1.104 ton kuzu besi yemi, İstanbul İli Damızlık Sığır ve Manda Yetiştiricileri Birliği üyelerinden 1.131 üreticiye de 1.640 ton süt yemi desteği verilmiştir.

Ayrıca İstanbul genelinde arı yetiştiriciliği yapan 583 üreticiye 69.690 kg arı yemi dağıtımı yapılmıştır.

Arı Yemi Desteği, Başakşehir

Kuzu Besi Yemi Desteği, Silivri

Sığır Süt Yemi Desteği, Çatalca

Su Ürünlerini Destekleme Faaliyetleri

Küçük Ölçekli Balıkçılar için Tekne Bakım Desteği

Yıl içinde İstanbul genelinde ve Adalar ilçesinde 12 metrenin altındaki küçük ölçekli 1.321 balıkçı teknesine tekne bakım malzemeleri (epoksi macun, antifouling boya ve beyaz yağlıboya) ve su geçirmez yağmurluk ve çizme desteği verilmiştir.

Küçük Ölçekli Balıkçılara Destek, Beykoz

Su Ürünleri Tespit ve Kontrol Faaliyetleri

Gürpınar Su Ürünleri Hali'nde su ürünlerinin tespit ve kontrol işlemleri yapılmaktadır. Tesise, deniz veya kara yolu ile gelen su ürünleri ile ilgili bilgiler kayıt altına alındıktan sonra komisyoncular için belirlenen mezat alanında tüm su ürünleri sergilenmektedir. Sergilenen ürünlerin sınıflandırması (kalite ve kalibre yönünden) ve tespit işleminin ardından ürünler açık arttırma usulü yapılan mezat işlemi ile satışa sunulmaktadır. Su Ürünleri Hali bünyesinde taze ürünler, donmuş ürünler, ithal ürünler, yetiştiriciliği yapılan ürünler ve balık dışında tesise giriş yapan diğer su ürünleri olmak üzere beş kategoride su ürünleri satışı yapılmaktadır.

Su Ürünleri Tespit ve Kontrol Faaliyetleri, Güngören

İSTANBUL Başardı

6 PAYLAŞAN İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

PAYLAŞAN İSTANBUL

Amaç

A5. Sosyal İhtiyaçları Eşit ve Kapsayıcı Bir Şekilde Karşılayarak Paylaşan Bir Şehir Oluşturmak

A5H1. Sosyal Destek Hizmetinin Çeşitliliğini, Etkinliğini, Verimliliğini Geliştirmek ve Kapsayıcılığını Artırmak

A5H2. Eşit Haklara Ulaşamayan Toplumsal Gruplara Yönelik Hizmetleri Geliştirmek

A5H3. Cenaze Hizmetlerini Kapsayıcı ve Etkin Şekilde Yürütmek

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak sahip olduğumuz ilkeleri göz önünde bulundurarak tüm vatandaşları güçlendiren, kalıcı çözüm üretebilmelerine katkı sağlayan, toplumsal dayanışmayı güçlendiren ve böylece sosyal destek sistemine daha az ihtiyaç duydukları mutlu İstanbullular olabilmelerini önceleyen bir anlayışla sosyal destek hizmetlerimizi etkinleştirmek amacıyla sosyal hizmetlere yönelik faaliyetlerimizi gerçekleştirmekteyiz.

Ayni ve nakdi sosyal destek hizmetleri kapsamında; sosyal destek İstanbul Kart, nakdi destek, Sen Oku Diye eğitim desteği, eğitim seti desteği, beslenme desteği, ev eşyası, Halk Süt, Genç Üniversiteli desteği, gıda ve hijyen kolisi, hijyen desteği, Mahalle Evleri, evlilik desteği, yenidoğan destek paketi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Kadın ve aileye yönelik ise; İstanbul Bebek, kadın danışma birimi, kadın destek hattı, kadın dayanışma evi, İBB Kadın faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Sosyal dayanışma kampanyaları kapsamında Askıda Fatura, Askıda Aile Destek paketi, Askıda Anne-Bebek Destek paketi, Askıda Eğitim Destek paketi, Kurban Bağışı ile Ulaşım Destek paketi hizmetleri sunulmaktadır.

Engellilere yönelik hizmetlerde psikolojik destek, rehabilitasyon, medikal destek, eğitim, farkındalık ve ulaşım hizmetlerini kapsayan, hak temelli ve bütüncül bir yaklaşım benimsenmektedir. Engellilere yönelik merkezler kapsamında eğitim merkezleri, kamplar, irtibat büroları ve çocuklar uzmanlar eşliğinde kaliteli vakit geçirirken ailelere dinlenme olanağı tanıması niteliğiyle bir ilk olan Kısa Mola'ya kadar çok sayıda ve çeşitli bir yapıda hizmet verilmektedir. Engelli yurttaşların konum bilgisini esas alarak altyapı çalışmalarının, hizmetlerin, acil durumlarda alınacak aksiyonların veriye dayalı biçimde hayata geçirilmesini ve engelli bireylerin belediye hizmetlerine erişimini iyileştirmeyi hedefleyen ve alanında ilk olan kapasite güçlendirme projeleri hayata geçirilmiştir.

Sosyal Uyum Destek Merkezleriyle (SUDEM) bağımlı bireyler ve yakınlarına yönelik; koruyucu, önleyici ve rehabilite edici hizmetler sunulmaktadır.

Gençlerimiz başta olmak üzere tüm halkımızın bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimine yönelik kültürel, sosyal, sanatsal ve sportif etkinlikler düzenlenmekte, bunların yanı sıra eğitimler, seminerler ve organizasyonlarla birlikte genç ve dinamik toplumumuzun bilinçlenmesine ve katılımcı olarak sosyal hayatta yer almasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Çocuk ve gençlere yönelik; Gençlik Ofisi, Çocuk meclisi, yükseköğrenim öğrenci yurtları, kariyer eğitim günleri, tercih danışma merkezleri, sinebüs ve bilim otobüsü etkinlikleri, Çocuk Hakları Birimi, İBB Çocuk, Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezleri, İBB Çocuk Online Oyun Grubu, Yuvamız İstanbul Dergisi, İBB Çocuk Anne - Baba Okulu gibi çok sayıda faaliyet yürütülmektedir.

Cenaze ve defin hizmetleri, ilk bakışta sosyal yaşam kalitesini artırmaya yönelik bir hizmet gibi algılanmıyor olsa da toplumun en temel ve hassas ihtiyaçlarının başında gelmektedir. Amaç cenaze hizmetlerini, vatandaşlar arasında hiçbir ayrım yapmadan en iyi şekilde yerine getirmek ve İstanbul halkını en üst düzeyde memnun etmektir. Bununla birlikte; mezarlıkların yeşil alan bakımı ve temizliği ile beraber yeni mezarlık alanlarının oluşturulması, parselasyonu ve peyzajı yapılmış düzenli mezarlık alanlarına kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Bu amaç altında 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Sosyal Destek Hizmetinin Çeşitliliğini, Etkinliğini, Verimliliğini Geliştirmek ve Kapsayıcılığını Artırmak	20.972.577.237
Eşit Haklara Ulaşamayan Toplumsal Gruplara Yönelik Hizmetleri Geliştirmek	2.371.674.854
Cenaze Hizmetlerini Kapsayıcı ve Etkin Şekilde Yürütmek	2.135.446.136

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup, genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Hedef

A5H1 - Sosyal Destek Hizmetinin Çeşitliliğini, Etkinliğini, Verimliliğini Geliştirmek ve Kapsayıcılığını Artırmak

SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Ayni ve Nakdi Sosyal Destek Hizmetleri

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ikamet eden bireylerin sosyal ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerin çeşitlendirilmesi, sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi ve mevcut sosyal destek yatırımlarının günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde geliştirilmesi adına yeni faaliyet ve projeler üretilmektedir. Bu kapsamda İstanbul'da ikamet eden, ihtiyaç sahibi hanelerin sosyoekonomik durumları, meslek elemanları tarafından yapılan sosyal incelemelerin ardından hane halkı beyanlarının resmi olarak belgelendirilmesi neticesinde değerlendirilmektedir. Başvuruları üzerine ihtiyaç durumu tespit edilen hanelere uygun sosyal hizmet modeli belirlenerek destek olunmaktadır. Sosyal İşler ve Yardım Esasları Yönetmeliği kapsamında; Nakdi Destek, Sosyal Destek İstanbulkart, Halk Süt Desteği, Eşya Desteği, Yenidoğan Destek Paketi, Beslenme Desteği, Hijyen Desteği, Evlilik Desteği, Gıda-Hijyen Kolisi Desteği ve Genç Üniversiteli Desteği sunulmaktadır. Ayrıca, Eğitim Yardımı Yönetmeliği kapsamında ise Sen Oku Diye Eğitim Desteği sağlanmaktadır.

Sosyal Destek İstanbulkart

Sosyal Destek Amaçlı Tek Seferlik ve Düzenli Nakdi Destek

Sosyal Destek Amaçlı Tek Seferlik ve Düzenli Nakdi Destekler kapsamında değişen sosyal ve ekonomik koşullar karşısında farklı dezavantajlı grupları önceleyen Karakış Desteği, Ramazan Ayı Desteği, Yaşlı Sanatçılar Desteği, Kadın Sığınma Evi Desteği ve Deprem Desteği yer almaktadır. Ayrıca akut durumlarda yaşanan mağduriyete yönelik düzenli ve tek seferlik nakdi destekler ve kış aylarında evsizlere yönelik ilaç, tedavi, barınma hizmetleri de bu hizmet kapsamında sunulmaktadır. Yıl içerisinde toplamda 353.864 haneye çeşitli nakdi destekler sunulmuştur.

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Sosyal Destek Amaçlı Tek Seferlik ve Düzenli Nakdi Destek	Hane	83.087	45.673	125.490	124.927	353.864
Sosyal Destek İstanbulkart	Hane	175.855	223.325	206.813	222.265	231.354
Sen Oku Diye Eğitim Desteği	Öğrenci	91.458	78.797	80.166	82.942	83.162
Yoksul Sevk Kapsamında Gönderilen Sayısı	Kişi	7.849	4.496	7.655	4.881	5.769
Eşya Desteği	Hane	6.483	815	520	1.976	1.501
Halk Süt Desteği	Çocuk	85.961	117.699	124.015	139.556	156.322
Beslenme Desteği	Adet	-	-	-	-	823.000
Evlilik Desteği	Çift	-	-	-	-	8.682
Hijyen Desteği	Adet	-	-	-	-	136.719
Gıda - Hijyen Kolisi Desteği	Adet	-	601.907	262.838	169.651	147.250
Anne Kart	Kişi	-	122.486	256.986	397.067	614.000
Yenidoğan Destek Paketi	Adet	-	-	3.138	6.819	14.989

Kaynak: Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Zabıta Dairesi Başkanlığı, Ulaşım Dairesi Başkanlığı, 2023

Sosyal Destek İstanbulkart ile Düzenli Nakdi Destek

Sosyoekonomik olarak yoksunluk içerisinde bulunup temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken hanelere Sosyal Destek İstanbulkart ile periyodik olarak nakdi destek sağlanmakta olup söz konusu hizmetin içerisinde Halk Ekmek ve Bebe Bisküvisi Desteği de yer almaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 231.354 haneye Sosyal Destek İstanbulkart Desteği sunulmuştur.

Eşya Desteği

Sosyal inceleme neticesinde ihtiyaç durumu tespit edilen hanelerin temel fiziki gereksinimlerini karşılayabilmeleri amacıyla yıl içinde 1.501 haneye Eşya Desteği sunulmuş olup söz konusu eşyalar yalnızca satın alma yöntemiyle verilmektedir.

Halk Süt Desteği

Her çocuğun hayata eşit fırsatlarla başlamayı hak ettiği ön kabulünden hareketle faaliyete geçirilen Halk Süt Desteği ile çocuklara süt içme alışkanlığı kazandırmak, dengeli beslenme yolu ile kemik, diş ve beyin gelişimine destek olmak amaçlanmıştır. Bu kapsamda sosyal ve ekonomik destek alan hanelerin 3-6 yaş grubu çocuklarına 1 çocuk için ayda 8 litre, 2 çocuk için 12 litre, 3 çocuk ve üzeri için 16 litre olarak dağıtım yapılmaktadır. Halk Süt Desteği kapsamında yıl içinde 156.322 tekil çocuğa ücretsiz süt ulaştırılmıştır. Ayrıca Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezleri (ÇEM), İstanbul Aile Danışmanlık Merkezleri (İSADEM), Mahalle Evleri, İBB Kadın ve belirlenen İBB etkinliklerinde olmak üzere toplam 371.790 paket Halk Sütün dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Sen Oku Diye Eğitim Desteği

İstanbul'daki ilkokul, ortaokul, lise ve iyileştirme merkezlerinde eğitim ve öğrenim gören engelli, şehit çocuğu veya ebeveyn kaybı yaşamış öğrencilerin tamamına durumlarını belgelemek koşuluyla yılda bir kereye mahsus 750 TL nakdi destek sunulmaktadır. Yıl içinde 83.162 öğrenci Sen Oku Diye Eğitim Desteği almaya hak kazanmıştır.

Yenidoğan Destek Paketi

Yenidoğan bebeği bulunan ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken haneleri desteklemek amacıyla oluşturulan Yenidoğan Destek Paketinde bezinden kıyafetine, bakım malzemelerinden beşiğine kadar bir bebeğin ihtiyaç duyacağı malzemeler yer almaktadır. 2023 yılında 14.989 adet Yenidoğan Destek Paketi ile ihtiyaç sahibi hanelere destek olunmuştur.

Genç Üniversiteli Desteği

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sosyal İşler ve Yardım Esasları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, kendisi veya ailesi İstanbul'da ikamet eden ön lisans, lisans, yüksek lisans veya doktora öğrencileri ve/veya ailelerinin sosyoekonomik durumu değerlendirilerek nakdi destekte bulunulmaktadır. Bu destek kapsamında belirlenen periyotlarda her öğrenciye toplamda 7.500 TL nakdi destek sağlanmaktadır. Cumhuriyetin 100. yılında 100.000 üniversite öğrencisi Genç Üniversiteli Desteği almaya hak kazanmıştır.

Gıda - Hijyen Kolisi Desteği

Beslenmenin temel bir hak olduğu bilinciyle, sosyal ve ekonomik yönden güçlük çeken hanelerin gıdaya erişimlerinin desteklenmesi amacıyla Gıda-Hijyen Kolisi Desteği sunulmaktadır. 2023 yılında 12 çeşit temel tüketim ürünü ile hazırlanan 147.250 adet gıda kolisinin dağıtımı yapılmıştır.

Eğitim Seti Desteği

Ailelere destek olmak, öğrencileri motive etmek ve başarılarına katkı sağlamak amacıyla her eğitim öğretim yılında ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine eğitim seti desteği sağlanmaktadır.
2023 yılında yapılan kırtasiye desteği kapsamında İstanbul Valiliği - İl Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliği ile belirlenen okullara dağıtım yapılmıştır. Setlerde sırt çantası ile birlikte kareli ve çizgili defterler, resim defteri, kuru ve pastel boyalar, kalem çeşitleri, silgi, kalemtıraş, yapıştırıcılar, cetvel ve bu malzemeleri koyabilecekleri dosya bulunmaktadır. Destek kapsamında 2023 yılında 39 ilçede 43.038 adet eğitim seti dağıtımı yapılmıştır.

Eşya Desteği

Eğitim Seti Desteği

Halk Bakkal

İstanbul Büyükşehir Belediyesi vatandaşların yanında olduğu gibi bakkalların da yanında olmayı öncelik edinmiştir. Bu kapsamda hem bakkalların hem de ihtiyaç sahibi vatandaşların hayatını kolaylaştıracak olan "Halk Bakkal Projesi" hayata geçirilmiştir. Proje kapsamında sadece zincir marketlerde kullanılabilen Sosyal Kartlar artık Halk Bakkal sistemine dahil olan tüm bakkallarda da geçerli olacaktır.
Yıl içerisinde tabela ve sticker süreci tamamlanan bakkal sayısı 1.087 olmuştur.

Kent Lokantaları

2023 yılında yeni hizmete açtığımız 4 adet Kent Lokantası ile Kent Lokantası sayımız toplamda 9 olmuştur. 2023 yılı itibariyle 1.845 m²'lik alana kurulu, 575 kişi kapasiteli, 9 adet Kent Lokantamızda, 83 personelle toplam 1.611.590 kişiye hizmet verilmiştir.

Tablo 3. Kent Lokantaları

İlçesi	Kent Lokantası Adı	Hizmete Alınış Yılı	Kullanım Alanı (m²)	Kapasite (Kişi)
Avcılar	Avcılar	2023	320	80
Bağcılar	Bağcılar	2022	200	70
Fatih	Çapa	2022	240	70
Fatih	Sultanahmet	2023	150	60
Küçükçekmece	Küçükçekmece	2023	240	70
Sarıyer	Hisarüstü	2023	150	45
Sultanbeyli	Sultanbeyli	2022	260	70
Ümraniye	Ümraniye	2022	125	40
Üsküdar	Üsküdar	2022	160	70

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Sultanahmet Kent Lokantası

Yoksul Sevk Hizmeti

Askerlik görevini yapma, öğrenci olma ve İstanbul'a iş bulma ve tedavi olma maksadıyla gelmiş olan ancak kalacak yeri ve memleketine dönecek maddi imkânı bulunmayan vatandaşların otobüs bileti temin edilmek sureti ile memleketlerine geri dönmeleri sağlanmaktadır.

Evlilik Desteği

Sosyal ve ekonomik olarak desteklenmeye ihtiyaç duyan evlilik hazırlığındaki çiftlerin, yeni bir düzen kurma süreçlerinde finansal olarak zorlanma durumları göz önünde bulundurularak Evlilik Desteği hayata geçirilmiştir. Bu destek kapsamında her bir çifte tek seferlik 7.000 TL nakdi destek sağlanmakta olup Evlilik Desteği ile yıl içerisinde 8.682 çifte nakdi destek sunulmuştur.

Geçici Barınma Merkezi

Barınma hakkının temel bir insan hakkı olduğunun bilinciyle hizmette kapsayıcılığın artırılması amacıyla ilki Bayrampaşa'da açılan Geçici Barınma Merkezi ile hizmetler çeşitlendirilmiştir. Bu kapsamda yıl içerisinde temel ihtiyaçlarını gidermekte güçlük çeken ve belirli nedenler ile kalacak yeri olmayan 1.223 bireye barınma, giyim, beslenme, psikososyal destek, kişisel hijyen vb. ihtiyaçların giderilmesi amacıyla 7.461 hizmet sunulmuştur.

Hijyen Desteği

Regl yoksulluğu ile mücadele kapsamında hijyenik ped satın alabilmenin bir lüks değil temel sağlığa ilişkin bir ihtiyaç olması nedeniyle kadın sağlığının desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yıl içerisinde 136.719 adet hijyenik pedin dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Beslenme Desteği

Eğitim hayatına devam eden öğrencilerin hem beslenme hakkını güvence altına almak, hem de çocukların bilişsel ve bedensel bütünlüğünü desteklemek amacıyla 2023 yılında Beslenme Desteği hayata geçirilmiştir. Sosyoekonomik dezavantajların bulunduğu mahallelerde okulların çevresinde belirlenen dağıtım noktalarında 823.000 adet Beslenme Desteği dağıtımı yapılmıştır.

Beslenme Desteği

İl Dışı Afet Bölgelerine Yapılan Faaliyetler

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen coğrafyamızın son yüzyılda yaşadığı en büyük felaketlerden olan Kahramanmaraş depremleri sonrasında AKOM koordinasyonunda bölgede çalışmalara katılmak üzere "İBB Acil Durum ve Afet Müdahale Planı"nda görevli birimlerden ekipler kurularak deprem bölgesine sevk edilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin AFAD tarafından Hatay iliyle eşleştirilmesinin ardından bölgeye ilk ulaşan İBB arama kurtarma ekipleri ile çalışmalara başlanmıştır. Bölgeye intikal eden diğer ekipler, iş makineleri ve hizmet araçlarıyla bölgede ivedi olarak geçici barınma alanları oluşturmuş ve depremzedelere acil sağlık ve yemek hizmeti verilmeye başlanmıştır. Altyapı iyileştirmeden sosyal hizmet çalışmalarına, sağlık hizmetlerinden kent temizlik çalışmalarına bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli alanlarda hizmetler verilmiştir. Bu süreçte dönüşümlü olarak yaklaşık 10 bin personel ile 2 bin araç ve iş makinesi bölgede görev almıştır.

Arama kurtarma, yangın söndürme ve acil durumlara müdahale hizmetleri kapsamında; Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli 7.7 büyüklüğünde ve Elbistan merkezli 7.6 büyüklüğünde depremlerinin olduğu 6 Şubat'ta, saat 19.00'da İstanbul İtfaiyesinin ilk arama kurtarma ekibi Hatay'da enkaz alanına ulaşmış ve arama kurtarma çalışmalarına başlamıştır. Ekipler arama kurtarma çalışmalarının yanısıra bölgede yangın söndürme çalışmalarına da destek vermiştir. Ayrıca, İSKİ ve iştirak şirketlerinin arama kurtarma ekipleri bölgede arama kurtarma çalışmaları yürütmüş, 112 Hızır Acil ekibi tarafından enkazdan çıkarılan yaralılara, acil durum vakalarına ve sahada görevli personele acil sağlık hizmeti sunulmuştur. İBB'nin diğer birimleri ise arama kurtarma ekiplerine iş makineleri, aydınlatma üniteleri, ses ölçüm cihazları ve personel desteği sağlamıştır. İBB arama kurtarma ekipleri tarafından toplam 561 vatandaş canlı olarak enkaz altından kurtarılmıştır. (502 İtfaiye, 25 İSKİ, 34 İştirak ekipleri)

Sağlık ve vektörle mücadele hizmetleri kapsamında; depremin hemen ardından ihtiyaçları hızlıca tespit ederek ilaçlar ve tıbbi malzemeler ile bölgeye giden sağlık ekipleri bölgede depremzedelere mobil sağlık hizmeti, yerinde sağlık hizmeti ve diş sağlığı hizmeti vermiştir. Bölgeye gönderilen Orhangazi Feribotu içerisinde oluşturulan revirde, 3 poliklinik, 1 eczane, pansuman odası, 11 hasta yataklı müşahede alanında hizmet verilmiştir. Samandağ'da depremzedelere mobil röntgen ve mobil laboratuvar araçları ile hizmet verilmiştir. Antakya Merkez Yerleşkesi, Belen Lojistik Merkezi, Orhangazi Feribotu ile devralınan Arsuz Sahra Hastanesi olmak üzere 4 ayrı noktada hizmet veren sağlık ekipleri yaklaşık 75 bin vatandaşa sağlık hizmeti vermiş, depremzedelere ilaç ve hijyen malzemesi vb. destekleri sağlamıştır.

Vektörle mücadele ekipleri bölgede halk sağlığının korunması amacıyla kemirgen ilaçlama çalışması, dezenfeksiyon, hamam böceği ilaçlaması çalışması yürütmüştür.

Geçici barınma, beslenme hizmetleri kapsamında; İBB birimleri tarafından deprem bölgesine çeşitli ebat ve türde 8.769 adet çadır gönderilmiştir. Bölgeye gönderilen konteyner ve çadırların bir kısmı ile Hatay merkez ve ilçelerinde geçici barınma alanları, çadır kentler kurulmuş; bir kısmı da depremzedelere dağıtılmıştır. Ayrıca Antakya'da 201'i konut ve 21'i ticari olmak üzere toplam 222 birimden

Hatay'a Giden Arama Kurtarma Ekibi

oluşan, yaklaşık 1.000 kişinin yaşayacağı 'KİPTAŞ Antakya Geçici Barınma Alanı" hizmete açılmış ve Hatay Büyükşehir Belediyesine devri yapılmıştır. İBB Boğaziçi Yönetim Ofisi tarafından KİPTAŞ Antakya Geçici Barınma Alanı'nın site yönetim faaliyetleri yürütülmekte, arızalar giderilmekte, hanelerin ihtiyaçları (yatak, battaniye, elektrikli soba, hijyen malzemesi vb.) tespit edilerek karşılanmaktadır. Hatay Büyükşehir Belediyesi ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği ile site içerisinde tahsis edilen alanlarda sağlık hizmeti, kreş hizmeti, psikolog, kuaför vb. hizmetler verilmektedir.

Depremin hemen ardından Park Bahçeler / Boğaziçi Yönetim ekiplerinin koordinasyonunda bölgeye götürülen konteyner wc ve duş, mobil wc, konteyner çamaşırhane, su depoları ile 12 farklı lokasyonda kurulan 223 kabin wc, 94 kabin duş, 6 çamaşır makinesi, 6 kurutma makinesi ile depremzedelere hizmet verilmiştir.

Lojistik Destek Merkezi ekipleri 7 Şubat tarihi itibarıyla bölgede sıcak yemek vermeye başlamıştır. Ekipler tarafından her gün 2 noktadan (Antakya'daki İBB Aşevi ve İskenderun'daki İETT Mobil Mutfağı) 3 öğün sıcak yemek üretimi yapılmış ve 5 noktadan (Antakya Merkez, Çadır Kent, Samandağ (kahvaltı), İskenderun, Mobilyacılar Sitesi) dağıtılmıştır. Mobil büfe ile görevlilere ve depremzedelere 20.00 ile 03.00 saatleri arasında kumanya, kek, çay, su, meyve suyu dağıtımı yapılmıştır. Ramazan ayı süresince Kırıkhan'da kurulan iftar çadırında iftar yemeği verilmiştir. Toplamda 1.625.480 kişiye yemek hizmeti, 230.500 kişiye mobil büfe hizmeti verilmiştir.

Su tankerleri ile geçici barınma alanlarına, kamu kurumları, seyyar wc ve duş depolarına, bölgedeki karavan depolarına, köy su depoları gibi ihtiyaç duyulan noktalara su temin edilmiştir.

Toplam 131 tır/kamyon pet şişe su, 81 tır/kamyon ekmek ve bisküvi bölgeye gönderilerek depremzedelere dağıtılmıştır.

Depremde hasar gören ve Hamidiye A.Ş. ekipleri tarafından onarılan Antakya'daki Kızıldağ Kaynak Suyu tesislerinde 10.04.2023 tarihi itibarıyla üretime başlanmıştır. Bölgenin su ihtiyacının yüzde 30'unu karşılayabilecek tesislerde üretimle birlikte İBB Lojistik Depoya su tedarik edilmiş, tankerlerle su dağıtımı yapılmıştır.

Zabıta ve Güvenlik Müdürlüğü ekipleri tarafından bölgede İBB tesisleri ve hizmet notlarında denetim ve 7/24 güvenlik hizmeti sunulmuştur.

Altyapı hasar tespit, iyileştirme, bakım ve onarım çalışmaları kapsamında; depremden hemen sonra bölgeye Yol Bakım, Ulaşım, Fen İşleri, İSKİ gibi çok farklı teknik birimden ekip ve ihtiyaçlar doğrultusunda çok sayıda çeşitli iş makinesi ve ekipman gönderilmiştir. Teknik ekip tarafından enkazdan dolayı ulaşımın sekteye uğradığı güzergâhların tespiti yapılmış, Karayolları Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak anayollarda enkaz kaldırma çalışmaları yürütülmüştür. İlk olarak bölgede yol düzenleme çalışmaları yürüten ve arama kurtarma ekiplerine destek veren yol bakım, ulaşım ve fen işleri vb. ekipler, daha sonra altyapı onarım, zemin hazırlama, altyapı kurulumu, konteyner kurma, enkaz kaldırma vb. işleri yürütmüştür.

İSKİ ekipleri, Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (HATSU) ekipleriyle koordineli olarak bölgede çalışmalarını yürütmüş, temiz su ve kanalizasyon altyapısı hasar tespiti ve onarımı çalışmalarına destek vermiştir. Ekipler kombine ve vidanjör araçları ile hatlarda temizlik çalışması yapmış, isale hatlarının rehabilitasyonu, enkaz kaldırma, jeneratörler ile mobil elektrik temini, isale çalışmalarına elektrik temini gibi işleri yürütmüştür. Antakya merkezinin içme suyu hatları CBS ortamına aktarılmış, içme suyu depolarına, AFAD'ın belirlediği çadır kentlere ve İBB Lojistik Merkezine (Eski Fuar Alanı Çadır Kenti) su bağlantısı yapılmıştır. Birçok çadır alanının içme suyu ve atık su bağlantıları yapılmış, mahallerdeki şebeke arızaları onarılarak su temini sağlanmıştır. Çeşitli noktalarda sokak çeşmesi imalatı yapılmış, mevcut arızalı çeşmeler aktif hale getirilmiştir.

Aynı zamanda İBB'nin teknik birimlerinden personeller depremden etkilenen çeşitli illerde Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında hasar tespit çalışmaları için, İGDAŞ ekipleri Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da doğalgaz altyapısı bakımı, onarımı ve gaz verme işleri için AFAD tarafından görevlendirilmiştir.

İletişim, aydınlatma, akaryakıt desteği hizmetleri kapsamında; depremde, elektrik ve iletişim altyapısının hasar görmesi nedeniyle İBB ekipleri bölgeye çok sayıda jeneratör, aydınlatma kulesi, telefonlar için şarj ünitesi ve akaryakıt tankeri göndermiştir. İlk olarak arama kurtarma ekipleri için jeneratörlerle aydınlatma ve ekipmanlar için enerji desteği verilmiştir. Aynı zamanda kurulan çadırkentlerin, lojistik merkezlerin jeneratörler ve aydınlatma kuleleri ile enerji ve aydınlatma ihtiyacı karşılanmıştır. Teknik ekipler, jeneratör kurulumu ve bakımı çalışmalarını sürdürmüş, daha sonra da çadırkentler, kamu kurumları, okullar

Hatay Merkez Şubat

İBB Kadın Etkinliği, AKOM Hatay

vb. noktalara enerji hatları çekilmiş, daimi enerji bağlantılarının yapılmasına destek vermiştir.
İBB ekipleri tarafından bölgeye yakıt tankerleriyle sürekli yakıt ikmali yapılmış, jeneratörlerin yakıt ihtiyacının karşılanmasının yanı sıra bölgede çalışan araç ve iş makinelerine yakıt desteği sağlanmıştır.

Bilgi İşlem ve İSTELKOM ekipleri, bölgede hasar tespiti ve uydu internet kurulumu yaparak arızalara müdahale etmiştir. Uydudan sağlanan internet ile Hatay'da 42'si sabit, 10'u mobil erişim noktasında, sahra hastanesi, bölgedeki İBB lojistik merkezleri, çadır alanları, şehir hastanesi, askeri toplanma alanı gibi lokasyonda; Malatya'da 10 sabit erişim noktasında, çadır ve konteyner alanları gibi lokasyonlarda İBB WiFi hizmeti verilmiştir.
Bölgeye götürülen mobil uydu telefonları ve telsizler ile ekiplerin iletişim ihtiyaçlarına destek verilmiştir. Deprem bölgesinde elektriklerin olmadığı ihtiyaç noktalarında (çadır alanları, lojistik merkezleri vb.) 46 şarj ünitesi ile ekiplerin ve depremzedelerin telefonlarına şarj hizmeti verilmiştir.

Sosyal yardım ve sosyal hizmet çalışmaları kapsamında; deprem sonrası bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenen ve İBB ile İstanbulluların desteğiyle temin edilen yardım malzemeleri ve ekipmanlar İstanbul Yenikapı ve Kartal ana lojistik merkezlerinden deprem bölgelerine 704 tır/ kamyon ile gönderilmiştir. Deprem bölgesine toplam 782.277 adet (Hatay'a 698.332 adet, diğer illere 83.945 adet) insani yardım kolisi (gıda, hijyen, sağlık, giysi, çadır, elektronik eşya, ısıtıcı, battaniye vb. temel ihtiyaç ürünleri) gönderilmiştir. Gönderilen yardımlar deprem bölgesinde Sosyal Hizmetler ekiplerinin koordinasyonunda, Halkla İlişkiler mobil çözüm noktalarından ve vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda diğer birimlerden görevlendirilen destek personelleriyle birlikte şehir merkezinden kırsal alanlara, ulaşımın güç olduğu noktalara kadar mobil ekiplerle depremzedelere dağıtılmıştır. Ağaç A.Ş. ekipleri tarafından kamyonlar ile bölgeye yaklaşık 260 ton yakacak gönderilmiş, bölge halkına yakacak desteği verilmiştir. Park Bahçeler tarafından görevlendirilen personel, Oyun Hareketi Derneği'nden oyun kurucu personel ve 2 Oyun İstanbul aracı ile bölgeye giden ekip, Hayal Gücü Oyun Parkı (HOP) – seyyar oyun parkları ile bölgede her gün 2 farklı noktada çocuklara hizmet vermiştir. Ayrıca Yaban İstanbul aracıyla bölgeye giden oyun ekibi çocuklarla yapılandırılmamış oyun etkinlikleri düzenlemiştir. Bölgeye çocuklar için oyun grupları gönderilmiş, çadır kentler başta olmak üzere 12 noktaya çocuk parkı kurulmuş, 3 oyun alanına ise takviye oyun grupları kurulmuştur. İBB Gençlik ve Spor Müdürlüğü ekipleri tarafından bölgede LGS ve YKS öğrencilerine eğitim hizmeti verilmiştir. Kırsal bölgelerde hizmet veren Mobil Belnet aracı deprem sonrası Mobil Ders Atölyesine dönüştürülmüş ve ihtiyaç duyulan malzemeler ve kırtasiye setleriyle birlikte bölgeye intikal etmiştir. Bölgeye götürülen kırtasiye seti, çanta ve ders kaynakları öğrencilere dağıtılmış, Samandağ'da bulunan İBB Çadır Kentte ve İBB Afet Koordinasyon Merkezinde LGS ve YKS öğrencilerine eğitim verilmeye başlanmıştır. Çadır Ders Atölyesi kurulduktan sonra farklı köylere gidilerek eğitim hizmeti verilmiştir. Samandağ İBB Çadır Kentte 100 m²'lik bir alanda kurulumu tamamlanan Kıl Çadır Ders Atölyesinde, eğitmenler tarafından çadır kentte ve çevresinde yaşayan öğrencilere sınav hazırlıklarında destek verilmiştir. İskenderun limanına demirleyen Orhangazi Feribotu içerisindeki çocuk etkinlik merkezinde hizmet verilmiştir. Çocuk Hizmetleri Müdürlüğü tarafından Samandağ ilçesindeki Cumhuriyet, Sutaşı, Suphi Güzey yerleşkeleri ile Antakya ilçesindeki Yuvamız Antakya çocuk etkinlik merkezinde olmak üzere toplamda 5 adet kreşte, çocuklar için düzenlenen atölye çalışmaları, tiyatro, sinema ve kukla gösterileri ile hizmet verilmiştir. Gezici İBB Kadın (Mor Otobüs), Samandağ İBB Kadın ve Antakya İBB Kadın merkezlerinden hizmet verilmiştir. Samandağ Cumhuriyet Kadın Emeği Üretim Atöyesi'nde kadınlara 7-14 yaş grubuna yönelik sağlık, hijyen, beslenme vs. bilinçlendirme eğitimleri verilmiştir. Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü ekipleri İstanbul Gönüllüleri ile birlikte 2 adet 500 İG etkinlik otobüsüyle bölgede gezici kütüphane hizmeti vermiş, çocuklarla etkinlikler düzenlemiştir.

Bölgeye gönderilen tercümanlar ile yabancı yardım ekipleri ve vatandaşlara tercümanlık hizmeti verilmiştir. Hatay'da hizmet vermeye başlayan Bölgesel İstihdam Ofisi ile depremzedelere iş imkanının sağlanmasına ve özel sektör temsilcileriyle iş birliği yaparak üretimin yeniden canlanmasına destek verilmektedir.
11 Şubat'ta bölgeye Osmangazi ve Orhangazi feribotları gönderilmiştir. Bölgeye yardım malzemesi nakliyatı yapılan ve bölgedeki depremzedelerin tahliyesinde kullanılan Osmangazi Feribotu 15 Şubat'ta İstanbul'a dönmüştür.

Samandağ Konteyner Kent Kurulumu

Hatay Defne Lojistik Hizmet

İskenderun'da limana demirleyen Orhangazi Feribotu'nda depremzedelere 13 Şubat - 25 Mart tarihleri arasında konaklama, kreş ve sağlık hizmeti verilmiştir.
Tarımsal hizmetler, veterinerlik hizmeti, hayvanlara yem, mama dağıtımı hizmetleri kapsamında; depremden etkilenen çiftçilere destek olmak amacıyla Hatay Büyükşehir Belediyesi ile iş birliği yapılmıştır. Çevre illerden temin edilen 15 tır ile 390 ton büyükbaş hayvan yemi; 9.000 dekara ekilecek, 1 tır, 1500 torba silajlık mısır tohumu; 1.120 dekar alana ekilecek 200 bin adet salatalık tohumu, 400 bin adet kavun tohumu, 400 bin adet kabak tohumu Hatay Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Müdürlüğü koordinasyonunda Çiftçi Kayıt Sistemi üzerinden tespit edilen Hatay'lı çiftçilere dağıtılmıştır. Depremden hemen sonra bölgeye intikal eden veteriner hizmetleri ekibi, Hatay merkezde bulunan Sevgi parkında kurulan, ameliyat imkânı da bulunan klinikte veteriner hekimleri ile hayvanları tedavi etmiştir. Toplam 1.722 hasta havyanın muayene ve tedavisi yapılmış, 23 acil ameliyat gerçekleştirilmiştir. Ayrıca hayvanlara iç parazit, dış parazit uygulaması yapılmıştır. Bölgede sahipsiz hayvanlar için besleme noktaları oluşturulmuş ve mama dağıtımları yapılmış, depremzedelere evcil hayvanları için mama desteği, taşıma çantası desteği verilmiştir.

Ulaşım, tahliye, nakliye, vinç, çekici hizmetleri kapsamında; deprem sonrası ihtiyaçlar doğrultusunda bölgeye havayolu, karayolu, demiryolu ve denizyolu ile ihtiyaçlar doğrultusunda yardım ekipleri, iş makineleri, ekipmanlar, çadır, konteyner, sağlık, gıda vb. çeşitli yardım malzemeleri gönderilmiştir. Yaklaşık 2 bin adet iş makinesi, otobüs, kamyonet, binek vb. araç bölgeye gönderilmiş, ayrıca yaklaşık bin adet tır ve kamyon ile yardım malzemesi sevk edilmiştir. Bölgeye ilk olarak gönderilen motorize ekipler ve arazi tipi araçlarla ve kamyonetlerle arama kurtarma ekiplerinin, yardım malzemelerinin ulaşım imkanı kısıtlı olan ücra noktalara kadar sevki sağlanmıştır. Mobil çözüm noktalarına gelen talepler, depremzedelerin doğrudan talepleri doğrultusunda sahra hastanesine, otogar vb. noktalara ulaşımına destek verilmiştir. Yardım ekiplerinin şehir içi ve şehir dışı ulaşım ihtiyacını karşılamak üzere yolcu otobüsleri, yerinde çözüm araçlarıyla bölgede hizmet verilmiştir. İstanbul'a gidecek depremzedelerin nakil çalışmalarına destek verilmiş, bölgede çalışmalarını tamamlayan İBB personelinin de İstanbul'a dönüşü sağlanmıştır. Bölgeye gönderilen Osmangazi ve Orhangazi feribotları ile bölgeye 4 tır, 1 kamyon, 3 hizmet aracı, 1 AKOM komuta aracı ve yardım malzemeleri nakliyatı yapılmıştır. 13 Şubat'ta 514 yolcu, 13 araç ile İskenderun'dan kalkan feribot limanlara uğrayarak (Mersin, Antalya, İzmir, İstanbul) depremzedelerin tahliyesini gerçekleştirmiştir. Bölgede tırlar ile iş makinelerinin, konteynerlerin nakli sağlanmış, vinçler ile malzeme indirme, seyyar tuvalet, konteyner kurma vb. işleri yürütülmüş, çekici araçlar ile hasar gören araçlar taşınmıştır.

Kent temizliği hizmetleri kapsamında; Atık Yönetimi / İSTAÇ ekibi tarafından Hatay Büyükşehir Belediyesi ekipleri ile koordineli olarak 4 ilçede kamu alanları, hastane, otogar, kaymakamlık, yardım noktaları, barınma alanları, arama kurtarma yapılan alanlar, meydanlar gibi nüfusun yoğun olduğu alanlarda mekanik yıkama ve süpürme araçları ve elle süpürme ekipleri tarafından temizlik hizmeti verilmiştir. Hatay'ın 9 ilçesinde oluşan atıklar için hizmet veren atık aktarma istasyonları ve depolama sahasının işletilmesi İSTAÇ A.Ş. tarafından yapılmıştır.

Defin hizmetleri kapsamında; imam ve gassalların olduğu ekip bölgeye götürdüğü seyyar gasilhane, cenaze nakil ambulansı ve malzemeler ile bölgede cenaze hizmetlerine destek vermiştir. Ayrıca gasil hizmetleri, yabancı uyrukluların cenaze işlerinde tercümanlık, cenaze takip ve kontrol işlerinin yürütülmesi gibi hizmetler yürütülmüştür.
Hatay'ın iyileşme ve yeniden yapılanması sürecinde Hatay Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlıkları iş birliğiyle tüm paydaşların katılımına açık olarak Hatay Planlama Merkezi hayata geçirilmiş ve Merkez, İstanbul Planlama Ajansı kampüsü ve Hatay Expo alanı içerisinde olmak üzere iki ayrı alanda çalışmalarına başlamıştır. 2023 yılı içerisinde İstanbul Ofisi Planlama üst başlığı altında; planlama, kamu yönetimi ve hukuk, ekonomi, mühendislik, mimari ve tasarım, kültürel miras ve koruma, ulaşım ve lojistik, yer bilim ve toplumsal yapı olmak üzere 9 konu başlığında çalışmalarını ve araştırmalarını gerçekleştirmiştir. Çalışmalarla öncelikli sorun ve ihtiyaçlar tespit edilmiş, bu doğrultuda 41 sorun ortaya konulmuş ve bu sorunların sebep olabileceği riskler tanımlanmıştır. Hatay Planlama Merkezi yapılanmasının Hatay Büyükşehir Belediyesinin öncülüğünde ve yerel aktörlerin plan süreçlerine katılımı ile devamlılığının sağlanarak kurumsallaşması hedeflenmektedir.

Orhangazi Feribotu Destek Gemisi

Dr. Mimar Kadir Topbaş Toplantı ve Gösteri Merkezi, Fatih

Sosyal Amaçlı Toplu Ulaşım Destek Faaliyetleri

Sosyal amaçlı destek faaliyetleri kapsamında 0-4 yaş arasında çocuğu olan anneler, öğrenciler, engelliler ve yaşlılar toplu ulaşımdan ücretsiz yararlandırılmış olup İstanbulkart kullanarak yaptıkları geçişleri Belediyemiz tarafından sübvanse edilmiştir. 2023 yılı içerisinde 2.265.246.861 adet İstanbulkart geçişine sübvanse desteği ödemesi yapılmıştır.

Anne Kart

İstanbul'da 0-4 yaş arası çocuğu olan annelerin sosyal hayata katılımını artırmak amacıyla Belediyemiz tarafından Anne Kart düzenlenmektedir. Yıl içerisinde Anne Kartı verilen kişi sayısı 151.054'dür. Toplam Anne Kart sayısı ise 2023 yılı sonu itibarıyla 619.245'e ulaşmıştır. Bu kapsamda Anne Kart sahibi anneler için taşımacılara sübvanse ödemesi yapılmıştır.

Ücretsiz Ulaşım (Dini-Milli Bayramlar, Sınav Günleri vb.)

T.C. vatandaşları milli ve dini bayramlarda; MEB ve ÖSYM tarafından gerçekleştirilen sınavlara giren öğrenciler ise sınav günlerinde ücret entegrasyonuna dahil toplu ulaşım araçlarından ücretsiz yararlandırılmakta olup söz konusu ücretsiz taşımacılıklar Belediyemiz tarafından sübvanse edilmektedir.

Öğrenci Abonman Sübvansesi

İstanbul'da öğrenim gören öğrenciler toplu ulaşımdan indirimli faydalanmakta olup söz konusu kart kapsamında öğrencilerin yapmış oldukları indirimli yolculuk nedeniyle taşımacıların gelir kayıpları Belediyemiz tarafından sübvanse edilmektedir. 2023 yılı itibarıyla İstanbul genelinde 4.614.197 adet İstanbul kart kullanımdadır.

Sosyal İhtiyaçlara Yönelik Destek Amaçlı Yapım ve Bakım - Onarım Çalışmaları

İstanbul geneli 423 mahalde şehir tuvaletleri kapsamında; metro (90 adet)-metrobüs durakları (10 adet), park, koru ve kent ormanı gibi çeşitli alanlarda hizmet verilmesinin yanı sıra, 28 camide ücretsiz hizmet verilmektedir.

Şehir tuvaletleri kadın, erkek ve engelli kabini olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Ayrıca modüler tip tuvalet birimlerinde bebek bakım üniteleri mevcuttur.

Şehir tuvaletlerinde günlük temizlik faaliyetleri yürütülmekte olup, bu hizmet 12 ay boyunca kesintisiz sürdürülmektedir. Ayrıca İstanbul genelinde yapılan çeşitli organizasyonlarda kullanılmak üzere mobil wc araç, ekip ve ekipman desteği sağlanmaktadır.

Tablo 4. İnşaatı Tamamlanan Sosyal Destek Hizmetlerine Yönelik Yapılar

İlçe	Proje
Adalar	Büyükada Nizam Cami İnşaatı
Bağcılar	Ebubekir Parkı Sosyal Tesisi

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 5. İnşaatı Devam Eden Sosyal Destek Hizmetlerine Yönelik Yapılar

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Adalar	Belediye Hizmet Binası İnşaatı	5	2024
Bayrampaşa	Kartaltepe Mahallesi Cami, Meydan ve Zeminaltı Otopark Tamamlama İnşaatı	70	2024
Çekmeköy	Nişantepe Mahallesi Mahalle Evi İnşaatı	48	2024
Esenler	Atışalanı Sosyal Merkez İnşaatı	20	2024
Eyüpsultan	Gavuzoğlu Sosyal Yaşam Merkezi	50	2024
Kağıthane	Gürsel Mahallesi Cami İnşaatı	70	2024
Kartal	Petroliş Mahallesi Sosyal Hizmet Binası	67	2024
Küçükçekmece	Zeynebiye Cami Tamamlama İnşaatı	10	2024
Maltepe	Fındıklı Sosyal Yaşam Merkezi	67	2024
Pendik	Kurtköy Sosyal Merkez İnşaatı	1	2024
Rize	Fındıklı İlçesi Sosyal Yaşam Merkezi İnşaatı	70	2024
Sancaktepe	Samandıra Mahallesi Mahalle Evi İnşaatı	26	2024
Sarıyer	Çamlıtepe Mahallesi İdari Merkez Binası İnşaatı	15	2024
Yozgat	Çayıralan İlçesi Belediye Konuk Evi ve Sosyal Tesis İnşaatı	15	2025

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Kartaltepe Cami İnşaatı, Bayrampaşa

Sosyal Destek Hizmetlerine Yönelik Proje Çalışmaları

Tablo 6. Devam Eden Sosyal Destek Hizmetlerine Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Çekmeköy	Sultançiftliği (Taşdelen) Mahallesi 0 Ada 884 Parsel Belediye Hizmet Alanı

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 7. Tamamlanan Sosyal Destek Hizmetlerine Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Arnavutköy	Ahmet İsvan Halk Ekmek Fabrikası Fırıncılık ve Pastacılık Okulu
Avcılar	Avcılar Cami
Eyüpsultan	Gümüşsuyu Mahallesi Sosyal Merkezi
İstanbul Dışı	Rize İli Fındıklı Sosyal Yaşam Merkezi
Kadıköy	Hasanpaşa Mahallesi Sosyal Merkezi
Pendik	Dolayoba Mahallesi 10738 ada 1 Parsel Cami
Pendik	Dolayoba Mahallesi 6868 Ada 5 Parsel Cami
Sancaktepe	Samandıra Mahallesi 6287 Ada 4-7-8 Parsel Mahalle Evi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Dolayoba Mahallesi Cami, Pendik

Samandıra Mahallesi Mahalle Evi, Sancaktepe

Sosyal Konut Edindirme Hizmetleri

Gecekondu Islah ve Tasfiye Çalışmaları

Belediyemizce izinsiz yapılan işgaller, kentsel dönüşüm ve kentsel yenileme projeleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. İzinsiz yapıların yıkımları ve tasfiye işlemleri gerçekleştirilmekte, bu alanlara yapılan sosyal konutların ihtiyaç sahiplerine tahsisleri yapılmaktadır. Gecekondulaların ıslahına yönelik çalışmalardan elde edilen gelir, parsel devri, tasfiye ve sosyal konut yapımında kullanılmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında; İlçe Belediyeleriyle alınan ortak tasfiye kararı sonucu çalışmalar için Meclis kararı alınmıştır. İlçe Belediyelerinden aktarılan enkaz bedellerinin güncellenmesiyle tasfiye çalışmalarına başlanacaktır. Tasfiye çalışmalarına başlanılamaması sebebiyle 2023 yılında sosyal konut tahsisi gerçekleştirilememiştir.

Ayrıca, yıl içerisinde 205 kişiye sosyal konut tapusu, 5 kişiye kiralık konut verilmiş, 5 kişinin konutu mülk tahsisine dönüştürülmüştür. Halen kiralık olarak kullanılan toplam 120 adet sosyal konut, 10 adet işyeri bulunmaktadır.

Yeni Sosyal Konut Üretimi

Belediyemiz mülkiyetinde ve tasarrufunda bulunan arazilerde gecekondulaşmayı önlemek amacıyla sosyal konut çalışmaları yürütülmektedir. Belediyemiz sosyal projelere öncelik vererek bu dönemde temelini attığı 4 sosyal konut projesinde de standartları değiştirmeyi hedeflemektedir. Tip konut mimarisinden uzak, her biri özgün tasarıma sahip, çevre dostu uygulamaları ile ilklere imza atarken, uygun ödeme koşullarıyla evi olmayan İstanbullulara fırsat eşitliği sunulmaktadır.

Tablo 8. 2023 Yılında Yapımı Tamamlanan Sosyal Konut Projeleri

Durum	İlçe	Konut Sayısı (Adet)
Tamamlanan	Tuzla Aydınlık Evler	321

Kaynak: KİPTAŞ, 2023

Tuzla Aydınlık Evler

Sosyal Donatı Projeleri

KİPTAŞ; hem inşa ettiği konut bölgelerinde yaşayacak insanların ihtiyaçlarının karşılanması, hem de İstanbul'da kamu hizmeti verilen kaliteli mekânların oluşturulması için kuruluşundan itibaren birçok sosyal donatı yapısı inşa ederek kamu hizmetine sunmuştur. KİPTAŞ, inşaat yapım faaliyetlerine başladığı 1994 yılından 2023 yılı sonuna kadar toplam 2.098 dersliğe sahip 56 adet Okul, 58 adet Cami, 1 adet Üniversite ve sağlık, kültür, spor amaçlı diğer çeşitli kamu hizmetleri için toplamda 50 adet tesisi tamamlayarak teslim etmiştir. Yeni dönemde yapılan projelere kreş ekleyerek hem projeye hem de projenin yer aldığı mahalleye değer katmaya devam etmektedir.

Tablo 9. 2023 Yılında Yapımı Devam Eden Sosyal Donatı Projeleri

İlçe	Proje
Bağcılar	KİPTAŞ Bağcılar Kiraz Evler (1 Kreş)
Eyüpsultan	KİPTAŞ Eyüpsultan Yeşilpınar Evleri (1 Kreş)
Nevşehir / Hacıbektaş	KİPTAŞ Mihmandar (1 Kreş)
Pendik	KİPTAŞ Pendik Arkatlı Evler (1 Kreş)
Şişli	Halaskar Gençlik ve Yaşam Merkezi

Kaynak: KİPTAŞ, 2023

Yeşilpınar Evleri, Eyüpsultan

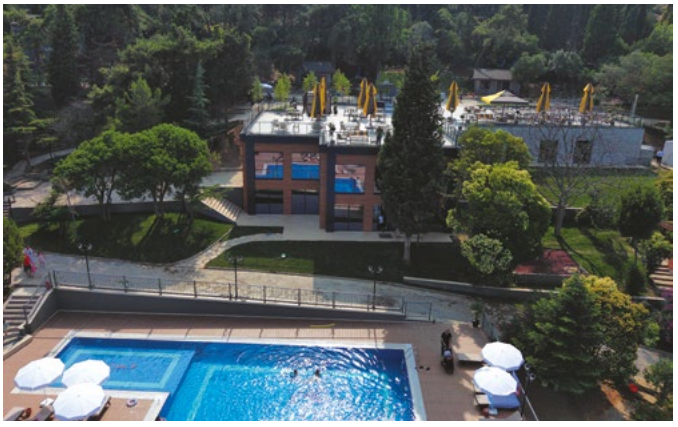

Arkatlı Evler, Pendik

Tablo 10. 2023 Yılında Tamamlanan Sosyal Donatı Projeleri

İlçe	Proje
Adalar	Büyükada BELTUR Tesisleri
Fatih	Bulgur Palas
Hatay	Geçici Yaşam Alanı
Sarıyer	Büyükdere Atatürk Fidanlığı

Kaynak: KİPTAŞ, 2023

Beltur Otel, Büyükada

Bulgur Palas, Fatih

Büyükdere Atatürk Fidanlığı, Sarıyer

Hedef
A5H2 - Eşit Haklara Ulaşamayan Toplumsal Gruplara Yönelik Hizmetleri Geliştirmek

■ EŞİT HAKLARA ULAŞAMAYAN TOPLUMSAL GRUPLARA YÖNELİK SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları

Madde Bağımlılığı Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Hizmetleri

Sosyal Uyum Destek Merkezi (SUDEM), alkol ve madde kullanım bozuklukları ile ekran bağımlılığı konularında uzmanlaşmış bir kurumdur. Bağımlılıkla mücadele eden bireylere ve onların yakınlarına kapsamlı psikososyal destek hizmetleri sunulmaktadır. Merkezlerimizde, her bireyin ihtiyacına özel olarak, multidisipliner bir ekip tarafından hazırlanmış psikososyal destek planları geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu süreç, her bireyin bağımlılıkla mücadelesinin benzersizliği düşüncesiyle şekillenmektedir. Ayrıca, bağımlılığa yönelik psikolojik, sosyal ve fiziksel iyileşmeyi destekleyen çeşitli destek programları sağlanmaktadır. Bu kapsamda Bağımlılıkla Mücadele Sosyal Uyum Destek Merkezleri'nde (SUDEM) eşit ve adil bir kent yaşamının inşası amacıyla; yönlendirme, danışmanlık, sosyal destek ve uyum çalışmaları, psikolojik danışmanlık, bireysel görüşme, aile danışmanlığı ve ergoterapi hizmetleri verilmektedir. Bağımlı bireylere ve yakınlarına yönelik hizmetlerimiz beş merkezde sürdürülmektedir. Bu merkezler Bağcılar, Sultanbeyli, Esenyurt, Sultangazi ve Ataşehir'de bulunmaktadır. Merkezlerimizde verilen hizmetler şu şekildedir;
Bilgilendirme, Yönlendirme ve Danışmanlık, Bireysel ve Grup Psikoterapisi, Aile Terapisi ve Yakınlarına Destek Programları, Ergoterapi Hizmetleri, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler.
Bağımlılık alanında rehabilitasyon, danışmanlık ve yönlendirme hizmetine ihtiyacı olan tüm bağımlı birey ve yakınları merkezlerimize başvuru yaparak hizmetlerimizden ücretsiz olarak yararlanabilirler.
2023 yılında 1.506 bağımlı birey ve yakınına 2.561 seans bireysel psikoterapi hizmeti verilmiştir. 11.735 kişi merkezlerimizden bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık hizmeti almıştır. Koruyucu ve önleyici çalışmalar kapsamında İstanbul genelinde 155 farkındalık eğitimi düzenlenmiş, bu eğitimlere 1.985 kişi katılım sağlamıştır.
Tuzla Bağımlı Hastalar için Rehabilitasyon Merkezi (BAHAR) İBB ve Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan protokolle hizmete başlamış olup Türkiye'de ilk defa bağımlılık alanında hizmet veren yataklı tedavi ve rehabilitasyon merkezidir. Alkol ve madde kullanan bağımlı bireyler için AMATEM/ÇEMATEM yataklı tedavi kliniklerinde üç hafta süren arınma süreçleri sonrasında tedavilerine yatılı olarak devam etmeleri için rehabilitasyon hizmeti sunulmaktadır. Merkez 15-25 yaş arası gençlere 3-6 aylık süreç boyunca hizmet vermektedir. BAHAR'da yıl içerisinde 73 hastaya hizmet verilmiştir.

Çocuk ve Gençlere Yönelik Hizmetler

İBB Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları

İstanbul'a üniversite eğitimi için şehir dışından gelen gençlerimize, eğitimleri boyunca konfor düzeyi yüksek, temiz, güvenli ve ev sıcaklığında barınma imkânı sunmak amacıyla çalışmalar sürmektedir. Yurt binaları yapılırken ısıtma, soğutma, elektrik, elektronik, güvenlik, yangın vb. tüm alt yapı çalışmaları hızlı bir şekilde binaya entegre edilmektedir. Engelli erişimine uygun yapılan yurt binalarında öğrencilerin barınmasına yönelik yatak, yorgan, eşya dolabı, buzdolabı, televizyon, kitaplık, koltuk, masa, sandalye gibi günlük hayatın devamını sağlayacak tüm eşyalar temin edilerek odalara yerleştirilmektedir.
Isıtma, soğutma, elektrik, elektronik, güvenlik, yangın vb. tüm alt yapı sistemlerinin mevcut olduğu yurtlarımızdan 10'u engelli erişimine uygundur. İBB Yurtları bir öğrencinin ihtiyacı olan her şeyi bulabildiği ve kullanabildiği şekilde, gerekli ekipman ve eşyalarla donatılmıştır. Öğrencilerin barınmalarına yönelik yatak, yorgan, eşya dolabı, buzdo-

SUDEM, Bağcılar

Atakent Mahallesi Yurt, Küçükçekmece

labı, televizyon, kitaplık, koltuk, masa, sandalye gibi günlük hayatın devamını sağlayan tüm eşyalar temin edilerek odalara yerleştirilmiştir. Isınma, soğutma, sıcak su imkanlarının 7 gün ve 24 saat hazır bulunduğu yurtlarda öğrencilerimizin elektrik ya da su kesintilerinden etkilenmemeleri için gerekli önlemler alınmıştır. Öğrenciler İBB Yurtlarında barınma hizmetinin yanında sabah kahvaltısı ve akşam yemeği hizmeti de almaktadır.
Yurtlarda her odada yatak, nevresim takımları, yorgan ve battaniyeler, elbise dolabı, komodin, buzdolabı, ayakkabılık, çalışma masası ve sandalyesi, kitaplık, klima, mini mutfak, WC ve duş alanları bulunmaktadır. Ortak kullanım alanları olarak ise kütüphane, çalışma odaları, bilgisayar odaları, etüt odaları, çamaşır yıkama ve ütü odaları, yemekhane, sohbet ve televizyon odaları, masa tenisi ve fitness bölümlerinin olduğu spor alanları, oyun alanları, dinlenme odaları, revir, mescit, engelli WC'ler ve misafir odası bulunmaktadır.
2023 yılında mevcut 10 yurdun yanında Küçükçekmece, Bağcılar ve Kadıköy ilçelerinde 1.854 yatak kapasiteli yeni 4 yurt daha hizmet vermeye başlamıştır. İlk açılan yurtlarımızdan olan Avcılar 2 Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdunun kapasitesi yeni hizmete alınan pansiyon ile birlikte artırılmış ve Avcılar 2 yurduna ek bina olarak hizmet vermeye başlamıştır. Böylece ruhsat kapasitesi 5.619'a yükselmiştir. 14 yurt için başvurular 2023 YKS yerleştirme sonuçlarının açıklanmasını takiben başlamış ve 5.619 kapasite için 22.010 öğrenci İBB yurtlarına başvurmuştur.
2022-2023 eğitim yılında yükseköğrenim öğrenci yurtlarından barınma hizmeti alan 233 öğrenciye Bölgesel İstihdam Ofisleri ile iş birliği yapılarak iş imkânı sağlanmıştır.

İBB Gençlik Ofisi

Gençlik Ofisleri 15 – 29 yaş arası gençlerin eğitim, kişisel gelişim ve istihdamlarına yönelik kurs ve seminer programları düzenleyerek gençlerin gelişimlerine katkı sağlayabilecekleri, sınavlara hazırlanabilecekleri, dinlenip hoşça vakit geçirebilecekleri merkezlerdir.
Ofisler gençlerin akranlarıyla kaynaşmalarına, sosyalleşmelerine, ilgi alanlarına giren konularda fikir alışverişi yapmalarına, birlikte çalışma ve ekip ruhu gibi kavramlarla tanışmalarına olanak sağlamaktadır.
Bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimi kolaylaştıran ofisler araştırma ve tez yazımı gibi konularda gerekli kaynağı ve teknik desteği sağlamaktadır. Gençlerin ihtiyaç duyduğu bilimsel ve kültürel eğitimlerle donanımlarını artırmalarına katkı yapmaktadır. Bu eğitimler kişisel gelişimle birlikte mesleki gelişimi de artırmaktadır. Sınıf içinde katılım belgeli yabancı dil ve diğer kurs programları ile eğitimlerini tamamlayıcı bilgiler verilmektedir. Ofislerdeki müzik ve resim atölyesi gibi çalışmalar katılımcıların hobi edinmelerini veya hobilerini geliştirmelerini sağlamaktadır.
Öğrenciler kariyer hayatlarının planlanması ve meslek tercihi sürecinde gençlere danışmanlık hizmeti verilen ofislerde dijital ve analog oyun alanları gençleri ders yoğunluğundan ve stresten arındırmaktadır.
Önceki yıllarda hizmet vermeye başlayan Cağaloğlu Gençlik Ofisi, Sarıyer Gençlik Ofisi ve Kütüphanesi, Fatih Uluslararası Gençlik Ofisi, Büyük İstanbul Otogarı Gençlik Ofisi, Ümraniye Haldun Alagaş Gençlik Ofislerinin yanı sıra Hisarüstü Gençlik Ofisi ve Bağcılar Gençlik Ofisi 2023 yılında hizmete açılmıştır. Toplam 7 Gençlik Ofisi bulunmakta olup, etkinlikler düzenlenmeye devam etmektedir.
Düzenlenen etkinliklerin başvuruları online kayıt yoluyla alınmakta olup, Gençlik Ofisi Eğitim Programları için sınırlı sayıda katılımcı kabul edilmiştir. Üniversiteye hazırlanan ya da devam eden öğrencilerin yanı sıra 15 – 29 yaş arası gençlere yönelik olan eğitimlere, üniversite kulüplerinin çalışmaları, diğer kuruluşlara yapılan alan tahsisleri ve danışmanlıklar ile Gençlik Ofislerinden 2023 yılı boyunca toplam 26.927 kişi faydalanmıştır.
Başvuruların internet üzerindeki formlar yoluyla alındığı Gençlik Ofisi Eğitim Programları için sınırlı sayıda katılımcı kabul edilmiştir. Üniversiteye hazırlanan ya da devam eden öğrencilerin yanı sıra 15 – 29 yaş arası gençlere yönelik olan eğitimlere 15.137 kişi katılmıştır.

Gezi İstanbul

Proje ile üniversite eğitimi için şehir dışından gelen ya da İstanbul'da ikamet ettiği halde şehirle diyaloğu sınırlı olan ve henüz İstanbul'un güzelliklerini keşfetme imkânı bulamamış gençlere İstanbul'un tanıtılması amaçlanmıştır. 15 – 29

Gençlik Ofisi, Cağaloğlu

Gezi İstanbul

yaş arası gençlerin katıldığı proje 30 Mart'ta başlamış olup 23 Kasım'a kadar devam etmiştir.
Gezi İstanbul Projesi'ne katılan gençler için 5 farklı temada geziler düzenlenmiştir.

Proje Temaları

- Kültür Tarihi Gezileri
- Mimarlık Tarihi Gezileri
- Monografik Semt Gezileri
- Arkeolojik Alan Gezileri
- Müze Gezileri

Bu beş tema 20 farklı rotayı içermiştir. Gezi rotalarında Emperyal Törenler ve Kutlamalar teması ile Ayasofya, Hipodrom, Divanyolu, Beyazıt Turu; Edirnekapı'dan Yedikule'ye İstanbul'un Kara Surları; Mekanları ve Tarihi Olaylarıyla Topkapı Sarayı, Türk ve İslam Eserleri Müzesi ve İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin de aralarında olduğu Müzede Bir Gün; Küçükpazar, Süleymaniye, Balat, Vefa ve Zeyrek gibi lokasyonları içeren Semt Gezileri öne çıkan rotalar olarak dikkat çekmiştir. Ayrıca külliyeler, hanlar, hamamlar, kiliseler, şehrin simgesi olmuş birçok yapı geçmişi ve bugünü ile birlikte gençlerimize anlatılmıştır.
Kayıtların genclikspor.ibb.istanbul web sitesi üzerinden online olarak alındığı proje kapsamında 40 – 50 kişilik kontenjanlarla 45 gezi düzenlenmiş ve bu gezilere 1.780 genç dahil edilmiştir.

Gökyüzünün Yıldız Gençleri

Gökyüzünün Yıldız Gençleri Projesi ile 18 – 29 yaş arası gençlere İHA-1 ticari pilotluk eğitimi verilmiştir. Azami kalkış ağırlığı 4 kg ve 25 kg arasındaki İHA'ların kullanımına yönelik olan eğitimler için başvurular genclikspor.ibb.istanbul adresinden alınmıştır.
8 saati uygulamalı olmak üzere toplam 36 saat süren ücretsiz eğitimler sınıf içi olarak İBB'nin Büyük İstanbul Otogarındaki Gençlik Ofisinde, uygulama eğitimleri ise Yenikapı Spor Tesisinde yapılmıştır. Eğitimler havacılık kurallarından uçuş prensiplerine, genel meteoroloji bilgisinden bakım ve onarıma kadar drone kullanımı ve esaslarına yönelik konuları içermiştir. Eğitimlerin sonunda düzenlenen sınavda başarılı olanlar ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) ya da MEB onaylı İHA pilotluk lisansı almaya hak kazanmıştır. Proje ile İBB, teknoloji odaklı işlerde erkeklerin daha başarılı olduğu ön yargısını yıkmayı, mesleki seçimleri ile ilgili gençlere yeni ufuklar açmayı ve farklı sektörlerin ihtiyaç duyduğu ortak dijital bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamıştır. Gençlerin yenilikçi, teknik bilgi ve beceri gerektiren alanda istihdam edilmeleri ve lisanslı genç drone pilotu sayısının artırılması da projenin amaçları arasında yer almıştır.
12 Ağustos ve 28 Aralık tarihleri arasında yapılan eğitimlere 200 gencin katıldığı proje istihdama yönelik olduğu için ön lisans ikinci sınıf öğrencileri ile lisans dördüncü sınıf öğrencileri ve en fazla bir yıl önce mezun olan gençler katılabilmiştir.

Tercih Danışma Merkezleri

Bu yıl ilk defa Liselere Geçiş Sınavı için Tercih Danışma Hizmeti verilmiştir. Sınav sonuçlarının açıklanmasının ardından 30 Haziran – 07 Temmuz tarihleri arasında Avrupa Yakasında Bakırköy ilçesi ve Anadolu Yakasında Kadıköy ilçesi olmak üzere 2 meydanda 14 personel ile LGS Tercih Danışmanlığı Hizmeti sağlanmıştır. Öğrencilere tercih işlemleri ile ilgili nakil tercih süreci, başarı puanlarına göre tercih yapabilecekleri okullar hakkında, yerel yerleştirme hakkında, Mesleki Eğitim Merkezleri ve Açık Öğretim Kurumları hakkında bilgilendirme yapılmış olup, yerleştirme işlemleri ile ilgili de danışmanlık hizmeti sunulmuştur. İki meydanda verilen tercih hizmeti süresince 641 öğrenciye destek sağlanmıştır.
Her yıl düzenlenen Üniversite Tercih Danışma Merkezleri, bu yıl da 22 meydanda, Alo 153 Tercih Hattı ve 1 mobil araç ile farklı noktalarda hizmet vermiştir. Vatandaşlarımız 0212 153 00 00 numaralı telefonla Türkiye'nin her yerinden tercih danışma hizmetine ulaşabilmiştir. Sınav sonuçlarının açıklanmasının ardından öğrenciler 20 Temmuz-8 Ağustos tarihleri ve 10:00-19:00 saatleri arasında İBB Tercih Danışma Merkezleri'nden tercihlerle ilgili destek almış olup, 20-22 Temmuz 2023 tarihleri arasında ise EKET Fuarcılık tarafından İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen Ter-

İHA Eğitimleri

Tercih Danışma Merkezi, Kartal

cih Fuarında 14 personel ile öğrencilere tercih danışmanlık hizmeti verilmiştir. Hizmet kapsamında öğrencilere YKS puanları doğrultusunda girebilecekleri okullar ve bölümler, okulların ve programların kontenjanları, yüzdelik dilim gibi kriterler ışığında kendi istekleri doğrultusunda bilgisayar destekli otomasyon programlarıyla tercih listesi oluşturularak çıktı verilmektedir. 12-17 Eylül tarihlerindeki ek tercih döneminde Cağaloğlu Gençlik Ofisinden ve Gençlik Spor Müdürlüğü iletişim numarasına gelen çağrılara danışmanlık hizmeti verilmiştir.
2023 yılında tercih dönemi ve ek tercih döneminde Gençlik ve Spor Müdürlüğü personeli, PDR mezunları, Enstitü İstanbul İSMEK, Halkla İlişkiler Müdürlüğü personeli ve çağrı merkezi personelinden oluşan toplam 46 personel ile hizmet süresi boyunca 61.658 kişiye danışmanlık hizmeti sağlanmıştır.

Sahnebüs Etkinlikleri

Çeşitli sosyal sorumluluk projeleri ile İstanbul'da yaşayan gençlerin ve çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimlerine katkı sağlayacak, onlara bilgi, beceri ve yeterlilik kazandıracak etkinlikler kapsamında yıl içerisinde Sahnebüs aracıyla birçok dış mekan etkinliği düzenlenmektedir. Sportif, kültürel ve eğitici farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen programlara binlerce kişi katılmaktadır.
2023 yılında Kültür A.Ş. iş birliğinde hazırlanan program takvimi esas alınarak, Mc Show, Bubble ve Balon Show, Cambaz Show, Maskot, Bi'oyun Oyna ve Zumba Kids gibi etkinliklerle farklı ilçelerde eğlenceli gösteriler düzenlenmiştir. Ayrıca Ramazan Etkinlikleri, İstanbul İstihdam Fuarı ve Zirvesi, Engelliler Haftası Spor Şöleni ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik Spor Bayramı etkinliklerinde de hizmet vermiştir. Bahse konu programlar ve etkinliklerle hizmet verilen 155 noktada 53.750 kişiye ulaşılmıştır.

Sinebüs

Sinebüs faaliyetiyle farklı mekanlarda ücretsiz olarak film gösterimleri yapılabilmektedir. Aynı anda 48 kişinin film izleyebildiği Sinebüs ile, okullardan gelen talep üzerine öğrencilere film gösterimi gerçekleştirilmektedir.
Eğitici ve öğretici olmasının yanında çocukların eğlenerek ve keyifle izledikleri filmler, talep eden okullar tarafından seçilmektedir.

Bilim Otobüsü

Farklı meydanlarda ve okullarda yapılan eğitici-öğretici gösterimler ile öğrencilere ulaşılmaktadır. Temel konuların öğretildiği, yenilenebilir enerji sistemlerinin tanıtıldığı, enerji, sürdürülebilirlik ve akıllı şehirler konularını kapsayan deney setleri, çevrenin korunmasına dikkat çekilen akıllı otobüs sistemi, elektrik şebeke sistemi, enerji çeşitleri, kum havuzu, plazma küreleri, artırılmış gerçeklik- uzay serüveni, geri dönüşüm, enerji testi, rüzgâr ve güneş enerjisi uygulaması gibi deney setleri bulunuyor. Okul müdürü ya da okul yönetiminden gelen talepler üzerine uygun bir program belirlenip tam gün talep eden okul için tahsis yapılmaktadır.
2023 yılı sonlarında düzenlenen Bilim Otobüsü programlarında Şehir Tiyatrolarından görevlendirilen tiyatrocularla "Kukla ile Bilime Yolculuk" ve "Einstein ile Bilim Atölyesi" ile Bilim Otobüsüne yenilik katılarak daha ilgi çekici hale getirilmiştir.
Bilim Otobüsü etkinlikleriyle 2023 yılında 22 noktada toplam 5.985 öğrenciye hizmet verilmiştir.

Çocuk Hakları Birimi

Çocuklara yönelik öncelikli olarak ihmal ve istismar konularında koruyucu ve önleyici mesleki çalışmalar yürütülmektedir.
Çocukların gelişimini olumsuz etkileyebilecek her türlü riski önlemek amacıyla; araştırma, sosyal inceleme, değerlendirme, gelişimsel tarama, eğitim, vaka takibi ve bireysel danışmanlık hizmetleri verilmektedir.
Hizmetler: Sosyal İnceleme, Vaka Takip ve Müdahale, İzleme ve Değerlendirme, Gelişimsel Danışmanlık, Gelişimsel Değerlendirme, Psikolojik Danışmanlık, Oyun Terapisi, Çocuk ve Ergen Psikoterapisi, Yetişkin Psikoterapisi, Sosyal Danışmanlık, Hukuksal Danışmanlık ve Eğitim hizmetleridir.

Sinebüs

Çocuk Hakları Birimi

Çocuk Hakları Birimi; hizmetlerin niteliğini ve kapsamını artırmak üzere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, ilçe belediyeler, kolluk kuvvetleri, alanında uzman sivil toplum kuruluşları ve akademisyenler olmak üzere çeşitli kurum/kuruluşlarla iş birliği içerisinde hizmet sunmaktadır.

Başvuruda bulunmak isteyen kişiler Çocuk Hakları Birimine 0212 449 9306 ve 0212 449 9334 numaralı telefondan ulaşabilmektedir.

2023 yılında 7.374 kişi Çocuk Hakları Birimi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezleri

3-6 yaş aralığındaki çocuklara psikososyal gelişimlerini sağlıklı bir şekilde sürdürebilecekleri, eşit fırsatların yaratıldığı bir ortamda öğretmen, aile ve mahalle ilişkilerinin güçlendirildiği bir eğitim hizmeti sunulmaktadır.

Çocuk Etkinlik Merkezi Tersine Kaynaştırma Uygulaması

Sancaktepe ÖZGEM Çocuk Etkinlik Merkezi: işitme kaybı olan çocukların işitme kaybı olmayan çocuklarla aynı ortamda hizmet alabilmelerine yönelik, ÖZGEM' in içerisinde iki sınıf olarak faaliyet sunmaktadır. Merkezde işitme kaybı bulunan çocuklara sınıf ortamında bireysel olarak eğitim verilmektedir.

İBB Çocuk Online Oyun Grubu

İBB Çocuk Online Oyun Grubu ile 4-6 ve 7-11 yaş grubu çocukların teknolojiyle sağlıklı bir ilişki kurmasını desteklemek amacıyla; çocukların ihtiyaçlarına yönelik online eğitim programı gerçekleştirilmiştir.
2023 yılında İBB Çocuk Online Oyun Grubundan 283 kişi faydalanmıştır.

İBB Çocuk Anne-Baba Oyun Grubu

1,5-3 yaş grubundaki çocuklar ve ebeveynleri için hafta sonları uygulanan 10 haftalık oyun gruplarıdır. Çocuklarla beraber ailelerinin gelişimine katkı sunan bu program ile çocukların akran ilişkilerini deneyimlemeleri sağlanırken; aynı yaş aralığında çocukları olan ebeveynlerin de akran paylaşımı yapmaları, zorlandıkları alanlarda destek alabilmeleri ve yeni dostluklar edinebilmelerini sağlamak amaçlanmaktadır.
2023 yılında İBB Çocuk Anne-Baba Oyun Grubundan 467 kişi faydalanmıştır.

Yuvamız İstanbul Dergisi

3-6 yaş aralığındaki çocukların dönemsel gelişim ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanan içeriği ile çocukların sosyal ve duygusal gelişimine, motor becerilerine, bilişsel gelişimlerine ve ebeveyn-çocuk iletişiminin gelişmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.
3 ayda bir olmak üzere yılda 4 kez çıkarılan ve yıllık toplamda 750.000 adet dağıtılan Yuvamız İstanbul Dergisi, İBB' nin hizmet noktalarından ücretsiz olarak temin edilebilmektedir.

İBB Çocuk Yaz Okulları

Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezleri'nde hafta sonu ve hafta içi olmak üzere tam gün ücretsiz olarak 2023 yılı Temmuz - Eylül aylarında 32 merkezde hayata geçirilmiştir. İBB Çocuk Yaz Okulları sayesinde çocukların gelişimleri desteklenmiş, ekrandan bağımsız bir yaz tatilini akranlarıyla keyifli bir şekilde geçirmelerine imkan sağlanmıştır.
2023 yılında İBB Yaz Okulları'ndan 720 çocuk faydalanmıştır.

Hop Seyyar Oyun Parkları

Hop seyyar oyun parkları, özellikle bebeklerin ve küçük çocukların algılarını geliştirecek, keşif duygularını tetikleyecek unsurlar taşıyan oyun alanlarıdır. İstanbul Bebek

Yuvamız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi, Bağcılar

İBB Çocuk Yaz Okulları

projesi kapsamda İSADEM'lerde ve Mahalle Evleri'nde devreye alınan HOP Seyyar Oyun Parkları projesi ile belirlenmiş herhangi bir alan deneysel oyunlara açık, tanımlanmamış bir oyun alanına dönüştürülmektedir. Çocukların oyununu desteklemek için basit ve hafif malzemeler etkinlik alanına bırakılmaktadır. Küçük çocuklar kendi istekleri doğrultusunda bu malzemelerle maceraperest denemeler yapmaktadırlar.
HOP Seyyar Oyun Parkları projesi ile 2023 yılında 666 kişiye hizmet sunulmuştur.

Çocuklar Oyun Alansız Kalmasın

"Çocuk Dostu Oyun Alanları Projesi" kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu Çocuk Dostu Oyun Alanları Projesi Mekansal Analiz Hizmet Alımı İşine ilişkin ihale hazırlıkları devam etmektedir.
Çocuklar Oyun Alansız Kalmasın Projesi kapsamında, mahalleli ve muhtar anketleri sonuçları ile muhtarlar ve ilçe belediyelerindeki yetkililerle yapılan görüşmelerde aktarılanların skorlanması yapılmıştır. Bu sayede 16 mahallede pilot proje için sıralama yapılmıştır. Bu kapsamda pilot proje olarak ilk sırada Gaziosmanpaşa İlçesi Barbaros Hayrettin Paşa Mahallesi 1072/2 sokağı uygun bulunmuştur. Sokak ile ilgili tasarım çalışmaları ve düzenlemeler devam etmektedir.

İBB Çocuk Kapsamında Gerçekleştirilen Diğer Etkinlik ve Faaliyetler

İBB Çocuk Buluşmaları, İBB Çocuk Tırı, İBB Çocuk Geziyor Etkinliği, İBB Çocuk Feshane Ara Tatil Atölyeleri, İBB Çocuk Atölyeleri, 20 Kasım Çocuk Hakları Festivali Etkinlikleri, İBS Anne Bebek Çocuk Fuarı, Yenikapı Kültür Buluşmaları, Cumhuriyet'in 100. Yılında Çocuk ve Adalet Paneli&Çalıştayı başlıklı etkinliklerde yıl içerisinde gerçekleştirilen diğer faaliyetlerdir.

Feshane Çocuk Şenliği

Çocuk ve Gençlere Yönelik Yapım Çalışmaları

Tablo 11. İnşaatı Tamamlanan Çocuk ve Gençlere Yönelik Yapılar

İlçe	Proje
Ataşehir	Kayışdağı Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Bağcılar	Bağcılar E-Spor Merkezi
Bağcılar	Yenimahalle Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Bağcılar	Yenimahalle Gençlik Merkezi ve Zeminaltı Otopark İnşaatı
Bahçelievler	Yenibosna Merkez Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Bakırköy	Ataköy 7-8-9-10. Kısım Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi (Aşçıoğlu Satış Ofisi)
Bayrampaşa	Yıldırım (Hidayet Türkoğlu Spor Kompleksi)
Beylikdüzü	Yakuplu Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Büyükçekmece	Atatürk Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Küçükçekmece	Atakent Mahallesi Gençlik Merkezi ve Yurt İnşaatı
Maltepe	Girne Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Pendik	Çamlık Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi (Ugetam)
Pendik	Harmandere Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Sarıyer	Maden Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Sultanbeyli	Adil Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Ümraniye	Aşağı Dudullu Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi
Ümraniye	Madenler Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Girne Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi, Maltepe

Tablo 12. İnşaatı Devam Eden Çocuk ve Gençlere Yönelik Yapılar

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Arnavutköy	Hadımköy Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	82	2024
Ataşehir	Barbaros Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	50	2024
Avcılar	Tahtakale Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	70	2024
Bağcılar	Merkez Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi (Ebubekir	60	2024
Bahçelievler	Kocasinan Spor Tesisi ve Zeminaltı Otopark İşi Çocuk Etkinlik Merkezi	47	2024
Bakırköy	Osmaniye (Çırpıcı) Çocuk Etkinlik Merkezi	5	2025
Başakşehir	Başakşehir 1. Kısım Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	70	2024
Büyükçekmece	Pınartepe Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	75	2024
Çekmeköy	Hamidiye Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	1	2024
Elazığ	Elazığ Sürsürü Mahallesi Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi İnşaatı	45	2024
Esenler	Atışalanı Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	23	2024
Esenler	Birlik Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	10	2024
Eyüpsultan	Güzeltepe Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	90	2024
Eyüpsultan	Emniyettepe Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	10	2024
Eyüpsultan	Karadolap Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	55	2024
Gaziosman-paşa	Karadeniz Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	26	2024
Gaziosman-paşa	Merkez Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	72	2024
Kadıköy	Merdivenköy Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	34	2024
Kadıköy	Kozyatağı Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	50	2024
Kadıköy	Caferağa Mahallesi İski Hizmet Binasının Güçlendirilerek Misafirhaneye Dönüştürülmesi	15	2023
Kağıthane	Gürsel Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	98	2024
Kartal	Orhantepe Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	85	2024
Kartal	Gümüşpınar Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	1	2024
Kartal	Yakacık Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	5	2024
Küçükçek-mece	Atakent Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	40	2024

Tablo 12. İnşaatı Devam Eden Çocuk ve Gençlere Yönelik Yapılar (Devamı)

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Küçükçek-mece	Safra Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	45	2024
Maltepe	Esenkent Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	30	2024
Maltepe	Fındıklı Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	40	2024
Pendik	Dumlupınar Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	35	2024
Pendik	Yenişehir Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	50	2024
Pendik	Ertuğrul Gazi Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	45	2024
Pendik	Kurtköy Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	1	2025
Sancaktepe	Meclis Çocuk Etkinlik Merkezi	95	2024
Sarıyer	İstinye Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	20	2024
Silivri	Gümüşyaka Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	92	2024
Sultangazi	Habibler Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	42	2024
Sultangazi	Yunus Emre Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	97	2024
Sultangazi	Esentepe Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	70	2024
Sultangazi	Cebeci Çocuk Etkinlik Merkezi	45	2024
Şişli	Eskişehir Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	27	2024
Şişli	Feriköy Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	1	2024
Şişli	Kumbaba Çocuk Etkinlik Merkezi	50	2024
Ümraniye	Esenkent Mahallesi Çocuk Etkinlik Merkezi	48	2024
Üsküdar	Kısıklı Çocuk Etkinlik Merkezi	60	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Elazığ Sürsürü Mahallesi Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi İnşaatı

Çocuk ve Gençlere Yönelik Proje Çalışmaları

Tablo 13. Devam Eden Çocuk ve Gençlere Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Başakşehir	Kayabaşı Mahallesi 973 Ada 7 Parsel Sosyal Tesis ve Yurt

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 14. Tamamlanan Çocuk ve Gençlere Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Ataşehir	1252 Ada 4 Parsel Çocuk Etkinlik Merkezi
Ataşehir	Barbaros Mahallesi 2577 Ada 11 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Avcılar	Firüzköy Mahallesi 0 Ada 3526-3528-3529-3530-3531 Parseller Düzenleme (Kreş)
Avcılar	Tahtakale Mahallesi 622 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Bağcılar	Yenigün Mahallesi 1121 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Bahçelievler	Yenibosna Mahallesi 99 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Bakırköy	Ataköy 7-8-9-10 Kısım Mahallesi 62 Ada 111 Parsel Kuzeyi Dönüşüm (Kreş)
Bakırköy	Osmaniye Mahallesi 1223 Ada 6 Parsel Yanı Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Bakırköy	Şenlikköy Mahallesi 295 Ada 34 Parsel Kreş (Kreş)
Başakşehir	Bahçeşehir 1.Kısım Mahallesi 194 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Beşiktaş	Gayrettepe Yurt
Beylikdüzü	Yakuplu Mahallesi 621 Ada 85 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Beyoğlu	Sururi Mehmet Efendi Mahallesi 854 Ada 19 Parsel Kreş (Kreş)
Çatalca	Ferhatpaşa Mahallesi 119 Ada 1 Parsel İlköğretim Atölyesi (Kreş)
Çekmeköy	Hamidiye Mahallesi 258 Ada 6 Parsel Çocuk Etkinlik Merkezi
Çekmeköy	Taşdelen Mahallesi 561 Ada 2 Parsel Düzenleme Projesi (Kreş)
Esenyurt	Sultaniye Mahallesi 1756 Ada 13 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Eyüpsultan	Alibeyköy Mahallesi 854 Ada 6 Parsel Çocuk Etkinlik Merkezi
Eyüpsultan	İslambey Mahallesi 191 Ada 95 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Fatih	Neslişah Mahallesi 2599 Ada 256 Parsel Kreş Dönüşüm

Firuzkoy Mahallesi Kreş, Avcılar

Neslişah Mahallesi Kreş Dönüşüm, Fatih

Ferhatpaşa Mahallesi Kreş, Çatalca

Safra Mahallesi Kreş, Küçükçekmece

Sarıgazi Mahallesi I Kreş, Sancaktepe

Çengelköy Mahallesi Kreş, Üsküdar

Tablo 14. Tamamlanan Çocuk ve Gençlere Yönelik Projeler (Devamı)

İlçe	Proje
Kağıthane	Gürsel Mahallesi 8851 Ada 2 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Kartal	Gümüşpınar Mahallesi 10948 Ada 1 Parsel Düzenleme (Kreş)
Kartal	Yakacık Mahallesi 12340 Ada 78 Parsel Düzenleme (Kreş)
Kartal	Yakacık Mahallesi 12386 Ada 22 Parsel Düzenleme (Kreş)
Küçükçekmece	Halkalı Mahallesi 801 Ada 1 Parsel Çok Amaçlı Gençlik ve Eğitim Merkezi
Küçükçekmece	Safra Mahallesi 0 Ada 12976 Parsel (Kreş)
Pendik	Güzelyalı Mahallesi 11080 Ada 5 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Pendik	Sülüntepe Mahallesi 7619 Ada 9 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Sancaktepe	Abdurrahmangazi Mahallesi 8743 Ada 2 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Sancaktepe	Atatürk Mahallesi 730 Ada 4 Parsel Düzenleme (Kreş)
Sancaktepe	Samandıra 6784 Ada 4-5-17-19 Parseller Konut (Kreş)
Sancaktepe	Samandıra Mahallesi 6293 Ada 8-9 Parseller Düzenleme (Kreş)
Sancaktepe	Samandıra Mahallesi 8111 Adda 2 Parsel Düzenleme (Kreş)
Sancaktepe	Sarıgazi Mahallesi 217 Ada 1 Parsel Çocuk Etkinlik Merkezi
Silivri	Mimar Sinan Mahallesi 5196 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Sultangazi	Cebeci Mahallesi 2290 Ada 1 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Şile	Kumbaba Mahallesi 824 Ada 2 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Tuzla	Aydınlı Mahallesi 104 Ada 1 Parsel Doğusu Düzenleme (Kreş)
Tuzla	Merkez Mahallesi 9021 Ada 3 Parsel Düzenleme (Kreş)
Ümraniye	Şerifali Mahallesi 0 Ada 2525 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)
Üsküdar	Çengelköy Mahallesi 1004 Ada 16 Parsel (Kreş)
Zeytinburnu	Gökalp Mahallesi 2484 Ada 179 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (Kreş)

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Engellilere Yönelik Hizmetler

Özel gereksinimli bireylere yönelik hizmetler kapsamında eğitim, rehabilitasyon, istihdam, ulaşım, yasal haklar danışmanlığı, kamp, medikal destek psiko-sosyal destek, hizmetleri ve toplumsal farkındalık çalışmaları yürütülmektedir.
İstanbul Engelliler Merkezi (İSEM) tarafından, İstanbul'da ikamet eden, tam teşekküllü bir hastaneden %40 veya üzeri vücut fonksiyon kaybı olduğunu bir sağlık kurulu raporuyla belgeleyen; görme, işitme-konuşma, ortopedik ve zihinsel engeli olan bireyler ile ruhsal-duygusal rahatsızlığı veya süreğen hastalığı olan tüm engelli bireylere yönelik hizmetler verilmektedir.
2023 yılında 9.721 engelli bireye ilişkin yeni kayıt oluşturulmuştur. 2023 yılı sonu itibarıyla sistemimizde kayıtlı 177.601 engelli birey bulunmaktadır.
Engelli vatandaşlarımıza yönelik hizmetler, 21 Engelli Merkezi, 4 Kısa Mola Merkezi, Şile Engelliler Kampı ve Florya Engelliler Kampı ile birlikte toplam 25 Merkez, 2 Kamp ve 7 İrtibat Bürosunda yürütülmektedir.

Psikolojik Destek Hizmetleri

Engelli ve ailesinin toplumsal hayata katılımının artırılması, bireysel ve çevresel sorunlarla başa çıkma becerileri kazandırılması amacıyla, engelli bireylerin; eğitsel, mesleki, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkı sağlanmasına yönelik psikolojik destek çalışmaları yürütülmekte, gerektiğinde aile üyelerinin psikolojik yönden güçlendirilmesi sağlanmaktadır. Psikolojik destek hizmetleri kapsamında; bireysel ve grupla danışmanlık hizmetleri, aile eğitimi ve seminer çalışmaları, konuşma terapisi hizmetleri verilmektedir.

Bireysel ve Grupla Danışmanlık Hizmetleri: Engelli birey ve ailelerinin yaşadıkları ruhsal sorunların çözümüne destek olunmaktadır.

Aile Eğitimi ve Seminer Çalışmaları: Ailelerin, çocuklarına doğru ve sağlıklı bir yaklaşım geliştirmeleri ve engellilik konusunda bilgi sahibi olmalarını sağlamak amacıyla, eğitim programları ve seminerler düzenlenmektedir.

Konuşma ve Dil Terapisi: Ağız ve dil kaslarında gelişim bozukluğu olan, konuşma güçlüğü çeken çocuklar için yapılan rehabilitasyon çalışmalarını kapsamaktadır.

Engelliler Günü Etkinliği

Tablo 15. Psikolojik Destek Hizmetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Konuşma ve Dil Terapisi	Seans	1.163	1.470	2.756	5.035	4.532
Psiko-Sosyal Servis Danışmanlığı	Kişi	7.482	1.795	5.176	7.325	10.303
Psiko-Sosyal Servis Eğitim Alan Kişi	Kişi	21.110	7.476	4.900	9.527	20.025

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Eğitim Hizmetleri

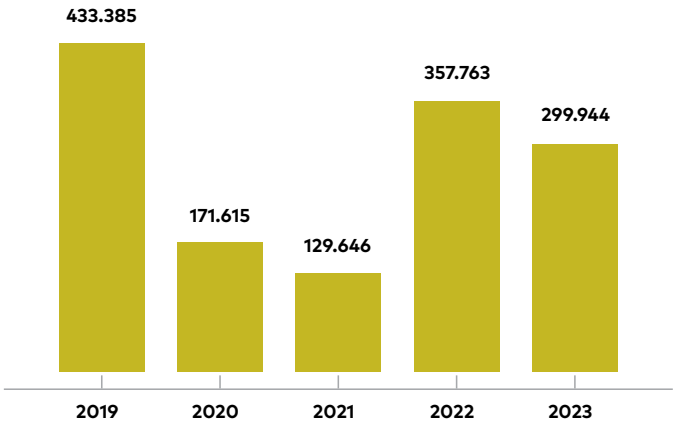
Tablo 16. Engellilere Yönelik Verilen Eğitim Hizmetleri (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Yetişkinlikte Özel Gereksinimli Bireylere Eğitim Destek Hizmetleri	997	944	821	1.117	1.389
Mesleki ve Kişisel Gelişim Eğitim Hizmetleri	23	-	23	208	369
Türk İşaret Dili Eğitimleri	827	2.636	971	1.333	845
Okul Öncesi ve Okul Çağı Eğitime Destek Hizmetleri	917	642	733	1.451	1.868
E - KPSS ve Hazırlık Kursu Eğitimleri	-	-	-	413	0
Farkındalık ve Gönüllülük Çalışmaları	37.385	7.130	6.865	12.100	12.846

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Yetişkinlikte Özel Gereksinimli Bireylere Eğitim Destek Hizmetleri: 15-35 yaş arasında, hafif veya orta düzeyde zihinsel engelliler ve otizmli bireylere; mesleki becerilerinin artırılması ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla öz bakım, el ve sosyal becerilerini artıran rehabilitasyona yönelik eğitimler verilmektedir. Merkezlerimizde yıl içerisinde 1.389 kişiye 299.944 seans eğitim hizmeti sunulmuştur.

Şekil 2. Yetişkinlikte Özel Gereksinimli Bireylere Eğitim Destek Hizmetleri Seans Sayısı(Adet)

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Mesleki ve Kişisel Gelişim Eğitim Hizmetleri: Engelli bireylerin, engel durumu, vasıf ve yetenekleri göz önüne alınarak düzenlenen kurslarda grafik, aşçılık, resim, diksiyon, görme engellilere yönelik bilgisayar kullanımı, E-KPSS, fotoğraf çekimi, tiyatro, müzik vb. çeşitli eğitimler verilerek, başarılı olan bireylere sertifika verilmesi sağlanmaktadır. Temel amacı, tüm engel gruplarından engelli bireylere mesleki bilgi ve beceri kazandırarak üretkenliklerinin artırılmasıdır. 2023 yılı içerisinde 369 kişi mesleki eğitim hizmetlerinden faydalanmıştır.

Türk İşaret Dili Eğitimi ve Tercümanlığı Hizmetleri: Türk İşaret Dili (TİD), işitme engelli bireyler için en önemli iletişim kaynaklarından biridir. İşitme engeli olan bireylerin toplumla daha çok kaynaşmasının sağlanması ve daha sağlıklı bir iletişim kurularak eğitim, iş, aile veya sosyal yaşamlarında karşılaştıkları iletişim sorunlarının en aza indirgenebilmesi amacıyla Müdürlüğümüze yapılan talepler dâhilinde "Türk İşaret Dili (120 Saat)" ve "İşaret Dili Öğreticiliği ve Tercüman Eğitimi (200 Saat)" isimli MEB onaylı sertifikalı meslek eğitimleri; "Temel Seviye TİD Farkındalık Eğitimleri"; 200 saatlik tercümanlık sertifikasına sahip kişiler için düzenlenen ve ileri seviye TİD uygulamalarını içeren "Pratik Eğitim"ler; Türk İşaret Dili 120 Saat eğitimi almış kişiler için ''Zincir Eğitim'', ayrıca farklı seviyelerde TİD eğitimi almış kursiyerlerin pratik uygulamalar yapabilmesi amacıyla "Konuşma" ve "Oyun" Kulüpleri şeklinde birçok alanda eğitim çalışmaları düzenlenmektedir.
Belediyemizin başka hizmet dalı olan Türk İşaret Dili Tercümanlığı Hizmeti ise işitme engeli olan bireylerin evlenme, mahkeme vb. gibi hususlarda anında çeviri hizmeti alarak kişilerin yetkili mercilerle iletişim sağlamalarına destek olunmasına imkân vermektedir. Tercümanlık hizmetinden faydalanmak için yazılı olarak başvuru yapılması gerekmektedir.

E- Danışmanlık ve Canlı Destek Hizmeti: Belediyemiz bünyesinde sağır/işitme engelli bireylerin hizmetlerden haberdar olmaları, talep ettikleri bilgiye daha hızlı bir şekilde ulaşmaları ve iletişimde yaşadıkları sorunlarda Türk İşaret Dili ile görüntülü olarak anında tercümanlık desteği alabilmeleri amacıyla "E-Danışmanlık ve Canlı Destek Hizmeti" verilmektedir.

Türk İşaret Dili Eğitimleri

Okul Öncesi ve Okul Çağı Eğitime Destek Hizmetleri: Eğitsel ve gelişimsel tarama ve değerlendirme yapılarak, yoğun bireysel eğitim, kaynaştırma destek programı, kaynaştırmaya hazırlık programı, spor ve temel hareket programı, müzik ve ritim programı, ev eğitimi programı ve aile eğitimi programları uygulanmaktadır. Başakşehir, Esenyurt, Kadıköy, Kartal, Bağcılar, Sancaktepe ve Büyükçekmece ilçelerinde bulunan ÖZGEM'lerde 0-6 yaş Okul Öncesi Eğitim Desteği hizmeti ve 7-14 yaş Okul Çağı Eğitime Destek hizmeti sunulmaktadır. Yıl içerisinde 1.868 kişiye özel eğitim hizmeti sunulmuştur.

Kısa Mola Merkezleri: İstanbul'da yaşayan özel gereksinimli çocuklar, mola merkezlerinde eğitim, spor, kültürel vb. etkinlikler yaparken ailelerinin de sosyal hayata katılımları desteklenmektedir.
İSEM Otomasyon sistemine kayıtlı 4-14 yaş aralığındaki "Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu" (ÇÖZGER) bulunan özel gereksinimli bireyler (ağır engeli olmayan ve öz bakım becerilerini kazanmış) ve ailelerine yönelik hizmet sunulan bu merkezlerin ilki Maltepe'de ikincisi ise Arnavutköy'de açılmıştır. Ayrıca 2023 yılında Florya ve Şile Engelliler Kampları içinde Florya Kısa Mola Merkezi ve Şile Kısa Mola Merkezi açılmış ve kampta konaklayan engelli vatandaşlarımıza hizmet verilmeye başlanmıştır. Yıl içerisinde 735 kişiye kısa mola hizmeti sunulmuştur.

E- KPSS ve Hazırlık Kursu Eğitimleri: İSEM bünyesinde hizmet veren Engelli Merkezlerinde Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (E–KPSS) ve çeşitli sınavlara yönelik hazırlık kursu eğitimleri verilmektedir.

Farkındalık ve Gönüllülük Çalışmaları: Farkındalık çalışmaları kapsamında yürütülmekte olan "Farkındalık Seminerleri" orta öğrenim, lise ve üniversite öğrencilerini engellilik hakkında bilinçlendirmeyi amaçlayan bir faaliyet olup, okulları ziyaret etme veya öğrencileri davet etme şeklinde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca İETT otobüs şoförleri ve çalışanları, özel şirketler, belediye çalışanları, öğrenci yurtları, STK'lar, kamu kurum ve kuruluşları ile din görevlileri gibi toplumun farklı kesimlerinde de benzer bilinçlendirme çalışmaları sürdürülmektedir. Yıl içerisinde 12.846 kişiye farkındalık çalışmaları kapsamında ulaşılmıştır.
Bunun yanında hem birey ve toplum farkındalığını artırmak hem de faaliyetlerimize destek olmak ve katkı sağlamak adına gönüllülük çalışmaları yapılmaktadır.

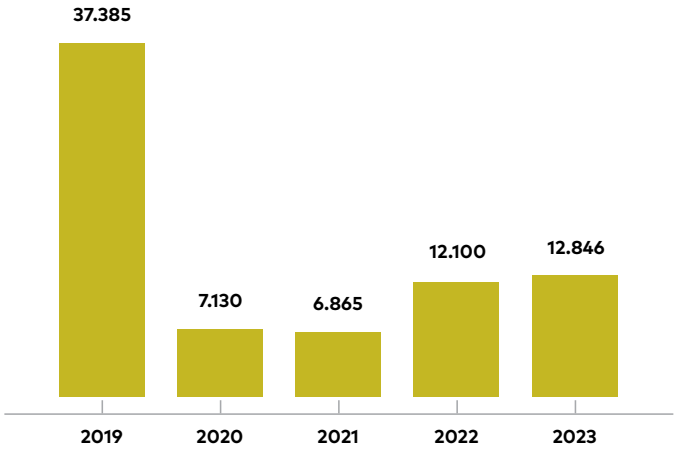

Kısa Mola Merkezi, Maltepe

Bu kapsamda üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları gibi kurumlar yanında bireysel başvurular da değerlendirilmektedir. Başvuranların, bilgi ve tecrübeleri doğrultusunda ilgili birimlerle iş birliğinde çalışmaları sağlanmaktadır.

Sosyal Destek Hizmetleri

Şekil 3. Farkındalık ve Gönüllülük Hizmetleri Kapsamında Sunum Yapılan Kişi Sayısı

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Engelli ve yakınlarının ilk olarak başvurabilecekleri İSEM Sosyal servisi'dir. Bilgilendirme, danışmanlık, kurum içi ve dışı departmanlara yönlendirme ve bu yönlendirmelerin takibi sosyal servis birimi tarafından gerçekleştirilmektedir. İSEM bünyesinde çalışan, alanında uzman sosyolog, psikolog ve kayıt elemanları aracılığıyla sosyal servis hizmetleri sunulmaktadır. Yıl içerisinde İSEM'in bilgilendirme ve danışmanlık hizmetlerinden 203.117 kişi faydalanmıştır.

Tablo 17. Sosyal Destek Hizmetleri (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Bilgilendirme, Yönlendirme ve Danışmanlık Hizmetleri	380.702	184.834	249.305	271.350	203.117
Medikal Malzeme Desteği	4.666	3.954	3.789	5.843	10.691
İstihdam Destek Hizmetleri	421	139	241	343	345
Yasal Haklar Danışmanlığı Hizmetleri	28.584	8.217	3.559	1.390	2.884

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Bilgilendirme, Yönlendirme ve Danışmanlık Hizmetleri: Bilgilendirme sağlanan engelli ve yakını alacağı hizmetle ilgili olarak, kurum içi ve dışı birimlerle koordineli bir şekilde yönlendirilmekte ve takibi yapılmaktadır. Engelli hizmetleri ile ilgili talep edilen bilgiler, engelli bireylere ve yakınlarına ilk elden en doğru şekilde uzman personelce verilmektedir. Engelli ve yakınına; kurumların engellilik hizmetleri, eğitim, yasal haklar, yeni mevzuat düzenlemeleri vb. konularda danışmanlık verilmektedir.

Medikal Malzeme Desteği: Engellilerin bağımsız yaşam becerilerini artırmak amacıyla sosyal güvencesi olmayan engellilere ücretsiz medikal destek yapılmakta ve bu malzemelerin medikal bakım onarım talepleri karşılanmaktadır. Bu hizmet kapsamında engellilere; beyaz baston, tekerlekli sandalye, akülü araç, koltuk değneği, hasta altı bezi dağıtımı yapılmakta ve talep edilen akülü ve tekerlekli sandalye bakım – onarım hizmetleri sağlanmaktadır.

İstihdam Destek Hizmetleri; Engelli bireylerin iş hayatına hazırlanması ve engelli bireyin iş bulmasında aracı olunması hedeflenen hizmetlerde; engelli bireyin nitelikleri ve yetkinlikleri dikkate alınarak kendisine uygun iş olanakları araştırılmakta ve işverenlerle temasa geçilmektedir. Bu yıl gerçekleştirilen istihdam çalışmaları sonucunda 345 engelli bireyin çeşitli kurum ve kuruluşlarda istihdamı sağlanmıştır.

Kültür, Sanat ve Eğlence Hizmetleri kapsamında; el sanatları - resim sergileri, halk oyunları yarışmaları, koro ve tiyatro gibi kültür ve sanat festivali, gezi ve eğlence programları ile engellilere ve ailelerine yönelik olarak yıl boyunca tarihi ve turistik mekânlara düzenlenen gezi programları, her yıl geleneksel olarak görme, işitme ve ortopedik engellilere yönelik turnuvalar, müsabakalar düzenlenmekte, özel antrenman programları ile engelli bireyler bölgesel ve ulusal yarışmalara hazırlandıkları spor etkinlikleri yürütülmektedir. Yıl içerisinde düzenlenen 595 adet kültür, sanat ve eğlence organizasyonuna 20.692 kişi katılmıştır.

Kişisel Bakım Hizmetleri kapsamında; evinden çıkamayacak derecede ağır engeli bulunanlara evlerinde; Engelli Kamplarımızda ve Başakşehir ÖZGEM'de ise hem engelli bireylere hem de katılımcılara İSEM tarafından ücretsiz kuaförlük hizmeti verilmektedir.

Yasal Haklar Danışmanlığı Hizmetleri; İSEM Yasal Haklar Danışmanlığı Biriminde görevli avukatlar tarafından engelli bireylere ve yakınlarına, sahip oldukları yasal haklar konusunda bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri yapılmakta; engelli ve yakınlarına hukuki danışmanlık hizmeti verilmekte, seminerler düzenlenmektedir.

Görme Engellilere Yönelik Çalışmalar; görme engelli vatandaşlarımız için kitaplar, okumayı seven gönüllü vatandaşlar tarafından okunarak sesli kitap haline dönüştürülmekte ve bu sayede görme engelliler kütüphanesinin üyeleri tarafından internet aracılığıyla okunabilmektedir. Seslendirilen kitap sayısı yıl içerisinde 5.448'ye erişmiş olup, görme engelliler kütüphanemizden yıl içerisinde 2.291 kişi yararlanmıştır. ayrıca, braille baskı yöntemiyle kitap ve doküman baskısı yapılmaktadır.
2015 yılında İstanbul Kalkınma Ajansı'ndan aldığı mali

destekle yıl içerisinde yürütülen "İstanbul Görme Engelliler Bilgi Merkezi Projesi" ile görme engelli vatandaşlarımızın okullara ve okumaya devam edip sınavlara hazırlanmalarında, kütüphanemizin hizmetleriyle kendilerini geliştirerek sosyal hayat içerisinde daha belirgin yer alabilmeleri ve daha az desteğe ihtiyaç duyarak kendi işlerini daha rahat görüp, hayatlarına kendi istedikleri istikamette yön verebilmeleri amaç edinilmiştir.

Proje kapsamında personel desteği artırılarak görme engelli hizmeti, gönüllü hizmeti tarama kitap hizmeti, kabin ve ses kartları hizmeti, sesli kitap hizmeti, internet sitesi hizmeti, koordinasyon ve teknik hizmet sağlanmış, hizmet kalitesi artırılmıştır.

Kamp Hizmetleri

Bu kapsamda; engelli birey ve yakınlarının ücretsiz tatil yaparak dinlenmesi ve sosyalleşebilmesi için Avrupa yakasında Florya sahilinde toplam 60.000 m² alan üzerinde 55 adet müstakil ev, Anadolu yakasında ise Şile Engelliler Kampında 82.000 m² alan üzerinde 74 adet müstakil ev düzenlenmiştir. 2022 yılında Şile ve Florya Engelli Kamplarımız, 6 Şubat 2023 yılında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle evleri hasar gören vatandaşlarımızın konaklamasına açılmıştır. Deprem bölgesinden gelen vatandaşlarımızın bir kısmının kamptan ayrılmasıyla birlikte 2023 Ağustos itibarıyla engelli vatandaşlarımız da kamplarımızda konaklamaya başlamışlardır. 2023 yılında Şile ve Florya Engelliler Kampında 8.443 kişinin kamp hizmetinden faydalanması sağlanmıştır.

Rehabilitasyon Hizmetleri

Engellilerin kendi yeteneklerinin farkına varması ve kendine yetmeyi öğrenebilmesine imkan sağlamaktadır. Aynı zamanda bu alandaki rehabilitasyon çalışmalarında spor; rehabilite ve tedavi edici etkisiyle fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişime etki etmektedir. Sporla rehabilitasyonun tıbbi, psikolojik ve sosyal faydaları dikkate alınarak bu alanda birçok çalışma yürütülmektedir.

Hidroterapi (Su ile Terapi): Bedensel engellilere ve kas hastalıkları olan gruplara su içinde egzersiz yaptırılarak engelli bireylerin fiziki rehabilitasyonun tamamlanma ve watsu adıyla bilinen engellinin psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklarının giderilmesi için uygulanan rehabilitasyon yöntemi ile verilen hizmet, Türkiye'de ilk olarak belediyemizce gerçekleştirilmiştir. 2023 yılında 3.253 kişiye 6.677 seans hidroterapi hizmeti sunulmuştur.

Sporla Rehabilitasyon: Sporla rehabilitasyon desteği için başvuran engelli bireyler, sağlık destek hizmetleri alanında uzman spor eğitmenlerince değerlendirmeye alınmaktadır. Her engel grubuna, engelin özelliğine göre alanında uzman eğitmenlerce bireysel ve takım sporlarında eğitim sunulmaktadır. Yıl içerisinde 11.197 adet sporla rehabilitasyon seansı gerçekleştirilmiştir.

Salon Sporları: Engelli çocuklarımızın sağlıklı bünyeye sahip olmalarını sağlamak, duyusal gelişim ve psiko motor gelişime katkıda bulunmak amacıyla yapılan spor aktiviteleridir.

Bilgilendirme Yönlendirme

Engelliler Kampı, Florya

Hidroterapi

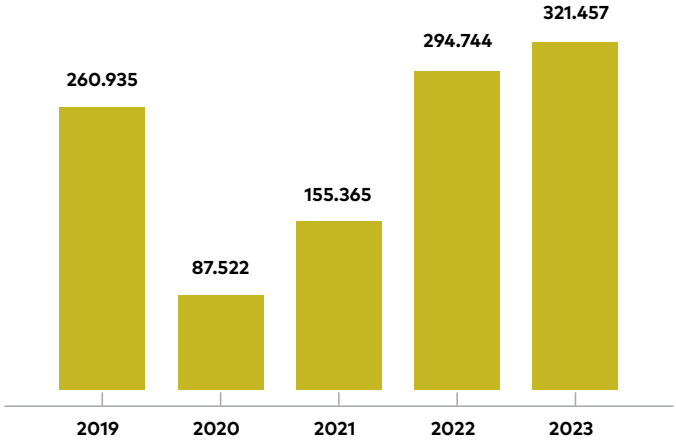
Yüzme: Belediyemize ait havuzlarda bedensel, zihinsel, görme, işitme ve süreğen engellilere suyun rahatlatıcı yönü kullanılarak engelli bireylerin bedensel ve zihinsel gelişimlerine desteklemek amacıyla yapılan yüzme seanslarıdır.

Diğer Spor Branşları: Okçuluk, masa tenisi, pilates, fitness, futbol, jimnastik vb. alanlarda spor hizmetleri verilmektedir.

Ulaşım Destek Hizmetleri

Yaşamını İstanbul'da sürdüren ve toplu taşıma araçlarını kullanamayan engelli ve sürekli ilaç kullanım raporuna sahip olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza 153 Çözüm Merkezi Engelli Ulaşım Destek Hizmeti ile ücretsiz ulaşım hizmeti sunulmaktadır.
Ayrıca eğitim merkezlerinde eğitim gören yetişkin dönem öğrencilere okul servisi, küçük yaş öğrencilere ring servisi hizmeti ve eğitim-öğretim süresi boyunca MEB'e bağlı eğitim kurumlarında (ilkokul, ortaokul ve lise) eğitim gören engelli öğrencilere servis hizmeti, spor ve sosyal organizasyon katılımcılarına servis hizmetleri sunulmaktadır. Yıl içerisinde toplam 321.457 kez ulaşım hizmeti sağlanmıştır.

Şekil 4. Engelli Ulaşım Destek Hizmeti (Kişi)*

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023
* Hizmet sayısı tekil kişi olmayıp, mükerrer kişileri içerebilmektedir.

Ulaşım Hizmetleri

Erişebilirlik Hizmetleri

Toplu Ulaşım Araçlarının (Minibüs, Taksi, Taksi Dolmuş) Engelli Kullanımına Uygun Hale Getirilmesi
Bu çalışmalar kapsamında otobüs filosunun %85'inden fazlası engelli erişilebilirliğine uygun hale getirilmiştir. 2023 yılında minibüslerin 8+1 koltuk kapasiteli engelli erişimine uygun taksiye dönüşümü kapsamında 990 adet taksi Belediyemizden çalışma ruhsatı almıştır.

Engellilere Yönelik Spor Hizmetleri

Spor Tesislerinde Engellilere Özel Seanslar
Belediyemiz sunduğu hizmetlerde engelli vatandaşlarımızı da göz önünde tutarak hizmette fırsat eşitliğinin sağlanmasına öncülük etmektedir. Mevcut spor tesislerini geçtiğimiz yıllarda engelli sporseverler için uygun hale getiren Belediyemiz, yapılan yeni tesislerin tamamını engelli vatandaşlarımızın da kolaylıkla spor yapabilecekleri şekilde projelendirmekte ve hizmete açmaktadır.
Belediyemiz tarafından bedensel, görme, işitme ve zihinsel engelli vatandaşlar ile Skolyoz, Kifoz, Lordoz gibi fiziksel rahatsızlığı bulunan çocuklarımıza, gençlerimize ve tüm vatandaşlarımıza spor hizmeti verilmektedir.
33 tesisimizde Yüzme, Cimnastik, Fitness, Tenis, Buz Pateni, Temel Hareket Eğitimi, Basketbol, Kick Boks, Okçuluk, Futbol, Karate, Grup Egzersizleri gibi 12 farklı branşta her yaş grubundan engelli bireye spor hizmeti verilmektedir. 2023 yılında spor tesislerimizde 33.084 engelli vatandaşımıza 117.734 seans hizmet verilmiştir.
20 Mayıs 2023 tarihinde Pendik Çamlık tesisimizde Engelliler Haftasında 1.000 spor okulu öğrencisi ile tesislerimizden faydalanan 750 engelli çocuğu bir araya getirecek etkinlikte ailelerle birlikte yaklaşık 4.000 kişi katılımla kaynaştırma-farkındalık barındıran, bol eğlenceli bir etkinlik düzenlenmiştir.
03 Aralık 2023 Dünya Engelliler Gününde Cemal Kamacı Spor Kompleksinde engelli sporcuların katılımı ile Dünya Engelliler Günü Yüzme Etkinliği gerçekleştirilmiş etkinlik kapsamında, tesislerimizden faydalanan 70 engelli çocuğu bir araya getirerek ailelerle birlikte yaklaşık 150 kişilik katılım sağlanmıştır.
Engelli Branşlarında Sporcu Yetiştirilmesi
Belediyemizce spor tesislerinde sunulan engelli seanslarının yanında engelli sporcuların yetişmesine büyük önem verilmekte ve branşlarında başarılı olmaları için gereken tüm destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda Belediyemiz Spor Kulübü'ne tahsis edilen Cebeci Spor Kompleksinde yetişen engelli sporcular diğer branşlarda olduğu gibi yıl boyunca desteklenmektedir.
Yüzme, okçuluk ve bilek güreşi branşlarında bedensel engelli sporcuların yetiştiği kulüp bünyesinde özel sporcular dalında da yüzme ve masa tenisinde başarılı sporcuların yetişmesine katkı sağlanmaktadır. Kulüp bünyesinde bedensel engellilerde 4 branşta 30 sporcu, özel sporcularda ise 2 branşta 7 sporcu İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü bünyesine Cebeci Spor Kompleksi'nde spor kariyerlerini sürdürmektedir.
Belediyemiz Spor Kulübü'nün engelli branşlarında yetişen sporcular katıldıkları müsabakalarda önemli dereceler elde ederek hem milli takımların hem de İstanbul'un spordaki başarı grafiğini yükseltmektedir.

Engelli Bireyler Spor Merkezi (İBB Yeşilvadi Engelli Bireyler Spor Merkezi)

Ümraniye ilçesinde, 1,4 metre derinliğinde 20 metre uzunluğunda 3 kulvarlı bir eğitim havuzu, 5 adet stüdyo salonu ve bir adet squash salonu bulunan İBB Yeşilvadi Engelli Bireyler Spor Merkezi, 2023 yılında 736 engelli bireye 13.406 seans hizmet vermiştir.

Engellilere Yönelik Yapım Çalışmaları

Tablo 18. Tamamlanan Engellilere Yönelik Yapılar

İlçe	Proje
Bakırköy	Florya Engelliler Yaz Kampı

Kaynak. Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Florya Kamp Hizmetleri

Tablo 19. İnşaatı Devam Eden Engellilere Yönelik Yapılar

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Yılı
Bağcılar	Ebubekir Parkı Kapalı Yüzme Havuzu ve Engelli Rehabilitasyon Merkezi 2.Tamamlama İnşaatı	58	2024
Fatih	Kariye Otizm Merkezi	98	2024
Kartal	Orhantepe Mahallesi Engelli Rehabilitasyon Merkezi Tamamlama İnşaatı	15	2025

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Engellilere Yönelik Proje Çalışmaları

Tablo 20. Devam Eden Engellilere Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Beşiktaş	Levazım Mahallesi Engelli Rehabilitasyon Merkezi

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Evsizlere Yönelik Hizmetler

Evsizlere Kış Yardımı

Afet Koordinasyon Merkezinin (AKOM) ağır kış şartlarına dair alarm vermesi durumunda sokakta yaşayan insanların soğuk hava şartlarında dışarıda kalmamaları ve donarak ölümlerin engellenmesi amacıyla evsizlere kış yardımı yapılmaktadır.

153 Çözüm Merkezi'ne gelen ihbarlar anında değerlendirilerek, evsiz vatandaşlar güvenli bir şekilde tesislere getirilmektedir. Misafirhanelerde beslenme, barınma, temel sağlık hizmetleri, ilaç hizmeti, öz bakım ve hijyen, giyim yardımı ve memleketlerine gitmek isteyenlerin ulaşımlarını sağlamak gibi hizmetler verilmektedir. Bu hizmet kış döneminde (Aralık ve Mart ayları içerisinde) verilmektedir.

Sokakta yaşayan evsiz vatandaşların sosyal çalışmacılar vasıtasıyla, sosyal incelemeleri yapılarak uygunluk durumuna göre huzurevlerine, Kadın Sığınma Evlerine, bakım merkezlerine yönlendirilmeleri yapılmakta, sosyal bakıma kavuşturulmaktadırlar.

Bakım süreci boyunca, evsizlere, belediyenin ve diğer sosyal hizmet kurumlarının verebileceği sürekli bakım hizmetleri hakkında bilgi verilerek şartları uygun olanlar farklı sosyal hizmet kurumlarına yerleştirilmekte; evlerine yahut memleketlerine dönmek isteyen kişilere ise gerekli yardımlar yapılmaktadır.

Belediyemiz tarafından verilen hizmetten yıl içerisinde (Ocak-Şubat-Mart-Nisan-Mayıs- Aralık) toplam 3.039 kişi faydalanmıştır.

Evsizler Barınma Merkezi, Esenyurt

Kadın ve Aileye Yönelik Hizmetler

Belediyemiz, toplumsal cinsiyet eşitliğine adanmış bir yaklaşım ile toplumun her kesimine adil ve eşit bir şekilde ulaşabilmeyi hedeflemektedir. Çocuk, genç ve yetişkin bireylerin ruh ve beden sağlıklarını koruma ve yaşam koşullarını geliştirme konularında bilinçlendirmeyi amaçlamakta; sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler iş birliğinde birçok etkinlik ve faaliyet doğrultusunda hizmet gerçekleştirmektedir. Kadın ve ailenin güçlendirilmesi hedefi doğrultusunda koruyucu ve önleyici hizmetler geliştirme ve yürütme, sosyal hizmet faaliyetlerinin, toplumsal cinsiyete duyarlı stratejik plan ve performans yönetimine uygun olarak planlanmasını yapma uygulanmasına yönelik bünyesinde hizmet veren birimlerin kapsayıcı, eşit ve adil bir kent yaşamının inşası amaçlanmaktadır.

Kadınların sağlıklı bir yaşam sürdürmeleri ve şiddete maruz kalma veya olası bir tehdit durumlarında toplumsal hayat içerisinde yaşam kalitelerini artırmak ve eşit bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmelerine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Ücretsiz sağlık hizmetleri kapsamında sağlık sorunlarına erken müdahale imkânı sağlanmakta; bilgilendirme seminerleri, psikososyal ve kadın sağlığına yönelik ücretsiz hizmet ve eğitimler sunmaktadır.

Şiddetle mücadele kapsamında toplum bilincini artırmaya yönelik ise ayrımcılığa ve şiddete karşı 7/24 çok dilli destek birimlerine ulaşabilecekleri ve gerekli durumlarda barınma ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Yalnızca İstanbul'da ikamet eden vatandaşlarının yanı sıra şehir dışından gelen tüm kadınların destekçisi olmak adına şehirlerarası otobüs terminallerine de hizmetler yerleştirilmiştir. Psikolojik ve hukuksal olarak verilen desteklerin yanı sıra toplumun daha adil, eşit ve güvenlikli bir yer olabilmesi adına konferans ve seminerler ile toplum bilincini artırarak kadınlara yönelik şiddeti en aza indirgemeyi hedeflemektedir.

İstanbul Bebek

Programın hedef kitlesi 0-3 yaş arası çocuğu olan düşük eğitim ve gelir düzeyine sahip ailelerdir. Çocuğun sağlıklı gelişimini desteklemek amacıyla doğum öncesi ve sonrası annenin fiziksel ve ruhsal sağlığı; çocuğun bilişsel, ince motor, dil, sosyal, fiziksel ve duygusal gelişimi; beslenme ve ebeveynlik konularında aileye rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Ev ziyaretlerinin ilki tanışma ve onam alma ziyaretidir. Takip eden ziyaretler, doğum öncesinde 7. aydan itibaren ayda 1 kere olmak üzere toplam 3 kere yapılır. Doğumdan sonra iki haftada 1 kere yapılan ziyaretlerimiz çocuğumuz 1 yaşına gelene kadar devam etmektedir. 2023 yılında 1.365 aile İstanbul Bebek hizmetlerinden yararlanmıştır.

Kadın Danışma Birimi

Şiddete maruz bırakılan ya da maruz kalma tehlikesi altında olan kadınlara 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında yüz yüze veya 444 80 86 numaralı telefon hattı üzerinden psikososyal ve hukuksal danışmanlık desteği verilmektedir. Birimde psikolog ve sosyal hizmet uzmanları çalışmakta olup verilen tüm hizmetler yüz yüze ve 444 80 86 / 3 numaralı hat üzerinden ücretsiz sağlanmaktadır. Sığınma evi talebi olan kadınların İBB' nin Kadın Dayanışma Evi veya diğer kurumların ilgili birimlerine yönlendirilmesi gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte şiddet bildirimi dışında talepleri olan kadınlara yönelik ihtiyaçları doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içerisinde çok yönlü ve bütünlüklü mesleki çalışmalar yürütülmektedir.

2023 yılında 1.349 kişi Kadın Danışma Birimi hizmetinden faydalanmış, 4.089 hizmet sağlanmıştır.

Kadın Dayanışma Evi

Şiddete maruz bırakılan ya da şiddete uğrama tehlikesi altında olan kadınlara yönelik bütünlüklü ve güçlendirme odaklı mesleki çalışmalar ile birlikte barınma hizmeti sağlanmaktadır. Bununla birlikte sığınma evinde kalma süresi biten kadınların büyük çoğunluğunun şiddete maruz bırakıldıkları ortama geri döndüğü ve şiddet döngüsünün tekrarlandığı bilinmektedir. Bu nedenle Kadın Dayanışma Evi; sığınma evi sürecini tamamlamış, çalışan/çalışabilecek durumda olan kadınlara da ve varsa beraberindeki çocukları ile birlikte kendi evlerinde yeni bir hayat kurmadan önce, sosyoekonomik ve psikososyal anlamda güçlenmelerini sağlamak amacıyla geçici süreli kalacakları bir ara istasyon hizmeti sunmaktadır. Gerekli durumlarda Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılmaktadır.
2023 yılında 59 kadın ve 46 çocuk, Kadın Dayanışma Evi hizmetlerinden faydalanmış, 426 hizmet sağlanmıştır.

İBB Kadın

İBB, İstanbul'da yaşamlarını sürdüren kadınların sağlık, sosyal hizmet, kültürel etkinlikler, istihdam, eğitim ve spor gibi birçok farklı alanda sosyal ve fiziksel iyilik hallerinin desteklenmesi için çeşitli politika ve hizmetler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda geliştirilen İBB

İBB Kadın, Bağcılar

Kadın ile kadınlara yönelik destekleyici hizmetlerin tek bir çatı altında sunulması hedeflenmiştir.
İBB Kadın; sağlıktan eğitime, kariyer planlamasından hukuki danışmanlığa, kültür-sanattan spora, beslenme danışmanlığından toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarına dek çok çeşitli hizmetlerle yaşamın her alanında kadınları desteklemek ve psikososyal güçlenmelerine katkıda bulunmak amacıyla hayata geçirilmiştir.
Belediyemizin farklı birimleri tarafından kadınlara yönelik tasarlanmış hizmetlerin İBB KADIN ile tek çatı altında toplanarak bütüncül bir anlayışla, sürdürülebilir ve etkili bir biçimde sunulması amaçlanmaktadır.

İBB Kadın Merkezleri: Bağcılar / Bağlar İBB KADIN, Bakırköy İBB KADIN, Çekmeköy İBB KADIN, Maltepe / Gülsuyu İBB KADIN, Üsküdar / Üsküdar İBB KADIN 2023 yılında 4.237 tekil kişi hizmetlerden faydalanmış, 19.836 hizmet sağlanmıştır.

Kadın Destek Hattı 444 80 86

Şiddete maruz bırakılan ya da şiddete maruz kalma tehlikesi altında olan kadınlar ile sosyal, hukuksal ve psikolojik anlamda rehberliğe ihtiyaç duyan kadınların 7 gün 24 saat süre ile çok dilli destek alabilmelerine yönelik hizmet sunulmaktadır.
Gerekli durumlarda (akut şiddet bildirimlerinde) Kolluk Kuvvetleri, Cumhuriyet Başsavcılığı, İstanbul Barosu, sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurum- kuruluşları ile iletişime geçilerek, başvuru yapan kadının acil koruma altına alınmasına ve uygun sosyal hizmet müdahalelerinin yürütülmesine yönelik mesleki çalışmalar yapılmaktadır.
444 80 86 numaralı hat üzerinden 7/24 çok dilli (Türkçe-Kürtçe-İngilizce- Arapça) olacak şekilde başvuru yapılmaktadır.
2023 yılında 2.083 kişi Kadın Destek Hattı hizmetinden faydalanmış; 8.132 hizmet sağlanmıştır.

Cinsel Şiddetle Mücadele Merkezi

Cinsel Şiddetle Mücadele Merkezi; toplumsal cinsiyet eşitliğine ve her türlü cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı şiddet ve ayrımcılığın önlenmesine dair farkındalık yaratılması, cinsel taciz veya saldırı şikâyetleri için etkili bir başvuru mekanizmasının kurulması ve önlemeye yönelik faaliyetler geliştirilmesi, söz konusu şikayet durumlarında başvurucuya destek verilmesi, başvurucunun ihtiyacı doğrultusunda psikolojik, sosyal ve hukuksal danışmanlık alabileceği destek sistemlerine yönlendirme yapılması, istenmeyen cinsel davranışları durdurmak yönünde cesaretlendirilmesine katkı sağlanması amacıyla kurulmuştur.
Cinsel şiddete maruz bırakılan kişilerin, şiddet yaşantısı sonrasında kendisini ifade etmekte zorlanabileceği düşünülerek müracaatçılara, uzman meslek elemanı tarafından psikososyal destek sağlanması, uygun hizmet modelinden faydalanabilmesi ve özelleştirilmiş bir hizmet sunulması; erişiminin kolay olması, gerekli bilgi ve yönlendirmelere daha kolay ulaşabilmesi amaçlanmıştır.
Cinsel Şiddetle Mücadele Merkezi; Bağcılar, Bakırköy, Üsküdar olmak üzere 3 farklı merkezde faaliyet göstermektedir.

Cinsel Şiddetle Mücadele Hattı

Cinsel şiddete maruz bırakılan ve / veya cinsel şiddete uğrama tehdidi altında olan kadınlara yönelik, yedi gün yirmi dört saat hizmet esasına dayalı, çok dilli (Türkçe, Kürtçe, Arapça ve İngilizce) psikososyal ve hukuksal danışmanlık hizmetleri sağlanmaktadır.
Hizmet Kadın Destek Hattı / 2 üzerinden gelen çağrılar aracılığıyla ve Kadın Danışma Birimi'ne yapılan doğrudan başvurularla sağlanır. Kadın Destek Hattı bünyesinde hizmet sunan meslek elemanları, kompleks bir sorun olan cinsel şiddet başvurularında sunulan hizmetin niteliğinin artırılması amacıyla Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından sunulan Cinsel Şiddet Danışmanlık Hizmeti eğitici eğitimini almışlardır. Kadın Destek Hattı üzerinden hâlihazırda cinsel şiddet başvuruları alınmakla birlikte, alınan eğitimle personelin bu alanda uzmanlaşması sonucunda cinsel şiddete maruz bırakılan müracaatçılara yönelik olarak hat üzerinden özelleştirilmiş bir hizmet sunulmaktadır.

Otogar Kadın Danışma Birimi

Kadınların şiddetten bağımsız bir yaşam inşa etme amacıyla il dışından İstanbul'a gelebildiği veya İstanbul'dan il dışına göç edebildiği görülmektedir. Tüm bu süreçte kadınlar için bir geçiş noktası olan Büyük İstanbul Otogarında şiddet özelinde yüz yüze görüşme yaparak danışmanlık hizmeti alabilecekleri merkezin şiddetle mücadelede önemli bir yer tuttuğu düşünülmektedir.
Bu doğrultuda Otogar Kadın Danışma Birimi il dışından İstanbul'a gelen kadınların ivedilikle başvuru yapmasını kolaylaştıracak olup birime başvuruda bulunan kadının şiddet öyküsü dinlenerek can güvenliği riski değerlendirilecek ve mesleki çalışma yürütülecektir. Her kadının öyküsünün biricik olduğu bilincinde ve kadının kendi isteği referans alınarak planlamalar yapılmaktadır.
Otogar Kadın Danışma Biriminde Sunulacak Hizmetler: Sosyal Danışmanlık, Hukuki Bilgilendirme, Sığınak Talepleri, İstihdam Talepleri, Sosyoekonomik Destek Talepleridir.

Mahalle Evleri

Mahalle Evleri Belediyemiz hizmetlerinin kesişim noktasında yer almakta, birimlerimiz aracılığıyla tüm hizmetlerin

Mahalle Evi, Sulukule

erişilebilirliği hizmet verdiğimiz dezavanatajlı mahallelerde artırılmakta ve bütüncül hizmetler sunulmaktadır.
Mahalle Evlerimizde psikolog, sosyolog, sosyal hizmet uzmanı ve psikolojik danışmanlar görev yapmaktadır. Mahalleli ile bireysel görüşmeler, hak temelli bilgilendirmeler, sevk ve yönlendirmeler yapılmaktadır.

Mahalle Evleri: Örnektepe Mahalle Evi, Sulukule Mahalle Evi, Cibali Mahalle Evi, Zafer Mahalle Evi, Çengelköy Mahalle Evi, İsmetpaşa Mahalle Evi, Güneştepe Mahalle Evi, Tuzla Mahalle Evidir.
2023 yılında 9.896 kişi Mahalle Evleri hizmetlerinden faydalanmış, 74.985 hizmet sağlanmıştır.

100 Kadın Yazılım Uzmanı Yetiştirme Projesi

Kadınların ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücü alanında istihdam edilerek hem kadın istihdamını artırmak hem de ülkemizin bilgi teknolojileri alanında yetişmiş personel açığının kapanmasına katkı sağlayarak küresel rekabet edebilirliğini artırmak için Belediyemizin başlattığı 100 Kadın Yazılım Uzmanı Yetiştirme Programı Projesi, yazılım sektörüne nitelikli yazılım uzmanı kazandırmayı ve kadın istihdamının artırılmasına İBB'nin önemli bir katkı sağlamasını amaçlamış ve proje sonunda eğitimlerini başarıyla tamamlayan adayların istihdamı Bölgesel İstihdam Ofisleri aracılığı ile desteklenmiştir.
İBB, Fenerbahçe Üniversitesi ve FARMASİ ortaklığında yürütülen projenin hedef kitlesi kariyerine bilişim teknolojileri alanında yön vermek isteyen, ön lisans veya lisans mezunu olan vatandaşlar olmuştur.
Yazılı sınav ve mülakat aşamasından geçen adaylar 20 kişilik sabah ve akşam gruplar halinde eğitime başlamıştır. Eğitimler 72 gün ve 450 saat akademik eğitim 50 saat kariyer eğitimi şeklinde verilmiştir. Eğitimler Fenerbahçe Üniversitesi Ataşehir Yerleşkesinde gerçekleştirilmiştir.
Aynı proje kapsamında Kadir Has Üniversitesinde 32 kişilik 1 adet sınıf açılarak 72 gün süren 450 saat akademik, 50 saat kariyer eğitimleri verilmiştir.

Kadınlara Yönelik Gerçekleştirilen Diğer Etkinlik ve Faaliyetler

Öz Savunma Atölyesi, Kadın Buluşmaları- Kadın Forumu, Temel Marangozluk Eğitim Atölyesi, Ders Destek Atölyeleri, Kadın Dayanışma Pazarı, Mor Tır, Mor Otobüs, Regl Danışmanlık Birimi, Kadın Emeği Üretim Atölyesi, Açık Hava Etkinlikleri, Afet ve Kadın Çalıştayı gibi faaliyetlerimizde yıl içerisinde kadınlara sunduğumuz diğer hizmetlerimizdir.

Kadın Dayanışma Pazarı

Sıra Dükkanlar

Üsküdar Dükkan

Kadın ve Aileye Yönelik Proje Çalışmaları

Tablo 21. Tamamlanan Kadınlara Yönelik Projeler

İlçe	Proje
Ataşehir	Millet Caddesi No:71 Tadilat ve Dönüşüm (İSMEK Binaları)
Beylikdüzü	Osman Gazi Caddesi 92.Sokak Tadilat ve Dönüşüm (İSMEK Binaları)
Beyoğlu	Kadın Sığınma Evi
Şile	Hacı Kasım Mahallesi 11 Ada 11 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (İSMEK Binaları)
Şile	Kumbaba Mahallesi 836 Ada 2 Parsel Tadilat ve Dönüşüm (İSMEK Binaları)

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Şehit Yakınları ve Gazilere Yönelik Hizmetler

İstanbul'da bulunan tüm şehit ailelerinin, gazilerin evleri ve hedef kitlemizle ilişkili olan dernekler ziyaret edilmektedir. Bu sayede İstanbul'da bulunan tüm şehit aileleri ve gaziler ile belediyemiz arasında kalıcı ve köklü bir iletişim bağı kurulması sağlanmaktadır. Birim çalışmaları kapsamında ziyaretler sırasında şehit ailelerinin ve gazilerin belediyemizden talepleri doğrultusunda yardımcı olunabilecek tüm konularda onlara destek verilmesi amaçlanmaktadır. Şehit Yakınları, gazi ve gazi yakınlarına alanında uzman psikologlarımız psikolojik destek olanağı sağlamaktadır.

Bunun dışında özel gün ve haftalarda, şehit yakını, gazi ve gazi yakını ailelerimize ziyaretler yapılmakta ve ailelerimiz için belirli günlerde organizasyonlar düzenlenmektedir.
2023 yılında İstanbul'da ikamet eden 7 şehidimizin cenaze merasimlerine katılım sağlanmış ve ailelerimize gerekli destek verilmiştir.

Hane Ziyaretleri

Bu kapsamda Şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımızın hanelerine düzenli olarak ziyaretler yapılmaktadır. Bu ziyaretler ailelerimizin evlerinde gerçekleştirilmektedir. Ziyaretler esnasında ailelerimiz ile sohbet edilmekte ve varsa talep, istek ya da şikâyetleri dinlenerek kayıt altına alınmaktadır. Kayıt altına alınan talepler, ilgili birimlere iletilip, taleplerin çözüm aşamasının takibi yapılmaktadır. Yıl içerisinde günlük gerçekleştirilen rutin ziyaretlerimiz kapsamında toplamda 2.452 şehit yakını, gazi ve gazi yakınına ulaşılmıştır.

Dernek ve Kurum Ziyaretleri

Saha Faaliyetleri ve kurumsal iletişim ve kapsamında yürüttüğümüz çalışmalar ve verdiğimiz hizmetler ile ilgili bilgilendirme yapmak, şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımızla iletişim halinde olan derneklerle birimlerimizin de iletişim halinde olmasını sağlamak amacıyla çeşitli dernek ve kurumlar ziyaret edilerek dernek yönetimi ve üyeleri ile bir araya gelerek ailelerimizin ihtiyaç ve beklentileri üzerine istişarelerde bulunulmaktadır. Yıl içerisinde yapılan ziyaretlerde 656 kurum temsilcisine ulaşılmıştır.

İstihdam ve Sosyal Haklara Yönelik Çalışmalar

Belediyemiz, şehit yakını ve gazilerimizin sosyal ihtiyaçlarının karşılanması, kendilerine tanınan hak ve imkânlardan doğru şekilde yararlanabilmeleri adına, istihdam ve sosyal hakları ile ilgili gerekli yönlendirme ve bilgilendirme çalışmalarını yürütmektedir. İstihdam ile İigili gelen başvurular şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımızdan gelen gerek sosyal hakları gerek belediyemizin sorumluluk alanında olan iş ve işlemlerle ilgili tüm talep, öneri, görüş ve soruları kayıt altına alınmaktadır.

Taziye ve Mevlit Programları

İstanbul'da ikamet eden şehit ve gazilerimizin cenaze merasimlerine katılım sağlanarak ikamet adreslerinde, şehitlikte gerçekleşen taziye ya da mevlit programlarına destek ve katılım sağlanarak ailelerinin yanlarında olunup görevli psikologlarımız ile psikolojik ilk yardım desteğinde bulunulmaktadır.

Özel Gün, Etkinlik ve Programlar

Belediyemiz iletişim kurduğu şehit yakını ve gazi ailelerinin yaşamlarına ve psikolojilerine fayda sağlayacak etkinlik ve faaliyetler düzenlemenin yanı sıra hayatlarını kolaylaştıracak, onların ihtiyaç ve gereksinimlerine cevap verebilecek nitelikli çalışmalarda bulunarak yaşamlarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şehit Yakını ve Gazilerimizin yaşama dönük faaliyetlerde yer alarak, talep ettikleri standartlarda etkinlik içerisinde olmalarını sağlayarak günlük rutinlerine ve sosyal yaşamlarına katkı sağlamaktadır.
Yıl içerisinde gerçekleştirilen etkinlik ve organizasyonlardan bazı örnekler;

- 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü
- Pullman Istanbul Hotel & Convention Center/Bahçelievler'de İftar Yemeği Organizasyonu
- 19 Eylül Gaziler Günü Balo Programı
- 6 Ekim İstanbul'un Kurtuluşu Kutlamaları
- İstanbul'un Fethi'nin 570. Yıl Dönümü Kutlamaları
- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları
- 6 Ekim İstanbul'un Kurtuluşu Kutlamaları
- Anneler ve Babalar Günü Kahvaltı Programı
- Kültür Gezisi Programları kapsamında, Gelibolu, Afyon, Edirne, Antalya, Bursa Konaklamalı Gezi Programları düzenlenmiştir.

18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü, Edirnekapı Şehitlik

Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri

Şehit yakınları, gaziler ve gazi yakınlarına, psikososyal destek verilmesi, onlara yönelik psikoeğitimler düzenlenmesi, cenazelerde ve taziye süreçlerinde şehit ailelerine destek olunması birimimizin ana görevleri arasındadır. Şehit yakınlarına, gazilere, gazi yakınlarına akut desteğin yanında terapi hizmeti de sağlanmaktadır. Bu hizmet dahilinde; gerektiğinde ilgili kurumlara yönlendirmek, psikolojik değerlendirmenin neticelerine dayanarak danışana özel bir terapi planı oluşturmak ve terapi planını danışana açıklamak gibi destek hizmetlerinde bulunulmaktadır. Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri kapsamında toplamda 142 görüşme gerçekleştirilmiştir.

Akut Destek: İçinde bulunduğu durumdan etkilenen şehit yakını, gazi ya da gazi yakınının güvenlik, sağlık gibi temel gereksinimlerinin karşılanması ve psikolojik ilk yardım verilmesi, akut dönemde önerilen ve uyguladığımız başlıca müdahalelerdendir.
Psikoterapi: Bireylerin duygusal ve davranışsal sorunlarının çözümünü, ruh sağlıklarının geliştirilmesini ve korunmasını amaçlayan teknikler, psikoterapi olarak adlandırılmaktadır. Psikoterapi hizmeti kapsamında, bireylerin talepleri doğrultusunda öncelikle psikolojik değerlendirme görüşmesi yapılmaktadır.
Şehit yakını, gazi ya da gazi yakını, psikoterapi için başvurduğu sebep psikoterapiye ve uzmanlarımızın yetkinlik alanlarına uygun ise psikoterapi hizmeti vermektedir. Gerektiğinde ise danışan, uygun olan farklı bir kuruma sevk edilmektedir.
Psikoeğitim: Psikoeğitimlerde psikologlarımız kullandığı ölçme, değerlendirme yöntemlerinin, psikometrik özelliklerine, verdiği psikolojik hizmetlerin ya da eğitim programlarının etkinliğinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Şehit Yakınları ve Gazilere Yönelik Diğer Faaliyetler

- Şehit Yakını ailelerimizin ve Gazilerimizin çocuklarına, lise ve üniversite sınav süreçlerine destek olmak amacıyla AYT-TYT ve LGS Uzaktan Eğitim Hizmeti verilmiştir. Bu kapsamda 10.000 ailemize hizmetimiz ulaştırılmıştır.
- 15.000 adet, içerisinde çikolata ve krakerlerin olduğu Çocuk Hediye Paketi dağıtılmıştır.
- 100 çocuğumuza tablet hediye edilmiştir.
- Şehit yakını ve gazi çocuklarımıza teslim edilmek üzere 5.279 adet kırtasiye malzemeli okul çantası dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- İstanbul'da ikamet eden şehit yakınları ve gazilerimize 15.000 adet rozet ve madalya askısı dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- Muharip ve Malul Gazilerimize 600 takım tören kıyafeti hediye edilmiştir.

Yaşlılara Yönelik Hizmetler

Yaşlılara yönelik hizmetlerimiz Kayışdağı Darülaceze Kampüsü, İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi, Akseki Ormanalı Abdullah ve Nerime Turan Huzurevi ve Yaşam Evleri'nde verilmektedir.
Tüm huzurevlerimizde, Sosyal Hayata Adaptasyon, Aktif Yaşlılık, Manevi Destek, Sosyal Bakım Projeleri ile Psiko Sosyal Destek çalışmalarına yönelik hizmetler sunulmaktadır. Ortak yürütülen bu hizmetlere ek olarak Kayışdağı Darülaceze Kampüsünde, Darülaceze Dostluğu ve Gönüllülüğü Projesi ile Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon hizmetleri de yürütülmektedir.
Sakinlerimizin yaşam kalitesini artırmak amacı ile yürütülen proje ve faaliyetler:

Sosyal Hayata Adaptasyon Projesi: kurum içi ve dışı sosyalleşme çalışmalarını içermektedir. Kurum içi sosyalleşme çalışmaları kapsamında; sakinler için doğum günleri, piknikler, site yönetim kurulu seçimleri, geziler gibi faaliyetler düzenlenmektedir. Kurum dışı sosyalleşme çalışmaları kapsamında ise; sakinlerin önceki kültürel ve sosyal faaliyetlerini devam ettirebilmeleri ve kurum dışındaki toplumsal hayata katılıp, sosyalleşmelerini sağlamak amacıyla kurum dışı geziler, kutlamalar gibi etkinlikler düzenlenmektedir.
Aktif Yaşlılık Projesi ile düzenli egzersiz ve spor yapılarak, yaşlanma ve yaşlılıkla birlikte ortaya çıkan sorunların azaltılması ve sakinlerin yaşam kalitesinin artırılması hedeflenmiştir. Yıl içerisinde 337 sakinimiz düzenli olarak egzersiz ve spor faaliyetlerine katılmıştır. Darülaceze Spor Şölenine 100, 18-24 Mart Yaşlılar Haftası Etkinliklerine 150, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinliğine 200, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Etkinliğine 200, 30 Ağustos Zafer Bayramı Etkinliklerine 210, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Etkinliğine 150 sakinimiz katılım sağlamıştır.
Psiko Sosyal Destek Çalışmaları kapsamında, gezici kütüphane uygulaması, radyo tiyatrosu, okuma yazma kursu, hobi ve uğraş aktiviteleri ile ahşap boyamacılığı, seramik, örgü ve koro gibi ergoterapi çalışmalarına sakinlerimizin katılımı sağlanmıştır. Yıl içerisinde ahşap boyama kursunda 27, ebru kursunda 110, gezici kütüphane uygulamasında 132, radyo tiyatrosunda 47, zihinsel engellilere yönelik seramik 18, seramik kursunda 30, şiş ve örgü kursunda 20, ahşap maket yapım kursunda 16, tiyatro kursunda 28, Türk Sanat Müziği koro 18, hobi uğraş aktivitelerinde ise 24 sakin olmak üzere toplam 470 sakinimiz psikososyal destek çalışmalarında yer almıştır.
Sosyal Bakım Projesi kapsamında; ilgili uzmanlar (sosyolog, psikolog, diyetisyen, sağlık personeli, hastabakıcı, doktor vb) tarafından, her sakin için ayrı ayrı durum analizi yapılmakta, ihtiyaçları belirlenmekte, gerekli hizmet önerilerinin yapıldığı sosyal bakım planı oluşturulmaktadır. Sosyal bakım planı; iletişim, meşguliyet, günlük yaşam aktiviteleri, sosyal hayat, manevi bakım, sağlık durumu, beslenme, tuvalet ihtiyacını giderme, hareket, dinlenme ve uyuma bölümlerini içermektedir.
Darülaceze Dostluğu ve Gönüllülüğü Projesi kapsamında; özellikle üniversite ve lise öğrenci grupları ile gönüllü olan kişilerin sakinlerle iletişim kurması ve sakinlerin sosyal hayata adaptasyonları sağlanmaktadır. Yıl içerisinde projeye katılımcı sayısı 142'dir.
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmetleri kapsamında; kurumdaki sakinlere yönelik fonksiyonel kapasiteyi artırma, yaşlı kişilerde kontraktür risklerini azaltma ve immobilizasyona bağlı komplikasyonları önleme amaçlı programlar uygulanmaktadır.

Sağlıklı Yaşam Merkezi; Belediyemiz Kayışdağı yerleşkesinde yaşamını sürdüren yaş almış bireyler için oluşturulmuştur. Geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemleri ile hizmet veren merkez, 500 metrekare alan üzerine kurulmuştur.
Kurumsal bakım kapsamında yaşlılara verilen tüm bakım ve sosyal ihtiyaçlarının yanı sıra Sağlıklı Yaşam Merkezi'nde yaş almış bireylerin fiziksel, duygusal, bilişsel ve sosyal gereksinimlerini karşılamaya yönelik rehabilitasyon ve terapi amacıyla tuz odası, refleksoloji, renk ve müzik terapi odaları, jakuzi (hidroterapi), türk hamamı ve havuz mevcuttur.
Tuz Odası ile yaş almış bireylerin solunum sistemi hastalıklarına, Hidroterapi sayesinde ise su içi egzersizleri ile fiziksel rahatsızlıkların tedavisine yardımcı olunmaktadır.
Müzik Terapi ile ince motor gelişimlerine katkı sağlanırken, bir yandan da müziğin tedavi edici ve eğlendirici etkisi sayesinde yaş almış bireylerin rehabilite olmalarına katkı sağlanmaktadır.
Yıl içerisinde 4.449 sakinin hizmet aldığı Sağlıklı Yaşam Merkezi, yaş almış bireylere terapi hizmetlerinin tümünü bir arada sunan ilk merkezlerden birisidir.
Yıl içerisinde, Kayışdağı Kampüsü, Yaşam Evleri, İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi, Sanatçı Yaşam Evi ve Misafirhanede ikamet eden toplam 843 sakinimize bakım ve yemek hizmeti ile tıbbi malzeme desteği verilmiştir.

Kayışdağı Darülaceze Kampüsü

Türkiye Büyük Millet Meclisi Ziyareti

Spor Etkinlikleri Darülaceze

Tablo 22. Darülaceze Hizmetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Kayışdağı Kampüsü Sakin Sayısı	Kişi	715	670	654	635	651
Yaşam Evleri Sakin Sayısı	Kişi	35	34	45	41	37
İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi	Kişi	43	33	43	70	79
Sanatçı Yaşam Evi Sakin Sayısı	Kişi	31	29	38	43	50
Misafirhane Sakin Sayısı	Kişi	25	7	3	18	26
Yaşam Evleri Sayısı	Adet	24	24	32	32	32
Sosyal Organizasyon Sayısı	Adet	997	278	311	791	924
Ziyaretçi Sayısı	Kişi	22.742	4.587	1.374	4.094	9.997
Kuruma Kabul Sayısı*	Kişi	121	102	124	144	170

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023
*Kuruma kabul sayısı, bakım hizmetlerinden yararlanmaya başlayan sakin sayısını göstermektedir.

Türkiye'nin en büyük huzur evi olan ve 151.000 m²'lik açık, 46.000 m²'lik kapalı alana sahip Darülaceze Kayışdağı Kampüsünde; (Çınar, Umut, Dolunay, Papatya, Güven, Sevgi, Huzur, Şefkat, Zümrüt Sitelerinde ve misafirhanede) hizmet verilmektedir.
Kampüste, bakacak kimsesi olmayan yaşlılarımız, cinsiyetlerine ve sağlık durumlarına göre farklı sitelerde, sürekli yahut sınırlı süreli olarak ikamet edebilmekte, sakinlerimizin; barınma, beslenme, giyim, sağlık, eğitim ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hizmetler sunulmaktadır. Yıl içerisinde hizmet alan sakin sayımız 651 kişidir.
Ataşehir ilçesi Kayışdağı Mahallesi darülaceze yaşlı bakımevi uygulama projesi yıl içerisinde tamamlanmıştır.

Akseki Ormanalı Abdullah-Nerime Turan Huzurevi/ Sanatçı Yaşamevi

Yakacık mevkiinde, 3.200 m²'si kapalı, 3.800 m²'si açık olmak üzere toplam 7.000 m²'lik bir alan üzerinde kurulmuş olan Akseki Ormanalı Abdullah-Nerime Turan Huzurevi; 76 kişi kapasiteli, 44 adet oda ile topluma mal olmuş sanatçılara hizmet veren bir yaşam evi olup, yıl içerisinde hizmet verilen sakin sayısı 50 kişidir.

İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi

2011 yılında hizmete başlayan huzurevinde; ekonomik varlıkları olmakla birlikte yalnızca sosyal yoksunluk içerisindeki kendine yetebilen fiziksel ve zihinsel herhangi bir engeli bulunmayan kişilere ücretli hizmet verilmektedir. Temmuz 2020 itibari ile de Kartal Belediyesi Yaşlı Bakım ve Huzurevi binasında hizmetlere devam edilmektedir. İBB Kartal Yaşlı Bakım Merkezi'nde, yıl içerisinde hizmet verilen sakin sayısı 79 kişidir.

Yaşam Evi Hizmetleri

Uygun profildeki sakinlerimizin sosyal ortamlarından ayrılmadan yaşamlarını sürdürmeleri amacıyla mahalle içlerinde kurulan Yaşam Evleri'nde;

- Sakinlerimizin bundan sonraki yaşamlarını mutlu ve huzurlu geçirmeleri sağlanarak,
- Çalışabilir nitelikte olanlara kendi mesleklerini icra etme olanakları hazırlanarak,
- Doğal motivasyon kaynakları ile rehabilitasyonları sağlanmaktadır.

Türkiye'de ilk ve tek olan bu proje kapsamında yıl sonu itibarıyla 32 adet yaşam evinde yıl içerisinde 50 sakine hizmet verilmiştir.

Sanatçı Yaşamevi

Göç Hizmetleri

Yerel Düzeyde Göç Alanında Koordinasyon

Göç yönetişimi alanında ilçe belediyeleri arasındaki koordinasyonu sağlayarak paydaşlarla etkin iş birliklerinin geliştirilmesi amacıyla yıl içerisinde özellikle koruma, afet ve deprem konularında Kapsayıcılık ve Birlikte Yaşam İçin Belediye Sivil Toplum İş Birlikleri ve Berlin Belediyesi Çalışma Ziyaretleri başlıklı çalışmalar düzenlenmiştir.

Kapasite Geliştirme

Belediye hizmetlerinin göç alanında kapasitesini geliştirmek amacıyla personellere ve göçmenlere yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Özellikle Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği İstanbul Saha Ofisi desteğiyle oluşturulan tercüme destek hattı ile sahada çalışan İBB personeli ile göçmenler arasında oluşabilecek dil bariyerinin ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla Arapça, Kürtçe, Farsça ve İngilizce olmak üzere dört farklı dilde tercüme hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca Belediye personellerinin çeşitli kırılgan gruplara yönelik hizmet sunumunda farkındalıklarının pekiştirilmesi amacıyla hizmet içi eğitim ve çalıştaylar düzenlemektedir. Göçmen ve yerel halka yönelik ise Konuşma Kulübü/Türkçe Kursları, Çok Dilli Kadın Destek Hattı, Kadın Sağlığı Seminerleri, Çatışma Çözümü Eğitimi gibi çeşitli eğitim, etkinlik ve hizmetler sunulmaktadır.

Araştırma, Veri Toplama ve Haritalandırma

Göç ve uyum çalışmaları kapsamında yeni göç politikaları kurgulamak ve kapsayıcı hizmet sunumu gerçekleştirmek amacıyla faaliyetlerde bulunulmaktadır. Bu doğrultuda göç alanında nitelikli analitik veri akışı elde edilmesi, bu alanda araştırma/veri sürekliliği sağlanması ve haritalandırma çalışmaları yapılması amacıyla MahalliMap (Kapsayıcı) Şehir Haritası ve İçerik Yönetim Sistemi (İYS) çalışmaları planlanmakta ve uygulanmaktadır.

Birlikte Yaşam ve Uyum

Geçim Kaynakları/İstihdam Faaliyetleri kapsamında kayıtlı istihdamı destekleyici politikalar sürdürülürken; Stop Motion Sinema Atölyesi, Kadınlar İçin Sanatla Paylaşım Atölyesi ve Sanatla Hareket Çocuk Atölyesi gibi çeşitli etkinliklerle de yerel halk ve göçmen gruplara yönelik birlikte yaşam ve sosyal uyum çalışmaları yürütülmektedir.

Sosyal Dayanışma Kampanyaları (Sosyal Kampanya Faaliyetleri)

Askıda Fatura

https://askidafatura.ibb.gov.tr adresinden erişilebilen sisteme, İBB tarafından onaylanmış ihtiyaç sahibi aileler, ödeme güçlüğü çektikleri faturalarını bırakmaktadır. Yine aynı adresten erişebilen herkes de bu sisteme bırakılmış faturalardan veya destek paketlerinden istediklerini ödeyerek dayanışmaya katkı vermektedirler. İSKİ ve İGDAŞ ile koordineli bir şekilde yürütülen ve 2020 yılında başlatılan Askıda Fatura Kampanyası kapsamında 2023 yılında 4.319.539,00 TL tutarında 15.639 adet su faturası, 7.679.222,79 TL tutarında 20.163 adet doğal gaz faturası hayırsever vatandaşlarımız tarafından ödenmiştir.

Askıda Aile Destek Paketi

Haziran 2020'de başlayan Aile Destek Paketinden sosyal inceleme sonucu ihtiyaç durumu tespit edilen haneler faydalanmaktadır. Aile Destek Paketi ile bir haneye 500 TL tutarında destekte bulunulabilmektedir. Bu destek https://askidafatura.ibb.gov.tr/ portalı üzerinden yürütülmektedir. Yıl içerisinde hanelere 9.969 adet "Aile Destek Paketi" ulaştırılmıştır.

Askıda Anne-Bebek Destek Paketi

Haziran 2020'de başlayan, Anne-Bebek Destek Paketinden 0-4 yaş arası çocuğu olan ve sosyal inceleme sonucu ihtiyaç durumu tespit edilen haneler faydalanmaktadır. Anne-Bebek Destek Paketi ile 500 TL tutarında destek sağlanabilmektedir. Bu destek https://askidafatura.ibb.gov.tr/ portalı üzerinden yürütülmektedir. Yıl içerisinde hanelere 9.570 adet "Anne Bebek Destek Paketi" ulaştırılmıştır.

Askıda Eğitim Destek Paketi

Ocak 2021'de başlayan Eğitim Destek Paketinden yapılan değerlendirme sonucu ihtiyaç durumu tespit edilen üniversite öğrencileri faydalanmaktadır. Eğitim Destek Paketi ile öğrencilere 750 TL tutarında destek sağlanabilmektedir. Bu destek https://askidafatura.ibb.gov.tr/ portalı üzerinden yürütülmektedir. Yıl içerisinde öğrencilere 6.208 adet "Eğitim Destek Paketi" ulaştırılmıştır.

Kurban Bağışı

İstanbul Vakfı tarafından organize edilen süreç kapsamında hayırsever vatandaşlarla ihtiyaç sahibi haneleri bir araya getiren Kurban Bağışı Kampanyası ile kesilen kurbanların etleri kavurma yapılıp konserve haline getirildikten sonra dağıtımı yapılmaktadır. 2023 yılında 78.561 adet kavurma dağıtımı sağlanmıştır. Ayrıca 5.600 adet kemik iliği suyu ve 2.800 adet işkembe çorbasının dağıtımı yapılmıştır.

Ulaşım Destek Paketi

Ulaşım Destek Paketinden yapılan değerlendirme sonucu ihtiyaç sahibi olduğu belirlenen bireyler faydalanmakta olup bu bireylere 500 TL tutarında destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2023 yılında bireylere 1.729 adet "Ulaşım Destek Paketi" ulaştırılmıştır.

Askıda Eğitim Destek Paketi

Askıda Aile Destek Paketi

Askıda Fatura

Hedef
A5H3 - Cenaze Hizmetlerini Kapsayıcı ve Etkin Şekilde Yürütmek

CENAZE VE MEZARLIK HİZMETLERİ

Cenaze ve Defin Hizmetleri

Vatandaşlarımıza "Alo 188 Hattı" ile cenaze defin işlemi öncesinde ve sonrasında bilgilendirme ve yönlendirme hizmeti verilmektedir.

Alo 188 çağrı merkezimize veya cenaze işleri şefliğimize bizzat başvuran cenaze yakınlarına hizmet birimlerimizce; cenazenin bulunduğu yerden alınması, gasilhanede yıkanması, kefenlenmesi, mezarlığa nakli, defin yapılacak yerin hazırlanması, defin işleminin gerçekleştirilmesi ve şehirlerarası-uluslararası (hava alanına nakil, talebe göre sınıra kadar nakil) nakil gibi tüm cenaze hizmetleri ücretsiz olarak verilmektedir. İstanbul genelinde, 508 adet Müslüman, 67 adet Ekalliyet Mezarlığı olmak üzere toplam 575 adet mezarlığımızda, günde ortalama 231 cenazenin defni ve nakli yapılmaktadır.

2023 yılı itibariyle ilimizde 84.468 ölüm gerçekleşmiş olup cenazelerimizin, %29,81'i şehirdışına transfer edilmiştir. Bu bağlamda 49 adet cenaze aracı ve 45 adet otobüs ile 25.184 cenaze ve 211.043 cenaze yakını memleketlerine nakledilmiştir. İstanbul'da yaşayan 16 milyon vatandaşımıza, inanç ayırımı gözetmeksizin, eşit ve adilane bir şekilde tüm cenaze hizmetleri ücretsiz olarak sunulmaktadır. Bu amaçla; Peder, Papaz, Haham, Alevi Dedesi, Şafii ve Caferi imamların da bulunduğu 56 din görevlisi istihdam edilmektedir.

Mezar ziyaretinde bulunan yaş almış, engelli ve dezavantajlı kişi ve gruplara ulaşım kolaylığı sağlanmaktadır. Bu amaçla 12 adet golf aracı ile hizmet verilmektedir.
Cenazenin evden veya hastaneden alınması sırasında yardımcı olmak amacıyla 64 tabut taşıyıcı personel görevlendirilmektedir.

Evinde vefat eden vatandaşlarımızın ölüm belgelerinin düzenlenmesi amacıyla 11 adet doktor ile 24 saat hizmet sunmaktayız.

Tablo 23. Defnedilen ve Nakledilen Cenaze Sayıları (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Defnedilen Cenaze Sayısı	52.921	68.449	69.536	61.747	57.681
Şehirlerarası Cenaze Nakli	22.431	23.971	27.357	26.113	25.184
Uluslararası Cenaze Nakli	866	637	1.138	1.528	1.603
Toplam	76.218	93.057	98.031	89.388	84.468

Kaynak: Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı, 2023

Şehiriçi Cenaze Aracı

Şehirlerarası Cenaze Nakil Aracı

Mezarlık Alanlarının Yapım ve Bakım - Onarımı

Yeni Mezarlık Alanlarının Oluşturulması

Mezarlık alanı ihtiyacı sürekli artmakta olup, bu ihtiyacı karşılamak için mevcut mezarlıkların kapasitesi artırılmakta ve yeni mezarlık alanları oluşturulmaktadır. Bu minvalde Avrupa Yakasında Büyükçekmece Yeni (8.629.202m²) ile Hadımköy (9.358.882m²), mezarlığında alan artış olmuştur. Toplamda Avrupa yakasında 17.988.084 m² alan artışı gerçekleştirilmiştir.
Anadolu Yakasında ise gerek yeni alanların eklenmesi ve gerekse arazi ölçümlerinin güncellenmesi neticesinde Başıbüyük (14.527.640 m²), Değirmençayırı Bezir Eski (8.187.844 m²), Ahmetli (23.366.130 m²), Bıçkıdere (4.820.150 m²), Hamitler (12.003.260 m²), Kurnaköy (7.263.860 m²), Mansur (8.248.680 m²), Hallı (10.845.250 m²) alan artışı olmuştur. Anadolu Yakasında toplam 89.262.814 m² artış gerçekleştirilmiştir.
Her iki yakada toplam 107.250.898m² mezarlık alanı ihdas edilmiştir.

Mezarlık Bakım – Onarım ve Güvenlik Hizmetleri

Yıl İçerisinde 575 adet mezarlıkta temizlik, yeşil alan bakım ve onarım çalışmaları yapılmış olup, defne açılan yeni mezarlık alanlarının parselasyonu yapılarak yolları düzenlenmiş, gerekli peyzaj ve ağaçlandırma çalışmaları yapılmıştır.
Belediyemiz sorumluluğundaki 575 adet mezarlıkta gerçekleştirilen bakım, onarım ve temizlik çalışmalarında top lam 4.320 ton atık (çöp, ot vb.) toplanmış, 74.556 adet ağaç budanmış ve 49.492 adet kuru ve tehlike arz etmekte olan ağaç kesilmiştir.
Ayrıca, mezarlık alanları düzenlemeleri kapsamında 67,24 m³ taş duvar yapılmış, 14.065,77 m² parke taşı ile 15.569,23 m² araç ve yaya yolu bordürü döşenmiştir.
Mezarlıkların güvenliği toplamda 665 özel güvenlik personeli ile sağlanmaktadır.

Tablo 24. Mezarlık Sayısı ve Alanları

	Ölçü	Avrupa		Anadolu		Toplam	
		Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet
Mezarlık Sayısı	Adet	261	45	247	22	508	67
Mezarlık Alanı	Hektar	747	76	545	18	1.292	94

Kaynak: Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 25. Yıllara Göre Mezarlık Sayısı ve Alanları

	Ölçü	2019		2020		2021		2022		2023	
		Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet	Müslüman	Ekalliyet
Mezarlık Sayısı	Adet	505	67	505	67	506	67	506	67	508	67
Mezarlık Alanı	Hektar	1.264	94	1.264	94	1.268	94	1.281	94	1.292	94

Kaynak: Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı, 2023

Hekimbaşı Mezarlığı - Yapım Öncesi, Ümraniye

Hekimbaşı Mezarlığı - Yapım Sonrası, Ümraniye

19
MAYIS
ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE
SPOR BAYRAMI
Kutlu Olsun
Ekrem
İMAMOĞLU
İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İSTANBUL Başardı

7 YAŞAYAN İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

YAŞAYAN İSTANBUL

Amaç

A6. Sosyal Yaşam Olanaklarını Geliştirerek Yaşayan Bir Şehir Oluşturmak

A6H1. Spor Hizmetlerinin Çeşitliliğini ve Erişilebilirliğini Artırarak Kentin Spor İmkânlarını Genişletmek

A6H2. Koruyucu, Önleyici ve Tedavi Edici Sağlık Hizmetlerini Geliştirerek, Erişilebilir, Kapsayıcı ve Etkin Hale Getirmek

A6H3. Kentin Kütüphanelerini Nicelik ve Nitelik Olarak Artırarak Kütüphanecilik Faaliyetlerini Geliştirmek

A6H4. Sahipsiz Hayvanların Rehabilitasyon ve Poliklinik Hizmetlerini İlgili Paydaşlar ile Birlikte İyileştirmek ve Sahiplendirilmelerini Teşvik Etmek

A6H5. Erişilebilir ve Kapsayıcı Stratejiler ile Dinamik Bir Kültür Sanat Alanı Yaratmak

A6H6. Toplum Düzenine Yönelik Ruhsatlandırma ve Denetim Faaliyetlerini Eşit, Adil, Tarafsız Bir Şekilde Yönetmek

A6H7. İstanbul'un Sağlıklı ve Ekonomik Gıdaya Ulaşmasına Katkı Sağlamak ve Hal Kapasitesini Artırmak

Şehri hepimiz için yaşanabilir kılacağız, insanlarımızın sağlığını koruyacağız; sonrasında ise herkesin sağlık hizmetlerine erişimini mümkün kılacağız. Bireylerin sosyal koşullarının düzeltilmesi ve böylece toplumun bedensel, zihinsel ve sosyal sağlığının korunması, çevreye, insana ve toplumu duyarlı olan sosyal, özgüvenli, başarılı, ilgili, saygılı ve sağlıklı nesillerin gelişmesine destek olunması, toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla, koruyucu, önleyici, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetleri ile danışmanlık ve eğitim hizmetleri verilecektir. İstanbul halkının sağlıklı bir şekilde hayatını sürdürebilmesi amacıyla spor faaliyetleri yaşamın her yaşına ve her alanına yayılacaktır. Kent sakinlerine pek çok branşta spor yapma imkânı sunulacaktır. Spor faaliyetlerine erişilebilirlik artırılacaktır.
Nitelikli kültür-sanat etkinliklerine katılmak pahalı bir uğraş olmaktan çıkacak; kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, sanat düzeyi ve bilincinin yükseltilmesi, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla kültürel ve sanatsal hizmetler etkin şekilde sunulacak, gerekli destek sağlanacak, kültürel değerlerin korunmasına yönelik proje çalışmaları yürütülecektir.
Sahipsiz hayvanlara yönelik; muayene, tedavi, müşahede, kısırlaştırma, aşılama ve sahiplendirme şeklinde rehabilitasyon hizmetleri ile hijyenik bir ortamda kontrollü kurban satışı ve kesiminin yapılması sağlanacak, hayvan sevgisi, bakımı, beslenmesi, korunması ve zoonoz hastalıkları ile ilgili eğitimler verilecektir. Hayvan popülasyonunu belirlemek üzere sahipsiz hayvanların sayısının, coğrafi lokasyonunun ve tüm cinsiyet sağlık yaş bilgilerinin takip edilmesini sağlayacak altyapının hızla kurulması ve bu sistemin hayvan severlere de belli kullanım koşullarında açık olması sağlanacaktır.
2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Spor Hizmetlerinin Çeşitliliğini ve Erişilebilirliğini Artırarak Kentin Spor İmkânlarını Genişletmek	3.304.338.546
Koruyucu, Önleyici ve Tedavi Edici Sağlık Hizmetlerini Geliştirerek, Erişilebilir, Kapsayıcı ve Etkin Hale Getirmek	972.359.251
Kentin Kütüphanelerini Nicelik ve Nitelik Olarak Artırarak Kütüphanecilik Faaliyetlerini Geliştirmek	46.151.598
Sahipsiz Hayvanların Rehabilitasyon ve Poliklinik Hizmetlerini İlgili Paydaşlar ile Birlikte İyileştirmek ve Sahiplendirilmelerini Teşvik Etmek	207.847.763
Erişilebilir ve Kapsayıcı Stratejiler ile Dinamik Bir Kültür Sanat Alanı Yaratmak	1.471.696.894
Toplum Düzenine Yönelik Ruhsatlandırma ve Denetim Faaliyetlerini Eşit, Adil, Tarafsız Bir Şekilde Yönetmek	996.168.749
İstanbul'un Sağlıklı ve Ekonomik Gıdaya Ulaşmasına Katkı Sağlamak ve Hal Kapasitesini Artırmak	2.393.579.686

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
*Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup, genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Hedef

A6H1- Spor Hizmetlerinin Çeşitliliğini ve Erişilebilirliğini Artırarak Kentin Spor İmkânlarını Genişletmek

■ SPOR HİZMETLERİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bireylerin erken yaştan itibaren sporla tanışmaları, vatandaşların sporu hayatlarının bir parçası konumuna getirebilmeleri için yeni projeleri hayata geçirmekte ve şehre yeni spor alanları kazandırmaktadır. Bu kapsamda tüm İstanbulluların konforlu ve çağdaş spor anlayışı doğrultusunda hizmet alabilecekleri; sporseverlerin, amatör ve profesyonel sporcuların antrenman ve müsabakalarını yapabilecekleri spor tesislerinin yapımına hızla devam edilmektedir. Bu çalışmalar dâhilinde Anadolu Yakası'nda ve Avrupa Yakası'nda okulların bahçelerine spor salonları yapılmaya devam edilmektedir.

Spora Yönelik Tesis İşletmeciliği

Spor Tesisleri

Belediyemize ait 13 adedi spor kompleksi olmak üzere 57 adet spor tesisimiz ve 12 adet spor merkezimiz ile toplamda 69 adet spor tesisimiz bulunmaktadır. Haftanın 7 günü 31 branş ve 12 branşa özgü disiplinlerle 2.363 personel ile spor hizmeti verilmektedir.

Tesislerimizde; 21 spor salonu, 27 yüzme havuzu, 18 masa tenisi salonu, 43 stüdyo salonu, 32 cimnastik/savunma ve mücadele sporları alanı, 44 tenis kortu, 39 halı saha, 58 fitness salonu, 23 açık basketbol-voleybol sahası, 8 antrenman salonu, 13 stat, 4 okçuluk salonu, 1 bocce alanı, birisi uluslararası müsabakaların yapılabildiği 2 buz pisti, 1 kamp ve eğitim merkezi, 1 güreş salonu, 1 aquapark, 1 atlama kulesi ve havuzu, 1 su sporları-kayıkhane, 1 su sporları-tamirhane, 1 atletizm, 6 spining, 2 badminton ve 8 reformer bulunmaktadır.

Yıl içerisinde tesislerimizde verilen spor hizmetinden 2.805.993 kişi 9.747.727 seans faydalanmıştır. Tesis ve komplekslerimiz 08.00 - 18.00 saatleri arasında, "Eğitim ve Gelişim Dönemi" projesi kapsamında ise 08.00 – 22.30 saatleri arasında tüm gün üyelik olarak halkımızın kullanımına sunulmaktadır.

Tablo 2. Spor Tesisleri ve Merkezlerimizden Faydalanan Kişi ve Kişi/Seans Sayıları

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Ücretli / Ücretsiz Hizmet Verilen Tesis ve Merkez Sayısı	Adet	51	52	62	66	69
Yararlanan Kişi Sayısı	Kişi	1.751.580	832.095	624.328	2.102.021	2.805.993
Toplam Kişi/Seans Sayısı	Seans	6.676.896	1.886.881	2.253.622	8.236.810	9.747.727

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

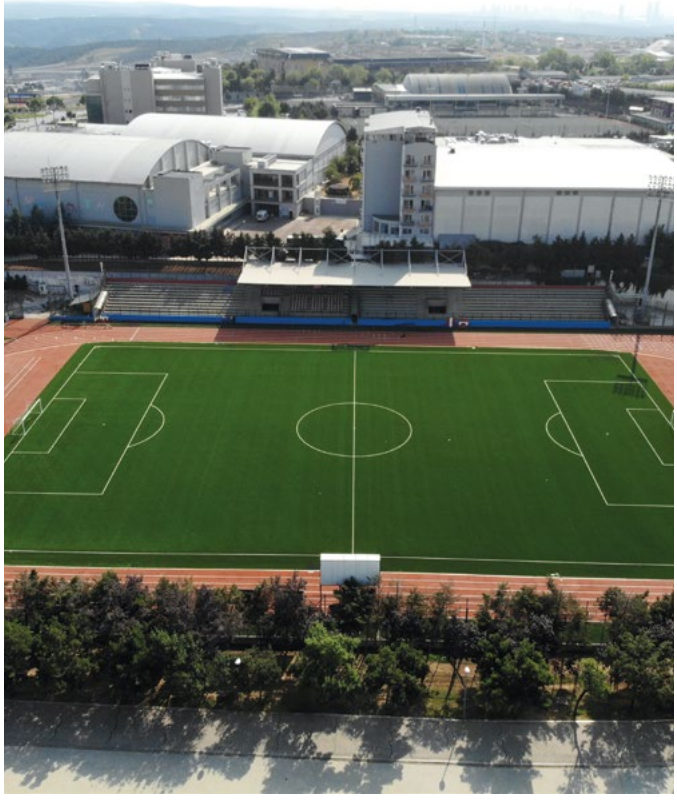
Tablo 3. Spor Tesisleri ve Merkezleri Bilgileri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Spor Tesisi	Adet	37	40	38	42	44
Spor Kompleksi	Adet	14	12	13	12	13
Spor Merkezi	Adet	-	-	11	12	12
Branş Sayısı	Adet	25	25	25	32	31
Eğitmen Sayısı	Kişi	632	627	637	667	735

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Cebeci Spor Kompleksi

Belediyemiz çocuk ve gençlerin spor yeteneklerini gün yüzüne çıkartmak, bu yetenekleri keşfetmek, onları İstanbul'a ve Türk sporuna kazandırmak için 2010 yılında hizmete açtığı Cebeci Spor Kompleksi'nde Olimpiyat, Dünya, Avrupa ve Türkiye şampiyonlarının yetiştirildiği sporcu yetiştirme çalışmaları yürütmektedir. Bu kapsamda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü 21 branşta yeni şampiyonlar yetiştirmeyi sürdürürken, sporcularımızı lojistik, gıda, spor malzemeleri, altyapı ve teknik yönden desteklemekteyiz.

Cebeci Spor Kompleksi, Sultangazi

Spor Merkezleri

Spor hizmetlerinin İstanbul'un tüm noktalarına ulaştırılması ve tabana yayılmasına katkı sağlaması amacı ile 10 ilçede 12 spor merkezi ile halkımızın kullanımına sunulmuştur. Merkezlerimizde 14 yaş ve üzerindeki tüm İstanbullular spor yapabilmektedir. Aylık 40 bin üye kapasitesiyle açılan merkezlerde hafta içi 07.00-22.30 arası, hafta sonu ise 09.00-19.00 saatleri arasında hizmet verilmektedir. 12 adet fitness salonu, 13 adet stüdyo salonu ve 1 adet spinning salonu bulunan merkezlerimizde, yıl içerisinde 102.764 kişi, 387.709 seans spor yapmıştır. Merkezlere gelen üyeler uzman eğitmenler eşliğinde fitness, mat egzersizleri, aero dans, cardio mix, fonksiyonel antrenman, spinnig ve tabata egzersizleri yapabilmektedir.

Tablo 4. İBB Spor Merkezleri

İlçe	İBB Spor Merkezleri
Bayrampaşa	Gazanfer Bilge Otogar Spor Merkezi
Beylikdüzü	Beykent Spor Merkezi
Büyükçekmece	Mimaroba Spor Merkezi
Güngören	Güngören Spor Merkezi
Kartal	Atalar Spor Merkezi
Kartal	Hürriyet Mahallesi Spor Merkezi
Kartal	Yakacık Spor Merkezi
Küçükçekmece	Sefaköy Spor Merkezi
Silivri	Spor Merkezi
Sultanbeyli	Mehmet Akif Ersoy Spor Merkezi
Tuzla	Spor Merkezi
Ümraniye	Mithatpaşa Spor Merkezi

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Gazanfer Bilge Otogar Spor Merkezi, Bayrampaşa

İBB Spor Okulları

Çocuklara erken yaşta spor sevgisi ve sportif bilinç aşılanması amacı ile kent genelinde 45'e yakın tesisimizde hizmet verilmektedir. Çocukların akademik başarısına, zihinsel ve bedensel gelişimlerine katkıda bulunan spor okulları kapsamında 3-15 yaş arası çocuklara, 18 farklı branşta, 2 aylık dönemlerde spor eğitimleri verilmektedir. Eğitimler sırasında çocuklara temel branş eğitimi verilmekte, aynı zamanda fiziksel ölçümleri yapılmakta olup branş bazlı teknik değerlendirmeleri yapılan çocukların fiziksel ve performans gelişimleri takip edilmektedir. Ayrıca dönem içerisinde öğrencilere ve ailelere yönelik çeşitli seminer programları düzenlenmektedir. Pedagojik formasyon eğitimlerini tamamlayan uzman eğitmen kadrosu tarafından verilen eğitmenlere yıl içerisinde 191.608 çocuğun katılımı sağlanmıştır. Spor Okulları için kayıtlar ***online.spor.istanbul*** ve ***event.spor.istanbul*** adresinden alınmaktadır.

İBB Spor Okulları, Kartal

Okul Spor Salonları

Şehrin birçok farklı noktasında yapılan tesislerin yanında, vatandaşlarımızın spor hizmetlerinden eşit şekilde yararlanabilmeleri amacı ile okul bahçelerine spor salonları yapılmaktadır. Salonlar beden eğitimi derslerinin modern ve tam donanımlı ortamlara taşınmasına vesile olurken, okul saatleri dışında spor kulüplerine, amatör sporculara ve tüm vatandaşlara açık hâle getirilmektedir. Basketboldan savunma sporlarına kadar her yıl yüzbinlerce kişinin spor hizmeti aldığı 258 adet okul spor salonunun; 220 adedi belediyemiz tarafından işletilmekte, 38 adedi okul yönetimlerine devredilmiştir. 2023-2024 eğitim-öğretim yılında 198.572 öğrenci bu salonlardan yararlanırken, spor kulüpleri, sporcular ve çevre halkının katıldığı sportif hizmetlerle birlikte toplam 2.410.358 kişi/seans salonlardan spor hizmeti almıştır.

Okul Spor Salonları Spor Okulları

Spor eğitimlerinin yanında aynı zamanda spor ahlakı ve spor kültürü, rakibe saygı ve fair-play gibi olgularla çocukların erken yaşta tanışmalarına aracılık etmek amacı ile öğrencilerin okul saatleri dışında kalan zamanlarını daha verimli geçirmeleri hedeflenmektedir.

Cimnastik branşında 4 yaşından itibaren olmak üzere basketbol, voleybol, hentbol, futsal, badminton, hareket eğitimi, güreş, karate, taekwondo, judo, boks, güreş, masa tenisi ve okçuluk olmak üzere 14 branşta, 6- 15 yaş aralığındaki çocuklara hitap eden İBB Spor Okulları, okul bahçelerine yapılan 220 spor salonundan 114 tanesinde düzenlenmekte olup, talep yoğunluğuna göre salon sayısında değişiklik olabilmektedir. Yıl içerisinde Okul Spor Salonlarındaki Spor Okullarına 104.971 sporcuya hizmet verilmiş olup, eğitimlerimiz devam etmektedir.

Yıl boyunca tüm okul spor salonlarında mobil teknik ekiplerimiz tarafından 992 adet bakım onarım çalışması gerçekleştirilmiş olup, tüm okul spor salonlarımızda mobil temizlik ekiplerimizce temizlik malzemesi ve temizlik desteği devam etmiş, salon personelleri tarafından da salonlarımızın günlük temizliği yapılarak faaliyetlere hazır hale getirilmiştir.

Okul Spor Salonlarındaki İBB Spor Okullarına spor. online. istanbul adresinden online kayıt yaptırılabilmektedir.

Antrenman, Hamza Yerlikaya Spor Kompleksi, Sultangazi

Spor Tesisi Yapım ve Bakım-Onarımı

Halkımıza hizmet veren spor tesislerimizin, elektrik-elektronik, mekanik ve inşai alanlarındaki bakım, onarım ve yenileme çalışmaları rutin olarak gerçekleştirilmiştir. Yıl içerisinde 45 adet spor tesisi hizmete hazır hale getirilmiştir.

Sultanbeyli 100.Yıl Spor Tesisi

Yıl içerisinde açılan tesiste; kort tenisi, futbol, fitness, mat egzersizleri, aero dans, fonksiyonel antrenman, tabata, yoga, cardio mix ve jimnastik olmak üzere 11 branşta hizmet verilmektedir.

Silivri Müjdat Gürsu Stadı ve Spor Tesisi Yenileme Çalışması

Tesis, 2021 yılında başlayan yenileme, bakım ve onarım çalışmalarıyla FIFA standartlarına ulaştırılmış olup 4.500 seyirciye ve daha fazla sporcuya ev sahipliği yapabilmektedir. Yıl içerisinde yeni tribünle birlikte, 16 adet kulüp odası, toplantı odası, ses sistemi ve canlı yayın odası, kondisyon salonu, büfe, personel odası, depo ve 125 araçlık yeni bir otopark kazandırılmıştır. Tesiste 68×105 metre ölçülerindeki sahanın çevresinde atletizm koşuları ve yürüyüş için tartan pisti yapılmıştır. Atletlerin ve vatandaşların hizmetine sunulan koşu parkuru, standartlara uygun hale getirilmiştir.

Halit Kıvanç Şehir Stadı

FİFA 1 onaylı zemine sahip olan tesisimizde, TFF 2. Lig maçları dahil olmak üzere tüm amatör ve profesyonel lig maçları ve 20 amatör futbol takımının alt yapı ve a takım antrenmanları yapılmaktadır. Gaziosmanpaşa ilçesinde yer alan kulüplere ait yaklaşık 2.000 sporcu tesisimizden faydalanmaktadır. Yıl içerisinde hizmet vermeye başlayan tesiste; 1 adet futbol sahası (68*105 – 5000 seyirci kapasiteli), 6 adet idari ofis, 21 adet kulüp odası, 4 adet soyunma

Halit Kıvanç Şehir Stadı, Gaziosmanpaşa

odası, 4 adet teknik direktör odası, 1 adet basın toplantı alanı, 1 adet doping kontrol odası, 2 adet hakem odası, 1 adet temsilci / gözlemci odası, 1 adet ses sistemi odası, 2 adet canlı yayın odası, 1 adet üyelik hizmetleri alanı, mutfak, mescit ve wc'ler yer almaktadır.

Kartal Yakacık Stadı

Futbol ve basketbol branşlarında hizmet verilen stadımızda, FİFA 1 onaylı zemine sahip olup profesyonel 2.lig ve 3. lig maçları ile 20 amatör futbol takımının a takım ve alt yapı antrenmanları yapılabilmektedir. Haftanın 3 günü (Pazartesi-Çarşamba-Cuma) açık alan etkinlikleri yapılan

stattan yaklaşık 2.000 sporcu faydalanmaktadır. Tesiste; 1 adet futbol sahası (68*105 – 654 seyirci kapasiteli), 1 adet halı saha (18*30) ve 1 adet açık alan basketbol sahası (15*24) ile 1 adet yönetici odası, 1 adet yönetici yrd. odası, 4 adet idari ofis, 4 adet soyunma odası, 2 adet hakem odası, 1 adet doping kontrol odası, 1 adet toplantı odası, 2 adet mescit (bay/bayan), 3'ü engelli olmak üzere 40 araçlık otopark ve seyirciler için kadın/erkek/engelli wc'ler yer almaktadır.

Haliç Spor Parkı

Halı saha, basketbol sahası ve kaykay pistinden oluşan spor parkı futbol ve basketbol branşlarında yıl içerisinde hizmet vermeye başlamıştır.

Su Sporları Merkezleri

Avcılar Sahil Su Sporları Merkezi, Beyoğlu Örnektepe Su Sporları Merkezi, Bakırköy Florya Su Sporları Merkezi, Tuzla Sahil Su Sporları Merkezi, Kadıköy Bostancı Su Sporları Merkezleri 2024 yılının ilk çeyreğinde hizmet vermeye başlayacaktır. Maltepe Su Sporları Merkezi, mahkeme kararı ile yapımı durdurulmuş olup süreç devam etmektedir. Eyüpsultan Su Sporları Merkezi, Kadıköy Caddebostan Sahil Su Sporları Merkezi uygulama projeleri revize edilmiş olup Fatih Samatya Sahil Su Sporları Merkezi uygulama projesi iptal edilmiştir.

Haliç Su Sporları Merkezi

2018 yılında yapımına başlanan Haliç Su Sporları Merkezi, yıl içerisinde hizmet vermeye başlamıştır. İstanbul'daki kano, kürek ve yelken kulüplerinin sporcu yetiştirme ve antrenman gibi faaliyetlerinin yanı sıra ulusal ve uluslararası müsabakalara ev sahipliği yapmaktadır. Haliç Köprüsü'nün Halıcıoğlu ayağında bulunan merkezde, 2 adet kürek kayıkhanesi, 2 adet kano kayıkhanesi, 2 adet yelken kayıkhanesi, 1 adet fitness salonu, 1 adet takip botu ve teknik atölye, 3 adet iskele) ile 1 adet idari ofis, 1 adet masaj odası, 1 adet doping odası, 4 adet soyunma odası, 2 adet toplantı odası, 1 adet konferans salonu, 1 adet doktor odası bulunmaktadır.

İnşaatı Tamamlanan Spor Tesisleri

Tablo 5. Tamamlanan Spor Tesisi Yapım ve Bakım Onarım İnşaatları

İlçe	Proje
Bağcılar	Ebubekir Parkı Zemin Altı Otopark Üzeri Spor Sahası
Beyoğlu	Haliç Su Sporları Merkezi
Gaziosmanpaşa	Küçükköy Mahallesi Stadyum Ve Zeminaltı Otoparkı
Kartal	Yakacık Spor Tesisi
Zeytinburnu	Yedikule Spor Tesisi

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Haliç Su Sporları Merkezi, Beyoğlu

İnşaatı Devam Eden Spor Tesisleri

Tablo 6. İnşaatı Devam Eden Spor Tesisleri

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Tarihi
Ataşehir	İçerenköy Mahallesi Spor Tesisi ve Zeminaltı Otopark İnşaatı	10	2025
Bağcılar	Ebubekir Parkı Kapalı Yüzme Havuzu ve Engelli Rehabilitasyon Merkezi 2.Tamamlama İnşaatı	58	2024
Bahçelievler	Kocasinan Spor Tesisi ve Zeminaltı Otoparkı	52	2024
Gaziosmanpaşa	Merkez Mahallesi Meydan, Spor Alanları ve Zeminaltı Otoparkı Tamamlama İnşaatı	90	2024
Kartal	Orhantepe Mahallesi Engelli Rehabilitasyon Merkezi ve Kapalı Yüzme Havuzu Tamamlama İnşaatı	15	2025
Sancaktepe	Safa Tepesi Spor Alanları	10	2024
Üsküdar	Küçüksu Mahallesi Kapalı Spor Salonu İnşaatı	38	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Ebubekir Parkı Kapalı Yüzme Havuzu ve Engelli Rehabilitasyon Merkezi, Bağcılar

Projesi Tamamlanan Spor Tesisleri

Tablo 7. Tamamlanan Spor Tesisleri Projeleri

İlçe	Proje
Eyüpsultan	Karadolap Mahallesi 38 Ada 20 Parsel Spor Tesisi Ek Hizmet Binası
İstanbul Geneli	Modüler Özellikli Tip Kapalı Spor Salonu
Pendik	Kurtköy Mahallesi Cimlastik Salonu ve Spor Kompleksi Konsept

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Projesi Devam Eden Spor Tesisleri

Tablo 8. Devam Eden Spor Tesisleri Projeleri

İlçe	Proje	Tahmini Bitiş Yılı
Beylikdüzü	2. Etap Atletizm Pisti ve Spor Yaşam Merkezi	2024
Büyükçekmece	Büyükçekmece Spor Kompleksi	2024
Fatih	İstanbul Güreş İhtisas Eğitim Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Spor Tesisi	2024
Sarıyer	Ferahevler Mahallesi Spor Merkezi	2024

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Büyükçekmece Spor Kompleksi (Render)

Spor Organizasyonları

Yıl içerisinde düzenlenen 11'i lojistik, 7'si muhtelif 18 adet uluslararası spor organizasyonuna, 4'ü lojistik 19'u muhtelif 23 adet ulusal spor organizasyonu olmak üzere toplamda 41 adet spor organizasyonuna katılım sağlanmıştır.

Düzenlenen ve Destek Verilen Uluslararası Spor Organizasyonları

Türkiye İş Bankası 45. İstanbul Maratonu

Dünyada iki kıta arasında gerçekleştirilen tek maraton olma özelliğine sahip İstanbul Maratonu 45'inci kez koşulmuştur. İBB iş birliğinde ve Türkiye İş Bankası sponsorluğunda düzenlenen etkinlik Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'ncü kuruluş yıldönümünde, "Yüzyılın Koşusu" başlığı ve 45 bin kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
Türkiye İş Bankası 45. İstanbul Maratonu'na 115 ülkeden 2.878 yabancı sporcu olmak üzere toplam 14.535 çipli sporcu katılım sağlamıştır. 8K Kurumsal Kategorisine 15.856 ve Halk Koşusuna da 15.000 sporcu olmak üzere toplam 30.856 çipsiz sporcu katılım sağlamıştır. Bu sporcular "Yürü Be" aplikasyonunu kullanarak sonuçlarına ulaşabilmişlerdir. World Athletics (Dünya Atletizm Birliği) Gold Label Kategorisi'nde dünyanın en iyi 28, Avrupa'nın ise en iyi 5 maratonundan biri olan Türkiye İş Bankası İstanbul Maratonu, 42K, 15K, 8K Kurumsal Koşu ve 8K Halk Koşusu kategorilerinde toplam 45.000 kişi iki kıtayı adımlarıyla birleştirmiştir.

N Kolay İstanbul Yarı Maratonu

Dünyanın en iyi yarı maratonları arasında yer alan N Kolay İstanbul Yarı Maratonu'nun 18.'si nisan ayında düzenlenmiştir. Belediyemizin düzenlediği etkinlikte, 60 ülkeden 12 binin üzerinde katılımcı yer almıştır. 22 kadın ve 34 erkek olmak üzere toplam 56 elit atletin katıldığı organizasyon, 21 kilometre, 10 kilometre ve 21 kilometre paten yarışı olmak üzere 3 kategoride gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası

27 farklı Avrupa kentinde düzenlenen şampiyona yarım yüzyılı aşan geçmişinde ilk kez Türkiye'de yapılırken, organizasyon belediyemizin desteği ile Türkiye Atletizm Federasyonu'nun koordinesinde mart ayında, İstanbul Ataköy Atletizm Salonunda gerçekleştirilmiştir.
"Doğayı koru" temasıyla ekolojik dönüşüme dikkat çekilen etkinlik için 47 ülkeden 600'e yakın sporcu İstanbul'a gelmiş, dört gün içinde 26 branşta madalya verilmiştir.

Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası,Ataköy Atletizm Salonu, Bakırköy

Tablo 9. Gerçekleştirilen ve Destek Verilen Uluslararası Spor Organizasyonları

Organizasyon Adı	Düzenlendiği Yer	Sporcu Sayısı (Kişi)	Türü
Artistik Buz Pateni Junior Grand Prix	Silivrikapı Buz Pisti	500	Lojistik
Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası	Türkiye Atletizm Federasyonu Spor Salonu	600	Lojistik
Bosphorus Cup Yelken Yarışları	İstanbul Boğazı	1.000	Lojistik
Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu	Sultanahmet Meydanı	174	Lojistik
Dünya Olimpian Forumu	Volkswagen Arena	150	Muhtelif
FIE Gençler ve Büyükler Dünya Şampiyonası	Başakşehir Spor Salonu	650	Lojistik
İstanbul Uluslararası Oral-B Boğaziçi Triatlonu	Beykoz Kanlıca Sahil	2.000	Lojistik
Maraton ve Spor Fuarı	Dr. Mimar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezi	-	Muhtelif
Marmara Cup Karate Turnuvası	Bayrampaşa Hidayet Türkoğlu Spor Kompleksi	400	Lojistik
N Kolay İstanbul Yarı Maratonu	Yenikapı	12.300	Muhtelif
Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı	Kuruçeşme Cemil Topuzlu Parkı	2.600	Lojistik
Tour of İstanbul Bisiklet Yarışları	Arnavutköy, Şile, Beykoz, Sultanahmet-Caddebostan	131	Muhtelif
Turkcell Granfondo İstanbul Bisiklet Yarışı	Beykoz	1.300	Lojistik
Türkiye İş Bankası 45. İstanbul Maratonu	15 Temmuz Şehitler Köprüsü	45.000	Muhtelif
UEFA Şampiyonlar Ligi Finali	Atatürk Olimpiyat Stadyumu	50	Lojistik
Uluslararası Bosphorus Cup Artistik Buz Pateni Yarışması	İBB Silivrikapı Buz Pisti	200	Lojistik
Uluslararası Haliç Kürek Yarışları	Haliç	450	Muhtelif
Uluslararası İtfaiyeciler Dünya Şampiyonası	Üsküdar Burhan Felek Spor Kompleksi	450	Muhtelif

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Uluslararası Haliç Kürek Yarışları

2022 yılında "Golden Horn Rowing Cup" adıyla uluslararası bir yarış hâline gelen Haliç Kürek Yarışları, haziran ayında Haliç Su Sporları Merkezinde düzenlenmiştir. Etkinlikte 6.000 metrelik parkurda kürek çeken sporcular birincilik için kıyasıya mücadele etmiştir.

Uluslararası Haliç Kürek Yarışları, Haliç Su Sporları Merkezi, Beyoğlu

UEFA Şampiyonlar Ligi Finali

Dünyanın en prestijli spor organizasyonlarından olan UEFA Şampiyonlar Ligi final maçı 18 yıl aradan sonra yeniden İstanbul'da 10 Haziran'da oynanmıştır. İngiliz takımı Manchester City ile İtalyan takımı İnter arasında gerçekleşen dev maça, Atatürk Olimpiyat Stadı ev sahipliği yapmıştır. Belediyemiz, on binlerce kişinin tribünlerden, 225 ülkede 300 milyondan fazla seyircinin de televizyonlardan canlı izlediği karşılaşmanın en iyi şekilde gerçekleşmesi için bağlı birim ve iştiraklerinden oluşan 25 kurumu ile UEFA, TFF ve İstanbul Valiliği ile koordineli bir şekilde organizasyona katkı sağlamıştır.

Turkcell Granfondo İstanbul Bisiklet Yarışı

Belediyemizin desteği ile düzenlenen Turkcell Granfondo İstanbul Yol Bisiklet Yarışında 1.300 bisikletçi, İstanbul Boğazı'nın eşsiz doğal güzellikleri arasında pedallamıştır.

Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı

Dünyada iki kıtayı kulaçlarla birleştiren tek organizasyon olan Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı bu yıl 35. kez düzenlenmiştir. Dünyanın 5 kıtasından katılımcıları buluşturan etkinlikte, 77 ülkeden 2.600 yüzücü 6,5 kilometrelik parkuru en hızlı yüzen olabilmek ve Kıtalararası Yüzücü unvanının sahibi olmak için birbirleriyle yarışmıştır. Etkinlik Kanlıca'dan başlayıp Kuruçeşme Cemil Topuzlu Parkı'nda son bulmuştur.
2016 yılında Dünya Açık Su Yüzme Birliği (WOWSA) tarafından "Yılın En İyi Açık Su Yüzme Organizasyonu" olarak seçilen, 2019 yılında ise "Dünyanın En İyi 100 Açık Su Yüzme Yarışı" listesinde birinciliği elde eden organizasyon için bu yıl rekor sayıda başvuru yapılmıştır.

İstanbul Uluslararası Oral-B Boğaziçi Triatlonu

Organizasyon Türkiye Triatlon Federasyonu tarafından belediyemizin desteği ile düzenlenmiştir. Dünyanın ilk kıtalararası triatlon organizasyonu olan etkinlik 3 Eylül'de Beykoz'da gerçekleştirilmiştir.
Bu yıl üçüncü kez yapılan, yerli ve yabancı en fazla 2.000 triatletin katılmasıyla sınırlanan yarışmada sporcular sırasıyla 40 kilometre bisiklet, 3 kilometre yüzme ve 10 kilometre koşudan oluşan zorlu parkurda madalya mücadelesi vermiştir.

2027 Avrupa Oyunları Adaylık Meclis Kararı

27 Kasım 2023 tarihinde alınan 1343 numaralı meclis kararı uyarınca, dördüncü Avrupa Oyunları'nın 2027 yılında İstanbul'da gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. İlgili kurumlarla koordineli bir şekilde organizasyona başarılı bir ev sahipliği yapılabilmesi için gerekli adımlar atılmıştır.

Dünya Olimpian Forumu

1999 yılında kurulan Dünya Olimpianlar Derneği (WOA), olimpiyatlara katılmış 150 binden fazla sporcuyu destekleyen, hayatlarının her aşamasında onların yararına çalışmayı amaçlayan bir kuruluştur. Dünyada, 5 kıtanın tümüne yayılmış 125'ten fazla Ulusal Olimpianlar Birliği (NOA) bulunmaktadır.
16-17 Eylül 2023 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşen toplantıya, WOA Başkanı Joel Bounzou ile Olimpiyat şampiyonları ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) birçok üyesi katılmış olup dünyada, sadece olimpiyat oyunlarında mücadele eden sporcuların alabildiği ve ömür boyu taşıdığı "OLY" unvanına sahip birbirinden önemli isimler Sarıyer'deki Volkswagen Arena'da bir araya gelmiştir.Dünya Olimpian Forumu'nda konuşan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, hedeflerinin İstanbul'a 2036 Olimpiyatları ve Paralimpik Oyunları'nın getirmek olduğunu vurguladı.

Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı, Kanlıca

World Olimpic Forum, Sarıyer

Avrupa Olimpiyat Komitesi 52. Genel Kurul Toplantısı

Avrupa Olimpiyat Komitesi 52. Genel Kurul Toplantısı 6 – 7 Ekim 2023 tarihlerinde Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) Başkanı Thomas Bach ve EOC Başkanı Spyros Capralos'un katılımıyla İstanbulda yapılmıştır.Etkinliğin Gala yemeği İstanbul Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde Esma Sultan Yalısında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya katılım sağlayan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Ekrem İmamoğlu 2027 Avrupa Oyunları ve 2036 Yaz Olimpiyat Oyunları'nın İstanbul'da gerçekleştirilmesi talebini tekrar dile getirmiştir.

52 Avrupa Olimpiyat Konseyi, Beşiktaş

Bosphorus Cup Yelken Yarışları

İstanbul Boğazı 21 – 24 Eylül tarihleri arasında 22. Bosphorus Cup Yelken Yarışlarına ev sahipliği yapmış olup 1.000 yelkencinin takımlar halinde birincilik mücadelesi verdiği yarışlar belediyemizin desteği ile düzenlenmiştir.

Bosphorus Cup Yelken Yarışları bu yıl bir başka heyecana daha sahne olmuş ve organizasyon sırasında bu yıl ilk kez farklı bir etkinlik daha yapılmıştır. İstanbul'a, su sporları kulüplerine ve sporculara kazandırılan Haliç Su Sporları Merkezinde, Boğaz Kupası Optimist Yelken Yarışları düzenlenmiştir. 5 kulübün 60 sporcu ile mücadele ettiği yarışın sonunda Marmara Yelken Kulübü'nün sporcuları kazanmıştır.

Bosphorus Cup Yelken Yarışı,İstanbul Boğazı

Artistik Buz Pateni Junior Grand Prix

Organizasyon belediyemizin ev sahipliğinde Silivrikapı Buz Pistinde düzenlenmiş olup 36 ülkeden 500 sporcunun katılımı ile 7-8-9 Eylül tarihlerinde düzenlenmiştir. Patenciler tek erkekler, tek kadınlar, çiftler ve buz dansı disiplinlerinde hem madalyaları hem de sıralama puanları için yarışmıştır. Her kategorinin en iyi sonuçlarını elde eden ilk altı sporcu büyükler finaliyle birlikte düzenlenecek olan 2023-2024 Junior Grand Prix Finali'ne katılmaya hak kazanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu

58. Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu bu yıl "Bir bisiklet yarışından daha fazlası" sloganıyla 8-15 Ekim tarihleri arasında gerçekleşmiştir. 168 sporcunun mücadelesine sahne olan organizasyon, Alanya'da start verilerek 8 gün, 8 etapta bin 235,1 km boyunca devam etmiş, İstanbul-Sultanahmet'te son bulmuştur.

Tour Of İstanbul Bisiklet Yarışları

Organizasyon İBB, Türkiye Bisiklet Federasyonu ve UCI ile iş birliğinde düzenlenmiştir. 'Uluslararası İstanbul Bisiklet Turu (Tour of İstanbul)' 15 ülkeden, 21 takıma mensup toplam 131 sporcunun katılımı ile 4 gün sürmüştür.

Tour of İstanbul Bisiklet Yarışları

Uluslararası Bosphorus Cup Artistik Buz Pateni Yarışması

Belediye'mizin desteği ve ev sahipliğinde Türkiye Buz Pateni Federasyonu tarafından düzenlenen organizasyon 27 Kasım - 03 Aralık tarihleri arasında Silivrikapı Buz Pisti'nde gerçekleştirilmiştir. 37 ülkeden 200 sporcu, 100 antrenör ve 70 hakem katılımı ile yapılan organizasyonun ilk iki gününde kadın ve erkeklerde junior ve genç kategorilerindeki müsabakalar yapılmıştır.

Uluslararası Bosphorus Cup Artistik Buz Pateni Yarışması, Silivri Buz Pisti, Fatih

Düzenlenen ve Destek Verilen Ulusal Spor Organizasyonları

Tablo 10. Gerçekleştirilen ve Destek Verilen Ulusal Spor Organizasyonları

Organizasyon Adı	Düzenlendiği Yer	Sporcu Sayısı (Kişi)	Türü
19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı Koşusu	Üsküdar Meydanı	3.500	Muhtelif
19 Mayıs Gençlik ve Spor Festivali	Maltepe Orhangazi Şehir Parkı	-	Muhtelif
30 Ağustos Zafer Bayramı Özel Sporcular Atletizm Spor Şöleni	Maltepe Orhangazi Şehir Parkı-Kenan Onuk	300	Muhtelif
Adalar Spor Festivali	Maltepe Sahil-Adalar	959	Muhtelif
Bağcılar Gençlik Merkezi E-Spor Turnuvası	Bağcılar Cüneyt Arkın Erkek Öğrenci Yurdu	120	Muhtelif
Down Sendromlular Farkındalık Günü	Çekmeköy Spor Kompleksi	100	Muhtelif
Dünya Engelliler Günü Yüzme Yarışları	Cemal Kamacı Spor Kompleksi	70	Muhtelif
Dünya Engelliler Haftası Etkinlikleri	Pendik Çamlık Spor Tesisi	1.500	Muhtelif
Dünya Otizm Farkındalık Günü	Esenler Spor Kompleksi	200	Muhtelif
Gönüllüler Günü Etkinliği	İPA Kampüs	350	Muhtelif
İller Arası Reis Sönmez Karate Turnuvası	Bayrampaşa Hidayet Türkoğlu Spor Kompleksi	600	Lojistik
İstanbul Erkek Lisesi Koşusu	Tarihi Yarımada	300	Lojistik
İstanbul Maratonu Çocuk Koşusu	Yenikapı	1.000	Muhtelif
İstanbul Spor Okulları Gelişim Ligi	Bayrampaşa Hidayet Türkoğlu Spor Kompleksi	1.000	Muhtelif
İstanbul Tarihi Oryantiring Sporu İle Buluşuyor	Gülhane Parkı Sultanahmet Meydanı	300	Muhtelif
İstanbul'u Koşuyorum Avrupa Etabı	Yenikapı	3.424	Muhtelif
Masa Tenisi Şenliği	Maltepe Orhangazi Şehir Parkı	560	Muhtelif
Merrel Belgrad Ultra Trail	Kemerburgaz Kent Ormanı	1.500	Lojistik
Muhtarlar Turnuvası	İBB Çırpıcı Spor Tesisi	300	Muhtelif
Olimpik Gün Etkinliği	Maltepe Orhangazi Şehir Parkı	400	Lojistik
Tarihi Yarımada Bisiklet Turu	Yenikapı	700	Muhtelif
Tarihi Yarımada Bisiklet Turu	Yenikapı	50	Muhtelif
Ulusal Ulugazi Yağlı Güreşleri	Maltepe Orhangazi Şehir Parkı	540	Muhtelif

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Diğer Spor Hizmetleri

İBB Doğa Kampı

İstanbul'un 39 ilçesindeki çocuk ve gençlerin birbirleriyle kaynaşmaları, sorumluluk duygusu, takım ruhu ve sportif bilinç kazandırılması, sportif anlamda teknik gelişimlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Verilen eğitimlerle çocukların sevgiyi, saygıyı, paylaşmayı, yardımlaşmayı, çevreye karşı duyarlı olmayı, kötü alışkanlıklardan uzak durmayı, bir arada yaparak ve yaşayarak öğrenmeleri hedeflenmektedir. Kamp boyunca yapılan eğitim ve etkinliklerle çocukların ve gençlerin sportif ve teknik gelişimlerine katkı sağlanması ve eğlenceli-eğitici serbest zaman aktiviteleriyle de kaliteli bir yaz tatili geçirmeleri diğer hedeflerimiz arasındadır. Günübirlik ve konaklamalı doğa kampı etkinliklerine yaz boyunca 6.926 çocuğun katılımı sağlanmıştır.

Günübirlik Doğa Kampı

Kampımız; Çekmeköy Nişantepe Orman Park'ta gerçekleştirilmiş olup 9 ve 15 yaş arasındaki çocuklar katılmıştır. Kampımıza 20'si engelli olmak üzere günlük 140 çocuk katılmıştır.

Konaklamalı Doğa Kampı

İlk kez 2022 yılının yaz döneminde hayata geçirilen etkinliğimize, 12-15 yaş arası çocuklar 1 gece 2 gün konaklamalı olarak 1.542 kişi katılım sağlamıştır. Kamp Şile'nin doğa harikası noktalarından olan Yeşilvadi 'de düzenlenmiştir.

Açık Alan Etkinlikleri

Yıl boyunca her gün 7'den 70'e yüzlerce katılımcısı ile devam eden açık alan etkinlikleri, İstanbul'un park ve bahçelerinde, rekreasyon alanlarında, açık spor alanlarında, vapur seferlerinde, plaj ve piknik alanlarında, spor merkezi işlevi görmüştür. Belediyemizin spor eğitmenleri, yaklaşık 371 farklı noktada her gün 07:30 ile 20:30 saatleri arasında sağlıklı ve zinde kalmak isteyen İstanbullulara ücretsiz spor yaptırmıştır. Sporu hayatın bir parçası haline getirme amacı ile dört mevsim devam eden etkinliklere, 57.807 / 187.477 kişi/seans katılmıştır. Ücretsiz açık hava egzersizleri hizmeti verilen noktalara www.spor.istanbul adresinden ulaşılabilmektedir.

Canlı Yayın Hizmetleri

Yetişkinler ve çocuklar için ayrı ayrı hazırlanan aktiviteler ile her gün binlerce kişinin spor yapması amaçlanmıştır. Daha aktif, daha sağlıklı ve daha mutlu bir İstanbul için profesyonel eğitmenlerce hazırlanan videolar, evde kolaylıkla uygulanabilecek pratiklerden oluşmuş olup her gün yetişkin, ileri yaş ve çocuk olmak üzere 3 ana kategoride paylaşılmıştır. Bire bir ders şeklinde @ibbsporistanbul Instagram hesabından yayımlanmakta olup her gün en az 1 en fazla 3 farklı seans olacak şekilde planlama yapılmaktadır. Güncel durumda haftada 11 ders gerçekleştirilmektedir. Yıl içerisinde toplam 16.035.486 görüntülenme sağlanmıştır.

İstanbul Spor Envanteri

"İstanbul'da sporun şehir haritası" olarak anılan internet sitemiz, ilk kez Mart 2013 tarihinde hizmete açılmıştır. İstanbul'un tamamını kapsayan, ilçelere ve branşlara göre spor tesislerinin bilgilerini taşıyan site alanında önemli bir kaynak olma özelliği taşımaktadır. Dev bir veri bankası olarak yapılandırılan İstanbul Spor Envanteri hazırlanırken İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İstanbul Valiliği ve ilçe belediyelerinin bünyesinde bulunan spor tesislerinin mevcut fiziki yapıları, sosyal ve sportif alanları dikkate alınarak ortaya çıkmıştır. Yalnızca belediyeler ve kamuya ait tesislerin yer aldığı İstanbul Spor Envanteri İstanbul'daki spor tesislerine, spor kulüplerine, spor branşlarına ve sporculara ait tüm bilgilere tek bir kaynaktan ulaşabilme imkânı sunmaktadır. İstanbul'daki spor alanlarının bütün detaylarını bir çatı altında toplayan ve

İBB Doğa Kampı, Çekmeköy

Açık Alan Etkinliği, Beyoğlu

kitap haline getirilmiş olan İstanbul Spor Envanteri ulaşım haritaları ile birlikte güncellenmiş olup www.istanbulspor-envanteri.com sitesi yıl içerisinde yarım milyon kez ziyaret edilmiştir.

Ayrıca şehrimizin benzersiz rotalarını keşfederken tüm İstanbullulara, günde 10.000 adım atma alışkanlığı kazandırmayı hedefleyen "Yürü Be İstanbul" mobil uygulamasında; toplam adım sayısı: 16 milyara, toplam indirme sayısı: 220.000'e ulaşmıştır.

İstanbul Spor Ana Planı

Spor alanlarının tespiti, analiz edilmesi, spor alanlarına ait kullanım ve erişim sorunlarının belirlenmesi, halkın ihtiyaç ve taleplerinin tespit edilmesi ve bu doğrultuda bir eylem planı hazırlanmasını amaçlayan İstanbul Spor Ana Planı kapsamında, İstanbul'un 2050 vizyonu ile bütünleşen şekilde, kent – spor ilişkisinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Spor Master Planı, sporun ve olimpiyat ruhunun geniş kitlelere yayılarak olimpiyatların İstanbul'a kazandırılması, spor alanında kalıcı eserler bırakılması, fiziksel aktivite düzeyinin artırılarak sağlıklı ve sportif bir toplum oluşturulması; spor alanında yapılacak yatırım ve hizmetlerin belirli bir program dâhilinde halkın ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde ilerlemesi için oluşturulan ve sporla ilgili şehrin gelecek 30 yıllık dönemini kapsayan planlama çalışmasıdır.

Uzmanlar ve alan çalışanlarının katılımıyla odak grup görüşmelerinin yapıldığı Spor Master Planı çalışmaları kapsamda 1.049 lisanslı faal sporcu, 534 antrenör, 2.401 hane halkı, 232 spor okulu sahibi, 65 federasyon ile toplamda 4.281 adet anket çalışması yapılmıştır.

İBB Yıldız Sporcu Tarama Projesi

Belediyemize bağlı spor tesislerinde ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile ortak işletilen okul spor salonlarında sporcu yapılanmasının sağlanması ve spor kültürünün ön planda tutulduğu mevcut altyapı modeline destek olunması amacıyla proje hayata geçirilmiştir. Yıldız Sporcu Tarama Projesi, İstanbul sınırlarındaki okul spor salonları ve spor tesislerindeki ücretsiz yaz-kış spor okullarına katılan tüm öğrencilerin taramadan geçirilerek, 05-15 yaş grubundaki yetenekli sporcuların belirlenmesi ve ilgili oldukları branşlarda elit sporcu gruplarının oluşturulması esasına dayanmaktadır. 2021 yılı Haziran ayında başlayan proje 11 farklı ilçede, 6 branşta ve 12 noktada uygulanmaktadır. Proje kapsamında belirlenen elit sporcu grupları ile İBBSK altyapı takımlarına sporcu kaynağı oluşturulması planlanmaktadır. Branşa özgü temel spor eğitimleri uzman eğitmenler ve sonrasında İBBSK antrenörleri tarafından verilmektedir. Başladığı tarihten itibaren projeye 1.035 çocuğun katılması sağlanmış olup 229 Sporcu ve 5 antrenörümüz de İBBSK bünyesine kazandırılmıştır. Proje; Güreş, Taekwondo, Badminton, Cimnastik, Atletizm ve Karate branşlarında uygulanmaktadır.

Plaj Etkinlikleri

Yaz dönemine özel haziran ayında başlayan spor etkinlikleri; Arnavutköy'deki Karaburun ve Yeniköy Plajları, Bakırköy Florya L Motel Plajı ve Menekşe Plajı, Sarıyer Kısırkaya ve Caddebostan (1-2-3) Plajlarında yapılmıştır. Pazartesi ve Salı günleri hariç haftanın beş günü 11:00 ve 18:00 saatleri arasında gerçekleştirilen etkinlikler kapsamında plaj voleybolu, plaj futbolu, plaj tenisi, futbol ayak tenisi, koordinasyon parkuru etkinlikleri ve badminton etkinlikleri yapılmıştır. Plajlardaki etkinliklere katılan çocukları spora teşvik etmek amacıyla gün boyu plaj kova seti, oyuncak, voleybol-futbol antrenman topları ve badminton setleri hediye edilmiştir. Eylül ayında sona eren etkinliklere 8.897 kişi katılmıştır.

İBBSK Yıldız Sporcuları

Plaj Oyunları, Florya Plajı

Spor Malzemesi Desteği

Amatör Spor Kulüplerine Malzeme Desteği

Her yıl, antrenmanlarda ve müsabakalarda kullanacakları spor araç, gereç ve malzemeler ile İstanbul'daki amatör spor kulübü sporcuları desteklenmektedir. Bu destek ile sporda alt yapının güçlendirilmesi, gelecekte şehrimizi ulusal ve uluslararası müsabakalarda temsil edecek sporcuların desteklenmesi amaçlanmaktadır. Yıl içerisinde 1.178 amatör spor kulübü ile 385 okul ve kurum spor malzemesi ile destek verilmiştir. İstanbul'da faaliyet gösteren amatör spor kulüplerine sporcu yetiştirme hizmetlerine yönelik olarak ayrıca kurum, STK ve derneklere de talepleri doğrultusunda;

İBB Cebeci Spor Kompleksi Stadı, Orhangazi Şehir Parkı Spor Tesisi Futbol Sahası, İBB Bayrampaşa Stadyumu, İBB Beyoğlu Stadı, İBB Edirnekapı Spor Tesisi, Sultangazi Gazi Spor Tesisi, İBB Şenlikköy Stadı, Balat Spor Tesisi, Esatpaşa Spor Tesisi, Yeşilce Spor Tesisi, Kadıköy Bostancı Sahil Spor Tesisi, Kuştepe Spor Tesisi, Silivri Müjdat Gürsu Stadı, Yenikapı Spor Tesisi, GOP Halit Kıvanç Stadı, Balat Spor Tesisi, Sultanbeyli 100.Yıl Spor Tesisi ve Kartal Yakacık Stadı tahsis edilmiştir.

İBB Spor Kulübü Faaliyetleri

İBB Spor Kulübü'nün koordinasyonunda görev alan akademisyen eğitimciler ve antrenörler tarafından verilen eğitimlerle 24 branşta geleceğin yıldız sporcularının tespit edilerek yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. 2.226 Lisanslı sporcusu bulunan kulübümüz, aktif, aday ve alt yapıda yetiştirilenlerle birlikte 2.971 sporcuyu bünyesinde barındırmaktadır. İBB Spor Kulübü hizmet verdiği branşlarda sporu teşvik edici çeşitli armağanlar vermekte olup sporcuların konaklama, eğitim, giyim, yiyecek-içecek ve barınma ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Tablo 11. Destek Verilen Amatör Spor Kulüpleri Sayısı (Adet)

Branş Türü	Kulüp Sayısı	Branş Türü	Kulüp Sayısı
Futbol	885	Taekwondo	68
Basketbol	20	Karate	75
Voleybol	18	Kick Boks	52
Güreş	2	Wushu	19
Özel Sporcular	3	Muay Thai	22
Yüzme	4	Masa Tenisi	0
Tenis	0	Hentbol	3
Atletizm	7	Toplam	1.178

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Amatör Spor Kulüplerine Malzeme Dağıtım Töreni, Cebeci Spor Kompleksi, Sultangazi

Hedef

A6H2. Koruyucu, Önleyici ve Tedavi Edici Sağlık Hizmetlerini Geliştirerek, Erişilebilir, Kapsayıcı ve Etkin Hale Getirmek

■ KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ SAĞLIK HİZMETLERİ

Ayakta Teşhis ve Tedavi Hizmetleri

Uzman hekimler aracılığıyla, kurum çalışanlarına ve vatandaşlara tedavi edici sağlık hizmeti Tıp Merkezlerimizde verilmektedir. Yıl içerisinde 37 hekim ve 109 yardımcı sağlık personeli ile 311.085 hastaya sağlık hizmeti sunulmuştur.

Tablo 12. Tıp Merkezlerinde Hizmet Verilen Hasta Sayısı (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Şehzadebaşı Tıp Merkezi	110.767	49.367	67.162	118.489	137.470
Darülaceze Tıp Merkezi	91.175	54.667	61.503	75.096	68.025
Tozkoparan Tıp Merkezi	53.847	30.957	30.678	38.148	28.847
Esenyurt Bütünleşik Halk Sağlığı Merkezi*	-	-	-	1.098	10.560
Toplam	255.789	134.991	159.343	232.831	311.085**

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023
* Esenyurt Bütünleşik Halk Sağlığı Merkezi 27.10.2022 tarihinde açılmıştır.
**Tıp Merkezleri toplam sayısına Hatay ili deprem bölgesinde gerçekleştirilen muayene sayısı eklenmiştir.

Muayene, Darülaceze Tıp Merkezi, Ataşehir

Toplum Ruh Sağlığı Hizmetleri

Psikoloji disiplini çerçevesinde, bireylerin problemlerinin çözülmesi, günlük yaşam kalitelerinin artması, bireysel gelişim ve sosyal uyumlarının sürdürülmesi gibi amaçlar doğrultusunda psikometri, çocuk-ergen psikoterapisi ve danışmanlık, yetişkin psikoterapisi ve danışmanlık, çift ve aile psikoterapisi ile psikiyatrik danışmanlık hizmetleri, ruh sağlığı alanında destek almak üzere başvuran kişilere verilmektedir.
Yıl içerisinde 28 adet Psikolojik Danışmanlık Merkezi ve toplam 172 personelle Toplum Ruh Sağlığı Hizmetleri gerçekleştirilmiştir.
Belediyemiz koordinasyonunda Türkiye Psikiyatri Derneği, Türk Psikologlar Derneği, üniversitelerden akademisyenlerin de yer aldığı İBB Toplum Ruh Sağlığı Bilim Kurulu hayata geçirilmiştir. Bu kurul ile İBB Toplum Ruh Sağlığı Hizmetlerinin iyileştirilmesi, gelişiminin desteklenmesi, olası afet durumlarında koordinasyonun sağlanması, uzman psikologların süpervizyon süreçlerinin yürütülmesi sağlanmıştır.
14 Haziran tarihinde İBB Toplum Ruh Sağlığı birim çalışanları, alanında uzman akademisyenler ve STK temsilcilerinin katılımıyla Kahramanmaraş merkezli depremlerin insan ruh sağlığına etkileri ve süreç içerisinde nelerin yapılabileceğine dair çözüm önerilerinin ele alındığı "Depremin Sağlık ve Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi Forumu" gerçekleştirilmiştir. Depremden sonra ortaya çıkan sağlık ve sosyal hizmet çalışmaları, göç hareketleri, eğitim çalışmaları, şiddet ile mücadele, medyanın etkin kullanımı, depremde adli süreçler ve hukuki destek, kültürel çalışmalar, depremde ilaç krizi gibi konu başlıkları ele alınmış, olası İstanbul depremine yönelik yapılacak çalışmalara temel olması sağlanmıştır.
Depremzedelere ve depremden olumsuz etkilenen vatandaşlara destek sunabilmek adına haftanın her günü 08.00-24.00 saatlerinde 0212 449 90 01 telefon numarası ile hizmet veren Psikososyal Destek Hattı kurulmuştur. Psikososyal Destek hattında psikolojik ilk yardım eğitimi almış psikologlar tarafından kişilerin afet sonrasında, önceden sahip oldukları sağlıklı baş etme mekanizmalarının ve dirençliliklerinin de harekete geçirilmesini desteklemek amacıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
Ayrıca İGDAŞ'ın Personel Destek Uygulamaları kapsamında başlatmış olduğu "Yalnız Değilsin" programı ile 6 Şubat depreminden olumsuz etkilenen personelimiz başta olmak üzere, dileyen tüm İGDAŞ personeline ücretsiz psikolojik danışmanlık hizmeti verilmiştir.
Belediyemizce aşağıdaki hizmetler ALO 153/3 numaralı çağrı merkezi üzerinden randevu alınarak, ücretsiz olarak verilmektedir.

Tablo 13. Toplum Ruh Sağlığı Hizmetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Hizmet Verilen Kişi Sayısı	Kişi	57.773	38.352	60.223	69.438	103.320
Psikolojik Danışmanlık Hizmeti*	Adet	114.995	68.337	116.658	101.284	164.624

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023
*Psikolojik Danışmanlık Merkezi ve Psikoterapi Merkezi adıyla verilen Toplum Ruh Sağlığını Hizmetlerinin, 2022 yılı itibariyle idari kararla Psikolojik Danışmanlık Merkezleri olarak ifade edilmesi yönünde karar alınmıştır.

İstanbul Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezi (İSADEM)

İstanbul sınırlarında ikamet eden her yaş grubuna (çocuk, genç, yetişkin) ruh ve beden sağlıklarını koruma ve yaşam koşullarını geliştirme konularında grup eğitimi, bireysel danışmanlık, tarama ve etkinlik hizmetleri İSADEM tarafından verilmektedir. Amacımız;

- Bireyleri, sağlıklı ve doyumlu bir yaşam sürmeleri için desteklemek,
- Aile bireylerinin işlevselliğinin güçlendirilerek yaşam kalitelerini geliştirmelerine katkı sunmak,
- Çocuk ve gençler için keyifli, güvenli ve gelişimlerini destekleyen bir ortam sunmak,
- İnsanları haklarının farkında, özgüvenli, kendilerine ve çevrelerine karşı sorumlu, eleştirel düşünen bireyler olma yolunda desteklemek,
- Kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadınların ve çocukların güçlendirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yönünde çalışmalar gerçekleştirmektir.

Mevcut durumda 21 adet İSADEM merkezimizde; tarama hizmeti, grup eğitimleri ve atölye çalışmaları, danışmanlık hizmetleri, evde psikososyal danışmanlık, kültür sanat etkinlikleri ve oyun etkinlikleri gibi hizmetler verilmektedir. Hizmetlerimiz kapsamında psikolog, klinik psikolog, diyetisyen, sağlık eğitimcisi ve çocuk gelişimcisi gibi uzmanlarımızın yanı sıra çeşitli STK ve gönüllü eğitimcilerden de destek alınmaktadır. Yıl içerisinde 74.135 kişi İSADEM hizmetlerinden faydalanmış, 530.557 adet hizmet sağlanmıştır.

Grup Eğitimi, Bahçelievler İSADEM

Hane Temizlik Hizmetleri, Kartal

Evde Bakım Hizmetleri

İstanbul'da yaşayan, sosyal yönden dezavantajlı; hasta, bakıma muhtaç, engelli ve yaşlılara ulaşılarak, sosyal koşullarının düzeltilmesi ve bu kişilerin bedensel, zihinsel ve sosyal sağlığının korunması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, yıl içerisinde yapılan değerlendirmeler sonucunda, 7 adet evde sağlık ünitesinde; 385 personelle, 20.370 kişiye evlerinde doktor muayenesi, hemşirelik bakımı, fizyoterapi, psikolojik danışmanlık, diyetisyen danışmanlığı, hasta nakil, refakat, kişisel temizlik ve hane temizlik hizmetleri sunulmuştur.

Tablo 14. Evde Bakım Hizmetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Hizmet Verilen Kişi	Kişi	18.453	17.776	19.424	19.773	20.370
Başvuru Sayısı (Hasta bildirimi)	Kişi	18.872	18.051	20.325	19.690	21.725
Doktor Muayenesi (Doktor Ziyareti)	Adet	15.574	15.295	12.008	11.502	11.407
Hemşirelik Hizmeti (Bakım ve Takip)	Adet	145.045	134.311	131.092	137.283	117.071
Evde Fizyoterapi Bakımı (Fizik Tedavi Ziyareti)	Adet	15.894	14.012	16.095	21.253	23.246
Psikolojik Danışmanlık Hizmeti	Kişi	3.616	3.518	3.789	2.641	4.173
Diyetisyen Danışmanlığı	Adet	-	-	-	-	1.038
Hane/Kişisel Temizlik	Adet	14.818	14.555	15.161	13.527	11.015
Hasta Nakil Hizmeti	Adet	7.496	6.338	9.405	20.669	19.245
Evde Refakat Hizmeti	Gün	31	109	-	-	-
Sosyal Destek Hizmeti	Adet	4.263	3.456	3.118	4.415	4.311

Kaynak: Sağlık Dairesi Başkanlığı, 2023

Vektörlerle Mücadele ve Uygulama Çalışmaları

Hastalık bulaştıran sivrisinek, karasinek, fare gibi vektörlerle mücadele etmek, halkı vektörler ve taşıdıkları risklerden haberdar etmek, vektörlerin üreme ve yaşam alanları hakkında bilgilendirmek, vektörler ve taşıdıkları hastalıklardan korunma yolları ve alınması gereken tedbirlere yönelik eğitim vermek amacıyla, yıl içerisinde vektörle mücadele ve ilaçlama hizmetleri yürütülmektedir.

Vektörlerle mücadele çalışmaları 4 metot ile yapılmaktadır.

Fiziksel mücadele ile gerekli kurum ve kuruluşlar ya da vatandaşlarla ortak hareket edilerek olası üreme kaynaklarının bertaraf edilmesi ya da ıslah edilmesi,

Kültürel mücadele ile vatandaşlarımızın vektörler hakkında bilinçlenmeleri sağlanarak üreme kaynaklarının kontrol altına alınması ya da bertarafı,

Biyolojik mücadele ile sivrisineklerin henüz larva döneminde biyolojik larvasit ya da doğal predatörler kullanılarak kontrol altına alınması,

Kimyasal mücadele ile ULV yöntemiyle soğuk sisleme çalışmaları yapılarak, özellikle uçkunların kontrol altına alınması ya da bertarafı sağlanmaktadır.
Yıl içerisinde 591 personelle, 10.945 hektarlık açık alanda larva ile mücadele, 1.383.743 hektarlık alanda ergin sivrisinekle mücadele, 2.004.723 m²'lik alanda karasineklerle mücadele, 683.698 adet rögar noktasında da kemirgen ve hamamböceği ile mücadele amacıyla ilaçlamalar yapılmıştır.

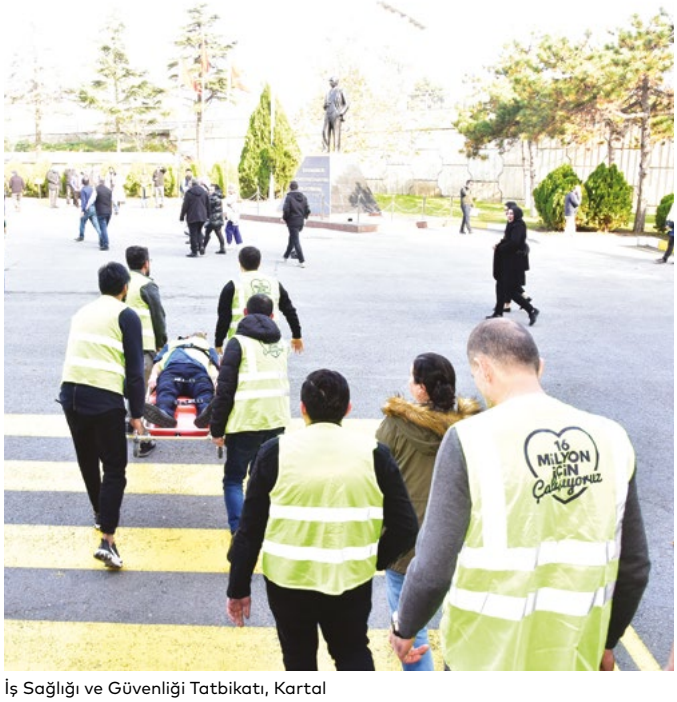
Kimyasal İlaçlama, Büyükçekmece

Sağlık Merkezleri Yapım, Bakım ve Onarım Çalışmaları

Sarıyer İstinye Mahallesi Evde Sağlık Hizmetleri Tesisi, Küçükçekmece Psikolojik Danışmanlık ve Evde Sağlık Merkezi, Üsküdar Psikoterapi Merkezi ve Kâğıthane Devlet Hastanesi Güçlendirme projeleri tamamlanmıştır. Ayrıca Kâğıthane Sağlık ve Sosyal Yaşam Merkezi proje çalışmaları devam etmektedir.

İş Sağlığı Güvenliği ve Meslek Hastalıkları Araştırma Hizmetleri

"İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi" doğrultusunda çalışanlarımız ve faaliyetlerimizden etkilenen tüm kesimlerin sağlık ve güvenliğinin sürdürülebilirliğini sağlamak, farkındalıklarını artırmak ve etkilenmelerini en aza indirmek amacıyla, insan odaklı, sürdürülebilir ve iş kazasız bir İstanbul için belediyemize bağlı merkezlerimizde çalışmalarımız devam etmektedir.
Merkezlerimizde; İş Hijyeni Laboratuvarı, İş Psikolojisi Birimi, Göçmen İşçi Sağlığı Merkezi, İSG Kütüphanesi, İSG alanında farkındalık çalışmaları konusunda uzman kişilerce bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir.
Çalışanlarımıza, yardımcı iş güvenliği uzmanı adaylarına ve İstanbul ilçe belediyelerinde görevli diğer İSG personellerine yönelik olarak Aksaray Ek Hizmet Binamızda "İş Sağlığı ve Güvenliği Seminerleri" ve eğitim programları düzenlenmektedir. İç kontrol amacıyla, iş hijyeni laboratuvarlarımızda birimlerimizden gelen talepler doğrultusunda, iş ortam hava kalitesi, gürültü, termal konfor, aydınlatma, toz, elektromanyetik alan ve ATP ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte iş güvenliği uzmanlarına yönelik olarak ölçüm cihazları kullanım eğitimleri de düzenlenmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Tatbikatı, Kartal

Hedef

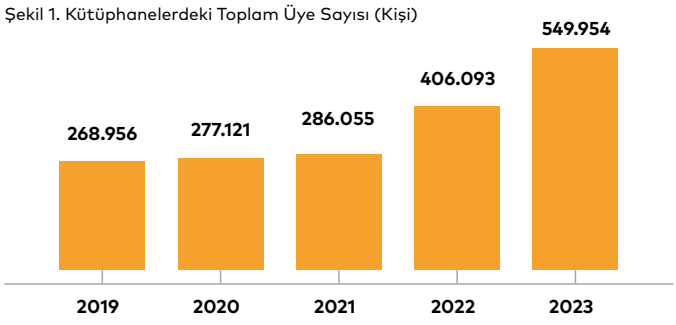
A6H3. Kentin Kütüphanelerini Nicelik ve Nitelik Olarak Artırarak Kütüphanecilik Faaliyetlerini Geliştirmek

KÜTÜPHANECİLİK FAALİYETLERİ

Kütüphanecilik Hizmetleri

Türkiye'nin 7/24 açık ilk kütüphanesi olan Atatürk Kitaplığı başta olmak üzere toplam 59 adet kütüphanemizde, 1.494.163 adet kitap, matbu yayın, nadir eser, salname, gazete, dergi vb. yayınlarla halka ve özel araştırmacılara yönelik hizmet verilmektedir. Bu kapsamda yıl içerisinde toplam 6.294.971 okuyucu kütüphanelerimizden ücretsiz olarak faydalanmıştır. Aynı zamanda, öncesi yaş grubundaki çocuklara okuma alışkanlığı kazandırmak ve kütüphaneleri sevdirmek amacıyla "Masal Saati" etkinliği de düzenlenmektedir. Tüm kütüphanelerimiz de üye olan kişilere ödünç kitap verme hizmeti sunulmakta olup, yıl içerisinde 138.493 üyemize, 350.290 adet kitap ödünç verilmiştir.
Belediyemiz tarafından sosyal olanaklara erişim imkânı olmayan dezavantajlı mahallelere yeni nesil kütüphaneler kurulmaktadır. İhtiyaç haritaları esas alınarak kütüphane açılması gereken bölgeler tespit edilmiş, yeni nesil uzaktan eğitime erişimi destekleyen teknolojik alt yapısı, dijital kütüphanesi ve geniş okuma alanları, konferans salonları, çok çeşitli etkinlik, atölye alanları ve youtuber kayıt stüdyoları bulunan kütüphaneler açılmıştır. Bu kapsamda yıl içerisinde 11 adet yeni kütüphane hizmete açılmış olup Atatürk Kitaplığı Kütüphanesindeki yer alan ve dijital ortama aktarılan eserlerden yıl içerisinde 164.324 defa yararlanılmıştır.

Şekil 1. Kütüphanelerdeki Toplam Üye Sayısı (Kişi)

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Metin Altıok Kütüphanesi, Küçükçekmece

Tablo 15. Kütüphanelerimiz ve Kitap Sayıları (Adet)

İlçe Adı	Kütüphane Adı	Açılış Yılı	Mevcut Kitap Sayısı
Adalar	Taş Mektep Kütüphanesi	2023	7.000
Arnavutköy	Cemil Meriç Kütüphanesi	2022	16.000
Arnavutköy	Rıfat Ilgaz Kütüphanesi	2021	19.197
Avcılar	Fakir Baykurt Kütüphanesi	2021	15.434
Avcılar	Sabahattin Eyüboğlu Kütüphanesi	2022	14.269
Bağcılar	Nasrettin Hoca Çocuk Kütüphanesi	2014	11.652
Bakırköy	İPA İstanbul Kitaplığı	2022	20.000
Başakşehir	Rasim Özdenören Kütüphanesi	2012	25.371
Başakşehir	Sabahattin Ali Kütüphanesi	2022	16.873
Bayrampaşa	Evliya Çelebi Kütüphanesi	2022	10.885
Bayrampaşa	Suat Derviş Kütüphanesi	2022	18.488
Bayrampaşa	Sâmiha Ayverdi Kütüphanesi	2023	25.000
Beşiktaş	Beşiktaş İskele Kütüphanesi	2023	5.856
Beykoz	Feza Gürsey Kütüphanesi	2022	8.061
Beyoğlu	Atatürk Kitaplığı (Merkez Kütüphane)	1981	553.930*
Beyoğlu	Okmeydanı Okçular Tekkesi Kütüphanesi	2013	7.647
Beyoğlu	Peyami Safa Kütüphanesi	2022	11.036
Beyoğlu	Sevgi Soysal Kütüphanesi	2022	11.550
Çekmeköy	Fatma Aliye Kütüphanesi	2014	20.968
Esenler	Esenler Barış Manço Kütüphanesi	1999	24.681
Esenyurt	Gülten Akın Kütüphanesi	2022	15.000
Esenyurt	İsmail Hakkı Tonguç Kütüphanesi	2022	15.254
Eyüpsultan	Naile Akıncı Kütüphanesi	2023	13.000
Eyüpsultan	Alibeyköy Erdem Bayazıt Kütüphanesi	2008	12.535
Eyüpsultan	Eyüp Sultan Kütüphanesi	1999	31.086
Eyüpsultan	Hasan Hüseyin Korkmazgil Kütüphanesi	2022	12.945
Eyüpsultan	Sesli Kütüphane (Eyüpsultan Hüsrevpaşa Tekkesi)	2007	5.448
Fatih	Ahmet Kabaklı Kütüphanesi	2011	36.015
Fatih	Ayşe Hatun Halk Kütüphanesi	2020	4.100
Fatih	Kadın Eserleri Kütüphanesi	1990	40.000
Fatih	Kara Surları Mevlanakapı Kütüphanesi	2022	2.000
Fatih	Kütüphane Troleybüs	2022	13.566
Fatih	Kazı Evi Kitaplığı	2023	2.000
Güngören	Sezai Karakoç Kütüphanesi	2021	5.853

Tablo 15. Kütüphanelerimiz ve Kitap Sayıları (Adet) (Devamı)

İlçe Adı	Kütüphane Adı	Açılış Yılı	Mevcut Kitap Sayısı
Güngören	Osman Nuri Ergin Kütüphanesi	2002	29.499
Kadıköy	Afife Batur Kütüphanesi	2021	6.952
Kadıköy	Moda İskelesi Kütüphanesi	2022	6.500
Kadıköy	Özgen Berkol Doğan Kütüphanesi	2022	14.950
Kadıköy	Kadıköy İskele Kütüphanesi	2023	8.000
Kartal	Muallim Cevdet Kütüphanesi	2006	24.317
Kartal	Prof. Dr. Halil İnalcık Kütüphanesi	2007	27.848
Küçükçekmece	Atilla İlhan Kütüphanesi	2022	15.154
Küçükçekmece	Sefaköy Metin And Kütüphanesi	2008	15.670
Küçükçekmece	Metin Altıok Kütüphanesi	2023	14.057
Maltepe	Muzaffer İzgü Kütüphanesi	2022	19.075
Pendik	Hasan İzzettin Dinamo Kütüphanesi	2022	19.697
Sancaktepe	Yaşar Kemal Kütüphanesi	2022	20.000
Sarıyer	Cendere Sanat Kütüphanesi	2022	500
Sarıyer	Ahmet Bedevi Kütüphanesi	2023	17.500
Sultanbeyli	Prof. Dr. Şehit İlhan Varank Kütüphanesi	2017	19.455
Sultangazi	Ahmed Arif Halk Kütüphanesi	2021	22.912
Sultangazi	Hacı Bektaşi Veli Kütüphanesi	2015	34.582
Şişli	Atatürk Müzesi Kütüphanesi	2020	870
Şişli	Ödünç Kütüphane	2021	2.000
Şişli	Habitat Kütüphane	2023	25.000
Tuzla	İdris Güllüce Kütüphanesi	2006	39.682
Tuzla	Necati Cumalı Kütüphanesi	2023	5.085
Ümraniye	Ahmet Süheyl Ünver Kütüphanesi	2002	42.638
Üsküdar	Salah Birsel Kütüphanesi	2023	9.520
Toplam			1.494.163

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023
*Kitap, Matbu Yayın, Nadir Eser, Salname, Gazete, Dergi vb. sayısı

Kitap Alımı - Basımı ve Kataloglama Çalışmaları

Yıl içerisinde yeni açılan ve mevcut şube kütüphanelerimizin koleksiyonlarına 175.543 adet basılı yayın ve 10.715 adet nadir eser kazandırılmıştır.

Kütüphanelerimizdeki yayınlardan faydalanmak ve bilgi sahibi olmak isteyenler için bu yayınların indeks bilgileri http://katalog.ibb.gov.tr web adresinde elektronik ortamda da sunulmuştur.

Ciltleme – Onarım Çalışmaları

Atatürk Kitaplığımızda yer alan Osmanlıca gazeteler, kitaplar, yazmalar, haritalar, fotoğraflar, kartpostallar, salnameler vb. eski eserler ile ilgili, kütüphanemizin uzman kadrosu tarafından, onarım işlemleri gerçekleştirilmekte ve bu sayede yıpranıp yok olmaları engellenmektedir. Bu kapsamda, yıl içerisinde 1.050 sayfa el yazması, 496 adet tarihi belge, 33 adet harita, farklı türlerde 152 adet kitap cilt onarımı ve 9.167 sayfa nadir eser, eski eser, gazete vb. materyalin onarımı yapılmıştır.

Aynı zamanda, nadir eserler ve günlük gazetelerin ciltleme işlemleri de konusunda uzman mücellitler tarafından yürütülmektedir.

"Her Okula Kitap" Kampanyası

Türkiye'nin dört bir yanından gelen talepler doğrultusunda, talepte bulunan okulun niteliğine uygun yayınlar, belediyemizin "Her Okula Kitap" kampanyası ile gönderilmekte olup yıl içerisinde 45.099 kitap, ihtiyacı olan okul kütüphanelerine gönderilmiştir.

İstanbul Kitapçısı

İBB tarafından yayımlanan tarih, kültür, araştırma - inceleme, edebiyat alanlarındaki kitapların yanısıra farklı yayınevlerinin de tarih, edebiyat, felsefe, politika, turizm, spor, hobi gibi pek çok farklı alandaki kitaplarının satışı gerçekleştirilmektedir. Şehre yayılan 14 şubesi ve 2 mobil şubesi ile aynı zamanda İstanbulluları kültür sanat etkinlikleriyle de buluşturan, İstanbul'un ruhunu en güzel yansıtan noktalar olarak hizmet vermektedir. Kadıköy, Karaköy, Şerefiye Sarnıcı, Eminönü, Beşiktaş, Beyoğlu, Bağcılar, Mecidiyeköy, Müze Gazhane, Yerebatan Sarnıcı, Ümraniye, Silahtarağa, Taksim Sanat ve Panorama 1453 Tarih Müzesi şubelerinde geniş bir kitap ve dergi portföyü bulunmaktadır. Ayrıca 250.000 kitap ve 2 binin üzerinde yayınevinin kayıtlı olduğu bir platform olan istanbulkitapcisi.com'da da aranan birçok kitabın okurla buluşması sağlanmıştır.
Yayıncılık faaliyetleri kapsamında; İstanbul'un kültürünü kitap merkezli yerli ve yabancı mecralarda tanıtmak hedefi ile İstanbul konulu nitelikli ve özenli prestij kitaplarla kentin kültür envanterine ciddi katkılar sağlamayı amaçlamaktayız. 2005 - 2023 tarihleri arasında başta İstanbul konulu olmak üzere spor, sanat, tarih, Türk ve Dünya klasikleri başlıklarında toplam 577 eser yayınlamış olup yıl içerisinde 26 yeni kitap okuyucusuyla buluşmuştur.

İstanbul Kitapçısı, Karaköy-Beyoğlu

Hedef

A6H4. Sahipsiz Hayvanların Rehabilitasyon ve Poliklinik Hizmetlerini İlgili Paydaşlar ile Birlikte İyileştirmek ve Sahiplendirilmelerini Teşvik Etmek

■ HAYVAN HAKLARINA VE YAŞAMINA YÖNELİK HİZMETLER

Zoonozlar ile mücadele çalışmaları, sahipsiz hayvanlara yönelik rehabilitasyon ve tedavi hizmetleri, eğitim ve denetim çalışmaları ile modern hijyenik kurban satış ve kesim yerleri oluşturulması çalışmaları, koruyucu sağlık hizmetlerine katkıda bulunmak amacıyla Veteriner Halk Sağlığı Hizmetleri kapsamında yürütülmektedir.

Hayvan Sağlığı Hizmetleri

Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Rehabilitasyon Hizmetleri

Sokak hayvanlarını yakalama, muayene, tedavi, müşahede, kısırlaştırma, aşılama ve sahiplendirme gibi hayvan rehabilitasyon çalışmaları için Cebeci Hayvan Hastanesi ve Bakımevi, Kemerburgaz Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi, Hayvan Aşılama ve Tedavi Ünitesi, Gümüşdere, Kısırkaya, Orhanlı ve Tepeören Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi ve Bahçeli Yaşam Alanlarında hizmet verilmektedir. Yıl içerisinde sahipsiz hayvanlara yönelik 272.038 adet müdahalede bulunulmuştur.
Hayvan rehabilitasyon projeleri kapsamında Kadıköy Hasanpaşa Mahallesi Sosyal Merkezi Hayvan Hastanesi projeleri tamamlanmış olup Maltepe Hayvan Bakımevi ve Bahçeli Yaşam Merkezi projesi devam etmektedir.
Kısırlaştırma, aşılama ve mikroçip uygulaması sonrası sahiplendirilemeyen hayvanlar alındığı bölgelere geri bırakılmaktadır. Ayrıca Belediyemizin desteğiyle şehirlerin doğal bir parçası olan sokak hayvanlarıyla uyum, sevgi ve güven içinde yaşanacak örnek mahalleler oluşturma amacıyla başlatılan SemtPati uygulaması; yaygın ve etkili bir sahiplendirme yapılmasını, sokak hayvanlarının kayıt altına alınarak ihtiyaçlarının tespit edilmesini ve yerel yönetimlerin veriye dayalı karar alma süreçlerinin desteklenmesini hedefliyor.

Tablo 16. Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Rehabilitasyon Hizmetleri

	2019	2020	2021	2022	2023
Muayene	84.152	75.758	90.835	88.910	93.477
Tedavi	82.121	72.348	88.726	88.707	92.841
Kısırlaştırma	23.923	21.036	39.834	39.811	42.569
Aşılama	48.349	44.138	86.377	53.050	42.320
Sahiplendirme	968	440	511	945	831

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

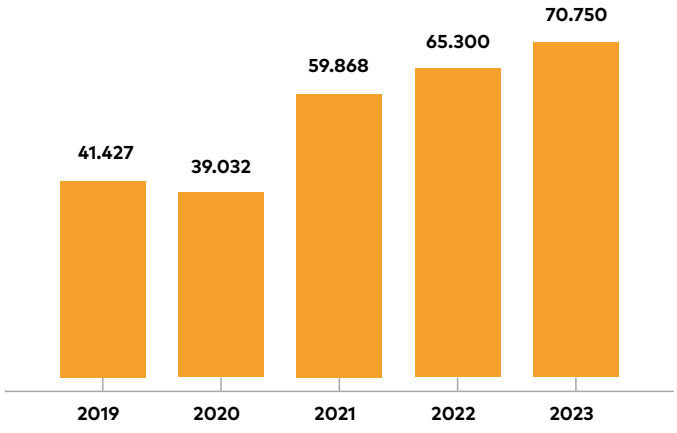

Aşılama, Sultangazi

Mikroçip Uygulama Projesi (VETNET)

Belediyemizce 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği doğrultusunda yürütülen aşılama, kısırlaştırma, tedavi ve sahiplendirme gibi hizmetlerde izlenebilirliğin sağlanması, bulaşıcı ve salgın hastalıkların önlenmesi amacıyla İstanbul genelindeki sahipsiz hayvanlara mikroçip takılarak, işaretlenmekte ve belediyemiz bünyesindeki veri tabanında kayıt altına alınmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde 70.750 adet sahipsiz hayvana mikroçip uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Şekil 2. Mikroçip Uygulanan Hayvan Sayısı (Adet)

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Mikroçip Uygulaması, Kemerburgaz - Eyüpsultan

Hayvan Refahı Denetimleri

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında; 1.230 adet ev hayvanı satış, üretim ve barınma yeri, 1.230 adet kurban satış ve kesim yeri ve diğer denetimler ile toplam 2.500 adet iş yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Ev Hayvanı Satış Yeri Denetimi -Şile

Veterinerlik Hizmetlerine İlişkin Eğitimler (VetAkademi)

Yıl içerisinde mevzuat ve ihtiyaçlar doğrultusunda hayvan sevgisi, bakımı, beslenmesi, korunması ve zoonoz hastalıkları ile ilgili olarak 11.663 kişiye eğitim verilmiştir.
Bu eğitimler:

- İlköğretim öğrencilerine yönelik Hayvan Sevgisi, Bakımı, Beslenmesi ve Sağlığı Eğitimi,
- Ev Hayvanı Satış, Üretim ve Barınma Yeri Çalışanlarına Yönelik Eğitim,
- Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Eğitimi
- Hayvan Sahibi Olmanın Sorumlulukları Eğitimi
- Hayvan Bakıcılığı Eğitimi

Modern Kurban Satış ve Kesim Yerleri

Belediyemiz tarafından, Kurban Bayramında Avrupa Yakası; Eyüpsultan-Alibeyköy, Başakşehir-Kayaşehir, Anadolu Yakasında ise Ataşehir-Ferhatpaşa, Pendik-Kurnaköy ve Sancaktepe-Paşaköy kurban satış ve kesim yerleri olmak üzere toplam 5 tesiste 215 bin m²lik alanda kurban kesim hizmetleri yürütülmüştür.
Kurbanlık hayvanların kesim ve satış alanları için 12'si veteriner hekim olmak üzere 66 personel hizmet vermiştir. Tesislere getirilen tüm kurbanlıkların, veteriner sağlık raporu, hayvan pasaportu, araç dezenfeksiyon belgesi, şap aşısı, titrasyon test sonucu, hayvan dişi ise damızlık olmadığına dair kontrolleri yapıldıktan sonra veteriner hekim tarafından yazılı beyan belgeleri alınarak alanlara kabulü gerçekleştirilmiştir. Belgesi olmayan kurbanlıklar alanlara alınmamıştır. Kesim ünitelerimizde sertifikalandırılmış profesyonel kasaplar görev yapmıştır. Kurban kesimlerinde hijyen koşulları göz önünde bulundurularak usulüne uygun kesim yapılması sağlanmıştır. Vatandaşlar, kesilen kurban etlerini özel olarak hazırlanmış kurban poşetleri içinde teslim almıştır.
Ayrıca Kars İli Susuz İlçesi Canlı Hayvan Pazarı proje çalışması tamamlanmıştır.

Tablo 17. Kurban Satış Ve Kesim Noktalarında Kesilen Kurban Sayıları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Büyükbaş	4.189	4.430	3.305	2.417	2.378
Küçükbaş	1.569	1.743	2.310	1.734	2.235
Toplam	5.758	6.173	5.615	4.151	4.613

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, 2023

Hayvan Gömü Hizmetleri

İnsan ve çevre sağlığının olumsuz yönde etkilenmemesi amacıyla 5.000 m²'lik alana sahip Pendik-Tepeören'de hayvan gömü yerinde sahipli veya sahipsiz hayvanlar uygun koşullar altında gömülmektedir. Yıl içerisinde 23.804 adet sahipli veya sahipsiz hayvanın gömü işlemi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca tesiste, ücretsiz verilen gömü hizmeti ile; ölen hayvanın ismini yaşatmak isteyen vatandaşlarımıza yönelik farklı boyutlarda plaket asılabilen anı duvarı hizmeti verilmektedir. Bu kapsamında elde edilen gelir sahipsiz hayvanlara yönelik hizmetlerde kullanılmaktadır.

Kurban Denetimleri - Eyüpsultan

Hayvan Gömü Alanı, Anı Duvarı - Tepeören

Hedef
A6H5. Erişilebilir ve Kapsayıcı Stratejiler ile Dinamik Bir Kültür Sanat Alanı Yaratmak

■ KÜLTÜREL VE SANATSAL ETKİNLİKLER

Kültürel Etkinliklerin Gerçekleştirilmesi

Konserler, sergiler, tiyatrolar, atölyeler, söyleşiler, halk oyunları, sokak performansları, dans gösterileri ve çocuklara yönelik etkinlikler vb. türlerde toplamda 9.406 adet kültürel etkinlik, kültür merkezleri, konser salonları, dijital platformlar ve açık alanlarda İstanbul halkı ile buluşturulmuştur.
Ayrıca 24 yaş ve altı İstanbullulara kültür sanat etkinliklerinden ücretsiz faydalanma fırsatı sunan "Koltuk Senin", şu ana kadar Borusan Müzik Evi, Süreyya Operası, Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonu, Turkcell Vadi, Festival Park Yenikapı, Maximum Uniq Box ve Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen etkinliklerde boş koltukları ücretsiz olarak gençlerle buluşturdu. Yıl içerisinde 14.029 genç olmak üzere, 2021 yılından bugüne 15 farklı mekân ve 626 etkinlikte 29.542 gencin kültür sanat etkinliklerinden ücretsiz yararlanmasını sağladık.
Topkapı Kültür Parkı içerisinde bulunan amfi tiyatroda çocuklar başta olmak üzere her kitleye hitap eden etkinlikler, film gösterimleri, yarışmalar ve konserler gerçekleştirildi. 2023 yılında düzenlenen 26 etkinliğe 7.678 ziyaretçi katılım sağlamıştır.

Tablo 18. Gerçekleştirilen Kültürel Etkinlik Türü ve Sayıları (Adet)

Etkinlik Kategorileri	2019	2020	2021	2022	2023
Konserler*	1.356	940	1.528	1.797	1.874
Sergiler	18	4	13	24	33
Film Gösterimleri	15	11	41	53	384
Seminer, Söyleşi, Şiir, Konferans ve Sempozyumlar	140	1	68	286	365
Özel Etkinlikler	49	9	49	241	56
Uluslararası Etkinlikler (Kültürel)	-	-	12	25	12
Tiyatro Oyunları (Seans)	3.287	1.308	1.361	2.201	2.262
Çocuk Etkinlikleri ve Atölyeler**	-	373	98	881	2.164
Yetişkin Atölyeleri	-	-	59	586	517
Halk Oyunları -Sokak Performansları	-	-	13	151	60
Dijital Platformlar	-	1.151	1.452	1.597	1.679

Kaynak: Kültür Dairesi Başkanlığı, 2023
*2020 yılı; 575 adet Müzik Dinletisi etkinliği, Konserler etkinliği rakamına dâhil edilmiştir.
** 2020 yılı; 61 adet Sokak Sokak Masal etkinliği, Çocuk Etkinlikleri ve Atölyeler etkinliği rakamına dâhil edilmiştir.

Konserler

Belediyemiz tarafından kültür merkezlerinde, yeni kültürel mekânlarda ve tarihi-turistik-halka açık alanlarda, yerli sanatçı ve grupların katılımıyla 1.592 adet konser organizasyonu yapılmıştır.
Yerli ve yabancı sanatçılar tarafından Cemal Reşit Rey Konser Salonunda Dünya ve Caz Müziği başta olmak üzere çeşitli müzik dallarında 157 adet konser organizasyonu düzenlenmiştir.

İBB Bandosu, İBB Kent Orkestrası, İBB Türk Halk Müziği Topluluğu, İBB Türk Sanat Müziği Topluluğu, İBB Mehteranı, İBB Oda Müziği Topluluğu ile Ulusal ve Uluslararası alanda kentin kültür turizmine yönelik kapalı ve açık alanlarda ücretsiz olarak 281 adet konser etkinliği gerçekleştirilmiştir. Konser salonları ve kültür merkezlerinin yanı sıra şehrin sokak, park ve meydanlarında da İstanbulluları 295 etkinlikte müziğin sesi ile ücretsiz buluşturduk. "Semtimde Orkestra" konserlerimizde 300 bine yakın İstanbulluyu ağırladık.

CRR'de Yüzyılın Yüzleri kapsamında *"Avni Anıl", "Arif Sağ Saygı Gecesi", "Ruhi Su", "Nida Tüfekçi" "Nükhet Duru", "Erol Sayan"*, Cumhuriyet Âşıkları kapsamında *"Âşık Mahzuni Şerifi Anma", "Neşet Ertaş ", "Âşık Daimi", "Murat Çobanoğlu-Şeref Taşlıoba", "Muhlis Akarsu"* anıldı.
İstanbul Koro Festivali kapsamında; 12-20 Ağustos 2023 tarihleri arasında Bebek Parkı, Sarıyer Haydar Aliyev Parkı, Müze Gazhane, Üsküdar Sahili, Kadıköy Meydanı, Anadolu Hisarı ve Metrohan'da olmak üzere 27 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Yüzyılın Yüzleri, Erol Sayan Gecesi, CRR

Sergiler

İstanbul'un farklı noktalarında açık hava sergileri gerçekleştirerek hem kültür-sanat sektörü ile iş birliklerimiz canlı tutulmuş, hem de İstanbulluların kentlilik ve yurttaşlık bilincini güçlendirecek içerikler halkın beğenisine sunulmuştur.

Belediyemiz tarafından yıl içerisinde 35 sergi düzenlenmiş ve 21 eserin de yayına hazırlık çalışması tamamlanmıştır.
İBB Şehir Tiyatroları'nın 108 yıllık tarihi boyunca adından söz ettiren, tasarım alanında ödüllere sahip oyun afiş, aksesuar ve kostümlerinin yer aldığı *"Alamet-i Farika Sergisi"*

28 Ekim tarihinde Rumeli Hisarüstü-Aşiyan Füniküler Hattı Aşiyan giriş koridorunda sanatseverlerin geniş katılımı ile açılmıştır. Ayrıca 10. Frankfurt Türk Tiyatro Festivali, Afiş Sergisi 26 Mayıs – 11 Haziran tarihleri arasında ilgililerle buluşmuştur. Gelenekselleşen 37. Genç Günler etkinliği kapsamında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Dekorları ve Kostümü Bölümü, 7 gün boyunca, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi fuayesinde *"Asaf Koçak Karikatür Sergisi" ve "Serçeşme Hünkar Hacı Bektaş Veli Festivali Fotoğraf Sergisi"* sanatseverlere sunulmuştur.

Film Gösterimleri

Sinema Programları kapsamında; kültür merkezlerimizde, yeni kültürel mekânlarda ve açık alanlarda *"Kuzular Firarda", "Ters Yüz", "Nasreddin Hoca: Zaman Yolcusu", "Çiçek Abbas", "Kelebekler", "Sen Aydınlatırsın Geceyi", "Troller", "Lego Filmi"* vb. film gösterimleri gerçekleştirilmiştir.

Beyoğlu Sineması'nda; *"Kraliçe Lear","Anayurt Oteli", "Sevmek Zamanı", "Yılanların Öcü", "Susuz Yaz"* gösterimleri yapılmıştır.

Adalar Film Günleri SİNEMADA etkinliği kapsamında; *"Aşk Mark Ve Ölüm", "Karanlık Gece", "Kar ve Ayı"* film gösterimleri yapılmıştır.

Yaz Gezici Film Festivali'nde ise; *"Süt Kardeşler", "Neşeli Günler", "Rafadan Tayfa 2: Göbeklitepe"* gibi filmler sinemaseverlerin büyük ilgisiyle gösterimi sağlanmıştır.

Tiyatrolar

Şehir Tiyatroları'na ait 15 sahne bulunmakta olup belediyemize ait kültür merkezlerinde de Şehir Tiyatroları oyunları sahnelenmektedir. 2 yurt dışı, 6 yurt içi olmak üzere toplam 8 turne, 16 seansta 4.872 seyirciyle gerçekleştirilmiştir. Oyunlarımız yıl içerisinde, yurt dışı ve yurt içi turnelerle birlikte 23 adet tiyatro sahnesinde 476.957 tiyatro izleyicisi ile buluşmuştur. İlçe Belediyelerine ait sahneler ortak hizmet metni imzalanarak Şehir Tiyatroları Müdürlüğüne dâhil edilmiştir.

Şehir Tiyatrolarında; 91 adet oyun 1.397 seansta, kültür merkezlerimiz ve açık alanlarda ise; 865 adet oyun 865 seansta izleyicilerimizle buluşmuştur.

Şehir Tiyatroları'nın repertuarına yeni eklenen, William Shakespeare'in *''Bir Gece Masalı''*, E.T.A. Hoffmann'ın *''Fındıkkıran''*, Claude Magnier'in *''Oscar''*, Savaş Dinçel'in *''Uçurtmanın Kuyruğu''*, Miodrag Bulatovic'in *''Godot Geldi''*, Henrik Ibsen'in *''Bir Halk Düşmanı''*, *''Alexander Galin'in Gidiş Dönüş Moskova (Retro)* '', Lev Tolstoy'un *''Savaş ve Barış''*, Lucky Kırkwood'un *''Sivrisinekler''* , Allison Gregory'un *''Ben Medea Değilim''* adlı oyunları yıl içerisinde sergilenmiştir.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı, 16-17 Eylül tarihlerinde Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu'nda oyuncularımızın bütün mevcuduyla sahnede olduğu "*Bu Memleket Bizim*" isimli oyunun sahnelenmesi ile kutlanmıştır.
İstanbul Şiirle Buluşuyor başlığı altında; *''İstanbul Şiirle Buluşuyor: Oteller Kenti''*, *''İstanbul Şiirle Buluşuyor: Merhaba Çocuklar''*, *''İstanbul Şiirle Buluşuyor: Gülten Akın''*, *''İstanbul Şiirle Buluşuyor: Şimdi Değil Sonra''* oyunlarıyla toplam 4 şair seyircisiyle buluşmuştur.

Ayrıca online platformlarda gerçekleştirilen etkinlikler kapsamında; Şehir Tiyatroları Youtube kanalı üzerinden oyun tanıtımı, etkinlik tanıtım videoları, sahne arkası videoları olmak üzere toplamda 32 video yayınlanmış olup izlenim sayısı 382 Bin 929'dir.

"Bu Memleket Bizim" Tiyatro Oyunu, Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu

Karanlık Gece Film Gösterimi, Büyükada

"Savaş ve Barış" Tiyatro Oyunu, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi

Tablo 19. Sergilenen Oyun Türü, Seans ve Sayıları (Adet)

Oyun Türü	2019		2020		2021		2022		2023	
	Seans	Oyun	Seans	Oyun	Seans	Oyun	Seans	Oyun	Seans	Oyun
Şehir Tiyatroları	**1.850**	**51**	**805**	**114**	**758**	**37**	**1.287**	**82**	**1.397**	**91**
Yetişkin Oyunları	*1.288*	*31*	*562*	*87*	*683*	*28*	*1.042*	*67*	*1.087*	*81*
Müzikal Oyunlar	*134*	*4*	*19*	*3*	-	-	*22*	*1*	*44*	*1*
Gençlik Oyunları	-	-	-	-	*40*	*1*	*22*	*1*	-	-
Çocuk Oyunları	*428*	*16*	*224*	*24*	*35*	*8*	*201*	*13*	*266*	*9*
Kültür Merkezleri	**1.437**	**343**	**253**	**130**	**467**	**467**	**914**	**914**	**865**	**865**
Yetişkin Oyunları	*457*	*120*	*118*	*62*	*323*	*323*	*388*	*388*	*288*	*288*
Çocuk Oyunları	*980*	*223*	*135*	*68*	*144*	*144*	*526*	*526*	*577*	*577*

Kaynak: Kültür Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 20. Şehir Tiyatroları Sahne Bilgileri

Sahne Adı	Koltuk Sayısı (Adet)	Oyun Sayısı (Adet)	Seans Sayısı (Adet)	İzleyici Sayısı (Kişi)
Beylikdüzü Belediyesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi	700	1	1	670
Beylikdüzü Fatih Sultan Mehmet Kültür ve Sanat Merkezi Rasim Öztekin Sahnesi	306	11	31	7.868
Fatih Reşat Nuri Sahnesi	336	16	101	28.354
Gaziosmanpaşa Ferih Egemen Çocuk Tiyatrosu Sahnesi	260	-	-	-
Gaziosmanpaşa Sahnesi	227	16	147	30.319
Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi	4.532	5	9	34.874
Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi	598	23	171	93.907
İBB Güngören Erdem Beyazıt Kültür Merkezi	358	1	1	275
İBB Yenibosna Dr. Enver Ören Kültür Merkezi	448	3	5	1.836
Kadıköy Haldun Taner Sahnesi (Tadilatta)	286	-	-	-
Kadıköy Müze Gazhane Meydan Sahne	100	11	138	12.510
Kadıköy Müze Gazhane Prof. Dr. Sevda Şener Sahnesi	300	26	178	50.206
Kâğıthane Küçük Kemal Çocuk Tiyatrosu Sahnesi	143	-	-	-
Kâğıthane Sadabad Sahnesi	601	21	142	72.170
Kenter Tiyatrosu (Tadilatta)	-	-	-	-
Sultangazi Hoca Ahmet Yesevi Sahnesi	629	10	36	10.302
Ümraniye Sahnesi	404	23	146	55.952
Üsküdar Kerem Yılmazer Sahnesi	214	17	114	21.708
Üsküdar Musahipzade Celal Sahnesi	341	27	161	51.134
Turne	-	11	16	4.872

Kaynak: Kültür Dairesi Başkanlığı, 2023
*Bu sahneler ortak hizmet metni imzalanarak Şehir Tiyatroları Müdürlüğü'ne dâhil edilmiştir.

Sahne Sanatları Eğitim Atölyeleri

Belediyemiz tarafından, tiyatro sanatını tanıtmak ve sevdirmek amacıyla, yetenek sınavı sonucunda Kerem Yılmazer sahnesinde kurulan Çocuk Eğitim Birimi'nden eğitim almaya hak kazanan 8-10 yaş grubundaki çocuklara yıl boyunca; sahne-oyunculuk, dans, dramaturgi, tasarım, müzik, diksiyon ve sosyal beceri dersleri ücretsiz olarak verilmiştir. Çocuk Eğitim Birimimizde eğitimlerimiz 2 yıl sürmekte olup 30 çocuğa, çocuk eğitim birimi sınavı yapılmıştır.

Farklı noktalardaki 8 kültür merkezimizde, yaz dönemi boyunca 739 öğrencimize piyano eğitimi verilmiştir. Ayrıca 10 kültür merkezimiz ve 2 yeni kültürel mekânımızda ekim ayından itibaren sezon boyunca devam eden, 7-14 yaş aralığındaki çocuklarımıza sanat eğitimlerinin ulaşılabilir kılınması için, keman, piyano, gitar, bağlama, bale, halk dansları, drama, resim, modern dans branşlarında sanat eğitimleri verilmiştir. Bu eğitimlerimize ek olarak ArtİstanbulFeshane'de 1 ay boyunca çocuklarımıza halk oyunları, koro, perküsyon gibi branşlarda eğitimler verilmiş olup eğitimlerin sonunda branşlar gösteri yaparak eğitimlerini tamamlamışlardır.

Çağdaş Gösteri Sanatları Merkezi (ÇGSM)

Türk Tiyatrosu'na yeni gündem oluşturmak, yenilikçi çalışmalar yapmak, öncüyü desteklemek, çağdaş tiyatroyu yaymak, ülkemizdeki farklı tiyatro kurumlarıyla ortaklıklar geliştirmek, yenilikçi çalışmalara önayak olmak, disiplinlerarası çalışmaları desteklemek, gelenekselle güncel

ÇGSM Atölyeleri, Harbiye

sanatın birbiriyle etkileşimleri üzerine çalışmalar yapmak, yurt içinde ve uluslararası alanda bu çalışmaları projelendirip, gösteri, sunum, oyun, panel vb. gibi başlıklar altında hayata geçirmek için Çağdaş Gösteri Sanatları Merkezi (ÇGSM) eğitim ve atölye olarak başlattığımız çalışmalar devam etmektedir.
Yıl boyunca, *''Kadın Atölyeleri''*, *''Göç ve Çocuk''*, *''Oyuncu Korosu''*, *''Dans ve Hareket Atölyeleri''* başlıklarında 49 atölye, kadınlarla kendi hikâyeleri üzerinden hikâye anlatıcılığı ve sahne metni oluşturma üzerine atölyeler yapılmış olup Üsküdar Kerem Yılmazer Sahnesi'nde "Kadınlarla Güçlenme Hikayeleri" başlığıyla 2 atölye sunumu ve "Performansla Kadın Güçlenmesi" başlığıyla Kadir Has Üniversitesi tarafından düzenlenen ATGENDER konferansında akademik bir makale olarak sunumu gerçekleştirilmiştir. Toplamda 52 etkinlik kapsamında 873 katılımcıya ulaşılmıştır.

Seminer, Söyleşi, Şiir, Konferans ve Sempozyum

Belediyemizce yıl içerisinde kültür merkezlerimizde, yeni kültürel mekânlarda ve açık alanlarda 361 adet seminer, söyleşi ve konferans, 4 adette şiir dinletisi gerçekleştirilmiştir. Başta "Adalar'da Caz", "Serçeşme Hünkâr Hacı Bektaş Veli Festivali" programları olmak üzere Ramazan Etkinlikleri kapsamında; "Caz Müziğinde İz Bırakan Kadınlar", "Hafızlar Gecesi", "Tiyatro Sahnesinde Kadın Oyuncu Temsilleri", "Kuruluşunun 83. Yılında Köy Enstitüleri" vb. seminer - söyleşi programları düzenlenmiştir.

Serçeşme Hünkar Hacı Bektaş Veli Festivali,Yenikapı

Özel Etkinlikler

Belediyemizce yıl boyunca milli bayramlar, anma günleri, saygı geceleri gibi özel günlerde konser, seminer- söyleşi, tiyatro, film gösterimi türlerinde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. *"21 Mart Dünya Şiir Günü"*, *"İstanbul'un Fethi Kutlamaları"*, *"Şiir Ve Şarkılarla Nazım"*, *"19 Mayıs Gençlik Haftası"*, *"29 Ekim Cumhuriyet Bayramı"*," *Yüzyılın Yüzleri "*, *"Semt Festivalleri"*, *"21 Haziran Dünya Müzik Günü"*,"*Documentarist Film Festivali"*, *"Bahar Şenliği (Hıdırellez ve Anneler Günü)"* ayrıca *"Serçeşme Hünkar Hacı Bektaş Veli Festivali"* vb. özel etkinlikler kapsamında kültür merkezlerinde, yeni kültürel mekanlar ve açık alanlarda konser, söyleşi, tiyatro, atölye çalışmaları ve sinema gösterimleri gerçekleştirilmiştir.
Cumhuriyetimizin 100. yılında, Demokrasi Yüzyıl'ı temasıyla yola çıktığımız *"Yüzyılın Yüzleri"* etkinlikleriyle; Cumhuriyet'e birçok anlamda katkı sağlamış, değer katmış isimleri anmayı ve aynı zamanda bu isimleri yeni nesillere tanıtmayı amaçladığımız *"Cumhuriyet Âşıkları"*, *"İlham Veren Ozanlar"*, *"100"* , *"Dayanışmanın Müziği"* gibi özel etkinlikler, sinema gösterimleri, konserler ve söyleşilerle 7'den 70'e her kesimi Cumhuriyet coşkusuyla buluşturduk.
Çocuklara müzik kültürü aşılanmasına yönelik eğitici ve öğretici faaliyetler planlanmış olup, Mahalle Evleri'nde Türk Sanat Müziği, Türk Halk Müziği ve çocuk şarkıları repertuvarı ile oluşturulan koro çalışmaları kapsamında 12 özel etkinlik gerçekleştirilmiştir. Yapılan periyodik çalışmaların temsil etkinliği ise, 23 Nisan 2023 Çocuk Şenliği'nde, Sarayburnu'nda İBB Bandosu tarafından, Maltepe etkinlik alanında İBB Türk Sanat Müziği Topluluğu ve İBB Türk Halk Müziği Topluluğu tarafından 2 etkinlik gerçekleştirilmiş olup çocuklarımız öğrendiği şarkı ve türküleri sahnede koro ve solo olarak seslendirme fırsatına sahip olmuştur.
Ayrıca Muhsin Ertuğrul 'un vefat gününde önce kabri başında ardından Darülbedayi yani güzellikler evi'nde, özel ve ödenekli tiyatroların yanı sıra akademisyenlerin de katılımıyla özel bir anma programı düzenlenmiştir. İBB Yayınları arasında yayımlanan Muhsin Ertuğrul Kitabı da yazarlarının katılımıyla bu özel akşamda tanıtılmıştır.

Genç Günler Etkinliği

Şehir Tiyatrolarının, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamaları kapsamında 37 yıldır düzenlediği Genç Günler etkinliği; konservatuvarlar, tiyatro bölümleri ve üniversitelerin tiyatro kulüpleri ile hazırlanan 39 oyun 43 seansta sergilenmiş, 14.384 seyirci tarafından izlenmiştir. Aynı zamanda atölye, söyleşi, sergi ve konser olmak üzere 11 etkinlik gerçekleştirilmiş olup, 5.057 katılımcıya ulaşılmıştır.
Genç Günler Kütüphane Buluşmaları kapsamında, 9 söyleşi gerçekleştirilmiş olup, Metin Akpınar, Zafer Algöz ve Elif Dağdeviren gibi isimlerle söyleşiler gerçekleştirilmiştir.

İstanbulun Fethi Kutlamaları, Yenikapı

19 Mayıs Kutlamaları, Maltepe

Ayrıca Türk Kadınlar Birliği İstanbul Şubesi ile ortaklaşa düzenlediğimiz 27. Bedia Muvahhid Ödül Töreni de 37.Genç Günler etkinlikleri kapsamında gerçekleşmiştir.

Çocuk Şenlikleri

Her yıl 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şenlikleri kapsamında, çocuklarımızın tiyatro başta olmak üzere çeşitli sanat dallarıyla tanışmasını sağlayan, belediyemizin repertuar listesinde bulunan çocuk oyunlarının ücretsiz olarak sergilendiği 37. Çocuk Şenliği gerçekleştirilmiştir. Şenlik kapsamında 16 seansta 7 çocuk oyunu 4.994 seyirci tarafından izlenmiştir. Depremden doğrudan etkilenen çocukların katılımı da sağlanmıştır.

"Sahnebüs" etkinliği kapsamında; şehrin gösteri merkezlerine uzak noktalarında oluşturulan alanlarda sanat atölyeleri, oyun alanları gibi etkinlikler ile İstanbul'un 39 ilçesindeki parklar ve meydanlarda çocuklara yönelik çok çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir.

ArtİstanbulFeshane'de *"Okula Dönüş Festivali"* ve *"Feshane'de Çocuk Şenlikleri"* ile *"Demokrasi Yüzyılı"* etkinliği kapsamında, Cumhuriyetimizin 100. yılına özel *"Cumhuriyet Otobüsü İle"* İstanbul'u mahalle mahalle, köy köy gezerek çocuklara yönelik sayısız etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca kütüphanelerimizde çocuklara ve gençlere özel etkinlikler düzenlenmiş olup yaş grubuna göre masal anlatımı, söyleşi, atölyeler ve karagöz gölge oyunu gibi içerikler yer almıştır. Bu kapsamdaki 32 etkinliğe 755 kişi katılım sağlamıştır.

Çocuk Hakları Festivali

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında bu yıl üçüncüsü düzenlenen Çocuk Hakları Festivali, Artistanbul Feshane, Cemal Reşit Rey Konser Salonu, Müze Gazhane ve çocukların rahatlıkla ulaşabileceği açık alanlarda düzenlenmiştir. Alanında bilgi ve deneyim sahibi eğitmenlerin yer aldığı, interaktif olarak yapılan toplam 28 etkinliğe onlarca eğitmen; yüzlerce çocuk ve yetişkin katılmıştır. 18 ve 26 Kasım tarihlerinde iki gün süren festival kapsamında çocuk etkinliği ve atölyeler, çocuk tiyatrosu, yetişkin atölyesi, söyleşi ve konser gibi türlerde, İstanbul'un farklı ilçelerinden farklı yaş gruplarından çocukların ve yetişkinlerin katıldığı etkinlikler ücretsiz olarak gerçekleştirilmiştir.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 100. Yıl Kutlamaları

Cumhuriyet tarihinin en görkemli sahnelerinden biriyle, 28-29 Ekim tarihlerinde Maltepe Etkinlik Alanında 100. yıl kutlamaları, çok özel programlarla gerçekleştirildi. Farklı nesillerden ve müzik türlerinden 20'yi aşkın sanatçının, 300'den fazla dansçının sahne aldığı özel konserler, gösteriler, 40 dakikayı aşan görsel/işitsel hikâye anlatımı, dakikalarca ayakta alkışlanan havai fişek gösterisi ile Türkiye'nin en sevilen sanatçılarını zengin bir programla bir araya getirdik.

Maltepe Etkinlik Alanı dışında Müze Gazhane, Topkapı Kültür Parkı, Yerebatan Sarnıcı, Şerefiye Sarnıcı, Miniatürk, Panorama 1453 Tarih Müzesi ve Alibeyköy Cep Otogarında atölyeler, gösteriler, çocuk etkinlikleri, yarışmalar, konserler, bayrak dağıtımları gibi her yaş kitlesine hitap edecek etkinliklerle coşkulu bir gün yaşandı. İki gün boyunca süren tüm etkinliklere toplamda 750.000 vatandaşımız katılım sağladı.

Uluslararası Düzenlenen ve Katılım Sağlanan Organizasyonlar

Uluslararası düzenlenen organizasyonlar kapsamında; belediyemiz tarafından düzenlenen 3. Uluslararası İstanbul Oda Müziği Festivali'nin açılışı 1 Eylül'de Cemal Reşit Rey Konser Salonunda yapılmış olup bu yıl ilk defa Müze Gazhane ve Metrohan'da da dinleyicilerle buluşmuştur.

22 Ekim'de Polonya ile Türkiye arasındaki Dostluk Antlaşması'nın 100'üncü yılı olması nedeniyle CRR konser salonunda, *"Szymanowski'*den Rey'e" senfonik konseri gerçekleştirilmiştir.

30 Nisan'da CRR konser salonunda, caz dünyamızın 15 ismi sahne alarak *"Dünya Caz Günü'nde Caz Yağmuru"* başlıklı konserler düzenlenmiştir.

7-10 Aralık tarihlerinde Metrohan'da dört gün boyunca süren "Poesium İstanbul 2. Uluslararası Şiir Forumu düzenlenmiş olup *"Dünya Yoldayken Şiir Nereye", "Cumhuriyetin 100 Yıllık Şiiri", "2000 Sonrası Şiir, Fanzin, Yapay Zekâ, Şiirin Geleceği", "Şiirde Feminist Dalga"* ve *"Şiirde Yeni Olanaklar"* konularıyla Türkiye dışında ABD, Hindistan, İran, İspanya, İtalya, Lübnan ve Yunanistan'dan gelen şairlerin katılımıyla sempozyum düzenlenmiştir.

Uluslararası Katılım Sağlanan Organizasyonlar kapsamında ise; belediyemiz uhdesindeki sanat toplulukları tarafından iç ve dış paydaşlarla yapılan iş birliği çerçevesinde yıl içerisinde uluslararası festivaller ve etkinliklerde İBB Bandosu, İBB Mehteranı ve İBB Oda Müziği Topluluklarımız kentimizi başarıyla temsil ederek, müzikseverlerle buluşmuştur.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları, Maltepe

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları, Fatih

Tablo 21. Uluslararası Katılım Sağlanan Organizasyonlar

Tarih	Sanat Topluluğu Adı	Etkinlik Yapılan İlçe/Şehir	Etkinlik Mekânı	Etkinlik Adı
15.04.2023	İBB Türk Sanat Müziği Topluluğu	Fatih	Gülhane Sarnıcı	Yabancı Konuklara Dinleti
11.05.2023	İBB Türk Halk Müziği Topluluğu	Fatih	Gülhane Sarnıcı	Yabancı Konuklara Dinleti
18.05.2023	İBB Bandosu	Beşiktaş	Boğaziçi Üniversitesi	42. Uluslararası Spor Festivali
18.05.2023	İBB Kent Orkestrası	Şişli	CRR	Anne Maria David Konseri
18.07.2023	İBB Oda Müziği Topluluğu	Eyüpsultan	Feshane Kültür Merkezi	Turizm Rehberleri Gezisi
31.07.2023	İBB Mehteranı	Başakşehir	Başakşehir Spor Salonu	17 Dünya Güreş Şampiyonası Açılış Töreni
31.07.2023	İBB Mehteranı	Büyükçekmece	Kültürpark Anfi Tiyatro	Uluslararası İstanbul Büyükçekmece Kültür ve Sanat Festivali
25.08.2023	İBB Bandosu	İzmit	İzmit Kent Meydanı	12.Uluslararası İzmit Pişmaniye, Müzik ve Dans Festivali
26.08.2023	İBB Mehteranı	İstanbul	Hilton Havuz Başı	Uluslararası Yoğun Bakım Kongresi
13.09.2023	İBB Türk Sanat Müziği	Fatih	Gülhane Sarnıcı	Yabancı Konuklara Dinleti
17.09.2023	İBB Bandosu	Beylikdüzü	Beylikdüzü Spor Kompleksi	Türkiye Halk Oyunları Federasyonu Yarışması
20.09.2023	İBB Oda Müziği Topluluğu	Balıkesir	Bandırma	32. Uluslararası Kuş Cenneti Kültür ve Turizm Festivali
23.09.2023	İBB Mehteranı	Beşiktaş	Maçka Demokrasi Parkı	Uluslararası Ahilik Kutlaması
30.09.2023	İBB Bandosu	Bursa	15 Temmuz Demokrasi Meydanı	3. Bursa Uluslararası Bandolar Festivali
7.10.2023	İBB Bandosu	Edirne	Saraçlar Caddesi	Uluslararası Bando ve Ciğer Festivali
24.10.2023	İBB Oda Müziği Topluluğu	Fatih	Turşucuzade Konağı	25. Uluslararası Kukla Festivali
14.12.2023	İBB Mehteranı	Büyükçekmece	Gazanfer Bilge Spor Salonu	Avrupa Wushu Şampiyonası

Kaynak: Kültür Dairesi Başkanlığı, 2023

Anne Maria David Konseri, CRR

Ciğer Festivali İBB Bando Takımı Performansı, Edirne

Kültürel Etkinliklerin Tanıtılması ve Duyurulması

Kültürel etkinliklerimizin tanıtımı internet sitemiz, sosyal medya hesaplarımız ve basılı materyal üzerinden yürütülmektedir. Etkinliklerimize ilişkin gerçekleşme, erteleme ya da iptal bilgileri bu araçlar yoluyla bütün İstanbullularla paylaşılmaktadır. Ayrıca bütün etkinliklerimiz "İstanbul Senin" yeni nesil akıllı şehir uygulaması tarafından da duyurulmakta, etkinliklerimizin bütün bilet alımları da bu platform üzerinden gerçekleştirilmektedir. Tanıtım amacıyla afiş, el broşürü ve kitapçıklar kullanılmakta, her ay oluşan program dâhilinde bu materyal kültür sanat mekânlarımız ve vatandaş erişiminin yüksek olduğu diğer birimlerimize dağıtılmaktadır.

Kültür Yapıları Yapım ve Bakım - Onarımı

Yıl içerisinde 121 adet kültürel mekânın, elektrik-elektronik, mekanik ve inşai alanlarındaki bakım, onarım ve yenileme çalışmaları rutin olarak gerçekleştirilmiştir.
Ayrıca Küçükçekmece, Fatih Mahallesi Kültürel Tesis projesi devam etmektedir.

Tablo 22. Tamamlanan Kültür Yapıları Yapım ve Bakım-Onarım Çalışmaları

İlçe	Proje
Beylikdüzü	Beylikdüzü Yakuplu Kültür Merkezi İnşaatı
Beyoğlu	Haliç Bilim Merkezi İnşaatı
Esenler	Havaalanı Mahallesindeki Dükkânların Yaşlı Yaşam Merkezi ve Ders Atölyelerine Dönüştürülmesi
Hatay İli	Hatay İli Prefabrik Yaşam Konteynerleri İnşaatı Yapılması
Kadıköy	Göztepe Kemal Sunal Müzesi
Kars İli	Susuz Kazım Karabekir Mahallesi Hayvan Pazarı
Zeytinburnu	8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal Müze Binası İnşaatı

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal Anı Mekanı, Zeytinburnu

Tablo 23. Devam Eden Kültür Yapıları Yapım Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. (%)	Tahmini Bitiş Tarihi
Bilecik İli	Kurtuluş Savaşı ve İnönü Zaferleri Anı Evi ve Seyir Terası Yapılması	15	2024
Çorum İli	Mecitözü Belediyesi Kültür Merkezi İnşaatı	15	2024
Zeytinburnu	Çırpıcı Endüstri Parkı Hizmet Binaları Renovasyonu ve Çevre Düzenleme İnşaatı	5	2025

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 24. Tamamlanan Kültür Yapıları Projeleri

İlçe	Proje
Bakırköy	Olimpiyat Pavyonu
Çorum İli	Mecitözü Belediyesi Kültür Merkezi (Sosyal Tesis)
Fatih	Aksaray Sanat Meydanı ve Zeminaltı Otopark Uygulama
Küçükçekmece	Halkalı 560 Ada 7 Parsel Kültür Tesisi Alternatifli Konsept
Üsküdar	Ünalan 1119 Ada 47, 117 ve 120 Parsellerde Çok Amaçlı Kültür Merkezi Mimari Proje Yarışması
Yozgat İli	Çayıralan İlçesi Belediye Konukevi ve Sosyal Tesis

Kaynak: Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, 2023

Hedef

A6H6. Toplum Düzenine Yönelik Ruhsatlandırma ve Denetim Faaliyetlerini Eşit, Adil, Tarafsız Bir Şekilde Yönetmek

■ RUHSATLANDIRMA VE DENETİM FAALİYETLERİ

Toplum Düzenine Yönelik Denetimler

Belediyemiz tarafından, Gayrisıhhi ve Sıhhi Müessese Denetimleri, Terminal Denetimleri, Fiyat Etiketi, Tarife, Dara ve AVM Otopark Denetimleri, Hal Denetimleri, iş yerlerine yönelik yapılan denetimler kapsamında yürütülmektedir. Yıl içerisinde Kayıtlı Akaryakıt İstasyonları, Gayrisıhhi ve Sıhhi Müesseselerin tamamına yönelik denetimler yapılmıştır.

Tablo 25. İş Yeri Denetim Faaliyetleri (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Gayrisıhhi ve Sıhhi Müessese Denetimleri	10.030	10.951	10.935	11.239	9.351
Fiyat Etiketi, Tarife, Dara ve AVM Otopark Denetimleri	21.111	29.531	30.603	31.560	32.220
Terminal Denetimleri	3.550	17.252	20.700	21.157	12.582
Hal Denetimleri	24.714	38.303	24.154	36.490	43.691
Toplam Men Edilen İş Yeri Sayısı	172	360	497	685	389

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Gayrisıhhi Müessese ve Sıhhi Müessese Denetimleri

Zabıta ve ilgili ruhsat birimi teknik personeli tarafından; Gayrisıhhi müesseseler, akaryakıt istasyonları ve sıhhi müesseseler, gerek iş yeri başvuruları ve kurumlardan gelen şikâyetler doğrultusunda, gerekse belediyemiz sorumluluğundaki iş yerlerinde verilen ruhsat şartlarının korunup korunmadığı hususunda denetimler yapılmaktadır.
Denetimler sonucunda da tespit edilen eksikliklerin giderilmesi iş yeri ilgililerinden istenilmekte, ruhsat şartlarını sağlamayan iş yerleri için de faaliyetten men işlemleri uygulanmaktadır.
Bu kapsamda; 4.538 adet Gayrisıhhi Müessese (GSM) ve Akaryakıt İstasyonu ile 4.813 adet Sıhhi Müessesenin denetimi yıl içerisinde yapılmış olup, ruhsatsız faaliyete geçen ya da ruhsat şartlarına aykırı faaliyet gösteren 341 adet iş yeri faaliyetten men edilmiştir.

Fiyat Etiketi, Tarife, Dara ve AVM Otopark Denetimleri

Satışa arz edilen mal ve hizmetlerin fiyat etiketleri ve ücret tarifelerine yönelik olarak zabıta ekiplerimiz tarafından 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereği denetimler yapılmakta, üzerinde fiyat etiketi veya ücret tarifesi bulundurmayan işyeri ilgilileri hakkında tespit tutanağı düzenlenmekte ve idari yaptırım kararı verilmek üzere İstanbul Valiliği'ne gönderilmektedir. Ayrıca Alışveriş Merkezi otoparklarından 0-3 saat arası ücret alınması (UKOME'nin 2007/1-4 sayılı kararı) ve dara (ambalaj malzemesinin ağırlığının düşürülmesi) yönünden 1608 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen tespit tutanakları, idari yaptırım kararı verilmek üzere İstanbul Büyükşehir Belediye Encümenine gönderilmektedir.
Yıl içerisinde fiyat tarifesi ve etiketi, AVM otoparkları ve dara yönünden 32.220 denetim gerçekleştirilmiş olup, 4.087 adet tutanak düzenlenerek, 9.183.515 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

Fiyat Etiketi ve Tarife Denetim Faaliyetleri, Fatih

Terminal Denetimleri

Zabıta ekiplerimizce nizam ve intizam sağlanarak, şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan iş yerleri denetlenerek, kurallara uymayan iş yerleri hakkında 4925 sayılı Kara Yolu Taşıma Kanunu ve Kara Yolu Taşıma Yönetmeliği gereği ihlal tespit tutanağı veya idari para cezası karar tutanağı düzenlenmektedir. Yıl içerisinde otogarda 12.582 denetim yapılmış olup 48 adet işyeri faaliyetten men edilmiştir. Denetimler sonucunda, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu, 4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve 1608 Sayılı Kanun gereğince 12.791 adet idari yaptırım tutanağı düzenlenmiş olup 15.362.789 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Hal Denetimleri

Belediyemiz tarafından meyve ve sebze hâlinde bulunan iş yerleri ile araçlar, 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a istinaden denetlenmektedir. Ayrıca su ürünleri hâlinde satışların 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında kontrolü sağlanarak, aykırı hâller için gerekli tutanaklar düzenlenerek idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Hal içerisinde nizam ve intizam sağla-

narak izinsiz işgale ve seyyar satıcılara, dilencilik yapanlara müdahale edilmekte ve hal içerisindeki trafik düzeni sağlanmaktadır. Hal dışında da market, depo ve kamyonların faaliyetleri denetlenmektedir. Yapılan denetimler sonucu ihlalin türüne göre "Cezalı Hal Rüsum Tutanağı" veya "İdari Para Cezası Tutanağı" düzenlenmekte ve tutanaklar Belediye Encümeninde değerlendirilmektedir.
Bu kapsamda yıl içerisinde hal içindeki ve dışındaki iş yeri ve araçlar 43.691 kez denetlenmiştir. Yapılan denetimler neticesinde 1.435 adet cezalı hal rüsum tutanağı ile 3.294 adet idari yaptırım tutanağı düzenlenmiştir. Cezalı olarak kesilen hal rüsum tutanaklarından 7.313.793 TL, idari para cezalarından ise 6.179.343 TL para cezası uygulanmıştır.
Ayrıca su ürünleri hali 16.219 kez denetlenmiş olup 84 adet tutanak düzenlenerek 217.468 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Dilencilerle Mücadele Denetimleri

Vatandaşlarımızın dinî ve insani duygularını istismar ederek dilencilik yapan kişilere, belediyemiz yetki ve sorumluluğundaki ana yol, cadde, meydan ve bulvarlar ile otogarlarda, zabıta ekiplerimiz tarafından denetimler yapılmakta olup 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu 33'üncü Maddesi gereği idari para cezası verilmekte ve dilencilikten elde etmiş oldukları gelirin mülkiyeti, Belediye Encümen kararı ile kamuya geçirilmektedir. Yıl içerisinde dilencilikle mücadele denetim faaliyetleri kapsamında 10.383 dilenciye mani olunmuş, 5.375.921 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Kayıtdışı Ekonomik Faaliyetlerin (Seyyar Satıcı) Engellenmesine Yönelik Yapılan Denetimler

Belediyemizin yetki ve sorumluluğundaki meydan, bulvar, cadde, sokak, ana yol, yaya kaldırımı gibi kamuya ait ortak kullanım alanlarında kentin estetiğini bozan izinsiz işgaller ve seyyar satıcılara yönelik, , denetimler yapılmakta olup işgaller kaldırılmakta ve ilgilileri hakkında yasal işlem yapılmaktadır. Bu kapsamda, 29.518 adet kayıtdışı ekonomik faaliyet engellenmiş olup ana arter ve meydanlarda 10.259 adet işgal kaldırılmıştır. Yapılan denetimler neticesinde 20.182 adet idari yaptırım tutanağı düzenlenmiş, 11.637.237 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Kamera İzleme ve Analiz Platformunun Oluşturulması

Belediyemiz bünyesinde kullanılmakta olan kameraların ortak bir platformda toplanması, KVKK hükümlerine uygun olarak kamera görüntüleri ile analiz çalışmaları yapılarak Akıllı Şehir mimarisine katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Proje kapsamında analiz senaryoları belirlenerek Faz-1, Faz-2 ve Faz-3 çalışmaları yapılmış olup, 2500 adet kamera lisansı alınarak senaryolar hayata geçirilmeye başlanmıştır. Faz-4 çalışması kapsamında mevcut analizlerin bakım süreçleri yapılmakla birlikte Faz-3 kapsamında oluşturulan analizlerin İBB genelindeki diğer birimlere yaygınlaştırma çalışmalarına devam edilmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında aşağıdaki çalışmalar yürütülmektedir.

- Rıfat Ilgaz Kütüphanesi: Giriş-çıkış yapan kişi sayısı, yaş ve cinsiyet analizi
- İspark Caddebostan Açık Otopark, Haldun Alagaş Otopark ve Bostancı Otopark: Otopark doluluk-boşluk analizi, araç marka-model-renk analizi
- Kasımpaşa ve Bakırköy Ek Hizmet Bina Yemekhaneleri: Giriş-çıkış yapan personel sayısı
- Park Bahçe ve Yeşil Alanlar: Giriş-çıkış yapan araç sayısı, araç marka-model-renk analizi, giriş-çıkış yapan kişi sayısı, yaş ve cinsiyet analizi
- Sosyal Tesisler: Tesis yoğunluk tespit çalışması,
- Deniz kıyılarında kirlilik tespit çalışması
- Şehiriçi yangın-duman tespit çalışması
- Toplu Ulaşım Hizmetleri şoför analizleri: Emniyet kemeri analizi, sigara kullanım analizi, cep telefon kullanım analizi
- Kanal ve Dereyatakları Sel/Taşkın Erken Uyarı Sistemi
- Trafik Müdürlüğü Tünel Güvenlik Sistemleri: Duran araç tespiti, ters yönde giden araç tespiti, araç sayımı, tünel trafik yoğunluğu ve insan tespiti

Toplum Düzenine Yönelik Ruhsatlandırma Çalışmaları

İş Yerlerinin Ruhsatlandırılması

İş yerlerine, gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseselere, yolcu ve yük terminallerine, kapalı ve açık otoparklara, her türlü akaryakıt istasyonları ve sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ile sıkıştırılmış

Seyyar Satıcı Denetimi, Eminönü

GSM Denetimi, Kadıköy

doğal gaz (CNG) istasyonlarına ruhsat verme ve denetleme faaliyetleri yürütülmektedir. Belediyemiz Gayrisıhhi Müessese (GSM) İnceleme Kurulu tarafından birinci sınıf gayrisıhhi müesseselere, akaryakıt ve LPG/LNG/CNG istasyonlarına yönelik; çalışma ruhsatı ve ruhsat devir işlemi, deneme izni, yer seçimi ve tesis kurma izni, kurulum ve yerleşim projesi/tadilat kurulum ve yerleşim projesi onayı konularında değerlendirmeler yapılmakta ve gerekli kararlar alınmaktadır.z

Tablo 26. Gayri Sıhhi Müessese (GSM) İnceleme Kurulu İşlemleri (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
GSM İnceleme Kurulunda Görüşülen Dosya	214	185	215	225	153
Verilen Deneme İzni	19	20	30	18	-
Verilen Gayrisıhhi Müessese Ruhsatı	163	134	146	153	101
Kurulum ve Yerleşim Projesi / Tadilat Kurulum ve Yerleşim Projesi	9	10	14	8	5
Diğer İşlemler (Ruhsat İptali, Uygun Görülmeyenler)	23	22	25	46	47

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 27. Düzenlenen İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Sayısı (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Birinci Sınıf GSM ve Akaryakıt İstasyonları	255	186	187	205	140
Sıhhi ve Umuma Açık İşyerleri	139	151	239	384	209
Açık-Kapalı Otoparklar*	74	59	43	-	4

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023
* 30.12.2020 tarihli ve 31350 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 29'uncu maddesiyle, 5216 sayılı Kanun'un 7'inci maddesinin İlçe belediyelerinin görev ve yetkileri başlıklı bölümünün (d) bendine "...bölge otoparkı, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek" ifadesi eklenmiştir. Yapılan bu değişiklikle, ilçe belediyelerine de kapalı ve açık otopark yapma, yaptırma, işletme, işlettirme veya ruhsat verme görev ve yetkisi verilmiştir.

GSM ve Sıhhi Müessese Denetimi, Başakşehir

Yangın Önlem Faaliyetleri

Kamu kurum ve kuruluşları, özel kuruluşlar ve gerçek kişilerce kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarının belirlenmesi amacıyla "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" gereği faaliyet gösterilmektedir.
Yıl içerisinde 349 iş yerine itfaiye görüş raporu ve 23.481 iş yerine itfaiye raporu olmak üzere toplamda 23.830 işyerine itfaiye raporu ve itfaiye görüş raporu düzenlenmiştir.
19.12.2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan ve daha sonra değişik tarihlerde Resmi Gazete ile bazı hükümleri tadil edilen "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Madde-6(4) gereği İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde ruhsat verilen yapılar ile Madde 167/B gereği İlçe Belediye Başkanlıklarından kurum görüşü talep edilen tarihi yapılar hakkında proje incelemeleri yapılarak yangın önlem tedbirleri aldırılır. Bu kapsamda;

- Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre 197 adet proje onayı yapılmış,
- Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre 261 adet dijital proje görüşü verilmiş,
- Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik kapsamında 5 İlçe Belediyesine eğitim verilmiş,
- Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin program haline getirildikten sonra, bu kapsamda yazılan 2.200 algoritmanın belirli zamanlarda kontrolleri sağlanmış ve güncellenmiştir.

Toplum Düzenine Yönelik Etkinlik ve Organizasyonlar

Tüketici Haklarının Korunması

Tüketicilerin; ekonomik çıkarlarını korumak amacı ile satışa arz edilen mal ve hizmetlerin fiyat etiketleri ve ücret tarifelerine yönelik denetimler yapmakla birlikte, tüketicileri bilgilendirme ve bilinçlendirme yönünden de çalışmalar

Tüketici Bilgilendirme Çalışması, Bakırköy

yürütülmektedir. İş yerlerinde denetim yapılırken, iş yeri sahiplerine veya yöneticilerine tüketici rehberi verilerek, 6502 sayılı Tüketici Kanunu hakkında bilgilendirme yapılmaktadır. Belediyemize gelen tüketici konulu şikâyetler tarafımızdan öncelikli olarak değerlendirilmekte ve çözüme kavuşturulmaktadır.

Vatandaşlarımızın yoğun olarak bulunduğu ve vakit geçirdiği meydanlar ile alışveriş merkezlerine stantlar kurularak tüketici hakları konusunda vatandaşlara bilgilendirmeler yapılmaktadır. Eğitim öğretim kurumlarında, sivil toplum kuruluşu olan derneklerde, engelli merkezlerinde tüketici hakları konulu seminerler düzenlenmektedir. Bu seminerlere katılan vatandaşlarımıza, ayıplı mal, hizmet sektörü, garanti şartları, satış sonrası hizmetler, kapıdan satışlar, mesafeli sözleşmeler (satışlar), kredi kartları, bankacılık hizmetleri, iletişim hizmetleri, fiyat etiketi, tarife listesi ve benzeri konularda tüketici hakları anlatılmaktadır.

Bilinçli Satıcı Eğitimi

Büyük ölçekli işyeri grupları yönetici ve çalışanlarına yönelik 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun içerisindeki tüketiciyi koruyan haklar ve aynı kanun içerisinde düzenlenen Satıştan Kaçınma ve Fiyat Etiketi Uygulamaları (fiyat etiketi bulundurulması, kasa-reyon arasındaki fark, indirimli satışlar) hakkında bilgilendirici seminerler, işyerlerinden gelen talepler doğrultusunda düzenlenmektedir.

Tüketici Bilgilendirme Semineri, Bahçelievler

Tablo 28. Tüketici Bilgilendirme Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Düzenlenen Seminer Sayısı	Adet	68	26	16	181	165
Seminerlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	7.505	2.113	1.408	15.714	13.168
Dağıtılan Broşür Sayıları	Adet	32.265	33.375	35.792	49.067	49.004

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 29. Tüketici Şikâyetleri Çözümleme Faaliyetleri (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Gelen Şikâyet Sayısı	6.185	3.014	3.671	5.534	7.102
Çözümlenen Şikâyet Sayısı	5.064	2.847	3.404	5.217	6.497
İlgili Birime Yönlendirilen Şikâyet Sayısı	1.121	167	267	317	605

Kaynak: Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Hedef

A6H7. İstanbul'un Sağlıklı ve Ekonomik Gıdaya Ulaşmasına Katkı Sağlamak ve Hal Kapasitesini Artırmak

■ HAL YÖNETİMİ VE SOSYAL TESİS HİZMETLERİ

Hallerin Yönetimi

Gürpınar Su Ürünleri Haline Türkiye'nin her yerinden denizlerden veya içsulardan avcılık veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünleri ve ithal edilen su ürünleri gelmektedir. Gelen ürünler taze ve donmuş formlarda tedarikçi firmalar tarafından mezatta satışa sunulmaktadır. Bu kapsamda, 1.505.242 kg ithal ürün, 3.413.018 kg donmuş ürün, 5.716.557 kg, yetiştiricilik ürünü ve 43.680.501 kg avcılık ürünü olmak üzere toplamda 54.315 ton su ürünü tespit ve kontrol işlemi yapılmıştır. Av sezonunun başlamasıyla beraber tesisimizde; Eylül ayında 7.366.802 kg, Ekim ayında 9.309.044 kg, Kasım ayında 8.431.468 kg, Aralık ayında 8.662.680 kg su ürününün tespit ve kontrol işlemi yapılmıştır.

Meyve ve Sebze Ürünleri Hallerine ise 2 milyon 851 bin ton meyve ve sebze gelmiş olup 164.852.128 TL rüsum alınmıştır.

Ayrıca hâller içerisinde, istihdam edilen 166 personel ve güvenlik kamera sistemi ile ani olaylara müdahale, rutin devriye yoluyla önleme, emniyete intikal eden olaylarda istenen bilgileri temin etme suretiyle güvenli bir ticaret ortamı oluşturulması sağlanmaktadır.

Hal Denetimleri

Belediyemiz tarafından meyve ve sebze hâlinde bulunan iş yerleri, hal dışındaki her türlü meyve ve sebze alım-satımı yapan işletmeler (market, manav, depo, otel vb.) ile taşımacılığını yapan taşıtlar 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a istinaden denetlenmektedir. Bu kapsamda kayıt dışı ürün ve diğer denetimlerle birlikte hal içinde yer alan 764 esnaf, yıl içinde ortalama 40 kez denetlenmiştir.

Su Ürünleri Hâlinde işletmeci firma teknik, fiziki ve hijyenik açıdan denetlenmekte ve eksikliklerin giderilmesi hususu takibi yapılmaktadır.

Ayrıca su ürünleri perakende satış yerleri, 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'na göre ürün, boy vb. yasak satışlar açısından kontroller yapılmış, aykırı hâller için gerekli uyarılar gerçekleştirilmiştir. Yıl içerisinde 1.202 dükkân, 199 balıkçı çarşısı, 46 balıkçı barınağı, 557 semt pazarı olmak üzere toplam 2.004 su ürünleri perakende satış yerleri ile diğer su ürünleri satış noktalarının kontrolleri gerçekleştirilmiştir.

Hal İçi Dükkan Denetimi, Ataşehir

Hallerin Temizlenmesi ve Geri Dönüşüme Yönelik Faaliyetler

"Sıfır atık, sıfır kayıp" felsefesi ile İstanbul'un günlük sebze ve meyve ihtiyacını karşılayan Bayrampaşa ve Ataşehir Hallerinde; yaş sebze ve meyve toptan ticaretinin kalite ve hijyen standartlarına uygun olarak yapılmasını sağlamak amacıyla; günlük faaliyetler sonucunda oluşan hal atıkları modern, çevreci ve sürekli iyileştirme yaklaşımı ve bertaraf edilmektedir.

451.000 m²'lik alana sahip Bayrampaşa ve Ataşehir hallerinde, mekanik süpürme, mekanik yıkama, elle süpürme ve çöp kamyonları gibi gereçler kullanılarak, 148 personel ile düzenli olarak temizlik yapılmaktadır.

Hallerde artıklardan daha çok faydalanılabilmesi amacıyla, Biyometanizasyon Tesisine kaynağında ayrı toplanan sebze meyve atıkları gönderilmekte olup geri dönüşümü sağlanmaktadır. Bu kapsamda yıl içerisinde ise toplam 15.968 ton artık toplanarak, geri dönüştürülmüştür.

Tablo 30. Hal Denetim Faaliyetleri

		Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Meyve ve Sebze Hali	Hal İçindeki İşyeri ve Araçların Denetim Sayısı	Adet	12.966	19.571	12.169	13.807	30.811
	Hal Dışında İşletme ve Araç Denetim Sayısı	Adet	14.930	12.653	10.130	13.705	10.916
	Cezalı Hal Rüsum Tutanak Sayısı	Adet	422	742	1.625	1.672	1.435
	Düzenlenen İdari Yaptırım Karar Tutanak Sayısı	Adet	351	254	210	413	1.473
	Cezalı Olarak Kesilen Hal Rüsum Tutarı	TL	759.459	1.450.617	21.639.739	5.099.538	7.313.793
	Verilen İdari Para Ceza Tutarı	TL	164.931	62.926	526.168	1.391.151	5.223.359

Kaynak: Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Zabıta Dairesi Başkanlığı, 2023

Hal Binaları Yapım ve Bakım Onarım Çalışmaları

İnşaatına 2017 yılında başlanmış olan Tuzla Hal Binası inşaat çalışmalarının 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Tuzla Hal Binası yapımı kapsamında, idari bina, lojistik depo ve soğuk hava depoları, gıda kontrol binası, itfaiye binası, 240 adet dükkan, kasa yıkama-depolama-organik atık alanı ve otopark saçakları ile enerji merkezleri yapılması öngörülmektedir.
Ayrıca Tuzla Aydınlı Meyve Sebze Hali Revize projesi çalışmaları devam etmektedir.

Tuzla Hal Binası İnşaatı

Sağlıklı Gıda ve Sosyal Tesis Hizmetleri

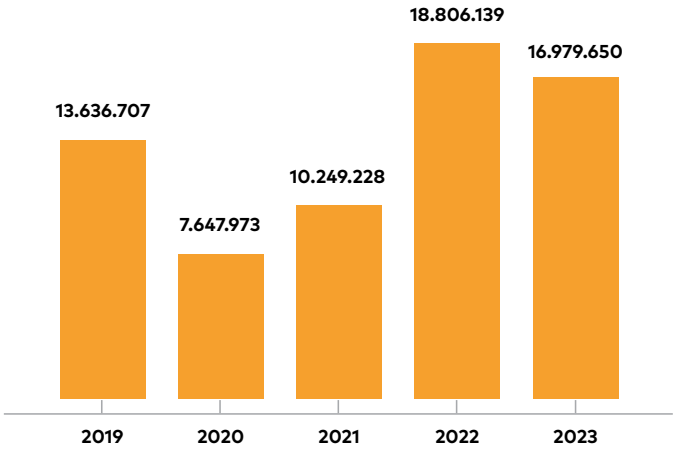
Sosyal Tesisler

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak yenilenen yüzleri, kaliteli ve hesaplı hizmet anlayışı ile 191.666 m²'lik alana kurulu, 14.651 kişi kapasiteli, 23 adet sosyal tesisimizde, 1.828 personel ile 16.979.650 kişiye hizmet verilmiştir. Yeşil alanlarla birlikte toplam 17.500 m²'lik alana sahip 126 yatak kapasiteli Zeytinburnu ve 70 yatak kapasiteli Florya'daki Güneş Motel misafirhanelerimiz ile de konaklama hizmeti sunulmaktadır.

Haliç Sosyal Tesisi, Fatih

Şekil 3. Sosyal Tesisler Ziyaretçi Sayısı (Kişi)

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Beltur Hizmetleri

Türk ve Dünya mutfağının öne çıkan lezzetlerinden oluşan özel menüleri, sürdürülebilir misafir memnuniyeti politikası, eğitimli, deneyimli ve güler yüzlü çalışanları, farklı konseptlerde tasarlanmış işletmelerinde konuklarına keyifli bir ortam sunarak turizm, gastronomi sektöründe hizmet vermektedir. Yıl içerisinde 418 davet organizasyon düzenlenmiş olup toplamda 46.592 vatandaşımıza hizmet sağlanmıştır. Yıl boyunca Gülhane, Paşalimanı, Kemerburgaz Kent Ormanı Restoran olmak üzere toplam 3 Restoran İşletmesiyle 809.990 kişiye hizmet verilmiştir. İstanbul'un farklı lokasyonlarında 47 yeni işletme daha açarak yıl boyunca 5 Burger, 35 Kafe ve Kafe Plus, 22 Dondurma, 45 Mini ve 2 Plaj olmak üzere toplam 109 işletmeyle 9.249.261 kişiye hizmet sunulmuştur.
"Beltur Büyükada Tabiat ve Yaşam Merkezi" projemizin açılışı gerçekleştirilmiştir. Beltur, mavi ile yeşilin buluştuğu Büyükada'da merkeze 10 dakikalık mesafede; 58 odası, deniz manzaralı restoranı, snack barı, 800 mt uzunluğundaki

Beltur Büyükada Tabiat ve Yaşam Merkezi

plajı, havuzu, açık spor alanları, çocuk oyun alanı, amfi tiyatrosu, organizasyon alanı, toplantı ve etkinlik salonu ile 12 ay boyunca her gün 24 saat hizmet vermeye başlamıştır.

İstanbul Halk Ekmek

İstanbul halkı için ucuz, sağlıklı ve besleyici ekmek ve unlu mamulleri üretmek ve İstanbul çapında dağıtmak amacıyla kurulan İBB Halk Ekmek'in temel faaliyet alanı ekmek ve unlu mamul üretimidir.

Yıl içerisinde normal ekmek üretimimiz 352 milyona ulaşmıştır. 703 büfe, 305 bayi, 970 zincir market ve 850 toplu tüketim yeri olmak üzere toplam 2.830 adet satış noktasında 3 yeni ürün ile birlikte toplamda ise 52 adet ürün çeşidiyle hizmet verilmiştir. Ayrıca her kandilde büfeler üzerinden satışa sunulan kandil simidi ile sokak simidi İstanbul halkına ulaştırılmaya devam etmektedir Yıl boyunca toplam 44.337 kutu ürün satışı gerçekleşen kandil simidi ile toplamda 1 milyon 409 bin adet sokak simiti satışları gerçekleşmiştir.

Mobil uygulamamız üzerinden sipariş verilme oranı %60'lara ulaşmıştır. Üretim kapasitesini artırmak ve mevcut ürün çeşitlerine yenilerini eklemek üzere Temmuz 2022 tarihinde açılan Ahmet İsvan Halk Ekmek Fabrika 'sının 2.hattı da üretime başlamıştır. Günde 1 milyon ekmek üretim kapasitesine sahip olan bu hattımızda yıl içerisinde Akdeniz Ekmeği üretimi yapılmıştır. Önümüzdeki dönemde bu hatta 50 gr'lık Çavdarlı Ekmek ve 50 gr'lık Tam Buğday Ekmeği'nin de yapımı planlanmaktadır.

Hamidiye Kaynak Suları

121 yıllık tarihi ile İstanbul'un değeri olan Hamidiye Kaynak Suları, halkımızın kaynak suyu ihtiyacının güvenilir, sağlıklı ve kaliteli bir şekilde karşılanması kapsamında kaynak suyu üretim çalışmaları yürütülmektedir.
Gelişen tedarik pazarında, sürdürülebilir kalite ve maliyet dengelerinin sağlanabilmesi için kullanılan hammaddeler ile ilgili alternatif üreticilerin tespiti, tedarikçilerimizin geliştirilmesi ve sürdürülebilir hale gelmesine destek olmak için yıl içerisinde hammadde denemeleri gerçekleştirilerek, yeni tedarikçi sistemimize dâhil edilmiştir. Ürün reçetelerinde bulunan hammaddelerle ilgili denemeler gerçekleştirilmiştir. Yıl içerisinde 25 farklı tedarikçi ile 10 farklı hammadde grubunda, 16 farklı üründe 77 deneme gerçekleştirilmiştir.
Sağlık Bakanlığı tarafından onaylı ve üstün lezzet ödüllü Hamidiye Doğal Kaynak Sularını fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerden geçirilerek, güven içerisinde halka sunulmaktadır. Sürdürülebilir kalite anlayışı ile çalışmakta olan kurumumuz gıda güvenliği ve kalitesi, NSF ve FDA sertifikaları ile global olarak da onaylanmıştır. Yurtiçi ve ihracat pazarlarında özel koşullar gerektiren pazarlara

Tablo 31. Satışı Yapılan Halk Ekmek Ürünleri

Ekmek Türü	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Normal	Adet	249.508.431	277.195.674	307.576.700	414.979.474	351.785.799
Çeşit	Kg	15.282.752	13.425.678	11.687.150	9.889.854	11.722.097
Organik	Adet	4.270.607	3.427.518	2.818.778	2.414.347	2.739.023
Roll Ekmek	Kg	9.646.499	9.712.074	12.499.671	11.383.927	12.307.379
Altın Çörek	Adet	15.882.302	8.870.235	7.329.148	7.392.402	18.032.711

Kaynak: İstanbul Halk Ekmek AŞ. 2023

Cevizli Halk Ekmek Fabrikası, Kartal

Hamidiye Şişe Su Ürünü

satış yapabilmek için Kosher ve OIC SMIIC 1 Helal sertifikaları alınmıştır. Ayrıca şirket içerisinde kurulu olan Entegre Yönetim Sistemi kapsamında ISO 9001:2015, ISO 22000:2018, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 sertifikaları güncellenmiştir.

Ambalaj malzemelerinde yapılan tasarruf optimizasyonları ve yeni kalıp tasarımları çalışmaları neticesinde büyük pet hattında 5,6 Milyon TL, küçük pet hattında 12,4 Milyon TL, bardak hatlarında 5,4 Milyon TL tasarruf sağlanmıştır. Yıllık katı atık miktarı, 360 ton plastik ve 240 ton kağıt atık olmak üzere, toplam 600 ton azaltılmıştır. Bakım süreçlerinde ise yedek parçaların yerlileştirilmesi ve yapılan işçilik tasarrufları ile toplamda 10 Milyon TL tasarruf sağlanmıştır. Verimliliği düşük eski üretim hatları devre dışı bırakılarak, yüksek verimlilik ve yüksek kapasite kullanım oranı sayesinde minimum maliyetler ile üretimler yapılmaktadır.

Mobil Araç Filomuz ve Mobil Büfeler

7 gün 24 saat boyunca, doğrudan yiyecek ve içecek teminin zor olduğu durumlarda halka hızlı ve pratik çözümler sunarak bazı temel gıda ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, bünyemizde bulunan 10 adet mobil büfe aracıyla ihtiyaç duyulan her noktaya lojistik destek sağlanmaktadır. Ayrıca afet durumunda il dışında kullanmak üzere 2 adet mobil aşevi, 1 adet mobil ekmek fırını, 2 adet mobil yatakhane envanterimizde bulunmaktadır.

Sabah Çorba İkramı; Kış aylarında güne erken başlayan vatandaşlar için çeşitli vapur iskelelerinde ve toplu taşıma duraklarının yoğun olduğu bölgelerde sıcak çorba dağıtımı yapılmaktadır.

Hastane Acil Servis İkramları; Hafta içi her gece Anadolu ve Avrupa yakasında bulunan çeşitli devlet hastanelerinin acil servislerinde geceyi hastanede geçiren vatandaşlar için çay, kek vb. ikramlar yapılmaktadır.

Ramazan Ayı İftariyelik Dağıtımı; Ramazan ayı boyunca iftar yemeğine yetişemeyen vatandaşlar için toplu taşıma duraklarının yoğun olduğu noktalarda çeşitli yiyecek ve içecek ikramı yapılmaktadır.
Ayrıca aşevi hizmeti olan belediyelere vatandaşlara dağıtmaları için Ramazan ayı boyunca sıcak yemek gönderilmektedir.

Kış Çalışmaları Destek Mobilleri; Karlı, soğuk ve yağışlı havalarda, iklim şartlarının ulaşımı zorlaştırdığı zamanlarda araç trafiğinin yoğun olduğu ana yol kenarlarında sıcak yiyecek ve içecek ikramı yapılmaktadır. Ayrıca Yol Bakım personelinin çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla lojistik destek sağlanmaktadır.

Doğal Afet, Yangın Destek Mobilleri; Afet ve yangın gibi olağanüstü durumlarda mobil büfeler ilgili bölgelere giderek temel gıda ihtiyaçlarına ulaşmakta zorluk yaşayan vatandaşlara ve itfaiye, acil servis, güvenlik birimleri vb gibi çalışma yapmakta olan personele sıcak yiyecek ve içecek ikramı yapmaktadır. Afet durumunda ülkemizin hangi noktasında ihtiyaç varsa o bölgeye giderek 7 gün 24 saat boyunca gerekirse haftalarca hizmet vermektedir.

Dini - Milli Bayram, Açılış ve Anma Törenleri İkramları; Ülkemizde ki dini bayramlarda ibadethanelere, milli bayramlarda tören alanlarına, çeşitli eserlerin açılışında ve önemli şahsiyetlerin anma törenlerinde katılım gösteren vatandaşların uzun süre dışarıda bekleyebileceği, yiyecek ve içeceğe ulaşmakta sorun yaşayabileceği düşünülerek çeşitli ikramlar yapılmaktadır.

Kültürel ve Sportif Faaliyet Destek Mobilleri; Vatandaşların yoğun katılım gösterdiği halk koşusu (İstanbul Maratonu), Maltepe ve Yenikapı kültürel etkinlik günleri gibi etkinliklere yiyecek- içecek desteği sağlanmaktadır.

Aşevi Araçları; Mobil büfeler aracılığı ile hastane acil servislerinde, kütüphanelerde, ana ulaşım aktarma noktalarında, ulusal ve dini bayram kutlamalarında, Ramazan ayı iftar ve sahur vakitlerinde, acil durumlarda ve doğal afetlerde yaklaşık olarak 9.543.820 vatandaşımıza yiyecek ve içecek desteği verilmiştir. Ayrıca evsizler kampı ve kış çalışmalarında da belediyemiz personeli ve vatandaşların yiyecek içecek ihtiyaçları karşılanmaktadır.

Aşevi Dağıtım Bölgeleri; Anadolu Yakasında; Adalar, Ataşehir, Beykoz, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Şile, Tuzla, Ümraniye, Üsküdar,

Aşure Dağıtımı,Bağcılar

Avrupa Yakasında ise Arnavutköy, Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bakırköy, Başakşehir, Bayrampaşa, Beşiktaş, Beylikdüzü, Beyoğlu, Büyükçekmece, Çatalca, Esenler, Esenyurt, Eyüpsultan, Fatih, Gaziosmanpaşa, Kâğıthane, K.çekmece, Güngören, Sarıyer, Silivri, Sultangazi, Şişli ve Zeytinburnu ilçelerimiz olarak belirlenmiştir.

Plajlar

Yaz mevsimi ile birlikte her hafta deniz suyu temizlik oranı ölçümleri analiz edilerek, halkın gönül rahatlığıyla denize girebilmesi sağlanmakta olan plajlarımızda, sürekli müzik yayını yapılmakta, büfe, lavabo, soyunma kabini, soyunma dolabı, şezlong, şemsiye ve duş yerleri ile hizmet verilirken acil durumlara karşı Zodyak kurtarma botu ve ambulans hazır bekletilmektedir.

Plajlarımızın tamamında güvenlik hizmeti verilmekte olup yaklaşık 4 milyon m² plaj alanı, 13 adet mobil temizlik ekibi ve özel maksatlı 13 adet plaj temizleme makinesi ile sezon açılmadan, mayıs - eylül ayları arasında ve sezon boyunca plaj temizleme hizmeti verilmektedir.

Tablo 32. Plajlar ve Uzunlukları

Plajlar	İlçesi	Uzunluk (m)
Avcılar Denizköşkler	Avcılar	350
Caddebostan 1-2-3 Plajları	Kadıköy	1.000
Florya Plajı (Güneş)	Bakırköy	840
Kısırkaya Plajı	Sarıyer	1.000
Kordon Boyu Plajı	Büyükçekmece	2.500
Menekşe Plajı	Bakırköy	620
Semizkum Plajı	Silivri	2.000
Silivri Merkez (Kumluk)	Silivri	2.000
Silivri Selimpaşa	Silivri	1.500
Yalıköy Plajı	Çatalca	1.000
Yeniköy Plajı	Arnavutköy	1.000

Kaynak: Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Plaj Etkinlikleri, Caddebostan Plajı

İSTANBUL Başardı

8 EŞSİZ MİRAS İSTANBUL

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

EŞSİZ MİRAS İSTANBUL

Amaç

A7. Kültürel, Mimari ve Doğal Şehir Mirasını Korumak ve Geliştirmek

A7H1. Katılımcı Süreçlerle Bağımsız Modeller Oluşturarak Kültürel Mirası Korumak, Önleyici Koruma Süreçlerini Katılımcılık ile Kalıcı ve Etkin Kılmak

A7H2. İstanbul'un Kültürel ve Tarihsel Kimliğini Yansıtacak Çağdaş Müzeleri Turizm ve Kültür İhtiyaçları Açısından Planlayarak Oluşturmak

A7H3. İstanbul'un Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras Envanterini ve Koleksiyonlarını Oluşturmak ve Geliştirmek, Eğitici, Bilgilendirici Araştırma Faaliyetleri ile Kamuoyuna Sunmak

A7H4. Kentin Kültürel Miras Yapılarını Projelendirmek, Belgelemek, Korumak, Restore Etmek

Eşsiz Miras başlığı altında; önceledeğimiz, koruduğumuz şehrin binlerce yıllık geçmişi değerlendirilmektedir. Kültür varlıklarını koruma amaçlı rölöve, restitüsyon, restorasyon projeleri ve uygulamaları, tarihi mekânların bakım ve onarımına yönelik görüş, izin ve denetim işlemleri ile birlikte kültürel mirasın aslını bozmadan onarılmasını mümkün kılacak laboratuvar çalışmaları ve teknik destek hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Koruma bilincini artırıcı çalışmalar yürütülmektedir. Bireyler, grup veya topluluklar tarafından, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımlanan ve kuşaktan kuşağa aktarılan somut olmayan kültürel miras öğelerine yönelik belgeleme, tespit, yayın ve koruma çalışmalarına da devam edilmektedir.

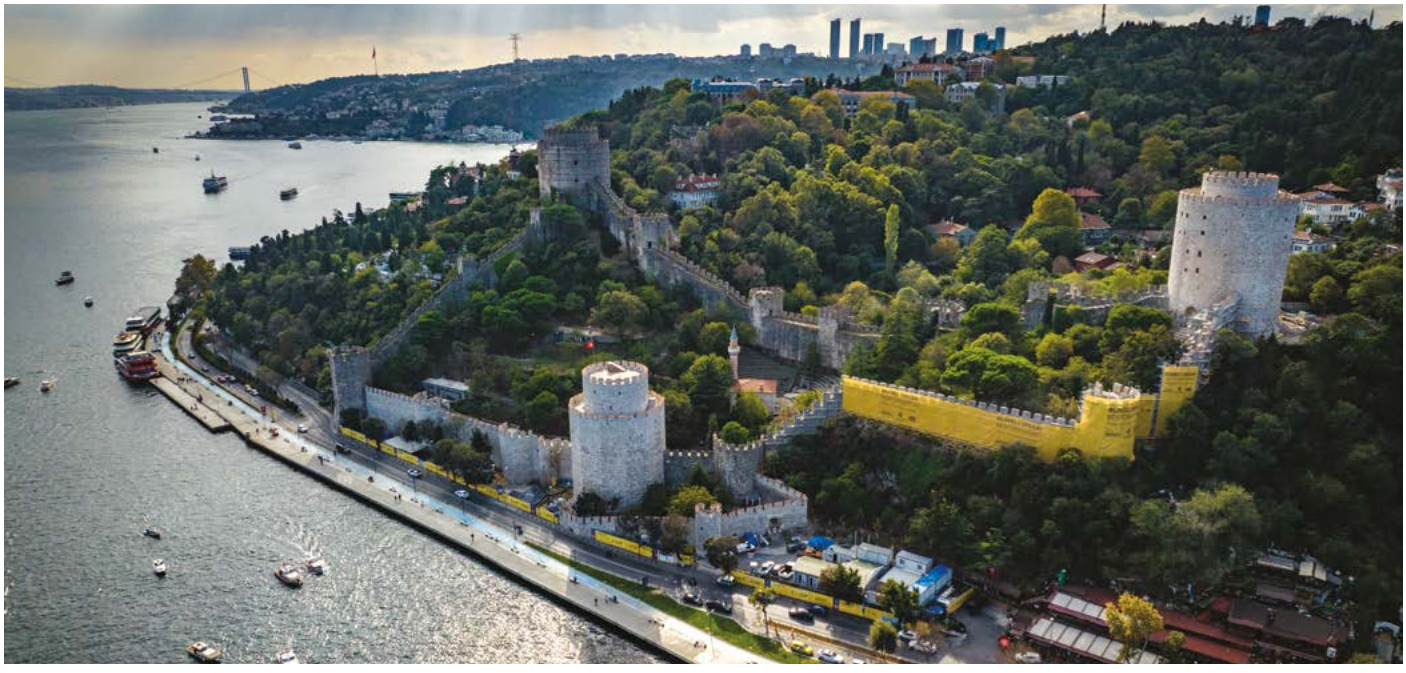
2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Katılımcı Süreçlerle Bağımsız Modeller Oluşturarak Kültürel Mirası Korumak, Önleyici Koruma Süreçlerini Katılımcılık ile Kalıcı ve Etkin Kılmak	156.095
İstanbul'un Kültürel ve Tarihsel Kimliğini Yansıtacak Çağdaş Müzeleri Turizm ve Kültür İhtiyaçları Açısından Planlayarak Oluşturmak	639.383.145
İstanbul'un Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras Envanterini ve Koleksiyonlarını Oluşturmak ve Geliştirmek, Eğitici, Bilgilendirici Araştırma Faaliyetleri ile Kamuoyuna Sunmak	107.381.509
Kentin Kültürel Miras Yapılarını Projelendirmek, Belgelemek, Korumak, Restore Etmek	1.645.236.056

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

*Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Rumeli Hisarı, Sarıyer

Hedef

A7H2 - İstanbul'un Kültürel ve Tarihsel Kimliğini Yansıtacak Çağdaş Müzeleri Turizm ve Kültür İhtiyaçları Açısından Planlayarak Oluşturmak

■ MÜZECİLİK FAALİYETLERİ

Müzecilik ve Tarihi Alan Hizmetleri

3 adedi Kültür AŞ tarafından işletilen toplam 19 adet müzemizin 17'si ile 1 adet ziyaretçi Merkezinden yıl içinde 4.904.962 ziyaretçi faydalanmıştır. Belediyemize bağlı müzelerde, uzman personel tarafından, gelen ziyaretçilere müze eserlerimiz tanıtılmaktadır.

ArtİstanbulFeshane, Osmanlı'nın ilk sanayi yapılarından olan Feshane, yürütülen kapsamlı ve titiz bir restorasyon sürecinin sonunda kente kazandırılmıştır. İstanbul'un kültür sanat hayatına katılan en önemli mekânlardan biri olan ArtİstanbulFeshane, 19 küratör ve 300 sanatçının katıldığı" Ortadan Başlamak" adlı sergiyle 22 Haziran'da müze kent yaklaşımı ile ele alınarak hizmete açılmıştır.

Anadolu Hisarı Müzesi, İstanbul'un fethinden sonra esas işlevini kaybeden Anadolu Hisarı, kent bütünündeki diğer anıtsal yapılar ile müze kent yaklaşımı ile ele alınarak hizmete açılmıştır. Boğazın Anadolu Yakası'nda yer alan Rumeli Hisarı ile birlikte bir dönemin savunma yapısı olan iki hisar günümüzde de bu anlatının yer alacağı müze, sergi, kültür alanları olarak İstanbul'a kazandırılmıştır.

Gülhane Sarnıcı, Unutulmuş tarihi bir yapı olan Gülhane Sarnıcı, kapsamlı restorasyon süreci sonrası "yeni bir yaşam alanı" yaklaşımıyla şehre kazandırılmıştır. Uzun yıllardır atıl durumda kalan Sarnıcın, yapılan çalışmayla özgün dokusu ortaya çıkartılmış, yeni nesil müzecilik anlayışıyla Gülhane Parkı içerisinde hizmete açılmıştır.

Casa Botter, dönemin moda merkezi olan İstiklal Caddesi üzerindeki Botter apartmanı 1901 yılında II. Abdülhamid tarafından sarayın resmi terzisi ve modacısı Maison Jean Botter için yaptırılmıştır. Yıllar içerisinde çeşitli şekillerde kullanılan yapı, zaman içerisinde metruklaşarak atıl bir duruma gelmiştir. Kapsamlı ve çok aşamalı bir restorasyon süreci sonrasında farklı işlevlere sahip yaşayan bir sanat merkezi olarak hizmete açılmıştır.

Casa Botter, Beyoğlu

Art İstanbul Feshane, Eyüpsultan

Haliç Tersanesi lansman, Beyoğlu

Cendere Sanat, Sarıyer

Tablo 2. Müzelerimiz ve Ziyaretçi Sayısı (Kişi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Anadolu Hisarı Müzesi	-	-	-	-	85.964
Artİstanbul Feshane	-	-	-	-	185.991
Aşiyan Müzesi	53.287	17.317	17.765	68.350	82.011
Atatürk Müzesi*	99.960	26.832	25.564	54.124	51.240
Bebek Sarnıcı Sanat Galerisi	-	-	-	6.684	3.986
Casa Botter	-	-	-	-	110.607
Cendere Sanat	-	-	-	7.765	29.861
Çocuk Bilim Merkezi	-	-	-	90.160	72.910
Gülhane Sarnıcı	-	-	-	-	74.278
Haliç Sanat	-	-	-	-	29.357
İklim Müzesi	-	-	-	80.320	170.600
İtfaiye Müzesi	14.434	3.955	1.573	7.460	8.433
Karikatür ve Mizah Merkezi	33.538	515	-	87.810	40.860
Mecidiyeköy Sanat	-	-	-	10.084	12.070
Mevlanakapı Ziyaretçi Merkezi	-	-	-	-	74.500
Miniatürk	664.453	154.630	217.878	453.319	502.987
Panorama 1453 Tarih Müzesi	577.515	106.010	126.301	270.670	304.681
Saraçhane Sergi Salonu	-	-	-	-	-
Tekfur Sarayı Müzesi	26.030	19.355	11.408	29.895	39.753
Yerebatan Sarnıcı Müzesi	1.904.638	445.795	-	1.419.480	3.026.873
Müze Gazhane	-	-	-	-	2.500.000
Toplam Ziyaretçi Sayısı*	3.373.855	774.409	400.489	2.586.121	7.406.962

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023
*Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğüne bağlı 17 müze, 1 ziyaretçi merkezinden 6.592.303 kişi faydalanmıştır. Panorama 1453 Tarih Müzesi, Miniatürk Kültür AŞ tarafından; Yerebatan sarnıcı ise Kültür AŞ ile ortak işletilmektedir.

Atatürk Müzesi, Şişli

Gülhane Sanat, Fatih

Tablo 3. Müzeolojik Çalışmaları Devam Eden Müze Proje ve Uygulamaları

İçerik	Müze Adı
	Anemas Zindanları Müzesi
	Basın Müzesi
	Bukoleon Sarayı Müzesi
	Çırpıcı Tasarım Müzesi
	Çubuklu Sanat Müzesi
Proje Müze	Doğa Tarihi Müzesi
	Dolmabahçe Dijital Sanatlar Müzesi
	Eyüpsultan Mezarlığı Açıkhava Müzesi
	Haliç Tersane Müze Kompleksi
	İstanbul Hafıza Müzesi
	İstanbul Kent Müzesi
	İstanbul Savaş Müzesi
	Sanat/Sinema/Fotoğraf Müzesi
	Theodosius Limanı Arkeolojik Alanı
	Yarımburgaz Mağarası Müzesi
	Yoros Kalesi Ziyaretçi Merkezi

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Hava Kararınca Etkinliği, Kadıköy

Haliç Sanat, Fatih

Hedef

A7H3 - İstanbul'un Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras Envanterini ve Koleksiyonlarını Oluşturmak ve Geliştirmek, Eğitici, Bilgilendirici Araştırma Faaliyetleri ile Kamuoyuna Sunmak

■ KÜLTÜREL MİRAS ENVANTERİ

Kültür ve Tabiat Varlıklarına Yönelik Ar-Ge ve Envanter Çalışmaları

İstanbul Kültür Envanterinin Hazırlanması

İstanbul, Türkiye Cumhuriyeti genelindeki tescilli kültür varlıklarının yaklaşık 1/3'üne sahiptir. Tescilli Kültür Varlıklarına ait envanter hazırlanmıştır. Çalışma, il sınırları içerisinde 39 ilçeyi ve 782 mahalleyi kapsayan "tescilli, öneri, tescilsiz ve tescilden düşürülen" olmak üzere dört ayrı kategoride bulunan verileri içermektedir. Bu süreçte, arşiv taraması ve sınıflandırma, alan tespiti ve fotoğrafla belgeleme, verilerin sayısal ortama kaydedilmesi, analiz, paylaşım araçlarının geliştirilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.
Tescil/grup/proje onayı vb. kararlar anında envanter veritabanına kaydedilmekte ve güncelleme amaçlı alan tespitleri, iş programı doğrultusunda yapılmaktadır. Faaliyet yılı olan 2023 içerisinde, Envanter veritabanı için Belediyemizce hazırlatılan İMOS yazılımı kullanılmakta; her bir eser için 85 tür veri kaydedilmektedir. Tescilli kültür varlıkları, 13 üst başlıkta (sivil mimari, dinî, ticaret, endüstri, eğitim, sosyal-kültürel, savunma, su, sağlık, yönetim, hizmet, ulaşım, kentsel öğe) 189 türde dağılım göstermektedir. Yazılım, mekânsal veri esaslı (harita tabanlı) kurgulanmıştır. Ayrıca, kültür varlığına dair karar, rapor, proje, eski harita, fotoğraf, eski fotoğraf vb. ulaşılabilen bütün belgeler akıllandırılarak, kategori ve tarih bilgileri ile yazılıma eklenmektedir. Yazılımın mobil uygulaması, alan çalışmalarında kullanılmaktadır. Alan çalışmaları ve araştırmalarda tespit edilen ve tescile değer nitelikleri olan varlıklar, tescil önerisi olarak veri tabanına kaydedilmekte; raporlar halinde ilgili Koruma Kurulu'na sunularak yasal süreçleri takip edilmektedir.

Faaliyet yılı olan 2023 yılı sonu itibarıyla envantere kaydedilen kültür varlıklarının sayısı: 35.643 tescilli, 1.885 tescilsiz, 3.516 öneri ve 206 tescilden düşürülen olmak üzere 41.250'ye ulaşmıştır. Faaliyet yılı içerisinde toplam 352.988 adet belge/materyal/fotoğraf veri tabanına eklenmiştir.

Tablo 4. Yıl İçerisinde Güncellenen Envanter Sayısı

İlçe	Kültür Varlığı Envanter Adedi (Toplam)*	Güncellenen Envanter Adedi (Toplam)**	Güncelleme oranı (%)
Beyoğlu	6.731 (6.030 tescilli, 687 öneri)	2.425	36
Fatih	13.510 (11.152 tescilli, 588 öneri)	13.028	96
Kadıköy	1.762 (1.583 tescilli, 106 öneri)	763	44
İstanbul Toplam	41.250 (35.643 tescilli, 3.516 öneri)	22.277	54

* Tescilli, Öneri, Tescili düşen ve Tescilsiz (tescil durumu sahada belirlenemeyen ve kontrol gerektiren) olmak üzere 4 kategoride envanter kaydı açılır. Güncellemede sadece tescilli varlıklar değil, açılan envanter kayıtlarının tamamı ele alınmaktadır.
** Askeri yapılar, savunma ve emniyet yapıları, özel vakıf veya kurumlar gibi gerekli izin alınamadığı için içerisine girilemeyen veya sahada tespiti yapılamayan yapı/yapı grupları bulunmaktadır. Bu nedenle bitirilen ilçelerde dahi güncelleme oranı %100'e ulaşmayabilir.

Mollahüsrev, Fatih

Türbe, Hazire ve Kabirlerin Envanterinin Hazırlanması

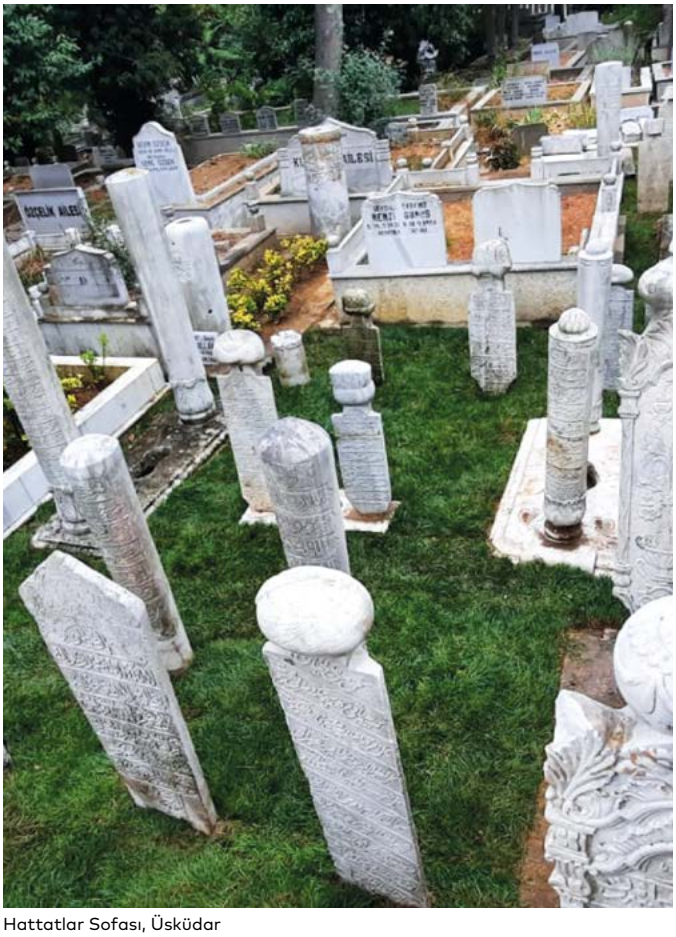
Belediyemizce; dönemin dini, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve sanatsal durumunu anlatan, türbe, hazire ve kabirlerin, onarımlarının yapılabilmesi ve bu alanlar içerisinde bulunan mezar taşlarının envanterinin çıkarılması için araştırma, tespit ve kitabe transkripsiyonu çalışmaları yürütülmektedir.

Envanter listesinde yer alan türbe, hazire ve kabir yerlerinin Belediyemiz mülkiyeti, Maliye Hazinesi ve kadastral boşluk olmak üzere %30'luk bölümü belediyemiz sorumluluğunda olup, yaklaşık %52'lik büyük bir bölümü Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde ve sorumluluğundadır.

Avrupa Yakasında bulunan Vakıf mülkü türbe, hazire ve kabir yerlerinin rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanması, ilgili Kurul tarafından onaylanan bu projelere uygun olarak uygulama işinin yapılması konusunda Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Belediyemiz arasında imzalanmış olan 4 adet protokol sonlanmıştır.

İBB Miras tarafından, Başkanlığımız Mülkiyetinde ve Kadastral Boşlukta yer alan Türbe, Hazire ve Kabir Yerlerinde

bakım onarım çalışmaları yapılmasına ve söz konusu kültür varlıklarının son durumlarının ortaya konulmasına yönelik "Tespit ve Raporlama" çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda Başkanlığımız mülkiyetindeki Türbe, hazire ve kabir yerlerine ilişkin Fatih ve Eyüpsultan ilçesinde yapılan tespit çalışması-raporlama çalışması aşağıdaki şekildedir.

Hattatlar Sofası, Üsküdar

Tespit ve Raporlama Çalışmaları

Tespit Çalışmaları;
Faaliyet yılı içerisinde tarihi türbe, hazire, kabir yerleri, kamu kurumları, muhtelif talep ve başvurular neticesinde ve/veya periyodik kontrol amacıyla Müdürlüğümüzce konuya ilişkin mahallen tetkikler yapılmakta; yapılan tespitler, temizlik, bakım-onarım çalışmaları açısından değerlendirilmesi için ilgili Müdürlüklere ve İBB MİRAS ekiplerine iletilmektedir. Bu kapsamda 2023 yılında gidilen mezarlık, hazire ve kabir yeri sayısı; Eyüp Sultan ilçesinde 4, Beşiktaş ilçesinde 6, Beyoğlu ilçesinde 27, Üsküdar ilçesinde 13, Zeytinburnu ilçesinde 10 olmak üzere toplamda 60 ayrı mahalle ilişkin tespit yapılmıştır.

Envanter Föyü Hazırlanması ve Transkripsiyon Çalışmaları

Envanter föyü hazırlanması ve transkripsiyon çalışmaları kapsamında toplam 27 ayrı mezarlık/ hazire alanında toplam 491 mezar taşlarının tespiti, fotoğraflanması ve transkripsiyonu yapılmıştır.

İstanbul Mezarları Envanter Çalışması

İstanbul Genelindeki 'Tarihi Osmanlı Mezarları Envanteri' kaynak taraması ve saha çalışmaları oluşturmaktadır. 2020-2021 yılları içerisinde personel sayısına ve literatür içeriğine paralel olarak yapılan kaynak taraması sonucunda 40.000 veriye ulaşılmıştır. 2023 yılı içerisinde yapılan çalışmalar sonucunda ise 500 isim daha eklenmiş ve toplam 41.000 veriye ulaşılmıştır. İstanbul genelinde yapılan çalışmanın ilçelere göre tarihi mezar taşı dağılım oranları grafikte verilmiştir.

İstanbul Tarihi Alanları Alan Başkanlığı Faaliyetleri

UNESCO'nun 16 Kasım 1972 tarihli, "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Sözleşmesi'nde ortaya konulan kriterlerin ülkemizce de benimsenmesi, kültürel ve doğal değerlerimizin korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasının sağlanması, kültürel ve doğal varlıklarımızın uluslararası düzeyde tanıtılması ve bu konunun önemi nedeniyle, 23 Mayıs 1982 tarihinde ülkemiz de; UNESCO'nun "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Sözleşmesi'ne taraf devlet olarak katılmıştır.

Sultanahmet Kentsel Arkeolojik Koruma Alanı, Süleymaniye Camii ve Çevresi Koruma Alanı, Zeyrek Camii ve Çevresi Koruma Alanı, ve İstanbul Karasurları Koruma Alanı'ndan oluşan İstanbul'un Tarihi Alanları, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne kaydedilmiştir.

İstanbul Tarihi Alanları Alan Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından 08.05.2018 tarihinde onaylanan Tarihi Yarımada Yönetim Planında;

-Yönetim ve Eşgüdüm, Koruma-Planlama, Koruma-Restorasyon, Erişilebilirlik, Eğitim-Bilinçlendirme ve Katılım, Ziyaretçi Yönetimi, Risk Yönetimi başlıkları altında;

7 hedef- 17 Strateji- 65 Eylem tanımlanmıştır. Bu eylemler ile ilgili yapılan faaliyetler, iş ve programlar resmi yazışma, kurul kararları, kurul toplantıları, sosyal medya hesapları ile diğer toplantılar kanalı ile takip edilmektedir. Yönetim Planının güncellemesi ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

UNESCO Dünya Mirası Komitesi'nin 19-30 Haziran tarihlerinde Rusya Federasyonu'nun düzenlediği ve Kazan'da gerçekleşmesi planlanan 45. Dünya Mirası Komitesi toplantısına Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan savaş nedeniyle ertelenmesine karar verilmiştir. İstanbul ile ilgili kararın çıkmaması sebebi ile bu yıl ilerleme ve/veya koruma durumu raporları hazırlanmamıştır.

Parsel/Bina Ölçeğinde Analiz - Rapor ve Kurum Görüşü Verilmesi Çalışmaları

Kurum Görüşü Raporları

Koruma Kurulları'na tescil talebi yapılan veya korunması gerekli kültür varlığı niteliği taşıdığı anlaşılan eserlerin ku-

rulca tescil işlemlerinin yürütülmesinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunun Madde 7–(Değişik: 17/6/1987 - 3386/2 md.) (Değişik birinci fıkra: 26/5/2004-5177/26 md.) "...Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tespiti, kültür ve Turizm Bakanlığının koordinatörlüğünde ilgili ve faaliyetleri etkilenen kurum ve hükmü gereği kurum görüşünün hükmü doğrultusunda kuruluşların görüşü alınarak yapılır... maddesi gereğince ilgili kurumlardan görüş istenmekte bu kapsamda Başkanlığımızdan istenen görüşler Müdürlüğümüzce hazırlanarak ilgili Koruma Kuruluna iletilmektedir. Yıl içerisinde 323 kurum görüşü raporu hazırlanmıştır.

Süleymaniye Cami, Fatih

Koordinasyon Çalışmaları

Koruma Kurulları Koordinasyon Çalışmaları; Belediyemiz tarafından, Kültür Varlıkları Koruma Kurulları, Yenileme Alanı Koruma Kurulları ve Tabiat Varlıkları Bölge Komisyonlarında yürütülen görevlerin koordinasyonunun sağlanması işlemleri yapılmaktadır. Koruma Kurullarına yerinde inceleme çalışmalarında ihtiyaç halinde araç ekipman sağlanmaktadır.

Kısıklı, Üsküdar

Hedef
A7H4 - Kentin Kültürel Miras Yapılarını Projelendirmek, Belgelemek, Korumak, Restore Etmek

■ KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE FONKSİYONLANDIRILMASI

Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına Yönelik Atölye - Laboratuvar Çalışmaları

Bu çalışmalar kapsamında, kültürel mirasın korunmasını, gelecek nesillere aktarılarak sürekliliğini sağlamak üzere kültürel mirasın aslını bozmadan onarılmasını mümkün kılacak teknik destek hizmetleri yürütülmektedir.

Restorasyon ve Konservasyon Raporu Çalışmaları

Analiz ve Konservasyon Raporu Çalışmaları

Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı, kültür varlıklarının koruma ve onarım çalışmalarının özgün malzeme ve tekniklere uygun olarak gerçekleştirilmesi amacıyla gerekli malzemelerin analizlerini yapmakta ve koruma önerilerini bilimsel verilerle destekleyerek projelere katkı sağlanmaktadır.

Bu çalışmalar kapsamında, kültürel varlıklarıyla ilgili olarak İstanbul içinde 63 adet, İstanbul dışında 17 adet olmak üzere 2023 yılı içerisinde toplam 80 adet malzeme analiz / restorasyon-konservasyon başvurusu alınmıştır. 80 adet rapor çalışması içinde toplam 606 adet farklı numune (harç, sıva, taş, boya vb.) analiz edilerek değerlendirilmiştir, 80 adet malzeme analiz, restorasyon-konservasyon tespit raporu ilgililerine teslim edilmiştir.

Araştırma Çalışmaları

Araştırma çalışmaları kapsamında, laboratuvarlarımızda kültür varlıklarının restorasyon ve konservasyonunda kullanılmak üzere tasarlanarak üretilmiş hazır harç, hazır sıva, enjeksiyon harcı, koruyucular, uygulama malzemeleri vb. endüstriyel ürünlerin piyasaya sürülmeden önce veya geliştirilme sürecinde analizleri yapılmaktadır Bunun dışında kültür varlıklarının restorasyon ve konservasyonuna yönelik akademik araştırma çalışmalarına malzeme analizi yönünden katkı sağlanmaktadır.

Akreditasyon Çalışmaları

KUDEB Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı; Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından TS EN ISO/IEC 17025:2017 standardı kriterlerine göre akredite edilerek akredite olarak ulusal ve uluslararası alanda mevcut güvenilirliğini ve bilinirliğini belgelendirmeyi amaçlamıştır. Dünyada ve Türkiye' de restorasyon ve konservasyon alanında ilk ve tek akredite laboratuvar olan laboratuvarımızda yürütülmekte olan tüm deney ve kalite faaliyetleri TÜRKAK tarafından denetlenmektedir

Laboratuvarımız kireç taşı numuneleri için;

- Petrografik inceleme (TS EN 12407 Doğal taşlar - Deney yöntemleri- Petrografik İnceleme standardına göre işletme içi metot)
- Kılcal etkiye bağlı su emme katsayısının tayini (TS EN 1925 Doğal taşlar- Deney metotları- Kılcal etkiye bağlı su emme katsayısının tayini standardına göre)
- Atmosfer basıncında su emme tayini (TS EN 13755 Doğal taşlar - Deney yöntemleri - Atmosfer basıncında su emme tayini standardına göre) deneylerinden 22 Mayıs 2019 tarihinden itibaren akreditedir.
- 2023 yılında gerçekleşen yenileme denetimi başarı ile tamamlanarak akreditasyon sertifikası yenilenmiştir.

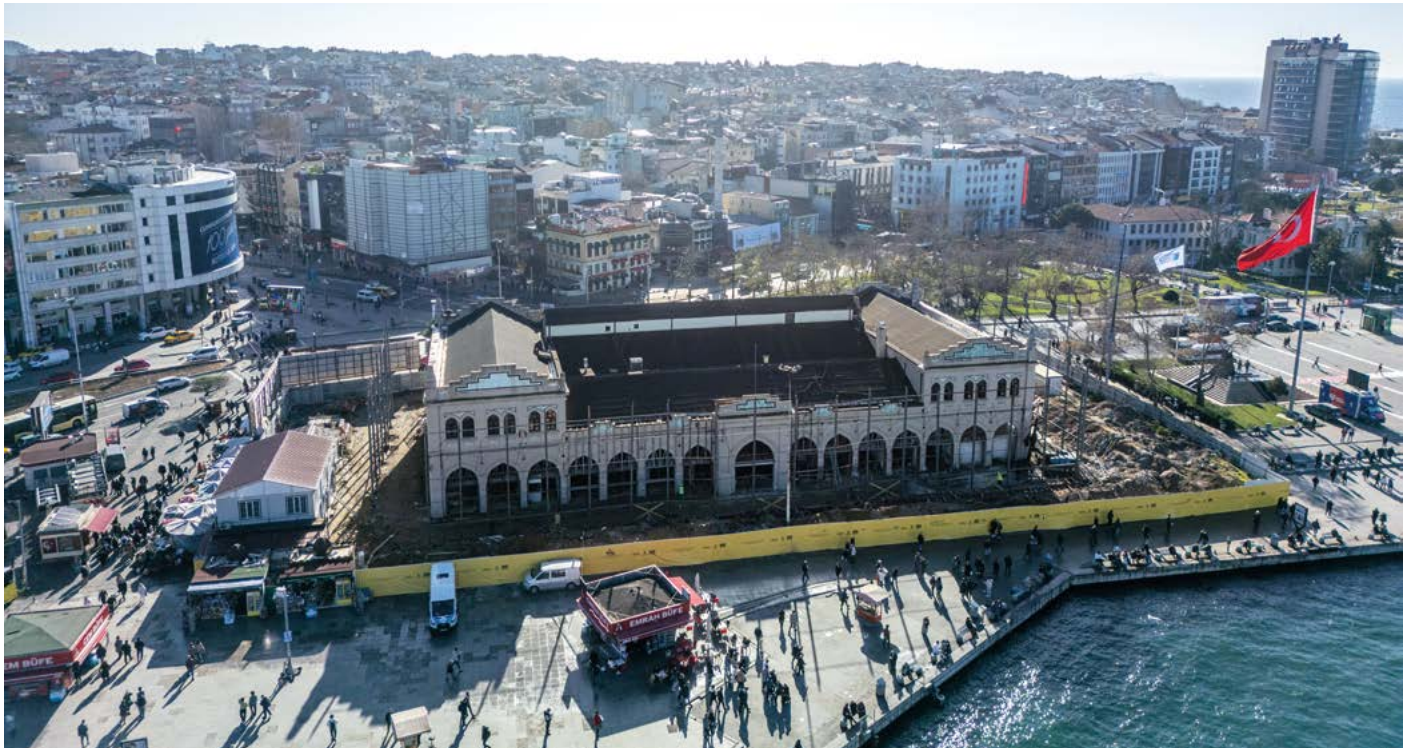
Akreditasyon çalışmaları kapsamında Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarının

- Akreditasyon kriterleri, İyi Laboratuvar Uygulamaları, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu şartları dikkate alınarak, yeni laboratuvar binasının inşa çalışmaları tamamlanmış olup, laboratuvar faaliyetlerine mevcut binasında devam etmektedir.
- TÜRKAK* tarafından denetime tabi tutulan TS EN ISO/IEC 17025:2017 standardının dokümantasyon çalışmaları tamamlanmış olup sürekli kontrol ve güncelleme çalışmaları devam etmektedir.
- Akredite deneylerde, standart metotlar için geçerli kılma, standart olmayan (işletme içi) metotlar için doğrulama çalışmaları tamamlanmış olup, bu çalışmalar belirli periyotlarda tekrarlanmaktadır.
- Belirlenen kalibrasyon kriterlerine uygun olarak ilgili tüm cihazların kalibrasyonu alanında akredite laboratuvardan hizmet alınarak. düzenli olarak yaptırılmaktadır
- Kalite sistemi kapsamında risk ve fırsatların değerlendirme çalışmaları düzenli olarak yapılmaktadır.
- Yönetimin gözden geçirmesi kapsamında, laboratuvarın her bir takvim yılı için analiz, kalite ve İSG faaliyetlerinin tümü gözden geçirilerek, faaliyetleri daha iyiye taşıyabilecek önlem ve uygulamalar hakkında risk yaklaşımlı çalışmalar düzenli olarak yapılmaktadır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yapım, Bakım-Onarım ve Restorasyonu

Kültür Varlıklarına Yönelik Proje Çalışmaları

Kültürel varlıkların projelendirilmesi çalışmaları kapsamında; yıpranan ve özelliklerini kaybetmeye yüz tutmuş cami, medrese, hazire alanı, sanayi mirası yapılar, çeşme, sur gibi taşınmaz kültür varlıklarının, tek yapı veya kentsel ölçekte, özgün malzeme, detay ve plan şemaları, yakın çevre bağlantıları, ada-parsel ilişkileri, peyzaj ve mimari öğeleri ile birlikte korunması, yaşatılması ve belgelenmesine yönelik; mimari, elektrik, makine, rölöve, kazı rölövesi, restitüsyon, rekonstrüksiyon, ve restorasyon, yeni kullanım, çevre düzenleme vb. fikir, avan ve uygulama projeleri ile malzeme analiz ve zemin etüt raporları hazırlanmaktadır.
Yıl içerisinde 59 adet koruma projesi tamamlanmış olup, 31 adet projenin çalışmaları devam etmektedir.

Haldun Taner, Kadıköy

Tablo 5. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Tamamlanan Proje Çalışmaları

İlçe	Faaliyet Adı
Bakırköy	Ataköy Baruthanesi Projesi
Beşiktaş	Yıldız Mahallesi, 232 Ada, 8 Parseldeki Tescilli Kültür Varlığı Yapı Malta Köşkü'nün Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projesi
Beşiktaş	Ortaköy Meydanı Projesi
Beykoz	Yoros Kalesi Ziyaretçi Merkezi ve Gezi Yolu Projesi Temini İşi
Beykoz	Anadolu Hisarı Mahallesi, 83 ada 11 parselde yer alan Hazirenin Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri
Beykoz	Çubuklu Gaz Depoları Endüstriyel Miras Dönüşüm ve İşlevlendirme Projesi İşi
Beykoz	Yoros Kalesine Ait Rölövenin Hazırlanması
Beyoğlu	Haliç Tershanesi Projesi (Haliç Tersanesi Müzik Müzesi İçerik ve Konsept Hazırlanması Hizmet Alımı İşi)
Beyoğlu	Perşembe Pazarı Yenileme Alanı 1130 Ada 54 Parselde Yer Alan Tescilli Sivil Mimarlık Örneği Yapının Rekonstrüksiyon ve Mühendislik Projelerinin Hazırlanmasıile Mühendislik Projeleri
Beyoğlu	Ceneviz Surları Seyir Terası Uygulama Projesi
Beyoğlu	Haliç Tersanesi İnşaat Atölyesine Ait Bacanın Restorasyon ve Güçlendirme Projesi ile Azapkapı-Kapıüstü Mescidi Arası Tersane Çevre Duvarının Restitüsyon, Restorasyon ve Güçlendirme Projesinin Hazırlanması
Eyüpsultan	Eyüpsultan Pierre Loti Mezarlığı Çevre Düzenleme Projesi Temini
Eyüpsultan	Feshane Binası Revize Restorasyon Projesi
Fatih	Bulgur Palas Yeniden İşlevlendirilmesi Projesi
Fatih	Yerebatan Sarnıcı Park Alanındaki Arkeolojik Kalıntılara Ait Analitik Rölöve
Fatih	Kara Surları Belgradkapı-Yedikulekapı Arası ile Silivrikapı Hipojesi Çevre Düzenleme ve Ziyaretçi Merkezi Avan Projesi
Fatih	Ayakapı Hamamı Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon ve Teşhir Tanzim Projeleri
Fatih	2304 Ada 4 Parselde Yer Alan Tescilli Taşınmazın Rölöve Projesi
Fatih	2076 ada 35 parsellerde yer alan Hüsrev Paşa Türbesi ve Haziresi Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri

Haliç Tersanesi, Beyoğlu

Feshane, Eyüpsultan

Tablo 5. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Tamamlanan Proje Çalışmaları (Devamı)

İlçe	Faaliyet Adı
Fatih	1387 ada 19 parselde yer alan Nişancı Mehmed Paşa Türbesi ve Haziresi Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri
Fatih	Sultanahmet Meydanı Kentsel Tasarım Projesi
Fatih	Theodosıus Limanı Ziyaretçi Merkezi Projesi
Fatih	1917 Ada, 18-19 Parsellerdeki Tarihi Sarnıcın Rölöve Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri
Fatih	630 ada 212 parsel Daye Hatun Türbesi Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri
İstanbul Geneli	İstanbul Geneli 3.Etap Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve Restitüsyon Restorasyon Mühendislik Ve Çevre Düzenleme Çevre Projeleri
İstanbul Geneli	İstanbul Geneli 4. Etap 1. ve 2. Grup Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Projeleri
İstanbul Geneli	İstanbul Geneli 5. Etap 1. Grup ve 2. Grup Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Projeleri
İstanbul Geneli	İstanbul Geneli Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması 2019/1
Kadıköy	İbb Gazhane İklim Müzesi S Binası Görüntü ve Ses Tasarımları Hazırlanması
Sarıyer	Duatepe Parkı Fatih Sultan Mehmet Anıtı Fikir Projesi

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Bulgur Palas Açılış, Fatih

Yerebatan Sarnıcı, Fatih

Yedikule Gazhane, Fatih

Moda İskelesi, Kadıköy

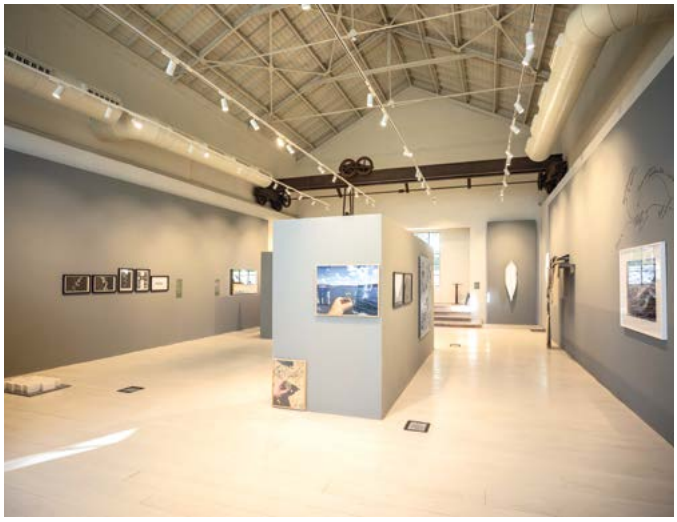
Tablo 6. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Devam Eden Proje Çalışmaları

İlçe	Faaliyet Adı
Başakşehir	Azatlı Baruthanesi Restitüsyon Projeleri Temini İşi
Beşiktaş	Dolmabahçe Gazhanesi Restorasyon-İçmekan Projesi
Beşiktaş	Maçka Şeyh Mezarlığı Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri Temini İşi
Beşiktaş	768 Ada 12 Parselde Yer Alan Dolmabahçe Gazhanesi Mühendislik Uygulama Projelerinin Hazırlanması Hizmet Alım İşi
Beşiktaş	232 Ada 8 Parsel, Yıldız Parkı Çevre Duvarının Müvezzi Caddesi Yönünde Yer Alan Bölümüne Ait Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon ve İnşaat Mühendisliği Projelerinin Hazırlanması Hizmet Alım İşi
Beyoğlu	Sen Piyer Han Yeniden İşlevlendirme Uygulama Projeleri Temini İşi
Beyoğlu	Sanatkarlar Parkında Yer Alan Tonoz Kalıntısının Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projelerinin Temini İşi
Beyoğlu	"Lozan 1923/Yüzyıl Önceki Başlangıç" Sergisi Dijital İkiz Oluşturulması İşi
Beyoğlu	Taksim Maksemi Cumhuriyet Müzesi Konsept Projesi Temini İşi
Çatalca	İnceğiz Mağarası Restorasyon ve Çevre Düzenlemesi Projesi
Eyüpsultan	Karyağdı Baba Tekkesi Projesi
Fatih	Yenileme Alanında Kalan Sivil Mimarlık Örneği Yapıların Rölöve Temini İşi
Fatih	Bukoleon Sarayı Müzesi Restorasyonu
Fatih	Yedikule Gazhane Yapıları Restorasyonu ve Çevre Diizenlemesi ile Mermerkule-Cer Atölyeleri Arası Marmara Surları Basit Bakım Onarım İşi
İstanbul Geneli	2020/1 Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projeleri
İstanbul Geneli	4.Etap Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve Restitüsyon Restorasyon Mühendislik Ve Çevre Düzenleme Çevre Projeleri
İstanbul Geneli	I. Etap Türbe Ve Hazirelerin Rölöve, Restitüsyon Ve Restorasyon Projeleri
İstanbul Geneli	7. Etap 1. Ve 2. Grup Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve ,Restitüsyon,Restorasyon Projesi
İstanbul Geneli	2.Etap Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve Restitüsyon Restorasyon Ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması Hizmet Alım İşi
İstanbul Geneli	3.Etap Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve Restitüsyon Restorasyon Mühendislik Ve Çevre Düzenleme Çevre Projeleri
İstanbul Geneli	Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projeleri 2019/1
İstanbul Geneli	2022/1 Tescilli Kültür Varlıklarının Rölöve Restitüsyon Restorasyon Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması
İstanbul Geneli	İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 100. Yıl Kent Meydanları Enstalasyon Tasarımı Hizmet Alım İşi
İstanbul Geneli	Ağaçların Yaş Hesabına Yönelik Hizmetlerin Temini İşi
Kadıköy	Rasimpaşa Mahallesi, 2729 ada 1 parsel Ayrılık Arap Mezarlığı Kazı ve Rölöve Projesi
Sultan Gazi	10 Pafta 178 Parsel, Cebeci Köyü Kilise Kalıntısının Rölöve, Restitüsyon Projelerinin Hazırlanması İşi
Şile	Bozgoca Mezarlığı Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri Temini İşi
Üsküdar	Fethipaşa Korusu, 1311 ada, 97 Parselde Yer Alan Çeşme ve 97 ile 172 Parseller Arasında Kadastral Boşlukta Kalan Tescilli Kargir Yapıların Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Projelerinin Temini İşi

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Anadolu Hisarı Müzesi, Beykoz

Cendere Pompa İstasyonu, Sarıyer

Kültür Varlıklarına Yönelik Uygulama Çalışmaları

Kültür varlıklarının projelendirilmesi çalışmaları kapsamında elde edilen mimari, elektrik, makine, rölöve, kazı rölövesi, restitüsyon, rekonstrüksiyon ve restorasyon, yeni kullanım, çevre düzenleme vb. fikir, avan ve uygulama projeleri doğrultusunda restorasyon-uygulama işleri ve basit bakım ve onarım işleri yürütülmektedir.
Yıl içerisinde yapılan uygulama işleri ile 18 adet tarihi eserin uygulama çalışmaları tamamlanmıştır. Bunun yanı sıra 25 adet iş ile birlikte 32 adet kültür varlığı uygulama çalışmaları sürdürülmektedir.

Taş Mektep Kütüphanesi, Büyükada

Tablo 7. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Tamamlanan Uygulama Çalışmaları

İlçe	Faaliyet Adı
Adalar	Büyükada, 105 Ada 1 Parselde yer alan Büyükada Taş Mektep Restorasyon ve Çevre Düzenlemesi Uygulama İşi
Beşiktaş	Atatürk Kitaplığı Güvenlik Yapısı Uygulama
Beşiktaş	Hamidiye Çeşmesi Restorasyonu
Beşiktaş	Tarihi Beşiktaş ve Kadıköy İskelerinin Kütüphane Olarak İşlenlendirilmesi ile
Beykoz	Tarihi Anadolu Hisarı (Hisar Yapısı, Burçlar ile Dış) 2021-2022 yılları restorasyon uygulama işi
Beyoğlu	II. Mahmut Han Çeşmesi Restorasyonu
Beyoğlu	Botter Apartmanı – Beyoğlu Şahkulu Mah. 285 Ada 8 Parsel İstiklal Botter Apartmanı (Casa Botter) 2022 Yılı Restorasyon Uygulama İşi)
Beyoğlu	Tünel Metrohan Restorasyon Uygulaması İşi
Eyüpsultan	Abdülhalim Efendi Haziresi
Eyüpsultan	Eyüp-Ümmü Sinan Türbesi Uygulama İşi
Eyüpsultan	Feshane Restorasyonu Uygulama İşi
Fatih	Haydarhane Camii Rekonstrüksiyonu, Hazire Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi
İstanbul Geneli	Kültür Varlığı Taşınmazların (Tarihi Ve Turistik Öneme Haiz Camiler (Meclis Kararı Doğrultusunda Yapılan Hizmet Protokolü Kapsamındaki), Tarihi Türbe, Hazire Ve Çeşmeler İle Kent Kültürüne Etki Eden Tarihi, Kültürel Yapılar) Önleyici Koruma Kapsamında Genel Temizliği, Basit Bakım Ve Onarımlarının Yapılması İşi
İstanbul Geneli	Kentsel ve Tarihi Alanlarda Sergi , Geçici Strüktür , Bilgi Panosu Vb. Hazırlanması Uygulama İşi
Sultangazi	Ahmed Arif Halk Kütüphanesi
Üsküdar	Köstendilli Haziresi Restorasyonu

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 8. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Devam Eden Uygulama Çalışmaları

İlçe	Faaliyet Adı
Bakırköy	Ataköy Baruthane Yapıları Restorasyon Ve İç Mimari Uygulama İşi
Beykoz	Beykoz Çubuklu Silo – Beykoz Paşabahçe Mahallesi 195 Ada 3,38,40,41 Parsellerde Yer Alan Çubuklu Silolarının Dönüşümü, Tadilatı, Restorasyonu, Müze-Sergi-Kültür Alanları Düzenleme İç Mimari Uygulama ve Çevre Düzenlemesi İşi
Beykoz	Yoros Kalesi Kullanımına Yönelik Uygulama
Beykoz	Tarihi Anadolu Hisarı (Hisar Yapısı, Burçlar ile Dış Surlar) 2021-2022 Yılları Restorasyon Uygulama İşi
Beyoğlu	Saint Pierre Han Restorasyon Uygulaması
Beyoğlu	Muammer Karaca Tiyatrosu Restorasyon İnşaatı
Beyoğlu	Yahya Paşa Çeşmesi Restorasyon Uygulaması
Beyoğlu	Tünel Metrohan Restorasyon Uygulaması 2.Etap
Beyoğlu	Beyoğlu, Şahkulu Mah. 285 Ada 8 Parsel Botter Apartmanı (Casa Botter) 2022 yılı Restorasyon Uygulama İşi 2.Etap
Beyoğlu	İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi Tarihi Kuyumcuhan Binası 2.Etap Restorasyonu Uygulama İşi
Beyoğlu	İstanbul Beyoğlu Taksim Maksemi Uygulama İşi
Eyüpsultan	Eyüpsultan Mezarlığı 1. Etap Rölöve , Restitüsyon , Restorasyon Projeleri Temini , Restorasyon Uygulama İşi ve Açıkhava Müzesi Düzenlemesi ile Nafi Baba Haziresi Restorasyonu ve Çevre Düzenleme İşi
Eyüpsultan	Eyüp Feshane Tasavvuf ve Osmanlı Kıyafetleri Müzesi İnşaatı

Çubuklu Silolar ve Beykoz Onçeşmeler Meydan Düzenlemesi Açılışı, Beykoz

Baruthane Açılış, Ataköy

Tablo 8. Kültür Varlıklarını Korumaya Yönelik Devam Eden Uygulama Çalışmaları (Devamı)

İlçe	Faaliyet Adı
Fatih	Ali Paşa Sarayı Rekonstrüksiyon Uygulama İşi
Fatih	Mermerkule-Belgradkapı Arası T15-T16-T17-T18-T19 Burçları Ve Sur Duvarları Acil Güvenlik Önlemleri Alınması Ve Restorasyonu
Fatih	Saraçhane Sergi Salonu İkinci Sergi Hazırlanması
Fatih	Fatih İlçesi, 2022-2023 Yılları Kara Surları 2.Etap Restorasyon Uygulama İşi
Fatih	Milion Taşı ve Çevresi Arkeolojik Kazısı, Çevre Düzenlemesi ve Yerebatan Sarnıcı Aydınlatma Elemanları ile Gülhane Sarnıcı İşlevlendirme, Müze Teşhir Tanzim İşi
Fatih	Süleymaniye Cami Altı Sıra Dükkanlar Restorasyon ve Çevre Düzenlemesi İşi
Fatih	Theodosius Limanı Ziyaretçi Merkezi Yapılması ve Arkeolojik Alan Düzenlenmesi İşi
Fatih	Anemas Zindanları Müze ve Teşhir Tanzim Uygulama İşi
Fatih	Fatih İlçesi, Kalenderhane Mahallesi, 664 Ada 6, 7 ve 8 Parsellerde Bulunan Helva-i Tekkesi Rekonstrüksiyonu Uygulama İşi
Fatih	Fatih İlçesi, İskender Paşa Mahallesi, 941, 942 ve 943 Adalar Sınırları İçerisinde Yer Alan Saraçhane Arkeopark Düzenlemesi, Polyeuktos Kalıntılarının Açığa Çıkarılması Arkeolojik Kazısı ve Çevre Düzenlemesi İşi
Kadıköy	Haldun Taner Tiyatrosu Restorasyonu Uygulaması
Sarıyer	Rumeli Hisarı, Zagnos Paşa, Sarıca Paşa Ve Halil Paşa Kuleleri ile Kuzey Ve Doğu Duvarları Restorasyonu 1. Etap Uygulama İşi

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Saraçhane Arkeopark Düzenlemesi, Fatih

Aziz Polieuktos Kilisesi, Fatih

UNESCO Dünya Miras Alanı ve Yenileme Alanlarında Yürütülen Koruma Projeleri

İstanbul'da UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan dört koruma alanı bulunmaktadır. Bunlar; Sultanahmet Kentsel ve Arkeolojik Koruma Alanı, Süleymaniye Camii ve Çevresi Koruma Alanı, Zeyrek Camii ve Çevresi Koruma Alanı, İstanbul Kara Surları Koruma Alanı'dır.

İstanbul'un Tarihi Alanları, Üstün Evrensel Değer taşıyan varlıkların Dünya Mirası Listesi'ne alınması aşamasında kullanılan on kriterden; (i), (ii), (iii) ve (iv) nolu "kültürel kriterlere" uygun olmaları nedeniyle Dünya Mirası Listesi'nde yer almıştır. Bu kriterler;

(i) insanın yaratıcı dehasının bir örneği olması,

(ii) dünya kültür sahası içinde veya belirli bir zaman dilimi üzerinde, mimarlıkta ya da teknolojideki, anıtsal sanat eserlerindeki şehir plancılığındaki veya peyzaj tasarımındaki gelişimlerde insani değerlere dair kültür paylaşımını sergilemesi,

(iii) yaşayan ya da kaybolmuş bir medeniyete veya kültürel geleneğe ait eşsiz ya da en azından ayırt edici kanıt taşıması,

(iv) insanlık tarihi içindeki önemli aşamaları gösteren mimari veya teknolojik grup ya da peyzaja sahip önemli bir yapı tipinin örneği olması şeklinde açıklanmaktadır.

Söz konusu kriterlere ve İstanbul'un insanlık tarihindeki yerinin Yenikapı Kazıları ile yeniden değerlendirilmesi gerektiğine bakılarak, 2011 yılında Alan Yönetim Planı'nda tüm Tarihi Yarımada ve Kara Surları Koruma Bandı plan kapsamına alınarak, bütüncül korumanın önemi vurgulanmıştır.

Restorasyon Çalışmaları

Kültürel mirasın korunması amaçlı yıl içerisinde 28 adet restorasyon uygulaması devam etmektedir.

Yedikule Gazhanesi, Fatih

Süleymaniye,Fatih

Tablo 9. Devam Eden Restorasyon Çalışmaları

İlçe	Proje	Fiziki Gerç. %	Tahmini Bitiş Tarihi
Beşiktaş	Malta Köşkü Restorasyon İnşaatı	1	2024
Fatih	Samatya Aya Analipsis Rum Ortodoks Kilisesi Restorasyonu	80	2024

Kaynak: Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, 2023

Kültür Varlıklarına Yönelik Basit Bakım - Onarım Çalışmaları

Kültür varlıklarının tahribata uğramasını engellemeyi ve restorasyon müdahalelerini azaltmayı amaç edinen, Aralık 2019'da kurulan İBB Miras'ın 191 kişilik ekibi ile tarihi camilerde temizlik; türbe, hazire, çeşme ve çeşitli anıt yapılarda "cerrahi müdahale" düzeyinde olmayan ancak aktif önleyici koruma sağlayan, periyodik bakım ve onarım, proje hazırlama, restorasyon ve önleyici koruma çalışmaları yürütülmektedir. İBB Miras Ekipleri ile sahada doğrudan müdahaleye yönelik kurulmuş olan ekip tarafından restorasyon uygulama ve projelendirme, tarihi alan plan ve projelendirme, müze ve kütüphane çalışmaları da devam ettirilmektedir.

Periyodik Bakım ve İzleme:
İBB Miras ekiplerince, 25 ilçe ve 1.321 ayrı noktada camilerin yanı sıra, tarihi çeşme, türbe, anıt, hazirelerde, periyodik bakım ve onarım, temizlik, proje hazırlama, restorasyon ve önleyici koruma çalışmaları kent bütününe yayılmış şekilde devam etmektedir.

Avrupa yakasında; Beşiktaş, Sarıyer, Beyoğlu, Eyüp, Bayrampaşa, Zeytinburnu ve Fatih ilçelerinde günde 40 çeşme, 30 hazirenin, Anadolu yakasında; Üsküdar, Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Tuzla ve Beykoz ilçelerinde günde 20 çeşme, 15 hazirenin günlük bakım ve temizliği yapılmaktadır.

Tablo 10. İBB Miras Tarafından Basit Bakım-Onarımı Yapılan Kültür Varlıkları

Türü	Kültür Varlıkları
Türbe/Hazire	Ahmet Haşim Mezarı
Türbe/Hazire	Ahmet Şuayip Mezarı
Türbe/Hazire	Anadolu Kazaskeri Hafız Mehmet Emin Efendi Mezarı
Türbe/Hazire	Biberağa Cami Haziresi
Türbe/Hazire	Cellat Mezarı
Türbe/Hazire	Çırçır Dede Mezarı
Türbe/Hazire	Edirnekapı Seyyidler Sofası
Türbe/Hazire	Eflaki Dede Türbesi
Türbe/Hazire	Eyüp Hazire 41/1
Türbe/Hazire	Eyüp 46/1 Hazire Alanı
Türbe/Hazire	Eyüp Bahariye Haziresi
Türbe/Hazire	Eyüp Camii Haziresi
Türbe/Hazire	Gülşirin Daye Hatun Türbesi
Türbe/Hazire	Hazire (Şeyh Muhammed Cibavi Tekkesi ve Haziresi)
Türbe/Hazire	Kandilli Ahmet Rıza Bey Mezarı
Türbe/Hazire	Karacaahmet Hattatlar Sofası
Türbe/Hazire	Mahmut Baba Türbesi
Türbe/Hazire	Merdivenköy Mezarlığı
Türbe/Hazire	Molla Lütfü Türbesi
Türbe/Hazire	Oruç Baba Türbesi
Türbe/Hazire	Rasadhaneci Seyyid Mustafa Mezarı
Türbe/Hazire	Recep Peker Mezarı
Türbe/Hazire	Selamsız Baba Türbesi (Şeyh Feyzullah Efendi Mezarı)
Türbe/Hazire	Şahkulu Sultan Dergahı Hazire Alanı
Türbe/Hazire	Şeyh Ahmet Efendi Mezarı
Türbe/Hazire	Tarabya Rum Ortodoks Mezarlığı
Türbe/Hazire	Üsküdar Cibavi Tekkesi
Türbe/Hazire	Selamsız Baba Türbesi (Şeyh Feyzullah Efendi Mezarı)
Türbe/Hazire	Yahya Efendi Dergahı Hattat Şefik Bey Mezarı
Türbe/Hazire	Zeytinburnu Mezarlığı (Seyid Nizam Çeşmesi Yanı Mezar Yeri)
Anıt/Diğer	Beykoz Atatürk Büstü
Anıt/Diğer	Beykoz Bayrak Anıtı
Anıt/Diğer	Ihlamur Parkı Nişantaşları
Anıt/Diğer	Kartal Atatürk Heykeli
Anıt/Diğer	Pendik Sahil Tören Alanı Atatürk Anıtı
Anıt/Diğer	Teyyare Şehitler Anıtı
Anıt/Diğer	Yoğurtçu Parkı Atatürk Heykeli
Anıt/Diğer	Yoğurtçu Parkı Yunus Emre Heykeli
Sarnıç/Maksem	Gedikpaşa Sarnıcı
Sarnıç/Maksem	Vezneciler Sarnıcı

Tablo 10. İBB Miras Tarafından Basit Bakım-Onarımı Yapılan Kültür Varlıkları (Devamı)

Türü	Kültür Varlıkları
Çeşme	Ayasofya Üç Yüzlü Çeşmesi
Çeşme	Bostancıbaşı Çeşmesi
Çeşme	Bekyoz On Çeşmeler (İshak Paşa Çeşmesi)
Çeşme	Galata Hırdavatçılar Çarşısı Çeşmesi
Çeşme	Hacı Beşir Ağa Çeşmesi
Çeşme	Hamidiye (Gs) Çeşmesi
Çeşme	Hasan Rıza Paşa Çeşmesi
Çeşme	Kadıköy Sahrayı Cedid Çeşmesi
Çeşme	Karacaahmet Namazgahı
Çeşme	Kasımpaşa Hamidiye Çeşmesi
Çeşme	Kayışdağı Suyu Çeşmesi
Çeşme	Mihrişah Valide Sultan Çeşmesi
Çeşme	Sarıyer I.Mahmut Han Çeşmesi
Çeşme	Silahtar Fındıklı Mehmet Efendi Çeşmesi
Çeşme	Taksim Maksem Önü (1.Mahmud) Çeşmesi
Çeşme	Taksim Maksem Yanı Çeşmesi
Çeşme	Yakacık Hacı Kahya Çeşmesi - Meydan Çeşmesi
Çeşme	Yoğurtçu Parkı Çeşmesi

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

Kültür ve Tabiat Varlıklarına Yönelik Denetim Çalışmaları

Denetim çalışmaları kapsamında tescilli veya sit alanında kalan tüm yapıların bakım ve onarım öncesinde incelenmesi, basit onarım kapsamında yapılacak uygulamalara ilişkin onarım ön izin belgesinin düzenlenmesi, onarılan ve bakım-onarım koşullarına uygun olarak tamamlanan çalışmaların sonucunda uygunluk belgesinin düzenlenmesi, Koruma Bölge Kurullarınca onaylı projelerin uygulamasının denetlenmesi, tamamlananlar hakkında görüş belirtilmesi ve uygulamalarında aykırılıklar bulunan yapılar için yapı tespit tutanağı düzenlenme işlemleri gerçekleştirilmektedir.
Belediyemizce tescilli kültür varlığı yapılar ile komşuluğundaki yapılar ve sit alanlarındaki yapılar için Bakım/Onarım İzinleri, Onarım Uygunluk Belgeleri ve İskân Uygunluk Görüş Belgeleri verilmektedir.

Tablo 11. Yıl İçerisinde Yapılan Eski Eserlerde Koruma Uygulama ve Denetim Çalışmaları (Adet)

	2019	2020	2021	2022	2023
Verilen Bakım Onarım İzinleri	211	245	269	179	162
Yapılan Bölgesel ve Yapı Bazında Denetimler	817	586	919	1122	1079
İskân Uygunluk Belgesi	27	26	44	32	38
Onarım Uygunluk Belgesi	58	89	105	83	46

Kaynak: Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, 2023

12499.3
12540.7
1686.88
24890.1
7843.53
7803.34
1555
1555

İSTANBUL Başardı

9 FİNANSAL SÜRDÜRÜLE-BİLİRLİK

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Amaç

A8. Finansal Sürdürülebilirliği Sağlamak

A8H1. Gayrimenkulleri Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek

A8H2. Kurumsal Kaynak Planlaması ile Tedarik Süreçlerini Tasarrufu Sağlayarak Şeffaf ve Hesap Verilebilir Bir Şekilde Yönetmek

A8H3. Yeni Gelir Kaynakları Oluşturmak, Mevcut Kaynakları Tasarruf ve Bütçe Disiplini ile Eşitlik ve Şeffaflık Çerçevesinde Yönetmek

A8H4. Alternatif Finansman Kaynakları Geliştirmek

Bütçenin; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun öngördüğü ilke ve esasları dikkate alarak mali saydamlığa, hesap verilebilirliğe katkı sağlayacak, somut hizmet öncelik ve hedeflerini ortaya koyacak şekilde hazırlanması,
Ekonomik sınıflandırmaya göre personel ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödemeleri, mal ve hizmet alımı giderleri, sermaye giderleri, faiz ödemeleri, cari transfer, sermaye transferi ve borç vermeden oluşan gider bütçesinin hazırlanması,
Mali kaynakların etkin ve verimli kullanımı ile tasarruf tedbirlerinin uygulanması,
Alternatif finansman kaynaklarının ve yeni iş modellerinin finansal sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi çalışmaları yürütülecektir.
2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş faaliyetlere ait harcamalar toplamının, hedef bazlı dağılımına yönelik bilgilere "Hedef Bazlı Harcama Tutarları" tablosunda yer verilmiştir.

Tablo 1. Hedef Bazlı Harcama Tutarları (TL)

Hedefler	2023 Yılı Harcama Tutarı*
Gayrimenkulleri Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek	1.766.260.514
Kurumsal Kaynak Planlaması ile Tedarik Süreçlerini Tasarrufu Sağlayarak Şeffaf ve Hesap Verilebilir Bir Şekilde Yönetmek	977.604.011
Yeni Gelir Kaynakları Oluşturmak, Mevcut Kaynakları Tasarruf ve Bütçe Disiplini ile Eşitlik ve Şeffaflık Çerçevesinde Yönetmek	84.449.356
Alternatif Finansman Kaynakları Geliştirmek	9.201.570

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
* Bu harcama tutarlarına faaliyetlerle ilişkilendirilen personel giderleri ile yatırım ve hizmet harcamaları dâhil olup, genel yönetim giderleri ile diğer idarelere transfer harcamaları dâhil değildir.

Hedef

A8H1 - Gayrimenkulleri Etkin ve Fonksiyonel Bir Şekilde Yönetmek

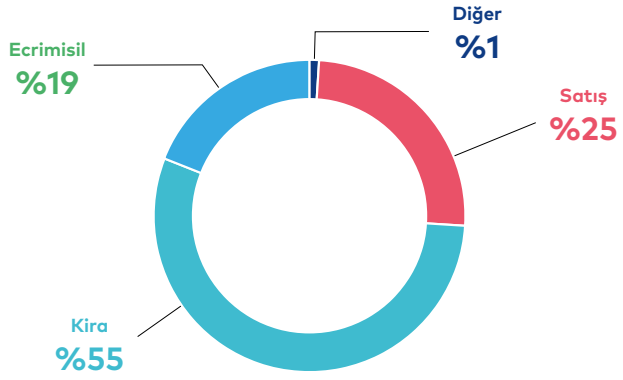
■ GAYRİMENKULLERİN YÖNETİMİ

Gayrimenkul Geliştirme Çalışmaları

Taşınmazların Değerlendirilmesi

Belediyemiz taşınmazlarının değerlendirilmesi kapsamında, kamu hizmetlerini yerine getirmek ve ihtiyaçları karşılamak, belediye bütçesine mali kaynak sağlamak amacıyla Belediye mülklerinin, Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonu tarafından belirlenen bedeller üzerinden satış, kiralama, tahsis ve ecrimisil işlemleri ile birlikte plan tadilatı, alım, takas ve devir işlemleri yürütülmektedir.

Şekil 1. 2023 Yılında Taşınmazların Değerlendirilmesi Kapsamında Elde Edilen Gelir Oranları

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Bu kapsamda; satış, kiralama, ecrimisil ve vergi-sair amme alacakları gecikme zamları, gecikme faizleri, mevduat faizleri, hazine arazileri satışından alınan %10 pay vb. gelirlerden elde edilen 1.524.375.509 TL'lik gerçekleşen gelir, 87.283.024.691 TL'lik gelir bütçesinin %1,74'lük kısmını teşkil etmektedir.
Belediye toplam tahsilatından; Belediyeye yapılan bağış ve yardımlar, İller bankası ile Hazine ve Maliye Bakanlığı payı ve alacaklardan gelen tahsilatların çıkarılması sonucu elde edilen öz gelir tutarı 9.428.648.277 TL olarak gerçekleşmiştir. Belediyemizin öz gelirinin %16,2'lik kısmı olan 1.524.375.509 TL'si satış, kiralama ve ecrimisilden elde edilmektedir.

Belediye Mülklerinin Satış ve Kiralama İşlemleri

Belediye bütçesine mali kaynak sağlamak amacıyla mülkiyeti Belediyemize ait olan arsa, bina, daire, dükkan, billboard, gazete satış büfesi, otomatik para makineleri (ATM), otopark, iskele, sahil dolgu alanları vb. yerlerin, Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonları tarafından belirlenen bedeller üzerinden satış ve kiralama işlemleri yürütülmektedir.
Yıl içerisinde Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonları tarafından satış ve kiralama bedeli tespit işlemi yapılmış olan 2.827 adet taşınmazın satış ve kiralaması gerçekleştirilmiş olup, geçmiş yıllarda kira ve taksite bağlanmış, 2023 yılı sonuna kadar ödemesi halen devam eden konutlarda dahil olmak üzere toplamda 809.977.426 TL gelir elde edilmiştir.

Tablo 2. Gerçekleştirilen İhalelerin Türü ve Sayısı

		Ölçü	Mesken	Mesken (İmar Affı)	Emlak	Toplam
Kıymet Takdir Komisyonunda Görüşülen Belediye Mülk Sayısı		Adet	262	118	183	563
Satılan veya Kiralanan Belediye Mülkü Sayısı	Satılan	Adet	1.128	11	215	1.354
	Kiralanan	Adet	120	0	1.353	1.473
	Toplam	**Adet**	**1.248**	**11**	**1.568**	**2.827**
Elde Edilen Gelir	Satıştan	TL	87.658.956	79.731.648	210.845.245	378.235.849
	Kiralamadan	TL	3.483.507	0	428.258.070	431.741.577
	Toplam	**TL**	**91.142.463**	**79.731.648**	**639.103.315**	**809.977.426**

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Belediyemiz, bağlı kuruluşları ve iştiraklerinin hizmet yerleri ve ulaşım sistemleri içerisinde bulunan reklam uygulamalarının konumlandırılması ve değerlendirilmesi çalışmaları kapsamında, dosyalarımızdan reklam alanlarına ait sözleşme kapsamında 158.246 m² reklam ünitesi için yıllık 420.000.000 TL kira geliri elde edilmiştir.

Ayrıca, Belediyemize ait arsa veya arazilerin üzerine yapılmış gecekonduların ıslah çalışmaları kapsamında imar affı ile ilgili mevzuat hükümlerince arsa bedeli belediyemize peşin veya en geç bir yıl içinde on iki eşit taksitle ödenmesi durumunda hak sahiplerine tapuları verilmektedir.

Yıl içerisinde gecekonduların ıslahına yönelik 11 adet imar affı dosyası tapuya dönüştürülmüş, bu işlemlerden ve ödemesi devam eden imar affı satışlarından 79.731.648 TL gelir elde edilmiştir.

Ecrimisil İşlemleri

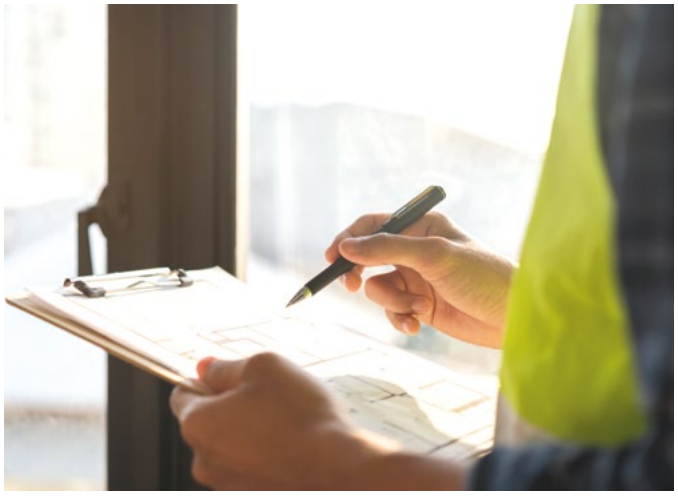
Belediyemize ait taşınmazların, Belediyemizin izni dışında gerçek veya tüzel kişilerce işgal ya da tasarruf edilmesi sebebiyle, bir zarara uğrayıp uğramadığına yahut işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın, işgal kaldırılıncaya kadar geçen süre için işgalciden, Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonları tarafından belirlenen bedeller üzerinden ecrimisil tahsil edilmektedir.

Yıl içerisinde belediye taşınmazlarının izinsiz kullanılmasına yönelik gerçekleştirilen denetimler neticesinde 5.577 adet izinsiz kullanılan yer tespit edilmiş ve buralardan 290.768.410 TL'lik ecrimisil tahsilatı yapılmıştır. Ayrıca 599,75 m² reklam alanı tespit edilmiş ve bu alanlardan 20.000.000 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Tablo 3. 2023 Yılı Ecrimisil Alınan Belediye Mülkü Sayısı, Alanı ve Elde Edilen Gelir Tutarı

	Ölçü	Mesken Şube Müdürlüğü	Emlak Şube Müdürlüğü	Reklam Yönetimi Şube Müdürlüğü	Toplam
Yer Sayısı	Adet	536	5.030	11	5.577
Alan Miktarı	m²	171.623,01	2.327.500,41	599,75	2.522.878,42
Gelir	TL	18.344.468	252.423.942	20.000.000	290.768.410

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

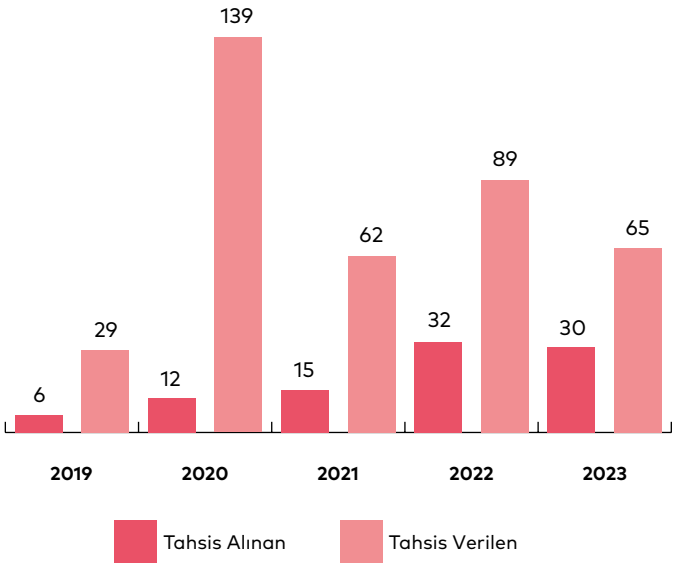
Taşınmazların Tahsis İşlemleri

İlçe belediyeleri, sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşlarının; sağlık, kültür, eğitim, spor, sosyal vb. hizmet alanlarındaki ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, belediyemize ait mülklerin ücretsiz veya düşük bir bedelle ilgili kurumlara tahsis işlemleri yapılmaktadır.

Ayrıca, Belediyemiz hizmetlerinin zamanında, hızlı ve kesintisiz olarak yerine getirilebilmesi amacıyla şahıs, şirket, kamu kurum ve kuruluşlarından, uygun yöntemlerle (tahsis/kiralama) yer talep edilmektedir. İstisnai durumlarda sivil toplum kuruluşları için de tahsis ve kiralama talebinde bulunulmaktadır. En çok tahsis alınan kurumların başında Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Milli Emlak Dairesi Başkanlığı gelmektedir.

Yıl içerisinde 314 yer ile ilgili kiralama işlemi gerçekleştirilmiş olup, kira bedeli olarak yıllık toplam 355.695.442,42 TL harcama yapılmıştır. Aynı zamanda tahsis verilen yer sayısı 65 olup tahsis alınan yer sayısı 30'dur.

Şekil 2. Tahsis Alınan ve Verilen Yer Sayısı (Adet)

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Plan Tadilatları

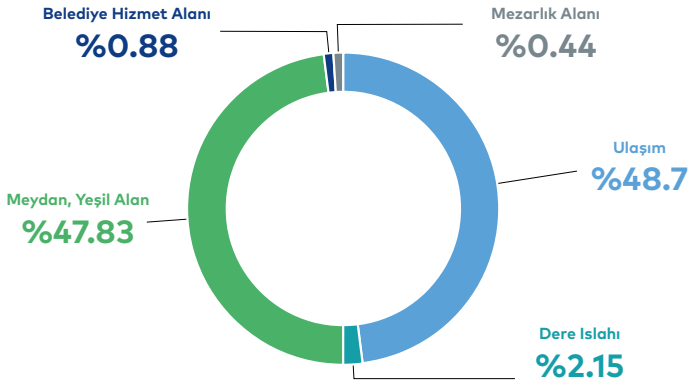
Plan tadilatı çalışmaları kapsamında; Belediyemiz taşınmazlarının daha etkin ve verimli kullanılması amacıyla, kongre merkezi, kentsel hizmet alanı, sağlık tesisleri alanı, tema park alanı, ağaçlandırılacak alan, akaryakıt istasyonu ile konut ve ticaret alanına alınması vb. konularla birlikte, 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na göre kentsel dönüşüm alanları oluşturulması ile ilgili imar planı değişiklik teklifleri hazırlanmakta ve Belediye Meclisine sunulmaktadır.

Kamulaştırma Faaliyetleri

Kamulaştırma çalışmaları kapsamında; Belediye hizmetlerinin veya yatırımlarının yürütülmesi için gerekli olan taşınmazların, Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonu tarafından değer tespiti yapılarak, bedelinin ödenmesi yoluyla özel mülkiyetten kamu mülkiyetine geçirilmesi işlemleri yürütülmektedir.

Yıl içerisinde Başkanlık Kıymet Takdir Komisyonuna gelen toplam 70 dosya ile ilgili değer tespiti yapılmış olup, 107.367,58 m²lik alan kamulaştırılarak karşılığında 1.591.030.824,08 TL'lik bedel ödenmiştir.

Şekil 3. 2023 Yılı Kamulaştırma Toplam Bedelinin Proje Amacına Göre Oransal Dağılımı

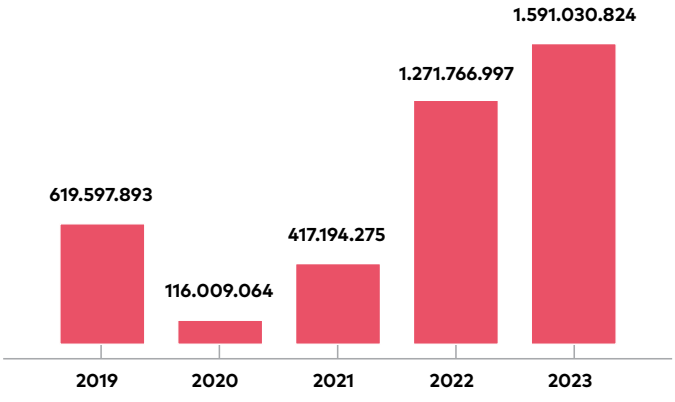

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Tablo 4. Kamulaştırılan Toplam Alan Miktarı ve Toplam Ödeme Bedeli

		2019	2020	2021	2022	2023
Uzlaşmalı Yoluyla Kamulaştırma (8.Madde)	Bedeli (TL)	106.474.112,23	412.214,48	39.964.748,13	8.816.955,00	436.234.323,00
	Alanı (m²)	25.819,14	13,20	10.158,68	533,59	15.117,85
Açtığımız Dava Yoluyla Kamulaştırma (10.Madde)	Bedeli (TL)	218.301.592,45	58.798.027,38	69.639.975,29	30.433.027,12	107.200.892,34
	Alanı (m²)	29.574,61	5.664,76	36.801,05	12.542,24	8.593,45
El Atma Yoluyla Kamulaştırma	Bedeli (TL)	297.102.507,83	56.798.823,03	311.478.973,02	1.232.517.015,32	1.047.595.608,74
	Alanı (m²)	68.018,90	19.015,09	54.248,25	213.226,55	83.656,28
TOPLAM	Bedeli (TL)	621.878.212,51	116.009.064,89	421.083.696,44	1.271.766.997,44	1.591.030.824,08
	Alanı (m²)	123.412,65	24.693,05	101.207,98	226.302,38	107.367,58

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Şekil 4. Yıllara Göre Kamulaştırma Harcamalarının Dağılımı (TL)

Kaynak: Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı, 2023

Hedef
A8H2 - Kurumsal Kaynak Planlaması ile Tedarik Süreçlerini Tasarrufu Sağlayarak Şeffaf ve Hesap Verilebilir Bir Şekilde Yönetmek

■ TEDARİK YÖNETİMİ

Belediye Hizmet Araçları Temini

Belediyemizin tüm birimlerinin ihtiyaçlarını karşılayan kiralık araç sayısı 1.936 adettir.

2016 yılında devreye alınan AYS programı ile kurum hizmetlerinde kullanılan araçlar 7 gün 24 saat sürekli takip edilerek işe başlama ve işi bitirme zamanları raporlanmakta ve iş akışı optimize edilmektedir. Bu sistemle önemli ölçüde yakıt ve zaman tasarrufu sağlanmaktadır. Yeni Nesil Kameralı Plaka Tanıma Sistemi; Saraçhane Katlı Otopark, Bakırköy Ek Hizmet Binası, Kasımpaşa Ek Hizmet Binası, Alibeyköy Ek Hizmet Binası, Kartal Ek Hizmet Binası ve Lojistik Destek Merkezi Binası olmak üzere 6 hizmet binamızda mevcuttur.

Taşınırın Tedarik Edilmesi

Belediyemizce ihtiyaçlar doğrultusunda, muhtelif makine ve teçhizatların teminine yönelik, 2022 yılından sarkan 60 adet, 2023 yılında başlanan 313 adet olmak üzere toplam 373 adet satın alma dosyası bitirilmiştir. Bunun yanı sıra 2023 yılında iptal edilen 26, feshedilen 2 dosya bulunmaktadır.

Aynı zamanda, masaüstü ve dizüstü bilgisayar, tablet, yazıcı, tarayıcı ve fotokopi makinesi nitelikli toplam 2.860 adet malzeme alımı gerçekleştirilmiştir.

Ayniyat İşlemleri

Merkezi satın alma yoluyla temin edilen mal ve malzemelerin giriş, çıkış ve muhafaza işlemleri, Taşınır Mal Yönetmeliği, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu mevzuatlarına uygun şekilde yapılmıştır. Yıl içerisinde Cebeci Merkez Ambarına 155.873.255 TL'lik tüketim malzemesi ve 140.467.740 TL'lik demirbaş malzeme teslimatı yapılmış olup ilgili birimlere dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Taşınırın Tasfiye Edilmesi

Yıl içerisinde Bayrampaşa Hal Kompleksi içinde yer alan merkez hurda ambarı 3.230 ton hurda malzeme işlemleri yapılarak Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna teslim edilmiştir. Bu hurda işlemlerinden toplam 10.980.786 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Ayrıca, 5 adet aracın tasfiye işlemleri yapılarak ilgili yerlere teslimatı yapılmıştır. Bu tasfiye işlemlerinden toplam 122.055 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Cebeci Ambar Binası ve Ambar Yazılım Projeleri

Ayniyat işlemleri kapsamında kullanılmakta olan Bayrampaşa'daki ambar binamızın kullanım alanı açısından ihtiyaçları karşılamaması nedeniyle, yeni ambar ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda çalışmalar tamamlanıp Sultangazi İlçesi Habipler Mahallesinde, 30.000 m²lik alana sahip Cebeci Merkez Ambar Binamız 13 Mart 2023 yılında resmi açılışı yapılmış olup faaliyete geçirilmiştir.

İstanbul sınırları içerisinde büyük ölçekli lojistik ve e-satış firmalara gidilerek depolama ve yazılım sistemleri konusunda bilgi alışverişi yapılmış olup, Levazım ve Ayniyat Şube Müdürlüğü olarak gerekli analizler yapılarak, Mali Kontrol Şube Müdürlüğü ve Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü ile birlikte ortak yapılan çalışma sonucunda STS (Alışveriş Sepeti, Depo Yönetim Sistemi, Satınalma Sistemi ve TMP) ismi adı altında yazılım projesi çalışması yapılmış olup test aşamasındadır.

Cebeci Merkez Ambar, Sultangazi

İhale İşleri

İhale dosyaları, Belediyemizde kayda alındığı tarihten itibaren ortalama 24 saat içerisinde ilan veya davet işlemleri yapılarak ihaleye hazır hale getirilip ihalesinin gerçekleştirileceği zamana kadar muhafaza edilmektedir. İhale sonrası süreç ortalama 20 saat içerisinde tamamlanmaktadır.

İBB Şeffaf İhaleler, Bakırköy

Tablo 5. Gerçekleştirilen İhalelerin Türü ve Sayısı (Adet)

	2019	2020	2021	2022*	2023**
Mal Alım İhaleleri	106	147	188	237	272
Hizmet Alım İhaleleri	91	94	109	143	157
Yapım İşleri İhaleleri	19	33	46	80	98
Danışmanlık İhaleleri	-	3	10	7	7
Toplam	216	277	353	467	534

Kaynak: Satınalma Dairesi Başkanlığı, 2023
*2022 Yılında 13.01.2022 tarihi itibariyle sonuçlanmamış 5 ihale vardır, bu ihaleler 2023 yıl için sonuçlanmış olup toplam ihale sayısı 472 olarak güncellenmiştir.
**2023 Yılında 18.01.2024 tarihi itibariyle sonuçlanmamış 6 ihale vardır, bu ihaleler yukarıdaki rakamlara dahil edilmemiştir.

Tablo 6. Gerçekleştirilen İhalelerin Usulleri ve Sayısı (Adet)

	2019	2020	2021	2022*	2023**
Açık İhale Usulü	149	198	260	352	436
Belli İstekliler Usulü	-	9	24	29	34
Pazarlık Usulü	67	70	69	86	64
Toplam	216	277	353	467	534

Kaynak: Satınalma Dairesi Başkanlığı, 2023
*2022 Yılında 13.01.2022 tarihi itibariyle sonuçlanmamış 5 ihale vardır, bu ihaleler 2023 yıl için sonuçlanmış olup toplam ihale sayısı 472 olarak güncellenmiştir.
**2023 Yılında 18.01.2024 tarihi itibariyle sonuçlanmamış 6 ihale vardır, bu ihaleler yukarıdaki rakamlara dahil edilmemiştir.

Hedef
A8H3 - Yeni Gelir Kaynakları Oluşturmak, Mevcut Kaynakları Tasarruf ve Bütçe Disiplini ile Eşitlik ve Şeffaflık Çerçevesinde Yönetmek

BÜTÇE YÖNETİMİ

Hibe ve Fonlara Yönelik Faaliyetler

Belediyemiz görev ve sorumluluk alanı kapsamındaki; kurumsal kapasite, bilgi ve iletişim teknolojileri, çevre, enerji, sağlık, ulaşım, toplumsal sorunlar ve kentleşme vb. birçok alanda yürütülen projelere mali ve teknik destek sağlamak, iyi uygulama örneklerini kurumumuza kazandırmak amacıyla çeşitli ulusal ve uluslararası hibe programlarına başvuru işlemlerinin koordinasyon faaliyetleri yürütülmektedir.

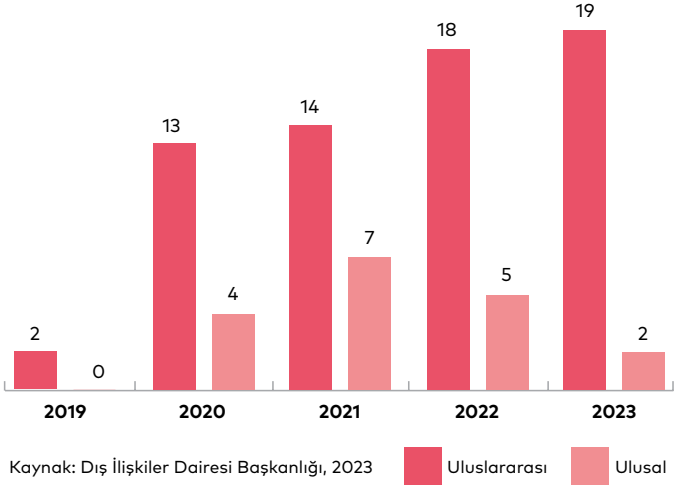
Tablo 7. Ulusal ve Uluslararası Hibe Programları Başvuru İşlemleri (Adet)

	Uluslararası Fonlar	Ulusal Fonlar	Toplam
Başvuru Yapılan Proje Sayısı	103	5	108
Değerlendirme Süreci Devam Eden Proje Sayısı	32	3	35
Kazanan Proje Sayısı	19	2	21

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Yıl içinde Belediyemizce çoğunluğu uluslararası hibe programları olmak üzere; 103 adet uluslararası, 5 adet ulusal proje olmak üzere toplamda 108 adet proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. 2023 yılı içerisinde 19 adet uluslararası, 2 adet ulusal olmak üzere toplamda 21 projemiz hibe almaya hak kazanmıştır. 2022 yılında kazanılan Horizon Europe projesi olan Circular PSP'de İBB Bütçesi 2023 yılında 880 bin Euro'dan 5,8 milyon Euro'ya yükselmiştir. Bununla birlikte 21 projede kazanılan hibe miktarı 213.674.589 TL olmuştur.

Şekil 5. Ulusal ve Uluslararası Hibe Programları Kapsamında Kazanılan Proje Sayıları (Adet)

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

Kurumumuz uluslararası yarışmaları yakından takip edip bu yarışmalara katılım sağlamaktadır. Bu kapsamda belediyemiz, AB Komisyonu tarafından düzenlenen 2023 Avrupa İnovasyon Başkenti Yarışmasına (iCapital) "İklim Değişikliğine Hazır Akıllı Şehir İstanbul" teması kapsamında başvuru yapmış ve yarışmada yarı finalistler arasına girmiştir.

Tablo 8. 2023 Yılında Kazanılan Ulusal ve Uluslararası Projeler

Projenin Adı	Mali Destek Programı	Alınan Hibe Tutarı
15mc Programme	C40 Green And Thriving Neighbourhood	*
ACCTRA-Yalı Mahallesi Taktiksel Kentleşme Projesi	Horizon Europe	30.960 €
AI4LIFE	EIT Urban Mobility	239.125 €
AMIGOS	Horizon Europe	353.281 €
Build4GreenIST	Horizon Europe	370.000 €
Civitas Muse	CIVITAS Replication and Deployment Programme	*
Computer Vision Enabled Practical Interventions For The Reduction Of Errant Rider Behavior	EIT Urban Mobility	*
Eco Mobility	Horizon Europe	56.700 €
Game Street Maltepe	Lund Üniversitesi	1.000 €
Game Street	Bloomberg Philanthropies	22.890 €
İGÜ Siber Akademi	İSTKA	*
Pilot Urban Ecosystem Restoration	Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)	*
PHC Güvenli Okul Bölgeleri-Politika Hızlandırıcı Faaliyetler	Bloomberg Philanthropies WHO	75.000 $
Positive Energy Districts for All: Energising Neighborhoods through Fair Strategies (PED4ALL)	Horizon Europe	20.000 €
Smart Data For Berlistanbul	Engagement Global	24.720 €
Smart Mobility Hubs as Game Changers in Transport	EN-UAC 2019-ERA-NET Cofund Urban Accessibility and Connectivity	*
Street Forum	EN-UAC-2022 İnovasyon Çağrısı	39.200 €
Sport for All	ERASMUS+	86.000 €
Sustainable City Logistics Accelerator	EIT Urban Mobility	25.093 €
Cumhuriyetin Genç Yazılımcı Yüzü: İBB İSTKA Yetenek İstanbul Genç Yazılımcı Dinamik Eğitim ve İstihdam Merkezi	İSTKA	7.466.541 TL
Kritik Altyapılar İçin Yapay Zekâ Tabanlı Akıllı Sayaç Ve Haberleşme Teknolojileri (AI-SMECOT)	Eurogia Call 18 ve TÜBİTAK 1509	2.489.683 TL

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023
*Bahse konu projelerde hibe alınmamış olup teknik destek sağlanacaktır.

Tablo 9. Yıl İçerisinde Faaliyetine Devam Eden Ulusal ve Uluslararası Projeler

Projenin Adı	Mali Destek Programı	Alınan Hibe Tutarı	Kazanılan Yıl
Askıda Fatura	Bloomberg Philanthropies	999.999,91 $	2022
CircularPSP	Horizon Europe	5.801.668 € *	2022
Decarbomile	Horizon Europe	151.430 €	2022
Doğalgaz Kokulandırılmasında Kullanılan THT ve TBM'nin Laboratuvar Ölçeğinde Üretim Proseslerinin Geliştirilerek Üretilmesi	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	16.401.200 TL	2022
Evsel Doğalgazlı Kombi Cihazları İçin Termoelektrik Modüllü Sistem Geliştirilmesi	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	492.928 TL	2022

Tablo 9. Yıl İçerisinde Faaliyetine Devam Eden Ulusal ve Uluslararası Projeler (Devamı)

Projenin Adı	Mali Destek Programı	Alınan Hibe Tutarı	Kazanılan Yıl
Fiber Optik Tabanlı Deprem Erken Uyarı ve İzleme Sistemi	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	6.854.032 TL	2022
Genç İstihdamı Projesi	European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	225.000 €	2022
Green ICT	Horizon Europe	1.000.000 €	2022
Istanbul Metropolitan Municipality Cybersecurity Pilot Project	USTDA	3.263.838 $	2022
Istanbul SUMP Stage II-Implementation Plan	IPA II	5.187.465 €	2022
Neutralpath	Horizon Europe	224.063 €	2022
Paratus	Horizon Europe	100.312 €	2022
Peacoc	Horizon Europe	149.340 €	2022
Şehir İçi Doğal Gaz İletim Hatlarında RM/A Çıkış Sıcaklığı Optimizasyonu	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	1.214.560 TL	2022
Up 2030	Horizon Europe	136.000 €	2022
Enerji Dönüşümü İçin AB: Batı Balkanlar ve Türkiye'de Belediye Başkanları Sözleşmesi Projesi SECAP)	EU for Energy	3.300.000 €	2021
Topraktan Fileye Gıda İzleme Modeli	İSTKA	2.592.550 TL	2021
ProcuRE	Horizon 2020	1.344.285 €	2020

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

* CircularPSP Projesinin hibe tutarı 880.000 Euro'dan 5.801.668 Euro'ya çıkarılmıştır.

Eğitim, Bilinçlendirme ve İş birliği Çalışmaları

Belediyemizi ilgilendiren proje çağrılarının tematik alanları kapsamında 14 proje koordinatörü 6 farklı tematik grup altında ulusal ve uluslararası projelerin takip ve yürütme süreçlerini gerçekleştirmektedir. Yıl içerisinde ulusal ve uluslararası mali destek programlarına yönelik Belediye birimlerimizin ve iştiraklerimizin proje hazırlama sürecini etkin ve verimli bir biçimde yürütmesi amacıyla Horizon Europe, EIT, Erasmus+, IPA, TÜBİTAK ve İSTKA programlarına yönelik çevrimiçi bilgilendirmelerin yanında yüz yüze birim toplantıları da yapılmıştır.

AB sürecinin ve kurumlarının tanınması, ulusal ve uluslararası düzeyde hibe projesi yazma, yönetme ve uygulama becerisinin geliştirilmesi ve AB Müktesebatının yerel yönetimlere uyarlanması hususunda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla birçok ulusal ve uluslararası kurum, kuruluşlar tarafından düzenlenen bilgilendirme etkinliklerine, seminer, çalıştay ve konferanslara katılım sağlanmaktadır. Ayrıca yurt dışında düzenlenen bilgi günlerine katılım sağlanmıştır.

AB Komisyonu ve Genel Müdürlükleri, AB Türkiye Delegasyonu, AB Başkanlığı, TÜBİTAK, Marmara Belediyeler Birliği, AB üyesi ülke büyükelçilikleri, ilgili bakanlıklar, üniversiteler ve ilçe belediyeleri vb. dış paydaşlarla iş birliği geliştirme toplantıları ve faaliyetleri aktif olarak yürütülmektedir.

2023 yılında 224 adet toplantı gerçekleştirilmiştir. Kurum içinde 620 personelimize bilgilendirme yapılırken kurum dışından 460 kişiye bilgilendirme yapılmıştır. 2023 yılında toplamda 1.080 kişiye bilgilendirme çalışması yapılmıştır.

Tablo 10. Bilgilendirme Faaliyetleri

	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023
Program Sayısı	Adet	40	70	151	200	224
Katılımcı Sayısı						
İBB	Kişi	864	929	301	528	620
Diğer	Kişi	401	486	1.692	1.523	460
Toplam	Kişi	1.265	1.415	1.993	2.051	1.080

Kaynak: Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, 2023

2023
2017
2018
2019
2020
2021
2022

İSTANBUL Başardı

10 PERFORMANS BİLGİLERİ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

1. PERFORMANS BİLGİLERİ

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile başlatılan mali yönetim uygulamaları çerçevesinde; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, yönetimin mali saydamlık ve hesap verebilirlik prensipleri çerçevesinde yürütülmesi hedeflenmiştir. Stratejik planlar, performans programları ve faaliyet raporları ise bu hedef doğrultusunda kullanılan temel uygulama araçlarıdır.
Belediyemizde amaç, hedef ve politikalar, bunlara ilişkin faaliyetler ve kaynak ihtiyacı Stratejik Plan ve Performans Programı aracılığıyla belirlenmektedir. Belirlenen hedeflere ilişkin gerçekleşmeler ise performans değerlendirme raporu kapsamında ele alınarak, İdare Faaliyet Raporu'nda kamuoyu ile paylaşılmaktadır.
Performans hedeflerinin gerçekleşme sonuçları yıl içerisinde her bir çeyrek dönem sonunda takip edilmekte, belirlenen dönemlerde gösterge gerçekleşme değerleri alınmakta, değerlendirilmekte ve raporlanmaktadır. Bu kapsamda; gerçekleşmelerin hedef ve planlara uyum oranı, sapmalar ve sapma nedenleri araştırılmakta, negatif sapmaları önlemeye yönelik tedbirler ve iyileştirme aksiyonları ile uygulama süreçlerine gerektiğinde iyileştirmeler yapılabilmektedir.
Performans Sonuçları Değerlendirme bölümünde, amaç ve hedefler altında yer alan performans göstergelerinin türlerine göre oransal dağılımlarına, gerçekleşme sonuçlarına, başarı düzeylerine, hedefler doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetlerin maliyet gerçekleşmelerine yer verilmektedir.
İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2023 yılı Performans Programı'nda, 2020-2024 İBB Stratejik Planında yer alan 9 adet amaç, 48 adet hedef ve hedeflerin ölçümlenmesi için belirlenen 231 adet performans göstergesi yer almaktadır. Değerlendirme aşamasında; gösterge gerçekleşme değerleri ile hedef değerler mukayese edilerek, başarı düzeyi ölçümlenmektedir.

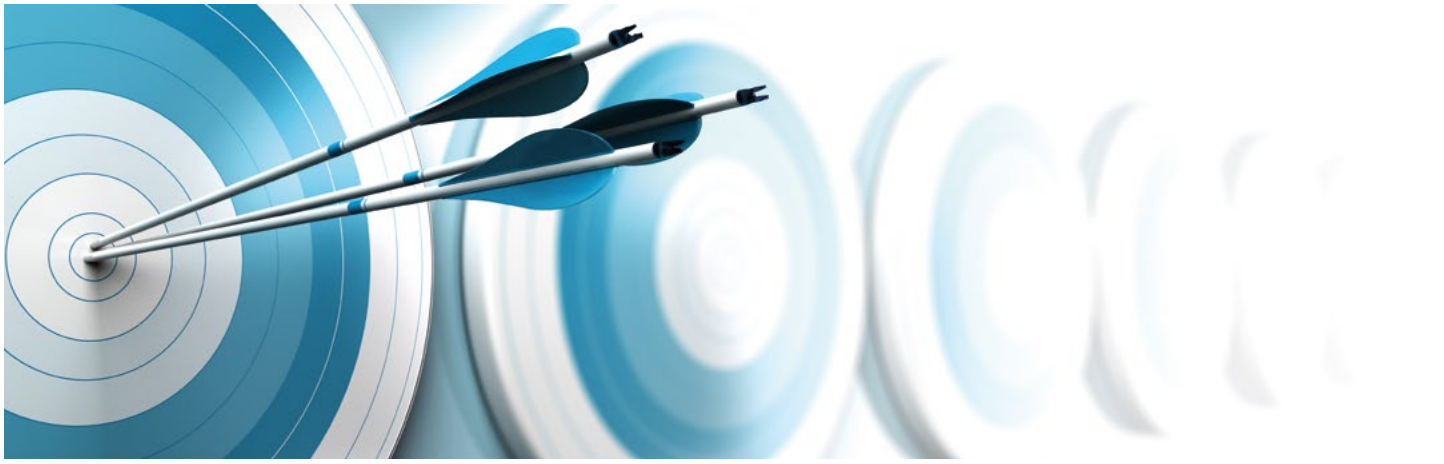
2. PERFORMANS SONUÇLARI TABLOSU

2023 yılı Performans Programı'nda yer alan amaç, hedef ve göstergelerin tamamına Performans Sonuçları Tablosu'nda yer verilmiştir. Tabloda performans göstergeleri ait olduğu hedef kodu ile birlikte gösterilmiştir. Yıl sonu gerçekleşmeleri; 2023 yılı Performans Programı'nda yer alan hedef değerleriyle mukayese edilerek Tablo 1' deki hesaplama sistemine göre değerlendirilmiştir.
Kurum performans sonuçları tablolarında göstergeler için belirlenen hedefte, hedef değerlerinden (+) veya (-) % 5 seviyesi, tolerans değerinde (normal) kabul edilmiş olup açıklama alanları boş bırakılmıştır.

Tablo 1. Performans Göstergeleri Başarı Düzeyi Değerlendirme Sistemi

Gerçekleşme (Gerçekleşen / Hedeflenen) Aralığı	Kategorik Renk Kodu	Başarı Düzeyi
% 80 ve üstü		Çok iyi
% 60 - 79,9		İyi
% 40 - 59,9		Orta
% 20 - 39,9		Zayıf
% 0 - 19,9		Çok Zayıf

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

DAYANIKLI İSTANBUL

Amaç

A1. Nitelikli ve Fonksiyonel Yaşam Alanları Geliştirerek Dayanıklı Bir Şehir Oluşturmak

Tablo 2. Dayanıklı İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A1H1	Ağır Hasar Alacak Yapıların Tespitinin Tamamlanma Oranı	%	39	37		
A1H1	Mekansal Planlamaya Esas Jeolojik, Jeoteknik, Etüt ve Mikrobölgeleme Çalışmalarının Tamamlanma Oranı	%	80	95		Saha çalışmalarının kış koşullarına girilmeden daha önce tamamlanabilmesi için daha fazla makineyle çalışılıp öngörülenden kısa süre önce tamamlanması sağlanmıştır.
A1H1	Tsunami Tehlike Analizlerinin Güncellenme Sayısı	Adet	1	0		Bina envanteri güncelleme çalışmalarından elde edilecek veriler doğrultusunda proje gerçekleştirilecektir.
A1H1	Deprem Hasar Kayıp Tahmin Çalışmalarının Güncellenme Sayısı	Adet	1	1		
A1H2	Tamamlanan Kentsel Tasarım Proje Sayısı	Adet	26	22		İlgili Koruma Kurulları ve Paydaş Kurumların onay sürecinin zaman alması sebebiyle hedeflenen değere ulaşılamamıştır.
A1H2	Değerlendirilen Reklam, İlan Sayısı	Adet	3.690	5.447		Görevli personelin sahada denetim yaparak, işyerlerini başvuru işlemlerinin nasıl yapılacağı hakkında bilgilendirme yapıldığından, başvuru sayıları hedef değerin üzerinde olmuştur.
A1H2	Kent Estetiğine Yönelik Uygulaması Yapılan Proje Sayısı	Adet	7	7		
A1H2	Reklam İlan Denetim Taleplerinin Karşılanma Oranı	%	100	100		
A1H3	Kentsel Dönüşüm Projelendirme Çalışmaları Kapsamında Gerçekleştirilen Proje Sayısı	Adet	10	7		Proje alanlarına ait imar planlarının ilgili Bakanlık tarafından onama süreci tamamlanmadığından proje çalışmalarına başlanılmamış, hedeflenen değere yakın gerçekleşme olmuştur.
A1H3	Afet Öncelikli Riskli Alanların Tespit Oranı	%	100	100		
A1H4	Yeni ve Revizyon Harita Çalışmalarının Tamamlanma Oranı	%	76	76		
A1H4	Meri Plan Tadilatlarının Akıllandırılma ve Koordinatlandırılma Oranı	%	90	90		
A1H4	Katılım Mekanizmaları ile İşletilen Şehir Planlama Çalışmaları Oranı	%	80	80		
A1H4	Yeşil ve Açık Alan Sistemi Geliştirme Çalışmasının Tamamlanma Oranı	%	100	100		
A1H4	Tamamlanan Yeni Nazım İmar Plan Sayısı	Adet	6	15		Yapılması düşünülen planlama çalışmalarından daha fazlasına ihtiyaç duyulması nedeniyle hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A1H4	Planlama Çalışmaları Kapsamında Düzenlenen Kamuoyuna Açık Toplantı vb. Etkinlik Sayısı	Adet	80	66		Şubat ayında yaşanılan deprem sonrasında planlanan takvimde sapmalar yaşanmış olup,planlanan toplantı,etkinlikler yapılamadığından hedeflenen değere yakın bir gerçekleşme olmuştur.
A1H5	Acil Sağlık Vakalarına Ortalama Varış Süresi	Dakika: Saniye	06'00''	05'28''		

Tablo 2. Dayanıklı İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A1H5	100.000 Kişi Başına İtfaiyeci Sayısı	Kişi	30	29	●	
A1H5	Yangınlara Ortalama Varış Süresi	Dakika: Saniye	06'00''	06'40''	●	112 Acil Çağrı Merkezi sistemine ve yeni teknolojilere adaptasyon süreci, düzensiz göçler neticesinde artan trafik yoğunluğu ve bölgesel düzeyde itfaiye olay sayılarının artması sebepleriyle yangınlara ortalama varış süresi için hedeflenen değerden sapma gerçekleşmiştir.
A1H5	Afet ve Acil Durumlara Yönelik Farkındalık Artırma ve Bilgilendirme Eğitimi Verilen Kişi Sayısı	Kişi	366.500	519.163	●	ISAF fuarı, V Weekend festivali, Uluslararası İtfaiyeciler Dünya Şampiyonası, İtfaiye Haftasındaki farklı lokasyonlarda düzenlenen farkındalık etkinlikleri ve anaokulu, ilkokul, liselerde hem yerinde hem de İBİTEM eğitim yerleşkelerinde yoğun bilgilendirme eğitimleri verilmesi nedeniyle hedeflenen değer aşılmıştır.
A1H6	İmar Uygulamaları Tamamlanma Oranı	%	80	80	●	
A1H6	İmar İşlemleri İle İlgili Şikayetlerin Cevaplanma Süresi	Gün	9	9	●	
A1H6	İmar Mevzuatıyla İlgili Görüş Talebi Cevaplama Süresi	Gün	9	9	●	
A1H6	Yıkım Taleplerinin Gerçekleşme Oranı	%	100	100	●	
A1H6	Maddi Hasarsız Tamamlanan Yıkım Oranı	%	100	100	●	
A1H6	Boğaziçi Sahil Şeridi ve Öngörünüm Bölgesinde Gerçekleştirilen Denetim Süresi	Saat	1.000	1.000	●	
A1H7	Coğrafi Veri Altyapısınının Tamamlanma Oranı	%	85	85	●	
A1H7	Üç Boyutlu Kent Modeli Yayın Platformu Tamamlanma Oranı	%	35	55	●	Veri temini sürecinin hızlanması ve platformun kullanıma alınması nedeniyle hedeflenen değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A1H7	Kurumsal Kent Bilgi Sistemi Uygulamasına Yeni Entegre Edilen Kamu, Kurum ve Kuruluş Sayısı	Adet	10	10	●	
A1H7	Yıl İçinde Geliştirilen Uygulama ve Web Servis Yazılım Sayısı (CBS Tabanlı)	Adet	6	7	●	Birimlerden gelen uygulama taleplerinden kaynaklı yeni geliştirmeler yapılmış olup hedeflenen değerin üzerine çıkmıştır.
A1H7	Ücretsiz İnternet Hizmeti Verilen Erişim Noktası Sayısı	Adet	11.560	11.200	●	
A1H7	Akıllı Şehir Uygulamaları Kapsamında Düzenlenen Etkinlik Sayısı	Adet	200	264	●	İş birliği sayısı artırılmış olup artan talep doğrutusunda daha fazla etkinlik gerçekleştirilmiştir.
A1H7	Açık Veri Platformunda Sunulan Veri Seti Sayısı (Yıllık)	Adet	100	109	●	İBB Açık Veri Portalı'ndaki veri kümesi sayısını artırmak amacıyla birimlere resmi yazı iletilmiştir. Bu nedenle veri kümesi sayısındaki artış, beklenen hedefin üzerine çıkmıştır.
A1H7	Adres Yönetim Sistemi Güncelleme Oranı	%	83	83	●	

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

ULAŞILABİLİR İSTANBUL

Amaç

A2. Sürdürülebilir Hareketlilik Kapsamında Kentsel Ulaşımı Geliştirmek

Tablo 3. Ulaşılabilir İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A2H1	Raylı Sistem Taşımacılığının Toplu Ulaşım İçindeki Payı	%	28	23,8		Yıl içerisinde servis taksi taksi dolmuş ve minibüs yolculukları yeniden hesaplanmış olup güncelleme yapılmıştır. Artan taksi sayısı sebebiyle artan yolculuk sayıları raylı sistem payının düşmesine neden olmuştur.
A2H1	Yapımına Başlanacak Raylı Sistem Uzunluğu	Km	20	0		Sefaköy-Beylikdüzü (TÜYAP) Metro Hattı (18,5km) ve Eyüp-Bayrampaşa Tramvay Hattı (3,2km) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayınlanan 2023 Kamu Yatırım Programına alınmadığı için projeleri hazır olduğu halde yapım ihalesine çıkılamamıştır.
A2H1	Yıl İçinde Yapımı Tamamlanan Raylı Sistem Hat Uzunluğu	Km	4,7	14,7		Pendik-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı (7,4 km) , Başakşehir-Kayaşehir Metro Hattı (6,2 km), Cibali-Eminönü Arası Tramvay Hattı (1,1 km)
A2H2	Toplu Taşıma İstasyonlarında Bisiklet Park Yeri Sayısı	Adet	110	85		Toplu taşıma entegrasyonu çalışması kapsamında gelen talepler doğrultusunda uygulama çalışmaları yapılacak olup hedef değerin altında kalınmıştır.
A2H2	UKOME Kararlı Taksi Durağı Sayısı	Adet	590	603		
A2H2	Minibüs, Taksi Dolmuş ve Otobüslerin Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi'ne Dahil Edilme Oranı	%	100	100		
A2H2	Minibüs, Taksi, Taksi Dolmuş ve Deniz Araçlarına Yönelik Düzenlenen Belge Sayısı	Adet	25.000	23.019		Bazı araçların ruhsat geçerlilik sürelerinin devam etmesi nedeniyle hedeflenen değerin altında başvuru yapılmıştır.
A2H2	Ana Ulaşım Modları ve Otobüs Hatlarına Fiziki Entegrasyon Sağlayan Minibüs ve Taksi Dolmuş Güzergah Sayısı	Adet	290	290		
A2H2	Toplu Taşıma Araçlarının Denetim Oranı	%	100	100		
A2H3	İskele Binaları Bakım Onarım Taleplerinin Karşılanma Oranı	%	100	100		
A2H3	Yıl İçinde Yapımı Tamamlanan İskele Sayısı	Adet	3	3		
A2H3	Ana Ulaşım Modları İçerisinde Denizyolu Ulaşımının Payı	%	8	7,5		Olumsuz hava şartları ve mevsim koşulları nedeniyle yolculuk sayılarında düşüş yaşanmış olup hedeflenen değere ulaşılamamıştır.
A2H4	Trafik Eğitimi Kapsamında Eğitim Verilen Öğrenci Sayısı	Kişi	90.000	93.388		
A2H4	Yıl İçerisinde Yatay Trafik İşaretleme Yapılan Toplam Alan	m²	1.200.000	1.101.818,00		Yatay işaretleme (yol çizgi çalışmaları) mevsim şartları, asfalt zemin sıcaklığı, alt/üstyapı çalışmaları vb. faktörlere bağlı olarak yapılmakta olup, hedef değere ulaşılamamıştır.

Tablo 3. Ulaşılabilir İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A2H4	Akıllı Ulaşım Sistemlerinin Çalışma Oranı	%	100	100	●	
A2H4	Hizmete Alınan Akıllı Ulaşım Sistemleri Sayısı	Adet	130	276	●	Akıllı Ulaşım Sistemlerinde güncel teknoloji ile uyumluluk çerçevesinde yapılan revize ve yenileme çalışmaları sonucu hizmete alınan aktif sistem sayısında artış yaşanmıştır.
A2H4	Ulaşım Karar Organları Takip ve İzleme Sisteminin Tamamlanma Oranı	%	85	85	●	
A2H4	Ulaşım Ana Planının Güncellenme Oranı	%	100	100	●	
A2H5	Altyapı Projelerinin (Yıllık Sayısal Verilerinin) CBS'ye Aktarılma Oranı	%	98	98	●	
A2H5	Altyapı Çalışma Ruhsat Müracaatlarının Sonlandırma Süresi	Gün	5	5	●	
A2H5	Altyapı Kurumlarının Altyapı Yönetim Bilgi Sistemine Entegre Olma Oranı	%	95	100	●	
A2H5	Altyapı Kazı Ruhsat İşlemlerinin Dijital Ortamda Sonuçlandırılması Oranı	%	100	100	●	
A2H6	İmalatı Yapılan Yol Uzunluğu	Km	20	21	●	
A2H6	İmalatı Yapılan Kavşak Sayısı	Adet	6	8	●	
A2H6	Çocuk Dostu Sokak Sayısı	Adet	4	6	●	Yaya Ana Planı gereği; haftanın veya ayın belirli günlerinde planlanan saha çalışmalarında bazı sokakların çocuk oyun alanlarının yeterli olmadığı ya da çocuk dostu sokak olmadığı tespit edilerek dönüştürülme işlemi yapıldığından hedef değer aşılmıştır.
A2H6	Hız Sınırlaması Getirilen (20-30 km/sa) Sokak/ Cadde Sayısı	Adet	12	12	●	
A2H6	İstanbul Genelinde Bakımı ve Düzenlemesi Yapılan Yol Uzunluğu	Km	400	411	●	
A2H6	Yapımı Tamamlanan Otopark Araç Kapasitesi	Adet	2.700	2.927	●	Planlanandan daha yoğun bir iş programı yapıldığından, çalışmalar belirlenen süreden önce tamamlanmıştır.
A2H6	Yıl İçinde Oluşturulan Yaya Alanı	m²	100.000	92.500	●	Planlanan yeni açılacak yol projelerinde değişiklik olması ve açılması düşünülen yol güzergahlarında alt yapı sorunları nedeniyle daraltmalara gidilmesi sebebiyle hedef değerin altında kalınmıştır.

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

ÇEVREYE DUYARLI İSTANBUL

Amaç

A3. Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Yönetimini Güçlendirmek

Tablo 4. Çevreye Duyarlı İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A3H1	Atıktan Üretilen Elektrik Enerjisi Miktarı	Kwh/Yıl	1.350.000.000	1.316.731.220		
A3H1	İBB Geri Kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Oranı	%	32	28		İstanbul geneli oluşan katı atık miktarının artması ve Kompost Tesisindeki sistem arızaları nedeniyle hedefin altında kalınmıştır.
A3H1	Kurumsal Atık Geri Kazanım/Geri Dönüşüm Oranı	%	15	8		Kurumsal atıkların geri kazanımının yapıldığı Yenibosna Hizmet Binası deprem riski sebebiyle tahliye edilmiş ve bir süre geri kazanım faaliyetleri durdurulmuştur. Bu nedenle hedef değerin altında kalınmıştır.
A3H2	İBB'nin Elektrik Tüketiminin Yenilenebilir Enerjiden Karşılanma Oranı	%	6,8	4,4		35 binamızda toplamda 4.577,5 kwp güneş enerji sistemi kurulumu gerçekleştirilmiş olup, diğer tesislerimizde GES kurulumu için gerekli başvurular yapılmış ancak evrak işlemleri bitmediği için hedef değerin altında kalınmıştır.
A3H2	Enerji Verimliliği Farkındalık Eğitimi Alan Kişi Sayısı	Kişi	10.000	800		Kurumlar arası koordinasyondan kaynaklı problemler nedeniyle okul öğrencilerine yönelik öngörülen eğitimler yapılamadığından hedef değere ulaşılamamıştır.
A3H2	Yenilenebilir Enerji Kurulu Güç Miktarı	Kwp	92.700	4.577,50		Katı Atık Yakma Tesisi 2023 yılı içerisinde protokol gereği İSTAÇ AŞ'ye devir edildiğinden hedef değere ulaşılamamıştır.
A3H2	Otomasyon İle Uzaktan Kontrol Edilebilen Aydınlatma Tesisleri Oranı	%	38	38		
A3H2	Aydınlatma Tesislerinin Yanar Halde Tutulma Oranı	%	100	100		
A3H2	Yeşil Binaya Dönüştürülen Belediye Hizmet Bina Sayısı	Adet	5	2		Türkiye Ulusal Yeşil Sertifika Sistemi (YES-TR) Uygulaması Çevre Ajansına" Yeşil Bina Sertifikası başvurusu yapılmak üzere talep edilen dokümantasyon tamamlanamadığından hedef değerin altında kalınmıştır.
A3H3	Biyoçeşitlilik Haritasının Tamamlanma Oranı	%	70	70		
A3H3	Korunan ve Kültüre Alınan Bitki Türleri Sayısı	Adet	12	12		
A3H3	Flora ve Fauna Envanteri Çıkarılan Yeşil Alan Miktarı	Adet	2.586.920	2.586.920,00		
A3H3	Yıl İçinde Kurulan Fitness ve Çocuk Oyun Grubu Sayısı	Adet	250	234		"Yeni Yapılan Yeşil Alan Miktarı" göstergemize bağlı olarak "Yeni Kurulan Çocuk Oyun Grupları Sayısı" ve "Yeni Kurulan Fitness Gruplarının Sayısı" göstergemizde de belirtildiği üzere bir kısım projelerimizde; mülkiyet problemleri kurul süreçleri ve alandaki işgal problemleri nedeniyle hedeflenen değerin altında bir artış sağlanmıştır.

Tablo 4. Çevreye Duyarlı İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A3H3	Yıl İçinde Yapılan Yeşil Alan Miktarı	m²	4.030.000	1.884.241		İstanbul geneli stratejik planımızda yer alan büyük ölçekli "Yaşam Vadileri" ve "İSKİ Havzaları Doğal Yaşam Parkları" projelerimizin fikir, avan ve uygulama projeleri tamamlanmıştır. Uygulama projeleri tamamlanan çalışmalarımızın bir kısmı hayata geçirilmiş bir kısım projelerimizde; mülkiyet problemleri, kurul süreçleri ve alandaki işgal problemleri nedeniyle hedeflenen değerin altında kalınmıştır.
A3H3	Dikilen Ağaç Sayısı	Adet	56.500	60.276		
A3H3	Bakımı Yapılan Yeşil Alan Miktarı	m²	59.146.984	59.926.196,75		
A3H3	Silvikültürel Bakımı ve Restorasyonu Yapılan Ağaç Sayısı	Adet	303.100	567.044		Rutin bakım programımız haricinde, tehlike arz eden ağaçlara yapılan müdahaleler ve kamu kurumlarından gelen yoğun talepler ile birlikte bakım yapılan ağaç saysında hedeflenen değerin üstünde bir artış sağlanmıştır.
A3H3	Kişi Başına Düşen Aktif Yeşil Alan Miktarı	m²	8,06	7,88		
A3H3	Revize edilen Yeşil Alan Miktarı	m²	735.000	510.216		Yıl içerisinde oluşan revizyon ihtiyacı doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
A3H4	Deniz Yüzeyi, Kıyı ve Plajlardan Toplanan Atık ve Yosun Miktarı	m³	40.000	43.070		İstanbul genelinde halka açık kıyılarda, plajlarda ve deniz yüzeyinde çeşitli nedenlerle oluşan evsel atıkların temizlenmesi faaliyetleri yıl boyunca rutin olarak devam etmiş olup yapılan çalışmalar sonucunda belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşme görülmüştür.
A3H4	Deniz Araçlarından Alınan Toplam Atık Miktarı	m³	265.700	256.462		
A3H4	Kentsel Sera Gazı Emisyon Envanterinin Güncellenme Oranı	%	100	100		
A3H4	Kurumsal Sera Gazı Emisyon Envanterinin Güncellenme Oranı	%	100	100		
A3H4	Çevre Yönetimi Kapsamında Gerçekleştirilen Denetim Sayısı	Adet	10.950	11.211		
A3H4	Çevre Bilincinin Artırılmasına Yönelik Gerçekleştirilen Etkinlik sayısı	Adet	305	326		Talepler doğrultusun da teknik gezi, eğitim, seminer ve etkinlik çalışmalarında artış olduğundan hedeflen değer aşılmıştır.

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

ÜRETEN İSTANBUL

Amaç

A4. Kentin Ekonomik Değerinin Yükselmesine Katkı Sağlamak

Tablo 5. Üreten İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A4H1	Gençlere Yönelik Gerçekleştirilen Rehberli Tarihi ve Kültürel Geziler Kapsamında Toplam Ulaşılan Genç Sayısı	Kişi	1.250	1.780	●	Gezi İstanbul Projesine gelen yoğun talepler nedeniyle etkinlik sayısı arttırıldığı için buna bağlı olarak katılımcı sayısında artış olmuştur.
A4H1	Ulusal ve Uluslararası Fuarlara Katılım Sayısı	Adet	5	6	●	Kahve Zirvesi, Serçeşme Etkinlikleri, Routes World, İBB Kariyer ve İstihdam Fuarı, Tourism Investment Forum fuarları, EMİTT fuarına katılım sağlanmıştır.
A4H1	Ulaşılan Yabancı Öğrenci Sayısı	Kişi	15.000	15.000	●	
A4H1	İstanbul'un Etkin Uluslararası Tanıtımı Amacıyla Oluşturulan Dijital Platformların Toplam Görüntülenme ve İndirilme Sayısı	Adet	22.500.000	30.232.615	●	Influencer çalışması, Youtube, Facebook paylaşımları ve Instagram sosyal medya çalışmaları yapılarak belirlenen hedefin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A4H1	İstanbul'un Marka Değerini Artıracak Festival Sayısı	Adet	2	3	●	Kukla Festivali, Koro Festivali, Çocuk Hakları Festivali gerçekleştirilmiştir.
A4H2	Yıl İçinde Hizmete Alınan Teknoloji Atölyesi Sayısı	Adet	2	0	●	Atölye sayısının artırılması için uygun yer arayışları devam ettiğinden hedeflenen değere ulaşılamamıştır.
A4H2	İBB Teknololoji Atölyelerinden Eğitim Alan Kişi Sayısı	Kişi	2.855	2.667	●	2023-2024 eğitim döneminde Boğaziçi Üniversitesi ile yapılan toplantılar sonucunda verilen eğitimlerin tek dönem olarak yapılması kararı nedeniyle hedef değere ulaşılamamıştır.
A4H2	Hayata Geçirilen Teknoloji Üssü Sayısı	Adet	1	2	●	Şişli Habitat Girişimcilik Merkezi ve Bayrampaşa Otogar Teknoloji Merkezi faaliyete geçmiştir.
A4H2	Desteklenen Girişim Sayısı (Yıllık)	Kişi	60	100	●	Tech Istanbul çatı markası duyurusu yapılmış, bu kapsamda Ön Kuluçka ve Growth olmak üzere iki yeni çağrıya çıkılmış ve girişimciler kabul edilmiştir.
A4H3	Enstitü İstanbul İSMEK Hizmeti Kapsamında Yüz Yüze Eğitim Alan Kişi Sayısı	Kişi	147.000	158.831	●	Halktan gelen talepler doğrultusunda hedefin üstünde artış gerçekleşmiştir.
A4H3	Enstitü İstanbul İSMEK Hizmeti Kapsamında Uzaktan Eğitim Alan Kişi Sayısı	Kişi	341.000	563.447	●	Uzaktan eğitim sistemindeki eğitimler geliştirildiğinden ve altyapısı güçlendirildiğinden talep sayısında artış olmuştur.
A4H3	İstihdam Ofisi Aracılığıyla İşe Yerleştirilen Kişi Sayısı	Kişi	90.000	85.190	●	
A4H3	Enstitü İstanbul İSMEK Hizmeti Kapsamında Yüz Yüze Eğitim Verilen Program Sayısı	Adet	1.000	933	●	
A4H3	Enstitü İstanbul İSMEK Hizmeti Kapsamında Uzaktan Eğitim Verilen Program Sayısı	Adet	380	273	●	Uzaktan eğitim altyapısına geçiş işlemleri nedeniyle sınırlı sayıda eğitim programı sunulmuş olup hedeflenen değerin altında kalınmıştır.

Tablo 5. Üreten İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A4H4	Uygulamalı Tarım Eğitimi ve Sağlıklı Gıda Tüketimine Yönelik Eğitim Bilgilendirme Yapılan Öğrenci Sayısı	Kişi	31.000	31.951	●	
A4H4	Eğitim Verilen Çiftçi Sayısı	Kişi	550	550	●	
A4H4	Destek Verilen Küçük Ölçekli Balıkçı Tekne Sayısı	Adet	1.300	1.321	●	
A4H4	Tarımsal Destek Verilen Üretici Sayısı	Kişi	3.000	4.000	●	Talepte bulunan çiftçi sayısı artması nedeniyle hedeflenen değerin üstünde artış olmuştur.

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

PAYLAŞAN İSTANBUL

Amaç

A5. Sosyal İhtiyaçları Eşit ve Kapsayıcı Bir Şekilde Karşılayarak Paylaşan Bir Şehir Oluşturmak

Tablo 6. Paylaşan İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A5H1	Ulaşım Alanında Sosyal Destek Ödemelerinden Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi	4.468.000	4.879.787	●	Yeni açılan metro ve deniz hatlarının etkisi ile beklenen hedefin üstünde gerçekleşme olmuştur.
A5H1	Nakdi Yardım Alan Kişi Sayısı	Kişi	740.000	780.721	●	Hanelere sunulan düzenli nakit desteklerin yanı sıra farklı dezavantajlı grupların dönemsel ihtiyaçlarına yönelik ek nakit destekler de sunulduğundan hedeflenen değerin üzerinde bir gerçekleşme meydana gelmiştir
A5H1	Ayni Yardım Alan Kişi Sayısı	Kişi	422.000	1.332.214	●	Ayni desteklerin çeşitlendirilmesi ve yeni hizmet modellerinin hayata geçirilmesi nedeniyle hedeflenen değerin üzerinde bir gerçekleşme meydana gelmiştir.
A5H1	Ayni ve Nakdi Yardım Başvurularının Karşılanma Oranı	%	80	92	●	Sosyal ve ekonomik destek talebi olan vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik meslek elemanlarının sahadaki çalışmaları aktif olarak devam ettiğinden hedef değer aşılmıştır.
A5H1	Ayni ve Nakdi Yardım Alanların Memnuniyet Oranı	%	87	94,94	●	Hizmet çeşitliliğinin artırılmasıyla memnuniyet oranı hedef değerin üstünde gerçekleşmiştir.
A5H2	Hizmet Verilen Darulaceze Sakin Sayısı	Kişi	825	843	●	
A5H2	Şehit Yakınları ve Gazilere Yönelik Ziyaret ve Etkinliklerde Ulaşılan Kişi Sayısı	Kişi	53.000	39.160	●	Şehit yakını ve gazilerimize yönelik hane ziyaretlerinin aileler tarafından iptali ve etkinliklere katılımın planlanan kişi sayısından az olması nedeniyle hedeflenen değere ulaşılamamıştır.'

Tablo 6. Paylaşan İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A5H2	Sosyal Hizmetler Alanında Verilen Hizmet Sayısı	Adet	2.404.565	6.999.706	●	Hizmetlere yönelik talep ve ulaşılabilirliğin artış göstermesi, dezavantajlı bireylerin mevcut k koşullarını iyileştirmeye yönelik projelerin çeşitlenmesi ayrıca 6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından afetten etkilenen bireylere yönelik destek amaçlı hizmetlerin sunulması nedenleriyle hedeflenen değerin üzerinde bir gerçekleşme olmuştur.
A5H2	Sosyal Hizmetlerden Faydalanan Kişilerin Memnuniyet Oranı	%	88	90	●	Hizmet çeşitliliğinin artırılmasıyla memnuniyet oranı hedef değerin üstünde gerçekleşmiştir.
A5H2	Yıl İçinde Hizmete Alınan Sosyal Hizmet Merkez Sayısı	Adet	62	67	●	Yeni hizmet noktalarının açılması, hizmetlere ulaşılabilirliğin artırılması nedeniyle hedeflenen değerin üzerinde bir gerçekleşme meydana gelmiştir.
A5H3	Bakım Çalışmaları Yapılan Mezarlık Oranı	%	100	100	●	
A5H3	Şehirlerarası Nakledilen Cenaze Sayısının Toplam Cenaze Sayısına Oranı	%	31	29,81	●	
A5H3	Bilgilendirme ve Yönlendirme Merkezi Aracılığı ile Verilen Cenaze Hizmet Oranı	%	100	100	●	

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

YAŞAYAN İSTANBUL

Amaç

A6. Sosyal Yaşam Olanaklarını Geliştirerek Yaşayan Bir Şehir Oluşturmak

Tablo 7. Yaşayan İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A6H1	Spor Malzemesi Desteğinden Faydalanan Amatör Spor Kulübü, Okul, Okul Spor Salonu, Kurum ve STK Sayısı	Adet	1.800	1.563	●	Kulüp ve okullardan gelen yazılı talep sayısının azalması nedeniyle hedef değere ulaşılamamıştır..
A6H1	Çesitli Branşlarda Düzenlenen/ Lojistik Destek Verilen Ulusal ve Uluslarası Yıllık Spor Organizasyonu Sayısı	Adet	37	41	●	Spor Federasyonları ve özel kurumlardan gelen talepler doğrultusunda spor etkinliklerine lojistik destek verilmiş olup hedeflenen etkinlik sayısında artış yaşanmıştır.
A6H1	Verilen Spor Hizmeti Sayısı	Adet	14.100.000	12.740.091	●	Genel seçimlerde İlçe Seçim Kurulu tarafından 6 spor tesisimiz kullanılmıştır. Ayrıca Hatay ve çevresinde yaşanan deprem sebebiyle bazı tesislerimiz deprem yardımı toplama merkezi olarak kullanılmıştır. Bu nedenlerden dolayı tesis kullanım sayılarımızda azalma meydana gelmiş olup hedef değerin altında kalınmıştır.

Tablo 7. Yaşayan İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A6H1	Hizmete Alınan E-Spor Merkezi Sayısı (Yıllık)	Adet	2	1	🟡	Planlanan E-Spor merkezlerinin tüm kullanıcıların ulaşım ve erişim açısından sorun yaşamadan gidebileceği E-Spor Merkezi tesisi için çalışmalar devam etmektedir.
A6H2	Evde Bakım Hizmeti Verilen Hasta Sayısı	Kişi	22.000	20.370	🟢	Bu alanda çalışam personelin bir kısmının deprem bölgesinde görevlendirilmesi nedeni ile hedeflenen değerin altında kalınmıştır.
A6H2	Entegre Sivrisinek Mücadelesi Yapılan Alan	Hektar	1.580.000	1.383.743	🟢	Larva mücadelesinin etkin yürütülmesiyle ergin sivrisinek mücadelesi yapılacak alanda hedeflenen değerin altında bir gerçekleşme olmuştur.
A6H2	Ayakta Teşhis ve Tedavi Hizmetlerinden Yararlanım Sayısı	Adet	367.290	311.085	🟢	Planlanan merkezlerin hizmete alma süreci uzadığından hedefin altında kalınmıştır.
A6H2	Evde Bakım Hizmeti Memnuniyet Oranı	%	90	93	🟢	
A6H2	Toplum Ruh Sağlığı Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı	%	90	86	🟢	
A6H2	Toplum Ruh Sağlığı Hizmetlerinden Yararlanım Sayısı	Adet	143.763	164.624	🟢	Toplum Ruh Sağlığı alanında verilen hizmetlerin birleştirilmesiyle gerçekleşme hedef değerin üstünde olmuştur.
A6H3	İBB Sorumluluğundaki Kütüphanelerden Yararlanan Kişi Sayısı	Kişi	4.390.000	6.294.971	🟢	Şube sayılarında ki artış okuyucu taleplerine de yansıyarak planlanan hedefin üzerinde bir gerçekleşme olmuştur.
A6H3	Kütüphane Üye Sayısı	Kişi	390.000	549.954	🟢	Üyelik yetkilerinin kapsamı genişletildiğinden ve şube sayılarındaki artış nedeniyle hedef değerin üzerinde bir gerçekleşme olmuştur.
A6H3	Yeni Açılan Kütüphane Sayısı	Adet	10	11	🟢	
A6H3	Ödünç Verilen Kitap Sayısı	Adet	350.000	350.290	🟢	
A6H3	Dijital Veri Erişiminden Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi	60.000	549.954	🟢	Üyelik yetkilerinin kapsamı genişletildiğinden ve şube sayılarındaki artış nedeniyle hedef değerin üzerinde bir gerçekleşme olmuştur.
A6H3	Yeni Yayın Edinim Sayısı	Adet	170.000	173.543	🟢	
A6H3	Yeni Sayısallaştırılan Görüntü Sayısı	Adet	500.000	529.810	🟢	
A6H4	Sahipsiz Hayvanlara Yapılan Rehabilitasyon Faaliyetleri Sayısı	Adet	261.000	271.207	🟢	
A6H4	Sahiplendirilen Sokak Hayvanı Sayısı	Adet	800	831	🟢	
A6H4	Hayvan Refahına Yönelik Yapılan Denetim Sayısı	Adet	2.500	2.500	🟢	

Tablo 7. Yaşayan İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A6H4	Hayvan Sevgisi ve Bakımına İlişkin Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	12.000	11.663	●	
A6H4	VetBüs ve VetKabin İle Gidilen Nokta Sayısı	Adet	200	200	●	
A6H5	Düzenlenen Kültürel Etkinlik Sayısı	Adet	4.585	7.774	●	Planlanan etkinliklerimizin dışında yeni mekanlarımızda da etkinlik yapılması nedeniyle hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A6H5	Kültür Hizmetlerine Yönelik Genel Memnuniyet Oranı	%	93	93	●	
A6H5	Uluslararası Düzenlenen Organizasyon Sayısı	Adet	12	12	●	
A6H5	Kültürel Etkinliklere Katılımcı Sayısı	Kişi	4.110.000	4.631.731	●	Planlanan etkinliklerimizin dışında yeni mekanlarımızda da etkinlik yapılmasından kaynaklı ve etkinliklerimize yoğun ilgi olması nedeniyle hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A6H5	Yeni Kültürel Mekan Sayısı	Adet	3	3	●	
A6H5	Sahnelenen Tiyatro Oyunu Sayısı	Adet	920	956	●	
A6H5	Tiyatro ve Kültür Merkezlerindeki Doluluk Oranı	%	83	84	●	
A6H5	Dijital Platformlarda Gerçekleştirilen Etkinliklerin İzlenme Sayısı	Adet	10.500.000	19.235.418	●	Dijitalde gerçekleşen etkinlik sayımızın artmasıyla birlikte izlenim sayımızda büyük oranda artmış olup hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A6H6	Ruhsatlandırdığımız Sıhhi Müesseseleri Denetleme Oranı	%	100	100	●	
A6H6	Ruhsatlandırdığımız Gayrisıhhi Müesseseleri (Akaryakıt İstasyonları hariç) Denetleme Oranı	%	100	100	●	
A6H6	Ruhsatlandırdığımız Akaryakıt İstasyonlarını Denetleme Oranı	%	100	100	●	
A6H6	Perakende Satış Yapan ve Hizmet Sunan İş Yerlerinde Yapılan Fiyat Tarifesi ve Etiket Denetimi Sayısı	Adet	30.000	32.220	●	Tüketici Hakları Zabıta Amirliğimiz ekiplerinin çalışma programlarının hafta sonunu da kapsaması, ekip sayısının arttırılması (karma ekipte görev yapılması), denetimlerin online Zabıta Denetim Sistemi üzerinden yapılması nedeniyle hedeflenen değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A6H6	Toplum Düzenine Yönelik Gelen Şikayetlerin Süresinde Çözülme Oranı	%	100	99	●	

Tablo 7. Yaşayan İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A6H7	Sosyal Tesislerde Verilen Hizmet Sayısı	Adet	15.200.000	16.979.650	●	Sosyal tesislerde hesaplı ve kaliteli hizmet verilmesi; ayrıca yeni açılan sosyal tesis ile misafir sayısı beklentimizin üzerinde gerçekleşmiştir.
A6H7	Sosyal Tesis Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı	%	87	86	●	
A6H7	AB Hijyen Kılavuzu Kapsamında Yapılan Hijyen Denetim Sayısı	Adet	2.500	2.808	●	Planlanandan daha fazla denetim yapıldığından hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A6H7	Hal İçinde ve Hal Dışında Meyve Sebze Ticareti Yapanlara Yönelik Denetim Sayısı	Adet	32.500	41.727	●	Sebze ve meyvenin alışverişinde hal içi ve hal dışı pazarlama kanalları mevcut olup, bu yıl içerisinde hal içi yeni düzenlemelerin tatbikinden dolayı hallerdeki denetim hizmetlerine ağırlık verilmiştir.
A6H7	Denetim ve Kontrolü Yapılan Su Ürünleri Satış Noktası Sayısı	Adet	2.000	2.004	●	

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

EŞSİZ MİRAS İSTANBUL

Amaç

A7. Kültürel, Mimari ve Doğal Şehir Mirasını Korumak ve Geliştirmek

Tablo 8. Eşsiz Miras İstanbul Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A7H1	Kültürel Mirasın Korunmasına Yönelik Düzenlenen Etkinlik Sayısı	Adet	33	33	●	
A7H2	Restorasyonu ve Konservasyonu Tamamlanan Müze Eser Sayısı	Adet	1.500	1.863	●	Tarihi alanlarda yürütülen kazı çalışmalarında çıkarılıp konservasyonu yapılan müze eserlernin sayısı öngörülemediği için hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A7H2	Müze ve Tarihi Alan Ziyaretçi Sayısı	Kişi	414.000	6.592.303	●	Takip edilen tarihi alan sayısı arttığından hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A7H2	Yıl İçinde Hizmete Alınan Müze Sayısı	Adet	2	4	●	Açılan müzelerde envanter edinimi gerekmediğinden açılış süreci planlanandan erken tamamlanmış ve hedef değerin üstünde bir gerçekleşme olmuştur.
A7H2	Yıl İçinde Geliştirilen ve Zenginleştirilen Taşınır Kültür Varlıkları Sayısı	Adet	100	109	●	Satın alımı planlanan koleksiyonun/eserlerin dönemsel olarak müzayedelere çıkması ve planlama dışı gelen bağış eserlerin olması nedeniyle hedef değer aşılmıştır.

Tablo 8. Eşsiz Miras İstanbul Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A7H2	Tarihi Alan Ziyaretçi Merkezi Sayısı	Adet	14	7	🟡	Restorasyon çalışmalarının planlanan süre içerisinde tamamlanamaması sebebi ile hedef değerin altında kalınmıştır.
A7H3	İstanbul Kültür Varlıkları Envanterinin Güncellenme Oranı	%	80	80	🟢	
A7H3	İstanbul Kültür Varlıkları Envanteri Veri Tabanına Eklenen Veri Sayısı	Adet	2.500.000	2.500.000	🟢	
A7H3	İstanbul Kültür Mirası Envanterine Eklenen Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Proje Sayısı	Adet	10.000	10.000	🟢	
A7H3	Kültürel Mirasın Korunmasına Yönelik Bilinçlendirme ve Tanıtım Çalışmaları İçin Hazırlanan Materyal Sayısı	Adet	16	16	🟢	
A7H3	Kültürel Miras Alanlarına (UNESCO Dünya Miras Alanları, koruma alanları, sit alanları vb.) İlişkin Bilinçlendirme, Tanıtım ve Farkındalık Oluşturma Amacıyla Gerçekleştirilen Etkinlik Sayısı	Adet	16	16	🟢	
A7H4	İlgililerin Talebi Doğrultusunda Taşınmaz Kültür Varlıklarındaki Uygulamalara Verilen Yapı Kullanım İzni, Görüş ve Basit Bakım Onarım İzni Süresi	Gün	15	15	🟢	
A7H4	Müze ve Kültürel Amaçlı Bina Yapım ve Uygulama Sayısı	Adet	4	4	🟢	
A7H4	Müze ve Kültürel Amaçlı Bina Proje Sayısı	Adet	4	4	🟢	
A7H4	Kültür Varlıklarını Koruma ve Değerlendirme Proje Sayısı	Adet	50	50	🟢	
A7H4	KUDEB Tarafından Yapılan Bölgesel ve Yapı Bazında Denetim Sayısı	Adet	900	1.079	🟢	Metruk yapı kapsamında gerçekleştirilen çalışmadan ve afet sonrası metruk yapılarla ilgili çalışmaların yoğunlaşmasından kaynaklı hedeflenen değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A7H4	Önleyici Ko-ruma Kapsamında Genel Temizlik ve Basit Bakım Onarımı Yapılacak Taşınır Taşınmaz Kültür Varlığı Sayısı	Adet	2.100	2.100	🟢	
A7H4	Kültür Varlıklarının Koruma ve Restorasyon Uygulama Sayısı	Adet	35	35	🟢	

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Amaç

A8. Finansal Sürdürülebilirliği Sağlamak

Tablo 9. Finansal Sürdürülebilirlik Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A8H1	Kira Gelirleri Tahsilat Oranı	%	90	55		Borç yapılandırması kapsamında mükeleflerden talep edilen tahsilatlarda beklenilen oranda gerçekleşme olmadığından hedef değerin altında kalınmıştır.
A8H1	Reklamlardan Elde Edilen Gelir Miktarı	TI	420.000.000	420.000.000		
A8H1	Gayrimenkul Gelirlerinin Belediye Öz Gelirleri İçindeki Oranı	%	32	24		İBB özgelirindeki artış sebebiyle hedefe ulaşılamamıştır.
A8H2	KİK'e İtiraz Sonucunda İhale İptal veya Düzeltici İşlem Oranı	%	1	0,5		
A8H2	Birimlerden Gelen Tedarik Taleplerinin İşlem Görme Oranı	%	100	100		
A8H2	Kurumiçi Tedarik Taleplerinin Karşılanma Oranı	%	70	58,5		Tasarruf tedbirleri kapsamında acil alımlar yapıldığından karşılanma oranı düşük çıkmıştır.
A8H3	Gider Bütçesine Uyum Oranı	%	100	95,79		
A8H3	Gelir Bütçesine Uyum Oranı (Yıllık)	%	100	100		
A8H3	Alacaklarda Elektronik Takip Proje Planın Tamamlanma Oranı (Kümülatif)	%	100	80		Mevcut takibat işlemleri devam etmekte olup, sistem yenilenmesine bağlı olarak hedef değere yakın bir gerçekleşme olmuştur.
A8H3	Ulusal ve Uluslararası Projelerden Elde Edilen Hibe Toplamı	TL	80.000.000	213.674.589		Başvurulan projelerden elde edilen hibe miktarındaki artış ve döviz kurunun yükselişi sebebiyle hedeflen değer aşılmıştır.
A8H4	Finansman Bütçesine Uyum Oranı (Kredi Anapara Ödemeleri)	%	96	102		Döviz kurlarında meydana gelen artışlar nedeniyle hedef değerin üzerinde gerçekleşme olmuştur.
A8H4	Alternatif Finansman Kaynakları İle Desteklenen Proje Sayısı	Adet	7	9		

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

KATILIMCI VE YENİLİKÇİ YÖNETİM

Amaç

A9. Kurumsal Yapımızı ve İş Modelimizi Adil, Katılımcı ve Yenilikçi Yöntemlerle Geliştirmek

Tablo 10. Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim Performans Sonuçları

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A9H1	İştirak Yönetim Modelinin Oluşturulma Oranı	%	100	100	●	
A9H1	İştirak Şirketleri İzleme Modeli Çerçevesinde Oluşturulan Toplam Rapor Sayısı	Adet	14	14	●	
A9H2	Hizmet Binalarının Bakım ve Onarımı İçin Çağrı Merkezi Üzerinden Gelen Taleplerin Süresinde Karşılanması Oranı	%	100	100	●	
A9H2	Servis Kullanan Personelin Servisten Memnuniyet Oranı	%	85	67	●	Tasarruf tedbirleri gereği aynı güzergâh üzerindeki hatların birleştirilmesi nedeniyle hedef değerin altında kalınmıştır.
A9H2	Personelin Genel Temizlik Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı	%	85	85	●	
A9H2	Personelin Özel Güvenlik Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı	%	86	88	●	
A9H2	Personelin Yemek Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı	%	83	76	●	Personelimizin çeşitliliği göz önünde bulundurularak, genel beğeninin yanı sıra bireysel talepleri de karşılayan yemek çeşitliliğine gidilmeye çalışılacaktır.
A9H3	Yetenek Yönetimi Sürecinin Etkinliğini Artırma Oranı	%	85	75,2	●	Yetenek Yönetimi Sisteminin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.
A9H3	Teşkilatlanma Standartlarını İyileştirme Oranı	%	65	59	●	Teşkilat oluşturma çalışmaları devam etmektedir.
A9H3	Eğitim İhtiyaç Analiz Çalışması Sonucu Belirlenen Eğitimlerin Gerçekleşme Oranı	%	100	80	●	
A9H3	Hizmetiçi Eğitimlerden Yararlanan Personelin Memnuniyet Oranı	%	85	88	●	
A9H3	Çalışanlara Verilen İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Süresi	Saat	139.000	141.285	●	
A9H3	Yıl İçerisinde Gerçekleştirilen İSG Saha Gözetim Sayısı	Adet	336	336	●	
A9H3	Eğitim Verilen (İSG) Özel Riskli Çalışan Sayısı	Kişi	200	200	●	

Tablo 10. Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A9H4	İBB Birimlerinin Proje Yönetim Sistemine Dahil Edilme Oranı	%	100	100	●	
A9H4	Kurumsal Süreç Yönetimi Güncellenme Oranı	%	100	100	●	
A9H5	Kurumsal Performans Puanı	Puan	100	96	●	
A9H5	İç Kontrol Sistemi Gelişmişlik Oranı	%	99	99	●	
A9H6	Alo 153 Çözüm Merkezine Gelen Çağrıların Karşılanma Oranı	%	97	96	●	
A9H6	Halkla İlişkiler İletişim Faaliyetlerinden Genel Memnuniyet Oranı	%	87	90	●	
A9H6	Halkla İlişkiler Faaliyetleri Kapsamında İletişim Sayısı	Adet	25.805.000	25.024.527	●	
A9H6	Gerçekleştirilen Muhtarlık Ziyareti Sayısı	Adet	11.556	12.593	●	Muhtarlara yönelik verilen destekler (bakım onarım, ayni yardım, fatura desteği vb.) kapsamında muhtar ziyaretlerinin artması neticesinde gösterge hedef değerin üzerinde gerçekleşmiştir
A9H6	İlçe Muhtarları Toplam Yönetişim Toplantı Sayısı	Adet	39	39	●	
A9H6	Mahalle İhtiyaç Analizlerinin Hazırlanma Oranı	%	100	100	●	
A9H7	Arşiv Evrakına Erişim Hızı	Dakika	10	10	●	
A9H7	Meclis Kararlarının WEB Ortamına Aktarılma Süresi	Gün	5	5	●	
A9H7	Elektronik İmza İle Üretilen Evrak Oranı	%	80	83	●	
A9H7	Karara Bağlanmış Encümen Dosyalarının İlgili Birimlere Ulaştırılma Süresi	Gün	1	1	●	

Tablo 10. Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim Performans Sonuçları (Devamı)

Hedef Kodu	Performans Göstergesi	Ölçü Birimi	Hedef	Sonuç	Seviye	Açıklama
A9H7	Teftiş İşlemleri Kapsamında Düzenlenen Raporların Tamamlanma Süresi	Gün	45	58	●	İncelenen dosyaların bir kısmının kapsamlarının genişliği sebebiyle gün sayısı ortalaması hedefin üzerinde gerçekleşmiştir.
A9H7	Hukuki Görüş Taleplerinin Karşılanma Oranı	%	85	91	●	
A9H7	Medya Haber Arşivine Girilen Haber Sayısı	Adet	100.000	100.000	●	
A9H7	Mihmandarlık, Ağırlama Hizmeti Verilen Yabancı Konuk Sayısı	Kişi	280	438	●	Düzenlenmiş olan dört uluslararası etkinliğe yoğun katılımcı olduğundan hedeflenen değer aşılmıştır.
A9H8	Birimlerin Bilgi Teknolojileri Taleplerinin Gerçekleştirilme Süresi	Saat	8	8	●	
A9H8	KVKK Uyumluluk Süreci Tamamlama Oranı	%	100	100	●	
A9H8	Birimlerin Bilgi Teknolojileri Arızalarının Çözümlenme Süresi	Saat	18	18	●	
A9H8	Yeni Geliştirilen e-Uygulama Sayısı	Adet	20	20	●	
A9H8	Bilgi Güvenliği Standarlarına Uyum Oranı	%	90	90	●	
A9H8	Telsiz Sistemlerinin Aktif Olma Oranı	%	99	99	●	
A9H8	Yıl İçinde Yapımı Tamamlanan İBB'ye Ait Fiberoptik Altyapı Uzunluğu	Km	150	150	●	
A9H8	Merkezi Nesnelerin İnterneti (IOT) Platformunun Tamamlanma Oranı (Kümülatif)	%	50	50	●	
A9H9	Orta ve Üst Düzey Yönetime İç Denetim Faaliyetleri Hakkında Farkındalık Eğitimi Gerçekleştirme Oranı	%	90	90	●	
A9H9	Denetim Programının Gerçekleşme Oranı	%	95	95	●	

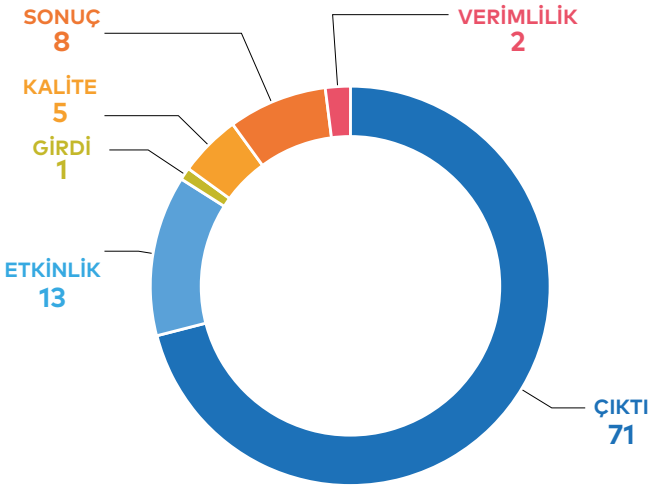
Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

3. PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Gösterge Türlerine Göre: 2023 yılı İdare Faaliyet Raporu'nda; çıktı, kalite, sonuç, etkililik, verimlilik ve girdi türünde göstergelere yer verilmiştir. Çıktı ve etkililik göstergeleri ağırlıklı olup, göstergelerin çeşitlerine göre yüzdelik dağılımı aşağıdaki grafikte görülmektedir:
2023 yılı idare faaliyet raporumuzda, çıktı türündeki göstergelerin %71 ile en yüksek oranda olduğu görülmektedir. Çıktı odaklı göstergeler ile kente sunulan hizmetlerin miktarlarının ölçülmesi amaçlanmaktadır.

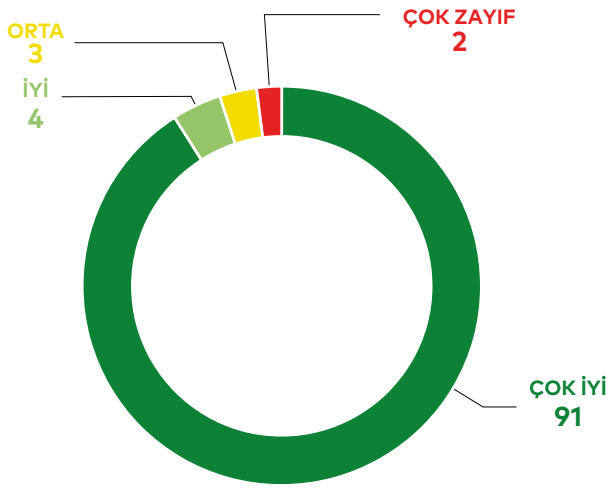
Başarı Aralıklarına Göre: 2023 Yılı İdare Performans Değerleme Raporu'na göre; yıl içerisinde takibi yapılan 231 adet idare performans göstergesinin % 96 iyi ve üstü düzeyde gerçekleşmiştir.

Şekil 1. Kurumsal Göstergelerin Türlerine Göre Oransal Dağılımları (%)

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

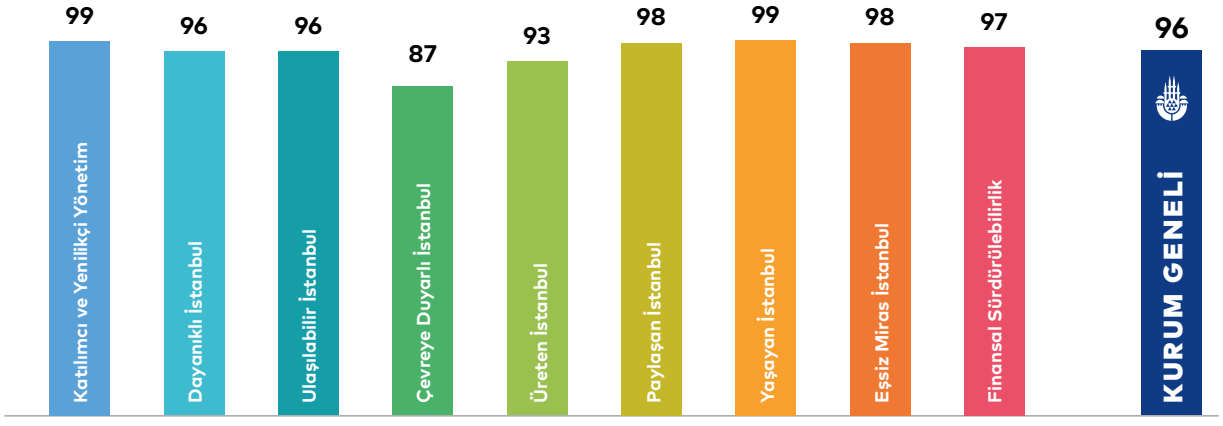
Şekil 2. Kurumsal Göstergelerin Başarı Aralıklarına Göre Oransal Dağılımı (%)

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

Performans Puanlama Sistemine Göre: Her bir gösterge gerçekleştirmesi ayrı ayrı puanlanarak değerlendirilmekte, gösterge puan ortalamalarının alınması suretiyle ilgili Tema alanının başarı durumu tespit edilmektedir. Buna göre; Dayanıklı İstanbul 96, Ulaşılabilir İstanbul 96, Çevreye Duyarlı 87, Üreten İstanbul 93, Paylaşan İstanbul 98, Yaşayan İstanbul 99, Eşsiz Miras 98, Finansal Sürdürülebilirlik 97, Katılımcı ve Yenilikçi Yönetim 99 puan ile 2023 yılını tamamlamıştır. Kurum geneli notunun ise 96 puan ile çok iyi seviyesinde olduğu görülmektedir.

Şekil 3. Tema Bazında Yıl Sonu Hedefine Göre Performans Puanları*

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023
* Tema bazlı performans puanları; Tema alanına yönelik ilgili tüm daire başkanlıkları ve birimlerinin performans gerçekleştirmelerinden hesaplanmaktadır.

Sapma Sonuçlarına Göre: Kurum performans karnesinde yer alan göstergeler için belirlenen hedefte, hedef değerlerinden (+) veya (-) % 20 seviyesine kadar olan gerçekleşmeler, 5 başarı düzeyi üzerinden değerlendirildiğinden, tolerans değerinde (normal) kabul edilmiştir. Bu bağlamda 2023 yılı performans gerçekleşmeleri sonucu 33 (+) adet sapma gerçekleşmiştir.

Mali Açıdan: 2023 yılı Performans Programımızda yer alan stratejik amaç ve hedeflerimiz kapsamında toplam 111.739.157.170,9TL harcama gerçekleşmiştir.

Tablo 11. Stratejik Amaç ve Faaliyet Bazlı Maliyet Tablosu (TL)

AMAÇ	ÜST FAALİYET	2023 GERÇEKLEŞME
Nitelikli ve Fonksiyonel Yaşam Alanları Geliştirerek Dayanıklı Bir Şehir Oluşturmak	Afet ve Acil Duruma Yerinde Müdahale Çalışmaları	3.486.024.965
	Kentsel Donatı Alanlarının Düzenlemesi	745.138.218
	Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri	378.365.504
	Acil Sağlık ve Hasta Nakil Hizmetleri	329.321.986
	Afet ve Acil Durum Koordinasyonu Faaliyetleri	228.522.519
	Afet ve Acil Duruma Yönelik Araç ve Ekipman Temini	192.269.720
	Şehir Planlama Çalışmaları	168.084.229
	İmar Denetimleri ve Yaptırımlarının Uygulanması	141.589.968
	Afet ve Acil Duruma Yönelik Bina/İstasyon Yapım ve Bakım-Onarımı	113.324.180
	Afet ve Acil Durum Eğitim, Farkındalık ve Gönüllülük Artırma Faaliyetleri	106.543.818
	Kent Bilgi Sistemi Altyapı Çalışmaları	100.889.164
	Akıllı Şehir Uygulamaları	65.918.079
	Afet ve Acil Durum Odaklı Risk Analiz Çalışmaları	61.458.781
	Kentsel Tasarım Çalışmaları	53.535.774
	Harita Çalışmaları	50.997.834
	İlan ve Reklam Elemanlarının Değerlendirilmesi	35.634.502
	Riskli Yapı VE Altyapı Yenileme Çalışmaları	32.514.860
	İmar Uygulamaları	25.933.001
	Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi	4.699.707
	Toplanma Alanları ve Deprem Parkı Uygulamaları	3.152.359
	Afet Gönüllüleri Faaliyetleri	808.616
Sürdürülebilir Hareketlilik Kapsamında Kentsel Ulaşımı Geliştirmek	Raylı Sistem Yapımı ve Araç Temini	19.308.243.797
	Karayolu Sistemleri Bakım ve Onarım Çalışmaları	9.001.440.534
	Yol, Kavşak, Üstgeçit, Altgeçit, Köprü Çalışmaları	3.180.893.332
	Deniz Ulaşımına Yönelik Planlama ve Projelendirme Çalışmaları	2.852.060.568
	Akıllı Ulaşım Çalışmaları	695.936.668
	Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme Çalışmaları	473.056.579
	Raylı Sistem Bakım ve Onarım Çalışmaları	437.878.396
	Deniz Yapıları Yapım ve Bakım-Onarımı	412.855.838
	Otopark Çalışmaları	369.218.962
	Toplu Ulaşım Hizmetlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetlenmesi	236.481.605
	Raylı Sistem Etüd, Projelendirme ve Proje Revizyon Çalışmaları	87.537.753
	Toplu Ulaşım Hizmetlerinin Planlanması ve Düzenlenmesi	59.477.465
	Şehir Lojistiği ve Otogar Çalışmaları	58.779.915
	Karayolu Sistemleri Planlama Çalışmaları	56.368.657
	Yayalaştırma, Meydan ve Cadde Düzenlemeleri	47.368.585
	Ulaşım Ana Plan Çalışmaları	34.198.799
	Trafik Sirkülasyon ve Geometrik Düzenleme Çalışmaları	27.512.789
	Altyapıya Yönelik Koordinasyon Faaliyetleri	27.214.053
	Trafik Eğitim ve Bilinçlendirme Çalışmaları	14.521.171
	Aktarma Alanı Çalışmaları	12.832.413
	Bisiklet Yolu Çalışmaları	5.333.447
	Ulaşım Karar Sistemleri	1.883.075

Tablo 11. Stratejik Amaç ve Faaliyet Bazlı Maliyet Tablosu (TL) (Devamı)

AMAÇ	ÜST FAALİYET	2023 GERÇEKLEŞME
Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Yönetimini Güçlendirmek	Yeşil Alan Üretimine Yönelik Yapım ve Bakım-Onarım Çalışmaları	5.440.852.454
	Atık Yönetimi Çalışmaları	2.378.761.643
	Dere Islahları	1.317.585.299
	Atık Yönetim Tesisleri Yapım ve Bakım-Onarımı	1.022.491.100
	Ana Arter ve Meydan Temizliği	832.638.782
	Yeşil Alanlarda Kentsel Donatı Çalışmaları	637.537.525
	Kıyıların, Denizlerin ve Dere Mansaplarının Temizlenmesi	377.817.197
	Aydınlatma Faaliyetleri	331.887.176
	Hafriyat ve İnşaat Yıkıntı Atığı Kirliliğinin Engellenmesi	254.053.916
	Deniz Araçlarından Atık Alım Faaliyetleri	248.392.794
	Enerji Verimliliği Çalışmaları	112.084.844
	Gürültü Kirliliğinin Engellenmesi	59.043.510
	Biyoçeşitliliğe Yönelik Faaliyetler	42.169.177
	Çevre Laboratuvar ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	24.923.899
	Deniz Araçlarından Kaynaklı Kirliliğin Denetimi	11.083.868
	Çevre Bilincinin Geliştirilmesi	10.285.356
	Hava Kalitesinin Korunması ve İzlenmesi	6.570.553
	İklim Değişikliğine Uyum ve Mücadele Faaliyetleri	6.222.640
	Yenilenebilir Enerji Faaliyetleri	5.243.983
	Bitkisel Atık Yağ Denetimleri	1.023.094
Kentin Ekonomik Değerinin Yükselmesine Katkı Sağlamak	Meslek Edindirme ve Hayatboyu Öğrenme	871.855.533
	Girişimcilik Faaliyetleri	237.617.978
	Bitkisel Üretimi ve Balıkçılığı Destekleme Faaliyetleri	128.893.379
	Ekonomi ve İstihdama Yönelik Ofis ve Enstitü Çalışmaları	105.997.077
	Turizme Yönelik Faaliyetler	88.310.264
	Hayvancılığı Destekleme Faaliyetleri	31.679.328
Sosyal İhtiyaçları Eşit ve Kapsayıcı Bir Şekilde Karşılayarak Paylaşan Bir Şehir Oluşturmak	Sosyal Amaçlı Toplu Ulaşım Destek Faaliyetleri	17.225.386.376
	Ayni ve Nakdi Sosyal Destek Hizmetleri	2.390.047.775
	Cenaze ve Defin Hizmetleri	1.647.624.263
	Çocuk ve Gençlere Yönelik Hizmetler	1.471.112.358
	Sosyal İhtiyaçlara Yönelik Destek Amaçlı Yapım ve Bakım-Onarım Çalışmaları	839.596.007
	İl Dışı Afet Bölgelerine Yönelik Faaliyet ve Harcamalar	498.000.838
	Mezarlık Alanlarının Yapım ve Bakım-Onarımı	487.821.873
	Yaşlılara Yönelik Hizmetler	436.330.678
	Engellilere Yönelik Hizmetler	351.820.096
	Şehit Yakınları ve Gazilere Yönelik Hizmetler	52.668.814
	Kadın ve Aileye Yönelik Hizmetler	40.403.382
	Sosyal Konut Edindirme	19.546.240
	Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları	17.032.730
	Evsizlere Yönelik Hizmetler	1.710.191
	Sosyal Kampanya Faaliyetleri	596.604
Sosyal Yaşam Olanaklarını Geliştirerek Yaşayan Bir Şehir Oluşturmak	Hallerin Yönetimi	2.249.418.176
	Spora Yönelik Tesis İşletmeciliği	1.627.399.564
	Kültürel Etkinliklerin Gerçekleştirilmesi	1.383.525.978
	Spor Tesisi Yapım ve Bakım-Onarımı	1.016.998.727

Tablo 11. Stratejik Amaç ve Faaliyet Bazlı Maliyet Tablosu (TL) (Devamı)

AMAÇ	ÜST FAALİYET	2023 GERÇEKLEŞME
Sosyal Yaşam Olanaklarını Geliştirerek Yaşayan Bir Şehir Oluşturmak	Toplum Düzenine Yönelik Denetimler	966.509.306
	Spor Organizasyonları	527.884.910
	Vektörlerle Mücadele Ve Uygulama Çalışmaları	337.026.865
	Ayakta Teşhis ve Tedavi Hizmetleri	292.828.155
	Toplum Ruh Sağlığı Hizmetleri	288.941.372
	Hayvan Sağlığı Hizmetleri	207.847.763
	Sağlıklı Gıda ve Sosyal Tesis Hizmetleri	144.161.511
	Spor Malzemesi Desteği	132.055.344
	Kültür Yapıları Yapım ve Bakım-Onarımı	67.295.048
	Kütüphanecilik Hizmetleri	46.151.598
	Sağlık Hizmetlerine Yönelik Tedarik Faaliyetleri	41.769.391
	Toplum Düzenine Yönelik Etkinlik ve Organizasyonlar	29.659.443
	Kültürel Etkinliklerin Tanıtılması ve Duyurulması	20.875.868
	Evde Bakım Hizmetleri	4.584.298
	İş Sağlığı Güvenliği ve Meslek Hastalıkları Araştırma Hizmetleri	4.521.601
	Sağlık Merkezleri Yapım, Bakım ve Onarımı	2.687.570
Kültürel, Mimari ve Doğal Şehir Mirasını Korumak ve Geliştirmek	Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yapım, Bakım-Onarım ve Restorasyonu	1.614.292.528
	Müzecilik ve Tarihi Alan Hizmetleri	639.383.145
	Kültür ve Tabiat Varlıklarına Yönelik Ar-Ge ve Envanter Çalışmaları	93.536.757
	Kültür ve Tabiat Varlıklarına Yönelik Denetim Çalışmaları	24.939.198
	Kültürel Varlıklara Yönelik Bilinçlendirme Çalışmaları	9.942.389
	Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına Yönelik Atölye-Laboratuar Çalışmaları	6.004.329
	Kültürel Mirasın Korunmasına Yönelik Bilinçlendirme ve Tanıtım Çalışmaları	3.902.363
	Kültürel Miras Konseyi Çalışmaları	156.095
Finansal Sürdürülebilirliği Sağlamak	Kamulaştırma Faaliyetleri	1.267.464.150
	Tedarik Yönetimi	967.509.559
	Gayrimenkul Yönetimi	498.796.365
	Bütçe Yönetimi	38.111.682
	Gelir Yönetimi	37.768.180
	Birim Fiyat İşlemleri	10.094.452
	Finansman Yönetimi	9.201.570
	Hibe ve Fonlara Yönelik Faaliyetler	8.569.494
Kurumsal Yapımızı ve İş Modelimizi Adil, Katılımcı ve Yenilikçi Yöntemlerle Geliştirmek	Hizmet Binaları Yapımı ve Bakım-Onarımı	3.521.396.123
	Kurumİçi Güvenlik Hizmeti	1.974.950.453
	Yemekhane Hizmetleri	1.337.237.701
	Halkla İlişkilere Yönelik Faaliyetler	1.231.375.849
	Kurumİçi Temizlik Hizmetleri	937.337.437
	Kurumsal Tanıtım Faaliyetleri	900.912.320
	Belediye Hizmet Araçları İhtiyaçlarının Karşılanması	703.797.506
	İnsan Kaynakları Faaliyetleri	617.892.126
	Kurumİçi Bilişim Teknolojilerine Yönelik Destek Hizmetleri	393.833.040
	Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlara Üyelik ve Etkinliklerine Katılım	356.729.739
	Personelin Ulaşım ve Servis Hizmetleri	306.289.083
	Bilgi Teknolojileri Altyapı Çalışmaları	185.330.034
	Haberleşme Hizmetlerine Yönelik Altyapı Çalışmaları	136.965.161

Tablo 11. Stratejik Amaç ve Faaliyet Bazlı Maliyet Tablosu (TL) (Devamı)

Kurumsal Yapımızı ve İş Modelimizi Adil, Katılımcı ve Yenilikçi Yöntemlerle Geliştirmek	Proje Yönetim Çalışmaları	119.046.005
	Karar, Onay, Arşiv ve Yazı İşleri Yönetimi	91.276.077
	Muhtarlara ve Mahallelere Yönelik Faaliyetler	83.294.017
	Genişbant Haberleşme Altyapı Çalışmaları	80.536.237
	Kurumun Hukuki İşlemlerinin Yürütülmesi	78.508.688
	İştiraklere Yönelik Yapısal İyileştirme Faaliyetleri	58.386.782
	İş Sağlığı ve Güvenliği Faaliyetleri	49.840.195
	Teftiş Faaliyetleri	29.618.201
	Basın Yayın Faaliyetleri	22.721.460
	Stratejik Yönetim Faaliyetleri	22.415.325
	Dış İlişkiler	18.225.908
	İç Denetim	12.830.812
	Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri	12.499.245
	Kesin Hesap İşlemleri	12.125.622
	Kent Konseyine Destek Çalışmaları	11.180.579
	Hizmet Kalitesi Ölçümü ve Kamuoyu Araştırmaları	6.132.356
	Sürekli iyileştirme Faaliyetleri	5.373.426
	Teşkilatlanma Çalışmaları	3.569.660
	Bilgi Güvenliği	1.785.333
	İç Kontrol Sistemi Faaliyetleri	1.596.852
	Çalışan Bağlılığını Artırmaya Yönelik Faaliyetler	1.019.903
	IOT Platform Çalışmaları	770.391

Kaynak: Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, 2023

4. İBB PERFORMANS BİLGİ SİSTEMİ

2020-2024 Stratejik Planı'na uygun olarak hazırlanan Performans Programı'nda yer alan, tüm amaç, hedef ve göstergelerin, mali yılın başında İBB Kurumsal Performans İzleme Programı'nda tasarımı yapılmaktadır. Performans Programı'nda belirlenen yılsonu hedeflerinin, çeyrek dönemler için ayrıca planlaması yapılmakta, böylece yıl içerisinde reel değerlendirme imkanı elde edilmektedir. Performans gerçekleşme verilerinin 3'er aylık periyotlarla birimler tarafından programa girişleri sağlanmaktadır.

Programdan çekilen sonuçlar, Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü tarafından analiz edilerek Çeyrek Dönem Gerçekleşme Raporları oluşturulmakta ve kurum yöneticileri ile paylaşılmaktadır.
Böylece üçer aylık dönemlerde yıllık hedeflerin gerçekleşme durumları tespit edilmekte, sapma durumları belirlenerek ilgili yöneticilerin gerekli iyileştirme aksiyonunu alması sağlanmaktadır.
Göstergelerin, Çıktı, Kalite, Sonuç, Etkililik, Verimlilik ve Girdi türü dağılımına, değerlendirmede yer verilmektedir.
Performans Programı kapsamında hedeflere yönelik gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler ve bu faaliyetler için ayrılan mali kaynak, yıl içerisinde harcama birimlerinin belirlenen hedef ve faaliyetler kapsamında yapmış oldukları harcamalar, harcama yönetim sistemi programı üzerinden çekilerek amaç hedef ve faaliyet bazında ayrı ayrı harcama gerçekleşmelerine yer verilmektedir.
Her bir göstergenin yıl sonu hedefine göre gerçekleşmesi hesaplanmakta olup, tema bazında gerçekleşmeler, bağlı hedeflerin gösterge gerçekleşmelerinin ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.
Hedeflenen ve gerçekleşen değerlerin mukayesesi sonunda; % 80 ve üstü gerçekleşme aralığındaki göstergeler çok iyi seviyede kabul edilip yeşil renk ile kodlanarak 100 puan ile; % 60-79,9 gerçekleşme aralığındaki göstergeler iyi seviyede kabul edilip açık yeşil ile kodlanarak 80 puan ile; % 40-59,9 gerçekleşme aralığındaki göstergeler orta seviyede kabul edilip sarı renk ile kodlanarak 60 puan ile; % 20-39,9 gerçekleşme aralığındaki göstergeler zayıf seviyede kabul edilip turuncu renk ile kodlanarak 40 puan ile; % 1-19,9 gerçekleşme aralığındaki göstergeler ise çok zayıf seviyede kabul edilip kırmızı renk ile kodlanarak 20 puan ile; %0 gerçekleşme göstergeler ise çok zayıf seviyede kabul edilip kırmızı renk ile kodlanarak 0 puan ile puanlanmaktadır.

Performans yönetim sistemi, kurum kültürü de dikkate alınarak analiz edilmekte, değerlendirilmekte ve sistemin daha etkin olarak yürütülmesi için, kurum genelinde sürekli iyileştirme yaklaşımıyla gerekli iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir.
Performans Programına ilişkin iyileştirme çalışmaları, hazırlanmış olan performans programlarını ve uygulamalarını takip ederek, hata ve eksikliklerini tespit etmek, uygulayıcıların görüş ve önerilerini almak, yurtiçindeki ve yurtdışındaki performans yönetim sistemi uygulamalarını inceleyerek iyi uygulamaların kurumsal sistemimize adaptasyonunu sağlamak şeklinde yapılmaktadır.

2023
2018
2019
2020
2021
2022
+1.84
+3.49
+1.75
+0.66
+2.98
+5.67
+1.53
+0.68

İSTANBUL Başardı

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

16 MİLYON İÇİN Çalışıyoruz

FAALİYET RAPORU 2023

A. GÜÇLÜ YÖNLER

Güçlü ve yetkin kurumsal kimliğin varlığı
Kurumun yeniliklere açık, yüksek hareket kabiliyetine sahip ve güçlü organizasyon yapısının olması
Kurum bünyesinde tecrübeli, mevzuata hakim, farklı uzmanlıklarda ve güvenilir insan kaynağının varlığı
İnsan kaynağı yetkinliğinin artırılması amacıyla sürekli hizmetiçi eğitim programlarının varlığı
Donanım ve teçhizat açısından nitelikli, güncel ve güçlü kaynaklara sahip olunması
İş sağlığı ve güvenliğinin etkin olarak uygulanması
İhtiyaçlar doğrultusunda sürekli yenilenen, erişim kolaylığı sağlayan etkin ve güçlü teknolojik altyapı
Kurum bünyesinde üretilen tüm verilerin merkezi veri tabanında depolanması ve yönetilmesi
Mali kaynakların kontrol, denetim ve yönetimine yönelik güçlü altyapı
Uluslararası finans kuruluşları nezdinde kredibilitenin yüksek olması
Stratejik Yönetim Araçlarının, güçlü bir izleme modeli ile takip edilerek uygulanması
Kapsayıcı bir yönetim modeli ile vatandaşların yönetim süreçlerine katılımının artırılması
Uluslararası ve lokal proje yazma ve uygulama konusunda kurumsal deneyim
Mevcut Kardeş Şehir İş birliği Protokolü/Mutabakat Zaptı imzalanan şehirlerle etkin işbirlikleri geliştirme faaliyetleri
İlçe belediyeleri, STK'lar, üniversiteler ve özel sektör ile işbirliklerinin artırılması
Kentsel Dönüşüm Master Planının ve kentsel dönüşüm ugulamalarına yönelik üst ölçek plan çalışmalarının yapılmış olması
Deprem Master Planı ve deprem risk analizlerinin yapılmış olması
Kurumsal afet ve acil durum planı doğrultusunda risk önleme ve azaltıcı faaliyetlerin yürütülmesi
Afet ve acil durum yönetimine ilişkin insan, araç, ekipman, haberleşme sistemi, bilgi teknolojileri gibi güçlü ve gelişmiş hizmet kaynağı altyapısı ve kapasitesinin varlığı
Kent genelinde, yaygın afet müdahale birimlerinin ve yüksek kapasiteli lojistik merkezlerin bulunması
İtfaiye teşkilatının üç asırlık köklü tarihe ve güvenilirliğe sahip olması, afet ve acil durum yönetimine yönelik tecrübe ve birikimin var olması
Gönüllü İtfaiyecilik sisteminin varlığı
Buzlanma Erken Uyarı Sistemi ile kar ve buzlanma ile etkin mücadele
Coğrafi bilgi sistemleri ile mikrobölgeleme ve imar otomasyon çalışmalarının güçlü altyapı ile yürütülmesi
Planlama ve haritalama çalışmalarında sürekli geliştirilen güçlü bir veri tabanına sahip olunması
Gayrimenkul satış ve kiralama işlemlerinin şeffaf ve rekabete açık bir ortamda gerçekleştirilerek gayrimenkul yönetiminin güçlü kaynaklarla yürütülmesi
Güçlü ve çeşitli gayrimenkul sahipliği
Ulaşım stratejilerine dayalı Ulaşım Ana Planının varlığı ve güncelliğinin korunması
İnsan odaklı anlayışla "Sürdürülebilir Kentsel Harketlilik Planı" çalışmalarının geliştirilerek, takip sistemi ve katılımcılıkla yürütülmesi
Akıllı Ulaşım Sistemi (ITS) alt yapısı ve Ulaşım Yönetim Merkezi (UYM) ile ulaşım hizmetlerinin interaktif yönetimi
Bisiklet Yolları Ana Planı kapsamında uygulamaların yürütülmesi
Raylı sistem projelerinin merkezi noktalara entegre şekilde planlanması
Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi kapsamında paydaşlarla bütünleşik ve etkin denetimlerin yapılması
Atığın geri kazanımı, enerji üretimi ve bertarafı konularında tesislerin etkin faaliyeti
Hava kalitesi ölçümü çalışmalarının ileri teknolojilerle yürütülmesi
2050 yılında "karbon nötr ve dirençli şehir" olma taahhüdü doğrultusunda hazırlanan İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planının etkin olarak uygulanması
Spor, kültür-sanat, eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda vatandaşlara büyük oranda ücretsiz ya da çok uygun fiyatlarla geniş bir yelpazede erişilebilir hizmetlerin sunulması
Yerli ve yabancı seçkin tiyatro eserlerinin seyirci ile buluşturulması ve Şehir Tiyatrolarında vatandaş memnuniyetinin yüksek olması
Kültür varlıklarına ilişkin kesin ve güncel bir envanter veritabanının geliştirilmiş olması, ihtiyaç duyulan bilgi-belgelerin sayısal arşivlerde sistematik olarak kayıt altına alınması
Kültür Varlıkları ile ilgili çalışmalar yürüten kurumların/birimlerin koordinasyonunun sağlanacağı interaktif bir platformun kurulmuş olması
Entegre Sosyal Destek Veri Sistemi ile asgari yaşam kalitesinde sosyal desteklerin etkin yönetimi
Eşit haklara ulaşamayan toplumsal gruplara yönelik hizmetlerin çeşitliliği ve sürekliliği
Yerel Eşitlik Eylem Planı ile dezavantajlı grupların yaşam kalitesini yükseltecek adımların atılması ve ayrımcılığı önleyecek tedbirlerin geliştirilmesi
Modern geçici sahipsiz hayvan bakımevlerinin oluşturulması
Sebze Meyve Halleri, tarımsal hizmetler ve su ürünlerine yönelik işlemlerde dijital ve yenilikçi yöntemlerin kullanılması, denetimlerin eşgüdümle yürütülmesi
Zabıta teşkilatının değişen koşullara ve yeni uygulamalara hızlı adaptasyon kabiliyeti ile denetimlerin teknolojik altyapı desteğinde uygulanması
Yetkin ve teknolojik açıdan donanımlı personl ile kurumsal güvenlik uygulamalarının sağlanması

B. GELİŞMESİ GEREKEN YÖNLER

Proje yönetim sisteminin kurum genelinde etkin kullanımı
Kalite yönetimi çalışmalarının artırılması ve kurum genelinde etkin kullanımı
Bütünleşik raporlama sisteminin kurum genelinde etkin kullanımı
Kurum içi ve kurum dışı koordinasyonun ve bilgi akışının güçlendirilmesi, kurum kuruluş ve STKlar ile hızlı iş birliğini sürekli kılacak bütüncül platformların geliştirilmesi
Yapay zeka teknolojisi ve üç boyutlu kentsel planlama tekniklerinin karar destek unsurları olarak planlamalara entegre edilmesi
Sürdürülebilir hizmet kalite yönetim modeli uygulaması kapsamında denetime yönelik faaliyetlerin artırılması
Kentsel Dönüşüm uygulamalarının artırılması
Sosyal konut üretiminin artırılması
Kent estetiğine katkı sağlayacak düzenlemelerin geliştirilmesi
Afet, Acil Durum ve Risk Yönetimine yönelik eğitim, bilgilendirme ve farkındalık arttırma faaliyetlerinin yaygınlaştırılması
İmar planları ve imar planı değişikliklerine ilişkin tüm iş ve işlemler için Plan Yönetim Sistemi oluşturulması
İstanbul'da yaşanabilecek olası afetler göz önüne alındığında gerekli personel ve araç kapasitesinin daha da artırılması
Telsiz haberleşme altyapısının geliştirilmesi
Boğaziçi öngörünüm alanının korunması, geliştirilmesi ve yaşatılması için yeni gelişen teknolojik ve bilimsel değişikliklerin aktif olarak kullanılması
Belediye faaliyetlerinin GIS (Geografik Information System) ortamında entegre bir şekilde takip, raporlama ve yönetiminin sağlanması
Uluslararası iş birliği içinde bulunulan/protokol imzalanan kentler ile ilişkilerin periyodik bir hüviyete büründürülmesi
Raylı sistemlerde elektromekanik uygulamalarının geliştirilmesi
Kent genelinde İstanbulkart ücret entegrasyonunun geliştirilmesi
Taksi hizmet ve araç standartlarının geliştirilmesi
Toplu ulaşımda elektrikli araçların payının artırılması ve araç/yolculuk paylaşım sistemlerinin oluşturulması
Otopark araç kapasitesinin artırılması
"Park et, devam et" uygulamasının yaygınlaştırılması
Beton yol uygulamalarının artırılması
Altyapı kurumlarının tamamının, Altyapı Yönetim Bilgi Sistemine (AYBİS) entegrasyonunun sağlanması
Kent genelinde hafriyat depolama alanlarının yaygın bir şekilde artırılması
Kültür turizminin geliştirilmesine yönelik çalışmaların artırılması
Göç ve mülteci sorununa yönelik strateji ve politikaların geliştirilmesi
Sunulan hizmetlerde engelli ve dezavantajlı grupların erişiminin artırılması
Engelli, yaşlı, çocuk, bağımlı birey ve yakınlarının, göçmenlerin kentin sosyal yaşamına aktif katılımını sağlayacak projelerin geliştirilerek hizmet çeşitliliğinin artırılması

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Yerel yönetimler ile diğer kamu kurumları arasındaki görev ve yetkilerde mevzuattan kaynaklanan çelişkilerin giderilmesi
Merkezi İdare ile gerekli koordinasyonun sağlanarak gereksiz bürokrasinin azaltılması, hizmetin hızlı ve etkin olarak sunulabilmesine yönelik tedbirlerin alınması
Uygulayıcı birimlerin kendi faaliyet alanlarıyla ilgili yasama faaliyetlerine etkin bir şekilde katkıda bulunabilmesi
Akademik çevreler, sivil toplum örgütleri, meslek teşekkülleri ile iş birliği ve ortak çalışma kültürünün daha da geliştirilmesi
Hibrid çalışma modellerinin (ev ve ofis) iş hayatı süreçleri içerisine yerleştirilmesi konusunda çalışmalar yapılması
Afet ve acil durum yönetimi, trafik, çevre ve iklim değişikliği gibi birçok alanda bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının artırılması
Kırsal mahallelerde yatırım ve hizmetlerin artırılması
Depreme karşı binaların güçlendirilmesi konusunda bireysel finansman ihtiyacını karşılayacak bir mekanizmanın oluşturulması
Deprem, afet vb. olaylarda daha hızlı ve etkin müdahale edilmesi için haberleşme yapılabilecek sistemlerin geliştirilmesi
Semt pazarlarının sokak ve caddeleri kapatmasının acil durumlarda müdahaleyi engelleyici veya geciktirici etkisini ortadan kaldırılmasına yönelik önlemlerin alınması
Afet, pandemi ve çeşitli kriz durumları için koordinasyon ve planlama öncelikli iş birliği çalışmalarının güncellenmesi
Kamulaştırma, dava ve icra takibi, imar affı gibi süreçlerde yaşanan sorunların giderilmesine yönelik yasal düzenlemelerin yapılması
Raylı sistemlerde proje, yapım ve işletmeciliğin tek merkezden yürütülmesi, yerli tedarikçilerin desteklenmesi
Ulaşım yatırımlarının zamanında hayata geçirilmesi amacıyla, mevzuat kaynaklı sorunların çözümüne yönelik, yasal düzenlemelerin yapılması
Toplu Taşıma İstasyonlarında yaya erişiminin iyileştirilmesine yönelik çalışmaların yaygınlaştırılması
İklim değişikliği izleme veri altyapısının geliştirilmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla etkin koordinasyonun sağlanması
Asfalt kırığı, beton, torak, moloz gibi tekrar ekonomiye kazandırılabilecek atık malzemeler için ayrıştırma ve geri dönüşüm ünitelerinin kurulması
Yaşam kalitesini arttıran, akıllı büyüyen, çevre dostu, sürdürülebilir altyapı, peyzaj ve ulaşım sistemleriyle örülü, kendi enerjisini kendi üreterek kentin enerji ihtiyacı ile enerji tüketimini dengeleyen ve şehirciliğe yeni bir yaklaşım getiren yerleşim alanlarının planlanması
Kent genelinde yürütülen tüm sosyal destek hizmetlerinde koordinasyon sisteminin geliştirilmesi
Gıda ve su ürünleri denetimi ve laboratuvar hizmetleri konularında görev, yetki ve sorumluluklara yönelik mevzuat düzenlemelerinin önerilmesi ve takip edilmesi

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2023 YILI İDARE FAALİYET RAPORU DEĞERLENDİRME REHBERİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İdare Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasına ilişkin 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41. Maddesi'nde "Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar." amir hükmü yer almaktadır. Bu raporlarda yer alan hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usul ve esaslar ise, Maliye Bakanlığı tarafından 17/03/2006 tarih ve 2611 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Rapor'ları Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir. 2023 yılı İdare Faaliyet Raporu yukarıda ifade edilen yasal çerçeveye bağlı kalınarak, aşağıda yer alan ilkeler doğrultusunda hazırlanmıştır. Rapor değerlendirilirken bu ilkelerin dikkate alınması değerlendirmeyi kolaylaştıracaktır.

Dönemseldir

- Rapordaki tüm veriler yıllıktır. Teşkilat şeması, kurumsal yapı, insan kaynakları bilgileri 31 Aralık 2023 tarihindeki nihai durumu yansıtmaktadır. Bu anlamda, raporda yer alan veriler 2023 takvim yılı gelişme ve sonuçları çerçevesinde değerlendirilmelidir.
- Rapor, Belediye Meclisimizce kabul edilen 2020-2024 Stratejik Planı dönemine ait faaliyet ve hedefleri kapsamaktadır. Dolayısı ile rapor, Stratejik Plan döneminde yer alan stratejik amaç ve hedeflerle, stratejik alanları ifade eden temalar, bunların alt başlıkları ve tanımlı süreçler ilişkilendirilerek hazırlanmıştır.

Şeffaftır

- Rapor'da, kurum tarafından yapılan faaliyetlere ait bilgiler ve bunlara harcanan kaynağa ilişkin veriler yer almaktadır.
- Hizmet veya yatırıma ilişkin verilerin üretildiği birimler, ilgili tabloların altında, kaynağın toplandığı harcama birimi olarak ifade edilmiştir. Bu verilerin ayrıntılı altlıkları, proje veya faaliyeti operasyon düzeyinde yürüten, dolayısı ile verinin üretildiği müdürlüklerde bulunmaktadır.

Hesap Verebilirlik Prensibine Dayalıdır

- Kurum pasif ve aktiflerini gösterir bilanço özetine yer verilmiştir.
- Veriler, önceki yıllara göre süreci izlemek ve karşılaştırma yapmak amacıyla genellikle 5 yıl içerecek şekilde verilmiştir.
- Stratejik amaç ve hedeflere ait (ilgili yıl içinde yapılan) harcamalar, toplam olarak birer tablo hâlinde ilgili temalarda verilmiştir.
- Harcamalar yıl içinde yapılan kümülatif tutarları göstermektedir.
- Harcama birimlerinin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin doğruluğuna ait onay, bağlı bulunduğu harcama yetkilisinden alınmıştır.
- Harcamalar stratejik amaç ve hedef bazlı raporlanırken ilgili faaliyet-proje 2023 yılı Performans Programı'nda hangi stratejik amaç ve hedef ile ilişkili tanımlanmış ise o amaç ve hedefe dâhil edilmiştir.
- Hedeflenen sonuçlara ilişkin göstergeler ile pozitif veya negatif sapmalar raporun performans bilgileri bölümünde, sapma nedenleri açıklanarak ortaya konmuştur.
- Performans karnesi, tema bazında ilgili müdürlüklerin birim performans raporlarından kurum temsil yetkisi olabilecek göstergelerden seçilerek oluşturulmuştur.

Hemşehri Odaklıdır

- Bütün değerlendirmeler, sınıflandırmalar ve veriler organizasyonda görevi yerine getiren birimler dikkate alınmaksızın, kurum hizmetlerinin nihai olarak ulaştığı hemşehrilerimiz açısından üretilen değer dikkate alınarak, raporlamalar tema ve süreç bazında yapılmıştır. Bu kapsamda değer zincirinde yer alan organizasyon birimlerine yer verilmemiştir.
- Projelerle ilgili veriler müdürlük bazlı değil tema ve alt başlıkları ile değerlendirilerek verilmiştir. Dolayısı ile aynı sektöre ait rapor içerisinde birden fazla müdürlük veya daire başkanlığı faaliyeti bulunabilir.
- İdare Performans Karnesi, ilgili müdürlüklerin birim performans raporlarından vatandaşı doğrudan etkileyen sonuçları temsil edecek temalara ait göstergelerden seçilerek oluşturulmuştur.

Analitiktir

- Kurumumuz tarafından 2023 yılı faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlanırken faaliyetler; projeler ve süreçler şeklinde iki boyutta gruplandırılmıştır. Projeler, belli bir dönemi kapsayan kendisine ayrılmış kaynakları kullanarak proje sonunda orijinal bir çıktı üreten aktiviteler olarak, süreçler ise kurumun sürekli tekrar ettiği, ruhsat verme, denetim veya sosyal yardım hizmetleri gibi aynı işlemin tekrar edildiği aktiviteler şeklinde sınıflandırılmıştır.

Faaliyet Raporu Hazırlama Süreci

Her yıl kasım ayında çalışmaları başlayan ve takip eden yılın Nisan ayında tamamlanan İBB İdare Faaliyet Raporu'nun hazırlama süreci temel olarak 5 adımdan oluşmaktadır. Bunlar;

- Hazırlık: İdare Faaliyet Raporu tanımlama formu oluşturulur ve resmî yazı hazırlanarak birimlere gönderilir.
- Birim Faaliyet Raporlarının oluşturulması: Birim faaliyet raporu hazırlama rehberleri revize edilir ve harcama birimlerine gönderilir, birimlerle irtibata geçilerek her birimdeki kurumsal gelişim sorumluları aracılığı ile Birim faaliyet raporlarının düzenlenmesi sağlanır, kontrol edilir ve resmî olarak alınır.
- İdare Faaliyet Raporu'nun hazırlanması: Birim faaliyet raporları temalara göre tanzim edilir ve temaların dışında kalan kısımlar (Performans Bilgileri, Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi, ... vb.) oluşturulur.
- Kitap tasarımı ve basımı: Kitap tasarımını ve basımını yapacak yüklenici belirlenir, örnek tasarımlar seçilerek onay alınır, değişiklik yapılması gerekiyorsa basımdan önce son değişiklikler yapılır, İdare Faaliyet Raporunun tasarımı

tamamlanarak basıma hazır hâle getirilir.

- Basım, onay ve dağıtım: İdare Faaliyet Raporunun basımı yüklenici tarafından gerçekleştirilir, İBB Meclisi üyelerine dağıtılır, İBB Meclisinde görüşülür, Üst Yönetici tarafından kamuoyuna duyurulur; Sayıştay, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilir.

EKLER

Ek-1. Yetki, Göreve ve Sorumluluklarımızı Düzenleyen İlgili Kanunlar

Kanun Adı
1164 sayılı Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun
1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu
1475 sayılı İş Kanunu
1512 sayılı Noterlik Kanunu
1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Kanunu
1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu
193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu
2004 sayılı İcra İflas Kanunu
213 sayılı Vergi Usul Kanunu
222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu
2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu
2644 sayılı Tapu Kanunu
2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu
2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu
2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu
2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu
2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
2872 sayılı Çevre Kanunu
2873 sayılı Milli Parklar Kanunu
2886 sayılı Devlet İhale Kanunu
2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu
2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu
2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu
2960 sayılı Boğaziçi Kanunu
2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun
2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
2985 sayılı Toplu Konut Kanunu
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun
3194 sayılı İmar Kanunu
3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu
3289 Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu
3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Kanun Adı
3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu
3402 sayılı Kadastro Kanunu
3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu
3572 sayılı İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
3621 sayılı Kıyı Kanunu
3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu
3645 sayılı İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İdareleri Teşkilat ve Tesisatının İstanbul Belediyesine Devrine Dair Kanun
3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu
3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun
3998 sayılı Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun
4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun
4458 sayılı Gümrük Kanunu
4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun
4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu
4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu
4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun
4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu
4857 sayılı İş Kanunu
488 sayılı Damga Vergisi Kanunu
4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu
4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu
5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu
5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu
5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun Adı
5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu
5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu
5286 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu
5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
5326 sayılı Kabahatler Kanunu
5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun
5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun
5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu
5378 sayılı Engelliler Kanunu
5393 sayılı Belediye Kanunu
5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu
5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu
5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu
5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun
5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu
5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu
5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
5543 sayılı İskân Kanunu
5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu
5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu
5682 sayılı Pasaport Kanunu
5737 sayılı Vakıflar Kanunu
5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun
5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu
5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
6085 sayılı Sayıştay Kanunu
6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu

Kanun Adı
6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun
6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun
6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu
6245 sayılı Harcırah Kanunu
6279 sayılı Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu
6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkındaki Kanun
6301 sayılı Öğle Dinlenmesi Kanunu
6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun
6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu
6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu
6360 sayılı 14 İlde Büyükşehir Belediyesi ve 27 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu
6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun
657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu
6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6831 sayılı Orman Kanunu
7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
7201 sayılı Tebligat Kanunu
7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun
7315 Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu
7405 Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonu Kanunu
7441 sayılı Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun
7439 Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu
7474 sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun
775 sayılı Gecekondu Kanunu
854 sayılı Deniz İş Kanunu

Kaynak: 1. Hukuk Müşavirliği, 2023

EKLER

Ek-2. Yetki, Göreve ve Sorumluluklarımızı Düzenleyen İlgili Yönetmelikler

Yönetmelik Adı
Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik
Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği
Afetlerde ve Acil Durumlarda Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği
Afet Bölgelerinde Sanayi Alanları İle Sanayi İşyerlerine İlişkin Yönetmelik
Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik
Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği
Analık İzni veya Ücretsiz İzin Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelik
Atık Elektrikli Ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik
Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği
Atık Suların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği
Atıksu Arıtma Tesisi Enerji Teşviki Yönetmeliği
Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği
Atık Yönetimi Yönetmeliği
Atıkların Düzenli Depolanmasına Yönelik Yönetmelik
Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik
Atık Su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik
Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik
Basın Kartı Yönetmeliği
Belediye İtfaiye Yönetmeliği

Yönetmelik Adı
Belediye Tahsilat Yönetmeliği
Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik
Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik
Belediye Zabıta Yönetmeliği
Belgelerin Sayıştay'a Gönderilmesi, İadesi, Saklanması ve Yok Edilmesine İlişkin Yönetmelik
Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik
Bisiklet Yolları Yönetmeliği
Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği
Biyosidal Ürünler Yönetmeliği
Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği
Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği
Büyükşehir Belediyeleri Özürlü Hizmet Birimleri Yönetmeliği
Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi Yönetmeliği
Çevre Denetimi Yönetmeliği
Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği
Çevre Kanununa Göre Verilecek İdari Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmelik
Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği
Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği
Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

Yönetmelik Adı
Danışmanlık Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği
Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik
Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği
Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği
Devlet Yardımlarının Uygulanması, Koordinasyonu, İzlenmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik
Doğum Yardımı Yönetmeliği
Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği
Elektrikli Skuter Yönetmeliği
Elektrik, Su ve Gaz Sayaçları Muayene Yönetmeliği
Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik
Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği
Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik
Evde Sağlık Hizmeti Sunumu Hakkında Yönetmelik
Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
Gemi Sicil Yönetmeliği
Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik
Gizlilik Dereceli Belgelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Yönetmelik Adı
Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yapılmasına Dair Yönetmelik
Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği
Harita ve Harita Bilgilerini Temin ve Kullanma Yönetmeliği
Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği
Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği
Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
Hukuk Muhakemelerinde Ses ve Görüntü Nakledilmesi Yoluyla Duruşma İcrası Hakkında Yönetmelik
Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği
İcra ve İflâs Kanunu Uyarınca Elektronik Ortamda Yapılacak Satışların Usulü Hakkında Yönetmelik
İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği
İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik
İSKİ Atık Suların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Belediye Kuralları Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Eğitim Yardımı Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Cenaze ve Defin Hizmetleri Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Gönüllü İtfaiyecilik Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Reklam, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sosyal İşler ve Yardım Esasları Yönetmeliği
İstanbul Otopark Yönetmeliği
İstanbul Sebze ve Meyve Ticareti ile Toptancı Halleri Yönetmeliği

Ek-2. Yetki, Göreve ve Sorumluluklarımızı Düzenleyen İlgili Yönetmelikler (Devamı)

Yönetmelik Adı
İşaret Dili Tercümanlığı Hizmeti Verecek Personelin Yetiştirilmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik
İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizleri Hakkında Yönetmelik
İşkolları Yönetmeliği
İşletmeler ve İşyerlerinin Araç Park Hizmetlerinin (Vale) Yürütülmesine İlişkin Yönetmelik
İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği
İş Teftişi Hakkında Yönetmelik
İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik
Kamu Bilişim Hizmet Alımı Kapsamında Katılımcıların Yetkilendirilmesi Hakkında Yönetmelik
Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Hazine Garantisi Olmaksızın Hibe Hariç Dış İmkân Sağlamasına İzin Verilmesine ve Sağlanan Dış İmkânın İzlenmesine İlişkin Yönetmelik
Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görev Yapanlar ile Sigortalı Olarak Çalışanların Avukatlık Stajı Hak-kında Yönetmelik
Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik
Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik
Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik
Kamu Görevlileri Sendikaları ve Konfederasyonlarınca Düzenlenecek Üyeliğe Başvuru Belgesi, Çekilme Bildirimlerinin Şekli, İçeriği, Tutulacak Defterlerin Şekli, İhtiva Edeceği Bilgiler ile Kayıtların Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik
Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Yönetmelik Adı
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik
Karayolları Trafik Yönetmeliği
Karayolu Taşıma Yönetmeliği
Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliği
Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik
Kombine Taşımacılık Yönetmeliği
Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanmaları, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul Esaslara Ait Yönetmelik
Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme Yönetmeliği
Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği
Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Mahalli İdareler Disiplin Amirleri Yönetmeliği
Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği
Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği
Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav ve Atama Yönetmeliği
Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik
Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik
Noterler Tarafından Düzenlenen Taşınmaz Satış Sözleşmelerine Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Yönetmelik Adı
Nükleer Tıp Hizmetleri Yönetmeliği
Otopark Yönetmeliği
Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik
Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik
Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği
Radyasyon Onkolojisi Hizmetleri Yönetmeliği
Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi ile Üyelik Aidatının Tahsili Hakkında Yönetmelik
Sıfır Atık Yönetmeliği
Sığınak Yönetmeliği
Sosyal Güvenlik Kurumu Nezdindeki Verilerin Korunmasına ve İşlenmesine İlişkin Yönetmelik
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında 24/5/1983 Tarihli ve 2829 Sayılı Kanunun Uygulama Esaslarıyla İlgili Yönetmelik
Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği
Tapu ve Kadastro Verilerinin İşlenmesi ve Elektronik Ortamda Yapılacak İşlemler Hakkında Yö-netmelik
Tapu Planlarında Yanılma Sınırının Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik
Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği
Taşınır Mal Yönetmeliği
Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Hizmetleri Hakkında Yönetmelik

Yönetmelik Adı
Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik
Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına İlişkin Yönetmelik
Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
Toplum Yararına Programların Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Toplu Sözleşme Görüşmelerinin Yapılma Usul ve Esasları ile Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, Kamu Personeli Danışma Kurulu ve Kurum İdari Kurullarının Teşkili, Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik
Toplu İş Sözleşmesi Yetki Tespiti ile Grev Oylaması Hakkında Yönetmelik
Toplu İş Sözleşmesinde Arabulucuya ve Hakeme Başvurma Yönetmeliği
Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği
Tütün Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Birimleri Hakkında Yönetmelik
Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Yaya Yolları ve Kaldırımların Tasarım Kuralları Hakkında Yönetmelik
Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
Yıllık Yatırım Programında Yer Alan Projelere Dış Finansman Sağlanmasına İlişkin Esas ve Usullere Dair Tebliğ
Yükseköğrenim Özel Barınma Hizmetleri Yönetmeliği
Yüzme Suyu Kalitesinin Yönetimine Dair Yönetmelik
Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliği
Resmî İstatistik Programı Hazırlama ve Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Sendika Üye Sayıları ve Her Hizmet Kolunda Yetkili Kamu Görevlileri Sendikaları ve Bunların Bağlı Bulundukları Konfederasyonların Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Kaynak: 1. Hukuk Müşavirliği, 2023

Ek-3. Büyükşehir Belediye Meclis Üyeleri Listesi

PARTİ	AD SOYAD	SEÇİLDİĞİ İLÇE
CHP	EKREM İMAMOĞLU	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI
CHP	ERDEM GÜL	ADALAR
CHP	ENGİN ÇELİK	ADALAR
BAĞIMSIZ	MEHMET DÜNDAR TIRAŞ	ADALAR
AK PARTİ	AHMET HAŞİMİ BALTACI	ARNAVUTKÖY
CHP	SERHAT KÜÇÜK	ARNAVUTKÖY
AK PARTİ	HAMDİ DEMİRHAN	ARNAVUTKÖY
AK PARTİ	KEMAL AYGENLİ	ARNAVUTKÖY
AK PARTİ	OSMAN DEMİR	ARNAVUTKÖY
AK PARTİ	AYŞE BAYDAR	ARNAVUTKÖY
AK PARTİ	GÖKHAN ÖZTEN	ARNAVUTKÖY
MHP	AHMET UZUN	ARNAVUTKÖY
CHP	BATTAL İLGEZDİ	ATAŞEHİR
CHP	TUĞBA DÖNMEZ	ATAŞEHİR
CHP	ABDULLAH DER	ATAŞEHİR
CHP	BİRKAN BİROL YILDIZ	ATAŞEHİR
AK PARTİ	MUSTAFA NAİM YAĞCI	ATAŞEHİR
AK PARTİ	FATİH KAYACI	ATAŞEHİR
AK PARTİ	HALUK SADIKOĞLU	ATAŞEHİR
BAĞIMSIZ	OĞUZ SARUL	ATAŞEHİR
CHP	TURAN HANÇERLİ	AVCILAR
CHP	KİMET BATMAZ	AVCILAR
CHP	HÜSEYİN AKSU	AVCILAR
CHP	ALİ RIZA DEĞİRMENCİ	AVCILAR
AK PARTİ	FARUK ÖZDEMİR	AVCILAR
AK PARTİ	EYÜP DURSUN	AVCILAR
AK PARTİ	HÜSEYİN İBRAHİMOĞLU	AVCILAR
BAĞIMSIZ	SİNAN GÜMÜŞ	AVCILAR
AK PARTİ	ABDULLAH ÖZDEMİR	BAĞCILAR
CHP	MEHMET TUNÇER	BAĞCILAR
AK PARTİ	NECATİ KAHRAMAN	BAĞCILAR
AK PARTİ	ERDAL YILMAZ	BAĞCILAR
AK PARTİ	SERKAN HASER	BAĞCILAR
AK PARTİ	SİBEL BETÜL BİRER	BAĞCILAR
AK PARTİ	UMUT DURAK	BAĞCILAR
AK PARTİ	FATMA KIRATLI	BAĞCILAR
AK PARTİ	ZEKAİ SÖNMEZ	BAĞCILAR
MHP	ORKUN AYHAN	BAĞCILAR
AK PARTİ	HAKAN BAHADIR	BAHÇELİEVLER
CHP	ALİHAYDAR KAHRAMAN	BAHÇELİEVLER
CHP	GENCAY ÖZCAN	BAHÇELİEVLER
CHP	SEYİT ALİ AYDOĞMUŞ	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	GÖKSEL ERDEM	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	MUSTAFA NURİ KALYONCU	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	MUHAMMET İBRAHİM İNAN	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	ŞEYMA AKTAA	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	İSMAİL KARABİBER	BAHÇELİEVLER
AK PARTİ	OKTAY KOÇBIYIK	BAHÇELİEVLER
CHP	BÜLENT KERİMOĞLU	BAKIRKÖY
CHP	EMEL TIĞLI	BAKIRKÖY
CHP	CAVİT GANİÇ	BAKIRKÖY
CHP	SÜLEYMAN NADİR ATAMAN	BAKIRKÖY
CHP	RECAİ DELİBAŞIOĞLU	BAKIRKÖY
CHP	MAHİR ÇELİK	BAKIRKÖY
AK PARTİ	HALİT CEBECİ	BAKIRKÖY
AK PARTİ	YASİN KARTOĞLU	BAŞAKŞEHİR
CHP	MURAT ÖZKURT	BAŞAKŞEHİR
CHP	HAYRETTİN ÖZBAKIR	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	MURAT ŞAHİN	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	HAYRİYE ÇİÇEK	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	CÜNEYT YILMAZ	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	AHMET AĞIRMAN	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	ÖMER FARUK AY	BAŞAKŞEHİR
AK PARTİ	ATİLA AYDINER	BAYRAMPAŞA
CHP	ABDUL FETTAH DİNDAR	BAYRAMPAŞA
CHP	KADRİ SANCAKTAR	BAYRAMPAŞA
AK PARTİ	ABDÜLNASER ŞİMŞEK	BAYRAMPAŞA
AK PARTİ	CAN GÖKHAN BALEKOĞLU	BAYRAMPAŞA
AK PARTİ	AHMET TÜFEKÇİ	BAYRAMPAŞA
AK PARTİ	İLKNUR KOVAÇ BAYRAKTAR	BAYRAMPAŞA
İYİ PARTİ	TUFAN BABAR	BAYRAMPAŞA
CHP	RIZA AKPOLAT	BEŞİKTAŞ
CHP	MEHMET ALİ TÜY	BEŞİKTAŞ
CHP	FERHUNDE ŞİRİN	BEŞİKTAŞ
CHP	SEBAHATTİN ÖZTÜRK	BEŞİKTAŞ
CHP	FİDAN ASLAN EROĞLU	BEŞİKTAŞ
CHP	SELÇUK SARIYAR	BEŞİKTAŞ
CHP	İNAN GÜNEY	BEŞİKTAŞ

PARTİ	AD SOYAD	SEÇİLDİĞİ İLÇE
AK PARTİ	MURAT AYDIN	BEYKOZ
CHP	CEMAL SATALOĞLU	BEYKOZ
CHP	GÜLAY DEMİREL	BEYKOZ
AK PARTİ	GAYE ZAYİF	BEYKOZ
AK PARTİ	ADEM SEFER	BEYKOZ
AK PARTİ	SADULLAH HASANOĞLU	BEYKOZ
AK PARTİ	MANOLYA DEMİRÖREN	BEYKOZ
CHP	MEHMET MURAT ÇALIK	BEYLİKDÜZÜ
CHP	NURİ ASLAN	BEYLİKDÜZÜ
CHP	FATİH KELEŞ	BEYLİKDÜZÜ
CHP	ERKAN ERDOĞAN	BEYLİKDÜZÜ
CHP	NAZİFE FİGEN KARAHAN	BEYLİKDÜZÜ
AK PARTİ	SERKAN KÜÇÜK	BEYLİKDÜZÜ
AK PARTİ	MUSTAFA ERDOĞDU	BEYLİKDÜZÜ
AK PARTİ	HALİM YILDIRIM	BEYLİKDÜZÜ
AK PARTİ	HAYDAR ALİ YILDIZ	BEYOĞLU
CHP	SÜLEYMAN SOLMAZ	BEYOĞLU
CHP	ORHAN ALKAN	BEYOĞLU
AK PARTİ	ŞENOL CENGİZ	BEYOĞLU
AK PARTİ	RÜSTEM DİNDAROL	BEYOĞLU
AK PARTİ	ALİ RIZA TEKE	BEYOĞLU
AK PARTİ	KÜBRANUR USLU	BEYOĞLU
CHP	HASAN AKGÜN	BÜYÜKÇEKMECE
CHP	SAVAŞ BİLİK	BÜYÜKÇEKMECE
CHP	AHMET ŞAHİN	BÜYÜKÇEKMECE
CHP	ÇOŞKUN TANIŞ	BÜYÜKÇEKMECE
CHP	TARIK ERDOĞAN	BÜYÜKÇEKMECE
AK PARTİ	OKAN GÜLKOKU	BÜYÜKÇEKMECE
AK PARTİ	HASAN BACIOĞLU	BÜYÜKÇEKMECE
AK PARTİ	MESUT ÜNER	ÇATALCA
CHP	AYHAN TUTUN	ÇATALCA
CHP	BELGİN TEZER	ÇATALCA
AK PARTİ	HASAN GÖKÇE	ÇATALCA
AK PARTİ	AHMET RASİM YÜCEL	ÇATALCA
AK PARTİ	SÜHEYLA TOPÇU	ÇATALCA
AK PARTİ	AHMET POYRAZ	ÇEKMEKÖY
CHP	MURAT CİRAV	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	FATİH SIRMACI	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	ŞAHMETTİN YÜKSEL	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	LEYLA GÜLDEN KILDAN	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	ŞENOL ALAN	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	RIDVAN BURAL	ÇEKMEKÖY
BAĞIMSIZ	BORA KILIÇ	ÇEKMEKÖY
AK PARTİ	MEHMET TEVFİK GÖKSU	ESENLER
AK PARTİ	HATİCE YILMAZ	ESENLER
AK PARTİ	HASAN ŞAHİN	ESENLER
AK PARTİ	ÖMER ÇETİNKAYA	ESENLER
AK PARTİ	MERYEM İNAT	ESENLER
AK PARTİ	BURHAN ŞENTÜRK	ESENLER
AK PARTİ	İLYAS DURAS	ESENLER
AK PARTİ	ENGİN AYDOĞAN	ESENLER
CHP	KEMAL DENİZ BOZKURT	ESENYURT
CHP	ALİ GÖKMEN	ESENYURT
CHP	SELÇUK GÜNERHAN	ESENYURT
CHP	CEMAL GÜNEYSU	ESENYURT
CHP	VEYSEL BAL	ESENYURT
AK PARTİ	COŞKUN SAĞ	ESENYURT
AK PARTİ	KADİR ÇAKIR	ESENYURT
AK PARTİ	HAMDULLAH ARVAS	ESENYURT
AK PARTİ	DUYGU KOÇ ŞİMDİ	ESENYURT
AK PARTİ	MUSTAFA ZENGİN	ESENYURT
AK PARTİ	DENİZ KÖKEN	EYÜPSULTAN
CHP	GÜLSÜM POLAT	EYÜPSULTAN
CHP	ALİ HAYDAR İŞKAR	EYÜPSULTAN
CHP	ÜNSAL AYKUTOĞLU	EYÜPSULTAN
AK PARTİ	AHMET HAMDİ GÜRBÜZ	EYÜPSULTAN
AK PARTİ	ÖMER FARUK KALAYCI	EYÜPSULTAN
AK PARTİ	HATİCE YÜCEL	EYÜPSULTAN
AK PARTİ	SEÇKİN TURAN	EYÜPSULTAN
AK PARTİ	MEHMET ERGÜN TURAN	FATİH
CHP	KAZIM AKŞAHİN	FATİH
CHP	AYŞEGÜL OKUMUŞ GÖRGÜ	FATİH
AK PARTİ	FARUK GÖKKUŞ	FATİH
AK PARTİ	ZEYNEL ABİDİN OKUL	FATİH
AK PARTİ	RAMİZ POLAT	FATİH
AK PARTİ	BÜŞRA UNCU ÖZTEN	FATİH
AK PARTİ	UĞUR KORKMAZ	FATİH
AK PARTİ	HASAN TAHSİN USTA	GAZİOSMANPAŞA
CHP	YILMAZ DEMİREL	GAZİOSMANPAŞA

Ek-3. Büyükşehir Belediye Meclis Üyeleri Listesi (Devamı)

PARTİ	AD SOYAD	SEÇİLDİĞİ İLÇE
CHP	ÖZGÜR ÖZ	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	MUSTAFA KORAL	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	MEHMET SELİM BİLMEN	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	İSMAİL SEZER	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	SEDA SÖNMEZ	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	HİDAYET ERDÖL	GAZİOSMANPAŞA
AK PARTİ	BÜNYAMİN DEMİR	GÜNGÖREN
CHP	ALAETTİN AKTAY	GÜNGÖREN
CHP	CENGİZ EMEKTAR	GÜNGÖREN
AK PARTİ	HALİL İBRAHİM ARSLAN	GÜNGÖREN
AK PARTİ	ÖMER LUTFİ ARI	GÜNGÖREN
AK PARTİ	TARIK KANBUR	GÜNGÖREN
AK PARTİ	SOLMAZ KIRAN ÇİNKİL	GÜNGÖREN
AK PARTİ	MEHMET AKİF AŞIKKUTLU	GÜNGÖREN
CHP	ŞERDİL DARA ODABAŞI	KADIKÖY
CHP	MUSTAFA OLTULU	KADIKÖY
CHP	FAHRETTİN KAYHAN	KADIKÖY
CHP	HATİCE ÜLKÜ ÖZER	KADIKÖY
CHP	MESUT KÖSEDAĞI	KADIKÖY
CHP	HASAN GÖKPINAR	KADIKÖY
CHP	MAHMUT NEVZAT GÜL	KADIKÖY
CHP	EDİZ ZEYREK	KADIKÖY
AK PARTİ	MEVLÜT ÖZTEKİN	KAĞITHANE
AK PARTİ	ÖMER KIR	KAĞITHANE
AK PARTİ	MURAT ŞAHİN	KAĞITHANE
AK PARTİ	SEZGİN BATIGÜN	KAĞITHANE
AK PARTİ	HÜSEYİN GÜRSOY GÜLERYÜZ	KAĞITHANE
AK PARTİ	MERYEM KARAKÖSE	KAĞITHANE
AK PARTİ	ERDEM KERTİŞÇİ	KAĞITHANE
İYİ PARTİ	SUAT SARI	KAĞITHANE
CHP	GÖKHAN YÜKSEL	KARTAL
CHP	MUSTAFA OKTAY AKSU	KARTAL
CHP	İMAM AYDIN	KARTAL
CHP	YUSUF ALTAY	KARTAL
CHP	HÜSEYİN TOZKOPARAN	KARTAL
CHP	ÖNDER TURMUŞ	KARTAL
AK PARTİ	ARZU ÖĞÜT ŞİMŞEK	KARTAL
AK PARTİ	NİZAMETTİN ALTINTAŞ	KARTAL
CHP	KEMAL ÇEBİ	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	MAHMUT SEDAT ÖZKAN	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	GÖKHAN GÜMÜŞDAĞ	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	EKREM KAYA	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	ERKAN ÖZKAYA	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	ALİ DELEN	KÜÇÜKÇEKMECE
AK PARTİ	GÖKSEL GÜMÜŞDAĞ	KÜÇÜKÇEKMECE
AK PARTİ	SIDDIK ÖZGENÇ	KÜÇÜKÇEKMECE
AK PARTİ	ÖZLEM EROL	KÜÇÜKÇEKMECE
AK PARTİ	SEDAT DEMİRTAŞ	KÜÇÜKÇEKMECE
CHP	ALİ KILIÇ	MALTEPE
CHP	AYHAN AKKAYA	MALTEPE
CHP	YUSUF KOÇHAN	MALTEPE
CHP	SAVAŞ EROĞLU	MALTEPE
CHP	ERKAN DİNCEL	MALTEPE
AK PARTİ	KAMİL KARABAK	MALTEPE
AK PARTİ	MEHMET CAN ERDÜNDAR	MALTEPE
BAĞIMSIZ	ULUER KAYA	MALTEPE
AK PARTİ	AHMET CİN	PENDİK
CHP	NERZE ÖZYURTLU	PENDİK
CHP	SÜLEYMAN TARIK BALYALI	PENDİK
CHP	YAKUP YETER	PENDİK
AK PARTİ	SERKAN DURAN	PENDİK
AK PARTİ	MURAT TÜRKYILMAZ	PENDİK
AK PARTİ	CEYHUN ÖZKAN	PENDİK
AK PARTİ	FATİH ÖZEREN	PENDİK
AK PARTİ	FURKAN TOPALOĞLU	PENDİK
AK PARTİ	ÖZNUR CANAYAKIN	PENDİK
AK PARTİ	ŞEYMA DÖĞÜCÜ	SANCAKTEPE
CHP	ŞABAN CEBİR	SANCAKTEPE
CHP	İSMAİL BUDAK	SANCAKTEPE
AK PARTİ	ERCAN KADER	SANCAKTEPE
AK PARTİ	AHMET YILMAZ	SANCAKTEPE
AK PARTİ	HAŞİM İSKENDER	SANCAKTEPE
AK PARTİ	EBRU KAHRAMAN	SANCAKTEPE
BAĞIMSIZ	İBRAHİM ÖZKAN	SANCAKTEPE
CHP	ŞÜKRÜ GENÇ	SARIYER
CHP	NADİR GÜNDAY	SARIYER
CHP	NİZAMETTİN GÜNEL	SARIYER
CHP	MELENDİZ DALYAN İZGİ	SARIYER
CHP	GÖRKEM KURŞUN	SARIYER
AK PARTİ	HÜSEYİN COŞKUN	SARIYER
AK PARTİ	SERKAN KAYA	SARIYER
AK PARTİ	SAİM KADIOĞLU	SARIYER
MHP	VOLKAN YILMAZ	SİLİVRİ
CHP	BORA BALCIOĞLU	SİLİVRİ
CHP	MELİH YILDIZ	SİLİVRİ
AK PARTİ	SAMİ BARLAS	SİLİVRİ
AK PARTİ	CELALETTİN YAZICI	SİLİVRİ
AK PARTİ	FİLİZ GÜLER	SİLİVRİ
MHP	ŞENOĞLU TÜRKYILMAZ	SİLİVRİ
AK PARTİ	HÜSEYİN KESKİN	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	ERSİN ÇETİN	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	SERVET KILIÇ	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	GÜLTEN TERZİ	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	ZAFER SÖĞÜTCÜ	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	VELİ GÜNDOĞDU	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	ERTAN İSKENDER	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	YAĞMUR AYTEKİN	SULTANBEYLİ
AK PARTİ	ABDURRAHMAN DURSUN	SULTANGAZİ
CHP	MİTHAT ÇELİK	SULTANGAZİ
CHP	BELGİN KARADAĞ POYRAZ	SULTANGAZİ
AK PARTİ	NURCAN ÖZTÜRKMEN	SULTANGAZİ
AK PARTİ	MEHMET YİĞİT	SULTANGAZİ
AK PARTİ	OKTAY BİRİNCİ	SULTANGAZİ
AK PARTİ	YASEMİN BATUR	SULTANGAZİ
AK PARTİ	ONUR UYGUN	SULTANGAZİ
AK PARTİ	ADEM İNCE	SULTANGAZİ
AK PARTİ	CEMİL KESKİN	SULTANGAZİ
AK PARTİ	İLHAN OCAKLI	ŞİLE
AK PARTİ	ÖZCAN KARA	ŞİLE
AK PARTİ	KAYA KOCAMAN	ŞİLE
MHP	DOĞAN GÜRSOY	ŞİLE
CHP	MUAMMER KESKİN	ŞİŞLİ
CHP	CİHAN YAVUZ	ŞİŞLİ
CHP	RESUL EMRAH ŞAHAN	ŞİŞLİ
CHP	SEYFİ ERBAŞ	ŞİŞLİ
CHP	UMUT ŞENOL	ŞİŞLİ
CHP	ÇETİN KEÇELİ	ŞİŞLİ
CHP	FATOŞ HAMZALI	ŞİŞLİ
AK PARTİ	EYÜP ÇAKAR	ŞİŞLİ
AK PARTİ	ŞADİ YAZICI	TUZLA
CHP	ÜLKÜ SAKALAR	TUZLA
CHP	DÜZGÜN ACAR	TUZLA
AK PARTİ	GÜVEN YİĞİT	TUZLA
AK PARTİ	TÜLAY KALAV	TUZLA
AK PARTİ	İSKENDER KARAKAYA	TUZLA
AK PARTİ	MURAT KANT	TUZLA
BAĞIMSIZ	AKIN GÜRKAN	TUZLA
AK PARTİ	İSMET YILDIRIM	ÜMRANİYE
CHP	SACİT EYÜBOĞLU	ÜMRANİYE
CHP	FİLİZ ÖZTÜRK ÇELİK	ÜMRANİYE
AK PARTİ	YAVUZ SELİM TUNCER	ÜMRANİYE
AK PARTİ	MUHARREM BALIK	ÜMRANİYE
AK PARTİ	ADNAN ZEKİ BOSTANCI	ÜMRANİYE
AK PARTİ	ERKAN ALEMDAR	ÜMRANİYE
AK PARTİ	ÖMER FARUK AKBULUT	ÜMRANİYE
MHP	RECEP TÜYLÜOĞLU	ÜMRANİYE
BAĞIMSIZ	YAKUP FINDIK	ÜMRANİYE
AK PARTİ	HİLMİ TÜRKMEN	ÜSKÜDAR
CHP	NURAY KILIÇ	ÜSKÜDAR
CHP	DOĞAN TEKEL	ÜSKÜDAR
CHP	NURKAL DEDETAŞ	ÜSKÜDAR
AK PARTİ	HARUN EMİRHAN EKŞİ	ÜSKÜDAR
AK PARTİ	KAMİL ERKAN	ÜSKÜDAR
AK PARTİ	ABDULLAH AYAZ	ÜSKÜDAR
AK PARTİ	CAN ALPER ŞEN	ÜSKÜDAR
İYİ PARTİ	TUĞRUL ARIK	ÜSKÜDAR
BAĞIMSIZ	AMİNE CANSU ÇELİK	ÜSKÜDAR
AK PARTİ	ÖMER ARISOY	ZEYTİNBURNU
CHP	SÜLEYMAN ULUOCAK	ZEYTİNBURNU
CHP	DÜZGÜN KAYA	ZEYTİNBURNU
AK PARTİ	MUHAMMET KAYNAR	ZEYTİNBURNU
AK PARTİ	FATİH AYDOĞAN	ZEYTİNBURNU
AK PARTİ	CEMAL MERDAN	ZEYTİNBURNU
AK PARTİ	FATMA BALCI ACAR	ZEYTİNBURNU
AK PARTİ	SERDAR DURAN	ZEYTİNBURNU

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Ek-4. İhtisas Komisyonu Üyeleri Listesi

1. İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Adnan Zeki BOSTANCI	BAŞKAN
2	Mehmet YİĞİT	BAŞKAN V.
3	Abdülnaser ŞİMŞEK	RAPORTÖR
4	Umut DURAK	ÜYE
5	Eyüp DURSUN	ÜYE
6	M. Sedat ÖZKAN	ÜYE
7	Erkan ERDOĞAN	ÜYE
8	Sebahattin ÖZTÜRK	ÜYE

2. PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Mehmet Selim BİLMEN	BAŞKAN
2	Haşim İSKENDER	BAŞKAN V.
3	Erdal YILMAZ	RAPORTÖR
4	Hasan ŞAHİN	ÜYE
5	Arzu ÖĞÜT ŞİMŞEK	ÜYE
6	Ediz ZEYREK	ÜYE
7	Cemal SATALOĞLU	ÜYE
8	Ali Haydar İŞKAR	ÜYE

3. SAĞLIK VE SALGIN HASTALIKLAR KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	İsmail SEZER	BAŞKAN
2	Kemal AYGENLİ	BAŞKAN V
3	Mustafa ZENGİN	RAPORTÖR
4	Engin AYDOĞAN	ÜYE
5	Hatice YÜCEL	ÜYE
6	Mahir ÇELİK	ÜYE
7	Orhan ALKAN	ÜYE
8	Bora KILIÇ	ÜYE

4. ULAŞIM VE TRAFİK KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Abdullah ÖZDEMİR	BAŞKAN
2	Mustafa Nuri KALYONCU	BAŞKAN V.
3	Hamdi DEMİRHAN	RAPORTÖR
4	Halit CEBECİ	ÜYE
5	Can Gökhan BALEKOĞLU	ÜYE
6	Nerze ÖZYURTLU	ÜYE
7	Ali GÖKMEN	ÜYE
8	Suat SARI	ÜYE

5. EĞİTİM KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	İskender KARAKAYA	BAŞKAN
2	Fatma BALCI ACAR	BAŞKAN V
3	Meryem İNAT	RAPORTÖR
4	Öznur CANAYAKIN	ÜYE
5	Uğur KORKMAZ	ÜYE
6	Ferhunde ŞİRİN	ÜYE
7	Belgin KARADAĞ POYRAZ	ÜYE
8	Nazife Figen KARAHAN	ÜYE

6. HUKUK KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Muhammet KAYNAR	BAŞKAN
2	Mustafa Naim YAĞCI	BAŞKAN V.
3	Ömer Faruk AKBULUT	RAPORTÖR
4	İlknur KOVAÇ BAYRAKTAR	ÜYE
5	Solmaz KIRAN ÇİNKİL	ÜYE
6	Filiz ÖZTÜRK ÇELİK	ÜYE
7	Mithat ÇELİK	ÜYE
8	Sinan GÜMÜŞ	ÜYE

7. TARİFE KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Hidayet ERDÖL	
2	Meryem KARAKÖSE	
3	Murat ŞAHİN	
4	Ahmet AĞIRMAN	
5	Oktay KOÇBIYIK	
6	Seyit Ali AYDOĞMUŞ	
7	Düzgün KAYA	
8	Recai DELİBAŞIOĞLU	

8. HARİTA KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Saim KADIOĞLU	BAŞKAN
2	Mustafa KORAL	BAŞKAN V
3	Leyla Gülden KILDAN	RAPORTÖR
4	Filiz GÜLER	ÜYE
5	Nizamettin ALTINTAŞ	ÜYE
6	Murat CİRAV	ÜYE
7	Alihaydar KAHRAMAN	ÜYE
8	Ayşegül OKUMUŞ GÖRGÜ	ÜYE

Ek-4. İhtisas Komisyonu Üyeleri Listesi (Devamı)

9. AB VE DIŞ İLİŞKİLER KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Ramiz POLAT	BAŞKAN
2	Burhan ŞENTÜRK	BAŞKAN V.
3	Fatma KIRATLI	RAPORTÖR
4	Şenol ALAN	ÜYE
5	Sezgin BATIGÜN	ÜYE
6	Umut ŞENOL	ÜYE
7	Fidan ASLAN EROĞLU	ÜYE
8	Hüseyin AKSU	ÜYE

10. TURİZM KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Halil İbrahim ARSLAN	BAŞKAN
2	Cemil KESKİN	BAŞKAN V.
3	Halim YILDIRIM	RAPORTÖR
4	Necati KAHRAMAN	ÜYE
5	Hüseyin Gürsoy GÜLERYÜZ	ÜYE
6	Kazım AKŞAHİN	ÜYE
7	Alaettin AKTAY	ÜYE
8	Nurkal DEDETAŞ	ÜYE

11. DEPREM VE DOĞAL AFET KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Oktay BİRİNCİ	BAŞKAN
2	Ahmet Hamdi GÜRBÜZ	BAŞKAN V.
3	Faruk ÖZDEMİR	RAPORTÖR
4	Ömer Faruk AY	ÜYE
5	Rüstem DİNDAROL	ÜYE
6	Şaban CEBİR	ÜYE
7	Bora BALCIOĞLU	ÜYE
8	Süleyman ULUOCAK	ÜYE

12. ENGELSİZ HAYAT KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Cemal MERDAN	BAŞKAN
2	Seda SÖNMEZ	BAŞKAN V.
3	Yağmur AYTEKİN	RAPORTÖR
4	Celalettin YAZICI	ÜYE
5	Ahmet UZUN	ÜYE
6	Yılmaz DEMİREL	ÜYE
7	Belgin TEZER	ÜYE
8	Yakup FINDIK	ÜYE

13. KADIN AİLE VE ÇOCUK KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Şeyma AKTAA	BAŞKAN
2	Süheyla TOPÇU	BAŞKAN V.
3	Nurcan ÖZTÜRKMEN	RAPORTÖR
4	Ayşe BAYDAR	ÜYE
5	Manolya DEMİRÖREN	ÜYE
6	Gülsüm POLAT	ÜYE
7	Nuray KILIÇ	ÜYE
8	Emel TIĞLI	ÜYE

14. KENT EKONOMİSİ, MESLEK ODALARI VE SENDİKALAR KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Hamdullah ARVAS	BAŞKAN
2	Okan GÜLKOKU	BAŞKAN V.
3	Fatih KAYACI	RAPORTÖR
4	Serkan DURAN	ÜYE
5	Şenol CENGİZ	ÜYE
6	Doğan TEKEL	ÜYE
7	Ayhan AKKAYA	ÜYE
8	Ünsal AYKUTOĞLU	ÜYE

15. HALKLA İLİŞKİLER KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Hatice YILMAZ	BAŞKAN
2	Zafer SÖĞÜTCÜ	BAŞKAN V.
3	Sedat DEMİRTAŞ	RAPORTÖR
4	Ertan İSKENDER	ÜYE
5	Rıdvan BURAL	ÜYE
6	Mahmut Nevzat GÜL	ÜYE
7	Cengiz EMEKTAR	ÜYE
8	Ali DELEN	ÜYE

16. ALTYAPI, MESKEN VE EMLAK KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Servet KILIÇ	BAŞKAN
2	Hüseyin İBRAHİMOĞLU	BAŞKAN V.
3	Hasan BACIOĞLU	RAPORTÖR
4	İlyas DURAS	ÜYE
5	Kamil KARABAK	ÜYE
6	Yakup YETER	ÜYE
7	Süleyman SOLMAZ	ÜYE
8	Hatice Ülkü ÖZER	ÜYE

Ek-4. İhtisas Komisyonu Üyeleri Listesi (Devamı)

17. TEMEL HAKLAR KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Ali Rıza TEKE	BAŞKAN
2	Özlem EROL	BAŞKAN V.
3	Ercan KADER	RAPORTÖR
4	Eyüp ÇAKAR	ÜYE
5	Fatih AYDOĞAN	ÜYE
6	Tuğba DÖNMEZ	ÜYE
7	Serhat KÜÇÜK	ÜYE
8	Mehmet Ali TÜY	ÜYE

18. TARIM, ORMAN, HAYVANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Sami BARLAS	BAŞKAN
2	Gökhan ÖZTEN	BAŞKAN V.
3	Kaya KOCAMAN	RAPORTÖR
4	Hasan GÖKÇE	ÜYE
5	Şenoğlu TÜRKYILMAZ	ÜYE
6	M. Oktay AKSU	ÜYE
7	Ayhan TUTUN	ÜYE
8	Melih YILDIZ	ÜYE

19. ÇEVRE, YENİLENEBİLİR ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Sadullah HASANOĞLU	BAŞKAN
2	Ersin ÇETİN	BAŞKAN V.
3	Harun Emirhan EKŞİ	RAPORTÖR
4	Özcan KARA	ÜYE
5	Serkan KAYA	ÜYE
6	Hasan GÖKPINAR	ÜYE
7	Gökhan GÜMÜŞDAĞ	ÜYE
8	Uluer KAYA	ÜYE

20. GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Onur UYGUN	BAŞKAN
2	Erkan ALEMDAR	BAŞKAN V.
3	Duygu KOÇ ŞİMDİ	RAPORTÖR
4	Serkan KÜÇÜK	ÜYE
5	Adem İNCE	ÜYE
6	Fatih KELEŞ	ÜYE
7	Mehmet TUNÇER	ÜYE
8	Düzgün ACAR	ÜYE

21. KÜLTÜR VE SANAT KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Ahmet Rasim YÜCEL	BAŞKAN
2	İsmail KARABİBER	BAŞKAN V.
3	Büşra UNCU ÖZTEN	RAPORTÖR
4	Ceyhun ÖZKAN	ÜYE
5	Gaye ZAYİF	ÜYE
6	Erkan DİNCEL	ÜYE
7	Önder TURMUŞ	ÜYE
8	Birkan Birol YILDIZ	ÜYE

22.SOSYAL HİZMETLER, BAĞIMLILIKLA MÜCADELE VE REHABİLİTASYON KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Sıddık ÖZGENÇ	BAŞKAN
2	Yasemin BATUR	BAŞKAN V.
3	Mustafa ERDOĞDU	RAPORTÖR
4	Veli GÜNDOĞDU	ÜYE
5	Zekai SÖNMEZ	ÜYE
6	Murat ÖZKURT	ÜYE
7	Sacit EYÜBOĞLU	ÜYE
8	İsmail BUDAK	ÜYE

23. KENTSEL YENİLEME KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Osman DEMİR	BAŞKAN
2	Haluk SADIKOĞLU	BAŞKAN V.
3	Can Alper ŞEN	RAPORTÖR
4	Murat ŞAHİN	ÜYE
5	Furkan TOPALOĞLU	ÜYE
6	Tarık ERDOĞAN	ÜYE
7	Nizamettin GÜNEL	ÜYE
8	Akın GÜRKAN	ÜYE

24. İŞTİRAKLER VE BAĞLI KURULUŞLAR KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Fatih ÖZEREN	BAŞKAN
2	Kübranur USLU	BAŞKAN V.
3	Ahmet YILMAZ	RAPORTÖR
4	Tarık KANBUR	ÜYE
5	Yavuz Selim TUNCER	ÜYE
6	Yusuf KOÇHAN	ÜYE
7	Hayrettin ÖZBAKIR	ÜYE
8	Abdul Fettah DİNDAR	ÜYE

Ek-4. İhtisas Komisyonu Üyeleri Listesi (Devamı)

25. GÖÇ,GÖÇMEN VE MÜLTECİLER KOMİSYONU

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Tülay KALAV	BAŞKAN
2	Hüseyin COŞKUN	BAŞKAN V.
3	Gülten TERZİ	RAPORTÖR
4	Coşkun SAĞ	ÜYE
5	Serdar DURAN	ÜYE
6	Seyfi ERBAŞ	ÜYE
7	Süleyman Nadir ATAMAN	ÜYE
8	Yusuf ALTAY	ÜYE

26. AKILLI KENT VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KOM.

No	Adı Soyadı	Komisyon Görevi
1	Muharrem BALIK	BAŞKAN
2	Adem SEFER	BAŞKAN V.
3	Murat KANT	RAPORTÖR
4	Serkan HASER	ÜYE
5	Kamil ERKAN	ÜYE
6	Ekrem KAYA	ÜYE
7	Görkem KURŞUN	ÜYE
8	Tufan BABAR	ÜYE

Ek-5. Belediye Encümen Üyeleri Listesi

Adı Soyadı	Görevi
Ekrem İMAMOĞLU	Büyükşehir Belediye Başkanı - Encümen Başkanı
Can Akın ÇAĞLAR	Genel Sekreter - Encümen Üyesi
Gürkan AKGÜN	İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı - Encümen Üyesi
Kağan SÜRMEGÖZ	Emlak Yönetimi Dairesi Başkanı - Encümen Üyesi
Nurten UĞURSOY	Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanı - Encümen Üyesi
Tuğba FİGANKAPLAN	Mali Hizmetler Dairesi Başkanı - Encümen Üyesi
Hayriye ÇİÇEK	Meclis Üyesi - Encümen Üyesi
Ömer KIR	Meclis Üyesi - Encümen Üyesi
Ömer ÇETİNKAYA	Meclis Üyesi - Encümen Üyesi
Muhammet İbrahim İNAN	Meclis Üyesi - Encümen Üyesi
Güven YİĞİT	Meclis Üyesi - Encümen Üyesi

Kaynak: Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, 2023

Ek-6. İBB Kullanılan Programlar

Tipi	Envanter Adı
API	esmariza.ibb.gov.tr
	zabitaform.ibb.gov.tr
	akomaysgisweb.ibb.gov.tr
	donusum.ibb.gov.tr
	epportal.ibb.gov.tr
	portalubs.ibb.gov.tr
	mekansal.ibb.gov.tr
	ulasimplanlama.ibb.gov.tr
	isatportal.ibb.gov.tr/
	imosagservis.ibb.gov.tr
	gismap.ibb.gov.tr
	mobilgis.ibb.gov.tr
	Deprem İstanbul
	planlama.ibb.gov.tr
	fibernetwork.ibb.istanbul
	trelay.ibb.gov.tr
	cbstrafikportal.ibb.gov.tr
	Cep Trafik Yoğunluk Servisleri
	MAKS Add-in
	MAKS Web Servisleri
	mapistanbul.ibb.gov.tr/
	fiber.ibb.istanbul
	spor.istanbul
	burada-yp.ibb.gov.tr
	wifimobilapp.ibb.gov.tr
	e-beyanname.ibb.gov.tr
	etahsilat.ibb.gov.tr
	kpym.ibb.gov.tr
	kurumsalprojeler.ibb.gov.tr
	duyuru.ibb.gov.tr
	mykameralar.ibb.gov.tr
	Kapalı-Açık Alan Sesli Yönlendirme Sistemi
	cdn.ibb.istanbul
	dezimcbs.ibb.gov.tr
	ybimicroservice.ibb.gov.tr
	ybiinternal.ibb.gov.tr
	imosag Servis
	isbike
	IBB Adres Service Rest Api
	mobil-ilanreklam-api
	Doküman Yönetim Sistemi Servisi
	Adjust API
	İtfaiye Data Rest Servisi
	MDM Rest API
	Deprem Rest API (Kandilli Rasathanesi)

Tipi	Envanter Adı
API	stwebapi.ibb.istanbul
	ibb-scada-brıdge-ıntegratıon-app
	Gençlik ve Spor Şube Müdürlüğü (İstanbul Senin)
	ibb-servisguzergah-api
	personelservisi-api (İBB Personel Taşıma Rest Web Servisi)
	ibb-sosyalyardim-api
	ibb-ik-kurumsal-api
	Enstitü İstanbul İSMEK | Soap Service
External Link	saha.ibb.istanbul
Ftp	ftp14.ibb.gov.tr
İstanbul Senin MiniAPP	Askıda Fatura (İstanbul Senin)
	Ramazan İmsakiye (İstanbul Senin)
	İbb İstanbul Mini App personel ve vatandaş girişi
	İBB YURT
	Enstitü İstanbul İSMEK | İstanbul Senin MiniApp
	Bütçe Senin Mini App
	ÇekGönder Uygulaması
	İBB Kurumsal
Mail Sistemi	Basın Yayın Müdürlüğü Mailing Sistemi
	Medya Aş Mailing Sistemi
	Kütüphaneler ve Müzeler Şube Müdürlüğü Mailing Sistemi
	Cemal Reşit Rey Mailing Sistemi
	Şehir Tiyatroları Mailing Sistemi
	İnsan Kaynakları Müdürlüğü Mailing Sistemi
	Akıllı Şehir Müdürlüğü Mailing Sistemi
	Bilgi İşlem Müdürlüğü Mailing Sistemi
	İBB Mailing Sistemi
	İBB Mail Servisi
	İstanbul Vakfı Mailing
Mobil Uygulama	İBB Muhtar Mobil
	Afet Bilgi Sistemi (ABİST)
	İBB Mobil Store
	Depreme Yenilme
	İBB Smartus
	TUDES
	Şehir Tiyatroları
	İBB Kurban
	İBB Kültür Sanat
	YürübeİstanbuL

Tipi	Envanter Adı
Mobil Uygulama	İstanbulSenin
	İBB Semtpati
	İstanbul Eczane
	İBB Belge Doğrulama
	Miniatürk
	İSEM
	İBB İmarSor
	İBB İmarSor Tablet
	Sesli Kütüphane
	İBB CepTrafik
	İtfaiye Bilgi Sistemi (İBS)
	İBB Karekod
	DaySis
	Zabıta Mobil
	Saha Mobil
	İtfaiye Mıntıka
	Yangın Önlem
	Emlak Bilgi Sistemi (Ebis)
	Ulaşım A.Ş. FilomaBağlan
	Hikaye Makinası
	İBB Muhtarlık
	Yol Bakım Onarım
	İBB Kays
	BİMTAŞ Reklam Yönetim Sistemi
	Gençliğimiz Var
	SEDEP MOBİL
	HİDRANT
	İBB Yemek Menüsü
	İlan Reklam
	İBB KBS Uygulaması
	İBB KBS Tablet
	İBB Yerinde Çözüm
	İBB Yerinde Çözüm Tablet
	İBB Organizasyon
	STS El Terminali
	MEBİS Personel
	MEBİS Vatandaş
	Şehir Tiyatroları El Terminali
	Akıllı İstanbul
	ibbBox
	HSYS Mobil
	Platform App
	Genç APP
	SınavBoard
	Oksijen

Tipi	Envanter Adı
Program (.exe)	BELNET Otomasyon Sistemi
	AMP İhale programı
Web Formlar	Hata,Usulsüzlük ve Yolsuzluk Bildirimi Sistemi Formu
	İş Güvenliği Web Formları
	Zemin İstanbul Web Formları
	İpa Web Formları
	Kültür Sanat Etkinlik Başvuru Web Formları
	Kariyer İBB Sınav ve Web Formları
	Şehir Planlama Müdürlüğü Web Formları
	İBB Sosyal İnceleme Web Formaları ve Anket
	İstanbul kent Konseyi Web Formları
	Kariyer İBB ve BİO Teknik Yardım Web Formları
	Halkbakkal Web Formu
	CBS Müdürlüğü Web Formları
	Turizm Müdürlüğü Web Formları
	İstanbul Vakfı Web Formları
	İstanbul Şehircilik Atölyesi Müdürlüğü Web Formları
	Enstitü İstanbul İSMEK Web Formları
	Şehir Tiyatroları Web Formları ve Anketleri
	Destek Hizmetleri Web Formları ve Anketleri
	Veri Laboratuvarı Web Formları
	Kariyer İBB Anket Sistemi
	Konkur İstanbul Web Formları
	Atık Yönetimi Müdürlüğü Web Formları
	Sağlık Daire Başkanlığı Web Formları
	Çevre Koruma Daire Başkanlığı Web Formları
	Bölgesel İstihdam Ofisi Web Formları ve Anketleri
	Ders Atölyeleri Web Formu
	100 Kadın Yazılımcı Web Formu
	Bir Oda Bir Dünya Web Formları
	Büyüt Hayallerini Kısa Film Yarışması Web Formları
	İstanbul Çocuklara Soruyor Web Formları
	Tech İstanbul Web Formları
	Zabıta Daire Başkanlığı Web Formları
	Yemekhane Memnuniyet Web Formları ve Anketleri
	Bilgi İşlem Müdürlüğü Kaynak Kod Kayıt Sistemi
	Encümen Müdürlüğü Etik Komisyonu e-Başvuru Formu
	Avcılar 3 Yurt Başvuru formu
	Bağış İbb
	Mega Şehirler Zirvesi davet formu

Tipi	Envanter Adı
Web Site	İBB Store - İBB Mobil Uygulama Mağazası Web Sitesi
Web Site	İcraat- İBB
	AB İlişkileri Müdürlüğü Web Sitesi
	Acil Yardım Gönüllüler Programı Yeni
	Akıllı Şehir Web
	AKOM - Afet Koordinasyon Merkezi Web Sitesi
	alo153.ibb.gov.tr
	Anıt Ağaçlar Uygulaması
	Çevre Koruma Denetim Otomasyonu
	Atatürk Kitaplığı
	B40 Balkan Şehirleri Ağı Web Sitesi
	Basın Yayın Müdürlüğü Video Haber Web Sitesi
	Benim Belediyem
	Bina Tespiti Web Sitesi
	Bisikletli Ulaşım Web Sitesi
	Bütçe Senin Web Sitesi
	Büyüt Hayallerini
	Büyüt Hayallerini Kısa Film Yarışması Web Sitesi
	İBB Çalıştayları Web Sitesi
	Çevre Daire Başkanlığı Web Sitesi
	CBS Akademi Web Sitesi
	Mekansal Veri Portalı
	Coronavirus Acil Müdahale Ekranı
	Cemal Reşit Rey Sistemi (CRR) (Web / Yönetim Paneli)
	Depreme Yenilme
	Deprem Hackatonu Web Sitesi
	Deprem Zemin Müdürlüğü Web Sitesi
	Ders Atölyeleri Web Sitesi
	Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı Web Sitesi
	Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Web Sitesi
	Dönüşüm Portal
	engelsiz.ibb.istanbul
	Enstitu İstanbul
	34 Dakika İstanbul Web Sitesi
	gazhane.istanbul
	Gençlik ve Spor Müdürlüğü Web Sitesi
	Genç Üniversiteli
	gida.ibb.istanbul
	Hal Fiyatları Programı
	Halk Bakkal Web Uygulaması
	hareketlilikhaftasi.org
	harita.ibb.gov.tr
	Hava Kalitesi

Tipi	Envanter Adı
Web Site	Her Yaşta Dijital Web Sitesi
	İBB İstanbul
	İç Denetim Web Sitesi
	İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	İPA İstanbul
	İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü (İstanbul BBSK)
	İstanbul Çocuklara Soruyor Web Sitesi
	İstanbul Yatırım Ajansı (İngilizce)
	İstanbul Kent Konseyi Web Sitesi
	İstanbul Senin Web Sitesi
	İstanbul Vakfı Web Sitesi
	İstanbul Yatırım Ajansı (Türkçe)
	İstatistik İstanbul
	İstatistik İstanbul Yönetim Sistemi
	İstihdam Zirvesi Web Sitesi
	istiklal.ist
	Kampüs İPA Web Sitesi
	Kanal İstanbul
	Kariyer İBB
	Kentsel Dönüşüm Web Sitesi
	Kurumsal Gelişim ve Yönetim Sistemleri Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	kirilganlik.istanbul
	Koronavirüs İstanbul Web Sitesi
	Kurumsal Projeler Yönetim Müd. Fizibilite Portalı
	KUDEB Koruma Uygulama Müdürlüğü Web Sitesi
	Kültür Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Kültür Sanat İstanbul Web Sitesi
	levelup.ibb.istanbul
	L Motel Web Sitesi
	Lojistik Güzergah İzin Sistemi (LOGİS)
	Lojistik Yönetimi ve Terminaller Web Sitesi
	Manzara İstanbul
	Map Design İstanbul
	Marmara Denizi Müsilajı Web Sitesi
	Sosyal Tesisler Veri Güncelleme Web Uygulaması-2 (No-Code)
	Sosyal Tesisler Veri Güncelleme Web Uygulaması-1 (No-Code)
	Gazhane Müzesi Web Sitesi
	panorama.istanbul
	Peron Takip

Tipi	Envanter Adı
Web Site	İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	İBB İntranet Bilgi Portalı
	Yemekhane Menü Yönetim Sistemi
	Spor Portalı
	Geçit, Köprü, Viyadük Bilgi Giriş ve Sorgulama
	Fiber Altyapı
	Sağlık Daire Başkanlığı Web Sitesi
	Sağlık Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	saglikrandevu.ibb.gov.tr
	Sayılarla İstanbul
	Şehir Planlama Müdürlüğü Web Sitesi
	Sen Oku Diye
	Sesli Kütüphane
	Sosyal Hizmetler Web Sitesi
	Spor Envanteri
	https://online.spor.istanbul
	tarim.ibb.istanbul
	Tech İstanbul Web Sitesi
	Teftiş Kurulu Web Sitesi
	Sosyal Tesisler Web Sitesi
	Tesislerimiz Web Sitesi
	TUDES
	Toplu Ulaşım Hizmetleri Web Sitesi
	İstanbul Turizm Platformu Web Sitesi
	UKOME - Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü Web Sitesi
	uym.ibb.gov.tr
	uzaktanegitim.ibb.istanbul
	Veri Laboratuvarı Web Sitesi
	veteriner.ibb.istanbul
	VetNet (Veteriner Bakımevi ve Hastane Otomasyon Sistemi)
	İstanbul Tanıtımı Web Sitesi - İngilizce
	vizyon2050.istanbul
	İBB Wifi Web Sitesi
	Yapı Belgeleri Sorgulama
	Yaya Durağı Bilgilendirme Web Sitesi
	Yeşil İstanbul
	Yıkım Takip Sistemi
	Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı Web Sitesi
	B40 Balkan Şehirleri Young Summit Web Sitesi
	Yürübe İstanbul Web Sitesi

Tipi	Envanter Adı
Web Site	Yürü & Keşfet
	Zabıta Daire Başkanlığı Web Sitesi
	Zabıta Denetim Sistemi (ZDS)
	Zemin İstanbul Web Sitesi
	kiptas.istanbul
	gundemistanbul.ibb.gov.tr
	Gelirler
	smartcityindex.ibb.istanbul
	İBB Çalıştay
	ugetam.istanbul
	sporlabaglanhayata.ibb.gov.tr
	Kültür Varlıkları Envanteri
	Zabıta Daire Başkanlığı Kurum İçi Portal Web Sitesi
	portal.ibb.gov.tr/ihale_isleri_md
	SGM Kurumsal Yönetim Portalı
	Ulaşım Akademisi Web Sitesi
	Finansman Müdürlüğü Web Sitesi
	Kültürel Miras
	istanbuluseyret
	itaksi.ibb.istanbul
	Orkestralar Müdürlüğü Kurumsal Web Sitesi
	Gençlik Ofisleri
	Yuvamız İstanbul
	Haberleşme Giderleri
	Trafik Çocuk Web Sitesi
	Saha Projeleri Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Zabıta Denetim Sistemi (ZDS Yeni)
	Bakım Aşaması Sayfası
	Belbim İstanbulkart
	Mihenk Taşı Projesi
	Atık Yönetim Uygulaması
	CBS Proxy
	CBS Spatial Servis
	İBB Tesisler Web Uygulaması
	İtfaiye Vaka Yönetimi Servisi
	Kurumsal Projeler Harita Uygulaması
	Toplu Ulaşım Bilgi Sistemi (TUBS)
	Askıda Fatura
	Vaka Yönetim Sistemi Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	İBB Yurtları Web Sitesi
	İçerik Yönetim Sistemi
	İBB Wifi
	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı Web Sitesi

Tipi	Envanter Adı
Web Site	İstanbul Yönetim Ajansı (İYA)
	İBB İletişim Ekranı
	BELNET İnternet ve Bilgi Erişim Merkezleri Web Sitesi
	İ.B.B. Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Karar Sorgulama
	Yazı İşleri Müdürlüğü Tebliğler Web Sitesi
	İstanbul Tanıtımı Web Sitesi
	Yerel Yönetimler Akademisi Web Sitesi
	BİM WEB Grubu İş Envanteri Web Sitesi
	akadmin.ibb.gov.tr
	Çözüm Merkezi
	BYSY Bilgi Ekranı
	Meclis Bilgi Sistemi
	AKOM İstanbul Web Sitesi
	İsem Portal Web Sitesi
	İş Sağlığı Güvenliği Web Sitesi
	Lojistik ve Terminaller Müdürlüğü Web Sitesi
	Yerel Yönetimler Akademisi Eğitim Takip Uygulaması
	İklim Web Sitesi
	İBB Teknoloji Atölyeleri Web Sitesi
	Yürü Be İstanbul Web Sitesi
	Korona Web Sitesi
	İBB Sosyal Medya Haber Portalı
	İstanbulu Seyret Turistk Kameralar Web Sitesi
	İBB Stok Fotoğraf Arşivi Web Sitesi
	Tercih Robotu Tanıtım Web Sitesi
	Salacak Kentsel Tasarım Yarışması
	İGDAŞ Duyuru Web Sitesi
	İstanbul Yatırım Ajansı Web Sitesi
	Bütçe Senin Web
	Kültürel Etkinlikler Başvuru Web Sitesi
	İstanbul Turizm Portalı
	Tüm İBB Çalıştayları Web Sitesi
	Trafik Eğitim Parkı Web Sitesi
	İBB Gelirler Müdürlüğü Web Portalı
	İstanbul Planlama Ajansı Web Sitesi
	İPA Paydaş Yönetimi CRM Sistemi
	Basın Yayın Müdürlüğü Videolu Haber Web Sitesi
	KUDEB Web Sitesi
	Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü Web Sitesi
	Kurum İçi Mobil Uygulama İndirme Web Sitesi
	Kurum İçi Mobil Uygulama Versiyon İndirme Web Sitesi

Tipi	Envanter Adı
Web Site	Hızray Web Sitesi
	Deprem İzleme Sistemi DEPSİS
	İPA İstatistik Web Sitesi
	istanbulsenin.istanbul/video/
	İhale İşleri Müdürlüğü Portalı
	Muhtarlıklar Daire Başkanlığı Web Sitesi
	miras.ibb.istanbul
	kvkk.ibb.istanbul
	AGTS(Araç Geçiş Takip Sistemi)
	E-Dilekçe Projesi
	Deprem - Lojistik Dağıtım Sistemi 2023
	Afet Depo Durum
	Deprem Koordinasyon
	Depreme Hazır Web sitesi
	Bina Tespiti Projesi
	Nasıl giderim Web sitesi
	Kalite ve Yönetim Sistemleri Görev Takip Uygulaması (BRİDGE)
	İBB Gençliğimiz var web sitesi
	Ldap Portal
	Film Çekimi Projesi
	İbb Kadın Otomasyon Projesi
	iklim değişikliği şube müdürlüğü görev takip uygulaması (BRİDGE)
	www.stp.ibb.istanbul
	Topraktan Fileye Admin
	frd.ibb.gov.tr
	Kıyaslama
	Halk Market
	https://cityofdesign.ibb.istanbul/
	Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	gencgonullu.ibb.istanbul
	Nöbet Takip
	build4greenist.ibb.istanbul
	Mega Şehirler Zirvesi
	İstanbuluseyret
	İBB Hanem
	Genç Üniversiteli - Eğitim Desteği Başvuru V2
	İBB Bimist
	Tıbbı Atık Yönetim Sistemi Yeni
	deneme envanter
	İBB İntranet Bilgi Portalı [Yeni]
	Yetenek Yönetimi
	Cumhuriyet'in genç yazılımcı yüzü

Tipi	Envanter Adı
Web Site	Topraktan Fileye (web)
	Topraktan Fileye Kiosk
	Yuvamız İstanbul Admin
	İcraat-İBB Admin
	Büyüt Hayallerini
	ULaşım Planlama Müdürlüğü Web Sitesi
	Test Proje
	İBB İntranet Bilgi Portalı Yönetim [Yeni]
	Çözüm Merkezi 2024 Statik
Web Uygulama	forms.ibb.gov.tr (Web Tabanlı Form Oluşturma ve Veri Toplama Sistemi)
	3B İstanbul Uygulaması
	Adres Web Servisleri
	Afet Bilgi Haritası Uygulaması
	Ağır Tonaj ve Özel Yük Uygulaması
	CBS Araçları (CBS Tools)
	CBS Collector
	CBS Tabanlı Etkinlik Uygulaması
	CBS Tabanlı Zabıta Envanter Web Uygulaması
	Çalışılan Planlar Uygulaması
	Çözüm Merkezi Monitör Uygulaması
	Deniz Zabıta Kıyı Envanter Uygulaması
	Encümen Uygulaması
	Engelliler Şube Müdürlüğünün CBS Tabanlı İş Süreçleri Optimizasyon Web Uygulaması
	ESM Telsiz Kule Uygulaması
	Platform İstanbul Uygulaması
	İlçe Belediye POI Güncelleme Uygulaması
	İstanbul Eczane Uygulaması
	Kurumsal CBS Uygulaması
	Metruk Yapılar Uygulaması
	Numarataj Tabela Otomasyon Sistemi (NTOS)
	Otopark Veri Paylaşım Platformu (OVEP)
	Panorama İstanbul
	Plan Askı Uygulaması
	Spatial Sorgu Web Servisi
	Şehir Haritası Uygulaması
	Yapay Zekâ Destekli Arama - Geocoding
	Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS)
	Yol Kimlik Bilgi Sistemi
	Stawiz+
	Hizmet Alım Personel Programı (HAP)
	153monitor.ibb.gov.tr
	Beyaz Masa Monitör Uygulaması
	academia.ibb.istanbul

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	Audience Loader
	IBB Web Servis (İmar Planları vb.)
	Proje Teklifleri Sistemi
	AKOM SMS Programı
	Hasar Bedeli ve Altyapı Ceza Programı
	Garaj - Arıza Bakım Onarım Sistemi
	Ayniyat Takip Sistemi
	Deniz Hizmetleri Sistemi
	e-İmza
	E-İmza Java EE Modülü
	Finans Modülü
	Genel Raporlama Sistemi
	Giderler Modulü
	Hafriyat Otomasyon Sistemi
	Harcama Yönetim Sistemi (HYS) / HYS Analitics Sistemi
	Mükellef Sistemi (Core Müşteri)
	Vektörle Mücadele Sistemi (İlaçlama)
	İlan Reklam Modülü
	Laboratuar Yönetim Sistemi
	PMD (Pisikolojik Danışmanlık) KSM Sistemi
	Lojman Takip Sistemi
	Panorama 1453 Yönetim Programı
	Personel Devam Kontrol Sistemi (PDKS)
	Posta Takip Programı
	Servis Güzergah ve Toplu Ulaşım Sistemi
	Personel Servis Taşıma Programı
	Telefon Rehberi Sistemi
	Teknik Uygulama Sorumluluğu Programı (TUS) (Fenni Sicil)
	Tuz - Stok Otomasyon Sistemi
	Yemekhane Turnike Geçiş Modülü
	Yolcu Sevk Modülü
	Araç Takip Sistemi (İSBAK)
	Altyapı Bilgi Sistemi (AYBİS)
	Araç Yönetim Sistemi(AYS)
	basinsm.ibb.gov.tr
	bildirim.ibb.gov.tr
	bimenvanter.ibb.istanbul
	Boğaziçi İmar Otomasyon (BİMOS)
	İmar Otomasyon Sistemi (İMOS)
	İBB Box
	ServiceNow
	bttalep.ibb.gov.tr
	bulten.ibb.gov.tr

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	Yeni Bütçe Modülü
	cagrimerkezi.ibb.gov.tr
	Atık Yönetim Uygulaması
	Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Cografibilgi Harita Portalı (ArcGis Enterprise 10.8)
	Confluence Programı
	CRM ÇÖZÜM MERKEZİ
	data.istanbul
	DAYSİS Elektronik Belge Yönetim Sistemi
	DAYSİS Elektronik Belge Yönetim Sistemi
	denizdenetim.ibb.gov.tr
	Döküm İzni
	İBB DAYSİS Arşiv Sistemi
	Bi Fikrim Var Programı
	Encümen Yönetim Sistemi
	Yangın Sigorta Vergisi e-Beyanname Programı
	Emlak Bilgi Sistemi (EBİS)
	Emlak Mesken Projesi (EYS)
	egitim.ibb.gov.tr
	İBB Eğitim İhtiyaç Analiz Sistemi
	Empati Yönetim Programı
	empati3.ibb.gov.tr
	Kurumsal Video Encoe Sistemi
	Enstitü İstanbul İSMEK | Enstitü Kayıt
	Elektronik Sistemler Müdürlüğü Arıza Yönetimi Uygulaması
	E-TUHİM
	Evde Bakım Sistemi
	Darülaceze Evsizlere Kış Hizmeti
	forms.ibb.istanbul
	fortitoken.ibb.gov.tr
	gazete.ibb.istanbul
	gencyetenek.ibb.istanbul
	giris.ibb.gov.tr
	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	GSM Başvuru Yönetim Platformu
	gsmkip.ibb.gov.tr
	Genel Sekreter Yardımcılığı 2 Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Genel Sekreter Yardımcılığı 3 Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Genel Sekreter Yardımcılığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	Hafriyat Güzergah Uygulaması
	Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	hesabim.ibb.istanbul
	AB İlişkileri Proje Takip Uygulaması (Bridge)
	hkym.ibb.istanbul
	Hukuk Süreçleri Yönetim Sistemi (Hukuk Bilgi Sistemi)
	İBB QR Web Sitesi
	İtfaiye WEB Uygulaması
	ibstkutuphane.ibb.gov.tr
	ikgelisim.ibb.gov.tr
	ikys.ibb.gov.tr
	ilaclama.ibb.gov.tr
	İstimlâk Otomasyon Sistemi
	ipa.istatistik.istanbul
	iptalsms.ibb.gov.tr
	İSADEM (İstanbul Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezleri) Sistemi
	isg.ibb.gov.tr
	İSG Eğitim
	itfaiye.istanbul
	itfaiyegorus.ibb.gov.tr
	Yardım Masası (Help Desk) Yönetim Sistemi
	itsv2.ibb.gov.tr
	Vektörlerle Mücadele Uygulaması
	JIRA Programı
	Kafka Logger
	katalog.ibb.gov.tr
	Kültür Varlıkları Envanteri
	Kurul Sor (Kudeb) Yönetim Sistemi
	konseyistanbul.ibb.gov.tr
	koordinasyon.ibb.gov.tr
	ksm.ibb.gov.tr
	Kurban Takip Ekranı
	İBB Kurban Yönetim Programı
	Kurumsal Atık Programı
	Kısa Link Programı
	L Motel Uygulaması
	lms.zeministanbul.ist
	Lojistik Dağıtım Sistemi
	mail.ibb.gov.tr
	Toplu Mail Gönderim Sistemi
	maps.ibb.gov.tr
	Muhtarlık Bilgi Sistemi (MBS)

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	mdmadmin.ibb.gov.tr
	Mezarlıklar Bilgi Sistemi (MEBİS)
	mediabox.ibb.gov.tr (Kurumsal Medya Arşivi)
	Miniatürk Yönetim Programı
	Malzeme Takip Programı
	mts.ibb.gov.tr
	mybilgikartlari.ibb.gov.tr
	myorgsem.ibb.gov.tr
	myperformans.ibb.gov.tr
	Otel Rezervasyon Sistemi
	Protokol Bilgilendirme Sistemi
	planaskisms.ibb.gov.tr
	Minerva ERP
	planyonetim.ibb.gov.tr
	portalcbs.ibb.gov.tr
	Enstitü İstanbul İSMEK | Pro İSMEK
	B40 Network Project Tracking System (BRIDGE)
	Kurumsal Proje Yönetimi
	Proje Puanlama Programı
	ptp.ibb.gov.tr
	Karekod Programı (QR Link)
	rezervasyontakip.ibb.gov.tr
	RİTBİS
	rsbp.ibb.gov.tr
	Ruhsat Denetim Sistemi
	ruhsatevrak.ibb.gov.tr
	sanalsinif.ibb.gov.tr
	sc.ibb.gov.tr
	sehitgazi.ibb.gov.tr
	semtpati.ibb.istanbul
	sites.ibb.istanbul
	smartist.ibb.gov.tr
	SMS Gateway
	sms2.ibb.gov.tr
	sms4.ibb.gov.tr
	Sosyal Yardım Online Başvuru Uygulaması
	spmiletisimyonetimi.ibb.gov.tr
	Paydaş Yönetimi
	sporcutakip.ibb.gov.tr
	Stok Fotoğraf Arşiv Web Sitesi
	store.ibb.gov.tr
	takipdestek.ibb.gov.tr
	tarimdestekleri.ibb.istanbul
	Teftiş Kurulu Görev Takip (Bridge)

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	tercih.ibb.gov.tr
	tercih2.ibb.istanbul
	testadmin.ibb.istanbul
	testntos.ibb.gov.tr
	Tıbbi Atık Yönetim Sistemi
	İBB Taşınır Mal Programı
	Tıp Merkezleri IVR Sistemi
	Toplantı Odası Rezervasyon Sistemi
	İBB Transfer Programı
	ubs.ibb.gov.tr
	uclg-uts.ibb.gov.tr
	ulasimrapor.ibb.istanbul
	İBB Anket Sistemi
	Veteriner İhbar Sistemi
	vatandastalepleri.ibb.gov.tr
	vdi.ibb.gov.tr
	vdi2.ibb.gov.tr
	vetmatik.ibb.gov.tr
	VPN Erişim Sistemi
	X-ray Eğitim Programı
	yaziisleri.ibb.gov.tr
	Yol Bakım Onarım Müdürlükleri Dashboard ve Trafik Etki Analizi
	yerbis.ibb.gov.tr
	Yerel Yönetimler Akademisi Etkinlik Takip Paneli
	Yol Denetim (BRIDGE)
	Yönetişim Uygulaması
	yurtsonuc.ibb.istanbul
	YürüBe Logger
	zabitaplatform.ibb.gov.tr
	Zabıta Dairesi Başkanlığı Görev Takip Uygulaması (Bridge)
	Zaman Makinesi
	Zabıta Çalışma Programı (ZCP)
	eczane.ibb.istanbul
	CRM HSYS
	Vekaletname
	Truva Projei
	gencligimizvar.ibb.istanbul
	Kesin Hesap Müdürlüğü
	apbm.ibb.gov.tr
	yolbakimyonetim.ibb.gov.tr
	cvportal.ibb.gov.tr
	endeks.ibb.gov.tr
	ckm.ibb.istanbul

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	reklam.ibb.gov.tr
	portalkontrol.ibb.istanbul
	uymdashboard.ibb.gov.tr
	yts.ibb.gov.tr
	sifremiunuttum.ibb.gov.tr
	sifre.ibb.gov.tr
	portalsablon.ibb.gov.tr
	isyon.istanbul
	Cbsarcgisportal Harita portalı (Arcgis Enterprise 10.7)
	Encümen Müdürlüğü Etik Komisyonu e-Başvuru Formu
	İstanbul Senin Mobil Uygulama İçerik Giriş Paneli
	mediabox.ibb.istanbul
	Anket İstanbul
	kurumsalgostergeler.ibb.gov.tr
	Finans Yönetim Sistemi FYS
	Enstitü İstanbul İSMEK | Yıllık Plan
	Kuaför Randevu Uygulaması
	qprapp.ibb.gov.tr
	Veri Ambaları Açık Evrak Sorgulama
	Gazeteler Portal
	qdmsserver.ibb.gov.tr
	İlçe Proje Teklifleri Yatırım
	Evde Sağlık Formu iFrame
	Araç Yönetim Sistemi Uygulaması
	Zabıta Denetim Uygulaması Portal
	Proje Uygulama Takip
	Tramer Sorgulama Portal
	Bina Takip Uygulaması
	Yapı Belgeleri Portal
	Genel Raporlama Portal
	İlaçma Portal
	Sosbis
	Yetim Şehit Uygulaması Portal
	Tc Kimlik ve Vergi Sorgulama
	İSG Takip
	HYS Rapor
	iszekasi.ibb.gov.tr
	datacbs.ibb.gov.tr
	cbs3b.ibb.gov.tr
	sas.ibb.gov.tr
	cbsaltlik.ibb.gov.tr/arcgis/
	Trafik Ceza Veri Girişi
	Stok / Talep / Satın Alma

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	Darülaceze Kurumsal Otomasyon Sistemi (DARKOS)
	Bilgi İşlem Yazılım Sistem Yönetimi
	İBİTEM E-Başvuru Uygulaması
	Kitap Otomatı
	CRM İSEM
	Bölgesel İstihdam Ofisleri
	İBB User Update Admin
	veznetest.ibb.istanbul
	ibb-ui-components
	İPA Etkinlik Rezervasyon Admin
	E-İKYS
	Sokak Sanatçıları
	Rota Optimizasyonu
	Toplu Ulaşım Çalışma Ruhsatı
	Arşiv Yönetim Sistemi
	Kimlik Paylaşım Sistemi
	İBB Organizasyon Şeması ve Alt Birimler
	SOSINC
	Encümen Dosya Takip Sistemi
	Baca Temizleme Otomasyon Sistemi
	Sosyal Tesis IVR Sistemi
	Kültür Sanat Admin
	Şehir Tiyatroları Web
	Çevre Koruma Yönetim Sistemi (ÇKYS)
	Heyelan Envanter ve Duyarlılık Analizi Uygulaması
	Araç Takip Sistemi (Arvento)
	App 2 ve App Sunucularının Kapanması
	İBB Wifi Captive
	İBB Wifi Dahsboard
	Yük Taşıma Aracı Kullanım Belgesi Başvurusu
	Anadolu Yakasi Park Ve Bahçeler Takip Uygulaması
	Lisans Yönetim Sistemi
	vks.istanbulum.app
	Denetim Otomasyon Sistemi
	Kurban Takip Ekranı - Eski
	Sudem Otomasyon Sistemi
	Scooner DashBoard
	YENİ SEDEP
	Depo Yönetim Sistemi
	Ambulans Nakil Uygulaması
	Sosyal Kart Uygulaması
	Web Tabanlı Otel Otomasyon Sistemi
	Kıyaslama Uygulaması

Tipi	Envanter Adı
Web Uygulama	Bütçe Senin Admin Panel
	ÇKM Web Portalı
	Kültür Sanat App
	Ruhsat Online
	Plaka Tanımlama
	İBB Yurt Admin
	Lojistik Güzergah İzin Sistemi (LOGİS) Admin Paneli
	Sayısal Telsiz Yönetimi

Kaynak: Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, 2023

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali Hizmetler Birim Yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2023 Yılı Faaliyet Raporu'nun "III/A-Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (İstanbul, 21/03/2024)

Dr. Rezzan Neslihan VURAL
Mali Hizmetler Dairesi Başkanı

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.
Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (İstanbul, 26/03/2024)

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ